ΣΧΕΔΙΟ ΝΟΜΟΥ

Διοικητική συνεργασία στον τομέα της φορολογίας - Ενσωμάτωση της Οδηγίας (ΕΕ) 2023/2226 του Συμβουλίου της 17ης Οκτωβρίου 2023 και της Οδηγίας (ΕΕ) 2025/872 του Συμβουλίου της 14ης Απριλίου 2025 για την τροποποίηση της οδηγίας 2011/16/ΕΕ σχετικά με τη διοικητική συνεργασία στον τομέα της φορολογίας, συνταξιοδοτικές ρυθμίσεις και λοιπές διατάξεις

ΠΙΝΑΚΑΣ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ

ΜΕΡΟΣ Α΄ ΕΝΣΩΜΑΤΩΣΗ ΤΗΣ ΟΔΗΓΙΑΣ (ΕΕ) 2023/2226 ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ ΤΗΣ 17ΗΣ ΟΚΤΩΒΡΙΟΥ 2023 ΚΑΙ ΤΗΣ ΟΔΗΓΙΑΣ (ΕΕ) 2025/872 ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ ΤΗΣ 14ΗΣ ΑΠΡΙΛΙΟΥ 2025 ΓΙΑ ΤΗΝ ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΗ ΤΗΣ ΟΔΗΓΙΑΣ 2011/16/ΕΕ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΗ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΗ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑ ΣΤΟΝ ΤΟΜΕΑ ΤΗΣ ΦΟΡΟΛΟΓΙΑΣ	
ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α΄ ΣΚΟΠΟΣ - ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ	
Άρθρο 1	Σκοπός
Άρθρο 2	Αντικείμενο
ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β΄ ΜΕΤΡΑ ΠΡΟΣΑΡΜΟΓΗΣ ΣΤΟ ΕΝΩΣΙΑΚΟ ΔΙΚΑΙΟ ΓΙΑ ΤΗ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΗ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑ ΣΤΟΝ ΤΟΜΕΑ ΤΗΣ ΦΟΡΟΛΟΓΙΑΣ - ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΕΙΣ Ν. 4170/2013	
Άρθρο 3	Προσθήκη ορισμών - Τροποποίηση παρ. 9 άρθρου 4 ν. 4170/2013 (παρ. 1 άρθρου 1 της Οδηγίας (ΕΕ) 2025/872) - Αντικατάσταση περ. δ) παρ. 14 άρθρου 4 ν. 4170/2013 (περ. β) παρ. 1 άρθρου 1 της Οδηγίας (ΕΕ) 2023/2226) - Προσθήκη παρ. 28, 29, 30 και 31 στο άρθρο 4 του ν. 4170/2013 (περ. γ) παρ. 1 άρθρου 1 της Οδηγίας (ΕΕ) 2023/2226)
Άρθρο 4	Διεύρυνση του πεδίου εφαρμογής και των προϋποθέσεων της αυτόματης ανταλλαγής πληροφοριών - Εξουσιοδοτική διάταξη - Τροποποίηση παρ. 1 και 2 και αντικατάσταση παρ. 3 και περ. β) παρ. 5 άρθρου 9 ν. 4170/2013 (περ. α) παρ. 2 άρθρου 1 της Οδηγίας (ΕΕ) 2023/2226 και παρ. 2 άρθρου 1 της Οδηγίας (ΕΕ) 2025/872)
Άρθρο 5	Διεύρυνση του πεδίου εφαρμογής και των προϋποθέσεων της υποχρεωτικής αυτόματης ανταλλαγής πληροφοριών όσον αφορά στις εκ των προτέρων διασυνοριακές αποφάσεις και τις εκ των προτέρων συμφωνίες ενδοομιλικής τιμολόγησης - Αντικατάσταση παρ. 4 και τροποποίηση παρ. 6 άρθρου 9Α ν. 4170/2013 (περ. α) και β) παρ. 3 άρθρου 1 της Οδηγίας (ΕΕ) 2023/2226)
Άρθρο 6	Εναρμόνιση του πεδίου εφαρμογής και των προϋποθέσεων της υποχρεωτικής αυτόματης ανταλλαγής πληροφοριών για δηλωτέες διασυνοριακές ρυθμίσεις - Τροποποίηση παρ. 4 και 13 άρθρου 9ΑΒ ν. 4170/2013 (παρ. 4 άρθρου 1 της Οδηγίας (ΕΕ) 2023/2226)
Άρθρο 7	Αναγνωριστικός Κωδικός Υπηρεσίας Ταυτοποίησης - Προσθήκη περ. ιγ) στην παρ. 2 του άρθρου 9ΑΓ του ν. 4170/2013 (παρ. 5 άρθρου 1 της Οδηγίας (ΕΕ) 2023/2226)
Άρθρο 8	Πεδίο εφαρμογής και προϋποθέσεις της υποχρεωτικής αυτόματης ανταλλαγής πληροφοριών που υποβάλλονται από Δηλούντες Παρόχους

	Υπηρεσιών Κρυπτοστοιχείων - Εξουσιοδοτική διάταξη - Προσθήκη άρθρου 9ΑΔ στον ν. 4170/2013 (παρ. 6 άρθρου 1 της Οδηγίας (ΕΕ) 2023/2226)
Άρθρο 9	Μορφότυπος υποβολής και ανταλλαγή πληροφοριών σε σχέση με τις Δηλώσεις Πληροφοριών Συμπληρωματικού Φόρου βάσει του άρθρου 48 του ν. 5100/2024 - Εξουσιοδοτική διάταξη - Προσθήκη άρθρου 9ΑΕ στον ν. 4170/2013 (παρ. 3 άρθρου 1 της Οδηγίας (ΕΕ) 2025/872)
Άρθρο 10	Στατιστικά στοιχεία σχετικά με τις αυτόματες ανταλλαγές - Τροποποίηση άρθρου 9Β ν. 4170/2013 (παρ. 4 άρθρου 1 της Οδηγίας (ΕΕ) 2025/872)
Άρθρο 11	Υποβολή στοιχείων και κοινοποίηση του Αριθμού Φορολογικού Μητρώου - Εξουσιοδοτική διάταξη - Προσθήκη άρθρου 9Γ στον ν. 4170/2013 (παρ. 11 και 16 άρθρου 1 της Οδηγίας (ΕΕ) 2023/2226 και παρ. 8 άρθρου 1 της Οδηγίας (ΕΕ) 2025/872)
Άρθρο 12	Πρώτο οικονομικό έτος αναφοράς και κοινοποίηση των πληροφοριών στο πλαίσιο του άρθρου 9ΑΕ για πρώτη φορά - Μεταβατική διάταξη - Προσθήκη άρθρου 9Δ στον ν. 4170/2013 (παρ. 10 άρθρου 1 της Οδηγίας (ΕΕ) 2025/872)
Άρθρο 13	Συνεργασία σχετικά με τις διορθώσεις, τη συμμόρφωση και την επιβολή όσον αφορά στις Δηλώσεις Πληροφοριών Συμπληρωματικού Φόρου - Εξουσιοδοτική διάταξη - Προσθήκη άρθρου 10Α στον ν. 4170/2013 (παρ. 5 άρθρου 1 της Οδηγίας (ΕΕ) 2025/872)
Άρθρο 14	Γνωστοποίηση και αξιοποίηση πληροφοριών και εγγράφων από τις αρμόδιες αρχές - Τροποποίηση παρ. 1, 4 και 5 άρθρου 16 ν. 4170/2013 (παρ. 7 άρθρου 1 της Οδηγίας (ΕΕ) 2023/2226)
Άρθρο 15	Υποχρεώσεις - Αξιοποίηση της χρήσης των πληροφοριών - Εξουσιοδοτική διάταξη - Προσθήκη παρ. 4 στο άρθρο 18 του ν. 4170/2013 (παρ. 8 άρθρου 1 της Οδηγίας (ΕΕ) 2023/2226 και παρ. 6 άρθρου 1 της Οδηγίας (ΕΕ) 2025/872)
Άρθρο 16	Τυποποιημένα έντυπα και ηλεκτρονικοί μορφότυποι - Προσθήκη περιπτώσεων - Τροποποίηση παρ. 4 και 6 άρθρου 20 ν. 4170/2013 (παρ. 7 άρθρου 1 της Οδηγίας (ΕΕ) 2025/872 και παρ. 9 άρθρου 1 της Οδηγίας (ΕΕ) 2023/2226)
Άρθρο 17	Κεντρικό ευρετήριο για πληροφορίες επί των κρυπτοστοιχείων - Επαλήθευση ορθότητας Αριθμού Φορολογικού Μητρώου - Εξουσιοδοτική διάταξη - Τροποποίηση παρ. 6 και προσθήκη παρ. 9 και 10 στο άρθρο 21 του ν. 4170/2013 (παρ. 10 άρθρου 1 της Οδηγίας (ΕΕ) 2023/2226)
Άρθρο 18	Αρμόδια αρχή αξιολόγησης της αποτελεσματικότητας της διοικητικής συνεργασίας καθώς και της καταπολέμησης της φοροδιαφυγής και φοροαποφυγής - Αντικατάσταση παρ. 2 άρθρου 22 ν. 4170/2013 (παρ. 12 άρθρου 1 της Οδηγίας (ΕΕ) 2023/2226)
Άρθρο 19	Προστασία δεδομένων - Τροποποίηση παρ. 2, 3 και 4 άρθρου 24 ν. 4170/2013 (παρ. 11 και 13 άρθρου 1 της Οδηγίας (ΕΕ) 2023/2226 και παρ. 8 άρθρου 1 της Οδηγίας (ΕΕ) 2025/872)
Άρθρο 20	Τροποποίηση Παραρτήματος Ι «ΚΑΝΟΝΕΣ ΥΠΟΒΟΛΗΣ ΣΤΟΙΧΕΙΩΝ ΚΑΙ ΔΕΟΥΣΑΣ ΕΠΙΜΕΛΕΙΑΣ ΟΣΟΝ ΑΦΟΡΑ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ ΕΠΙ

	ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΩΝ» του ν. 4170/2013 (παρ. 17 άρθρου 1 της Οδηγίας (ΕΕ) 2023/2226)
Άρθρο 21	Τροποποίηση Παραρτήματος V «ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΕΣ ΔΕΟΥΣΑΣ ΕΠΙΜΕΛΕΙΑΣ, ΑΠΑΙΤΗΣΕΙΣ ΥΠΟΒΟΛΗΣ ΣΤΟΙΧΕΙΩΝ, ΚΑΙ ΑΛΛΟΙ ΚΑΝΟΝΕΣ ΓΙΑ ΦΟΡΕΙΣ ΕΚΜΕΤΑΛΛΕΥΣΗΣ ΠΛΑΤΦΟΡΜΑΣ» του ν. 4170/2013 (παρ. 18 άρθρου 1 της Οδηγίας (ΕΕ) 2023/2226)
Άρθρο 22	Προσθήκη Παραρτήματος VI στον ν. 4170/2013 (Παράρτημα VI της Οδηγίας (ΕΕ) 2011/16, όπως προστέθηκε με την παρ. 19 του άρθρου 1 και το Παράρτημα III της Οδηγίας (ΕΕ) 2023/2226)
Άρθρο 23	Προσθήκη Παραρτήματος VII στον ν. 4170/2013 (Παράρτημα VII της Οδηγίας (ΕΕ) 2011/16, όπως προστέθηκε με την παρ. 11 του άρθρου 1 και το Παράρτημα της Οδηγίας (ΕΕ) 2025/872)
ΜΕΡΟΣ Β΄ ΛΟΙΠΕΣ ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΕΙΣ ΤΟΥ Ν. 4170/2013, ΤΟΥ ΚΩΔΙΚΑ ΦΟΡΟΛΟΓΙΚΗΣ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑΣ ΚΑΙ ΤΟΥ ΚΩΔΙΚΑ ΦΟΡΟΛΟΓΙΑΣ ΕΙΣΟΔΗΜΑΤΟΣ	
ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α΄ ΠΑΡΕΜΒΑΣΕΙΣ ΣΤΟΝ Ν. 4170/2013	
Άρθρο 24	Εναρμόνιση αντικειμένου και πεδίου εφαρμογής του ν. 4170/2013 - Τροποποίηση παρ. 1 άρθρου 2 ν. 4170/2013
Άρθρο 25	Παρουσία και συμμετοχή εξουσιοδοτημένων υπαλλήλων - Εξουσιοδοτική διάταξη - Προσθήκη παρ. 5 στο άρθρο 12 του ν. 4170/2013
Άρθρο 26	Πράξεις και διαδικασίες κατόπιν διενέργειας κοινών ελέγχων - Τροποποίηση παρ. 4 άρθρου 13Α ν. 4170/2013 (παρ. 12 άρθρου 1 της Οδηγίας 2021/514/ΕΕ)
Άρθρο 27	Γνωστοποίηση πληροφοριών και εγγράφων - Τροποποίηση παρ. 8 άρθρου 16 ν. 4170/2013
ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β΄ ΠΑΡΕΜΒΑΣΕΙΣ ΣΤΟΝ ΚΩΔΙΚΑ ΦΟΡΟΛΟΓΙΚΗΣ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑΣ ΚΑΙ ΣΤΟΝ ΚΩΔΙΚΑ ΦΟΡΟΛΟΓΙΑΣ ΕΙΣΟΔΗΜΑΤΟΣ	
Άρθρο 28	Έλεγχος τήρησης υποχρεώσεων συμμόρφωσης - Δηλούντες Πάροχοι Υπηρεσιών Κρυπτοστοιχείων - Τροποποίηση παρ. 1 άρθρου 35 Κώδικα Φορολογικής Διαδικασίας
Άρθρο 29	Κυρώσεις επί των παραβάσεων των υποχρεώσεων των Δηλούντων Παρόχων Υπηρεσιών Κρυπτοστοιχείων - Προσθήκη παρ. 10 και 11 στο άρθρο 59 του Κώδικα Φορολογικής Διαδικασίας (άρθρο 25α της Οδηγίας (ΕΕ) 2011/16, όπως αντικαταστάθηκε με την παρ. 14 του άρθρου 1 της Οδηγίας (ΕΕ) 2023/2226 και την παρ. 9 του άρθρου 1 της Οδηγίας (ΕΕ) 2025/872)
Άρθρο 30	Μη έκπτωση συμπληρωματικού φόρου του ν. 5100/2024 - Τροποποίηση περ. ζ) άρθρου 23 Κώδικα Φορολογίας Εισοδήματος
ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ΄ ΚΑΤΑΡΓΟΥΜΕΝΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΜΕΡΟΥΣ Β΄	
Άρθρο 31	Καταργούμενες διατάξεις Μέρους Β΄

ΜΕΡΟΣ Γ΄ ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΕΙΣ ΚΩΔΙΚΑ ΦΟΡΟΛΟΓΙΑΣ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑΣ, ΚΩΔΙΚΑ ΕΜΜΕΣΩΝ ΦΟΡΩΝ ΕΠΙ ΤΩΝ ΣΥΝΑΛΛΑΓΩΝ ΤΟΥ ΠΕΔΙΟΥ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ ΤΟΥ ΚΩΔΙΚΑ ΦΟΡΟΛΟΓΙΚΗΣ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑΣ ΚΑΙ ΛΟΙΠΩΝ ΕΜΜΕΣΩΝ ΦΟΡΩΝ, ΚΩΔΙΚΑ ΦΟΡΟΛΟΓΙΚΗΣ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑΣ ΚΑΙ ΚΩΔΙΚΑ ΦΟΡΟΛΟΓΙΑΣ ΕΙΣΟΔΗΜΑΤΟΣ	
ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α΄ ΠΑΡΕΜΒΑΣΕΙΣ ΣΤΟΝ ΚΩΔΙΚΑ ΦΟΡΟΛΟΓΙΑΣ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑΣ	
Άρθρο 32	Ορισμός του Μητρώου Ιδιοκτησίας και Διαχείρισης Ακινήτων ως πηγής πληροφόρησης για κύριες κατοικίες μικρών οικισμών - Τροποποίηση περ. ια) παρ. 1 άρθρου 10 Κώδικα Φορολογίας Περιουσίας
Άρθρο 33	Προσαύξηση φόρου φυσικών προσώπων ανάλογα με την αξία της ακίνητης περιουσίας - Προσθήκη παρ. 5 στην Ενότητα Ε΄ του άρθρου 11 του Κώδικα Φορολογίας Περιουσίας
Άρθρο 34	Μεταβατικές διατάξεις μέχρι την έναρξη της παραγωγικής λειτουργίας του Μητρώου Ιδιοκτησίας και Διαχείρισης Ακινήτων - Τροποποίηση άρθρου 17 Κώδικα Φορολογίας Περιουσίας
ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β΄ ΠΑΡΕΜΒΑΣΕΙΣ ΣΤΟΝ ΚΩΔΙΚΑ ΕΜΜΕΣΩΝ ΦΟΡΩΝ ΕΠΙ ΤΩΝ ΣΥΝΑΛΛΑΓΩΝ ΤΟΥ ΠΕΔΙΟΥ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ ΤΟΥ ΚΩΔΙΚΑ ΦΟΡΟΛΟΓΙΚΗΣ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑΣ ΚΑΙ ΛΟΙΠΩΝ ΕΜΜΕΣΩΝ ΦΟΡΩΝ	
Άρθρο 35	Απαλλαγή από τα τέλη κυκλοφορίας των χαρακτηρισμένων οχημάτων άμεσης ανάγκης που φέρουν ειδικές συσκευές ηχητικής και φωτεινής προειδοποίησης - Εξουσιοδοτική διάταξη - Τροποποίηση περ. ιβ) παρ. 1 άρθρου 59 Κώδικα εμμέσων φόρων επί των συναλλαγών του πεδίου εφαρμογής του Κώδικα Φορολογικής Διαδικασίας και λοιπών εμμέσων φόρων
ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ΄ ΠΑΡΕΜΒΑΣΕΙΣ ΣΤΟΝ ΚΩΔΙΚΑ ΦΟΡΟΛΟΓΙΚΗΣ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑΣ	
Άρθρο 36	Φορολογικές Δεσμευτικές Απαντήσεις - Προσθήκη άρθρου 9Α στον Κώδικα Φορολογικής Διαδικασίας
Άρθρο 37	Πρόστιμα για παράλειψη υποβολής ή εκπρόθεσμη υποβολή δήλωσης Φόρου Προστιθέμενης Αξίας - Εξαίρεση από την επιβολή προστίμων για εκπρόθεσμες δηλώσεις - Εξαίρεση από την επιβολή προστίμων και από το τέλος επιτηδεύματος λόγω ανηλικότητας - Προσθήκη της ανηλικότητας στις περιπτώσεις αμφισβήτησης του ελάχιστου τεκμαρτού εισοδήματος των ατομικών επιχειρήσεων - Προσθήκη παρ. 1Α, τροποποίηση παρ. 2, κατάργηση παρ. 3, τροποποίηση παρ. 7 και προσθήκη παρ. 13 στο άρθρο 53 του Κώδικα Φορολογικής Διαδικασίας
Άρθρο 38	Παράβαση αποδοχής πληρωμών με μετρητά αξίας μεγαλύτερης των πεντακοσίων ευρώ - Τροποποίηση παρ. 10 άρθρου 57 Κώδικα Φορολογικής Διαδικασίας
Άρθρο 39	Εξουσιοδοτικές διατάξεις για τις Φορολογικές Δεσμευτικές Απαντήσεις - Προσθήκη παρ. 6Α στο άρθρο 83 του Κώδικα Φορολογικής Διαδικασίας

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Δ΄ ΠΑΡΕΜΒΑΣΕΙΣ ΣΤΟΝ ΚΩΔΙΚΑ ΦΟΡΟΛΟΓΙΑΣ ΕΙΣΟΔΗΜΑΤΟΣ	
Άρθρο 40	Τρόπος υπολογισμού του ελάχιστου ποσού καθαρού εισοδήματος από την άσκηση ατομικής επιχειρηματικής δραστηριότητας για κατόχους άδειας επαγγελματία πωλητή σε λαϊκή αγορά - Αμφισβήτηση του ετήσιου ελάχιστου εισοδήματος από την άσκηση επιχειρηματικής δραστηριότητας λόγω ανηλικότητας - Τροποποίηση παρ. 2 και 3 άρθρου 28Α Κώδικα Φορολογίας Εισοδήματος
Άρθρο 41	Μείωση του ελάχιστου ποσού καθαρού εισοδήματος από την άσκηση ατομικής επιχειρηματικής δραστηριότητας για κατόχους άδειας επαγγελματία πωλητή σε λαϊκή αγορά - Τροποποίηση παρ. 2 άρθρου 28Γ Κώδικα Φορολογίας Εισοδήματος
Άρθρο 42	Φορολογική αντιμετώπιση καταβολής δεδουλευμένων αποδοχών στους πρώην εργαζομένους των Ναυπηγείων Σκαραμαγκά - Τροποποίηση παρ. 4 άρθρου 60 Κώδικα Φορολογίας Εισοδήματος
ΜΕΡΟΣ Δ΄ ΜΕΤΑΦΟΡΑ ΤΗΣ ΑΝΕΞΑΡΤΗΤΗΣ ΑΡΧΗΣ ΠΙΣΤΟΛΗΠΤΙΚΗΣ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ ΣΤΗ ΓΕΝΙΚΗ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ ΧΡΗΜΑΤΟΠΙΣΤΩΤΙΚΟΥ ΤΟΜΕΑ ΚΑΙ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΙΔΙΩΤΙΚΟΥ ΧΡΕΟΥΣ - ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΑ ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗΣ ΠΛΑΤΦΟΡΜΑΣ ΣΥΝΑΛΛΑΓΩΝ ΜΗ ΕΞΥΠΗΡΕΤΟΥΜΕΝΩΝ ΔΑΝΕΙΩΝ ΚΑΙ ΑΛΛΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ	
ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α΄ ΣΚΟΠΟΣ - ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ	
Άρθρο 43	Σκοπός
Άρθρο 44	Αντικείμενο
ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β΄ ΜΕΤΑΦΟΡΑ ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΩΝ ΤΗΣ ΑΝΕΞΑΡΤΗΤΗΣ ΑΡΧΗΣ ΠΙΣΤΟΛΗΠΤΙΚΗΣ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ	
Άρθρο 45	Μεταφορά αρμοδιοτήτων της Ανεξάρτητης Αρχής Πιστοληπτικής Αξιολόγησης στη Γενική Γραμματεία Χρηματοπιστωτικού Τομέα και Διαχείρισης Ιδιωτικού Χρέους
Άρθρο 46	Σύσταση, διάρθρωση, αρμοδιότητες και στελέχωση της Διεύθυνσης Πιστοληπτικής Αξιολόγησης και Αναφορών
Άρθρο 47	Εξουσιοδοτικές διατάξεις - Τροποποίηση άρθρου 65 ν. 4972/2022
Άρθρο 48	Μεταβατικές διατάξεις - Προσθήκη άρθρου 65Α στον ν. 4972/2022
ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ΄ ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΠΛΑΤΦΟΡΜΑ ΣΥΝΑΛΛΑΓΩΝ ΜΗ ΕΞΥΠΗΡΕΤΟΥΜΕΝΩΝ ΔΑΝΕΙΩΝ - ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΗ Ν. 5072/2023	
Άρθρο 49	Ηλεκτρονική Πλατφόρμα Συναλλαγών Μη Εξυπηρετούμενων Δανείων - Προσθήκη άρθρου 24Α στον ν. 5072/2023
Άρθρο 50	Λειτουργία της Ηλεκτρονικής Πλατφόρμας Συναλλαγών Μη Εξυπηρετούμενων Δανείων - Εξουσιοδοτική διάταξη - Προσθήκη παρ. 1Α στο άρθρο 39 του ν. 5072/2023

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Δ΄ ΟΡΓΑΝΩΤΙΚΕΣ ΡΥΘΜΙΣΕΙΣ ΤΗΣ ΓΕΝΙΚΗΣ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑΣ ΧΡΗΜΑΤΟΠΙΣΤΩΤΙΚΟΥ ΤΟΜΕΑ ΚΑΙ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΙΔΙΩΤΙΚΟΥ ΧΡΕΟΥΣ - ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΗ Ν. 4389/2016	
Άρθρο 51	Διάρθρωση της Διεύθυνσης Υποστήριξης και Εποπτείας Εργαλείων Διαχείρισης Ιδιωτικού Χρέους - Αντικατάσταση περ. β) παρ. 3 άρθρου 81 ν. 4389/2016
Άρθρο 52	Διεύθυνση Υποστήριξης και Εποπτείας Εργαλείων Διαχείρισης Ιδιωτικού Χρέους - Αντικατάσταση άρθρου 85 ν. 4389/2016
Άρθρο 53	Ορισμός προϊσταμένου Τμήματος Νομικής Υποστήριξης και Συμβουλών της Διεύθυνσης Σχεδιασμού και Ανάπτυξης - Προσθήκη παρ. 3 στο άρθρο 91 του ν. 4389/2016
Άρθρο 54	Ρυθμίσεις για τη Διεύθυνση Υποστήριξης και Εποπτείας Εργαλείων Διαχείρισης Ιδιωτικού Χρέους και τη Διεύθυνση Σχεδιασμού και Ανάπτυξης - Ρήτρα περιορισμένης χρονικής ισχύος
ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ε΄ ΕΞΟΥΣΙΟΔΟΤΙΚΕΣ, ΤΕΛΙΚΕΣ ΚΑΙ ΚΑΤΑΡΓΟΥΜΕΝΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΜΕΡΟΥΣ Δ΄	
Άρθρο 55	Εξουσιοδοτικές διατάξεις Μέρους Δ΄
Άρθρο 56	Τελικές διατάξεις Μέρους Δ΄
Άρθρο 57	Καταργούμενες διατάξεις Μέρους Δ΄
ΜΕΡΟΣ Ε΄ ΛΟΙΠΕΣ ΡΥΘΜΙΣΕΙΣ ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΑΣ ΤΟΥ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΥ ΕΘΝΙΚΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ ΚΑΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ	
ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α΄ ΡΥΘΜΙΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΚΑΙ ΤΗ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΣΤΑΤΙΣΤΙΚΗΣ ΑΡΧΗΣ	
Άρθρο 58	Αρμοδιότητες Προέδρου της Ελληνικής Στατιστικής Αρχής - Τροποποίηση παρ. 1 άρθρου 14 ν. 3832/2010
Άρθρο 59	Σύσταση Γραφείου Νομικού Συμβουλίου του Κράτους στην Ελληνική Στατιστική Αρχή - Αντικατάσταση παρ. 4 άρθρου 20 ν. 3832/2010
ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β΄ ΡΥΘΜΙΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΣΥΜΜΕΤΟΧΩΝ ΚΑΙ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑΣ	
Άρθρο 60	Ωρίμανση και διενέργεια διαδικασιών για την αξιοποίηση ακινήτων από την Ελληνική Εταιρεία Συμμετοχών και Περιουσίας Ανώνυμη Εταιρεία - Τροποποίηση υποπερ. γγ) περ. γ) παρ. 1 άρθρου 1 ν. 3986/2011
Άρθρο 61	Παρακράτηση ποσοστού του τιμήματος για την κάλυψη διοικητικών δαπανών και λειτουργικών εξόδων - Τροποποίηση παρ. 14 άρθρου 2 ν. 3986/2011
Άρθρο 62	Προσυμβατικός έλεγχος συμβάσεων του Αναπτυξιακού Προγράμματος Συμβάσεων Στρατηγικής Σημασίας με φορέα ωρίμανσης, διενέργειας διαγωνισμού και παρακολούθησης της εκτέλεσης, την Ελληνική Εταιρεία Συμμετοχών και Περιουσίας Ανώνυμη Εταιρεία - Ανάθεση στο Τεχνικό Επιμελητήριο Ελλάδας αρμοδιοτήτων διευθύνουσας υπηρεσίας σε συμβάσεις του Αναπτυξιακού Προγράμματος Συμβάσεων Στρατηγικής Σημασίας - Προσθήκη παρ. 4, 5, 6 και 7 στο άρθρο 130 του ν. 4799/2021

Άρθρο 63	Μεταβίβαση κυριότητας κοινοτικών κλήρων Αλεξανδρούπολης στο Δημόσιο - Παραχώρηση δικαιώματος αξιοποίησης στην Ελληνική Εταιρεία Συμμετοχών και Περιουσίας
ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ΄ ΡΥΘΜΙΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΙΣ ΕΤΑΙΡΕΙΕΣ ΥΔΡΕΥΣΗΣ ΚΑΙ ΑΠΟΧΕΤΕΥΣΗΣ	
Άρθρο 64	Φορολογική μεταχείριση απωλειών νερού - Προσθήκη παρ. 4Α στο άρθρο 9 του Κώδικα Φόρου Προστιθέμενης Αξίας
Άρθρο 65	Φόρος Προστιθέμενης Αξίας στα έργα με αναθέτουσα αρχή την Εταιρεία Υδρεύσεως και Αποχετεύσεως Πρωτευούσης Ανώνυμη Εταιρεία και την Εταιρεία Υδρεύσεως και Αποχετεύσεως Θεσσαλονίκης Ανώνυμη Εταιρεία - Τροποποίηση παρ. 4 άρθρου 45 Κώδικα Φόρου Προστιθέμενης Αξίας
Άρθρο 66	Ειδικό αφορολόγητο αποθεματικό της Εταιρείας Υδρεύσεως και Αποχετεύσεως Πρωτευούσης Ανώνυμη Εταιρεία - Προσθήκη παρ. 9Α στο άρθρο 1 του ν. 2744/1999
Άρθρο 67	Δικαστική επίλυση διαφορών που προκύπτουν κατά την εκτέλεση συμβάσεων που αναθέτουν η Εταιρεία Υδρεύσεως και Αποχετεύσεως Πρωτευούσης και η Εταιρεία Ύδρευσης και Αποχέτευσης Θεσσαλονίκης - Προσθήκη άρθρου 27Α στον ν. 5037/2023
Άρθρο 68	Πλήρωση θέσεων Γενικών Διευθυντών και Διευθυντών της Εταιρείας Υδρεύσεως και Αποχετεύσεως Πρωτευούσης και της Εταιρείας Ύδρευσης και Αποχέτευσης Θεσσαλονίκης
Άρθρο 69	Μετάταξη προσωπικού της Εταιρείας Υδρεύσεως και Αποχετεύσεως Πρωτευούσης - Αντικατάσταση παρ. 13 άρθρου 21 ν. 1068/1980
Άρθρο 70	Μετάταξη προσωπικού της Εταιρείας Υδρεύσεως και Αποχετεύσεως Θεσσαλονίκης - Προσθήκη παρ. 5 στο άρθρο 19 του ν. 2937/2001
Άρθρο 71	Ρυθμίσεις για το προσωπικό των εταιρειών με την επωνυμία «Εταιρεία Υδρεύσεως και Αποχετεύσεως Πρωτευούσης Ανώνυμη Εταιρεία» και «Εταιρεία Υδρεύσεως και Αποχετεύσεως Θεσσαλονίκης Ανώνυμη Εταιρεία»
ΚΕΦΑΛΑΙΟ Δ΄ ΡΥΘΜΙΣΕΙΣ ΦΟΡΟΛΟΓΙΑΣ ΚΑΙ ΕΙΣΦΟΡΩΝ ΠΛΟΙΩΝ	
Άρθρο 72	Αναπροσαρμογή συντελεστών ειδικής εισφοράς του ν. 29/1975
Άρθρο 73	Αναπροσαρμογή συντελεστών φόρου και εισφοράς πλοίων πρώτης κατηγορίας του ν. 27/1975
Άρθρο 74	Απαλλαγές και μειώσεις φόρου πλοίων δεύτερης κατηγορίας - Τροποποίηση παρ. 3, προσθήκη παρ. 4 στο άρθρο 12 και αντικατάσταση άρθρου 13 ν. 27/1975
Άρθρο 75	Απαλλαγές επί ειδών προοριζόμενων για εφοδιασμό πλοίων - Τροποποίηση περ. θ) παρ. 2 άρθρου 36 Εθνικού Τελωνειακού Κώδικα
ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ε΄ ΡΥΘΜΙΣΕΙΣ ΓΙΑ ΚΑΡΝΑΓΙΑ	
Άρθρο 76	Αίτηση για παραχώρηση χρήσης υφισταμένων κατασκευών χρησιμοποιούμενων άνευ αδείας ή καθ' υπέρβαση αυτής από καρνάγιο ή ταρσανά - Ορισμός καρνάγιου ή ταρσανά - Τροποποίηση περ. ιη) άρθρου 3 ν. 5092/2024

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΣΤ΄ ΛΟΙΠΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ	
Άρθρο 77	Τρόπος εξόφλησης συναλλαγών πώλησης αγαθών ή παροχής υπηρεσιών σε ιδιώτες - Τροποποίηση παρ. 3 και αντικατάσταση παρ. 6 άρθρου 20 ν. 3842/2010
Άρθρο 78	Παράταση εξαίρεσης των παρόχων περιεχομένου περιφερειακής εμβέλειας επίγειας ψηφιακής τηλεόρασης από τον ειδικό φόρο τηλεοπτικών διαφημίσεων - Τροποποίηση άρθρου 37 ν. 5178/2025
Άρθρο 79	Κρατική επιχορήγηση περιφερειακών τηλεοπτικών σταθμών
Άρθρο 80	Φορολόγηση δικαιούχων του Επενδυτικού Λογαριασμού Κάλυψης Στεγαστικών Παροχών της πρώην εταιρείας «Ταχυδρομικό Ταμιευτήριο Ελλάδος Ανώνυμη Τραπεζική Εταιρεία»
Άρθρο 81	Μεταχείριση των εκπτώσεων λόγω κύκλου εργασιών
Άρθρο 82	Τρόπος υπολογισμού ακαθάριστου ισοδύναμου επιχορήγησης σε περιπτώσεις ανάκτησης ενίσχυσης ως επιδότησης επιτοκίου - Τροποποίηση παρ. 5 άρθρου 220 ν. 5193/2025
Άρθρο 83	Μη υπολογισμός της ενίσχυσης που λαμβάνουν φυσικά ή νομικά πρόσωπα ή νομικές οντότητες, στο πλαίσιο του Μέτρου 23, για το όριο των επιδοτήσεων της παρ. 1 του άρθρου 48 του Κώδικα Φόρου Προστιθέμενης Αξίας - Τροποποίηση άρθρου 60 ν. 5255/2025
Άρθρο 84	Ορισμός αρμόδιας αρχής ως εξουσιοδοτημένου αντιπροσώπου της Ελλάδας για τους σκοπούς εφαρμογής της Σύμβασης του Συμβουλίου της Ευρώπης και του Οργανισμού Οικονομικής Συνεργασίας και Ανάπτυξης σχετικά με την αμοιβαία διοικητική συνδρομή σε φορολογικά θέματα και του Πρωτοκόλλου Τροποποίησης αυτής - Αντικατάσταση άρθρου δεύτερου ν. 4153/2013
Άρθρο 85	Εκούσια εισφορά στο έργο διεθνών οργανισμών ή διεθνών οντοτήτων από το Ελληνικό Δημόσιο - Τροποποίηση άρθρου 1 ν.δ. 932/1971
Άρθρο 86	Όρια δικαιωμάτων ψήφου για απεύθυνση υποχρεωτικής δημόσιας πρότασης - Τροποποίηση παρ. 3 άρθρου 7 ν. 3461/2006
Άρθρο 87	Τρόπος υπολογισμού δικαιωμάτων ψήφου για εξαγορά εταιρείας κατόπιν υποβολής δημόσιας πρότασης - Τροποποίηση παρ. 1 άρθρου 27 και παρ. 1 άρθρου 28 ν. 3461/2006
Άρθρο 88	Εγγραφή ορκωτών ελεγκτών λογιστών εποπτικού φορέα στο Δημόσιο Μητρώο - Τροποποίηση περ. β) παρ. 1 άρθρου 15 ν. 4449/2017
Άρθρο 89	Διατήρηση ιδιότητας ενεργού ορκωτού ελεγκτή λογιστή κατά τον χρόνο άσκησης καθηκόντων εντεταλμένων ελεγκτών διασφάλισης ποιότητας - Προσθήκη παρ. 5Α στο άρθρο 33 του ν. 4449/2017
Άρθρο 90	Καταβληθείσες αποζημιώσεις σε συνταξιούχους της πρώην εταιρείας με την επωνυμία Ηλεκτρικοί Σιδηρόδρομοι Αθηνών Πειραιώς Ανώνυμη Εταιρεία (Η.Σ.Α.Π. Α.Ε.)
Άρθρο 91	Ανέγερση ιερών ναών και εκτέλεση εκκλησιαστικών έργων
Άρθρο 92	Ελάχιστα προσόντα Γενικού Διευθυντή του νομικού προσώπου ιδιωτικού δικαίου με την επωνυμία «Επιτροπή Ολυμπίων και Ζαππείου Κληροδοτήματος» - Τροποποίηση παρ. 3 άρθρου 147 ν. 5259/2025

Άρθρο 93	Ανανέωση αποσπάσεων στην Αρχή Καταπολέμησης της Νομιμοποίησης Εσόδων από Εγκληματικές Δραστηριότητες - Τροποποίηση παρ. 5 άρθρου 51 ν. 4557/2018
Άρθρο 94	Μείωση χρόνου υπηρεσίας για προαγωγή στον βαθμό του Προέδρου, Αντιπροέδρου και Παρέδρου του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους - Τροποποίηση παρ. 2 και 4 άρθρου 65 ν. 4831/2021
Άρθρο 95	Ερμηνευτική διάταξη για την κατάργηση α) ασφαλιστικής κράτησης ενός τοις εκατό επί πληρωμών εργολάβων υπέρ του Ενιαίου Ταμείου Ανεξάρτητα Απασχολουμένων - Τομέα Σύνταξης Μηχανικών και Εργοληπτών Δημοσίων Έργων, β) πόρου υπέρ του Εθνικού Μετσόβιου Πολυτεχνείου, γ) ειδικών πόρων επί τεκμαρτών κερδών και πληρωμών εργολάβων
Άρθρο 96	Ρύθμιση φόρου προστιθέμενης αξίας επί υπηρεσιών του Ανεξάρτητου Διαχειριστή Μεταφοράς Ηλεκτρικής Ενέργειας
ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ζ΄ ΕΞΟΥΣΙΟΔΟΤΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΜΕΡΟΥΣ Ε΄	
Άρθρο 97	Εξουσιοδοτικές διατάξεις Κεφαλαίου Γ΄ Μέρους Ε΄
Άρθρο 98	Εξουσιοδοτικές διατάξεις Κεφαλαίου ΣΤ΄ Μέρους Ε΄
ΜΕΡΟΣ ΣΤ΄ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΑΣ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΥ ΕΘΝΙΚΗΣ ΑΜΥΝΑΣ, ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΥ ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ, ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΥ ΠΑΙΔΕΙΑΣ, ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ ΚΑΙ ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ, ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΥ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΤΟΥ ΠΟΛΙΤΗ, ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΥ ΥΠΟΔΟΜΩΝ ΚΑΙ ΜΕΤΑΦΟΡΩΝ ΚΑΙ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΥ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ	
ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α΄ ΡΥΘΜΙΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΑΕΡΟΠΟΡΙΚΗ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑ Α.Ε. ΚΑΙ ΑΛΛΕΣ ΡΥΘΜΙΣΕΙΣ ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΑΣ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΥ ΕΘΝΙΚΗΣ ΑΜΥΝΑΣ	
Άρθρο 99	Προσλήψεις της Ελληνικής Αεροπορικής Βιομηχανίας ΑΕ και των θυγατρικών εταιρειών της - Τροποποίηση παρ. 3 άρθρου 103 ν. 5079/2023
Άρθρο 100	Συνδεδεμένες εταιρείες με την Ελληνική Αεροπορική Βιομηχανία ΑΕ - Προσθήκη παρ. 4Β στο άρθρο 1 του ν. 3429/2005
Άρθρο 101	Χορήγηση επιδόματος ειδικών συνθηκών στους εργαζομένους στις εγκαταστάσεις της Ελληνικής Αεροπορικής Βιομηχανίας ΑΕ - Αντικατάσταση άρθρου 7 ν. 4690/2020
Άρθρο 102	Κίνητρο παραμονής στην εργασία εργαζομένων και καταβολές προς το προσωπικό της Ελληνικής Αεροπορικής Βιομηχανίας ΑΕ - Τροποποίηση παρ. 5 και 6 άρθρου 78 ν. 5195/2025
Άρθρο 103	Εκμεταλλεύσεις εξυπηρέτησης προσωπικού - Τροποποίηση παρ. 6 και προσθήκη παρ. 6Α και 6Β στο άρθρο 18 του ν.δ. 721/1970
ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β΄ ΣΥΝΤΑΞΙΟΔΟΤΙΚΕΣ ΡΥΘΜΙΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΑΕΡΟΠΟΡΙΚΗ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑ Α.Ε.	
Άρθρο 104	Πρόσληψη στρατιωτικών εν αποστρατεία στην Ελληνική Αεροπορική Βιομηχανία Α.Ε. - Προσθήκη παρ. 5 στο άρθρο 8 του ν. 3978/2011

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ΄ ΡΥΘΜΙΣΕΙΣ ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΑΣ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΥ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΤΟΥ ΠΟΛΙΤΗ	
Άρθρο 105	Εκσυγχρονισμός του πλαισίου λειτουργίας του Κέντρου Μελετών Ασφαλείας - Τροποποίηση ν. 3387/2005
ΚΕΦΑΛΑΙΟ Δ΄ ΡΥΘΜΙΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΟ ΕΛΛΗΝΙΚΟ ΚΕΝΤΡΟ ΕΜΠΕΙΡΟΓΝΩΜΟΣΥΝΗΣ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΩΝ ΜΕΤΑΡΡΥΘΜΙΣΕΩΝ - REFORM GREECE ΚΑΙ ΓΙΑ ΣΧΟΛΙΚΕΣ ΚΤΙΡΙΑΚΕΣ ΥΠΟΔΟΜΕΣ ΟΡΓΑΝΙΣΜΩΝ ΤΟΠΙΚΗΣ ΑΥΤΟΔΙΟΙΚΗΣΗΣ ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΑΣ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΥ ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ	
Άρθρο 106	Μετατροπή της σχέσης εργασίας της θέσης δημοσιογράφου του Ελληνικού Κέντρου Εμπειρογνωμοσύνης Διοικητικών Μεταρρυθμίσεων - Reform Greece - Τροποποίηση παρ. 2 άρθρου 81 ν. 5225/2025
Άρθρο 107	Πλήρωση της θέσης νομικού συμβούλου και δημοσιογράφου του Ελληνικού Κέντρου Εμπειρογνωμοσύνης Διοικητικών Μεταρρυθμίσεων - Reform Greece - Τροποποίηση παρ. 2 άρθρου 82 ν. 5225/2025
Άρθρο 108	Διεύρυνση δυνατοτήτων στελέχωσης Ελληνικού Κέντρου Εμπειρογνωμοσύνης Διοικητικών Μεταρρυθμίσεων - Μεταβατική διοικητική και οικονομική υποστήριξη του Ελληνικού Κέντρου Εμπειρογνωμοσύνης Διοικητικών Μεταρρυθμίσεων - Reform Greece - Μεταβατική ρύθμιση για τη συγκρότηση της Τριμελούς Επιτροπής Αξιολόγησης και την εισήγηση για την πλήρωση θέσεων προσωπικού - Προσθήκη παρ. 4 και 5 στο άρθρο 90 και τροποποίηση παρ. 1, αντικατάσταση παρ. 5 και προσθήκη παρ. 7 στο άρθρο 91 του ν. 5225/2025
Άρθρο 109	Εκτέλεση επισκευών και συντηρήσεων σε σχολικά κτίρια - Τροποποίηση παρ. 12 άρθρου 5 ν. 1894/1990
Άρθρο 110	Παράταση μισθώσεων ακινήτων τρίτων από οργανισμούς τοπικής αυτοδιοίκησης
ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ε΄ ΡΥΘΜΙΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΟΝ ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΟ ΕΘΝΙΚΟ ΦΟΡΕΑ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΑΣ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΥ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ	
Άρθρο 111	Αναστολή αύξησης επιτοκίου οφειλών προς φορείς κοινωνικής ασφάλισης - Τροποποίηση άρθρου 34 ν. 5006/2022
Άρθρο 112	Καθορισμός αρμόδιου φορέα υποβολής αίτησης απονομής επικουρικής σύνταξης σε περίπτωση διαδοχικού χρόνου ασφάλισης - Προσθήκη παρ. 5 στο άρθρο 96Α του ν. 4387/2016
Άρθρο 113	Συνταξιοδότηση πασχόντων από κληρονομική σιδηροβλαστική αναιμία, φωκομέλεια και μυασθένειες - μυοπάθειες με τις διατάξεις του ν. 612/1977
Άρθρο 114	Τήρηση Ταμειακών Διαθεσίμων από το Ταμείο Επικουρικής Κεφαλαιοποιητικής Ασφάλισης (Τ.Ε.Κ.Α.), στην Τράπεζα της Ελλάδος - Τροποποίηση παρ. 3 άρθρου 38 ν. 4826/2021
Άρθρο 115	Χορήγηση ασφαλιστικής ενημερότητας από το Ταμείο Επικουρικής Κεφαλαιοποιητικής Ασφάλισης - Προσθήκη παρ. 6 στο άρθρο 44 του ν. 4826/2021
Άρθρο 116	Επενδυτικά προγράμματα ή σχέδια σε μισθώσεις ακινήτων του e-ΕΦΚΑ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΣΤ΄ ΡΥΘΜΙΣΕΙΣ ΓΙΑ ΑΝΩΤΑΤΑ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΑ ΙΔΡΥΜΑΤΑ ΚΑΙ ΤΙΣ ΣΧΟΛΕΣ ΑΝΩΤΕΡΗΣ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΗΣ ΚΑΤΑΡΤΙΣΗΣ ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΑΣ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΥ ΠΑΙΔΕΙΑΣ, ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ ΚΑΙ ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ	
Άρθρο 117	Δημιουργία πληροφοριακού συστήματος στατιστικών στοιχείων τριτοβάθμιας εκπαίδευσης
Άρθρο 118	Παράταση χρονικού ορίου συμμετοχής αποφοίτων ειδικοτήτων Σχολών Ανώτερης Επαγγελματικής Κατάρτισης σε εξετάσεις πιστοποίησης επαγγελματικής κατάρτισης - Μεταβατική διάταξη - Τροποποίηση παρ. 15Α άρθρου 169 ν. 4763/2020
ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ζ΄ ΛΟΙΠΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ	
Άρθρο 119	Διόρθωση παροράματος - Τροποποίηση παρ. 7 άρθρου 120 ν. 5290/2026
ΚΕΦΑΛΑΙΟ Η΄ ΚΑΤΑΡΓΟΥΜΕΝΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΜΕΡΟΥΣ ΣΤ΄	
Άρθρο 120	Καταργούμενες διατάξεις Μέρους ΣΤ΄
ΜΕΡΟΣ Ζ΄ ΕΝΑΡΞΗ ΙΣΧΥΟΣ	
Άρθρο 121	Έναρξη ισχύος

ΜΕΡΟΣ Α΄
ΕΝΣΩΜΑΤΩΣΗ ΤΗΣ ΟΔΗΓΙΑΣ (ΕΕ) 2023/2226 ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ ΤΗΣ 17ΗΣ ΟΚΤΩΒΡΙΟΥ 2023 ΚΑΙ ΤΗΣ ΟΔΗΓΙΑΣ (ΕΕ) 2025/872 ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ ΤΗΣ 14ΗΣ ΑΠΡΙΛΙΟΥ 2025 ΓΙΑ ΤΗΝ ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΗ ΤΗΣ ΟΔΗΓΙΑΣ 2011/16/ΕΕ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΗ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΗ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑ ΣΤΟΝ ΤΟΜΕΑ ΤΗΣ ΦΟΡΟΛΟΓΙΑΣ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α΄
ΣΚΟΠΟΣ - ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ

Άρθρο 1
Σκοπός

Σκοπός του παρόντος Μέρους είναι η ενίσχυση της φορολογικής διαφάνειας και η πρόληψη και καταστολή των φαινομένων φορολογικής απάτης, φοροδιαφυγής και φοροαποφυγής, που σχετίζονται με συναλλαγές σε κρυπτοστοιχεία και με τη χρήση εναλλακτικών μορφών πληρωμής και επενδύσεων, επεκτείνοντας την υφιστάμενη διακρατική και διοικητική συνεργασία στους τομείς αυτούς, μέσω αυτόματης ανταλλαγής πληροφοριών μεταξύ των κρατών μελών σε σχέση με τα έσοδα που προέρχονται από συναλλαγές κρυπτοστοιχείων, και την υποχρεωτική αναφορά από τους παρόχους τέτοιων συναλλαγών και των εμπλεκόμενων μερών στην αρμόδια φορολογική αρχή, καθώς και η θέσπιση ενός ελάχιστου επιπέδου φορολογίας για τους πολυεθνικούς ομίλους επιχειρήσεων και τους εγχώριους ομίλους μεγάλης κλίμακας, με την ενσωμάτωση: α) της Οδηγίας (ΕΕ) 2023/2226 του Συμβουλίου, της 17ης Οκτωβρίου 2023, για την τροποποίηση της Οδηγίας 2011/16/ΕΕ

σχετικά με τη διοικητική συνεργασία στον τομέα της φορολογίας (L 24.10.2023) και β) της Οδηγίας (ΕΕ) 2025/872 του Συμβουλίου, της 14ης Απριλίου 2025, για την τροποποίηση της Οδηγίας 2011/16/ΕΕ σχετικά με τη διοικητική συνεργασία στον τομέα της φορολογίας (L 6.5.2025).

Άρθρο 2
Αντικείμενο

Αντικείμενο του παρόντος Μέρους είναι:
α) η διεύρυνση του πεδίου εφαρμογής του ν. 4170/2013 (Α΄ 163) αναφορικά με την αυτόματη ανταλλαγή πληροφοριών,
β) η θέσπιση κανόνων για την υποβολή και ανταλλαγή πληροφοριών:
βα) σχετικά με τα κρυπτοστοιχεία και τους χρήστες τους και
ββ) σχετικά με φυσικά πρόσωπα και τα εισοδήματα που προέρχονται από μερίσματα εκτός θεματοφυλακής, για τις εκ των προτέρων διασυνοριακές αποφάσεις,
γ) η θέσπιση ρυθμίσεων για:
γα) την ευρύτερη χρήση των πληροφοριών που ανταλλάσσονται σε περιπτώσεις που παρουσιάζουν ιδιαίτερα και σοβαρά χαρακτηριστικά, για τις οποίες έχει συμφωνηθεί σε επίπεδο Ευρωπαϊκής Ένωσης να αναληφθεί δράση,
γβ) την ενίσχυση της αποτελεσματικής χρήσης των διατιθέμενων πόρων,
γγ) τη διευκόλυνση της ανταλλαγής πληροφοριών και
γδ) τη μείωση του διοικητικού κόστους,
δ) η διεύρυνση:
δα) του πεδίου της διοικητικής συνεργασίας για τη διευκόλυνση της αυτόματης ανταλλαγής πληροφοριών σε σχέση με τη Δήλωση Πληροφοριών Συμπληρωματικού Φόρου και, ειδικότερα, για τη θέσπιση πλαισίου για την πρακτική εφαρμογή των υποχρεώσεων υποβολής δηλώσεων που προβλέπονται στον ν. 5100/2024 (Α΄ 49) και
δβ) των πληροφοριών επί χρηματοοικονομικών λογαριασμών που ανταλλάσσονται μέσω της υποχρεωτικής αυτόματης ανταλλαγής πληροφοριών.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β΄
ΜΕΤΡΑ ΠΡΟΣΑΡΜΟΓΗΣ ΣΤΟ ΕΝΩΣΙΑΚΟ ΔΙΚΑΙΟ ΓΙΑ ΤΗ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΗ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑ ΣΤΟΝ ΤΟΜΕΑ ΤΗΣ ΦΟΡΟΛΟΓΙΑΣ - ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΕΙΣ Ν. 4170/2013

Άρθρο 3
Προσθήκη ορισμών - Τροποποίηση παρ. 9 άρθρου 4 ν. 4170/2013 (παρ. 1 άρθρου 1 της Οδηγίας (ΕΕ) 2025/872) - Αντικατάσταση περ. δ) παρ. 14 άρθρου 4 ν. 4170/2013 (περ. β) παρ. 1 άρθρου 1 της Οδηγίας (ΕΕ) 2023/2226) - Προσθήκη παρ. 28, 29, 30 και 31 στο άρθρο 4 του ν. 4170/2013
(περ. γ) παρ. 1 άρθρου 1 της Οδηγίας (ΕΕ) 2023/2226)

1. Στην παρ. 9 του άρθρου 4 του ν. 4170/2013 (Α΄ 163), περί ορισμών, επέρχονται οι ακόλουθες τροποποιήσεις: α) στην περ. α), οι λέξεις «άρθρων 9Α, 9ΑΑ, 9ΑΒ και 9ΑΓ» αντικαθίστανται από τις λέξεις «άρθρων 9Α έως 9ΑΕ», β) στην περ. γ), βα) στο πρώτο εδάφιο, i) οι λέξεις «του παρόντος» αντικαθίστανται από τις λέξεις «των άρθρων 1 έως και 25» και ii)

οι λέξεις «άρθρων 9Α, 9ΑΑ, 9ΑΒ και 9ΑΓ» αντικαθίστανται από τις λέξεις «άρθρων 9Α έως 9ΑΕ», ββ) στο δεύτερο εδάφιο, οι λέξεις «της περ. β) της παρ. 1 του άρθρου 9, της παρ. 5 του άρθρου 9, της παρ. 2 του άρθρου 21» αντικαθίστανται από τις λέξεις «του παρόντος άρθρου, της περ. β) της παρ. 1 και της περ. β) της παρ. 5 του άρθρου 9, των παρ. 2 και 4 του άρθρου 21», βγ) στο τρίτο εδάφιο, i) πριν από τις λέξεις «των παρ. 2 και 3 του άρθρου 24», προστίθενται οι λέξεις «της παρ. 6 του άρθρου 21 και» και ii) οι λέξεις «Παράρτημα Ι ή στο Παράρτημα V» αντικαθίστανται από τις λέξεις «Παράρτημα Ι, V ή VI», βδ) προστίθενται εδάφια έκτο, έβδομο και όγδοο και, μετά από νομοτεχνικές βελτιώσεις, η παρ. 9 διαμορφώνεται ως εξής:

«9. «αυτόματη ανταλλαγή»:

α) Για τους σκοπούς της περ. α) της παρ. 1 του άρθρου 9 και των άρθρων 9Α έως 9ΑΕ, η συστηματική κοινοποίηση σε άλλο κράτος μέλος, χωρίς προηγούμενο αίτημα, προκαθορισμένων πληροφοριών ανά καθορισμένα εκ των προτέρων τακτά διαστήματα. Για τους σκοπούς της περ. α) της παρ. 1 του άρθρου 9, ως διαθέσιμες πληροφορίες νοούνται οι πληροφορίες των φορολογικών αρχείων του κράτους μέλους που κοινοποιεί τις πληροφορίες, οι οποίες μπορούν να ανακτηθούν σύμφωνα με τις διαδικασίες συλλογής και επεξεργασίας πληροφοριών του εν λόγω κράτους μέλους,

β) για τους σκοπούς της περ. β) της παρ. 1 του άρθρου 9, η συστηματική κοινοποίηση προκαθορισμένων πληροφοριών σχετικά με φορολογικούς κατοίκους άλλων κρατών μελών στο οικείο κράτος μέλος φορολογικής κατοικίας, χωρίς προηγούμενο αίτημα και ανά καθορισμένα εκ των προτέρων τακτά διαστήματα,

γ) για τους σκοπούς των άρθρων 1 έως και 25, πλην των περ. α) και β) της παρ. 1 του άρθρου 9 και των άρθρων 9Α έως 9ΑΕ, η συστηματική κοινοποίηση προκαθορισμένων πληροφοριών των περ. α) και β).

Στο πλαίσιο του παρόντος άρθρου, της περ. β) της παρ. 1 και της περ. β) της παρ. 5 του άρθρου 9, των παρ. 2 και 4 του άρθρου 21, και του Παραρτήματος IV, κάθε όρος γραμμένος με κεφαλαίο αρχικό έχει την έννοια που του αποδίδεται στους αντίστοιχους ορισμούς που καθορίζονται στο Παράρτημα Ι.

Στο πλαίσιο της παρ. 6 του άρθρου 21 και των παρ. 2 και 3 του άρθρου 24, κάθε όρος γραμμένος με κεφαλαία αρχικά έχει την έννοια που του αποδίδεται στους αντίστοιχους ορισμούς που καθορίζονται στο Παράρτημα Ι, V ή VI.

Στο πλαίσιο του άρθρου 9ΑΑ και του Παραρτήματος III, κάθε όρος γραμμένος με κεφαλαία αρχικά έχει την έννοια που του αποδίδεται στους αντίστοιχους ορισμούς που καθορίζονται στο Παράρτημα III.

Στο πλαίσιο του άρθρου 9ΑΓ και του Παραρτήματος V, κάθε όρος γραμμένος με κεφαλαία αρχικά έχει την έννοια που του αποδίδεται στους αντίστοιχους ορισμούς που καθορίζονται στο Παράρτημα V.

Στο πλαίσιο του άρθρου 9ΑΔ και του Παραρτήματος VI, κάθε όρος γραμμένος με κεφαλαία αρχικά έχει την έννοια που του αποδίδεται στους αντίστοιχους ορισμούς που καθορίζονται στο Παράρτημα VI. Στο πλαίσιο των άρθρων 9ΑΕ και 10Α και του Παραρτήματος VII του παρόντος, κάθε όρος έχει την ίδια έννοια με εκείνη που ορίζεται στο άρθρο 4, στην περ. α) της παρ. 3 του άρθρου 10, στις παρ. 4, 6, 8 και 11 του άρθρου 17, στην παρ. 1 του άρθρου 18, στην παρ. 5 του άρθρου 22, στην παρ. 1 του άρθρου 23, στις παρ. 4 και 6 του άρθρου 25, στην παρ. 2 του άρθρου 27, στις παρ. 3, 4 και 5 του άρθρου 28, στην παρ. 1 του άρθρου 29, στην παρ. 2 του άρθρου 31, στην παρ. 1 του άρθρου 32, στην παρ. 1 του άρθρου 34, στην

παρ. 1 του άρθρου 35, στην παρ. 1 του άρθρου 36, στην παρ. 1 του άρθρου 37, στην παρ. 1 του άρθρου 39, στην παρ. 1 του άρθρου 40, στην παρ. 1 του άρθρου 41, στην παρ. 1 του άρθρου 43, στην παρ. 1 του άρθρου 46, στην παρ. 1 του άρθρου 48, στο πρώτο εδάφιο της παρ. 1 του άρθρου 52 και στην παρ. 3 του άρθρου 54 του ν. 5100/2024 (Α΄ 49). Επιπλέον, κάθε όρος γραμμένος με κεφαλαία αρχικά έχει την ίδια έννοια με αυτήν που ορίζεται στο Τμήμα Ι του Παραρτήματος VII.»

2. Η περ. δ) της παρ. 14 του άρθρου 4 του ν. 4170/2013 αντικαθίσταται ως εξής:

«δ) αφορά διασυνοριακή συναλλαγή ή το ζήτημα του κατά πόσο οι δραστηριότητες που ασκούνται από πρόσωπο σε άλλη δικαιοδοσία δημιουργούν μόνιμη εγκατάσταση ή το ζήτημα του κατά πόσο ένα φυσικό πρόσωπο έχει τη φορολογική κατοικία του ή όχι στο κράτος μέλος που εκδίδει την απόφαση, και».

3. Στο άρθρο 4 του ν. 4170/2013 προστίθενται παρ. 28, 29, 30 και 31 ως εξής:

«28. «εισόδημα από μερίσματα εκτός θεματοφυλακής»: μερίσματα ή άλλα εισοδήματα που αντιμετωπίζονται ως μερίσματα στο κράτος μέλος του πληρωτή και τα οποία καταβάλλονται ή πιστώνονται σε λογαριασμό διαφορετικό από Λογαριασμό Θεματοφυλακής, όπως ορίζεται στην περ. 3 της παρ. Γ' του Τμήματος VIII του Παραρτήματος Ι.

29. «προϊόντα ασφάλειας ζωής που δεν καλύπτονται από άλλες ενωσιακές νομικές πράξεις για την ανταλλαγή πληροφοριών και άλλα παρόμοια μέτρα»: Ασφαλιστήρια Συμβόλαια, εκτός από τα Ασφαλιστήρια Συμβόλαια με Αξία Εξαγοράς που υπόκεινται σε υποβολή στοιχείων βάσει του Τμήματος Ι του Παραρτήματος Ι, όπου οι παροχές δυνάμει των συμβολαίων είναι πληρωτέες, σε περίπτωση θανάτου του λήπτη της ασφάλισης.

30. «διεύθυνση κατανεμημένου καθολικού»: όπως ορίζεται στο σημείο 18) του άρθρου 3 του Κανονισμού (ΕΕ) 2023/1113 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 31ης Μαΐου 2023, περί στοιχείων που συνοδεύουν τις μεταφορές χρηματικών ποσών και ορισμένων κρυπτοστοιχείων και περί τροποποίησης της οδηγίας (ΕΕ) 2015/849 (L 150).

31. «πελάτης», για τους σκοπούς του άρθρου 9ΑΒ: κάθε ενδιάμεσος ή σχετικός φορολογούμενος ο οποίος λαμβάνει υπηρεσίες, συμπεριλαμβανομένης της συνδρομής, της παροχής γνωμών και συμβουλών ή της καθοδήγησης, από ενδιάμεσο που υπόκειται σε δικηγορικό απόρρητο σε σχέση με δηλωτέα διασυνοριακή ρύθμιση.»

Άρθρο 4

Διεύρυνση του πεδίου εφαρμογής και των προϋποθέσεων της αυτόματης ανταλλαγής πληροφοριών - Εξουσιοδοτική διάταξη - Τροποποίηση παρ. 1 και 2 και αντικατάσταση παρ. 3 και περ. β) παρ. 5 άρθρου 9 ν. 4170/2013

(περ. α) παρ. 2 άρθρου 1 της Οδηγίας (ΕΕ) 2023/2226 και παρ. 2 άρθρου 1 της Οδηγίας (ΕΕ) 2025/872)

1. Στην παρ. 1 του άρθρου 9 του ν. 4170/2013 (Α΄ 163), περί πεδίου εφαρμογής και προϋποθέσεων της αυτόματης ανταλλαγής πληροφοριών, επέρχονται οι ακόλουθες τροποποιήσεις: α) στο πρώτο εδάφιο της περ. α), αα) στο εισαγωγικό εδάφιο, οι λέξεις «του άρθρου 4» αντικαθίστανται από τις λέξεις «του άρθρου 5», αβ) οι υφιστάμενες υποπερ. α), β), γ), δ), ε), και στ) του πρώτου εδαφίου αριθμούνται ως υποπερ. αα), αβ), αγ), αδ), αε), και αστ) αντίστοιχα, αγ) στην υποπερ. αγ), i) πριν από τη λέξη «προϊόντα», προστίθενται οι λέξεις «εισόδημα από», ii) οι λέξεις «νομικές πράξεις της Ευρωπαϊκής Ένωσης» αντικαθίστανται από τις λέξεις «ενωσιακές νομικές πράξεις», αδ) οι υποπερ. αε) και αστ) αντικαθίστανται, αε)

προστίθεται υποπερ. αζ), β) στην περ. β), βα) στο πρώτο και στο δεύτερο εδάφιο, οι λέξεις «του Υπουργείου Οικονομικών, κατά το άρθρο 4 παράγραφος 1» αντικαθίστανται από τις λέξεις «της παρ. 1 του άρθρου 5», ββ) οι υφιστάμενες υποπερ. α), β), γ), δ), ε), στ) και ζ) του δεύτερου εδαφίου αριθμούνται ως υποπερ. βα), ββ), βγ), βδ), βε), βστ) και βζ), αντίστοιχα, βγ) τα υφιστάμενα στοιχεία (αα) και (ββ) της υποπερ. βα) τίθενται ως εδάφια, πρώτο και δεύτερο, αντίστοιχα, βδ) το στοιχείο iii) του πρώτου εδαφίου της υποπερ. βα) καταργείται, βε) στο δεύτερο εδάφιο της υποπερ. βα), i) μετά τις λέξεις «είναι Οντότητα» προστίθενται οι λέξεις «, σύμφωνα με την παρ. 3 της Ενότητας Ε΄ του Τμήματος VIII του Παραρτήματος Ι», ii) το στοιχείο iii) καταργείται, iii) το υφιστάμενο στοιχείο (vi) αριθμείται στο ορθό (v), iv) το υποστοιχείο iii) του στοιχείου (v) καταργείται, βστ) στην υποπερ. βστ), i) η λέξη «στην» αντικαθίσταται από τη λέξη «σε» και ii) η λέξη «και» αντικαθίσταται από το σημείο στίξης «,», βζ) προστίθενται υποπερ. βη), βθ), βι) και βια), βη) στο τρίτο εδάφιο, i) οι λέξεις «στα Παραρτήματα» αντικαθίστανται από τις λέξεις «στο Παράρτημα Ι ή ΙΙ», ii) μετά τις λέξεις «σύμφωνα με τις», η λέξη «ισχύουσες» διαγράφεται, βθ) το τέταρτο εδάφιο αντικαθίσταται και, μετά από νομοτεχνικές βελτιώσεις, η παρ. 1 διαμορφώνεται ως εξής:

«1.α) Η αρμόδια αρχή της παρ. 1 του άρθρου 5 κοινοποιεί στην αρμόδια αρχή οποιουδήποτε άλλου κράτους μέλους, με αυτόματη ανταλλαγή, όλες τις διαθέσιμες πληροφορίες σχετικά με άτομα που κατοικούν στο εν λόγω άλλο κράτος μέλος, όσον αφορά τις ακόλουθες συγκεκριμένες κατηγορίες εισοδήματος και κεφαλαίου, όπως αυτές ορίζονται στην ελληνική νομοθεσία:

αα) Εισόδημα από απασχόληση,

αβ) αμοιβές διευθυντών,

αγ) εισόδημα από προϊόντα ασφάλειας ζωής που δεν καλύπτονται από άλλες ενωσιακές νομικές πράξεις για την ανταλλαγή πληροφοριών και άλλα παρόμοια μέτρα,

αδ) συντάξεις,

αε) κυριότητα και εισόδημα από ακίνητη περιουσία,

αστ) δικαιώματα (royalties),

αζ) εισόδημα από μερίσματα εκτός θεματοφυλακής, πλην των μερισμάτων που απαλλάσσονται από τον φόρο εισοδήματος, σύμφωνα με τις παρ. 1 και 2 του άρθρου 48 και την παρ. 1 του άρθρου 63 του Κώδικα Φορολογίας Εισοδήματος (ν. 4172/2013, Α΄ 167).

Για φορολογικές περιόδους που αρχίζουν από την 1η Ιανουαρίου 2024, η Ελλάδα επιδιώκει να συμπεριλάβει τον αριθμό φορολογικού μητρώου (Α.Φ.Μ.) των κατοίκων που έχει εκδοθεί από το κράτος μέλος κατοικίας στην κοινοποίηση των πληροφοριών του πρώτου εδαφίου.

β) Η αρμόδια αρχή της παρ. 1 του άρθρου 5, κοινοποιεί στην αρμόδια αρχή οποιουδήποτε άλλου κράτους μέλους και λαμβάνει από την αρμόδια αρχή οποιουδήποτε άλλου κράτους μέλους, με αυτόματη ανταλλαγή και εντός της προθεσμίας που ορίζεται στην περ. β) της παρ. 2, τις πληροφορίες του επόμενου εδαφίου σχετικά με τα φορολογικά έτη από την 1η Ιανουαρίου 2016 και εξής όσον αφορά έναν Δηλωτέο Λογαριασμό.

Τα Δηλούντα Ελληνικά Χρηματοπιστωτικά Ιδρύματα υποχρεούνται να υποβάλλουν στην αρμόδια αρχή της παρ. 1 του άρθρου 5, τις ακόλουθες πληροφορίες όσον αφορά έναν Δηλωτέο Λογαριασμό με βάση τους εφαρμοστέους κανόνες υποβολής στοιχείων και δέουσας επιμέλειας που περιέχονται στα Παραρτήματα Ι και ΙΙ, και να διασφαλίζουν την αποτελεσματική και σύμφωνη εφαρμογή αυτών των κανόνων με βάση το Τμήμα ΙΧ του Παραρτήματος Ι:

βα) Στην περίπτωση κάθε Δηλωτέου Προσώπου που είναι Δικαιούχος Λογαριασμού και το οποίο είναι φυσικό πρόσωπο:
(i) το όνομα,
(ii) τη διεύθυνση,
(iii) [Καταργείται],
(iv) τον/ τους Α.Φ.Μ.,
(v) την ημερομηνία και τον τόπο γέννησης του παραπάνω φυσικού προσώπου.
Στην περίπτωση κάθε Δηλωτέου Προσώπου που είναι Δικαιούχος Λογαριασμού και είναι Οντότητα, σύμφωνα με την παρ. 3 της Ενότητας Ε' του Τμήματος VIII του Παραρτήματος Ι:
(i) την επωνυμία,
(ii) τη διεύθυνση,
(iii) [Καταργείται],
(iv) τον/ τους Α.Φ.Μ. της παραπάνω Οντότητας και
(v) όπου ο Δικαιούχος Λογαριασμού, κατόπιν εφαρμογής κανόνων δέουσας επιμέλειας σύμφωνων προς τα Παραρτήματα, διαπιστώνεται ότι διαθέτει ένα ή περισσότερα Ελέγχοντα Πρόσωπα που είναι Δηλωτέα Πρόσωπα και τις ακόλουθες πληροφορίες: (i) το όνομα, (ii) τη διεύθυνση, iii) [Καταργείται], iv) τον/ τους Α.Φ.Μ., (v) την ημερομηνία και τον τόπο γέννησης κάθε Δηλωτέου Προσώπου.
ββ) τον αριθμό λογαριασμού ή το λειτουργικό ισοδύναμο ελλείψει αριθμού λογαριασμού,
βγ) την επωνυμία και τον αριθμό ταυτοποίησης, εάν υπάρχει, του Δηλούντος Χρηματοπιστωτικού Ιδρύματος,
βδ) το υπόλοιπο ή την αξία του λογαριασμού, συμπεριλαμβανομένης, στην περίπτωση του Ασφαλιστήριου Συμβολαίου με Αξία Εξαγοράς ή Συμβολαίου Προσόδων, της Αξίας Εξαγοράς κατά τη λήξη ή της τιμής εξαγοράς, σε περίπτωση πρόωρης λύσης του συμβολαίου, στο τέλος του σχετικού ημερολογιακού έτους, ή το κλείσιμο του λογαριασμού, εάν ο λογαριασμός έκλεισε κατά τη διάρκεια αυτού του έτους,
βε) σε περίπτωση Λογαριασμού Θεματοφυλακής:
i) το συνολικό ακαθάριστο ποσό των τόκων, το συνολικό ακαθάριστο ποσό των μερισμάτων και το συνολικό ακαθάριστο ποσό λοιπών εισοδημάτων που προέκυψαν σε σχέση με τα περιουσιακά στοιχεία που τηρούνται στον λογαριασμό, σε κάθε περίπτωση που καταβλήθηκαν ή πιστώθηκαν στον λογαριασμό ή σε σχέση με τον λογαριασμό κατά τη διάρκεια του ημερολογιακού έτους, και
ii) τα συνολικά ακαθάριστα έσοδα από την πώληση ή την εξαγορά χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων που καταβλήθηκαν ή πιστώθηκαν στον λογαριασμό κατά τη διάρκεια του ημερολογιακού έτους για τα οποία το Δηλούν Χρηματοπιστωτικό Ίδρυμα ενήργησε ως θεματοφύλακας, μεσάζων, εντολοδόχος ή άλλως ως εξουσιοδοτημένος αντιπρόσωπος του Δικαιούχου Λογαριασμού,
βστ) σε περίπτωση Καταθετικού Λογαριασμού, το συνολικό ακαθάριστο ποσό των τόκων που καταβλήθηκε ή πιστώθηκε στον λογαριασμό κατά τη διάρκεια του ημερολογιακού έτους,
βζ) σε περίπτωση λογαριασμού που δεν περιγράφεται στις υποπερ. βε) ή βστ), το συνολικό ακαθάριστο ποσό που καταβλήθηκε ή πιστώθηκε στον Δικαιούχο Λογαριασμού σε σχέση με τον λογαριασμό κατά τη διάρκεια του ημερολογιακού έτους, ως προς το οποίο το Δηλούν Χρηματοπιστωτικό Ίδρυμα είναι οφειλέτης ή χρεώστης, συμπεριλαμβανομένου του συνολικού ποσού τυχόν πληρωμών εξόφλησης προς τον Δικαιούχο Λογαριασμού κατά τη διάρκεια του ημερολογιακού έτους,

βη) αν έχει παρασχεθεί έγκυρη αυτοπιστοποίηση για κάθε Δικαιούχο Λογαριασμού,
βθ) τον ρόλο ή τους ρόλους δυνάμει των οποίων κάθε Δηλωτέο Πρόσωπο που είναι Ελέγχον Πρόσωπο ενός Δικαιούχου Λογαριασμού-Οντότητας είναι Ελέγχον Πρόσωπο της Οντότητας και αν έχει παρασχεθεί έγκυρη αυτοπιστοποίηση για κάθε τέτοιο Δηλωτέο Πρόσωπο,
βι) το είδος του λογαριασμού, αν είναι Προϋπάρχων Λογαριασμός ή Νέος Λογαριασμός, καθώς και αν είναι κοινός λογαριασμός, περιλαμβανομένου του αριθμού των Δικαιούχων του κοινού Λογαριασμού και
βια) στην περίπτωση Συμμετοχικού Δικαιώματος που κατέχεται σε Επενδυτική Οντότητα της παρ. 6 της Ενότητας Α΄ του Τμήματος VIII του Παραρτήματος Ι που είναι νομικό μόρφωμα, ο ρόλος ή οι ρόλοι δυνάμει των οποίων το Δηλωτέο Πρόσωπο είναι κάτοχος Συμμετοχικού Δικαιώματος.
Για την ανταλλαγή πληροφοριών στο πλαίσιο της παρούσας παραγράφου, εκτός εάν άλλως προβλέπεται στην παρούσα παράγραφο ή στο Παράρτημα Ι ή ΙΙ, το ποσό και ο χαρακτηρισμός των πληρωμών που πραγματοποιούνται σε σχέση με Δηλωτέο Λογαριασμό καθορίζονται σύμφωνα με τις διατάξεις της ελληνικής νομοθεσίας.
Το πρώτο και το δεύτερο εδάφιο της περ. β) της παρούσας παραγράφου κατισχύουν της υποπερ. αγ) της περ. α) της παρούσας παραγράφου ή κάθε άλλης ενωσιακής νομικής πράξης στον βαθμό που η σχετική ανταλλαγή πληροφοριών εμπίπτει στο πεδίο εφαρμογής της υποπερ. αγ) της περ. α) της παρούσας παραγράφου ή άλλης ενωσιακής νομικής πράξης.»
2. Στην περ. β) της παρ. 2 του άρθρου 9 του ν. 4170/2013 το δεύτερο εδάφιο αντικαθίσταται και, μετά από νομοτεχνικές βελτιώσεις, η παρ. 2 διαμορφώνεται ως εξής:
«2. Η κοινοποίηση πληροφοριών πραγματοποιείται ως ακολούθως:
α) όσον αφορά τις κατηγορίες που ορίζονται στην περ. α) της παρ. 1, κοινοποιούνται τουλάχιστον άπαξ του έτους, εντός έξι (6) μηνών από το τέλος του φορολογικού έτους κατά τη διάρκεια του οποίου κατέστησαν διαθέσιμες,
β) όσον αφορά τις κατηγορίες που ορίζονται στην περ. β) της παρ. 1, κοινοποιούνται ετησίως, εντός εννέα (9) μηνών από το τέλος του ημερολογιακού έτους που αφορούν οι πληροφορίες.
Οι πληροφορίες που αναφέρονται στις υποπερ. βη), βθ), βι) και βια) της περ. β) της παρ. 1 κοινοποιούνται για τις φορολογικές περιόδους που αρχίζουν από την 1η Ιανουαρίου 2026.»
3. Η παρ. 3 του άρθρου 9 του ν. 4170/2013 αντικαθίσταται ως εξής:
«3. Πριν από την 1η Ιανουαρίου 2026, η αρμόδια αρχή της παρ. 1 του άρθρου 5, ενημερώνει την Επιτροπή σχετικά με τουλάχιστον πέντε (5) κατηγορίες που απαριθμούνται στην περ. α) της παρ. 1 αναφορικά με τις οποίες κοινοποιεί, με αυτόματη ανταλλαγή, στην αρμόδια αρχή οποιουδήποτε άλλου κράτους μέλους πληροφορίες που αφορούν κατοίκους του εν λόγω άλλου κράτους μέλους. Οι εν λόγω πληροφορίες αφορούν φορολογικές περιόδους που αρχίζουν την 1η Ιανουαρίου 2026.»
4. Η περ. β) της παρ. 5 του άρθρου 9 του ν. 4170/2013 αντικαθίσταται ως εξής:
«β) Με απόφαση του Διοικητή της Ανεξάρτητης Αρχής Δημοσίων Εσόδων, κατόπιν εισήγησης της αρμόδιας αρχής της παρ. 1 του άρθρου 5, εκδίδεται και επικαιροποιείται ο κατάλογος των οντοτήτων και των λογαριασμών που πρέπει να αντιμετωπίζονται, αντιστοίχως, ως Μη Δηλούντα Χρηματοπιστωτικά Ιδρύματα και Εξαιρούμενοι Λογαριασμοί, σύμφωνα με τις προϋποθέσεις που τίθενται στην περ. γ) της παρ. 1 της Ενότητας Β΄ και στην περ. ζ) της παρ. 17 της Ενότητας Γ΄ του Τμήματος VIII του Παραρτήματος Ι, αντιστοίχως, και ορίζονται όλα τα ειδικότερα θέματα, προκειμένου να διασφαλίζεται ότι τα είδη των Μη Δηλούντων Χρηματοπιστωτικών Λογαριασμών και των Εξαιρούμενων Λογαριασμών πληρούν τις ως άνω

προϋποθέσεις, κατά περίπτωση και ιδιαίτερα ότι το καθεστώς των Μη Δηλούντων Χρηματοπιστωτικών Λογαριασμών και των Εξαιρούμενων Λογαριασμών, δεν παρακωλύει την επίτευξη των σκοπών των άρθρων 1 έως και 25. Με όμοια απόφαση, εκδίδεται και επικαιροποιείται ο κατάλογος για τις «Συμμετέχουσες Δικαιοδοσίες» έναντι της Ελλάδας σύμφωνα με την παρ. 4 της Ενότητας Δ' του Τμήματος VIII του Παραρτήματος Ι.»

Άρθρο 5

Διεύρυνση του πεδίου εφαρμογής και των προϋποθέσεων της υποχρεωτικής αυτόματης ανταλλαγής πληροφοριών όσον αφορά στις εκ των προτέρων διασυνοριακές αποφάσεις και τις εκ των προτέρων συμφωνίες ενδοομιλικής τιμολόγησης - Αντικατάσταση παρ. 4 και τροποποίηση παρ. 6 άρθρου 9Α ν. 4170/2013 (περ. α) και β) παρ. 3 άρθρου 1 της Οδηγίας (ΕΕ) 2023/2226)

1. Η παρ. 4 του άρθρου 9Α του ν. 4170/2013 (Α΄ 163), περί πεδίου εφαρμογής και προϋποθέσεων της υποχρεωτικής αυτόματης ανταλλαγής πληροφοριών όσον αφορά τις εκ των προτέρων διασυνοριακές αποφάσεις και τις εκ των προτέρων συμφωνίες ενδοομιλικής τιμολόγησης, αντικαθίσταται ως εξής:

«4. Οι παρ. 1 και 2 δεν εφαρμόζονται, σε περίπτωση που η εκ των προτέρων διασυνοριακή απόφαση αφορά και περιλαμβάνει αποκλειστικά τις φορολογικές υποθέσεις ενός (1) ή περισσότερων φυσικών προσώπων, εκτός εάν μια τέτοια εκ των προτέρων διασυνοριακή απόφαση εκδόθηκε, τροποποιήθηκε ή ανανεώθηκε μετά από την 1η Ιανουαρίου 2026 και, σε περίπτωση που:

α) το ποσό της συναλλαγής ή της σειράς συναλλαγών της εκ των προτέρων διασυνοριακής απόφασης υπερβαίνει το ένα εκατομμύριο πεντακόσιες χιλιάδες (1.500.000) ευρώ ή ισοδύναμο ποσό σε άλλο νόμισμα, εάν ένα τέτοιο ποσό αναφέρεται στην εκ των προτέρων διασυνοριακή απόφαση, ή

β) η εκ των προτέρων διασυνοριακή απόφαση καθορίζει εάν ένα πρόσωπο έχει ή όχι τη φορολογική κατοικία του στο κράτος μέλος που εκδίδει την απόφαση.

Για τους σκοπούς της περ. α) και με την επιφύλαξη του ποσού που αναφέρεται στην εκ των προτέρων διασυνοριακή απόφαση, σε σειρά συναλλαγών που αφορούν διαφορετικά αγαθά, υπηρεσίες ή περιουσιακά στοιχεία, το ποσό της εκ των προτέρων διασυνοριακής απόφασης περιλαμβάνει τη συνολική υποκείμενη αξία. Τα ποσά δεν αθροίζονται, εάν τα ίδια αγαθά, υπηρεσίες ή περιουσιακά στοιχεία αποτελούν αντικείμενο πολλαπλών συναλλαγών.

Κατά παρέκκλιση της περ. β), η ανταλλαγή πληροφοριών σχετικά με εκ των προτέρων διασυνοριακές αποφάσεις που αφορούν σε φυσικά πρόσωπα δεν περιλαμβάνει τέτοιες αποφάσεις σχετικά με τη φορολόγηση στην πηγή όσον αφορά το εισόδημα μη μόνιμων κατοίκων από απασχόληση, αμοιβές διευθυντών ή συντάξεις.»

2. Στην παρ. 6 του άρθρου 9Α του ν. 4170/2013 επέρχονται οι ακόλουθες τροποποιήσεις: α) στο εισαγωγικό εδάφιο, οι λέξεις «παραγράφου 1 του άρθρου 4» αντικαθίστανται από τις λέξεις «παρ. 1 του άρθρου 5», β) στην περ. α), μετά τις λέξεις «πλην φυσικού προσώπου,» προστίθενται οι λέξεις «εκτός εάν η εκ των προτέρων διασυνοριακή απόφαση αφορά φυσικό πρόσωπο και κοινοποιείται σύμφωνα με τις παρ. 1 και 4,», γ) στην περ. ια), γα) μετά τις λέξεις «φυσικού προσώπου,» προστίθενται οι λέξεις «εκτός εάν η εκ των προτέρων διασυνοριακή απόφαση αφορά φυσικό πρόσωπο και κοινοποιείται σύμφωνα με τις παρ. 1 και 4,», γβ) πριν από τις λέξεις «άλλα κράτη μέλη» προστίθεται η λέξη «τυχόν», γγ) η λέξη «θίγεται»

αντικαθίσταται από τη λέξη «θίγονται» και, μετά από νομοτεχνικές βελτιώσεις, η παρ. 6 διαμορφώνεται ως εξής:

«6. Οι πληροφορίες που κοινοποιούνται από την αρμόδια κατ' ανάθεση αρχή της παρ. 1 του άρθρου 5, σύμφωνα με τις παρ. 1 και 2, περιλαμβάνουν τα ακόλουθα:

α) τα στοιχεία αναγνώρισης του προσώπου, πλην φυσικού προσώπου, εκτός εάν η εκ των προτέρων διασυνοριακή απόφαση αφορά φυσικό πρόσωπο και κοινοποιείται σύμφωνα με τις παρ. 1 και 4, και, κατά περίπτωση, της ομάδας προσώπων στην οποία ανήκει,

β) σύνοψη του περιεχομένου της εκ των προτέρων διασυνοριακής απόφασης ή της εκ των προτέρων συμφωνίας ενδοομιλικής τιμολόγησης, περιλαμβανομένης περιγραφής των σχετικών επιχειρηματικών δραστηριοτήτων ή συναλλαγών ή σειράς συναλλαγών και οποιωνδήποτε άλλων πληροφοριών που μπορούν να βοηθήσουν την αρμόδια αρχή στην εκτίμηση του δυνητικού φορολογικού κινδύνου, χωρίς να αποκαλύπτεται εμπορικό, βιομηχανικό ή επαγγελματικό απόρρητο, εμπορική διαδικασία ή πληροφορία της οποίας η κοινοποίηση αντιβαίνει στη δημόσια τάξη,

γ) τις ημερομηνίες έκδοσης, τροποποίησης ή ανανέωσης της εκ των προτέρων διασυνοριακής απόφασης ή της εκ των προτέρων συμφωνίας ενδοομιλικής τιμολόγησης,

δ) την ημερομηνία έναρξης της περιόδου ισχύος της εκ των προτέρων διασυνοριακής απόφασης ή συμφωνίας ενδοομιλικής τιμολόγησης, αν προσδιορίζεται,

ε) την ημερομηνία λήξης της περιόδου ισχύος της εκ των προτέρων διασυνοριακής απόφασης ή συμφωνίας ενδοομιλικής τιμολόγησης, αν προσδιορίζεται,

στ) το είδος της εκ των προτέρων διασυνοριακής απόφασης ή συμφωνίας ενδοομιλικής τιμολόγησης,

ζ) το ποσό της συναλλαγής ή της σειράς συναλλαγών της εκ των προτέρων διασυνοριακής απόφασης ή συμφωνίας ενδοομιλικής τιμολόγησης, εφόσον το ποσό αυτό αναφέρεται στην ανωτέρω σχετική απόφαση ή συμφωνία,

η) την περιγραφή του συνόλου των κριτηρίων που χρησιμοποιούνται για τον καθορισμό της ενδοομιλικής τιμολόγησης ή της ίδιας της τιμής των ενδοομιλικών συναλλαγών στην περίπτωση εκ των προτέρων συμφωνίας ενδοομιλικής τιμολόγησης,

θ) τον προσδιορισμό της μεθόδου που χρησιμοποιείται για τον καθορισμό της ενδοομιλικής τιμολόγησης ή της ίδιας της τιμής των ενδοομιλικών συναλλαγών στην περίπτωση εκ των προτέρων συμφωνίας ενδοομιλικής τιμολόγησης,

ι) τον προσδιορισμό των άλλων κρατών μελών, εφόσον υπάρχουν, τα οποία είναι πιθανό να αφορά η εκ των προτέρων διασυνοριακή απόφαση ή η εκ των προτέρων συμφωνία ενδοομιλικής τιμολόγησης,

ια) τα στοιχεία αναγνώρισης οποιουδήποτε προσώπου, πλην φυσικού προσώπου, εκτός εάν η εκ των προτέρων διασυνοριακή απόφαση αφορά φυσικό πρόσωπο και κοινοποιείται σύμφωνα με τις παρ. 1 και 4, στα τυχόν άλλα κράτη μέλη που είναι πιθανό να θίγονται από την εκ των προτέρων διασυνοριακή απόφαση ή την εκ των προτέρων συμφωνία ενδοομιλικής τιμολόγησης, αναφέροντας το κράτος μέλος με το οποίο συνδέονται τα θιγόμενα πρόσωπα, και

ιβ) την ένδειξη για το αν η πληροφορία που κοινοποιείται βασίζεται στην ίδια την εκ των προτέρων διασυνοριακή απόφαση ή συμφωνία ενδοομιλικής τιμολόγησης ή στο αίτημα που αναφέρεται στο δεύτερο εδάφιο της παρ. 3.»

Άρθρο 6

Εναρμόνιση του πεδίου εφαρμογής και των προϋποθέσεων της υποχρεωτικής αυτόματης ανταλλαγής πληροφοριών για δηλωτέες διασυνοριακές ρυθμίσεις - Τροποποίηση παρ. 4 και 13 άρθρου 9ΑΒ ν. 4170/2013

(παρ. 4 άρθρου 1 της Οδηγίας (ΕΕ) 2023/2226)

1. Στο δεύτερο εδάφιο της παρ. 4 του άρθρου 9ΑΒ του ν. 4170/2013 (Α΄ 163), περί πεδίου εφαρμογής και των προϋποθέσεων της υποχρεωτικής αυτόματης ανταλλαγής πληροφοριών για δηλωτέες διασυνοριακές ρυθμίσεις, οι λέξεις «σε κάθε άλλον ενδιάμεσο ή, αν δεν υπάρχει άλλος ενδιάμεσος, στο ενδιαφερόμενο πρόσωπο» αντικαθίστανται από τις λέξεις «στον πελάτη του, εάν ο εν λόγω πελάτης είναι ενδιάμεσος, ή εάν δεν υπάρχει τέτοιος ενδιάμεσος, εάν ο εν λόγω πελάτης είναι το ενδιαφερόμενο πρόσωπο,» και, μετά από νομοτεχνικές βελτιώσεις, η παρ. 4 διαμορφώνεται ως εξής:

«4. Ο ενδιάμεσος, στον βαθμό που δραστηριοποιείται εντός των ορίων του νομοθετικού πλαισίου που διέπει το επάγγελμα του δικηγόρου, απαλλάσσεται από την υποχρέωση υποβολής πληροφοριών σχετικά με δηλωτέα διασυνοριακή ρύθμιση στην Ελλάδα, όταν η συμμόρφωση προς την εν λόγω υποχρέωση συνιστά παραβίαση της υποχρέωσης του δικηγόρου για την τήρηση απορρήτου και εχεμύθειας. Στην περίπτωση αυτή, ο ενδιάμεσος γνωστοποιεί, χωρίς καθυστέρηση, στον πελάτη του, εάν ο εν λόγω πελάτης είναι ενδιάμεσος, ή εάν δεν υπάρχει τέτοιος ενδιάμεσος, εάν ο εν λόγω πελάτης είναι το ενδιαφερόμενο πρόσωπο, τις υποχρεώσεις υποβολής πληροφοριών που υπέχουν δυνάμει της παρ. 6.»

2. Στην παρ. 13 του άρθρου 9ΑΒ του ν. 4170/2013 επέρχονται οι ακόλουθες τροποποιήσεις:

α) στο εισαγωγικό εδάφιο, οι λέξεις «άρθρου 4» αντικαθίστανται από τις λέξεις «άρθρου 5»,

β) η περ. α) αντικαθίσταται, γ) στην περ. γ), γα) οι λέξεις «που περιλαμβάνουν» αντικαθίστανται από τις λέξεις «μεταξύ άλλων,», γβ) οι λέξεις «επιχειρηματικών δραστηριοτήτων ή ρυθμίσεων με γενικούς όρους» αντικαθίστανται από τις λέξεις «ρυθμίσεων και κάθε άλλη πληροφορία που θα μπορούσε να βοηθήσει την αρμόδια αρχή στην εκτίμηση του δυνητικού φορολογικού κινδύνου», γγ) οι λέξεις «κανόνες δημόσιας τάξης» αντικαθίστανται από τις λέξεις «τη δημόσια τάξη» και, μετά από νομοτεχνικές βελτιώσεις, η παρ. 13 διαμορφώνεται ως εξής:

«13. Οι πληροφορίες που κοινοποιούνται από την αρμόδια αρχή της παρ. 1 του άρθρου 5 σύμφωνα με την παρ. 12 περιλαμβάνουν, κατά περίπτωση, τα ακόλουθα:

α) τα στοιχεία αναγνώρισης ενδιαμέσων, πλην ενδιαμέσων που απαλλάσσονται από την υποχρέωση υποβολής στοιχείων λόγω του δικηγορικού απορρήτου σύμφωνα με την παρ. 4, και ενδιαφερόμενων φορολογούμενων, μεταξύ άλλων, το όνομα, την ημερομηνία και τον τόπο γέννησης (για φυσικά πρόσωπα), τη φορολογική κατοικία και τον Α.Φ.Μ., και, κατά περίπτωση, των προσώπων που είναι συνδεδεμένες επιχειρήσεις για το ενδιαφερόμενο πρόσωπο,

β) λεπτομερείς πληροφορίες για τα διακριτικά που αναφέρονται στο Παράρτημα IV και τα οποία καθιστούν δηλωτέα τη διασυνοριακή ρύθμιση,

γ) σύνοψη του περιεχομένου της δηλωτέας διασυνοριακής ρύθμισης, μεταξύ άλλων, αναφορά της ονομασίας με την οποία είναι ευρέως γνωστή, εφόσον υπάρχει, και περιγραφή των σχετικών ρυθμίσεων και κάθε άλλη πληροφορία που θα μπορούσε να βοηθήσει την αρμόδια αρχή στην εκτίμηση του δυνητικού φορολογικού κινδύνου, χωρίς να αποκαλύπτεται

τυχόν εμπορικό, βιομηχανικό ή επαγγελματικό απόρρητο ή εμπορική διαδικασία ή πληροφορία της οποίας η γνωστοποίηση θα ήταν αντίθετη προς τη δημόσια τάξη,
δ) την ημερομηνία κατά την οποία ολοκληρώθηκε ή θα ολοκληρωθεί το πρώτο στάδιο της εφαρμογής της δηλωτέας διασυνοριακής ρύθμισης,
ε) λεπτομερείς πληροφορίες σχετικά με τις εθνικές διατάξεις που συνιστούν τη βάση της δηλωτέας διασυνοριακής ρύθμισης,
στ) αξία της δηλωτέας διασυνοριακής ρύθμισης,
ζ) αναφορά του κράτους μέλους του ενδιαφερόμενου προσώπου/ ενδιαφερόμενων προσώπων και τυχόν άλλων κρατών μελών που είναι πιθανό να αφορά η δηλωτέα διασυνοριακή ρύθμιση,
η) τα στοιχεία ταυτοποίησης οποιουδήποτε άλλου προσώπου στο κράτος μέλος που είναι πιθανό να επηρεάσει η δηλωτέα διασυνοριακή ρύθμιση, με αναφορά των κρατών μελών με τα οποία συνδέεται το εν λόγω πρόσωπο.»

Άρθρο 7
Αναγνωριστικός Κωδικός Υπηρεσίας Ταυτοποίησης - Προσθήκη περ. ιγ) στην παρ. 2 του άρθρου 9ΑΓ του ν. 4170/2013
(παρ. 5 άρθρου 1 της Οδηγίας (ΕΕ) 2023/2226)

Στο πρώτο εδάφιο της παρ. 2 του άρθρου 9ΑΓ του ν. 4170/2013 (Α΄ 163), περί πεδίου εφαρμογής και προϋποθέσεων της υποχρεωτικής αυτόματης ανταλλαγής πληροφοριών που υποβάλλονται από Φορείς Εκμετάλλευσης Πλατφόρμας, προστίθεται περ. ιγ) ως εξής:
«ιγ) τον αναγνωριστικό κωδικό Υπηρεσίας Ταυτοποίησης και το κράτος μέλος έκδοσης, όταν ο Δηλών Φορέας Εκμετάλλευσης Πλατφόρμας βασίζεται στην άμεση επιβεβαίωση της ταυτότητας και της κατοικίας του πωλητή μέσω Υπηρεσίας Ταυτοποίησης που διατίθεται από κράτος μέλος ή την Ευρωπαϊκή Ένωση για την εξακρίβωση της ταυτότητας και της φορολογικής κατοικίας του πωλητή. Στις περιπτώσεις αυτές, δεν είναι απαραίτητο να κοινοποιούνται στο κράτος μέλος έκδοσης του αναγνωριστικού κωδικού της Υπηρεσίας Ταυτοποίησης οι πληροφορίες που αναφέρονται στις περ. γ) έως ζ).»

Άρθρο 8
Πεδίο εφαρμογής και προϋποθέσεις της υποχρεωτικής αυτόματης ανταλλαγής πληροφοριών που υποβάλλονται από Δηλούντες Παρόχους Υπηρεσιών Κρυπτοστοιχείων - Εξουσιοδοτική διάταξη - Προσθήκη άρθρου 9ΑΔ στον ν. 4170/2013
(παρ. 6 άρθρου 1 της Οδηγίας (ΕΕ) 2023/2226)

Στον ν. 4170/2013 (Α’ 163) προστίθεται άρθρο 9ΑΔ ως εξής:

«Άρθρο 9ΑΔ
Πεδίο εφαρμογής και προϋποθέσεις της υποχρεωτικής αυτόματης ανταλλαγής πληροφοριών που υποβάλλονται από Δηλούντες Παρόχους Υπηρεσιών Κρυπτοστοιχείων

1. Οι Δηλούντες Πάροχοι Υπηρεσιών Κρυπτοστοιχείων πληρούν τις απαιτήσεις υποβολής στοιχείων και εφαρμόζουν τις διαδικασίες δέουσας επιμέλειας των Τμημάτων ΙΙ και ΙΙΙ του Παραρτήματος VI, αντίστοιχα.

2. Σύμφωνα με τις εφαρμοστέες απαιτήσεις υποβολής στοιχείων και τις διαδικασίες δέουσας επιμέλειας των Τμημάτων II και III του Παραρτήματος VI, αντιστοίχως, όταν υποβάλλονται στοιχεία στην Ελλάδα σύμφωνα με την παρ. 1, η αρχή της παρ. 1 του άρθρου 5 κοινοποιεί, μέσω αυτόματης ανταλλαγής και εντός της προθεσμίας της παρ. 3, στις αρμόδιες αρχές των ενδιαφερομένων κρατών μελών, σύμφωνα με τις πρακτικές ρυθμίσεις του άρθρου 21, τις ακόλουθες πληροφορίες σχετικά με κάθε Δηλωτέο Πρόσωπο:

α) το όνομα, τη διεύθυνση, το κράτος μέλος ή τα κράτη μέλη κατοικίας, τον Α.Φ.Μ. ή τους Α.Φ.Μ. και, στην περίπτωση φυσικού προσώπου, την ημερομηνία και τον τόπο γέννησης κάθε Δηλωτέου Χρήστη και, στην περίπτωση Οντότητας για την οποία, μετά την εφαρμογή των διαδικασιών δέουσας επιμέλειας που καθορίζονται στο Τμήμα III του Παραρτήματος VI, διαπιστώνεται ότι διαθέτει ένα ή περισσότερα Ελέγχοντα Πρόσωπα που είναι Δηλωτέα Πρόσωπα, την επωνυμία, τη διεύθυνση, το κράτος μέλος ή τα κράτη μέλη κατοικίας και τον Α.Φ.Μ. ή τους Α.Φ.Μ. της Οντότητας και το όνομα, τη διεύθυνση, το κράτος μέλος ή τα κράτη μέλη κατοικίας, τον Α.Φ.Μ. ή τους Α.Φ.Μ. και την ημερομηνία και τον τόπο γέννησης κάθε Ελέγχοντος Προσώπου της Οντότητας που είναι Δηλωτέο Πρόσωπο, καθώς και τον ρόλο ή τους ρόλους δυνάμει των οποίων κάθε τέτοιο Δηλωτέο Πρόσωπο είναι Ελέγχον Πρόσωπο της Οντότητας.

Κατά παρέκκλιση από το πρώτο εδάφιο, όταν ο Δηλών Πάροχος Υπηρεσιών Κρυπτοστοιχείων βασίζεται στην άμεση επιβεβαίωση της ταυτότητας και της κατοικίας του Δηλωτέου Προσώπου μέσω Υπηρεσίας Ταυτοποίησης που διατίθεται από κράτος μέλος ή την Ευρωπαϊκή Ένωση για την εξακρίβωση της ταυτότητας και της φορολογικής κατοικίας του Δηλωτέου Προσώπου, οι πληροφορίες που κοινοποιούνται στο κράτος μέλος έκδοσης του αναγνωριστικού κωδικού της Υπηρεσίας Ταυτοποίησης σχετικά με το Δηλωτέο Πρόσωπο περιλαμβάνουν το όνομα, τον αναγνωριστικό κωδικό της Υπηρεσίας Ταυτοποίησης και το κράτος μέλος έκδοσης, καθώς και τον ρόλο ή τους ρόλους βάσει των οποίων κάθε Δηλωτέο Πρόσωπο είναι Ελέγχον Πρόσωπο της Οντότητας,

β) το όνομα, τη διεύθυνση, τον Α.Φ.Μ. και, εάν υπάρχει, τον ατομικό αριθμό ταυτοποίησης που αναφέρεται στην παρ. 4 και τον παγκόσμιο αναγνωριστικό κωδικό νομικής οντότητας, σε σχέση με τον Δηλούντα Πάροχο Υπηρεσιών Κρυπτοστοιχείων,

γ) για κάθε είδος Δηλωτέου Κρυπτοστοιχείου για το οποίο ο Δηλών Πάροχος Υπηρεσιών Κρυπτοστοιχείων έχει πραγματοποιήσει Δηλωτέες Συναλλαγές κατά τη διάρκεια του σχετικού ημερολογιακού έτους, κατά περίπτωση:

γα) την πλήρη ονομασία του είδους του Δηλωτέου Κρυπτοστοιχείου,

γβ) το συνολικό ακαθάριστο ποσό που καταβλήθηκε, τον συνολικό αριθμό μονάδων και τον αριθμό των Δηλωτέων Συναλλαγών σε σχέση με αποκτήσεις έναντι Παραστατικού Νομίσματος,

γγ) το συνολικό ακαθάριστο ποσό που εισπράχθηκε, τον συνολικό αριθμό μονάδων και τον αριθμό των Δηλωτέων Συναλλαγών σε σχέση με εκποιήσεις έναντι Παραστατικού Νομίσματος,

γδ) τη συνολική πραγματική εμπορική αξία, τον συνολικό αριθμό μονάδων και τον αριθμό των Δηλωτέων Συναλλαγών σε σχέση με αποκτήσεις έναντι άλλων Δηλωτέων Κρυπτοστοιχείων,

γε) τη συνολική πραγματική εμπορική αξία, τον συνολικό αριθμό μονάδων και τον αριθμό των Δηλωτέων Συναλλαγών σε σχέση με εκποιήσεις έναντι άλλων Δηλωτέων Κρυπτοστοιχείων,

γστ) τη συνολική πραγματική εμπορική αξία, τον συνολικό αριθμό μονάδων και τον αριθμό των Δηλωτέων Συναλλαγών Πληρωμών Λιανικής,
γζ) τη συνολική πραγματική εμπορική αξία, τον συνολικό αριθμό μονάδων και τον αριθμό των Δηλωτέων Συναλλαγών, και υποδιαιρούμενα ανά τύπο μεταφοράς, εφόσον είναι γνωστός στον Δηλούντα Πάροχο Υπηρεσιών Κρυπτοστοιχείων, όσον αφορά Μεταβιβάσεις στον Δηλωτέο Χρήστη που δεν καλύπτονται από τις υποπερ. γβ) και γδ),
γη) τη συνολική πραγματική εμπορική αξία, τον συνολικό αριθμό μονάδων και τον αριθμό των Δηλωτέων Συναλλαγών, και υποδιαιρούμενα ανά τύπο μεταφοράς, εφόσον είναι γνωστός στον Δηλούντα Πάροχο Υπηρεσιών Κρυπτοστοιχείων, όσον αφορά Μεταβιβάσεις από τον Δηλωτέο Χρήστη που δεν καλύπτονται από τις υποπερ. γγ), γε) και γστ), και
γθ) τη συνολική πραγματική εμπορική αξία, καθώς και τον συνολικό αριθμό μονάδων Μεταβιβάσεων που πραγματοποιεί ο Δηλών Πάροχος Υπηρεσιών Κρυπτοστοιχείων σε διευθύνσεις κατανεμημένου καθολικού, όπως ορίζονται στο σημείο 18) του άρθρου 3 του Κανονισμού (ΕΕ) 2023/1113 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 31ης Μαΐου 2023, περί στοιχείων που συνοδεύουν τις μεταφορές χρηματικών ποσών και ορισμένων κρυπτοστοιχείων και περί τροποποίησης της οδηγίας (ΕΕ) 2015/849 (L 150), οι οποίες δεν είναι γνωστό ότι συνδέονται με πάροχο υπηρεσιών εικονικών περιουσιακών στοιχείων ή χρηματοπιστωτικό ίδρυμα.
Για τους σκοπούς των υποπερ. γβ) και γγ), το ποσό που καταβλήθηκε ή εισπράχθηκε κοινοποιείται στο Παραστατικό Νόμισμα στο οποίο καταβλήθηκε ή εισπράχθηκε. Σε περίπτωση που τα ποσά καταβλήθηκαν ή εισπράχθηκαν σε πολλαπλά Παραστατικά Νομίσματα, τα ποσά κοινοποιούνται σε ενιαίο Παραστατικό Νόμισμα, τα οποία μετατρέπονται κατά τον χρόνο κάθε Δηλωτέας Συναλλαγής κατά τρόπο που εφαρμόζεται με συνέπεια από τον Δηλούντα Πάροχο Υπηρεσιών Κρυπτοστοιχείων.
Για τους σκοπούς των υποπερ. γδ) έως γθ), η πραγματική εμπορική αξία καθορίζεται και κοινοποιείται σε ενιαίο Παραστατικό Νόμισμα, που αποτιμάται κατά τον χρόνο κάθε Δηλωτέας Συναλλαγής κατά τρόπο που εφαρμόζεται με συνέπεια από τον Δηλούντα Πάροχο Υπηρεσιών Κρυπτοστοιχείων.
Στις πληροφορίες που κοινοποιούνται διευκρινίζεται το Παραστατικό Νόμισμα στο οποίο εκφράζεται κάθε ποσό.
3. Η κοινοποίηση βάσει της παρ. 2 πραγματοποιείται με χρήση του τυποποιημένου ηλεκτρονικού εντύπου που αναφέρεται στην παρ. 6 του άρθρου 20 εντός εννέα (9) μηνών από τη λήξη του ημερολογιακού έτους που αφορούν οι απαιτήσεις υποβολής στοιχείων που εφαρμόζονται στους Δηλούντες Παρόχους Υπηρεσιών Κρυπτοστοιχείων. Οι πρώτες πληροφορίες κοινοποιούνται για το ημερολογιακό έτος 2026.
4. Οι Φορείς Εκμετάλλευσης Κρυπτοστοιχείων κατά την παρ. 2 της Ενότητας Β΄ του Τμήματος IV του Παραρτήματος VI, καταχωρίζονται από την αρμόδια αρχή της παρ. 1 του άρθρου 5, η οποία χορηγεί ατομικό αριθμό αναγνώρισης στους ανωτέρω Φορείς.
Οι Φορείς Εκμετάλλευσης Κρυπτοστοιχείων καταχωρίζονται από την αρμόδια αρχή ενός (1) μόνο κράτους μέλους, σύμφωνα με την Ενότητα Δ΄ του Τμήματος V του Παραρτήματος VI.
5. Ο Φορέας Εκμετάλλευσης Κρυπτοστοιχείων, κατά την παρ. 2 της Ενότητας Β΄ του Τμήματος IV του Παραρτήματος VI, του οποίου η καταχώριση έχει ανακληθεί σύμφωνα με την παρ. 6 της Ενότητας Δ΄ του Τμήματος V του Παραρτήματος VI, μπορεί να λάβει άδεια να καταχωριστεί εκ νέου στην Ελλάδα, μόνο εάν παράσχει στην αρμόδια αρχή της παρ. 1 του άρθρου 5 κατάλληλη διαβεβαίωση όσον αφορά τη δέσμευσή του να συμμορφωθεί με τις

απαιτήσεις υποβολής στοιχείων εντός της Ευρωπαϊκής Ένωσης, συμπεριλαμβανομένων τυχόν εκκρεμών ανεκπλήρωτων απαιτήσεων υποβολής στοιχείων.

6. Οι παρ. 4 και 5 δεν εφαρμόζονται στους Παρόχους Υπηρεσιών Κρυπτοστοιχείων κατά την έννοια της παρ. 1 της Ενότητας Β΄ του Τμήματος IV του Παραρτήματος IV.

7. Η αρμόδια αρχή της παρ. 1 του άρθρου 5 καταχωρίζει στο μητρώο Φορέων Εκμετάλλευσης Κρυπτοστοιχείων της Ευρωπαϊκής Επιτροπής τις πληροφορίες που κοινοποιούνται από τον Φορέα Εκμετάλλευσης Κρυπτοστοιχείων, σύμφωνα με τις παρ. 2 και 3 της Ενότητας Δ΄ του Τμήματος V του Παραρτήματος VI. Η ανωτέρω γνωστοποιεί στις αρμόδιες αρχές όλων των κρατών μελών τον ατομικό αριθμό αναγνώρισης της περ. α) της παρ. 4 της Ενότητας Δ΄ του Τμήματος V του Παραρτήματος VI.

8. Η αρμόδια αρχή της παρ. 1 του άρθρου 5 δύναται να αποστείλει αιτιολογημένο αίτημα στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή, για να καθορίσει, μέσω εκτελεστικών πράξεων, αν οι πληροφορίες που απαιτείται να ανταλλάσσονται αυτόματα βάσει συμφωνίας μεταξύ των αρμόδιων αρχών της Ελλάδας και μίας δικαιοδοσίας εκτός Ευρωπαϊκής Ένωσης αντιστοιχούν στις πληροφορίες που προσδιορίζονται στην Ενότητα Β΄ του Τμήματος ΙΙ του Παραρτήματος VI κατά την έννοια της παρ. 5 της Ενότητας ΣΤ΄ του Τμήματος IV του Παραρτήματος VI. Η διαδικασία του προηγούμενου εδαφίου εφαρμόζεται και για να καθοριστεί ότι οι πληροφορίες δεν είναι πλέον αντίστοιχες κατά την έννοια της παρ. 5 της Ενότητας ΣΤ΄ του Τμήματος IV του Παραρτήματος VI.

9. Κατά παρέκκλιση της παρ. 8, όταν ένα διεθνές πρότυπο για την υποβολή στοιχείων και την αυτόματη ανταλλαγή πληροφοριών σχετικά με Κρυπτοστοιχεία, καθορίζεται ως ελάχιστο ή ισοδύναμο πρότυπο, δεν απαιτείται απόφαση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, μέσω εκτελεστικών πράξεων, σχετικά με το ότι οι πληροφορίες που απαιτείται να ανταλλάσσονται αυτόματα κατ' εφαρμογή του εν λόγω προτύπου και της συμφωνίας αρμόδιων αρχών μεταξύ της αρμόδιας αρχής της Ελλάδας ή των ενδιαφερομένων κρατών μελών και δικαιοδοσίας εκτός Ευρωπαϊκής Ένωσης, είναι αντίστοιχες πληροφορίες. Οι εν λόγω πληροφορίες θεωρείται ότι αντιστοιχούν στις πληροφορίες που απαιτούνται βάσει του παρόντος και του Παραρτήματος VI, υπό την προϋπόθεση ότι υπάρχει συμφωνία αρμόδιας αρχής μεταξύ των αρμόδιων αρχών όλων των ενδιαφερομένων κρατών μελών και της δικαιοδοσίας εκτός Ευρωπαϊκής Ένωσης, η οποία απαιτεί την αυτόματη ανταλλαγή πληροφοριών σχετικά με φυσικό πρόσωπο ή οντότητα που είναι πελάτης Δηλούντος Παρόχου Υπηρεσιών Κρυπτοστοιχείων για τους σκοπούς της διενέργειας Δηλωτέων Συναλλαγών. Οι αντίστοιχες διατάξεις του παρόντος και του Παραρτήματος VI δεν εφαρμόζονται πλέον για τέτοιους σκοπούς.

10. Με απόφαση του Διοικητή της Ανεξάρτητης Αρχής Δημοσίων Εσόδων, καθορίζονται:

α) Η αρμόδια αρχή στην οποία ο Δηλών Πάροχος Υπηρεσιών Κρυπτοστοιχείων κατά την έννοια των Ενοτήτων Α΄ και Β΄ του Τμήματος Ι του Παραρτήματος VI υποβάλλει τις πληροφορίες που ορίζονται στην Ενότητα Β΄ του Τμήματος ΙΙ του ως άνω Παραρτήματος, καθώς και ο χρόνος υποβολής αυτών.

β) Οι αρμόδιες υπηρεσίες και οι διαδικασίες για την καταχώριση των Φορέων Εκμετάλλευσης Κρυπτοστοιχείων, για την ανάκληση της καταχώρισης και την επανακαταχώρισή τους, καθώς και κάθε άλλο σχετικό θέμα, σύμφωνα με τις παρ. 4 και 5 κατά τα οριζόμενα στην Ενότητα Δ΄ του Τμήματος V του Παραρτήματος VI.

γ) Οι διαδικασίες για την απαλλαγή των Δηλούντων Παρόχων Υπηρεσιών Κρυπτοστοιχείων, σύμφωνα με την Ενότητα Ε΄ του Τμήματος ΙΙ του Παραρτήματος VI, από την υποχρέωση

υποβολής των πληροφοριών που ορίζονται στην Ενότητα Β΄ του Τμήματος ΙΙ του Παραρτήματος VI, στην αρμόδια αρχή της παρ. 1 του άρθρου 5.
δ) Οι διαδικασίες για την εξαίρεση των Δηλούντων Παρόχων Υπηρεσιών Κρυπτοστοιχείων κατά την παρ. 3 της Ενότητας Β΄ του Τμήματος IV του Παραρτήματος VI, από την υποχρέωση υποβολής στοιχείων και δέουσας επιμέλειας στην αρμόδια αρχή της παρ. 1 του άρθρου 5, σύμφωνα με τις Ενότητες Γ΄, Δ΄, Ε΄, ΣΤ΄, Ζ΄ και Η΄ του Τμήματος Ι του Παραρτήματος VI.
ε) Οι διαδικασίες για την εξακρίβωση της συμμόρφωσης των Δηλούντων Παρόχων Υπηρεσιών Κρυπτοστοιχείων με τις απαιτήσεις υποβολής στοιχείων και τις διαδικασίες δέουσας επιμέλειας που ορίζονται στα Τμήματα ΙΙ και ΙΙΙ του Παραρτήματος VI.
στ) Οι διαδικασίες για επακόλουθες ενέργειες έναντι των Δηλούντων Παρόχων Υπηρεσιών Κρυπτοστοιχείων, όταν υποβάλλονται ελλιπή ή ανακριβή στοιχεία.
ζ) Τα αναγκαία μέτρα για την τήρηση από τους Δηλούντες Παρόχους Υπηρεσιών Κρυπτοστοιχείων, αρχείων σχετικά με τα μέτρα που λαμβάνουν και τυχόν πληροφορίες στις οποίες βασίζονται για την τήρηση των απαιτήσεων υποβολής στοιχείων και των διαδικασιών δέουσας επιμέλειας που προβλέπονται στα Τμήματα ΙΙ και ΙΙΙ του Παραρτήματος VI, για την πρόσβαση στα αρχεία αυτά, τον χρόνο και τον τρόπο τήρησής τους καθώς και για την υποβολή των ανωτέρω στοιχείων στην αρμόδια αρχή της παρ. 1 του άρθρου 5.
η) Κάθε ειδικότερο θέμα σχετικά με τη διαδικασία εφαρμογής των υποχρεώσεων των Δηλούντων Παρόχων Υπηρεσιών Κρυπτοστοιχείων που επιβάλλονται στο πλαίσιο της ανταλλαγής πληροφοριών.»

Άρθρο 9
Μορφότυπος υποβολής και ανταλλαγή πληροφοριών σε σχέση με τις Δηλώσεις Πληροφοριών Συμπληρωματικού Φόρου βάσει του άρθρου 48 του ν. 5100/2024 - Εξουσιοδοτική διάταξη - Προσθήκη άρθρου 9ΑΕ στον ν. 4170/2013
(παρ. 3 άρθρου 1 της Οδηγίας (ΕΕ) 2025/872)

Στον ν. 4170/2013 (Α΄ 163) προστίθεται άρθρο 9ΑΕ ως εξής:

«Άρθρο 9ΑΕ
Μορφότυπος υποβολής και ανταλλαγή πληροφοριών σε σχέση με τις Δηλώσεις Πληροφοριών Συμπληρωματικού Φόρου βάσει του άρθρου 48 του ν. 5100/2024

1. Η υποβάλλουσα συνιστώσα οντότητα ομίλου Πολυεθνικής Επιχείρησης (ΠΕ) χρησιμοποιεί το τυποποιημένο υπόδειγμα που παρέχεται στο Τμήμα IV του Παραρτήματος VII για την εκπλήρωση των υποχρεώσεων υποβολής δηλώσεων δυνάμει του άρθρου 48 του ν. 5100/2024 (Α΄ 49), περί Δήλωσης Πληροφοριών Συμπληρωματικού Φόρου.
2. Η αρμόδια αρχή της παρ. 1 του άρθρου 5 του παρόντος που έχει λάβει τη Δήλωση Πληροφοριών Συμπληρωματικού Φόρου, η οποία υποβλήθηκε από την τελική μητρική οντότητα ή την ορισθείσα υποβάλλουσα οντότητα των περ. α) και β) αντίστοιχα της παρ. 3 του άρθρου 48 του ν. 5100/2024, κοινοποιεί, μέσω αυτόματης ανταλλαγής και σύμφωνα με την ακόλουθη προσέγγιση διάδοσης, τα ακόλουθα:
α) το Γενικό τμήμα της Δήλωσης Πληροφοριών Συμπληρωματικού Φόρου, στην αρμόδια αρχή του κράτους μέλους εφαρμογής στο οποίο είναι εγκατεστημένη η τελική μητρική οντότητα ή οι συνιστώσες οντότητες του ομίλου ΠΕ,

β) το Γενικό τμήμα της Δήλωσης Πληροφοριών Συμπληρωματικού Φόρου, με εξαίρεση τη συνοπτική παρουσίαση πληροφοριών στο Τμήμα 1.4 αυτής, στις αρμόδιες αρχές των κρατών μελών μόνο με ενδεδειγμένο εγχώριο συμπληρωματικό φόρο:

βα) όπου είναι εγκατεστημένες οι συνιστώσες οντότητες του ομίλου ΠΕ,

ββ) όπου είναι εγκατεστημένη επιχειρηματική σύμπραξη ή μέλος ομίλου επιχειρηματικής σύμπραξης του ομίλου ΠΕ, εάν ο ενδεδειγμένος εγχώριος συμπληρωματικός φόρος επιβάλλεται σε σχέση με επιχειρηματική σύμπραξη στο κράτος μέλος,

βγ) όταν ο ενδεδειγμένος εγχώριος συμπληρωματικός φόρος επιβάλλεται στο κράτος μέλος σε σχέση με συνιστώσα οντότητα χωρίς εθνικότητα ή επιχειρηματική σύμπραξη χωρίς εθνικότητα του ομίλου ΠΕ,

γ) ένα (1) ή περισσότερα Τμήματα δικαιοδοσίας της Δήλωσης Πληροφοριών Συμπληρωματικού Φόρου προς τις αρχές των κρατών μελών που έχουν δικαιώματα φορολόγησης δυνάμει της Οδηγίας (ΕΕ) 2022/2523, περιλαμβανομένου του ενδεδειγμένου εγχώριου συμπληρωματικού φόρου, σε σχέση με τα κράτη μέλη στα οποία αφορούν τα εν λόγω Τμήματα δικαιοδοσίας.

Κατά παρέκκλιση από την περ. γ), στις δικαιοδοσίες που εφαρμόζουν τον ενδεδειγμένο κανόνα υποφορολογημένων κερδών (Κ.Υ.Κ./ UTPR), με μηδενικό ποσοστό βάσει του κανόνα UTPR παρέχεται μόνο το μέρος της Δήλωσης Πληροφοριών Συμπληρωματικού Φόρου που περιέχει πληροφορίες σχετικά με την απόδοση συμπληρωματικού φόρου βάσει του ανωτέρω κανόνα σε σχέση με την εν λόγω δικαιοδοσία, οι οποίες συνάδουν με απόσπασμα του Τμήματος 3.4.3 της Δήλωσης Πληροφοριών Συμπληρωματικού Φόρου, στο δε κράτος μέλος εφαρμογής στο οποίο είναι εγκατεστημένη η τελική μητρική οντότητα παρέχονται όλα τα Τμήματα δικαιοδοσίας.

3. Η αρμόδια αρχή της παρ. 1 του άρθρου 5 κοινοποιεί τη Δήλωση Πληροφοριών Συμπληρωματικού Φόρου που λαμβάνεται κατά τα οριζόμενα στην παρ. 2, και η κοινοποίηση αυτή λαμβάνει χώρα το αργότερο εντός τριών (3) μηνών από τη λήξη της προθεσμίας υποβολής για το οικονομικό έτος αναφοράς.

4. Η αρμόδια αρχή της παρ. 1 του άρθρου 5 κοινοποιεί τη Δήλωση Πληροφοριών Συμπληρωματικού Φόρου που λαμβάνεται μετά από την προθεσμία υποβολής, και η κοινοποίηση αυτή λαμβάνει χώρα το αργότερο εντός τριών (3) μηνών από την ημερομηνία παραλαβής της.

5. Η κοινοποίηση της Δήλωσης Πληροφοριών Συμπληρωματικού Φόρου, κατά τα οριζόμενα στις παρ. 2, 3 και 4 πραγματοποιείται με τη χρήση του τυποποιημένου μηχανογραφημένου μορφότυπου της παρ. 4 του άρθρου 20.

6. Με απόφαση του Διοικητή της Ανεξάρτητης Αρχής Δημοσίων Εσόδων, καθορίζονται:

α) Η αρμόδια αρχή στην οποία η συνιστώσα οντότητα ομίλου ΠΕ υποβάλλει τη Δήλωση Πληροφοριών Συμπληρωματικού Φόρου, κατά το άρθρο 48 του ν. 5100/2024, καθώς και ο χρόνος και ο τρόπος υποβολής αυτής.

β) Οι διαδικασίες για την εξακρίβωση της συμμόρφωσης της υποβάλλουσας συνιστώσας οντότητας ομίλου ΠΕ αναφορικά με τη χρήση του τυποποιημένου υποδείγματος που παρέχεται στο Τμήμα IV του Παραρτήματος VII για την εκπλήρωση των υποχρεώσεων υποβολής δηλώσεων που υπέχει δυνάμει του άρθρου 48 του ν. 5100/2024.

γ) Οι διαδικασίες για επακόλουθες ενέργειες έναντι της υποβάλλουσας συνιστώσας οντότητας ομίλου ΠΕ, όταν υποβάλλονται ελλιπή ή ανακριβή στοιχεία αναφορικά με τη

χρήση του τυποποιημένου υποδείγματος που παρέχεται στο Τμήμα IV του Παραρτήματος VII.
δ) Κάθε ειδικότερο θέμα σχετικά με τη διαδικασία εκπλήρωσης των υποχρεώσεων υποβολής της Δήλωσης Πληροφοριών Συμπληρωματικού Φόρου εκ μέρους της συνιστώσας οντότητας ομίλου ΠΕ.»

Άρθρο 10
Στατιστικά στοιχεία σχετικά με τις αυτόματες ανταλλαγές - Τροποποίηση άρθρου 9Β ν. 4170/2013
(παρ. 4 άρθρου 1 της Οδηγίας (ΕΕ) 2025/872)

Στο άρθρο 9Β του ν. 4170/2013 (Α΄ 163), περί στατιστικών στοιχείων σχετικά με τις αυτόματες ανταλλαγές, επέρχονται οι ακόλουθες τροποποιήσεις: α) οι λέξεις «, τα άρθρα 9ΑΑ και 9ΑΓ» αντικαθίστανται από τις λέξεις «και τα άρθρα 9ΑΑ, 9ΑΓ και 9ΑΕ», β) οι λέξεις «το όφελος» αντικαθίστανται από τη λέξη «οφέλη» και, μετά από νομοτεχνικές βελτιώσεις, το άρθρο 9Β διαμορφώνεται ως εξής:

«Άρθρο 9Β
Στατιστικά στοιχεία σχετικά με τις αυτόματες ανταλλαγές

Η αρμόδια αρχή της παρ. 1 του άρθρου 5 παρέχει στην Επιτροπή, κατ' έτος, στατιστικά στοιχεία για τον όγκο των αυτόματων ανταλλαγών, σύμφωνα με τις περ. α) και β) της παρ. 1 του άρθρου 9 και τα άρθρα 9ΑΑ, 9ΑΓ και 9ΑΕ και πληροφορίες σχετικά με τις διοικητικές και άλλες συναφείς δαπάνες και οφέλη, που συνδέονται με τις πραγματοποιηθείσες ανταλλαγές, καθώς και οποιεσδήποτε ενδεχόμενες μεταβολές, τόσο για τη φορολογική διοίκηση όσο και για τρίτους.»

Άρθρο 11
Υποβολή στοιχείων και κοινοποίηση του Αριθμού Φορολογικού Μητρώου - Εξουσιοδοτική διάταξη - Προσθήκη άρθρου 9Γ στον ν. 4170/2013
(παρ. 11 και 16 άρθρου 1 της Οδηγίας (ΕΕ) 2023/2226 και παρ. 8 άρθρου 1 της Οδηγίας (ΕΕ) 2025/872)

Στον ν. 4170/2013 (Α' 163) προστίθεται άρθρο 9Γ ως εξής:

«Άρθρο 9Γ
Υποβολή στοιχείων και κοινοποίηση του Α.Φ.Μ.

1. Ο Α.Φ.Μ. των αναφερόμενων προσώπων ή οντοτήτων που έχει εκδοθεί από το κράτος μέλος κατοικίας δηλώνεται από τη δηλούσα οντότητα ή το δηλούν πρόσωπο και κοινοποιείται από την αρμόδια αρχή της παρ. 1 του άρθρου 5, όταν αυτό απαιτείται ρητά από τα άρθρα και τα παραρτήματα του παρόντος νόμου και σύμφωνα με αυτά.
2. Για τις φορολογικές περιόδους που αρχίζουν από την 1η Ιανουαρίου 2030, ο Α.Φ.Μ. κατοίκων που έχει εκδοθεί από το κράτος μέλος κατοικίας δηλώνεται όταν είναι δυνατό, σε σχέση με τις πληροφορίες που αναφέρονται στις υποπερ. αα), αβ) και αδ) της περ. α) της

παρ. 1 του άρθρου 9, στον βαθμό που πρόκειται για κατηγορίες εισοδήματος και κεφαλαίου για τις οποίες θα είχαν κοινοποιηθεί πληροφορίες ακόμη και αν δεν ήταν διαθέσιμος ο Α.Φ.Μ..

3. Για τις φορολογικές περιόδους που αρχίζουν από την 1η Ιανουαρίου 2028, δηλώνονται: α) ο Α.Φ.Μ. των φυσικών προσώπων και οντοτήτων που έχει εκδοθεί από το κράτος μέλος κατοικίας, όταν είναι δυνατό, σε σχέση με τις πληροφορίες που αναφέρονται στις περ. α) και ια) της παρ. 6 του άρθρου 9Α, καθώς και β) ο Α.Φ.Μ. των αναφερόμενων προσώπων και οντοτήτων σε σχέση με τις πληροφορίες που αναφέρονται στην περ. β) της παρ. 3 του άρθρου 9ΑΑ και στην περ. η) της παρ. 13 του άρθρου 9ΑΒ.

4. Για τις φορολογικές περιόδους που αρχίζουν από την 1η Ιανουαρίου 2028, η αρμόδια αρχή της παρ. 1 του άρθρου 5, περιλαμβάνει, εφόσον έχει κοινοποιηθεί σε αυτήν, τον Α.Φ.Μ. φυσικών προσώπων και οντοτήτων που έχει εκδοθεί από το κράτος μέλος κατοικίας κατά την κοινοποίηση των πληροφοριών που αναφέρονται στις περ. α) και ια) της παρ. 6 του άρθρου 9Α, καθώς και τον Α.Φ.Μ. των αναφερόμενων προσώπων και οντοτήτων κατά την κοινοποίηση των πληροφοριών που αναφέρονται στην περ. β) της παρ. 3 του άρθρου 9ΑΑ και στην περ. η) της παρ. 13 του άρθρου 9ΑΒ.

5. Για τις φορολογικές περιόδους που αρχίζουν από την 1η Ιανουαρίου 2028, η δηλούσα οντότητα δύναται να λαμβάνει επιβεβαίωση με ηλεκτρονικά μέσα της εγκυρότητας των στοιχείων Α.Φ.Μ. κάθε φορολογουμένου που υπόκειται στην ανταλλαγή πληροφοριών σύμφωνα με τα άρθρα 9 έως 9ΑΕ. Η επιβεβαίωση των στοιχείων Α.Φ.Μ. μπορεί να ζητηθεί μόνο για τον σκοπό της επικύρωσης της ορθότητας των δεδομένων που αναφέρονται στις περ. α) και β) της παρ. 1 του άρθρου 9, στην παρ. 6 του άρθρου 9Α, στην παρ. 3 του άρθρου 9ΑΑ, στην παρ. 13 του άρθρου 9ΑΒ, στην παρ. 2 του άρθρου 9ΑΓ, στην παρ. 2 του άρθρου 9ΑΔ και στην παρ. 2 του άρθρου 9ΑΕ.

6. Με απόφαση του Διοικητή της Ανεξάρτητης Αρχής Δημοσίων Εσόδων, καθορίζονται η διαδικασία υποβολής στοιχείων και κοινοποίησης του Α.Φ.Μ. και κάθε ειδικότερο θέμα για την εφαρμογή των παρ. 1 έως 5.»

Άρθρο 12
Πρώτο οικονομικό έτος αναφοράς και κοινοποίηση των πληροφοριών στο πλαίσιο του άρθρου 9ΑΕ για πρώτη φορά - Μεταβατική διάταξη - Προσθήκη άρθρου 9Δ στον ν. 4170/2013
(παρ. 10 άρθρου 1 της Οδηγίας (ΕΕ) 2025/872)

Στον ν. 4170/2013 (Α΄ 163) προστίθεται άρθρο 9Δ ως εξής:

«Άρθρο 9Δ
Πρώτο οικονομικό έτος αναφοράς και κοινοποίηση των πληροφοριών στο πλαίσιο του άρθρου 9ΑΕ για πρώτη φορά

1. Το πρώτο οικονομικό έτος αναφοράς για το οποίο κοινοποιούνται οι πληροφορίες βάσει του άρθρου 9ΑΕ είναι το πρώτο οικονομικό έτος που αρχίζει από την 31η Δεκεμβρίου 2023.

2. Αναφορικά με τη Δήλωση Πληροφοριών Συμπληρωματικού Φόρου που υποβάλλεται από ορισθείσα οντότητα, στην περίπτωση κατά την οποία η τελική μητρική οντότητα αυτής είναι εγκατεστημένη σε κράτος μέλος που έχει επιλέξει να μην εφαρμόσει τον κανόνα σχετικά με

τη συμπερίληψη του εισοδήματος (κανόνα IIR) και τον κανόνα σχετικά με τα κέρδη που υπόκεινται σε μειωμένη φορολόγηση (κανόνα UTPR), δυνάμει της παρ. 1 του άρθρου 50 της Οδηγίας (ΕΕ) 2022/2523, το πρώτο οικονομικό έτος αναφοράς για το οποίο κοινοποιούνται οι πληροφορίες βάσει του άρθρου 9ΑΕ, είναι το πρώτο οικονομικό έτος μετά τη λήξη της εν λόγω επιλογής.

Κατά παρέκκλιση από τα οριζόμενα στο πρώτο εδάφιο, αναφορικά με τη Δήλωση Πληροφοριών Συμπληρωματικού Φόρου που υποβάλλεται από ορισθείσα οντότητα στην περίπτωση κατά την οποία η τελική μητρική οντότητα αυτής είναι εγκατεστημένη σε κράτος μέλος που έχει επιλέξει να μην εφαρμόσει τον κανόνα IIR και τον κανόνα UTPR, δυνάμει της παρ. 1 του άρθρου 50 της Οδηγίας (ΕΕ) 2022/2523 και έχει επιλέξει να εφαρμόσει ενδεδειγμένο εγχώριο συμπληρωματικό φόρο, δυνάμει της παρ. 1 του άρθρου 11 της εν λόγω Οδηγίας, το πρώτο οικονομικό έτος αναφοράς για το οποίο κοινοποιούνται οι πληροφορίες βάσει του άρθρου 9ΑΕ, είναι το πρώτο οικονομικό έτος κατά τη διάρκεια του οποίου εφαρμόζεται ο ενδεδειγμένος εγχώριος συμπληρωματικός φόρος.

3. Η αρμόδια αρχή της παρ. 1 του άρθρου 5 κοινοποιεί τις πληροφορίες στο πλαίσιο του άρθρου 9ΑΕ, σε σχέση με το πρώτο οικονομικό έτος αναφοράς, το αργότερο έξι (6) μήνες από τη λήξη της προθεσμίας υποβολής.

4. Σε κάθε περίπτωση, η αρμόδια αρχή της παρ. 1 του άρθρου 5 κοινοποιεί για πρώτη φορά τις πληροφορίες στο πλαίσιο του άρθρου 9ΑΕ, το νωρίτερο την 1η Δεκεμβρίου 2026.»

Άρθρο 13

Συνεργασία σχετικά με τις διορθώσεις, τη συμμόρφωση και την επιβολή όσον αφορά στις Δηλώσεις Πληροφοριών Συμπληρωματικού Φόρου - Εξουσιοδοτική διάταξη - Προσθήκη άρθρου 10Α στον ν. 4170/2013

(παρ. 5 άρθρου 1 της Οδηγίας (ΕΕ) 2025/872)

Στον ν. 4170/2013 (Α’ 163) προστίθεται άρθρο 10Α ως εξής:

«Άρθρο 10Α

Συνεργασία σχετικά με τις διορθώσεις, τη συμμόρφωση και την επιβολή όσον αφορά τις Δηλώσεις Πληροφοριών Συμπληρωματικού Φόρου - Εξουσιοδοτική διάταξη

1. Όταν η αρμόδια αρχή της παρ. 1 του άρθρου 5 έχει λόγους να πιστεύει ότι οι πληροφορίες που περιέχονται σε Δήλωση Πληροφοριών Συμπληρωματικού Φόρου την οποία έχει υποβάλει τελική μητρική οντότητα ή ορισθείσα υποβάλλουσα οντότητα που είναι εγκατεστημένη στη δικαιοδοσία του άλλου κράτους μέλους, και η οποία έχει κοινοποιηθεί κατά τα οριζόμενα στο άρθρο 8αε της Οδηγίας (ΕΕ) 2011/16, όπως προστέθηκε με την παρ. 3 του άρθρου 1 της Οδηγίας (ΕΕ) 2025/872, χρήζουν διόρθωσης πρόδηλων σφαλμάτων, ενημερώνει, χωρίς αδικαιολόγητη καθυστέρηση, την αρμόδια αρχή του άλλου κράτους μέλους.

2. Όταν η αρμόδια αρχή άλλου κράτους μέλους έχει λόγους να πιστεύει ότι οι πληροφορίες που περιέχονται σε Δήλωση Πληροφοριών Συμπληρωματικού Φόρου την οποία έχει υποβάλει τελική μητρική οντότητα ή ορισθείσα υποβάλλουσα οντότητα που είναι εγκατεστημένη στη δικαιοδοσία της Ελλάδας, και η οποία έχει κοινοποιηθεί κατά τα οριζόμενα στο άρθρο 9ΑΕ, χρήζουν διόρθωσης πρόδηλων σφαλμάτων ενημερώνει σχετικώς

την αρμόδια αρχή της παρ. 1 του άρθρου 5, η οποία, εφόσον συμφωνεί ότι οι πληροφορίες που περιέχονται στη Δήλωση Πληροφοριών Συμπληρωματικού Φόρου χρήζουν διορθώσεων, λαμβάνει, χωρίς αδικαιολόγητη καθυστέρηση, κατάλληλα μέτρα, ώστε να της παρασχεθεί διορθωτική Δήλωση Πληροφοριών Συμπληρωματικού Φόρου από την οικεία τελική μητρική οντότητα ή ορισθείσα υποβάλλουσα οντότητα και κοινοποιεί, χωρίς αδικαιολόγητη καθυστέρηση, τη διορθωμένη Δήλωση Πληροφοριών Συμπληρωματικού Φόρου σε όλες τις αρμόδιες αρχές για τις οποίες οι πληροφορίες αυτές υπόκεινται σε ανταλλαγή σύμφωνα με τα άρθρα 1 έως 25.

3. Όταν η αρμόδια αρχή της παρ. 1 του άρθρου 5 του παρόντος έχει λάβει τη γνωστοποίηση της παρ. 4 του άρθρου 48 του ν. 5100/2024 (Α΄ 49) από συνιστώσα οντότητα που είναι εγκατεστημένη στην Ελλάδα ότι η Δήλωση Πληροφοριών Συμπληρωματικού Φόρου για τις συνιστώσες οντότητες του ομίλου ΠΕ που είναι εγκατεστημένες στην Ελλάδα, θα έπρεπε να υποβαλλόταν από την τελική μητρική οντότητα ή την ορισθείσα υποβάλλουσα οντότητα που είναι εγκατεστημένη σε άλλο κράτος μέλος, αλλά οι πληροφορίες που περιλαμβάνονται στη Δήλωση Πληροφοριών Συμπληρωματικού Φόρου δεν κοινοποιήθηκαν εντός των προθεσμιών που ορίζονται στην παρ. 3 του άρθρου 8αε ή στις παρ. 3 και 4 του άρθρου 27δ της Οδηγίας 2011/16/ΕΕ, όπως προστέθηκαν με την Οδηγία (ΕΕ) 2025/872, ενημερώνει, χωρίς αδικαιολόγητη καθυστέρηση, την αρμόδια αρχή του άλλου κράτους μέλους, ότι οι πληροφορίες δεν έχουν ληφθεί.

4. Όταν η αρμόδια αρχή άλλου κράτους μέλους έχει λάβει γνωστοποίηση από μία ή περισσότερες συνιστώσες οντότητες που είναι εγκατεστημένες σε αυτό το κράτος μέλος ότι η Δήλωση Πληροφοριών Συμπληρωματικού Φόρου για τις εν λόγω συνιστώσες οντότητες θα υποβαλλόταν από την τελική μητρική οντότητα ή την ορισθείσα υποβάλλουσα οντότητα που είναι εγκατεστημένη στην Ελλάδα, αλλά οι πληροφορίες που περιλαμβάνονται στη Δήλωση Πληροφοριών Συμπληρωματικού Φόρου δεν κοινοποιήθηκαν εντός των προθεσμιών που ορίζονται στην παρ. 3 του άρθρου 9ΑΕ ή στις παρ. 3 και 4 του άρθρου 9Δ, ενημερώνει σχετικά την αρμόδια αρχή της παρ. 1 του άρθρου 5, η οποία προσδιορίζει, χωρίς αδικαιολόγητη καθυστέρηση, τον λόγο για τη μη κοινοποίηση της σχετικής Δήλωσης Πληροφοριών Συμπληρωματικού Φόρου και τον γνωστοποιεί στην αρμόδια αρχή του άλλου κράτους μέλους εντός ενός (1) μήνα, αφότου λάβει τη γνωστοποίηση, περιλαμβανομένης της αναμενόμενης ημερομηνίας ανταλλαγής για τη Δήλωση Πληροφοριών Συμπληρωματικού Φόρου, κατά περίπτωση. Η αναμενόμενη ημερομηνία ανταλλαγής ορίζεται ότι θα είναι το αργότερο εντός τριών (3) μηνών από την ημερομηνία παραλαβής της γνωστοποίησης περί μη ανταλλαγής.

5. Με απόφαση του Διοικητή της Ανεξάρτητης Αρχής Δημοσίων Εσόδων, ορίζονται οι ειδικότερες διαδικασίες και κάθε σχετικό θέμα για την εφαρμογή των παρ. 1 έως 4.»

Άρθρο 14

Γνωστοποίηση και αξιοποίηση πληροφοριών και εγγράφων από τις αρμόδιες αρχές - Τροποποίηση παρ. 1, 4 και 5 άρθρου 16 ν. 4170/2013

(παρ. 7 άρθρου 1 της Οδηγίας (ΕΕ) 2023/2226)

1. Στην παρ. 1 του άρθρου 16 του ν. 4170/2013 (Α΄ 163), περί γνωστοποίησης πληροφοριών και εγγράφων, επέρχονται οι ακόλουθες τροποποιήσεις: α) στο πρώτο εδάφιο, αα) μετά τις λέξεις «υπό οποιαδήποτε μορφή» προστίθενται οι λέξεις «δυνάμει των άρθρων 1 έως και

25,», αβ) οι λέξεις «άρθρου 17 του Κώδικα Φορολογικής Διαδικασίας (ν. 4987/2022, Α΄ 206)» αντικαθίστανται από τις λέξεις «άρθρου 21 του Κώδικα Φορολογικής Διαδικασίας (ν. 5104/2024, Α΄ 58)», β) στο δεύτερο εδάφιο, οι λέξεις «και άλλους έμμεσους φόρους» αντικαθίστανται από τις λέξεις «, άλλους έμμεσους φόρους, τελωνειακούς δασμούς και την καταπολέμηση της νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες και της χρηματοδότησης της τρομοκρατίας», και η παρ. 1 διαμορφώνεται ως εξής:

«1. Οι πληροφορίες που κοινοποιούνται στην αρμόδια αρχή της παρ. 1 του άρθρου 5 υπό οποιαδήποτε μορφή δυνάμει των άρθρων 1 έως και 25, καλύπτονται από το υπηρεσιακό απόρρητο και προστατεύονται από το φορολογικό απόρρητο δυνάμει του άρθρου 21 του Κώδικα Φορολογικής Διαδικασίας (ν. 5104/2024, Α΄ 58). Οι πληροφορίες αυτές μπορούν να χρησιμοποιούνται για την αξιολόγηση, την εφαρμογή και την επιβολή της ελληνικής νομοθεσίας σχετικά με τους φόρους που αναφέρονται στο άρθρο 3, τον Φόρο Προστιθέμενης Αξίας, άλλους έμμεσους φόρους, τελωνειακούς δασμούς και την καταπολέμηση της νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες και της χρηματοδότησης της τρομοκρατίας. Οι πληροφορίες αυτές μπορούν επίσης να χρησιμοποιούνται για την εκτίμηση και την επιβολή άλλων φόρων και δασμών που καλύπτονται από το άρθρο 296 του ν. 4072/2012 (Α΄ 86) ή για την εκτίμηση και επιβολή υποχρεωτικών εισφορών κοινωνικής ασφάλισης.»

2. Στην παρ. 4 του άρθρου 16 του ν. 4170/2013 επέρχονται οι ακόλουθες τροποποιήσεις: α) στο πρώτο εδάφιο, αα) οι λέξεις «στην παρ. 1 χωρίς την άδεια της παρ. 2» αντικαθίστανται από τις λέξεις «στις παρ. 1 και 2 χωρίς την άδεια της παρ. 3», αβ) οι λέξεις «το εθνικό δίκαιο» αντικαθίστανται από τις λέξεις «την εθνική νομοθεσία», β) προστίθεται νέο, δεύτερο, εδάφιο, γ) στο νέο τρίτο εδάφιο, οι λέξεις «στην παρ. 1» αντικαθίστανται από τις λέξεις «στις παρ. 1 και 2», δ) στο νέο πέμπτο εδάφιο, δα) οι λέξεις «του άρθρου 4» αντικαθίστανται από τις λέξεις «του άρθρου 5», δβ) οι λέξεις «στην παρ. 1, η άδεια του πρώτου εδαφίου της παρούσας» αντικαθίστανται από τις λέξεις «στις παρ. 1 και 2, η άδεια της παρ. 3», ε) προστίθεται έκτο εδάφιο και η παρ. 4 διαμορφώνεται ως εξής:

«4. Η αρμόδια αρχή της παρ. 1 του άρθρου 5, που λαμβάνει πληροφορίες και έγγραφα από την αρμόδια αρχή άλλου κράτους μέλους, δύναται να χρησιμοποιεί τις ληφθείσες πληροφορίες και έγγραφα για σκοπούς άλλους από αυτούς που αναφέρονται στις παρ. 1 και 2 χωρίς την άδεια της παρ. 3 για οποιονδήποτε σκοπό, εφόσον ο σκοπός αυτός περιλαμβάνεται σε κατάλογο της αρμόδιας αρχής αυτού του κράτους μέλους, ο οποίος της κοινοποιείται και απαριθμεί τους σκοπούς για τους οποίους επιτρέπεται η χρήση των πληροφοριών και εγγράφων σύμφωνα με την εθνική νομοθεσία αυτού του κράτους μέλους. Η αρμόδια αρχή της παρ. 1 του άρθρου 5 δύναται, επίσης, να χρησιμοποιεί τις εν λόγω πληροφορίες και έγγραφα χωρίς την άδεια της παρ. 3 για κάθε σκοπό που καλύπτεται από πράξη βασιζόμενη στο άρθρο 215 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης και να τις κοινοποιεί για τον σκοπό αυτό στην αρμόδια αρχή που είναι υπεύθυνη για τα περιοριστικά μέτρα στο ενδιαφερόμενο κράτος μέλος.

Με την άδεια της αρμόδιας αρχής της παρ. 1 του άρθρου 5, οι πληροφορίες και τα έγγραφα που λαμβάνονται από την αρμόδια αρχή άλλου κράτους μέλους μπορούν να χρησιμοποιούνται για σκοπούς άλλους από αυτούς που αναφέρονται στις παρ. 1 και 2. Η άδεια αυτή χορηγείται εάν οι πληροφορίες μπορούν να χρησιμοποιηθούν για παρόμοιους σκοπούς στην Ελλάδα. Αν η αρμόδια αρχή της παρ. 1 του άρθρου 5 κοινοποιήσει στις αρμόδιες αρχές όλων των άλλων κρατών μελών κατάλογο των σκοπών για τους οποίους,

σύμφωνα με την ελληνική νομοθεσία, μπορούν να χρησιμοποιούνται πληροφορίες και έγγραφα, πλην των αναφερομένων στις παρ. 1 και 2, η άδεια της παρ. 3 δεν απαιτείται.
Η αρμόδια αρχή άλλου κράτους μέλους δύναται, επίσης, να χρησιμοποιεί τις εν λόγω πληροφορίες και τα έγγραφα χωρίς την άδεια της παρ. 3, για κάθε σκοπό που καλύπτεται από πράξη βασιζόμενη στο άρθρο 215 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης και να τις κοινοποιεί στην αρμόδια αρχή που είναι υπεύθυνη για τα περιοριστικά μέτρα στο ενδιαφερόμενο κράτος μέλος.»
3. Στην παρ. 5 του άρθρου 16 του ν. 4170/2013 επέρχονται οι ακόλουθες τροποποιήσεις: α) στο δεύτερο εδάφιο, οι λέξεις «άρθρου 4» αντικαθίστανται από τις λέξεις «άρθρου 5», β) στο τρίτο εδάφιο, οι λέξεις «δέκα (10) εργάσιμων» αντικαθίστανται από τις λέξεις «δεκαπέντε (15) ημερολογιακών» και η παρ. 5 διαμορφώνεται ως εξής:
«5. Όταν η αρμόδια αρχή της παρ. 1 του άρθρου 5 θεωρεί ότι οι πληροφορίες τις οποίες έλαβε από την αρμόδια αρχή άλλου κράτους μέλους ενδέχεται να είναι χρήσιμες για τους σκοπούς που αναφέρονται στην παρ. 1 στην αρμόδια αρχή τρίτου κράτους μέλους, δύναται να τις διαβιβάζει σε αυτήν, αν η διαβίβαση αυτή συνάδει προς τους κανόνες και τις διαδικασίες των άρθρων 1 έως και 25. Στην περίπτωση αυτή, η αρμόδια αρχή της παρ. 1 του άρθρου 5 ενημερώνει την αρμόδια αρχή του κράτους μέλους προέλευσης των πληροφοριών για την πρόθεσή της να διαβιβάσει τις πληροφορίες σε τρίτο κράτος μέλος. Οι πληροφορίες διαβιβάζονται στο τρίτο κράτος μέλος, εφόσον το κράτος μέλος προέλευσης των πληροφοριών δεν αντιταχθεί στη διαβίβαση εντός δεκαπέντε (15) ημερολογιακών ημερών από την ημερομηνία κατά την οποία παρέλαβε τη σχετική κοινοποίηση από την αρμόδια αρχή της παρ. 1 του άρθρου 5.»

Άρθρο 15
Υποχρεώσεις - Αξιοποίηση της χρήσης των πληροφοριών - Εξουσιοδοτική διάταξη - Προσθήκη παρ. 4 στο άρθρο 18 του ν. 4170/2013
(παρ. 8 άρθρου 1 της Οδηγίας (ΕΕ) 2023/2226 και παρ. 6 άρθρου 1 της Οδηγίας (ΕΕ) 2025/872)

Στο άρθρο 18 του ν. 4170/2013 (Α΄ 163), περί υποχρεώσεων, προστίθεται παρ. 4 ως εξής:
«4. Με απόφαση του Διοικητή της Ανεξάρτητης Αρχής Δημοσίων Εσόδων ορίζονται τα ειδικότερα μέτρα για την αξιοποίηση της χρήσης των πληροφοριών που αποκτώνται, μέσω της υποβολής στοιχείων ή της ανταλλαγής πληροφοριών δυνάμει των άρθρων 9 έως 9ΑΕ.»

Άρθρο 16
Τυποποιημένα έντυπα και ηλεκτρονικοί μορφότυποι - Προσθήκη περιπτώσεων - Τροποποίηση παρ. 4 και 6 άρθρου 20 ν. 4170/2013
(παρ. 7 άρθρου 1 της Οδηγίας (ΕΕ) 2025/872 και παρ. 9 άρθρου 1 της Οδηγίας (ΕΕ) 2023/2226)

1. Στην παρ. 4 του άρθρου 20 του ν. 4170/2013 (Α΄ 163), περί τυποποιημένων εντύπων και ηλεκτρονικών μορφότυπων, οι λέξεις «άρθρα 9 και 9ΑΓ» αντικαθίστανται από τις λέξεις «άρθρα 9, 9ΑΓ και 9ΑΕ» και η παρ. 4 διαμορφώνεται ως εξής:
«4. Η αυτόματη ανταλλαγή πληροφοριών σύμφωνα με τα άρθρα 9, 9ΑΓ και 9ΑΕ πραγματοποιείται χρησιμοποιώντας τυποποιημένο μηχανογραφημένο μορφότυπο που έχει

στόχο τη διευκόλυνση αυτής της αυτόματης ανταλλαγής και ο οποίος εγκρίνεται από την Επιτροπή με τη διαδικασία της παρ. 2 του άρθρου 26 της Οδηγίας 2011/16/ΕΕ.»

2. Στην παρ. 6 του άρθρου 20 του ν. 4170/2013 επέρχονται οι ακόλουθες τροποποιήσεις: α) στο πρώτο εδάφιο, αα) στο τέλος της περ. α), η λέξη «και» διαγράφεται, αβ) προστίθεται περ. γ), αγ) μετά τη λέξη «τυποποιημένων» προστίθεται η λέξη «ηλεκτρονικών», β) στο δεύτερο εδάφιο, βα) μετά τη λέξη «τυποποιημένα» προστίθεται η λέξη «ηλεκτρονικά», ββ) οι λέξεις «και στην παρ. 13 του άρθρου 9ΑΒ» αντικαθίστανται από τις λέξεις «, στην παρ. 13 του άρθρου 9ΑΒ και στην παρ. 2 του άρθρου 9ΑΔ», βγ) οι λέξεις «άρθρων 9Α και 9ΑΒ» αντικαθίστανται από τις λέξεις «άρθρων 9Α, 9ΑΒ και 9ΑΔ», γ) το τρίτο εδάφιο αντικαθίσταται, δ) προστίθεται τέταρτο εδάφιο και, μετά από νομοτεχνικές βελτιώσεις, η παρ. 6 διαμορφώνεται ως εξής:

«6. Η αυτόματη ανταλλαγή πληροφοριών σχετικά με:

α) Τις εκ των προτέρων διασυνοριακές αποφάσεις και συμφωνίες ενδοομιλικής τιμολόγησης, σύμφωνα με το άρθρο 9Α,

β) τις δηλωτέες διασυνοριακές ρυθμίσεις σύμφωνα με το άρθρο 9ΑΒ, και

γ) τα Δηλωτέα Κρυπτοστοιχεία σύμφωνα με το άρθρο 9ΑΔ,

διενεργείται με τη χρήση τυποποιημένων ηλεκτρονικών εντύπων, που εγκρίνονται από την Επιτροπή, συμπεριλαμβανομένων των γλωσσικών ρυθμίσεων. Τα τυποποιημένα ηλεκτρονικά έντυπα περιλαμβάνουν μόνο τα στοιχεία που προβλέπονται στην παρ. 6 του άρθρου 9Α, στην παρ. 13 του άρθρου 9ΑΒ και στην παρ. 2 του άρθρου 9ΑΔ για την ανταλλαγή πληροφοριών, καθώς και άλλα σχετικά πεδία που συνδέονται με αυτά τα στοιχεία και απαιτούνται για την επίτευξη των σκοπών των άρθρων 9Α, 9ΑΒ και 9ΑΔ αντίστοιχα. Οι γλωσσικές ρυθμίσεις του πρώτου εδαφίου δεν εμποδίζουν την αρμόδια αρχή της παρ. 1 του άρθρου 5 να κοινοποιεί τις πληροφορίες που αναφέρονται στα άρθρα 9Α και 9ΑΒ σε οποιαδήποτε από τις επίσημες γλώσσες της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Ωστόσο, οι εν λόγω γλωσσικές ρυθμίσεις είναι δυνατό να προβλέπουν ότι τα βασικά στοιχεία αυτών των πληροφοριών αποστέλλονται, επίσης, και σε κάθε άλλη επίσημη γλώσσα της Ευρωπαϊκής Ένωσης.»

Άρθρο 17

Κεντρικό ευρετήριο για πληροφορίες επί των κρυπτοστοιχείων - Επαλήθευση ορθότητας Αριθμού Φορολογικού Μητρώου - Εξουσιοδοτική διάταξη - Τροποποίηση παρ. 6 και προσθήκη παρ. 9 και 10 στο άρθρο 21 του ν. 4170/2013

(παρ. 10 άρθρου 1 της Οδηγίας (ΕΕ) 2023/2226)

1. Στην παρ. 6 του άρθρου 21 του ν. 4170/2013 (Α΄ 163), περί πρακτικών ρυθμίσεων, επέρχονται οι ακόλουθες τροποποιήσεις: α) στο πρώτο εδάφιο, αα) μετά τις λέξεις «άρθρου 9Α,» προστίθενται οι λέξεις «των παρ. 12, 13 και 15 του άρθρου 9ΑΒ και της παρ. 2 του άρθρου 9ΑΔ,», αβ) η λέξη «που» αντικαθίσταται από τις λέξεις «το οποίο», αγ) οι λέξεις «, το οποίο αφορά τη» αντικαθίστανται από τις λέξεις «και αφορά στη», β) τα εδάφια, δεύτερο και τρίτο, αντικαθίστανται, γ) στο τέταρτο εδάφιο, μετά τις λέξεις «άρθρου 9ΑΒ» προστίθενται οι λέξεις «και στην παρ. 2 του άρθρου 9ΑΔ» και, μετά από νομοτεχνικές βελτιώσεις, η παρ. 6 διαμορφώνεται ως εξής:

«6. Οι προς κοινοποίηση πληροφορίες, στο πλαίσιο εφαρμογής των παρ. 1 και 2 του άρθρου 9Α, των παρ. 12, 13 και 15 του άρθρου 9ΑΒ και της παρ. 2 του άρθρου 9ΑΔ, καταγράφονται σε ασφαλές κεντρικό ευρετήριο για τα κράτη μέλη, το οποίο αναπτύσσεται και υποστηρίζεται

υλικοτεχνικά από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή και αφορά στη διοικητική συνεργασία στον τομέα της φορολογίας, ώστε να πραγματοποιείται η προβλεπόμενη στις εν λόγω παραγράφους αυτόματη ανταλλαγή.

Η αρμόδια κατ' ανάθεση αρχή της παρ. 1 του άρθρου 5 έχει πρόσβαση στις πληροφορίες που καταγράφονται στο ευρετήριο του πρώτου εδαφίου. Σε ό,τι αφορά στις πληροφορίες που πρέπει να κοινοποιούνται στο πλαίσιο της παρ. 2 του άρθρου 9ΑΔ, η αρμόδια κατ' ανάθεση αρχή της παρ. 1 του άρθρου 5 έχει πρόσβαση μόνο σε πληροφορίες που αφορούν Δηλωτέους Χρήστες και Δηλωτέα Πρόσωπα που κατοικούν στην Ελλάδα.

Μέχρι να τεθεί σε λειτουργία το ανωτέρω ασφαλές κεντρικό ευρετήριο, η αυτόματη ανταλλαγή που προβλέπεται στις παρ. 1 και 2 του άρθρου 9Α, στις παρ. 12, 13 και 15 του άρθρου 9ΑΒ και στην παρ. 2 του άρθρου 9ΑΔ διενεργείται, σύμφωνα με την παρ. 1 του παρόντος και τις ισχύουσες πρακτικές ρυθμίσεις.»

2. Στο άρθρο 21 του ν. 4170/2013 προστίθενται παρ. 9 και 10 ως εξής:

«9. Η αρμόδια κατ' ανάθεση αρχή της παρ. 1 του άρθρου 5 δύναται να επαληθεύει με ηλεκτρονικό και αυτοματοποιημένο τρόπο την ορθότητα του Α.Φ.Μ. που παρέχεται από δηλούσα οντότητα ή φορολογούμενο, με σκοπό την αυτόματη ανταλλαγή πληροφοριών, μέσω εργαλείου, οι τεχνικές παράμετροι του οποίου αναπτύσσονται από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή.

10. Με απόφαση του Διοικητή της Ανεξάρτητης Αρχής Δημοσίων Εσόδων, δύναται να καθορίζεται η διαδικασία, καθώς και κάθε ειδικότερο ζήτημα για την επαλήθευση της ορθότητας του Α.Φ.Μ. από την αρμόδια αρχή, σύμφωνα με την παρ. 9.»

Άρθρο 18

Αρμόδια αρχή αξιολόγησης της αποτελεσματικότητας της διοικητικής συνεργασίας καθώς και της καταπολέμησης της φοροδιαφυγής και φοροαποφυγής - Αντικατάσταση παρ. 2 άρθρου 22 ν. 4170/2013

(παρ. 12 άρθρου 1 της Οδηγίας (ΕΕ) 2023/2226)

Η παρ. 2 του άρθρου 22 του ν. 4170/2013 (Α΄ 163), περί αξιολόγησης, αντικαθίσταται ως εξής:

«2. Η αρμόδια αρχή της παρ. 1 του άρθρου 5 παρακολουθεί και αξιολογεί, σε σχέση με την Ελλάδα, την αποτελεσματικότητα της διοικητικής συνεργασίας, σύμφωνα με τα άρθρα 1 έως και 25, καθώς και την καταπολέμηση της φοροδιαφυγής και της φοροαποφυγής, και κοινοποιεί τα αποτελέσματα της αξιολόγησής της στην Επιτροπή μία (1) φορά ανά έτος.»

Άρθρο 19

Προστασία δεδομένων - Τροποποίηση παρ. 2, 3 και 4 άρθρου 24 ν. 4170/2013

(παρ. 11 και 13 άρθρου 1 της Οδηγίας (ΕΕ) 2023/2226 και παρ. 8 άρθρου 1 της Οδηγίας (ΕΕ) 2025/872)

1. Στην παρ. 2 του άρθρου 24 του ν. 4170/2013 (Α 163), περί προστασίας δεδομένων, επέρχονται οι ακόλουθες τροποποιήσεις: α) μετά τη λέξη «Πλατφόρμας», προστίθενται οι λέξεις «, οι Δηλούντες Πάροχοι Υπηρεσιών Κρυπτοστοιχείων», β) οι λέξεις «άρθρου 4» αντικαθίστανται από τις λέξεις «άρθρου 5», γ) οι λέξεις «όταν, ενεργώντας μεμονωμένα ή από κοινού, καθορίζουν τους σκοπούς και τα μέσα της επεξεργασίας δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα κατά τον Κανονισμό (ΕΕ) 2016/679 και τον ν. 4624/2019»

αντικαθίστανται από τις λέξεις «, ενεργώντας μεμονωμένα ή από κοινού» και η παρ. 2 διαμορφώνεται ως εξής:

«2. Τα Δηλούντα Χρηματοπιστωτικά Ιδρύματα, οι ενδιάμεσοι, οι Δηλούντες Φορείς Εκμετάλλευσης Πλατφόρμας, οι Δηλούντες Πάροχοι Υπηρεσιών Κρυπτοστοιχείων και η αρμόδια αρχή της παρ. 1 του άρθρου 5 θεωρούνται υπεύθυνοι επεξεργασίας δεδομένων, ενεργώντας μεμονωμένα ή από κοινού.»

2. Στο πρώτο εδάφιο της παρ. 3 του άρθρου 24 του ν. 4170/2013 οι λέξεις «, ανάλογα με την» αντικαθίστανται από τις λέξεις «ή ο Δηλών Πάροχος Υπηρεσιών Κρυπτοστοιχείων, κατά» και η παρ. 3 διαμορφώνεται ως εξής:

«3. Κάθε Δηλούν Χρηματοπιστωτικό Ίδρυμα ή ο ενδιάμεσος ή ο Δηλών Φορέας Εκμετάλλευσης Πλατφόρμας ή ο Δηλών Πάροχος Υπηρεσιών Κρυπτοστοιχείων, κατά περίπτωση:

α) Ενημερώνει κάθε ενδιαφερόμενο φυσικό πρόσωπο ότι οι πληροφορίες που το αφορούν συλλέγονται και διαβιβάζονται σύμφωνα με τα άρθρα 1 έως και 25, και

β) παρέχει σε κάθε ενδιαφερόμενο φυσικό πρόσωπο όλες τις πληροφορίες που δικαιούται να λάβει από τον υπεύθυνο επεξεργασίας δεδομένων, ώστε να έχει επαρκή χρόνο να ασκήσει τα δικαιώματα προστασίας των δεδομένων του και, σε κάθε περίπτωση, πριν από την υποβολή των πληροφοριών.

Παρά την περ. β), οι Δηλούντες Φορείς Εκμετάλλευσης Πλατφόρμας ενημερώνουν τους Δηλωτέους Πωλητές για το δηλωθέν Αντίτιμο.»

3. Στην παρ. 4 του άρθρου 24 του ν. 4170/2013 προστίθεται δεύτερο εδάφιο και η παρ. 4 διαμορφώνεται ως εξής:

«4. Οι πληροφορίες που υφίστανται επεξεργασία σύμφωνα με τα άρθρα 1 έως και 25 διατηρούνται μόνο για το χρονικό διάστημα που απαιτείται για την επίτευξη των σκοπών των εν λόγω άρθρων και σύμφωνα με τους κανόνες περί παραγραφής κάθε υπευθύνου επεξεργασίας. Από 1ης.1.2028, τα αρχεία των πληροφοριών που λαμβάνονται μέσω αυτόματης ανταλλαγής πληροφοριών, σύμφωνα με τα άρθρα 9 έως 9ΑΕ, διατηρούνται για χρονικό διάστημα που δεν υπερβαίνει το αναγκαίο, αλλά, σε κάθε περίπτωση, όχι λιγότερο από πέντε (5) έτη από την ημερομηνία παραλαβής τους για την επίτευξη των σκοπών των άρθρων 1 έως και 25.»

Άρθρο 20

Τροποποίηση Παραρτήματος Ι «ΚΑΝΟΝΕΣ ΥΠΟΒΟΛΗΣ ΣΤΟΙΧΕΙΩΝ ΚΑΙ ΔΕΟΥΣΑΣ ΕΠΙΜΕΛΕΙΑΣ ΟΣΟΝ ΑΦΟΡΑ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ ΕΠΙ ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΩΝ» του ν. 4170/2013

(παρ. 17 άρθρου 1 της Οδηγίας (ΕΕ) 2023/2226)

1. Στο Τμήμα Ι του Παραρτήματος Ι του ν. 4170/2013 (Α΄ 163), περί γενικών απαιτήσεων υποβολής στοιχείων, επέρχονται οι ακόλουθες τροποποιήσεις: α) στην Ενότητα Α΄, αα) το εισαγωγικό εδάφιο και οι παρ. 1 και 2 αντικαθίστανται, αβ) στην παρ. 6, η λέξη «και» διαγράφεται», αγ) προστίθεται παρ. 6Α, β) στην Ενότητα Γ΄, βα) στο πρώτο εδάφιο, i) μετά τις λέξεις «παρέκκλιση από», οι λέξεις «τα οριζόμενα» διαγράφονται, ii) οι λέξεις «ο/οι ΑΦΜ» αντικαθίστανται από τις λέξεις «ο Α.Φ.Μ. ή οι Α.Φ.Μ.», iii) μετά τη λέξη «βάσει», οι λέξεις «των ισχυουσών διατάξεων» διαγράφονται, ββ) στο δεύτερο εδάφιο, i) η λέξη «Εντούτοις» αντικαθίσταται από τη λέξη «Ωστόσο», ii) η λέξη «πρέπει» αντικαθίσταται από

τη λέξη «απαιτείται», iii) οι λέξεις «τον/τους Α.Φ.Μ.» αντικαθίστανται από τις λέξεις «τον Α.Φ.Μ. ή τους Α.Φ.Μ.», iv) οι λέξεις «το τέλος» αντικαθίστανται από τις λέξεις «τα τέλη», v) μετά τις λέξεις «ως Δηλωτέοι Λογαριασμοί» προστίθενται οι λέξεις «και οποτεδήποτε απαιτείται η επικαιροποίηση των πληροφοριών σε σχέση με τον Προϋπάρχοντα Λογαριασμό σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στον ν. 4557/2018 (Α΄ 139) μέτρα δέουσας επιμέλειας ως προς τον Πελάτη», γ) στην παρ. 2 της Ενότητας Ε΄, οι λέξεις «τις διατάξεις του ν. 3691/2008» αντικαθίστανται από τις λέξεις «του ν. 4557/2018», δ) προστίθεται Ενότητα ΣΤ΄ και, μετά από νομοτεχνικές βελτιώσεις, το Τμήμα Ι διαμορφώνεται ως εξής:

«ΤΜΗΜΑ Ι

ΓΕΝΙΚΕΣ ΑΠΑΙΤΗΣΕΙΣ ΥΠΟΒΟΛΗΣ ΣΤΟΙΧΕΙΩΝ

Α. Με την επιφύλαξη των Ενοτήτων Γ΄ έως ΣΤ΄, κάθε Δηλούν Χρηματοπιστωτικό Ίδρυμα υποβάλλει στην αρμόδια αρχή της παρ. 1 του άρθρου 5 σε σχέση με κάθε Δηλωτέο Λογαριασμό του:

1. Τις ακόλουθες πληροφορίες:

α) το όνομα, τη διεύθυνση, το κράτος μέλος ή τα κράτη μέλη κατοικίας, τον Α.Φ.Μ. ή τους Α.Φ.Μ. και την ημερομηνία και τον τόπο γέννησης στην περίπτωση φυσικού προσώπου κάθε Δηλωτέου Προσώπου που είναι Δικαιούχος Λογαριασμού και εάν ο Δικαιούχος Λογαριασμού έχει παράσχει έγκυρη αυτοπιστοποίηση,

β) στην περίπτωση οντότητας, η οποία είναι Δικαιούχος Λογαριασμού και για την οποία, κατόπιν εφαρμογής των διαδικασιών δέουσας επιμέλειας κατά τα Τμήματα V, VI και VII, διαπιστώνεται ότι διαθέτει ένα ή περισσότερα Ελέγχοντα Πρόσωπα, που είναι Δηλωτέα Πρόσωπα, την επωνυμία, τη διεύθυνση, το κράτος μέλος ή τα κράτη μέλη και (εάν υπάρχει) άλλη ή άλλες δικαιοδοσίες κατοικίας, τον Α.Φ.Μ. ή τους Α.Φ.Μ. της Οντότητας και το όνομα, τη διεύθυνση, το κράτος μέλος ή τα κράτη μέλη κατοικίας, τον Α.Φ.Μ. ή τους Α.Φ.Μ. και την ημερομηνία και τον τόπο γέννησης κάθε Δηλωτέου Προσώπου, καθώς και τους ρόλους δυνάμει των οποίων κάθε Δηλωτέο Πρόσωπο είναι Ελέγχον Πρόσωπο της Οντότητας και εάν έχει παρασχεθεί έγκυρη αυτοπιστοποίηση για κάθε Δηλωτέο Πρόσωπο.

γ) εάν ο λογαριασμός είναι κοινός, συμπεριλαμβανομένου του αριθμού των Δικαιούχων κοινού Λογαριασμού,

2. Τον αριθμό λογαριασμού ή λειτουργικό ισοδύναμο ελλείψει αριθμού λογαριασμού, το είδος λογαριασμού και εάν ο λογαριασμός είναι Προϋπάρχων Λογαριασμός ή Νέος Λογαριασμός.

3. Την ονομασία και τον αριθμό ταυτοποίησης, εάν υπάρχει, του Δηλούντος Χρηματοπιστωτικού Ιδρύματος.

4. Το υπόλοιπο ή την αξία του λογαριασμού, συμπεριλαμβανομένης, στην περίπτωση του Ασφαλιστήριου Συμβολαίου με Αξία Εξαγοράς ή του Συμβολαίου Προσόδων, της αξίας εξαγοράς κατά τη λήξη ή της τιμής εξαγοράς σε περίπτωση πρόωρης λύσης του συμβολαίου, στο τέλος του σχετικού ημερολογιακού έτους, ή το κλείσιμο του λογαριασμού, εάν ο λογαριασμός έκλεισε κατά τη διάρκεια αυτού του έτους.

5. Σε περίπτωση Λογαριασμού Θεματοφυλακής:

α) το συνολικό ακαθάριστο ποσό των τόκων, το συνολικό ακαθάριστο ποσό των μερισμάτων και το συνολικό ακαθάριστο ποσό λοιπών εισοδημάτων που προέκυψαν σε σχέση με τα περιουσιακά στοιχεία που τηρούνται στον λογαριασμό, σε κάθε περίπτωση που καταβλήθηκαν ή πιστώθηκαν στον λογαριασμό, ή σε σχέση με τον λογαριασμό, κατά τη διάρκεια του ημερολογιακού έτους και

β) τα συνολικά ακαθάριστα έσοδα από την πώληση ή την εξαγορά χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων τα οποία καταβλήθηκαν ή πιστώθηκαν στο λογαριασμό κατά τη διάρκεια του ημερολογιακού έτους και για τα οποία το Δηλούν Χρηματοπιστωτικό Ίδρυμα ενήργησε ως θεματοφύλακας, μεσάζων, εντολοδόχος ή άλλως ως εξουσιοδοτημένος αντιπρόσωπος του δικαιούχου του λογαριασμού.

6. Σε περίπτωση Καταθετικού Λογαριασμού, το συνολικό ακαθάριστο ποσό των τόκων που καταβλήθηκε ή πιστώθηκε στον λογαριασμό κατά τη διάρκεια του ημερολογιακού έτους.

6Α. Σε περίπτωση συμμετοχικού δικαιώματος που κατέχεται σε Επενδυτική Οντότητα που είναι νομικό μόρφωμα, οι ρόλοι δυνάμει των οποίων το Δηλωτέο Πρόσωπο είναι κάτοχος Συμμετοχικού Δικαιώματος, και

7. Σε περίπτωση λογαριασμού που δεν περιγράφεται στην Ενότητα Α΄ παρ. 5 ή 6, το συνολικό ακαθάριστο ποσό που καταβλήθηκε ή πιστώθηκε στον Δικαιούχο Λογαριασμού σε σχέση με το λογαριασμό, κατά τη διάρκεια του ημερολογιακού έτους, ως προς το οποίο το Δηλούν Χρηματοπιστωτικό Ίδρυμα είναι οφειλέτης ή χρεώστης, συμπεριλαμβανομένου του συνολικού ποσού τυχόν πληρωμών εξόφλησης προς τον Δικαιούχο Λογαριασμού κατά τη διάρκεια του ημερολογιακού έτους.

Β. Στις υποβληθείσες πληροφορίες πρέπει να διευκρινίζεται το νόμισμα στο οποίο εκφράζεται κάθε ποσό.

Γ. Κατά παρέκκλιση από την παρ. 1 της Ενότητας Α΄, όσον αφορά κάθε Δηλωτέο Λογαριασμό που συνιστά Προϋπάρχοντα Λογαριασμό, ο Α.Φ.Μ. ή οι Α.Φ.Μ. ή η ημερομηνία γέννησης δεν είναι υποχρεωτικό να δηλωθούν εάν δεν υπάρχουν στα αρχεία του Δηλούντος Χρηματοπιστωτικού Ιδρύματος και εάν δεν απαιτείται άλλως η απόκτησή τους από το εν λόγω Δηλούν Χρηματοπιστωτικό Ίδρυμα βάσει της εσωτερικής νομοθεσίας ή οποιασδήποτε ενωσιακής νομικής πράξης. Ωστόσο, το Δηλούν Χρηματοπιστωτικό Ίδρυμα απαιτείται να καταβάλει κάθε εύλογη προσπάθεια, προκειμένου να αποκτήσει τον Α.Φ.Μ. ή τους Α.Φ.Μ. και την ημερομηνία γέννησης όσον αφορά Προϋπάρχοντες Λογαριασμούς έως τα τέλη του δεύτερου ημερολογιακού έτους που έπεται του έτους κατά το οποίο οι Προϋπάρχοντες Λογαριασμοί ταυτοποιήθηκαν ως Δηλωτέοι Λογαριασμοί και οποτεδήποτε απαιτείται η επικαιροποίηση των πληροφοριών σε σχέση με τον Προϋπάρχοντα Λογαριασμό σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στον ν. 4557/2018 (Α΄ 139) μέτρα δέουσας επιμέλειας ως προς τον Πελάτη.

Δ. Κατά παρέκκλιση από τα οριζόμενα στην Ενότητα Α΄ παρ. 1, ο Α.Φ.Μ. δεν είναι υποχρεωτικό να δηλωθεί εάν δεν έχει εκδοθεί από το οικείο κράτος μέλος ή από άλλη δικαιοδοσία κατοικίας.

Ε. Κατά παρέκκλιση από τα οριζόμενα στην Ενότητα Α΄ παρ. 1, ο τόπος γέννησης δεν είναι υποχρεωτικό να δηλωθεί, εκτός εάν:

1. το Δηλούν Χρηματοπιστωτικό Ίδρυμα υποχρεούται άλλως να τον πληροφορηθεί και να τον δηλώσει βάσει των ισχυουσών διατάξεων της εσωτερικής νομοθεσίας ή το Δηλούν Χρηματοπιστωτικό Ίδρυμα υποχρεούται ή έχει άλλως υποχρεωθεί να τον πληροφορηθεί και να τον δηλώσει βάσει οποιασδήποτε ενωσιακής νομικής πράξης η οποία ισχύει ή ήταν σε ισχύ την 5η Ιανουαρίου 2015 και

2. διατίθεται στα ηλεκτρονικώς αναζητήσιμα στοιχεία που τηρεί το Δηλούν Χρηματοπιστωτικό Ίδρυμα.

ΣΤ. Κατά παρέκκλιση από την περ. β) της παρ. 5 της Ενότητας Α΄ και εκτός εάν το Δηλούν Χρηματοπιστωτικό Ίδρυμα επιλέξει διαφορετικά όσον αφορά οποιαδήποτε σαφώς προσδιορισμένη ομάδα λογαριασμών, τα ακαθάριστα έσοδα από την πώληση ή την εξαγορά

Χρηματοοικονομικού Περιουσιακού Στοιχείου δεν απαιτείται να δηλώνονται στον βαθμό που τα εν λόγω ακαθάριστα έσοδα από την πώληση ή την εξαγορά του εν λόγω Χρηματοοικονομικού Περιουσιακού Στοιχείου δηλώνονται από το Δηλούν Χρηματοπιστωτικό Ίδρυμα σύμφωνα με το άρθρο 9ΑΔ.»

2. Στο τέταρτο εδάφιο της παρ. 2 του Τμήματος VI του Παραρτήματος I του ν. 4170/2013, περί δέουσας επιμέλειας για νέους λογαριασμούς οντοτήτων, επέρχονται οι ακόλουθες τροποποιήσεις: α) στο εισαγωγικό εδάφιο, οι λέξεις «Ενοτήτων Α΄ παράγραφος 2 στοιχεία α΄ ως γ΄» αντικαθίστανται από τις λέξεις «περ. α) έως γ) της παρ. 2 της Ενότητας Α΄», β) στο δεύτερο εδάφιο της περ. α), οι λέξεις «Ενότητα Α΄ παράγραφος 6 στοιχείο β΄» αντικαθίστανται από τις λέξεις «περ. β) της παρ. 6 της Ενότητας Α΄», γ) στην περ. β), γα) στο δεύτερο εδάφιο, οι λέξεις «σύμφωνα με τις Διαδικασίες Καταπολέμησης της Νομιμοποίησης Εσόδων από Παράνομες Δραστηριότητες / Γνώρισε τον Πελάτη σου (AML-KYC)» αντικαθίστανται από τις λέξεις «στο πλαίσιο λήψης μέτρων δέουσας επιμέλειας ως προς τον Πελάτη σύμφωνα με τις διατάξεις του ν. 4557/2018 (Α΄ 139)», γβ) προστίθεται τρίτο εδάφιο και, μετά από νομοτεχνικές βελτιώσεις, η παρ. 2 διαμορφώνεται ως εξής:

«2. Προσδιορισμός του κατά πόσον η Οντότητα είναι παθητική ΜΧΟ με ένα ή περισσότερα Ελέγχοντα Πρόσωπα που είναι Δηλωτέα Πρόσωπα. Όσον αφορά Δικαιούχο Λογαριασμού Νέου Λογαριασμού Οντοτήτων, συμπεριλαμβανομένης Οντότητας που είναι Δηλωτέο Πρόσωπο, το Δηλούν Χρηματοπιστωτικό Ίδρυμα προσδιορίζει κατά πόσον ο Δικαιούχος Λογαριασμού είναι παθητική ΜΧΟ με ένα ή περισσότερα Ελέγχοντα Πρόσωπα που είναι Δηλωτέα Πρόσωπα. Αν οποιοδήποτε από τα Ελέγχοντα Πρόσωπα μιας παθητικής ΜΧΟ είναι Δηλωτέα Πρόσωπα, τότε ο λογαριασμός λογίζεται ως Δηλωτέος Λογαριασμός. Προβαίνοντας στις ενέργειες αυτές, το Δηλούν Χρηματοπιστωτικό Ίδρυμα ακολουθεί την καθοδήγηση των περ. α) έως γ) της παρ. 2 της Ενότητας Α΄ με τη σειρά που αρμόζει περισσότερο στις περιστάσεις:

α) Προσδιορισμός του κατά πόσον ο Δικαιούχος Λογαριασμού είναι παθητική ΜΧΟ. Προκειμένου να προσδιοριστεί κατά πόσον ο Δικαιούχος Λογαριασμού είναι παθητική ΜΧΟ, το Δηλούν Χρηματοπιστωτικό Ίδρυμα οφείλει να βασιστεί σε αυτοπιστοποίηση από τον Δικαιούχο Λογαριασμού, ώστε να εξακριβώσει το καθεστώς του, εκτός αν έχει στην κατοχή του πληροφορίες ή υπάρχουν πληροφορίες διαθέσιμες στο κοινό βάσει των οποίων μπορεί να προσδιορίσει ευλόγως ότι ο Δικαιούχος Λογαριασμού είναι ενεργή ΜΧΟ ή Χρηματοπιστωτικό Ίδρυμα εκτός Επενδυτικής Οντότητας η οποία περιγράφεται στην περ. β) της παρ. 6 της Ενότητας Α΄ του Τμήματος VIII που δεν αποτελεί Χρηματοπιστωτικό Ίδρυμα Συμμετέχουσας Δικαιοδοσίας.

β) Προσδιορισμός των Ελεγχόντων Προσώπων Δικαιούχου Λογαριασμού. Προκειμένου να προσδιοριστούν τα Ελέγχοντα Πρόσωπα Δικαιούχου Λογαριασμού, τα Δηλούντα Χρηματοπιστωτικά Ιδρύματα μπορούν να βασίζονται σε πληροφορίες που συλλέγονται και τηρούνται στο πλαίσιο λήψης μέτρων δέουσας επιμέλειας ως προς τον Πελάτη σύμφωνα με τις διατάξεις του ν. 4557/2018 (Α΄ 139). Εάν το Δηλούν Χρηματοπιστωτικό Ίδρυμα δεν υποχρεούται από τον νόμο να εφαρμόζει μέτρα δέουσας επιμέλειας ως προς τον πελάτη σύμφωνα με τις διατάξεις του ν. 4557/2018, εφαρμόζει ουσιαστικά παρόμοιες διαδικασίες για τους σκοπούς του προσδιορισμού των Ελεγχόντων Προσώπων.

γ) Προσδιορισμός του κατά πόσον ένα Ελέγχον Πρόσωπο παθητικής ΜΧΟ είναι Δηλωτέο Πρόσωπο. Προκειμένου να προσδιοριστεί κατά πόσον το Ελέγχον Πρόσωπο παθητικής ΜΧΟ

είναι Δηλωτέο Πρόσωπο, τα Δηλούντα Χρηματοπιστωτικά Ιδρύματα μπορούν να βασίζονται σε αυτοπιστοποίηση από τον Δικαιούχο Λογαριασμού ή το σχετικό Ελέγχον Πρόσωπο.»

3. Στο Τμήμα VII του Παραρτήματος Ι του ν. 4170/2013, περί ειδικών κανόνων δέουσας επιμέλειας, προστίθεται Ενότητα ΑΑ΄ ως εξής:

«ΑΑ. Προσωρινή έλλειψη αυτοπιστοποίησης. Σε εξαιρετικές περιπτώσεις, όταν ένα Δηλούν Χρηματοπιστωτικό Ίδρυμα δεν μπορεί να εξασφαλίσει εγκαίρως αυτοπιστοποίηση σε σχέση με νέο λογαριασμό, ώστε να εκπληρώσει τις οικείες υποχρεώσεις δέουσας επιμέλειας και υποβολής στοιχείων αναφορικά με την περίοδο υποβολής στοιχείων κατά την οποία ανοίχθηκε ο λογαριασμός, το Δηλούν Χρηματοπιστωτικό Ίδρυμα εφαρμόζει τις διαδικασίες δέουσας επιμέλειας για Προϋπάρχοντες Λογαριασμούς, έως ότου αποκτηθεί και επικυρωθεί η εν λόγω αυτοπιστοποίηση.»

4. Στο Τμήμα VIII του Παραρτήματος Ι του ν. 4170/2013, περί ορισμών, επέρχονται οι ακόλουθες τροποποιήσεις: α) στην Ενότητα Α΄, αα) οι παρ. 5 και 6 αντικαθίστανται, αβ) στο πρώτο εδάφιο της παρ. 7, i) οι λέξεις «ή παρεμφερείς συμφωνίες), ασφαλιστικές συμβάσεις ή συμβάσεις περιοδικών προσόδων» αντικαθίστανται από τις λέξεις «και παρεμφερείς συμφωνίες), ασφαλιστήρια συμβόλαια ή συμβόλαια προσόδων», ii) μετά τις λέξεις «επί τίτλου,» προστίθενται οι λέξεις «Δηλωτέου Κρυπτοστοιχείου,», iii) οι λέξεις «ασφαλιστικής σύμβασης ή σύμβασης περιοδικών προσόδων» αντικαθίστανται από τις λέξεις «Ασφαλιστήριου Συμβολαίου ή Συμβολαίου Προσόδων», αγ) προστίθενται παρ. 9, 10, 11, 12, 13 και 14, β) στην παρ. 1 της Ενότητας Β΄, βα) η περ. α) αντικαθίσταται, ββ) στην περ. γ), οι λέξεις «στην Ενότητα Β΄ παράγραφος 1 στοιχεία α΄ και β΄» αντικαθίστανται από τις λέξεις «στις περ. α) και β) της παρ. 1 της Ενότητας Β΄», γ) στην Ενότητα Γ΄, γα) στην περ. β) του δεύτερου εδαφίου της παρ. 1, οι λέξεις «Ενότητα Γ΄ παράγραφος 1 στοιχείο α΄» αντικαθίστανται από τις λέξεις «περ. α) της παρ. 1 της Ενότητας Γ΄», γβ) στην παρ. 2, i) στο πρώτο εδάφιο, οι λέξεις «χρηματοπιστωτικό ίδρυμα στο σύνηθες πλαίσιο τραπεζικών ή παρόμοιων δραστηριοτήτων» αντικαθίστανται από τις λέξεις «Ίδρυμα Καταθέσεων», ii) το δεύτερο εδάφιο αντικαθίσταται, γγ) οι παρ. 9 και 10 αντικαθίστανται, γδ) στην παρ. 17, i) στην περ. ε) προστίθεται υποπερ. ν), ii) προστίθεται περ. η), δ) η παρ. 2 της Ενότητας Δ΄ αντικαθίσταται, ε) στην Ενότητα Ε΄, προστίθεται παρ. 7 και, μετά από νομοτεχνικές βελτιώσεις, το Τμήμα VIII διαμορφώνεται ως εξής:

«ΤΜΗΜΑ VIII
ΟΡΙΣΜΟΙ

Οι ακόλουθοι ορισμοί έχουν την έννοια που ορίζεται κάτωθι:

Α. Δηλούν Χρηματοπιστωτικό Ίδρυμα.

1. Ως «Δηλούν Χρηματοπιστωτικό Ίδρυμα» νοείται κάθε Ελληνικό Χρηματοπιστωτικό Ίδρυμα που δεν είναι Μη Δηλούν Χρηματοπιστωτικό Ίδρυμα. Ως «Ελληνικό Χρηματοπιστωτικό Ίδρυμα» νοείται:

i) κάθε Χρηματοπιστωτικό Ίδρυμα που είναι κάτοικος στην Ελλάδα, εξαιρουμένου κάθε υποκαταστήματος αυτού του Ελληνικού Χρηματοπιστωτικού Ιδρύματος που ευρίσκεται εκτός της Ελλάδας και

ii) κάθε ευρισκόμενο στην Ελλάδα υποκατάστημα Χρηματοπιστωτικού Ιδρύματος το οποίο δεν είναι κάτοικος στην Ελλάδα.

2. Ως «Χρηματοπιστωτικό Ίδρυμα Συμμετέχουσας Δικαιοδοσίας» νοείται:

i) κάθε Χρηματοπιστωτικό Ίδρυμα που είναι κάτοικος σε Συμμετέχουσα Δικαιοδοσία, εξαιρουμένου κάθε υποκαταστήματος αυτού του Χρηματοπιστωτικού Ιδρύματος που ευρίσκεται εκτός της Συμμετέχουσας Δικαιοδοσίας αυτής και

ii) κάθε ευρισκόμενο σε Συμμετέχουσα Δικαιοδοσία υποκατάστημα Χρηματοπιστωτικού Ιδρύματος το οποίο δεν είναι κάτοικος στη Συμμετέχουσα Δικαιοδοσία αυτή.

3. Ως «Χρηματοπιστωτικό Ίδρυμα» νοείται κάθε Ίδρυμα Θεματοφυλακής, Ίδρυμα Καταθέσεων, Επενδυτική Οντότητα ή Καθορισμένη Ασφαλιστική Εταιρεία.

4. Ως «Ίδρυμα Θεματοφυλακής» νοείται κάθε Οντότητα που αναπτύσσει δραστηριότητα της οποίας ουσιώδης πτυχή είναι η φύλαξη χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων για λογαριασμό τρίτων. Η φύλαξη χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων για λογαριασμό τρίτων συνιστά ουσιώδη πτυχή της δραστηριότητας οντότητας εάν το ακαθάριστο εισόδημα της Οντότητας από τη φύλαξη χρηματοοικονομικών στοιχείων και συναφείς χρηματοπιστωτικές υπηρεσίες ανέρχεται τουλάχιστον στο είκοσι τοις εκατό (20%) του ακαθάριστου εισοδήματος της κατά το βραχύτερο από τα ακόλουθα χρονικά διαστήματα:

i) την τριετία που λήγει την 31η Δεκεμβρίου ή την τελευταία ημέρα μη ημερολογιακής ετήσιας λογιστικής περιόδου πριν από το έτος του προσδιορισμού ή

ii) το διάστημα κατά το οποίο υφίσταται η Οντότητα.

5. Ως «Ίδρυμα Καταθέσεων», νοείται κάθε Οντότητα η οποία:

α) δέχεται καταθέσεις στο σύνηθες πλαίσιο τραπεζικών ή παρεμφερών δραστηριοτήτων, ή

β) κατέχει ηλεκτρονικό χρήμα ή ψηφιακά νομίσματα κεντρικής τράπεζας προς όφελος των πελατών.

6. Ως «Επενδυτική Οντότητα» νοείται κάθε Οντότητα:

α) η οποία ασκεί κατά κύριο λόγο ως δραστηριότητα μία ή περισσότερες από τις ακόλουθες εργασίες ή πράξεις για λογαριασμό ή εξ ονόματος πελάτη:

αα) διαπραγμάτευση σε μέσα της χρηματαγοράς (επιταγές, γραμμάτια, πιστοποιητικά καταθέσεων, παράγωγα κ.λπ.), συνάλλαγμα, μέσα σε συνάλλαγμα, επιτόκια και δείκτες, κινητές αξίες, συμβόλαια μελλοντικής εκπλήρωσης επί βασικών εμπορευμάτων,

αβ) ατομική και συλλογική διαχείριση χαρτοφυλακίου ή

αγ) άλλες δραστηριότητες επένδυσης ή διαχείρισης χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων, χρημάτων ή Δηλωτέων Κρυπτοστοιχείων εξ ονόματος τρίτων ή

β) το ακαθάριστο εισόδημα της οποίας προκύπτει κατά κύριο λόγο από επενδύσεις, επανεπενδύσεις ή αγοραπωλησίες χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων ή Δηλωτέων Κρυπτοστοιχείων, εάν την Οντότητα διαχειρίζεται άλλη Οντότητα που είναι Ίδρυμα Καταθέσεων, Ίδρυμα Θεματοφυλακής, Καθορισμένη Ασφαλιστική Εταιρεία ή Επενδυτική Οντότητα περιγραφόμενη στην περ. α) της παρ. 6 της Ενότητας Α΄.

Μία Οντότητα θεωρείται ότι ασκεί κατά κύριο λόγο ως δραστηριότητα μία ή περισσότερες από τις εργασίες που περιγράφονται στην περ. α) της παρ. 6 της Ενότητας Α' ή το ακαθάριστο εισόδημά της προκύπτει κατά κύριο λόγο από επενδύσεις, επανεπενδύσεις ή αγοραπωλησίες χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων ή Δηλωτέων Κρυπτοστοιχείων για τους σκοπούς της περ. β) της παρ. 6 της Ενότητας Α΄, εάν το ακαθάριστο εισόδημά της από τις σχετικές εργασίες ισούται ή υπερβαίνει το πενήντα τοις εκατό (50%) του ακαθάριστου εισοδήματός της κατά το βραχύτερο από τα ακόλουθα χρονικά διαστήματα: α) την τριετία που λήγει στις 31 Δεκεμβρίου του έτους που προηγείται του έτους του προσδιορισμού ή β) το διάστημα κατά το οποίο υφίσταται η Οντότητα. Για τους σκοπούς

της υποπερ. αγ) της περ. α) της παρ. 6 της Ενότητας Α΄, ο όρος «άλλες δραστηριότητες επένδυσης ή διαχείρισης Χρηματοοικονομικών Περιουσιακών Στοιχείων, χρημάτων ή Δηλωτέων Κρυπτοστοιχείων εξ ονόματος τρίτων» δεν περιλαμβάνει την παροχή υπηρεσιών που υλοποιούν Συναλλαγές Ανταλλαγής για πελάτες ή για λογαριασμό τους. Στον όρο «Επενδυτική Οντότητα» δεν περιλαμβάνονται Οντότητες που αποτελούν Ενεργές ΜΧΟ σύμφωνα με τα κριτήρια των περ. δ) έως ζ) της παρ. 8 της Ενότητας Δ΄.

Η παρούσα παράγραφος ερμηνεύεται κατά τρόπο σύμφωνο με τη διατύπωση που χρησιμοποιείται για τον ορισμό του «χρηματοπιστωτικού οργανισμού» στην περ. 3 του άρθρου 3 του ν. 4557/2018.

7. Στον όρο «Χρηματοοικονομικό Περιουσιακό Στοιχείο» περιλαμβάνονται οι τίτλοι (όπως μερίδιο στο μετοχικό κεφάλαιο εταιρειών, εταιρικά δικαιώματα ή δικαιώματα επικαρπίας σε ευρείας συμμετοχής ή εισηγμένες σε οργανωμένη αγορά προσωπικές εταιρείες ή καταπιστεύματα, γραμμάτια, ομολογίες, μη εγγυημένα ομόλογα ή άλλα αποδεικτικά οφειλής), εταιρικά δικαιώματα, εμπορεύματα, συμβάσεις ανταλλαγής (όπως συμβάσεις ανταλλαγής επιτοκίων, συμβάσεις ανταλλαγής νομισμάτων, συμβάσεις ανταλλαγής επιτοκίων διαφορετικής βάσης, συμβάσεις ανώτατου ορίου επιτοκίου, συμβάσεις κατώτατου ορίου επιτοκίου, συμβάσεις ανταλλαγής εμπορευμάτων, συμβάσεις ανταλλαγής μετοχών, συμβάσεις ανταλλαγής συνδεόμενες με δείκτες μετοχών και παρεμφερείς συμφωνίες), ασφαλιστήρια συμβόλαια ή συμβόλαια προσόδων ή κάθε δικαίωμα (συμπεριλαμβανομένων των συμβάσεων μελλοντικής εκπλήρωσης, των προθεσμιακών συμβάσεων ή συναφών δικαιωμάτων προαίρεσης) επί τίτλου, Δηλωτέου Κρυπτοστοιχείου, εταιρικού δικαιώματος, εμπορεύματος, σύμβασης ανταλλαγής, Ασφαλιστήριου Συμβολαίου ή Συμβολαίου Προσόδων. Στον όρο «Χρηματοοικονομικό Περιουσιακό Στοιχείο» δεν περιλαμβάνονται μη συνδεόμενα με οφειλή άμεσα δικαιώματα επί ακίνητης περιουσίας.

8. Ως «Καθορισμένη Ασφαλιστική Εταιρεία» νοείται κάθε Οντότητα, η οποία είναι ασφαλιστική εταιρεία ή η εταιρεία συμμετοχών που ελέγχει ασφαλιστική εταιρεία που προσφέρει Ασφαλιστήριο Συμβόλαιο με Αξία Εξαγοράς ή Συμβόλαιο Προσόδων ή υποχρεούται να καταβάλει πληρωμές δυνάμει τέτοιου είδους συμβολαίων.

9. Για τους σκοπούς του παρόντος Παραρτήματος, ως «Ηλεκτρονικό Χρήμα» νοείται κάθε προϊόν το οποίο:

α) αποτελεί ψηφιακή αναπαράσταση ενός ενιαίου Παραστατικού Νομίσματος,

β) εκδίδεται κατά την παραλαβή χρηματικών ποσών, με σκοπό την πραγματοποίηση πράξεων πληρωμής,

γ) αντιπροσωπεύεται από απαίτηση έναντι του εκδότη, εκφρασμένη στο ίδιο Παραστατικό Νόμισμα,

δ) γίνεται αποδεκτό έναντι πληρωμής από φυσικό ή νομικό πρόσωπο άλλο από τον εκδότη και

ε) βάσει των κανονιστικών απαιτήσεων στις οποίες υπόκειται ο εκδότης, εξαγοράζεται ανά πάσα στιγμή και στην ονομαστική αξία για το ίδιο Παραστατικό Νόμισμα, κατόπιν αιτήματος του κατόχου του προϊόντος.

Ο όρος «Ηλεκτρονικό Χρήμα» δεν περιλαμβάνει προϊόν που δημιουργείται με αποκλειστικό σκοπό τη διευκόλυνση της μεταφοράς χρηματικών ποσών από έναν πελάτη σε άλλο πρόσωπο σύμφωνα με τις οδηγίες του πελάτη. Ένα προϊόν δεν δημιουργείται με αποκλειστικό σκοπό τη διευκόλυνση της μεταφοράς χρηματικών ποσών, εάν, κατά τη συνήθη πορεία των επιχειρηματικών δραστηριοτήτων της μεταβιβάζουσας Οντότητας, τα κεφάλαια

που συνδέονται με το εν λόγω προϊόν διατηρούνται για διάστημα μεγαλύτερο των εξήντα (60) ημερών από τη λήψη των οδηγιών για τη διευκόλυνση της μεταφοράς ή, εάν δεν ληφθούν οδηγίες, τα κεφάλαια που συνδέονται με το εν λόγω προϊόν διατηρούνται για διάστημα μεγαλύτερο των εξήντα (60) ημερών από τη λήψη τους.

10. Ως «Παραστατικό Νόμισμα» νοείται το επίσημο νόμισμα μιας δικαιοδοσίας, το οποίο εκδίδεται από δικαιοδοσία ή από ορισθείσα κεντρική τράπεζα ή νομισματική αρχή μιας δικαιοδοσίας, όπως αντιπροσωπεύεται από τραπεζογραμμάτια ή κέρματα ή από χρήμα σε διάφορες ψηφιακές μορφές, συμπεριλαμβανομένων των τραπεζικών αποθεμάτων και των Ψηφιακών Νομισμάτων Κεντρικής Τράπεζας. Ο όρος περιλαμβάνει, επίσης, το χρήμα εμπορικών τραπεζών και τα προϊόντα ηλεκτρονικού χρήματος (Ηλεκτρονικό Χρήμα).

11. Ως «Ψηφιακό Νόμισμα Κεντρικής Τράπεζας» νοείται κάθε ψηφιακό Παραστατικό Νόμισμα που εκδίδεται από κεντρική τράπεζα ή άλλη νομισματική αρχή.

12. Ως «Κρυπτοστοιχεία» νοούνται τα Κρυπτοστοιχεία, όπως ορίζονται στο σημείο 5 της παρ. 1 του άρθρου 3 του Κανονισμού (ΕΕ) 2023/1114 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 31ης Μαΐου 2023, για τις αγορές κρυπτοστοιχείων και για την τροποποίηση των κανονισμών (ΕΕ) 1093/2010 και (ΕΕ) 1095/2010 και των οδηγιών 2013/36/ΕΕ και (ΕΕ) 2019/1937 (L 150).

13. Ως «Δηλωτέο Κρυπτοστοιχείο» νοείται κάθε Κρυπτοστοιχείο εκτός από Ψηφιακό Νόμισμα Κεντρικής Τράπεζας, Ηλεκτρονικό Χρήμα ή οποιοδήποτε Κρυπτοστοιχείο για το οποίο ο Δηλών Πάροχος Υπηρεσιών Κρυπτοστοιχείων έχει προσδιορίσει επαρκώς ότι δεν μπορεί να χρησιμοποιηθεί για σκοπούς πληρωμής ή επένδυσης.

14. Ως «Συναλλαγή Ανταλλαγής» νοείται:

α) ανταλλαγή μεταξύ Δηλωτέων Κρυπτοστοιχείων και Παραστατικών Νομισμάτων, και

β) ανταλλαγή μεταξύ μίας ή περισσότερων μορφών Δηλωτέων Κρυπτοστοιχείων.

Β. Μη Δηλούν Χρηματοπιστωτικό Ίδρυμα

1. Ως «Μη Δηλούν Χρηματοπιστωτικό Ίδρυμα» νοείται κάθε Χρηματοπιστωτικό Ίδρυμα που είναι:

α) κρατική οντότητα, διεθνής οργανισμός ή κεντρική τράπεζα, όχι όμως:

αα) όσον αφορά πληρωμή προκύπτουσα από υποχρέωση που έχει αναληφθεί σε σχέση με εμπορική χρηματοοικονομική δραστηριότητα ανήκουσα σε είδος δραστηριότητας που ασκείται από καθορισμένη Ασφαλιστική Εταιρεία, Ίδρυμα Θεματοφυλακής ή Ίδρυμα Καταθέσεων, ή

αβ) όσον αφορά τη δραστηριότητα διατήρησης ψηφιακών νομισμάτων κεντρικής τράπεζας για Δικαιούχους Λογαριασμών που δεν είναι χρηματοπιστωτικά ιδρύματα, κρατικές οντότητες, διεθνείς οργανισμοί ή κεντρικές τράπεζες,

β) Συνταξιοδοτικό Ταμείο Ευρείας Συμμετοχής, Συνταξιοδοτικό Ταμείο Περιορισμένης Συμμετοχής, Συνταξιοδοτικό Ταμείο Κρατικής Οντότητας, Διεθνούς Οργανισμού ή Κεντρικής Τράπεζας ή Εγκεκριμένος Εκδότης Πιστωτικών Καρτών,

γ) άλλη Οντότητα που παρουσιάζει χαμηλό κίνδυνο να χρησιμοποιηθεί για φοροδιαφυγή, έχει παρεμφερή επί της ουσίας χαρακτηριστικά με οποιαδήποτε από τις οντότητες που περιγράφονται στις περ. α) και β) της παρ. 1 της Ενότητας Β΄ και περιλαμβάνεται στον κατάλογο των Μη Δηλούντων Χρηματοπιστωτικών Ιδρυμάτων που ορίζεται στην περ. β) της παρ. 5 του άρθρου 9, εφόσον το καθεστώς της Οντότητας αυτής ως Μη Δηλούντος Χρηματοπιστωτικού Ιδρύματος δεν παρεμποδίζει την επίτευξη των σκοπών του παρόντος νόμου.

δ) Απαλλασσόμενος Οργανισμός Συλλογικών Επενδύσεων ή
ε) καταπίστευμα στον βαθμό που ο καταπιστευματοδόχος είναι Δηλούν Χρηματοπιστωτικό Ίδρυμα και δηλώνει όλες τις πληροφορίες που πρέπει να δηλώνονται, σύμφωνα με το Τμήμα Ι για όλους τους Δηλωτέους Λογαριασμούς του καταπιστεύματος.
2. Ως «Κρατική Οντότητα» νοείται η κυβέρνηση κάθε κράτους μέλους ή άλλης δικαιοδοσίας, κάθε πολιτική υποδιαίρεση κάθε κράτους μέλους ή άλλης δικαιοδοσίας που, για την αποφυγή αμφιβολιών, καλύπτει ως όρος τα κράτη, τις επαρχίες, τις περιφέρειες και τους δήμους ή κάθε υπηρεσία ή όργανο που τελεί υπό την πλήρη κυριότητα κάθε κράτους μέλους ή άλλης δικαιοδοσίας ή ενός ή περισσοτέρων εκ των προαναφερόμενων καθένα από τα οποία αποτελεί «Κρατική Οντότητα». Στην κατηγορία αυτή περιλαμβάνονται τα συνιστώντα μέρη, οι ελεγχόμενες οντότητες και οι πολιτικές υποδιαιρέσεις κάθε κράτους μέλους ή άλλης δικαιοδοσίας.
α) Ως «συνιστών μέρος» κάθε κράτους μέλους ή άλλης δικαιοδοσίας νοείται κάθε πρόσωπο, οργανισμός, υπηρεσία, γραφείο, ταμείο, όργανο ή άλλος φορέας, ανεξαρτήτως ονομασίας, που αποτελεί διοικούσα αρχή στο κράτος μέλος ή τη δικαιοδοσία. Τα καθαρά έσοδα της διοικούσας αρχής πρέπει να πιστώνονται στο λογαριασμό της ή στους λογαριασμούς του κράτους μέλους ή της δικαιοδοσίας και κανένα μερίδιο τους δεν πρέπει να καταλήγει προς όφελος ιδιώτη.
Στον όρο «συνιστών μέρος» δεν περιλαμβάνονται φυσικά πρόσωπα ασκούντα εξουσία ή κατέχοντα επίσημες ή διοικητικές θέσεις τα οποία ενεργούν ως ιδιώτες ή υπό την προσωπική τους ιδιότητα.
β) Ως «ελεγχόμενη οντότητα» νοείται κάθε Οντότητα που είναι διακριτή ως προς τη μορφή της από κάθε κράτος μέλος ή άλλη δικαιοδοσία ή συνιστά άλλως διακριτή νομική οντότητα, υπό την προϋπόθεση ότι:
i) η Οντότητα τελεί υπό την πλήρη κυριότητα και τον πλήρη έλεγχο μιας ή περισσοτέρων Κρατικών Οντοτήτων είτε άμεσα είτε μέσω μιας ή περισσοτέρων ελεγχόμενων οντοτήτων,
ii) τα καθαρά έσοδα της Οντότητας πιστώνονται στο λογαριασμό της ή στους λογαριασμούς μίας ή περισσοτέρων Κρατικών Οντοτήτων και κανένα μερίδιο του εισοδήματος της δεν καταλήγει προς όφελος ιδιώτη και
iii) με τη διάλυση της, τα περιουσιακά στοιχεία της Οντότητας περιέρχονται σε μία ή περισσότερες Κρατικές Οντότητες.
γ) Το εισόδημα δεν θεωρείται ότι καταλήγει προς όφελος ιδιωτών εάν τα πρόσωπα αυτά είναι οι προβλεπόμενοι δικαιούχοι κρατικού προγράμματος και οι δραστηριότητες του προγράμματος εκτελούνται υπέρ της κοινής ωφέλειας του γενικού πληθυσμού ή αφορούν τη διαχείριση ορισμένης πτυχής της διακυβέρνησης. Ωστόσο, κατά παρέκκλιση των ανωτέρω, το εισόδημα θεωρείται ότι καταλήγει προς όφελος ιδιωτών εάν προκύπτει από τη χρήση Κρατικής Οντότητας για την άσκηση εμπορικών δραστηριοτήτων, όπως, παραδείγματος χάρη, εμπορικών τραπεζικών δραστηριοτήτων, μέσω των οποίων παρέχονται χρηματοοικονομικές υπηρεσίες σε ιδιώτες.
3. Ως «Διεθνής Οργανισμός» νοείται κάθε διεθνής οργανισμός ή υπηρεσία ή όργανο που τελεί υπό την πλήρη κυριότητα αυτού. Στην κατηγορία αυτή περιλαμβάνεται κάθε διακυβερνητικός οργανισμός συμπεριλαμβανομένων των υπερεθνικών:
i) που απαρτίζεται κατά κύριο λόγο από κυβερνήσεις,
ii) που έχει σε ισχύ συμφωνία έδρας ή παρεμφερή επί της ουσίας συμφωνία με κάθε κράτος μέλος ή άλλη δικαιοδοσία και

iii) του οποίου το εισόδημα δεν καταλήγει προς όφελος ιδιωτών.

4. Ως «Κεντρική Τράπεζα» νοείται κάθε ίδρυμα, το οποίο, είτε δια νόμου είτε με την έγκριση της κυβέρνησης, αποτελεί, εκτός από την κυβέρνηση του κράτους μέλους ή της δικαιοδοσίας αυτή καθεαυτή, την κύρια αρχή έκδοσης μέσων προοριζόμενων να κυκλοφορήσουν ως νόμισμα. Στα ιδρύματα αυτά μπορεί να περιλαμβάνονται όργανα διακριτά από την κυβέρνηση του κάθε κράτους μέλους ή άλλης δικαιοδοσίας είτε βρίσκονται υπό την πλήρη ή μερική κυριότητα του κράτους μέλους ή της δικαιοδοσίας είτε όχι.

5. Ως «Συνταξιοδοτικό Ταμείο Ευρείας Συμμετοχής» νοείται κάθε ταμείο που συνιστάται για να χορηγεί παροχές σύνταξης, αναπηρίας ή θανάτου ή συνδυασμό αυτών, ως αντάλλαγμα για παρασχεθείσες υπηρεσίες, σε δικαιούχους που είναι εν ενεργεία ή πρώην εργαζόμενοι ή πρόσωπα οριζόμενα από τους εργαζομένους αυτούς σε έναν ή περισσότερους εργοδότες, υπό την προϋπόθεση ότι το ταμείο:

α) δεν έχει δικαιούχο με δικαίωμα επί των περιουσιακών στοιχείων του ταμείου που να υπερβαίνει το πέντε τοις εκατό (5%),

β) υπόκειται σε κρατική κανονιστική ρύθμιση και υποβάλλει δηλώσεις πληροφοριών στις φορολογικές αρχές και

γ) πληροί τουλάχιστον μία από τις ακόλουθες απαιτήσεις:

i) το ταμείο απαλλάσσεται γενικά από φόρους επί του εισοδήματος του που προέρχεται από επενδύσεις ή στο εισόδημα αυτό επιβάλλεται αναβαλλόμενος φόρος ή φόρος με μειωμένο συντελεστή, επειδή πρόκειται για συνταξιοδοτικό πρόγραμμα,

ii) το ταμείο λαμβάνει από τους εργοδότες που το χρηματοδοτούν τουλάχιστον το πενήντα τοις εκατό (50%) των συνολικών εισφορών του πλην μεταφορών περιουσιακών στοιχείων από άλλα προγράμματα περιγραφόμενα στις παρ. 5 έως 7 της Ενότητας Β΄ ή από συνταξιοδοτικούς λογαριασμούς περιγραφόμενους στην Ενότητα Γ΄ παράγραφος 17 στοιχείο α΄,

iii) διανομή ή ανάληψη ποσών από το ταμείο επιτρέπεται μόνον όταν επέρχονται συγκεκριμένα περιστατικά σχετιζόμενα με συνταξιοδότηση, αναπηρία ή θάνατο πλην διανεμόμενων ποσών που επανατοποθετούνται σε άλλα συνταξιοδοτικά ταμεία περιγραφόμενα στις παρ. 5 έως 7 της Ενότητας Β΄ ή σε συνταξιοδοτικούς λογαριασμούς περιγραφόμενους στην Ενότητα Γ΄ παράγραφος 17 στοιχείο α΄, διαφορετικά, εάν η διανομή ή η ανάληψη πραγματοποιηθεί πριν από τα οριζόμενα αυτά περιστατικά, επιβαρύνεται με ποινή ή

iv) οι εισφορές πλην ορισμένων επιτρεπόμενων συμπληρωματικών εισφορών των εργαζομένων στο ταμείο περιορίζονται σε συνάρτηση με το δεδουλευμένο εισόδημα του εργαζομένου ή δεν επιτρέπεται να υπερβούν ετησίως ποσό εκφρασμένο σε ευρώ που αντιστοιχεί σε 50.000 δολάρια ΗΠΑ, εφαρμοζομένων των κανόνων που ορίζονται στο Τμήμα VII Ενότητα Γ΄ για την άθροιση των λογαριασμών και τη μετατροπή νομισμάτων.

6. Ως «Συνταξιοδοτικό Ταμείο Περιορισμένης Συμμετοχής» νοείται κάθε ταμείο που συνιστάται για να χορηγεί παροχές σύνταξης, αναπηρίας ή θανάτου, ως αντάλλαγμα για παρασχεθείσες υπηρεσίες, σε δικαιούχους που είναι εν ενεργεία ή πρώην εργαζόμενοι ή πρόσωπα οριζόμενα από τους εργαζομένους αυτούς σε έναν ή περισσότερους εργοδότες, υπό την προϋπόθεση ότι:

α) το ταμείο έχει λιγότερους από πενήντα (50) συμμετέχοντες,

β) το ταμείο χρηματοδοτείται από έναν ή περισσότερους εργοδότες που δεν είναι Επενδυτικές Οντότητες ή Παθητικές ΜΧΟ,

γ) οι εισφορές των εργαζομένων και των εργοδοτών στο ταμείο, πλην μεταφορών περιουσιακών στοιχείων από συνταξιοδοτικούς λογαριασμούς περιγραφόμενους στην Ενότητα Γ΄ παράγραφος 17 στοιχείο α΄ περιορίζονται σε συνάρτηση με το δεδουλευμένο εισόδημα και την αμοιβή του εργαζομένου, αντιστοίχως,

δ) οι συμμετέχοντες που δεν είναι κάτοικοι κάθε κράτους μέλους όπου έχει την έδρα του το ταμείο δεν έχουν δικαίωμα επί των περιουσιακών στοιχείων του ταμείου που να υπερβαίνει το είκοσι τοις εκατό (20%) και

ε) το ταμείο υπόκειται σε κρατική κανονιστική ρύθμιση και υποβάλλει πληροφορίες στις φορολογικές αρχές.

7. Ως «Συνταξιοδοτικό Ταμείο Κρατικής Οντότητας, Διεθνούς Οργανισμού ή Κεντρικής Τράπεζας» νοείται κάθε ταμείο που συνιστάται από Κρατική Οντότητα, Διεθνή Οργανισμό ή Κεντρική Τράπεζα για να χορηγεί παροχές σύνταξης, αναπηρίας ή θανάτου σε δικαιούχους ή συμμετέχοντες που είναι εν ενεργεία ή πρώην εργαζόμενοι ή πρόσωπα οριζόμενα από τους εργαζομένους αυτούς ή που δεν είναι εν ενεργεία ή πρώην εργαζόμενοι, εάν οι παροχές προς τους δικαιούχους ή τους συμμετέχοντες αυτούς χορηγούνται ως αντάλλαγμα για προσωπικές υπηρεσίες που παρασχέθηκαν για την Κρατική Οντότητα, τον Διεθνή Οργανισμό ή την Κεντρική Τράπεζα.

8. Ως «Εγκεκριμένος Εκδότης Πιστωτικών Καρτών» νοείται κάθε Χρηματοπιστωτικό Ίδρυμα που πληροί τις ακόλουθες προϋποθέσεις:

α) αποτελεί Χρηματοπιστωτικό Ίδρυμα απλώς και μόνον επειδή είναι εκδότης πιστωτικών καρτών, ο οποίος δέχεται καταθέσεις μόνον όταν ο πελάτης καταβάλλει ποσό που υπερβαίνει το χρεωστικό υπόλοιπο της κάρτας και το καταβληθέν πλεονάζον ποσό δεν επιστρέφεται αμέσως στον πελάτη και

β) από ή πριν από την 1η Ιανουαρίου 2016, εφαρμόζει πολιτικές και διαδικασίες ώστε είτε να μη δύναται ο πελάτης να καταβάλει πλεονάζον ποσό που να υπερβαίνει ποσό σε ευρώ που αντιστοιχεί σε 50.000 δολάρια ΗΠΑ, είτε να επιστρέφεται στον πελάτη εντός εξήντα (60) ημερών κάθε καταβληθέν πλεονάζον ποσό που υπερβαίνει το εν λόγω ποσό, εφαρμοζομένων σε αμφότερες τις περιπτώσεις των κανόνων που ορίζονται στο Τμήμα VII Ενότητα Γ΄ για την άθροιση λογαριασμών και τη μετατροπή νομισμάτων. Για τους σκοπούς του προηγούμενου εδαφίου, το καταβληθέν από τον πελάτη πλεονάζον ποσό δεν αναφέρεται σε πιστωτικά υπόλοιπα στο βαθμό που αυτά σχετίζονται με αμφισβητηθείσες χρεώσεις, αλλά περιλαμβάνει πιστωτικά υπόλοιπα που προκύπτουν από επιστροφές εμπορευμάτων.

9. Ως «Απαλλασσόμενος Οργανισμός Συλλογικών Επενδύσεων» νοείται κάθε Επενδυτική Οντότητα που υπόκειται σε κανονιστική ρύθμιση ως οργανισμός συλλογικών επενδύσεων, υπό την προϋπόθεση ότι όλα τα δικαιώματα επί του οργανισμού συλλογικών επενδύσεων τηρούνται από φυσικά πρόσωπα ή Οντότητες που δεν είναι Δηλωτέα Πρόσωπα ή μέσω τέτοιων φυσικών προσώπων ή Οντοτήτων, εκτός από Παθητικές ΜΧΟ με Ελέγχοντα Πρόσωπα που είναι Δηλωτέα Πρόσωπα.

Επενδυτική Οντότητα που υπόκειται σε κανονιστική ρύθμιση ως οργανισμός συλλογικών επενδύσεων δεν παύει να θεωρείται δυνάμει της παρ. 9 της Ενότητας Β΄ Απαλλασσόμενος Οργανισμός Συλλογικών Επενδύσεων απλώς και μόνον επειδή ο οργανισμός συλλογικών επενδύσεων έχει εκδώσει υλικές μετοχές στον κομιστή, υπό την προϋπόθεση ότι:

α) ο οργανισμός συλλογικών επενδύσεων δεν έχει εκδώσει και δεν εκδίδει υλικές μετοχές στον κομιστή μετά τις 31 Δεκεμβρίου 2015,

β) ο οργανισμός συλλογικών επενδύσεων αποσύρει όλες τις μετοχές αυτές όταν του παραδίδονται,

γ) ο οργανισμός συλλογικών επενδύσεων εκτελεί όλες τις διαδικασίες δέουσας επιμέλειας που ορίζονται στα Τμήματα ΙΙ έως VII και δηλώνει όλες τις πληροφορίες που πρέπει να δηλώνονται για τις μετοχές αυτές όταν προσκομίζονται για εξαγορά ή άλλη πληρωμή και

δ) ο οργανισμός συλλογικών επενδύσεων εφαρμόζει πολιτικές και διαδικασίες που διασφαλίζουν την εξαγορά ή την ακινητοποίηση των μετοχών αυτών το συντομότερο δυνατόν και σε κάθε περίπτωση πριν από την 1 η Ιανουαρίου 2018.

Γ. Χρηματοοικονομικός Λογαριασμός

1. Ως «Χρηματοοικονομικός Λογαριασμός» νοείται λογαριασμός που τηρείται σε Χρηματοπιστωτικό Ίδρυμα. Στον όρο περιλαμβάνονται οι Καταθετικοί Λογαριασμοί, οι Λογαριασμοί θεματοφυλακής και:

α) σε περίπτωση Επενδυτικής Οντότητας, κάθε συμμετοχικό ή συνδεόμενο με οφειλή δικαίωμα επί του Χρηματοπιστωτικού Ιδρύματος. Παρά τα οριζόμενα ανωτέρω, ο όρος «Χρηματοοικονομικός Λογαριασμός» δεν περιλαμβάνει συμμετοχικά ή συνδεόμενα με οφειλή δικαιώματα επί Οντότητας που αποτελεί Επενδυτική Οντότητα απλώς και μόνον επειδή:

i) παρέχει επενδυτικές συμβουλές σε πελάτη και ενεργεί εξ ονόματος του για την επένδυση ή τη διαχείριση χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων κατατεθειμένων στο όνομα του πελάτη σε Χρηματοπιστωτικό Ίδρυμα διαφορετικό από την εν λόγω Οντότητα ή

ii) διαχειρίζεται χαρτοφυλάκια και ενεργεί εξ ονόματος πελάτη για τους ίδιους ως άνω σκοπούς,

β) σε περίπτωση Χρηματοπιστωτικού Ιδρύματος που δεν περιγράφεται στην περ. α) της παρ. 1 της Ενότητας Γ΄, κάθε συμμετοχικό ή συνδεόμενο με οφειλή δικαίωμα επί του Χρηματοπιστωτικού Ιδρύματος, εάν η κατηγορία των εν λόγω δικαιωμάτων δημιουργήθηκε με σκοπό την αποφυγή της υποβολής δηλώσεων σύμφωνα με το Τμήμα Ι και

γ) κάθε Ασφαλιστήριο Συμβόλαιο με Αξία Εξαγοράς ή Συμβόλαιο Προσόδων που προσφέρεται από Χρηματοπιστωτικό Ίδρυμα ή τηρείται σε Χρηματοπιστωτικό Ίδρυμα, πλην των μη συνδεόμενων με επενδύσεις και μη μεταβιβάσιμων συμβολαίων προσόδων άμεσης καταβολής που προσφέρονται σε φυσικά πρόσωπα και καλύπτουν παροχές σύνταξης ή αναπηρίας καταβαλλόμενες στο πλαίσιο Εξαιρούμενων Λογαριασμών.

Στον όρο «Χρηματοοικονομικός Λογαριασμός» δεν περιλαμβάνονται οι Εξαιρούμενοι Λογαριασμοί.

2. Ως «Καταθετικός Λογαριασμός» νοείται κάθε εμπορικός, τρεχούμενος, αποταμιευτικός ή προθεσμιακός λογαριασμός ή λογαριασμός βεβαιούμενος από πιστοποιητικό καταθέσεων, πιστοποιητικό αποταμίευσης, πιστοποιητικό επενδύσεων, πιστοποιητικό οφειλής ή άλλο παρόμοιο μέσο που τηρείται σε Ίδρυμα Καταθέσεων. Στον Καταθετικό Λογαριασμό περιλαμβάνονται επίσης:

α) κάθε ποσό που τηρείται σε ασφαλιστική εταιρεία δυνάμει συμβολαίου εγγυημένης απόδοσης ή παρόμοιας συμφωνίας για την καταβολή ή την πίστωση τόκου επί του ποσού αυτού,

β) λογαριασμός ή θεωρητικός λογαριασμός που αντιπροσωπεύει το σύνολο του ηλεκτρονικού χρήματος που τηρείται προς όφελος πελάτη, και

γ) λογαριασμός που τηρεί ένα ή περισσότερα Ψηφιακά Νομίσματα Κεντρικής Τράπεζας προς όφελος πελάτη.

3. Ως «Λογαριασμός Θεματοφυλακής» νοείται κάθε λογαριασμός πλην του Ασφαλιστηρίου Συμβολαίου ή Συμβολαίου Προσόδων στον οποίο φυλάσσεται ένα ή περισσότερα Χρηματοοικονομικά Περιουσιακά Στοιχεία προς όφελος τρίτου.
4. Ως «Συμμετοχικό Δικαίωμα» νοείται, στην περίπτωση προσωπικής εταιρείας που είναι Χρηματοπιστωτικό Ίδρυμα, δικαίωμα είτε επί του κεφαλαίου είτε επί των κερδών της εταιρείας. Στην περίπτωση καταπιστεύματος που είναι Χρηματοπιστωτικό Ίδρυμα, Συμμετοχικό Δικαίωμα θεωρείται ότι κατέχει οποιοδήποτε πρόσωπο λογίζεται καταπιστευματοπάροχος ή δικαιούχος του συνόλου ή μέρους του καταπιστεύματος ή οποιοδήποτε άλλο φυσικό πρόσωπο έχει τον τελικό πραγματικό έλεγχο του καταπιστεύματος. Τα Δηλωτέα Πρόσωπα λογίζονται δικαιούχοι καταπιστεύματος εάν έχουν το δικαίωμα να λαμβάνουν άμεσα ή έμμεσα (επί παραδείγματι, μέσω εντολοδόχου) υποχρεωτική διανομή ή μπορούν να λαμβάνουν, άμεσα ή έμμεσα, προαιρετική διανομή από το καταπίστευμα.
5. Ως «Ασφαλιστήριο Συμβόλαιο» νοείται κάθε συμβόλαιο πλην των Συμβολαίων Προσόδων βάσει του οποίου ο ασφαλιστής συμφωνεί να καταβάλει ποσό όταν επέλθει καθορισμένο περιστατικό που αφορά θάνατο, ασθένεια, ατύχημα, ζημιά ή κίνδυνο σχετιζόμενο με ακίνητη περιουσία.
6. Ως «Συμβόλαιο Προσόδων» νοείται κάθε συμβόλαιο βάσει του οποίου ο ασφαλιστής συμφωνεί να καταβάλει πληρωμές για χρονική περίοδο που καθορίζεται εν όλω ή εν μέρει σε σχέση με το προσδόκιμο ζωής ενός ή περισσότερων φυσικών προσώπων. Στον όρο περιλαμβάνονται επίσης συμβόλαια που θεωρούνται συμβόλαια προσόδων σύμφωνα με τους νόμους, τους κανονισμούς ή τις πρακτικές κάθε κράτους μέλους ή άλλης δικαιοδοσίας όπου συνάπτονται τα συμβόλαια και βάσει των οποίων ο ασφαλιστής συμφωνεί να καταβάλει πληρωμές για μία σειρά ετών.
7. Ως «Ασφαλιστήριο Συμβόλαιο με Αξία Εξαγοράς» νοείται κάθε Ασφαλιστήριο Συμβόλαιο πλην συμβολαίου αντασφάλισης ζημιών μεταξύ δύο ασφαλιστικών εταιρειών που έχει αξία εξαγοράς.
8. Ως «Αξία Εξαγοράς» νοείται το μεγαλύτερο από τα δύο ακόλουθα ποσά:
i) το ποσό που δικαιούται να λάβει ο λήπτης της ασφάλισης σε περίπτωση εξαγοράς ή λύσης της σύμβασης χωρίς αφαίρεση τυχόν ποινής εξαγοράς ή δανείου ληφθέντος δυνάμει της ασφαλιστικής σύμβασης και
ii) το ποσό που μπορεί να δανείζεται ο λήπτης της ασφάλισης δυνάμει της σύμβασης ή σε σχέση με τη σύμβαση αυτή.
Παρά τα οριζόμενα ανωτέρω, ο όρος «Αξία Εξαγοράς» δεν περιλαμβάνει τα ποσά που είναι καταβλητέα δυνάμει Ασφαλιστηρίου Συμβολαίου:
α) αποκλειστικά λόγω θανάτου του φυσικού προσώπου που ήταν ασφαλισμένο με συμβόλαιο ασφάλισης ζωής,
β) ως παροχή λόγω προσωπικής βλάβης ή ασθένειας ή άλλη παροχή που χορηγείται ως αποζημίωση για οικονομική ζημιά προκαλούμενη με την επέλευση του περιστατικού που καλύπτεται από την ασφάλιση,
γ) ως επιστροφή καταβληθέντων ασφαλίστρων μείον το κόστος των ασφαλιστικών τελών, είτε έχουν όντως επιβληθεί είτε όχι δυνάμει Ασφαλιστηρίου Συμβολαίου πλην συνδεδεμένης με επενδύσεις συμβολαίου ασφάλισης ζωής ή προσόδων λόγω ακύρωσης ή λύσης του συμβολαίου, μείωσης της έκθεσης σε κινδύνους κατά την περίοδο ισχύος του συμβολαίου ή

διόρθωσης καταχώρισης ή παρόμοιου σφάλματος σε σχέση με τα ασφάλιστρα που καταβάλλονται για το συμβόλαιο,

δ) ως μέρισμα υπέρ του λήπτη της ασφάλισης πλην του μερίσματος λύσης, εφόσον το μέρισμα σχετίζεται με Ασφαλιστήριο Συμβόλαιο δυνάμει της οποίας καταβλητέες είναι μόνον οι παροχές που περιγράφονται στην Ενότητα Γ΄ παράγραφος 8 στοιχείο β΄ ή

ε) ως επιστροφή προκαταβληθέντος ασφαλίστρου ή ποσού κατατεθειμένου για την κάλυψη μελλοντικών ασφαλίστρων στο πλαίσιο Ασφαλιστηρίου Συμβολαίου για την οποία το ασφάλιστρο καταβάλλεται τουλάχιστον ετησίως, εάν το ποσό του προκαταβληθέντος ασφαλίστρου ή του κατατεθειμένου για την κάλυψη μελλοντικών ασφαλίστρων ποσού δεν υπερβαίνει το επόμενο ετήσιο ασφάλιστρο που θα πρέπει να καταβληθεί δυνάμει του συμβολαίου.

9. Ως «Προϋπάρχων Λογαριασμός» νοείται:

α) Χρηματοοικονομικός Λογαριασμός που τηρείται σε Δηλούν Χρηματοπιστωτικό Ίδρυμα κατά την 31η Δεκεμβρίου 2015 ή, εάν ο λογαριασμός λογίζεται Χρηματοοικονομικός Λογαριασμός αποκλειστικά δυνάμει των τροποποιήσεων που επήλθαν με την Οδηγία (ΕΕ) 2023/2226 του Συμβουλίου, από την 31η Δεκεμβρίου 2025,

β) κάθε Χρηματοοικονομικός Λογαριασμός Δικαιούχου, ανεξαρτήτως της ημερομηνίας κατά την οποία ανοίχθηκε, εάν:

βα) ο Δικαιούχος τηρεί στο Δηλούν Χρηματοπιστωτικό Ίδρυμα ή σε Συνδεόμενη Οντότητα εντός του ίδιου κράτους μέλους με το Δηλούν Χρηματοπιστωτικό Ίδρυμα Χρηματοοικονομικό Λογαριασμό που είναι Προϋπάρχων Λογαριασμός κατά την περ. α) της παρ. 9 της Ενότητας Γ΄,

ββ) το Δηλούν Χρηματοπιστωτικό Ίδρυμα και, κατά περίπτωση, η Συνδεόμενη Οντότητα εντός του ιδίου κράτους μέλους με το Δηλούν Χρηματοπιστωτικό Ίδρυμα, θεωρεί τους δύο προαναφερόμενους Χρηματοοικονομικούς Λογαριασμούς, καθώς και κάθε άλλο Χρηματοοικονομικό Λογαριασμό του Δικαιούχου του λογαριασμού που θεωρείται Προϋπάρχων Λογαριασμός κατά την περ. β) της παρ. 9 της Ενότητας Γ΄, ενιαίο Χρηματοοικονομικό Λογαριασμό για τους σκοπούς της τήρησης των απαιτήσεων γνώσης που ορίζονται στην Ενότητα Α' του Τμήματος VII και για τους σκοπούς του προσδιορισμού του υπολοίπου ή της αξίας οποιουδήποτε από τους Χρηματοοικονομικούς Λογαριασμούς αυτούς, όταν εφαρμόζει οποιοδήποτε από τα όρια για τους λογαριασμούς,

βγ) για Χρηματοοικονομικό Λογαριασμό, για τον οποίο εφαρμόζονται μέτρα δέουσας επιμέλειας ως προς τον πελάτη σύμφωνα με τον ν. 4557/2018, το Δηλούν Χρηματοπιστωτικό Ίδρυμα επιτρέπεται να εφαρμόσει για τον συγκεκριμένο Χρηματοοικονομικό Λογαριασμό τα προβλεπόμενα μέτρα, στηριζόμενο στα μέτρα δέουσας επιμέλειας που έχουν εφαρμοστεί για τον προϋπάρχοντα λογαριασμό που περιγράφεται στην περ. α) της παρ. 9 της Ενότητας Γ΄, και

βδ) το άνοιγμα του χρηματοοικονομικού λογαριασμού δεν απαιτεί την παροχή νέων, πρόσθετων ή τροποποιημένων πληροφοριών πελάτη από τον δικαιούχο του λογαριασμού, εκτός εάν απαιτείται για τους σκοπούς του παρόντος νόμου.

10. Ως «Νέος Λογαριασμός» νοείται Χρηματοοικονομικός Λογαριασμός που τηρείται σε Δηλούν Χρηματοπιστωτικό Ίδρυμα και έχει ανοιχθεί την ή μετά την 1η Ιανουαρίου 2016 ή, εάν ο λογαριασμός λογίζεται Χρηματοοικονομικός Λογαριασμός αποκλειστικά δυνάμει των τροποποιήσεων που επήλθαν με την οδηγία (ΕΕ) 2023/2226 του Συμβουλίου, από την 1η Ιανουαρίου 2026 και εφεξής.

11. Ως «Προϋπάρχων Ατομικός Λογαριασμός» νοείται Προϋπάρχων Λογαριασμός που τηρείται από ένα ή περισσότερα φυσικά πρόσωπα.
12. Ως «Νέος Ατομικός Λογαριασμός» νοείται Νέος Λογαριασμός που τηρείται από ένα ή περισσότερα φυσικά πρόσωπα.
13. Ως «Προϋπάρχων Λογαριασμός Οντοτήτων» νοείται Προϋπάρχων Λογαριασμός που τηρείται από μία ή περισσότερες οντότητες.
14. Ως «Λογαριασμός Χαμηλότερης Αξίας» νοείται Προϋπάρχων Ατομικός Λογαριασμός με συνολικό υπόλοιπο ή αξία κατά την 31η Δεκεμβρίου 2015 που δεν υπερβαίνει ποσό σε ευρώ που αντιστοιχεί σε ένα εκατομμύριο (1.000.000) δολάρια Η.Π.Α..
15. Ως «Λογαριασμός Υψηλής Αξίας» νοείται Προϋπάρχων Ατομικός Λογαριασμός με συνολικό υπόλοιπο ή αξία που υπερβαίνει, κατά την 31η Δεκεμβρίου 2015 ή κατά την 31η Δεκεμβρίου οποιουδήποτε επόμενου έτους, ποσό εκφρασμένο σε ευρώ που αντιστοιχεί σε ένα εκατομμύριο (1.000.000) δολάρια Η.Π.Α..
16. Ως «Νέος Λογαριασμός Οντοτήτων» νοείται Νέος Λογαριασμός που τηρείται από μία ή περισσότερες Οντότητες.
17. Ως «Εξαιρούμενος Λογαριασμός» νοείται οποιοσδήποτε από τους ακόλουθους λογαριασμούς:
α) Συνταξιοδοτικός λογαριασμός που πληροί τις ακόλουθες απαιτήσεις:
i) ο λογαριασμός υπόκειται σε ρύθμιση ως προσωπικός συνταξιοδοτικός λογαριασμός ή αποτελεί μέρος καταχωρισμένου ή ρυθμιζόμενου συνταξιοδοτικού προγράμματος για παροχές σύνταξης περιλαμβανομένων των παροχών αναπηρίας ή θανάτου,
ii) Ο λογαριασμός υπόκειται σε ευνοϊκό φορολογικό καθεστώς δηλαδή, οι εισφορές στο λογαριασμό, οι οποίες άλλως θα φορολογούνταν, εκπίπτουν ή εξαιρούνται από το ακαθάριστο εισόδημα του Δικαιούχου Λογαριασμού ή φορολογούνται με μειωμένο συντελεστή ή το εισόδημα από επενδύσεις που προέρχεται από το λογαριασμό υπόκειται σε αναβαλλόμενο φόρο ή σε μειωμένο φορολογικό συντελεστή,
iii) απαιτείται η διαβίβαση πληροφοριών προς τις φορολογικές αρχές, σε ό,τι αφορά το λογαριασμό,
iv) επιτρέπονται οι αναλήψεις μόνον εφόσον έχει συμπληρωθεί συγκεκριμένο όριο ηλικίας, έχει επέλθει αναπηρία ή θάνατος ή επιβάλλονται ποινές για τις αναλήψεις που πραγματοποιούνται πριν από την επέλευση τέτοιων καθορισμένων γεγονότων και
v) είτε
i) οι ετήσιες εισφορές είναι ίσες ή κατώτερες ποσού εκφρασμένου σε ευρώ που αντιστοιχεί σε πενήντα χιλιάδες (50.000) δολάρια Η.Π.Α. ή
ii) προβλέπεται μέγιστο όριο εισφορών εφόρου ζωής στον λογαριασμό ίσου ή κατώτερου ποσού εκφρασμένου σε ευρώ που αντιστοιχεί σε ένα εκατομμύριο (1.000.000) δολάρια Η.Π.Α., ενώ εφαρμόζονται και στις δύο περιπτώσεις οι κανόνες που προβλέπονται στο Τμήμα VII Ενότητα Γ΄ για την άθροιση λογαριασμών και τη μετατροπή νομισμάτων.
Χρηματοοικονομικός Λογαριασμός, ο οποίος πληροί κατά τα λοιπά την απαίτηση που προβλέπεται στην Ενότητα Γ΄ παράγραφος 17 στοιχείο α΄ σημείο ν΄, δεν παραβιάζει την απαίτηση αυτή για το λόγο και μόνον ότι ο εν λόγω Χρηματοοικονομικός Λογαριασμός μπορεί να δεχθεί περιουσιακά στοιχεία ή κεφάλαια που μεταφέρονται από έναν ή περισσότερους Χρηματοοικονομικούς Λογαριασμούς που πληρούν τις απαιτήσεις που προβλέπονται στην Ενότητα Γ΄ παράγραφος 17 στοιχείο α΄ ή β΄ ή από ένα ή περισσότερα

συνταξιοδοτικά ταμεία που πληρούν τις απαιτήσεις που προβλέπονται στην Ενότητα Β΄ παρ. 5 έως 7.

β) Λογαριασμός που πληροί τις ακόλουθες απαιτήσεις:

i) ο λογαριασμός υπόκειται σε ρύθμιση ως οργανισμός επενδύσεων με σκοπούς άλλους από αυτούς της συνταξιοδότησης και αποτελεί αντικείμενο τακτικής διαπραγμάτευσης σε αναγνωρισμένη αγορά κινητών αξιών ή ο λογαριασμός υπόκειται σε ρύθμιση ως οργανισμός αποταμίευσης με σκοπούς άλλους από αυτούς της συνταξιοδότησης,

ii) ο λογαριασμός υπόκειται σε ευνοϊκό φορολογικό καθεστώς, δηλαδή, οι εισφορές στο λογαριασμό, οι οποίες άλλως θα φορολογούνταν, εκπίπτουν ή εξαιρούνται από το ακαθάριστο εισόδημα του Δικαιούχου Λογαριασμού ή φορολογούνται με μειωμένο συντελεστή, ή το εισόδημα από επενδύσεις που προέρχεται από το λογαριασμό υπόκειται σε αναβαλλόμενο φόρο ή σε μειωμένο φορολογικό συντελεστή,

iii) επιτρέπονται οι αναλήψεις μόνον εφόσον έχουν εκπληρωθεί συγκεκριμένα κριτήρια που αφορούν το σκοπό του λογαριασμού επένδυσης ή αποταμίευσης (για παράδειγμα την παροχή εκπαιδευτικών ή ιατρικών ωφελειών) ή επιβάλλονται ποινές για τις αναλήψεις που πραγματοποιούνται πριν από την εκπλήρωση των εν λόγω κριτηρίων και

iv) οι ετήσιες εισφορές είναι ίσες ή κατώτερες ποσού εκφρασμένου σε ευρώ που αντιστοιχεί σε πενήντα χιλιάδες (50.000) δολάρια Η.Π.Α., εφαρμοζόμενων των κανόνων που προβλέπονται στο Τμήμα VII Ενότητα Γ΄ για την άθροιση λογαριασμών και τη μετατροπή νομισμάτων.

Χρηματοοικονομικός Λογαριασμός, ο οποίος πληροί, κατά τα λοιπά, την απαίτηση που προβλέπεται στην Ενότητα Γ΄ παράγραφος 17 στοιχείο β΄ σημείο iv, δεν παραβιάζει την απαίτηση αυτή για τον λόγο και μόνον ότι ο εν λόγω Χρηματοοικονομικός Λογαριασμός μπορεί να δεχθεί περιουσιακά στοιχεία ή κεφάλαια που μεταφέρονται από έναν ή περισσότερους Χρηματοοικονομικούς Λογαριασμούς που πληρούν τις απαιτήσεις που προβλέπονται στην Ενότητα Γ΄ παράγραφος 17 στοιχείο α΄ ή β΄ ή από ένα ή περισσότερα συνταξιοδοτικά ταμεία που πληρούν τις απαιτήσεις που προβλέπονται στην Ενότητα Β΄ παρ. 5 έως 7.

γ) Συμβόλαιο ασφάλισης ζωής με περίοδο κάλυψης που λήγει πριν συμπληρώσει ο ασφαλισμένος το ενενηκοστό (90ό) έτος της ηλικίας του, υπό την προϋπόθεση ότι το συμβόλαιο πληροί τις ακόλουθες απαιτήσεις:

i) καταβάλλονται περιοδικά ασφάλιστρα, τα οποία δεν μειώνονται με την πάροδο του χρόνου, τουλάχιστον σε ετήσια βάση κατά τη διάρκεια της περιόδου ισχύος του συμβολαίου ή μέχρι να συμπληρώσει ο ασφαλισμένος το ενενηκοστό έτος της ηλικίας του, αναλόγως ποιο χρονικό διάστημα είναι βραχύτερο,

ii) δεν είναι δυνατόν για οποιοδήποτε πρόσωπο να λάβει παροχές του συμβολαίου μέσω ανάληψης, δανείου ή με άλλον τρόπο, χωρίς λύση του,

iii) το ποσό εκτός των παροχών θανάτου που είναι πληρωτέο σε περίπτωση ακύρωσης ή λύσης του συμβολαίου δεν μπορεί να υπερβεί το άθροισμα των ασφαλίστρων που έχουν καταβληθεί για το συμβόλαιο, μείον το ποσό που αντιστοιχεί στις επιβαρύνσεις λόγω θανάτου, ασθένειας και δαπανών είτε έχουν πράγματι επιβληθεί είτε όχι, για την περίοδο ή τις περιόδους ισχύος του συμβολαίου και τυχόν ποσών που έχουν καταβληθεί πριν από την ακύρωση ή τη λύση του συμβολαίου και

iv) το συμβόλαιο δεν διακρατείται από εκδοχέα έναντι αξίας.

δ) Λογαριασμός που ανήκει αποκλειστικά σε κληρονομιά, εφόσον στα έγγραφα του λογαριασμού περιλαμβάνεται αντίγραφο της διαθήκης του θανόντος ή πιστοποιητικό θανάτου.

ε) Λογαριασμός που έχει ανοιχθεί σε σύνδεση με οποιοδήποτε από τα ακόλουθα:

i) διαταγή ή απόφαση δικαστηρίου,

ii) πώληση, ανταλλαγή ή μίσθωση εμπράγματης ή προσωπικής περιουσίας, υπό την προϋπόθεση ότι ο λογαριασμός πληροί τις ακόλουθες προϋποθέσεις:

- ο λογαριασμός τροφοδοτείται αποκλειστικά με ποσά που προέρχονται από προκαταβολή, αρραβώνα, κατάθεση ποσού κατάλληλου για την εξασφάλιση υποχρέωσης που συνδέεται άμεσα με τη συναλλαγή ή παρόμοια πληρωμή ή τροφοδοτείται με Χρηματοοικονομικό Περιουσιακό Στοιχείο που κατατίθεται στον λογαριασμό σε σύνδεση με την πώληση, την ανταλλαγή ή τη μίσθωση περιουσιακού στοιχείου,
- ο λογαριασμός ανοίγεται και χρησιμοποιείται με αποκλειστικό σκοπό την εξασφάλιση της υποχρέωσης του αγοραστή να καταβάλει το τίμημα της πώλησης του περιουσιακού στοιχείου, του πωλητή να καταβάλει οποιαδήποτε αποζημίωση για τα τυχηρά, ή του εκμισθωτή ή του μισθωτή να καταβάλει αποζημίωση σχετικά με το μισθωμένο περιουσιακό στοιχείο, όπως έχει συμφωνηθεί στο πλαίσιο της μίσθωσης,
- τα περιουσιακά στοιχεία που περιέχονται στο λογαριασμό, περιλαμβανομένου του εισοδήματος που προέρχεται από το λογαριασμό, θα καταβληθούν ή θα διατεθούν με άλλον τρόπο προς όφελος του αγοραστή, του πωλητή, του εκμισθωτή ή του μισθωτή, μεταξύ άλλων για να εκπληρωθεί υποχρέωση του εν λόγω προσώπου, όταν το περιουσιακό στοιχείο πωληθεί, ανταλλαγεί ή παραδοθεί ή όταν λυθεί η μίσθωση,
- ο λογαριασμός δεν είναι λογαριασμός περιθωρίου ή παρόμοιος λογαριασμός που έχει ανοιχθεί στα πλαίσια πώλησης ή ανταλλαγής Χρηματοοικονομικού Περιουσιακού Στοιχείου και
- ο λογαριασμός δεν συνδέεται με λογαριασμό περιγραφόμενο στην Ενότητα Γ΄ παράγραφος 17 στοιχείο στ΄,

iii) υποχρέωση Χρηματοπιστωτικού Ιδρύματος που διαχειρίζεται δάνειο εξασφαλιζόμενο με εμπράγματο περιουσιακό στοιχείο να κρατά μέρος του καταβαλλόμενου ποσού με αποκλειστικό σκοπό τη διευκόλυνση της πληρωμής φόρων ή ασφάλισης σχετικά με το εμπράγματο περιουσιακό στοιχείο σε μεταγενέστερο χρόνο,

iv) υποχρέωση Χρηματοπιστωτικού Ιδρύματος που έχει αποκλειστικό σκοπό την πληρωμή φόρων σε μεταγενέστερο χρόνο.

v) ίδρυση ή αύξηση κεφαλαίου εταιρείας, εφόσον ο λογαριασμός πληροί τις ακόλουθες προϋποθέσεις:

- ο λογαριασμός χρησιμοποιείται αποκλειστικά για την κατάθεση κεφαλαίου που πρόκειται να χρησιμοποιηθεί για την ίδρυση ή την αύξηση κεφαλαίου μιας εταιρείας, όπως προβλέπεται από τον νόμο,
- τυχόν ποσά που τηρούνται στον λογαριασμό δεσμεύονται έως ότου το Δηλούν Χρηματοπιστωτικό Ίδρυμα λάβει ανεξάρτητη επιβεβαίωση σχετικά με την ίδρυση ή την αύξηση κεφαλαίου,
- ο λογαριασμός κλείνει ή μετατρέπεται σε λογαριασμό στο όνομα της εταιρείας μετά την ίδρυση ή την αύξηση κεφαλαίου,

- τυχόν επιστροφές που προκύπτουν από αποτυχημένη ίδρυση ή αύξηση κεφαλαίου, μετά την αφαίρεση των αμοιβών του παρόχου υπηρεσιών και παρόμοιων αμοιβών, καταβάλλονται αποκλειστικά στα πρόσωπα που εισέφεραν τα ποσά, και
- δεν έχουν παρέλθει δώδεκα (12) μήνες από τη δημιουργία του λογαριασμού.

στ) Καταθετικός Λογαριασμός που πληροί τις ακόλουθες απαιτήσεις:

i) ο λογαριασμός υπάρχει μόνον διότι ο πελάτης καταβάλλει ποσό που υπερβαίνει το χρεωστικό υπόλοιπο πιστωτικής κάρτας ή άλλης ανακυκλούμενης πιστωτικής διευκόλυνσης και το πλεονάζον ποσό δεν επιστρέφεται αμέσως στον πελάτη και

ii) από ή πριν από την 1η Ιανουαρίου 2016, το Χρηματοπιστωτικό Ίδρυμα εφαρμόζει πολιτικές και διαδικασίες ώστε είτε να μη δύναται ο πελάτης να καταβάλει πλεονάζον ποσό που να υπερβαίνει ποσό εκφρασμένο σε ευρώ που αντιστοιχεί σε 50.000 δολάρια Η.Π.Α., είτε να επιστρέφεται στον πελάτη εντός 60 ημερών κάθε καταβληθέν πλεονάζον ποσό που υπερβαίνει το εν λόγω ποσό, εφαρμοζομένων σε αμφότερες τις περιπτώσεις των κανόνων που ορίζονται στο Τμήμα VII Ενότητα Γ΄ για τη μετατροπή νομισμάτων. Για τους σκοπούς του προηγούμενου εδαφίου, το καταβληθέν από τον πελάτη πλεονάζον ποσό δεν αναφέρεται σε πιστωτικά υπόλοιπα στο βαθμό που αυτά σχετίζονται με αμφισβητηθείσες χρεώσεις, αλλά περιλαμβάνει πιστωτικά υπόλοιπα που προκύπτουν από επιστροφές εμπορευμάτων.

ζ) Οποιοσδήποτε άλλος λογαριασμός παρουσιάζει χαμηλό κίνδυνο να χρησιμοποιηθεί για φοροδιαφυγή, έχει παρεμφερή επί της ουσίας χαρακτηριστικά με οποιονδήποτε από τους λογαριασμούς που περιγράφονται στην Ενότητα Γ΄ παράγραφος 17 στοιχεία α΄ έως στ΄ και περιλαμβάνεται στον κατάλογο των εξαιρούμενων λογαριασμών, σύμφωνα με το άρθρο 9 παράγραφος 5 περίπτωση β΄ του παρόντος νόμου, εφόσον το καθεστώς του λογαριασμού αυτού ως Εξαιρούμενου Λογαριασμού δεν αντιβαίνει στους σκοπούς του παρόντος νόμου.

η) Καταθετικός λογαριασμός που αντιπροσωπεύει το σύνολο του ηλεκτρονικού χρήματος που τηρείται προς όφελος πελάτη, εάν ο κυλιόμενος μέσος όρος ενενήντα (90) ημερών του αθροιστικού υπολοίπου ή της αξίας του λογαριασμού στο τέλος ημέρας κατά τη διάρκεια οποιασδήποτε περιόδου ενενήντα (90) συνεχόμενων ημερών δεν υπερέβη τα δέκα χιλιάδες (10.000) δολάρια Η.Π.Α. σε οποιαδήποτε ημέρα κατά τη διάρκεια του ημερολογιακού έτους.

Δ. Δηλωτέος Λογαριασμός

1. Ως «Δηλωτέος Λογαριασμός» νοείται χρηματοοικονομικός λογαριασμός που τηρείται από Δηλούν Ελληνικό Χρηματοπιστωτικό Ίδρυμα με δικαιούχους ένα ή περισσότερα Δηλωτέα Πρόσωπα ή Παθητική ΜΧΟ με ένα ή περισσότερα Ελέγχοντα Πρόσωπα που είναι Δηλωτέα Πρόσωπα, εφόσον προσδιορίζεται ως τέτοιος σύμφωνα με τις διαδικασίες δέουσας επιμέλειας που περιγράφονται στα Τμήματα ΙΙ έως VII.

2. Ως «Δηλωτέο Πρόσωπο» νοείται πρόσωπο άλλου κράτους μέλους, εκτός από:

α) Οντότητες, οι τίτλοι κεφαλαίου των οποίων αποτελούν αντικείμενο τακτικής διαπραγμάτευσης σε μία ή περισσότερες αναγνωρισμένες αγορές κινητών αξιών,

β) Οντότητες που είναι Συνδεόμενες Οντότητες Οντότητας που περιγράφεται στην περ. α),

γ) κρατικές οντότητες,

δ) διεθνείς οργανισμοί,

ε) κεντρικές τράπεζες ή

στ) χρηματοπιστωτικά ιδρύματα.

3. Ως «Πρόσωπο Άλλου κράτους μέλους» σχετικά με την Ελλάδα νοείται φυσικό πρόσωπο ή Οντότητα με κατοικία σε οποιοδήποτε άλλο κράτος μέλος, σύμφωνα με τη φορολογική νομοθεσία του εν λόγω άλλου κράτους μέλους ή κληρονομιά θανόντος, ο οποίος ήταν

κάτοικος οποιουδήποτε άλλου κράτους μέλους. Για τον σκοπό αυτόν, Οντότητες όπως προσωπικές εταιρείες, ετερόρρυθμες εταιρείες ή παρόμοια νομικά μορφώματα, τα οποία δεν έχουν κατοικία για φορολογικούς σκοπούς λογίζονται ως κάτοικοι στη δικαιοδοσία όπου βρίσκεται ο τόπος άσκησης της πραγματικής διοίκησης τους.

4. Ως «Συμμετέχουσα Δικαιοδοσία» έναντι της Ελλάδας νοείται:

α) κάθε άλλο κράτος μέλος,

β) οποιαδήποτε άλλη δικαιοδοσία:

i) με την οποία η Ελλάδα έχει συνάψει συμφωνία σύμφωνα με την οποία η εν λόγω δικαιοδοσία θα παρέχει τις πληροφορίες που ορίζονται στο Τμήμα Ι και

ii) η οποία περιλαμβάνεται σε κατάλογο που δημοσιεύεται από την Ελλάδα και κοινοποιείται στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή,

γ) οποιαδήποτε άλλη δικαιοδοσία:

i) με την οποία η Ένωση έχει συνάψει συμφωνία σύμφωνα με την οποία η εν λόγω δικαιοδοσία θα παρέχει τις πληροφορίες που ορίζονται στο Τμήμα Ι και

ii) η οποία περιλαμβάνεται σε κατάλογο που δημοσιεύεται από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή.

5. Ως «Ελέγχοντα Πρόσωπα» νοούνται τα φυσικά πρόσωπα που ασκούν έλεγχο επί Οντότητας. Στην περίπτωση του καταπιστεύματος, ως ελέγχοντα πρόσωπα νοούνται ο ή οι καταπιστευματοπάροχοι, ο ή οι καταπιστευματοδόχοι, ο ή οι προστάτες, εφόσον υπάρχουν, ο ή οι δικαιούχοι ή οι τάξεις των δικαιούχων και οποιοδήποτε άλλο φυσικό πρόσωπο ή πρόσωπα ασκούν τον τελικό πραγματικό έλεγχο επί του καταπιστεύματος. Σε περίπτωση νομικού μορφώματος που δεν είναι καταπίστευμα, ως ελέγχοντα πρόσωπα νοούνται τα πρόσωπα που βρίσκονται σε ισοδύναμες ή παρόμοιες θέσεις. Ο όρος «Ελέγχοντα Πρόσωπα» ερμηνεύεται κατά τρόπο συμβατό με τις συστάσεις της Ειδικής Ομάδας Χρηματοοικονομικής Δράσης.

6. Ως «ΜΧΟ» νοείται οποιαδήποτε Οντότητα δεν είναι Χρηματοπιστωτικό Ίδρυμα.

7. Ως «Παθητική ΜΧΟ» νοείται:

i) ΜΧΟ που δεν είναι Ενεργή ΜΧΟ ή

ii) Επενδυτική Οντότητα περιγραφόμενη στην Ενότητα Α΄ παράγραφος 6 στοιχείο β΄, η οποία δεν αποτελεί Χρηματοπιστωτικό Ίδρυμα Συμμετέχουσας Δικαιοδοσίας.

8. Ως «Ενεργή ΜΧΟ» νοείται οποιαδήποτε ΜΧΟ πληροί οποιοδήποτε από τα ακόλουθα κριτήρια:

α) το ποσοστό του παθητικού εισοδήματος για το προηγούμενο ημερολογιακό έτος είναι μικρότερο του 50% του ακαθάριστου εισοδήματος της ΜΧΟ και το ποσοστό των περιουσιακών στοιχείων που παράγουν παθητικό εισόδημα ή διακρατούνται για την παραγωγή παθητικού εισοδήματος κατά το προηγούμενο ημερολογιακό έτος είναι μικρότερο του 50% των περιουσιακών στοιχείων της ΜΧΟ,

β) οι τίτλοι κεφαλαίου της ΜΧΟ αποτελούν αντικείμενο τακτικής διαπραγμάτευσης σε αναγνωρισμένη αγορά κινητών αξιών ή η ΜΧΟ είναι Συνδεόμενη Οντότητα Οντότητας οι τίτλοι κεφαλαίου της οποίας αποτελούν αντικείμενο τακτικής διαπραγμάτευσης σε αναγνωρισμένη αγορά κινητών αξιών,

γ) η ΜΧΟ είναι Κρατική Οντότητα, Διεθνής Οργανισμός, Κεντρική Τράπεζα ή Οντότητα που ανήκει εξολοκλήρου σε μία ή περισσότερες από τις εν λόγω οντότητες,

δ) κατ' ουσίαν, όλες οι δραστηριότητες της ΜΧΟ συνίστανται στην κατοχή εν όλω ή εν μέρει των εν κυκλοφορία τίτλων κεφαλαίου μίας ή περισσότερων θυγατρικών με δραστηριότητες σε επιχειρηματικούς κλάδους ή τομείς διάφορους από αυτούς των Χρηματοπιστωτικών

Ιδρυμάτων ή στην παροχή χρηματοδότησης και υπηρεσιών προς αυτήν ή αυτές, στην κατηγορία αυτή δεν δύναται να υπαχθεί Οντότητα η οποία λειτουργεί ή εμφανίζεται ως επενδυτικό κεφάλαιο, όπως για παράδειγμα ιδιωτικό επενδυτικό κεφάλαιο («private equity fund»), εταιρεία επιχειρηματικού κεφαλαίου («venture capital fund») ή κεφάλαιο εξαγορών μέσω μόχλευσης («leveraged buyout fund»), ή οποιοσδήποτε άλλος οργανισμός επενδύσεων σκοπός του οποίου είναι να αποκτήσει ή να χρηματοδοτήσει εταιρείες και να διατηρεί στη συνέχεια δικαιώματα στις εταιρείες αυτές ως τίτλους κεφαλαίου για επενδυτικούς σκοπούς,

ε) η ΜΧΟ δεν έχει ακόμη επιχειρηματική δραστηριότητα και δεν έχει προηγούμενο ιστορικό λειτουργίας, αλλά επενδύει κεφάλαιο σε περιουσιακά στοιχεία με σκοπό την άσκηση επιχειρηματικής δραστηριότητας διάφορης από αυτήν των Χρηματοπιστωτικών Ιδρυμάτων, εφόσον η εν λόγω εξαίρεση δεν εφαρμόζεται στην ΜΧΟ μετά την πάροδο είκοσι τεσσάρων (24) μηνών από την ημερομηνία αρχικής σύστασης της ΜΧΟ,

στ) η ΜΧΟ δεν υπήρξε Χρηματοπιστωτικό Ίδρυμα κατά τα τελευταία πέντε (5) έτη και βρίσκεται σε εξέλιξη η διαδικασία ρευστοποίησης των περιουσιακών της στοιχείων ή η ΜΧΟ αναδιοργανώνεται με σκοπό να εξακολουθήσει να δραστηριοποιείται ή να δραστηριοποιηθεί εκ νέου σε επιχειρηματικό τομέα άλλον από αυτόν των Χρηματοπιστωτικών Ιδρυμάτων,

ζ) η ΜΧΟ ασκεί κυρίως δραστηριότητες χρηματοδότησης και αντιστάθμισης κινδύνου με ή για Συνδεόμενες Οντότητες που δεν είναι Χρηματοπιστωτικά Ιδρύματα και δεν παρέχει υπηρεσίες χρηματοδότησης ή αντιστάθμισης κινδύνου σε Οντότητα που δεν είναι Συνδεόμενη Οντότητα, εφόσον ο όμιλος οποιασδήποτε τέτοιας Συνδεόμενης Οντότητας δραστηριοποιείται κυρίως σε χώρο άλλον από αυτόν των Χρηματοπιστωτικών Ιδρυμάτων ή

η) η ΜΧΟ πληροί όλες τις ακόλουθες προϋποθέσεις:

i) έχει συσταθεί και λειτουργεί σε κάθε κράτος μέλος ή σε άλλη δικαιοδοσία όπου έχει την κατοικία της αποκλειστικά για θρησκευτικούς, φιλανθρωπικούς, επιστημονικούς, καλλιτεχνικούς, πολιτιστικούς, αθλητικούς ή εκπαιδευτικούς σκοπούς ή έχει συσταθεί και λειτουργεί σε κάθε κράτος μέλος ή σε άλλη δικαιοδοσία όπου έχει την κατοικία της και αποτελεί επαγγελματική οργάνωση, σύλλογο επιχειρήσεων, εμπορικό επιμελητήριο, οργάνωση εργαζομένων, οργάνωση αγροτικών ή οπωροκηπευτικών εκμεταλλεύσεων, ένωση πολιτών ή οργάνωση που λειτουργεί αποκλειστικά για την προαγωγή της κοινωνικής ευημερίας,

ii) απαλλάσσεται από φόρο εισοδήματος σε κάθε κράτος μέλος ή σε άλλη δικαιοδοσία όπου έχει την κατοικία της,

iii) δεν διαθέτει μετόχους ή μέλη που έχουν δικαιώματα κυριότητας ή επικαρπίας επί των εσόδων ή των περιουσιακών της στοιχείων,

iv) η ισχύουσα νομοθεσία του κάθε κράτους μέλους ή άλλης δικαιοδοσίας όπου έχει την κατοικία της η ΜΧΟ ή τα συστατικά έγγραφα της ΜΧΟ δεν επιτρέπουν οποιαδήποτε διανομή εσόδων ή περιουσιακών στοιχείων της ΜΧΟ σε φυσικό πρόσωπο ή μη φιλανθρωπική Οντότητα ή τη χρήση των εσόδων ή περιουσιακών στοιχείων προς όφελος τους, εκτός αν η διανομή ή χρήση αυτή γίνεται στα πλαίσια της άσκησης των φιλανθρωπικών δραστηριοτήτων της ΜΧΟ ή ως πληρωμή εύλογης αμοιβής για την παροχή υπηρεσιών ή ως πληρωμή τιμήματος για την πραγματική εμπορική αξία ιδιοκτησίας που αγόρασε η ΜΧΟ και

ν) η ισχύουσα νομοθεσία του κάθε κράτους μέλους ή άλλης δικαιοδοσίας όπου έχει την κατοικία της η ΜΧΟ ή τα συστατικά έγγραφα της ΜΧΟ απαιτούν, σε περίπτωση εκκαθάρισης ή διάλυσης, να διανέμονται όλα τα περιουσιακά στοιχεία της ΜΧΟ σε Κρατική Οντότητα ή σε

άλλη μη κερδοσκοπική οργάνωση ή να περιέρχονται σε κάθε κράτος μέλος ή σε άλλη δικαιοδοσία όπου έχει την κατοικία της η ΜΧΟ ή σε άλλη διοικητική υποδιαίρεση, αυτού του κράτους μέλους ή αυτής της δικαιοδοσίας.

Ε. Διάφορα

1. Ως «Δικαιούχος Λογαριασμού» νοείται πρόσωπο που καταχωρίζεται ή ταυτοποιείται ως δικαιούχος Χρηματοοικονομικού Λογαριασμού από το Χρηματοπιστωτικό Ίδρυμα που τηρεί το λογαριασμό. Πρόσωπο, άλλο από Χρηματοπιστωτικό Ίδρυμα, που τηρεί Χρηματοοικονομικό Λογαριασμό προς όφελος ή για λογαριασμό άλλου προσώπου ως αντιπρόσωπος, θεματοφύλακας, εντολοδόχος, υπογράφων, σύμβουλος επενδύσεων ή ενδιάμεσος δεν λογίζεται Δικαιούχος Λογαριασμού για τους σκοπούς του παρόντος νόμου. Δικαιούχος Λογαριασμού λογίζεται το εν λόγω άλλο πρόσωπο. Σε περίπτωση Ασφαλιστηρίου Συμβολαίου με Αξία Εξαγοράς ή Συμβολαίου Προσόδων, Δικαιούχος Λογαριασμού είναι οποιοδήποτε πρόσωπο έχει δικαίωμα να λάβει την Αξία Εξαγοράς ή να αλλάξει το δικαιούχο της σύμβασης. Αν κανείς δεν δύναται να λάβει την Αξία Εξαγοράς ή να αλλάξει το δικαιούχο, Δικαιούχος Λογαριασμού είναι οποιοδήποτε πρόσωπο ορίζεται στο συμβόλαιο ως κύριος και οποιοδήποτε πρόσωπο έχει κατοχυρωμένη απαίτηση για την πληρωμή σύμφωνα με τους όρους του συμβολαίου. Κατά τη λήξη Ασφαλιστηρίου Συμβολαίου με Αξία Εξαγοράς ή Συμβολαίου Προσόδων, κάθε πρόσωπο που δικαιούται να λάβει πληρωμή σύμφωνα με το συμβόλαιο είναι Δικαιούχος Λογαριασμού.

2. Ως «Διαδικασίες Καταπολέμησης της Νομιμοποίησης Εσόδων από Παράνομες Δραστηριότητες/Γνώρισε τον Πελάτη σου (AML - KYC)» νοούνται οι σχετικές με τον πελάτη διαδικασίες δέουσας επιμέλειας του Δηλούντος Χρηματοπιστωτικού Ιδρύματος, σύμφωνα με τον ν. 4557/2018 και τις απορρέουσες διαδικασίες και απαιτήσεις που αφορούν την καταπολέμηση της νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες ή παρόμοιες απαιτήσεις, στις οποίες υπόκειται το εν λόγω Δηλούν Χρηματοπιστωτικό Ίδρυμα σύμφωνα με το ισχύον νομοθετικό και κανονιστικό πλαίσιο.

3. Ως «Οντότητα» νοείται νομικό πρόσωπο ή νομικό μόρφωμα, όπως κεφαλαιουχική εταιρεία, προσωπική εταιρεία, καταπίστευμα ή ίδρυμα.

4. Μία Οντότητα είναι «Συνδεόμενη Οντότητα» άλλης Οντότητας αν:

i) οποιαδήποτε εκ των δύο Οντοτήτων ελέγχει την άλλη,

ii) οι δύο Οντότητες τελούν υπό κοινό έλεγχο ή

iii) οι δύο Οντότητες είναι Επενδυτικές Οντότητες περιγραφόμενες στην Ενότητα Α΄ παράγραφος 6 στοιχείο β΄, τελούν υπό κοινή διαχείριση και η εν λόγω διαχείριση εκπληρώνει τις υποχρεώσεις δέουσας επιμέλειας των εν λόγω Επενδυτικών Οντοτήτων. Για το σκοπό αυτόν, ο έλεγχος περιλαμβάνει την άμεση ή έμμεση κυριότητα ποσοστού μεγαλύτερου του 50% των δικαιωμάτων ψήφου και αξίας της Οντότητας.

5. Ως «Α.Φ.Μ.» νοείται ο Αριθμός Φορολογικού Μητρώου ή λειτουργικό ισοδύναμο αν δεν υπάρχει Αριθμός Φορολογικού Μητρώου.

6. Ως «Αποδεικτικό Έγγραφο» νοείται οποιοδήποτε από τα ακόλουθα:

α) πιστοποιητικό κατοικίας που εκδίδεται από αρμόδιο κρατικό φορέα (για παράδειγμα, από την κεντρική διοίκηση ή αντιπρόσωπο της ή από δήμο) του άλλου κράτους μέλους ή άλλης δικαιοδοσίας όπου ισχυρίζεται ότι έχει την κατοικία του ο δικαιούχος,

β) σε ό,τι αφορά τα φυσικά πρόσωπα, οποιοδήποτε έγκυρο έγγραφο ταυτότητας έχει εκδοθεί από αρμόδιο κρατικό φορέα, (για παράδειγμα, από την κεντρική διοίκηση ή αντιπρόσωπο

της ή από δήμο), στο οποίο περιέχεται το όνομα του προσώπου και το οποίο χρησιμοποιείται κατά κανόνα για ταυτοποίηση,

γ) σε ό,τι αφορά τις Οντότητες, οποιοδήποτε επίσημο έγγραφο έχει εκδοθεί από αρμόδιο κρατικό φορέα (για παράδειγμα, από την κεντρική διοίκηση ή αντιπρόσωπο της ή από δήμο), στο οποίο περιέχεται η ονομασία της Οντότητας και είτε η διεύθυνση του κεντρικού της γραφείου σε άλλο κράτος μέλος ή σε άλλη δικαιοδοσία όπου ισχυρίζεται ότι έχει την κατοικία της είτε το άλλο κράτος μέλος ή άλλη δικαιοδοσία στην οποία συστάθηκε ή οργανώθηκε,

δ) οποιαδήποτε ελεγμένη οικονομική κατάσταση, έκθεση τρίτου για τη φερεγγυότητα, αίτηση πτώχευσης ή έκθεση από ρυθμιστική αρχή αγοράς κινητών αξιών.

Σε ό,τι αφορά τους Προϋπάρχοντες Λογαριασμούς Οντοτήτων, τα Δηλούντα Χρηματοπιστωτικά Ιδρύματα δύνανται να χρησιμοποιήσουν ως Αποδεικτικό Έγγραφο οποιαδήποτε κατάταξη έχει γίνει στα αρχεία του Δηλούντος Χρηματοπιστωτικού Ιδρύματος σχετικά με τον Δικαιούχο Λογαριασμού βάσει τυποποιημένου συστήματος κωδικοποίησης ανά κλάδο, η οποία καταχωρίστηκε από το Δηλούν Χρηματοπιστωτικό Ίδρυμα, σύμφωνα με τη συνήθη επιχειρηματική πρακτική του, για σκοπούς που αφορούν τις Διαδικασίες Καταπολέμησης της Νομιμοποίησης Εσόδων από Παράνομες Δραστηριότητες / Γνώρισε τον Πελάτη σου (AML - KYC) ή για άλλους ρυθμιστικούς σκοπούς εκτός των φορολογικών και η οποία εφαρμοζόταν από το Δηλούν Χρηματοπιστωτικό Ίδρυμα πριν από την ημερομηνία κατά την οποία έγινε η κατάταξη του Χρηματοοικονομικού Λογαριασμού ως Προϋπάρχοντος Λογαριασμού, εφόσον το Δηλούν Χρηματοπιστωτικό Ίδρυμα δεν γνωρίζει ή δεν έχει λόγο να πιστεύει ότι η εν λόγω κατάταξη είναι εσφαλμένη ή αναξιόπιστη. Ως «τυποποιημένο σύστημα κωδικοποίησης ανά κλάδο» νοείται σύστημα που χρησιμοποιείται για την κατάταξη των μορφωμάτων ανά είδος επιχείρησης για σκοπούς άλλους από τους φορολογικούς.

7. Ως «Υπηρεσία Ταυτοποίησης» νοείται ηλεκτρονική διαδικασία που διατίθεται δωρεάν από κράτος μέλος ή την Ευρωπαϊκή Ένωση σε Δηλούν Χρηματοπιστωτικό Ίδρυμα, με σκοπό την εξακρίβωση της ταυτότητας και της φορολογικής κατοικίας Δικαιούχου Λογαριασμού ή Ελέγχοντος Προσώπου.»

5. Στο Τμήμα ΙΧ του Παραρτήματος Ι του ν. 4170/2013, περί αποτελεσματικής εφαρμογής, προστίθεται δεύτερο εδάφιο και το ΤΜΗΜΑ ΙΧ διαμορφώνεται ως εξής:

«ΤΜΗΜΑ ΙΧ
ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΙΚΗ ΕΦΑΡΜΟΓΗ

Σύμφωνα με το άρθρο 8 παράγραφος 3α της Οδηγίας 2011/16/ΕΕ, όπως τροποποιείται με την Οδηγία 2014/107/ ΕΕ που ενσωματώνεται με τις διατάξεις του άρθρου 9 παράγραφοι 1 περίπτωση β΄ και 7 περίπτωση β΄ του παρόντος νόμου, τα κράτη μέλη θεσπίζουν κανόνες και διοικητικές διαδικασίες, ώστε να διασφαλίζεται η αποτελεσματική εφαρμογή και συμμόρφωση σχετικά με τις διαδικασίες υποβολής στοιχείων και δέουσας επιμέλειας που προβλέπονται ανωτέρω, περιλαμβανομένων των κάτωθι:

1. κανόνες ώστε να αποτρέπονται οι πρακτικές Χρηματοπιστωτικών Ιδρυμάτων, προσώπων ή ενδιαμέσων, οι οποίες αποσκοπούν στην καταστρατήγηση των διαδικασιών υποβολής στοιχείων και δέουσας επιμέλειας,

2. κανόνες που απαιτούν από τα Δηλούντα Χρηματοπιστωτικά Ιδρύματα να τηρούν αρχεία σχετικά με τα μέτρα που λαμβάνουν και τα τυχόν αποδεικτικά στοιχεία στα οποία

στηρίζονται για την τήρηση των ανωτέρω διαδικασιών, καθώς και να λαμβάνουν κατάλληλα μέτρα για την πρόσβαση στα αρχεία αυτά,
3. διοικητικές διαδικασίες ώστε να εξακριβώνεται η συμμόρφωση των Δηλούντων Χρηματοπιστωτικών Ιδρυμάτων προς τις διαδικασίες υποβολής στοιχείων και δέουσας επιμέλειας, διοικητικές διαδικασίες για τις επακόλουθες ενέργειες στο Δηλούν Χρηματοπιστωτικό Ίδρυμα, όταν δηλώνονται λογαριασμοί χωρίς τεκμηρίωση,
4. διοικητικές διαδικασίες ώστε να διασφαλίζεται ότι εξακολουθεί να είναι μικρός ο κίνδυνος χρήσης των Οντοτήτων και των λογαριασμών που ορίζονται στο εσωτερικό δίκαιο ως Μη Δηλούντα Χρηματοπιστωτικά Ιδρύματα και Εξαιρούμενοι Λογαριασμοί για σκοπούς φοροδιαφυγής,
5. αποτελεσματικές διατάξεις επιβολής των κανόνων για την αντιμετώπιση της μη συμμόρφωσης.
Για την επίτευξη των σκοπών των άρθρων 1 έως 25, τα αρχεία που αναφέρονται στην περ. 2 του πρώτου εδαφίου παραμένουν διαθέσιμα όχι περισσότερο από όσο είναι αναγκαίο, αλλά, σε κάθε περίπτωση, όχι λιγότερο από πέντε (5) έτη.»
6. Στο Παράρτημα Ι του ν. 4170/2013 προστίθεται Τμήμα Χ ως εξής:

«ΤΜΗΜΑ Χ
ΜΕΤΑΒΑΤΙΚΑ ΜΕΤΡΑ

Κατά παρέκκλιση από την περ. β) της παρ. 1 της Ενότητας Α΄ του Τμήματος Ι και την παρ. 6Α της Ενότητας Α΄ του Τμήματος Ι, όσον αφορά κάθε Δηλωτέο Λογαριασμό που τηρείται από Δηλούν Χρηματοπιστωτικό Ίδρυμα από την 31η Δεκεμβρίου 2025 και για τις περιόδους υποβολής στοιχείων που λήγουν έως το δεύτερο ημερολογιακό έτος μετά την εν λόγω ημερομηνία, οι πληροφορίες σχετικά με τους ρόλους δυνάμει των οποίων κάθε Δηλωτέο Πρόσωπο είναι Ελέγχον Πρόσωπο ή κάτοχος συμμετοχικών δικαιωμάτων της Οντότητας απαιτείται να υποβάλλονται, μόνον εάν οι εν λόγω πληροφορίες είναι διαθέσιμες στα ηλεκτρονικώς αναζητήσιμα στοιχεία που τηρεί το Δηλούν Χρηματοπιστωτικό Ίδρυμα.»

Άρθρο 21
Τροποποίηση Παραρτήματος V «ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΕΣ ΔΕΟΥΣΑΣ ΕΠΙΜΕΛΕΙΑΣ, ΑΠΑΙΤΗΣΕΙΣ ΥΠΟΒΟΛΗΣ ΣΤΟΙΧΕΙΩΝ, ΚΑΙ ΑΛΛΟΙ ΚΑΝΟΝΕΣ ΓΙΑ ΦΟΡΕΙΣ ΕΚΜΕΤΑΛΛΕΥΣΗΣ ΠΛΑΤΦΟΡΜΑΣ» του ν. 4170/2013
(παρ. 18 άρθρου 1 της Οδηγίας (ΕΕ) 2023/2226)

1. Στην Ενότητα Γ΄ του Τμήματος Ι του Παραρτήματος V του ν. 4170/2013 (Α΄ 163), περί ορισμών, προστίθεται παρ. 10 ως εξής:
«10. «Υπηρεσία Ταυτοποίησης»: ηλεκτρονική διαδικασία που διατίθεται δωρεάν από κράτος μέλος ή την Ευρωπαϊκή Ένωση σε Δηλούντα Φορέα Εκμετάλλευσης Πλατφόρμας, με σκοπό την εξακρίβωση της ταυτότητας και της φορολογικής κατοικίας πωλητή.»
2. Στην Ενότητα Β΄ του Τμήματος ΙΙ του Παραρτήματος V του ν. 4170/2013, περί διαδικασιών δέουσας επιμέλειας, η παρ. 3 καταργείται και η Ενότητα Β΄ διαμορφώνεται ως εξής:
«Β. Συλλογή των στοιχείων του Πωλητή
1. Ο Δηλών Φορέας Εκμετάλλευσης Πλατφόρμας συλλέγει όλα τα ακόλουθα στοιχεία για κάθε Πωλητή ο οποίος είναι φυσικό πρόσωπο και όχι Εξαιρούμενος Πωλητής:

α) το όνομα και το επώνυμο,
β) την Κύρια Διεύθυνση,
γ) κάθε Α.Φ.Μ. που έχει χορηγηθεί στον εν λόγω Πωλητή, περιλαμβανομένου κάθε κράτους μέλους έκδοσης, και ελλείψει Α.Φ.Μ., τον τόπο γέννησης του εν λόγω Πωλητή,
δ) τον αριθμό μητρώου Φ.Π.Α. του εν λόγω Πωλητή, εάν υπάρχει,
ε) την ημερομηνία γέννησης.
2. Ο Δηλών Φορέας Εκμετάλλευσης Πλατφόρμας συλλέγει όλα τα ακόλουθα στοιχεία για κάθε Πωλητή που είναι Οντότητα και όχι Εξαιρούμενος Πωλητής:
α) την επωνυμία,
β) την Κύρια Διεύθυνση,
γ) κάθε Α.Φ.Μ. που έχει χορηγηθεί στον εν λόγω Πωλητή, περιλαμβανομένου κάθε κράτους μέλους έκδοσης,
δ) τον αριθμό μητρώου Φ.Π.Α. του εν λόγω Πωλητή, εάν υπάρχει,
ε) τον αριθμό μητρώου της επιχείρησης,
στ) την ύπαρξη κάθε μόνιμης εγκατάστασης μέσω της οποίας πραγματοποιούνται Σχετικές Δραστηριότητες στην Ευρωπαϊκή Ένωση, εάν υπάρχει, αναφέροντας κάθε αντίστοιχο κράτος μέλος στο οποίο βρίσκεται μια τέτοια μόνιμη εγκατάσταση.
3. [Καταργείται].
4. Παρά την περ. γ) της παρ. 1 της Ενότητας Β΄ και τις περ. γ) και ε) της παρ. 2 της Ενότητας Β΄, ο Δηλών Φορέας Εκμετάλλευσης Πλατφόρμας δεν υποχρεούται να συλλέγει τον Α.Φ.Μ. ή τον αριθμό μητρώου της επιχείρησης, σε οποιαδήποτε από τις ακόλουθες περιπτώσεις:
α) Το κράτος μέλος κατοικίας του Πωλητή δεν χορηγεί Α.Φ.Μ. ή αριθμό μητρώου επιχείρησης στον Πωλητή,
β) το κράτος μέλος κατοικίας του Πωλητή δεν απαιτεί τη συλλογή του Α.Φ.Μ. που έχει χορηγηθεί στον Πωλητή.»
3. Στην Ενότητα Β΄ του Τμήματος ΙΙΙ του Παραρτήματος V του ν. 4170/2013, περί απαιτήσεων υποβολής στοιχείων, προστίθεται παρ. 4 ως εξής:
«4. Κατά παρέκκλιση από τα οριζόμενα στην περ. α) της παρ. 2 και στην περ. α) της παρ. 3 της Ενότητας Β΄, ο Δηλών Φορέας Εκμετάλλευσης Πλατφόρμας δεν υποχρεούται να αναφέρει τα πληροφοριακά στοιχεία που απαιτείται να συλλέγονται σύμφωνα με τα οριζόμενα στην Ενότητα Β΄ του Τμήματος ΙΙ, όταν ενημερώνει αρμόδια αρχή που χρησιμοποιεί Υπηρεσία Ταυτοποίησης και βασίζεται σε άμεση επιβεβαίωση της ταυτότητας και της κατοικίας του πωλητή μέσω Υπηρεσίας Ταυτοποίησης που διατίθεται από κράτος μέλος ή την Ευρωπαϊκή Ένωση για την εξακρίβωση της ταυτότητας και όλων των φορολογικών κατοικιών του πωλητή. Σε περίπτωση που ο Δηλών Φορέας Εκμετάλλευσης Πλατφόρμας βασίστηκε σε Υπηρεσία Ταυτοποίησης για να εξακριβώσει την ταυτότητα και όλες τις φορολογικές κατοικίες ενός Δηλωτέου Πωλητή, αναφέρονται το όνομα, ο αναγνωριστικός ή οι αναγνωριστικοί κωδικοί Υπηρεσίας Ταυτοποίησης και το κράτος μέλος ή τα κράτη μέλη έκδοσης.»
4. Στην περ. β) της παρ. 4 της Ενότητας Δ΄ του Τμήματος IV του Παραρτήματος V του ν. 4170/2013, περί αποτελεσματικής εφαρμογής, επέρχονται οι ακόλουθες τροποποιήσεις: α) οι λέξεις «ζητεί από την Επιτροπή να διαγράψει» αντικαθίστανται από τις λέξεις «προβαίνει στη διαγραφή», β) η λέξη «Δηλούντα» αντικαθίσταται από τις λέξεις «ενός Δηλούντος» και η παρ. 4 διαμορφώνεται ως εξής:

«4. Εάν η Ελλάδα αποτελεί το κράτος μέλος της μοναδικής καταχώρισης, η αρμόδια αρχή της παρ. 1 του άρθρου 5:
α) Χορηγεί ατομικό αριθμό ταυτοποίησης στον Δηλούντα Φορέα Εκμετάλλευσης Πλατφόρμας και τον γνωστοποιεί στις αρμόδιες αρχές όλων των κρατών μελών με ηλεκτρονικά μέσα,
β) προβαίνει στη διαγραφή από το κεντρικό μητρώο ενός Δηλούντος Φορέα Εκμετάλλευσης Πλατφόρμας, στις ακόλουθες περιπτώσεις:
βα) εάν ο Φορέας Εκμετάλλευσης Πλατφόρμας γνωστοποιεί ότι δεν διεξάγει πλέον καμία δραστηριότητα ως Φορέας Εκμετάλλευσης Πλατφόρμας,
ββ) εάν ελλείψει γνωστοποίησης βάσει της υποπερ. βα), υπάρχει λόγος να θεωρείται ότι η δραστηριότητα ενός Φορέα Εκμετάλλευσης Πλατφόρμας έχει παύσει,
βγ) εάν ο Φορέας Εκμετάλλευσης Πλατφόρμας δεν πληροί πλέον τις προϋποθέσεις της περ. β) της παρ. 4 της Ενότητας Α΄ του Τμήματος Ι,
βδ) αν ανακάλεσε την καταχώριση σύμφωνα με την παρ. 6 της Ενότητας Δ΄.»

Άρθρο 22
Προσθήκη Παραρτήματος VI στον ν. 4170/2013
(Παράρτημα VI της Οδηγίας (ΕΕ) 2011/16, όπως προστέθηκε με την παρ. 19 του άρθρου 1 και το Παράρτημα III της Οδηγίας (ΕΕ) 2023/2226)

Στο Κεφάλαιο Η΄ του Μέρους Πρώτου του ν. 4170/2013 (Α΄ 163) προστίθεται Παράρτημα VI ως εξής:

«ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ VI
ΑΠΑΙΤΗΣΕΙΣ ΥΠΟΒΟΛΗΣ ΣΤΟΙΧΕΙΩΝ, ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΕΣ ΔΕΟΥΣΑΣ ΕΠΙΜΕΛΕΙΑΣ ΚΑΙ ΑΛΛΟΙ ΙΣΧΥΟΝΤΕΣ ΚΑΝΟΝΕΣ ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΔΗΛΟΥΝΤΕΣ ΠΑΡΟΧΟΥΣ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΚΡΥΠΤΟΣΤΟΙΧΕΙΩΝ

Στο παρόν Παράρτημα ορίζονται οι απαιτήσεις υποβολής στοιχείων, οι διαδικασίες δέουσας επιμέλειας και άλλοι κανόνες που πρέπει να εφαρμόζουν οι Δηλούντες Πάροχοι Υπηρεσιών Κρυπτοστοιχείων, προκειμένου η Ελλάδα να μπορεί να κοινοποιεί, μέσω αυτόματης ανταλλαγής, τις πληροφορίες που αναφέρονται στο άρθρο 9ΑΔ. Επίσης, ορίζονται οι κανόνες και οι διοικητικές διαδικασίες που πρέπει να διαθέτει η Ελλάδα, προκειμένου να διασφαλίζεται η αποτελεσματική εφαρμογή των απαιτήσεων υποβολής στοιχείων και των διαδικασιών δέουσας επιμέλειας που ορίζονται σε αυτό, καθώς και η συμμόρφωση προς αυτές.

ΤΜΗΜΑ Ι
ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ ΤΩΝ ΔΗΛΟΥΝΤΩΝ ΠΑΡΟΧΩΝ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΚΡΥΠΤΟΣΤΟΙΧΕΙΩΝ

Α. Ο Δηλών Πάροχος Υπηρεσιών Κρυπτοστοιχείων, όπως ορίζεται στην παρ. 3 της Ενότητας Β΄ του Τμήματος IV, υπόκειται στις απαιτήσεις υποβολής στοιχείων και δέουσας επιμέλειας που ορίζονται στα Τμήματα ΙΙ και ΙΙΙ, αντίστοιχα, στην Ελλάδα, εάν:
1. είναι Οντότητα που έχει λάβει άδεια από την Ελλάδα σύμφωνα με το άρθρο 63 του Κανονισμού (ΕΕ) 2023/1114 (L 150) ή επιτρέπεται να παρέχει Υπηρεσίες Κρυπτοστοιχείων,

κατόπιν κοινοποίησης στην Ελλάδα σύμφωνα με το άρθρο 60 του Κανονισμού (ΕΕ) 2023/1114, ή

2. Δεν είναι Οντότητα που έχει λάβει άδεια από την Ελλάδα σύμφωνα με το άρθρο 63 του Κανονισμού (ΕΕ) 2023/1114 ή επιτρέπεται να παρέχει υπηρεσίες Κρυπτοστοιχείων κατόπιν κοινοποίησης στην Ελλάδα σύμφωνα με το άρθρο 60 του Κανονισμού (ΕΕ) 2023/1114 και είναι:

α) Οντότητα ή φυσικό πρόσωπο με φορολογική κατοικία στην Ελλάδα,

β) Οντότητα που

βα) έχει συσταθεί ή οργανωθεί σύμφωνα με τη νομοθεσία της Ελλάδας και

ββ) είτε έχει νομική προσωπικότητα στην Ελλάδα, είτε έχει υποχρέωση να υποβάλλει φορολογικές δηλώσεις ή δηλώσεις φορολογικών πληροφοριών στις φορολογικές αρχές της Ελλάδας όσον αφορά το εισόδημα της Οντότητας,

γ) Οντότητα της οποίας η διοίκηση ασκείται στην Ελλάδα, ή

δ) Οντότητα ή φυσικό πρόσωπο που έχει συνήθη τόπο επιχειρηματικής δραστηριότητας στην Ελλάδα.

Β. Ο Δηλών Πάροχος Υπηρεσιών Κρυπτοστοιχείων υπόκειται στις απαιτήσεις υποβολής στοιχείων και δέουσας επιμέλειας που ορίζονται στα Τμήματα ΙΙ και ΙΙΙ, αντίστοιχα, στην Ελλάδα όσον αφορά τις Δηλωτέες Συναλλαγές που πραγματοποιούνται, μέσω υποκαταστήματος εγκατεστημένου στην Ελλάδα.

Γ. Ο Δηλών Πάροχος Υπηρεσιών Κρυπτοστοιχείων που είναι Οντότητα δεν υποχρεούται να εκπληρώσει τις απαιτήσεις υποβολής στοιχείων και δέουσας επιμέλειας που ορίζονται στα Τμήματα ΙΙ και ΙΙΙ, αντίστοιχα, στην Ελλάδα στην οποία υπόκειται σύμφωνα με τα οριζόμενα στις περ. β), γ) ή δ) της παρ. 2 της Ενότητας Α΄ εάν οι εν λόγω απαιτήσεις εκπληρώνονται από τον εν λόγω Δηλούντα Πάροχο Υπηρεσιών Κρυπτοστοιχείων σε οποιοδήποτε άλλο κράτος μέλος ή Εγκεκριμένη Δικαιοδοσία εκτός Ευρωπαϊκής Ένωσης, λόγω του ότι έχει τη φορολογική του κατοικία στο εν λόγω κράτος μέλος ή στην εν λόγω Εγκεκριμένη Δικαιοδοσία εκτός Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Δ. Ο Δηλών Πάροχος Υπηρεσιών Κρυπτοστοιχείων που είναι Οντότητα δεν υποχρεούται να εκπληρώσει τις απαιτήσεις υποβολής στοιχείων και δέουσας επιμέλειας που ορίζονται στα Τμήματα ΙΙ και ΙΙΙ, αντίστοιχα, στην Ελλάδα στην οποία υπόκειται σύμφωνα με τις περ. γ) ή δ) της παρ. 2 της Ενότητας Α΄, εάν οι εν λόγω απαιτήσεις εκπληρώνονται από τον εν λόγω Δηλούντα Πάροχο Υπηρεσιών Κρυπτοστοιχείων σε οποιοδήποτε άλλο κράτος μέλος ή Εγκεκριμένη Δικαιοδοσία εκτός Ευρωπαϊκής Ένωσης, επειδή πρόκειται για Οντότητα η οποία α) έχει συσταθεί ή οργανωθεί σύμφωνα με τη νομοθεσία του εν λόγω κράτους μέλους ή της Εγκεκριμένης Δικαιοδοσίας εκτός Ευρωπαϊκής Ένωσης και β) είτε έχει νομική προσωπικότητα στο άλλο κράτος μέλος ή στην Εγκεκριμένη Δικαιοδοσία εκτός Ευρωπαϊκής Ένωσης, είτε έχει υποχρέωση να υποβάλλει φορολογικές δηλώσεις ή δηλώσεις φορολογικών πληροφοριών στις φορολογικές αρχές του άλλου κράτους μέλους ή της Εγκεκριμένης Δικαιοδοσίας εκτός Ευρωπαϊκής Ένωσης όσον αφορά το εισόδημα της Οντότητας.

Ε. Ο Δηλών Πάροχος Υπηρεσιών Κρυπτοστοιχείων που είναι Οντότητα δεν υποχρεούται να εκπληρώσει τις απαιτήσεις υποβολής στοιχείων και δέουσας επιμέλειας που ορίζονται στα Τμήματα ΙΙ και ΙΙΙ, αντίστοιχα, στην Ελλάδα στην οποία υπόκειται σύμφωνα με την περ. δ) της παρ. 2 της Ενότητας Α΄, εάν οι εν λόγω απαιτήσεις εκπληρώνονται από τον εν λόγω Δηλούντα Πάροχο Υπηρεσιών Κρυπτοστοιχείων σε οποιοδήποτε άλλο κράτος μέλος ή Εγκεκριμένη

Δικαιοδοσία εκτός Ευρωπαϊκής Ένωσης, λόγω του ότι η διοίκησή του ασκείται από το εν λόγω κράτος μέλος ή την Εγκεκριμένη Δικαιοδοσία εκτός Ευρωπαϊκής Ένωσης.

ΣΤ. Ο Δηλών Πάροχος Υπηρεσιών Κρυπτοστοιχείων που είναι φυσικό πρόσωπο δεν υποχρεούται να εκπληρώσει τις απαιτήσεις υποβολής στοιχείων και δέουσας επιμέλειας που ορίζονται στα Τμήματα ΙΙ και ΙΙΙ, αντίστοιχα, στην Ελλάδα στην οποία υπόκειται σύμφωνα με την περ. δ) της παρ. 2 της Ενότητας Α΄, εάν οι εν λόγω απαιτήσεις εκπληρώνονται από τον εν λόγω Δηλούντα Πάροχο Υπηρεσιών Κρυπτοστοιχείων σε οποιοδήποτε άλλο κράτος μέλος ή Εγκεκριμένη Δικαιοδοσία εκτός Ευρωπαϊκής Ένωσης, λόγω του ότι έχει τη φορολογική του κατοικία στο εν λόγω κράτος μέλος ή στην εν λόγω Εγκεκριμένη Δικαιοδοσία εκτός Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Ζ. Ο Δηλών Πάροχος Υπηρεσιών Κρυπτοστοιχείων δεν υποχρεούται να εκπληρώσει τις απαιτήσεις υποβολής στοιχείων και δέουσας επιμέλειας που ορίζονται στα Τμήματα ΙΙ και ΙΙΙ, αντιστοίχως, στην Ελλάδα στην οποία υπόκειται σύμφωνα με τις περ. α), β), γ) ή δ) της παρ. 2 της Ενότητας Α΄, εάν έχει υποβάλει κοινοποίηση στην Ελλάδα στον μορφότυπο που καθορίζεται από την Ελλάδα, με την οποία επιβεβαιώνει ότι οι εν λόγω απαιτήσεις εκπληρώνονται από τον εν λόγω Δηλούντα Πάροχο Υπηρεσιών Κρυπτοστοιχείων σύμφωνα με τους κανόνες οποιουδήποτε άλλου κράτους μέλους ή Εγκεκριμένης Δικαιοδοσίας εκτός Ευρωπαϊκής Ένωσης κατ' εφαρμογή κριτηρίων που είναι ουσιαστικά παρόμοια με τα κριτήρια των περ. α), β), γ) ή δ) της παρ. 2 της Ενότητας Α΄, αντίστοιχα.

Η. Ο Δηλών Πάροχος Υπηρεσιών Κρυπτοστοιχείων δεν υποχρεούται να εκπληρώσει τις απαιτήσεις υποβολής στοιχείων και δέουσας επιμέλειας που ορίζονται στα Τμήματα ΙΙ και ΙΙΙ, αντίστοιχα, στην Ελλάδα όσον αφορά τις Δηλωτέες Συναλλαγές που πραγματοποιεί μέσω υποκαταστήματος σε οποιοδήποτε άλλο κράτος μέλος ή Εγκεκριμένη Δικαιοδοσία εκτός Ευρωπαϊκής Ένωσης, εάν οι εν λόγω απαιτήσεις εκπληρώνονται από το εν λόγω Υποκατάστημα σε οποιοδήποτε άλλο κράτος μέλος ή Εγκεκριμένη Δικαιοδοσία εκτός Ευρωπαϊκής Ένωσης.

ΤΜΗΜΑ ΙΙ
ΑΠΑΙΤΗΣΕΙΣ ΥΠΟΒΟΛΗΣ ΣΤΟΙΧΕΙΩΝ

Α. Ο Δηλών Πάροχος Υπηρεσιών Κρυπτοστοιχείων κατά την έννοια των Ενοτήτων Α΄ και Β΄ του Τμήματος Ι υποβάλλει τις πληροφορίες που ορίζονται στην Ενότητα Β΄ του παρόντος Τμήματος στην Ελλάδα στην οποία υπόκειται σε απαιτήσεις υποβολής στοιχείων σύμφωνα με το Τμήμα Ι.

Β. Για κάθε σχετικό ημερολογιακό έτος και με την επιφύλαξη των υποχρεώσεων των Δηλούντων Παρόχων Υπηρεσιών Κρυπτοστοιχείων που ορίζονται στο Τμήμα Ι και των διαδικασιών δέουσας επιμέλειας που ορίζονται στο Τμήμα ΙΙΙ, ο Δηλών Πάροχος Υπηρεσιών Κρυπτοστοιχείων υποβάλλει τις ακόλουθες πληροφορίες όσον αφορά τους οικείους Χρήστες Κρυπτοστοιχείων που είναι Δηλωτέοι Χρήστες ή έχουν Ελέγχοντα Πρόσωπα που είναι Δηλωτέα Πρόσωπα:

1. το όνομα, τη διεύθυνση, το κράτος μέλος ή τα κράτη μέλη κατοικίας, τον Α.Φ.Μ. ή τους Α.Φ.Μ. και, στην περίπτωση φυσικού προσώπου, την ημερομηνία και τον τόπο γέννησης κάθε Δηλωτέου Χρήστη και, στην περίπτωση Οντότητας για την οποία, μετά την εφαρμογή των διαδικασιών δέουσας επιμέλειας που προβλέπονται στο Τμήμα ΙΙΙ, διαπιστώνεται ότι διαθέτει ένα ή περισσότερα Ελέγχοντα Πρόσωπα που είναι Δηλωτέα Πρόσωπα, την

επωνυμία, τη διεύθυνση, το κράτος μέλος ή τα κράτη μέλη κατοικίας και τον Α.Φ.Μ. ή τους Α.Φ.Μ. της Οντότητας και το όνομα, τη διεύθυνση, το κράτος μέλος ή τα κράτη μέλη κατοικίας, τον Α.Φ.Μ. ή τους Α.Φ.Μ. και την ημερομηνία και τον τόπο γέννησης κάθε Ελέγχοντος Προσώπου της Οντότητας που είναι Δηλωτέο Πρόσωπο καθώς και τον ρόλο ή τους ρόλους δυνάμει των οποίων κάθε τέτοιο Δηλωτέο Πρόσωπο είναι Ελέγχον Πρόσωπο της Οντότητας.

Κατά παρέκκλιση από το πρώτο εδάφιο της παρ. 1 της Ενότητας Β΄, όταν ο Δηλών Πάροχος Υπηρεσιών Κρυπτοστοιχείων υποβάλλει πληροφορίες σε αρμόδια αρχή που χρησιμοποιεί Υπηρεσία Ταυτοποίησης και βασίζεται στην άμεση επιβεβαίωση της ταυτότητας και της κατοικίας του Δηλωτέου Προσώπου μέσω υπηρεσίας ταυτοποίησης που διατίθεται από κράτος μέλος ή την Ευρωπαϊκή Ένωση για την εξακρίβωση της ταυτότητας και όλων των φορολογικών κατοικιών του Δηλωτέου Προσώπου, οι πληροφορίες που πρέπει να υποβάλλονται σχετικά με το Δηλωτέο Πρόσωπο είναι το όνομα, ο αναγνωριστικός κωδικός της Υπηρεσίας Ταυτοποίησης και το κράτος μέλος ή τα κράτη μέλη έκδοσης, καθώς και ο ρόλος ή οι ρόλοι βάσει των οποίων κάθε Δηλωτέο Πρόσωπο είναι Ελέγχον Πρόσωπο της Οντότητας,

2. το όνομα, τη διεύθυνση, τον Α.Φ.Μ. και, εάν υπάρχει, τον ατομικό αριθμό ταυτοποίησης που αναφέρεται στην παρ. 4 του άρθρου 9ΑΔ και τον παγκόσμιο αναγνωριστικό κωδικό νομικής οντότητας, σε σχέση με τον Δηλούντα Πάροχο Υπηρεσιών Κρυπτοστοιχείων,

3. για κάθε είδος Δηλωτέου Κρυπτοστοιχείου για το οποίο ο Δηλών Πάροχος Υπηρεσιών Κρυπτοστοιχείων έχει πραγματοποιήσει Δηλωτέες Συναλλαγές κατά τη διάρκεια του σχετικού ημερολογιακού έτους, κατά περίπτωση:

α) την πλήρη ονομασία του είδους του Δηλωτέου Κρυπτοστοιχείου,

β) το συνολικό ακαθάριστο ποσό που καταβλήθηκε, τον συνολικό αριθμό μονάδων και τον αριθμό των Δηλωτέων Συναλλαγών σε σχέση με αποκτήσεις έναντι Παραστατικού Νομίσματος,

γ) το συνολικό ακαθάριστο ποσό που εισπράχθηκε, τον συνολικό αριθμό μονάδων και τον αριθμό των Δηλωτέων Συναλλαγών σε σχέση με εκποιήσεις έναντι Παραστατικού Νομίσματος,

δ) τη συνολική πραγματική εμπορική αξία, τον συνολικό αριθμό μονάδων και τον αριθμό των Δηλωτέων Συναλλαγών σε σχέση με αποκτήσεις έναντι άλλων Δηλωτέων Κρυπτοστοιχείων,

ε) τη συνολική πραγματική εμπορική αξία, τον συνολικό αριθμό μονάδων και τον αριθμό των Δηλωτέων Συναλλαγών σε σχέση με εκποιήσεις έναντι άλλων Δηλωτέων Κρυπτοστοιχείων,

στ) τη συνολική πραγματική εμπορική αξία, τον συνολικό αριθμό μονάδων και τον αριθμό των Δηλωτέων Συναλλαγών Πληρωμών Λιανικής,

ζ) τη συνολική πραγματική εμπορική αξία, τον συνολικό αριθμό μονάδων και τον αριθμό των Δηλωτέων Συναλλαγών, και υποδιαιρούμενα ανά τύπο μεταφοράς, εφόσον είναι γνωστός στον Δηλούντα Πάροχο Υπηρεσιών Κρυπτοστοιχείων, όσον αφορά μεταφορές στον Δηλωτέο Χρήστη που δεν καλύπτεται από τις περ. β) και δ),

η) τη συνολική πραγματική εμπορική αξία, τον συνολικό αριθμό μονάδων και τον αριθμό των Δηλωτέων Συναλλαγών, και υποδιαιρούμενα ανά τύπο μεταφοράς, εφόσον είναι γνωστός στον Δηλούντα Πάροχο Υπηρεσιών Κρυπτοστοιχείων, όσον αφορά μεταφορές από τον Δηλωτέο Χρήστη που δεν καλύπτεται από τις περ. γ), ε) και στ) και

θ) τη συνολική πραγματική εμπορική αξία, καθώς και τον συνολικό αριθμό μονάδων μεταφορών που πραγματοποιεί ο Δηλών Πάροχος Υπηρεσιών Κρυπτοστοιχείων σε

διευθύνσεις κατανεμημένου καθολικού, όπως ορίζονται στο σημείο 18) του άρθρου 3 του Κανονισμού (ΕΕ) 2023/1113 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 31ης Μαΐου 2023, περί στοιχείων που συνοδεύουν τις μεταφορές χρηματικών ποσών και ορισμένων κρυπτοστοιχείων και περί τροποποίησης της οδηγίας (ΕΕ) 2015/849 (L 150), οι οποίες δεν είναι γνωστό ότι συνδέονται με πάροχο υπηρεσιών εικονικών περιουσιακών στοιχείων ή χρηματοπιστωτικό ίδρυμα.

Για τους σκοπούς των περ. β) και γ) της παρ. 3 της Ενότητας Β΄, το ποσό που καταβλήθηκε ή εισπράχθηκε αναφέρεται στο παραστατικό νόμισμα στο οποίο καταβλήθηκε ή εισπράχθηκε. Σε περίπτωση που τα ποσά καταβλήθηκαν ή εισπράχθηκαν σε πολλαπλά παραστατικά νομίσματα, τα ποσά αναφέρονται σε ενιαίο νόμισμα, μετατρεπόμενα κατά τον χρόνο κάθε Δηλωτέας Συναλλαγής κατά τρόπο που εφαρμόζεται με συνέπεια από τον Δηλούντα Πάροχο Υπηρεσιών Κρυπτοστοιχείων.

Για τους σκοπούς των περ. δ) έως θ) της παρ. 3 της Ενότητας Β΄, η πραγματική εμπορική αξία καθορίζεται και αναφέρεται σε ενιαίο νόμισμα, αποτιμώμενη κατά τον χρόνο κάθε Δηλωτέας Συναλλαγής κατά τρόπο που εφαρμόζεται με συνέπεια από τον Δηλούντα Πάροχο Υπηρεσιών Κρυπτοστοιχείων.

Στις υποβληθείσες πληροφορίες διευκρινίζεται το Παραστατικό Νόμισμα στο οποίο εκφράζεται κάθε ποσό.

Γ. Κατά παρέκκλιση από την παρ. 1 της Ενότητας Β΄, ο τόπος γέννησης δεν απαιτείται να δηλώνεται, εκτός εάν ο Δηλών Πάροχος Υπηρεσιών Κρυπτοστοιχείων υποχρεούται διαφορετικά να τον λάβει και να τον δηλώσει σύμφωνα με την εθνική νομοθεσία.

Δ. Οι πληροφορίες που αναφέρονται στην Ενότητα Β΄ υποβάλλονται ετησίως το ημερολογιακό έτος που έπεται του έτους το οποίο αφορούν οι πληροφορίες. Οι πρώτες πληροφορίες υποβάλλονται για το ημερολογιακό έτος 2026.

Ε. Κατά παρέκκλιση από τις Ενότητες Α΄ και Δ΄ του παρόντος Τμήματος, ο Δηλών Πάροχος Υπηρεσιών Κρυπτοστοιχείων κατά την έννοια των περ. α), β), γ) ή δ) της παρ. 2 της Ενότητας Α΄ του Τμήματος Ι, δεν υποχρεούται να παρέχει τις πληροφορίες που ορίζονται στην Ενότητα Β΄ του παρόντος Τμήματος όσον αφορά Δηλωτέο Χρήστη ή Ελέγχον Πρόσωπο για το οποίο ο Δηλών Πάροχος Υπηρεσιών Κρυπτοστοιχείων ολοκληρώνει την υποβολή των εν λόγω πληροφοριών σε δικαιοδοσία εκτός της Ευρωπαϊκής Ένωσης που καλύπτεται από Ισχύουσα Ειδική Συμφωνία Αρμόδιων Αρχών με το κράτος μέλος κατοικίας του εν λόγω Δηλωτέου Χρήστη ή Ελέγχοντος Προσώπου.

ΤΜΗΜΑ ΙΙΙ
ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΕΣ ΔΕΟΥΣΑΣ ΕΠΙΜΕΛΕΙΑΣ

Ο Χρήστης Κρυπτοστοιχείων αντιμετωπίζεται ως Δηλωτέος Χρήστης από την ημερομηνία κατά την οποία ταυτοποιείται ως τέτοιος σύμφωνα με τις διαδικασίες δέουσας επιμέλειας που περιγράφονται στο παρόν Τμήμα.

Α. Διαδικασίες δέουσας επιμέλειας για ιδιώτες Χρήστες Κρυπτοστοιχείων

Οι ακόλουθες διαδικασίες εφαρμόζονται, προκειμένου να καθοριστεί εάν ο ιδιώτης Χρήστης Κρυπτοστοιχείων είναι Δηλωτέος Χρήστης.

1. Κατά τη θέσπιση της σχέσης με τον ιδιώτη Χρήστη Κρυπτοστοιχείων ή σε σχέση με προϋπάρχοντες ιδιώτες Χρήστες Κρυπτοστοιχείων έως την 1η Ιανουαρίου 2027, ο Δηλών Πάροχος Υπηρεσιών Κρυπτοστοιχείων λαμβάνει αυτοπιστοποίηση που επιτρέπει στον

Δηλούντα Πάροχο Υπηρεσιών Κρυπτοστοιχείων να προσδιορίσει τη φορολογική κατοικία ή τις φορολογικές κατοικίες του ιδιώτη Χρήστη Κρυπτοστοιχείων και να επιβεβαιώσει τον εύλογο χαρακτήρα της εν λόγω αυτοπιστοποίησης με βάση τις πληροφορίες που λαμβάνει ο Δηλών Πάροχος Υπηρεσιών Κρυπτοστοιχείων, συμπεριλαμβανομένων τυχόν εγγράφων που έχουν συλλεχθεί σύμφωνα με τις σχετικές με τον Πελάτη διαδικασίες δέουσας επιμέλειας.

2. Εάν κάποια στιγμή υπάρξει αλλαγή στις περιστάσεις σε σχέση με ιδιώτη Χρήστη Κρυπτοστοιχείων η οποία έχει ως αποτέλεσμα ο Δηλών Πάροχος Υπηρεσιών Κρυπτοστοιχείων να γνωρίζει, ή να θεωρεί ευλόγως, ότι η αρχική αυτοπιστοποίηση είναι λανθασμένη ή αναξιόπιστη, ο Δηλών Πάροχος Υπηρεσιών Κρυπτοστοιχείων δεν μπορεί να βασιστεί στην αρχική αυτοπιστοποίηση και εξασφαλίζει ισχύουσα αυτοπιστοποίηση ή εύλογη εξήγηση και, κατά περίπτωση, δικαιολογητικά έγγραφα για την εγκυρότητα της αρχικής αυτοπιστοποίησης.

Β. Διαδικασίες δέουσας επιμέλειας για Οντότητες - Χρήστες Κρυπτοστοιχείων

Για να προσδιοριστεί εάν η Οντότητα - Χρήστης Κρυπτοστοιχείων είναι Δηλωτέος Χρήστης ή Οντότητα, εκτός από Εξαιρούμενο Πρόσωπο ή Ενεργή Οντότητα, με ένα ή περισσότερα Ελέγχοντα Πρόσωπα που είναι Δηλωτέα Πρόσωπα, εφαρμόζονται οι ακόλουθες διαδικασίες.

1. Προσδιορισμός του εάν η Οντότητα - Χρήστης Κρυπτοστοιχείων είναι Δηλωτέο Πρόσωπο.

α) Κατά τον καθορισμό της σχέσης με την Οντότητα - Χρήστη Κρυπτοστοιχείων ή σε σχέση με Προϋπάρχουσες Οντότητες Χρήστες Κρυπτοστοιχείων έως την 1η Ιανουαρίου 2027, ο Δηλών Πάροχος Υπηρεσιών Κρυπτοστοιχείων λαμβάνει αυτοπιστοποίηση που επιτρέπει στον Δηλούντα Πάροχο Υπηρεσιών Κρυπτοστοιχείων να προσδιορίσει τη φορολογική κατοικία ή τις φορολογικές κατοικίες της Οντότητας - Χρήστη Κρυπτοστοιχείων και να επιβεβαιώσει τον εύλογο χαρακτήρα της εν λόγω αυτοπιστοποίησης με βάση τις πληροφορίες που λαμβάνει ο Δηλών Πάροχος Υπηρεσιών Κρυπτοστοιχείων, συμπεριλαμβανομένων τυχόν εγγράφων που συλλέγονται σύμφωνα με τις σχετικές με τον Πελάτη διαδικασίες δέουσας επιμέλειας. Εάν η Οντότητα - Χρήστης Κρυπτοστοιχείων πιστοποιεί ότι δεν έχει φορολογική κατοικία, ο Δηλών Πάροχος Υπηρεσιών Κρυπτοστοιχείων μπορεί να βασιστεί στον τόπο άσκησης της πραγματικής διοίκησης ή στη διεύθυνση του κεντρικού γραφείου για τον προσδιορισμό της κατοικίας της Οντότητας - Χρήστη Κρυπτοστοιχείων.

β) Εάν από την αυτοπιστοποίηση προκύπτει ότι η Οντότητα - Χρήστης Κρυπτοστοιχείων είναι κάτοικος κράτους μέλους, ο Δηλών Πάροχος Υπηρεσιών Κρυπτοστοιχείων αντιμετωπίζει την Οντότητα-Χρήστη Κρυπτοστοιχείων ως Δηλωτέο Χρήστη, εκτός εάν εύλογα προσδιορίσει, βάσει της αυτοπιστοποίησης ή των πληροφοριών που έχει στην κατοχή του ή που είναι διαθέσιμες στο κοινό, ότι η Οντότητα - Χρήστης Κρυπτοστοιχείων είναι Εξαιρούμενο Πρόσωπο.

2. Προσδιορισμός του εάν η Οντότητα διαθέτει ένα ή περισσότερα Ελέγχοντα Πρόσωπα που είναι Δηλωτέα Πρόσωπα. Όσον αφορά Οντότητα - Χρήστη Κρυπτοστοιχείων, εκτός από Εξαιρούμενο Πρόσωπο, ο Δηλών Πάροχος Υπηρεσιών Κρυπτοστοιχείων προσδιορίζει εάν διαθέτει ένα ή περισσότερα Ελέγχοντα Πρόσωπα που είναι Δηλωτέα Πρόσωπα, εκτός εάν διαπιστώσει ότι η Οντότητα - Χρήστης Κρυπτοστοιχείων είναι Ενεργή Οντότητα, βάσει αυτοπιστοποίησης από την Οντότητα - Χρήστη Κρυπτοστοιχείων.

α) Προσδιορισμός των Ελεγχόντων Προσώπων της Οντότητας - Χρήστη Κρυπτοστοιχείων. Προκειμένου να προσδιοριστούν τα Ελέγχοντα Πρόσωπα της Οντότητας - Χρήστη Κρυπτοστοιχείων, ο Δηλών Πάροχος Υπηρεσιών Κρυπτοστοιχείων μπορεί να βασίζεται σε πληροφορίες που συλλέγονται και τηρούνται στο πλαίσιο λήψης μέτρων δέουσας επιμέλειας

ως προς τον Πελάτη, σύμφωνα με τις διατάξεις του ν. 4557/2018 (Α΄ 139). Εάν ο Δηλών Πάροχος Υπηρεσιών Κρυπτοστοιχείων δεν υποχρεούται εκ του νόμου να εφαρμόζει μέτρα δέουσας επιμέλειας ως προς τον Πελάτη σύμφωνα με τις διατάξεις του ν. 4557/2018, εφαρμόζει ουσιαστικά παρόμοιες διαδικασίες για τον σκοπό του προσδιορισμού των Ελεγχόντων Προσώπων.

β) Προσδιορισμός του εάν ένα Ελέγχον Πρόσωπο Οντότητας - Χρήστη Κρυπτοστοιχείων είναι Δηλωτέο Πρόσωπο. Για να καθοριστεί εάν ένα Ελέγχον Πρόσωπο είναι Δηλωτέο Πρόσωπο, ο Δηλών Πάροχος Υπηρεσιών Κρυπτοστοιχείων στηρίζεται στην αυτοπιστοποίηση από την Οντότητα - Χρήστη Κρυπτοστοιχείων ή στο Ελέγχον Πρόσωπο που επιτρέπει στον Δηλούντα Πάροχο Υπηρεσιών Κρυπτοστοιχείων να προσδιορίσει τη φορολογική κατοικία ή τις φορολογικές κατοικίες του Ελέγχοντος Προσώπου και να επιβεβαιώσει τον εύλογο χαρακτήρα της εν λόγω αυτοπιστοποίησης με βάση τις πληροφορίες που λαμβάνει ο Δηλών Πάροχος Υπηρεσιών Κρυπτοστοιχείων, συμπεριλαμβανομένων τυχόν εγγράφων που συλλέγονται σύμφωνα με τις σχετικές με τον Πελάτη διαδικασίες δέουσας επιμέλειας.

3. Εάν κάποια στιγμή υπάρξει αλλαγή στις περιστάσεις σε σχέση με Οντότητα - Χρήστη Κρυπτοστοιχείων ή τα οικεία Ελέγχοντα Πρόσωπα, η οποία έχει ως αποτέλεσμα ο Δηλών Πάροχος Υπηρεσιών Κρυπτοστοιχείων να γνωρίζει, ή να θεωρεί ευλόγως, ότι η αρχική αυτοπιστοποίηση είναι λανθασμένη ή αναξιόπιστη, ο Δηλών Πάροχος Υπηρεσιών Κρυπτοστοιχείων δεν μπορεί να βασιστεί στην αρχική αυτοπιστοποίηση και εξασφαλίζει ισχύουσα αυτοπιστοποίηση ή εύλογη εξήγηση και, κατά περίπτωση, δικαιολογητικά έγγραφα για την εγκυρότητα της αρχικής αυτοπιστοποίησης.

Γ. Απαιτήσεις για την εγκυρότητα των αυτοπιστοποιήσεων

1. Η αυτοπιστοποίηση που παρέχεται από ιδιώτη Χρήστη Κρυπτοστοιχείων ή Ελέγχον Πρόσωπο είναι έγκυρη μόνον εφόσον έχει υπογραφεί ή επιβεβαιωθεί με άλλο τρόπο από τον ιδιώτη Χρήστη Κρυπτοστοιχείων ή το Ελέγχον Πρόσωπο, έχει ημερομηνία το αργότερο κατά την ημερομηνία παραλαβής και περιέχει τις ακόλουθες πληροφορίες όσον αφορά τον ιδιώτη Χρήστη Κρυπτοστοιχείων ή το Ελέγχον Πρόσωπο:

α) όνομα και επώνυμο,

β) διεύθυνση κατοικίας,

γ) κράτος μέλος ή κράτη μέλη φορολογικής κατοικίας,

δ) για κάθε Δηλωτέο Πρόσωπο, τον Α.Φ.Μ. για κάθε κράτος μέλος,

ε) ημερομηνία γέννησης.

2. Η αυτοπιστοποίηση που παρέχεται από Οντότητα - Χρήστη Κρυπτοστοιχείων ή Ελέγχον Πρόσωπο είναι έγκυρη μόνον εφόσον έχει υπογραφεί ή επιβεβαιωθεί με άλλο τρόπο από την Οντότητα - Χρήστη Κρυπτοστοιχείων, έχει ημερομηνία το αργότερο κατά την ημερομηνία παραλαβής και περιέχει τις ακόλουθες πληροφορίες όσον αφορά την Οντότητα - Χρήστη Κρυπτοστοιχείων:

α) επωνυμία,

β) διεύθυνση,

γ) κράτος μέλος ή κράτη μέλη φορολογικής κατοικίας,

δ) για κάθε Δηλωτέο Πρόσωπο, τον Α.Φ.Μ. για κάθε κράτος μέλος,

ε) στην περίπτωση Οντότητας - Χρήστη Κρυπτοστοιχείων εκτός Ενεργής Οντότητας ή Εξαιρούμενου Προσώπου, τις πληροφορίες που περιγράφονται στην παρ. 1 της Ενότητας Γ΄ σχετικά με κάθε Ελέγχον Πρόσωπο της Οντότητας - Χρήστη Κρυπτοστοιχείων, εκτός αν το Ελέγχον Πρόσωπο έχει παράσχει αυτοπιστοποίηση σύμφωνα με την παρ. 1 της Ενότητας Γ΄,

καθώς και τους ρόλους δυνάμει των οποίων κάθε Δηλωτέο Πρόσωπο είναι Ελέγχον Πρόσωπο της Οντότητας, εάν δεν έχει ήδη προσδιοριστεί με βάση τις σχετικές με τον Πελάτη διαδικασίες δέουσας επιμέλειας,

στ) κατά περίπτωση, πληροφορίες σχετικά με τα κριτήρια που πληροί για να αντιμετωπιστεί ως Ενεργή Οντότητα ή Εξαιρούμενο Πρόσωπο.

Δ. Γενικές απαιτήσεις δέουσας επιμέλειας

1. Ο Δηλών Πάροχος Υπηρεσιών Κρυπτοστοιχείων που είναι επίσης Χρηματοπιστωτικό Ίδρυμα για τους σκοπούς του άρθρου 9ΑΔ μπορεί να βασίζεται στις διαδικασίες δέουσας επιμέλειας που ολοκληρώνονται δυνάμει των Τμημάτων IV και VI του Παραρτήματος I για τους σκοπούς των διαδικασιών δέουσας επιμέλειας σύμφωνα με το παρόν Τμήμα. Ο Δηλών Πάροχος Υπηρεσιών Κρυπτοστοιχείων μπορεί, επίσης, να βασίζεται σε αυτοπιστοποίηση που έχει ήδη συλλεχθεί για άλλους φορολογικούς σκοπούς, υπό την προϋπόθεση ότι η εν λόγω αυτοπιστοποίηση πληροί τις απαιτήσεις της Ενότητας Γ΄.

2. Ο Δηλών Πάροχος Υπηρεσιών Κρυπτοστοιχείων μπορεί να βασίζεται σε τρίτο μέρος για την εκπλήρωση των υποχρεώσεων δέουσας επιμέλειας που ορίζονται στο παρόν, αλλά οι υποχρεώσεις αυτές εξακολουθούν να εμπίπτουν στην αρμοδιότητα του Δηλούντος Παρόχου Υπηρεσιών Κρυπτοστοιχείων.

ΤΜΗΜΑ IV
ΟΡΙΣΜΟΙ

Οι ακόλουθοι ορισμοί έχουν την έννοια που ορίζεται κάτωθι:

Α. Δηλωτέο Κρυπτοστοιχείο

1. Ως «Κρυπτοστοιχείο» νοείται το κρυπτοστοιχείο, όπως ορίζεται στο σημείο 5) της παρ. 1 του άρθρου 3 του Κανονισμού (ΕΕ) 2023/1114 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 31ης Μαΐου 2023, για τις αγορές κρυπτοστοιχείων και για την τροποποίηση των κανονισμών (ΕΕ) 1093/2010 και (ΕΕ) 1095/2010 και των οδηγιών 2013/36/ΕΕ και (ΕΕ) 2019/1937 (L 150).

2. Ως «Ψηφιακό Νόμισμα Κεντρικής Τράπεζας» νοείται κάθε ψηφιακό Παραστατικό Νόμισμα που εκδίδεται από κεντρική τράπεζα ή άλλη νομισματική αρχή.

3. Ως «Κεντρική Τράπεζα» νοείται κάθε ίδρυμα το οποίο, είτε διά νόμου είτε με την έγκριση της κυβέρνησης, αποτελεί, εκτός από την κυβέρνηση της δικαιοδοσίας αυτή καθαυτή, την κύρια αρχή έκδοσης μέσων προοριζόμενων να κυκλοφορήσουν ως νόμισμα. Στα ιδρύματα αυτά μπορεί να περιλαμβάνονται όργανα διακριτά από την κυβέρνηση της δικαιοδοσίας, είτε βρίσκονται υπό την πλήρη ή μερική κυριότητα της δικαιοδοσίας είτε όχι.

4. Ως «Δηλωτέο Κρυπτοστοιχείο» νοείται κάθε Κρυπτοστοιχείο εκτός από Ψηφιακό Νόμισμα Κεντρικής Τράπεζας, Ηλεκτρονικό Χρήμα ή κάθε Κρυπτοστοιχείο για το οποίο ο Δηλών Πάροχος Υπηρεσιών Κρυπτοστοιχείων έχει προσδιορίσει επαρκώς ότι δεν μπορεί να χρησιμοποιηθεί για σκοπούς πληρωμής ή επένδυσης.

5. Για τους σκοπούς του παρόντος παραρτήματος, ως «Ηλεκτρονικό Χρήμα» νοείται κάθε Κρυπτοστοιχείο το οποίο:

α) αποτελεί ψηφιακή αναπαράσταση ενός ενιαίου Παραστατικού Νομίσματος,

β) εκδίδεται κατά την παραλαβή χρηματικών ποσών με σκοπό την πραγματοποίηση πράξεων πληρωμής,

γ) αντιπροσωπεύεται από απαίτηση έναντι του εκδότη εκφρασμένη στο ίδιο Παραστατικό Νόμισμα,

δ) γίνεται αποδεκτό έναντι πληρωμής από φυσικό ή νομικό πρόσωπο άλλο από τον εκδότη, και

ε) βάσει των κανονιστικών απαιτήσεων στις οποίες υπόκειται ο εκδότης, εξαγοράζεται ανά πάσα στιγμή και στην ονομαστική αξία για το ίδιο Παραστατικό Νόμισμα κατόπιν αιτήματος του κατόχου του προϊόντος.

Ο όρος «Ηλεκτρονικό Χρήμα» δεν περιλαμβάνει προϊόν που δημιουργείται με αποκλειστικό σκοπό τη διευκόλυνση της μεταφοράς χρηματικών ποσών από έναν πελάτη σε άλλο πρόσωπο σύμφωνα με τις οδηγίες του πελάτη. Ένα προϊόν δεν δημιουργείται με αποκλειστικό σκοπό τη διευκόλυνση της μεταφοράς χρηματικών ποσών εάν, κατά τη συνήθη πορεία των επιχειρηματικών δραστηριοτήτων της μεταβιβάζουσας οντότητας, τα κεφάλαια που συνδέονται με το εν λόγω προϊόν διατηρούνται για διάστημα μεγαλύτερο των εξήντα (60) ημερών από τη λήψη των οδηγιών για τη διευκόλυνση της μεταφοράς ή, εάν δεν ληφθούν οδηγίες, τα κεφάλαια που συνδέονται με το εν λόγω προϊόν διατηρούνται για διάστημα μεγαλύτερο των εξήντα (60) ημερών από τη λήψη τους.

Β. Δηλών Πάροχος Υπηρεσιών Κρυπτοστοιχείων

1. Ως «Πάροχος Υπηρεσιών Κρυπτοστοιχείων» νοείται ο πάροχος υπηρεσιών Κρυπτοστοιχείων, όπως ορίζεται στο σημείο 15) της παρ. 1 του άρθρου 3 του Κανονισμού (ΕΕ) 2023/1114.

2. Ως «Φορέας Εκμετάλλευσης Κρυπτοστοιχείων» νοείται ο πάροχος υπηρεσιών Κρυπτοστοιχείων που δεν είναι Πάροχος Υπηρεσιών Κρυπτοστοιχείων.

3. Ως «Δηλών Πάροχος Υπηρεσιών Κρυπτοστοιχείων» νοείται κάθε Πάροχος Υπηρεσιών Κρυπτοστοιχείων και κάθε Φορέας Εκμετάλλευσης Κρυπτοστοιχείων που παρέχει μία ή περισσότερες υπηρεσίες Κρυπτοστοιχείων που υλοποιούν Συναλλαγές Ανταλλαγής εκ μέρους ή για λογαριασμό Δηλωτέου Χρήστη.

4. Ως «Υπηρεσία Κρυπτοστοιχείων» νοείται η υπηρεσία Κρυπτοστοιχείων όπως ορίζεται στο σημείο 16) της παρ. 1 του άρθρου 3 του Κανονισμού (ΕΕ) 2023/1114, συμπεριλαμβανομένης της δέσμευσης Κρυπτοστοιχείων και του δανεισμού Κρυπτοστοιχείων.

Γ. Δηλωτέα Συναλλαγή

1. Ως «Δηλωτέα Συναλλαγή» νοείται κάθε:

α) Συναλλαγή Ανταλλαγής, και

β) Μεταβίβαση Δηλωτέων Κρυπτοστοιχείων.

2. Ως «Συναλλαγή Ανταλλαγής» νοείται οποιαδήποτε:

α) ανταλλαγή μεταξύ Δηλωτέων Κρυπτοστοιχείων και Παραστατικών Νομισμάτων, και

β) ανταλλαγή μεταξύ ενός ή περισσότερων μορφών Δηλωτέων Κρυπτοστοιχείων.

3. Ως «Δηλωτέα Συναλλαγή Πληρωμών Λιανικής» νοείται η Μεταβίβαση Δηλωτέων Κρυπτοστοιχείων έναντι αγαθών ή υπηρεσιών, αξίας άνω των πενήντα χιλιάδων (50.000) δολαρίων Η.Π.Α. (ή το αντίστοιχο ποσό σε άλλο νόμισμα).

4. Ως «Μεταβίβαση» νοείται η συναλλαγή με την οποία μεταφέρεται Δηλωτέο Κρυπτοστοιχείο από ή προς τη διεύθυνση ή λογαριασμό Κρυπτοστοιχείων ενός Χρήστη Κρυπτοστοιχείων, πλην εκείνου που τηρείται από τον Δηλούντα Πάροχο Υπηρεσιών Κρυπτοστοιχείων για λογαριασμό του ίδιου Χρήστη Κρυπτοστοιχείων, περίπτωση κατά την οποία, βάσει των γνώσεων που έχει στη διάθεσή του ο Δηλών Πάροχος Υπηρεσιών

Κρυπτοστοιχείων κατά τον χρόνο της συναλλαγής, ο Δηλών Πάροχος Υπηρεσιών Κρυπτοστοιχείων δεν μπορεί να προσδιορίσει ότι η συναλλαγή είναι Συναλλαγή Ανταλλαγής.
5. Ως «Παραστατικό Νόμισμα» νοείται το επίσημο νόμισμα μιας δικαιοδοσίας, το οποίο εκδίδεται από δικαιοδοσία ή από ορισθείσα κεντρική τράπεζα ή νομισματική αρχή μιας δικαιοδοσίας, όπως αντιπροσωπεύεται από τραπεζογραμμάτια ή κέρματα ή από χρήμα σε διάφορες ψηφιακές μορφές, συμπεριλαμβανομένων των τραπεζικών αποθεμάτων και των Ψηφιακών Νομισμάτων Κεντρικής Τράπεζας. Ο όρος περιλαμβάνει επίσης το χρήμα εμπορικών τραπεζών και τα προϊόντα ηλεκτρονικού χρήματος (Ηλεκτρονικό Χρήμα).
Δ. Δηλωτέος Χρήστης
1. Ως «Δηλωτέος Χρήστης» νοείται ο Χρήστης Κρυπτοστοιχείων που είναι Δηλωτέο Πρόσωπο κάτοικος κράτους μέλους.
2. Ως «Χρήστης Κρυπτοστοιχείων» νοείται φυσικό πρόσωπο ή Οντότητα που είναι πελάτης Δηλούντος Παρόχου Υπηρεσιών Κρυπτοστοιχείων για τη διενέργεια Δηλωτέων Συναλλαγών. Φυσικό πρόσωπο ή Οντότητα, πλην Χρηματοπιστωτικού Ιδρύματος ή Δηλούντος Παρόχου Υπηρεσιών Κρυπτοστοιχείων, που ενεργεί ως Χρήστης Κρυπτοστοιχείων προς όφελος ή για λογαριασμό άλλου φυσικού προσώπου ή Οντότητας ως αντιπρόσωπος, θεματοφύλακας, εντολοδόχος, υπογράφων, σύμβουλος επενδύσεων ή ενδιάμεσος δεν λογίζεται Χρήστης Κρυπτοστοιχείων και το εν λόγω άλλο φυσικό πρόσωπο ή Οντότητα λογίζεται Χρήστης Κρυπτοστοιχείων. Όταν ένας Δηλών Πάροχος Υπηρεσιών Κρυπτοστοιχείων παρέχει υπηρεσία που εκτελεί Δηλωτέες Συναλλαγές Πληρωμών Λιανικής για έμπορο ή εξ ονόματός του, ο Δηλών Πάροχος Υπηρεσιών Κρυπτοστοιχείων αντιμετωπίζει επίσης τον πελάτη που είναι ο αντισυμβαλλόμενος του εμπόρου για τις εν λόγω Δηλωτέες Συναλλαγές Πληρωμών Λιανικής ως τον Χρήστη Κρυπτοστοιχείων σε σχέση με τις εν λόγω Δηλωτέες Συναλλαγές Πληρωμών Λιανικής, υπό την προϋπόθεση ότι ο Δηλών Πάροχος Υπηρεσιών Κρυπτοστοιχείων υποχρεούται να επαληθεύσει την ταυτότητα του εν λόγω πελάτη στο πλαίσιο της Δηλωτέας Συναλλαγής Πληρωμών Λιανικής σύμφωνα με τους εθνικούς κανόνες για την καταπολέμηση της νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες.
3. Ως «Ιδιώτης Χρήστης Κρυπτοστοιχείων» νοείται ο Χρήστης Κρυπτοστοιχείων που είναι φυσικό πρόσωπο.
4. Ως «Προϋπάρχων Ιδιώτης Χρήστης Κρυπτοστοιχείων» νοείται ο ιδιώτης Χρήστης Κρυπτοστοιχείων που έχει συνάψει σχέση με τον Δηλούντα Πάροχο Υπηρεσιών Κρυπτοστοιχείων στις 31 Δεκεμβρίου 2025.
5. Ως «Οντότητα - Χρήστης Κρυπτοστοιχείων» νοείται ο Χρήστης Κρυπτοστοιχείων που είναι Οντότητα.
6. Ως «Προϋπάρχουσα Οντότητα - Χρήστης Κρυπτοστοιχείων» νοείται η Οντότητα - Χρήστης Κρυπτοστοιχείων που έχει συνάψει σχέση με τον Δηλούντα Πάροχο Υπηρεσιών Κρυπτοστοιχείων στις 31 Δεκεμβρίου 2025.
7. Ως «Δηλωτέο Πρόσωπο» νοείται πρόσωπο κράτους μέλους εκτός από Εξαιρούμενο Πρόσωπο.
8. Ως «Πρόσωπο κράτους μέλους» σχετικά με την Ελλάδα, νοείται η Οντότητα ή το φυσικό πρόσωπο με κατοικία σε οποιοδήποτε κράτος μέλος σύμφωνα με τη φορολογική νομοθεσία του εν λόγω κράτους μέλους ή κληρονομία θανόντος, ο οποίος ήταν κάτοικος οποιουδήποτε κράτους μέλους. Για τον σκοπό αυτόν, Οντότητες όπως προσωπικές εταιρείες, ετερόρρυθμες εταιρείες ή παρόμοια νομικά μορφώματα, τα οποία δεν έχουν κατοικία για φορολογικούς

σκοπούς, λογίζονται ως κάτοικοι στη δικαιοδοσία όπου βρίσκεται ο τόπος άσκησης της πραγματικής διοίκησής τους.

9. Ως «Ελέγχοντα Πρόσωπα» νοούνται τα φυσικά πρόσωπα που ασκούν έλεγχο επί Οντότητας. Στην περίπτωση του καταπιστεύματος, ως ελέγχον πρόσωπο νοείται ο καταπιστευματοπάροχος ή οι καταπιστευματοπάροχοι, ο καταπιστευματοδόχος ή οι καταπιστευματοδόχοι, ο προστάτης ή οι προστάτες (εφόσον υπάρχουν), ο δικαιούχος ή οι δικαιούχοι ή η τάξη ή οι τάξεις των δικαιούχων και οποιοδήποτε άλλο φυσικό πρόσωπο ή πρόσωπα ασκούν τον τελικό πραγματικό έλεγχο επί του καταπιστεύματος και, σε περίπτωση νομικού μορφώματος που δεν είναι καταπίστευμα, ως ελέγχον πρόσωπο νοείται το πρόσωπο που βρίσκεται σε ισοδύναμες ή παρόμοιες θέσεις. Ο όρος «Ελέγχοντα Πρόσωπα» ερμηνεύεται κατά τρόπο συνεπή προς τον όρο «πραγματικός δικαιούχος» όπως ορίζεται στην περ. 17 του άρθρου 3 του ν. 4557/2018 όσον αφορά τους Δηλούντες Παρόχους Υπηρεσιών Κρυπτοστοιχείων.

10. Ως «Ενεργή Οντότητα» νοείται οποιαδήποτε Οντότητα πληροί οποιοδήποτε από τα ακόλουθα κριτήρια:

α) το ποσοστό του παθητικού εισοδήματος για το προηγούμενο ημερολογιακό έτος είναι μικρότερο του πενήντα τοις εκατό (50%) του ακαθάριστου εισοδήματος της Οντότητας και το ποσοστό των περιουσιακών στοιχείων που παράγουν παθητικό εισόδημα ή διακρατούνται για την παραγωγή παθητικού εισοδήματος κατά το προηγούμενο ημερολογιακό έτος είναι μικρότερο του πενήντα τοις εκατό (50%) των περιουσιακών στοιχείων της Οντότητας,

β) κατ' ουσία, όλες οι δραστηριότητες της Οντότητας συνίστανται στην κατοχή, εν όλω ή εν μέρει, των εν κυκλοφορία τίτλων κεφαλαίου μίας ή περισσότερων θυγατρικών με δραστηριότητες σε επιχειρηματικούς κλάδους ή τομείς διάφορους από αυτούς των χρηματοπιστωτικών ιδρυμάτων ή στην παροχή χρηματοδότησης και υπηρεσιών προς αυτήν ή αυτές· στην κατηγορία αυτή δεν δύναται να υπαχθεί Οντότητα η οποία λειτουργεί ή εμφανίζεται ως επενδυτικό κεφάλαιο, όπως ιδιωτικό επενδυτικό κεφάλαιο, εταιρεία επιχειρηματικού κεφαλαίου ή κεφάλαιο εξαγορών μέσω μόχλευσης, ή οποιοσδήποτε άλλος οργανισμός επενδύσεων σκοπός του οποίου είναι να αποκτήσει ή να χρηματοδοτήσει εταιρείες και να διατηρεί στη συνέχεια δικαιώματα στις εταιρείες αυτές ως τίτλους κεφαλαίου για επενδυτικούς σκοπούς,

γ) η Οντότητα δεν έχει ακόμη επιχειρηματική δραστηριότητα και δεν έχει προηγούμενο ιστορικό λειτουργίας, αλλά επενδύει κεφάλαιο σε περιουσιακά στοιχεία με σκοπό την άσκηση επιχειρηματικής δραστηριότητας διάφορης από αυτήν των χρηματοπιστωτικών ιδρυμάτων, εφόσον η εν λόγω εξαίρεση δεν εφαρμόζεται στην Οντότητα μετά την πάροδο εικοσιτεσσάρων (24) μηνών από την ημερομηνία αρχικής σύστασης της Οντότητας,

δ) η Οντότητα δεν υπήρξε χρηματοπιστωτικό ίδρυμα κατά τα τελευταία πέντε (5) έτη και βρίσκεται σε εξέλιξη η διαδικασία ρευστοποίησης των περιουσιακών της στοιχείων ή η Οντότητα αναδιοργανώνεται με σκοπό να εξακολουθήσει να δραστηριοποιείται ή να δραστηριοποιηθεί εκ νέου σε επιχειρηματικό τομέα άλλον από αυτόν των χρηματοπιστωτικών ιδρυμάτων,

ε) η Οντότητα ασκεί κυρίως δραστηριότητες χρηματοδότησης και αντιστάθμισης κινδύνου με ή για Συνδεόμενες Οντότητες που δεν είναι χρηματοπιστωτικά ιδρύματα και δεν παρέχει υπηρεσίες χρηματοδότησης ή αντιστάθμισης κινδύνου σε Οντότητα που δεν είναι Συνδεόμενη Οντότητα, εφόσον ο όμιλος οποιασδήποτε τέτοιας Συνδεόμενης Οντότητας δραστηριοποιείται κυρίως σε χώρο άλλον από αυτόν των χρηματοπιστωτικών ιδρυμάτων, ή

στ) η Οντότητα πληροί όλες τις ακόλουθες προϋποθέσεις:
στα) έχει συσταθεί και λειτουργεί εντός της δικαιοδοσίας όπου έχει την κατοικία της αποκλειστικά για θρησκευτικούς, φιλανθρωπικούς, επιστημονικούς, καλλιτεχνικούς, πολιτιστικούς, αθλητικούς ή εκπαιδευτικούς σκοπούς ή έχει συσταθεί και λειτουργεί εντός της δικαιοδοσίας όπου έχει την κατοικία της και αποτελεί επαγγελματική οργάνωση, σύνδεσμο επιχειρήσεων, εμπορικό επιμελητήριο, οργάνωση εργαζομένων, οργάνωση αγροτικών ή οπωροκηπευτικών εκμεταλλεύσεων, ένωση πολιτών ή οργάνωση που λειτουργεί αποκλειστικά για την προαγωγή της κοινωνικής ευημερίας,
στβ) απαλλάσσεται από φόρο εισοδήματος στη δικαιοδοσία όπου έχει την κατοικία της,
στγ) δεν διαθέτει μετόχους ή μέλη που έχουν δικαιώματα κυριότητας ή επικαρπίας επί των εσόδων ή των περιουσιακών της στοιχείων,
στδ) η ισχύουσα νομοθεσία της δικαιοδοσίας όπου έχει την κατοικία της η Οντότητα ή τα συστατικά έγγραφα της Οντότητας δεν επιτρέπουν οποιαδήποτε διανομή εσόδων ή περιουσιακών στοιχείων της Οντότητας σε φυσικό πρόσωπο ή μη φιλανθρωπική Οντότητα ή τη χρήση των εσόδων ή περιουσιακών στοιχείων προς όφελός τους, εκτός αν η διανομή ή χρήση αυτή γίνεται στο πλαίσιο της άσκησης των φιλανθρωπικών δραστηριοτήτων της Οντότητας ή ως πληρωμή εύλογης αμοιβής για την παροχή υπηρεσιών ή ως πληρωμή τιμήματος για την πραγματική εμπορική αξία ιδιοκτησίας που αγόρασε η Οντότητα, και
στε) η ισχύουσα νομοθεσία της δικαιοδοσίας όπου έχει την κατοικία της η Οντότητα ή τα συστατικά έγγραφα της Οντότητας απαιτούν, σε περίπτωση εκκαθάρισης ή διάλυσης, να διανέμονται όλα τα περιουσιακά στοιχεία της Οντότητας σε κρατική οντότητα ή σε άλλη μη κερδοσκοπική οργάνωση ή να περιέρχονται στην κυβέρνηση της δικαιοδοσίας όπου έχει την κατοικία της η Οντότητα ή σε άλλη διοικητική υποδιαίρεση.
Ε. Εξαιρούμενο Πρόσωπο
1. Ως «Εξαιρούμενο Πρόσωπο» νοείται:
α) Οντότητα, οι τίτλοι κεφαλαίου της οποίας αποτελούν αντικείμενο τακτικής διαπραγμάτευσης σε μία ή περισσότερες αναγνωρισμένες αγορές κινητών αξιών,
β) Οντότητα που είναι Συνδεόμενη Οντότητα Οντότητας που περιγράφεται στην περ. α),
γ) Κρατική Οντότητα,
δ) Διεθνής Οργανισμός,
ε) Κεντρική Τράπεζα, ή
στ) Χρηματοπιστωτικό Ίδρυμα εκτός από Επενδυτική Οντότητα που περιγράφεται στην περ. β) της παρ. 5 της Ενότητας Ε΄.
2. Ως «Χρηματοπιστωτικό Ίδρυμα» νοείται κάθε Ίδρυμα Θεματοφυλακής, Ίδρυμα Καταθέσεων, Επενδυτική Οντότητα ή Καθορισμένη Ασφαλιστική Εταιρεία.
3. Ως «Ίδρυμα Θεματοφυλακής» νοείται κάθε Οντότητα που αναπτύσσει δραστηριότητα της οποίας ουσιώδης πτυχή είναι η φύλαξη χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων για λογαριασμό τρίτων. Η φύλαξη χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων για λογαριασμό τρίτων συνιστά ουσιώδη πτυχή της δραστηριότητας Οντότητας εάν το ακαθάριστο εισόδημα της Οντότητας από τη φύλαξη χρηματοοικονομικών στοιχείων και από συναφείς χρηματοοικονομικές υπηρεσίες ισούται ή υπερβαίνει το είκοσι τοις εκατό (20%) του ακαθάριστου εισοδήματός της κατά το βραχύτερο από τα ακόλουθα χρονικά διαστήματα: α) την τριετία που λήγει στις 31 Δεκεμβρίου (ή την τελευταία ημέρα μη ημερολογιακής ετήσιας λογιστικής περιόδου) πριν από το έτος του προσδιορισμού ή β) το διάστημα κατά το οποίο υφίσταται η Οντότητα.

4. Ως «Ίδρυμα Καταθέσεων» νοείται κάθε Οντότητα η οποία:
α) δέχεται καταθέσεις στο σύνηθες πλαίσιο τραπεζικών ή παρεμφερών δραστηριοτήτων, ή
β) κατέχει Ηλεκτρονικό Χρήμα ή Ψηφιακά Νομίσματα Κεντρικής Τράπεζας προς όφελος των πελατών.
5. Ως «Επενδυτική Οντότητα» νοείται κάθε Οντότητα:
α) η οποία ασκεί κατά κύριο λόγο ως δραστηριότητα μία ή περισσότερες από τις ακόλουθες εργασίες ή πράξεις για λογαριασμό ή εξ ονόματος πελάτη:
αα) διαπραγμάτευση σε μέσα της χρηματαγοράς (επιταγές, γραμμάτια, πιστοποιητικά καταθέσεων, παράγωγα κ.λπ.), συνάλλαγμα μέσα σε συνάλλαγμα, επιτόκια και δείκτες, κινητές αξίες, συμβόλαια μελλοντικής εκπλήρωσης επί βασικών εμπορευμάτων,
αβ) ατομική και συλλογική διαχείριση χαρτοφυλακίου, ή
αγ) άλλες δραστηριότητες επένδυσης ή διαχείρισης Χρηματοοικονομικών Περιουσιακών Στοιχείων, χρημάτων ή Δηλωτέων Κρυπτοστοιχείων εξ ονόματος τρίτων, ή
β) το ακαθάριστο εισόδημα της οποίας προκύπτει κατά κύριο λόγο από επενδύσεις, επανεπενδύσεις ή αγοραπωλησίες Χρηματοοικονομικών Περιουσιακών Στοιχείων ή Δηλωτέων Κρυπτοστοιχείων, εάν την Οντότητα διαχειρίζεται άλλη Οντότητα που είναι Ίδρυμα Καταθέσεων, Ίδρυμα Θεματοφυλακής, Καθορισμένη Ασφαλιστική Εταιρεία ή Επενδυτική Οντότητα που περιγράφεται στην περ. α) της παρ. 5 της Ενότητας Ε΄.
Μια Οντότητα θεωρείται ότι ασκεί κατά κύριο λόγο ως δραστηριότητα μία ή περισσότερες από τις εργασίες που περιγράφονται στην περ. α) της παρ. 5 της Ενότητας Ε΄ ή το ακαθάριστο εισόδημά της προκύπτει κατά κύριο λόγο από επενδύσεις, επανεπενδύσεις ή αγοραπωλησίες Χρηματοοικονομικών Περιουσιακών Στοιχείων ή Δηλωτέων Κρυπτοστοιχείων για τους σκοπούς της περ. β) της παρ. 5 της Ενότητας Ε΄, εάν το ακαθάριστο εισόδημά της από τις σχετικές εργασίες ισούται ή υπερβαίνει το πενήντα τοις εκατό (50%) του ακαθάριστου εισοδήματός της κατά το βραχύτερο από τα ακόλουθα χρονικά διαστήματα: α) την τριετία που λήγει στις 31 Δεκεμβρίου του έτους που προηγείται του έτους του προσδιορισμού, ή β) το διάστημα κατά το οποίο υφίσταται η Οντότητα.
Για τους σκοπούς της υποπερ. αγ) της περ. α) της παρ. 5 της Ενότητας Ε΄ ο όρος «άλλες δραστηριότητες επένδυσης ή διαχείρισης Χρηματοοικονομικών Περιουσιακών Στοιχείων, χρημάτων ή Δηλωτέων Κρυπτοστοιχείων εξ ονόματος τρίτων» δεν περιλαμβάνει την παροχή υπηρεσιών που υλοποιούν Συναλλαγές Ανταλλαγής εκ μέρους ή για λογαριασμό πελατών. Στον όρο «Επενδυτική Οντότητα» δεν περιλαμβάνονται Οντότητες που αποτελούν ενεργές οντότητες σύμφωνα με τα κριτήρια των περ. β) έως ε) της παρ. 10 της Ενότητας Δ΄.
Η παρούσα παράγραφος ερμηνεύεται κατά τρόπο σύμφωνο με τη διατύπωση που χρησιμοποιείται για τον ορισμό του «χρηματοπιστωτικού οργανισμού» στην περ. 3 του άρθρου 3 του ν. 4557/2018.
6. Ως «Καθορισμένη Ασφαλιστική Εταιρεία» νοείται κάθε Οντότητα η οποία είναι ασφαλιστική εταιρεία ή η εταιρεία συμμετοχών που ελέγχει ασφαλιστική εταιρεία που προσφέρει Ασφαλιστήριο Συμβόλαιο με Αξία Εξαγοράς ή Συμβόλαιο Προσόδων ή υποχρεούται να καταβάλλει πληρωμές δυνάμει τέτοιου είδους συμβολαίων.
7. Ως «Κρατική Οντότητα» νοείται η κυβέρνηση δικαιοδοσίας, κάθε πολιτική υποδιαίρεση δικαιοδοσίας που, για την αποφυγή αμφιβολιών, καλύπτει ως όρος τα κράτη, τις επαρχίες, τις περιφέρειες και τους δήμους ή κάθε υπηρεσία ή όργανο που τελεί υπό την πλήρη κυριότητα δικαιοδοσίας ή ενός ή περισσοτέρων εκ των προαναφερόμενων. Στην κατηγορία

αυτή περιλαμβάνονται τα συνιστώντα μέρη, οι ελεγχόμενες οντότητες και οι πολιτικές υποδιαιρέσεις δικαιοδοσιών.

α) Ως «συνιστόν μέρος» δικαιοδοσίας νοείται κάθε πρόσωπο, οργανισμός, υπηρεσία, γραφείο, ταμείο, όργανο ή άλλος φορέας, ανεξαρτήτως ονομασίας, που αποτελεί διοικούσα αρχή δικαιοδοσίας. Τα καθαρά έσοδα της διοικούσας αρχής πιστώνονται στον λογαριασμό της ή σε άλλους λογαριασμούς της δικαιοδοσίας και κανένα μερίδιό τους δεν πρέπει να καταλήγει προς όφελος ιδιώτη. Στον όρο «συνιστόν μέρος» δεν περιλαμβάνονται φυσικά πρόσωπα ασκούντα εξουσία ή κατέχοντα επίσημες ή διοικητικές θέσεις τα οποία ενεργούν ως ιδιώτες ή υπό την προσωπική τους ιδιότητα.

β) Ως «ελεγχόμενη οντότητα» νοείται κάθε Οντότητα που είναι διακριτή ως προς τη μορφή της από τη δικαιοδοσία ή συνιστά άλλως διακριτή νομική οντότητα, υπό την προϋπόθεση ότι:

βα) η Οντότητα τελεί υπό την πλήρη κυριότητα και τον πλήρη έλεγχο μίας ή περισσότερων κρατικών οντοτήτων, είτε άμεσα είτε μέσω μίας ή περισσότερων ελεγχόμενων οντοτήτων,

ββ) τα καθαρά έσοδα της Οντότητας πιστώνονται στον λογαριασμό της ή στους λογαριασμούς ενός ή περισσότερων κρατικών οντοτήτων και κανένα μερίδιο του εισοδήματός της δεν καταλήγει προς όφελος ιδιώτη, και

βγ) με τη διάλυσή της, τα περιουσιακά στοιχεία της Οντότητας περιέρχονται σε μία ή περισσότερες κρατικές οντότητες.

γ) Το εισόδημα δεν θεωρείται ότι καταλήγει προς όφελος ιδιωτών εάν τα πρόσωπα αυτά είναι οι προβλεπόμενοι δικαιούχοι κρατικού προγράμματος και οι δραστηριότητες του προγράμματος εκτελούνται υπέρ της κοινής ωφέλειας του γενικού πληθυσμού ή αφορούν τη διαχείριση ορισμένης πτυχής της διακυβέρνησης. Ωστόσο, κατά παρέκκλιση των ανωτέρω, το εισόδημα θεωρείται ότι καταλήγει προς όφελος ιδιωτών εάν προκύπτει από τη χρήση κρατικής οντότητας για την άσκηση εμπορικών δραστηριοτήτων, όπως, παραδείγματος χάριν, εμπορικών τραπεζικών δραστηριοτήτων, μέσω των οποίων παρέχονται χρηματοοικονομικές υπηρεσίες σε ιδιώτες.

8. Ως «Διεθνής Οργανισμός» νοείται κάθε διεθνής οργανισμός ή υπηρεσία ή όργανο που τελεί υπό την πλήρη κυριότητα αυτού. Στην κατηγορία αυτή περιλαμβάνεται κάθε διακυβερνητικός οργανισμός (συμπεριλαμβανομένων των υπερεθνικών):

α) που απαρτίζεται κατά κύριο λόγο από κυβερνήσεις,

β) που έχει συνάψει συμφωνία έδρας ή παρεμφερή επί της ουσίας συμφωνία με τη δικαιοδοσία, και

γ) του οποίου το εισόδημα δεν καταλήγει προς όφελος ιδιωτών.

9. Στον όρο «Χρηματοοικονομικό Περιουσιακό Στοιχείο» περιλαμβάνονται οι τίτλοι (όπως μερίδιο στο μετοχικό κεφάλαιο εταιρειών, εταιρικά δικαιώματα ή δικαιώματα επικαρπίας σε ευρείας συμμετοχής ή εισηγμένες σε οργανωμένη αγορά προσωπικές εταιρείες ή καταπιστεύματα, γραμμάτια, ομολογίες, μη εγγυημένα ομόλογα ή άλλα αποδεικτικά οφειλής), εταιρικά δικαιώματα, εμπορεύματα, συμβάσεις ανταλλαγής (όπως συμβάσεις ανταλλαγής επιτοκίων, συμβάσεις ανταλλαγής νομισμάτων, συμβάσεις ανταλλαγής επιτοκίων διαφορετικής βάσης, συμβάσεις ανώτατου ορίου επιτοκίου, συμβάσεις κατώτατου ορίου επιτοκίου, συμβάσεις ανταλλαγής εμπορευμάτων, συμβάσεις ανταλλαγής μετοχών, συμβάσεις ανταλλαγής συνδεόμενες με δείκτες μετοχών και παρεμφερείς συμφωνίες), ασφαλιστήρια συμβόλαια ή συμβόλαια προσόδων, ή κάθε δικαίωμα (συμπεριλαμβανομένων των συμβάσεων μελλοντικής εκπλήρωσης, των προθεσμιακών

συμβάσεων ή συναφών δικαιωμάτων προαίρεσης) επί τίτλου, Δηλωτέου Κρυπτοστοιχείου, εταιρικού δικαιώματος, εμπορεύματος, σύμβασης ανταλλαγής, Ασφαλιστήριου Συμβολαίου ή Συμβολαίου Προσόδων. Στον όρο «Χρηματοοικονομικό Περιουσιακό Στοιχείο» δεν περιλαμβάνονται μη συνδεόμενα με οφειλή άμεσα δικαιώματα επί ακίνητης περιουσίας.

10. Ως «Συμμετοχικό Δικαίωμα» νοείται, στην περίπτωση προσωπικής εταιρείας που είναι χρηματοπιστωτικό ίδρυμα, δικαίωμα είτε επί του κεφαλαίου είτε επί των κερδών της εταιρείας. Στην περίπτωση καταπιστεύματος που είναι χρηματοπιστωτικό ίδρυμα, συμμετοχικό δικαίωμα θεωρείται ότι κατέχει οποιοδήποτε πρόσωπο λογίζεται καταπιστευματοπάροχος ή δικαιούχος του συνόλου ή μέρους του καταπιστεύματος ή οποιοδήποτε άλλο φυσικό πρόσωπο έχει τον τελικό πραγματικό έλεγχο του καταπιστεύματος. Το Δηλωτέο Πρόσωπο λογίζεται δικαιούχος καταπιστεύματος εάν έχει το δικαίωμα να λαμβάνει άμεσα ή έμμεσα (επί παραδείγματι, μέσω εντολοδόχου) υποχρεωτική διανομή ή μπορεί να λαμβάνει, άμεσα ή έμμεσα, προαιρετική διανομή από το καταπίστευμα.

11. Ως «Ασφαλιστήριο Συμβόλαιο» νοείται κάθε συμβόλαιο (πλην των Συμβολαίων Προσόδων) βάσει του οποίου ο ασφαλιστής συμφωνεί να καταβάλει ποσό όταν επέλθει καθορισμένο περιστατικό που αφορά θάνατο, ασθένεια, ατύχημα, ζημιά ή κίνδυνο σχετιζόμενο με ακίνητη περιουσία.

12. Ως «Συμβόλαιο Προσόδων» νοείται κάθε συμβόλαιο βάσει του οποίου ο ασφαλιστής συμφωνεί να καταβάλλει πληρωμές για χρονική περίοδο που καθορίζεται εν όλω ή εν μέρει σε σχέση με το προσδόκιμο ζωής ενός ή περισσότερων φυσικών προσώπων. Στον όρο περιλαμβάνονται επίσης συμβόλαια που θεωρούνται προσόδων σύμφωνα με τους νόμους, τους κανονισμούς ή τις πρακτικές του κράτους μέλους ή της δικαιοδοσίας όπου συνάπτεται το συμβόλαιο και βάσει της οποίας ο ασφαλιστής συμφωνεί να καταβάλλει πληρωμές για μια σειρά ετών.

13. Ως «Ασφαλιστήριο Συμβόλαιο με Αξία Εξαγοράς» νοείται κάθε Ασφαλιστήριο Συμβόλαιο (πλην συμβολαίου αντασφάλισης ζημιών μεταξύ δύο ασφαλιστικών εταιρειών) που έχει Αξία Εξαγοράς.

14. Ως «Αξία Εξαγοράς» νοείται το μεγαλύτερο από τα δύο ακόλουθα ποσά: α) το ποσό που δικαιούται να λάβει ο λήπτης της ασφάλισης σε περίπτωση εξαγοράς ή λύσης του συμβολαίου (χωρίς αφαίρεση τυχόν ποινής εξαγοράς ή δανείου ληφθέντος δυνάμει του ασφαλιστήριου συμβολαίου) και β) το ποσό που μπορεί να δανείζεται ο λήπτης της ασφάλισης δυνάμει του συμβολαίου ή σε σχέση με το συμβόλαιο αυτό. Παρά τα οριζόμενα ανωτέρω, ο όρος «αξία εξαγοράς» δεν περιλαμβάνει τα ποσά που είναι καταβλητέα δυνάμει ασφαλιστήριου συμβολαίου:

α) αποκλειστικά λόγω θανάτου του φυσικού προσώπου που ήταν ασφαλισμένο με συμβόλαιο ασφάλισης ζωής,

β) ως παροχή λόγω προσωπικής βλάβης ή ασθένειας ή άλλη παροχή που χορηγείται ως αποζημίωση για οικονομική ζημία που προκαλείται με την επέλευση του περιστατικού που καλύπτεται από την ασφάλιση,

γ) ως επιστροφή καταβληθέντων ασφαλίστρων (μείον το κόστος των ασφαλιστικών τελών, είτε έχουν όντως επιβληθεί είτε όχι) δυνάμει ασφαλιστήριου συμβολαίου (πλην συνδεδεμένου με επενδύσεις συμβολαίου ασφάλισης ζωής ή προσόδων) λόγω ακύρωσης ή λύσης του συμβολαίου, μείωσης της έκθεσης σε κινδύνους κατά την περίοδο ισχύος του συμβολαίου, ή διόρθωσης καταχώρισης ή παρόμοιου σφάλματος σε σχέση με τα ασφάλιστρα που καταβάλλονται για το συμβόλαιο,

δ) ως μέρισμα υπέρ του λήπτη της ασφάλισης (πλην του μερίσματος λύσης) εφόσον το μέρισμα σχετίζεται με ασφαλιστήριο συμβόλαιο δυνάμει του οποίου καταβλητέες είναι μόνον οι παροχές που περιγράφονται στην περ. β), ή
ε) ως επιστροφή προκαταβληθέντος ασφαλίστρου ή ποσού κατατεθειμένου για την κάλυψη μελλοντικών ασφαλίστρων στο πλαίσιο ασφαλιστήριου συμβολαίου για το οποίο το ασφάλιστρο καταβάλλεται τουλάχιστον ετησίως, εάν το ποσό του προκαταβληθέντος ασφαλίστρου ή του κατατεθειμένου για την κάλυψη μελλοντικών ασφαλίστρων ποσού δεν υπερβαίνει το επόμενο ετήσιο ασφάλιστρο που θα πρέπει να καταβληθεί δυνάμει του συμβολαίου.
ΣΤ. Διάφορα
1. Ως «σχετικές με τον Πελάτη διαδικασίες δέουσας επιμέλειας» νοούνται τα μέτρα δέουσας επιμέλειας ως προς τον Πελάτη που λαμβάνει ένας Δηλών Πάροχος Υπηρεσιών Κρυπτοστοιχείων σύμφωνα με τις διατάξεις του ν. 4557/2018 ή παρόμοιες απαιτήσεις στις οποίες υπόκειται ο εν λόγω Δηλών Πάροχος Υπηρεσιών Κρυπτοστοιχείων.
2. Ως «Οντότητα» νοείται νομικό πρόσωπο ή νομικό μόρφωμα, όπως κεφαλαιουχική εταιρεία, προσωπική εταιρεία, καταπίστευμα ή ίδρυμα.
3. Μια Οντότητα είναι «Συνδεόμενη Οντότητα» άλλης Οντότητας αν οποιαδήποτε εκ των δύο Οντοτήτων ελέγχει την άλλη ή οι δύο Οντότητες τελούν υπό κοινό έλεγχο. Για τον σκοπό αυτόν, ο έλεγχος περιλαμβάνει την άμεση ή έμμεση κυριότητα ποσοστού μεγαλύτερου του πενήντα τοις εκατό (50%) των δικαιωμάτων ψήφου και αξίας της Οντότητας.
4. Ως «Υποκατάστημα» νοείται μονάδα, επιχείρηση ή γραφείο Δηλούντος Παρόχου Υπηρεσιών Κρυπτοστοιχείων που λογίζεται υποκατάστημα σύμφωνα με το κανονιστικό καθεστώς μιας δικαιοδοσίας ή που άλλως ρυθμίζεται από τη νομοθεσία μιας δικαιοδοσίας χωριστά από άλλα γραφεία, μονάδες ή υποκαταστήματα του Δηλούντος Παρόχου Υπηρεσιών Κρυπτοστοιχείων. Όλες οι μονάδες, οι επιχειρήσεις ή τα γραφεία ενός Δηλούντος Παρόχου Υπηρεσιών Κρυπτοστοιχείων σε μια ενιαία δικαιοδοσία λογίζονται ενιαίο υποκατάστημα.
5. Ως «Ισχύουσα Ειδική Συμφωνία Αρμόδιων Αρχών» νοείται η συμφωνία μεταξύ των αρμόδιων αρχών ενός κράτους μέλους και μιας δικαιοδοσίας εκτός Ευρωπαϊκής Ένωσης, με την οποία απαιτείται η αυτόματη ανταλλαγή πληροφοριών αντίστοιχων με εκείνες της Ενότητας Β' του Τμήματος ΙΙ, όπως καθορίζεται με εκτελεστική πράξη σύμφωνα με την παρ. 11 του άρθρου 8αδ της Οδηγίας 2011/16/ΕΕ (L 64).
6. Ως «Εγκεκριμένη Δικαιοδοσία εκτός Ένωσης» νοείται μη ενωσιακή δικαιοδοσία που εφαρμόζει Ισχύουσα Ειδική Συμφωνία Αρμόδιων Αρχών με τις αρμόδιες αρχές όλων των κρατών μελών, που χαρακτηρίζονται ως δηλωτέες δικαιοδοσίες σε κατάλογο που δημοσιεύεται από την εκτός Ευρωπαϊκής Ένωσης δικαιοδοσία.
7. Ως «Α.Φ.Μ.» νοείται ο αριθμός φορολογικού μητρώου (ή λειτουργικό ισοδύναμο αν δεν υπάρχει αριθμός φορολογικού μητρώου). Ο Α.Φ.Μ. είναι κάθε αριθμός ή κωδικός που χρησιμοποιεί η αρμόδια αρχή για την ταυτοποίηση φορολογουμένου.
8. Ως «Υπηρεσία Ταυτοποίησης» νοείται η ηλεκτρονική διαδικασία που διατίθεται δωρεάν από κράτος μέλος ή την Ευρωπαϊκή Ένωση σε Δηλούντα Πάροχο Υπηρεσιών Κρυπτοστοιχείων με σκοπό την εξακρίβωση της ταυτότητας και της φορολογικής κατοικίας Χρήστη Κρυπτοστοιχείων.

ΤΜΗΜΑ V
ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΙΚΗ ΕΦΑΡΜΟΓΗ

Α. Κανόνες για την επιβολή των απαιτήσεων συλλογής και επαλήθευσης που ορίζονται στο Τμήμα ΙΙΙ

1. Οι Δηλούντες Πάροχοι Υπηρεσιών Κρυπτοστοιχείων επιβάλλουν τις απαιτήσεις συλλογής και επαλήθευσης δυνάμει του Τμήματος ΙΙΙ αναφορικά με τους οικείους Χρήστες Κρυπτοστοιχείων.

2. Αν ο Χρήστης Κρυπτοστοιχείων δεν παρέχει τα στοιχεία που απαιτούνται βάσει του Τμήματος ΙΙΙ μετά από δύο (2) υπενθυμίσεις, κατόπιν του αρχικού αιτήματος από τον Δηλούντα Πάροχο Υπηρεσιών Κρυπτοστοιχείων, αλλά όχι πριν από την παρέλευση προθεσμίας εξήντα (60) ημερών, ο Δηλών Πάροχος Υπηρεσιών Κρυπτοστοιχείων δεν επιτρέπει στον Χρήστη Κρυπτοστοιχείων να πραγματοποιήσει Δηλωτέες Συναλλαγές.

Β. Κανόνες που επιβάλλουν στους Δηλούντες Παρόχους Υπηρεσιών Κρυπτοστοιχείων την υποχρέωση να τηρούν αρχεία σχετικά με τα μέτρα που λαμβάνουν και τυχόν πληροφορίες στις οποίες βασίζονται για την τήρηση των απαιτήσεων υποβολής στοιχείων και των διαδικασιών δέουσας επιμέλειας, καθώς και κατάλληλα μέτρα για την πρόσβαση στα αρχεία αυτά.

Οι Δηλούντες Πάροχοι Υπηρεσιών Κρυπτοστοιχείων τηρούν αρχεία σχετικά με τα μέτρα που λαμβάνουν και τυχόν πληροφορίες στις οποίες στηρίζονται για την τήρηση των απαιτήσεων υποβολής στοιχείων και των διαδικασιών δέουσας επιμέλειας που προβλέπονται στα Τμήματα ΙΙ και ΙΙΙ, αντιστοίχως. Τα εν λόγω αρχεία παραμένουν διαθέσιμα για επαρκώς μεγάλο χρονικό διάστημα και για τουλάχιστον πέντε (5) έτη αλλά όχι πάνω από δέκα (10) έτη, από τη λήξη της περιόδου εντός της οποίας ο Δηλών Πάροχος Υπηρεσιών Κρυπτοστοιχείων απαιτείται να δηλώσει τις πληροφορίες εφόσον αυτές είναι δηλωτέες σύμφωνα με το Τμήμα ΙΙ.

Γ. Διοικητική διαδικασία για τη χορήγηση άδειας σε Πάροχο Υπηρεσιών Κρυπτοστοιχείων

Οι αρμόδιες αρχές του άρθρου 101 του ν. 5193/2025 (Α΄ 56) οι οποίες χορηγούν άδεια σε Παρόχους Υπηρεσιών Κρυπτοστοιχείων σύμφωνα με τον Κανονισμό (ΕΕ) 2023/1114 κοινοποιούν στην αρχή της παρ. 1 του άρθρου 5 του παρόντος, κατάλογο όλων των αδειοδοτημένων Παρόχων Υπηρεσιών Κρυπτοστοιχείων τακτικά και το αργότερο πριν από τις 31 Δεκεμβρίου του σχετικού ημερολογιακού έτους.

Δ. Διοικητική διαδικασία για μία μόνο καταχώριση Φορέα Εκμετάλλευσης Κρυπτοστοιχείων

1. Φορέας Εκμετάλλευσης Κρυπτοστοιχείων που είναι Δηλών Πάροχος Υπηρεσιών Κρυπτοστοιχείων κατά την παρ. 3 της Ενότητας Β΄ του Τμήματος IV καταχωρίζεται, δυνάμει της παρ. 4 του άρθρου 9ΑΔ, από την αρμόδια αρχή της Ελλάδας σύμφωνα με τις περ. α), β), γ) ή δ) της παρ. 2 της Ενότητας Α’ του Τμήματος Ι ή σύμφωνα με την Ενότητα Β’ του Τμήματος Ι, πριν από τη λήξη της περιόδου εντός της οποίας ο εν λόγω Φορέας Εκμετάλλευσης Κρυπτοστοιχείων πρέπει να υποβάλει τις πληροφορίες που ορίζονται στην Ενότητα Β΄ του Τμήματος ΙΙ. Εάν ο εν λόγω Φορέας Εκμετάλλευσης Κρυπτοστοιχείων πληροί τις προϋποθέσεις των περ. α), β), γ) ή δ) της παρ. 2 της Ενότητας Α΄ του Τμήματος Ι ή της Ενότητας Β΄ του Τμήματος Ι, αντιστοίχως, σε περισσότερα του ενός κράτη μέλη, καταχωρίζεται, από την αρμόδια αρχή ενός από αυτά τα κράτη μέλη, πριν από τη λήξη της περιόδου εντός της οποίας ο εν λόγω Φορέας Εκμετάλλευσης Κρυπτοστοιχείων πρέπει να υποβάλει τις πληροφορίες που ορίζονται στην Ενότητα Β΄ του Τμήματος ΙΙ.

Κατά παρέκκλιση από το πρώτο εδάφιο της παρ. 1 της Ενότητας Δ΄, ο Φορέας Εκμετάλλευσης Κρυπτοστοιχείων που είναι Δηλών Πάροχος Υπηρεσιών Κρυπτοστοιχείων όπως ορίζεται στην παρ. 3 της Ενότητας Β΄ του Τμήματος IV δεν καταχωρίζεται από την αρμόδια αρχή της Ελλάδας στην οποία ο εν λόγω Φορέας Εκμετάλλευσης Κρυπτοστοιχείων δεν υποχρεούται να εκπληρώσει τις απαιτήσεις υποβολής στοιχείων και δέουσας επιμέλειας που ορίζονται στα Τμήματα II και III, αντίστοιχα, δυνάμει των Ενοτήτων Γ΄, Δ΄, Ε΄, ΣΤ΄, Ζ΄ ή Η΄ του Τμήματος I, λόγω της εκπλήρωσης των απαιτήσεων αυτών από τον εν λόγω Φορέα Εκμετάλλευσης Κρυπτοστοιχείων σε οποιοδήποτε άλλο κράτος μέλος.

2. Ο Φορέας Εκμετάλλευσης Κρυπτοστοιχείων κοινοποιεί στην αρμόδια αρχή της Ελλάδας ως κράτους μέλους της μοναδικής καταχώρισής του, σύμφωνα με την παρ. 1 της Ενότητας Δ΄, τις ακόλουθες πληροφορίες:

α) όνομα,

β) ταχυδρομική διεύθυνση,

γ) ηλεκτρονικές διευθύνσεις και ιστοσελίδες,

δ) κάθε Α.Φ.Μ. που έχει χορηγηθεί στον Φορέα Εκμετάλλευσης Κρυπτοστοιχείων,

ε) τα κράτη μέλη των οποίων είναι κάτοικοι οι Δηλωτέοι Χρήστες κατά την έννοια των Ενοτήτων Α΄ και Β΄ του Τμήματος III,

στ) κάθε Εγκεκριμένη Δικαιοδοσία εκτός Ευρωπαϊκής Ένωσης, όπως αναφέρεται στις Ενότητες Γ΄, Δ΄, Ε΄, ΣΤ΄ ή Η΄ του Τμήματος I.

3. Ο Φορέας Εκμετάλλευσης Κρυπτοστοιχείων γνωστοποιεί στην αρμόδια αρχή της Ελλάδας ως κράτους μέλους της μοναδικής καταχώρισής του, αλλαγές στα στοιχεία που παρέχονται βάσει της παρ. 2 της Ενότητας Δ΄.

4. Εάν η Ελλάδα αποτελεί το κράτος μέλος της μοναδικής καταχώρισης, η αρμόδια αρχή της παρ. 1 του άρθρου 5:

α) χορηγεί ατομικό αριθμό ταυτοποίησης στον Φορέα Εκμετάλλευσης Κρυπτοστοιχείων και τον γνωστοποιεί στις αρμόδιες αρχές όλων των κρατών μελών με ηλεκτρονικά μέσα,

β) διαγράφει έναν Φορέα Εκμετάλλευσης Κρυπτοστοιχείων από το μητρώο Φορέων Εκμετάλλευσης Κρυπτοστοιχείων, στις ακόλουθες περιπτώσεις:

βα) εάν ο Φορέας Εκμετάλλευσης Κρυπτοστοιχείων γνωστοποιεί ότι δεν διαθέτει πλέον Δηλωτέους Χρήστες στην Ευρωπαϊκή Ένωση,

ββ) εάν ελλείψει γνωστοποίησης βάσει της υποπερ. βα), υπάρχει λόγος να θεωρείται ότι η δραστηριότητα ενός Φορέα Εκμετάλλευσης Κρυπτοστοιχείων έχει διακοπεί,

βγ) εάν ο Φορέας Εκμετάλλευσης Κρυπτοστοιχείων δεν πληροί πλέον τις προϋποθέσεις της παρ. 2 της Ενότητας Β΄ του Τμήματος IV,

βδ) εάν ανακάλεσε την καταχώριση σύμφωνα με την παρ. 6 της Ενότητας Δ΄.

5. Η αρμόδια αρχή της παρ. 1 του άρθρου 5 ενημερώνει πάραυτα την Επιτροπή σχετικά με κάθε Φορέα Εκμετάλλευσης Κρυπτοστοιχείων κατά την έννοια της παρ. 2 της Ενότητας Β΄ του Τμήματος IV. Εάν ο Φορέας Εκμετάλλευσης Κρυπτοστοιχείων δεν συμμορφώνεται με την υποχρέωση καταχώρισης ή η καταχώρισή του έχει ανακληθεί σύμφωνα με την παρ. 6 της Ενότητας Δ΄, τα κράτη μέλη λαμβάνουν, με την επιφύλαξη του άρθρου 25α της Οδηγίας 2011/16/ΕΕ, αποτελεσματικά, αναλογικά και αποτρεπτικά μέτρα για να επιβάλλουν την τήρηση της συμμόρφωσης εντός της δικαιοδοσίας τους.

6. Εάν ο Φορέας Εκμετάλλευσης Κρυπτοστοιχείων δεν συμμορφώνεται με την υποχρέωση υποβολής στοιχείων σύμφωνα με την Ενότητα Β΄ του Τμήματος II, μετά από δύο (2) υπενθυμίσεις από την αρμόδια αρχή της παρ. 1 του άρθρου 5, όταν η Ελλάδα αποτελεί το

κράτος μέλος μοναδικής καταχώρισης, ανακαλείται η καταχώρισή του που είχε γίνει σύμφωνα με την παρ. 4 του άρθρου 9ΑΔ, με την επιφύλαξη των παρ. 10 και 11 του άρθρου 59 του Κώδικα Φορολογικής Διαδικασίας (ν. 5104/2024, Α΄ 58). Η καταχώριση ανακαλείται το αργότερο μετά την παρέλευση ενενήντα (90) ημερών, αλλά όχι πριν από την παρέλευση τριάντα (30) ημερών από τη δεύτερη υπενθύμιση.»

Άρθρο 23
Προσθήκη Παραρτήματος VII στον ν. 4170/2013
(Παράρτημα VII της Οδηγίας (ΕΕ) 2011/16, όπως προστέθηκε με την παρ. 11 του άρθρου 1 και το Παράρτημα της Οδηγίας (ΕΕ) 2025/872)

Στο Κεφάλαιο Η΄ του Μέρους Πρώτου του ν. 4170/2013 (Α΄ 163) προστίθεται Παράρτημα VII ως εξής:

«ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ VII
ΚΑΝΟΝΕΣ ΥΠΟΒΟΛΗΣ ΚΑΙ ΤΥΠΟΠΟΙΗΜΕΝΟ ΥΠΟΔΕΙΓΜΑ ΓΙΑ ΤΗ ΔΗΛΩΣΗ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΩΝ ΣΥΜΠΛΗΡΩΜΑΤΙΚΟΥ ΦΟΡΟΥ
ΤΜΗΜΑ Ι
ΟΡΙΣΜΟΙ

Για τους σκοπούς του παρόντος Παραρτήματος, ισχύουν οι ακόλουθοι ορισμοί:
1) «Κράτος μέλος εφαρμογής»: κράτος μέλος που έχει εφαρμόσει είτε ενδεδειγμένο κανόνα σχετικά με τη συμπερίληψη του εισοδήματος (κανόνας IIR) είτε ενδεδειγμένο κανόνα σχετικά με τα κέρδη που υπόκεινται σε μειωμένη φορολόγηση (κανόνας UTPR), όπως ορίζονται, αντίστοιχα, στα σημεία 18) και 43) του άρθρου 3 της Οδηγίας (ΕΕ) 2022/2523 του Συμβουλίου, της 14ης Δεκεμβρίου 2022, σχετικά με την εξασφάλιση παγκόσμιου ελάχιστου επιπέδου φορολογίας των ομίλων πολυεθνικών επιχειρήσεων και των εγχώριων ομίλων μεγάλης κλίμακας στην Ένωση (L 328), ή και τους δύο, για το δεδομένο οικονομικό έτος αναφοράς.
2) «Κράτος μέλος μόνο με ενδεδειγμένο εγχώριο συμπληρωματικό φόρο»: κράτος μέλος που έχει εφαρμόσει μόνο ενδεδειγμένο εγχώριο συμπληρωματικό φόρο, όπως ορίζεται στο σημείο 28) του άρθρου 3 της Οδηγίας (ΕΕ) 2022/2523 για το δεδομένο οικονομικό έτος αναφοράς.
3) «Δήλωση πληροφοριών συμπληρωματικού φόρου»: η Δήλωση πληροφοριών που υποβάλλεται από τελική μητρική οντότητα, ορισθείσα υποβάλλουσα οντότητα, ορισθείσα τοπική οντότητα ή συνιστώσα οντότητα, για την οποία παρατίθεται τυποποιημένο υπόδειγμα στο Τμήμα IV.
4) «Γενικό τμήμα»: το τμήμα της Δήλωσης πληροφοριών συμπληρωματικού φόρου το οποίο περιέχει γενικές πληροφορίες για τον όμιλο ΠΕ στο σύνολό του, περιλαμβανομένων της εταιρικής δομής του και της συνοπτικής παρουσίασης πληροφοριών σχετικά με την εφαρμογή του ν. 5100/2024 (Α΄ 49), και το οποίο συνάδει με το τμήμα 1 του τυποποιημένου υποδείγματος της Δήλωσης πληροφοριών συμπληρωματικού φόρου.
5) «Τμήμα δικαιοδοσίας»: τα τμήματα της Δήλωσης πληροφοριών συμπληρωματικού φόρου τα οποία περιέχουν πληροφορίες σχετικά με τις λεπτομέρειες εφαρμογής του ενδεδειγμένου Κανόνα Συμπερίληψης Εισοδήματος (Κ.Σ.Ε.), του ενδεδειγμένου Κανόνα Υποφορολογημένων

Κερδών (Κ.Υ.Κ.) και του ενδεδειγμένου εγχώριου συμπληρωματικού φόρου σε σχέση με κάθε δικαιοδοσία στην οποία ασκεί δραστηριότητες ο όμιλος ΠΕ, και τα οποία συνάδουν με τα τμήματα 2 και 3 του τυποποιημένου υποδείγματος της Δήλωσης πληροφοριών συμπληρωματικού φόρου.

6) «Οικονομικό έτος αναφοράς»: το οικονομικό έτος στο οποίο αφορά η Δήλωση πληροφοριών συμπληρωματικού φόρου.

ΤΜΗΜΑ ΙΙ

ΑΠΑΙΤΗΣΕΙΣ ΥΠΟΒΟΛΗΣ

Η συνιστώσα οντότητα που υποβάλλει τη Δήλωση πληροφοριών συμπληρωματικού φόρου προσδιορίζει τα σχετικά τμήματα, και τα σχετικά κράτη μέλη στα οποία διανέμονται οι πληροφορίες, σύμφωνα με την προσέγγιση διάδοσης που ορίζεται στο άρθρο 9ΑΕ.

ΤΜΗΜΑ ΙΙΙ

ΜΟΡΦΟΤΥΠΟΣ ΥΠΟΒΟΛΗΣ ΚΑΙ ΑΝΤΑΛΛΑΓΗ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΩΝ ΓΙΑ ΕΓΧΩΡΙΟΥΣ ΟΜΙΛΟΥΣ ΜΕΓΑΛΗΣ ΚΛΙΜΑΚΑΣ ΜΕ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΕΣ ΣΥΜΠΡΑΞΕΙΣ

Όταν μητρική οντότητα εγχώριου ομίλου μεγάλης κλίμακας κατέχει άμεση ή έμμεση ιδιοκτησιακή συμμετοχή σε επιχειρηματική σύμπραξη ή συνδεδεμένη εταιρεία επιχειρηματικής σύμπραξης που υπόκειται σε ενδεδειγμένο εγχώριο συμπληρωματικό φόρο σε κράτος μέλος διαφορετικό από την Ελλάδα, ο εν λόγω εγχώριος όμιλος μεγάλης κλίμακας χρησιμοποιεί το τυποποιημένο υπόδειγμα για την υποβολή της Δήλωσης πληροφοριών συμπληρωματικού φόρου που παρατίθεται στο Τμήμα IV.

Στις περιπτώσεις που καλύπτονται από το πρώτο εδάφιο, η Ελλάδα λαμβάνει τα αναγκαία μέτρα για να εξασφαλίσει την εφαρμογή της παρ. 2 του άρθρου 9ΑΕ και του άρθρου 10Α.

ΤΜΗΜΑ IV

ΣΗΜΕΙΑ ΔΕΔΟΜΕΝΩΝ

1. Πληροφορίες για τον όμιλο ΠΕ

1.1. Προσδιορισμός της υποβάλλουσας συνιστώσας οντότητας

1. Η τελική μητρική οντότητα είναι η υποβάλλουσα συνιστώσα οντότητα	**2.** Επωνυμία της υποβάλλουσας συνιστώσας οντότητας	**3.** Αριθμός φορολογικού μητρώου	**4.** Ρόλος	**5.** Δικαιοδοσία στην οποία είναι εγκατεστημένη η υποβάλλουσα συνιστώσα οντότητα	**6.** Αποδέκτριες δικαιοδοσίες για την ανταλλαγή πληροφοριών (κατά περίπτωση)
Ναι/Όχι					

1.2. Γενικές πληροφορίες για τον όμιλο ΠΕ

1.2.1. Όμιλος ΠΕ και οικονομικό έτος αναφοράς

1. Επωνυμία του ομίλου ΠΕ:	**2.** Ημερομηνία έναρξης του οικονομικού έτους αναφοράς	**3.** Ημερομηνία λήξης του οικονομικού έτους αναφοράς	**4.** Διορθωτική Δήλωση
			Ναι/Όχι

1.2.2. Γενικές λογιστικές πληροφορίες της ΠΕ

1. Ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις της τελικής μητρικής οντότητας (τύπος)	**2.** Χρηματοοικονομικό λογιστικό πρότυπο που χρησιμοποιείται για τις ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις της τελικής μητρικής οντότητας	**3.** Νόμισμα παρουσίασης που χρησιμοποιείται για τις ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις της τελικής μητρικής οντότητας (κωδικός ISO)

1.3. Εταιρική δομή

1.3.1. Τελική μητρική οντότητα

1. Δικαιοδοσία της τελικής μητρικής οντότητας
2. Εφαρμοστέοι κανόνες·
3. Επωνυμία της τελικής μητρικής οντότητας

4. Α.Φ.Μ. της τελικής μητρικής οντότητας
5. Α.Φ.Μ. της τελικής μητρικής οντότητας στη δικαιοδοσία υποβολής (εάν είναι διαφορετικός και εάν υπάρχει)
6. Καθεστώς για τους σκοπούς των κανόνων
7. Εάν η τελική μητρική οντότητα είναι εξαιρούμενη οντότητα - Τύπος
8. Η δικαιοδοσία εντός της οποίας μια μητρική οντότητα με διπλή κατοικία τεκμαίρεται ότι υπόκειται σε Ενδεδειγμένο Κανόνα Συμπερίληψης Εισοδήματος - Κ.Σ.Ε. (εάν βάσει των κανόνων η εν λόγω μητρική οντότητα τεκμαίρεται ότι είναι εγκατεστημένη σε άλλη δικαιοδοσία όπου δεν υπόκειται σε Ενδεδειγμένο Κανόνα Συμπερίληψης Εισοδήματος - Κ.Σ.Ε.) (εάν υπάρχει)

1.3.2. Οντότητες του ομίλου (πλην της τελικής μητρικής οντότητας) και μέλη ομίλων επιχειρηματικών συμπράξεων

1.3.2.1. Συνιστώσες οντότητες και μέλη ομίλων επιχειρηματικών συμπράξεων

Μεταβολές	1. Υπάρχουν μεταβολές σε σχέση με το προηγούμενο οικονομικό έτος αναφοράς;	Ναι/Όχι
Δικαιοδοσία	2. Δικαιοδοσία	
	3. Εφαρμοστέοι κανόνες·	
Προσδιορισμός της συνιστώσας οντότητας, της επιχειρηματικής σύμπραξης ή της συνδεδεμένης εταιρείας επιχειρηματικής σύμπραξης	4. Επωνυμία της συνιστώσας οντότητας, της επιχειρηματικής σύμπραξης ή της συνδεδεμένης εταιρείας επιχειρηματικής σύμπραξης	
	5. Α.Φ.Μ.	
	6. Α.Φ.Μ. για τη δικαιοδοσία υποβολής (εάν υπάρχει)	
	7. Είδος οντότητας για τους σκοπούς των κανόνων	
Ιδιοκτησιακή δομή της συνιστώσας οντότητας, της επιχειρηματικής σύμπραξης ή της συνδεδεμένης εταιρείας επιχειρηματικής σύμπραξης	Για κάθε οντότητα που κατέχει ιδιοκτησιακές συμμετοχές στη συνιστώσα οντότητα, την επιχειρηματική σύμπραξη ή τη συνδεδεμένη εταιρεία επιχειρηματικής σύμπραξης: 8. Τύπος 9. Α.Φ.Μ. (για συνιστώσες οντότητες ή μέλη ομίλων επιχειρηματικών συμπράξεων) 10. Ιδιοκτησιακή συμμετοχή (ποσοστό)	
	11. Καθεστώς μητρικής οντότητας	

Εάν η συνιστώσα οντότητα είναι μια μητρική οντότητα που κατέχεται εν μέρει από άλλη οντότητα, ή μια ενδιάμεση μητρική οντότητα, υποχρεούται η οντότητα να εφαρμόσει Ενδεδειγμένο Κανόνα Συμπερίληψης Εισοδήματος - Κ.Σ.Ε.;	12. Εάν η ενδιάμεση μητρική οντότητα δεν εφαρμόζει Ενδεδειγμένο Κανόνα Συμπερίληψης Εισοδήματος - Κ.Σ.Ε., επειδή η τελική μητρική οντότητα υπόκειται σε Ενδεδειγμένο Κανόνα Συμπερίληψης Εισοδήματος - Κ.Σ.Ε. ή επειδή υπάρχει άλλη ενδιάμεση μητρική οντότητα που κατέχει ελέγχουσα συμμετοχή σε αυτήν και υπόκειται σε Ενδεδειγμένο Κανόνα Συμπερίληψης Εισοδήματος - Κ.Σ.Ε., προσδιορίστε την εν λόγω τελική μητρική οντότητα ή την άλλη ενδιάμεση μητρική οντότητα (Α.Φ.Μ.)	
	13. Εάν η μητρική οντότητα που κατέχεται εν μέρει από άλλη οντότητα δεν εφαρμόζει Ενδεδειγμένο Κανόνα Συμπερίληψης Εισοδήματος - Κ.Σ.Ε., επειδή άλλη μητρική οντότητα που κατέχεται εν μέρει από άλλη οντότητα και υπόκειται σε Ενδεδειγμένο Κανόνα Συμπερίληψης Εισοδήματος - Κ.Σ.Ε. κατέχει το 100 % των ιδιοκτησιακών συμμετοχών της, προσδιορίστε την εν λόγω άλλη μητρική οντότητα που κατέχεται εν μέρει από άλλη οντότητα και υποχρεούται να εφαρμόσει Ενδεδειγμένο Κανόνα Συμπερίληψης Εισοδήματος - Κ.Σ.Ε. (Α.Φ.Μ.)	
Εφαρμόζεται ο Ενδεδειγμένος Κανόνας Υποφορολογημένων Κερδών - Κ.Υ.Κ. όσον αφορά την οντότητα;	14. Εφαρμόζεται η αρχική φάση της διεθνούς δραστηριότητας;	Ναι/Όχι
	15. Συνολικές ιδιοκτησιακές συμμετοχές (αντίστοιχα το αναλογούν μερίδιο των συμπληρωματικών φόρων) των μητρικών οντοτήτων που υποχρεούνται να εφαρμόζουν Ενδεδειγμένο Κανόνα Συμπερίληψης Εισοδήματος - Κ.Σ.Ε. όσον αφορά τη συνιστώσα οντότητα (το μέλος του ομίλου επιχειρηματικών συμπράξεων, αντίστοιχα) (σε ποσοστό)	
	16. Είναι οι ιδιοκτησιακές συμμετοχές της τελικής μητρικής οντότητας στη συνιστώσα οντότητα (αντίστοιχα το αναλογούν μερίδιο συμπληρωματικού φόρου της τελικής μητρικής οντότητας για το μέλος του ομίλου επιχειρηματικής σύμπραξης) μεγαλύτερες από τις συνολικές ιδιοκτησιακές συμμετοχές (αντίστοιχα το αναλογούν μερίδιο) των μητρικών οντοτήτων που υποχρεούνται να εφαρμόζουν Ενδεδειγμένο Κανόνα Συμπερίληψης Εισοδήματος - Κ.Σ.Ε. στην εν λόγω συνιστώσα οντότητα (το μέλος του ομίλου επιχειρηματικών συμπράξεων, αντίστοιχα);	Ναι/Όχι

1.3.2.2. Εξαιρούμενες οντότητες

1. Υπάρχουν μεταβολές σε σχέση με το προηγούμενο οικονομικό έτος αναφοράς;	Ναι/Όχι
2. Επωνυμία της εξαιρούμενης οντότητας	
3. Τύπος της εξαιρούμενης οντότητας	

1.3.3. Μεταβολές στην εταιρική δομή που σημειώθηκαν κατά τη διάρκεια του οικονομικού έτους αναφοράς

α. Δεν αναφέρθηκαν μεταβολές στην εταιρική δομή που σημειώθηκαν κατά το οικονομικό έτος αναφοράς, διότι δεν επηρέασαν ούτε τον υπολογισμό του πραγματικού φορολογικού συντελεστή ούτε τον υπολογισμό ή την κατανομή του συμπληρωματικού φόρου;							**Ναι/Όχι**
1. Επωνυμία της συνιστώσας οντότητας (ή άλλης οντότητας του ομίλου ΠΕ) ή του μέλους του ομίλου επιχειρηματικών συμπράξεων	2. Α.Φ.Μ.	3. Ημερομηνία έναρξης ισχύος της μεταβολής	4. Κατάσταση πριν από τη μεταβολή	5. Κατάσταση μετά τη μεταβολή	6. Οντότητες που κατέχουν ιδιοκτησιακές συμμετοχές στην εν λόγω συνιστώσα οντότητα (ή σε άλλη οντότητα) ή σε μέλος ομίλου επιχειρηματικών συμπράξεων πριν ή μετά τη μεταβολή	7. Ιδιοκτησιακές συμμετοχές που κατέχονται στην εν λόγω συνιστώσα οντότητα (ή σε άλλη οντότητα) ή σε μέλος ομίλου επιχειρηματικών συμπράξεων πριν από τη μεταβολή (ποσοστό)	8. Ιδιοκτησιακές συμμετοχές που κατέχονται στην εν λόγω συνιστώσα οντότητα (ή άλλη οντότητα) ή σε μέλος ομίλου επιχειρηματικών συμπράξεων μετά τη μεταβολή (ποσοστό)

1.4. Συνοπτική παρουσίαση πληροφοριών

1. Ονομασία της δικαιοδοσίας	**2.** Τύπος υπο-ομίλου (εάν υπάρχει)	**3.** Φορολογικό Αναγνωριστικό υπο-ομίλου (εάν υπάρχει)	**4.** Ονομασία/-ες δικαιοδοσίας/-ιών με δικαιώματα φορολόγησης	**5.** Εφαρμόζεται ασφαλής λιμένας ή εξαίρεση;	**6.** Εύρος τιμών πραγματικού φορολογικού συντελεστή	**7.** Η εφαρμογή της εξαίρεσης εισοδήματος επί της ουσίας έχει ως αποτέλεσμα τη μη επιβολή συμπληρωματικού φόρου;	**8.** Πληρωτέος συμπληρωματικός φόρος (Ενδεδειγμένος εγχώριος συμπληρωματικός φόρος) — εύρος τιμών	**9.** Πληρωτέος συμπληρωματικός φόρος (Ενδεδειγμένος Κανόνας Συμπερίληψης Εισοδήματος - Κ.Σ.Ε. / Ενδεδειγμένος Κανόνας Υποφορολογημένων Κερδών - Κ.Υ.Κ. — εύρος τιμών)
				[Να προστεθεί η σχετική επιλογή]	[Να προστεθεί η σχετική επιλογή]	Ναι/Όχι	[Να προστεθεί η σχετική επιλογή]	[Να προστεθεί η σχετική επιλογή]

2. Ασφαλείς λιμένες και εξαιρέσεις βάσει δικαιοδοσίας

2.1. Χαρακτηριστικά της δικαιοδοσίας

1.	Ονομασία της δικαιοδοσίας	
2.	Τύπος υπο-ομίλου (εάν υπάρχει)	
3.	Φορολογικό Αναγνωριστικό υπο-ομίλου (εάν υπάρχει)	
4.	Δικαιοδοσία με δικαιώματα φορολόγησης	
5.	Υπαρξη δηλωτέων διαφορών (Ναι/Όχι)	

2.2. Εξαιρέσεις που ισχύουν για την εν λόγω δικαιοδοσία (συμπληρωματικός φόρος που μηδενίζεται)

2.2.1. Επιλογή δικαιοδοσίας ασφαλούς λιμένα

2.2.1.1. Επιλογή ασφαλούς λιμένα

1. Επιλογή ασφαλούς λιμένα	[Να προστεθεί η σχετική προτίμηση]

2.2.1.2. Μόνιμοι ασφαλείς λιμένες

□ Απλοποιημένος υπολογισμός για μη ουσιώδεις συνιστώσες οντότητες

	1. Συνολικά έσοδα όλων των μη ουσιωδών συνιστωσών οντοτήτων στη δικαιοδοσία	**2.** Συγκεντρωτικός απλοποιημένος φόρος όλων των μη ουσιωδών συνιστωσών οντοτήτων στη δικαιοδοσία
α. Οικονομικό έτος αναφοράς		
β. 1ο προηγούμενο οικονομικό έτος (κατά περίπτωση)		Δεν εφαρμόζεται
γ. 2ο προηγούμενο οικονομικό έτος (κατά περίπτωση)		Δεν εφαρμόζεται
δ. Μέσος όρος των τριών οικονομικών ετών (κατά περίπτωση)		Δεν εφαρμόζεται

2.2.1.3. Προσωρινοί ασφαλείς λιμένες

α) Προσωρινός ασφαλής λιμένας για την υποβολή έκθεσης ανά χώρα (CbCR)

1. Σύνολο εσόδων	
2. Κέρδη (ζημίες) προ φόρου εισοδήματος	
3. Απλοποιημένοι καλυπτόμενοι φόροι	

β) Προσωρινός ασφαλής λιμένας ως προς τον κανόνα σχετικά με τα κέρδη που υπόκεινται σε μειωμένη φορολόγηση (Ενδεδειγμένος Κανόνας Υποφορολογημένων Κερδών - Κ.Υ.Κ.)

1. Συντελεστής φορολογίας εισοδήματος εταιρειών	

2.2.2. Επιλογή για εξαίρεση de minimis

□ Επιλογή εφαρμογής της εξαίρεσης de minimis για το οικονομικό έτος αναφοράς

□Απλοποιημένοι υπολογισμοί για μη ουσιώδεις συνιστώσες οντότητες — συνιστώσες οντότητες που δεν είναι μη ουσιώδεις συνιστώσες οντότητες

	1.Έσοδα (χρηματοοικονομικοί λογαριασμοί)	**2.** Αποδεκτά έσοδα	**3.** Καθαρό χρηματοοικονομικό λογιστικό εισόδημα ή ζημία	**4.**Αποδεκτό εισόδημα ή ζημία
α. Οικονομικό έτος αναφοράς				
β. 1ο προηγούμενο οικονομικό έτος (κατά περίπτωση)				
γ. 2ο προηγούμενο οικονομικό έτος (κατά περίπτωση)				
δ. Μέσος όρος των τριών οικονομικών ετών				

2.3. Όμιλος ΠΕ σε αρχική φάση διεθνούς δραστηριότητας (κατά περίπτωση)

1. Πρώτη ημέρα του πρώτου οικονομικού έτους κατά το οποίο ο όμιλος ΠΕ εμπίπτει αρχικά στο πεδίο εφαρμογής των κανόνων	
2. Δικαιοδοσία αναφοράς	
3. Καθαρή λογιστική αξία των ενσώματων περιουσιακών στοιχείων στη δικαιοδοσία αναφοράς για το οικονομικό έτος κατά το οποίο ο όμιλος ΠΕ εμπίπτει αρχικά στο πεδίο εφαρμογής των κανόνων	
4. Αριθμός δικαιοδοσιών στις οποίες ο όμιλος ΠΕ έχει συνιστώσες οντότητες για το οικονομικό έτος κατά το οποίο ο όμιλος ΠΕ εμπίπτει αρχικά στο πεδίο εφαρμογής των κανόνων	
5. Ενσώματα περιουσιακά στοιχεία συνιστωσών οντοτήτων που είναι εγκατεστημένες εκτός της δικαιοδοσίας αναφοράς για το οικονομικό έτος κατά το οποίο ο όμιλος ΠΕ εμπίπτει αρχικά στο πεδίο εφαρμογής των κανόνων	α. Δικαιοδοσία
	β. Καθαρές λογιστικές αξίες των ενσώματων περιουσιακών στοιχείων όλων των συνιστωσών οντοτήτων που είναι εγκατεστημένες σε κάθε δικαιοδοσία

6. Αριθμός δικαιοδοσιών στις οποίες ο όμιλος ΠΕ έχει συνιστώσες οντότητες κατά το οικονομικό έτος αναφοράς	
7. Άθροισμα των καθαρών λογιστικών αξιών των ενσώματων περιουσιακών στοιχείων όλων των συνιστωσών οντοτήτων που είναι εγκατεστημένες σε δικαιοδοσίες άλλες από τη δικαιοδοσία αναφοράς κατά το οικονομικό έτος αναφοράς	

3. Υπολογισμοί

3.1. Χαρακτηριστικά της δικαιοδοσίας

1. Ονομασία της δικαιοδοσίας	
2. Τύπος υπο-ομίλου (εάν υπάρχει)	
3. Φορολογικό Αναγνωριστικό υπο-ομίλου (εάν υπάρχει) για τον υπολογισμό του πραγματικού φορολογικού συντελεστή και του συμπληρωματικού φόρου	
4. Δικαιοδοσία με δικαιώματα φορολόγησης	
5. Πραγματικός φορολογικός συντελεστής	
6. Αναπροσαρμοσμένοι καλυπτόμενοι φόροι	
7. Καθαρό αποδεκτό εισόδημα ή ζημία	
8. Εξαίρεση εισοδήματος επί της ουσίας	
9. Πρόσθετος τρέχων συμπληρωματικός φόρος	
10. Ποσό συμπληρωματικού φόρου βάσει της εγχώριας νομοθεσίας	
11. Επιλογές	
12. Συνολικά τρέχοντα έξοδα φόρου για καλυπτόμενους φόρους μετά τις κατανομές των καλυπτόμενων φόρων που οφείλουν ορισμένοι τύποι συνιστωσών οντοτήτων	
13. Ενδεδειγμένες επιστρεπτέες πιστώσεις φόρου ή εμπορεύσιμες μεταβιβάσιμες πιστώσεις φόρου (έξοδο φόρου)	
14. Άλλες πιστώσεις φόρου (έξοδο φόρου)	

15. Ποσό εξόδου αναβαλλόμενου φόρου	
16. Ενδεδειγμένες επιστρεπτέες πιστώσεις φόρου ή εμπορεύσιμες μεταβιβάσιμες πιστώσεις φόρου (εισόδημα)	
17. Πλεονάζον αρνητικό έξοδο φόρου μεταφερόμενο σε επόμενα έτη	
18. Μεταβατικοί κανόνες	

3.2. Υπολογισμός πραγματικού φορολογικού συντελεστή

3.2.1. Πραγματικός φορολογικός συντελεστής

α. Καθαρό χρηματοοικονομικό λογιστικό εισόδημα ή ζημία	**β.** Καθαρό αποδεκτό εισόδημα ή ζημία	**γ.** Έξοδο φόρου εισοδήματος	**δ.** Αναπροσαρμοσμένοι καλυπτόμενοι φόροι	**ε.** Πραγματικός φορολογικός συντελεστής
	[Α]		[Β]	[Γ] = [Β] / [Α]

3.2.1.1. Υπολογισμός του αποδεκτού εισοδήματος ή ζημίας

1. Συνολικό ποσό καθαρού χρηματοοικονομικού λογιστικού εισοδήματος ή ζημίας μετά τις κατανομές (όλες οι συνιστώσες οντότητες στη δικαιοδοσία)	
2. Αναπροσαρμογές	Καθαρό ποσό
α) Καθαρό έξοδο φόρων	
β) Εξαιρούμενα μερίσματα	
γ) Εξαιρούμενο κέρδος ή ζημία ιδίων κεφαλαίων	
δ) Συμπεριλαμβανόμενο κέρδος ή ζημία βάσει της μεθόδου αναπροσαρμογής	
ε) Κέρδος ή ζημία από τη διάθεση εξαιρούμενων περιουσιακών στοιχείων και υποχρεώσεων λόγω αναδιάρθρωσης	
στ) Ασύμμετρα συναλλαγματικά κέρδη ή ζημίες	
ζ) Μη επιτρεπόμενα έξοδα για παράνομες πληρωμές, πρόστιμα και ποινές	
η) Σφάλματα προηγούμενων περιόδων	
θ) Μεταβολές αρχών λογιστικής	
ι) Δεδουλευμένες συνταξιοδοτικές δαπάνες	
ια) Αποδέσμευση χρεών	

ιβ) Αποζημίωση βάσει μετοχών	
ιγ) Αναπροσαρμογές βάσει της αρχής των ίσων αποστάσεων	
ιδ) Ενδεδειγμένη επιστρεπτέα πίστωση φόρου ή εμπορεύσιμη μεταβιβάσιμη πίστωση φόρου	
ιε) Επιλογή για κέρδη και ζημίες με χρήση της αρχής της πραγματοποίησης	
ιστ) Επιλογή για αναπροσαρμοσμένο κέρδος από τη διάθεση περιουσιακών στοιχείων	
ιζ) Έξοδα ενδοομιλικής χρηματοδοτικής ρύθμισης	
ιη) Επιλογή για ενδοομιλικές συναλλαγές στην ίδια δικαιοδοσία	
ιθ) Φόροι ασφαλιστικών εταιρειών που χρεώνονται στους αντισυμβαλλομένους	
κ) Αύξηση/μείωση στα ίδια κεφάλαια που αποδίδεται σε καταβληθείσες/πληρωτέες ή εισπραχθείσες/εισπρακτέες διανομές πρόσθετου κεφαλαίου κατηγορίας 1 και κεφαλαίου κατηγορίας 1 υποκείμενου σε περιορισμούς	
κα) Συνιστώσες οντότητες που προσχωρούν και αποχωρούν από όμιλο ΠΕ	
κβ) Μείωση του αποδεκτού εισοδήματος της τελικής μητρικής οντότητας που είναι οντότητα μετακύλισης φόρου	
κγ) Μείωση του αποδεκτού εισοδήματος της τελικής μητρικής οντότητας που υπόκειται σε καθεστώς εκπίπτοντος μερίσματος	
κδ) Επιλέξιμο σύστημα φόρου διανομής	
κε) Διεθνές ναυτιλιακό εισόδημα	
κστ) Συναλλαγές μεταξύ συνιστωσών οντοτήτων	
3. Καθαρό αποδεκτό εισόδημα ή ζημία της δικαιοδοσίας	

3.2.1.2. Υπολογισμός των αναπροσαρμοσμένων καλυπτόμενων φόρων

α) Συνολικό ποσό αναπροσαρμοσμένων καλυπτόμενων φόρων

1. Συνολικά τρέχοντα έξοδα φόρου σε σχέση με καλυπτόμενους φόρους μετά τις κατανομές (όλες οι συνιστώσες οντότητες στη δικαιοδοσίας)	
2. Αναπροσαρμογές	Καθαρό ποσό
α) Καλυπτόμενοι φόροι που περιλαμβάνονται ως δεδουλευμένα έξοδα στα κέρδη προ φόρων στους χρηματοοικονομικούς λογαριασμούς	
β) Αναβαλλόμενη φορολογική απαίτηση αποδεκτής ζημίας που προέκυψε ή χρησιμοποιήθηκε	

γ) Καλυπτόμενοι φόροι αναφορικά με αβέβαιη φορολογική κατάσταση που καταγράφηκε ως μείωση των καλυπτόμενων φόρων κατά το προηγούμενο έτος	
δ) Ενδεδειγμένη επιστρεπτέα πίστωση φόρου ή εμπορεύσιμες μεταβιβάσιμες πιστώσεις φόρου που καταγράφονται ως μείωση στο τρέχον έξοδο φόρου	
ε) Ενδεδειγμένα φορολογικά πλεονεκτήματα μετακύλισης φόρου από ενδεδειγμένες ιδιοκτησιακές συμμετοχές	
στ) Τρέχον έξοδο φόρου εισοδήματος που εξαιρείται από το αποδεκτό εισόδημα ή ζημία	
ζ) Μη ενδεδειγμένη επιστρεπτέα πίστωση φόρου, μη εμπορεύσιμη μεταβιβάσιμη πίστωση φόρου ή άλλες πιστώσεις φόρου που δεν καταγράφονται ως μείωση στο τρέχον έξοδο φόρου	
η) Καλυπτόμενοι φόροι που επιστρέφονται ή πιστώνονται (εκτός από τυχόν ενδεδειγμένη επιστρεπτέα πίστωση φόρου ή εμπορεύσιμες μεταβιβάσιμες πιστώσεις φόρου) που δεν αντιμετωπίζονται ως αναπροσαρμογή στο τρέχον έξοδο φόρου	
θ) Τρέχον έξοδο φόρου που σχετίζεται με αβέβαιη φορολογική κατάσταση	
ι) Τρέχον έξοδο φόρου που δεν αναμένεται να καταβληθεί εντός τριών (3) ετών	
ια) Αναπροσαρμογές μετά την υποβολή	
ιβ) Καλυπτόμενοι φόροι που σχετίζονται με καθαρό κέρδος ή καθαρή ζημία από τη διάθεση περιουσιακών στοιχείων	
ιγ) Μείωση των καλυπτόμενων φόρων της τελικής μητρικής οντότητας που είναι οντότητα μετακύλισης φόρου	
ιδ)Καλυπτόμενοι φόροι για το αποδεκτό εισόδημα της τελικής μητρικής οντότητας που μειώνεται βάσει καθεστώτος εκπίπτοντος μερίσματος	
ιε) Φόρος τεκμαρτής διανομής	
ιστ) Επιλογή μεθόδου φορολογητέας διανομής	
ιζ) Συνολικό ποσό αναπροσαρμογής αναβαλλόμενου φόρου	
ιη) Αύξηση ή μείωση των καλυπτόμενων φόρων που καταγράφεται στα ίδια κεφάλαια ή στα λοιπά συνολικά εισοδήματα (OCI) σε σχέση με ποσά που περιλαμβάνονται στο αποδεκτό εισόδημα ή ζημία και υπόκεινται σε φόρο σύμφωνα με τους τοπικούς φορολογικούς κανόνες	
ιθ) Πλεονάζον αρνητικό έξοδο φόρου που μεταφέρθηκε σε επόμενη χρήση	

κ) Μείωση των καλυπτόμενων φόρων (αλλά όχι κάτω του μηδενός) κατά το υπόλοιπο ποσό του πλεονάζοντος αρνητικού εξόδου φόρου που μεταφέρεται σε επόμενη χρήση	
3. Αναπροσαρμοσμένοι καλυπτόμενοι φόροι	

β) Πλεονάζον αρνητικό έξοδο φόρου που μεταφέρεται σε επόμενο οικονομικό έτος

1. Υπόλοιπο προηγούμενων ετών	**[Α]**
2. Πλεονάζον αρνητικό έξοδο φόρου που μεταφέρεται σε επόμενο οικονομικό έτος το οποίο δημιουργήθηκε κατά το οικονομικό έτος αναφοράς	[Β]
3. Πλεονάζον αρνητικό έξοδο φόρου που μεταφέρεται σε επόμενο οικονομικό έτος το οποίο χρησιμοποιήθηκε για το οικονομικό έτος αναφοράς	[Γ]
4. Πλεονάζον αρνητικό έξοδο φόρου που μεταφέρεται σε επόμενο οικονομικό έτος το οποίο απομένει για επόμενα έτη	[Δ] = [Α] + [Β] – [Γ]

γ) Υπολογισμός στο πλαίσιο μεταβατικού μεικτού καθεστώτος για τις ελεγχόμενες αλλοδαπές εταιρείες (ΕΑΕ) (εάν υπάρχει)

1. Δικαιοδοσίες ΕΑΕ	**2.** Υπο-όμιλος	**3.** Συνολικοί φόροι που κατανέμονται στον εν λόγω υπο-όμιλο στο πλαίσιο μεικτού φορολογικού καθεστώτος για τις ΕΑΕ
Σύνολο		

3.2.2. Υπολογισμοί βάσει δικαιοδοσίας σχετικά με την αναβαλλόμενη φορολογία για λογιστικούς σκοπούς

3.2.2.1. Αναπροσαρμογές αναβαλλόμενου φόρου

α) Συνοπτική παρουσίαση

1. Έξοδο αναβαλλόμενου φόρου για τους σκοπούς των κανόνων πριν από την εφαρμογή άλλου συντελεστή και τις προσαρμογές	α) Έξοδο αναβαλλόμενου φόρου στους χρηματοοικονομικούς λογαριασμούς	[Α]
	β) Έξοδο αναβαλλόμενου φόρου σε σχέση με απαιτήσεις ή υποχρεώσεις των οποίων η λογιστική αξία βάσει των κανόνων διαφέρει από τη λογιστική αξία του ισολογισμού	[Β]

	γ) Έξοδο αναβαλλόμενου φόρου με βάση την λογιστική αξία των απαιτήσεων ή υποχρεώσεων, όπως προσδιορίζεται βάσει των κανόνων	[Γ]
	δ) Έξοδο αναβαλλόμενου φόρου για τους σκοπούς των κανόνων πριν από την εφαρμογή άλλου συντελεστή και τις προσαρμογές	[Δ] = [Α] – [Β] + [Γ]
2. Συνολικό ποσό των αναπροσαρμογών		[Ε]
3.Εφαρμογή του ελάχιστου φορολογικού συντελεστή στο έξοδο αναβαλλόμενου φόρου	ε) Έξοδο αναβαλλόμενου φόρου για τους σκοπούς των κανόνων πριν από την εφαρμογή άλλου συντελεστή	[ΣΤ] = [Δ] + [Ε]
	στ) Διαφορά μεταξύ του εξόδου αναβαλλόμενου φόρου όπως καταγράφηκε με εφαρμογή φορολογικού συντελεστή χαμηλότερου του ελάχιστου φορολογικού συντελεστή και του ίδιου εξόδου αναβαλλόμενου φόρου με εφαρμογή του ελάχιστου φορολογικού συντελεστή	[Ζ]
	ζ) Διαφορά μεταξύ του εξόδου αναβαλλόμενου φόρου όπως καταγράφηκε με εφαρμογή φορολογικού συντελεστή υψηλότερου του ελάχιστου φορολογικού συντελεστή και του ίδιου εξόδου αναβαλλόμενου φόρου με εφαρμογή του ελάχιστου φορολογικού συντελεστή	[Η]
4. Συνολικό ποσό αναπροσαρμογής αναβαλλόμενου φόρου		[Θ] = [ΣΤ] + [Ζ] – [Η]

β) Ανάλυση των αναπροσαρμογών

1. Αναπροσαρμογές σε έξοδο αναβαλλόμενου φόρου	Καθαρό ποσό
α) Έξοδο αναβαλλόμενου φόρου που σχετίζεται με στοιχεία που εξαιρούνται από το αποδεκτό εισόδημα ή ζημία	
β) Έξοδο αναβαλλόμενου φόρου που σχετίζεται με μη επιτρεπόμενες δεδουλευμένες υποχρεώσεις	
γ) Έξοδο αναβαλλόμενου φόρου που σχετίζεται με μη διεκδικούμενες δεδουλευμένες υποχρεώσεις	
δ) Αναπροσαρμογή αποτίμησης ή αναπροσαρμογή λογιστικής αναγνώρισης που σχετίζεται με αναβαλλόμενη φορολογική απαίτηση	
ε) Έξοδο αναβαλλόμενου φόρου που προκύπτει από την επανεπιμέτρηση που σχετίζεται με μεταβολές στον φορολογικό συντελεστή	
στ) Έξοδο αναβαλλόμενου φόρου που σχετίζεται με τη δημιουργία και τη χρήση πιστώσεων φόρου	

ζ) Αναβαλλόμενη φορολογική απαίτηση που προκύπτει από υποκατάσταση της μεταφοράς της ζημίας ή αναβαλλόμενη φορολογική απαίτηση που προκύπτει από τεκμαιρόμενη υποκατάσταση της μεταφοράς της ζημίας	
η) Μη επιτρεπόμενες δεδουλευμένες ή μη διεκδικούμενες δεδουλευμένες υποχρεώσεις που καταβλήθηκαν κατά τη διάρκεια του οικονομικού έτους	
θ) Ανάκτηση αναβαλλόμενης φορολογικής υποχρέωσης που καταβλήθηκε κατά τη διάρκεια του οικονομικού έτους	
ι) Αναγνώριση αναβαλλόμενης φορολογικής απαίτησης ζημίας που δεν περιλαμβάνεται στους χρηματοοικονομικούς λογαριασμούς	
ια) Αναπροσαρμογή εξόδου αναβαλλόμενου φόρου που προκύπτει από μείωση φορολογικού συντελεστή	
ιβ) Αναπροσαρμογή εξόδου αναβαλλόμενου φόρου που προκύπτει από αύξηση φορολογικού συντελεστή	
ιγ) Συνιστώσες οντότητες που προσχωρούν και αποχωρούν από όμιλο ΠΕ	
ιδ) Έξοδο αναβαλλόμενου φόρου της τελικής μητρικής οντότητας που είναι οντότητα μετακύλισης φόρου	
ιε) Έξοδο αναβαλλόμενου φόρου της τελικής μητρικής οντότητας που υπόκειται σε καθεστώς εκπίπτοντος μερίσματος	
ιστ) Αναπροσαρμογή αναβαλλόμενου φόρου που προκύπτει από συναλλαγές μεταξύ συνιστωσών οντοτήτων	
2. Συνολικό ποσό των αναπροσαρμογών	[E]

γ) Μεταφορές ζημιών σε προηγούμενα έτη

	1. Τεκμαιρόμενες αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις που αποδίδονται σε μεταφορές ζημιών σε προηγούμενα έτη	**2.** Επιστροφή καλυπτόμενου φόρου που σχετίζεται με τη μεταφορά ζημιών σε προηγούμενα έτη
α. Ποσό που αποδίδεται στο προηγούμενο οικονομικό έτος Χ		
β. Ποσό που αποδίδεται στο προηγούμενο οικονομικό έτος Υ κ.λπ.		
γ. Σύνολο		

3.2.2.2. Μηχανισμός ανάκτησης

α) Ετήσιο ποσό αναβαλλόμενων φορολογικών υποχρεώσεων που υπόκεινται σε κανόνα ανάκτησης

1. Ποσό αναβαλλόμενων φορολογικών υποχρεώσεων που υπόκεινται σε κανόνα ανάκτησης και δηλώθηκαν κατά το πέμπτο οικονομικό έτος πριν από το οικονομικό έτος αναφοράς	
2. Ποσό ανακτηθείσας αναβαλλόμενης φορολογικής υποχρέωσης που προσδιορίζεται στο οικονομικό έτος αναφοράς σε σχέση με το πέμπτο οικονομικό έτος πριν από το οικονομικό έτος αναφοράς	
3. Ποσό αναβαλλόμενων φορολογικών υποχρεώσεων που υπόκεινται σε κανόνα ανάκτησης και δηλώθηκαν για το οικονομικό έτος αναφοράς	

β) Λογαριασμοί ανάκτησης συνολικών αναβαλλόμενων φορολογικών υποχρεώσεων

	1. Οικονομικό έτος αναφοράς	**2.** Προηγούμενο οικονομικό έτος
α. Ποσό αναβαλλόμενων φορολογικών υποχρεώσεων πριν από το μεταβατικό έτος		
β. Ποσό ανεξόφλητου υπολοίπου		
γ. Ποσό αδικαιολόγητου υπολοίπου		

3.2.2.3. Μεταβατικοί κανόνες

1. Μεταβατικό έτος	

α) Αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις και αναβαλλόμενες φορολογικές υποχρεώσεις κατά την έναρξη του μεταβατικού έτους

Αναβαλλόμενες φορολογικές υποχρεώσεις			
1. Αναβαλλόμενες φορολογικές υποχρεώσεις κατά την έναρξη του μεταβατικού έτους		2. Αναβαλλόμενες φορολογικές υποχρεώσεις με εφαρμογή του ελάχιστου φορολογικού συντελεστή (κατά περίπτωση)	
Αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις			
3. Αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις κατά την έναρξη του μεταβατικού έτους	4.Αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις με εφαρμογή του ελάχιστου φορολογικού συντελεστή (κατά περίπτωση)	5. Αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις που προκύπτουν από εξαιρούμενα στοιχεία	6. Αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις που λαμβάνονται υπόψη για τους σκοπούς των κανόνων
[Α]	[Β]	[Γ]	[Δ] = [[Α] ή [Β], κατά περίπτωση] – [Γ]

β) Μεταβίβαση περιουσιακών στοιχείων μετά την 30ή Νοεμβρίου 2021 και πριν από την έναρξη του μεταβατικού έτους

1. Δικαιοδοσία των μεταβιβαζουσών οντοτήτων	**2.** Φόρος που καταβλήθηκε για την/τις συναλλαγή/-ές	**3.** Καθαρή αναβαλλόμενη φορολογική απαίτηση ή υποχρέωση που απεικονίζεται στους χρηματοοικονομικούς λογαριασμούς της μεταβιβάζουσας οντότητας ή των μεταβιβαζουσών οντοτήτων	**4.** Λογιστική αξία των μεταβιβασθέντων περιουσιακών στοιχείων για τους σκοπούς των κανόνων	**5.** Η καθαρή αναβαλλόμενη φορολογική απαίτηση ή υποχρέωση προσδιορίζεται σε σχέση με τα μεταβιβασθέντα περιουσιακά στοιχεία για τους σκοπούς των κανόνων για την αποκτώσα συνιστώσα οντότητα ή τις αποκτώσες συνιστώσες οντότητες

3.2.3. Επιλογές βάσει δικαιοδοσίας (κατά περίπτωση)

3.2.3.1. Επιλογές βάσει δικαιοδοσίας

α) Επιλογές

1. Ετήσιες επιλογές		
α. Επιλογή συνολικού κέρδους από τη διάθεση περιουσιακών στοιχείων		□
β. Επιλογή της επουσιώδους μείωσης των καλυπτόμενων φόρων		□
γ. Επιλογή μη εφαρμογής της εξαίρεσης εισοδήματος επί της ουσίας		□
δ. Αρνητικό έξοδο φόρου μεταφερόμενο σε επόμενη χρήση		□
2. Πενταετείς επιλογές	3. Έτος επιλογής	4. Έτος ανάκλησης
ε. Επιλογή συμπερίληψης επενδύσεων μετοχικού κεφαλαίου		
στ. Επιλογή αποζημίωσης βάσει μετοχών		
ζ. Επιλογή βάσει της αρχής της πραγματοποίησης		
η. Επιλογή ενδοομιλικών συναλλαγών		
θ. Επιλογή μη κατανομής του διασυνοριακού αναβαλλόμενου φόρου		
5. Άλλες επιλογές	6. Έτος επιλογής	7. Έτος ανάκλησης

ι. Επιλογή αποδεκτής ζημίας		

β) Απαιτήσεις πληροφόρησης σχετικά με τις επιλογές βάσει δικαιοδοσίας

1. Συμπερίληψη του κέρδους ή της ζημίας ιδίων κεφαλαίων σε σχέση με την επιλογή συμπερίληψης επενδύσεων μετοχικού κεφαλαίου	
2. Υπόλοιπο της επένδυσης του ιδιοκτήτη σε ενδεδειγμένη ιδιοκτησιακή συμμετοχή από προηγούμενα έτη	[Α]
3. Προσθήκες στην επένδυση του ιδιοκτήτη σε ενδεδειγμένη ιδιοκτησιακή συμμετοχή	[Β]
4. Μειώσεις στην επένδυση του ιδιοκτήτη σε ενδεδειγμένη ιδιοκτησιακή συμμετοχή	[Γ]
5. Ανεξόφλητο υπόλοιπο της επένδυσης του ιδιοκτήτη σε ενδεδειγμένη ιδιοκτησιακή συμμετοχή	[Δ] = [Α] + [Β] – [Γ]

3.2.3.2. Επιλογή φόρου τεκμαρτής διανομής

1. Επιλογή φόρου τεκμαρτής διανομής	

α) Μηχανισμός ανάκτησης

1. Οικονομικό έτος	**2.** Ποσό φόρου τεκμαρτής διανομής	**3.** Φόρος τεκμαρτής διανομής που καταβλήθηκε ή χρησιμοποιήθηκε				**4.** Ανεξόφλητο υπόλοιπο λογαριασμού ανάκτησης φόρου τεκμαρτής διανομής
		3ο προηγούμενο οικονομικό έτος	**2ο προηγούμενο οικονομικό έτος**	**1ο προηγούμενο οικονομικό έτος**	**Οικονομικό έτος αναφοράς**	
4ο προηγούμενο οικονομικό έτος						
3ο προηγούμενο οικονομικό έτος		Δεν εφαρμόζεται				
2ο προηγούμενο οικονομικό έτος		Δεν εφαρμόζεται	Δεν εφαρμόζεται			
1ο προηγούμενο οικονομικό έτος		Δεν εφαρμόζεται	Δεν εφαρμόζεται	Δεν εφαρμόζεται		
Οικονομικό έτος υποβολής εκθέσεων		Δεν εφαρμόζεται	Δεν εφαρμόζεται	Δεν εφαρμόζεται	Δεν εφαρμόζεται	Δεν εφαρμόζεται

β) Εκ νέου υπολογισμός του πραγματικού φορολογικού συντελεστή και του συμπληρωματικού φόρου

1. Μείωση των αναπροσαρμοσμένων καλυπτόμενων φόρων για προηγούμενο οικονομικό έτος	**2.** Επιπλέον συμπληρωματικός φόρος	**3.** Σχέση ανάκτησης κατά τη διάθεση
[Α]	[Β]	[Γ]

3.2.4. Υπολογισμοί συνιστώσας οντότητας

α) Επιλογή για το μεταβατικό απλοποιημένο πλαίσιο υποβολής στοιχείων βάσει δικαιοδοσίας

1. Επιλέγει ο όμιλος ΠΕ να εφαρμόσει το μεταβατικό απλοποιημένο πλαίσιο υποβολής στοιχείων βάσει δικαιοδοσίας;	Ναι/Όχι

β) Συγκεντρωτική υποβολή στοιχείων για ενοποιημένους για φορολογικούς σκοπούς ομίλους

1. Όμιλος που ενοποιεί για φορολογικούς σκοπούς (ΑΦΜ)	**2.** Ενοποιημένες οντότητες (ΑΦΜ)

3.2.4.1. Αποδεκτό εισόδημα ή ζημία

α) Αναπροσαρμογές στο καθαρό χρηματοοικονομικό λογιστικό εισόδημα ή ζημία

1. Συνιστώσα οντότητα ή μέλος ομίλου επιχειρηματικών συμπράξεων (ΑΦΜ)		
2. Ποσό καθαρού χρηματοοικονομικού λογιστικού εισοδήματος ή ζημίας μετά τις κατανομές		
3. Αναπροσαρμογές	Προσθήκες	Μειώσεις
α) Καθαρό έξοδο φόρων		
β) Εξαιρούμενα μερίσματα		
γ) Εξαιρούμενο κέρδος ή ζημία ιδίων κεφαλαίων		
δ) Συμπεριλαμβανόμενο κέρδος ή ζημία βάσει της μεθόδου αναπροσαρμογής		
ε) Κέρδος ή ζημία από τη διάθεση εξαιρούμενων περιουσιακών στοιχείων και υποχρεώσεων λόγω αναδιάρθρωσης		
στ) Ασύμμετρα συναλλαγματικά κέρδη ή ζημίες		

ζ) Μη επιτρεπόμενα έξοδα για παράνομες πληρωμές, πρόστιμα και ποινές		
η) Σφάλματα προηγούμενων περιόδων		
θ) Μεταβολές αρχών λογιστικής		
ι) Δεδουλευμένες συνταξιοδοτικές δαπάνες		
ια) Αποδέσμευση χρεών		
ιβ) Αποζημίωση βάσει μετοχών		
ιγ) Αναπροσαρμογές βάσει της αρχής των ίσων αποστάσεων		
ιδ) Ενδεδειγμένη επιστρεπτέα πίστωση φόρου ή εμπορεύσιμες μεταβιβάσιμες πιστώσεις φόρου		
ιε) Επιλογή για κέρδη και ζημίες με χρήση της αρχής της πραγματοποίησης		
ιστ) Επιλογή για αναπροσαρμοσμένο κέρδος από τη διάθεση περιουσιακών στοιχείων		
ιζ) Έξοδα ενδοομιλικής χρηματοδοτικής ρύθμισης		
ιη) Επιλογή για ενδοομιλικές συναλλαγές στην ίδια δικαιοδοσία		
ιθ) Φόροι ασφαλιστικών εταιρειών που χρεώνονται στους αντισυμβαλλομένους		
κ) Αύξηση/μείωση στα ίδια κεφάλαια που αποδίδεται σε καταβληθείσες/πληρωτέες ή εισπραχθείσες/εισπρακτέες διανομές πρόσθετου κεφαλαίου κατηγορίας 1 και κεφαλαίου κατηγορίας 1 υποκείμενου σε περιορισμούς		
κα) Συνιστώσες οντότητες που προσχωρούν και αποχωρούν από όμιλο ΠΕ		
κβ) Μείωση του αποδεκτού εισοδήματος της τελικής μητρικής οντότητας που είναι οντότητα μετακύλισης φόρου		
κγ) Μείωση του αποδεκτού εισοδήματος της τελικής μητρικής οντότητας που υπόκειται σε καθεστώς εκπίπτοντος μερίσματος		
κδ) Επιλέξιμο σύστημα φόρου διανομής		
κε) Διεθνές ναυτιλιακό εισόδημα		
κστ) Συναλλαγές μεταξύ συνιστωσών οντοτήτων		
4. Αποδεκτό εισόδημα ή ζημία της συνιστώσας οντότητας ή του μέλους ομίλου επιχειρηματικής σύμπραξης		

β) Διασυνοριακή κατανομή εισοδήματος ή ζημίας μεταξύ κύριας οντότητας και μόνιμης εγκατάστασης και οντότητας μετακύλισης φόρου

1. Συνιστώσα οντότητα ή μέλη ομίλων επιχειρηματικής σύμπραξης εγκατεστημένων στην εν λόγω δικαιοδοσία ή συνιστώσα οντότητα χωρίς εθνικότητα (Α.Φ.Μ.)	**2.** Καθαρό χρηματοοικονομικό λογιστικό εισόδημα ή ζημία πριν από την αναπροσαρμογή	**3.** Βάση για την αναπροσαρμογή	**4.** Άλλη συνιστώσα οντότητα ή μέλος ομίλου επιχειρηματικής σύμπραξης (Α.Φ.Μ.)	**5.** Δικαιοδοσία της άλλης συνιστώσας οντότητας ή μέλους ομίλου επιχειρηματικών συμπράξεων (ISO)	**6.** Προσθήκες στη συγκεκριμένη συνιστώσα οντότητα	**7.** Μειώσεις στη συγκεκριμένη συνιστώσα οντότητα	**8.** Καθαρό χρηματοοικονομικό λογιστικό εισόδημα ή ζημία μετά την αναπροσαρμογή

γ) Διασυνοριακές αναπροσαρμογές

1. Συνιστώσα οντότητα ή μέλος ομίλου επιχειρηματικών συμπράξεων (Α.Φ.Μ.)	**2.** Βάση για την αναπροσαρμογή	**3.** Άλλη συνιστώσα οντότητα ή μέλος ομίλου επιχειρηματικών συμπράξεων (Α.Φ.Μ.)	**4.** Δικαιοδοσία της άλλης συνιστώσας οντότητας (ISO)	**5.** Προσθήκες στη συγκεκριμένη συνιστώσα οντότητα	**6.** Μειώσεις στη συγκεκριμένη συνιστώσα οντότητα

δ) Αναπροσαρμογές του αποδεκτού εισοδήματος της τελικής μητρικής οντότητας που είναι οντότητα μετακύλισης φόρου ή που υπόκειται σε καθεστώς εκπίπτοντος μερίσματος

1. Συνιστώσα οντότητα (ή μέλος ομίλου επιχειρηματικών συμπράξεων) που είναι	**2.** Βάση για τη μείωση	**3.** Προσδιορισμός των κατόχων ιδιοκτησιακών συμμετοχών ή των δικαιούχων μερισμάτων	**4.** Άμεσα κατεχόμενη ιδιοκτησιακή	**5.** Μειώσεις για τη συγκεκριμένη συνιστώσα οντότητα

εγκατεστημένη στην εν λόγω δικαιοδοσία (Α.Φ.Μ.)			συμμετοχή (σε ποσοστό)	

3.2.4.2. Αναπροσαρμοσμένοι καλυπτόμενοι φόροι

α) Αναπροσαρμογές στο τρέχον έξοδο φόρου στους χρηματοοικονομικούς λογαριασμούς

1. Συνιστώσα οντότητα ή μέλος ομίλου επιχειρηματικών συμπράξεων (Α.Φ.Μ.)		
2. Τρέχον έξοδο φόρου σε σχέση με καλυπτόμενους φόρους μετά τις κατανομές		
3. Αναπροσαρμογές	Προσθήκες	Μειώσεις
α) Καλυπτόμενοι φόροι που περιλαμβάνονται ως δεδουλευμένα έξοδα στα κέρδη προ φόρων στους χρηματοοικονομικούς λογαριασμούς		
β) Καλυπτόμενοι φόροι αναφορικά με αβέβαιη φορολογική κατάσταση που καταγράφηκε ως μείωση των καλυπτόμενων φόρων κατά το προηγούμενο έτος		
γ) Ενδεδειγμένη επιστρεπτέα πίστωση φόρου ή εμπορεύσιμες μεταβιβάσιμες πιστώσεις φόρου που καταγράφονται ως μείωση στο τρέχον έξοδο φόρου		
δ) Ενδεδειγμένα φορολογικά πλεονεκτήματα μετακύλισης φόρου από ενδεδειγμένες ιδιοκτησιακές συμμετοχές		
ε) Τρέχον έξοδο φόρου εισοδήματος που εξαιρείται από το αποδεκτό εισόδημα ή ζημία		
στ) Μη ενδεδειγμένη επιστρεπτέα πίστωση φόρου, μη εμπορεύσιμες μεταβιβάσιμες πιστώσεις φόρου ή άλλες πιστώσεις φόρου που δεν καταγράφονται ως μείωση στο τρέχον έξοδο φόρου		
ζ) Καλυπτόμενοι φόροι που επιστρέφονται ή πιστώνονται (εκτός από τυχόν ενδεδειγμένη επιστρεπτέα πίστωση φόρου ή εμπορεύσιμες μεταβιβάσιμες πιστώσεις φόρου) που δεν αντιμετωπίζονται ως αναπροσαρμογή στο τρέχον έξοδο φόρου		
η) Τρέχον έξοδο φόρου που σχετίζεται με αβέβαιη φορολογική κατάσταση		
θ) Τρέχον έξοδο φόρου που δεν αναμένεται να καταβληθεί εντός τριών ετών		
ι) Αναπροσαρμογές μετά την υποβολή		

ια) Καλυπτόμενοι φόροι που σχετίζονται με καθαρό κέρδος ή καθαρή ζημία από τη διάθεση περιουσιακών στοιχείων		
ιβ) Μείωση των καλυπτόμενων φόρων της τελικής μητρικής οντότητας που είναι οντότητα μετακύλισης φόρου		
ιγ) Καλυπτόμενοι φόροι για το αποδεκτό εισόδημα της τελικής μητρικής οντότητας που μειώνεται βάσει καθεστώτος εκπίπτοντος μερίσματος		
ιδ) Φόρος τεκμαρτής διανομής		
ιε) Επιλογή μεθόδου φορολογητέας διανομής		
ιστ) Συνολικό ποσό αναπροσαρμογής αναβαλλόμενου φόρου		
ιζ) Αύξηση ή μείωση των καλυπτόμενων φόρων που καταγράφεται στα ίδια κεφάλαια ή στα λοιπά συνολικά εισοδήματα (OCI) σε σχέση με ποσά που περιλαμβάνονται στο αποδεκτό εισόδημα ή ζημία και υπόκεινται σε φόρο σύμφωνα με τους τοπικούς φορολογικούς κανόνες		
4. Αναπροσαρμοσμένοι καλυπτόμενοι φόροι		

β) Διασυνοριακή κατανομή φόρων

1. Συνιστώσα οντότητα εγκατεστημένη σε αυτήν τη δικαιοδοσία ή συνιστώσα οντότητα χωρίς εθνικότητα (ή μέλος ομίλου επιχειρηματικών	**2.** Καλυπτόμενοι φόροι της συνιστώσας οντότητας (ή του μέλους ομίλου επιχειρηματικών συμπράξεων) πριν από την αναπροσαρμογή	**3.** Βάση για την αναπροσαρμογή	**4.** Άλλη συνιστώσα οντότητα (ή μέλος ομίλου επιχειρηματικών συμπράξεων) (ΑΦΜ)	**5.** Δικαιοδοσία άλλης συνιστώσας οντότητας (ή μέλους ομίλου επιχειρηματικών συμπράξεων) (ISO)	**6.** Προσθήκες στη συγκεκριμένη συνιστώσα οντότητα	**7.** Μειώσεις στη συγκεκριμένη συνιστώσα οντότητα	**8.** Καλυπτόμενοι φόροι της συνιστώσας οντότητας (ή του μέλους ομίλου επιχειρηματικών συμπράξεων) μετά την αναπροσαρμογή

συμπράξεων) (Α.Φ.Μ.)							

γ) Έξοδο αναβαλλόμενου φόρου

1. Συνιστώσα οντότητα ή μέλος ομίλου επιχειρηματικών συμπράξεων (Α.Φ.Μ.)		
2. Ποσό του εξόδου αναβαλλόμενου φόρου για τους σκοπούς των κανόνων		
3. Αναπροσαρμογές σε έξοδο αναβαλλόμενου φόρου	Προσθήκες	Μειώσεις
α) Έξοδο αναβαλλόμενου φόρου που σχετίζεται με στοιχεία που εξαιρούνται από το αποδεκτό εισόδημα ή ζημία		
β) Έξοδο αναβαλλόμενου φόρου που σχετίζεται με μη επιτρεπόμενες δεδουλευμένες υποχρεώσεις		
γ) Έξοδο αναβαλλόμενου φόρου που σχετίζεται με μη διεκδικούμενες δεδουλευμένες υποχρεώσεις		
δ) Αναπροσαρμογή αποτίμησης ή αναπροσαρμογή λογιστικής αναγνώρισης που σχετίζεται με αναβαλλόμενη φορολογική απαίτηση		
ε) Έξοδο αναβαλλόμενου φόρου που προκύπτει από την επανεπιμέτρηση που σχετίζεται με μεταβολές στον φορολογικό συντελεστή		
στ) Έξοδο αναβαλλόμενου φόρου που σχετίζεται με τη δημιουργία και τη χρήση πιστώσεων φόρου		
ζ) Αναβαλλόμενη φορολογική απαίτηση που προκύπτει από υποκατάσταση της μεταφοράς της ζημίας ή αναβαλλόμενη φορολογική απαίτηση που προκύπτει από τεκμαιρόμενη υποκατάσταση της μεταφοράς της ζημίας		
η) Μη επιτρεπόμενες δεδουλευμένες ή μη διεκδικούμενες δεδουλευμένες υποχρεώσεις που καταβλήθηκαν κατά τη διάρκεια του οικονομικού έτους		
θ) Ανάκτηση αναβαλλόμενης φορολογικής υποχρέωσης που καταβλήθηκε κατά τη διάρκεια του οικονομικού έτους		
ι) Αναγνώριση αναβαλλόμενης φορολογικής απαίτησης ζημίας που δεν περιλαμβάνεται στους χρηματοοικονομικούς λογαριασμούς		
ια) Αναπροσαρμογή εξόδου αναβαλλόμενου φόρου που προκύπτει από μείωση φορολογικού συντελεστή		
ιβ) Αναπροσαρμογή εξόδου αναβαλλόμενου φόρου που προκύπτει από αύξηση φορολογικού συντελεστή		
ιγ) Συνιστώσες οντότητες που προσχωρούν και αποχωρούν από όμιλο ΠΕ		
ιδ) Έξοδο αναβαλλόμενου φόρου της τελικής μητρικής οντότητας που είναι οντότητα μετακύλισης φόρου		

ιε) Έξοδο αναβαλλόμενου φόρου της τελικής μητρικής οντότητας που υπόκειται σε καθεστώς εκπίπτοντος μερίσματος		
ιστ) Αναπροσαρμογή αναβαλλόμενου φόρου που προκύπτει από συναλλαγές μεταξύ συνιστωσών οντοτήτων		
4. Διαφορά μεταξύ του εξόδου αναβαλλόμενου φόρου όπως καταγράφηκε με εφαρμογή φορολογικού συντελεστή χαμηλότερου του ελάχιστου φορολογικού συντελεστή και του ίδιου εξόδου αναβαλλόμενου φόρου με εφαρμογή του ελάχιστου φορολογικού συντελεστή		
5. Διαφορά μεταξύ του εξόδου αναβαλλόμενου φόρου όπως καταγράφηκε με εφαρμογή φορολογικού συντελεστή υψηλότερου του ελάχιστου φορολογικού συντελεστή και του ίδιου εξόδου αναβαλλόμενου φόρου με εφαρμογή του ελάχιστου φορολογικού συντελεστή		
6. Συνολικό ποσό αναπροσαρμογής αναβαλλόμενου φόρου		

3.2.4.3. Επιλογές συνιστώσας οντότητας (ή επιλογές που ισχύουν για όμιλο επιχειρηματικών συμπράξεων)

1. Συνιστώσες οντότητες (ή μέλη ομίλου επιχειρηματικών συμπράξεων) για τις οποίες γίνεται επιλογή (Α.Φ.Μ.)				
2. Ετήσιες επιλογές	α. Επιλογή εφαρμογής των απλοποιημένων υπολογισμών για μη ουσιώδεις συνιστώσες οντότητες (απλοποιημένοι υπολογισμοί ασφαλούς λιμένα)			
	β. Επιλογή για την αποδέσμευση χρέους			
	γ. Επιλογή μη διεκδικούμενης δεδουλευμένης υποχρέωσης			
3. Πενταετείς επιλογές		4. Έτος επιλογής	5. Έτος ανάκλησης	
	δ. Επιλογή που συνίσταται στη μη αντιμετώπιση οντότητας ως εξαιρούμενης			
	ε. Συμπερίληψη όλων των μερισμάτων όσον αφορά τις συμμετοχές χαρτοφυλακίου			
	στ. Αντιμετώπιση συναλλαγματικών κερδών ή ζημιών που αποδίδονται στην αντιστάθμιση ως εξαιρούμενο κέρδος ή ζημία ιδίων κεφαλαίων			
	ζ. Επιλογή φορολογικής διαφάνειας επενδυτικής οντότητας			
	η. Επιλογή μεθόδου φορολογητέας διανομής			
	θ. Πενταετής επιλογή για μη διεκδικούμενη δεδουλευμένη υποχρέωση			

6. Άλλες επιλογές	ι. Επιλογή αποδεκτής ζημίας			
	ια. Επιλογή εύλογης αξίας			

1. Συνιστώσες οντότητες (ή μέλη ομίλων επιχειρηματικών συμπράξεων) για τις οποίες γίνεται η επιλογή (Α.Φ.Μ.)	**2.** Οικονομικό έτος του γενεσιουργού γεγονότος	**3.** Συμπερίληψη στο οικονομικό έτος του γενεσιουργού γεγονότος ή πενταετής συμπερίληψη

3.2.4.4. Εξαίρεση του διεθνούς ναυτιλιακού εισοδήματος

α) Εξαίρεση του διεθνούς ναυτιλιακού εισοδήματος

1.Συνιστώσα οντότητα ή μέλος ομίλου επιχειρηματικών συμπράξεων που είναι εγκατεστημένη/-ο στην εν λόγω δικαιοδοσία (ΑΦΜ)		
Διεθνές ναυτιλιακό εισόδημα	2. Κατηγορία	
	3. Έσοδα	[Α]
	4. Έξοδα	[Β]
	5. Διεθνές ναυτιλιακό εισόδημα	[Γ] = [Α] – [Β]
Εγκεκριμένο διεθνές ναυτιλιακό εισόδημα από δευτερεύουσες δραστηριότητες	6. Κατηγορία	
	7. Έσοδα	[Δ]
	8. Έξοδα	[Ε]
	9. Εγκεκριμένο διεθνές ναυτιλιακό εισόδημα από δευτερεύουσες δραστηριότητες	[ΣΤ] = [Δ] – [Ε]
Επίδραση στην εξαίρεση εισοδήματος επί της ουσίας	10.Δαπάνες μισθοδοσίας που αποδίδονται στο εξαιρούμενο διεθνές ναυτιλιακό εισόδημα ή στο εγκεκριμένο διεθνές ναυτιλιακό εισόδημα από δευτερεύουσες δραστηριότητες	
	11. Λογιστική αξία ενσώματων περιουσιακών στοιχείων που χρησιμοποιούνται για την άντληση του εξαιρούμενου διεθνούς ναυτιλιακού εισοδήματος ή του εγκεκριμένου διεθνούς ναυτιλιακού εισοδήματος από δευτερεύουσες δραστηριότητες	
Καλυπτόμενοι φόροι	12. Καλυπτόμενοι φόροι που αναλογούν στο εξαιρούμενο διεθνές ναυτιλιακό εισόδημα ή στο εγκεκριμένο διεθνές ναυτιλιακό εισόδημα από δευτερεύουσες δραστηριότητες	

β) Ανώτατο όριο δικαιοδοσίας για την εξαίρεση του εγκεκριμένου διεθνούς ναυτιλιακού εισοδήματος από δευτερεύουσες δραστηριότητες

1. Συνολικό διεθνές ναυτιλιακό εισόδημα για όλες τις συνιστώσες οντότητες (ή τα μέλη ομίλου επιχειρηματικών συμπράξεων)	[A]
2. 50 % ανώτατο όριο	50 % × [A]
3. Συνολικό εγκεκριμένο διεθνές ναυτιλιακό εισόδημα από δευτερεύουσες δραστηριότητες για όλες τις συνιστώσες οντότητες (ή τα μέλη ομίλου επιχειρηματικών συμπράξεων)	[B]
4. Υπέρβαση του ανώτατου ορίου εάν το B υπερβαίνει το 50 % του A	[B] – 50 % × [A]

3.2.4.5. Πληροφορίες για τους σκοπούς της επιλογής εφαρμογής της μεθόδου φορολογητέας διανομής (κατά περίπτωση)

Επιλογή μεθόδου φορολογητέας διανομής

1. Συνιστώσα οντότητα-ιδιοκτήτρια (ή μέλος ομίλου επιχειρηματικών συμπράξεων) για την οποία/το οποίο γίνεται επιλογή (Α.Φ.Μ.)	**2.** Επενδυτική οντότητα για την οποία γίνεται η επιλογή (Α.Φ.Μ.)	**3.** Πραγματικές και τεκμαρτές διανομές του αποδεκτού εισοδήματος της επενδυτικής οντότητας που λαμβάνεται από τη συνιστώσα οντότητα-ιδιοκτήτρια	**4.** Ποσό καλυπτόμενων φόρων που επιβαρύνουν την επενδυτική οντότητα	**5.** Αναλογικό μερίδιο της συνιστώσας οντότητας-ιδιοκτήτριας στο μη διανεμηθέν καθαρό αποδεκτό εισόδημα της επενδυτικής οντότητας

3.2.4.6. Άλλο λογιστικό πρότυπο

1. Συνιστώσα οντότητα (ή μέλος ομίλου επιχειρηματικών συμπράξεων) με καθαρό χρηματοοικονομικό λογιστικό εισόδημα ή ζημία με χρήση διαφορετικού λογιστικού προτύπου (Α.Φ.Μ.)	**2.** Αποδεκτό ή εγκεκριμένο χρηματοοικονομικό λογιστικό πρότυπο

3.3. Υπολογισμός συμπληρωματικού φόρου

3.3.1. Συμπληρωματικός φόρος

α. Ποσοστό συμπληρωματικού φόρου	**β.** Εξαίρεση εισοδήματος επί της ουσίας	**γ.** Πλεονάζοντα κέρδη	**δ.** Πρόσθετος συμπληρωματικός φόρος	**ε.** Πληρωτέος εγχώριος συμπληρωματικός φόρος	**στ.** Συμπληρωματικός φόρος

[Α] = 15 % - πραγματικός φορολογικός συντελεστής	[Β]	[Γ] = Καθαρό αποδεκτό εισόδημα ή ζημία - [Β]	[Δ]	[Ε]	= [Α] × [Γ] + [Δ] – [Ε]

3.3.2. Υπολογισμός της εξαίρεσης εισοδήματος επί της ουσίας (κατά περίπτωση)

3.3.2.1. Συνολικό ποσό της εξαίρεσης εισοδήματος επί της ουσίας

Απαλλασσόμενο σκέλος της μισθοδοσίας		**Απαλλασσόμενο σκέλος των ενσώματων περιουσιακών στοιχείων**		**Σύνολο**
1. Οικείες επιλέξιμες δαπάνες μισθοδοσίας επιλέξιμων εργαζομένων που ασκούν δραστηριότητες στη δικαιοδοσία	2. Εφαρμογή του σχετικού ποσοστού προσαύξησης για το οικονομικό έτος αναφοράς	3. Λογιστική αξία των οικείων επιλέξιμων ενσώματων περιουσιακών στοιχείων που βρίσκονται στη δικαιοδοσία	4. Εφαρμογή του σχετικού ποσοστού προσαύξησης για το οικονομικό έτος αναφοράς	5. Εξαίρεση εισοδήματος επί της ουσίας
[Α]	[Β]	[Γ]	[Δ]	[Ε] = [Α] × [Β] + [Γ] × [Δ]

3.3.2.2. Κατανομή επιλέξιμων δαπανών μισθοδοσίας και λογιστική αξία επιλέξιμων ενσώματων περιουσιακών στοιχείων σε μόνιμες εγκαταστάσεις για τους σκοπούς της εξαίρεσης εισοδήματος επί της ουσίας

1. Οικείες επιλέξιμες δαπάνες μισθοδοσίας	**2.** Λογιστική αξία ισολογισμού των οικείων επιλέξιμων ενσώματων περιουσιακών στοιχείων	**3.** Δικαιοδοσία των μόνιμων εγκαταστάσεων	**4.** Οικείες επιλέξιμες δαπάνες μισθοδοσίας που κατανέμονται σε μόνιμες εγκαταστάσεις	**5.** Λογιστική αξία των οικείων επιλέξιμων ενσώματων περιουσιακών στοιχείων που κατανέμονται σε μόνιμες εγκαταστάσεις

3.3.2.3. Κατανομή των επιλέξιμων δαπανών μισθοδοσίας και λογιστική αξία των επιλέξιμων ενσώματων περιουσιακών στοιχείων μιας οντότητας μετακύλισης φόρου για τους σκοπούς της εξαίρεσης εισοδήματος επί της ουσίας

1. Οικείες επιλέξιμες δαπάνες μισθοδοσίας	**2.** Λογιστική αξία ισολογισμού των οικείων επιλέξιμων ενσώματων περιουσιακών στοιχείων	**3.** Δικαιοδοσία συνιστώσας οντότητας- ιδιοκτήτριας (ή μελών ομίλου επιχειρηματικών συμπράξεων)	**4.** Οικείες επιλέξιμες δαπάνες μισθοδοσίας που κατανέμονται στη συνιστώσα οντότητα - ιδιοκτήτρια (ή που εξαιρούνται)	**5.** Λογιστική αξία των οικείων επιλέξιμων ενσώματων περιουσιακών στοιχείων που κατανέμονται στη συνιστώσα οντότητα-ιδιοκτήτρια (ή που εξαιρούνται)

3.3.3. Πρόσθετος τρέχων συμπληρωματικός φόρος

3.3.3.1. Πρόσθετος συμπληρωματικός φόρος εκτός από την περίπτωση καθαρής αποδεκτής ζημίας κατά το οικονομικό έτος αναφοράς

1. Σχετικά άρθρα	**2.** Σχετικό έτος	**3.** Όπως δηλώθηκε σε προηγούμενο οικονομικό έτος ή υπολογίστηκε εκ νέου	**4.** Καθαρό αποδεκτό εισόδημα / ζημία	**5.** Αναπροσαρμοσμένοι καλυπτόμενοι φόροι	**6.** Πραγματικός φορολογικός συντελεστής	**7.** Πλεονάζον κέρδος	**8.** Ποσοστό συμπληρωματικού φόρου	**9.** Συμπληρωματικός φόρος	**10.** Πρόσθετος συμπληρωματικός φόρος
	Προηγούμενο οικονομικό έτος Χ	α. Δηλώθηκε σε προηγούμενο οικονομικό έτος							
		β. Υπολογίστηκε εκ νέου							

3.3.3.2. Πρόσθετος συμπληρωματικός φόρος σε περίπτωση καθαρής αποδεκτής ζημίας για το οικονομικό έτος αναφοράς

1. Αναπροσαρμοσμένοι καλυπτόμενοι φόροι για τη δικαιοδοσία (εάν είναι αρνητικοί)	[Α]
2. Αποδεκτή ζημία για τη δικαιοδοσία	[Β]
3. Αναμενόμενοι αναπροσαρμοσμένοι καλυπτόμενοι φόροι	[Γ] = [Β] × 15 %

4. Πρόσθετος συμπληρωματικός φόρος	[Δ] = [Γ] – [Α]

3.3.4. Ενδεδειγμένος εγχώριος συμπληρωματικός φόρος

1. Χρηματοοικονομικό λογιστικό πρότυπο			
2. Καταβλητέο ποσό ενδεδειγμένου εγχώριου συμπληρωματικού φόρου			
3. Ελάχιστος φορολογικός συντελεστής ενδεδειγμένου εγχώριου συμπληρωματικού φόρου (εάν υπερβαίνει το 15 %)			
4. Βάση για τον συνδυασμό εισοδήματος και φόρων (εάν διαφέρει από τους κανόνες IIR)			
5. Χρησιμοποιούμενο νόμισμα (εάν διαφέρει από το νόμισμα παρουσίασης των ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων)			
6. Πενταετής επιλογή για τη χρήση του νομίσματος των ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων ή του τοπικού νομίσματος	Νόμισμα	Έτος επιλογής	Έτος ανάκλησης
7. Υπάρχει διαθέσιμη εξαίρεση εισοδήματος επί της ουσίας;	Ναι/Όχι		
8. Υπάρχει διαθέσιμη εξαίρεση de minimis;	Ναι/Όχι		

3.4. Κατανομή και καταλογισμός συμπληρωματικού φόρου (εάν υπάρχει)

3.4.1. Εφαρμογή του Κανόνα Συμπερίληψης Εισοδήματος - Κ.Σ.Ε. σε σχέση με την εν λόγω δικαιοδοσία

1. Συμπληρωματικός φόρος που κατανέμεται σε οντότητα του ομίλου	α. Συνιστώσα οντότητα ή μέλος ομίλου επιχειρηματικής σύμπραξης με χαμηλή φορολόγηση (ΑΦΜ)	
	β. Αποδεκτό εισόδημα συνιστώσας οντότητας με χαμηλή φορολόγηση ή του μέλους ομίλου επιχειρηματικών συμπράξεων με χαμηλή φορολόγηση	[Α]
	γ. Συμπληρωματικός φόρος της συνιστώσας οντότητας με χαμηλή φορολόγηση ή του μέλους	[Γ] = [Τ] × [Α] / [Α + Β + κ.λπ.]

	του ομίλου επιχειρηματικών συμπράξεων με χαμηλή φορολόγηση		
2. Μητρικές οντότητες που υποχρεούνται να εφαρμόζουν Ενδεδειγμένο Κανόνα Συμπερίληψης Εισοδήματος - Κ.Σ.Ε.	α. Μητρική οντότητα (Α.Φ.Μ.)	[Μητρική οντότητα 1]	
	β. Δικαιοδοσία μητρικής οντότητας	Δικαιοδοσία Β	
	γ. Το ποσό του αποδεκτού εισοδήματος που αναλογεί σε ιδιοκτησιακή συμμετοχή που κατέχουν άλλοι ιδιοκτήτες	[Δ]	
	δ. Συντελεστής συμπερίληψης της μητρικής οντότητας	[ΣΤ] = ([Α] - [Δ]) / [Α]	
3. Συμπληρωματικός φόρος Κανόνα Συμπερίληψης Εισοδήματος - Κ.Σ.Ε.	α. Μερίδιο του συμπληρωματικού φόρου που αναλογεί στη μητρική οντότητα	[Ζ] = [Γ] × [ΣΤ]	
	β. Αντιστάθμιση του Κανόνα Συμπερίληψης Εισοδήματος - Κ.Σ.Ε.	[Η]	
	γ. Συμπληρωματικός φόρος πληρωτέος από τη μητρική οντότητα	[Θ] = [Ζ] - [Η]	

3.4.2. Συνολικό ποσό συμπληρωματικού φόρου βάσει του Κανόνα Υποφορολογημένων Κερδών - Κ.Υ.Κ. σε σχέση με την εν λόγω δικαιοδοσία

1. Συνιστώσα οντότητα με χαμηλή φορολόγηση (ή μέλος ομίλου επιχειρηματικής σύμπραξης) για την οποία δεν εφαρμόζεται η μείωση του Κανόνα Υποφορολογημένων Κερδών - Κ.Υ.Κ. στο μηδέν (Α.Φ.Μ.)	
2. Συμπληρωματικός φόρος που λαμβάνεται υπόψη για τον υπολογισμό του συνολικού συμπληρωματικού φόρου βάσει του Κανόνα Υποφορολογημένων Κερδών - Κ.Υ.Κ. για κάθε συνιστώσα οντότητα με χαμηλή φορολόγηση	
3. Συνολικό ποσό συμπληρωματικού φόρου βάσει του Κανόνα Υποφορολογημένων Κερδών - Κ.Υ.Κ. σε σχέση με την εν λόγω δικαιοδοσία	

3.4.3. Καταλογισμός του συμπληρωματικού φόρου βάσει του Κανόνα Υποφορολογημένων Κερδών - Κ.Υ.Κ.

1.Δικαιοδοσίες με Κανόνα Υπερφορολογημένων Κερδών - Κ.Υ.Κ.	**2**. Μεταφορά συμπληρωματικού φόρου βάσει του Κανόνα Υποφορολογημένων Κερδών - Κ.Υ.Κ.	**3**. Αριθμός εργαζομένων	**4.** Καθαρή λογιστική αξία ενσώματων περιουσιακών στοιχείων	**5**. Ποσοστό βάσει του Κανόνα Υποφορολογημένων Κερδών - Κ.Υ.Κ.	**6.** Ποσό καταλογιζόμενου συμπληρωματικού φόρου βάσει του Κανόνα Υποφορολογημένων Κερδών - Κ.Υ.Κ. για το οικονομικό έτος αναφοράς	**7**. Πρόσθετο έξοδο φόρου σε μετρητά που βαρύνει συνιστώσες οντότητες σε δικαιοδοσία με Κανόνα Υποφορολογημένων Κερδών -Κ.Υ.Κ.	**8**.Συμπληρωματικός φόρος βάσει του Κανόνα Υποφορολογημένων Κερδών - Κ.Υ.Κ. που απομένει να μεταφερθεί
Σύνολο							

ΜΕΡΟΣ Β΄
ΛΟΙΠΕΣ ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΕΙΣ ΤΟΥ Ν. 4170/2013, ΤΟΥ ΚΩΔΙΚΑ ΦΟΡΟΛΟΓΙΚΗΣ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑΣ ΚΑΙ ΤΟΥ ΚΩΔΙΚΑ ΦΟΡΟΛΟΓΙΑΣ ΕΙΣΟΔΗΜΑΤΟΣ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α΄
ΠΑΡΕΜΒΑΣΕΙΣ ΣΤΟΝ Ν. 4170/2013

Άρθρο 24
Εναρμόνιση αντικειμένου και πεδίου εφαρμογής του ν. 4170/2013 - Τροποποίηση παρ. 1 άρθρου 2 ν. 4170/2013

Στην παρ. 1 του άρθρου 2 του ν. 4170/2013 (Α΄ 163), περί αντικειμένου, επέρχονται οι ακόλουθες τροποποιήσεις: α) στο πρώτο εδάφιο, μετά τις λέξεις «άρθρο 3», οι λέξεις «, τον Φόρο Προστιθέμενης Αξίας και άλλους έμμεσους φόρους» διαγράφονται, β) τα εδάφια, δεύτερο και τρίτο, καταργούνται και η παρ. 1 διαμορφώνεται ως εξής:
«1. Με τα άρθρα 1 έως και 25 ορίζονται οι κανόνες και οι διαδικασίες βάσει των οποίων οι ελληνικές αρχές συνεργάζονται με τις αρχές των κρατών μελών με στόχο την ανταλλαγή πληροφοριών που είναι εύλογα συναφείς με την εφαρμογή και την επιβολή της ελληνικής νομοθεσίας ή της εθνικής νομοθεσίας των κρατών μελών, όσον αφορά τους φόρους οι οποίοι αναφέρονται στο άρθρο 3.»

Άρθρο 25
Παρουσία και συμμετοχή εξουσιοδοτημένων υπαλλήλων - Εξουσιοδοτική διάταξη - Προσθήκη παρ. 5 στο άρθρο 12 του ν. 4170/2013

Στο άρθρο 12 του ν. 4170/2013 (Α΄ 163), περί παρουσίας σε διοικητικές υπηρεσίες και συμμετοχής σε διοικητικές έρευνες, προστίθεται παρ. 5 ως εξής:
«5. Με απόφαση του Διοικητή της Ανεξάρτητης Αρχής Δημοσίων Εσόδων δύναται να ρυθμίζονται θέματα σχετικά με την παρουσία σε διοικητικές υπηρεσίες και τη συμμετοχή σε διοικητικές έρευνες στο πλαίσιο της ανταλλαγής πληροφοριών, καθώς και κάθε ειδικότερο θέμα για την εφαρμογή των παρ. 1 έως 4.»

Άρθρο 26
Πράξεις και διαδικασίες κατόπιν διενέργειας κοινών ελέγχων - Τροποποίηση παρ. 4 άρθρου 13Α ν. 4170/2013
(παρ. 12 άρθρου 1 της Οδηγίας 2021/514/ΕΕ)

Στην παρ. 4 του άρθρου 13Α του ν. 4170/2013 (Α΄ 163), περί κοινών ελέγχων, προστίθεται τέταρτο εδάφιο και η παρ. 4 διαμορφώνεται ως εξής:
«4. Όταν οι αρμόδιες ελληνικές αρχές διενεργούν κοινό έλεγχο με τις αρχές ενός ή περισσότερων άλλων κρατών μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης, επιδιώκουν να συμφωνήσουν για τα πραγματικά περιστατικά και τις περιστάσεις που αφορούν στον κοινό έλεγχο και επιδιώκουν να καταλήξουν σε συμφωνία σχετικά με τη φορολογική κατάσταση του ελεγχόμενου προσώπου ή των ελεγχόμενων προσώπων βάσει των αποτελεσμάτων του κοινού ελέγχου. Οι διαπιστώσεις του κοινού ελέγχου ενσωματώνονται σε τελική έκθεση. Τα

θέματα επί των οποίων συμφωνούν οι αρμόδιες αρχές αποτυπώνονται στην τελική έκθεση και λαμβάνονται υπόψη στις σχετικές πράξεις που εκδίδονται από τις αρμόδιες αρχές των συμμετεχόντων κρατών μελών μετά από τον κοινό έλεγχο. Με την επιφύλαξη του πρώτου εδαφίου, οι πράξεις των αρμόδιων αρχών κράτους μέλους ή των υπαλλήλων του μετά από κοινό έλεγχο και ενδεχόμενες περαιτέρω διαδικασίες που διεξάγονται στο εν λόγω κράτος μέλος, όπως απόφαση φορολογικών αρχών, σχετική διαδικασία προσφυγής ή διακανονισμού, διέπονται από την εθνική νομοθεσία του εν λόγω κράτους μέλους.»

Άρθρο 27
Γνωστοποίηση πληροφοριών και εγγράφων - Τροποποίηση παρ. 8 άρθρου 16 ν. 4170/2013

Στο πρώτο εδάφιο της παρ. 8 του άρθρου 16 του ν. 4170/2013 (Α΄ 163), περί γνωστοποίησης πληροφοριών και εγγράφων, οι λέξεις «των παρ. 1 έως 7» αντικαθίστανται από τις λέξεις «των παρ. 1 έως 6» και η παρ. 8 διαμορφώνεται ως εξής:
«8. Με την επιφύλαξη των παρ. 1 έως 6, οι πληροφορίες που κοινοποιούνται μεταξύ κρατών μελών, σύμφωνα με το άρθρο 9ΑΑ, χρησιμοποιούνται για τους σκοπούς της αξιολόγησης υψηλών κινδύνων σε σχέση με τις τιμές ενδοομιλικών συναλλαγών και άλλων κινδύνων σε σχέση με τη διάβρωση της φορολογικής βάσης και τη μεταφορά κερδών, συμπεριλαμβανομένης της αξιολόγησης του κινδύνου μη συμμόρφωσης μελών του Ομίλου ΠΕ με τους εφαρμοστέους κανόνες για τις τιμές ενδοομιλικών συναλλαγών, και κατά περίπτωση για σκοπούς οικονομικής και στατιστικής ανάλυσης. Οι διορθώσεις των τιμών ενδοομιλικών συναλλαγών από τις ελληνικές φορολογικές αρχές δεν βασίζονται στις πληροφορίες που ανταλλάσσονται σύμφωνα με το άρθρο 9ΑΑ. Παρά τα ανωτέρω, δεν υπάρχει καμία απαγόρευση ως προς τη χρησιμοποίηση των ως άνω πληροφοριών ως βάση για την πραγματοποίηση περαιτέρω ερευνών όσον αφορά στις ρυθμίσεις του Ομίλου ΠΕ για τις τιμές ενδοομιλικών συναλλαγών ή όσον αφορά σε άλλα φορολογικά θέματα στο πλαίσιο του φορολογικού ελέγχου και, ως εκ τούτου, ενδέχεται να γίνουν οι κατάλληλες διορθώσεις στο φορολογητέο εισόδημα μιας Συνιστώσας Οντότητας.»

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β΄
ΠΑΡΕΜΒΑΣΕΙΣ ΣΤΟΝ ΚΩΔΙΚΑ ΦΟΡΟΛΟΓΙΚΗΣ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑΣ ΚΑΙ ΣΤΟΝ ΚΩΔΙΚΑ ΦΟΡΟΛΟΓΙΑΣ ΕΙΣΟΔΗΜΑΤΟΣ

Άρθρο 28
Έλεγχος τήρησης υποχρεώσεων συμμόρφωσης - Δηλούντες Πάροχοι Υπηρεσιών Κρυπτοστοιχείων - Τροποποίηση παρ. 1 άρθρου 35 Κώδικα Φορολογικής Διαδικασίας

Στο δεύτερο εδάφιο της παρ. 1 του άρθρου 35 του Κώδικα Φορολογικής Διαδικασίας (ν. 5104/2024, Α΄ 58), περί αμοιβαίας διοικητικής συνδρομής, μετά τις λέξεις «τους Δηλούντες Φορείς Εκμετάλλευσης Πλατφόρμας» προστίθενται οι λέξεις «και τους Δηλούντες Παρόχους Υπηρεσιών Κρυπτοστοιχείων» και, μετά από νομοτεχνικές βελτιώσεις, η παρ. 1 διαμορφώνεται ως εξής:
«1. Ως προς την αμοιβαία διοικητική συνδρομή, συμπεριλαμβανομένων των ταυτόχρονων φορολογικών ελέγχων, εφαρμόζονται τα Κεφάλαια Α΄ έως και Η΄ του ν. 4170/2013 (Α΄ 163),

ο ν. 4153/2013 (Α΄ 116) για την κύρωση της Σύμβασης του Συμβουλίου της Ευρώπης και του Οργανισμού Οικονομικής Συνεργασίας και Ανάπτυξης (Ο.Ο.Σ.Α.), σχετικά με την αμοιβαία διοικητική συνδρομή σε φορολογικά θέματα, οι διεθνείς συμβάσεις, όπως κυρώνονται και ισχύουν με τις διατάξεις εφαρμογής τους και τα σχετικά σχόλια του Ο.Ο.Σ.Α., καθώς και η νομοθεσία σχετικά με την αμοιβαία διοικητική συνδρομή. Για τον έλεγχο της τήρησης των υποχρεώσεων που αφορούν στη συμμόρφωση με τους κανόνες υποβολής στοιχείων και δέουσας επιμέλειας από τα Δηλούντα Ελληνικά Χρηματοπιστωτικά Ιδρύματα, τους Δηλούντες Φορείς Εκμετάλλευσης Πλατφόρμας και τους Δηλούντες Παρόχους Υπηρεσιών Κρυπτοστοιχείων εφαρμόζεται από τη Φορολογική Διοίκηση ο Κώδικας.»

Άρθρο 29

Κυρώσεις επί των παραβάσεων των υποχρεώσεων των Δηλούντων Παρόχων Υπηρεσιών Κρυπτοστοιχείων - Προσθήκη παρ. 10 και 11 στο άρθρο 59 του Κώδικα Φορολογικής Διαδικασίας

(άρθρο 25α της Οδηγίας (ΕΕ) 2011/16, όπως αντικαταστάθηκε με την παρ. 14 του άρθρου 1 της Οδηγίας (ΕΕ) 2023/2226 και την παρ. 9 του άρθρου 1 της Οδηγίας (ΕΕ) 2025/872)

Στο άρθρο 59 του Κώδικα Φορολογικής Διαδικασίας (ν. 5104/2024, Α΄ 58), περί παράλειψης υποβολής στοιχείων τρίτων, προστίθενται παρ. 10 και 11 ως εξής:

«10. Στους Δηλούντες Παρόχους Υπηρεσιών Κρυπτοστοιχείων επιβάλλονται για κάθε παράβαση υποχρεώσεών τους σχετικά με την αυτόματη ανταλλαγή πληροφοριών, εφόσον υπέχουν αντίστοιχη υποχρέωση βάσει του άρθρου 35, περί αμοιβαίας διοικητικής συνδρομής, τα κάτωθι πρόστιμα:

α) για την εκπρόθεσμη υποβολή πληροφοριών σχετικά με κάθε Δηλωτέα Συναλλαγή, για κάθε παράβαση ανά Δηλωτέα Συναλλαγή, επιβάλλεται πρόστιμο εκατό (100) ευρώ,

β) για την παράλειψη υποβολής ή για την υποβολή ελλιπών ή ανακριβών πληροφοριών, για κάθε παράβαση ανά Δηλωτέα Συναλλαγή, επιβάλλεται πρόστιμο τριακοσίων (300) ευρώ,

γ) για τη μη ανταπόκριση σε αίτημα της Φορολογικής Διοίκησης είτε για παροχή πληροφοριών ή στοιχείων είτε για συμπλήρωση ή διόρθωση πληροφοριών ή στοιχείων για κάθε παράβαση ανά Δηλωτέα Συναλλαγή εντός προθεσμίας, κατ' ανάλογη εφαρμογή του άρθρου 15, περί παροχής πληροφοριών από τρίτους, επιβάλλεται πρόστιμο χιλίων (1.000) ευρώ,

δ) για τη μη συνεργασία στη διάρκεια του ελέγχου ή σε περίπτωση που διαπιστωθεί η μη συμμόρφωση με τους κανόνες υποβολής των στοιχείων και τους κανόνες δέουσας επιμέλειας, επιβάλλεται πρόστιμο δύο χιλιάδων πεντακοσίων (2.500) ευρώ,

ε) για τη μη συμμόρφωση με τις υποχρεώσεις υποβολής πληροφοριών, σχετικά με κάθε Δηλωτέα Συναλλαγή, σύμφωνα με τους κανόνες υποβολής στοιχείων και δέουσας επιμέλειας εντός προθεσμίας, περί παροχής πληροφοριών από τρίτους, κατόπιν ελέγχου, επιβάλλεται πρόστιμο πέντε χιλιάδων (5.000) ευρώ.

Το συνολικό ύψος των πράξεων επιβολής προστίμου ανά έλεγχο συμμόρφωσης με τους κανόνες δέουσας επιμέλειας και υποβολής στοιχείων δεν μπορεί να υπερβαίνει το ποσό των πεντακοσίων χιλιάδων (500.000) ευρώ. Για τις παραβάσεις της περ. α) το συνολικό ύψος των πράξεων επιβολής προστίμου, ανά έτος αναφοράς, δεν μπορεί να υπερβαίνει το ποσό των δέκα χιλιάδων (10.000) ευρώ.

11. Σε περίπτωση υποτροπής, τα πρόστιμα της παρ. 10 επιβάλλονται στο διπλάσιο. Σε περίπτωση νέας υποτροπής, επιβάλλεται το τετραπλάσιο του αρχικού προστίμου, ανεξαρτήτως του χρόνου τέλεσής της.»

Άρθρο 30
Μη έκπτωση συμπληρωματικού φόρου του ν. 5100/2024 - Τροποποίηση περ. ζ) άρθρου 23 Κώδικα Φορολογίας Εισοδήματος

Στην περ. ζ) του άρθρου 23 του Κώδικα Φορολογίας Εισοδήματος (ν. 4172/2013, Α΄ 167), περί μη εκπιπτόμενων επιχειρηματικών δαπανών, επέρχονται οι ακόλουθες τροποποιήσεις: α) μετά τις λέξεις «με τον Κ.Φ.Ε.,» οι λέξεις «καθώς και» διαγράφονται, β) μετά τις λέξεις «Φ.Π.Α. εισροών,» προστίθενται οι λέξεις «καθώς και ο συμπληρωματικός φόρος βάσει του Κανόνα Συμπερίληψης Εισοδήματος (Κ.Σ.Ε.), του Κανόνα Υποφορολογημένων Κερδών (Κ.Υ.Κ.) και του εγχώριου συμπληρωματικού φόρου του ν. 5100/2024 (Α΄ 49),» και η περ. ζ) διαμορφώνεται ως εξής:
«ζ) ο φόρος εισοδήματος, συμπεριλαμβανομένων του τέλους επιτηδεύματος και των έκτακτων εισφορών, που επιβάλλεται για τα κέρδη από επιχειρηματική δραστηριότητα, σύμφωνα με τον Κ.Φ.Ε., ο Φόρος Προστιθέμενης Αξίας (Φ.Π.Α.) που αναλογεί σε μη εκπιπτόμενες δαπάνες, εφόσον δεν είναι εκπεστέος ως Φ.Π.Α. εισροών, καθώς και ο συμπληρωματικός φόρος βάσει του Κανόνα Συμπερίληψης Εισοδήματος (Κ.Σ.Ε.), του Κανόνα Υποφορολογημένων Κερδών (Κ.Υ.Κ.) και του εγχώριου συμπληρωματικού φόρου του ν. 5100/2024 (Α΄ 49),»

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ΄
ΚΑΤΑΡΓΟΥΜΕΝΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΜΕΡΟΥΣ Β΄

Άρθρο 31
Καταργούμενες διατάξεις Μέρους Β΄

Από την έναρξη ισχύος του παρόντος καταργείται η παρ. 10 του άρθρου 9ΑΓ του ν. 4170/2013 (Α΄ 163), περί του πεδίου εφαρμογής και των προϋποθέσεων της υποχρεωτικής αυτόματης ανταλλαγής πληροφοριών που υποβάλλονται από Φορείς Εκμετάλλευσης Πλατφόρμας.

ΜΕΡΟΣ Γ΄
ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΕΙΣ ΚΩΔΙΚΑ ΦΟΡΟΛΟΓΙΑΣ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑΣ, ΚΩΔΙΚΑ ΕΜΜΕΣΩΝ ΦΟΡΩΝ ΕΠΙ ΤΩΝ ΣΥΝΑΛΛΑΓΩΝ ΤΟΥ ΠΕΔΙΟΥ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ ΤΟΥ ΚΩΔΙΚΑ ΦΟΡΟΛΟΓΙΚΗΣ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑΣ ΚΑΙ ΛΟΙΠΩΝ ΕΜΜΕΣΩΝ ΦΟΡΩΝ, ΚΩΔΙΚΑ ΦΟΡΟΛΟΓΙΚΗΣ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑΣ ΚΑΙ ΚΩΔΙΚΑ ΦΟΡΟΛΟΓΙΑΣ ΕΙΣΟΔΗΜΑΤΟΣ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α΄
ΠΑΡΕΜΒΑΣΕΙΣ ΣΤΟΝ ΚΩΔΙΚΑ ΦΟΡΟΛΟΓΙΑΣ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑΣ

Άρθρο 32
Ορισμός του Μητρώου Ιδιοκτησίας και Διαχείρισης Ακινήτων ως πηγής πληροφόρησης για κύριες κατοικίες μικρών οικισμών - Τροποποίηση περ. ια) παρ. 1 άρθρου 10 Κώδικα Φορολογίας Περιουσίας

Στο τρίτο εδάφιο της περ. ια) της παρ. 1 του άρθρου 10 του Κώδικα Φορολογίας Περιουσίας (ν. 5219/2025, Α΄ 130), περί απαλλαγών από τον φόρο, οι λέξεις «τη δήλωση φορολογίας εισοδήματος του προηγούμενου φορολογικού έτους για το οποίο έχει λήξει κατά τον χρόνο φορολογίας η προθεσμία υποβολής των δηλώσεων φορολογίας εισοδήματος, σύμφωνα με τον Κώδικα Φορολογίας Εισοδήματος (ν. 4172/2013, Α΄ 167)» αντικαθίστανται από τις λέξεις «το Μητρώο Ιδιοκτησίας και Διαχείρισης Ακινήτων (Μ.Ι.Δ.Α.) του άρθρου 15Β του Κώδικα Φορολογικής Διαδικασίας (ν. 5104/2024, Α΄ 58)» και η περ. ια) διαμορφώνεται ως εξής:
«ια) Από το έτος 2027, σε φυσικά πρόσωπα, φορολογικούς κατοίκους Ελλάδας, των οποίων η κύρια κατοικία βρίσκεται σε οικισμούς με πληθυσμό έως χίλιους πεντακόσιους (1.500) κατοίκους, σύμφωνα με την εκάστοτε πλέον πρόσφατη απογραφή πληθυσμού, εξαιρουμένων των οικισμών της Περιφέρειας Αττικής, πλην της Περιφερειακής Ενότητας Νήσων. Ειδικά για την Περιφέρεια Δυτικής Μακεδονίας, την Περιφερειακή Ενότητα Έβρου και τους Δήμους της Περιφέρειας Κεντρικής Μακεδονίας, της Περιφέρειας Ανατολικής Μακεδονίας και Θράκης και της Περιφέρειας Ηπείρου που εφάπτονται με τα σύνορα της χώρας, το όριο της παρούσας περίπτωσης ορίζεται σε χίλιους επτακόσιους (1.700) κατοίκους. Η κύρια κατοικία προκύπτει από το Μητρώο Ιδιοκτησίας και Διαχείρισης Ακινήτων (Μ.Ι.Δ.Α.) του άρθρου 15Β του Κώδικα Φορολογικής Διαδικασίας (ν. 5104/2024, Α΄ 58). Η απαλλαγή αφορά αποκλειστικά στα δικαιώματα επί της κύριας κατοικίας των προσώπων της παρούσας περίπτωσης που βρίσκονται στους οικισμούς αυτούς και εφόσον η συνολική αξία του εκατό τοις εκατό (100%) της πλήρους κυριότητας της κατοικίας που υπολογίζεται για τους σκοπούς της επιβολής του φόρου, δεν υπερβαίνει τις τετρακόσιες χιλιάδες (400.000) ευρώ.»

Άρθρο 33
Προσαύξηση φόρου φυσικών προσώπων ανάλογα με την αξία της ακίνητης περιουσίας - Προσθήκη παρ. 5 στην Ενότητα Ε΄ του άρθρου 11 του Κώδικα Φορολογίας Περιουσίας

Στην Ενότητα Ε΄ του άρθρου 11 του Κώδικα Φορολογίας Περιουσίας (ν. 5219/2025, Α΄ 130), περί προσαύξησης του φόρου φυσικών προσώπων ανάλογα με τη συνολική αξία της περιουσίας, προστίθεται παρ. 5 ως εξής:

«5. Για τον υπολογισμό της συνολικής αξίας της ακίνητης περιουσίας δεν συνυπολογίζεται η αξία των δικαιωμάτων επί ακινήτων, τα οποία απαλλάσσονται από τον φόρο σύμφωνα με την παρ. 2 του άρθρου 10, κατά το μέρος της οριζόμενης απαλλαγής.»

Άρθρο 34

Μεταβατικές διατάξεις μέχρι την έναρξη της παραγωγικής λειτουργίας του Μητρώου Ιδιοκτησίας και Διαχείρισης Ακινήτων - Τροποποίηση άρθρου 17 Κώδικα Φορολογίας Περιουσίας

Στο άρθρο 17 του Κώδικα Φορολογίας Περιουσίας (ν. 5219/2025, Α΄ 130), περί μεταβατικών διατάξεων, προστίθεται παρ. 5, ως εξής:
«5. Μέχρι την έναρξη της παραγωγικής λειτουργίας του Μ.Ι.Δ.Α. του άρθρου 15Β του Κώδικα Φορολογικής Διαδικασίας, η κύρια κατοικία, για τις ανάγκες εφαρμογής της περ. ια) της παρ. 1 του άρθρου 10 του παρόντος νόμου, προκύπτει από τη δήλωση φορολογίας εισοδήματος του προηγούμενου φορολογικού έτους για το οποίο έχει λήξει κατά τον χρόνο φορολογίας η προθεσμία υποβολής των δηλώσεων φορολογίας εισοδήματος, σύμφωνα με τον Κώδικα Φορολογίας Εισοδήματος (ν. 4172/2013, Α΄ 167).»

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β΄

ΠΑΡΕΜΒΑΣΕΙΣ ΣΤΟΝ ΚΩΔΙΚΑ ΕΜΜΕΣΩΝ ΦΟΡΩΝ ΕΠΙ ΤΩΝ ΣΥΝΑΛΛΑΓΩΝ ΤΟΥ ΠΕΔΙΟΥ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ ΤΟΥ ΚΩΔΙΚΑ ΦΟΡΟΛΟΓΙΚΗΣ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑΣ ΚΑΙ ΛΟΙΠΩΝ ΕΜΜΕΣΩΝ ΦΟΡΩΝ

Άρθρο 35

Απαλλαγή από τα τέλη κυκλοφορίας των χαρακτηρισμένων οχημάτων άμεσης ανάγκης που φέρουν ειδικές συσκευές ηχητικής και φωτεινής προειδοποίησης - Εξουσιοδοτική διάταξη - Τροποποίηση περ. ιβ) παρ. 1 άρθρου 59 Κώδικα εμμέσων φόρων επί των συναλλαγών του πεδίου εφαρμογής του Κώδικα Φορολογικής Διαδικασίας και λοιπών εμμέσων φόρων

Στην περ. ιβ) της παρ. 1 του άρθρου 59 του Κώδικα εμμέσων φόρων επί των συναλλαγών του πεδίου εφαρμογής του Κώδικα Φορολογικής Διαδικασίας και λοιπών εμμέσων φόρων (ν. 5177/2025, Α΄ 21), περί απαλλαγών, επέρχονται οι ακόλουθες τροποποιήσεις: α) μετά τις λέξεις «Οργανώσεων Κοινωνίας Πολιτών», προστίθεται το αρκτικόλεξο «(Ο.Κοι.Π.)», β) μετά τις λέξεις «ν. 4873/2021 (Α΄ 248)», προστίθενται οι λέξεις «, καθώς και τα οχήματα των κοινωφελών ιδρυμάτων και των εγγεγραμμένων Ο.Κοι.Π. που είναι ειδικώς πιστοποιημένοι φορείς παροχής υπηρεσιών πρωτοβάθμιας, δευτεροβάθμιας και τριτοβάθμιας κοινωνικής φροντίδας και τα οποία έχουν χαρακτηριστεί ως οχήματα άμεσης ανάγκης και φέρουν ειδικές συσκευές ηχητικής και φωτεινής προειδοποίησης, σύμφωνα με την υπ. αρ. 168/29.7.2020 απόφαση του Υφυπουργού Υποδομών και Μεταφορών «Χαρακτηρισμός των οχημάτων ειδικώς πιστοποιημένων φορέων παροχής υπηρεσιών πρωτοβάθμιας, δευτεροβάθμιας και τριτοβάθμιας κοινωνικής φροντίδας ως οχημάτων άμεσης ανάγκης και παροχή δικαιώματος τοποθέτησης σε αυτά ειδικών συσκευών ηχητικής και φωτεινής προειδοποίησης (φάρου με σειρήνα)» (Β΄ 3562)», γ) προστίθεται νέο δεύτερο εδάφιο και η περ. ιβ) διαμορφώνεται ως εξής:

«ιβ) Τα οχήματα των κοινωφελών ιδρυμάτων και εγγεγραμμένων Οργανώσεων Κοινωνίας Πολιτών (Ο.Κοι.Π.) σύμφωνα με το άρθρο 24 του ν. 4873/2021 (Α΄ 248), καθώς και τα οχήματα των κοινωφελών ιδρυμάτων και των εγγεγραμμένων Ο.Κοι.Π. που είναι ειδικώς πιστοποιημένοι φορείς παροχής υπηρεσιών πρωτοβάθμιας, δευτεροβάθμιας και τριτοβάθμιας κοινωνικής φροντίδας και τα οποία έχουν χαρακτηριστεί ως οχήματα άμεσης ανάγκης και φέρουν ειδικές συσκευές ηχητικής και φωτεινής προειδοποίησης, σύμφωνα με την υπ. αρ. 168/29.7.2020 απόφαση του Υφυπουργού Υποδομών και Μεταφορών «Χαρακτηρισμός των οχημάτων ειδικώς πιστοποιημένων φορέων παροχής υπηρεσιών πρωτοβάθμιας, δευτεροβάθμιας και τριτοβάθμιας κοινωνικής φροντίδας ως οχημάτων άμεσης ανάγκης και παροχή δικαιώματος τοποθέτησης σε αυτά ειδικών συσκευών ηχητικής και φωτεινής προειδοποίησης (φάρου με σειρήνα)» (Β΄ 3562). Με κοινή απόφαση των Υπουργών Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών, Εσωτερικών και Υποδομών και Μεταφορών, μετά από εισήγηση της Διεύθυνσης Οργανώσεων Κοινωνίας Πολιτών και Κοινωφελών Φορέων του Υπουργείου Εσωτερικών, εξειδικεύεται ο κατάλογος των οχημάτων του πρώτου εδαφίου, που απαλλάσσονται από τα τέλη κυκλοφορίας.»

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ΄
ΠΑΡΕΜΒΑΣΕΙΣ ΣΤΟΝ ΚΩΔΙΚΑ ΦΟΡΟΛΟΓΙΚΗΣ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑΣ

Άρθρο 36
Φορολογικές Δεσμευτικές Απαντήσεις - Προσθήκη άρθρου 9Α στον Κώδικα Φορολογικής Διαδικασίας

Στον Κώδικα Φορολογικής Διαδικασίας (ν. 5104/2024, Α΄ 58), προστίθεται άρθρο 9Α ως εξής:

«Άρθρο 9Α
Φορολογικές Δεσμευτικές Απαντήσεις

1. Φυσικό ή νομικό πρόσωπο ή νομική οντότητα δύναται να υποβάλει αίτηση με την καταβολή του ελάχιστου παραβόλου σύμφωνα με την παρ. 6, στη Φορολογική Διοίκηση για την έκδοση Φορολογικής Δεσμευτικής Απάντησης (Φ.Δ.Α.) από τον Διοικητή της Ανεξάρτητης Αρχής Δημοσίων Εσόδων (Α.Α.Δ.Ε.).
2. Με τη Φ.Δ.Α. η Φορολογική Διοίκηση προβαίνει σε εκ των προτέρων ερμηνεία της ισχύουσας νομοθεσίας επί φορολογικών και τελωνειακών ζητημάτων που ανακύπτουν με βάση συγκεκριμένα και επαρκώς καθορισμένα από τον αιτούντα περιστατικά, τα οποία δεν έχουν ακόμα πραγματοποιηθεί. Προϋπόθεση για την έκδοση Φ.Δ.Α. αποτελεί να υφίσταται ζήτημα ερμηνείας των εφαρμοστέων διατάξεων.
3. Από το πεδίο εφαρμογής της Φ.Δ.Α. εξαιρούνται ζητήματα που αφορούν: α) κάθε θέμα σχετικό με την προέγκριση μεθοδολογίας ενδοομιλικής τιμολόγησης κατά το άρθρο 26, β) την εφαρμογή αλλοδαπού δικαίου στην Ελλάδα, καθώς και γ) ζητήματα που σχετίζονται με υποθέσεις του αιτούντος και για τα οποία, κατά τον χρόνο υποβολής της αίτησης Φ.Δ.Α., έχει ασκηθεί ενδικοφανής προσφυγή ενώπιον της Διεύθυνσης Επίλυσης Διαφορών της Α.Α.Δ.Ε. ή οποιοδήποτε ένδικο βοήθημα.

4. Εφόσον η Φορολογική Διοίκηση προβεί στην έκδοση Φ.Δ.Α., αυτή εκδίδεται εντός προθεσμίας εκατόν πενήντα (150) ημερών από την παραλαβή της πλήρους αίτησης, των δικαιολογητικών και την καταβολή του συνολικού παραβόλου, σύμφωνα με την παρ. 6, άλλως ο αιτών ενημερώνεται εγγράφως για την απόρριψη της αίτησης εντός της ίδιας προθεσμίας. Ο αιτών δύναται να αιτηθεί την έκδοση Φ.Δ.Α. κατά προτεραιότητα, υποβάλλοντας αίτημα επίσπευσης.
5. Η Φ.Δ.Α. ισχύει για όσο χρονικό διάστημα: α) παραμένουν αμετάβλητα τα εξετασθέντα περιστατικά και η νομοθεσία επί των οποίων εκδόθηκε, β) δεν υπάρχει διαφορετική ερμηνεία από ανώτατο δικαστήριο ως προς το εφαρμοστέο νομοθετικό πλαίσιο και γ) τηρούνται οι τυχόν όροι και οι προϋποθέσεις που περιλαμβάνονται σε αυτή. Για όσο χρονικό διάστημα ισχύει η Φ.Δ.Α. σύμφωνα με το πρώτο εδάφιο, αυτή είναι δεσμευτική για τη Φορολογική Διοίκηση.
6. Αν ο φορολογούμενος ακολούθησε Φ.Δ.Α. σε ισχύ αναφορικά με τη φορολογική του υποχρέωση, η δήλωσή του δεν θεωρείται ανακριβής ή δεν θεωρείται ότι παρέλειψε να υποβάλει δήλωση κατά περίπτωση.
7. Για το παραδεκτό υποβολής της αίτησης καταβάλλεται το ελάχιστο παράβολο των πέντε χιλιάδων (5.000) ευρώ. Το ύψος του συνολικού παραβόλου ορίζεται σε ποσό από δεκαπέντε χιλιάδες (15.000) ευρώ έως πενήντα χιλιάδες (50.000) ευρώ, λαμβάνοντας υπόψη ιδίως την πολυπλοκότητα του ερμηνευτικού ζητήματος, τη σώρευση ζητημάτων, τη νομική μορφή και το μέγεθος της επιχείρησης του αιτούντος, καθώς και την τυχόν υποβολή αιτήματος επίσπευσης εκ μέρους του αιτούντος.
8. Αν εντός της προθεσμίας του πρώτου εδαφίου της παρ. 4, η αίτηση απορριφθεί, το ποσό του παραβόλου που υπερβαίνει τις πέντε χιλιάδες (5.000) ευρώ επιστρέφεται στον αιτούντα.
9. Οι Φ.Δ.Α. δημοσιεύονται στον ιστότοπο της Α.Α.Δ.Ε. ανωνυμοποιημένες ή ψευδωνυμοποιημένες. Ο αιτών έχει δικαίωμα να ζητήσει να μην δημοσιευθούν πληροφορίες που αφορούν εμπορικά, επιχειρηματικά, βιομηχανικά ή επαγγελματικά μυστικά ή εμπορική διαδικασία.»

Άρθρο 37

Πρόστιμα για παράλειψη υποβολής ή εκπρόθεσμη υποβολή δήλωσης Φόρου Προστιθέμενης Αξίας - Εξαίρεση από την επιβολή προστίμων για εκπρόθεσμες δηλώσεις - Εξαίρεση από την επιβολή προστίμων και από το τέλος επιτηδεύματος λόγω ανηλικότητας - Προσθήκη της ανηλικότητας στις περιπτώσεις αμφισβήτησης του ελάχιστου τεκμαρτού εισοδήματος των ατομικών επιχειρήσεων - Προσθήκη παρ. 1Α, τροποποίηση παρ. 2, κατάργηση παρ. 3, τροποποίηση παρ. 7 και προσθήκη παρ. 13 στο άρθρο 53 του Κώδικα Φορολογικής Διαδικασίας

1. Στο άρθρο 53 του Κώδικα Φορολογικής Διαδικασίας (ν. 5104/2024, Α΄ 58), περί κυρώσεων για παράλειψη υποβολής ή εκπρόθεσμη υποβολή φορολογικών δηλώσεων και δηλώσεων πληροφοριακού χαρακτήρα και παράλειψη χορήγησης στοιχείων που ζητούνται από τη Φορολογική Διοίκηση, προστίθεται παρ. 1Α ως εξής:
«1Α. Το πρόστιμο της παρ. 1 επιβάλλεται και στις περιπτώσεις φορολογουμένων που είναι υπόχρεοι σε τήρηση απλογραφικού ή διπλογραφικού λογιστικού συστήματος, οι οποίοι

παραλείπουν να υποβάλουν ή υποβάλλουν εκπρόθεσμα δήλωση Φ.Π.Α., από την οποία δεν προκύπτει ποσό φόρου προς καταβολή.»

2. Στην παρ. 2 του άρθρου 53 του Κώδικα Φορολογικής Διαδικασίας επέρχονται οι ακόλουθες τροποποιήσεις: α) η λέξη «Ειδικά» αντικαθίσταται από τις λέξεις «Με την επιφύλαξη των παρ. 1Α και 7,», β) μετά τις λέξεις «φορολογική δήλωση» προστίθενται οι λέξεις «ή δήλωση παρακράτησης φόρου», γ) οι λέξεις «δήλωση παρακράτησης φόρου» αντικαθίστανται από τις λέξεις «δήλωση Φ.Π.Α., από την οποία προκύπτει ποσό φόρου προς καταβολή» και η παρ. 2 διαμορφώνεται ως εξής:

«2. Με την επιφύλαξη των παρ. 1Α και 7, σε φορολογούμενους που δεν υποβάλλουν ή υποβάλλουν εκπρόθεσμα φορολογική δήλωση ή δήλωση παρακράτησης φόρου, με εξαίρεση τις δηλώσεις που υποβάλλονται στη φορολογία κεφαλαίου και τις δηλώσεις πληροφοριακού χαρακτήρα, δεν υποβάλλουν ή υποβάλλουν εκπρόθεσμα δήλωση Φ.Π.Α., από την οποία προκύπτει ποσό φόρου προς καταβολή ή δεν ανταποκρίνονται σε αίτημα της Φορολογικής Διοίκησης για παροχή πληροφοριών ή στοιχείων, επιβάλλεται πρόστιμο διακοσίων πενήντα (250) ευρώ ανά παράβαση αν είναι υπόχρεοι τήρησης απλογραφικού λογιστικού συστήματος και πεντακοσίων (500) ευρώ ανά παράβαση αν είναι υπόχρεοι τήρησης διπλογραφικού λογιστικού συστήματος.»

3. Στην παρ. 7 του άρθρου 53 του Κώδικα Φορολογικής Διαδικασίας, προστίθενται περ. δ) και ε) και η παρ. 7 διαμορφώνεται ως εξής:

«7. Τα πρόστιμα των παρ. 1 και 2 δεν επιβάλλονται, σε περίπτωση υποβολής:

α) εκπρόθεσμης τροποποιητικής δήλωσης Φ.Π.Α. ή δήλωσης παρακρατούμενου φόρου, εφόσον η σχετική αρχική δήλωση έχει υποβληθεί εμπρόθεσμα,

β) εκπρόθεσμης τροποποιητικής δήλωσης φορολογίας εισοδήματος φυσικού προσώπου ή νομικού προσώπου ή νομικής οντότητας, από την οποία το επιπλέον ποσό φόρου που προκύπτει προς καταβολή, σε σχέση με την αρχική δήλωση, είναι έως εκατό (100) ευρώ,

γ) εκπρόθεσμης αρχικής δήλωσης φορολογίας εισοδήματος φυσικού προσώπου ή νομικού προσώπου ή νομικής οντότητας, από την οποία το ποσό φόρου που προκύπτει προς καταβολή είναι έως εκατό (100) ευρώ.

δ) εκπρόθεσμης αρχικής δήλωσης παρακρατούμενου φόρου, πλην του φόρου κερδών από τυχερά παίγνια, από την οποία το ποσό που προκύπτει προς καταβολή είναι έως εκατό (100) ευρώ ή εκπρόθεσμης τροποποιητικής δήλωσης παρακρατούμενου φόρου, πλην του φόρου κερδών από τυχερά παίγνια, όταν και η αρχική δήλωση είχε υποβληθεί εκπρόθεσμα, και το επιπλέον ποσό που προκύπτει προς καταβολή σε σχέση με την αρχική δήλωση είναι έως εκατό (100) ευρώ.

ε) εκπρόθεσμης αρχικής δήλωσης έμμεσου φόρου, πλην Φ.Π.Α. και Φόρου Μεταβίβασης Ακινήτων (Φ.Μ.Α.), τέλους, εισφοράς και ειδικών φορολογιών του Παραρτήματος Α΄, από την οποία το ποσό που προκύπτει προς καταβολή είναι έως εκατό (100) ευρώ ή εκπρόθεσμης τροποποιητικής δήλωσης έμμεσου φόρου (πλην Φ.Π.Α. και Φ.Μ.Α.), τέλους, εισφοράς και ειδικών φορολογιών του Παραρτήματος Α΄, από την οποία το ποσό που προκύπτει προς καταβολή είναι έως εκατό (100) ευρώ ή πολλαπλών εκπρόθεσμων τροποποιητικών δηλώσεων της παρούσας περίπτωσης, εφόσον το άθροισμα των ποσών που προκύπτει προς καταβολή είναι έως εκατό (100) ευρώ.»

4. Στο άρθρο 53 του Κώδικα Φορολογικής Διαδικασίας προστίθεται παρ. 13 ως εξής:

«13. Τα πρόστιμα των παρ. 1, 1Α, 2 και 5 δεν επιβάλλονται για την εκπρόθεσμη υποβολή δηλώσεων για λογαριασμό φυσικού προσώπου που είναι ανήλικο ή από φυσικό πρόσωπο

για την εκπλήρωση υποχρεώσεων που ανάγονται σε φορολογικό έτος ή έληγαν εντός φορολογικού έτους στη διάρκεια ή σε μέρος του οποίου το φυσικό πρόσωπο αυτό ήταν ανήλικο. Το πρώτο εδάφιο εφαρμόζεται και για την εκπρόθεσμη υποβολή δηλώσεων φορολογίας εισοδήματος του γονέα που αφορά εισόδημα των ανήλικων τέκνων που προστίθεται στα εισοδήματά του και φορολογείται στο όνομά του, σύμφωνα με την παρ. 4 του άρθρου 11 του Κώδικα Φορολογίας Εισοδήματος (ν. 4172/2013, Α΄ 167), περί εξαρτώμενων μελών.»

5. Οι παρ. 1Α, 2 και 7 του άρθρου 53 του Κώδικα Φορολογικής Διαδικασίας, πλην της περ. ε) της ανωτέρω παρ. 7, εφαρμόζονται για παραβάσεις που τελούνται από τις 19.4.2024 και εφεξής. Η περ. ε) της παρ. 7 του άρθρου 53 του Κώδικα Φορολογικής Διαδικασίας ισχύει για παραβάσεις που τελούνται από τη δημοσίευση του παρόντος.

6. Πράξεις επιβολής προστίμων που έχουν εκδοθεί για παραβάσεις που τελούνται από τις 19.4.2024 και εφεξής, σύμφωνα με το πρώτο εδάφιο της παρ. 5 ακυρώνονται ή τροποποιούνται και τα πρόστιμα διαγράφονται, κατά το μέρος που δεν οφείλονται, ή εφόσον έχουν εισπραχθεί, συμψηφίζονται με οφειλές και στην περίπτωση που δεν υπάρχουν οφειλές, επιστρέφονται.

7. Η παρ. 13 του άρθρου 53 του Κώδικα Φορολογικής Διαδικασίας εφαρμόζεται για εκπρόθεσμες δηλώσεις που υποβάλλονται από τη δημοσίευση του παρόντος και εφεξής.

8. Οι εξαιρέσεις από την επιβολή προστίμων για παραβάσεις υποβολής εκπρόθεσμων δηλώσεων αντίστοιχων με την παρ. 13 του άρθρου 53 του Κώδικα Φορολογικής Διαδικασίας ισχύουν και για πρόστιμα που προβλέπονταν από τις προϊσχύσασες αντίστοιχες διατάξεις του ν. 4987/2022 (Α΄ 206), του ν. 4174/2013 (Α΄ 170), του ν. 2523/1997 (Α΄ 179) ή συναφούς προϊσχύσασας διάταξης νόμου.

9. Εφόσον οι υποβαλλόμενες δηλώσεις για τον φόρο εισοδήματος, σύμφωνα με τις παρ. 7 και 8 του παρόντος αφορούν ή συνδέονται με την έναρξη επιχειρηματικής δραστηριότητας ανηλίκου, για την άσκηση της οποίας προβλέπονταν νομικοί περιορισμοί ή προϋποθέσεις και όροι σχετικοί με τη χρήση διοικητικής άδειας, που καθιστούσαν για το αντίστοιχο έτος αντικειμενικά αδύνατη την άσκηση της συγκεκριμένης δραστηριότητας από τον ίδιο τον ανήλικο ή τους νόμιμους εκπροσώπους αυτού, και από τις δηλώσεις αυτές, καθώς και από κάθε άλλο στοιχείο που έχει στη διάθεσή της η φορολογική διοίκηση δεν προκύπτει η απόκτηση εσόδων από επιχειρηματική δραστηριότητα από τον ανήλικο, δεν εφαρμόζεται, για το κατά περίπτωση φορολογικό έτος, το άρθρο 31 του ν. 3986/2011 (Α΄ 152), περί επιβολής τέλους επιτηδεύματος. Σε περίπτωση που έχει ήδη επιβληθεί τέλος επιτηδεύματος για την εν λόγω δραστηριότητα του ανηλίκου, υποβάλλεται εκπρόθεσμη τροποποιητική δήλωση για τη διαγραφή του.

10. Για τις υποβαλλόμενες για τα φορολογικά έτη 2023 και 2024 δηλώσεις για τον φόρο εισοδήματος της παρ. 9 και υπό την προϋπόθεση ότι ισχύουν οι όροι της παρ. 9, εφαρμόζεται η παρ. 3 του άρθρου 28Α του Κώδικα Φορολογίας Εισοδήματος (ν. 4172/2013, Α΄ 167), περί αμφισβήτησης του ελάχιστου ποσού καθαρού εισοδήματος από την άσκηση ατομικής επιχειρηματικής δραστηριότητας.

11. Η παρ. 3 του άρθρου 53 του Κώδικα Φορολογικής Διαδικασίας καταργείται από τις 19.4.2024.

Άρθρο 38

Παράβαση αποδοχής πληρωμών με μετρητά αξίας μεγαλύτερης των πεντακοσίων ευρώ - Τροποποίηση παρ. 10 άρθρου 57 Κώδικα Φορολογικής Διαδικασίας

Στην παρ. 10 του άρθρου 57 του Κώδικα Φορολογικής Διαδικασίας (ν. 5104/2024, Α΄ 58), περί παραβάσεων σχετικών με την απεικόνιση των οικονομικών συναλλαγών, επέρχονται οι ακόλουθες τροποποιήσεις: α) οι λέξεις «φορολογικά στοιχεία συνολικής αξίας πεντακοσίων (500) ευρώ και άνω, που εκδίδονται για πώληση αγαθών ή παροχή υπηρεσιών σε ιδιώτες» αντικαθίστανται από τις λέξεις «συναλλαγές πώλησης αγαθών ή παροχής υπηρεσιών σε ιδιώτες συνολικής αξίας πεντακοσίων (500) ευρώ και άνω», β) οι λέξεις «στοιχείων λιανικής πώλησης που εκδίδονται για τη συναλλαγή» αντικαθίστανται από τη λέξη «συναλλαγών» και η παρ. 10 διαμορφώνεται ως εξής:

«10. Σε επιχείρηση που, κατά παράβαση της παρ. 3 του άρθρου 20 του ν. 3842/2010 (Α΄ 58), δέχεται πληρωμή με μετρητά που αντιστοιχεί σε συναλλαγές πώλησης αγαθών ή παροχής υπηρεσιών σε ιδιώτες συνολικής αξίας πεντακοσίων (500) ευρώ και άνω, επιβάλλεται για κάθε παράβαση πρόστιμο ίσο με το διπλάσιο της καταβληθείσας με μετρητά αξίας των συναλλαγών.»

Άρθρο 39

Εξουσιοδοτικές διατάξεις για τις Φορολογικές Δεσμευτικές Απαντήσεις - Προσθήκη παρ. 6Α στο άρθρο 83 του Κώδικα Φορολογικής Διαδικασίας

Στο άρθρο 83 του Κώδικα Φορολογικής Διαδικασίας (ν. 5104/2024, Α΄ 58), περί εξουσιοδοτικών διατάξεων, προστίθεται παρ. 6Α ως εξής:

«6Α. Με απόφαση του Διοικητή καθορίζονται το ελάχιστο περιεχόμενο της αίτησης για έκδοση Φορολογικής Δεσμευτικής Απάντησης (Φ.Δ.Α.) και τα συνοδευτικά δικαιολογητικά, η διαδικασία υποβολής και παραλαβής της, η αρμόδια υπηρεσία για την παραλαβή και την εξέτασή της, τα στάδια εξέτασής της, η ενημέρωση του αιτούντος για την πορεία της αίτησης, οι λεπτομέρειες για τον προσδιορισμό, την καταβολή και την επιστροφή του παραβόλου, η διαδικασία έκδοσης της Φ.Δ.Α. και κάθε άλλη λεπτομέρεια για την εφαρμογή του άρθρου 9Α.»

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Δ΄

ΠΑΡΕΜΒΑΣΕΙΣ ΣΤΟΝ ΚΩΔΙΚΑ ΦΟΡΟΛΟΓΙΑΣ ΕΙΣΟΔΗΜΑΤΟΣ

Άρθρο 40

Τρόπος υπολογισμού του ελάχιστου ποσού καθαρού εισοδήματος από την άσκηση ατομικής επιχειρηματικής δραστηριότητας για κατόχους άδειας επαγγελματία πωλητή σε λαϊκή αγορά - Αμφισβήτηση του ετήσιου ελάχιστου εισοδήματος από την άσκηση επιχειρηματικής δραστηριότητας λόγω ανηλικότητας - Τροποποίηση παρ. 2 και 3 άρθρου 28Α Κώδικα Φορολογίας Εισοδήματος

1. Στην παρ. 2 του άρθρου 28Α του Κώδικα Φορολογίας Εισοδήματος (ν. 4172/2013, Α΄ 167), περί ελάχιστου ποσού καθαρού εισοδήματος από την άσκηση ατομικής επιχειρηματικής δραστηριότητας, επέρχονται οι ακόλουθες τροποποιήσεις: α) στην περ. α) του πρώτου

εδαφίου, οι λέξεις «άρθρων 134 του Κώδικα Ατομικού Εργατικού Δικαίου (π.δ. 80/2022, Α΄ 222)» αντικαθίστανται από τις λέξεις «άρθρων 141 του Κώδικα Εργατικού Δικαίου (π.δ. 62/2025, Α΄ 121)», β) στο δεύτερο εδάφιο, βα) στο τέλος της περ. γ), προστίθεται η λέξη «ή», ββ) προστίθεται περ. δ) και η παρ. 2 διαμορφώνεται ως εξής:

«2. Ως ελάχιστο ετήσιο εισόδημα από την άσκηση επιχειρηματικής δραστηριότητας τεκμαίρεται ποσό μέχρι πενήντα χιλιάδες (50.000) ευρώ που προκύπτει από το άθροισμα:

α) Ποσού που αντιστοιχεί στο ετήσιο ποσό του μικτού κατώτατου μισθού των άρθρων 141 του Κώδικα Εργατικού Δικαίου (π.δ. 62/2025, Α΄ 121) και 103 του παρόντος, όπως ισχύει κατά την τελευταία ημέρα του αντίστοιχου φορολογικού έτους, προσαυξανόμενου κατά δέκα τοις εκατό (10%) για τα τρία (3) έτη που έπονται της δεύτερης τριετίας από τη δήλωση έναρξης επαγγελματικής δραστηριότητας, επιπλέον δέκα τοις εκατό (10%), επί του ποσού της τρίτης τριετίας για τα τρία (3) έτη που έπονται της τρίτης τριετίας και επιπλέον δέκα τοις εκατό (10%), επί του ποσού της τέταρτης τριετίας για τα επόμενα έτη, πλέον

β) ποσού έως δεκαπέντε χιλιάδες (15.000) ευρώ που ισούται με το δέκα τοις εκατό (10%) του ετήσιου κόστους που καταβάλλει ο υπόχρεος της παρ. 1 για τη μισθοδοσία του προσωπικού που απασχολεί, πλέον

γ) ποσού που ανέρχεται στο πέντε τοις εκατό (5%) επί του ποσού, κατά το οποίο ο κύκλος εργασιών του υπόχρεου υπερβαίνει τον μέσο όρο του ετήσιου κύκλου εργασιών του Κωδικού Αριθμού Δραστηριότητας (Κ.Α.Δ.) της περ. ιστ) της παρ. 1 του άρθρου 16 του ν. 4919/2022 (Α΄ 71), όπως ορίζεται με την απόφαση που εκδίδεται με βάση την παρ. 4 του άρθρου 57 του ν. 4919/2022, στον οποίο ο υπόχρεος πραγματοποιεί τα υψηλότερα έσοδα.

Η προσαύξηση της περ. γ) δεν εφαρμόζεται στις ακόλουθες περιπτώσεις:

α) όταν ο μέσος όρος του ετήσιου κύκλου εργασιών του αντίστοιχου Κ.Α.Δ. δεν υπερβαίνει τις δέκα χιλιάδες (10.000) ευρώ ή

β) όταν το πλήθος των επιτηδευματιών που υπάγονται στον συγκεκριμένο Κ.Α.Δ. δεν υπερβαίνει τους τριάντα (30) ή

γ) στους υπόχρεους, τα υψηλότερα έσοδα των οποίων πραγματοποιούνται στους Κ.Α.Δ. «εκμετάλλευση καταστήματος ψιλικών ειδών γενικά» (47.19.10.01), «εκμετάλλευση περιπτέρου» (47.19.10.02) και «λιανικό εμπόριο προϊόντων καπνού σε εξειδικευμένα καταστήματα» (47.26) ή

δ) στους υπόχρεους που δραστηριοποιούνται με τους Κ.Α.Δ. «Λιανικό εμπόριο τροφίμων, ποτών και καπνού, επαγγελματία πωλητή, σε υπαίθριους πάγκους και αγορές» (47.81.10.02) και «Λιανικό εμπόριο άλλων ειδών, επαγγελματία πωλητή, σε υπαίθριους πάγκους και αγορές» (47.89.10.02)..

Για την εφαρμογή της περ. γ) του πρώτου εδαφίου της παρούσας, λαμβάνεται υπόψη ο μέσος όρος του ετήσιου κύκλου εργασιών του αντίστοιχου Κ.Α.Δ. δεύτερου βαθμού του προηγούμενου φορολογικού έτους, που αφορά στους υπόχρεους της παρ. 1, όπως αυτός αναρτάται στον ιστότοπο της Ανεξάρτητης Αρχής Δημοσίων Εσόδων (Α.Α.Δ.Ε.), μέχρι την 30ή Σεπτεμβρίου εκάστου έτους. Για τον προσδιορισμό του μέσου όρου του προηγούμενου εδαφίου δεν λαμβάνονται υπόψη οι επιτηδευματίες με μηδενικό κύκλο εργασιών.

Αν το άθροισμα του πρώτου εδαφίου είναι μικρότερο από τριάντα χιλιάδες (30.000) ευρώ και ο υψηλότερα αμειβόμενος υπάλληλος που απασχολείται από τον υπόχρεο της παρ. 1 δικαιούται ετήσιες μικτές αποδοχές που υπερβαίνουν το ποσό που προκύπτει από το άθροισμα αυτό, τότε το ποσό των μικτών αποδοχών λαμβάνεται ως τεκμαιρόμενο ετήσιο εισόδημα του υπόχρεου της παρ. 1 μέχρι του ποσού των τριάντα χιλιάδων (30.000) ευρώ.».

2. Στο πρώτο εδάφιο της παρ. 3 του άρθρου 28Α του Κώδικα Φορολογίας Εισοδήματος, περί ελάχιστου ποσού καθαρού εισοδήματος από την άσκηση ατομικής επιχειρηματικής δραστηριότητας, προστίθεται περ. θ) ως εξής:
«θ) πρόσωπα ανήλικα σε μέρος ή σε όλη τη διάρκεια του φορολογικού έτους.»

Άρθρο 41
Μείωση του ελάχιστου ποσού καθαρού εισοδήματος από την άσκηση ατομικής επιχειρηματικής δραστηριότητας για κατόχους άδειας επαγγελματία πωλητή σε λαϊκή αγορά - Τροποποίηση παρ. 2 άρθρου 28Γ Κώδικα Φορολογίας Εισοδήματος

Στην παρ. 2 του άρθρου 28Γ του Κώδικα Φορολογίας Εισοδήματος (ν. 4172/2013, Α΄ 167), περί λοιπών μειώσεων του ελάχιστου ποσού καθαρού εισοδήματος από την άσκηση επιχειρηματικής δραστηριότητας, προστίθεται τρίτο εδάφιο και η παρ. 2 διαμορφώνεται ως εξής:
«2. Το ποσό του άρθρου 28Α μειώνεται κατά το ήμισυ (1/2) για υπόχρεους που είναι πολύτεκνοι, για υπόχρεους που παρουσιάζουν αναπηρία ίση ή μεγαλύτερη του εξήντα επτά τοις εκατό (67%), για γονείς μονογονεϊκής οικογένειας με ανήλικα τέκνα και για γονείς με τέκνα με ποσοστό νοητικής ή σωματικής αναπηρίας τουλάχιστον εξήντα επτά τοις εκατό (67%), εφόσον είναι άγαμα, διαζευγμένα ή σε χηρεία που θεωρούνται εξαρτώμενα, κατά την περ. γ) της παρ. 1 του άρθρου 11, για εκμεταλλευτές Επιβατηγών Δημόσιας Χρήσης οχημάτων (ΤΑΞΙ) με ποσοστό ιδιοκτησίας επί του οχήματος που δεν υπερβαίνει το είκοσι πέντε τοις εκατό (25%) και εκμεταλλευτές σχολικών κυλικείων. Για τους εκμεταλλευτές σχολικών κυλικείων, το ποσό του άρθρου 28Α μειώνεται κατά το ήμισυ (1/2), μη εφαρμοζόμενης της παρ. 7 του ίδιου άρθρου. Για τους υπόχρεους που δραστηριοποιούνται με τους Κ.Α.Δ. «Λιανικό εμπόριο τροφίμων, ποτών και καπνού, επαγγελματία πωλητή, σε υπαίθριους πάγκους και αγορές» (47.81.10.02) και «Λιανικό εμπόριο άλλων ειδών, επαγγελματία πωλητή, σε υπαίθριους πάγκους και αγορές» (47.89.10.02), το ποσό του άρθρου 28Α μειώνεται κατά τριάντα τοις εκατό (30%), εφαρμοζόμενης, κατά τα λοιπά, της παρ. 7 του ίδιου άρθρου.»

Άρθρο 42
Φορολογική αντιμετώπιση καταβολής δεδουλευμένων αποδοχών στους πρώην εργαζομένους των Ναυπηγείων Σκαραμαγκά - Τροποποίηση παρ. 4 άρθρου 60 Κώδικα Φορολογίας Εισοδήματος

1. Στην παρ. 4 του άρθρου 60 του Κώδικα Φορολογίας Εισοδήματος (Κ.Φ.Ε., ν. 4172/2013, Α΄ 167), περί φορολογικού συντελεστή, προστίθενται νέα εδάφια, έκτο και έβδομο και η παρ. 4 διαμορφώνεται ως εξής:
«4. Στα εισοδήματα από μισθωτή εργασία και συντάξεις που καταβάλλονται αναδρομικά, σύμφωνα με το άρθρο 12, καθώς και στις πρόσθετες αμοιβές που δεν συμπεριλαμβάνονται στις τακτικές αποδοχές διενεργείται παρακράτηση με συντελεστή είκοσι τοις εκατό (20%) στο καταβαλλόμενο ποσό ανεξάρτητα από το έτος στο οποίο ανάγονται για να φορολογηθούν τα εισοδήματα αυτά.
Ειδικά, στις καθαρές αμοιβές που καταβάλλονται σε αμειβόμενους με ημερομίσθιο, οι οποίοι παρέχουν υπηρεσίες ορισμένου χρόνου αλλά διάρκειας μικρότερης από ένα έτος, καθώς και σε ξεναγούς που υπάγονται στις διατάξεις του άρθρου 37 του ν. 1545/1985,

διενεργείται παρακράτηση φόρου με συντελεστή πέντε τοις εκατό (5%). Εξαιρετικά, στα εφάπαξ χρηματικά ποσά που καταβάλλονται στους δικαιούχους του εφάπαξ χρηματικού ποσού των άρθρων 10 έως και 15 του ν. 4575/2018 (Α΄ 192), μετά την παρακράτηση με συντελεστή είκοσι τοις εκατό (20%) που ορίζεται από τις διατάξεις της παραγράφου αυτής, εξαντλείται η φορολογική υποχρέωση των δικαιούχων για τα εισοδήματα αυτά, συμπεριλαμβανομένης και της ειδικής εισφοράς αλληλεγγύης του άρθρου 43Α.

Τα αναδρομικά ποσά, τα οποία προκύπτουν από την 1η.1.2021, μετά την κατάργηση των μειώσεων που είχαν επιβληθεί, σύμφωνα με την υποπαρ. Β.3 της παρ. Β΄ του άρθρου πρώτου του ν. 4093/2012 (Α΄ 222), στα μερίσματα και στην οικονομική ενίσχυση, που κατέβαλαν στους μερισματούχους τους, τα Μετοχικά Ταμεία Στρατού, Ναυτικού και Αεροπορίας και οι Ειδικοί Κλάδοι Οικονομικής Ενίσχυσης Μερισματούχων Στρατού, Ναυτικού και Αεροπορίας, κατ' εφαρμογή του άρθρου 34 του ν. 5018/2023 (Α΄ 25), φορολογούνται εντός του έτους που καταβάλλονται. Κατά την καταβολή τους διενεργείται παρακράτηση με συντελεστή είκοσι τοις εκατό (20%) και με την παρακράτηση αυτή εξαντλείται η φορολογική υποχρέωση των δικαιούχων για τα εισοδήματα αυτά.

Τα ποσά των ανείσπρακτων δεδουλευμένων αποδοχών που καταβάλλονται από την 1η.1.2025 στους πρώην εργαζομένους των Ναυπηγείων Σκαραμαγκά, μέσω της ειδικής διαχείρισης των άρθρων 68 έως 77 του ν. 4307/2014 (Α΄ 246), βάσει σχετικού πίνακα κατάταξης δανειστών φορολογούνται κατά το έτος που καταβάλλονται. Η φορολογική υποχρέωση των δικαιούχων για το εισόδημα που τους καταβάλλεται σύμφωνα με το έκτο εδάφιο εξαντλείται με την παρακράτηση φόρου με συντελεστή είκοσι τοις εκατό (20%).»

2. Τα εισοδήματα του έκτου και έβδομου εδαφίου της παρ. 1 δεν υπολογίζονται για τον προσδιορισμό του πραγματικού εισοδήματος από μισθωτή εργασία για την εφαρμογή της περ. β) της παρ. 6 του άρθρου 15 του Κ.Φ.Ε..

3. Τα εισοδήματα του έκτου και έβδομου εδαφίου της παρ. 1 δεν υπολογίζονται στα εισοδηματικά όρια για την καταβολή οποιασδήποτε παροχής κοινωνικού ή προνοιακού χαρακτήρα.

ΜΕΡΟΣ Δ΄
ΜΕΤΑΦΟΡΑ ΤΗΣ ΑΝΕΞΑΡΤΗΤΗΣ ΑΡΧΗΣ ΠΙΣΤΟΛΗΠΤΙΚΗΣ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ ΣΤΗ ΓΕΝΙΚΗ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ ΧΡΗΜΑΤΟΠΙΣΤΩΤΙΚΟΥ ΤΟΜΕΑ ΚΑΙ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΙΔΙΩΤΙΚΟΥ ΧΡΕΟΥΣ - ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΑ ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗΣ ΠΛΑΤΦΟΡΜΑΣ ΣΥΝΑΛΛΑΓΩΝ ΜΗ ΕΞΥΠΗΡΕΤΟΥΜΕΝΩΝ ΔΑΝΕΙΩΝ ΚΑΙ ΑΛΛΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α΄
ΣΚΟΠΟΣ - ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ

Άρθρο 43
Σκοπός

Σκοπός του παρόντος Μέρους είναι η καθιέρωση σαφούς και αποτελεσματικού πλαισίου για την πιστοληπτική αξιολόγηση των φυσικών και νομικών προσώπων και την παρακολούθηση των συναλλαγών που αφορούν σε μη εξυπηρετούμενα δάνεια, με στόχο την πρόληψη και την αποτροπή της αύξησης των μη εξυπηρετούμενων και ληξιπρόθεσμων οφειλών.

Άρθρο 44
Αντικείμενο

Αντικείμενο του παρόντος Μέρους είναι η μεταφορά των αρμοδιοτήτων της Ανεξάρτητης Αρχής Πιστοληπτικής Αξιολόγησης στη Γενική Γραμματεία Χρηματοπιστωτικού Τομέα και Διαχείρισης Ιδιωτικού Χρέους του Υπουργείου Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών, η προσαρμογή των αρμοδιοτήτων της Γενικής Γραμματείας, της οργανωτικής διάρθρωσης και της στελέχωσής της, καθώς και η πρόβλεψη λοιπών αναγκαίων ρυθμίσεων για την εύρυθμη λειτουργία της.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β΄
ΜΕΤΑΦΟΡΑ ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΩΝ ΤΗΣ ΑΝΕΞΑΡΤΗΤΗΣ ΑΡΧΗΣ ΠΙΣΤΟΛΗΠΤΙΚΗΣ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ

Άρθρο 45
Μεταφορά αρμοδιοτήτων της Ανεξάρτητης Αρχής Πιστοληπτικής Αξιολόγησης στη Γενική Γραμματεία Χρηματοπιστωτικού Τομέα και Διαχείρισης Ιδιωτικού Χρέους

1. Μεταφέρεται στη Γενική Γραμματεία Χρηματοπιστωτικού Τομέα και Διαχείρισης Ιδιωτικού Χρέους του Υπουργείου Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών το σύνολο των αρμοδιοτήτων της Ανεξάρτητης Αρχής Πιστοληπτικής Αξιολόγησης και ιδίως:
α) η ολοκληρωμένη διαχείριση του ολοκληρωμένου πληροφοριακού συστήματος για την επεξεργασία των δεδομένων οικονομικής συμπεριφοράς που συλλέγονται από τα αρχεία των φορέων του δημόσιου τομέα, όπως αυτός ορίζεται στην περ. γ) του άρθρου 50 του ν. 4972/2022 (Α΄ 181), και την τήρηση της σχετικής βάσης δεδομένων οικονομικής συμπεριφοράς,
β) η συλλογή, αποθήκευση και επεξεργασία δεδομένων οικονομικής συμπεριφοράς υποκειμένων δεδομένων οικονομικής συμπεριφοράς που προέρχονται από φορείς του δημόσιου τομέα υπό την έννοια της περ. γ) του άρθρου 50 του ν. 4972/2022,
γ) η εξαγωγή πιστοληπτικής βαθμολόγησης των υποκειμένων δεδομένων οικονομικής συμπεριφοράς,
δ) η ανταλλαγή πιστοληπτικής βαθμολόγησης υποκειμένων δεδομένων οικονομικής συμπεριφοράς με φορείς πιστοληπτικής αξιολόγησης κατά την παρ. 2 του άρθρου 60 του ν. 4972/2022 ή η παροχή πιστοληπτικής βαθμολόγησης σε φορείς του ιδιωτικού τομέα σύμφωνα με το άρθρο 58 του ν. 4972/2022,
ε) η εκπόνηση οικονομικών αναλύσεων και στατιστικών μελετών με βάση τα δεδομένα οικονομικής συμπεριφοράς που τηρούνται από την Αρχή,
στ) η στατιστική επεξεργασία ιστορικών δεδομένων, με στόχο την ακριβέστερη δυνατή πρόβλεψη της πιθανότητας αθέτησης υποχρεώσεων του κάθε φυσικού ή νομικού προσώπου, τόσο προς το Δημόσιο και φορείς κοινωνικής ασφάλισης όσο και προς ιδιώτες πιστωτές,
ζ) η συμμετοχή και η εκπροσώπηση της χώρας στους διεθνείς οργανισμούς και στην Ευρωπαϊκή Ένωση, καθώς και η συνεργασία σε διμερές επίπεδο με αντίστοιχους φορείς άλλων κρατών για την ανταλλαγή δεδομένων οικονομικής συμπεριφοράς, την εκπόνηση, ανάληψη και υλοποίηση προγραμμάτων και έργων, την ανταλλαγή βέλτιστων πρακτικών και τη λήψη τεχνικής βοήθειας για θέματα που άπτονται της αποστολής της Αρχής,

η) ο σχεδιασμός και η υλοποίηση ενημερωτικών σεμιναρίων και προγραμμάτων ευαισθητοποίησης για θέματα που άπτονται της αποστολής της Αρχής και
θ) η αξιολόγηση της φερεγγυότητας και πιστοληπτικής ικανότητας φυσικών και νομικών προσώπων έναντι του Δημοσίου.
2. Η Ανεξάρτητη Αρχή Πιστοληπτικής Αξιολόγησης, η οποία συστάθηκε με το άρθρο 66 του ν. 4972/2022, καταργείται.

Άρθρο 46
Σύσταση, διάρθρωση, αρμοδιότητες και στελέχωση της Διεύθυνσης Πιστοληπτικής Αξιολόγησης και Αναφορών

1. Συστήνεται στη Γενική Γραμματεία Χρηματοπιστωτικού Τομέα και Διαχείρισης Ιδιωτικού Χρέους του Υπουργείου Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών, Διεύθυνση Πιστοληπτικής Αξιολόγησης και Αναφορών, υπαγομένη στη Γενική Διεύθυνση Διαχείρισης Ιδιωτικού Χρέους.
2. Η Διεύθυνση της παρ. 1 διαρθρώνεται στα ακόλουθα Τμήματα:
α) Τμήμα Σχεδιασμού και Αξιολόγησης και
β) Τμήμα Υποστήριξης Χρηστών και Παραγωγής Αναφορών.
3. Επιχειρησιακοί στόχοι της Διεύθυνσης Πιστοληπτικής Αξιολόγησης και Αναφορών είναι ο επιχειρησιακός σχεδιασμός, ο συντονισμός και η εξασφάλιση της εύρυθμης λειτουργίας της Γενικής Γραμματείας Χρηματοπιστωτικού Τομέα και Διαχείρισης Ιδιωτικού Χρέους του Υπουργείου Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών για την αξιολόγηση της έναντι του Δημοσίου φερεγγυότητας και πιστοληπτικής ικανότητας φυσικών και νομικών προσώπων και η εξασφάλιση της εύρυθμης λειτουργίας του Συστήματος της περ. η) του άρθρου 50 του ν. 4972/2022 (Α΄ 181).
4. Οι αρμοδιότητες των Τμημάτων της Διεύθυνσης Πιστοληπτικής Αξιολόγησης και Αναφορών είναι οι ακόλουθες:
α) Τμήμα Σχεδιασμού και Αξιολόγησης:
αα) η ολοκληρωμένη διαχείριση του Συστήματος της περ. η) του άρθρου 50 του ν. 4972/2022 και η τήρηση της σχετικής βάσης δεδομένων οικονομικής συμπεριφοράς,
αβ) η συλλογή, αποθήκευση και επεξεργασία δεδομένων οικονομικής συμπεριφοράς υποκειμένων δεδομένων οικονομικής συμπεριφοράς που προέρχονται από φορείς του δημόσιου τομέα υπό την έννοια της περ. γ) του άρθρου 50 του ν. 4972/2022,
αγ) η εξαγωγή πιστοληπτικής βαθμολόγησης των υποκειμένων δεδομένων οικονομικής συμπεριφοράς,
αδ) η ανταλλαγή πιστοληπτικής βαθμολόγησης υποκειμένων δεδομένων οικονομικής συμπεριφοράς με φορείς πιστοληπτικής αξιολόγησης κατά την παρ. 2 του άρθρου 60 του ν. 4972/2022 ή η παροχή πιστοληπτικής βαθμολόγησης σε φορείς του ιδιωτικού τομέα σύμφωνα με το άρθρο 58 του ν. 4972/2022,
αε) η εκπόνηση οικονομικών αναλύσεων και στατιστικών μελετών με βάση τα δεδομένα οικονομικής συμπεριφοράς που τηρούνται από το Σύστημα της περ. η) του άρθρου 50 του ν. 4972/2022,
αστ) η στατιστική επεξεργασία ιστορικών δεδομένων, με στόχο την ακριβέστερη δυνατή πρόβλεψη της πιθανότητας αθέτησης υποχρεώσεων του κάθε φυσικού ή νομικού

προσώπου, τόσο προς το Δημόσιο και φορείς κοινωνικής ασφάλισης όσο και προς ιδιώτες πιστωτές και

αζ) η συμμετοχή και η εκπροσώπηση της χώρας στους διεθνείς οργανισμούς και στην Ευρωπαϊκή Ένωση, καθώς και η συνεργασία σε διμερές επίπεδο με αντίστοιχους φορείς άλλων κρατών για την ανταλλαγή δεδομένων οικονομικής συμπεριφοράς, η εκπόνηση, ανάληψη και υλοποίηση προγραμμάτων και έργων, η ανταλλαγή βέλτιστων πρακτικών και η λήψη τεχνικής βοήθειας για θέματα που άπτονται της Διεύθυνσης.

β) Τμήμα Υποστήριξης Χρηστών και Παραγωγής Αναφορών:

βα) η υποστήριξη των χρηστών του Συστήματος της περ. η) του άρθρου 50 του ν. 4972/2022,

ββ) η παραγωγή ενημερωτικού υλικού και η διαχείριση του περιεχομένου της δικτυακής πύλης,

βγ) η διαχείριση ενστάσεων φυσικών και νομικών προσώπων,

βδ) η παραγωγή αναφορών για την ενημέρωση της διοίκησης και

βε) ο σχεδιασμός και η υλοποίηση ενημερωτικών σεμιναρίων και προγραμμάτων ευαισθητοποίησης για θέματα που άπτονται της Διεύθυνσης, σε συνεργασία με το Τμήμα Σχεδιασμού και Αξιολόγησης.

5.α) Στη Διεύθυνση Πιστοληπτικής Αξιολόγησης και Αναφορών προϊστανται υπάλληλοι κατηγορίας ΠΕ του κλάδου Διοικητικού - Οικονομικού ή υπάλληλοι κατηγορίας ΠΕ του κλάδου Πληροφορικής με πτυχίο Οικονομικής ή Νομικής επιστήμης ή Πληροφορικής.

β) Στο Τμήμα Σχεδιασμού και Αξιολόγησης προϊστανται υπάλληλοι κατηγορίας ΠΕ του κλάδου Διοικητικού - Οικονομικού ή υπάλληλοι κατηγορίας ΠΕ του κλάδου Πληροφορικής με πτυχίο Οικονομικής επιστήμης ή Πληροφορικής.

γ) Στο Τμήμα Υποστήριξης Χρηστών και Παραγωγής Αναφορών προϊστανται υπάλληλοι κατηγορίας ΠΕ ή ΤΕ του κλάδου Διοικητικού - Οικονομικού ή υπάλληλοι κατηγορίας ΠΕ ή ΤΕ του κλάδου Πληροφορικής όλων των πτυχίων.

Άρθρο 47
Εξουσιοδοτικές διατάξεις - Τροποποίηση άρθρου 65 ν. 4972/2022

Στο άρθρο 65 του ν. 4972/2022 (Α΄ 181), περί εξουσιοδοτικών διατάξεων, επέρχονται οι ακόλουθες τροποποιήσεις: α) στην περ. β) της παρ. 1, η λέξη «Αρχής» αντικαθίσταται από τις λέξεις «Γενικής Γραμματείας Χρηματοπιστωτικού Τομέα και Διαχείρισης Ιδιωτικού Χρέους του Υπουργείου Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών», β) στην παρ. 2, βα) οι λέξεις «η οποία εκδίδεται μετά από εισήγηση του Διοικητή της Αρχής,» διαγράφονται, ββ) η λέξη «Αρχής» αντικαθίσταται από τις λέξεις «Γενικής Γραμματείας Χρηματοπιστωτικού Τομέα και Διαχείρισης Ιδιωτικού Χρέους του Υπουργείου Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών», γ) στο πρώτο εδάφιο της παρ. 3, οι λέξεις «της Αρχής» αντικαθίστανται από τις λέξεις «του Γενικού Γραμματέα Χρηματοπιστωτικού Τομέα και Διαχείρισης Ιδιωτικού Χρέους», δ) στην παρ. 5, η λέξη «Αρχής», όπου αναφέρεται, αντικαθίσταται από τις λέξεις «Γενικής Γραμματείας Χρηματοπιστωτικού Τομέα και Διαχείρισης Ιδιωτικού Χρέους του Υπουργείου Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών», ε) στην παρ. 6, εα) οι λέξεις «του Διοικητή της Αρχής» αντικαθίστανται από τις λέξεις «της Γενικής Γραμματείας Χρηματοπιστωτικού Τομέα και Διαχείρισης Ιδιωτικού Χρέους του Υπουργείου Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών», εβ) η λέξη «Αρχής» αντικαθίσταται από τις λέξεις «Γενικής Γραμματείας Χρηματοπιστωτικού

Τομέα και Διαχείρισης Ιδιωτικού Χρέους του Υπουργείου Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών», και το άρθρο 65 διαμορφώνεται ως εξής:

«Άρθρο 65
Εξουσιοδοτικές διατάξεις

1. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών και Ψηφιακής Διακυβέρνησης, η οποία εκδίδεται μετά τη διενέργεια (α) εκτίμησης αντικτύπου σχετικά με την προστασία δεδομένων (Ε.Α.Π.Δ.) σύμφωνα με την παρ. 4 του άρθρου 35 του Γ.Κ.Π.Δ. και το άρθρο 65 του ν. 4624/2019 (Α΄ 137) και (β) αλγοριθμικής εκτίμησης αντικτύπου σύμφωνα με το άρθρο 5 του ν. 4961/2022 (Α΄ 146), καθορίζονται:
α) Οι φορείς του δημόσιου τομέα που συνδέονται με το Σύστημα, σύμφωνα με την παρ. 2 του άρθρου 52,
β) ο χρόνος της περιοδικής πρόσβασης της Γενικής Γραμματείας Χρηματοπιστωτικού Τομέα και Διαχείρισης Ιδιωτικού Χρέους του Υπουργείου Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών στα δεδομένα οικονομικής συμπεριφοράς που τηρούνται στους πιστωτές ή της άντλησης των δεδομένων αυτών από αυτούς,
γ) οι τεχνικές λεπτομέρειες, οι οποίες αποτελούν τις λειτουργικές προδιαγραφές του Συστήματος, καθώς και η περιοδικότητα του ελέγχου της λειτουργίας των οργανωτικών και τεχνικών μέτρων,
δ) το περιεχόμενο των αιτήσεων χορήγησης πιστοληπτικής βαθμολόγησης και οι διαδικασίες υποβολής τους στο Σύστημα, χορήγησης της συγκατάθεσης της παρ. 1 του άρθρου 58 και άσκησης των δικαιωμάτων των υποκειμένων δεδομένων οικονομικής συμπεριφοράς,
ε) η διαδικασία πιστοληπτικής βαθμολόγησης, όπως η μέθοδος επεξεργασίας των δεδομένων, καθώς και τα κριτήρια, η αριθμητική κλίμακα υπολογισμού της βαθμολόγησης και ο τύπος της ενημέρωσης πιστοληπτικής βαθμολόγησης,
στ) οι όροι, οι προϋποθέσεις και η συχνότητα υποβολής αίτησης χορήγησης πιστοληπτικής βαθμολόγησης, σύμφωνα με το άρθρο 57.
Με προεδρικό διάταγμα, κατόπιν πρότασης των Υπουργών Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών και Ψηφιακής Διακυβέρνησης, η οποία εκδίδεται μετά τη διενέργεια των εκθέσεων εκτίμησης αντικτύπου και αλγοριθμικής εκτίμησης αντικτύπου του πρώτου εδαφίου της παρούσας, συμπληρώνονται ή τροποποιούνται τα δεδομένα οικονομικής συμπεριφοράς που συλλέγονται από το Σύστημα, σύμφωνα με το άρθρο 53.
2. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών και Ανάπτυξης, λαμβανομένων υπόψη των προβλεπόμενων στην παρ. 1 εκθέσεων εκτίμησης αντικτύπου σχετικά με την προστασία δεδομένων και αλγοριθμικής εκτίμησης αντικτύπου, καθορίζονται ο τρόπος και η μεθοδολογία παραγωγής της ενοποιημένης βαθμολόγησης και της διασύνδεσης του Συστήματος της Γενικής Γραμματείας Χρηματοπιστωτικού Τομέα και Διαχείρισης Ιδιωτικού Χρέους του Υπουργείου Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών με τα συστήματα φορέων πιστοληπτικής βαθμολόγησης.
3. Με απόφαση του Γενικού Γραμματέα Χρηματοπιστωτικού Τομέα και Διαχείρισης Ιδιωτικού Χρέους καθορίζεται το ύψος της χρέωσης για τη χορήγηση αντιγράφου της ενημέρωσης πιστοληπτικής βαθμολόγησης, που προβλέπεται στην παρ. 5 του άρθρου 58 και στην παρ. 3 του άρθρου 60. Τα παραπάνω ποσά αποτελούν έσοδα του Κρατικού Προϋπολογισμού.

4. Με προεδρικό διάταγμα, κατόπιν πρότασης των Υπουργών Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών και Ανάπτυξης, δύναται να προστίθενται νέοι και να τροποποιούνται οι υφιστάμενοι σκοποί επεξεργασίας δεδομένων οικονομικής συμπεριφοράς, χορήγησης και διαβίβασης ενημέρωσης πιστοληπτικής βαθμολόγησης σύμφωνα με το άρθρο 58. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών και Ανάπτυξης εξειδικεύονται οι σκοποί επεξεργασίας δεδομένων οικονομικής συμπεριφοράς, χορήγησης και διαβίβασης ενημέρωσης πιστοληπτικής βαθμολόγησης σύμφωνα με το άρθρο 58.
5. Με προεδρικό διάταγμα, κατόπιν πρότασης των Υπουργών Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών και Ανάπτυξης εξειδικεύονται το ελάχιστο περιεχόμενο και οι υποχρεωτικοί κανόνες που διέπουν τη σύμβαση που προβλέπεται στην παρ. 1 του άρθρου 58 μεταξύ της Γενικής Γραμματείας Χρηματοπιστωτικού Τομέα και Διαχείρισης Ιδιωτικού Χρέους του Υπουργείου Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών και των φορέων του ιδιωτικού τομέα και τη σύμβαση του άρθρου 60 μεταξύ της Γενικής Γραμματείας Χρηματοπιστωτικού Τομέα και Διαχείρισης Ιδιωτικού Χρέους του Υπουργείου Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών και των φορέων πιστοληπτικής αξιολόγησης.
6. Οι φορείς του δημόσιου τομέα, εντός δώδεκα (12) μηνών από πρόσκληση της Γενικής Γραμματείας Χρηματοπιστωτικού Τομέα και Διαχείρισης Ιδιωτικού Χρέους του Υπουργείου Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών, την οποία απευθύνει μετά από την έκδοση της απόφασης της περ. α΄ της παρ. 1, συνδέονται ηλεκτρονικά με το Σύστημα, ώστε να είναι δυνατή η πρόσβαση της Γενικής Γραμματείας Χρηματοπιστωτικού Τομέα και Διαχείρισης Ιδιωτικού Χρέους του Υπουργείου Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών στα δεδομένα οικονομικής συμπεριφοράς που τηρούνται στα αρχεία τους.»

Άρθρο 48
Μεταβατικές διατάξεις - Προσθήκη άρθρου 65Α στον ν. 4972/2022

Στον ν. 4972/2022 (Α΄ 181) προστίθεται άρθρο 65Α ως εξής:

«Άρθρο 65Α
Μεταβατικές διατάξεις

1. Με απόφαση του Υπουργού Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών, η οποία εκδίδεται μετά τη διενέργεια: α) εκτίμησης αντικτύπου σχετικά με την προστασία δεδομένων (Ε.Α.Π.Δ.) σύμφωνα με την παρ. 4 του άρθρου 35 του Γ.Κ.Π.Δ. και το άρθρο 65 του ν. 4624/2019 (Α΄ 137) και β) αλγοριθμικής εκτίμησης αντικτύπου σύμφωνα με το άρθρο 5 του ν. 4961/2022 (Α΄ 146), διαπιστώνεται η έναρξη λειτουργίας του Συστήματος.
2. Έως την έκδοση της διαπιστωτικής πράξης της παρ. 1, οι παραγόμενες από το Σύστημα πιστοληπτικές βαθμολογήσεις δεν παράγουν έννομα αποτελέσματα.»

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ΄
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΠΛΑΤΦΟΡΜΑ ΣΥΝΑΛΛΑΓΩΝ ΜΗ ΕΞΥΠΗΡΕΤΟΥΜΕΝΩΝ ΔΑΝΕΙΩΝ - ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΗ Ν. 5072/2023

Άρθρο 49
Ηλεκτρονική Πλατφόρμα Συναλλαγών Μη Εξυπηρετούμενων Δανείων - Προσθήκη άρθρου 24Α στον ν. 5072/2023

Στο Κεφάλαιο Δ΄ του Μέρους Β΄ του ν. 5072/2023 (Α΄ 198), περί αγοραστών πιστώσεων, προστίθεται άρθρο 24Α ως εξής:

«Άρθρο 24Α
Ηλεκτρονική Πλατφόρμα Συναλλαγών Μη Εξυπηρετούμενων Δανείων

1. Στη Γενική Γραμματεία Χρηματοπιστωτικού Τομέα και Διαχείρισης Ιδιωτικού Χρέους του Υπουργείου Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών αναπτύσσεται και λειτουργεί η ηλεκτρονική πλατφόρμα με την ονομασία «Ηλεκτρονική Πλατφόρμα Συναλλαγών Μη Εξυπηρετούμενων Δανείων» (εφεξής: «Ηλεκτρονική Πλατφόρμα Συναλλαγών Μ.Ε.Δ.»).
2. Σκοπός της Ηλεκτρονικής Πλατφόρμας Συναλλαγών Μ.Ε.Δ. είναι η δημιουργία ενός πυλώνα πληροφόρησης επί των συναλλαγών που αφορούν σε μη εξυπηρετούμενα δάνεια («Συναλλαγές Μ.Ε.Δ.») και διευκόλυνσης της πώλησης των χαρτοφυλακίων μη εξυπηρετούμενων δανείων («Χαρτοφυλάκια Μ.Ε.Δ.») μεταξύ αγοραστών («Επενδυτών») και πωλητών («Φορέων Παροχής Δεδομένων Μ.Ε.Δ.»).
3. Ως πληροφοριακός κόμβος των δεδομένων που αφορούν σε Συναλλαγές Μ.Ε.Δ. και Χαρτοφυλάκια Μ.Ε.Δ., η Ηλεκτρονική Πλατφόρμα Συναλλαγών Μ.Ε.Δ.:
α) περιλαμβάνει στοιχεία Συναλλαγών Μ.Ε.Δ. που έχουν ολοκληρωθεί πριν από την έναρξη λειτουργίας της Ηλεκτρονικής Πλατφόρμας Συναλλαγών Μ.Ε.Δ., καθώς και των Συναλλαγών Μ.Ε.Δ. που θα ολοκληρωθούν μετά την έναρξη λειτουργίας της,
β) παρέχει συγκρίσιμες πληροφορίες Συναλλαγών Μ.Ε.Δ. και πρόσβαση των Επενδυτών σε διαθέσιμα Χαρτοφυλάκια Μ.Ε.Δ. προς πώληση,
γ) διαλειτουργεί με τρίτα συστήματα άλλων φορέων του δημόσιου ή του ιδιωτικού τομέα και
δ) παρέχει τη δυνατότητα δρομολόγησης και ολοκλήρωσης της διαδικασίας διαπραγμάτευσης και πώλησης Χαρτοφυλακίων Μ.Ε.Δ..
4. Οι Φορείς Παροχής Δεδομένων Μ.Ε.Δ.:
α) παρέχουν τα δεδομένα των Χαρτοφυλακίων Μ.Ε.Δ. προς πώληση στην Ηλεκτρονική Πλατφόρμα Συναλλαγών Μ.Ε.Δ.,
β) ενημερώνουν την Ηλεκτρονική Πλατφόρμα Συναλλαγών Μ.Ε.Δ. με τα στοιχεία των Συναλλαγών Μ.Ε.Δ. και το αποτέλεσμα αυτών, ανεξαρτήτως αν η διαδικασία διαπραγμάτευσης δρομολογείται μέσω αυτής και
γ) παρέχουν στην Ηλεκτρονική Πλατφόρμα Συναλλαγών Μ.Ε.Δ. τα δεδομένα των Χαρτοφυλακίων Μ.Ε.Δ. που έχουν πωληθεί μέχρι την έναρξη λειτουργίας της.
5. Τα απαιτούμενα στοιχεία και δεδομένα για τις Συναλλαγές Μ.Ε.Δ. και τα Χαρτοφυλάκια Μ.Ε.Δ. προς πώληση αντλούνται από τους Φορείς Παροχής Δεδομένων Μ.Ε.Δ. και ορίζονται στο έντυπο της περ. β) της παρ. 1 του άρθρου 39.

6. Ο Κανονισμός (ΕΕ) 2016/679 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 27ης Απριλίου 2016, για την προστασία των φυσικών προσώπων έναντι της επεξεργασίας των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα και για την ελεύθερη κυκλοφορία των δεδομένων αυτών και την κατάργηση της Οδηγίας 95/46/ΕΚ (Γενικός Κανονισμός για την Προστασία Δεδομένων, L 119) (εφεξής «Γ.Κ.Π.Δ.») και ο ν. 4624/2019 (Α΄ 137) εφαρμόζονται για τις ανάγκες του παρόντος για τα δεδομένα των προσώπων που αποτελούν υποκείμενα δεδομένων, τα οποία τυγχάνουν επεξεργασίας, σύμφωνα με το έντυπο της περ. β) της παρ. 1 του άρθρου 39. Τα απαιτούμενα στοιχεία και δεδομένα για τις Συναλλαγές Μ.Ε.Δ. τηρούνται στη βάση δεδομένων της Ηλεκτρονικής Πλατφόρμας Συναλλαγών Μ.Ε.Δ. για δέκα (10) έτη από τον χρόνο άντλησης των εκάστοτε δεδομένων από τους Φορείς Παροχής Δεδομένων Μ.Ε.Δ. και την καταχώρισή τους στην Ηλεκτρονική Πλατφόρμα Συναλλαγών Μ.Ε.Δ.. Η Γενική Γραμματεία Χρηματοπιστωτικού Τομέα και Διαχείρισης Ιδιωτικού Χρέους του Υπουργείου Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών ορίζεται ως υπεύθυνος επεξεργασίας κατά την έννοια του Γ.Κ.Π.Δ. και του ν. 4624/2019.»

Άρθρο 50

Λειτουργία της Ηλεκτρονικής Πλατφόρμας Συναλλαγών Μη Εξυπηρετούμενων Δανείων - Εξουσιοδοτική διάταξη - Προσθήκη παρ. 1Α στο άρθρο 39 του ν. 5072/2023

Στο άρθρο 39 του ν. 5072/2023 (Α΄ 198), περί εξουσιοδοτικών διατάξεων του Μέρους Β΄, προστίθεται παρ. 1Α ως εξής:

«1Α. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών και Ψηφιακής Διακυβέρνησης, η οποία εκδίδεται μετά τη διενέργεια εκτίμησης αντικτύπου σχετικά με την προστασία δεδομένων (Ε.Α.Π.Δ.) σύμφωνα με την παρ. 4 του άρθρου 35 του Γ.Κ.Π.Δ., για τη λειτουργία της Ηλεκτρονικής Πλατφόρμας Συναλλαγών Μ.Ε.Δ. του άρθρου 24Α ορίζονται:

α) οι Φορείς Παροχής Δεδομένων Μ.Ε.Δ., που παρέχουν στοιχεία στην Ηλεκτρονική Πλατφόρμα Συναλλαγών Μ.Ε.Δ. για τις Συναλλαγές Μ.Ε.Δ. και τα Χαρτοφυλάκια Μ.Ε.Δ., καθώς και η προθεσμία για την εκπλήρωση της υποχρέωσης αυτής, που δεν μπορεί να είναι βραχύτερη από έξι (6) μήνες από την έκδοση της απόφασης,

β) τα ειδικότερα στοιχεία που σχετίζονται με τον προσδιορισμό ή την περιγραφή των Συναλλαγών Μ.Ε.Δ. και των Χαρτοφυλακίων Μ.Ε.Δ. ή τη μορφή, το περιεχόμενο, τα ειδικότερα πεδία και κάθε άλλη λεπτομέρεια για τις Συναλλαγές Μ.Ε.Δ. και τα Χαρτοφυλάκια Μ.Ε.Δ. και την αξιολόγηση των Συναλλαγών Μ.Ε.Δ. και των Χαρτοφυλακίων Μ.Ε.Δ., και παρέχονται από τους Φορείς Παροχής Δεδομένων Μ.Ε.Δ.,

γ) ο χρόνος παροχής και η ιστορικότητα των στοιχείων και δεδομένων των προς πώληση χαρτοφυλακίων Συναλλαγών Μ.Ε.Δ. και Χαρτοφυλακίων Μ.Ε.Δ. από τους Φορείς Παροχής Δεδομένων Μ.Ε.Δ. προς την Ηλεκτρονική Πλατφόρμα Συναλλαγών Μ.Ε.Δ., καθώς και η ανωνυμοποίηση ή ψευδωνυμοποίηση των δεδομένων μετά τον χρόνο τήρησής τους στην Ηλεκτρονική Πλατφόρμα Συναλλαγών Μ.Ε.Δ.,

δ) ο τρόπος που αποκτούν πρόσβαση οι Επενδυτές στην Ηλεκτρονική Πλατφόρμα Συναλλαγών Μ.Ε.Δ. ως χρήστες,

ε) το κοινό υπόδειγμα των δεδομένων για την αξιολόγηση των χαρτοφυλακίων των μη εξυπηρετούμενων δανείων,

στ) οι τεχνικές λεπτομέρειες και οι λειτουργικές προδιαγραφές της Ηλεκτρονικής Πλατφόρμας Συναλλαγών Μ.Ε.Δ. και ιδίως:

στα) ο τρόπος διαβίβασης και παραλαβής των στοιχείων από τους Φορείς Παροχής Δεδομένων Μ.Ε.Δ. σε ηλεκτρονική μορφή σύμφωνα με το κοινό υπόδειγμα των δεδομένων για τις Συναλλαγές Μ.Ε.Δ.,
στβ) η διαδικασία διασύνδεσης και επικοινωνίας των Φορέων Παροχής Δεδομένων Μ.Ε.Δ. και των Επενδυτών με την Ηλεκτρονική Πλατφόρμα Συναλλαγών Μ.Ε.Δ.,
στγ) η διαλειτουργικότητα και διασύνδεση με τρίτα συστήματα άλλων φορέων του δημόσιου ή ιδιωτικού τομέα για τον σκοπό του παρόντος,
στδ) ο τρόπος αξιολόγησης των Χαρτοφυλακίων Μ.Ε.Δ. σύμφωνα με το κοινό υπόδειγμα αξιολόγησης των χαρτοφυλακίων,
στε) ο τρόπος διασύνδεσης και διαλειτουργικότητας της Ηλεκτρονικής Πλατφόρμας Συναλλαγών Μ.Ε.Δ. με τους Φορείς Παροχής Δεδομένων Μ.Ε.Δ. και τους Επενδυτές,
στστ) οι ρόλοι εξουσιοδοτημένων χρηστών με τα κατάλληλα δικαιώματα για τη λειτουργία της Ηλεκτρονικής Πλατφόρμας Συναλλαγών Μ.Ε.Δ.,
στζ) τα απαραίτητα τεχνικά και οργανωτικά μέτρα ασφαλείας και κάθε άλλο αναγκαίο ζήτημα για την επεξεργασία δεδομένων, που διενεργείται σύμφωνα με τον Γ.Κ.Π.Δ. κατά την παρ. 6 του άρθρου 24Α,
ζ) οι κυρώσεις που επιβάλλονται στην περίπτωση μη εκπλήρωσης των υποχρεώσεων των Φορέων Παροχής Δεδομένων Μ.Ε.Δ. και των Επενδυτών και
η) κάθε άλλη αναγκαία τεχνική λεπτομέρεια για τη λειτουργία και την εκπλήρωση του σκοπού της Ηλεκτρονικής Πλατφόρμας Συναλλαγών Μ.Ε.Δ.»

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Δ΄
ΟΡΓΑΝΩΤΙΚΕΣ ΡΥΘΜΙΣΕΙΣ ΤΗΣ ΓΕΝΙΚΗΣ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑΣ ΧΡΗΜΑΤΟΠΙΣΤΩΤΙΚΟΥ ΤΟΜΕΑ ΚΑΙ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΙΔΙΩΤΙΚΟΥ ΧΡΕΟΥΣ - ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΗ Ν. 4389/2016

Άρθρο 51
Διάρθρωση της Διεύθυνσης Υποστήριξης και Εποπτείας Εργαλείων Διαχείρισης Ιδιωτικού Χρέους - Αντικατάσταση περ. β) παρ. 3 άρθρου 81 ν. 4389/2016

Η περ. β) της παρ. 3 του άρθρου 81 του ν. 4389/2016 (Α΄ 94), περί διάρθρωσης της Ειδικής Γραμματείας Διαχείρισης Ιδιωτικού Χρέους, αντικαθίσταται ως εξής:
«β) Διεύθυνση Υποστήριξης και Εποπτείας Εργαλείων Διαχείρισης Ιδιωτικού Χρέους, η οποία αποτελείται από τα κάτωθι Τμήματα:
βα) Τμήμα Παρακολούθησης, Σχεδιασμού και Υποστήριξης Ηλεκτρονικών Πλατφορμών.
ββ) Τμήμα Εξ Αποστάσεως Εξυπηρέτησης Πλατφορμών Ιδιωτικού Χρέους και Τηλεφωνικού Κέντρου.
βγ) Τμήμα Διερεύνησης Καταγγελιών σε Θέματα Χρηματοοικονομικών και Ιδιωτικού Χρέους.
βδ) Τμήμα Ελέγχου Πληρωμών Προγραμμάτων με Συνεισφορά Δημοσίου.»

Άρθρο 52
Διεύθυνση Υποστήριξης και Εποπτείας Εργαλείων Διαχείρισης Ιδιωτικού Χρέους - Αντικατάσταση άρθρου 85 ν. 4389/2016

Το άρθρο 85 του ν. 4389/2016 (Α΄ 94), περί Διεύθυνσης Ενημέρωσης και Υποστήριξης Δανειοληπτών, αντικαθίσταται ως εξής:

«Άρθρο 85
Διεύθυνση Υποστήριξης και Εποπτείας Εργαλείων Διαχείρισης Ιδιωτικού Χρέους

1. Επιχειρησιακοί στόχοι της Διεύθυνσης Υποστήριξης και Εποπτείας Εργαλείων Διαχείρισης Ιδιωτικού Χρέους είναι ο επιχειρησιακός σχεδιασμός, ο συντονισμός και η εξασφάλιση της εύρυθμης λειτουργίας της Γενικής Διεύθυνσης Διαχείρισης Ιδιωτικού Χρέους, ο συντονισμός για τη συγκέντρωση και τη διάχυση πληροφοριακού υλικού, η παροχή πληροφόρησης προς πολίτες και επιχειρήσεις, καθώς και η εξασφάλιση της εύρυθμης επιχειρησιακής λειτουργίας των πληροφοριακών συστημάτων, ηλεκτρονικών πλατφορμών και εργαλείων.
2. Οι αρμοδιότητες των Τμημάτων της Διεύθυνσης Υποστήριξης και Εποπτείας Εργαλείων Διαχείρισης Ιδιωτικού Χρέους είναι οι ακόλουθες:
α) Τμήμα Παρακολούθησης, Σχεδιασμού και Υποστήριξης Ηλεκτρονικών Πλατφορμών με αρμοδιότητες την παρακολούθηση και υποστήριξη της λειτουργίας, τον σχεδιασμό και την αναβάθμιση των ηλεκτρονικών πλατφορμών διαχείρισης ιδιωτικού χρέους, την υποδοχή, διαχείριση και απάντηση ερωτημάτων, παραπόνων και ενστάσεων πολιτών και επιχειρήσεων για το σύνολο των πλατφορμών, καθώς και τον χειρισμό κάθε άλλου συναφούς θέματος.
β) Τμήμα Εξ Αποστάσεως Εξυπηρέτησης Πλατφορμών Ιδιωτικού Χρέους και Τηλεφωνικού Κέντρου με αρμοδιότητες τη λειτουργία, τον σχεδιασμό και την εποπτεία της πλατφόρμας «myEGDIXlive», τη διενέργεια τηλεδιασκέψεων, τηλεφωνικών επικοινωνιών και δια ζώσης συναντήσεων, την παραγωγή στατιστικών στοιχείων της υπηρεσίας «myEGDIXlive», τη διαχείριση και λειτουργία του τηλεφωνικού κέντρου, την παρακολούθηση της λειτουργίας και την εν γένει υποστήριξη των Κέντρων και Γραφείων Ενημέρωσης - Υποστήριξης Δανειοληπτών, καθώς και τον χειρισμό κάθε άλλου συναφούς θέματος.
γ) Τμήμα Διερεύνησης Καταγγελιών σε Θέματα Χρηματοοικονομικών και Ιδιωτικού Χρέους με αρμοδιότητες την υποδοχή, εξέταση και διερεύνηση καταγγελιών πολιτών και επιχειρήσεων σχετικά με την εφαρμογή του ν. 5072/2023 (Α΄ 198), την αξιολόγηση ευρημάτων και τη διαβίβαση υποθέσεων στις αρμόδιες υπηρεσίες ή εποπτικές αρχές και την παρακολούθηση της προόδου και ολοκλήρωσης αυτών, τη δημιουργία και την τήρηση μητρώου καταγγελιών, την παραγωγή στατιστικών, αναφορών και δεικτών, καθώς και τον χειρισμό κάθε άλλου συναφούς θέματος.
δ) Τμήμα Ελέγχου Πληρωμών Προγραμμάτων με Συνεισφορά Δημοσίου με αρμοδιότητες τον σχεδιασμό του ελέγχου για προγράμματα στα οποία το Δημόσιο καταβάλλει χρηματικά ποσά προς δικαιούχους, τη διενέργεια ελέγχων επί των πληρωμών και τη σύνταξη εκθέσεων ελέγχου, την επίλυση ζητημάτων ορθής απεικόνισης των πληρωμών στις ηλεκτρονικές πλατφόρμες, τη συνεργασία με τις αρμόδιες ελεγκτικές αρχές και υπηρεσίες του Δημοσίου, ιδίως για την ανάκτηση αχρεωστήτως καταβληθέντων ποσών, καθώς και τον χειρισμό κάθε άλλου συναφούς θέματος.»

Άρθρο 53
Ορισμός προϊσταμένου Τμήματος Νομικής Υποστήριξης και Συμβουλών της Διεύθυνσης Σχεδιασμού και Ανάπτυξης - Προσθήκη παρ. 3 στο άρθρο 91 του ν. 4389/2016

Στο άρθρο 91 του ν. 4389/2016 (Α΄ 94), περί προϊσταμένων των οργανικών μονάδων της Κεντρικής Υπηρεσίας, προστίθεται παρ. 3 ως εξής:
«3. Με απόφαση του αρμοδίου οργάνου του φορέα τοποθετείται προϊστάμενος του Τμήματος Νομικής Υποστήριξης και Συμβουλών της Διεύθυνσης Σχεδιασμού και Υποστήριξης του άρθρου 83, ο δικηγόρος του Τμήματος που έχει καταταγεί πρώτος στην αξιολογική σειρά κατάταξης κατά τη διαδικασία πρόσληψης των εμμίσθων δικηγόρων του Τμήματος και σε περίπτωση μη αποδοχής της τοποθέτησης, επιλέγεται ο επόμενος κατά σειρά κατάταξης.»

Άρθρο 54
Ρυθμίσεις για τη Διεύθυνση Υποστήριξης και Εποπτείας Εργαλείων Διαχείρισης Ιδιωτικού Χρέους και τη Διεύθυνση Σχεδιασμού και Ανάπτυξης - Ρήτρα περιορισμένης χρονικής ισχύος

Τα άρθρα 51 έως 53 του παρόντος ισχύουν έως την τροποποίηση του π.δ. 142/2017 (Α΄ 181) περί του οργανισμού του Υπουργείου Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών, σύμφωνα με το άρθρο 20 του ν. 4622/2019 (Α΄ 133), και πάντως όχι πέραν της 31ης.8.2026.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ε΄
ΕΞΟΥΣΙΟΔΟΤΙΚΕΣ, ΤΕΛΙΚΕΣ ΚΑΙ ΚΑΤΑΡΓΟΥΜΕΝΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΜΕΡΟΥΣ Δ΄

Άρθρο 55
Εξουσιοδοτικές διατάξεις Μέρους Δ΄

Με κοινή απόφαση των Υπουργών Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών και Εσωτερικών καθορίζονται τα ειδικότερα ζητήματα στελέχωσης, οργάνωσης και αρμοδιοτήτων, καθώς και κάθε άλλη αναγκαία λεπτομέρεια για την εύρυθμη λειτουργία της Διεύθυνσης Πιστοληπτικής Αξιολόγησης και Αναφορών και των Τμημάτων αυτής του άρθρου 46.

Άρθρο 56
Τελικές διατάξεις Μέρους Δ΄

1. Από τη μεταφορά των αρμοδιοτήτων του άρθρου 45, όπου στην κείμενη νομοθεσία αναφέρεται ο όρος «Ανεξάρτητη Αρχή Πιστοληπτικής Αξιολόγησης», νοείται εφεξής η «Γενική Γραμματεία Χρηματοπιστωτικού Τομέα και Διαχείρισης Ιδιωτικού Χρέους του Υπουργείου Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών». Όπου στο Μέρος Β’ του ν. 4972/2022 (Α΄ 181), περί αξιολόγησης της έναντι του Δημοσίου φερεγγυότητας και πιστοληπτικής ικανότητας φυσικών και νομικών προσώπων, γίνεται αναφορά στην έναρξη λειτουργίας της Ανεξάρτητης Αρχής Πιστοληπτικής Αξιολόγησης, νοείται εφεξής η έναρξη λειτουργίας του

συστήματος πιστοληπτικής βαθμολόγησης για την αξιολόγηση της πιστοληπτικής ικανότητας φυσικών και νομικών προσώπων της περ. η) του άρθρου 50 του ν. 4972/2022, περί ορισμών.
2. Το Υπουργείο Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών υπεισέρχεται ως καθολικός διάδοχος σε όλα τα στάδια των δράσεων, προγραμμάτων και έργων της καταργούμενης Αρχής της παρ. 2 του άρθρου 45.
3. Από την έναρξη ισχύος του παρόντος, τα περιουσιακά στοιχεία του Δημοσίου, τα οποία χρησιμοποιούνται στο πλαίσιο του σκοπού και για την εξυπηρέτηση της καταργούμενης Αρχής της παρ. 2 του άρθρου 45, αναλαμβάνονται από το Υπουργείο Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών.
4. Από την έναρξη ισχύος του παρόντος, η Γενική Γραμματεία Χρηματοπιστωτικού Τομέα και Διαχείρισης Ιδιωτικού Χρέους του Υπουργείου Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών έχει πλήρη πρόσβαση και χρησιμοποιεί τις βάσεις δεδομένων και τα ηλεκτρονικά μέσα της καταργούμενης Αρχής της παρ. 2 του άρθρου 45.
5. Οι αποφάσεις που έχουν εκδοθεί ή πράξεις που έχουν διενεργηθεί από τη Γενική Γραμματεία Χρηματοπιστωτικού Τομέα και Διαχείρισης Ιδιωτικού Χρέους του Υπουργείου Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών, σύμφωνα με την παρ. 2 του άρθρου 110 του ν. 4972/2022 ή σχετικές διατάξεις που καταργούνται με το άρθρο 57 του παρόντος διατηρούνται σε ισχύ μέχρι την αντικατάστασή τους με νέες αποφάσεις.
6. Όπου στην κείμενη νομοθεσία γίνεται αναφορά στη «Διεύθυνση Ενημέρωσης και Υποστήριξης Δανειοληπτών», νοείται έως τις 31.8.2026 η «Διεύθυνση Υποστήριξης και Εποπτείας Εργαλείων Διαχείρισης Ιδιωτικού Χρέους» του άρθρου 85 του ν. 4389/2016 (Α΄ 94).

Άρθρο 57
Καταργούμενες διατάξεις Μέρους Δ΄

Από την έναρξη ισχύος του παρόντος καταργούνται:
α) Τα άρθρα 66 έως 110 του ν. 4972/2022 (Α΄ 181), περί σύστασης και λειτουργίας της Ανεξάρτητης Αρχής Πιστοληπτικής Αξιολόγησης.
β) Στον ν. 4389/2016 (Α΄ 94):
βα) η περ. α) της παρ. 3 του άρθρου 81, περί διάρθρωσης της Ειδικής Γραμματείας Διαχείρισης Ιδιωτικού Χρέους και
ββ) το άρθρο 84, περί Διεύθυνσης Διοικητικής και Οικονομικής Υποστήριξης.

ΜΕΡΟΣ Ε΄
ΛΟΙΠΕΣ ΡΥΘΜΙΣΕΙΣ ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΑΣ ΤΟΥ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΥ ΕΘΝΙΚΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ ΚΑΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α΄
ΡΥΘΜΙΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΚΑΙ ΤΗ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΣΤΑΤΙΣΤΙΚΗΣ ΑΡΧΗΣ

Άρθρο 58
Αρμοδιότητες Προέδρου της Ελληνικής Στατιστικής Αρχής - Τροποποίηση παρ. 1 άρθρου 14 ν. 3832/2010

Στο δεύτερο εδάφιο της παρ. 1 του άρθρου 14 του ν. 3832/2010 (Α΄ 38), περί αρμοδιοτήτων του Προέδρου της Ελληνικής Στατιστικής Αρχής, επέρχονται οι ακόλουθες τροποποιήσεις: α) η περ. η) αντικαθίσταται, β) προστίθεται περ. ιστ) και, μετά από νομοτεχνικές βελτιώσεις, η παρ. 1 διαμορφώνεται ως εξής:

«1. Ο Πρόεδρος της ΕΛ.ΣΤΑΤ. είναι το ανώτατο όργανο της ΕΛ.ΣΤΑΤ., ασκεί όλες τις αρμοδιότητές της και έχει την ευθύνη της εύρυθμης λειτουργίας της για την εκπλήρωση των σκοπών της σύμφωνα με τις διατάξεις της εθνικής και ευρωπαϊκής νομοθεσίας, του Κώδικα Ορθής Πρακτικής για τις ευρωπαϊκές στατιστικές και των βέλτιστων διεθνών στατιστικών πρακτικών.

Ο Πρόεδρος της ΕΛ.ΣΤΑΤ. έχει ιδίως τις ακόλουθες αρμοδιότητες:

α) εγκρίνει το ΕΛ.Σ.Π.,

β) καταρτίζει τον Κανονισμό Στατιστικών Υποχρεώσεων των φορέων του ΕΛ.Σ.Σ. και τον Κανονισμό Λειτουργίας και Διαχείρισης της ΕΛ.ΣΤΑΤ.,

γ) καταρτίζει το ετήσιο στατιστικό πρόγραμμα εργασίας της ΕΛ.ΣΤΑΤ. και την έκθεση αξιολόγησης του στατιστικού προγράμματος, του προηγούμενου έτους,

δ) αποφασίζει την επιβολή διοικητικών κυρώσεων, σύμφωνα με τα άρθρα 9 και 12,

ε) λαμβάνει τις αποφάσεις σχετικά με τις στατιστικές μεθόδους, τα πρότυπα και τις διαδικασίες, καθώς και με το περιεχόμενο και τη χρονική στιγμή της δημοσίευσης στατιστικών στοιχείων, σχετικά με τη διαβίβαση των επίσημων στατιστικών του ΕΛ.Σ.Σ. στην Ευρωπαϊκή Στατιστική Υπηρεσία (Eurostat) και γενικότερα σχετικά με τη διαβίβαση, υποβολή ή γνωστοποίηση στατιστικών στο πλαίσιο της ευρωπαϊκής και διεθνούς στατιστικής συνεργασίας.

στ) Είναι αρμόδιος για το συντονισμό όλων των δραστηριοτήτων των λοιπών φορέων του ΕΛ.Σ.Σ. που αφορούν την ανάπτυξη, την παραγωγή και τη διάδοση των επίσημων στατιστικών της χώρας, καθώς και για την εφαρμογή του εθνικού πλαισίου διασφάλισης ποιότητας των στατιστικών.

ζ) Μπορεί να αποφασίζει τη διενέργεια κάθε είδους στατιστικών ερευνών, απογραφών και μελετών, επιπλέον αυτών που προβλέπονται στο ΕΛ.Σ.Π. και στο ετήσιο στατιστικό πρόγραμμα εργασίας της ΕΛ.ΣΤΑΤ.

η) Εκπροσωπεί την ΕΛ.ΣΤΑΤ. εξωδίκως, ενώπιον κάθε Αρχής και τρίτων. Για την εξώδικη εκπροσώπηση δύναται να εξουσιοδοτεί υπάλληλο της ΕΛ.ΣΤΑΤ. Η δικαστική εκπροσώπηση της ΕΛ.ΣΤΑΤ. ασκείται από το Νομικό Συμβούλιο του Κράτους (Ν.Σ.Κ.).

θ) Προΐσταται των υπηρεσιών της ΕΛ.ΣΤΑΤ., συντονίζει και κατευθύνει τη λειτουργία τους, παρέχει τις υπηρεσιακές εντολές για την εκτέλεση κάθε ενέργειας που αφορά την εκπλήρωση της αποστολής της ΕΛ.ΣΤΑΤ. και συγκροτεί ομάδες εργασίας από το ειδικό επιστημονικό ή το λοιπό προσωπικό της ΕΛ.ΣΤΑΤ. ορίζοντας και το αντικείμενό τους.

ι) Προΐσταται ιεραρχικά και πειθαρχικά του προσωπικού της ΕΛ.ΣΤΑΤ. και μεριμνά για τη συγκρότηση και τη λειτουργία του Υπηρεσιακού και του Πειθαρχικού Συμβουλίου, σύμφωνα με τις κείμενες διατάξεις.

ια) Καταρτίζει και υποβάλλει τον συνοπτικό προϋπολογισμό της ΕΛ.ΣΤΑΤ., σύμφωνα με το άρθρο 54 του ν. 4270/2014 (Α΄ 143), υιοθετεί και εγκρίνει τον ετήσιο αναλυτικό προϋπολογισμό της ΕΛ.ΣΤΑΤ., σύμφωνα με το άρθρο 63 του ίδιου νόμου και καταρτίζει τον ισολογισμό και τον απολογισμό αυτής.

ιβ) Είναι αρμόδιος για κάθε θέμα που αφορά τη διοικητική λειτουργία και την οικονομική διαχείριση της ΕΛ.ΣΤΑΤ. και αναλαμβάνει ως διατάκτης των δαπανών της ΕΛ.ΣΤΑΤ. τις υποχρεώσεις σε βάρος των πιστώσεων του προϋπολογισμού της.
ιγ) Ανακατανέμει ανά κατηγορία, κλάδο και ειδικότητα τις κενές οργανικές θέσεις που προβλέπονται στον Οργανισμό της ΕΛ.ΣΤΑΤ..
ιδ) Δύναται να μεταβιβάζει αρμοδιότητές του σε άλλα όργανα της ΕΛ.ΣΤΑΤ. και να εξουσιοδοτεί με απόφασή του όργανα της ΕΛ.ΣΤΑΤ. να υπογράφουν «με εντολή Προέδρου» έγγραφα ή άλλες πράξεις της με αποφάσεις που δημοσιεύονται με ανάρτηση στο διαδικτυακό τόπο της ΕΛ.ΣΤΑΤ. χωρίς να απαιτείται άλλη δημοσίευσή τους.
ιε) Ασκεί κάθε άλλη αρμοδιότητα της ΕΛ.ΣΤΑΤ. που προβλέπει ο νόμος και ο Κανονισμός Λειτουργίας και Διαχείρισης της ΕΛ.ΣΤΑΤ..
ιστ) Υποβάλλει ερωτήματα στο Ν.Σ.Κ., και αποδέχεται ή όχι τις γνωμοδοτήσεις που εκδίδονται επ' αυτών, σύμφωνα με τα άρθρα 8 και 9 του ν. 4831/2021 (Α΄ 170), περί γνωμοδοτικής αρμοδιότητας του Ν.Σ.Κ. και λειτουργίας αυτού ως συλλογικού οργάνου.»

Άρθρο 59
Σύσταση Γραφείου Νομικού Συμβουλίου του Κράτους στην Ελληνική Στατιστική Αρχή - Αντικατάσταση παρ. 4 άρθρου 20 ν. 3832/2010

1. Η παρ. 4 του άρθρου 20 του ν. 3832/2010 (Α΄ 38), περί οργάνωσης της Ελληνικής Στατιστικής Αρχής, αντικαθίσταται ως εξής:
«4. Στην Κεντρική Υπηρεσία της ΕΛ.ΣΤΑΤ. συστήνεται Γραφείο Νομικού Συμβουλίου του Κράτους (Ν.Σ.Κ.), το οποίο λειτουργεί σύμφωνα με τον ν. 4831/2021 (Α΄ 170). Στο Γραφείο, που αποτελεί υπηρεσιακή μονάδα του Ν.Σ.Κ., υπηρετούν ένας (1) Νομικός Σύμβουλος του Κράτους, ως προϊστάμενος, ένας (1) Πάρεδρος και ένας (1) Δικαστικός Πληρεξούσιος Ν.Σ.Κ.. Για τη στελέχωση του Γραφείου αυξάνονται αντίστοιχα οι οργανικές θέσεις του προσωπικού του Ν.Σ.Κ., κατά μία (1) των Νομικών Συμβούλων, κατά μία (1) των Παρέδρων και κατά μία (1) των Δικαστικών Πληρεξουσίων. Αρμοδιότητα του Γραφείου είναι η δικαστική και εν γένει νομική υποστήριξη της ΕΛ.ΣΤΑΤ., καθώς και η έκδοση γνωμοδοτήσεων για όλα τα ζητήματα αρμοδιότητας της ΕΛ.ΣΤΑΤ., σύμφωνα με τον ν. 4831/2021.»
2. Έως τη στελέχωση και έναρξη λειτουργίας του Γραφείου της παρ. 1, η οποία διαπιστώνεται με πράξη του Προέδρου του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους, η νομική και δικαστική εκπροσώπηση της ΕΛ.ΣΤΑΤ. συνεχίζει να διεξάγεται από δικηγόρο παρ' Αρείω Πάγω με πάγια αντιμισθία, που προσλαμβάνεται με απόφαση του Προέδρου της ΕΛ.ΣΤΑΤ., ύστερα από προκήρυξη, στην οποία ορίζονται τα κριτήρια, τα προσόντα και οι όροι αμοιβής και συνεργασίας, χωρίς να εφαρμόζεται η διαδικασία πρόσληψης δικηγόρων της παρ. 2 του άρθρου 43 του Κώδικα Δικηγόρων (ν. 4194/2013, Α΄ 208), περί πρόσληψης εμμίσθου δικηγόρου.
3. Με την έναρξη λειτουργίας του Γραφείου της παρ. 1 του παρόντος, σύμφωνα με την πράξη της παρ. 2 του παρόντος, και μετά την παράδοση των εκκρεμών δικαστικών φακέλων στον Προϊστάμενο του Γραφείου, σύμφωνα με την παρ. 6 του άρθρου 28 του ν. 4831/2021, περί υποχρεώσεων των υπηρεσιών του ΝΣΚ και των δημοσίων υπηρεσιών:
α) παύει αυτοδικαίως και χωρίς άλλη διατύπωση κάθε άλλη νομική και δικαστική εκπροσώπηση της ΕΛ.ΣΤΑΤ.,

β) εκκαθαρίζονται και καταβάλλονται από την ΕΛ.ΣΤΑΤ., σύμφωνα με τον ν. 4270/2014 (Α΄ 143), οι αμοιβές των πληρεξουσίων δικηγόρων της και κάθε άλλη σχετική δαπάνη.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β΄
ΡΥΘΜΙΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΣΥΜΜΕΤΟΧΩΝ ΚΑΙ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑΣ

Άρθρο 60
Ωρίμανση και διενέργεια διαδικασιών για την αξιοποίηση ακινήτων από την Ελληνική Εταιρεία Συμμετοχών και Περιουσίας Ανώνυμη Εταιρεία - Τροποποίηση υποπερ. γγ) περ. γ) παρ. 1 άρθρου 1 ν. 3986/2011

Στην υποπερ. γγ) της περ. γ) της παρ. 1 του άρθρου 1 του ν. 3986/2011 (Α΄ 152), περί σύστασης, σκοπού, επωνυμίας, έδρας και διάρκειας, επέρχονται οι ακόλουθες τροποποιήσεις: α) μετά τις λέξεις «κατά κυριότητα,» προστίθενται οι λέξεις «χρήση, διαχείριση, διοίκηση ή εκμετάλλευση,», β) μετά τις λέξεις «του ν. 4270/2014» προστίθενται οι λέξεις «ή σε λοιπές θυγατρικές εταιρείες της υποπερ. γβ) της παρούσας» και η υποπερ. γγ) διαμορφώνεται ως εξής:
«γγ) φορέων της Κεντρικής Διοίκησης και έχουν παραχωρηθεί κατά την έναρξη ισχύος της παρούσας και με την επιφύλαξη του άρθρου 12 του ν. 5006/2022 (Α΄ 239), κατά κυριότητα, χρήση, διαχείριση, διοίκηση ή εκμετάλλευση, σε φορείς της Γενικής Κυβέρνησης κατά την έννοια της περ. β) της παρ. 1 του άρθρου 14 του ν. 4270/2014 ή σε λοιπές θυγατρικές εταιρείες της υποπερ. γβ) της παρούσας, εφόσον η ανάθεση στο Ταμείο αποσκοπεί αποκλειστικά στην επιτέλεση του σκοπού της παραχώρησης και υπό τον όρο ότι κατά τον χρόνο υπογραφής της σύμβασης της παρ. 1 του άρθρου 5Γ: α) δεν έχει ανακληθεί η παραχώρηση και β) υφίσταται σχετική έγκριση του φορέα της Κεντρικής Διοίκησης, ο οποίος προέβη στην παραχώρηση.»

Άρθρο 61
Παρακράτηση ποσοστού του τιμήματος για την κάλυψη διοικητικών δαπανών και λειτουργικών εξόδων - Τροποποίηση παρ. 14 άρθρου 2 ν. 3986/2011

Στην παρ. 14 του άρθρου 2 του ν. 3986/2011 (Α΄ 152), περί κεφαλαίου, περιουσίας, εσόδων και διάθεσης εσόδων, προστίθενται νέα εδάφια, τέταρτο και πέμπτο και η παρ. 14 διαμορφώνεται ως εξής:
«14. Το τίμημα που εισπράττει το Ταμείο από την αξιοποίηση των περιουσιακών του στοιχείων, μεταφέρεται το αργότερο σε είκοσι (20) ημέρες από την είσπραξή του, σε πίστωση του ειδικού λογαριασμού της παρ. 5 του άρθρου 4 του ν. 4063/2012 (Α΄ 71), περί διακριτού λογαριασμού του Ελληνικού Δημοσίου, με την ονομασία «Ελληνικό Δημόσιο (ΕΔ) Εισπράξεις και Πληρωμές για την εξυπηρέτηση του Δημοσίου χρέους», αφού αφαιρεθούν λειτουργικά έξοδα και διοικητικές δαπάνες του Ταμείου για την αξιοποίηση των περιουσιακών του στοιχείων, σύμφωνα με όσα ειδικότερα ορίζονται στην απόφαση που εκδίδεται κατ' εξουσιοδότηση της παρ. 16, και χρησιμοποιείται αποκλειστικά για την αποπληρωμή του δημοσίου χρέους. Ειδικώς για τις ανάγκες επίτευξης του σκοπού της περ. ε) της παρ. 1 του άρθρου 1, παρακρατείται και αποδίδεται σε ειδικό λογαριασμό με την ονομασία «Τ.Α.Ι.ΠΕ.Δ.

- Ειδικός Λογαριασμός Ανάπτυξης Λιμενικών Υποδομών», που τηρείται στην Τράπεζα της Ελλάδος με δικαιούχο το Ταμείο, ποσό που αντιστοιχεί στο πενήντα τοις εκατό (50%) του τιμήματος του προηγούμενου εδαφίου που εισπράττεται από συμβάσεις αξιοποίησης λιμένων και λιμενικών υποδομών. Η απόδοση στον ανωτέρω λογαριασμό πραγματοποιείται πριν από την αφαίρεση των λειτουργικών εξόδων και διοικητικών δαπανών του Ταμείου. Επιπλέον των ανωτέρω για την κάλυψη των γενικών διοικητικών δαπανών και των λειτουργικών εξόδων που πραγματοποιούνται για τις ανάγκες επίτευξης του σκοπού του άρθρου 5Α, και δεν είναι δυνατόν να προσδιοριστούν ή να επιμεριστούν ανά περιουσιακό στοιχείο, παρακρατείται από το τίμημα του πρώτου εδαφίου της παρούσας και αποδίδεται στην εταιρεία «Ελληνική Εταιρεία Συμμετοχών και Περιουσίας Ανώνυμη Εταιρεία» (Ε.Ε.ΣΥ.Π.) ποσό ίσο με ένα τοις εκατό (1%) του εισπραττόμενου τιμήματος από την αξιοποίηση των περιουσιακών της στοιχείων. Για τις ανωτέρω δαπάνες η Ε.Ε.ΣΥ.Π. εκδίδει προς το Ελληνικό Δημόσιο το τιμολόγιο του άρθρου 8 του ν. 4308/2014 (Α΄ 251). Ως τίμημα, για τις ανάγκες εφαρμογής των προηγούμενων εδαφίων, νοούνται τόσο εφάπαξ όσο και περιοδικές καταβολές, ανάλογα με τα ειδικότερα οριζόμενα στην εκάστοτε σύμβαση αξιοποίησης.»

Άρθρο 62

Προσυμβατικός έλεγχος συμβάσεων του Αναπτυξιακού Προγράμματος Συμβάσεων Στρατηγικής Σημασίας με φορέα ωρίμανσης, διενέργειας διαγωνισμού και παρακολούθησης της εκτέλεσης, την Ελληνική Εταιρεία Συμμετοχών και Περιουσίας Ανώνυμη Εταιρεία - Ανάθεση στο Τεχνικό Επιμελητήριο Ελλάδας αρμοδιοτήτων διευθύνουσας υπηρεσίας σε συμβάσεις του Αναπτυξιακού Προγράμματος Συμβάσεων Στρατηγικής Σημασίας - Προσθήκη παρ. 4, 5, 6 και 7 στο άρθρο 130 του ν. 4799/2021

Στο άρθρο 130 του ν. 4799/2021 (Α΄ 78), περί διαδικασίας ανάθεσης στο Τ.Α.Ι.ΠΕ.Δ. ως φορέα ωρίμανσης, προστίθενται παρ. 4, 5, 6 και 7 ως εξής:

«4. Για τις Συμβάσεις του Προγράμματος του άρθρου 126, για τις οποίες έχει ορισθεί η Ε.Ε.Σ.Υ.Π., ως φορέας ωρίμανσης και διενέργειας του διαγωνισμού, καθώς και παρακολούθησης της εκτέλεσης των συμβάσεων και οι οποίες χρηματοδοτούνται από εθνικούς ή/και ευρωπαϊκούς πόρους, εφαρμόζεται η παρ. 2 του άρθρου 200 του ν. 4820/2021 (Α΄ 130), περί προσυμβατικού ελέγχου. Στην περίπτωση αυτή η Ε.Ε.ΣΥ.Π. δικαιούται να ζητά από το αρμόδιο κλιμάκιο να ασκεί προσυμβατικό έλεγχο σχεδίου διακήρυξης.

5. Ειδικώς για τις συμβάσεις του Αναπτυξιακού Προγράμματος Συμβάσεων Στρατηγικής Σημασίας του άρθρου 126, που υπάγονται στο πεδίο εφαρμογής του παρόντος νόμου, και για τις οποίες η Ε.Ε.ΣΥ.Π. διενεργεί την ωρίμανση, τις διαγωνιστικές διαδικασίες και την παρακολούθηση της εκτέλεσης αυτών κατά το άρθρο 5Β του ν. 3986/2011 (Α΄ 152), περί ωρίμανσης συμβάσεων στρατηγικής σημασίας, ως διευθύνουσα ή επιβλέπουσα υπηρεσία δύναται να ορίζεται, με απόφαση της αναθέτουσας αρχής, το Τεχνικό Επιμελητήριο Ελλάδας (Τ.Ε.Ε.). Με όμοια απόφαση δύναται να αντικαθίσταται η διευθύνουσα ή επιβλέπουσα υπηρεσία από το Τ.Ε.Ε..

6. Για την εφαρμογή της παρ. 5, το Τ.Ε.Ε. ορίζει τους αρμόδιους μηχανικούς από μητρώο που καταρτίζει και τηρεί, προσδιορίζει τα καθήκοντά τους, καθώς και τα απαιτούμενα προσόντα αυτών, με γνώμονα τις αρχές της ίσης μεταχείρισης, της αντικειμενικότητας και της αποφυγής συγκρούσεων συμφερόντων, παρακολουθεί το έργο τους και γενικά προβαίνει σε

κάθε ενέργεια που απαιτείται για την καλή και έγκαιρη εκτέλεση των έργων. Το ποσοστό αμοιβής του Τ.Ε.Ε., για την κάλυψη των δαπανών του για την εκτέλεση των αρμοδιοτήτων της παρ. 5, ανέρχεται σε ποσοστό έως δύο τοις εκατό (2%) επί του προϋπολογισμού εκάστου έργου και βαρύνει αυτόν. Από την παραπάνω αμοιβή, αμείβονται οι μηχανικοί του μητρώου του Τ.Ε.Ε..

7. Με απόφασή του Τ.Ε.Ε. ρυθμίζονται: α) οι λεπτομέρειες και τα ειδικότερα θέματα που συναρτώνται με την κατάρτιση και τήρηση του μητρώου της παρ. 6, οι αρμοδιότητες του Τ.Ε.Ε. σχετικά με τον έλεγχο των προσόντων των ενδιαφερομένων, καθώς και η δυνατότητα άσκησης διοικητικής προσφυγής σε περίπτωση απόρριψης αίτησης εγγραφής τους στο μητρώο, και β) οι λεπτομέρειες και τα ειδικότερα θέματα που συναρτώνται με την ευθύνη του Τ.Ε.Ε. και των μηχανικών έναντι του κυρίου του έργου, τις εγγυήσεις αμεροληψίας των μηχανικών και τα μέτρα για την αποτροπή σύγκρουσης συμφερόντων με τον ανάδοχο, το ύψος της αμοιβής των μηχανικών του μητρώου, καθώς και κάθε άλλο ζήτημα που συνδέεται με την απρόσκοπτη άσκηση των καθηκόντων της διευθύνουσας ή επιβλέπουσας υπηρεσίας από το Τ.Ε.Ε..»

Άρθρο 63

Μεταβίβαση κυριότητας κοινοτικών κλήρων Αλεξανδρούπολης στο Δημόσιο - Παραχώρηση δικαιώματος αξιοποίησης στην Ελληνική Εταιρεία Συμμετοχών και Περιουσίας

1. Περιέρχεται στο Ελληνικό Δημόσιο, άνευ ανταλλάγματος, η πλήρης κυριότητα, νομή και κατοχή των ακινήτων με ΚΑΕΚ 110038001014/0/0 και 110036401001/0/0, που βρίσκονται στον Δήμο Αλεξανδρούπολης της Περιφερειακής Ενότητας Έβρου της Περιφέρειας Ανατολικής Μακεδονίας και Θράκης, τα οποία περιήλθαν στην κυριότητα του Δήμου Αλεξανδρούπολης ως κοινοτικός κλήρος δυνάμει της υπ' αρ. 48441/20.12.1965 απόφασης του Νομάρχη Έβρου, σύμφωνα με το άρθρο 164 του Αγροτικού Κώδικα (β.δ. 29ης.10/6ης.12.1949, Α΄ 342), περί κοινοτικού κλήρου.

2. Το δικαίωμα διαχείρισης, χρήσης και εκμετάλλευσης των ακινήτων της παρ. 1, με εξαίρεση περιοχές που εντάσσονται στο δίκτυο NATURA 2000, περιέρχεται άνευ ανταλλάγματος στην εταιρεία με την επωνυμία «Ελληνική Εταιρεία Συμμετοχών και Περιουσίας Α.Ε.» (Ε.Ε.ΣΥ.Π.), προς τον σκοπό ανάπτυξης επιχειρηματικού πάρκου ή κόμβου συνδυασμένων μεταφορών στην Αλεξανδρούπολη.

3. Το παρόν δεν θίγει προγενέστερα εμπράγματα δικαιώματα τρίτων και ειδικότερα δουλείες διελεύσεως αγωγών φυσικού αερίου για το Ανεξάρτητο Σύστημα Φυσικού Αερίου (Α.Σ.Φ.Α.) Αλεξανδρούπολης, δυνάμει της παρ. 1 του άρθρου 45 του ν. 4277/2014 (Α΄ 156), περί ρύθμισης θεμάτων Ανεξάρτητου Συστήματος Φυσικού Αερίου.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ΄
ΡΥΘΜΙΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΙΣ ΕΤΑΙΡΕΙΕΣ ΥΔΡΕΥΣΗΣ ΚΑΙ ΑΠΟΧΕΤΕΥΣΗΣ

Άρθρο 64
Φορολογική μεταχείριση απωλειών νερού - Προσθήκη παρ. 4Α στο άρθρο 9 του Κώδικα Φόρου Προστιθέμενης Αξίας

1. Στο άρθρο 9 του Κώδικα Φόρου Προστιθέμενης Αξίας (ν. 5144/2024, Α΄ 162), περί πράξεων θεωρούμενων ως παράδοση αγαθών, προστίθεται παρ. 4Α ως εξής:
«4Α. Για τις εταιρείες ύδρευσης δεν θεωρούνται πράξεις παράδοσης αγαθών οι τεχνικές, φυσικές ή λειτουργικές απώλειες νερού που προκύπτουν κατά την παραγωγή, επεξεργασία, μεταφορά ή διανομή αυτού, και δεν συνιστούν διάθεση αγαθών για ίδια χρήση ή για σκοπούς ξένους προς την επιχειρηματική δραστηριότητα.».
2. Η ισχύς του παρόντος καταλαμβάνει όλα τα εκκρεμή φορολογικά έτη.

Άρθρο 65
Φόρος Προστιθέμενης Αξίας στα έργα με αναθέτουσα αρχή την Εταιρεία Υδρεύσεως και Αποχετεύσεως Πρωτευούσης Ανώνυμη Εταιρεία και την Εταιρεία Υδρεύσεως και Αποχετεύσεως Θεσσαλονίκης Ανώνυμη Εταιρεία - Τροποποίηση παρ. 4 άρθρου 45 Κώδικα Φόρου Προστιθέμενης Αξίας

1. Στην παρ. 4 του άρθρου 45 του Κώδικα Φόρου Προστιθέμενης Αξίας (ν. 5144/2024, Α΄ 162), περί ειδικού καθεστώτος του φόρου από τον λήπτη αγαθών και υπηρεσιών, προστίθεται τέταρτο εδάφιο και η παρ. 4 διαμορφώνεται ως εξής:
«4. Στις περιπτώσεις εκτέλεσης εργασιών σε ακίνητα σύμφωνα με την περ. β) της παρ. 2 του άρθρου 8, προς αναθέτουσες αρχές κατά την έννοια του ν. 4412/2016 (Α΄ 147), ο φόρος καταβάλλεται από τον λήπτη, υπό την προϋπόθεση ότι οι ως άνω αρχές είναι κύριοι των έργων και υποκείμενοι στον φόρο με δικαίωμα έκπτωσης. Ο υποκείμενος που εκτελεί τις εργασίες του πρώτου εδαφίου έχει δικαίωμα έκπτωσης του φόρου εισροών που αντιστοιχεί στις εν λόγω πράξεις, δεν χρεώνει φόρο στα εκδιδόμενα παραστατικά πωλήσεων (φορολογικά στοιχεία) και υποχρεούται να αναγράφει σε αυτά «Άρθρο 45, υπόχρεος για την καταβολή του φόρου είναι ο λήπτης».
Η παρούσα δεν εφαρμόζεται για τα μεγάλα συγχρηματοδοτούμενα έργα του άρθρου 100 του Κανονισμού (ΕΕ) 1303/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και Συμβουλίου της 17ης Δεκεμβρίου 2013, καθώς και για τα μεγάλα έργα του άρθρου 39 του Κανονισμού 1083/2006 του Συμβουλίου της 11ης Ιουλίου 2006. Ομοίως, δεν εφαρμόζεται στα έργα που αναθέτει η εταιρεία με την επωνυμία «Εταιρεία Υδρεύσεως και Αποχετεύσεως Πρωτευούσης Ανώνυμη Εταιρεία» (Ε.ΥΔ.Α.Π. Α.Ε.) ή η «Εταιρεία Υδρεύσεως και Αποχετεύσεως Θεσσαλονίκης Ανώνυμη Εταιρεία» (Ε.Υ.Α.Θ. Α.Ε.), συγχρηματοδοτούμενα ή μη.»
2. Η παρ. 1 καταλαμβάνει έργα των οποίων η διαδικασία ανάθεσης ξεκινάει μετά τη δημοσίευση του παρόντος.

Άρθρο 66

Ειδικό αφορολόγητο αποθεματικό της Εταιρείας Υδρεύσεως και Αποχετεύσεως Πρωτευούσης Ανώνυμη Εταιρεία - Προσθήκη παρ. 9Α στο άρθρο 1 του ν. 2744/1999

Στο άρθρο 1 του ν. 2744/1999 (Α΄ 222), περί νομικού καθεστώτος της Εταιρείας Υδρεύσεως και Αποχετεύσεως Πρωτευούσης, προστίθεται παρ. 9Α ως εξής:

«9Α. Το ειδικό αφορολόγητο αποθεματικό της εταιρείας με την επωνυμία «Εταιρεία Υδρεύσεως και Αποχετεύσεως Πρωτευούσης Ανώνυμη Εταιρεία» (Ε.ΥΔ.Α.Π.), που έχει σχηματισθεί σύμφωνα με την παρ. 9 δύναται να κεφαλαιοποιηθεί σύμφωνα με την παρ. 6 του άρθρου 71Β του Κώδικα Φορολογίας Εισοδήματος (Κ.Φ.Ε., ν. 4172/2013, Α΄ 167), περί κεφαλαιοποίησης αφορολόγητων αποθεματικών εισηγμένων εταιρειών. Η κεφαλαιοποίηση της παρούσας αποφασίζεται από τη Γενική Συνέλευση των μετόχων της Ε.ΥΔ.Α.Π. με τη συνήθη απαρτία και πλειοψηφία, σύμφωνα με το άρθρο 30 του καταστατικού της και υπόκειται σε φόρο εισοδήματος πέντε τοις εκατό (5%). Με την καταβολή του φόρου του δευτέρου εδαφίου εξαντλείται κάθε φορολογική υποχρέωση καταβολής φόρου εισοδήματος της εταιρείας και των μετόχων της για το αποθεματικό που κεφαλαιοποιήθηκε. Η κεφαλαιοποίηση αυτή δεν υπόκειται σε φόρο μερισμάτων λόγω διανομής, ούτε σε παρακράτηση φόρου. Η παρ. 5 του άρθρου 71Β του Κ.Φ.Ε. δεν έχει ανάλογη εφαρμογή επί του κεφαλαιοποιούμενου αποθεματικού της παρούσας.»

Άρθρο 67

Δικαστική επίλυση διαφορών που προκύπτουν κατά την εκτέλεση συμβάσεων που αναθέτουν η Εταιρεία Υδρεύσεως και Αποχετεύσεως Πρωτευούσης και η Εταιρεία Ύδρευσης και Αποχέτευσης Θεσσαλονίκης - Προσθήκη άρθρου 27Α στον ν. 5037/2023

Στον ν. 5037/2023 (Α΄ 78) προστίθεται άρθρο 27Α, ως εξής:

«Άρθρο 27Α

Δικαστική επίλυση διαφορών που προκύπτουν κατά την εκτέλεση συμβάσεων που αναθέτουν η Εταιρεία Υδρεύσεως και Αποχετεύσεως Πρωτευούσης και η Εταιρεία Ύδρευσης και Αποχέτευσης Θεσσαλονίκης

1. Κάθε διαφορά που προκύπτει κατά την εκτέλεση συμβάσεων του ν. 4412/2016 (Α΄ 147), οι οποίες ανατίθενται από την Εταιρεία Υδρεύσεως και Αποχετεύσεως Πρωτευούσης (Ε.ΥΔ.Α.Π. Α.Ε.) ή την Εταιρεία Ύδρευσης και Αποχέτευσης Θεσσαλονίκης (Ε.Υ.Α.Θ. Α.Ε.) επιλύεται με την άσκηση προσφυγής ή αγωγής ενώπιον του Διοικητικού Πρωτοδικείου Αθηνών ή Θεσσαλονίκης αντίστοιχα, εφόσον πρόκειται για σύμβαση προμήθειας ή παροχής υπηρεσιών, και του Διοικητικού Εφετείου Αθηνών ή Θεσσαλονίκης αντίστοιχα, εφόσον πρόκειται για σύμβαση έργου ή μελέτης ή παροχής τεχνικών και λοιπών επιστημονικών υπηρεσιών.

2. Πριν από την άσκηση της προσφυγής στο Διοικητικό Πρωτοδικείο ή Διοικητικό Εφετείο, αντίστοιχα, σύμφωνα με την παρ. 1, προηγείται ένσταση, σύμφωνα με τα ειδικότερα οριζόμενα στα συμβατικά τεύχη ή κατά περίπτωση στους Κανονισμούς Ανάθεσης και Εκτέλεσης Συμβάσεων της Ε.ΥΔ.Α.Π. Α.Ε. ή της Ε.Υ.Α.Θ. Α.Ε., αντίστοιχα, διαφορετικά η προσφυγή απορρίπτεται ως απαράδεκτη. Δεν απαιτείται η τήρηση ενδικοφανούς

προδικασίας αν ασκείται από τον ενδιαφερόμενο αγωγή, στο δικόγραφο της οποίας δεν σωρεύεται αίτημα ακύρωσης ή τροποποίησης της προσβαλλόμενης πράξης ή παράλειψης.
3. Αναλόγως εφαρμόζονται κατά περίπτωση, οι παρ. 3 έως 5 και 7 του άρθρου 175 του ν. 4412/2016, οι παρ. 3 έως 6 του άρθρου 205Α του ν. 4412/2016, και συμπληρωματικά ο Κώδικας Διοικητικής Δικονομίας (ν. 2717/1999, Α΄ 97).
4. Οι παρ. 1 έως 3 εφαρμόζονται στο σύνολο των διαφορών που ανακύπτουν κατά την εκτέλεση συμβάσεων, η διαδικασία ανάθεσης των οποίων είχε εκκινήσει προ της έναρξης ισχύος του παρόντος, εφόσον οι σχετικές διαφορές δεν έχουν αχθεί προς επίλυση ενώπιον πολιτικών ή διαιτητικών δικαστηρίων.»

Άρθρο 68

Πλήρωση θέσεων Γενικών Διευθυντών και Διευθυντών της Εταιρείας Υδρεύσεως και Αποχετεύσεως Πρωτευούσης και της Εταιρείας Ύδρευσης και Αποχέτευσης Θεσσαλονίκης

1. Η πλήρωση των θέσεων Γενικών Διευθυντών γίνεται κατόπιν δημόσιας προκήρυξης με απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου (Δ.Σ.) της ανώνυμης εταιρείας με την επωνυμία «Εταιρεία Υδρεύσεως και Αποχετεύσεως Πρωτευούσης Ανώνυμη Εταιρεία» (Ε.ΥΔ.Α.Π.) και της εταιρείας με την επωνυμία «Εταιρεία Υδρεύσεως και Αποχετεύσεως Θεσσαλονίκης» (Ε.Υ.Α.Θ.), αντίστοιχα. Οι Γενικοί Διευθυντές προσλαμβάνονται με συμβάσεις ορισμένου χρόνου διάρκειας έως τεσσάρων (4) ετών, οι οποίες μπορούν να ανανεώνονται για ίσο χρονικό διάστημα με απόφαση του Δ.Σ..
2. Με τη διαδικασία της παρ. 1 δύναται να πληρώνονται και οι θέσεις των Διευθυντών των εταιρειών Ε.ΥΔ.Α.Π. και Ε.Υ.Α.Θ. μέχρι του ποσοστού είκοσι τοις εκατό (20%) επί του συνόλου των προβλεπομένων θέσεων.
3. Οι αποδοχές των προσώπων του παρόντος καθορίζονται σύμφωνα με την πολιτική αποδοχών της κάθε εταιρείας, η οποία εγκρίνεται με απόφαση της Γενικής Συνέλευσης των μετόχων. Η παρ. 1 του άρθρου 28 του ν. 4354/2015 (Α΄ 176), περί ανωτάτου ορίου αποδοχών, δεν εφαρμόζεται ως προς τις αμοιβές των Γενικών Διευθυντών της παρ. 1 και των Διευθυντών της παρ. 2. Η πολιτική αποδοχών δύναται, επίσης, να καθορίζει, κατά τον τρόπο αυτό, τις αποδοχές των Γενικών Διευθυντών των ανωτέρω εταιρειών που έχουν επιλεγεί από το Διοικητικό τους Συμβούλιο εντός του έτους 2026.
4. Στη διαδικασία επιλογής, κατόπιν δημόσιας προκήρυξης, επιτρέπεται να συμμετέχουν υπάλληλοι που ανήκουν στο προσωπικό της εταιρείας, καθώς και πρόσωπα που δεν έχουν σύμβαση εργασίας με αυτήν. Αν υπάλληλος της εταιρείας επιλεγεί για θέση Γενικού Διευθυντή ή Διευθυντή, λαμβάνει τις αντίστοιχες αποδοχές για όσο διαρκεί η θητεία του. Μετά τη λήξη της θητείας του ως Γενικού Διευθυντή ή Διευθυντή επανέρχεται στην προηγούμενη θέση του και λαμβάνει τις αποδοχές που αντιστοιχούν σε αυτή.
5. Η αξιολόγηση των αιτήσεων διενεργείται από τριμελή επιτροπή, η οποία συγκροτείται με απόφαση του Δ.Σ.. Η επιτροπή συντάσσει προσωρινούς πίνακες κατάταξης, τους οποίους αναρτά στην ιστοσελίδα της εταιρείας. Κατά των πινάκων αυτών ασκείται ένσταση μόνο για λόγους νομιμότητας εντός αποκλειστικής προθεσμίας δέκα (10) ημερών από την επομένη της καταχώρισης αυτών στην ιστοσελίδα της εταιρείας. Η επιτροπή εξετάζει τις ενστάσεις της παρούσας και καταρτίζει τον οριστικό πίνακα προσληπτέων και απορριπτέων, τον οποίο επικυρώνει το Δ.Σ. με απόφασή του. Αν δεν κατατεθούν ενστάσεις κατά του προσωρινού πίνακα, η επιτροπή αξιολόγησης καταρτίζει τον οριστικό πίνακα προσληπτέων και

απορριπτέων, τον οποίο επικυρώνει το Δ.Σ. με απόφασή του. Τα οριστικά αποτελέσματα αναρτώνται στην ιστοσελίδα της εταιρείας.

Άρθρο 69
Μετάταξη προσωπικού της Εταιρείας Υδρεύσεως και Αποχετεύσεως Πρωτευούσης - Αντικατάσταση παρ. 13 άρθρου 21 ν. 1068/1980

Η παρ. 13 του άρθρου 21 του ν. 1068/1980 (Α΄ 190), περί μετάταξης προσωπικού, αντικαθίσταται ως εξής:
«13. Το προσωπικό της Ε.ΥΔ.Α.Π. δύναται, κατόπιν αίτησης, να μετατάσσεται στην εταιρεία με την επωνυμία «Εταιρεία Υδρεύσεως και Αποχετεύσεως Θεσσαλονίκης», κατόπιν απόφασης των Διοικητικών τους Συμβουλίων».

Άρθρο 70
Μετάταξη προσωπικού της Εταιρείας Υδρεύσεως και Αποχετεύσεως Θεσσαλονίκης - Προσθήκη παρ. 5 στο άρθρο 19 του ν. 2937/2001

Στο άρθρο 19 του ν. 2937/2001 (Α΄ 169), περί διατάξεων για το προσωπικό, προστίθεται παρ. 5 ως εξής:
«5. Το προσωπικό της Ε.Υ.Α.Θ. Α.Ε. δύναται, κατόπιν αίτησης, να μετατάσσεται στην εταιρεία με την επωνυμία «Εταιρεία Υδρεύσεως και Αποχετεύσεως Πρωτευούσης», κατόπιν απόφασης των Διοικητικών τους Συμβουλίων.»

Άρθρο 71
Ρυθμίσεις για το προσωπικό των εταιρειών με την επωνυμία «Εταιρεία Υδρεύσεως και Αποχετεύσεως Πρωτευούσης Ανώνυμη Εταιρεία» και «Εταιρεία Υδρεύσεως και Αποχετεύσεως Θεσσαλονίκης Ανώνυμη Εταιρεία»

1. Οι εταιρείες με την επωνυμία «Εταιρεία Υδρεύσεως και Αποχετεύσεως Πρωτευούσης Ανώνυμη Εταιρεία» (Ε.ΥΔ.Α.Π. Α.Ε.) και «Εταιρεία Υδρεύσεως και Αποχετεύσεως Θεσσαλονίκης Ανώνυμη Εταιρεία» (Ε.Υ.Α.Θ. Α.Ε.) δύνανται, κατόπιν έγκρισης της Ρυθμιστικής Αρχής Αποβλήτων, Ενέργειας και Υδάτων (Ρ.Α.Α.Ε.Υ.), να προσλαμβάνουν προσωπικό με συμβάσεις εργασίας ιδιωτικού δικαίου αορίστου χρόνου, σύμφωνα με την πολιτική προσλήψεων, που εγκρίνεται από το Διοικητικό Συμβούλιό τους. Για τις προσλήψεις ακολουθείται διαγωνιστική διαδικασία που εκκινεί με δημόσια προκήρυξη, η οποία εγκρίνεται και εκδίδεται από τα αρμόδια όργανα της Ε.ΥΔ.Α.Π. Α.Ε. ή της Ε.Υ.Α.Θ. Α.Ε., αντίστοιχα, ελέγχεται από το Ανεξάρτητο Συμβούλιο Επιλογής Προσωπικού (Α.Σ.Ε.Π.), σύμφωνα με την παρ. 3, και δημοσιεύεται στην ιστοσελίδα της εταιρείας. Με την προκήρυξη καθορίζονται ιδίως:
α) ο αριθμός ανά κατηγορία και ειδικότητα του προσωπικού που προσλαμβάνεται,
β) τα απαιτούμενα τυπικά και ουσιαστικά προσόντα κατά κατηγορία και ειδικότητα,
γ) τα κριτήρια επιλογής, στα οποία μπορεί να περιλαμβάνονται η εντοπιότητα και η αξιολόγηση του υποψηφίου μέσω συνέντευξης, και η μοριοδότησή τους,
δ) η προθεσμία υποβολής των αιτήσεων και των απαιτούμενων δικαιολογητικών των υποψηφίων, ο τρόπος και ο χρόνος υποβολής τους, καθώς και η υπηρεσία υποδοχής τους,

ε) οι διαδικασίες αξιολόγησης και επιλογής υποψηφίων, σύνταξης και δημοσίευσης των πινάκων κατάταξης και ελέγχου νομιμότητας αυτών, καθώς και τα αρμόδια όργανα,
στ) το δικαίωμα άσκησης ένστασης σύμφωνα με την παρ. 4, ο τρόπος και χρόνος άσκησής της, το όργανο και η διαδικασία εξέτασής της.
2. Για τη δημόσια προκήρυξη και τις προσλήψεις που γίνονται βάσει αυτής τηρούνται οι αρχές της διαφάνειας, της αξιοκρατίας και της ισότητας. Οι προβλέψεις της προκήρυξης και ιδίως τα στοιχεία των περ. α) έως στ) της παρ. 1, καθορίζονται κατά παρέκκλιση του ν. 4765/2021 (Α΄ 6) και κάθε άλλης διάταξης.
3. Η προκήρυξη αποστέλλεται στο Α.Σ.Ε.Π., το οποίο μπορεί να διατυπώσει γνώμη εντός δέκα (10) εργάσιμων ημερών ως προς τη νομιμότητά της. Αν παρέλθει άπρακτη η προθεσμία του πρώτου εδαφίου, τεκμαίρεται η σύμφωνη γνώμη του Α.Σ.Ε.Π..
4. Η αξιολόγηση των αιτήσεων διενεργείται από μία (1) ή περισσότερες, ανάλογα με τον αριθμό, την ειδικότητα ή την κατηγορία των υποψηφίων, τριμελείς επιτροπές, οι οποίες συγκροτούνται με απόφαση του Δ.Σ. της Ε.ΥΔ.Α.Π. Α.Ε. ή της Ε.Υ.Α.Θ. Α.Ε., αντίστοιχα. Η επιτροπή συντάσσει προσωρινούς πίνακες κατάταξης, τους οποίους δημοσιεύει στην ιστοσελίδα της εταιρείας. Κατά των πινάκων κατάταξης επιτρέπεται η άσκηση ένστασης για λόγους νομιμότητας, εντός αποκλειστικής προθεσμίας δέκα (10) ημερών από την επομένη της καταχώρισής τους στην ιστοσελίδα της Ε.ΥΔ.Α.Π. Α.Ε. ή της Ε.Υ.Α.Θ. Α.Ε., αντίστοιχα. Αν δεν κατατεθούν εμπροθέσμως ενστάσεις κατά του προσωρινού πίνακα, η επιτροπή αξιολόγησης καταρτίζει τον οριστικό πίνακα προσληπτέων και απορριπτέων. Οι ενστάσεις εξετάζονται από τριμελή επιτροπή ενστάσεων, η οποία συγκροτείται με απόφαση του Δ.Σ.. Στην επιτροπή ενστάσεων συμμετέχει ένα (1) μέλος, το οποίο υποδεικνύεται από το Α.Σ.Ε.Π. εντός δέκα (10) ημερών μετά από τη λήψη σχετικού αιτήματος από την εκάστοτε εταιρεία. Αν δεν υποδειχθεί μέλος από το Α.Σ.Ε.Π. εντός της προθεσμίας του προηγούμενου εδαφίου, στη θέση του συμμετέχει μέλος που ορίζει η εκάστοτε εταιρεία. Η επιτροπή ενστάσεων καταρτίζει τον οριστικό πίνακα προσληπτέων και απορριπτέων, τον οποίο επικυρώνει το Δ.Σ. με απόφασή του. Τα οριστικά αποτελέσματα αναρτώνται στην ιστοσελίδα της Ε.Υ.Δ.Α.Π. Α.Ε. ή της Ε.Υ.Α.Θ. Α.Ε., αντίστοιχα. Τα όργανα που διενεργούν τον διαγωνισμό σε κάθε στάδιό του μπορούν να καταφεύγουν, σε υπηρεσίες εξειδικευμένων συμβούλων.
5. Η Ε.ΥΔ.Α.Π. Α.Ε. και η Ε.Υ.Α.Θ. Α.Ε. μπορούν, επίσης, να συνάπτουν συμβάσεις έμμισθης εντολής με απόφαση του Δ.Σ., η οποία εκδίδεται μετά από εισήγηση του Διευθύνοντος Συμβούλου της Ε.ΥΔ.Α.Π. Α.Ε. και της Ε.Υ.Α.Θ. Α.Ε., αντίστοιχα.
6. Για την πλήρωση κενών θέσεων υποψηφίων σε περίπτωση κωλύματος διορισμού, μη γνησιότητας δικαιολογητικών διορισμού ή μη αποδοχής του διορισμού, ή παραίτησης ή θανάτου υποψηφίου, καλείται προς διορισμό ο πρώτος κατά σειρά από τους υποψηφίους που δεν έχουν διατεθεί, με αναλογική εφαρμογή των λοιπών προϋποθέσεων του άρθρου 25 του ν. 4765/2021, περί διάθεσης και διορισμού.
7. Για χρονικό διάστημα πέντε (5) ετών από την πρόσληψη, το προσωπικό που προσλαμβάνεται με τη διαδικασία του παρόντος δεν αποσπάται ή μετατάσσεται σε άλλους φορείς του δημόσιου τομέα, όπως αυτός ορίζεται στην περ. α) της παρ. 1 του άρθρου 14 του ν. 4270/2014 (Α΄ 143).
8. Η Ε.ΥΔ.Α.Π. Α.Ε. και η Ε.Υ.Α.Θ. Α.Ε. δύνανται να προσλαμβάνουν προσωπικό με συμβάσεις εργασίας ιδιωτικού δικαίου ορισμένου χρόνου για την κάλυψη ειδικών αναγκών που απαιτούν εξειδικευμένη εμπειρία ή σπουδές προς εκτέλεση ειδικού έργου, σύμφωνα με την πολιτική προσλήψεων της Ε.ΥΔ.Α.Π. Α.Ε. και της Ε.Υ.Α.Θ. Α.Ε., αντίστοιχα. Οι συμβάσεις του

πρώτου εδαφίου δύναται να ανανεώνονται για όσο χρονικό διάστημα απαιτείται για την εκτέλεση του έργου, μετά από αξιολόγηση των αναγκών, σύμφωνα με τον οικείο εσωτερικό κανονισμό λειτουργίας.
9. Οι προσλήψεις της παρ. 8 διενεργούνται με τη διαδικασία των παρ. 1 έως 4.
10. Η Ε.ΥΔ.Α.Π. Α.Ε. και η Ε.Υ.Α.Θ. Α.Ε. δύνανται να προσλαμβάνουν προσωπικό με σύμβαση εργασίας ορισμένου χρόνου για την κάλυψη πρόσκαιρων, παροδικών ή εποχικών αναγκών. Οι προσλήψεις αυτές γίνονται με απόφαση του Διευθύνοντος Συμβούλου της Ε.ΥΔ.Α.Π. Α.Ε. και της Ε.Υ.Α.Θ. Α.Ε., αντίστοιχα, σύμφωνα με την πολιτική προσλήψεών τους, σύμφωνα με το εγκεκριμένο Γενικό Σχέδιο Υπηρεσιών ύδατος ή αποβλήτων και την ετήσια έκθεση προγραμματισμού των παρ. 1 και 3 του άρθρου 35 του ν. 5037/2023 (Α΄ 78), περί υποχρεώσεων παρόχων υπηρεσιών ύδατος. Η διάρκεια της απασχόλησης του προσωπικού της παρούσας δεν υπερβαίνει τους δώδεκα (12) μήνες και δύναται να ανανεώνεται άπαξ. Μετά από το πέρας του ως άνω χρόνου απασχόλησης, οι συμβάσεις αυτές λύονται αυτοδικαίως, χωρίς καμία προειδοποίηση ή διατύπωση και χωρίς αποζημίωση. Παράταση ή σύναψη νέας σύμβασης κατά το ίδιο ημερολογιακό έτος ή μετατροπή σε σύμβαση αορίστου χρόνου είναι άκυρες.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Δ΄
ΡΥΘΜΙΣΕΙΣ ΦΟΡΟΛΟΓΙΑΣ ΚΑΙ ΕΙΣΦΟΡΩΝ ΠΛΟΙΩΝ

Άρθρο 72
Αναπροσαρμογή συντελεστών ειδικής εισφοράς του ν. 29/1975

1. Τα ποσά ειδικής εισφοράς που οφείλονται σύμφωνα με το πρώτο εδάφιο της παρ. 1 του άρθρου 4 του ν. 29/1975 (Α΄ 75), περί υπολογισμού εισφοράς υπέρ του Ναυτικού Απομαχικού Ταμείου, προσαυξάνονται για τα έτη 2026 έως και 2030 κατά ποσοστό τέσσερα τοις εκατό (4%) ετησίως.
2. Το ποσό που προκύπτει από τον υπολογισμό της προσαύξησης προστίθεται στα ποσά ειδικής εισφοράς, όπως έχουν διαμορφωθεί κατά το έτος 2025, κατ' εφαρμογή της παρ. 4 του άρθρου 4 του ν. 29/1975, μη λαμβανομένου υπόψη του προβλεπόμενου στο δεύτερο εδάφιο της παρ. 3 του άρθρου 146 του ν. 4808/2021 (Α΄ 101) ποσοστού προσαύξησης δύο τοις εκατό (2%), και σε αυτά των επόμενων ετών, όπως αυτά διαμορφώνονται κατά τα έτη 2026 έως και 2030.

Άρθρο 73
Αναπροσαρμογή συντελεστών φόρου και εισφοράς πλοίων πρώτης κατηγορίας του ν. 27/1975

1. Τα ποσά φόρου που οφείλονται με βάση το πρώτο εδάφιο της παρ. 1 του άρθρου 6 του ν. 27/1975 (Α΄ 77), περί υπολογισμού φόρου πλοίων πρώτης κατηγορίας, ανά κόρο ολικής χωρητικότητας και ηλικία του πλοίου προσαυξάνονται για τα έτη 2026 έως και 2030 κατά ποσοστό τέσσερα τοις εκατό (4%) ετησίως.
2. Το ποσό που προκύπτει από τον υπολογισμό της προσαύξησης προστίθεται στα ποσά φόρου, όπως έχουν διαμορφωθεί κατά το έτος 2025, κατ' εφαρμογή της παρ. 4 του άρθρου 6 του ν. 27/1975, μη λαμβανομένου υπόψη του προβλεπόμενου στο δεύτερο εδάφιο της

παρ. 3 του άρθρου 146 του ν. 4808/2021 (Α΄ 101) ποσοστού προσαύξησης δύο τοις εκατό (2%), και σε αυτά των επόμενων ετών, όπως αυτά διαμορφώνονται κατά τα έτη 2026 έως και 2030.

3. Οι παρ. 1 και 2 εφαρμόζονται αναλόγως και κατά τον υπολογισμό της εισφοράς που οφείλεται κατά το άρθρο 10 του ν. 27/1975.

Άρθρο 74

Απαλλαγές και μειώσεις φόρου πλοίων δεύτερης κατηγορίας - Τροποποίηση παρ. 3, προσθήκη παρ. 4 στο άρθρο 12 και αντικατάσταση του άρθρου 13 του ν. 27/1975

1. Στο πρώτο εδάφιο της παρ. 3 του άρθρου 12 του ν. 27/1975 (Α΄ 77), περί υπολογισμού φόρου πλοίων δεύτερης κατηγορίας, μετά τις λέξεις «παρ. 1 και 2» προστίθενται οι λέξεις «για πλοία με ελληνική σημαία, καθώς και για πλοία με σημαία κράτους μέλους της Ευρωπαϊκής Ένωσης και του Ευρωπαϊκού Οικονομικού Χώρου, που υπάγονται στο άρθρο 26Α» και η παρ. 3 διαμορφώνεται ως εξής:

«3. Ο φόρος που προκύπτει από τις παρ. 1 και 2 για πλοία με ελληνική σημαία, καθώς και για πλοία με σημαία κράτους μέλους της Ευρωπαϊκής Ένωσης και του Ευρωπαϊκού Οικονομικού Χώρου, που υπάγονται στο άρθρο 26Α, μειώνεται ως εξής:

α. Για φορτηγά πλοία δρομολογημένα σε τακτικές γραμμές μεταξύ ελληνικών και λιμένων αλλοδαπής ή και μόνο μεταξύ λιμένων αλλοδαπής, κατά πενήντα τοις εκατό (50%).

β. Για επιβατηγά και επιβατηγά οχηματαγωγά πλοία, με εξαίρεση τα πλοία και πλοιάρια αναψυχής και τα τουριστικά ημερόπλοια, κατά εξήντα τοις εκατό (60%).

Ο φόρος που προκύπτει κατά το έτος έναρξης ή διακοπής της εκμετάλλευσης του πλοίου με ξένη σημαία, καθώς και με σημαία της Ευρωπαϊκής Ένωσης και του Ευρωπαϊκού Οικονομικού Χώρου πλην της ελληνικής, από τα πρόσωπα των άρθρων 26, 26α, 26β, 26γ και 26δ, περιορίζεται ανάλογα με τις ημέρες εκμετάλλευσής του. Ο φόρος περιορίζεται κατ' ανάλογο τρόπο και στην περίπτωση πλήρως αποδεδειγμένης αργίας λόγω επισκευών ή ελλείψεως εργασιών του πλοίου, κατά τα οριζόμενα στο άρθρο 5. Ο φόρος των ιδιωτικών πλοίων αναψυχής δεν περιορίζεται λόγω ακινησίας. Ειδικά για τα επαγγελματικά πλοία και πλοιάρια αναψυχής και τα τουριστικά ημερόπλοια που δραστηριοποιούνται σε υπηρεσίες θαλασσίων μεταφορών, δύναται να γίνει επίκληση έλλειψης εργασιών, εφόσον αυτή αποδεδειγμένα υφίσταται καθ' όλη τη διάρκεια του έτους. Αίτηση αργίας λόγω επισκευής του πλοίου δύναται να υποβληθεί για οποιαδήποτε χρονική περίοδο μέσα στο έτος.»

2. Στο άρθρο 12 του ν. 27/1975 προστίθεται παρ. 4 ως εξής:

«4. Ειδικά για τα πλοία των υποπερ. αγ΄ έως αζ΄ της περ. α΄ και των περ. ι΄, ια΄, ιβ΄ και ιζ΄ της παρ. 2, για τα φορολογικά έτη 2020 έως και 2023 ο φόρος του παρόντος δεν αναζητείται, εφόσον τα εισοδήματα που αντιστοιχούν στην εκμετάλλευση των εν λόγω πλοίων έχουν υπαχθεί σε φορολόγηση, σύμφωνα με τον Κώδικα Φορολογίας Εισοδήματος (ν. 4172/2013, Α΄ 167). Τυχόν ποσά φόρου πλοίων που βεβαιώθηκαν ή καταβλήθηκαν, δεν διαγράφονται ή δεν επιστρέφονται, αντίστοιχα.»

3. Το άρθρο 13 του ν. 27/1975, περί απαλλαγών και μείωσης φόρου, αντικαθίσταται ως εξής:

«Άρθρο 13
Απαλλαγές - Μειώσεις φόρου

Επί του οφειλόμενου, σύμφωνα με το άρθρο 12, φόρου πλοίων δεύτερης κατηγορίας, τα οποία φέρουν ελληνική σημαία, καθώς και για πλοία με σημαία κράτους μέλους της Ευρωπαϊκής Ένωσης (Ε.Ε.) ή του Ευρωπαϊκού Οικονομικού Χώρου (Ε.Ο.Χ.), τα οποία δραστηριοποιούνται στην Ελλάδα με βάση το άρθρο 26Α, αναγνωρίζονται οι απαλλαγές και μειώσεις των παρ. 1 έως 5.

1. Φορτηγά πλοία, δεξαμενόπλοια ή πλοία ψυγεία ηλικίας άνω των δέκα (10) ετών και κάτω των είκοσι (20) ετών, τα οποία τίθενται για πρώτη φορά υπό ελληνική σημαία, υπόκεινται στο μισό του φόρου για διάστημα πέντε (5) ετών. Το πρώτο εδάφιο εφαρμόζεται και στα πλοία με σημαία Ε.Ε. ή Ε.Ο.Χ. ηλικίας άνω των δέκα (10) ετών και κάτω των είκοσι (20) ετών, που δραστηριοποιούνται για πρώτη φορά στην Ελλάδα με βάση το άρθρο 26Α.

2. Επιβατηγά πλοία, φορτηγά πλοία, δεξαμενόπλοια και πλοία ψυγεία ηλικίας κάτω των είκοσι (20) ετών, τα οποία υφίστανται ανακατασκευή ή μετασκευή ή αντικατάσταση του συστήματος πρόωσης αυτών, η οποία συνεπάγεται δαπάνη μεγαλύτερη του διπλάσιου της αγοραίας αξίας του πλοίου, την οποία αυτό είχε κατά τον αμέσως προηγούμενο της έναρξης των ανωτέρω εργασιών χρόνο, απαλλάσσονται κατά τα δύο τρίτα (2/3) του φόρου μέχρι συμπλήρωσης δέκα (10) ετών από το πέρας των ως άνω εργασιών, εφόσον αυτές εκτελούνται στην Ελλάδα ή σε άλλο κράτος μέλος της Ε.Ε. ή του Ε.Ο.Χ..

Η συνδρομή των προϋποθέσεων απαλλαγής του πρώτου εδαφίου διαπιστώνεται με κοινή απόφαση των Υπουργών Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών, Ανάπτυξης και Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής, λαμβάνοντας υπόψη τη γνώμη του Ναυτικού Επιμελητηρίου της Ελλάδος, περί της αγοραίας αξίας του πλοίου κατά τον αμέσως προηγούμενο της έναρξης των ανωτέρω εργασιών χρόνο, καθώς και βεβαίωση του ναυπηγείου ή εργοστασίου που εκτέλεσε τις εργασίες αυτές και του νηογνώμονα που παρακολούθησε την εκτέλεση αυτών. Στην παραπάνω βεβαίωση του ναυπηγείου ή εργοστασίου αναγράφεται και το ποσό της γενόμενης δαπάνης. Για την έκδοση της κοινής απόφασης απαιτείται η προσκόμιση νόμιμων παραστατικών και εγγράφων, επισήμως μεταφρασμένων και νομίμως επικυρωμένων, εφόσον αυτά εκδόθηκαν στην αλλοδαπή.

3. Πλοία ηλικίας από δέκα (10) έως και δέκα πέντε (15) ετών, τα οποία νηολογούνται στο όνομα φυσικών προσώπων ελληνικής ιθαγένειας ή ιθαγένειας άλλου κράτους μέλους της Ε.Ε. ή του Ε.Ο.Χ. ή εταιρειών συστημένων, σύμφωνα με την ελληνική νομοθεσία ή τη νομοθεσία άλλου κράτους μέλους της Ε.Ε. ή του Ε.Ο.Χ., κατά ποσοστό τουλάχιστον πενήντα τοις εκατό (50%), που αντικαθιστούν πλοία ηλικίας μεγαλύτερης των είκοσι (20) ετών, της ίδιας πλοιοκτησίας και ολικής χωρητικότητας ίσης τουλάχιστον προς τα δύο τρίτα (2/3) της αντικαθιστάμενης χωρητικότητας, απαλλάσσονται για διάστημα πέντε (5) ετών κατά δύο τρίτα (2/3) του αναλογούντος φόρου, εφόσον κατά τη διάρκεια των πέντε (5) ετών παραμένει η κυριότητα των πλοίων σε πρόσωπα με τις ανωτέρω ιδιότητες κατά τα ίδια ποσοστά.

4. Πλοία ηλικίας μικρότερης των δέκα (10) ετών και φορτηγά πλοία ηλικίας μικρότερης των τριάντα (30) ετών, που τίθενται για πρώτη φορά υπό ελληνική σημαία ή υπό σημαία κράτους-μέλους της Ε.Ε. ή του Ε.Ο.Χ. και δραστηριοποιούνται με βάση το άρθρο 26Α, δικαιούνται μείωσης του φόρου μέχρι συμπλήρωσης της ηλικίας των δέκα (10) ετών ή τριάντα (30) ετών, κατά περίπτωση, σε ποσοστά μειώσεων ανά έτος, ως εξής:

Φορολογικά έτη	Ποσοστό μείωσης φόρου (%)
2026	90
2027	80
2028	70
2029	60
2030 και μέχρι συμπληρώσεως ηλικίας δέκα (10) ετών ή τριάντα (30) ετών κατά περίπτωση	50

5. Πλοία που ναυπηγούνται στην Ελλάδα ή σε άλλο κράτος μέλος της Ε.Ε. ή του Ε.Ο.Χ. και τίθενται υπό ελληνική σημαία ή σημαία κράτους μέλους της Ε.Ε. και του Ε.Ο.Χ. και δραστηριοποιούνται στην Ελλάδα με βάση το άρθρο 26Α, δικαιούνται μείωσης του φόρου μέχρι συμπλήρωσης ηλικίας δώδεκα (12) ετών, σε ποσοστά μειώσεων ανά έτος, ως εξής:

Φορολογικά έτη	Ποσοστό μείωσης φόρου (%)
2026	90
2027	80
2028	70
2029	60
2030 και μέχρι συμπληρώσεως ηλικίας δώδεκα (12) ετών	50

6. Πλοία που κατά τη νηολόγησή τους τίθενται υπό ελληνική σημαία ή κατά την έναρξη των δραστηριοτήτων τους υπό σημαία κράτους μέλους της Ε.Ε. ή του Ε.Ο.Χ., με βάση το άρθρο 26Α εμπίπτουν σε περισσότερες της μίας κατηγορίας των παρ. 1 έως και 5, δικαιούνται μίας μόνο απαλλαγής ή κατά περίπτωση μείωσης και εντάσσεται οριστικά σε αυτή με ανέκκλητη δήλωση του πλοιοκτήτη, η οποία καταχωρείται στο οικείο νηολόγιο κατά τη νηολόγηση του πλοίου, εφόσον τα πλοία είναι υπό ελληνική σημαία ή δηλώνεται στην αρμόδια φορολογική αρχή κατά την έναρξη εργασιών εκμετάλλευσής τους στην Ελλάδα με βάση το άρθρο 26Α, εφόσον τα πλοία είναι υπό σημαία κράτους μέλους της Ε.Ε. ή του Ε.Ο.Χ.»

Άρθρο 75

Απαλλαγές επί ειδών προοριζόμενων για εφοδιασμό πλοίων - Τροποποίηση περ. θ) παρ. 2 άρθρου 36 Εθνικού Τελωνειακού Κώδικα

Στην περ. θ) της παρ. 2 του άρθρου 36 του Εθνικού Τελωνειακού Κώδικα (ν. 5222/2025, Α΄ 134), περί απαλλαγών από δασμό, ειδικό φόρο κατανάλωσης και φόρο κατανάλωσης ειδών προοριζόμενων για εφοδιασμό πλοίων, επέρχονται οι ακόλουθες τροποποιήσεις: α) οι λέξεις «που εκτελούν διεθνείς πλόες, ανεξαρτήτως ενδιάμεσων προορισμών σε ελληνικούς

λιμένες και ανεξαρτήτως λιμένα εφοδιασμού, υπό την προϋπόθεση ότι τουλάχιστον ένας προορισμός είναι σε τρίτη χώρα,» αντικαθίστανται από τις λέξεις «ανεξαρτήτως προορισμού, ενδιάμεσων προορισμών και λιμένα εφοδιασμού», β) προστίθεται δεύτερο εδάφιο και η περ. θ) διαμορφώνεται ως εξής:

«θ) στα επιβατηγά πλοία με σημαία τρίτης χώρας που διενεργούν περιηγητικά ταξίδια (κρουαζιέρες), σύμφωνα με το άρθρο 1 του ν. 3872/2010 (Α΄ 148) και στα αντίστοιχα πλοία με ελληνική ή ενωσιακή σημαία που διενεργούν περιηγητικά ταξίδια, σύμφωνα με την παρ. 3 του άρθρου 165 του Κώδικα Δημοσίου Ναυτικού Δικαίου (ν.δ. 187/1973, Α΄ 261), ανεξαρτήτως προορισμού, ενδιάμεσων προορισμών και λιμένα εφοδιασμού. Για τα είδη της περ. α) της παρ. 1 η απαλλαγή χορηγείται υπό την προϋπόθεση ότι τουλάχιστον ένας προορισμός είναι σε τρίτη χώρα.»

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ε΄
ΡΥΘΜΙΣΕΙΣ ΓΙΑ ΚΑΡΝΑΓΙΑ

Άρθρο 76
Αίτηση για παραχώρηση χρήσης υφισταμένων κατασκευών χρησιμοποιούμενων άνευ αδείας ή καθ' υπέρβαση αυτής από καρνάγιο ή ταρσανά - Ορισμός καρνάγιου ή ταρσανά - Τροποποίηση περ. ιη) άρθρου 3 ν. 5092/2024

1. Στην περίπτωση έργων των άρθρων 12, 12Α και των παρ. 1, 2 και 3 του άρθρου 14 του ν. 2971/2001 (Α΄ 285) που έχουν κατασκευαστεί μέχρι τις 28.7.2011 στον αιγιαλό, την παραλία, την όχθη, την παρόχθια ζώνη, το υδάτινο στοιχείο, τον πυθμένα και το υπέδαφος του βυθού της θάλασσας, λιμνοθάλασσας, λίμνης και κοίτης πλεύσιμου ποταμού χωρίς να υφίσταται απόφαση παραχώρησης της χρήσης, ανεξαρτήτως της έκδοσης πρωτοκόλλου κατεδάφισης μέχρι την έναρξη ισχύος του παρόντος άρθρου, και τα οποία χρησιμοποιούνται από καρνάγιο ή ταρσανά υπό την έννοια της περ. ιη) του άρθρου 3 του ν. 5092/2024 (Α΄ 33) μπορεί να χωρήσει παραχώρηση χρήσης με αιτιολογημένη απόφαση του αρμοδίου οργάνου του Υπουργείου Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών, εκτός από τα έργα που προβλέπονται στο άρθρο 86 του ν. 4504/2017 (Α΄ 184), περί νομιμοποίησης υφιστάμενων λιμενικών εγκαταστάσεων. Για την εφαρμογή του πρώτου εδαφίου, ο ενδιαφερόμενος υποβάλλει αίτηση και τα δικαιολογητικά του έκτου εδαφίου προς την αρμόδια Κτηματική Υπηρεσία εντός ενός (1) έτους από τη δημοσίευση του παρόντος. Η υποβολή της αίτησης μετά των δικαιολογητικών της επέχει θέση προσωρινής παραχώρησης χρήσης, η οποία αίρεται αυτοδικαίως, αν η αίτηση απορριφθεί για οποιοδήποτε λόγο ή αν δεν προσκομισθεί το σύνολο των δικαιολογητικών του έκτου εδαφίου. Κατ' εξαίρεση γνωμοδοτήσεις, εγκρίσεις και θεωρήσεις των αρμοδίων υπηρεσιών δύνανται να προσκομισθούν εντός προθεσμίας ενός (1) έτους από την υποβολή της αίτησης. Κατά το διάστημα της προσωρινής παραχώρησης, συνεχίζεται η λειτουργία υφιστάμενων καρνάγιων ή ταρσανάδων, αναστέλλονται η επιβολή και η είσπραξη κάθε χρηματικής κύρωσης καθώς και η δυνατότητα άσκησης σχετικής ποινικής δίωξης και η πρόοδος της ποινικής διαδικασίας που συνδέεται με την αυθαίρετη κατασκευή των έργων του πρώτου εδαφίου και των όρων της παραχώρησης. Για την παραχώρηση χρήσης της παρ. 1 του άρθρου 14 του ν. 2971/2021 ακολουθείται η διαδικασία των παρ. 6 έως 20 του ίδιου άρθρου, με εξαίρεση την εγγυητική επιστολή της περ. στ) της παρ. 6 του άρθρου 14 του ν. 2971/2021, επιπλέον δε, υποβάλλονται από τον

αιτούντα οπωσδήποτε φωτογραφίες και χάρτης της ευρύτερης περιοχής με την ακριβή θέση του έργου, δημόσια έγγραφα και αεροφωτογραφίες, συνοδευόμενες από υπεύθυνη δήλωση του μηχανικού, από τα οποία προκύπτουν ο χρόνος κατασκευής και η έκταση των έργων, ως προς τα οποία αποφασίζεται η παραχώρηση της χρήσης ή η εξαίρεση από την κατεδάφιση, καθώς και κάθε άλλο πρόσφορο αποδεικτικό μέσο ως προς την απόδειξη της χρήσης των έργων αυτών από τους αιτούντες, ρητώς εξαιρουμένων των μαρτύρων και του όρκου.

2. Αν τα έργα δεν λάβουν την παραχώρηση χρήσης σύμφωνα με την παρ. 1, θεωρούνται αυθαίρετα και κατεδαφιστέα και εκδίδεται σχετική διαπιστωτική πράξη του Υπουργού Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών. Για την κατεδάφιση ακολουθείται η διαδικασία του άρθρου 27 του ν. 2971/2001. Αν η αίτηση της αδειοδότησης και εξαίρεσης από την κατεδάφιση απορριφθεί, το παράνομο έργο κατεδαφίζεται με δαπάνη του αιτούντος και επιβάλλεται, για όσο χρόνο δεν κατεδαφίζεται, αποζημίωση αυθαίρετης χρήσης. Αν η κατεδάφιση γίνει από υπηρεσίες του Δημοσίου, το κόστος επιβαρύνει τον αυθαίρετο χρήστη του έργου και εισπράττεται σύμφωνα με τις διατάξεις του Κώδικα Είσπραξης Δημοσίων Εσόδων (ν. 4978/2022, Α΄ 190).

3. Στα έργα και τις κατασκευές που λαμβάνουν παραχώρηση χρήσης με βάση την παρ. 1 επιτρέπονται οι εργασίες συντήρησης ή επισκευής τους σύμφωνα με τις διαδικασίες του άρθρου 14 του ν. 2971/2001.

4. Στο δεύτερο εδάφιο της περ. ιη) του άρθρου 3 του ν. 5092/2024 (Α΄ 33), περί ορισμών, οι λέξεις «ξύλινα σκάφη» αντικαθίστανται από τις λέξεις «μικρά σκάφη, ανεξάρτητα από το υλικό κατασκευής τους» και, μετά από νομοτεχνικές βελτιώσεις, η περ. ιη) διαμορφώνεται ως εξής:

«ιη) Καρνάγιο ή ταρσανάς: ο παράκτιος (θαλάσσιος, αιγιαλός, παραλία και ενδεχόμενα παρακείμενος) χώρος, με κύρια χρήση μικρού ναυπηγείου, όπου ναυπηγούνται, μετασκευάζονται, επισκευάζονται, συντηρούνται, επιθεωρούνται και διαχειμάζουν ξύλινα σκάφη. Στον ίδιο χώρο ανελκύονται, καθελκύονται, επισκευάζονται, συντηρούνται και επιθεωρούνται στη ξηρά κάθε τύπου μικρά σκάφη, ανεξάρτητα από το υλικό κατασκευής τους.»

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΣΤ΄
ΛΟΙΠΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Άρθρο 77
Τρόπος εξόφλησης συναλλαγών πώλησης αγαθών ή παροχής υπηρεσιών σε ιδιώτες - Τροποποίηση παρ. 3 και αντικατάσταση παρ. 6 άρθρου 20 ν. 3842/2010

1. Στην παρ. 3 του άρθρου 20 του ν. 3842/2010 (Α΄ 58), περί διασφάλισης και ελέγχου συναλλαγών, επέρχονται οι ακόλουθες τροποποιήσεις: α) στο πρώτο εδάφιο, αα) οι λέξεις «Τα φορολογικά στοιχεία συνολικής αξίας πεντακοσίων (500) ευρώ και άνω, που εκδίδονται για πώληση αγαθών ή παροχή υπηρεσιών σε ιδιώτες» αντικαθίστανται από τις λέξεις «Συναλλαγές πώλησης αγαθών ή παροχής υπηρεσιών σε ιδιώτες, συνολικής αξίας πεντακοσίων (500) ευρώ και άνω», αβ) οι λέξεις «λήπτες τους,» διαγράφονται, β) στο δεύτερο εδάφιο, η λέξη «στοιχείων» αντικαθίσταται από τη λέξη «συναλλαγών» και η παρ. 3 διαμορφώνεται ως εξής:

«3. Συναλλαγές πώλησης αγαθών ή παροχής υπηρεσιών σε ιδιώτες, συνολικής αξίας πεντακοσίων (500) ευρώ και άνω, εξοφλούνται από τους αγοραστές των αγαθών ή των υπηρεσιών, αποκλειστικώς με τη χρήση μέσων πληρωμής με κάρτα ή άλλου ηλεκτρονικού μέσου πληρωμής, όπως ενδεικτικά άλλα όχι περιοριστικά τραπεζικό έμβασμα, πληρωμή μέσω λογαριασμού πληρωμών, χρήση ηλεκτρονικού πορτοφολιού. Δεν επιτρέπεται εξόφληση των συναλλαγών αυτών με μετρητά.»

2. Η παρ. 6 του άρθρου 20 του ν. 3842/2010 αντικαθίσταται ως εξής:

«6. Με απόφαση του Υπουργού Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών, που εκδίδεται μετά από εισήγηση του Διοικητή της Ανεξάρτητης Αρχής Δημοσίων Εσόδων, δύναται να ορίζονται ορισμένες κατηγορίες ιδιωτών, οι οποίες εξαιρούνται από την υποχρέωση της παρ. 3 και να ρυθμίζεται κάθε ειδικότερο θέμα για τον τρόπο, την διαδικασία και τις προϋποθέσεις εφαρμογής της εξαίρεσης.»

Άρθρο 78
Παράταση εξαίρεσης των παρόχων περιεχομένου περιφερειακής εμβέλειας επίγειας ψηφιακής τηλεόρασης από τον ειδικό φόρο τηλεοπτικών διαφημίσεων - Τροποποίηση άρθρου 37 ν. 5178/2025

Στο άρθρο 37 του ν. 5178/2025 (Α΄ 22), περί παράτασης της εξαίρεσης τηλεοπτικών σταθμών περιφερειακής εμβέλειας από ειδικό φόρο τηλεοπτικών διαφημίσεων, επέρχονται οι ακόλουθες τροποποιήσεις: α) οι λέξεις «απαλλαγής από την επιβολή» αντικαθίστανται από τις λέξεις «αναστολής της επιβολής», β) οι λέξεις «έως τις 31.12.2025» αντικαθίστανται από τις λέξεις «έως τις 31.12.2026» και το άρθρο 37 διαμορφώνεται ως εξής:

«Άρθρο 37
Παράταση εξαίρεσης τηλεοπτικών σταθμών περιφερειακής εμβέλειας από ειδικό φόρο τηλεοπτικών διαφημίσεων

Η ισχύς της παρ. 12Α του άρθρου πέμπτου του ν. 3845/2010 (Α΄ 65), περί αναστολής της επιβολής του ειδικού φόρου τηλεοπτικών διαφημίσεων στους παρόχους περιεχομένου περιφερειακής εμβέλειας επίγειας ψηφιακής τηλεόρασης, παρατείνεται από τη λήξη της έως τις 31.12.2026.»

Άρθρο 79
Κρατική επιχορήγηση περιφερειακών τηλεοπτικών σταθμών

1. Από την 1η Ιανουαρίου 2026 και για χρονικό διάστημα τριών (3) ετών δύναται να θεσπίζεται καθεστώς ενίσχυσης σε όλους τους περιφερειακούς τηλεοπτικούς σταθμούς (ΠΤΣ), οι οποίοι κατά την ως άνω ημερομηνία θεωρούνται νομίμως λειτουργούντες κατά την έννοια της παρ. 1 του άρθρου 17 του ν. 2644/1998 (Α΄ 233) και για όσο χρόνο εξακολουθούν να τελούν υπό το καθεστώς αυτό ή θα λειτουργήσουν νομίμως κατόπιν λήψης άδειας λειτουργίας, και μεταδίδουν με ψηφιακή τηλεοπτική ευρυεκπομπή ελεύθερης λήψης σε τοπικό και περιφερειακό επίπεδο.

2. Η ενίσχυση συνίσταται αποκλειστικά στην κάλυψη του μηνιαίου κόστους που οφείλεται από τους ΠΤΣ στον πάροχο δικτύου ψηφιακής ευρυεκπομπής λόγω της παροχής υπηρεσιών ψηφιακής ευρυεκπομπής τηλεοπτικού σήματος ελεύθερης λήψης.
3. Η ενίσχυση παρέχεται υπό ενιαίους και αντικειμενικούς όρους σύμφωνα με την αρχή της ισότιμης μεταχείρισης.
4. Η ενίσχυση χορηγείται, κατόπιν αίτησης του ενδιαφερόμενου ΠΤΣ: α) είτε πληρουμένων των προϋποθέσεων του Κανονισμού (ΕΕ) 2023/2831 της Επιτροπής, της 13ης Δεκεμβρίου 2023, σχετικά με την εφαρμογή των άρθρων 107 και 108 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης στις ενισχύσεις ήσσονος σημασίας, οπότε αφορά στο σύνολο των σταθμών περιφερειακής εμβέλειας της παρ. 1 που αντιμετωπίζονται καθολικά και ισότιμα, β) είτε κατόπιν εμπεριστατωμένης τεκμηρίωσης από τον συγκεκριμένο ΠΤΣ ότι η χορηγούμενη ενίσχυση στον συγκεκριμένο σταθμό είναι τοπικού αντικτύπου.

Άρθρο 80

Φορολόγηση δικαιούχων του Επενδυτικού Λογαριασμού Κάλυψης Στεγαστικών Παροχών της πρώην εταιρείας «Ταχυδρομικό Ταμιευτήριο Ελλάδος Ανώνυμη Τραπεζική Εταιρεία»

1. Τα ποσά που πιστώθηκαν στα δάνεια των δικαιούχων του Επενδυτικού Λογαριασμού Κάλυψης Στεγαστικών Παροχών, που συστάθηκε σύμφωνα με την παρ. 12 του άρθρου δέκατου του ν. 3082/2002 (Α΄ 316), περί τελικών διατάξεων, από την πρώην εταιρεία με την επωνυμία «Ταχυδρομικό Ταμιευτήριο Ελλάδος Ανώνυμη Τραπεζική Εταιρεία», για την ταχύτερη αποπληρωμή των δανειακών υποχρεώσεων όσων εργαζομένων και λοιπών δικαιούχων είχαν λάβει στεγαστικά δάνεια μέχρι τις 30 Νοεμβρίου 2003, συνιστούν εισόδημα από κινητές αξίες, για το φορολογικό έτος 2013, σύμφωνα με την παρ. 1 του άρθρου 12 του ν. 2238/1994 (Κώδικας Φορολογίας Εισοδήματος, Α΄ 151).
2. Η παρ. 1 καταλαμβάνει και τις εκκρεμείς, ενώπιον των δικαστηρίων, υποθέσεις, υπό την αίρεση της παραιτήσεως του δικαιούχου, που έχει ασκήσει το ένδικο βοήθημα ή μέσο, από αυτό. Επίσης, καταλαμβάνει και περιπτώσεις για τις οποίες έχουν εκδοθεί απορριπτικές τελεσίδικες δικαστικές αποφάσεις ή αποφάσεις με κρίση διαφορετική ως προς τον τρόπο φορολόγησης των ποσών αυτών. Οι δικαιούχοι των ποσών της παρ. 1 δύνανται να υποβάλλουν τροποποιητικές δηλώσεις φόρου εισοδήματος, χωρίς να υπόκεινται σε κυρώσεις του Κώδικα Φορολογικής Διαδικασίας (ν. 5104/2024, Α΄ 58) ή συναφών προϊσχυουσών διατάξεων, μέχρι και την τελευταία ημέρα του δεύτερου μήνα μετά την έναρξη ισχύος του παρόντος. Για την εφαρμογή του τρίτου εδαφίου, ο καταβάλλων τα ποσά της παρ. 1 χορηγεί στους δικαιούχους του Επενδυτικού Λογαριασμού Κάλυψης Στεγαστικών Παροχών βεβαίωση, στην οποία αναγράφονται τα ποσά που καταβλήθηκαν ανά κατηγορία εισοδήματος και ανά έτος απόκτησης, καθώς και ο φόρος που παρακρατήθηκε επί αυτών.
3. Ποσά που έχουν καταβληθεί ή παρακρατηθεί, καθ' υπέρβαση των ποσών που προκύπτουν μετά τη νέα εκκαθάριση, επιστρέφονται στους δικαιούχους, κατά παρέκκλιση της παρ. 5 του άρθρου 42 του Κώδικα Φορολογικής Διαδικασίας, περί παραγραφής της αξίωσης για επιστροφή αχρεωστήτως καταβληθέντων φόρων ή των συναφών προϊσχυουσών διατάξεων περί παραγραφής της αξίωσης για επιστροφή αχρεωστήτως καταβληθέντων φόρων.

Άρθρο 81
Μεταχείριση των εκπτώσεων λόγω κύκλου εργασιών

1. Σε περιπτώσεις χορήγησης εκπτώσεων λόγω κύκλου εργασιών, για τις οποίες δεν έχει τηρηθεί η προϋπόθεση της περ. α) της παρ. 5 του άρθρου 19 του Κώδικα Φόρου Προστιθέμενης Αξίας (ν. 2859/2000, Α΄ 248), περί φορολογητέας αξίας στην παράδοση αγαθών στην ενδοκοινοτική απόκτηση αγαθών και στην παροχή υπηρεσιών, για γνωστοποίηση των παρεχόμενων ποσοστών εκπτώσεων στην αρμόδια Δημόσια Οικονομική Υπηρεσία (Δ.Ο.Υ.) του πωλητή ή του παρέχοντος τις υπηρεσίες τέσσερις (4) μήνες πριν από την πραγματοποίησή τους, όπως ίσχυε πριν από την έναρξη ισχύος του άρθρου 31 του ν. 5024/2023 (Α΄ 41), περί κατάργησης της υποχρέωσης γνωστοποίησης, η μη τήρησή της δεν αποτελεί λόγο μη αναγνώρισης των εκπτώσεων.
2. Η παρ. 1 καταλαμβάνει υποθέσεις για τις οποίες δεν έχει εκδοθεί οριστική πράξη διορθωτικού προσδιορισμού φόρου, καθώς και υποθέσεις εκκρεμείς ενώπιον της Διεύθυνσης Επίλυσης Διαφορών ή των αρμόδιων διοικητικών δικαστηρίων ή του Συμβουλίου της Επικρατείας.

Άρθρο 82
Τρόπος υπολογισμού ακαθάριστου ισοδύναμου επιχορήγησης σε περιπτώσεις ανάκτησης ενίσχυσης ως επιδότησης επιτοκίου - Τροποποίηση παρ. 5 άρθρου 220 ν. 5193/2025

Στην παρ. 5 του άρθρου 220 του ν. 5193/2025 (Α΄ 56), περί του τρόπου υπολογισμού ακαθάριστου ισοδύναμου επιχορήγησης σε περιπτώσεις ανάκτησης ενίσχυσης ως επιδότησης επιτοκίου, προστίθεται δεύτερο εδάφιο και η παρ. 5 διαμορφώνεται ως εξής:
«5. Αν ο υπόχρεος, παρά την πρόσκλησή του, δεν προσκομίσει στοιχεία ή τα στοιχεία που προσκομίσει κριθούν από την αρμόδια υπηρεσία ως ελλιπή, το προς ανάκτηση ποσό βάσης ισούται με το συνολικό ποσό της ληφθείσας επιδότησης επιτοκίου. Ειδικώς αν ο λήπτης της ενίσχυσης δεν δύναται να προσκομίσει στοιχεία λόγω της παλαιότητας του κεφαλαιοποιημένου δανείου, για τον υπολογισμό του κόστους δανεισμού από την αγορά, λαμβάνεται υπόψη ο μέσος μηνιαίος όρος μακροπρόθεσμων δανείων Εμπορικών Τραπεζών, κατά τον χρόνο της επιδότησης.»

Άρθρο 83
Μη υπολογισμός της ενίσχυσης που λαμβάνουν φυσικά ή νομικά πρόσωπα ή νομικές οντότητες, στο πλαίσιο του Μέτρου 23, για το όριο των επιδοτήσεων της παρ. 1 του άρθρου 48 του Κώδικα Φόρου Προστιθέμενης Αξίας - Τροποποίηση άρθρου 60 ν. 5255/2025

Στο άρθρο 60 του ν. 5255/2025 (Α΄ 219), περί αφορολόγητου, ακατάσχετου και ανεκχώρητου της ενίσχυσης που χορηγείται στο πλαίσιο του Μέτρου 23 «Έκτακτη προσωρινή στήριξη ρευστότητας στους γεωργούς, που έχουν πληγεί από φυσικές καταστροφές, μετά την 1η Ιανουαρίου 2024» του Προγράμματος Αγροτικής Ανάπτυξης 2014 - 2022, στο δεύτερο εδάφιο της παρ. 1, μετά τις λέξεις «ή προνοιακού χαρακτήρα» προστίθενται οι λέξεις «, ούτε στο όριο των επιδοτήσεων της παρ. 1 του άρθρου 48 του Κώδικα Φόρου Προστιθέμενης

Αξίας (Κώδικας Φ.Π.Α., ν. 5144/2024, Α΄ 162), περί ειδικού καθεστώτος αγροτών» και το άρθρο 60 διαμορφώνεται ως εξής:

«Άρθρο 60
Αφορολόγητο, ακατάσχετο και ανεκχώρητο της ενίσχυσης που χορηγείται στο πλαίσιο του Μέτρου 23 «Έκτακτη προσωρινή στήριξη ρευστότητας στους γεωργούς, που έχουν πληγεί από φυσικές καταστροφές, μετά την 1η Ιανουαρίου 2024» του Προγράμματος Αγροτικής Ανάπτυξης 2014 - 2022

Η ενίσχυση που λαμβάνουν φυσικά ή νομικά πρόσωπα ή νομικές οντότητες, στο πλαίσιο του Μέτρου 23 «Έκτακτη προσωρινή στήριξη ρευστότητας στους γεωργούς, που έχουν πληγεί από φυσικές καταστροφές, μετά την 1η Ιανουαρίου 2024» του Προγράμματος Αγροτικής Ανάπτυξης 2014 - 2022, είναι αφορολόγητη, ακατάσχετη και ανεκχώρητη στα χέρια του Δημοσίου ή τρίτων, κατά παρέκκλιση κάθε άλλης γενικής ή ειδικής διάταξης, μη εφαρμοζόμενης της παρ. 1 του άρθρου 47 του Κώδικα Φορολογίας Εισοδήματος (ν. 4172/2013, Α΄ 167), περί κερδών από επιχειρηματική δραστηριότητα. Σε περίπτωση διανομής ή κεφαλαιοποίησης της ενίσχυσης του πρώτου εδαφίου, αυτή δεν υπόκειται σε οποιοδήποτε τέλος, εισφορά ή άλλη κράτηση υπέρ του Δημοσίου, δεν δεσμεύεται και δεν συμψηφίζεται με βεβαιωμένα χρέη προς το Δημόσιο, τα νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου, τους οργανισμούς τοπικής αυτοδιοίκησης και τα νομικά πρόσωπά τους, τα ασφαλιστικά ταμεία ή πιστωτικά ιδρύματα και δεν υπολογίζεται στα εισοδηματικά όρια για την καταβολή οποιασδήποτε παροχής κοινωνικού ή προνοιακού χαρακτήρα, ούτε στο όριο των επιδοτήσεων της παρ. 1 του άρθρου 48 του Κώδικα Φόρου Προστιθέμενης Αξίας (Κώδικας Φ.Π.Α., ν. 5144/2024, Α΄ 162), περί ειδικού καθεστώτος αγροτών.»

2. Αγρότες του ειδικού καθεστώτος του άρθρου 48 του Κώδικα Φ.Π.Α., οι οποίοι μετατάχθηκαν υποχρεωτικά στο κανονικό καθεστώς μέχρι τη δημοσίευση του παρόντος, αποκλειστικά λόγω είσπραξης το έτος 2025 της ενίσχυσης της παρ. 1, δύνανται να ενταχθούν εκ νέου στο ειδικό καθεστώς αγροτών με δήλωση μεταβολών που υποβάλλεται εντός δεκαπέντε (15) ημερών από τη δημοσίευση του παρόντος. Μετά την ένταξη στο ειδικό καθεστώς δεν υφίσταται υποχρέωση υποβολής δήλωσης Φ.Π.Α. για το διάστημα από 1ης.1.2026 ενώ τυχόν ποσά προς καταβολή που έχουν βεβαιωθεί από δηλώσεις Φ.Π.Α. από 1ης.1.2026 δεν οφείλονται και εφόσον έχουν καταβληθεί επιστρέφονται. Τυχόν πρόστιμα που επιβλήθηκαν για εκπρόθεσμη υποβολή δήλωσης μεταβολών για ένταξη στο κανονικό καθεστώς ή/και για δηλώσεις Φ.Π.Α., δεν οφείλονται και εφόσον έχουν καταβληθεί επιστρέφονται.

Άρθρο 84

Ορισμός αρμόδιας αρχής ως εξουσιοδοτημένου αντιπροσώπου της Ελλάδας για τους σκοπούς εφαρμογής της Σύμβασης του Συμβουλίου της Ευρώπης και του Οργανισμού Οικονομικής Συνεργασίας και Ανάπτυξης σχετικά με την αμοιβαία διοικητική συνδρομή σε φορολογικά θέματα και του Πρωτοκόλλου Τροποποίησης αυτής - Αντικατάσταση άρθρου δεύτερου ν. 4153/2013

Το άρθρο δεύτερο του ν. 4153/2013 (Α΄ 116), περί εξουσιοδοτικών διατάξεων, αντικαθίσταται ως εξής:

«Άρθρο δεύτερο

1. Ως αρμόδια αρχή της Ελλάδας που ενεργεί ως εξουσιοδοτημένος αντιπρόσωπος του Υπουργού Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών για την εφαρμογή των άρθρων 1 έως 26 της Σύμβασης, σχετικά με τους φόρους επί των οποίων εφαρμόζεται η εν λόγω Σύμβαση, πλην της υποπερ. ii της περ. β΄ της παρ. 1 του άρθρου 2 της Σύμβασης, περί καλυπτόμενων φόρων, ορίζεται η Ανεξάρτητη Αρχή Δημοσίων Εσόδων (Α.Α.Δ.Ε.).
2. Με απόφαση του Διοικητή της Α.Α.Δ.Ε. καθορίζονται:
α) οι αρμόδιες υπηρεσίες για την ανταλλαγή πληροφοριών, τους ταυτόχρονους φορολογικούς ελέγχους, τους φορολογικούς ελέγχους στο εξωτερικό, την είσπραξη φορολογικών απαιτήσεων και την επίδοση εγγράφων, όπως αυτά προβλέπονται στις διατάξεις της Σύμβασης,
β) κάθε ειδικότερο θέμα για την εφαρμογή των διατάξεων της Σύμβασης, σχετικά με τους φόρους επί των οποίων εφαρμόζεται η εν λόγω Σύμβαση, πλην της υποπερ. ii της περ. β΄ της παρ. 1 του άρθρου 2 αυτής.
3. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών και Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης καθορίζονται η αρμόδια αρχή της Ελλάδας που ενεργεί ως εξουσιοδοτημένος αντιπρόσωπός του για την αμοιβαία διοικητική συνδρομή σχετικά με τις υποχρεωτικές εισφορές κοινωνικής ασφάλισης της υποπερ. ii της περ. β΄ της παρ. 1 του άρθρου 2 της Σύμβασης και κάθε ειδικότερο θέμα για την εφαρμογή της εν λόγω συνδρομής.»

Άρθρο 85
Εκούσια εισφορά στο έργο διεθνών οργανισμών ή διεθνών οντοτήτων από το Ελληνικό Δημόσιο - Τροποποίηση άρθρου 1 ν.δ. 932/1971

Στο άρθρο 1 του ν.δ. 932/1971 (Α΄ 141), περί ενίσχυσης του έργου διεθνών οργανισμών από το Ελληνικό Δημόσιο, επέρχονται οι ακόλουθες τροποποιήσεις: α) προστίθεται τίτλος, β) το κείμενο μεταφέρεται από την καθαρεύουσα στη δημοτική γλώσσα, γ) στο πρώτο εδάφιο της παρ. 1, μετά τη λέξη «οργάνων» προστίθενται οι λέξεις «ή διεθνών οντοτήτων, ιδίως δεξαμενών σκέψης, οποιασδήποτε μορφής, στις οποίες συμμετέχει η χώρα ως μέλος ή ως παρατηρητής» και, μετά από νομοτεχνικές βελτιώσεις, το άρθρο 1 διαμορφώνεται ως εξής:

«Άρθρο 1
Εκούσια εισφορά στο έργο διεθνών οργανισμών ή διεθνών οντοτήτων από το Ελληνικό Δημόσιο

1. Επιτρέπεται η καταβολή ενίσχυσης με εκούσια εισφορά από το Ελληνικό Δημόσιο του έργου διεθνών οργανισμών ή των συνιστώμενων από αυτούς οργάνων ή διεθνών οντοτήτων, ιδίως δεξαμενών σκέψης, οποιασδήποτε μορφής, στις οποίες συμμετέχει η χώρα ως μέλος ή ως παρατηρητής, σύμφωνα με τις αποφάσεις των διοικήσεων αυτών. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών, Εξωτερικών και του κατά περίπτωση αρμόδιου Υπουργού καθορίζονται το ύψος και η μορφή της εισφοράς.

2. Η δαπάνη για τις εισφορές της παρ. 1 βαρύνει τον προϋπολογισμό εξόδων του εκάστοτε αρμόδιου Υπουργείου.»

Άρθρο 86
Όρια δικαιωμάτων ψήφου για απεύθυνση υποχρεωτικής δημόσιας πρότασης - Τροποποίηση παρ. 3 άρθρου 7 ν. 3461/2006

Στην παρ. 3 του άρθρου 7 του ν. 3461/2006 (Α΄ 106), περί υποχρεωτικής δημόσιας πρότασης, οι λέξεις «άρθρο 16 του κ.ν. 2190/1920» αντικαθίστανται από τις λέξεις «άρθρο 50 του ν. 4548/2018 (Α΄ 104), περί μεταχείρισης των ιδίων μετοχών,» και, μετά από νομοτεχνικές βελτιώσεις, η παρ. 3 διαμορφώνεται ως εξής:
«3. Για τον υπολογισμό των ορίων που προβλέπονται στην παρ. 1, λαμβάνεται υπόψη το σύνολο των δικαιωμάτων ψήφου, η άσκηση των οποίων δεν απαγορεύεται από το άρθρο 50 του ν. 4548/2018 (Α΄ 104), περί μεταχείρισης των ιδίων μετοχών, ή από άλλες διατάξεις της κείμενης νομοθεσίας.»

Άρθρο 87
Τρόπος υπολογισμού δικαιωμάτων ψήφου για εξαγορά εταιρείας κατόπιν υποβολής δημόσιας πρότασης - Τροποποίηση παρ. 1 άρθρου 27 και παρ. 1 άρθρου 28 ν. 3461/2006

1. Στην παρ. 1 του άρθρου 27 του ν. 3461/2006 (Α΄ 106), περί δικαιώματος εξαγοράς, προστίθεται νέο δεύτερο εδάφιο και η παρ. 1 διαμορφώνεται ως εξής:
«1. Προτείνων, ο οποίος, μετά την υποβολή δημόσιας πρότασης προς όλους τους κατόχους κινητών αξιών της υπό εξαγορά εταιρείας και για το σύνολο των αξιών τους, κατέχει κινητές αξίες που αντιπροσωπεύουν τουλάχιστον ποσοστό ενενήντα τοις εκατό (90%) του συνόλου των δικαιωμάτων ψήφου της υπό εξαγορά εταιρείας, μπορεί να απαιτήσει τη μεταβίβαση σε αυτόν όλων των υπόλοιπων κινητών αξιών της υπό εξαγορά εταιρείας. Για τον υπολογισμό του ποσοστού που προβλέπεται στο πρώτο εδάφιο, λαμβάνεται υπόψη το σύνολο των δικαιωμάτων ψήφου, η άσκηση των οποίων δεν απαγορεύεται από το άρθρο 50 του ν. 4548/2018 (Α΄ 104), περί μεταχείρισης των ιδίων μετοχών, ή από άλλες διατάξεις της κείμενης νομοθεσίας.»
2. Στην παρ. 1 του άρθρου 28 του ν. 3461/2006, περί δικαιώματος εξόδου, προστίθεται νέο, δεύτερο, εδάφιο και η παρ. 1 διαμορφώνεται ως εξής:
«1. Ο προτείνων, ο οποίος μετά την υποβολή δημόσιας πρότασης προς όλους τους κατόχους κινητών αξιών της υπό εξαγορά εταιρείας και για το σύνολο των αξιών τους, κατέχει κινητές αξίες που αντιπροσωπεύουν ποσοστό τουλάχιστον ενενήντα τοις εκατό (90%) του συνόλου των δικαιωμάτων ψήφου της υπό εξαγορά εταιρείας, υποχρεούται για περίοδο τριών (3) μηνών από τη δημοσίευση των αποτελεσμάτων της δημόσιας πρότασης να αποκτήσει χρηματιστηριακά στην τιμή σε μετρητά που ισούται με το αντάλλαγμα της δημόσιας πρότασης όλες τις κινητές αξίες της υπό εξαγορά εταιρείας που θα του προσφερθούν. Για τον υπολογισμό του ποσοστού που προβλέπεται από το πρώτο εδάφιο, λαμβάνεται υπόψη το σύνολο των δικαιωμάτων ψήφου, η άσκηση των οποίων δεν απαγορεύεται από το άρθρο 50 του ν. 4548/2018 (Α΄ 104), περί μεταχείρισης των ιδίων μετοχών, ή από άλλες διατάξεις της κείμενης νομοθεσίας. Εφόσον το ζητήσουν οι κάτοχοι των κινητών αξιών της υπό εξαγορά εταιρείας, το τίμημα λαμβάνει τη μορφή των κινητών αξιών, που απετέλεσαν το αντικείμενο

της πρότασης και ισούται με το αντάλλαγμα της πρότασης. Με απόφαση της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς μπορεί να εξειδικεύεται η διαδικασία καταβολής και βεβαίωσης της καταβολής του ανταλλάγματος, η διαδικασία μεταβίβασης των κινητών αξιών και να ρυθμίζεται κάθε αναγκαία λεπτομέρεια.»

Άρθρο 88
Εγγραφή ορκωτών ελεγκτών λογιστών εποπτικού φορέα στο Δημόσιο Μητρώο - Τροποποίηση περ. β) παρ. 1 άρθρου 15 ν. 4449/2017

Στην περ. β) της παρ. 1 του άρθρου 15 του ν. 4449/2017 (Α΄ 7), περί εγγραφής των ορκωτών ελεγκτών λογιστών στο Δημόσιο Μητρώο, μετά τις λέξεις «παρέχει τις υπηρεσίες του», προστίθενται οι λέξεις «ή του εποπτικού φορέα, στον οποίο παρέχει τις υπηρεσίες του στο πλαίσιο καθηκόντων ποιοτικού ελέγχου» και η περ. β) διαμορφώνεται ως εξής:
«β) την επωνυμία και τον διακριτικό τίτλο, καθώς και τα πλήρη στοιχεία της επαγγελματικής διεύθυνσης και της διαδικτυακής διεύθυνσης της ελεγκτικής εταιρείας, στην οποία ή για λογαριασμό της οποίας ο ορκωτός ελεγκτής λογιστής παρέχει τις υπηρεσίες του ή του εποπτικού φορέα, στον οποίο παρέχει τις υπηρεσίες του στο πλαίσιο καθηκόντων ποιοτικού ελέγχου, ανεξάρτητα από τη νομική σχέση με την οποία παρέχονται οι υπηρεσίες αυτές,».

Άρθρο 89
Διατήρηση ιδιότητας ενεργού ορκωτού ελεγκτή λογιστή κατά τον χρόνο άσκησης καθηκόντων εντεταλμένων ελεγκτών διασφάλισης ποιότητας - Προσθήκη παρ. 5Α στο άρθρο 33 του ν. 4449/2017

Στο άρθρο 33 του ν. 4449/2017 (Α΄ 7), περί συστημάτων διασφάλισης ποιότητας, προστίθεται παρ. 5Α ως εξής:
«5Α. Οι εντεταλμένοι ελεγκτές διασφάλισης ποιότητας που κατέχουν επαγγελματική άδεια ορκωτού ελεγκτή λογιστή διατηρούν την ιδιότητά του ενεργού ορκωτού ελεγκτή λογιστή, καθώς και τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις, που απορρέουν από την ιδιότητά τους αυτή, καθ' όλη τη διάρκεια άσκησης των καθηκόντων τους, χωρίς, ωστόσο, να μπορούν να ασκούν το επάγγελμα του ορκωτού ελεγκτή λογιστή ή να εργάζονται για λογαριασμό ορκωτού ελεγκτή λογιστή ή ελεγκτικής εταιρείας ή του δικτύου τους.»

Άρθρο 90
Καταβληθείσες αποζημιώσεις σε συνταξιούχους της πρώην εταιρείας με την επωνυμία Ηλεκτρικοί Σιδηρόδρομοι Αθηνών Πειραιώς Ανώνυμη Εταιρεία (Η.Σ.Α.Π. Α.Ε.)

Καταβολές αποζημιώσεων πέραν των ορίων του άρθρου 339 του Κώδικα Εργατικού Δικαίου (π.δ. 62/2025, Α΄ 121), οι οποίες έγιναν σε συνταξιούχους της πρώην εταιρείας με την επωνυμία «Ηλεκτρικοί Σιδηρόδρομοι Αθηνών Πειραιώς Ανώνυμη Εταιρεία» (Η.Σ.Α.Π. Α.Ε.) από την 1η.1.2011 έως την 31η.12.2011 και βασίζονταν είτε σε Συλλογικές Συμβάσεις Εργασίας είτε σε αποφάσεις των Διοικητικών Συμβουλίων είτε σε ατομικές συμβάσεις εργασίας, θεωρούνται νόμιμες, κανονικές και τα επιπλέον καταβληθέντα ποσά δεν αναζητούνται.

Άρθρο 91
Ανέγερση ιερών ναών και εκτέλεση εκκλησιαστικών έργων

Εκκρεμείς διαγωνιστικές διαδικασίες για την ανέγερση ιερού ναού, στο πλαίσιο εκπλήρωσης σκοπού κοινωφελούς περιουσίας που διεξήχθησαν κατά τις διατάξεις του υπ' αρ. 55/1974 Κανονισμού «Περί μελέτης και εκτελέσεως απάντων των Εκκλησιαστικών έργων» (Α΄ 185), ανεξαρτήτως σε ποιο στάδιο βρίσκονται κατά τη δημοσίευση του παρόντος, θεωρούνται έγκυρες και νόμιμες, κατά παρέκκλιση των διατάξεων του Κώδικα κοινωφελών περιουσιών και σχολαζουσών κληρονομιών (ν. 4182/2013, Α΄ 185) και του ν. 5259/2025 (Α΄ 228).

Άρθρο 92
Ελάχιστα προσόντα Γενικού Διευθυντή του νομικού προσώπου ιδιωτικού δικαίου με την επωνυμία «Επιτροπή Ολυμπίων και Ζαππείου Κληροδοτήματος» - Τροποποίηση παρ. 3 άρθρου 147 ν. 5259/2025

Στο πρώτο εδάφιο της παρ. 3 του άρθρου 147 του ν. 5259/2025 (Α΄ 228), περί πλήρωσης θέσης Γενικού Διευθυντή, επέρχονται οι ακόλουθες τροποποιήσεις: α) στην περ. α), αα) οι λέξεις «Νομικής ή Οικονομικών Επιστημών» αντικαθίστανται από τις λέξεις «και μεταπτυχιακό δίπλωμα σπουδών από Ανώτατο Εκπαιδευτικό Ίδρυμα», αβ) μετά τις λέξεις «ισότιμο τίτλο», οι λέξεις «αντίστοιχης ειδικότητας σχολών» διαγράφονται, β) στο τέλος της περ. β), οι λέξεις «πολύ καλή γνώση μιας, τουλάχιστον, επιπλέον γλώσσας της Ευρωπαϊκής Ένωσης,» διαγράφονται, γ) στο τέλος της περ. γ), η λέξη «και» διαγράφεται, δ) η περ. δ) καταργείται και, μετά από νομοτεχνικές βελτιώσεις η παρ. 3 διαμορφώνεται ως εξής:
«3. Ως Γενικός Διευθυντής επιλέγεται πρόσωπο το οποίο διαθέτει κατ' ελάχιστον:
α) πτυχίο και μεταπτυχιακό δίπλωμα σπουδών από Ανώτατο Εκπαιδευτικό Ίδρυμα της ημεδαπής ή ακαδημαϊκά ισοδύναμο ή ισότιμο τίτλο της αλλοδαπής,
β) άριστη γνώση της αγγλικής, γαλλικής ή γερμανικής γλώσσας και
γ) δεκαετή προϋπηρεσία στον δημόσιο ή στον ιδιωτικό τομέα.
δ) [Καταργείται].
Η εξειδίκευση των διαδικασιών επιλογής, ιδίως της διενέργειας συνέντευξης, τυχόν πρόσθετα προσόντα του Γενικού Διευθυντή, καθώς και οι προϋποθέσεις της ανανέωσης της θητείας περιλαμβάνονται στον Εσωτερικό Κανονισμό της Επιτροπής.»

Άρθρο 93
Ανανέωση αποσπάσεων στην Αρχή Καταπολέμησης της Νομιμοποίησης Εσόδων από Εγκληματικές Δραστηριότητες - Τροποποίηση παρ. 5 άρθρου 51 ν. 4557/2018

Στην παρ. 5 του άρθρου 51 του ν. 4557/2018 (Α΄ 139), περί προσωπικού και λειτουργίας της Αρχής Καταπολέμησης της Νομιμοποίησης Εσόδων από Εγκληματικές Δραστηριότητες, προστίθεται πέμπτο εδάφιο και η παρ. 5 διαμορφώνεται ως εξής:
«5. Η χρονική διάρκεια των αποσπάσεων στην Αρχή ορίζεται σε τρία (3) έτη με δυνατότητα ισόχρονης ανανέωσης για μία (1) φορά και αρχίζει από την ημερομηνία ανάληψης υπηρεσίας του αποσπασμένου υπαλλήλου στην Αρχή. Η διαδικασία της απόσπασης των παρ. 2 και 3 ολοκληρώνεται μέσα σε προθεσμία ενός (1) μηνός από τη διαβίβαση της απόφασης του

Προέδρου της Αρχής στον φορέα προέλευσης, με την επιφύλαξη των αποσπάσεων των υπαλλήλων της περ. β) της παρ. 3.
Η απόσπαση ανανεώνεται, με την ίδια ως άνω διαδικασία δύο (2) μήνες πριν από τη λήξη της και λήγει οποτεδήποτε για λόγους αναγόμενους αποκλειστικά στην άσκηση των καθηκόντων του αποσπώμενου προσωπικού ή κατόπιν αίτησής του, ύστερα από απόφαση του Προέδρου της Αρχής.
Ο χρόνος υπηρεσίας των αποσπασμένων υπαλλήλων λογίζεται ως χρόνος πραγματικής υπηρεσίας στην οργανική τους θέση για τη βαθμολογική και μισθολογική τους εξέλιξη, καθώς και για κάθε άλλη συνέπεια.
Ειδικά για τους ένστολους από το Λιμενικό Σώμα - Ελληνική Ακτοφυλακή της περ. α) της παρ. 3, η ανανέωση της απόσπασης διενεργείται μετά από σύμφωνη γνώμη του αρμοδίου φορέα προέλευσης και δεν ισχύει ο περιορισμός των ανανεώσεων της απόσπασης του πρώτου εδαφίου της παρούσας.»

Άρθρο 94
Μείωση χρόνου υπηρεσίας για προαγωγή στον βαθμό του Προέδρου, Αντιπροέδρου και Παρέδρου του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους - Τροποποίηση παρ. 2 και 4 άρθρου 65 ν. 4831/2021

1. Στην παρ. 2 του άρθρου 65 του ν. 4831/2021 (Α΄ 170), περί προαγωγών λειτουργών του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους, επέρχονται οι ακόλουθες τροποποιήσεις: α) οι λέξεις «τέσσερα (4) τουλάχιστον έτη» αντικαθίστανται από τις λέξεις «τρία (3) τουλάχιστον έτη», β) οι λέξεις «τρία (3) έτη» αντικαθίστανται από τις λέξεις «δύο (2) τουλάχιστον έτη», γ) προστίθεται νέο δεύτερο εδάφιο και η παρ. 2 διαμορφώνεται ως εξής:
«2. Σε Πρόεδρο του ΝΣΚ, προάγεται Αντιπρόεδρος ή Νομικός Σύμβουλος, που έχει τρία (3) τουλάχιστον έτη υπηρεσίας στον βαθμό του Νομικού Συμβούλου και σε Αντιπρόεδρο του ΝΣΚ, προάγεται ο Νομικός Σύμβουλος, που έχει δύο (2) τουλάχιστον έτη υπηρεσίας στον βαθμό του Νομικού Συμβούλου. Η διετία πρέπει να έχει συμπληρωθεί την 1η Ιουλίου του έτους, κατά το οποίο κενώνεται η θέση που πρόκειται να καταληφθεί.»
2. Στην παρ. 4 του άρθρου 65 του ν. 4831/2021, οι λέξεις «πέντε (5)» αντικαθίστανται από τις λέξεις «τέσσερα (4)» και η παρ. 4 διαμορφώνεται ως εξής:
«4. Σε Πάρεδρο του ΝΣΚ, προάγεται Δικαστικός Πληρεξούσιος Α΄ που έχει τέσσερα (4) τουλάχιστον έτη υπηρεσίας στον βαθμό του Δικαστικού Πληρεξούσιου Α΄.»

Άρθρο 95
Ερμηνευτική διάταξη για την κατάργηση α) ασφαλιστικής κράτησης ενός τοις εκατό επί πληρωμών εργολάβων υπέρ του Ενιαίου Ταμείου Ανεξάρτητα Απασχολουμένων - Τομέα Σύνταξης Μηχανικών και Εργοληπτών Δημοσίων Έργων, β) πόρου υπέρ του Εθνικού Μετσόβιου Πολυτεχνείου, γ) ειδικών πόρων επί τεκμαρτών κερδών και πληρωμών εργολάβων

1. Κατά την αληθή έννοια της υποπερ. ιθ΄ της περ. 2.Α. της υποπαρ. ΙΑ.3 της παρ. ΙΑ του άρθρου πρώτου του ν. 4254/2014 (Α΄ 85), περί κατάργησης κρατήσεων, η κράτηση υπέρ του Ενιαίου Ταμείου Ανεξάρτητα Απασχολουμένων - Τομέα Σύνταξης Μηχανικών και Εργοληπτών Δημοσίων Έργων (Ε.Τ.Α.Α. - Τ.Σ.Μ.Ε.Δ.Ε.) της περ. β) της παρ. 1 του άρθρου 7

του α.ν. 2326/1940 (Α΄ 145), περί κράτησης υπέρ του Ε.Τ.Α.Α. - Τ.Σ.Μ.Ε.Δ.Ε., καταργείται μόνο για τις συμβάσεις που προκηρύσσονται μετά την 1η.1.2015.
2. Κατά την αληθή έννοια της υποπερ. ιθ΄ της περ. 2.Α. της υποπαρ. ΙΑ.3 της παρ. ΙΑ του άρθρου πρώτου του ν. 4254/2014, περί κατάργησης κρατήσεων, ο της παρ. 1 του άρθρου μόνου του ν. 546/1943 (Α΄ 284), όπως αυτός καθορίζεται με την περ. β) της παρ. 1 του άρθρου 7 του α.ν. 2326/1940, υπέρ του Εθνικού Μετσόβιου Πολυτεχνείου, καταργείται μόνο για τις συμβάσεις που προκηρύσσονται μετά την 1η.1.2015.
3. Κατά την αληθή έννοια της παρ. 14 του άρθρου 39 του ν. 4387/2016 (Α΄ 85), περί εισφορών αυτοτελώς απασχολουμένων και ελεύθερων επαγγελματιών, οι κρατήσεις της περ. ιη΄ της παρ. 1 του άρθρου 7 του α.ν. 2326/1940, υπέρ των πόρων του Ταμείου Συντάξεων Μηχανικών και Εργοληπτών Δημοσίων Έργων (Τ.Σ.Μ.Ε.Δ.Ε.) και της παρ. 34 του άρθρου 27 του ν. 2166/1993 (Α΄ 137), περί κράτησης υπέρ του Ε.Τ.Α.Α. -Τ.Σ.Μ.Ε.Δ.Ε., καταργούνται μόνο για τις συμβάσεις που προκηρύσσονται μετά την έναρξη ισχύος του ν. 4387/2016.

Άρθρο 96
Φόρος Προστιθέμενης Αξίας επί υπηρεσιών του Ανεξάρτητου Διαχειριστή Μεταφοράς Ηλεκτρικής Ενέργειας

1. Οι υπηρεσίες που παρέχει ο Ανεξάρτητος Διαχειριστής Μεταφοράς Ηλεκτρικής Ενέργειας (Α.Δ.Μ.Η.Ε.), οι οποίες απαιτούνται για τη μεταφορά της ηλεκτρικής ενέργειας μέσω του Ελληνικού Συστήματος Μεταφοράς Ηλεκτρικής Ενέργειας (ΕΣΜΗΕ) και την κάλυψη της ανάγκης των καταναλωτών ηλεκτρικής ενέργειας για διασφάλιση της ποιότητας και της αξιοπιστίας της τροφοδοσίας τους, συνιστούν υπηρεσίες με χαρακτήρα παρεπόμενο της παράδοσης ηλεκτρικής ενέργειας, συνδέονται άρρηκτα με αυτή και υπάγονται στον μειωμένο συντελεστή Φόρου Προστιθέμενης Αξίας (Φ.Π.Α.) έξι τοις εκατό (6%).
2. Η είσπραξη και απόδοση προς το Ελληνικό Δημόσιο, Φ.Π.Α., με την εφαρμογή μειωμένου συντελεστή που έχει γίνει μέχρι την έναρξη ισχύος του παρόντος από τον Α.Δ.Μ.Η.Ε., για υπηρεσίες οι οποίες απαιτούνται για τη μεταφορά της ηλεκτρικής ενέργειας μέσω του ΕΣΜΗΕ και την κάλυψη της ανάγκης των καταναλωτών ηλεκτρικής ενέργειας για διασφάλιση της ποιότητας και της αξιοπιστίας της τροφοδοσίας τους, καλύπτουν πλήρως τη φορολογική υποχρέωση, ως προς την είσπραξη και απόδοση του Φ.Π.Α., σε σχέση με τις τιμολογηθείσες υπηρεσίες. Δηλώσεις Φ.Π.Α. που έχουν υποβληθεί για περιόδους μέχρι την έναρξη ισχύος του παρόντος, και οι οποίες αφορούν σε πράξεις του πρώτου εδαφίου, θεωρούνται ακριβείς ως προς τον εφαρμοστέο συντελεστή.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ζ΄
ΕΞΟΥΣΙΟΔΟΤΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΜΕΡΟΥΣ Ε΄

Άρθρο 97
Εξουσιοδοτικές διατάξεις Κεφαλαίου Γ΄ Μέρους Ε΄

Με απόφαση του οικείου Διοικητικού Συμβουλίου, μετά από εισήγηση του διευθύνοντος συμβούλου, καθορίζονται οι θέσεις των Γενικών Διευθυντών που πληρώνονται με τη διαδικασία της παρ. 1 του άρθρου 68, τα κριτήρια πρόσληψης, η διάρκεια και οι λοιποί όροι των σχετικών συμβάσεων για τις εταιρείες του άρθρου 68. Με όμοια απόφαση καθορίζονται

οι θέσεις Διευθυντών της παρ. 2 του άρθρου 68, εφόσον συντρέχουν ειδικοί λόγοι που δικαιολογούνται από τη φύση, τις συνθήκες της αγοράς εργασίας και τις αυξημένες απαιτήσεις των καθηκόντων.

Άρθρο 98
Εξουσιοδοτικές διατάξεις Κεφαλαίου ΣΤ΄ Μέρους Ε΄

Με κοινή απόφαση του Υπουργού στον οποίο έχουν ανατεθεί οι αρμοδιότητες της Γενικής Γραμματείας Επικοινωνίας και Ενημέρωσης του άρθρου 28 του ν. 4622/2019 (Α΄ 133) και του Υπουργού Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών καθορίζονται η αρμόδια δημόσια αρχή, ο τρόπος, ο χρόνος, τα ελάχιστα δικαιολογητικά που απαιτούνται για την κατάθεση της αίτησης του περιφερειακού τηλεοπτικού σταθμού, οι προϋποθέσεις που πρέπει να πληρούνται για να καταστεί δικαιούχος ενίσχυσης του άρθρου 79, η διαδικασία και ο χρόνος καταβολής της ενίσχυσης εκ μέρους του Ελληνικού Δημοσίου, ο αποδέκτης του ποσού της ενίσχυσης και κάθε άλλο αναγκαίο τεχνικό και λεπτομερειακό ζήτημα.

ΜΕΡΟΣ ΣΤ΄
ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΑΣ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΥ ΕΘΝΙΚΗΣ ΑΜΥΝΑΣ, ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΥ ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ, ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΥ ΠΑΙΔΕΙΑΣ, ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ ΚΑΙ ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ, ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΥ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΤΟΥ ΠΟΛΙΤΗ, ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΥ ΥΠΟΔΟΜΩΝ ΚΑΙ ΜΕΤΑΦΟΡΩΝ ΚΑΙ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΥ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α΄
ΡΥΘΜΙΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΑΕΡΟΠΟΡΙΚΗ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑ Α.Ε. ΚΑΙ ΑΛΛΕΣ ΡΥΘΜΙΣΕΙΣ ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΑΣ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΥ ΕΘΝΙΚΗΣ ΑΜΥΝΑΣ

Άρθρο 99
Προσλήψεις της Ελληνικής Αεροπορικής Βιομηχανίας Α.Ε. και των θυγατρικών εταιρειών της - Τροποποίηση παρ. 3 άρθρου 103 ν. 5079/2023

Στο πρώτο εδάφιο της παρ. 3 του άρθρου 103 του ν. 5079/2023 (Α΄ 215), περί ρυθμίσεων για την Ελληνική Αεροπορική Βιομηχανία Α.Ε., μετά τις λέξεις «με αναλογική εφαρμογή των άρθρων» προστίθενται οι λέξεις «29Α και» και η παρ. 3 διαμορφώνεται ως εξής:
«3. Οι προσλήψεις της Εταιρείας γίνονται με αναλογική εφαρμογή των άρθρων 29Α και 30 έως 32 του ν. 4972/2022. Επιτρέπεται ο δανεισμός ή η διάθεση υπαλλήλων μεταξύ της Εταιρείας και των θυγατρικών της. Είναι δυνατή η απόσπαση στρατιωτικού προσωπικού του Υπουργείου Εθνικής Άμυνας στην Εταιρεία μετά από απόφαση του Υπουργού Εθνικής Άμυνας κατά παρέκκλιση της παρ. 4 του άρθρου 8 του ν. 3978/2011 (Α΄ 137) και κάθε άλλης διάταξης. Το στρατιωτικό προσωπικό που υπηρετεί στην Εταιρεία υπάγεται διοικητικά στην Υπηρεσία Πολεμικής Αεροπορίας Ελέγχου Αεροπορικής Βιομηχανίας και αμείβεται σύμφωνα με τον ν. 4472/2017 (Α΄ 74), η δε δαπάνη μισθοδοσίας του αποσπασμένου προσωπικού βαρύνει την Εταιρεία. Ο χρόνος υπηρεσίας στην Εταιρεία του προσωπικού των Ενόπλων Δυνάμεων λογίζεται, για κάθε συνέπεια, ως χρόνος πραγματικής υπηρεσίας στον Κλάδο που ανήκουν.»

Άρθρο 100
Συνδεδεμένες εταιρείες με την Ελληνική Αεροπορική Βιομηχανία Α.Ε. - Προσθήκη παρ. 4Β στο άρθρο 1 του ν. 3429/2005

Στο άρθρο 1 του ν. 3429/2005 (Α΄ 314), περί των ορισμών και του πεδίου εφαρμογής αυτού, προστίθεται παρ. 4Β ως εξής:
«4Β. Υπό την επιφύλαξη των διατάξεων του ενωσιακού δικαίου και εφόσον δεν αποτελούν φορείς της Γενικής Κυβέρνησης, σύμφωνα με την παρ. 1 του άρθρου 14 του ν. 4270/2014 (Α΄ 143), τα συνδεδεμένα νομικά πρόσωπα της ανώνυμης εταιρείας με την επωνυμία «Ελληνική Αεροπορική Βιομηχανία Α.Ε.» και τον διακριτικό τίτλο «Ε.Α.Β. Α.Ε.», όταν δεν εξυπηρετούν σκοπό δημοσίου συμφέροντος, δεν είναι δημόσιες επιχειρήσεις, κατά την έννοια του παρόντος νόμου, δεν είναι αναθέτουσες αρχές, δεν συνάπτουν δημόσιες συμβάσεις, δεν εφαρμόζονται οι κανόνες του δημοσίου λογιστικού και υπάγονται στον ν. 4548/2018 (Α΄ 104), περί ανωνύμων εταιρειών.»

Άρθρο 101
Χορήγηση επιδόματος ειδικών συνθηκών στους εργαζομένους στις εγκαταστάσεις της Ελληνικής Αεροπορικής Βιομηχανίας Α.Ε. - Αντικατάσταση άρθρου 7 ν. 4690/2020

Το άρθρο 7 του ν. 4690/2020 (Α΄ 104), περί της χορήγησης επιδόματος επικίνδυνης και ανθυγιεινής εργασίας στους εργαζομένους στην Ελληνική Αεροπορική Βιομηχανία, αντικαθίσταται ως εξής:

«Άρθρο 7
Χορήγηση επιδόματος ειδικών συνθηκών στους εργαζομένους στις εγκαταστάσεις της Ελληνικής Αεροπορικής Βιομηχανίας Α.Ε.

1. Στους εργαζομένους στις εγκαταστάσεις της Ελληνικής Αεροπορικής Βιομηχανίας Ανώνυμη Εταιρεία (Ε.Α.Β. Α.Ε.) στον Δήμο Τανάγρας της Περιφερειακής Ενότητας Βοιωτίας χορηγείται μηνιαίο επίδομα ειδικών συνθηκών. Το ύψος του επιδόματος καθορίζεται, ανά κατηγορία, ως εξής:
α) Διακόσια (200) ευρώ για την κατηγορία Α΄,
β) Εκατόν πενήντα (150) ευρώ για την κατηγορία Β΄,
γ) Εκατόν πέντε (105) ευρώ για την κατηγορία Γ΄.
2. Στην κατηγορία Α΄ συμπεριλαμβάνονται:
α) Οι χρώστες Α/Φ, οι πλύντες Α/Φ, οι τεχνικοί επιφανειακών διεργασιών και οι αντίστοιχοι επιθεωρητές ελέγχου ποιότητας,
β) Οι επιθεωρητές NDT μη καταστροφικών ελέγχων αεροσκαφών και οι αντίστοιχοι επιθεωρητές ελέγχου ποιότητας, εφόσον εργάζονται στα συνεργεία χρώσης Α/Φ, αντιδιαβρωτικής προστασίας και επιμεταλλώσεων και
γ) Οι ηλεκτρολόγοι των υποσταθμών ρεύματος υψηλής τάσης.
3. Στην κατηγορία Β΄ συμπεριλαμβάνονται:
α) το άμεσο παραγωγικό προσωπικό και οι αντίστοιχοι επιθεωρητές ελέγχου ποιότητας,
β) το τεχνικό προσωπικό συντήρησης εγκαταστάσεων,
γ) οι ιατροί, οι νοσηλευτές και οι οδηγοί ασθενοφόρου,
δ) οι τεχνικοί ασφαλείας και οι τεχνικοί προστασίας περιβάλλοντος,

ε) οι πυροσβέστες, οι συντηρητές συστημάτων πυρασφαλείας και οι φύλακες ασφάλειας εγκαταστάσεων.
4. Στην κατηγορία Γ΄ περιλαμβάνεται το λοιπό έμμεσο προσωπικό της εταιρείας, πλην των εργαζομένων οι οποίοι ασκούν αποκλειστικά διοικητικά καθήκοντα.
5. Το ανωτέρω επίδομα καταβάλλεται και για όσο διάστημα οι εργαζόμενοι τελούν σε θεσμοθετημένες άδειες (κανονικές, συνδικαλιστικές, ειδικές, εκπαιδευτικές μικρής διάρκειας έως δύο (2) μηνών, διευκόλυνσης υπαλλήλων με οικογενειακές υποχρεώσεις, μητρότητας και ανατροφής παιδιού) σε βραχυχρόνια αναρρωτική άδεια έως έξι (6) ημέρες κατ' έτος, καθώς και σε αυτή που χορηγείται από δημόσια νοσοκομεία, κέντρα υγείας του Δημοσίου, πανεπιστημιακές κλινικές, νοσηλευτικούς σχηματισμούς του τέως Ι.Κ.Α. και ιδιωτικές κλινικές, εφόσον έχει προηγηθεί νοσηλεία σε αυτές, η οποία αποδεικνύεται με σχετικά παραστατικά στοιχεία.
6. Σε περίπτωση απομάκρυνσης του εργαζομένου, για οποιονδήποτε λόγο, όπως, ενδεικτικά, η μετακίνηση, η απόσπαση, η μετάθεση, η μετάταξη, η διάθεση από τα καθήκοντα και τις συνθήκες, τα οποία δικαιολογούν τη χορήγηση του επιδόματος, διακόπτεται ισοχρόνως η καταβολή του, με ευθύνη του οικείου προϊσταμένου και του οικείου Διευθυντή, εκτός εάν η οικεία μονάδα συνιστά αυτοτελή Τομέα, ευθύνονται ο οικείος Γενικός Διευθυντής ή, ελλείψει αυτού, ο Διευθύνων Σύμβουλος.
7. Ποσά που καταβλήθηκαν μέχρι την έναρξη ισχύος του παρόντος ως επίδομα του άρθρου 7 του ν. 4690/2020, ανεξαρτήτως του ύψους τους, λογίζεται ότι καταβλήθηκαν νόμιμα και δεν αναζητούνται.
8. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών και Εθνικής Άμυνας δύναται να αναπροσαρμόζονται το ύψος του επιδόματος του παρόντος, οι κατηγορίες χορήγησής του και οι εργαζόμενοι που εμπίπτουν στις κατηγορίες αυτές.»

Άρθρο 102
Κίνητρο παραμονής στην εργασία εργαζομένων και καταβολές προς το προσωπικό της Ελληνικής Αεροπορικής Βιομηχανίας Α.Ε. - Τροποποίηση παρ. 5 και 6 άρθρου 78 ν. 5195/2025

1. Στην παρ. 5 του άρθρου 78 του ν. 5195/2025 (Α΄ 73), περί ρυθμίσεων για την Ελληνική Αεροπορική Βιομηχανία Α.Ε., μετά τις λέξεις «που καταβλήθηκαν» προστίθενται οι λέξεις «και καταβάλλονται» και μετά τις λέξεις «θεωρούνται νόμιμα» προστίθενται οι λέξεις «και δεν αναζητούνται» και η παρ. 5 διαμορφώνεται ως εξής:
«5. Ποσά που καταβλήθηκαν και καταβάλλονται στο προσωπικό της Ε.Α.Β. Α.Ε. ως κίνητρο παραμονής στην εργασία και τα οποία προβλέπονται στις συλλογικές συμβάσεις εργασίας, κατά παρέκκλιση του άρθρου 2 του α.ν. 173/1967 (Α΄ 189) σε συνδυασμό με την παρ. 13 του άρθρου 21 του ν. 3144/2003 (Α΄ 111), θεωρούνται νόμιμα και δεν αναζητούνται.».
2. Στην παρ. 6 του άρθρου 78 του ν. 5195/2025 μετά από τις λέξεις «σύμφωνα με τις παραγράφους 1, 2,» προστίθεται ο αριθμός «3,» και η παρ. 6 διαμορφώνεται ως εξής:
«6. Καταβολές προς το προσωπικό της Ελληνικής Αεροπορικής Βιομηχανίας (Ε.Α.Β.) Α.Ε. που έχουν γίνει μέχρι την έναρξη ισχύος του παρόντος σύμφωνα με τις παραγράφους 1, 2, 3, 4 και 5, θεωρούνται νόμιμες και δεν αναζητούνται.»

Άρθρο 103
Εκμεταλλεύσεις εξυπηρέτησης προσωπικού - Τροποποίηση παρ. 6 και προσθήκη παρ. 6Α και 6Β στο άρθρο 18 του ν.δ. 721/1970

1. Η παρ. 6 του άρθρου 18 του ν.δ. 721/1970 (Α΄ 251), περί εκμεταλλεύσεων εξυπηρέτησης προσωπικού αντικαθίσταται ως εξής:
«6. Τμήμα των κερδών των Εκμεταλλεύσεων εξυπηρέτησης προσωπικού, το οποίο καθορίζεται κάθε φορά με απόφαση του Υπουργού Εθνικής Άμυνας, παραχωρείται στα Ασφαλιστικά Ταμεία των οικείων Κλάδων. Ο Υπουργός Εθνικής Άμυνας δύναται, με απόφασή του, να διαθέτει πάσης φύσης περιουσιακά στοιχεία, τα οποία αποκτήθηκαν από κεφάλαια των εν λόγω Εκμεταλλεύσεων πριν από την ισχύ του παρόντος ή και μετά από αυτήν, στο Μετοχικό Ταμείο του οικείου Κλάδου, είτε με τίμημα, το οποίο καθορίζεται στην ίδια απόφαση και περιέρχεται στα κεφάλαια εκτός του Κρατικού Προϋπολογισμού, είτε δωρεάν.».
2. Στο άρθρο 18 του ν.δ. 721/1970, περί εκμεταλλεύσεων εξυπηρέτησης προσωπικού προστίθενται παρ. 6Α και 6Β ως εξής:
«6Α. Αν ο Υπουργός Εθνικής Άμυνας ή το εξουσιοδοτούμενο από αυτόν όργανο αποφασίσει την οριστική διακοπή λειτουργίας ή την ανασυγκρότηση Εκμετάλλευσης εξυπηρέτησης προσωπικού για έναν ή για όλους τους Κλάδους, η περιουσία της Εκμετάλλευσης, κατά το μέρος που προέρχεται από κεφάλαια εκτός του Κρατικού Προϋπολογισμού, δύναται να περιέρχεται σε έναν ή περισσότερους από τους παρακάτω φορείς:
α) Στα Μετοχικά Ταμεία των οικείων Κλάδων, ως έκτακτος πόρος τους,
β) στους οικείους Ειδικούς Κλάδους Οικονομικής Ενίσχυσης Μερισματούχων, ως έκτακτος πόρος τους,
γ) σε άλλη Εκμετάλλευση του οικείου Κλάδου, η οποία λειτουργεί με παραπλήσιο σκοπό με αυτόν της διαλυόμενης ή ανασυγκροτούμενης και αναλαμβάνει την εξυπηρέτηση προσωπικού για λογαριασμό της, με σκοπό τη χρηματοοικονομική ενίσχυση του κεφαλαίου της.
6Β. Με απόφαση του Υπουργού Εθνικής Άμυνας, μετά από γνώμη του Ανώτατου Συμβουλίου του οικείου Κλάδου των άρθρων 18 έως 20 του ν. 2292/1995 (Α΄ 35), καθορίζονται ο τρόπος διάθεσης των κεφαλαίων και κάθε άλλη αναγκαία λεπτομέρεια για την εφαρμογή της παρ. 6Α.»
3. Τα κεφάλαια Εκμεταλλεύσεων εξυπηρέτησης προσωπικού που κατά την έναρξη ισχύος του παρόντος τηρούνται προσωρινά σε άλλη Εκμετάλλευση λόγω οριστικής διακοπής της λειτουργίας τους ή της ανασυγκρότησης τους, δύνανται να διατίθενται σύμφωνα με την παρ. 6Α του άρθρου 18 του ν.δ. 721/1970.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β΄
ΣΥΝΤΑΞΙΟΔΟΤΙΚΕΣ ΡΥΘΜΙΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΑΕΡΟΠΟΡΙΚΗ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑ Α.Ε.

Άρθρο 104
Πρόσληψη στρατιωτικών εν αποστρατεία στην Ελληνική Αεροπορική Βιομηχανία Α.Ε. - Προσθήκη παρ. 5 στο άρθρο 8 του ν. 3978/2011

Στο άρθρο 8 του ν. 3978/2011 (Α΄ 137), περί των κανόνων διαφάνειας και δεοντολογίας που εφαρμόζουν τα όργανα των Ενόπλων Δυνάμεων, προστίθεται παρ. 5 ως εξής:
«5. Η παρ. 4 δεν εφαρμόζεται για την πρόσληψη εν αποστρατεία στελεχών των Ενόπλων Δυνάμεων στην Ελληνική Αεροπορική Βιομηχανία Α.Ε. (Ε.Α.Β. Α.Ε.), με συμβάσεις εργασίας ιδιωτικού δικαίου ορισμένου χρόνου. Τα ως άνω στελέχη:
α) κατατάσσονται σε μισθολογικά κλιμάκια βάσει της προϋπηρεσίας τους στις Ένοπλες Δυνάμεις,
β) εξαιρούνται από την εφαρμογή της παρ. 2 του άρθρου 20 του ν. 4387/2016 (Α΄ 85), περί απασχόλησης συνταξιούχων.
Με απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου της ΕΑΒ ΑΕ, καθορίζονται η διάρκεια των συμβάσεων, τα προσόντα, η διαδικασία επιλογής και κάθε αναγκαία λεπτομέρεια για την εφαρμογή του παρόντος.»

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ΄
ΡΥΘΜΙΣΕΙΣ ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΑΣ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΥ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΤΟΥ ΠΟΛΙΤΗ

Άρθρο 105
Εκσυγχρονισμός του πλαισίου λειτουργίας του Κέντρου Μελετών Ασφαλείας - Τροποποίηση ν. 3387/2005

1. Στην παρ. 2 του άρθρου 3 του ν. 3387/2005 (Α΄ 224), περί σκοπού, επέρχονται οι ακόλουθες τροποποιήσεις: α) η περ. ια΄ αντικαθίσταται, β) προστίθενται περ. ιβ΄ και ιγ΄ και οι περ. ια΄ έως ιγ΄ διαμορφώνονται ως εξής:
«ια. αποτελεί φορέα πιστοποίησης διαδικασιών, μελετών, σχεδίων και τεχνολογικών συστημάτων για την ασφάλεια φορέων, οργανισμών και επιχειρήσεων του ιδιωτικού και δημόσιου τομέα και προσόντων φυσικών προσώπων για ειδικότητες των οποίων οι άδειες ασκήσεως επαγγέλματος χορηγούνται από το Υπουργείο Προστασίας του Πολίτη,
ιβ. καταγράφει και ταξινομεί σε ενοποιημένο αποθετήριο τα αποτελέσματα των ερευνητικών έργων των φορέων του Υπουργείου Προστασίας του Πολίτη,
ιγ. υποστηρίζει τεχνικά, επιστημονικά και συμβουλευτικά τη Γενική Γραμματεία Προστασίας Κρίσιμων Οντοτήτων του Υπουργείου Προστασίας του Πολίτη στο πλαίσιο εφαρμογής του ν. 5236/2025 (Α΄ 175).»
2. Στον ν. 3387/2005, προστίθεται άρθρο 3Α ως εξής:

«Άρθρο 3Α
Σύσταση Μητρώου Συνεργατών Πιστοποίησης

Συστήνεται στο Υπουργείο Προστασίας του Πολίτη ηλεκτρονική βάση δεδομένων με την επωνυμία «Μητρώο Συνεργατών Πιστοποίησης» (εφεξής: «Μητρώο»), με σκοπό την πιστοποίηση των προσόντων φυσικών προσώπων σε ειδικότητες για τις οποίες η άδεια άσκησης επαγγέλματος χορηγείται από το Υπουργείο Προστασίας του Πολίτη, κατά την περ. ια΄ της παρ. 2 του άρθρου 3. Η λειτουργία και η οργάνωση του Μητρώου ρυθμίζονται με απόφαση του Δ.Σ. του ΚΕ.ΜΕ.Α., που δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.»
3. Η περ. β΄ του άρθρου 4 του ν. 3387/2005, περί οργάνων της Διοίκησης, αντικαθίσταται ως εξής:

«β. Ο Πρόεδρος του Διοικητικού Συμβουλίου, ο οποίος επιλέγεται σύμφωνα με τον ν. 5062/2023 (Α΄ 183).»

4. Στην παρ. 1 του άρθρου 5 του ν. 3387/2005, περί Διοικητικού Συμβουλίου, το δεύτερο εδάφιο αντικαθίσταται και η παρ. 1 διαμορφώνεται ως εξής:

«1. Το Διοικητικό Συμβούλιο (Δ.Σ.) είναι επταμελές και αποτελείται από τον Πρόεδρο, τον Αντιπρόεδρο και πέντε (5) μέλη, που διορίζονται με απόφαση του Υπουργού Δημόσιας Τάξης, μετά από επιλογή από επιστήμονες και προσωπικότητες με κύρος και εμπειρία σε θέματα σχετικά με τους σκοπούς του ΚΕ.ΜΕ.Α.. Για τη θητεία του Προέδρου, του Αντιπροέδρου και των μελών του Δ.Σ. ισχύει η παρ. 1 του άρθρου 10 του ν. 5062/2023 (Α΄ 183). Ο Πρόεδρος, ο Αντιπρόεδρος και τα μέλη του Δ.Σ. είναι ελευθέρως ανακλητά και η αντικατάστασή τους, για το υπόλοιπο της θητείας, γίνεται με την ίδια διαδικασία. Μετά τη λήξη της θητείας των μελών του Δ.Σ. αυτά εξακολουθούν να εκτελούν κανονικά τα καθήκοντά τους για εύλογο χρόνο, που δεν μπορεί να υπερβαίνει τους τρεις (3) μήνες. Το Δ.Σ. συνεδριάζει τακτικά τουλάχιστον 2 φορές κάθε μήνα και έκτακτα όποτε απαιτείται.»

5. Το άρθρο 7 του ν. 3387/2005, περί Διευθυντή και Αναπληρωτή Διευθυντή, αντικαθίσταται ως εξής:

«Άρθρο 7
Πρόεδρος του Διοικητικού Συμβουλίου

1. Ο Πρόεδρος του Διοικητικού Συμβουλίου έχει τις εξής αρμοδιότητες:

α) Διευθύνει το ΚΕ.ΜΕ.Α., συντονίζει τη δράση των τομέων και επιβλέπει την εκτέλεση των αποφάσεων του Δ.Σ.,

β) μεριμνά για την κατάρτιση του προϋπολογισμού, του ισολογισμού και του απολογισμού,

γ) καταρτίζει και υποβάλλει στο Δ.Σ. προς έγκριση το πλαίσιο της γενικότερης δράσης του ΚΕ.ΜΕ.Α.,

δ) μεριμνά για την εφαρμογή της επικοινωνιακής πολιτικής,

ε) εισηγείται στο Δ.Σ. την πρόσληψη και τοποθέτηση του ειδικού επιστημονικού προσωπικού,

στ) ασκεί κάθε άλλη αρμοδιότητα που του ανατίθεται από τον εσωτερικό κανονισμό ή με αποφάσεις του Δ.Σ.»

6. Στο άρθρο 11 του ν. 3387/2005, περί εξουσιοδοτικών διατάξεων, προστίθεται παρ. 4 ως εξής:

«4. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών και Προστασίας του Πολίτη, μετά από εισήγηση του Δ.Σ. του ΚΕ.ΜΕ.Α., ορίζονται η αποζημίωση που καταβάλλεται στους ενταγμένους στο Μητρώο του άρθρου 3Α, ανάλογα με το έργο τους, η διαδικασία, ο τρόπος καταβολής της και κάθε άλλο σχετικό θέμα, μη εφαρμοζόμενων των διατάξεων περί δημοσίων συμβάσεων.»

7. Όπου στην κείμενη νομοθεσία, κατά την έναρξη ισχύος του παρόντος, αναφέρονται ο Διευθυντής και Αναπληρωτής Διευθυντής ΚΕ.ΜΕ.Α. νοείται εφεξής ο Πρόεδρος του Διοικητικού Συμβουλίου ΚΕ.ΜΕ.Α..

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Δ΄
ΡΥΘΜΙΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΟ ΕΛΛΗΝΙΚΟ ΚΕΝΤΡΟ ΕΜΠΕΙΡΟΓΝΩΜΟΣΥΝΗΣ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΩΝ ΜΕΤΑΡΡΥΘΜΙΣΕΩΝ - REFORM GREECE ΚΑΙ ΓΙΑ ΣΧΟΛΙΚΕΣ ΚΤΙΡΙΑΚΕΣ ΥΠΟΔΟΜΕΣ ΟΡΓΑΝΙΣΜΩΝ ΤΟΠΙΚΗΣ ΑΥΤΟΔΙΟΙΚΗΣΗΣ ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΑΣ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΥ ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ

Άρθρο 106
Μετατροπή της σχέσης εργασίας της θέσης δημοσιογράφου του Ελληνικού Κέντρου Εμπειρογνωμοσύνης Διοικητικών Μεταρρυθμίσεων - Reform Greece - Τροποποίηση παρ. 2 άρθρου 81 ν. 5225/2025

Στο πρώτο εδάφιο της παρ. 2 του άρθρου 81 του ν. 5225/2025 (Α΄ 152), περί της σύστασης θέσεων προσωπικού, πριν από τη λέξη «Χρόνου», η λέξη «Ορισμένου» αντικαθίσταται από τη λέξη «Αορίστου» και η παρ. 2 διαμορφώνεται ως εξής:
«2. Επιπλέον των θέσεων της παρ. 1, συνιστώνται μία (1) θέση νομικού συμβούλου για τη στελέχωση του Γραφείου Νομικής Υποστήριξης και μία (1) θέση δημοσιογράφου με σχέση εργασίας Ιδιωτικού Δικαίου Αορίστου Χρόνου για τη στελέχωση του Γραφείου Επικοινωνίας. Η έκδοση του Εσωτερικού Κανονισμού της παρ. 2 του άρθρου 90 δεν αποτελεί προϋπόθεση για τις προσλήψεις της παρούσας.»

Άρθρο 107
Πλήρωση της θέσης νομικού συμβούλου και δημοσιογράφου του Ελληνικού Κέντρου Εμπειρογνωμοσύνης Διοικητικών Μεταρρυθμίσεων - Reform Greece - Τροποποίηση παρ. 2 άρθρου 82 ν. 5225/2025

Στην παρ. 2 του άρθρου 82 του ν. 5225/2025 (Α΄ 152), περί της στελέχωσης, επέρχονται οι ακόλουθες τροποποιήσεις:
α) στο πρώτο εδάφιο, οι λέξεις «σύμφωνα με τις διατάξεις του Κώδικα Δικηγόρων (ν. 4194/2013, Α΄ 208)» αντικαθίστανται από τις λέξεις «με απόφαση του Γενικού Διευθυντή, ύστερα από δημόσια πρόσκληση εκδήλωσης ενδιαφέροντος και μετά από εισήγηση Τριμελούς Επιτροπής Αξιολόγησης των υποψηφιοτήτων»,
β) προστίθενται νέα εδάφια, δεύτερο και τρίτο,
γ) στο νέο τέταρτο εδάφιο, μετά από τις λέξεις «Διεύθυνσης Διοικητικής Υποστήριξης» διαγράφονται οι λέξεις «του Κέντρου»,
δ) και προστίθενται εδάφια πέμπτο και έκτο, και η παρ. 2 διαμορφώνεται ως εξής:
«2. Η πλήρωση της θέσης του νομικού συμβούλου της παρ. 2 του άρθρου 81 διενεργείται με απόφαση του Γενικού Διευθυντή, ύστερα από δημόσια πρόσκληση εκδήλωσης ενδιαφέροντος και μετά από εισήγηση Τριμελούς Επιτροπής Αξιολόγησης των υποψηφιοτήτων.
Η Τριμελής Επιτροπή Αξιολόγησης αποτελείται από τον Υπηρεσιακό Γραμματέα του Υπουργείου Εσωτερικών, τον Προϊστάμενο της Διεύθυνσης Διοικητικής Υποστήριξης και τον Προϊστάμενο της Διεύθυνσης Διεθνούς Συνεργασίας και Μεταρρυθμίσεων, με τους νόμιμους αναπληρωτές τους.
Για την επιλογή του νομικού συμβούλου εφαρμόζονται τα κριτήρια της περ. η΄ της παρ. 2 του άρθρου 43 του Κώδικα Δικηγόρων (ν. 4194/2013, Α΄ 208).

Η πλήρωση της θέσης του δημοσιογράφου της παρ. 2 του άρθρου 81 διενεργείται με απόφαση του Γενικού Διευθυντή, μετά από εισήγηση της Διεύθυνσης Διοικητικής Υποστήριξης.

Οι υποψήφιοι για τη θέση του δημοσιογράφου πρέπει να είναι είτε μέλη αναγνωρισμένου στην Ελλάδα επαγγελματικού σωματείου δημοσιογράφων είτε να διαθέτουν τουλάχιστον διετή προϋπηρεσία σε ημερήσια πολιτική ή οικονομική εφημερίδα, σε περιοδικό ευρείας κυκλοφορίας ή στη ραδιοφωνία ή την τηλεόραση, η οποία αποδεικνύεται από την καταβολή εισφορών στον οικείο ασφαλιστικό φορέα με την ιδιότητα του δημοσιογράφου.

Η θέση του δημοσιογράφου δύναται να καλύπτεται και με απόσπαση υπαλλήλων αντίστοιχων προσόντων από φορείς του δημόσιου τομέα, σύμφωνα με τις κείμενες διατάξεις περί αποσπάσεων.»

Άρθρο 108

Διεύρυνση δυνατοτήτων στελέχωσης Ελληνικού Κέντρου Εμπειρογνωμοσύνης Διοικητικών Μεταρρυθμίσεων - Μεταβατική διοικητική και οικονομική υποστήριξη του Ελληνικού Κέντρου Εμπειρογνωμοσύνης Διοικητικών Μεταρρυθμίσεων - Reform Greece - Μεταβατική ρύθμιση για τη συγκρότηση της Τριμελούς Επιτροπής Αξιολόγησης και την εισήγηση για την πλήρωση θέσεων προσωπικού - Προσθήκη παρ. 4 και 5 στο άρθρο 90 και τροποποίηση παρ. 1, αντικατάσταση παρ. 5 και προσθήκη παρ. 7 στο άρθρο 91 του ν. 5225/2025

1. Στο άρθρο 90 του ν. 5225/2025 (Α΄ 152), περί εξουσιοδοτικών διατάξεων, προστίθενται παρ. 4, 5 και 6 ως εξής:

«4. Με απόφαση του Υπουργού Εσωτερικών δύναται να παραταθεί το χρονικό διάστημα του πρώτου εδαφίου της παρ. 5 του άρθρου 91.

5. Με απόφαση του Υπουργού Εσωτερικών διαπιστώνεται η έναρξη λειτουργίας των Υπηρεσιών του Κέντρου και η λήξη της μεταβατικής περιόδου της οικονομικής και διοικητικής υποστήριξης από τη Γενική Διεύθυνσης Οικονομικών και Διοικητικών Υπηρεσιών του τομέα Διοικητικής Ανασυγκρότησης του Υπουργείου Εσωτερικών για την εφαρμογή της παρ. 5 του άρθρου 91.

6. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Εσωτερικών και Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών, δύναται να ρυθμίζεται και κάθε άλλο ειδικότερα ζήτημα για την ομαλή ολοκλήρωση της μετάβασης.»

2. Στην παρ. 1 του άρθρου 91 του ν. 5225/2025, περί μεταβατικών διατάξεων του Μέρους Β΄ αυτού, επέρχονται οι ακόλουθες τροποποιήσεις: α) στο πρώτο εδάφιο μετά τη λέξη «Κυβέρνησης» προστίθενται οι λέξεις «μη εφαρμοζόμενης της προϋπόθεσης της παρ. 4 του άρθρου 4 του ν. 4440/2016 (Α΄ 224)», περί προϋποθέσεων συμμετοχής στο Ενιαίο Σύστημα Κινητικότητας, β) το δεύτερο εδάφιο καταργείται και η παρ. 1 διαμορφώνεται ως εξής:

«1. Κατά τα δύο (2) πρώτα έτη λειτουργίας του Κέντρου επιτρέπεται η απόσπαση προσωπικού σε αυτό σύμφωνα με το άρθρο 31 του ν. 4873/2021 (Α΄ 248), περί κινητικότητας υπαλλήλων σε νεοσύστατες υπηρεσίες φορέων Γενικής Κυβέρνησης μη εφαρμοζόμενης της προϋπόθεσης της παρ. 4 του άρθρου 4 του ν. 4440/2016 (Α΄ 224), περί προϋποθέσεων συμμετοχής στο Ενιαίο Σύστημα Κινητικότητας. Οι αποσπώμενοι στο Κέντρο εξακολουθούν να λαμβάνουν το σύνολο των αποδοχών τους, από τον φορέα προέλευσης, με τα πάσης φύσεως, γενικά ή ειδικά, επιδόματα της οργανικής τους θέσης με τις προϋποθέσεις

καταβολής τους. Η διάρκεια των αποσπάσεων της παρούσας είναι τριετής. Ο χρόνος της απόσπασης θεωρείται ως χρόνος πραγματικής υπηρεσίας στον φορέα στον οποίο οι υπάλληλοι ανήκουν οργανικά.»

3. Η παρ. 5 του άρθρου 91 του ν. 5225/2025, αντικαθίσταται, ως εξής:

«5. Μεταβατικά και για το χρονικό διάστημα μέχρι την έγκριση του πρώτου προϋπολογισμού του Ν.Π.Ι.Δ. «ΕΛ.Κ.Ε.ΔΙ.Μ. - Reform Greece» (Κέντρο) και το αργότερο έως την 31η Δεκεμβρίου 2026, η υποστήριξη των κάθε είδους διοικητικών, οικονομικών, τεχνικών θέματών και θεμάτων πληροφορικής του Κέντρου, διενεργείται από τις κατά περίπτωση αρμόδιες υπηρεσίες της Γενικής Διεύθυνσης Οικονομικών και Διοικητικών Υπηρεσιών του Υπουργείου Εσωτερικών του τομέα Διοικητικής Ανασυγκρότησης. Για τον σκοπό αυτό:

α) Οι απαιτούμενες πιστώσεις για την κάλυψη των πάσης φύσεως αναγκών και λειτουργικών δαπανών του Κέντρου, συμπεριλαμβανομένης της δαπάνης για την καταβολή της μισθοδοσίας του προσωπικού καθώς και κάθε είδους τακτικών και έκτακτων αποδοχών, αποζημιώσεων και πρόσθετων παροχών, βαρύνουν τον προϋπολογισμό του Ειδικού Φορέα 1007-207-0000000 «Γενική Γραμματεία Δημόσιας Διοίκησης».

β) Το Υπουργείο Εσωτερικών, τομέας Διοικητικής Ανασυγκρότησης, ως Αναθέτουσα Αρχή, δια της Γενικής Διεύθυνσης Οικονομικών και Διοικητικών Υπηρεσιών, συνάπτει πάσης φύσεως συμβάσεις και συμφωνίες προς την εξυπηρέτηση των αναγκών του Κέντρου.

γ) Μετά την ολοκλήρωση της μεταβατικής περιόδου του πρώτου εδαφίου, το Κέντρο αντικαθιστά αυτοδίκαια το Υπουργείο Εσωτερικών ως αναθέτουσα αρχή και αντισυμβαλλόμενος σε όλες τις πάσης φύσεως ενεργές και συνεχιζόμενες συμβάσεις, συμφωνίες και συμβόλαια που συνάπτονται προς εξυπηρέτηση των αναγκών του από το Υπουργείο Εσωτερικών και καθίσταται φορέας όλων των δικαιωμάτων και υποχρεώσεων που απορρέουν από αυτές.»

4. Στο άρθρο 91 του ν. 5225/2025, προστίθεται παρ. 7 ως εξής:

«7. Μέχρι την πλήρωση των θέσεων των Διευθύνσεων του παρόντος νόμου, η Τριμελής Επιτροπή Αξιολόγησης του πρώτου εδαφίου της παρ. 2 του άρθρου 82 συγκροτείται με απόφαση του Υπουργού Εσωτερικών από υπαλλήλους που υπηρετούν στη Γενική Διεύθυνση Οικονομικών και Διοικητικών Υπηρεσιών (Τομέας Διοικητικής Ανασυγκρότησης) του Υπουργείου Εσωτερικών.

Για το ίδιο χρονικό διάστημα, η εισήγηση της Διεύθυνσης Διοικητικής Υποστήριξης του δεύτερου εδαφίου της παρ. 2 του άρθρου 82 για την πλήρωση της θέσης του δημοσιογράφου παρέχεται από τις υπηρεσίες που ασκούν την προσωρινή διοικητική υποστήριξη του Κέντρου σύμφωνα με την παρ. 5 του παρόντος άρθρου.»

Άρθρο 109

Εκτέλεση επισκευών και συντηρήσεων σε σχολικά κτίρια - Τροποποίηση παρ. 12 άρθρου 5 ν. 1894/1990

Στην παρ. 12 του άρθρου 5 του ν. 1894/1990 (Α΄ 110), περί σχολικής περιουσίας και λειτουργίας σχολείων επέρχονται οι ακόλουθες τροποποιήσεις: α) στο πρώτο εδάφιο: αα) οι λέξεις «οργανισμούς τοπικής αυτοδιοίκησης» αντικαθίστανται από τη λέξη «δήμους», αβ) οι λέξεις «, και εφόσον αυτοί δηλώσουν ότι αδυνατούν ασκείται από τις οικείες νομαρχίες, οι οποίες επιχορηγούνται με τις σχετικές πιστώσεις» διαγράφονται , β) στο δεύτερο εδάφιο, βα) μετά τη λέξη «μισθωμένα» προστίθενται οι λέξεις «ή παραχωρημένα», ββ) οι λέξεις «η

επισκευή ή η συντήρηση θα έχει» αντικαθίστανται από τις λέξεις «οι εργασίες επισκευής ή συντήρησης έχουν ως», βγ) οι λέξεις «για την πρόληψη καταστάσεων επικίνδυνων» αντικαθίστανται από τις λέξεις «ή την πρόληψη ατυχημάτων και την άρση συνθηκών επικίνδυνων», βδ) οι λέξεις «μετά από πρόταση του διευθυντή του αντίστοιχου σχολείου» αντικαθίστανται από τις λέξεις «, εφόσον προταθεί από τον διευθυντή του αντίστοιχου σχολείου και τον σύλλογο διδασκόντων κατά τη διάρκεια της λειτουργίας του ή χαρακτηριστούν ως απολύτως απαραίτητες για τη λειτουργία του σχολείου από την αρμόδια Επιτροπή Καταλληλότητας», γ) προστίθεται τέταρτο εδάφιο και, μετά από νομοτεχνικές βελτιώσεις, η παρ. 12 διαμορφώνεται ως εξής:
«12. Η ευθύνη και η αρμοδιότητα για επισκευές μεγάλης κλίμακας στο φέροντα οργανισμό, στις στέγες και στις εγκαταστάσεις των σχολικών κτιρίων ανήκει στους αντίστοιχους δήμους. Οι διατάξεις της παραγράφου αυτής ισχύουν και για τα μισθωμένα ή παραχωρημένα διδακτήρια, με την προϋπόθεση ότι οι εργασίες επισκευής ή συντήρησης έχουν ως αποκλειστικό σκοπό τη βελτίωση της λειτουργίας των διαφόρων κτιριακών, υδραυλικών και ηλεκτρομηχανολογικών εγκαταστάσεων ή την πρόληψη ατυχημάτων και την άρση συνθηκών επικίνδυνων για τη σωματική ακεραιότητα και την υγεία των μαθητών και των εργαζομένων, εφόσον προταθεί από τον διευθυντή του αντίστοιχου σχολείου και τον σύλλογο διδασκόντων κατά τη διάρκεια της λειτουργίας του ή χαρακτηριστούν ως απολύτως απαραίτητες για τη λειτουργία του σχολείου από την αρμόδια Επιτροπή Καταλληλότητας. Η έγκριση της διάθεσης της απαιτούμενης πίστωσης για τον σκοπό αυτόν γίνεται με απόφαση του οικείου οργανισμού τοπικής αυτοδιοίκησης ύστερα από εισήγηση της αρμόδιας τεχνικής υπηρεσίας. Η παρούσα εφαρμόζεται αναλογικά και για τους δημοτικούς παιδικούς, βρεφικούς και βρεφονηπιακούς σταθμούς.»

Άρθρο 110
Παράταση μισθώσεων ακινήτων τρίτων από οργανισμούς τοπικής αυτοδιοίκησης

Μισθώσεις ακινήτων για τη στέγαση σχολικών μονάδων πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης, παιδικών και βρεφονηπιακών δημοτικών σταθμών, δομών κοινωνικής πρόνοιας, καθώς και αθλητικών εγκαταστάσεων των δήμων, των περιφερειών και των νομικών προσώπων δημοσίου δικαίου αυτών, οι οποίες είτε λήγουν εντός του τρέχοντος έτους ή έχουν λήξει κατά τη δημοσίευση του παρόντος και ο μισθωτής εξακολουθεί να παραμένει στο μίσθιο, δύνανται να παραταθούν από τη λήξη τους και για χρονικό διάστημα που δεν μπορεί να υπερβαίνει τα τρία (3) έτη από τη δημοσίευση του παρόντος, με απόφαση του οικείου συμβουλίου που λαμβάνεται με την απόλυτη πλειοψηφία των μελών του και κατόπιν συμφωνίας των αντισυμβαλλομένων. Το καταβαλλόμενο μίσθωμα της ανωτέρω παράτασης προκύπτει κατόπιν διαπραγμάτευσης βάση εισήγησης του αρμόδιου οργάνου.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ε΄
ΡΥΘΜΙΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΟΝ ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΟ ΕΘΝΙΚΟ ΦΟΡΕΑ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΑΣ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΥ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ

Άρθρο 111
Αναστολή αύξησης επιτοκίου οφειλών προς φορείς κοινωνικής ασφάλισης - Τροποποίηση άρθρου 34 ν. 5006/2022

Στο πρώτο εδάφιο του άρθρου 34 του ν. 5006/2022 (Α΄ 239), περί αναστολής της αύξησης των επιτοκίων σε περίπτωση εκπρόθεσμης καταβολής και σε περίπτωση πάγιας ρύθμισης οφειλών προς ασφαλιστικούς οργανισμούς, η ημερομηνία «12.9.2025» αντικαθίσταται από την ημερομηνία «12.9.2027» και το άρθρο 34 διαμορφώνεται ως εξής:

«Άρθρο 34
Αναστολή αύξησης επιτοκίων σε περίπτωση εκπρόθεσμης καταβολής και σε περίπτωση πάγιας ρύθμισης οφειλών προς ασφαλιστικούς οργανισμούς

Ως επιτόκιο επί της κύριας οφειλής, με το οποίο επιβαρύνονται οφειλές προς φορείς κοινωνικής ασφάλισης, οι οποίες υπάγονται στις ρυθμίσεις των υποπαρ. ΙΑ.1 και ΙΑ.2 της παρ. ΙΑ του άρθρου πρώτου του ν. 4152/2013 (Α΄ 107) από 13.9.2022 έως 12.9.2027, ορίζεται αυτό που ίσχυσε κατά την 13.9.2022 και προσδιορίσθηκε σύμφωνα με την περ. 8 της υποπαρ. ΙΑ.1 και την περ. 11 της υποπαρ. ΙΑ.2 του άρθρου πρώτου του ν. 4152/2013. Το επιτόκιο αυτό μεταβάλλεται και προσδιορίζεται εκ νέου, μόνο εάν μεταβληθεί το επιτόκιο των πράξεων Κύριας Αναχρηματοδότησης της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας σωρευτικά κατά πέντε (5) ποσοστιαίες μονάδες σε σχέση με αυτό που ίσχυε κατά την 1η.1.2014. Χρηματικά ποσά, τα οποία έχουν καταβληθεί με επιτόκιο που ίσχυε πριν από την έναρξη ισχύος του παρόντος, αναζητούνται, στον βαθμό που υπερβαίνουν τα οφειλόμενα με βάση το επιτόκιο του πρώτου εδαφίου.
Με κοινή απόφαση των Υπουργών Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών και Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης αναπροσαρμόζεται το ανωτέρω επιτόκιο, και ρυθμίζεται κάθε αναγκαία λεπτομέρεια για την εφαρμογή του παρόντος.»

Άρθρο 112
Καθορισμός αρμόδιου φορέα υποβολής αίτησης απονομής επικουρικής σύνταξης σε περίπτωση διαδοχικού χρόνου ασφάλισης - Προσθήκη παρ. 5 στο άρθρο 96Α του ν. 4387/2016

Στο άρθρο 96Α του ν. 4387/2016 (Α΄ 85), περί της ενοποίησης των προϋποθέσεων απονομής επικουρικής σύνταξης, προστίθεται παρ. 5, ως εξής:
«5. Στις περιπτώσεις που υφίσταται διαδοχικός χρόνος ασφάλισης σε περισσότερους από έναν εντασσόμενους φορείς, τομείς, κλάδους ή λογαριασμούς αποκλειστικά εντός του Κλάδου Επικουρικής Ασφάλισης του e -ΕΦΚΑ, οι πράξεις απονομής της επικουρικής σύνταξης εκδίδονται από τον πρώην εντασσόμενο φορέα, τομέα κλάδο ή λογαριασμό, στον οποίο έχει υποβληθεί η σχετική αίτηση. Ολόκληρος ο χρόνος της διαδοχικής ασφάλισης υπολογίζεται από τον απονέμοντα φορέα ως χρόνος που διανύθηκε στην ασφάλισή του, τόσο για τη θεμελίωση του συνταξιοδοτικού δικαιώματος, όσο και για τον καθορισμό του ποσού της σύνταξης.»

Άρθρο 113
Συνταξιοδότηση πασχόντων από κληρονομική σιδηροβλαστική αναιμία, φωκομέλεια και μυασθένειες - μυοπάθειες με τις διατάξεις του ν. 612/1977

Το άρθρο 1 του ν. 612/1977 (Α΄ 164), περί της συνταξιοδότησης τυφλών λόγω γήρατος, εφαρμόζεται και στους ασφαλισμένους του Ηλεκτρονικού Εθνικού Φορέα Κοινωνικής Ασφάλισης (e-Ε.Φ.Κ.Α.) με ποσοστό αναπηρίας τουλάχιστον εξήντα επτά τοις εκατό (67%) σε μία από τις κάτωθι παθήσεις: α) κληρονομική σιδηροβλαστική αναιμία, β) φωκομέλεια, γ) μυασθένεια, δ) μυοπάθειες.

Άρθρο 114
Τήρηση Ταμειακών Διαθεσίμων από το Ταμείο Επικουρικής Κεφαλαιοποιητικής Ασφάλισης (Τ.Ε.Κ.Α.), στην Τράπεζα της Ελλάδος - Τροποποίηση παρ. 3 άρθρου 38 ν. 4826/2021

Στην παρ. 3 του άρθρου 38 του ν. 4826/2021 (Α΄ 160), περί των έργων, των προμηθειών και των υποχρεώσεων του Ταμείου Επικουρικής Κεφαλαιοποιητικής Ασφάλισης (Τ.Ε.Κ.Α.), προστίθεται δεύτερο εδάφιο και το άρθρο 38 διαμορφώνεται ως εξής:

«Άρθρο 38
Έργα, προμήθειες και υποχρεώσεις του Ταμείου Επικουρικής Κεφαλαιοποιητικής Ασφάλισης ως Φορέα της Γενικής Κυβέρνησης

1. Οι συμβάσεις, που συνάπτονται γραπτώς και από επαχθή αιτία μεταξύ ενός ή περισσότερων οικονομικών φορέων και του Ταμείου Επικουρικής Κεφαλαιοποιητικής Ασφάλισης (Τ.Ε.Κ.Α.) και έχουν ως αντικείμενο την εκτέλεση έργων, την εκπόνηση μελετών, την προμήθεια αγαθών ή την παροχή υπηρεσιών, ρυθμίζονται με Κανονισμό Προμηθειών που εκδίδεται από το Δ.Σ., κατά παρέκκλιση κάθε αντίθετης γενικής ή ειδικής διάταξης. Για τις διαδικασίες προμηθειών και υπηρεσιών μελετών, έργων, με αξία άνω των ορίων που ορίζονται στα άρθρα 5 και 6 του ν. 4412/2016 (Α΄ 147), εφαρμόζονται οι διατάξεις του ν. 4412/2016.
2. Το Ταμείο εξαιρείται από κάθε διάταξη που εφαρμόζεται σε νομικά πρόσωπα που έχουν ενταχθεί στο Μητρώο Φορέων Γενικής Κυβέρνησης, το οποίο τηρείται από την Ελληνική Στατιστική Αρχή (ΕΛ.ΣΤΑΤ.), σύμφωνα με την περ. β) της παρ. 1 του άρθρου 14 του ν. 4270/2014 (Α΄ 143).
3. Εάν το Ταμείο ενταχθεί στο Μητρώο Φορέων Γενικής Κυβέρνησης, οι διατάξεις του ν. 4270/2014 και τα κατ' εξουσιοδότηση αυτού εκδοθέντα προεδρικά διατάγματα και υπουργικές αποφάσεις, εφαρμόζονται σε αυτό μόνο ως προς την κατάρτιση του Μεσοπρόθεσμου Πλαισίου Δημοσιονομικής Στρατηγικής (Μ.Π.Δ.Σ.), την κατάρτιση του ετήσιου Κρατικού Προϋπολογισμού, καθώς και την υποβολή δημοσιονομικών αναφορών, οι οποίες αφορούν μόνο στα ακόλουθα:
α) στην τήρηση των διαδικασιών και προθεσμιών αναφορικά με την κατάρτιση του Μ.Π.Δ.Σ. και του ετήσιου Κρατικού Προϋπολογισμού, όπως αυτές περιγράφονται στα άρθρα 45 και 54 του ν. 4270/2014,

β) στην υποβολή ετήσιου προϋπολογισμού και οποιασδήποτε αναπροσαρμογής του κατά τη διάρκεια του έτους (προϋπολογιστικά),
γ) στην υποβολή μηνιαίας αναφοράς εκτέλεσης προϋπολογισμού και χρηματοδότησης (απολογιστικά) και
δ) στην υποβολή μηνιαίων μισθολογικών στοιχείων (απολογιστικά).
Ανεξάρτητα από την ένταξή του στο Μητρώο Φορέων της Γενικής Κυβέρνησης, το Ταμείο δύναται να τηρεί ταμειακά διαθέσιμα στην Ταμειακή Διαχείριση και στο Κοινό Κεφάλαιο στην Τράπεζα της Ελλάδος.
4. Κάθε αναγκαία λεπτομέρεια για την ανάληψη υποχρεώσεων του Ταμείου έναντι τρίτων περιλαμβάνεται στον Κανονισμό Οικονομικής Οργάνωσης και Λογιστικής Λειτουργίας του Ταμείου.»

Άρθρο 115
Χορήγηση ασφαλιστικής ενημερότητας από το Ταμείο Επικουρικής Κεφαλαιοποιητικής Ασφάλισης - Προσθήκη παρ. 6 στο άρθρο 44 του ν. 4826/2021

Στο άρθρο 44 του ν. 4826/2021 (Α΄ 160), περί των ληξιπρόθεσμων οφειλών προς το Ταμείο Επικουρικής Κεφαλαιοποιητικής Ασφάλισης (Τ.Ε.Κ.Α.), επέρχονται οι ακόλουθες τροποποιήσεις: α) το δεύτερο εδάφιο της παρ. 5 καταργείται, β) προστίθεται παρ. 6 και το άρθρο 44 διαμορφώνεται ως εξής:

«Άρθρο 44
Ληξιπρόθεσμες εισφορές

1. Εάν οι ασφαλιστικές εισφορές, που αφορούν στην επικουρική ασφάλιση του παρόντος, καταβληθούν εκπρόθεσμα από τον υπόχρεο, βαρύνονται με τους τόκους και τις προσαυξήσεις που προβλέπονται για τις ασφαλιστικές εισφορές υποχρεωτικής ασφάλισης.
2. Οι απαιτήσεις του Ταμείου Επικουρικής Κεφαλαιοποιητικής Ασφάλισης (Τ.Ε.Κ.Α.) για ληξιπρόθεσμες εισφορές εισπράττονται σύμφωνα με τον Κώδικα Είσπραξης Δημοσίων Εσόδων (Κ.Ε.Δ.Ε.) από το Κέντρο Είσπραξης Ασφαλιστικών Οφειλών (Κ.Ε.Α.Ο.) και εφαρμόζονται αναλογικά οι διατάξεις που ισχύουν για τον Κλάδο Επικουρικής Ασφάλισης του e-ΕΦΚΑ. Οι απαιτήσεις του προηγούμενου εδαφίου χαρακτηρίζονται ως άμεσα εισπράξιμες και εισπράττονται κατά προτεραιότητα.
3. Αν δεν καταβληθούν οι ληξιπρόθεσμες ασφαλιστικές εισφορές, εφαρμόζονται οι διατάξεις του α.ν. 86/1967 (Α΄ 136). Ειδικά για τις ληξιπρόθεσμες ασφαλιστικές εισφορές στο Τ.Ε.Κ.Α., η ποινική δίωξη των οφειλετών δεν αναστέλλεται με τη ρύθμιση ή μερική καταβολή τους και η πλήρης εξόφληση συνιστά υποχρεωτικό λόγο εξάλειψης του αξιοποίνου.
4. Η καταβολή από τον εργοδότη προς το Ταμείο του συνόλου των ληξιπρόθεσμων εισφορών εργαζομένου και εργοδότη συνιστά προϋπόθεση για την έγκυρη καταγγελία σχέσης ή σύμβασης εργασίας του εργαζομένου.
5. Για τη χορήγηση αποδεικτικού ασφαλιστικής ενημερότητας από το Τ.Ε.Κ.Α., δεν λαμβάνονται υπόψη καθυστερούμενες ή ληξιπρόθεσμες βασικές οφειλές του αιτούντος, βεβαιωμένες στο Τ.Ε.Κ.Α. μέχρι του ποσού των εκατό (100) ευρώ.
6. Οφειλές προς το Τ.Ε.Κ.Α. μπορούν να ρυθμιστούν σε τμηματικές καταβολές.»

Άρθρο 116
Επενδυτικά προγράμματα ή σχέδια σε μισθώσεις ακινήτων του e-ΕΦΚΑ

1. Σε μισθώσεις ακινήτων για την άσκηση επιχείρησης, στα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις των οποίων έχει υπεισέλθει ή υπεισέρχεται το νομικό πρόσωπο δημοσίου δικαίου (Ν.Π.Δ.Δ.) με την επωνυμία «Ηλεκτρονικός Εθνικός Φορέας Κοινωνικής Ασφάλισης (e-ΕΦΚΑ)», εφόσον η συμβατική διάρκειά τους υπερβαίνει τα είκοσι (20) έτη και το καταβλητέο μίσθωμα ή οιασδήποτε άλλης φύσης αντάλλαγμα συνίσταται τουλάχιστον κατά ένα μέρος από ένα ποσό σε συγκεκριμένο ποσοστό επί του ετήσιου κύκλου των εργασιών της επιχείρησης, ποσά που έχουν διατεθεί προ της έναρξης ισχύος του παρόντος ή διατίθενται από τον μισθωτή, κατά το μέρος που υπερβαίνουν τα δύο εκατομμύρια (2.000.000,00) ευρώ, για την υλοποίηση ή εξαιτίας της υλοποίησης επενδυτικού προγράμματος ή σχεδίου που δεν προβλέπεται ή συμφωνείται ή μεγαλύτερου σε αξία αυτού που προβλέπεται ως υποχρεωτική επένδυση του μισθωτή, και που συντελούν στην επαύξηση της αξίας του μίσθιου ακινήτου, συμψηφίζονται με το μέρος των καταβλητέων μισθωμάτων ή του ανταλλάγματος που υπολογίζεται σε ποσοστό επί του ετήσιου κύκλου των εργασιών της επιχείρησης.
2. Ο συμψηφισμός της παρ. 1 δεν υπερβαίνει το ποσό των δέκα εκατομμυρίων (10.000.000,00) ευρώ, στο οποίο δεν συμπεριλαμβάνεται το ποσό που αντιστοιχεί στην αξία του επενδυτικού προγράμματος ή σχεδίου που τυχόν έχει προβλεφθεί ως υποχρεωτική επένδυση. Ο συμψηφισμός εκτείνεται στα έτη που διαρκεί η μίσθωση και τα οποία έπονται της ολοκλήρωσης του επενδυτικού προγράμματος ή σχεδίου ή της έναρξης ισχύος του παρόντος, για επενδυτικά προγράμματα ή σχέδια της παρ. 1 που έχουν ολοκληρωθεί πριν από την έναρξη ισχύος του. Αν κατά την έναρξη ισχύος του παρόντος υφίστανται οφειλόμενα ποσά μισθωμάτων ή ανταλλάγματος, δύναται και τα ποσά αυτά να συμπεριληφθούν στον συμψηφισμό της παρ. 1, κατόπιν ειδικού αιτήματος του μισθωτή που συνυποβάλλεται με το αίτημα της παρ. 3.
3. Επενδυτικά προγράμματα ή σχέδια που εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής του παρόντος υπάγονται στις διατάξεις του κατόπιν υποβολής αιτήματος εκ μέρους του μισθωτή εντός έξι (6) μηνών από την ολοκλήρωση του επενδυτικού προγράμματος ή σχεδίου ή από την έναρξη ισχύος του παρόντος, για επενδυτικά προγράμματα ή σχέδια της παρ. 1 που έχουν ολοκληρωθεί πριν από την έναρξη ισχύος του. Το Διοικητικό Συμβούλιο του e-ΕΦΚΑ αποφαίνεται α) για τη συνδρομή των προϋποθέσεων εφαρμογής του παρόντος και την υπαγωγή των συγκεκριμένων επενδυτικών προγραμμάτων ή σχεδίων στις διατάξεις του, β) για την αξία του ολοκληρωθέντος επενδυτικού προγράμματος ή σχεδίου ή των ποσών που έχουν αναλωθεί εξαιτίας της υλοποίησής του που επιτρέπεται να συμψηφισθούν και γ) για το ύψος των ποσών που συμψηφίζονται. Η απόφαση του δευτέρου εδαφίου λαμβάνεται από το Διοικητικό Συμβούλιο της Εταιρείας με την επωνυμία «Εταιρεία Αξιοποίησης Ακίνητης Περιουσίας Ηλεκτρονικού Εθνικού Φορέα Κοινωνικής Ασφάλισης (e-ΕΦΚΑ) Μονοπρόσωπη Α.Ε.», εφόσον οι μισθώσεις της παρ. 1 αφορούν σε ακίνητα, τα οποία περιλαμβάνονται σε διαπιστωτική πράξη της παρ. 1 του άρθρου 12 του ν. 4892/2022 (Α΄ 28).
4. Με την εμπρόθεσμη υποβολή του αιτήματος της παρ. 3 η παραγραφή αξιώσεων μισθωτή και εκμισθωτή που διαπιστώνεται ότι δεν εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής του παρόντος, η οποία δεν έχει συντελεσθεί κατά την έναρξη ισχύος του παρόντος ή δεν έχει διακοπεί ή ανασταλεί για άλλο λόγο για μεγαλύτερο χρονικό διάστημα, αναστέλλεται από την έναρξη

ισχύος του παρόντος μέχρι την έκδοση της απόφασης του δευτέρου εδαφίου της παρ. 3 και την έναρξη της διαδικασίας του συμψηφισμού που προβλέπεται στο παρόν άρθρο.
5. Με απόφαση του Υπουργού Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης, η οποία εκδίδεται ύστερα από εισήγηση του Γενικού Γραμματέα Κοινωνικών Ασφαλίσεων, για όσα ζητήματα εφαρμογής του παρόντος άρθρου δεν εμπίπτουν στην αρμοδιότητα των οργάνων διοίκησης του e-ΕΦΚΑ, ή του Διοικητή του e-ΕΦΚΑ επί ζητημάτων που εμπίπτουν στην αρμοδιότητα του e-ΕΦΚΑ με βάση την παρ. 3, δύναται να ρυθμίζονται ειδικότερα, ουσιαστικά ή διαδικαστικά, ζητήματα αναγκαία για την εφαρμογή του παρόντος άρθρου, όπως ιδίως τα σχετικά με την αποτίμηση της αξίας του επενδυτικού προγράμματος ή σχεδίου ή με το ύψος των ποσών που αναλώθηκαν εξαιτίας αυτών και της υλοποίησής τους που υπάγονται στο παρόν άρθρο, τον υπολογισμό των συμψηφιστέων ποσών, τη μέθοδο ή διαδικασία που ακολουθείται για την αποτίμηση ή τον υπολογισμό, τα αρμόδια όργανα που επιλαμβάνονται αυτών, την εκ μέρους του μισθωτή υποβολή της αίτησης του πρώτου εδαφίου της παρ. 3 και την εκ μέρους του αρμοδίου οργάνου διοίκησης λήψη της απόφασης του δευτέρου εδαφίου της παρ. 3.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΣΤ΄
ΡΥΘΜΙΣΕΙΣ ΓΙΑ ΑΝΩΤΑΤΑ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΑ ΙΔΡΥΜΑΤΑ ΚΑΙ ΤΙΣ ΣΧΟΛΕΣ ΑΝΩΤΕΡΗΣ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΗΣ ΚΑΤΑΡΤΙΣΗΣ ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΑΣ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΥ ΠΑΙΔΕΙΑΣ, ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ ΚΑΙ ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ

Άρθρο 117
Δημιουργία πληροφοριακού συστήματος στατιστικών στοιχείων τριτοβάθμιας εκπαίδευσης

1. Στο Υπουργείο Παιδείας, Θρησκευμάτων και Αθλητισμού (Υ.ΠΑΙ.Θ.Α.) δημιουργείται πληροφοριακό σύστημα στατιστικών στοιχείων των Ανώτατων Εκπαιδευτικών Ιδρυμάτων (Α.Ε.Ι.) της χώρας, το οποίο υλοποιείται από το Υ.ΠΑΙ.Θ.Α. και λειτουργεί κεντρικά σε αυτό. Το πληροφοριακό σύστημα του πρώτου εδαφίου είναι συμβατό με διεθνή πρότυπα ανταλλαγής και διαχείρισης δεδομένων και διαλειτουργεί, μέσω του Κέντρου Διαλειτουργικότητας (Κ.Ε.Δ.) της Γενικής Γραμματείας Πληροφοριακών Συστημάτων και Ψηφιακής Διακυβέρνησης (Γ.Γ.Π.Σ.Ψ.Δ.) του Υπουργείου Ψηφιακής Διακυβέρνησης, με άλλα πληροφοριακά συστήματα ή μητρώα του δημόσιου τομέα. Σκοπός του πληροφοριακού συστήματος του πρώτου εδαφίου είναι η συλλογή, τήρηση και επεξεργασία ανωνυμοποιημένων δεδομένων για την παραγωγή αξιόπιστων στατιστικών στοιχείων με στόχο τον σχεδιασμό, την παρακολούθηση και την αξιολόγηση των πολιτικών στον τομέα της Ανώτατης Εκπαίδευσης, τη βελτίωση της λειτουργίας των Α.Ε.Ι. και γενικότερα την υποστήριξη του στρατηγικού σχεδιασμού της πολιτείας στον τομέα της Ανώτατης Εκπαίδευσης.
2. Κατά την πρώτη φάση υλοποίησης του πληροφοριακού συστήματος του πρώτου εδαφίου της παρ. 1, η οποία χρηματοδοτείται από πόρους του Ταμείου Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας, συλλέγονται δεδομένα που αφορούν στη σύνθεση και τα χαρακτηριστικά του φοιτητικού πληθυσμού. Για τον σκοπό αυτό, το πληροφοριακό σύστημα συλλέγει, μέσω διαλειτουργικότητας, ανωνυμοποιημένα δεδομένα από τα φοιτητολόγια που διατηρούν και διαχειρίζονται τα Α.Ε.Ι.. Η διασύνδεση των φοιτητολογίων των Α.Ε.Ι. με το πληροφοριακό σύστημα είναι υποχρεωτική. Ο σχεδιασμός του πληροφοριακού συστήματος προβλέπει επέκταση της συλλογής, τήρησης και επεξεργασίας δεδομένων μέσω διαλειτουργικότητας και

με άλλα συστήματα των υπηρεσιών των Α.Ε.Ι., καθώς και εθνικών φορέων που διαθέτουν στοιχεία για την Ανώτατη Εκπαίδευση.

3. Οι υποδομές και οι υπηρεσίες του πληροφοριακού συστήματος του πρώτου εδαφίου της παρ. 1 ανήκουν στο Υ.ΠΑΙ.Θ.Α., ως Διαχειριστή Φορέα και Υπεύθυνο Επεξεργασίας, και αρμόδια υπηρεσία για τη συντήρηση και τη λειτουργία του ορίζεται η Γενική Διεύθυνση Ψηφιακών Συστημάτων, Υποδομών και Εξετάσεων του ίδιου Υπουργείου.

4. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Παιδείας, Θρησκευμάτων και Αθλητισμού και Ψηφιακής Διακυβέρνησης: α) καθορίζεται η έναρξη της παραγωγικής λειτουργίας του πληροφοριακού συστήματος του πρώτου εδαφίου της παρ. 1, εξειδικεύονται οι κατηγορίες πληροφοριών και πάσης φύσεως δεδομένων που καταχωρίζονται στο πληροφοριακό σύστημα, καθορίζονται οι οργανικές μονάδες και οι κατηγορίες του προσωπικού του Υ.ΠΑΙ.Θ.Α. που έχουν αρμοδιότητα πρόσβασης σε κάθε κατηγορία πληροφοριών και δεδομένων και η διαδικασία πρόσβασης αυτών, καθώς και τα πρόσωπα ή οι φορείς, στους οποίους μπορεί να κοινοποιούνται πληροφορίες και δεδομένα του πληροφοριακού συστήματος και εξειδικεύονται οι σκοποί, οι προϋποθέσεις και η διαδικασία της κοινοποίησης και β) ρυθμίζεται κάθε σχετικό θέμα, περιλαμβανομένων των θεμάτων της παρ. 3 του άρθρου 28 του Κανονισμού (ΕΕ) 2016/679 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 27ης Απριλίου 2016, για την προστασία των φυσικών προσώπων έναντι της επεξεργασίας των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα και για την ελεύθερη κυκλοφορία των δεδομένων αυτών και την κατάργηση της οδηγίας 95/46/ΕΚ (Γενικός Κανονισμός για την Προστασία Δεδομένων - Γ.Κ.Π.Δ.) και του ν. 4624/2019 (Α΄ 137), που αφορά στην επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα από την οργανική μονάδα που αναλαμβάνει τη συντήρηση και λειτουργία του πληροφοριακού συστήματος, περιλαμβανομένων των τεχνικών και οργανωτικών μέτρων που εφαρμόζονται για την ασφάλεια της επεξεργασίας.

5. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Παιδείας, Θρησκευμάτων και Αθλητισμού, Ψηφιακής Διακυβέρνησης και του κατά περίπτωση αρμόδιου Υπουργού: α) Διατίθενται διαλειτουργικότητες, κατά το Κεφάλαιο ΙΒ΄ του Μέρους Α΄ του ν. 4727/2020, του πληροφοριακού συστήματος του πρώτου εδαφίου της παρ. 1 του παρόντος με άλλα πληροφοριακά συστήματα και αρχεία φορέων του δημοσίου τομέα, όπως αυτός ορίζεται στην περ. α) της παρ. 1 του άρθρου 14 του ν. 4270/2014 (Α΄ 143), β) καθορίζονται οι κατηγορίες πληροφοριών και δεδομένων που τυγχάνουν επεξεργασίας και γ) ρυθμίζεται κάθε σχετικό θέμα με την εφαρμογή του Γ.Κ.Π.Δ. και του ν. 4624/2019, που αφορά στην επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, περιλαμβανομένων των τεχνικών και οργανωτικών μέτρων που εφαρμόζονται για την ασφάλεια της επεξεργασίας και ρυθμίζεται κάθε σχετικό τεχνικό ή λεπτομερειακό θέμα.

Άρθρο 118

Παράταση χρονικού ορίου συμμετοχής αποφοίτων ειδικοτήτων Σχολών Ανώτερης Επαγγελματικής Κατάρτισης σε εξετάσεις πιστοποίησης επαγγελματικής κατάρτισης - Μεταβατική διάταξη - Τροποποίηση παρ. 15Α άρθρου 169 ν. 4763/2020

Στην παρ. 15Α του άρθρου 169 του ν. 4763/2020 (Α΄ 254), περί μεταβατικών διατάξεων, οι λέξεις «έως την 31η.12.2025» αντικαθίστανται από τις λέξεις «έως την 31η.12.2027», και μετά από νομοτεχνικές βελτιώσεις, η παρ. 15Α διαμορφώνεται ως εξής:

«15Α. Απόφοιτοι ειδικοτήτων Σχολών Ανώτερης Επαγγελματικής Κατάρτισης (Σ.Α.Ε.Κ.) που ολοκλήρωσαν επαγγελματική κατάρτιση του ν. 2009/1992 (Α΄ 18) και του ν. 4186/2013 (Α΄ 193), οι οποίοι δεν έχουν λάβει Δίπλωμα Επαγγελματικής Ειδικότητας, Εκπαίδευσης και Κατάρτισης, επιπέδου πέντε (5) του Εθνικού Πλαισίου Προσόντων (Ε.Π.Π.), μετά από πιστοποίηση, συμμετέχουν, έως την 31η.12.2027, σε εξετάσεις πιστοποίησης επαγγελματικής κατάρτισης με τους καταλόγους ερωτήσεων που ισχύουν μέχρι την έναρξη ισχύος του παρόντος.»

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ζ΄
ΛΟΙΠΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Άρθρο 119
Διόρθωση παροράματος - Τροποποίηση παρ. 7 άρθρου 120 ν. 5290/2026

Στην παρ. 7 του άρθρου 120 του ν. 5290/2026 (Α΄ 47), περί έναρξης ισχύος, οι λέξεις «της παρ. 2» αντικαθίστανται από τις λέξεις «της παρ. 3» και η παρ. 7 διαμορφώνεται ως εξής:
«7. Η ισχύς της παρ. 3 του άρθρου 52 αρχίζει από την 1η.1.2027.»

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Η΄
ΚΑΤΑΡΓΟΥΜΕΝΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΜΕΡΟΥΣ ΣΤ΄

Άρθρο 120
Καταργούμενες διατάξεις Μέρους ΣΤ΄

Από την έναρξη ισχύος του παρόντος καταργούνται:
α) οι παρ. 2 και 3 του άρθρου 78 του ν. 4941/2022 (Α΄ 113), περί του κινήτρου παραγωγικότητας των εργαζομένων της Ελληνικής Αεροπορικής Βιομηχανίας Α.Ε.
β) η παρ. 11 του άρθρου 19 του ν. 4387/2016 (Α΄ 85), περί εφαρμογής του άρθρου αυτού και στον κλάδο επικουρικής ασφάλισης του Ενιαίου Ταμείου Επικουρικής Ασφάλισης και Εφάπαξ Παροχών.

ΜΕΡΟΣ Ζ΄
ΕΝΑΡΞΗ ΙΣΧΥΟΣ

Άρθρο 121
Έναρξη ισχύος

1. Με την επιφύλαξη των παρ. 2 έως 5, ο παρών νόμος ισχύει από τη δημοσίευσή του στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, εκτός αν ορίζεται διαφορετικά στις επιμέρους διατάξεις του.
2. Η ισχύς του Μέρους Α΄ αρχίζει από την 1η Ιανουαρίου 2026.
3. Το Μέρος Β΄ αρχίζει από τη δημοσίευση του παρόντος στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, με την επιφύλαξη των εξής περιπτώσεων:
α) Η ισχύς του άρθρου 28, περί ελέγχου τήρησης υποχρεώσεων συμμόρφωσης και δηλούντων παρόχων υπηρεσιών κρυπτοστοιχείων, αρχίζει από την 1η Ιανουαρίου 2026,

β) Η ισχύς του άρθρου 30, περί μη έκπτωσης συμπληρωματικού φόρου του ν. 5100/2024 (Α΄ 49), αρχίζει από την ημερομηνία της παρ. 2 του άρθρου 69 του ν. 5100/2024, περί έναρξης ισχύος.

4. Το Μέρος Γ΄ αρχίζει από τη δημοσίευση του παρόντος στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, με την επιφύλαξη των εξής περιπτώσεων:

α) Η ισχύς του άρθρου 33, περί προσαύξησης φόρου φυσικών προσώπων ανάλογα με την αξία της ακίνητης περιουσίας αρχίζει από την 1η Ιανουαρίου 2022.

β) Η ισχύς του άρθρου 40, περί τρόπου υπολογισμού του ελάχιστου ποσού καθαρού εισοδήματος από την άσκηση ατομικής επιχειρηματικής δραστηριότητας για κατόχους άδειας επαγγελματία πωλητή σε λαϊκή αγορά και αμφισβήτησης του ελαχίστου εισοδήματος από την άσκηση επιχειρηματικής δραστηριότητας λόγω ανηλικότητας και του άρθρου 41, περί μείωσης του ελάχιστου ποσού καθαρού εισοδήματος από την άσκηση ατομικής επιχειρηματικής δραστηριότητας για κατόχους άδειας επαγγελματία πωλητή σε λαϊκή αγορά, αρχίζει από το φορολογικό έτος 2025.

5. Η ισχύς του άρθρου 83, περί μη υπολογισμού της ενίσχυσης που λαμβάνουν φυσικά ή νομικά πρόσωπα ή νομικές οντότητες, στο πλαίσιο του Μέτρου 23, για το όριο των επιδοτήσεων της παρ. 1 του άρθρου 48 του Κώδικα Φόρου Προστιθέμενης Αξίας, αρχίζει από την 28η Νοεμβρίου 2025.

Αθήνα, 30 Απριλίου 2026

Ο ΑΝΤΙΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΗΣ
ΚΑΙ ΥΠΟΥΡΓΟΣ ΕΠΙΚΡΑΤΕΙΑΣ

Κ. Χατζηδάκης

ΟΙ ΥΠΟΥΡΓΟΙ

ΕΘΝΙΚΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ ΚΑΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ	ΕΞΩΤΕΡΙΚΩΝ	ΕΘΝΙΚΗΣ ΑΜΥΝΑΣ
Κυρ. Πιερρακάκης	Γ. Γεραπετρίτης	Ν. - Γ. Δένδιας
ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ	ΠΑΙΔΕΙΑΣ, ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ ΚΑΙ ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ	ΥΓΕΙΑΣ
Θ. Λιβάνιος	Σ. Ζαχαράκη	Σπ. - Άδ. Γεωργιάδης
ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΤΟΥ ΠΟΛΙΤΗ	ΥΠΟΔΟΜΩΝ ΚΑΙ ΜΕΤΑΦΟΡΩΝ	ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ ΚΑΙ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ
Μιχ. Χρυσοχοΐδης	Χ. Δήμας	Σ. Ν. Παπασταύρου

ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ	ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ	ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗΣ
Π. Θεοδωρικάκος	Ν. Κεραμέως	Γ. Φλωρίδης
ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ	ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΣΥΝΟΧΗΣ ΚΑΙ ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑΣ	ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΚΑΙ ΤΡΟΦΙΜΩΝ
Στ. Μενδώνη	Δ. - Μ. Μιχαηλίδου	Μ. Σχοινάς
ΝΑΥΤΙΛΙΑΣ ΚΑΙ ΝΗΣΙΩΤΙΚΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ	ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ	ΨΗΦΙΑΚΗΣ ΔΙΑΚΥΒΕΡΝΗΣΗΣ
Β. Κικίλιας	Ο. Κεφαλογιάννη	Δ. Παπαστεργίου
ΚΛΙΜΑΤΙΚΗΣ ΚΡΙΣΗΣ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ		ΕΠΙΚΡΑΤΕΙΑΣ
Ε. Τουρνάς		Χρ. - Γ. Σκέρτσος

ΟΙ ΑΝΑΠΛΗΡΩΤΕΣ ΥΠΟΥΡΓΟΙ

ΕΘΝΙΚΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ ΚΑΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ	ΠΑΙΔΕΙΑΣ, ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ ΚΑΙ ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ	ΥΠΟΔΟΜΩΝ ΚΑΙ ΜΕΤΑΦΟΡΩΝ
Ν. Παπαθανάσης	Ι. Βρούτσης	Κ. Κυρανάκης

Ο ΥΦΥΠΟΥΡΓΟΣ ΣΤΟΝ ΠΡΩΘΥΠΟΥΡΓΟ

Π. Μαρινάκης

CHRISTINA
TSAKONA
30.04.2026 23:54

ΑΝΑΛΥΣΗ ΣΥΝΕΠΕΙΩΝ ΡΥΘΜΙΣΗΣ

«Διοικητική συνεργασία στον τομέα της φορολογίας – Ενσωμάτωση της Οδηγίας (ΕΕ) 2023/2226 του Συμβουλίου της 17ης Οκτωβρίου 2023 και της Οδηγίας (ΕΕ) 2025/872 του Συμβουλίου της 14ης Απριλίου 2025 για την τροποποίηση της οδηγίας 2011/16/ΕΕ σχετικά με τη διοικητική συνεργασία στον τομέα της φορολογίας, συνταξιοδοτικές ρυθμίσεις και λοιπές διατάξεις»

Επισπεύδον Υπουργείο
Υπουργείο Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών

Στοιχεία επικοινωνίας:
Γραφείου Υπουργού Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών, τηλ. 210 3332616, 210 3332607, 210 3332612, 210 3332602, διεύθυνση ηλεκτρονικού ταχυδρομείου: ministeroffice@minfin.gr

Επιλέξατε από τον παρακάτω κατάλογο τον τομέα ή τους τομείς νομοθέτησης στους οποίους αφορούν οι βασικές διατάξεις της αξιολογούμενης ρύθμισης:

ΤΟΜΕΙΣ ΝΟΜΟΘΕΤΗΣΗΣ	(Χ)
ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ - ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΣ[1]	
ΕΘΝΙΚΗ ΑΜΥΝΑ – ΕΞΩΤΕΡΙΚΗ ΠΟΛΙΤΙΚΗ[2]	
ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ / ΔΗΜΟΣΙΟΝΟΜΙΚΗ / ΦΟΡΟΛΟΓΙΚΗ ΠΟΛΙΤΙΚΗ[3]	Χ
ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΠΟΛΙΤΙΚΗ[4]	
ΔΗΜΟΣΙΑ ΔΙΟΙΚΗΣΗ – ΔΗΜΟΣΙΑ ΤΑΞΗ – ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗ[5]	
ΑΝΑΠΤΥΞΗ – ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΗ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ[6]	

1 Τομέας νομοθέτησης επί θεμάτων Υπουργείου Παιδείας, Θρησκευμάτων και Αθλητισμού και Υπουργείου Πολιτισμού.
2 Τομέας νομοθέτησης επί θεμάτων Υπουργείου Εξωτερικών και Υπουργείου Εθνικής Άμυνας.
3 Τομέας νομοθέτησης επί θεμάτων Υπουργείου Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών.
4 Τομέας νομοθέτησης επί θεμάτων Υπουργείου Υγείας, Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης και Υπουργείου Κοινωνικής Συνοχής και Οικογένειας.
5 Τομέας νομοθέτησης επί θεμάτων Υπουργείου Εσωτερικών, Υπουργείου Προστασίας του Πολίτη, Υπουργείου Δικαιοσύνης, Υπουργείου Μετανάστευσης και Ασύλου και Υπουργείου Ψηφιακής Διακυβέρνησης.
6 Τομέας νομοθέτησης επί θεμάτων Υπουργείου Υποδομών και Μεταφορών, Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας, Υπουργείου Ανάπτυξης, Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, Υπουργείου Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής, Υπουργείου Τουρισμού και Υπουργείου Κλιματικής Κρίσης και Πολιτικής Προστασίας.

Α. Αιτιολογική έκθεση

	Η «ταυτότητα» της αξιολογούμενης ρύθμισης
1.	Ποιο ζήτημα αντιμετωπίζει η αξιολογούμενη ρύθμιση;
	ΜΕΡΗ Α΄ ΚΑΙ Β΄ Με τις αξιολογούμενες ρυθμίσεις των Μερών Α΄ και Β', ενσωματώνονται στην εθνική έννομη τάξη η Οδηγία (ΕΕ) 2023/2226 του Συμβουλίου, της 17ης Οκτωβρίου 2023 (L 24.10.2023), καθώς και η Οδηγία (ΕΕ) 2025/872 του Συμβουλίου, της 14ης Απριλίου 2025 (L 6.5.2025), για την τροποποίηση της Οδηγίας 2011/16/ΕΕ σχετικά με τη διοικητική συνεργασία στον τομέα της φορολογίας (L 64), μέσω της τροποποίησης του ν. 4170/2013 (Α' 163). Ειδικότερα: α) Με την Οδηγία (ΕΕ) 2023/2226, θεσπίζονται κανόνες για την υποβολή και την ανταλλαγή πληροφοριών, οι οποίοι καλύπτουν τα κρυπτοστοιχεία και τους χρήστες τους, προκειμένου να διασφαλιστεί η πλήρης αξιοποίηση του δυναμικού της ανταλλαγής πληροφοριών, ώστε να αντιμετωπιστούν οι νέες προκλήσεις που προκύπτουν από την αυξανόμενη χρήση εναλλακτικών μέσων πληρωμής και επενδύσεων, τα οποία ενέχουν νέους κινδύνους φοροδιαφυγής και δεν καλύπτονται από τον εν λόγω νόμο. Στο ίδιο πλαίσιο, θεσπίζονται κανόνες για την αυτόματη ανταλλαγή πληροφοριών για τις εκ των προτέρων διασυνοριακές αποφάσεις σχετικά με φυσικά πρόσωπα και τα εισοδήματα που προέρχονται από μερίσματα εκτός θεματοφυλακής. Επιπλέον, εισάγονται διατάξεις που επιτρέπουν την ευρύτερη χρήση των πληροφοριών που ανταλλάσσονται και σε περιπτώσεις που παρουσιάζουν ιδιαίτερα και σοβαρά χαρακτηριστικά, για τις οποίες έχει συμφωνηθεί σε επίπεδο Ευρωπαϊκής Ένωσης να αναληφθεί δράση (άρθρο 215 Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης), καθώς και την ενίσχυση της αποτελεσματικής χρήσης των διατιθέμενων πόρων, τη διευκόλυνση της ανταλλαγής πληροφοριών και τη μείωση του διοικητικού κόστους. β) Με την Οδηγία (ΕΕ) 2025/872, θεσπίζονται κανόνες για τη διεύρυνση του πεδίου εφαρμογής της Οδηγίας 2011/16/ΕΕ, η οποία κυρώθηκε με τον ν. 4170/2013 σχετικά με την αυτόματη ανταλλαγή πληροφοριών ως προς τη Δήλωση Πληροφοριών Συμπληρωματικού Φόρου και, ως εκ τούτου, είναι αναγκαία η θέσπιση πλαισίου για την πρακτική εφαρμογή των υποχρεώσεων υποβολής δηλώσεων που προβλέπονται στον ν. 5100/2024 (Α' 49), με τον οποίο ενσωματώθηκε στην ελληνική έννομη τάξη η Οδηγία (ΕΕ) 2022/2523 του Συμβουλίου, της 14ης Δεκεμβρίου 2022, σχετικά με την εξασφάλιση παγκόσμιου ελάχιστου επιπέδου φορολογίας των ομίλων πολυεθνικών επιχειρήσεων και των εγχώριων ομίλων μεγάλης κλίμακας στην Ευρωπαϊκή Ένωση (Pillar II). Επιπλέον, με την Οδηγία (ΕΕ) 2025/872, διευρύνεται το πεδίο των πληροφοριών επί χρηματοοικονομικών λογαριασμών που ανταλλάσσονται μέσω της υποχρεωτικής αυτόματης ανταλλαγής πληροφοριών. **ΜΕΡΟΣ Γ'** Με τις αξιολογούμενες ρυθμίσεις του Κεφαλαίου Α' του Μέρους Γ' ορίζεται το Μητρώο Ιδιοκτησίας και Διαχείρισης Ακινήτων (Μ.Ι.Δ.Α.) ως πηγή πληροφόρησης για την κύρια κατοικία σε μικρούς οικισμούς προβλέπεται ότι για τον υπολογισμό

	της συνολικής αξίας ακίνητης περιουσίας για την προσαύξηση φόρου δεν συνυπολογίζονται απαλλασσόμενα δικαιώματα επί ακινήτων και προστίθεται σχετική μεταβατική διάταξη για τη λειτουργία του Μ.Ι.Δ.Α.. Το ζήτημα που αντιμετωπίζεται με τις αξιολογούμενες ρυθμίσεις του Κεφαλαίου Β' του Μέρους Γ' είναι η θέσπιση απαλλαγής από τα τέλη κυκλοφορίας των χαρακτηρισμένων οχημάτων άμεσης ανάγκης των εγγεγραμμένων Οργανώσεων Κοινωνίας Πολιτών (Ο.Κοι.Π.) και κοινωφελών ιδρυμάτων που είναι ειδικώς πιστοποιημένοι φορείς παροχής πρωτοβάθμιας, δευτεροβάθμιας και τριτοβάθμιας κοινωνικής φροντίδας. Με τις αξιολογούμενες ρυθμίσεις του Κεφαλαίου Γ' του Μέρους Γ' προβλέπεται η έκδοση Φορολογικών Δεσμευτικών Απαντήσεων (Φ.Δ.Α.), κατόπιν υποβολής αίτησης στη Φορολογική Διοίκηση, με την οποία ερμηνεύονται φορολογικά ζητήματα επί συγκεκριμένων πραγματικών περιστατικών, διευκρινίζεται το ύψος των προστίμων για την παράλειψη υποβολής ή την εκπρόθεσμη υποβολή δηλώσεων παρακρατούμενου φόρου ή δηλώσεων Φ.Π.Α. και προστίθεται εξαίρεση από την επιβολή προστίμων της φορολογικής νομοθεσίας λόγω ανηλικότητας. Με τις αξιολογούμενες ρυθμίσεις του Κεφαλαίου Δ' του Μέρους Γ' ορίζεται η ανηλικότητα του υπόχρεου ως αντικειμενικός λόγος αμφισβήτησης του τεκμηρίου ελαχίστου ετησίου εισοδήματος, τροποποιούνται διατάξεις για τον τρόπο υπολογισμού του ελάχιστου ποσού καθαρού εισοδήματος από την άσκηση ατομικής επιχειρηματικής δραστηριότητας των επαγγελματιών πωλητών λαϊκών αγορών και ρυθμίζεται η φορολογική αντιμετώπιση της καταβολής των δεδουλευμένων αποδοχών στους πρώην εργαζομένους των Ναυπηγείων Σκαραμαγκά. **ΜΕΡΟΣ Δ'** Με τις αξιολογούμενες ρυθμίσεις του Κεφαλαίου Α' του Μέρους Δ' ορίζονται ο σκοπός και το αντικείμενο των ρυθμίσεων του Μέρους Δ', ενώ με τις προτεινόμενες διατάξεις του Κεφαλαίου Β' του Μέρους Δ' καταργούνται οι διατάξεις του ν. 4972/2022 (Α' 181) που αφορούν στη σύσταση και λειτουργία της Ανεξάρτητης Αρχής Πιστοληπτικής Αξιολόγησης και μεταφέρεται το προβλεπόμενο Πληροφοριακό Σύστημα στη Γενική Γραμματεία Χρηματοπιστωτικού Τομέα και Διαχείρισης Ιδιωτικού Χρέους του Υπουργείου Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών. Ακολούθως, ρυθμίζεται η διάρθρωση της Γενικής Γραμματείας Χρηματοπιστωτικού Τομέα και Διαχείρισης Ιδιωτικού Χρέους (ΓΓΧΤΔΙΧ), κατά το μέρος που αφορά στις αρμοδιότητές της επί της διαχείρισης του ιδιωτικού χρέους, προκειμένου να ανταποκρίνεται στην πραγματική διάρθρωση και λειτουργία της εντός του Υπουργείου Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών, τις ανάγκες και την παροχή των υπηρεσιών της, όπως έχουν διαμορφωθεί από τη σύστασή της και κατά την εξέλιξη της φύσης της και των αρμοδιοτήτων της. Στόχος των διατάξεων είναι η δημιουργία οργανωτικής δομής που να πλαισιώνει και να εξασφαλίζει την ταχεία και αποτελεσματική επίτευξη της αποστολής της ΓΓΧΤΔΙΧ κατά τη διαχείριση του ιδιωτικού χρέους και της αφερεγγυότητας εντός του Υπουργείου Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών. Με τις αξιολογούμενες ρυθμίσεις του Κεφαλαίου Γ' του Μέρους Δ' συστήνεται ηλεκτρονική πλατφόρμα συναλλαγών επί Μη Εξυπηρετούμενων Δανείων

	(Ηλεκτρονική Πλατφόρμα Μ.Ε.Δ.) και ορίζονται οι λεπτομέρειες για τη λειτουργία της, με σκοπό τη δημιουργία ενός πυλώνα πληροφόρησης επί συναλλαγών Μη Εξυπηρετούμενων Δανείων (Συναλλαγών Μ.Ε.Δ.) και διευκόλυνσης της πώλησης των χαρτοφυλακίων μη εξυπηρετούμενων δανείων (Χαρτοφυλακίων Μ.Ε.Δ.) μεταξύ αγοραστών (Επενδυτών) και πωλητών (Φορέων Παροχής Δεδομένων Μ.Ε.Δ.). Με τις αξιολογούμενες ρυθμίσεις του Κεφαλαίου Δ΄ του Μέρους Δ' ρυθμίζονται ζητήματα διάρθρωσης, στόχων, αρμοδιοτήτων και στελέχωσης της Διεύθυνσης Υποστήριξης και Εποπτείας Εργαλείων Διαχείρισης Ιδιωτικού Χρέους, καθώς και ζητήματα τοποθέτησης προϊσταμένου του Τμήματος Νομικής Υποστήριξης. Με τις αξιολογούμενες ρυθμίσεις του Κεφαλαίου Ε΄ του Μέρους Δ' τίθενται εξουσιοδοτικές, τελικές και καταργούμενες διατάξεις. **ΜΕΡΟΣ Ε'** Με τις αξιολογούμενες ρυθμίσεις του Κεφαλαίου Α΄ του Μέρους Ε' τροποποιούνται οι αρμοδιότητες του Προέδρου της Ελληνικής Στατιστικής Αρχής και δημιουργείται ολοκληρωμένο πλαίσιο για τη δικαστική εκπροσώπηση και τη νομική υποστήριξη της Ελληνικής Στατιστικής Αρχής (ΕΛ.ΣΤΑΤ.), η οποία ανατίθεται στο Νομικό Συμβούλιο του Κράτους. Με τις διατάξεις του Κεφαλαίου Β' του Μέρους Ε΄ διευρύνεται η δυνατότητα της Μονάδας Συμβάσεων Στρατηγικής Σημασίας του άρθρου 5Γ του ν. 3986/2011 (Α΄ 152) να ωριμάζει και να διενεργεί διαδικασίες αξιοποίησης ακινήτων που είτε ανήκουν κατά κυριότητα είτε έχει παραχωρηθεί η χρήση, διαχείριση, διοίκηση ή εκμετάλλευση σε φορείς Γενικής Κυβέρνησης και λοιπές θυγατρικές της Ε.Ε.ΣΥ.Π.. Επιπλέον, συμπληρώνεται η διαδικασία απόδοσης του τιμήματος από την αξιοποίηση περιουσιακών στοιχείων της Ε.Ε.ΣΥ.Π., η οποία λαμβάνει χώρα σύμφωνα με τα άρθρα 2 και 10 έως 17 του ν. 3986/2011. Ειδικότερα, δίνεται στην Ε.Ε.ΣΥ.Π. η δυνατότητα, επιπροσθέτως των λοιπών προβλέψεων της παρ. 14 του άρθρου 2 του ν. 3986/2011, να παρακρατεί ποσό που αντιστοιχεί στο ένα τοις εκατό (1%) του τιμήματος που εισπράττει από τις ανωτέρω συμβάσεις αξιοποίησης για την κάλυψη λειτουργικών εξόδων και διοικητικών δαπανών που πραγματοποιεί στο πλαίσιο της παρακολούθησης της εκτέλεσης αυτών και της παροχής κάθε αναγκαίας υποστήριξης και συνδρομής προς το Ελληνικό Δημόσιο, σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο 5Α του ν. 3986/2011, προκειμένου αυτό να ασκεί τα δικαιώματά του και να εκπληρώνει τις υποχρεώσεις του από τις συμβάσεις αυτές. Το ανωτέρω ποσό αφαιρείται από το τίμημα που η Ε.Ε.ΣΥ.Π. εισπράττει με εφάπαξ ή περιοδικές καταβολές από την κατά τα ανωτέρω αξιοποίηση των περιουσιακών της στοιχείων. Περαιτέρω, με τις αξιολογούμενες ρυθμίσεις εισάγεται στον ν. 4799/2021 (Α΄ 78) η δυνατότητα υποβολής σε προδιαγωνιστικό έλεγχο του Ελεγκτικού Συνεδρίου συμβάσεων έργων, προμηθειών και υπηρεσιών (ήτοι, και σχεδίου διακήρυξης προ της δημοσίευσης) του Προγράμματος Στρατηγικών Συμβάσεων για τις οποίες η Μονάδα Συμβάσεων Στρατηγικής Σημασίας της Ελληνικής Εταιρείας Συμμετοχών και Περιουσίας Α.Ε. λειτουργεί ως φορέας ωρίμανσης, διενεργούσα αρχή και φορέας παρακολούθησης. Επιπλέον, προστίθεται η δυνατότητα ορισμού του Τεχνικού Επιμελητηρίου Ελλάδος (Τ.Ε.Ε.) ως διευθύνουσας ή επιβλέπουσας υπηρεσίας, ειδικώς, για τις συμβάσεις του Αναπτυξιακού Προγράμματος Συμβάσεων

	Στρατηγικής Σημασίας του ν. 4799/2021, που υπάγονται στο πεδίο εφαρμογής του ν. 4412/2016 (Α΄ 147), και για τις οποίες η Ελληνική Εταιρεία Συμμετοχών και Περιουσίας Α.Ε. διενεργεί την ωρίμανση, τις διαγωνιστικές διαδικασίες και την παρακολούθηση της εκτέλεσης αυτών κατά το άρθρο 5Β του ν. 3986/2011. Οι αξιολογούμενες ρυθμίσεις του Κεφαλαίου Γ΄ του Μέρους Ε' εισάγουν ρυθμίσεις για την Εταιρεία Ύδρευσης και Αποχέτευσης Πρωτευούσης (Ε.ΥΔ.Α.Π. Α.Ε.) και την Εταιρεία Ύδρευσης και Αποχέτευσης Θεσσαλονίκης (Ε.Υ.Α.Θ. Α.Ε.). Όσον αφορά στις αξιολογούμενες ρυθμίσεις του Κεφαλαίου Δ΄ του Μέρους Ε' αναπροσαρμόζονται για την πενταετία 2026-2030 οι συντελεστές φόρου της παρ. 1 του άρθρου 6 του ν. 27/1975 (Α΄ 77) και εισφοράς της παρ. 1 του άρθρου 10 του ν. 27/1975 των πλοίων ελληνικής σημαίας και η ειδική εισφορά του άρθρου 1 του ν. 29/1975 (Α΄ 75) των πλοίων ελληνικών συμφερόντων με ξένη σημαία συμβεβλημένων με το Ναυτικό Απομαχικό Ταμείο (Ν.Α.Τ.). Περαιτέρω, με τη ρύθμιση περί απαλλαγών και μειώσεων φόρου πλοίων δεύτερης κατηγορίας αντιμετωπίζεται το ζήτημα της άνισης φορολογικής μεταχείρισης μεταξύ των πλοίων δεύτερης κατηγορίας υπό ελληνική σημαία και των πλοίων δεύτερης κατηγορίας που φέρουν σημαία άλλου κράτους-μέλους της Ευρωπαϊκής Ένωσης ή του Ευρωπαϊκού Οικονομικού Χώρου. Με την προτεινόμενη ρύθμιση επεκτείνονται και σε αυτά τα πλοία, οι φορολογικές απαλλαγές και μειώσεις του φόρου που ήδη ισχύουν για τα πλοία υπό ελληνική σημαία, με σκοπό τη διασφάλιση της ίσης φορολογικής μεταχείρισής τους. Τροποποιείται, επιπλέον, το άρθρο 36 του Εθνικού Τελωνειακού Κώδικα (ν. 5222/2025, Α΄ 134) για τις απαλλαγές επί ειδών προοριζόμενων για εφοδιασμό πλοίων. Με το Κεφάλαιο Ε΄ εισάγεται απαραίτητη ρύθμιση για τον ναυπηγοεπισκευαστικό τομέα για τη διασφάλιση της συνέχισης λειτουργίας σπάνιων παραδοσιακών επιχειρήσεων, που δραστηριοποιούνται στον ναυπηγοεπισκευαστικό τομέα, αποκλειστικά για ξύλινα πλωτά μέσα. Με τις αξιολογούμενες ρυθμίσεις του Κεφαλαίου ΣΤ΄ του Μέρους Ε' αποσαφηνίζεται ότι η ρύθμιση της παρ. 3 του άρθρου 20 του ν. 3842/2010, αφορά σε όλες τις συναλλαγές που υπερβαίνουν το ποσό των πεντακοσίων (500) ευρώ, παρατείνεται η αναστολή της επιβολής του ειδικού φόρου τηλεοπτικών διαφημίσεων στους τηλεοπτικούς σταθμούς περιφερειακής εμβέλειας επίγειας ψηφιακής τηλεόρασης και προβλέπεται κρατική επιχορήγηση για τους τοπικούς περιφερειακούς τηλεοπτικούς σταθμούς για το μηνιαίο κόστος που οφείλεται λόγω της παροχής υπηρεσιών επίγειας ψηφιακής ευρυεκπομπής τηλεοπτικού σήματος που απορρέει από την υποχρεωτική επίγεια εκπομπή τηλεοπτικού σήματος μέσω του παρόχου δικτύου ψηφιακής ευρυεκπομπής. Ένα άλλο ζήτημα που αντιμετωπίζεται με τις προτεινόμενες ρυθμίσεις του Κεφαλαίου ΣΤ΄ του Μέρους Ε΄ είναι η επίλυση του ζητήματος που ανέκυψε, κατά τη φορολόγηση της ωφέλειας που αναλογούσε στους δικαιούχους, μετά την πρόωρη λήξη (στις 18.1.2013), λόγω ανάκλησης της άδειας λειτουργίας του Ταχυδρομικού Ταμιευτηρίου, του «Επενδυτικού Λογαριασμού Κάλυψης Στεγαστικών Παροχών», που είχε συσταθεί για την ταχύτερη εξυπηρέτηση αποπληρωμής των κάθε είδους στεγαστικών δανείων, που είχαν χορηγηθεί από το Ταχυδρομικό Ταμιευτήριο σε υπαλλήλους του, σε συζύγους τους, καθώς και σε συνταξιοδοτηθέντες υπαλλήλους του. Επίσης, ρυθμίζεται η μεταχείριση των

	εκπτώσεων λόγω κύκλου εργασιών που χορηγήθηκαν πριν από την αντικατάσταση της περ. α) της παρ. 5 του άρθρου 19 του προϊσχύοντος Κώδικα Φόρου Προστιθέμενης Αξίας (ν. 2859/2000, Α΄ 248) με το άρθρο 31 του ν. 5024/2023 (Α΄ 41) και, επιπρόσθετα, ορίζεται ο τρόπος υπολογισμού ακαθάριστου ισοδύναμου επιχορήγησης σε περιπτώσεις ανάκτησης ενίσχυσης ως επιδότησης επιτοκίου. Περαιτέρω, αντιμετωπίζεται το ζήτημα της μη προσμέτρησης της ενίσχυσης του Μέτρου 23 «Έκτακτη προσωρινή στήριξη ρευστότητας στους γεωργούς, που έχουν πληγεί από φυσικές καταστροφές, μετά την 1η Ιανουαρίου 2024», που έλαβαν οι αγρότες που έχουν πληγεί από φυσικές καταστροφές, στο όριο των επιδοτήσεων της παρ. 1 του άρθρου 48 του Κώδικα Φόρου Προστιθέμενης Αξίας (ν. 5144/2024, Α΄ 162), προκειμένου να μην υπερβούν οι δικαιούχοι επιδοτήσεων το όριο των πέντε χιλιάδων (5.000) ευρώ και να μην απαιτείται, εξ αυτού και μόνο του λόγου, να υπαχθούν οι αγρότες του ειδικού καθεστώτος (μη υπόχρεοι σε ενημέρωση βιβλίων) στο κανονικό καθεστώς Φόρου Προστιθέμενης Αξίας και κατ΄ επέκταση στην υποχρεωτική τήρηση και ενημέρωση βιβλίων και στοιχείων. Επιπρόσθετα, αντιμετωπίζονται τα ακόλουθα ζητήματα: - Ορίζεται η Α.Α.Δ.Ε. ως εξουσιοδοτημένος αντιπρόσωπος του Υπουργού Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών, στο πλαίσιο της Σύμβασης ΟΟΣΑ/Συμβουλίου της Ευρώπης σχετικά με την αμοιβαία διοικητική συνδρομή σε φορολογικά θέματα, εκσυγχρονίζεται και διευρύνεται το θεσμικό πλαίσιο που διέπει τις εκούσιες συνεισφορές του Ελληνικού Δημοσίου σε διεθνείς οργανισμούς, ρυθμίζεται το πλαίσιο για τον υπολογισμό του ορίου των δικαιωμάτων ψήφου που ενεργοποιεί την υποχρέωση υποβολής δημόσιας πρότασης, καθώς και για την άσκηση του δικαιώματος εξαγοράς και του δικαιώματος εξόδου. - Αποσαφηνίζεται, ότι οι ορκωτοί ελεγκτές λογιστές που είναι εντεταλμένοι ελεγκτές, διατηρούν μεν την αρχική τους ιδιότητα για κάθε έννομη συνέπεια, με τους περιορισμούς ανεξαρτησίας, ωστόσο, που διακρίνουν τη λειτουργία των εντεταλμένων λογιστών. - Επιλύεται το ζήτημα της άνισης μεταχείρισης για συνταξιούχους της πρώην εταιρείας με την επωνυμία «Ηλεκτρικοί Σιδηρόδρομοι Αθηνών Πειραιώς Ανώνυμη Εταιρεία» (Η.Σ.Α.Π. Α.Ε.), που αποχώρησαν εντός του 2011 και δεν εντάχθηκαν σε προηγούμενη ευνοϊκή ρύθμιση. - Διευκρινίζεται το νομοθετικό καθεστώς που εφαρμόζεται για την ανέγερση ιερών ναών και εκτέλεση εκκλησιαστικών έργων. - Τροποποιούνται τα ελάχιστα προσόντα του Γενικού Διευθυντή του ν.π.δ.δ. «Επιτροπή Ολυμπίων και Ζαππείου Κληροδοτήματος». - Τροποποιείται ο χρόνος ανανέωσης της θητείας στην Αρχή Καταπολέμησης της Νομιμοποίησης Εσόδων από Εγκληματικές Δραστηριότητες. - Τροποποιούνται οι ελάχιστοι απαιτούμενοι χρόνοι υπηρεσίας στον βαθμό του Νομικού Συμβούλου για την προαγωγή σε Πρόεδρο και Αντιπρόεδρο, καθώς και στον βαθμό του Δικαστικού Πληρεξουσίου Α΄ για την προαγωγή στον βαθμό του Παρέδρου. - Αντιμετωπίζεται η νομική ανασφάλεια που δημιουργήθηκε αναφορικά με το πεδίο εφαρμογής της κατάργησης των κρατήσεων υπέρ Ε.Τ.Α.Α. –

	Τ.Σ.Μ.Ε.Δ.Ε. και ΕΜΠ, κατόπιν της θέσπισης των ν. 4254/2014 (Α' 87) και 4387/2016 (Α' 86) - Ρυθμίζεται ο φόρος προστιθέμενης αξίας επί υπηρεσιών του Ανεξάρτητου Διαχειριστή Μεταφοράς Ηλεκτρικής Ενέργειας. **ΜΕΡΟΣ ΣΤ'** Οι ρυθμίσεις των Κεφαλαίων Α', Β', Γ' και Δ' του παρόντος Μέρους αντιμετωπίζουν: - Ζητήματα στελέχωσης, προσλήψεων, αμοιβών και κινήτρων παραμονής στην εργασία στην εταιρεία Ελληνική Αεροπορική Βιομηχανία Α.Ε. (ΕΑΒ) και στις θυγατρικές της. - Ειδικά θέματα για αποσπάσεις πρόσληψη εν αποστρατεία στρατιωτικών και επιδόματα ειδικών συνθηκών της ΕΑΒ. - Τον τρόπο διάθεσης κερδών και περιουσιακών στοιχείων των εκμεταλλεύσεων εξυπηρέτησης προσωπικού, ιδίως όταν αυτές διακόπτονται ή ανασυγκροτούνται και την ανάγκη σαφούς πλαισίου για τη μεταφορά πόρων σε Μετοχικά Ταμεία και συναφείς φορείς του Υπουργείου Εθνικής Άμυνας. - Ζητήματα αναβάθμισης και εκσυγχρονισμού του θεσμικού πλαισίου λειτουργίας του Κέντρου Μελετών Ασφάλειας (εφεξής «ΚΕ.ΜΕ.Α.»), ιδίως ως προς τις αρμοδιότητές του στον τομέα της πιστοποίησης, της υποστήριξης της Γενικής Γραμματείας Προστασίας Κρίσιμων Οντοτήτων και της διοικητικής του οργάνωσης, ώστε να ενισχυθεί ο ρόλος του ως φορέα επιστημονικής και τεχνικής υποστήριξης του Υπουργείου Προστασίας του Πολίτη. - Την ανάγκη προσαρμογής και βελτίωσης του πλαισίου του λειτουργίας του Ελληνικού Κέντρου Εμπειρογνωμοσύνης Διοικητικών Μεταρρυθμίσεων - Reform Greece για την αμεσότερη και αποτελεσματικότερη δράση του μεσοπρόθεσμα λόγω μη πλήρους συγκρότησης των οργανικών του μονάδων. - Την ανάγκη χορήγησης της δυνατότητας, σε μισθωμένα κτήρια που στεγάζουν σχολικές μονάδες, να εκτελεστούν, από τους δήμους, εργασίες προσαρμογής που ορίζονται ως αναγκαίες από τις αρμόδιες Επιτροπές Καταλληλότητας των δήμων, προκειμένου να πληρούν τις απαιτούμενες προδιαγραφές λειτουργίας. - Τη ανάγκη παράτασης, για τρία (3) έτη, υφιστάμενων μισθώσεων κτηρίων που στεγάζουν σχολικές μονάδες, καθώς και αθλητικές και προνοιακές δομές δήμων, με απόφαση του οικείου δημοτικού συμβουλίου και κατόπιν συμφωνίας με τους αντισυμβαλλόμενους ύστερα από προσαρμογή του μισθώματος. Με τις αξιολογούμενες ρυθμίσεις του Κεφαλαίου Ε' αντιμετωπίζονται τα εξής ζητήματα: - Παρατείνεται η διάρκεια του χρονικού διαστήματος αναστολής της αύξησης των επιτοκίων των οφειλών από ασφαλιστικές εισφορές προς τους ασφαλιστικούς οργανισμούς για δυο (2) επιπλέον έτη, ώστε να αποφεύγεται η υπερβολική επιβάρυνση των προσώπων που έχουν ασφαλιστικές οφειλές (ρυθμισμένες ή μη) και να διευκολύνεται ο προγραμματισμός της εξόφλησής τους. - Απλοποιείται η διαδικασία απονομής επικουρικής σύνταξης σε περιπτώσεις διαδοχικής ασφάλισης μετά την ενοποίηση των προϋποθέσεων θεμελίωσης συνταξιοδοτικού δικαιώματος για επικουρική σύνταξη για όλους τους

	εντασσόμενους φορείς, τομείς, κλάδους ή λογαριασμούς που υπάγονται στον Κλάδο Επικουρικής Ασφάλισης του Ηλεκτρονικού Εθνικού Φορέα Κοινωνικής Ασφάλισης (e-Ε.Φ.Κ.Α.), που επήλθε με το άρθρο 96Α του ν. 4387/2016 (Α' 85), και πλέον οι πράξεις απονομής της επικουρικής σύνταξης προβλέπεται ότι θα εκδίδονται από τον πρώην εντασσόμενο φορέα, τομέα, κλάδο ή λογαριασμό στον οποίο έχει υποβληθεί η σχετική αίτηση. - Παρέχεται η δυνατότητα συνταξιοδότησης λόγω γήρατος με τις ευεργετικές προϋποθέσεις του ν. 612/1977 (Α' 164), ο οποίος επιτρέπει τη συνταξιοδότηση άνευ ορίου ηλικίας με τη συμπλήρωση δεκαπέντε (15) ετών ασφάλισης, σε πάσχοντες από ειδικές βαρύτατες αναπηρίες, κατόπιν θετικής εισήγησης της Ειδικής Επιστημονικής Επιτροπής ιατρών του άρθρου 7 του ν. 3863/2010 (Α'115). - Δίνεται η δυνατότητα στο Ταμείο Επικουρικής Κεφαλαιοποιητικής Ασφάλισης (Τ.Ε.Κ.Α.) να τηρεί τα λειτουργικά διαθέσιμα του Ταμείου και τις σωρευμένες ασφαλιστικές εισφορές στην ταμειακή διαχείριση και στο Κοινό Κεφάλαιο στην Τράπεζα της Ελλάδος, ακόμη και αν δεν ανήκει στο Μητρώο Φορέων Γενικής Κυβέρνησης, που τηρείται με ευθύνη της Ελληνικής Στατιστικής Αρχής (ΕΛ.ΣΤΑΤ.), σύμφωνα με την περ. β) της παρ. 1 του άρθρου 14 του ν. 4270/2014 (Α` 143). - Αποσαφηνίζεται ότι το Τ.Ε.Κ.Α. χορηγεί αποδεικτικό ασφαλιστικής ενημερότητας σε πρόσωπα που οφείλουν έως εκατό ευρώ (100€), ανεξαρτήτως υπαγωγής ή μη στη ρύθμιση οφειλών της υποπαρ. ΙΑ.1. της παρ. ΙΑ του άρθρου πρώτου του ν. 4152/2013 (Α' 107). Με τις αξιολογούμενες ρυθμίσεις του Κεφαλαίου ΣΤ' αντιμετωπίζονται τα εξής ζητήματα: - Δημιουργείται πληροφοριακό σύστημα στατιστικών στοιχείων για τους φοιτητές των Ανώτατων Εκπαιδευτικών Ιδρυμάτων (Α.Ε.Ι.) της χώρας, το οποίο υλοποιείται, με πόρους του Ταμείου Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας, από το Υπουργείο Παιδείας, Θρησκευμάτων και Αθλητισμού (Υ.ΠΑΙ.Θ.Α.) και λειτουργεί κεντρικά σε αυτό. Το πληροφοριακό σύστημα έχει ως σκοπό τη συλλογή, τήρηση και επεξεργασία ανωνυμοποιημένων δεδομένων για την παραγωγή αξιόπιστων στατιστικών στοιχείων που αφορούν τη σύνθεση και τα χαρακτηριστικά του φοιτητικού πληθυσμού με στόχο τον σχεδιασμό, την αξιολόγηση και τον ανασχεδιασμό των πολιτικών στον τομέα της Ανώτατης Εκπαίδευσης, τη βελτίωση της λειτουργίας των Ανώτατων Εκπαιδευτικών Ιδρυμάτων της χώρας και γενικότερα την υποστήριξη του στρατηγικού σχεδιασμού της πολιτείας στον τομέα της Ανώτατης Εκπαίδευσης. - Διασφαλίζεται η δυνατότητα συμμετοχής σε εξετάσεις πιστοποίησης αποφοίτων Ινστιτούτων Επαγγελματικής Κατάρτισης (Ι.Ε.Κ.) και, μετά τη μετονομασία τους, Σχολών Ανώτερης Επαγγελματικής Κατάρτισης (Σ.Α.Ε.Κ.), οι οποίοι είχαν ολοκληρώσει την κατάρτισή τους βάσει προγενέστερων νομοθετικών καθεστώτων και σε ειδικότητες που εξετάζονται ακόμα με τις παλαιότερες Τράπεζες Θεμάτων, καθώς οι απόφοιτοι των εκατό τριάντα (130) νέων ειδικοτήτων Σ.Α.Ε.Κ. δεν έχουν ολοκληρώσει τον διετή κύκλο σπουδών και την πρακτική τους άσκηση.

	Τέλος, με την αξιολογούμενη ρύθμιση του Κεφαλαίου Ζ', διορθώνεται παράραμα στην έναρξη ισχύος του ν. 5290/2026 (Α' 47) και στο Κεφάλαιο Η' προβλέπονται οι καταργούμενες διατάξεις του Μέρους ΣΤ'.
2.	Γιατί αποτελεί πρόβλημα;
	ΜΕΡΗ Α΄ ΚΑΙ Β΄ Ως προς τις αξιολογούμενες ρυθμίσεις των Μερών Α΄ και Β' επισημαίνονται τα εξής: α) Η αγορά κρυπτοστοιχείων έχει αποκτήσει μεγαλύτερη σημασία και έχει αυξήσει σημαντικά και γρήγορα την κεφαλαιοποίησή της κατά την τελευταία δεκαετία. Το κρυπτοστοιχείο αποτελεί ψηφιακή αναπαράσταση αξίας ή δικαιώματος που μπορεί να μεταβιβαστεί και να αποθηκευτεί ηλεκτρονικά, με χρήση τεχνολογίας κατανεμημένου καθολικού ή παρόμοιας τεχνολογίας και μπορεί να χρησιμοποιείται για σκοπούς πληρωμών ή επενδύσεων. Τα κράτη μέλη έχουν θεσπίσει κανόνες και κατευθυντήριες γραμμές για τη φορολόγηση των εισοδημάτων που προέρχονται από συναλλαγές κρυπτοστοιχείων, οι οποίοι διαφέρουν από κράτος μέλος σε κράτος μέλος. Ωστόσο, το γεγονός ότι η χρήση κρυπτοστοιχείων δεν υπόκειται σε γεωγραφικούς περιορισμούς καθιστά δύσκολη για τις φορολογικές διοικήσεις των κρατών μελών τη διασφάλιση της φορολογικής συμμόρφωσης. Κατ' επέκταση, ο εγγενής διασυνοριακός χαρακτήρας των κρυπτοστοιχείων καθιστά αναγκαία την ισχυρή διεθνή διοικητική συνεργασία για τη διασφάλιση αποτελεσματικής ρύθμισης και, για τον λόγο αυτό, απαιτούνται ενισχυμένοι μηχανισμοί ανταλλαγής πληροφοριών. Περαιτέρω, δεδομένου ότι ο εντοπισμός φορολογητέων πράξεων που προκύπτουν κατά την επένδυση σε κρυπτοστοιχεία είναι δύσκολος, οι Δηλούντες Πάροχοι Υπηρεσιών Κρυπτοστοιχείων είναι οι πλέον κατάλληλοι να συλλέγουν και να επαληθεύουν τις απαραίτητες πληροφορίες σχετικά με τους χρήστες τους και να τις υποβάλλουν στην αρμόδια ελληνική αρχή, ώστε εν συνεχεία αυτή να τις ανταλλάσσει με τα λοιπά κράτη μέλη. Ειδικότερα, το υφιστάμενο νομικό πλαίσιο εφαρμόζεται σε παρόχους υπηρεσιών κρυπτοστοιχείων που εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής του Κανονισμού (ΕΕ) 2023/1114 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 31ης Μαΐου 2023, για τις αγορές κρυπτοστοιχείων και για την τροποποίηση των κανονισμών (ΕΕ) 1093/2010 και (ΕΕ) 1095/2010 και των οδηγιών 2013/36/ΕΕ και (ΕΕ) 2019/1937 (L 150), ο οποίος επέκτεινε το κανονιστικό πλαίσιο της Ένωσης σε ζητήματα κρυπτοστοιχείων, που έως τότε δεν είχαν ρυθμιστεί από πράξεις της Ευρωπαϊκής Ένωσης για τις χρηματοοικονομικές υπηρεσίες, και οι οποίοι έχουν λάβει άδεια δυνάμει αυτού, καθώς και σε φορείς εκμετάλλευσης κρυπτοστοιχείων που δεν ρυθμίζονται από τον εν λόγω Κανονισμό ούτε έχουν λάβει άδεια δυνάμει αυτού. Οι ανωτέρω αναφέρονται ως Δηλούντες Πάροχοι Υπηρεσιών Κρυπτοστοιχείων, καθώς υποχρεούνται να υποβάλλουν στοιχεία, δυνάμει της Οδηγίας (ΕΕ) 2023/2226 του Συμβουλίου της 17ης Οκτωβρίου 2023 (L 24.10.2023), στο κράτος μέλος στο οποίο καθίστανται υπόχρεοι προς τούτο. Περαιτέρω, η υφιστάμενη Οδηγία 2011/16/ΕΕ θεσπίζει μεν υποχρεώσεις για τα Χρηματοπιστωτικά Ιδρύματα αναφορικά με την υποβολή εκ μέρους αυτών, πληροφοριών επί χρηματοοικονομικών λογαριασμών στις φορολογικές διοικήσεις, οι οποίες στη συνέχεια υποχρεούνται να ανταλλάσσουν τις εν λόγω πληροφορίες με

	άλλα ενδιαφερόμενα κράτη μέλη. Ωστόσο, για τα περισσότερα κρυπτοστοιχεία δεν είναι υποχρεωτική η υποβολή πληροφοριών βάσει της ως άνω Οδηγίας, διότι δεν αποτελούν χρήματα που τηρούνται σε καταθετικούς λογαριασμούς ούτε χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία. Επίσης, στις περισσότερες περιπτώσεις οι Πάροχοι Υπηρεσιών Κρυπτοστοιχείων, καθώς και οι φορείς εκμετάλλευσης Κρυπτοστοιχείων, δεν καλύπτονται από τον ισχύοντα ορισμό του Χρηματοπιστωτικού Ιδρύματος βάσει της Οδηγίας 2011/16/ΕΕ. Επιπλέον, το πλαίσιο της Ένωσης για την καταπολέμηση της νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες και της χρηματοδότησης της τρομοκρατίας (ΚΝΕΠΔΧΤ) επεκτείνει το πεδίο εφαρμογής των υπόχρεων οντοτήτων, εντάσσοντας στους κανόνες ΚΝΕΠΔΧΤ και τους Παρόχους Υπηρεσιών Κρυπτοστοιχείων που ρυθμίζονται από τον Κανονισμό (ΕΕ) 2023/1114. Επίσης, προκειμένου να καλυφθούν τα κενά νόμου που επιτρέπουν τη φορολογική απάτη, τη φοροδιαφυγή και τη φοροαποφυγή, τα κράτη μέλη θα πρέπει να υποχρεούνται να ανταλλάσσουν πληροφορίες σχετικά με τα εισοδήματα που προέρχονται από μερίσματα εκτός θεματοφυλακής. Κατά συνέπεια, το εν λόγω εισόδημα θα πρέπει να περιλαμβάνεται στις κατηγορίες εισοδήματος που υπόκεινται στην αυτόματη ανταλλαγή πληροφοριών. β) Τα τελευταία χρόνια, η Ευρωπαϊκή Ένωση έχει θεσπίσει μέτρα-ορόσημα για την ενίσχυση της καταπολέμησης του επιθετικού φορολογικού σχεδιασμού στην εσωτερική αγορά. Με τις οδηγίες για την καταπολέμηση της φοροαποφυγής, έχουν θεσπιστεί κανόνες κατά της διάβρωσης των φορολογικών βάσεων στην εσωτερική αγορά και της μετατόπισης των κερδών εκτός της εσωτερικής αγοράς. Οι εν λόγω κανόνες μετέτρεψαν σε ενωσιακό δίκαιο τις συστάσεις του Οργανισμού Οικονομικής Συνεργασίας και Ανάπτυξης (Ο.Ο.Σ.Α.). Ο Ο.Ο.Σ.Α., σε μια συνεχή προσπάθεια να τερματιστούν οι φορολογικές πρακτικές των Πολυεθνικών Επιχειρήσεων (Π.Ε.), οι οποίες τους επιτρέπουν να μετατοπίζουν τα κέρδη τους σε περιοχές δικαιοδοσίας με μηδενική ή πολύ χαμηλή φορολογία, ανέπτυξε περαιτέρω ένα σύνολο διεθνών φορολογικών κανόνων για να διασφαλίσει ότι οι Π.Ε. καταβάλλουν δίκαιο μερίδιο φόρων οπουδήποτε και αν δραστηριοποιούνται - Παγκόσμιοι πρότυποι κανόνες κατά της διάβρωσης της φορολογικής βάσης (δεύτερος πυλώνας) («πρότυποι κανόνες του ΟΟΣΑ»), το οποίο τα κράτη μέλη έχουν δεσμευτεί να εφαρμόζουν. Ειδικότερα, η Οδηγία (ΕΕ) 2022/2523 έχει ως στόχο να εξασφαλίσει ισότιμους όρους ανταγωνισμού για τις επιχειρήσεις παγκοσμίως, θέτοντας ένα κατώτατο όριο στον ανταγωνισμό, όσον αφορά στους συντελεστές φορολογίας εισοδήματος εταιρειών, με την καθιέρωση ενός παγκόσμιου ελάχιστου επιπέδου φορολογίας δεκαπέντε τοις εκατό (15%) και δημιουργώντας το νομικό πλαίσιο αναφορικά με ένα σύστημα δύο αλληλένδετων κανόνων, οι οποίοι αναφέρονται επίσης από κοινού ως «κανόνες GloBE», βάσει των οποίων θα πρέπει να εισπράττεται πρόσθετος φόρος («συμπληρωματικός φόρος») κάθε φορά που ο πραγματικός φορολογικός συντελεστής μιας Π.Ε. σε μια συγκεκριμένη δικαιοδοσία είναι χαμηλότερος από το δεκαπέντε τοις εκατό (15%). Επιπλέον, η ως άνω Οδηγία καθορίζει τους κανόνες για την υποβολή Δηλώσεων Πληροφοριών Συμπληρωματικού Φόρου και περιγράφει αδρομερώς τις κατηγορίες πληροφοριών που πρέπει να υποβάλλουν οι όμιλοι Π.Ε.

και οι εγχώριοι όμιλοι μεγάλης κλίμακας που υπάγονται στο ρυθμιστικό της πεδίο καθώς οι φορολογικές διοικήσεις χρειάζονται τις εν λόγω Δηλώσεις Πληροφοριών Συμπληρωματικού Φόρου, ώστε να διενεργούν κατάλληλη εκτίμηση κινδύνου, να αξιολογούν την ορθότητα της φορολογικής υποχρέωσης και να παρακολουθούν αν οι όμιλοι Π.Ε. και οι εγχώριοι όμιλοι μεγάλης κλίμακας εφαρμόζουν ορθά τους κανόνες που ορίζονται στην Οδηγία (ΕΕ) 2022/2523.

Ακολούθως, δεδομένων των ανωτέρω, κατέστη αναγκαία η τροποποίηση της Οδηγίας 2011/16/ΕΕ, ώστε να οριστούν νέοι κανόνες σχετικά με την αυτόματη ανταλλαγή πληροφοριών, οι οποίοι θα διευκολύνουν την ανταλλαγή πληροφοριών σε σχέση με τη Δήλωση Πληροφοριών Συμπληρωματικού Φόρου και, ως εκ τούτου, να θεσπιστεί το πλαίσιο για την πρακτική εφαρμογή των υποχρεώσεων υποβολής δηλώσεων που προβλέπονται στην Οδηγία (ΕΕ) 2022/2523, σε ευθυγράμμιση με την πολυμερή συμφωνία αρμόδιων αρχών του Περιεκτικού Πλαισίου του ΟΟΣΑ/G20 σχετικά με την ανταλλαγή πληροφοριών GloBE και τα συνοδευτικά σχόλιά της και με τη Δήλωση πληροφοριών GloBE, στον βαθμό που οι εν λόγω νέοι κανόνες συνάδουν με τις υποχρεώσεις υποβολής δηλώσεων που προβλέπονται στην Οδηγία (ΕΕ) 2022/2523 και, γενικότερα, με το δίκαιο της Ένωσης.

ΜΕΡΟΣ Γ΄

Ως προς τις αξιολογούμενες ρυθμίσεις του Μέρους Γ΄ επισημαίνονται τα εξής:

Κεφάλαιο Α'

Με τις αξιολογούμενες ρυθμίσεις επιλύεται το πρόβλημα της διαπίστωση της κύριας κατοικίας σε μικρούς οικισμούς, η οποία πραγματοποιούνταν μέσω της δήλωσης φορολογίας εισοδήματος, εργαλείο το οποίο δεν αποτυπώνει σε επίκαιρο χρόνο και με ακρίβεια την πραγματική κατάσταση των ακινήτων και δημιουργεί αποκλίσεις μεταξύ δηλωθέντων και πραγματικών δεδομένων.

Περαιτέρω, αντιμετωπίζονται ζητήματα που αφορούν στον τρόπο υπολογισμού της συνολικής αξίας της ακίνητης περιουσίας στις περιπτώσεις ύπαρξης απαλλασσόμενων ακινήτων ή δικαιωμάτων.

Κεφάλαιο Β'

Το πρόβλημα που αντιμετωπίζεται με το συγκεκριμένο Κεφάλαιο είναι η οικονομική επιβάρυνση φορέων κοινωνικής φροντίδας από τέλη κυκλοφορίας για οχήματα που δεν χρησιμοποιούνται εμπορικά, αλλά αποκλειστικά για την κάλυψη επειγουσών κοινωνικών αναγκών (π.χ. μεταφορά ωφελούμενων, ασθενών, ευάλωτων ομάδων). Η υποχρέωση καταβολής τελών απορροφά περιορισμένους πόρους που προορίζονται για κοινωνικό έργο και δημιουργεί άνιση μεταχείριση σε σχέση με άλλους φορείς δημόσιου ή κοινωφελούς χαρακτήρα.

Κεφάλαιο Γ'

Με το συγκεκριμένο Κεφάλαιο επιλύονται ερμηνευτικές δυσχέρειες που δύναται να προκύψουν κατά την εφαρμογή της φορολογικής νομοθεσίας, οι οποίες έχουν ως αποτέλεσμα τη δημιουργία νομικής αβεβαιότητας, οδηγούν σε διοικητικές και δικαστικές προσφυγές και δημιουργούν αποτρεπτικό περιβάλλον για νέες επενδύσεις. Περαιτέρω, τροποποιούνται οι διατάξεις του Κώδικα Φορολογικής Διαδικασίας (ν. 5104/2024, Α' 58) που αφορούν τα πρόστιμα, ή την εξαίρεση από αυτά, για παράλειψη υποβολής ή εκπρόθεσμη υποβολή δήλωσης, προκειμένου το

	υφιστάμενο πλαίσιο να διαφοροποιεί επαρκώς μεταξύ ουσιαστικών παραβάσεων και τυπικών καθυστερήσεων, ώστε να μην προκύπτουν για τους πολίτες άδικες επιβαρύνσεις και να μην εντείνεται η γραφειοκρατία, χωρίς ουσιαστικό δημοσιονομικό όφελος. Παράλληλα, αντιμετωπίζονται προβλήματα που ανακύπτουν από το γεγονός ότι τα ανήλικα φυσικά πρόσωπα, αν και δεν έχουν κατά κανόνα φορολογικές υποχρεώσεις ούτε δύνανται να ασκούν επιχειρηματική δραστηριότητα, καθίστανται υπόχρεα έναντι της Φορολογικής Διοίκησης λόγω κληρονομίας, δωρεάς ή περιουσιακών στοιχείων που συνδέονται με επιχειρηματική δραστηριότητα. Καθόσον η διαχείριση της περιουσίας και η εκπλήρωση των φορολογικών και δηλωτικών υποχρεώσεων των ανηλίκων πραγματοποιείται από τους γονείς ή τους νόμιμους εκπροσώπους τους, σε περιπτώσεις συγκεκριμένων οικογενειακών καταστάσεων, θανάτου γονέων ή άλλων λόγων παρατηρείται μη εμπρόθεσμη εκπλήρωση υποχρεώσεων, με αποτέλεσμα την επιβολή προστίμων και τη συσσώρευση οφειλών στο Α.Φ.Μ. των ανηλίκων ήδη από την περίοδο της ανηλικότητας. Κεφάλαιο Δ' Η εφαρμογή ενός γενικού μέσου όρου, για τον προσδιορισμό του κύκλου εργασιών, βάσει του Κωδικού Αριθμού Δραστηριότητας (Κ.Α.Δ.), δεν αποτυπώνει με ακρίβεια την πραγματική οικονομική εικόνα του επαγγέλματος των επαγγελματιών πωλητών λαϊκών αγορών. Αντιθέτως, οδηγεί σε στρεβλώσεις και σε δυσανάλογες φορολογικές επιβαρύνσεις, οι οποίες δεν ανταποκρίνονται στα πραγματικά δεδομένα άσκησης της δραστηριότητας. Περαιτέρω, αντιμετωπίζεται το ζήτημα της φορολογικής αντιμετώπισης ανείσπρακτων δεδουλευμένων αποδοχών που καταβάλλονται από την 1η.1.2025 στους πρώην εργαζόμενους των Ναυπηγείων Σκαραμαγκά, μέσω της ειδικής διαχείρισης των άρθρων 68 έως 77 του ν. 4307/2014 (Α' 246) και βάσει σχετικού πίνακα κατάταξης δανειστών, ώστε να φορολογούνται κατά το έτος που αυτά καταβάλλονται, και όχι κατά τα προηγούμενα φορολογικά έτη, στα οποία ανάγονται. **ΜΕΡΟΣ Δ΄** Ως προς τις αξιολογούμενες ρυθμίσεις του Μέρους Δ΄ επισημαίνονται τα εξής: Κεφάλαια Α' και Β Παρά τη νομοθετική σύστασή της με τον ν. 4972/2022 (Α΄ 181), η Ανεξάρτητη Αρχή Πιστοληπτικής Αξιολόγησης δεν τέθηκε σε λειτουργία και δεν στελεχώθηκε έως σήμερα, η δε οργανωτική της διάρθρωση κρίνεται ότι εν τέλει δεν ήταν πρόσφορη για τον επιδιωκόμενο σκοπό που θεσπίστηκε. Καθόσον η ανάπτυξη του Πληροφοριακού Συστήματος Πιστοληπτικής Αξιολόγησης έχει ενταχθεί ως έργο στο Ταμείο Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας, η προτεινόμενη ρύθμιση, με τη μεταφορά και συγκέντρωση των αρμοδιοτήτων στη Γενική Γραμματεία Χρηματοπιστωτικού Τομέα και Διαχείρισης Ιδιωτικού Χρέους, εξασφαλίζει την ταχύτητα που απαιτείται για την εκπλήρωση των υποχρεώσεων της χώρας, διευκολύνει την αποτελεσματικότητα του μέτρου μέσω της διαλειτουργικότητας των συστημάτων και διαδικασιών, ενισχύει τον συντονισμό και την καλύτερη αξιοποίηση των πληροφοριών με απώτερο στόχο την ενημέρωση της πιστοληπτικής ικανότητας προς

δημόσιους φορείς, και μακροπρόθεσμα, τη μείωση του φαινομένου της υπερχρέωσης και του ιδιωτικού χρέους

Κεφάλαιο Γ'

Με το συγκεκριμένο Κεφάλαιο αντιμετωπίζονται το έλλειμμα πληροφόρησης του κοινού και η ασυμμετρία πληροφόρησης μεταξύ πωλητών και αγοραστών μη εξυπηρετούμενων δανείων. Τα ανωτέρω συνιστούν πρόβλημα, καθώς η έλλειψη τεχνικού και οργανωτικού πλαισίου δυσχεραίνει τη διαφάνεια και την ταχύτητα των σχετικών συναλλαγών. Παράλληλα, καλύπτεται η απουσία ενιαίου προτύπου και τεχνικών προδιαγραφών για τη μορφή, ποιότητα, αξιολόγηση και ιστορικότητα των δεδομένων της αγοράς μη εξυπηρετούμενων δανείων.

Κεφάλαιο Δ'

Η αποστολή, η διάρθρωση και οι αρμοδιότητες της Γενικής Γραμματείας Χρηματοπιστωτικού Τομέα και Διαχείρισης Ιδιωτικού Χρέους (Γ.Γ.Χ.Τ.Δ.Ι.Χ.), η οποία συστάθηκε με το άρθρο 3 του π.δ. 77/2023 (Α' 130) στο Υπουργείο Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών και στην οποία έχει μεταφερθεί, μεταξύ άλλων, ως σύνολο αρμοδιοτήτων, υπηρεσιακών μονάδων, θέσεων προσωπικού και εποπτευόμενων φορέων, η Ειδική Γραμματεία Διαχείρισης Ιδιωτικού Χρέους (Ε.Γ.Δ.Ι.Χ.) του άρθρου 78 του ν. 4389/2016 (Α` 94), έχουν διευρυνθεί και αλλάξει δομικά. Η νομοθετικά ορισμένη διάρθρωση της Γενικής Γραμματείας, ως έχει και προβλέπεται με τον ν. 4389/2016, κατά το μέρος της ενσωμάτωσης της Ε.Γ.Δ.Ι.Χ, δεν αντιστοιχεί πλέον στα πραγματικά, τυπικά και ουσιαστικά δεδομένα λειτουργίας και στις ανάγκες της Γενικής Γραμματείας και δυσχεραίνει την εκπλήρωση της αποστολής της. Σημειώνεται ότι οι αρμοδιότητες της Γ.Γ.Χ.Τ.Δ.Ι.Χ. έχουν διευρυνθεί, ιδίως, με τη θέσπιση του ν. 4738/2020 (Α' 207) «Ρύθμιση οφειλών και παροχή δεύτερης ευκαιρίας και άλλες διατάξεις», καθώς και του ν. 5072/2023 (Α' 198) περί εποπτικών εξουσιών της Γ.Γ.Χ.Τ.Δ.Ι.Χ. και διαχείρισης καταγγελιών αναφορικά με τους αγοραστές και διαχειριστές πιστώσεων.

ΜΕΡΟΣ Ε΄

Ως προς τις αξιολογούμενες ρυθμίσεις του Μέρους Ε΄ επισημαίνονται τα εξής:

Κεφάλαιο Α'

Η φύση των αρμοδιοτήτων της ΕΛ.ΣΤΑΤ., ως ανεξάρτητης αρχής που ασκεί δημόσια εξουσία και λειτουργεί στο σύνθετο πλαίσιο του εθνικού και ενωσιακού δικαίου, δημιουργεί την ανάγκη ολοκληρωμένης νομικής υποστήριξης και ενιαίας παρακολούθησης υποθέσεων με διαχρονικό θεσμικό αντίκτυπο στη δημόσια διοίκηση. Η μέχρι σήμερα κάλυψη των αναγκών νομικής και δικαστικής υποστήριξης της ΕΛ.ΣΤΑΤ. από ιδιώτη δικηγόρο με πάγια αντιμισθία και μερική απασχόληση είχε έκτακτο χαρακτήρα και δεν καλύπτει στο σύνολό τους τις διαρκείς και αυξανόμενες ανάγκες της Αρχής.

Κεφάλαιο Β'

Οι προτεινόμενες διατάξεις του Κεφαλαίου Β' του Μέρους Ε΄ αφορούν στην Ε.Ε.ΣΥ.Π. Ειδικότερα, με τις διατάξεις του συγκεκριμένου Κεφαλαίου διαστέλλεται η ερμηνεία του όρου «παραχώρηση κατά κυριότητα», καθότι παλαιότερα αυτή απέκλειε περιπτώσεις χρήσης, διαχείρισης ή εκμετάλλευσης, δημιουργώντας ασάφεια ως προς τις θυγατρικές που εμπίπτουν στο καθεστώς. Το ισχύον καθεστώς

(άρθρο 5Α του ν. 3986/2011) προβλέπει ότι η Ε.Ε.ΣΥ.Π. παρακολουθεί την εκτέλεση των συμβάσεων αξιοποίησης που συνάπτονται σύμφωνα με το άρθρο 5 του ν. 3986/2011 και παρέχει κάθε αναγκαία υποστήριξη και συνδρομή προς το Ελληνικό Δημόσιο, προκειμένου αυτό να ασκεί τα δικαιώματά του και να εκπληρώνει τις υποχρεώσεις του από τις συμβάσεις αυτές, πλην, όμως, δεν προβλέπει την κάλυψη των λειτουργικών και διοικητικών δαπανών που προκύπτουν κατά τη διαδικασία αυτή. Λόγω των αυξημένων λειτουργικών αναγκών και προκειμένου να καθίσταται απρόσκοπτη και βιώσιμη η λειτουργία της Μονάδας Συμβάσεων Στρατηγικής Σημασίας κρίνεται αναγκαία η αύξηση του ανώτατου ορίου των λειτουργικών δαπανών της.

Επιπρόσθετα, αντιμετωπίζεται το πρόβλημα της έλλειψης σαφούς ρύθμισης ως προς τον εφαρμοστέο μηχανισμό προσυμβατικού ελέγχου στις συμβάσεις του Αναπτυξιακού Προγράμματος Συμβάσεων Στρατηγικής Σημασίας του άρθρου 126 του ν. 4799/2021 (Α' 78), όταν φορέας ωρίμανσης, διενέργειας του διαγωνισμού και παρακολούθησης της εκτέλεσης έχει οριστεί η Ε.Ε.Σ.Υ.Π.. Επιπλέον, παρέχεται η δυνατότητα, με απόφαση του αρμόδιου εποπτεύοντος Υπουργείου ή του εκάστοτε αρμόδιου φορέα, να ορίζεται ως διευθύνουσα ή επιβλέπουσα υπηρεσία κατά τους ορισμούς του ν. 4412/2016 το Τεχνικό Επιμελητήριο Ελλάδας (Τ.Ε.Ε.), για λόγους αποτελεσματικότερης και ταχύτερης υλοποίησης τεχνικών έργων που έχουν χαρακτηρισθεί ως στρατηγικής σημασίας και για τα οποία η Ελληνική Εταιρεία Συμμετοχών και Περιουσίας Α.Ε. διενεργεί την ωρίμανση, τις διαγωνιστικές διαδικασίες και την παρακολούθηση της εκτέλεσης αυτών κατά το άρθρο 5Β του ν. 3986/2011.

Κεφάλαιο Γ'

Οι ρυθμίσεις του Κεφαλαίου Γ' αντιμετωπίζουν ζητήματα της ΕΥ.Δ.Α.Π., καθόσον ενισχύεται η αρχή της φορολογικής ουδετερότητας και διασφαλίζεται ότι ο Φ.Π.Α. εφαρμόζεται μόνο επί πραγματικών πράξεων παράδοσης αγαθών ή παροχής υπηρεσιών.

Επίσης, ο μηχανισμός αντιστροφής του Φ.Π.Α. εξυπηρετεί την αντιμετώπιση του σοβαρού προβλήματος χρηματοδότησης του Φ.Π.Α. από δήμους και λοιπούς δημόσιους φορείς για κατασκευαστικές εργασίες έργων υποδομής, που είχε ως συνέπεια την καθυστέρηση καταβολής του φόρου και εν τέλει την καθυστέρηση κατασκευής των έργων. Ωστόσο, όπως διαπιστώθηκε από την εφαρμογή του μέτρου, ο μηχανισμός αποτέλεσε και αιτία μείωσης της χρηματοοικονομικής ρευστότητας των αναδόχων, που αδυνατούσαν να προβούν σε συμψηφισμό του Φ.Π.Α., με αποτέλεσμα τη μείωση της απορροφητικότητας των πόρων, την καθυστέρηση απορρόφησης συμβατικών κονδυλίων και υλοποίησης των έργων της ΕΥΔΑΠ και ΕΥΑΘ από εγκατεστημένους αναδόχους και την εκδήλωση μειωμένου ενδιαφέροντος διεκδίκησης της ανάθεσης έργων ύδρευσης αποχέτευσης.

Περαιτέρω, όσον αφορά στο ειδικό αφορολόγητο αποθεματικό της Ε.ΥΔ.Α.Π. επισημαίνεται ότι ο σχηματισμός του αποθεματικού επιβλήθηκε με ειδική διάταξη (ν. 2744/1999), η οποία ρυθμίζει μεν συγκεκριμένες και ειδικές περιπτώσεις μεταβολής, αλλά δεν παρέχει σχετική εξουσιοδότηση ή ευχέρεια στη Γενική Συνέλευση της εταιρείας για τον περαιτέρω χειρισμό του, παρότι για άλλα θέματα γίνεται ρητή αναφορά στον νόμο ότι θα μπορούν να ρυθμισθούν με το καταστατικό

και τις αποφάσεις της Γενικής Συνέλευσης. Όσον αφορά δε στην πρόβλεψη δημόσιας προκήρυξης για την πλήρωση θέσεων Γενικών Διευθυντών και Διευθυντών, σε ποσοστό είκοσι τοις εκατό (20%), της Ε.ΥΔ.Α.Π. και της Ε.Υ.Α.Θ., διασφαλίζεται η προσέλκυση καταρτισμένων υποψηφίων τόσο από το εσωτερικό της εταιρείας όσο και από την ευρύτερη αγορά εργασίας, ενισχύοντας τον ανταγωνισμό και την ποιότητα της διοίκησης. Παράλληλα, η σύναψη συμβάσεων ορισμένου χρόνου με δυνατότητα ανανέωσης και η καθιέρωση μετρήσιμων στόχων συμβάλλουν στη λογοδοσία και στη βελτίωση της επιχειρησιακής απόδοσης. Η δε πρόβλεψη ειδικού πλαισίου αποδοχών παρέχει την αναγκαία ευελιξία, ώστε η εταιρεία να παραμένει ανταγωνιστική στην προσέλκυση στελεχών. Τέλος, προβλέπεται η δυνατότητα παύσης στελεχών σε περίπτωση μη επίτευξης των τιθέμενων στόχων.

Επιπλέον, αντιμετωπίζεται το ρυθμιστικό κενό που δημιουργήθηκε ύστερα από την τροποποίηση της παρ. 7 του άρθρου 222 του ν. 4412/2016 με την παρ. 29 του άρθρου 43 του ν. 4605/2019, δυνάμει της οποίας η Ε.ΥΔ.Α.Π., ως ανώνυμη εταιρεία του Κεφαλαίου Β' του ν. 3429/2005, εξαιρέθηκε από το πεδίο εφαρμογής των άρθρων του ν. 4412/2016 για το συμβατικό στάδιο, ούτως ώστε οι συμβατικές διαφορές που γεννώνται από το χρονικό σημείο εκείνο και έπειτα τεκμαίρεται ότι εμπίπτουν στη δικαιοδοσία των πολιτικών δικαστηρίων, σύμφωνα με τον Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας και όχι στη δικαιοδοσία των διοικητικών δικαστηρίων, σύμφωνα με τις σχετικές διατάξεις του ν. 4412/2016.

Με τις αξιολογούμενες ρυθμίσεις των άρθρων 67 έως 69 επιδιώκεται η πιο ευέλικτη και λειτουργική διαχείριση ανθρώπινου δυναμικού, χωρίς περιθώρια που δυσχεραίνουν τις υπηρεσίες και τους εργαζομένους της ΕΥΔΑΠ Α.Ε. και της ΕΥΑΘ Α.Ε., ενώ παράλληλα επιδιώκεται ο εξορθολογισμός των εργασιακών σχέσεων και όρων απασχόλησης, ώστε να προστατεύονται οι εργαζόμενοι της υπηρεσίας.

Κεφάλαιο Δ'

Η αναπροσαρμογή των συντελεστών φόρου και εισφοράς του άρθρου 6 του ν. 27/1975 και των συντελεστών φόρου και ειδικής εισφοράς του άρθρου 4 του ν. 29/1975 κατά ποσοστό τέσσερα τοις εκατό (4%) ετησίως για την πενταετία 2026-2030 κρίνεται επιβεβλημένη, καθότι η αύξηση αυτή προβλέπεται ρητά από διάταξη νόμου και επιβάλλεται ανά πενταετία από το 1996 έως σήμερα με διάταξη νόμου.

Περαιτέρω, η επέκταση των απαλλαγών και των μειώσεων φόρου πλοίων δεύτερης κατηγορίας κρίνεται αναγκαία, καθόσον τα πλοία δεύτερης κατηγορίας που φέρουν σημαία κράτους-μέλους της Ε.Ε. ή του Ε.Ο.Χ. δεν λαμβάνουν τις ίδιες απαλλαγές και μειώσεις από τον φόρο πλοίων στην περίπτωση που ναυπηγούνται ή επισκευάζονται στην Ελλάδα ή σε κράτη μέλη της Ε.Ε. και του Ε.Ο.Χ. σε σχέση με τα πλοία δεύτερης κατηγορίας που φέρουν ελληνική σημαία. Ακόμη, τα πλοία δεύτερης κατηγορίας, τα οποία νηολογούνται επ' ονόματι προσώπων ιθαγένειας κράτους-μέλους της Ε.Ε. ή του Ε.Ο.Χ. ή εταιρειών που έχουν συσταθεί σύμφωνα με τη νομοθεσία των κρατών-μελών της Ε.Ε. ή του Ε.Ο.Χ., δεν λαμβάνουν τις ίδιες απαλλαγές και μειώσεις από τον φόρο πλοίων σε σχέση με τα πλοία τα οποία νηολογούνται επ' ονόματι προσώπων ελληνικής ιθαγένειας ή εταιρειών που έχουν συσταθεί σύμφωνα με την ελληνική νομοθεσία.

	Η προτεινόμενη διατύπωση της περ. θ) της παρ. 2 του άρθρου 36 του Εθνικού Τελωνειακού Κώδικα, η οποία απαιτεί τα κρουαζιερόπλοια να περιλαμβάνουν τουλάχιστον έναν προορισμό σε τρίτη χώρα για να δικαιούνται δασμοφορολογική απαλλαγή για όλα τα είδη με τα οποία εφοδιάζονται, προκαλεί σημαντικό περιορισμό σε σχέση με το προηγούμενο καθεστώς. Συγκεκριμένα με τις προισχύουσες διατάξεις (άρθρο 10 του ν. 438/1976, Α΄ 256), τα κρουαζιερόπλοια, όπως και οι λοιπές κατηγορίες πλοίων, απαλλάσσονταν από όλα τα λοιπά εφόδια ανεξαρτήτως προορισμού, με εξαίρεση μόνο τα τροφοεφόδια, για τα οποία απαιτείτο πλους εξωτερικού. Η προτεινόμενη διάταξη, όμως, επεκτείνει τον περιορισμό και στα λοιπά είδη που είναι απαραίτητα για τη λειτουργία και τη συντήρηση του πλοίου (καύσιμα, ανταλλακτικά, εξοπλισμός, μέσα επικοινωνίας κ.λπ.), αποκλείοντας από την απαλλαγή μόνο τα κρουαζιερόπλοια που δεν περιλαμβάνουν προορισμό σε τρίτη χώρα. Συνεπώς, τα κρουαζιερόπλοια που πραγματοποιούν αποκλειστικά δρομολόγια εντός της ελληνικής επικράτειας ή/και της Ε.Ε., χωρίς να προσεγγίζουν λιμάνι τρίτης χώρας, συνιστούν τη μόνη κατηγορία πλοίων που δεν δικαιούνται δασμοφορολογικής απαλλαγής, όχι μόνο για τα τροφοεφόδια, αλλά και για όλα τα υπόλοιπα είδη που απαιτούνται για τη λειτουργία τους. Η εν λόγω πρόβλεψη θα έχει ως αποτέλεσμα τη διατάραξη της αγοράς και του εφοδιαστικού κλάδου, καθώς αυξάνεται το λειτουργικό κόστος για κρουαζιερόπλοια που δραστηριοποιούνται αποκλειστικά σε ελληνικά ή ενωσιακά ύδατα. Κεφάλαιο Ε' Με την αξιολογούμενη ρύθμιση αντιμετωπίζεται το ζήτημα της εισαγωγής διαδικασίας για παραχώρηση χρήσης σε υφιστάμενες κατασκευές άνευ αδείας ή καθ' υπέρβαση αυτής, όταν πρόκειται για τον ναυπηγοεπισκευαστικό τομέα και συγκεκριμένα με σκοπό τη διασφάλιση της συνέχισης λειτουργίας σπάνιων παραδοσιακών επιχειρήσεων, που δραστηριοποιούνται στον ναυπηγοεπισκευαστικό τομέα, αποκλειστικά για ξύλινα πλωτά μέσα. Κεφάλαιο ΣΤ' Με τις αξιολογούμενες ρυθμίσεις, μεταξύ άλλων, παρατείνεται η εξαίρεση των παρόχων περιεχομένου περιφερειακής εμβέλειας επίγειας ψηφιακής τηλεόρασης από τον ειδικό φόρο τηλεοπτικών διαφημίσεων και θεσπίζεται η δυνατότητα παροχής οικονομικής ενίσχυσης στους περιφερειακούς τηλεοπτικούς σταθμούς (ΠΤΣ), με σκοπό τη διασφάλιση της συνέχισης του κρίσιμου ρόλου τους στην ενημέρωση των πολιτών. Πρόκειται για επιχειρήσεις με περιορισμένη οικονομική επιφάνεια και έντονο κοινωφελή χαρακτήρα, που συμβάλλουν στην κοινωνική συνοχή, στη διατήρηση της τοπικής πολιτιστικής ταυτότητας και στη δυνατότητα των πολιτών να ασκούν δημόσιο έλεγχο και κριτική σε ζητήματα που αφορούν άμεσα την τοπική κοινωνία. Περαιτέρω, εισάγεται ρύθμιση προκειμένου να μην επιβαρύνεται το Δημόσιο με τα ποσά των τόκων και των δικαστικών εξόδων από τις δικαστικές υποθέσεις που αφορούν στη φορολόγηση της ωφέλειας των δικαιούχων από την πρόωρη λήξη του «Επενδυτικού Λογαριασμού Κάλυψης Στεγαστικών Παροχών» του Ταχυδρομικού

	Ταμιευτηρίου, και να σταματήσει η επιβάρυνση των δικαστηρίων και των δημοσίων υπηρεσιών από τη διαχείριση ενός μεγάλου όγκου δικαστικών υποθέσεων που εκκρεμούν, να αποφευχθεί η ταλαιπωρία των φορολογούμενων και να επιλυθεί ένα ζήτημα με τρόπο ενιαίο, που να συνάδει με το σκεπτικό των δικαστικών αποφάσεων που έχουν ήδη εκδοθεί και να διασφαλιστεί φορολογική ισότητα και δικαιοσύνη. Επιπροσθέτως, αντιμετωπίζεται το ζήτημα ότι η μη τήρηση τυπικής υποχρέωσης δεν μπορεί, αυτή καθαυτή, να αναιρεί ουσιαστικό δικαίωμα μείωσης της φορολογητέας αξίας, εφόσον αποδεικνύονται η πραγματική χορήγηση των εκπτώσεων και η συνδρομή των ουσιαστικών προϋποθέσεων, επιχειρείται η άρση της αντικειμενικής αδυναμίας των ενδιαφερομένων να προσκομίσουν πλήρη δικαιολογητικά για πολύ παλαιά δάνεια, λόγω απώλειας αρχείων, αλλαγών φορέων ή παλαιών λογιστικών πρακτικών, γεγονός που δυσχεραίνει τη λήψη αποφάσεων και καθυστερεί την ανάκτηση κρατικών ενισχύσεων. Ρυθμίζεται επίσης το ζήτημα της ενίσχυσης που χορηγείται στο πλαίσιο του Μέτρου 23 «Έκτακτη προσωρινή στήριξη ρευστότητας στους γεωργούς, που έχουν πληγεί από φυσικές καταστροφές, μετά την 1η Ιανουαρίου 2024», διότι εξαιτίας ενός έκτακτου ποσού που εισέπραξαν οι αγρότες του ειδικού καθεστώτος ΦΠΑ, λόγω των φυσικών καταστροφών, και παρόλο που το ποσό αυτό δεν υπολογίζεται στα εισοδηματικά όρια, υποχρεούνται να μεταταχθούν στο κανονικό καθεστώς και κατ' επέκταση να ενημερώνουν βιβλία και να εκδίδουν στοιχεία. Ως προς την αντικατάσταση του άρθρου δεύτερου του ν. 4153/2013 (Α' 116), σημειώνεται ότι η απουσία εξουσιοδότησης του Διοικητή της Ανεξάρτητης Αρχής Δημοσίων Εσόδων για ζητήματα εφαρμογής της αμοιβαίας διοικητικής συνδρομής συνεπάγεται τη μη δυνατότητα έκδοσης αναγκαίων κανονιστικών πράξεων της Φορολογικής Διοίκησης. Με τη ρύθμιση του άρθρου 83 αντιμετωπίζονται ακαμψίες του ισχύοντος θεσμικού πλαισίου, το οποίο δεν ανταποκρίνεται επαρκώς στις σύγχρονες ανάγκες της διεθνούς συνεργασίας. Η ελλιπής ευθυγράμμιση των διατάξεων της παρ. 1 του άρθρου 27 και της παρ. 1 του άρθρου 28 του ν. 3461/2006 (Α' 106), που δεν εξαιρούν ρητώς τα δικαιώματα ψήφου από τις ίδιες μετοχές, από τη μία πλευρά, και της παρ. 3 του άρθρου 7 του ιδίου άρθρου, που προβλέπουν ρητή εξαίρεση, από την άλλη, δημιουργούσε ερμηνευτικά προβλήματα, και προβλήματα εφαρμογής τους. Εξάλλου, θα στερούνταν λογικής για το μεν μείζον (δηλαδή την υποβολή της δημόσιας πρότασης) να εξαιρούνται τα δικαιώματα ψήφου από τις ίδιες μετοχές, ενώ για το έλασσον (δηλαδή την άσκηση του δικαιώματος εξαγοράς και του δικαιώματος εξόδου στο πλαίσιο της ίδιας δημόσιας πρότασης), να μην εξαιρούνται. Επιπροσθέτως, με την προσμέτρηση των δικαιωμάτων ψήφου που απορρέουν από τις ίδιες μετοχές, θα καθίστατο δυσχερής τόσο η άσκηση του δικαιώματος εξαγοράς, όσο και η άσκηση του δικαιώματος εξόδου, όταν πρόθεση τόσο του ενωσιακού, όσο και του εθνικού νομοθέτη, είναι να διευκολυνθεί η επιτυχία των δημόσιων προτάσεων, αλλά και να περιοριστεί το κόστος παραμονής στην εταιρεία των μετόχων μειοψηφίας. Η θέσπιση της αξιολογούμενης ρύθμισης σχετικά με τη διατήρηση της ιδιότητας του ενεργού ορκωτού ελεγκτή λογιστή κρίνεται αναγκαία. καθώς, παρά τη σαφήνεια της νομοθεσίας, συχνά οι εντεταλμένοι ελεγκτές που είναι ορκωτοί ελεγκτές λογιστές,

αντιμετωπίζονται δυσμενώς, με χαρακτηριστικότερο παράδειγμα, την εγγραφή και αναφορά τους στο Δημόσιο Μητρώο Ορκωτών Ελεγκτών Λογιστών, ως «ορκωτοί λογιστές μη ασκούντες το επάγγελμα».

Με τη ρύθμιση του άρθρου 88 δεν αναζητούνται τα επιπλέον καταβληθέντα ποσά ως αχρεωστήτως καταβληθέντα για ορισμένους συνταξιούχους της πρώην ΗΣΑΠ ΑΕ.
Με τη ρύθμιση του άρθρου 91 διευκολύνεται η συνέχεια και σταθερότητα του προσωπικού στην Αρχή Καταπολέμησης της Νομιμοποίησης Εσόδων από Εγκληματικές Δραστηριότητες.
Περαιτέρω, η μείωση του χρόνου υπηρεσίας για προαγωγή στον βαθμό του Προέδρου, Αντιπροέδρου και Παρέδρου του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους δεν υπαγορεύεται μόνο από λόγους υπηρεσιακής εξέλιξης, αλλά και από επιτακτικές οργανωτικές ανάγκες, συνδεόμενες άμεσα με την αποτελεσματική εφαρμογή του νέου πειθαρχικού συστήματος στον δημόσιο τομέα από 1ης Ιουλίου 2026.
Επίσης διασφαλίζεται η ποιότητα και αξιοπιστία της τροφοδοσίας των καταναλωτών ηλεκτρικής ενέργειας στο πλαίσιο της μεταφοράς της ηλεκτρικής ενέργειας μέσω του Ελληνικού Συστήματος Μεταφοράς Ηλεκτρικής Ενέργειας.

ΜΕΡΟΣ ΣΤ'

Οι ρυθμίσεις των Κεφαλαίων Α΄, Β΄, Γ΄ και Δ΄ του παρόντος Μέρους κρίνονται αναγκαίες καθώς:

- Η ΕΑΒ λόγω αυξημένων επιχειρησιακών αναγκών απαιτεί εξειδικευμένο προσωπικό. Χωρίς ειδικές ρυθμίσεις δυσχεραίνονται η προσέλκυση, η διατήρηση και η αξιοποίηση κρίσιμου προσωπικού για τη λειτουργία της.
- Χωρίς ειδική πρόβλεψη δημιουργείται αβεβαιότητα για την τύχη της περιουσίας και των κεφαλαίων των εκμεταλλεύσεων, που μπορεί να προκαλέσει διοικητικές καθυστερήσεις και αδυναμία αξιοποίησης πόρων υπέρ των δικαιούχων.
- Το υφιστάμενο θεσμικό πλαίσιο που διέπει τη λειτουργία του ΚΕ.ΜΕ.Α. δεν ανταποκρίνεται πλήρως στις σύγχρονες ανάγκες του Υπουργείου Προστασίας του Πολίτη στους τομείς της πιστοποίησης διαδικασιών ασφάλειας και της υποστήριξης πολιτικών προστασίας κρίσιμων οντοτήτων. Η έλλειψη επικαιροποιημένων αρμοδιοτήτων και σύγχρονου πλαισίου διοίκησης περιορίζει τη δυνατότητα του φορέα να αξιοποιεί αποτελεσματικά χρηματοδοτικά εργαλεία, να συμμετέχει σε ερευνητικά προγράμματα και να παρέχει εξειδικευμένη επιστημονική υποστήριξη.
- Παρουσιάζεται η ανάγκη συμπλήρωσης της διαδικασίας επιλογής και στελέχωσης, το οποίο θα μπορούσε να οδηγήσει σε καθυστερήσεις ή δυσχέρειες ως προς την αποτελεσματική λειτουργία του Ελληνικού Κέντρου Εμπειρογνωμοσύνης Διοικητικών Μεταρρυθμίσεων – Reform Greece, ιδίως κατά το αρχικό στάδιο της λειτουργίας του. Παράλληλα, διαπιστώνεται η ανάγκη πρόβλεψης μεταβατικού πλαισίου για τη διοικητική και οικονομική υποστήριξη του Κέντρου, καθώς και για τη σύναψη συμβάσεων και τη διαχείριση των οικονομικών του υποχρεώσεων, μέχρι την πλήρη οργανωτική και λειτουργική του αυτοτέλεια.
- Η έλλειψη σχετικής νομοθετικής πρόβλεψης δεν επιτρέπει στους δήμους να προβαίνουν σε εργασίες για την ικανοποίηση των προδιαγραφών που ορίζονται

ως αναγκαίες από την Επιτροπή Καταλληλότητας κατά την εξέταση μισθωμένων κτηρίων που στεγάζουν σχολικές μονάδες.

- Η ανεπαρκής διαθεσιμότητα νέων ακινήτων που πληρούν τις αναγκαίες προδιαγραφές, προκειμένου να καταστούν «επιλέξιμα» προς μίσθωση, οδηγεί σε αδυναμία εξεύρεσης κτηρίων κατάλληλων να στεγάσουν πολυθέσιες, ιδίως, σχολικές μονάδες, παιδικούς σταθμούς και προνοιακές δομές, σε μεγάλα, πυκνοκατοικημένα αστικά κέντρα. Το πρόβλημα αυτό καθίσταται εντονότερο δεδομένων των τρεχουσών εμπορικών αξιών ακινήτων στις περιοχές αυτές. Η δυνατότητα παράτασης υφιστάμενων μισθώσεων κτηρίων για τρία (3) χρόνια, με εύλογη αναπροσαρμογή του μισθώματος, θα καταστήσει δυνατή, αφενός τη συνέχιση της στέγασης των δομών και, αφετέρου, την υλοποίηση εργασιών στα κτήρια αυτά, ώστε να ικανοποιηθούν οι αναγκαίες προδιαγραφές λειτουργίας.

Οι αξιολογούμενες ρυθμίσεις του Κεφαλαίου Ε' κρίνονται αναγκαίες, καθώς:

- Η αύξηση του επιτοκίου των οφειλών προς φορείς κοινωνικής ασφάλισης, σε συνδυασμό με την αύξηση των επιτοκίων της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας (Ε.Κ.Τ.) ως αντιπληθωριστικό μέτρο θα εντείνει την επιβάρυνση των προσώπων που έχουν οφειλές σε ασφαλιστικούς φορείς. Δεδομένου ότι το επιτόκιο με το οποίο επιβαρύνεται μια ρυθμισμένη ή μη οφειλή προς φορείς κοινωνικής ασφάλισης καθορίζεται κατά τον χρόνο υποβολής της αίτησης της ρύθμισης με βάση το επιτόκιο της αναχρηματοδότησης της Ε.Κ.Τ., η αύξηση των επιτοκίων της Ε.Κ.Τ. καθιστά τα επιτόκια που ισχύουν για τις ρυθμισμένες ή μη οφειλές πολύ υψηλά και απαγορευτικά για την υπαγωγή των οφειλετών στις ρυθμίσεις αυτές.
- Ο καθορισμός ενιαίας προϋπόθεσης θεμελίωσης δικαιώματος επικουρικής σύνταξης καθιστά στις περιπτώσεις διαδοχικής ασφάλισης άνευ αντικειμένου τη διαδικασία ανεύρεσης του αρμόδιου φορέα, τομέα, κλάδου ή λογαριασμού που έχει ενταχθεί στον Κλάδο Επικουρικής Ασφάλισης του e – Ε.Φ.Κ.Α.. Αποφεύγεται με τον τρόπο αυτό πλέον η άσκοπη διοικητική διακίνηση του συνταξιοδοτικού φακέλου του αιτούντος μεταξύ των αρμοδίων φορέων στους οποίους ο αιτών διένυσε ασφαλιστικό χρόνο με αποτέλεσμα να μειώνεται ο χρόνος που απαιτείται για την έκδοση της πράξης απονομής.
- Οι παθήσεις που αναφέρονται στο άρθρο 111 τελούν σε στενή συνάφεια με τις παθήσεις, για τις οποίες ήδη αναγνωρίζονται τα ευεργετήματα του ν. 612/1977 (Α' 164) και, δεύτερον, η βαρύτητά τους δικαιολογεί την ένταξή τους στο καθεστώς του ν. 612/1977, σύμφωνα με την εισήγηση της Ειδικής Επιστημονικής Επιτροπής ιατρών του άρθρου 7 του ν. 3863/2010. Με την αξιολογούμενη ρύθμιση εξαλείφεται η διάκριση που υφίσταται μεταξύ των πασχόντων που είναι ασφαλισμένοι με τις διατάξεις του δημοσίου τομέα και των πασχόντων που είναι ασφαλισμένοι με τις διατάξεις του ιδιωτικού τομέα, μέσω της επέκτασης της ρύθμισης που ήδη ισχύει για τον δημόσιο τομέα.
- Το ισχύον νομικό πλαίσιο προβλέπει ότι οι φορείς της Γενικής Κυβέρνησης αφενός μεν μεταφέρουν το σύνολο των ταμειακών διαθεσίμων τους σε λογαριασμούς υπό τον Ενιαίο Λογαριασμό της Τράπεζας της Ελλάδος, αφετέρου δεν μπορούν να μεταφέρουν με απόφασή τους κεφάλαια από την ταμειακή διαχείριση στο Κοινό Κεφάλαιο στην Τράπεζα της Ελλάδος. Το Τ.Ε.Κ.Α., μολονότι είναι νομικό πρόσωπο δημοσίου δικαίου και φορέας κοινωνικής ασφάλισης, δεν

	θεωρείται φορέας της Γενικής Κυβέρνησης. Ως εκ τούτου, η ρητή νομοθετική πρόβλεψη της δυνατότητας του Ταμείου να τηρεί τα λειτουργικά του διαθέσιμα και τις σωρευμένες ασφαλιστικές εισφορές στην ταμειακή διαχείριση και στο Κοινό Κεφάλαιο στην Τράπεζα της Ελλάδος κρίνεται επιβεβλημένη. - Σύμφωνα με την παρ. 5 της υποπαρ. ΙΑ.1. της παρ. ΙΑ του άρθρου πρώτου του ν. 4152/2013 (Α' 107), περί της δυνατότητας πάγιας ρύθμισης των οφειλόμενων εισφορών στους φορείς κοινωνικής ασφάλισης, το Τ.Ε.Κ.Α. δεν χορηγεί ασφαλιστική ενημερότητα σε περίπτωση υπαγωγής των οφειλών σε ρύθμιση, λόγω του κεφαλαιοποιητικού συστήματος λειτουργίας του Ταμείου, η διασφάλιση της βιωσιμότητας του οποίου προϋποθέτει την εμπρόθεσμη καταβολή των ασφαλιστικών εισφορών. Ως εκ τούτου, η ρητή νομοθετική αποσαφήνιση αναφορικά με τη χορήγηση ασφαλιστικής ενημερότητας από το Τ.Ε.Κ.Α. σε περίπτωση που η οφειλή δεν ξεπερνά τα εκατό (100) ευρώ, ανεξαρτήτως υπαγωγής ή μη σε ρύθμιση οφειλών, σε εναρμόνιση με τα ισχύοντα για τον e-Ε.Φ.Κ.Α., κρίνεται επιβεβλημένη. Οι αξιολογούμενες ρυθμίσεις του Κεφαλαίου ΣΤ' κρίνονται αναγκαίες, καθώς: - Η συλλογή, τήρηση και επεξεργασία ανωνυμοποιημένων δεδομένων για την παραγωγή αξιόπιστων στατιστικών στοιχείων που αφορούν τη σύνθεση και τα χαρακτηριστικά του φοιτητικού πληθυσμού αναμένεται ότι θα συμβάλει στη διαρκή ανατροφοδότηση των πολιτικών για την Ανώτατη Εκπαίδευση με δεδομένα, η ανάλυση των οποίων εκτιμάται ότι θα οδηγήσει στη λήψη καλύτερων και ταχύτερων αποφάσεων για το συγκεκριμένο πεδίο πολιτικής. - Εξακολουθεί να υπάρχει ανάγκη ύπαρξης ειδικού μεταβατικού πλαισίου για τη συμμετοχή των παλαιών αποφοίτων Ινστιτούτων Επαγγελματικής Κατάρτισης (Ι.Ε.Κ.) και, μετά τη μετονομασία τους, Σχολών Ανώτερης Επαγγελματικής Κατάρτισης (Σ.Α.Ε.Κ.), σε εξετάσεις πιστοποίησης αποφοίτων.
3.	Ποιους φορείς ή πληθυσμιακές ομάδες αφορά;
	ΜΕΡΟΣ Α΄ ΚΑΙ Β' α) Οι αξιολογούμενες ρυθμίσεις, κατά το μέρος που ενσωματώνουν την Οδηγία (ΕΕ) 2023/2226, αφορούν στους Δηλούντες Παρόχους Υπηρεσιών Κρυπτοστοιχείων, στην αρμόδια αρχή της Ελλάδας κατά το άρθρο 5 παρ. 1 του ν. 4170/2013 και στις λοιπές υπηρεσίες της Α.Α.Δ.Ε., οι οποίες θα συνδράμουν στην εφαρμογή του νέου πλαισίου διοικητικής συνεργασίας. β) Οι αξιολογούμενες ρυθμίσεις, κατά το μέρος που ενσωματώνουν την Οδηγία (ΕΕ) 2025/872, αφορούν τους ομίλους πολυεθνικών επιχειρήσεων (Π.Ε.) και στους εγχώριους ομίλους μεγάλης κλίμακας, στην αρμόδια αρχή της Ελλάδας κατά το άρθρο 5 παρ. 1 του ν. 4170/2013 και στις λοιπές υπηρεσίες της Α.Α.Δ.Ε., οι οποίες θα συνδράμουν στην εφαρμογή του νέου πλαισίου διοικητικής συνεργασίας. **ΜΕΡΟΣ Γ'** Οι αξιολογούμενες ρυθμίσεις του Μέρους Γ΄ αφορούν: α) στη Φορολογική Διοίκηση, νομικά πρόσωπα και νομικές οντότητες, τα φυσικά πρόσωπα φορολογικούς κατοίκους Ελλάδας, ιδίως, όσους τηρούν απλογραφικό ή διπλογραφικό λογιστικό σύστημα, καθώς και τους υπόχρεους σε καταβολή ΕΝ.Φ.Ι.Α. των περιοχών που αναφέρονται στις υπό εξέταση διατάξεις,

β) στους κοινωφελείς φορείς και εγγεγραμμένους Ο.Κοι.Π.,

γ) στους ανήλικους πολίτες της χώρας, τη Φορολογική Διοίκηση και τα φυσικά πρόσωπα φορολογικούς κατοίκους Ελλάδας, ιδίως ως προς ζητήματα φορολογικών και δηλωτικών υποχρεώσεων που συνδέονται με ανηλίκους και τους κάτοχους άδειας επαγγελματία πωλητή σε λαϊκή αγορά.

δ) τους πρώην εργαζομένους των Ναυπηγείων Σκαραμαγκά.

ΜΕΡΟΣ Δ'

Οι αξιολογούμενες ρυθμίσεις του Μέρους Δ΄ αφορούν:

α) στη Γενική Γραμματεία Χρηματοπιστωτικού Τομέα και Διαχείρισης Ιδιωτικού Χρέους του Υπουργείο Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών, καθώς και το προσωπικό της,

β) στους πωλητές και αγοραστές μη εξυπηρετούμενων δανείων, τους φορείς του δημόσιου και ιδιωτικού τομέα με τους οποίους διαλειτουργεί η Ηλεκτρονική Πλατφόρμα Μη Εξυπηρετούμενων Δανείων, καθώς και όσους εμπλέκονται σε συναλλαγές που αφορούν σε μη εξυπηρετούμενα δάνεια,

γ) στη Διεύθυνση Υποστήριξης και Εποπτείας Εργαλείων Διαχείρισης Ιδιωτικού Χρέους, τον προϊστάμενο του Τμήματος Νομικής Υποστήριξης και Συμβουλών της Διεύθυνσης Σχεδιασμού και Ανάπτυξης, καθώς και επενδυτές που υποβάλλουν δημόσια πρόταση εξαγοράς κινητών αξιών, τους λοιπούς μετόχους των εταιρειών και, ευρύτερα, τις εταιρείες των οποίων οι μετοχές είναι εισηγμένες σε οργανωμένη αγορά στην Ελλάδα.

ΜΕΡΟΣ Ε'

Οι αξιολογούμενες ρυθμίσεις του Μέρους Ε΄ αφορούν:

α) στην Ελληνική Στατιστική Αρχή (ΕΛ.ΣΤΑΤ.), τον Πρόεδρο αυτής ως προς τις αρμοδιότητές του, καθώς και το Ειδικό Γραφείο του Νομικό Συμβούλιο του Κράτους στην Ελληνική Στατιστική Αρχή,

β) στην Ελληνική Εταιρεία Συμμετοχών και Περιουσίας Α.Ε. (Ε.Ε.ΣΥ.Π.) και τις αναθέτουσες αρχές,

γ) στην Ε.ΥΔ.Α.Π. Α.Ε., τους υποκείμενους στον φόρο προστιθέμενης αξίας που πραγματοποιούν παραδόσεις ή διακινήσεις αγαθών για φορολογικούς σκοπούς, καθώς και τα διοικητικά στελέχη και το προσωπικό της Ε.ΥΔ.Α.Π. Α.Ε. και της Ε.Υ.Α.Θ. Α.Ε.,

δ) στους πλοιοκτήτες πλοίων πρώτης κατηγορίας των ν. 27/1975 και 29/1975, στις επιχειρήσεις που δραστηριοποιούνται στον εφοδιασμό πλοίων και στους ιδιοκτήτες πλοίων δεύτερης κατηγορίας που φέρουν σημαία κράτους-μέλους της Ε.Ε. ή του Ε.Ο.Χ.,

ε) στις οργανικές μονάδες της Φορολογικής Διοίκησης και της Ανεξάρτητης Αρχής Δημοσίων Εσόδων, το Ελληνικό Δημόσιο, φορείς του ενεργειακού τομέα και φορολογικούς κατοίκους Ελλάδας, συνταξιούχους ειδικών κατηγοριών, επενδυτές, ορκωτούς ελεγκτές και ελεγκτικές εταιρείες, τηλεοπτικούς σταθμούς περιφερειακής εμβέλειας, εκκλησιαστικά ιδρύματα, διοικητικούς φορείς του Δημοσίου, το Νομικό Συμβούλιο του Κράτους και την Αρχή Καταπολέμησης της Νομιμοποίησης Εσόδων από Εγκληματικές Δραστηριότητες.

ΜΕΡΟΣ ΣΤ'

Οι αξιολογούμενες ρυθμίσεις του Κεφαλαίου Α' και Β' αφορούν:

- στην ΕΑΒ Α.Ε., στις θυγατρικές της, στο στρατιωτικό προσωπικό και στους εργαζομένους της εταιρείας στο Υπουργείο Εθνικής Άμυνας, στα Μετοχικά Ταμεία, στις εκμεταλλεύσεις εξυπηρέτησης προσωπικού και τα στελέχη των Ενόπλων Δυνάμεων. Οι αξιολογούμενες ρυθμίσεις του Κεφαλαίου Γ' αφορούν στο ΚΕ.ΜΕ.Α., στο Υπουργείο Προστασίας του Πολίτη και στους φορείς του, στη Γενική Γραμματεία Προστασίας Κρίσιμων Οντοτήτων, καθώς και σε φορείς και επαγγελματίες του δημόσιου και ιδιωτικού τομέα που δραστηριοποιούνται στον τομέα της ασφάλειας. Οι αξιολογούμενες ρυθμίσεις του Κεφαλαίου Δ' αφορούν: - Στο Ελληνικό Κέντρο Εμπειρογνωμοσύνης Διοικητικών Μεταρρυθμίσεων – Reform Greece, στα όργανα διοίκησης καθώς και στις υπηρεσίες του και στο Υπουργείο Εσωτερικών. - Στους δήμους της χώρας, στη σχολική και προσχολική κοινότητα, και στο σύνολο των ωφελούμενων πολιτών από τη λειτουργία σχολικών, προνοιακών και αθλητικών δημοτικών δομών. Οι αξιολογούμενες ρυθμίσεις του Κεφαλαίου Ε' αφορούν: - Πρόσωπα που έχουν οφειλές προς τους φορείς κοινωνικής ασφάλισης, ρυθμισμένες ή μη. - Τους ασφαλισμένους που δικαιούνται την απονομή επικουρικής σύνταξης και έχουν διαδοχικό χρόνο ασφάλισης σε περισσότερους από έναν εντασσόμενους φορείς, τομείς, κλάδους ή λογαριασμούς αποκλειστικά εντός του Κλάδου Επικουρικής Ασφάλισης του e-Ε.Φ.Κ.Α.. - Τους ασφαλισμένους του e-Ε.Φ.Κ.Α. που πάσχουν από κληρονομική σιδηροβλαστική αναιμία, φωκομέλεια, μυασθένεια ή μυοπάθειες με ποσοστό αναπηρίας στις συγκεκριμένες παθήσεις τουλάχιστον εξήντα επτά τοις εκατό (67%). - Τους ασφαλισμένους του Τ.Ε.Κ.Α.. - Τους οφειλέτες του Τ.Ε.Κ.Α.. Οι αξιολογούμενες ρυθμίσεις του Κεφαλαίου ΣΤ' αφορούν: - Το Υ.ΠΑΙ.Θ.Α., τα Α.Ε.Ι. και τους φοιτητές. - Τους απόφοιτους Ινστιτούτων Επαγγελματικής Κατάρτισης (Ι.Ε.Κ.) και, μετά τη μετονομασία τους, Σχολών Ανώτερης Επαγγελματικής Κατάρτισης (Σ.Α.Ε.Κ.), οι οποίοι έχουν ολοκληρώσει την κατάρτισή τους βάσει προγενέστερων νομοθετικών καθεστώτων και σε ειδικότητες που εξετάζονται ακόμα με τις παλαιότερες Τράπεζες Θεμάτων.

	Η αναγκαιότητα της αξιολογούμενης ρύθμισης
4.	Το εν λόγω ζήτημα έχει αντιμετωπιστεί με νομοθετική ρύθμιση στο παρελθόν; ΝΑΙ ☒ ΟΧΙ ❒ Εάν ΝΑΙ, ποιο είναι το ισχύον νομικό πλαίσιο που ρυθμίζει το ζήτημα;
	Άρθρο 3: περ. α) και γ) παρ. 9 και περ. δ) παρ. 14 άρθρου 4 ν. 4170/2013 (Α΄ 163).

	Άρθρο 4: περ. α) και β) παρ. 1, περ. β) παρ. 2 και παρ. 3 και περ. β) παρ. 5 άρθρου 9 ν. 4170/2013. Άρθρο 5: παρ. 4 και περ. α) και ια) παρ. 6 άρθρου 9Α ν. 4170/2013. Άρθρο 6: παρ. 4 και περ. α) και γ) παρ. 13 άρθρου 9ΑΒ ν. 4170/2013. Άρθρα 7 έως 9: - Άρθρο 10: άρθρο 9Β ν. 4170/2013. Άρθρα 11 έως 13: - Άρθρο 14: παρ. 1, 4 και 5 άρθρου 16 ν. 4170/2013. Άρθρο 15: - Άρθρο 16: παρ. 4 και 6 άρθρου 20 ν. 4170/2013. Άρθρο 17: παρ. 6 άρθρου 21 του ν. 4170/2013. Άρθρο 18: παρ. 2 άρθρου 22 ν. 4170/2013. Άρθρο 19: παρ. 2, 3 και 4 άρθρου 24 ν. 4170/2013. Άρθρο 20: Παράρτημα Ι «ΚΑΝΟΝΕΣ ΥΠΟΒΟΛΗΣ ΣΤΟΙΧΕΙΩΝ ΚΑΙ ΔΕΟΥΣΑΣ ΕΠΙΜΕΛΕΙΑΣ ΟΣΟΝ ΑΦΟΡΑ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ ΕΠΙ ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΩΝ» του ν. 4170/2013. Άρθρο 21: Παράρτημα V «ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΕΣ ΔΕΟΥΣΑΣ ΕΠΙΜΕΛΕΙΑΣ, ΑΠΑΙΤΗΣΕΙΣ ΥΠΟΒΟΛΗΣ ΣΤΟΙΧΕΙΩΝ, ΚΑΙ ΑΛΛΟΙ ΚΑΝΟΝΕΣ ΓΙΑ ΦΟΡΕΙΣ ΕΚΜΕΤΑΛΛΕΥΣΗΣ ΠΛΑΤΦΟΡΜΑΣ» του ν. 4170/2013. Άρθρα 22 έως 23: - Άρθρο 24: παρ. 1 άρθρου 2 ν. 4170/2013. Άρθρο 25: - Άρθρο 26: παρ. 4 άρθρου 13Α ν. 4170/2013. Άρθρο 27: παρ. 8 άρθρου 16 ν. 4170/2013. Άρθρο 28: παρ. 1 άρθρου 35 Κώδικα Φορολογικής Διαδικασίας (ν. 5104/2024, Α΄ 58) Άρθρο 29: - Άρθρο 30: περ. ζ) άρθρου 23 Κώδικα Φορολογίας Εισοδήματος (ν. 4172/2013, Α΄ 167). Άρθρο 31: - Άρθρο 32: περ. ια) παρ. 1 άρθρου 10 Κώδικα Φορολογίας Περιουσίας (ν. 5219/2025, Α΄ 130). Άρθρα 33 έως 34: - Άρθρο 35: περ. ιβ) παρ. 1 άρθρου 59 Κώδικα εμμέσων φόρων επί των συναλλαγών του πεδίου εφαρμογής του Κώδικα Φορολογικής Διαδικασίας και λοιπών εμμέσων φόρων (ν. 5177/2025, Α΄ 21). Άρθρο 36: - Άρθρο 37: παρ. 2 άρθρου 53 Κώδικα Φορολογικής Διαδικασίας (ν. 5104/2024). Άρθρο 38: παρ. 10 άρθρου 57 Κώδικα Φορολογικής Διαδικασίας (ν. 5104/2024). Άρθρο 39: - Άρθρο 40: παρ. 2 και 3 άρθρου 28Α Κώδικα Φορολογίας Εισοδήματος (ν. 4172/2013). Άρθρο 41: παρ. 2 άρθρου 28Γ Κώδικα Φορολογίας Εισοδήματος (ν. 4172/2013). Άρθρα 42 έως 46: - Άρθρο 47: άρθρο 65 ν. 4972/2022 (Α΄ 181). Άρθρα 48 έως 50: - Άρθρο 51: περ. β) παρ. 3 άρθρου 81 ν. 4389/2016 (Α΄ 94).

	Άρθρο 52: άρθρο 85 ν. 4389/2016. Άρθρα 53 έως 57: - Άρθρο 58: παρ. 1 άρθρου 14 ν. 3832/2010 (Α΄ 38). Άρθρο 59: παρ. 4 άρθρου 20 ν. 3832/2010. Άρθρο 60: υποπερ. γγ) περ. γ) παρ. 1 άρθρου 1 ν. 3986/2011 (Α΄ 152). Άρθρο 61: παρ. 14 άρθρου 2 ν. 3986/2011. Άρθρα 62 έως 64: - Άρθρο 65: παρ. 4 άρθρου 45 Κώδικα Φόρου Προστιθέμενης Αξίας (ν. 5144/2024, Α' 162). Άρθρα 66 έως 68: - Άρθρο 69: παρ. 13 άρθρου 21 ν. 1068/1980 (Α΄ 190). Άρθρα 70 έως 74: - Άρθρο 75: περ. θ) παρ. 2 άρθρου 36 Εθνικού Τελωνειακού Κώδικα (ν. 5222/2025, Α' 134). Άρθρο 76: περ. ιη) άρθρου 3 ν. 5092/2024 (Α' 33). Άρθρα 77: παρ. 3 και παρ. 6 άρθρου 20 ν. 3842/2010 (Α' 58) Άρθρο 78: άρθρο 37 ν. 5178/2025 (Α΄ 22). Άρθρα 79 έως 81: - Άρθρο 82: παρ. 5 άρθρου 220 ν. 5193/2025 (Α' 56). Άρθρο 83: άρθρο 60 ν. 5255/2025 (Α΄ 219). Άρθρο 84: άρθρο δεύτερο ν. 4153/2013 (Α΄ 116). Άρθρο 85: άρθρο 1 ν.δ. 932/1971 (Α΄ 141). Άρθρο 86: παρ. 3 άρθρου 7 ν. 3461/2006 (Α΄ 106). Άρθρο 87: παρ. 1 άρθρου 27 και παρ. 1 άρθρου 28 ν. 3461/2006 (Α΄ 106). Άρθρο 88: περ. β) παρ. 1 άρθρου 15 ν. 4449/2017 (Α΄ 7). Άρθρα 89 έως 91: - Άρθρο 92: παρ. 3 άρθρου 147 ν. 5259/2025 (Α΄ 228). Άρθρο 93: παρ. 5 άρθρου 51 ν. 4557/2018 (Α΄ 139). Άρθρο 94: παρ. 2 και 4 άρθρου 65 ν. 4831/2021 (Α΄ 170). Άρθρα 95 έως 98: - Άρθρο 99: παρ. 3 άρθρου 103 ν. 5079/2023 (Α΄ 215). Άρθρο 100: - Άρθρο 101: άρθρο 7 ν. 4690/2020 (Α΄ 104). Άρθρο 102: παρ. 5 και 6 άρθρου 78 ν. 5195/2025 (Α΄ 73). Άρθρο 103: παρ. 6 άρθρου 18 ν.δ. 721/1970 (Α΄ 251). Άρθρα 104: - Άρθρο 105: παρ. 2 άρθρου 3 και άρθρο 7 ν. 3887 (Α' 224). Άρθρο 106: παρ. 2 άρθρου 81 ν. 5225/2025(Α΄ 152). Άρθρο 107: παρ. 2 άρθρου 82 ν. 5225/2025 Άρθρο 108: παρ. 5 άρθρου 91 ν. 5225/2025. Άρθρο 109: παρ. 12 άρθρου 5 ν. 1894/1990 (Α΄ 110). Άρθρο 110: - Άρθρο 111: άρθρο 34 ν. 5006/2022 (Α΄ 239). Άρθρα 112 έως 113: -

	Άρθρο 114: παρ. 3 άρθρου 38 ν. 4826/2021 (Α΄ 160). Άρθρα 115 έως 117: - Άρθρο 118: παρ. 15Α άρθρου 169 ν. 4763/2020 (Α΄ 254). Άρθρο 119: παρ. 7 άρθρου 120 ν. 5290/2026 (Α' 47). Άρθρο 120 έως 121: -	
5.	Γιατί δεν είναι δυνατό να αντιμετωπιστεί στο πλαίσιο της υφιστάμενης νομοθεσίας	
	i) με αλλαγή προεδρικού διατάγματος, υπουργικής απόφασης ή άλλης κανονιστικής πράξης;	Ως προς τα Μέρη Α΄ και Β΄ απαιτείται ενσωμάτωση των διατάξεων της Οδηγίας (ΕΕ) 2023/2226 και της Οδηγίας (ΕΕ) 2025/872 μέσω τυπικού νόμου. Με την αξιολογούμενη ρύθμιση, επέρχονται τροποποιήσεις στο Μέρος Πρώτο του ν. 4170/2013, με τις διατάξεις του οποίου εναρμονίζεται η εσωτερική νομοθεσία με την ενωσιακή νομοθεσία (Οδηγία 2011/16/ΕΕ και διαδοχικές της τροποποιήσεις). Για τα υπόλοιπα μέρη σημειώνεται ότι τα ζητήματα που αντιμετωπίζουν οι αξιολογούμενες ρυθμίσεις δεν είναι δυνατόν να αντιμετωπιστούν με αλλαγή προεδρικού διατάγματος, υπουργικής απόφασης ή άλλης κανονιστικής πράξης, διότι δεν υπάρχει σχετική νομοθετική εξουσιοδότηση.
	ii) με αλλαγή διοικητικής πρακτικής συμπεριλαμβανομένης της δυνατότητας νέας ερμηνευτικής προσέγγισης της υφιστάμενης νομοθεσίας;	Οι επιδιωκόμενοι στόχοι της αξιολογούμενης ρύθμισης δεν είναι δυνατόν να επιτευχθούν με αλλαγή της διοικητικής πρακτικής.
	iii) με διάθεση περισσότερων ανθρώπινωνκαι υλικών πόρων;	Οι επιδιωκόμενοι στόχοι της αξιολογούμενης ρύθμισης δεν είναι δυνατόν να επιτευχθούν μέσω της διάθεσης περισσότερων ανθρώπινων και υλικών πόρων.

	Συναφείς πρακτικές	
6.	Έχετε λάβει υπόψη συναφείς πρακτικές; ΝΑΙ X ΟΧΙ ❒ Εάν ΝΑΙ, αναφέρατε συγκεκριμένα:	
	i) σε άλλη/ες χώρα/ες της Ε.Ε. ή του ΟΟΣΑ:	
	ii) σε όργανα της Ε.Ε.:	

iii) σε διεθνείς οργανισμούς:	α) Κατά την εφαρμογή της Οδηγίας (ΕΕ) 2023/2226, η Ελλάδα, όπως και τα άλλα κράτη μέλη, θα πρέπει να χρησιμοποιούν τα Σχόλια επί της Πρότυπης Συμφωνίας Αρμόδιων Αρχών, που καθορίζονται στο έγγραφο «Διεθνή πρότυπα για την αυτόματη ανταλλαγή πληροφοριών σε φορολογικά θέματα: Πλαίσιο Αναφοράς Κρυπτοστοιχείων και επικαιροποίηση του 2023 του Κοινού Προτύπου Αναφοράς», που εξέδωσε ο Ο.Ο.Σ.Α. στις 8 Ιουνίου 2023 («Σχόλια επί της Πρότυπης Συμφωνίας Αρμόδιων Αρχών»), και το Πλαίσιο Αναφοράς Κρυπτοστοιχείων του Ο.Ο.Σ.Α. ως πηγές παραδειγμάτων ή ερμηνείας, ώστε να διασφαλίζεται η συνέπεια στην εφαρμογή από όλα τα κράτη μέλη, να αυξηθεί η αποτελεσματικότητα της ανταλλαγής πληροφοριών και να μειωθεί ο διοικητικός φόρτος. β) Κατά την εφαρμογή της Οδηγίας (ΕΕ) 2025/872, τα κράτη μέλη θα πρέπει να χρησιμοποιούν την πολυμερή συμφωνία αρμόδιων αρχών του Περιεκτικού Πλαισίου ΟΟΣΑ/G20 σχετικά με την ανταλλαγή πληροφοριών GloBE και τα σχόλιά της, και με τη Δήλωση πληροφοριών GloBE, τους πρότυπους κανόνες του Ο.Ο.Σ.Α. και τις εξηγήσεις και τα παραδείγματα που περιλαμβάνονται στα Σχόλια των παγκόσμιων πρότυπων κανόνων κατά της διάβρωσης της φορολογικής βάσης (δεύτερος πυλώνας) (Commentary to the Global Anti- Base Erosion Model Rules (Pillar Two)), καθώς και το πλαίσιο εφαρμογής των κανόνων GloBE, και κάθε σχετική επικαιροποίηση, ως πηγή παραδειγμάτων ή ερμηνειών, προκειμένου να εξασφαλιστεί συνεπής εφαρμογή στο σύνολο των κρατών μελών, στον βαθμό που οι πηγές αυτές συνάδουν με την ανωτέρω Οδηγία, την Οδηγία (ΕΕ) 2022/2523 και με το δίκαιο της Ένωσης.

	Στόχοι αξιολογούμενης ρύθμισης
7.	Σημειώστε ποιοι από τους στόχους βιώσιμης ανάπτυξης των Ηνωμένων Εθνών επιδιώκονται με την αξιολογούμενη ρύθμιση

	☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☒ ☒ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☒ ☒
8.	Ποιοι είναι οι στόχοι της αξιολογούμενης ρύθμισης;
i) βραχυπρόθεσμοι:	**ΜΕΡΗ Α΄ ΚΑΙ Β'** Με τις αξιολογούμενες ρυθμίσεις των Μερών Α΄ και Β' επιδιώκονται: α) η θέσπιση τακτικής υποχρέωσης υποβολής πληροφοριών από τους Δηλούντες Παρόχους Υπηρεσιών Κρυπτοστοιχείων, η ενίσχυση της συνεργασίας των κρατών μελών στον φορολογικό τομέα μέσω της επέκτασης της αυτόματης ανταλλαγής πληροφοριών και της τροποποίησης των υφιστάμενων διατάξεων του ν. 4170/2013, καθώς και η προσαρμογή της εσωτερικής νομοθεσίας, ώστε να συνάδει με το πνεύμα και τους κανόνες της Οδηγίας (ΕΕ) 2023/2226, β) η θέσπιση τακτικής υποχρέωσης υποβολής πληροφοριών από τους ομίλους πολυεθνικών επιχειρήσεων (ΠΕ) και τους εγχώριους ομίλους μεγάλης κλίμακας που καλύπτονται από την Οδηγία 2025/872 και η ενίσχυση της συνεργασίας των κρατών μελών στον φορολογικό τομέα, μέσω της επέκτασης της αυτόματης ανταλλαγής πληροφοριών και της τροποποίησης των υφιστάμενων διατάξεων του ν. 4170/2013. Επιπλέον, επιδιώκεται η προσαρμογή της εσωτερικής νομοθεσίας, ώστε να συνάδει με το πνεύμα και τους κανόνες της Οδηγίας (ΕΕ) 2025/872.

	ΜΕΡΟΣ Γ' Με τις αξιολογούμενες ρυθμίσεις του Μέρους Γ΄ επιδιώκονται: α) Η επικαιροποίηση της πηγής πληροφόρησης σχετικά με την κύρια κατοικία σε μικρούς οικισμούς και η αποτροπή έμμεσης επιβάρυνσης περιουσίας που έχει εξαιρεθεί από τη φορολογία, β) η ενίσχυση της δράσης των κοινωφελών φορέων και εγγεγραμμένων Ο.Κοι.Π., δ) η ρύθμιση της εκτέλεσης φορολογικών και δηλωτικών υποχρεώσεων ανηλίκων ή υποχρεώσεων που αφορούν ή συνδέονται με ανηλίκους, η ενίσχυση της φορολογικής δικαιοσύνης και αναλογικότητας λαμβάνοντας υπόψη τις προσωπικές και πραγματικές συνθήκες των υπόχρεων, καθώς και η αποφυγή υπέρμετρων, αναδρομικών ή ανεπαρκώς αιτιολογημένων επιβαρύνσεων για τις φορολογούμενες επιχειρήσεις, ε) η σαφής και αντικειμενική αποτύπωση του εισοδήματος των επαγγελματιών πωλητών σε λαϊκή αγορά στ) η φορολογική αντιμετώπιση της καταβολής δεδουλευμένων αποδοχών στους πρώην εργαζομένους των Ναυπηγείων Σκαραμαγκά. **ΜΕΡΟΣ Δ'** Με τις αξιολογούμενες ρυθμίσεις του Μέρους Δ΄ επιδιώκονται: α) η δημιουργία σαφούς, συνεκτικού και λειτουργικού θεσμικού πλαισίου για τη μεταφορά και άσκηση αρμοδιοτήτων πιστοληπτικής αξιολόγησης, καθώς και η αποτελεσματικότερη παρακολούθηση της πιστοληπτικής συμπεριφοράς φυσικών και νομικών προσώπων έναντι του Δημοσίου με σκοπό την πρόληψη δημιουργίας νέων μη εξυπηρετούμενων και ληξιπρόθεσμων οφειλών, β) η ενίσχυση της αποτελεσματικότητας και η εξάλειψη της ασυμμετρίας στην πληροφόρηση αναφορικά με τις ληξιπρόθεσμες οφειλές προς το Δημόσιο και τους Φορείς Κοινωνικής Ασφάλισης, η λειτουργική ενεργοποίηση της

	Γενικής Γραμματείας Χρηματοπιστωτικού Τομέα και Διαχείρισης Ιδιωτικού Χρέους ως προς τις αρμοδιότητες της πρώην Ε.Γ.Δ.Ι.Χ., η παροχή εξουσιοδότησης στον αρμόδιο φορέα και η ενίσχυση της αξιοπιστίας του Συστήματος, γ) η βελτίωση της πληροφόρησης επί των συναλλαγών μη εξυπηρετούμενων δανείων, η επιτάχυνση της διαδικασίας εκτέλεσης των σχετικών συναλλαγών και ο προσδιορισμός των λεπτομερειών λειτουργίας της Πλατφόρμας, δ) η καλύτερη εξυπηρέτηση πολιτών μέσω σύστασης επιμέρους οργανωτικών μονάδων, ο προσδιορισμός επιβλέποντος προϊσταμένου, η ενίσχυση των ελέγχων και της αποτελεσματικής διαχείρισης ιδιωτικού χρέους, ο σαφής προσδιορισμός δικαιωμάτων ψήφου που λαμβάνονται υπόψη και η αποτροπή τεχνητού επηρεασμού των συσχετισμών δύναμης και χειραγώγησης τιμών. Η εξακρίβωση των εξουσιοδοτούμενων προσώπων, η αποτελεσματική λειτουργία του Συστήματος και η διοικητική απλοποίηση της ρύθμισης. **ΜΕΡΟΣ Ε'** Με τις αξιολογούμενες ρυθμίσεις του Μέρους Ε΄ επιδιώκονται: α) η πρόσβαση της ΕΛ.ΣΤΑΤ. σε εξειδικευμένη νομική υποστήριξη από το Νομικό Συμβούλιο του Κράτους. β) η διεύρυνση και αποσαφήνιση του πεδίου περιουσιακών στοιχείων που δύνανται να ανατίθενται στην ΕΕΣΥΠ, η κάλυψη λειτουργικών εξόδων και διοικητικών δαπανών της ΕΕΣΥΠ για την παρακολούθηση συμβάσεων αξιοποίησης, η διασφάλιση της νομιμότητας και η πρόληψη σφαλμάτων ή ακυροτήτων πριν από την υπογραφή συμβάσεων, γ) η ανάπτυξη ανταγωνισμού κατά την ανάθεση έργων και η απορρόφηση κονδυλίων συμβάσεων, η διευκρίνιση της φορολογικής μεταχείρισης ποσοτήτων νερού που χάνονται

	κατά τα στάδια υδροληψίας, επεξεργασίας, μεταφοράς ή διανομής, η δημιουργία ευνοϊκών φορολογικών προϋποθέσεων για την ανάπτυξη της Ε.ΥΔ.Α.Π. Α.Ε., η βελτίωση της διαδικασίας επιλογής διοικητικών στελεχών της Ε.ΥΔ.Α.Π. Α.Ε. και της Ε.Υ.Α.Θ. Α.Ε., η ενιαία εφαρμογή της νομοθεσίας, καθώς και η ρύθμιση ζητημάτων υπηρεσιακής κατάστασης και εργασιακών όρων του προσωπικού της Ε.ΥΔ.Α.Π. Α.Ε. και της Ε.Υ.Α.Θ. Α.Ε., δ) η αύξηση των εσόδων μέσω αναπροσαρμογής των συντελεστών φόρου και εισφοράς πλοίων πρώτης κατηγορίας του ν. 29/1975 και των συντελεστών ειδικής εισφοράς του ίδιου νόμου, καθώς και η ενίσχυση της αγοράς εφοδιασμού πλοίων και η μείωση του λειτουργικού κόστους των κρουαζιερόπλοιων και η συμμόρφωση της Ελλάδας με τη σύσταση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής υπό στοιχεία C(2024)7837final/6.11.2024, προκειμένου να εξαλειφθούν οι διακρίσεις λόγω σημαίας πλοίου, μέσω της επέκτασης των φορολογικών απαλλαγών και μειώσεων, που ίσχυαν μόνο για τα πλοία υπό ελληνική σημαία και σε πλοία δεύτερης κατηγορίας με σημαία άλλων κρατών μελών της Ε.Ε. και του Ε.Ο.Χ., καθώς και να διασφαλιστεί η ίση μεταχείριση μεταξύ πλοίων ανεξαρτήτως σημαίας, ιδίως ως προς: • τα φορολογικά κίνητρα για ναυπήγηση ή επισκευή σε Ελλάδα, Ε.Ε. ή Ε.Ο.Χ. • το καθεστώς φορολόγησης πλοίων που ανήκουν σε φυσικά ή νομικά πρόσωπα εντός Ε.Ε./Ε.Ο.Χ., ε) Η κάλυψη αναγκών των καταναλωτών ηλεκτρικής ενέργειας, η μείωση της επιβάρυνσης των τηλεοπτικών επιχειρήσεων από τον ειδικό φόρο τηλεοπτικών διαφημίσεων, η ενδυνάμωση των τοπικών κοινωνιών και η προαγωγή της πρόσβασης σε έγκυρη και πολυφωνική ενημέρωση, καθώς και σε υψηλού επιπέδου τηλεοπτικές υπηρεσίες σε κάθε περιοχή της χώρας, η απλούστευση των διοικητικών

	διαδικασιών για την εφαρμογή της φορολογικής νομοθεσίας και την εξυπηρέτηση αιτημάτων αμοιβαίας συνδρομής, η δυνατότητα ενεργούς συμμετοχής της χώρας σε διεθνείς πρωτοβουλίες, η πληρέστερη εγγραφή ορκωτών ελεγκτών στο Δημόσιο Μητρώο και η άρση δυσμενούς μεταχείρισης εντεταλμένων ελεγκτών, η αποκατάσταση άνισης μεταχείρισης των συνταξιούχων του ΗΣΑΠ, η αποσαφήνιση της φορολογικής μεταχείρισης παροχών, η διευκόλυνση της ανέγερσης ιερού ναού και η αποτελεσματικότερη άσκηση καθηκόντων αποσπώμενου προσωπικού.
ii) μακροπρόθεσμοι:	**ΜΕΡΗ Α΄ ΚΑΙ Β'** Με τις αξιολογούμενες ρυθμίσεις των Μερών Α΄ και Β' επιδιώκονται: α) η ενίσχυση της φορολογικής συμμόρφωσης, δια της αξιοποίησης της ανταλλασσόμενης πληροφορίας σχετικά με χρήστες κρυπτοστοιχείων, καθώς και η αποκόμιση μεγαλύτερου οφέλους στην Φορολογική Διοίκηση, μέσω της εφαρμογής των διατάξεων της υφιστάμενης Οδηγίας 2011/16/ΕΕ, όπως αυτές βελτιώνονται από την Οδηγία (ΕΕ) 2023/2226. Τα ανωτέρω αναμένεται ότι θα επιφέρουν θετικά αποτελέσματα σε όρους φορολογικής διαφάνειας και ισότητας, β) η ενίσχυση της φορολογικής συμμόρφωσης, δια της αξιοποίησης της ανταλλασσόμενης πληροφορίας σε σχέση με τη Δήλωση Πληροφοριών Συμπληρωματικού Φόρου, καθώς και η αποκόμιση μεγαλύτερου οφέλους στη Φορολογική Διοίκηση, μέσω της εφαρμογής των διατάξεων της υφιστάμενης Οδηγίας 2011/16/ΕΕ, όπως αυτές βελτιώνονται από την Οδηγία (ΕΕ) 2025/872. Τα προαναφερθέντα αναμένεται ότι θα επιφέρουν θετικά αποτελέσματα σε όρους φορολογικής διαφάνειας και ισότητας. **ΜΕΡΟΣ Γ'** Με τις αξιολογούμενες ρυθμίσεις του Μέρους Γ΄ επιδιώκονται:

	α) η χρησιμοποίηση του Μ.Ι.Δ.Α. ως σύγχρονου και ενιαίου μηχανισμού καταγραφής της ακίνητης περιουσίας και η αποτροπή έμμεσης φορολόγησης νομίμως εξαιρούμενης περιουσίας, β) η διαμόρφωση ολοκληρωμένου πλαισίου φορολογικής προστασίας ανηλίκων, με σκοπό τη διασφάλιση της φορολογικής δικαιοσύνης και της αναλογικότητας, γ) η ορθή και δίκαιη αντιμετώπιση των πρώην εργαζόμενων των Ναυπηγείων Σκαραμαγκά. **ΜΕΡΟΣ Δ'** Με τις αξιολογούμενες ρυθμίσεις του Μέρους Δ΄ επιδιώκονται: α) η θέσπιση σταθερού και λειτουργικού συστήματος πιστοληπτικής αξιολόγησης και η πρόληψη της συσσώρευσης ιδιωτικού χρέους έναντι του Δημοσίου, β) η διασφάλιση πλήρους και συμμετρικής πληροφόρησης για τις οικονομικές υποχρεώσεις πολιτών και επιχειρήσεων, η ολοκληρωμένη λειτουργία του μηχανισμού διαχείρισης ιδιωτικού χρέους και η ενίσχυση της προστασίας των δικαιωμάτων στο ψηφιακό περιβάλλον, με σκοπό την οικοδόμηση εμπιστοσύνης στα ψηφιακά συστήματα του Δημοσίου, γ) η αποτελεσματική διαχείριση του ιδιωτικού χρέους μέσω της σταθερής και διαφανούς λειτουργίας των σχετικών πληροφοριακών υποδομών, με αναμενόμενη συμβολή στη βελτίωση της εθνικής οικονομίας, δ) η αναβάθμιση της ποιότητας των παρεχόμενων διοικητικών υπηρεσιών, ο αποτελεσματικός διοικητικός συντονισμός, η ενίσχυση των ελεγκτικών μηχανισμών για τη μείωση του ιδιωτικού χρέους και η διασφάλιση σταθερού και λειτουργικού πλαισίου για τις δημόσιες προτάσεις, με παράλληλη ενίσχυση της διαφάνειας και της λειτουργικής συνοχής του σχετικού συστήματος, ε) η ενίσχυση της ασφάλειας και αξιοπιστίας των διοικητικών διαδικασιών, η μακροχρόνια

	εύρυθμη λειτουργία των πληροφοριακών συστημάτων και η διαρκής μείωση των διοικητικών βαρών. **ΜΕΡΟΣ Ε'** Με τις αξιολογούμενες ρυθμίσεις του Μέρους Ε΄ επιδιώκονται: α) η ενίσχυση της επιχειρησιακής ανθεκτικότητας της διοίκησης, η ένταξη των υπηρεσιών του Δημοσίου σε ενιαίο και συνεκτικό σύστημα νομικής υποστήριξης και η βελτίωση της λειτουργικής αποτελεσματικότητας της στατιστικής διοίκησης, β) η ολοκληρωμένη και αποδοτική αξιοποίηση της δημόσιας περιουσίας, η απρόσκοπτη παρακολούθηση της εκτέλεσης των συμβάσεων αξιοποίησης και η βιώσιμη υλοποίηση των στρατηγικών σκοπών του Δημοσίου, καθώς και η επιτάχυνση της υλοποίησης στρατηγικών έργων εθνικής σημασίας με ενίσχυση της νομιμότητας και την πρόληψη ακυροτήτων, συμβάλλοντας στην ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας και της τραπεζικής ένωσης, γ) η αποτελεσματική αξιοποίηση δημόσιων πόρων, η τήρηση της αρχής της φορολογικής ουδετερότητας και η ενίσχυση της στρατηγικής διοίκησης, της λογοδοσίας και της μακροχρόνιας βιωσιμότητας φορέων κοινής ωφέλειας, δ) η διασφάλιση ομοιόμορφης φορολογικής αντιμετώπισης και φορολογικής ισότητας και η εδραίωση ίσων όρων ανταγωνισμού στη ναυτιλία σε ευρωπαϊκό επίπεδο, μέσω της οριστικής άρσης διακρίσεων που βασίζονται στη σημαία του πλοίου, καθώς και η στήριξη της ναυπηγοεπισκευαστικής δραστηριότητας στην Ελλάδα και γενικότερα στην Ε.Ε. ή τον Ε.Ο.Χ., μέσω της διατήρησης φορολογικών κινήτρων ανεξαρτήτως σημαίας πλοίου., ε) η διευκόλυνση των αρμοδίων υπηρεσιών για τον υπολογισμό των προς ανάκτηση οφειλόμενων ποσών, καθώς και η διασφάλιση της διαφάνειας, της ασφάλειας δικαίου και της

		ουσιαστικής αποτελεσματικότητας των ενισχύσεων του Μέτρου 23. στ) η βελτίωση της ταχύτητας προσαρμογής των διοικητικών διαδικασιών σε απαιτήσεις αμοιβαίας διοικητικής συνδρομής και του χρόνου ανταπόκρισης της χώρας σε διεθνή αιτήματα, καθώς και η εδραίωση σταθερού, σαφούς και προβλέψιμου φορολογικού καθεστώτος, ζ) η ενίσχυση της διεθνούς παρουσίας και της θεσμικής αξιοπιστίας της χώρας, η υποστήριξη βασικών τομέων της οικονομίας και η διασφάλιση της βιώσιμης λειτουργίας κρίσιμων υποδομών και υπηρεσιών κοινής ωφέλειας, η) η αναβάθμιση της ποιότητας των ελέγχων και η διασφάλιση ίσων όρων άσκησης ελεγκτικού έργου, θ) η ενίσχυση της θεσμικής σταθερότητας σε ειδικούς τομείς δημόσιου ενδιαφέροντος, η σύνδεση αμοιβών με ευθύνη και εξειδίκευση, η διευκόλυνση ανάπτυξης υποδομών και η μεγιστοποίηση της αποδοτικότητας του ανθρώπινου δυναμικού, ι) η διασφάλιση της θεσμικής ανεξαρτησίας εποπτικών αρχών και η ομαλή και επιτυχής άσκηση διεθνών υποχρεώσεων της χώρας.
9.	Ειδικότεροι στόχοι ανάλογα με τον τομέα νομοθέτησης[7]	

➢ *Εκπαίδευση - Πολιτισμός:*

ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ	Εξέλιξη την τελευταία 5ετία					Πρόσφατα στοιχεία	Επιδιωκόμενος στόχος (3ετία)
Α. ΑΝΩΤΑΤΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ							
Ποσοστό αποφοίτων γ΄ βαθμιας εκπαίδευσης που βρίσκουν εργασία στον τομέα των σπουδών τους εντός 6 μηνών από την έναρξη αναζήτησης							
Αριθμός πιστοποιημένων Πανεπιστημιακών σχολών (ISO κλπ)							

[7] Για την ενδεικτική παράθεση δεικτών αξιοποιήθηκαν οι βάσεις δεδομένων του ΟΟΣΑ (https://data.oecd.org/Greece.htm) και της ΕΛΣΤΑΤ (http://www.statistics.gr/).

Αριθμός συμμετοχών σε προγράμματα Έρευνας, Τεχνολογίας & Καινοτομίας (διεθνή & εθνικά), ανά Πανεπιστημιακή Σχολή							
Αριθμός έργων/μελετών που έχουν ανατεθεί από τον ιδιωτικό τομέα, ανά Πανεπιστημιακή / Τεχνολογική Σχολή							
Δαπάνη ανά φοιτητή τριτοβάθμιας εκπαίδευσης ανά ΑΕΙ							
Ποσοστό ενηλίκων (στο σύνολο του ενεργού πληθυσμού) που συμμετέχουν σε προγράμματα δια βίου εκπαίδευσης							
Β. ΣΤΟΙΧΕΙΩΔΗΣ / Α'ΘΜΙΑ / Β'ΘΜΙΑ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ							
Ποσοστό αναλφάβητων/σύνολο πληθυσμού							
Αριθμός ατόμων που εγκαταλείπουν το σχολείο πριν την ολοκλήρωση της β' βάθμιας και α' βάθμιας εκπαίδευσης / έτος							
Αριθμός δια-πολιτισμικών σχολείων ανά Περιφέρεια (ποσοστό μαθητών στο σύνολο των μαθητών) που φοιτούν σε διαπολιτισμικά σχολεία							
Ποσοστό αλλοδαπών μαθητών στο σύνολο (των μαθητών) – Κατανομή ανά περιφέρεια							
Αριθμός ολοήμερων / απογευματινών σχολείων και αριθμός μαθητών που φοιτούν σε αυτά							
Μέσος όρος καθηγητών / σύνολο μαθητών							
Μέσος όρος Η/Υ / σύνολο μαθητών							
Αριθμός μαθητών που επωφελούνται από προγράμματα ενισχυτικής εκπαίδευσης / έτος							
Δαπάνη ανά μαθητή ανά βαθμίδα (Α'θμια, Β'θμια) εκπαίδευσης							

ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΣ	Εξέλιξη την τελευταία 5ετία					Πρόσφατα στοιχεία	Επιδιωκόμενος στόχος (3ετία)
Πραγματοποιηθείσες ανασκαφές, κατά είδος και αποτελέσματα, και αριθμός ευρημάτων							
Χρηματοδοτήσεις ανασκαφών, κατά φορέα, και ποσά που διατέθηκαν							
Πιστώσεις για ανασκαφές, που διατέθηκαν σε Εφορείες Αρχαιοτήτων							
Κήρυξη αρχαιολογικών χώρων, μνημείων, παραδοσιακών και ιστορικών οικισμών							
Πραγματοποιηθείσες απαλλοτριώσεις και καταβληθείσες αποζημιώσεις, για ακίνητα αρχαιολογικού ενδιαφέροντος							
Δαπάνες έργων που έχουν εκτελεσθεί σε μνημεία και αρχαιολογικούς χώρους, και δαπάνες έργων που βρίσκονται σε εξέλιξη							
Δαπάνες έργων που έχουν εκτελεσθεί σε μουσεία και λοιπά κτίρια και δαπάνες έργων που βρίσκονται σε εξέλιξη							
Αριθμός βιβλιοθηκών κατά νομική μορφή και είδος βιβλιοθήκης, ανάλογα με το θέμα, κατά γεωγραφικό διαμέρισμα							

➢ *Εθνική άμυνα - Εξωτερική πολιτική:*

Λόγω της ιδιάζουσας φύσης των τομέων αυτών πολιτικής, επαφίεται στην κρίση του επισπεύδοντος υπουργείου, ανάλογα με το συγκεκριμένο αντικείμενο κάθε ρύθμισης, το εάν θα ενσωματώνονται δείκτες στην Ανάλυση.

➢ *Οικονομική / Δημοσιονομική / Φορολογική πολιτική:*

ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ	Εξέλιξη την τελευταία 5ετία					Πρόσφατα στοιχεία	Επιδιωκόμενος στόχος (3ετία)
Ακαθάριστο εγχώριο προϊόν σε αγοραίες τιμές (δισ.)							

Ρυθμός μεταβολής ΑΕΠ σε σταθερές τιμές							
Ισοζύγιο τρεχουσών συναλλαγών (% ΑΕΠ)							
Ισοζύγιο γενικής κυβέρνησης (χωρίς τις τράπεζες, % ΑΕΠ)							
Χρέος γενικής κυβέρνησης (κατά Μάαστριχτ, % ΑΕΠ)							
Πρωτογενές πλεόνασμα (ως % ΑΕΠ)							
Εναρμονισμένος Δείκτης Τιμών Καταναλωτή							

ΦΟΡΟΛΟΓΙΑ	**Εξέλιξη την τελευταία 5ετία**					**Πρόσφατα στοιχεία**	**Επιδιωκόμενος στόχος (3ετία)**
Φορολογικά έσοδα ως ποσοστό του ΑΕΠ							
Αναλογία άμεσης και έμμεσης φορολογίας							
Ποσά που εισπράττονται μέχρι σήμερα από τον φόρο ή τους φόρους στους οποίους αφορούν οι διατάξεις του νομοσχεδίου.							
Ποσά που εισπράχθηκαν από φορολογικούς ελέγχους							
Ποσοστό πράξεων διοικητικού προσδιορισμού φόρου ή επιβολής προστίμων που ακυρώθηκαν εν μέρει ή εν όλω από τα δικαστήρια							

- *Κοινωνική πολιτική:*

ΕΡΓΑΣΙΑΚΕΣ ΣΧΕΣΕΙΣ	Εξέλιξη την τελευταία 5ετία					Πρόσφατα στοιχεία	Επιδιωκόμενος στόχος (3ετία)
Αριθμός επιχειρησιακών, κλαδικών και ομοιοεπαγγελματικών συμβάσεων (και ε.γ.σ.σ.ε. εάν συνήφθη το συγκεκριμένο έτος) και αριθμός/ποσοστό εργαζομένων που καλύπτονται από αυτές.							
Αριθμός/ποσοστό σ.σ.ε. που συνήφθησαν χωρίς προσφυγή σε διαμεσολάβηση							
Αριθμός/ποσοστό σ.σ.ε. που συνήφθησαν χωρίς προσφυγή σε διαιτησία							
Μέσος χρόνος ολοκλήρωσης διαδικασίας μεσολάβησης							
Μέσος χρόνος ολοκλήρωσης διαδικασίας διαιτησίας							
Μέση διάρκεια σ.σ.ε. (προβλεπόμενη στα σχετικά κείμενα αλλά και πραγματική με την έννοια της παράτασης μετά τη συμβατική τους λήξη)							
Ώρες εργασίας ανά ημέρα, εβδομάδα και ανά κλάδο οικονομίας							
Αριθμός αμειβόμενων υπερωριών (που δηλώθηκαν) ανά εργαζόμενο και κλάδο οικονομίας							

Αριθμός ατυχημάτων ανά κλάδο οικονομίας και αριθμός/ποσοστό ατυχημάτων που προκάλεσαν θάνατο ή αναπηρία							

ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗ	Εξέλιξη την τελευταία 5ετία					Πρόσφατα στοιχεία	Επιδιωκόμενος στόχος (3ετία)
Ποσοστό ανεργίας							
Ποσοστό μακροχρόνια ανέργων							
Ποσοστό ανεργίας νέων							
Ποσοστό ανεργίας γυναικών							
Ποσοστό ανεργίας ανά γεωγραφική περιφέρεια							
Ποσοστό ανεργίας βάσει μορφωτικού επιπέδου							
Δείκτης απασχόλησης / Δείκτης ωρών εργασίας / Δείκτης αμοιβών (ανά βασικό τομέα της οικονομίας π.χ. μεταποίηση, κατασκευές κ.λπ.)							
Μερική απασχόληση ως ποσοστό της συνολικής απασχόλησης (στο σύνολο του πληθυσμού και ειδικότερα για νέους)							
Ποσοστό απασχολουμένων με σύμβαση ορισμένου χρόνου (στο σύνολο του πληθυσμού και ειδικότερα για νέους)							

ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΑΣΦΑΛΙΣΗ	Εξέλιξη την τελευταία 5ετία					Πρόσφατα στοιχεία	Επιδιωκόμενος στόχος (3ετία)
Πραγματικό ύψος συντάξεων ανά ασφαλιστική ομάδα (μισθωτοί του ιδιωτικού τομέα, δημόσιοι υπάλληλοι, επαγγελματίες και έμποροι, αγρότες) και ανά έτη συνολικής ασφάλισης και αντίστοιχες δαπάνες							
Ύψος ασφαλιστικών εισφορών ανά ασφαλιστική ομάδα (μισθωτοί του ιδιωτικού τομέα, δημόσιοι υπάλληλοι, επαγγελματίες και έμποροι, αγρότες) και αντίστοιχα έσοδα του ΕΦΚΑ							

Ηλικία (πραγματική) συνταξιοδότησης ανά πληθυσμιακή ομάδα και έτη συνολικής ασφάλισης							
Μέσος χρόνος απονομής σύνταξης							
Ποσοστό συνταξιοδοτικής δαπάνης επί του ΑΕΠ							
Ποσοστό προσφυγών σχετικά με την απονομή σύνταξης που γίνονται εν μέρει ή εν όλω δεκτές							

ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΠΡΟΝΟΙΑ	Εξέλιξη την τελευταία 5ετία					Πρόσφατα στοιχεία	Επιδιωκόμενος στόχος (3ετία)
Ποσοστό πληθυσμού σε καθεστώς φτώχειας, σε κίνδυνο φτώχειας ή σε κοινωνικό αποκλεισμό							
Ποσοστό υλικής στέρησης σε τέσσερα ή περισσότερα βασικά αγαθά ή υπηρεσίες							
Ποσοστό νοικοκυριών στο σύνολο του πληθυσμού που αντιμετωπίζουν δυσκολία αντιμετώπισης έκτακτων αναγκών							
Ποσοστό πληθυσμού που λαμβάνει επιδόματα και η αντίστοιχη κρατική δαπάνη (συνολικά και ανά επίδομα)							
Αριθμός παιδιών σε ορφανοτροφεία							
Αριθμός αστέγων (εκτίμηση) που σιτίζονται από δήμους και άλλες υπηρεσίες							
Ποσοστό πληθυσμού που μένει σε προσωρινή μορφή κατοικίας λόγω κρίσης (π.χ. σεισμός, πυρκαγιά)							
Κόστος κατ' άτομο ανά πρόγραμμα φροντίδας (μητρότητας, δυσκολίες μάθησης κλπ)							

ΥΓΕΙΑ	Εξέλιξη την τελευταία 5ετία					Πρόσφατα στοιχεία	Επιδιωκόμενος στόχος (3ετία)
Αριθμός εσωτερικών / εξωτερικών ασθενών ανά έτος							
Ποσοστά παιδικής θνησιμότητας							
Συνολικές δαπάνες υγείας κατά κεφαλή							
Δαπάνες φαρμάκων κατά κεφαλή							
Αριθμός ιατρών ανά 1000 κατοίκους							

Αριθμός νοσοκομειακών κλινών ανά 1000 κατοίκους							
Μέση διάρκεια επείγουσας νοσηλείας							
Ειδικές νοσηλευτικές υπηρεσίες: εσωτερικοί ασθενείς (απόλυτος αριθμός και ανά διαθέσιμο κρεβάτι), μέση παραμονή, περίθαλψη εξωτερικών ασθενών (εξωτερικά ιατρεία και επείγοντα περιστατικά)							
Αριθμός ασθενών που περιμένουν για Χ μήνες να εξυπηρετηθούν (για μη επείγουσα νοσηλεία, ή για μονομερή περίθαλψη ή για την πρώτη εξέταση)							
Αριθμός νοσηλειών ανά 1000 κατοίκους							
Αριθμός κλινών ανά νοσηλευτική υπηρεσία							

ΙΣΟΤΗΤΑ ΦΥΛΩΝ	Εξέλιξη την τελευταία 5ετία					Πρόσφατα στοιχεία	Επιδιωκόμενος στόχος (3ετία)
Ποσοστό απασχόλησης ανά φύλο							
συνολικά							
ανά περιφέρεια							
ανά κλάδο οικονομίας							
ανά ηλικιακή ομάδα							
Ποσοστό ανεργίας ανά φύλο							
συνολικά							
ανά περιφέρεια							
ανά κλάδο οικονομίας							
ανά ηλικιακή ομάδα							
Ποσοστό αυτοαπασχολούμενων ανά φύλο							
Ποσοστό εργοδοτών ανά φύλο							
Ποσοστό μελών Δ.Σ. εταιρειών ανά φύλο							
Ποσοστό μελών Κοινοβουλίου, περιφερειακών και δημοτικών συμβουλίων ανά φύλο							

ΜΕΤΑΝΑΣΤΕΥΤΙΚΗ-ΠΡΟΣΦΥΓΙΚΗ ΠΟΛΙΤΙΚΗ	Εξέλιξη την τελευταία 5ετία	Πρόσφατα στοιχεία	Επιδιωκόμενος στόχος (3ετία)

Αιτήματα ασύλου – Ποσοστό αποδοχής – Μέσος χρόνος έκδοσης αποφάσεων							
Μεταναστευτικές ροές ανά πύλη εισόδου/χώρα προέλευσης/ ηλικιακή ομάδα/φύλο							
Αριθμός απελάσεων ανά χώρα προέλευσης των απελαυνομένων/αιτία απέλασης							
Μονάδες φιλοξενίας μεταναστών (σχέση δυναμικότητας και πραγματικού αριθμού φιλοξενουμένων)							
Περιστατικά και είδος παραβατικότητας ανά μονάδα φιλοξενίας							

➢ *Δημόσια Διοίκηση – Δημόσια τάξη – Δικαιοσύνη:*

ΔΗΜΟΣΙΑ ΔΙΟΙΚΗΣΗ	Εξέλιξη την τελευταία 5ετία					Πρόσφατα στοιχεία	Επιδιωκόμενος στόχος (3ετία)
Αριθμός δημοσίων υπαλλήλων							
Αριθμός/ποσοστό α) μονίμων/ιδαχ β) ιδοχ και γ) μετακλητών υπαλλήλων							
Αναλογία υπαλλήλων ανά τμήμα, διεύθυνση, γενική διεύθυνση							
Ποσοστό υπαλλήλων με πρόσβαση στο INTERNET							
Αριθμός υπηρεσιών με εσωτερική δικτύωση (intranet)							
Αναλογία Η/Υ ανά θέση εργασίας							
Αριθμός ιστοσελίδων δημόσιων υπηρεσιών και φορέων/ σύνολο δημοσίων υπηρεσιών και φορέων							
Αριθμός κέντρων πληροφόρησης πολιτών, σε κεντρικό, περιφερειακό, νομαρχιακό και τοπικό επίπεδο καθώς και σε επίπεδο νομικών προσώπων, οργανισμών κλπ							
Αριθμός ατόμων που εξυπηρετούνται από τις δημόσιες υπηρεσίες ανά έτος και ανά υπηρεσία							

Κόστος προσωπικού (δαπάνες μισθοδοσίας και πρόσθετες δαπάνες ως ποσοστό επί της συνολικής δαπάνης ανά υπουργείο)							
Κόστος διαχείρισης θεμάτων προσωπικού: δαπάνες μονάδων προσωπικού ως ποσοστό της συνολικής δαπάνης ανά υπουργείο							

ΔΗΜΟΣΙΑ ΑΣΦΑΛΕΙΑ	Εξέλιξη την τελευταία 5ετία					Πρόσφατα στοιχεία	Επιδιωκόμενος στόχος (3ετία)
Διαπραχθέντα αδικήματα, δράστες αδικημάτων και αναλογία ανά 100.000 κατοίκους							
Αδικήματα Ποινικού Κώδικα κατά κατηγορίες και κατά γεωγραφική περιοχή							
Διαπραχθέντα αδικήματα και θεωρούμενοι ως δράστες αυτών κατά εθνικότητα, φύλο και τάξεις ηλικιών							
Ετήσια στατιστική απεικόνιση των αδικημάτων και αξιόποινων συμπεριφορών που προκαλούν το κοινό αίσθημα (ανθρωποκτονίες, ληστείες, κλοπές – διαρρήξεις)							
Αδικήματα που αφορούν στην παράνομη είσοδο και παραμονή στη χώρα							
Συχνότητα εγκλημάτων ανά τύπο εγκλήματος							
Ποσοστό εγκληματικών περιπτώσεων που εξιχνιάστηκαν στο σύνολο των εγκλημάτων							
Σύνολο εργαζομένων στη δημόσια ασφάλεια							
Αριθμός κατοίκων ανά αστυνομικό, ανά αστυνομικό τμήμα και ανά περιοχή αστυνόμευσης							
Αναλογία αστυνομικών ανά 1000 κατοίκους – αναλογία κατοίκων ανά αστυνομικό τμήμα και περιοχή αστυνόμευσης							
Κατά κεφαλή καθαρές δαπάνες για αστυνομικές υπηρεσίες							

Κατανομή πόρων για την αντιμετώπιση της παραβατικής συμπεριφοράς ανά τομείς (π.χ. εγκλήματα βίας, οικονομικά εγκλήματα, ναρκωτικά, τροχαία, κλοπές, τρομοκρατία)							

ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗ	Εξέλιξη την τελευταία 5ετία					Πρόσφατα στοιχεία	Επιδιωκόμενος στόχος (3ετία)
Αριθμός εισερχόμενων αστικών, εργατικών και εμπορικών διαφορών							
Αριθμός εισερχόμενων διοικητικών περιπτώσεων							
Συνολικός χρόνος που απαιτείται για την επίλυση αστικών, εμπορικών, εργατικών, διοικητικών και άλλων υποθέσεων							
Μέσος χρόνος έκδοσης δικαστικών αποφάσεων (Ειρηνοδικεία, Πρωτοδικεία, Εφετεία, Άρειος Πάγος/Συμβούλιο Επικρατείας)							
Μέσος όρος των υποθέσεων ανά δικαστή (ποινικά, πολιτικά και διοικητικά δικαστήρια)							
Ποσοστό δικαστικών αποφάσεων που ακυρώνονται μετά από έφεση ή αναίρεση							
Αριθμός υποθέσεων που επιλύονται με το σύστημα του εξωδικαστικού συμβιβασμού							
Αξιοποίηση εναλλακτικών μεθόδων επίλυσης διαφορών, πχ. διαμεσολάβηση							
Στήριξη των ατόμων που χρήζουν προστασίας αλλά δεν διαθέτουν πόρους (νομική προστασία)							
Κόστος προσφυγής στη δικαιοσύνη							
Ποσοστό ηλεκτρονικής υποβολής δικογράφων							
Ποσοστό διεκπεραιουμένων κατ' έτος υποθέσεων έναντι εκκρεμών (σε ετήσια και συνολική βάση εκκρεμοτήτων)							
Ποσοστό ποινικών υποθέσεων, σε ετήσια βάση, για τις οποίες							

επιβλήθηκαν ποινές μετατρέψιμες σε χρήμα							
Μέσο κόστος σωφρονιστικού συστήματος ανά κρατούμενο							
Αναλογία προσωπικού φύλαξης (φυλάκων) ανά κρατούμενο							

➢ *Ανάπτυξη – Επενδυτική δραστηριότητα:*

ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΗ/ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΗ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ	Εξέλιξη την τελευταία 5ετία					Πρόσφατα στοιχεία	Επιδιωκόμενος στόχος (3ετία)
Δείκτης παγκόσμιας ανταγωνιστικότητας							
Επενδύσεις ως % ΑΕΠ							
Άμεσες ξένες επενδύσεις ως % ΑΕΠ							
Αριθμός επιχειρήσεων που ανοίγουν ανά κλάδο και περιφέρεια και αντίστοιχος αριθμός απασχολουμένων σε αυτές							
Αριθμός επιχειρήσεων που κλείνουν ανά κλάδο και περιφέρεια και αντίστοιχος αριθμός απασχολουμένων σε αυτές							
Διοικητικό κόστος σύστασης επιχειρήσεων							
Μέσος χρόνος σύστασης επιχειρήσεων							

ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ – ΕΝΕΡΓΕΙΑ	Εξέλιξη την τελευταία 5ετία					Πρόσφατα στοιχεία	Επιδιωκόμενος στόχος (3ετία)
Μονάδες - Ετήσιες εκπομπές αερίων ατμοσφαιρικής ρύπανσης κατά κεφαλή							
Ποσοστό του πληθυσμού που εξυπηρετείται από βιολογικούς καθαρισμούς							
Ποσοστό των ακτών που κρίνονται κατάλληλες για κολύμβηση σε σχέση με το σύνολο των δυνάμενων να χρησιμοποιηθούν ακτών							
Αριθμός ελέγχων καταλληλότητας δικτύου ύδρευσης κατ' έτος							
Ποσοστό οικιακών & βιομηχανικών απορριμμάτων που διατέθηκαν σε							

άλλες χρήσεις (π.χ. ανακύκλωση, παραγωγή ενέργειας, λιπασματοποίηση)							
Ποσοστό διατιθέμενων απορριμμάτων σε ΧΥΤΑ							
Ποσοστό δασικών εκτάσεων που καταστράφηκαν από πυρκαγιά / σύνολο δασικών εκτάσεων							
Ποσοστό αναδασωθεισών (με φυσικό ή τεχνητό τρόπο) εκτάσεων /σύνολο κατεστραμμένων δασών από πυρκαγιές							
Ποσοστό προστατευόμενων περιοχών σε σχέση με την συνολική έκταση της χώρας							
Ποσοστό του προϋπολογισμού που διατίθεται για θέματα προστασίας περιβάλλοντος							
Κατανάλωση ενέργειας κατά κεφαλή							
Κατανάλωση ενέργειας ανά μορφή ενέργειας							
Κατανάλωση ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές ενέργειας κατά κεφαλή							
Ποσοστά μείωσης εκπομπών αερίων θερμοκηπίου ανά τριετία							

	Ψηφιακή διακυβέρνηση	
10.	Σε περίπτωση που προβλέπεται η χρήση πληροφοριακού συστήματος, ποια θα είναι η συμβολή αυτού στην επίτευξη των στόχων της αξιολογούμενης ρύθμισης: ΑΜΕΣΗ Χ ή/και ΕΜΜΕΣΗ ❐	
	i) Εάν είναι άμεση, εξηγήστε:	**ΜΕΡΟΣ Α΄** α) Η αυτόματη ανταλλαγή πληροφοριών μεταξύ Ελλάδας και λοιπών κρατών μελών δυνάμει του προτεινόμενου νέου άρθρου 9ΑΔ του ν. 4170/2013, όπως εισάγεται με το υπό αξιολόγηση σχέδιο νόμου, απαιτεί την ύπαρξη πληροφοριακού συστήματος που θα υποστηρίζει την υποδοχή των πληροφοριών από τους Δηλούντες Παρόχους Υπηρεσιών Κρυπτοστοιχείων προς την Ανεξάρτητη Αρχή Δημοσίων Εσόδων (Α.Α.Δ.Ε.), καθώς και τη λήψη από και την αποστολή προς τα κράτη μέλη των στοιχείων που εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής του νέου μηχανισμού ανταλλαγής πληροφοριών. Το εν λόγω πληροφοριακό σύστημα θα αναπτυχθεί εντός του επόμενου διαστήματος, ώστε να

		καταστεί εφικτή η πρώτη υποβολή και ανταλλαγή των πληροφοριών το 2027. β) Η αυτόματη ανταλλαγή πληροφοριών μεταξύ Ελλάδας και λοιπών κρατών μελών δυνάμει του προτεινόμενου νέου άρθρου 9ΑΕ του ν. 4170/2013, όπως εισάγεται με το υπό αξιολόγηση σχέδιο νόμου, απαιτεί την ύπαρξη πληροφοριακού συστήματος που θα υποστηρίζει την υποδοχή των πληροφοριών από τους υπόχρεους υποβολής Δήλωσης Πληροφοριών Συμπληρωματικού Φόρου σύμφωνα με το άρθρο 48 του ν. 5100/2024 (Α' 49) προς την Α.Α.Δ.Ε., καθώς και τη λήψη από και την αποστολή προς τα κράτη μέλη των στοιχείων που εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής του νέου μηχανισμού ανταλλαγής πληροφοριών. Το εν λόγω πληροφοριακό σύστημα θα αναπτυχθεί εντός του επόμενου διαστήματος, ώστε να καταστεί εφικτή η πρώτη υποβολή και ανταλλαγή των πληροφοριών το 2026. **ΜΕΡΟΣ Δ΄** Με τις προτεινόμενες ρυθμίσεις του Μέρους Δ΄: α) Μεταφέρεται στη Γενική Γραμματεία Χρηματοπιστωτικού Τομέα και Διαχείρισης Ιδιωτικού Χρέους του Υπουργείου Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών το σύνολο των αρμοδιοτήτων της Ανεξάρτητης Αρχής Πιστοληπτικής Αξιολόγησης, και, ιδίως, η ολοκληρωμένη διαχείριση του υφιστάμενου πληροφοριακού συστήματος για την επεξεργασία των δεδομένων οικονομικής συμπεριφοράς, τα οποία συλλέγονται από τα αρχεία φορέων του δημόσιου τομέα. β) Παράλληλα, θεσπίζεται η δημιουργία του πληροφοριακού συστήματος για τα Μη Εξυπηρετούμενα Δάνεια, το οποίο θα τηρείται στην ίδια Γενική Γραμματεία. Το νέο αυτό σύστημα ενισχύει την παρακολούθηση, την καταγραφή και την αποτελεσματικότερη διαχείριση του ιδιωτικού χρέους, παρέχοντας ένα πιο οργανωμένο και λειτουργικό πλαίσιο για την άσκηση της σχετικής δημόσιας πολιτικής.
	ii) Εάν είναι έμμεση, εξηγήστε:	
11.	Το προβλεπόμενο πληροφοριακό σύστημα είναι συμβατό με την εκάστοτε ψηφιακή στρατηγική της χώρας (Βίβλος Ψηφιακού Μετασχηματισμού); ΝΑΙ ❒ ΟΧΙ ❒	

	Εξηγήστε:	Τα ανωτέρω πληροφοριακά συστήματα είναι συμβατά με την ψηφιακή πολιτική της χώρας και τις κατευθύνσεις της Βίβλου Ψηφιακού Μετασχηματισμού και υλοποιούν βασικές στρατηγικές προτεραιότητες αυτής, ιδίως στους άξονες της διαλειτουργικότητας, της αυτοματοποίησης και της ευρωπαϊκής εναρμόνισης. Η Βίβλος Ψηφιακού Μετασχηματισμού προβλέπει ακριβώς τέτοιου τύπου παρεμβάσεις: ενοποίηση δεδομένων, ενίσχυση διαλειτουργικότητας, κεντρική διαχείριση κρίσιμων πληροφοριακών υποδομών και αξιοποίηση δεδομένων για τεκμηριωμένη δημόσια πολιτική.
12.	Διασφαλίζεται η διαλειτουργικότητα του εν λόγω πληροφοριακού συστήματος με άλλα υφιστάμενα συστήματα; ΝΑΙ ❒ ΟΧΙ ❒	
	Αναφέρατε ποια είναι αυτά τα συστήματα:	
13.	Έχει προηγηθεί μελέτη βιωσιμότητας του προβλεπόμενου πληροφοριακού συστήματος; ΝΑΙ ❒ ΟΧΙ ❒	
	Εξηγήστε:	

	Κατ' άρθρο ανάλυση αξιολογούμενης ρύθμισης	
14.	Σύνοψη στόχων κάθε άρθρου	
	Άρθρο	*Στόχος*
	Άρθρο 1 Σκοπός	Με την αξιολογούμενη ρύθμιση, τίθεται ο σκοπός του Μέρους Α' του σχεδίου νόμου.
	Άρθρο 2 Αντικείμενο	Με την αξιολογούμενη ρύθμιση, τίθεται το αντικείμενο του σχεδίου νόμου.
	Άρθρο 3 Προσθήκη ορισμών - Τροποποίηση παρ. 9 άρθρου 4 ν. 4170/2013 (παρ. 1 άρθρου 1 της Οδηγίας (ΕΕ) 2025/872) - Αντικατάσταση περ. δ) παρ. 14	Με την αξιολογούμενη ρύθμιση, τροποποιούνται: α) Η παρ. 9 του άρθρου 4 του ν. 4170/2013 (Α' 163), στις περ. α) και γ), καθώς και στο πρώτο εδάφιο που ακολουθεί την περ. γ) στο τέλος της παρ. 9, ώστε στον ορισμό της «αυτόματης ανταλλαγής», να προστεθεί η δέουσα αναφορά στο προτεινόμενο νέο άρθρο 9ΑΔ

άρθρου 4 ν. 4170/2013 (περ. β) παρ. 1 άρθρου 1 της Οδηγίας (ΕΕ) 2023/2226) - Προσθήκη παρ. 28, 29, 30 και 31 στο άρθρο 4 του ν. 4170/2013 (περ. γ) παρ. 1 άρθρου 1 της Οδηγίας (ΕΕ) 2023/2226)	«πεδίο εφαρμογής και προϋποθέσεις της υποχρεωτικής αυτόματης ανταλλαγής πληροφοριών που υποβάλλονται από Δηλούντες Παρόχους Υπηρεσιών Κρυπτοστοιχείων», στο αντίστοιχο Παράρτημα VI, καθώς και στο προτεινόμενο νέο άρθρο 9ΑΕ σχετικά με τον μορφότυπο υποβολής και ανταλλαγής πληροφοριών σε σχέση με τις Δηλώσεις Πληροφοριών Συμπληρωματικού Φόρου βάσει του άρθρου 48 του ν. 5100/2024 και το αντίστοιχο Παράρτημα VI. β) Η περ. δ) του πρώτου εδαφίου της παρ. 14 του άρθρου 4 αναφορικά με τον ορισμό της εκ των προτέρων διασυνοριακής απόφασης, ώστε σε αυτόν να περιληφθεί κάθε συμφωνία, κοινοποίηση ή κάθε άλλο μέσο ή ενέργεια με παρόμοια αποτελέσματα που αφορά και στο ζήτημα του κατά πόσο ένα φυσικό πρόσωπο έχει τη φορολογική κατοικία του ή όχι στο κράτος μέλος που εκδίδει την απόφαση. Ειδικότερα, διευρύνεται ακόμη περισσότερο το πεδίο εφαρμογής του εν λόγω ορισμού, ώστε να καλύπτει εκτενέστερο φάσμα περιπτώσεων, για λόγους ασφάλειας δικαίου και αποτελεσματικότητας της διάταξης. γ) Το άρθρο 4 του ν. 4170/2013 με τον τίτλο «Ορισμοί» καθώς, με τις νέες παρ. 28 έως 31, προστίθενται σε αυτό οι νέοι ορισμοί που εισήχθησαν με την Οδηγία (ΕΕ) 2023/2226, ήτοι, «εισόδημα από μερίσματα εκτός θεματοφυλακής», «προϊόντα ασφάλειας ζωής που δεν καλύπτονται από άλλες ενωσιακές νομικές πράξεις για την ανταλλαγή πληροφοριών και άλλα παρόμοια μέτρα», «διεύθυνση κατανεμημένου καθολικού» και «πελάτης».
Άρθρο 4 Διεύρυνση του πεδίου εφαρμογής και των προϋποθέσεων της αυτόματης ανταλλαγής πληροφοριών - Εξουσιοδοτική διάταξη - Τροποποίηση παρ. 1 και 2 και αντικατάσταση παρ. 3 και περ. β) παρ. 5 άρθρου 9 ν. 4170/2013 (περ. α) παρ. 2 άρθρου 1 της Οδηγίας (ΕΕ) 2023/2226 και	Με την αξιολογούμενη ρύθμιση, τροποποιούνται: α) Η περ. α) της παρ. 1 του άρθρου 9 ν. 4170/2013, προκειμένου να διευρυνθεί το πεδίο της αυτόματης ανταλλαγής πληροφοριών που λαμβάνει χώρα μεταξύ της αρμόδιας αρχής της παρ. 1 του άρθρου 5 και των αρμόδιων αρχών των κρατών μελών ως προς τις κατηγορίες εισοδήματος και κεφαλαίου, ώστε να περιλαμβάνει και τις πληροφορίες σχετικά με τα εισοδήματα που προέρχονται από μερίσματα εκτός θεματοφυλακής. β) Η περ. β) της παρ. 1 του άρθρου 9 του ν. 4170/2013 και διευρύνεται το εύρος των πληροφοριών επί χρηματοοικονομικών λογαριασμών που

παρ. 2 άρθρου 1 της Οδηγίας (ΕΕ) 2025/872)	ανταλλάσσονται μέσω της υποχρεωτικής αυτόματης ανταλλαγής πληροφοριών με την προσθήκη περ. ζ) έως ια), προκειμένου το εν λόγω νομικό πλαίσιο να καταστεί πληρέστερο. γ) Η περ. β) της παρ. 2 του άρθρου 9 του ν. 4170/2013, με την προσθήκη εδαφίου στο οποίο προσδιορίζονται οι φορολογικές περίοδοι στις οποίες αφορούν οι πληροφορίες των περ. η) έως ια) της περ. β) της παρ. 1. Ειδικότερα, οι εν λόγω πληροφορίες κοινοποιούνται για τις φορολογικές περιόδους που αρχίζουν από την 1η Ιανουαρίου 2026. δ) Η παρ. 3 του άρθρου 9 του ν. 4170/2013, η οποία πλέον προβλέπει ότι η αρμόδια αρχή της παρ. 1 του άρθρου 5, πριν από την 1η Ιανουαρίου 2026, οφείλει να ενημερώσει την Επιτροπή σχετικά με τουλάχιστον πέντε (5) κατηγορίες εισοδήματος ή κεφαλαίου που αναφέρονται στην παρ. 1 και για τις οποίες διαθέτει πληροφορίες. Οι εν λόγω πληροφορίες θα αφορούν φορολογικές περιόδους που αρχίζουν την 1η Ιανουαρίου 2026 και εξής. ε) Η περ. β) της παρ. 5 του άρθρου 9 του ν. 4170/2013, καθώς απαλείφεται το πρώτο εδάφιο αναφορικά με την υποχρέωση που είχε η αρμόδια ελληνική αρχή να κοινοποιήσει στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή, το πρώτον, μέχρι τις 31.7.2015 κατάλογο οντοτήτων και λογαριασμών οι οποίοι έπρεπε να λογισθούν για τους σκοπούς της Οδηγίας 2014/107/ΕΕ ως μη Δηλούντα Χρηματοπιστωτικά Ιδρύματα και Εξαιρούμενοι Λογαριασμοί.
Άρθρο 5 Διεύρυνση του πεδίου εφαρμογής και των προϋποθέσεων της υποχρεωτικής αυτόματης ανταλλαγής πληροφοριών όσον αφορά στις εκ των προτέρων διασυνοριακές αποφάσεις και τις εκ των προτέρων συμφωνίες ενδοομιλικής τιμολόγησης - Αντικατάσταση παρ. 4 και τροποποίηση παρ. 6 άρθρου 9Α ν. 4170/2013 (περ. α) και β) παρ. 3 άρθρου 1 της Οδηγίας (ΕΕ) 2023/2226)	Με την αξιολογούμενη ρύθμιση, τροποποιούνται: α) Η παρ. 4 του άρθρου 9Α του ν. 4170/2013, ώστε να επεκτείνει το πεδίο εφαρμογής της υποχρεωτικής αυτόματης ανταλλαγής πληροφοριών αναφορικά με τις εκ των προτέρων διασυνοριακές αποφάσεις και αυτές που αφορούν αποκλειστικά φορολογικές υποθέσεις ενός ή περισσοτέρων φυσικών προσώπων, στις περιπτώσεις που το ποσό συναλλαγής υπερβαίνει το ποσό του ενός εκατομμυρίου πεντακοσίων χιλιάδων ευρώ (1.500.000 €) ή στις περιπτώσεις που η απόφαση καθορίζει εάν ένα πρόσωπο έχει ή όχι τη φορολογική κατοικία του στο κράτος μέλος που εκδίδει την απόφαση. Στην τελευταία περίπτωση, η ανταλλαγή πληροφοριών δεν περιλαμβάνει τέτοιες αποφάσεις σχετικά με τη

	φορολόγηση στην πηγή όσον αφορά στο εισόδημα από απασχόληση, αμοιβές διευθυντών και συντάξεις. β) Οι περ. α) και ια) της παρ. 6 του άρθρου 9Α του ν. 4170/2013, ώστε στις πληροφορίες που κοινοποιούνται από την αρμόδια κατ' ανάθεση αρχή της παρ. 1 του άρθρου 5, αντίστοιχα, να περιλαμβάνονται και τα στοιχεία αναγνώρισης φυσικού προσώπου το οποίο αφορά η εκ των προτέρων διασυνοριακή απόφαση, η οποία κοινοποιείται σύμφωνα με τα οριζόμενα στις παρ. 1 και 4.
Άρθρο 6 Εναρμόνιση του πεδίου εφαρμογής και των προϋποθέσεων της υποχρεωτικής αυτόματης ανταλλαγής πληροφοριών για δηλωτέες διασυνοριακές ρυθμίσεις - Τροποποίηση παρ. 4 και 13 άρθρου 9ΑΒ ν. 4170/2013 (παρ. 4 άρθρου 1 της Οδηγίας (ΕΕ) 2023/2226)	Με την αξιολογούμενη ρύθμιση, τροποποιούνται: α) Η παρ. 4 του άρθρου 9ΑΒ του ν. 4170/2013, ώστε να διατυπώνεται ρητά σε αυτήν η υποχρέωση του ενδιάμεσου, ο οποίος δεσμεύεται από το δικηγορικό απόρρητο και, ως εκ τούτου, απαλλάσσεται από την υποχρέωση υποβολής πληροφοριών σχετικά με δηλωτέα διασυνοριακή ρύθμιση στην Ελλάδα, να γνωστοποιεί, χωρίς καθυστέρηση στον πελάτη του, την υποχρέωση του τελευταίου αναφορικά με την υποβολή των ως άνω πληροφοριών. Ειδικότερα, σε εναρμόνιση με τη νομολογία του Δικαστηρίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης (υπόθεση C-694/20, Orde van Vlaamse Balies and Others), η Οδηγία 2011/16/ΕΕ τροποποιήθηκε κατά τρόπο, ώστε οι διατάξεις της να μην έχουν ως αποτέλεσμα να απαιτείται από δικηγόρους που ενεργούν ως ενδιάμεσοι, όταν απαλλάσσονται από την υποχρέωση υποβολής στοιχείων λόγω του δικηγορικού απορρήτου από το οποίο δεσμεύονται, να κοινοποιούν σε κάθε άλλον ενδιάμεσο που δεν είναι πελάτης τους τις υποχρεώσεις υποβολής στοιχείων του εν λόγω ενδιαμέσου. β) Η περ. α) της παρ. 13 του άρθρου 9ΑΒ του ν. 4170/2013, ώστε να εναρμονιστεί με τη νέα διατύπωση της παρ. 4 του ως άνω άρθρου, καθώς εξαιρεί από τις πληροφορίες που κοινοποιεί η αρμόδια αρχή της παρ. 1 του άρθρου 5 αναφορικά με τους ενδιάμεσους, τα στοιχεία εκείνων των ενδιάμεσων που απαλλάσσονται από την υποχρέωση υποβολής στοιχείων λόγω του δικηγορικού απορρήτου, σύμφωνα με την παρ. 4. γ) Η περ. γ) της παρ. 13 του άρθρου 9ΑΒ του ν. 4170/2013, καθώς μεταξύ των στοιχείων που κοινοποιεί η αρμόδια αρχή της παρ. 1 του άρθρου 5

	αναφορικά με το περιεχόμενο της δηλωτέας διασυνοριακής ρύθμισης περιλαμβάνεται και κάθε άλλη πληροφορία που θα μπορούσε να βοηθήσει την αρμόδια αρχή στην εκτίμηση του δυνητικού φορολογικού κινδύνου. Επισημαίνεται ότι, με την προσθήκη της κοινοποίησης των ως άνω πληροφοριών, οι αρχές αναμένεται να επωφεληθούν από την αποκάλυψή τους, ώστε να λάβουν κατάλληλα μέτρα για τον σχεδιασμό και τη χρήση σχημάτων δυνητικού επιθετικού φορολογικού σχεδιασμού με διασυνοριακό χαρακτήρα και να παρεμποδίσουν την εφαρμογή ρυθμίσεων που χρησιμοποιούνται από τους ενδιαφερόμενους φορολογούμενους, με σκοπό τη φοροδιαφυγή ή τη φοροαποφυγή.
Άρθρο 7 Αναγνωριστικός Κωδικός Υπηρεσίας Ταυτοποίησης - Προσθήκη περ. ιγ) στην παρ. 2 του άρθρου 9ΑΓ του ν. 4170/2013 (παρ. 5 άρθρου 1 της Οδηγίας (ΕΕ) 2023/2226)	Με την αξιολογούμενη ρύθμιση, στο πρώτο εδάφιο της παρ. 2 του άρθρου 9ΑΓ του ν. 4170/2013, μεταξύ των πληροφοριών που κοινοποιεί η αρμόδια αρχή της παρ. 1 του άρθρου 5 του ν. 4170/2013, στο πλαίσιο της υποχρεωτικής αυτόματης ανταλλαγής πληροφοριών που υποβάλλονται από Φορείς Εκμετάλλευσης Πλατφόρμας, προστίθενται ως περ. ιγ), ο αναγνωριστικός κωδικός Υπηρεσίας Ταυτοποίησης και το κράτος μέλος έκδοσης, όταν ο Δηλών Φορέας Εκμετάλλευσης Πλατφόρμας βασίζεται στην άμεση επιβεβαίωση της ταυτότητας και της κατοικίας του Πωλητή μέσω Υπηρεσίας Ταυτοποίησης που διατίθεται από κράτος μέλος ή την Ευρωπαϊκή Ένωση για την εξακρίβωση της ταυτότητας και της φορολογικής κατοικίας του Πωλητή. Ειδικότερα, επισημαίνεται ότι ορισμένα κράτη μέλη προβλέπεται να θεσπίσουν υπηρεσίες ταυτοποίησης ως απλουστευμένο και τυποποιημένο μέσο ταυτοποίησης των παρόχων υπηρεσιών και των φορολογουμένων, υπό την προϋπόθεση ότι δεν επηρεάζονται η ροή και η ποιότητα των πληροφοριών άλλων κρατών μελών που δεν χρησιμοποιούν τέτοιες Υπηρεσίες Ταυτοποίησης. Ως εκ τούτου, η χρήση Υπηρεσιών Ταυτοποίησης δεν θα πρέπει να επηρεάζει τις διαδικασίες δέουσας επιμέλειας ή τις απαιτήσεις συλλογής πληροφοριών. Επιπλέον, ορίζεται ότι, στις περιπτώσεις κοινοποίησης του προαναφερθέντος αναγνωριστικού κωδικού, δεν είναι απαραίτητο να κοινοποιούνται στο κράτος μέλος έκδοσης του αναγνωριστικού κωδικού

	της Υπηρεσίας Ταυτοποίησης, οι πληροφορίες που αναφέρονται στις περ. γ) έως ζ).
Άρθρο 8 Πεδίο εφαρμογής και προϋποθέσεις της υποχρεωτικής αυτόματης ανταλλαγής πληροφοριών που υποβάλλονται από Δηλούντες Παρόχους Υπηρεσιών Κρυπτοστοιχείων - Εξουσιοδοτική διάταξη - Προσθήκη άρθρου 9ΑΔ στον ν. 4170/2013 (παρ. 6 άρθρου 1 της Οδηγίας (ΕΕ) 2023/2226)	Με την αξιολογούμενη ρύθμιση, προστίθεται προτεινόμενο νέο άρθρο 9ΑΔ στον ν. 4170/2013 σχετικά με το πεδίο και τις προϋποθέσεις της υποχρεωτικής αυτόματης ανταλλαγής πληροφοριών που υποβάλλονται από Δηλούντες Παρόχους Υπηρεσιών Κρυπτοστοιχείων. Οι Δηλούντες Πάροχοι Υπηρεσιών Κρυπτοστοιχείων πληρούν τις απαιτήσεις υποβολής στοιχείων και εφαρμόζουν τις διαδικασίες δέουσας επιμέλειας των Τμημάτων ΙΙ και ΙΙΙ του Παραρτήματος VI, αντίστοιχα, όπως προστίθενται στον ν. 4170/2013 με το υπό αξιολόγηση σχέδιο νόμου. Περαιτέρω, επισημαίνεται ότι η έννοια του Κρυπτοστοιχείου είναι πολύ ευρεία και περιλαμβάνει τα Κρυπτοστοιχεία που έχουν εκδοθεί με αποκεντρωμένο τρόπο, καθώς και τα σταθερά κρυπτονομίσματα, συμπεριλαμβανομένων των ψηφιακών κερμάτων ηλεκτρονικού χρήματος, όπως ορίζονται στον Κανονισμό (ΕΕ) 2023/1114 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 31ης Μαΐου 2023, για τις αγορές κρυπτοστοιχείων και για την τροποποίηση των κανονισμών (ΕΕ) 1093/2010 και (ΕΕ) 1095/2010 και των οδηγιών 2013/36/ΕΕ και (ΕΕ) 2019/1937 (L 150) και ορισμένων μη αντικαταστατών μαρκών (ΜΑΜ). Οι φορείς εκμετάλλευσης κρυπτοστοιχείων, οι οποίοι δεν εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής του Κανονισμού (ΕΕ) 2023/1114, αλλά υποχρεούνται να υποβάλλουν πληροφορίες σχετικά με τους χρήστες κρυπτοστοιχείων που κατοικούν στην Ένωση σύμφωνα με την Οδηγία (ΕΕ) 2023/2226, πρέπει να υποχρεούνται να καταχωρίζονται σε ένα μόνο κράτος μέλος, με σκοπό τη συμμόρφωση με τις υποχρεώσεις υποβολής στοιχείων που υπέχουν. Επισημαίνεται ότι, για να ενισχυθεί η διοικητική συνεργασία με δικαιοδοσίες εκτός Ευρωπαϊκής Ένωσης, στους φορείς εκμετάλλευσης κρυπτοστοιχείων που πληρούν ορισμένες προϋποθέσεις επιτρέπεται να υποβάλλουν πληροφορίες μόνο σχετικά με χρήστες κρυπτοστοιχείων που κατοικούν στην Ευρωπαϊκή Ένωση στις φορολογικές αρχές δικαιοδοσίας εκτός Ένωσης, στον βαθμό που οι υποβαλλόμενες πληροφορίες αντιστοιχούν στις πληροφορίες που

	καθορίζονται στην Οδηγία (ΕΕ) 2023/2226 και εφόσον υπάρχει ισχύουσα ειδική συμφωνία αρμόδιων αρχών με μια τέτοια δικαιοδοσία εκτός Ευρωπαϊκής Ένωσης. Επιπλέον, προκειμένου να διασφαλιστούν ενιαίες προϋποθέσεις για την εφαρμογή της Οδηγίας (ΕΕ) 2023/2226, η αρμόδια αρχή κράτους μέλους, δύναται να αποστείλει αιτιολογημένο αίτημα στην Επιτροπή, ώστε να καθορίσει, εάν οι πληροφορίες που απαιτείται να ανταλλάσσονται, βάσει συμφωνίας μεταξύ των αρμόδιων αρχών κράτους μέλους με δικαιοδοσία εκτός Ένωσης, αντιστοιχούν στις καθοριζόμενες σε αυτήν. Περαιτέρω, όταν η ανταλλαγή των εν λόγω πληροφοριών βασίζεται σε πολυμερή συμφωνία αρμόδιων αρχών, η Επιτροπή λαμβάνει την απόφαση σχετικά με την αντιστοιχία σε σχέση με το σύνολο του σχετικού πλαισίου που καλύπτεται από την εν λόγω συμφωνία αρμόδιων αρχών. Τέλος, με την αξιολογούμενη ρύθμιση παρέχονται οι κατάλληλες εξουσιοδοτήσεις στον Διοικητή της Α.Α.Δ.Ε., αφενός για τον καθορισμό των αρμόδιων υπηρεσιών υποβολής των στοιχείων εκ μέρους των Δηλούντων Παρόχων Υπηρεσιών Κρυπτοστοιχείων και των Υπηρεσιών καταχώρισης των Φορέων Εκμετάλλευσης Κρυπτοστοιχείων, καθώς και για την εξειδίκευση των θεμάτων και την εφαρμογή των διαδικασιών των παρ. 1 έως 10 του προτεινόμενου άρθρου 9ΑΔ.
Άρθρο 9 Μορφότυπος υποβολής και ανταλλαγή πληροφοριών σε σχέση με τις Δηλώσεις Πληροφοριών Συμπληρωματικού Φόρου βάσει του άρθρου 48 του ν. 5100/2024 – Εξουσιοδοτική διάταξη - Προσθήκη άρθρου 9ΑΕ στον ν. 4170/2013 (παρ. 3 άρθρου 1 της Οδηγίας (ΕΕ) 2025/872)	Με την αξιολογούμενη ρύθμιση, προστίθεται νέο άρθρο 9ΑΕ στο ν. 4170/2013 σχετικά με το πεδίο και τις προϋποθέσεις της υποχρεωτικής αυτόματης ανταλλαγής πληροφοριών που υποβάλλονται από τη συνιστώσα οντότητα ομίλου ΠΕ μέσω της Δήλωσης Πληροφοριών Συμπληρωματικού Φόρου, δυνάμει του άρθρου 48 του ν. 5100/2024. Ειδικότερα, με τις διατάξεις του προτεινόμενου νέου άρθρου, θεσπίζεται υποχρέωση αφενός της προαναφερθείσας υποβάλλουσας οντότητας να χρησιμοποιεί το τυποποιημένο υπόδειγμα του Τμήματος IV του Παραρτήματος VII για την εκπλήρωση των υποχρεώσεων υποβολής δηλώσεων που υπέχει σύμφωνα με το προαναφερθέν άρθρο 48 του ν. 5100/2024, αφετέρου της αρμόδιας αρχής της παρ. 1 του άρθρου 5 να κοινοποιεί, μέσω της αυτόματης ανταλλαγής, στην αρμόδια αρχή του

	κράτους μέλους εφαρμογής στο οποίο είναι εγκατεστημένη η τελική μητρική οντότητα ή οι συνιστώσες οντότητες του ομίλου ΠΕ ή στις αρμόδιες αρχές των κρατών μελών μόνο με ενδεδειγμένο εγχώριο συμπληρωματικό φόρο, κατά περίπτωση, τις προβλεπόμενες πληροφορίες του Γενικού Τμήματος της Δήλωσης Πληροφοριών Συμπληρωματικού Φόρου. Επιπλέον, διευκρινίζεται ότι ειδικά στις δικαιοδοσίες που εφαρμόζουν τον κανόνα Undertaxed Payments Rule (UTPR: Κανόνας Υποφορολογημένων Πληρωμών) με μηδενικό ποσοστό βάσει του κανόνα UTPR παρέχεται μόνο το μέρος της Δήλωσης Πληροφοριών Συμπληρωματικού Φόρου που περιέχει πληροφορίες σχετικά με την απόδοση συμπληρωματικού φόρου βάσει του ανωτέρω κανόνα σε σχέση με την εν λόγω δικαιοδοσία, στο δε κράτος μέλος εφαρμογής στο οποίο είναι εγκατεστημένη η τελική μητρική οντότητα παρέχονται όλα τα Τμήματα δικαιοδοσίας. Επίσης, στην παρ. 3 ορίζεται το χρονικό διάστημα της κοινοποίησης των προαναφερθεισών πληροφοριών εκ μέρους της αρμόδιας αρχής της παρ. 1 του άρθρου 5 η οποία λαμβάνει χώρα το αργότερο εντός τριών (3) μηνών από τη λήξη της προθεσμίας υποβολής για το οικονομικό έτος αναφοράς, ενώ σύμφωνα με την παρ. 4, σε περίπτωση που η Δήλωση Πληροφοριών Συμπληρωματικού Φόρου λαμβάνεται από την ως άνω αρχή μετά την προθεσμία υποβολής, αυτή προβαίνει στην προβλεπόμενη κοινοποίηση το αργότερο εντός τριών (3) μηνών από την ημερομηνία παραλαβής της ως άνω Δήλωσης. Επιπρόσθετα, σύμφωνα με την παρ. 5 του προτεινόμενου νέου άρθρου, η κοινοποίηση της Δήλωσης Πληροφοριών κατά τα οριζόμενα στις παρ. 2, 3 και 4 πραγματοποιείται με τη χρήση του εγκριθέντος από την Επιτροπή τυποποιημένου μηχανογραφημένου μορφοτύπου της παρ. 4 του άρθρου 20, με σκοπό τη διευκόλυνση της αυτόματης ανταλλαγής των ως άνω πληροφοριών. Τέλος, παρέχονται οι κατάλληλες εξουσιοδοτήσεις στον Διοικητή της Α.Α.Δ.Ε. (παρ. 6), αφενός για τον καθορισμό της αρμόδιας αρχής υποβολής της Δήλωσης Πληροφοριών Συμπληρωματικού Φόρου εκ μέρους της συνιστώσας οντότητας ομίλου ΠΕ, των διαδικασιών για την εξακρίβωση της συμμόρφωσης

	αυτής με τη χρήση του τυποποιημένου υποδείγματος σύμφωνα με το Τμήμα IV του Παραρτήματος VII, καθώς και για κάθε ειδικότερο θέμα σχετικά με τη διαδικασία εκπλήρωσης των υποχρεώσεων υποβολής της Δήλωσης Πληροφοριών Συμπληρωματικού Φόρου εκ μέρους της συνιστώσας οντότητας ομίλου ΠΕ.
Άρθρο 10 Στατιστικά στοιχεία σχετικά με τις αυτόματες ανταλλαγές - Τροποποίηση άρθρου 9Β ν. 4170/2013 (παρ. 4 άρθρου 1 της Οδηγίας (ΕΕ) 2025/872)	Με την αξιολογούμενη ρύθμιση, τροποποιείται το άρθρο 9Β του ν. 4170/2013 και προβλέπεται ότι η αρμόδια αρχή της παρ. 1 του άρθρου 5 του ν. 4170/2013 παρέχει στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή, σε ετήσια βάση, στατιστικά στοιχεία σχετικά με τον όγκο των αυτόματων συναλλαγών δυνάμει και του προτεινόμενου άρθρου 9ΑΕ.
Άρθρο 11 Υποβολή στοιχείων και κοινοποίηση του Αριθμού Φορολογικού Μητρώου - Εξουσιοδοτική διάταξη - Προσθήκη άρθρου 9Γ στον ν. 4170/2013 (παρ. 11 και 16 άρθρου 1 της Οδηγίας (ΕΕ) 2023/2226 και παρ. 8 άρθρου 1 της Οδηγίας (ΕΕ) 2025/872)	Με την αξιολογούμενη ρύθμιση, προστίθεται νέο άρθρο 9Γ στον ν. 4170/2013, σχετικά με τη δήλωση του αριθμού φορολογικού μητρώου (ΑΦΜ) από τη δηλούσα οντότητα ή το δηλούν πρόσωπο και την κοινοποίησή του, από την αρμόδια αρχή της Ελλάδας, όταν αυτό απαιτείται και σύμφωνα με τα οριζόμενα στις διατάξεις των άρθρων 1 έως 25 του ν. 4170/2013. Ειδικότερα, επισημαίνεται ότι ο Α.Φ.Μ. είναι απαραίτητος, προκειμένου τα κράτη μέλη να αντιστοιχίζουν τις πληροφορίες που λαμβάνουν με τα δεδομένα που υπάρχουν στις εθνικές βάσεις δεδομένων, ώστε να εντοπίζουν τους σχετικούς φορολογουμένους και να προσδιορίζουν ορθά τους σχετικούς φόρους. Ακολούθως, προκειμένου να αυξηθεί η διαθεσιμότητα του Α.Φ.Μ. στις αρμόδιες αρχές των κρατών μελών, θεσπίζεται η υποχρέωση δήλωσης α) του Α.Φ.Μ. κατοίκων που έχει εκδοθεί από το κράτος μέλος κατοικίας, όταν είναι δυνατό, σε σχέση με εισόδημα από απασχόληση, αμοιβές διευθυντών και συντάξεις, για φορολογικές περιόδους που αρχίζουν από την 1η Ιανουαρίου 2030, β) του Α.Φ.Μ. των φυσικών προσώπων και των οντοτήτων που έχει εκδοθεί από το κράτος μέλος κατοικίας, όταν είναι δυνατό, σε σχέση με εκ των προτέρων διασυνοριακές αποφάσεις και εκ των προτέρων συμφωνίες ενδοομιλικής τιμολόγησης, καθώς και γ) του Α.Φ.Μ. των αναφερομένων προσώπων και οντοτήτων σε σχέση με εκθέσεις ανά χώρα και δηλωτέες διασυνοριακές ρυθμίσεις, για φορολογικές περιόδους που αρχίζουν από την 1η Ιανουαρίου 2028.

	Για τις φορολογικές περιόδους που αρχίζουν από την 1η Ιανουαρίου 2028 ο Α.Φ.Μ. των πληροφοριών της περ. β) ανωτέρω κοινοποιούνται από την αρμόδια αρχή της Ελλάδας, εφόσον έχουν ληφθεί, στα ενδιαφερόμενα κράτη μέλη. Ακολούθως, σύμφωνα με την παρ. 5 του προτεινόμενου άρθρου, η δηλούσα οντότητα δύναται να λαμβάνει επιβεβαίωση με ηλεκτρονικά μέσα της εγκυρότητας των στοιχείων Α.Φ.Μ. κάθε φορολογούμενου που υπόκειται στην ανταλλαγή πληροφοριών, σύμφωνα με τα άρθρα 9 έως 9ΑΕ του ν. 4170/2013. Σημειώνεται ότι η Επιτροπή, στο πλαίσιο των εκτελεστικών αρμοδιοτήτων της, αναλαμβάνει την ανάπτυξη σχετικού εργαλείου. Περαιτέρω, με την παρ. 6, παρέχεται η κατάλληλη εξουσιοδότηση στον Διοικητή της Α.Α.Δ.Ε. για την εξειδίκευση των θεμάτων σχετικά με τη διαδικασία εφαρμογής των οριζόμενων στις παρ. 1 έως 5.
Άρθρο 12 Πρώτο οικονομικό έτος αναφοράς και κοινοποίηση των πληροφοριών στο πλαίσιο του άρθρου 9ΑΕ για πρώτη φορά - Μεταβατική διάταξη - Προσθήκη άρθρου 9Δ στον ν. 4170/2013 (παρ. 10 άρθρου 1 της Οδηγίας (ΕΕ) 2025/872)	Με την αξιολογούμενη ρύθμιση, προστίθεται νέο άρθρο 9Δ στον ν. 4170/2013, το οποίο αναφέρει ως πρώτο οικονομικό έτος αναφοράς για το οποίο κοινοποιούνται οι πληροφορίες βάσει του άρθρου 9ΑΕ, το πρώτο οικονομικό έτος που αρχίζει από την 31η Δεκεμβρίου 2023. Ειδικότερα, η αρμόδια αρχή της παρ. 1 του άρθρου 5 κοινοποιεί τις πληροφορίες στο πλαίσιο του άρθρου 9ΑΕ σε σχέση με το πρώτο οικονομικό έτος αναφοράς το αργότερο έξι (6) μήνες από τη λήξη της προθεσμίας υποβολής τους και, σε κάθε περίπτωση, κοινοποιεί για πρώτη φορά τις πληροφορίες στο πλαίσιο του ως άνω άρθρου το νωρίτερο την 1η Δεκεμβρίου 2026. Επιπλέον, στο προτεινόμενο νέο άρθρο 9Δ, γίνεται αναφορά στα κράτη μέλη που έχουν επιλέξει να μην εφαρμόσουν τον κανόνα Income Inclusion Rule, (IIR: Κανόνας Συμπερίληψης Εισοδήματος) και τον κανόνα UTPR δυνάμει της παρ. 1 του άρθρου 50 της Οδηγίας (ΕΕ) 2022/2523, καθώς για τα εν λόγω κράτη, το πρώτο οικονομικό έτος αναφοράς για το οποίο κοινοποιούνται οι πληροφορίες βάσει του άρθρου 8αε της Οδηγίας 2011/16/ΕΕ, όπως τροποποιήθηκε με την παρ. 3 του άρθρου 1 της Οδηγίας (ΕΕ) 2025/872, είναι το πρώτο φορολογικό έτος μετά τη λήξη της εν λόγω επιλογής. Παρέκκλιση από τα ως άνω οριζόμενα υφίσταται, όταν τα κράτη μέλη που έχουν επιλέξει να μην εφαρμόσουν τον κανόνα IIR και τον κανόνα UTPR

	δυνάμει της παρ. 1 του άρθρου 50 της Οδηγίας (ΕΕ) 2022/2523 και έχουν επιλέξει να εφαρμόσουν ενδεδειγμένο εγχώριο συμπληρωματικό φόρο δυνάμει της παρ. 1 του άρθρου 11 της εν λόγω Οδηγίας, οπότε το πρώτο οικονομικό έτος αναφοράς για το οποίο κοινοποιούνται οι πληροφορίες βάσει του άρθρου 8αε της Οδηγίας 2011/16/ΕΕ, είναι το πρώτο οικονομικό έτος κατά τη διάρκεια του οποίου εφαρμόζεται ο ενδεδειγμένος εγχώριος συμπληρωματικός φόρος.
Άρθρο 13 Συνεργασία σχετικά με τις διορθώσεις, τη συμμόρφωση και την επιβολή όσον αφορά στις Δηλώσεις Πληροφοριών Συμπληρωματικού Φόρου - Εξουσιοδοτική διάταξη - Προσθήκη άρθρου 10Α στον ν. 4170/2013 (παρ. 5 άρθρου 1 της Οδηγίας (ΕΕ) 2025/872)	Με την αξιολογούμενη ρύθμιση, προστίθεται προτεινόμενο νέο άρθρο 10Α στον ν. 4170/2013, σύμφωνα με το οποίο: α) η αρμόδια αρχή της παρ. 1 του άρθρου 5 η οποία λαμβάνει τις πληροφορίες στο πλαίσιο του προτεινόμενου νέου άρθρου 9ΑΕ, θα πρέπει να ενημερώνει την αρμόδια αρχή που τις αποστέλλει, όταν υπάρχει λόγος να θεωρεί ότι οι πληροφορίες που περιλαμβάνονται σε Δήλωση Πληροφοριών Συμπληρωματικού Φόρου χρήζουν διόρθωσης. Αντίστοιχη δυνατότητα υφίσταται και για την αρμόδια αρχή κράτους μέλους προς την αρχή της παρ. 1 του άρθρου 5. Δεδομένου ότι η ενημέρωση αυτή πραγματοποιείται συνήθως πριν από την πραγματοποίηση διεξοδικότερης εκτίμησης κινδύνου ή φορολογικού ελέγχου, μόνο πρόδηλα σφάλματα κοινοποιούνται στην αποστέλλουσα αρμόδια αρχή. Οι διορθωμένες πληροφορίες θα πρέπει να ανταλλάσσονται χωρίς αδικαιολόγητη καθυστέρηση με όλες τις αρμόδιες αρχές για τις οποίες οι εν λόγω πληροφορίες αποτελούν αντικείμενο ανταλλαγής σύμφωνα με την Οδηγία 2025/872. Επισημαίνεται ότι η προαναφερθείσα διαδικασία δεν απαγορεύει στην ελληνική φορολογική διοίκηση να ζητά τις απαραίτητες διορθώσεις στο πλαίσιο επακόλουθων αιτημάτων για την επαλήθευση της συμμόρφωσης με την Οδηγία (ΕΕ) 2022/2523, βάσει των οικείων διατάξεων της εσωτερικής νομοθεσίας. β) Εάν η αρμόδια αρχή της παρ. 1 του άρθρου 5 δεν λάβει την ανταλλαγή πληροφοριών που αναμενόταν από την τελική μητρική οντότητα ή την ορισθείσα υποβάλλουσα οντότητα που είναι εγκατεστημένη στην Ελλάδα, εντός των προθεσμιών που ορίζονται στο άρθρο 8αε παρ. 3 ή στο άρθρο 27δ παρ. 3 και 4 της Οδηγίας (ΕΕ) 2025/872, θα πρέπει να

	γνωστοποιήσει τη μη ανταλλαγή στην αρμόδια αρχή η οποία αναμενόταν να αποστείλει τις πληροφορίες και η οποία θα πρέπει να προσδιορίσει χωρίς αδικαιολόγητη καθυστέρηση τον λόγο για τη μη ανταλλαγή των σχετικών πληροφοριών και να ενημερώσει την αρμόδια αρχή της παρ. 1 του άρθρου 5 εντός μηνός από τη γνωστοποίηση, αναφέροντας, κατά περίπτωση, την αναμενόμενη νέα ημερομηνία της ανταλλαγής. Αντίστοιχη δυνατότητα υφίσταται και για την αρμόδια αρχή κράτους μέλους προς την αρχή της παρ. 1 του άρθρου 5. Επιπλέον, προκειμένου να εξασφαλιστεί στην πράξη η αποτελεσματική εφαρμογή της αυτόματης ανταλλαγής πληροφοριών, εξυπακούεται ότι η ανταλλαγή θα πρέπει να πραγματοποιείται το συντομότερο δυνατόν, ώστε να μην προκαλούνται πρόσθετες καθυστερήσεις στα κράτη μέλη. Η αναμενόμενη ημερομηνία ανταλλαγής πρέπει να ορίζεται ότι θα είναι το αργότερο εντός τριών (3) μηνών από την ημερομηνία παραλαβής της γνωστοποίησης περί μη ανταλλαγής. Επισημαίνεται ότι εάν η Δήλωση Πληροφοριών Συμπληρωματικού Φόρου δεν έχει υποβληθεί κεντρικά από την τελική μητρική οντότητα ή την ορισθείσα υποβάλλουσα οντότητα ομίλου ΠΕ και οι πληροφορίες δεν έχουν παραληφθεί έως τη νέα αναμενόμενη ημερομηνία ανταλλαγής, εξυπακούεται ότι η αρμόδια αρχή που γνωστοποίησε τη μη ανταλλαγή μπορεί να απαιτήσει τοπική υποβολή, δεδομένου ότι δεν έχουν εκπληρωθεί οι προϋποθέσεις για κεντρική υποβολή βάσει της Οδηγίας (ΕΕ) 2022/2523.
Άρθρο 14 Γνωστοποίηση και αξιοποίηση πληροφοριών και εγγράφων από τις αρμόδιες αρχές - Τροποποίηση παρ. 1, 4 και 5 άρθρου 16 ν. 4170/2013 (παρ. 7 άρθρου 1 της Οδηγίας (ΕΕ) 2023/2226)	Με την αξιολογούμενη ρύθμιση: α) Το πρώτο εδάφιο της παρ. 1 του άρθρου 16 του ν. 4170/2013 τροποποιείται, ώστε οι πληροφορίες οι οποίες κοινοποιούνται στην αρμόδια αρχή της παρ. 1 του άρθρου 5 υπό οποιαδήποτε μορφή, σύμφωνα με τα άρθρα 1 έως 25 του ν. 4170/2013, να μπορούν να χρησιμοποιούνται για την αξιολόγηση, την εφαρμογή και την επιβολή της νομοθεσίας σχετικά και με τελωνειακούς δασμούς και την καταπολέμηση της νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες και της χρηματοδότησης της τρομοκρατίας. β) Η παρ. 4 του άρθρου 16 του ν. 4170/2013 τροποποιείται, και στο πεδίο εφαρμογής της

	εντάσσεται και η δυνατότητα της αρμόδιας αρχής της παρ. 1 του άρθρου 5 να χρησιμοποιεί τις ληφθείσες πληροφορίες και τα έγγραφα χωρίς την άδεια της παρ. 3, για κάθε σκοπό που καλύπτεται από πράξη βασιζόμενη στο άρθρο 215 της Συνθήκης για τη Λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης και να τις κοινοποιεί για τον σκοπό αυτόν στην αρμόδια αρχή του ενδιαφερόμενου κράτους μέλους, η οποία είναι υπεύθυνη για τα περιοριστικά μέτρα που έχουν θεσπιστεί από το Συμβούλιο,. Αντιστοίχως, η ίδια δυνατότητα προβλέπεται και για το κράτος μέλος το οποίο λαμβάνει πληροφορίες και έγγραφα από την αρμόδια αρχή της παρ. 1 του άρθρου 5, εφόσον η χρήση αυτών γίνεται για κάθε σκοπό που καλύπτεται από πράξη βασιζόμενη στο ανωτέρω άρθρο. γ) Αυξάνεται για λόγους ευελιξίας της διαδικασίας, από δέκα (10) μέρες σε δεκαπέντε (15) μέρες, το χρονικό διάστημα που ορίζεται στο δεύτερο εδάφιο της παρ. 5 του άρθρου 16 του ν. 4170/2013, εντός του οποίου το κράτος μέλος προέλευσης των πληροφοριών δύναται να αντιταχθεί στη διαβίβασή τους σε τρίτο κράτος μέλος, στο οποίο αυτές ενδέχεται να είναι χρήσιμες κατά την κρίση της λαμβάνουσας αρχής της παρ. 1 του άρθρου 5.
Άρθρο 15 Υποχρεώσεις - Αξιοποίηση της χρήσης των πληροφοριών - Εξουσιοδοτική διάταξη - Προσθήκη παρ. 4 στο άρθρο 18 του ν. 4170/2013 (παρ. 8 άρθρου 1 της Οδηγίας (ΕΕ) 2023/2226 και παρ. 6 άρθρου 1 της Οδηγίας (ΕΕ) 2025/872)	Με την αξιολογούμενη ρύθμιση και με σκοπό να καταδειχθεί η σημασία της χρησιμοποίησης των πληροφοριών που κοινοποιούνται, δυνάμει των άρθρων 1 έως 25 του ν. 4170/2013, από την αρμόδια αρχή της παρ. 1 του άρθρου 5 στα άλλα κράτη - μέλη, προστίθεται νέα παρ. 4 στο άρθρο 18 του ν. 4170/2013, η οποία εξουσιοδοτεί τον Διοικητή της Α.Α.Δ.Ε. να ορίζει με απόφασή του τα ειδικότερα μέτρα για την αξιοποίηση της χρήσης των πληροφοριών που αποκτώνται μέσω της υποβολής στοιχείων ή της ανταλλαγής πληροφοριών, δυνάμει των άρθρων 9 έως 9ΑΕ του ν. 4170/2013. Ειδικότερα, στην περίπτωση των πληροφοριών που ανταλλάσσονται δυνάμει του άρθρου 9ΑΔ, η χρήση των πληροφοριών μπορεί να περιλαμβάνει, μεταξύ άλλων, εθελοντικά προγράμματα συμμόρφωσης, προειδοποιήσεις για κοινοποιήσεις, εκστρατείες ευαισθητοποίησης, προσυμπλήρωση φορολογικών δηλώσεων, εκτιμήσεις κινδύνου, περιορισμένους ελέγχους, γενικούς ελέγχους, φορολογική

	κωδικοποίηση, φορολογική εκτίμηση, αφομοίωση στα εγχώρια συστήματα και άλλα μέτρα.
Άρθρο 16 Τυποποιημένα έντυπα και ηλεκτρονικοί μορφότυποι - Προσθήκη περιπτώσεων - Τροποποίηση παρ. 4 και 6 άρθρου 20 ν. 4170/2013 (παρ. 7 άρθρου 1 της Οδηγίας (ΕΕ) 2025/872 και παρ. 9 άρθρου 1 της Οδηγίας (ΕΕ) 2023/2226)	Με την αξιολογούμενη ρύθμιση: α) Τροποποιείται η παρ. 4 του άρθρου 20 του ν. 4170/2013, ώστε, στην περίπτωση της αυτόματης ανταλλαγής πληροφοριών με τη χρήση του τυποποιημένου μηχανογραφημένου μορφοτύπου, να περιλαμβάνονται και οι πληροφορίες του άρθρου 9ΑΕ, β) αντικαθίσταται η παρ. 6 του άρθρου 20 του ν. 4170/2013, προκειμένου να διασφαλιστούν ενιαίες προϋποθέσεις για την εφαρμογή των διατάξεων σχετικά με την υποχρεωτική αυτόματη ανταλλαγή πληροφοριών μεταξύ των αρμόδιων αρχών, μέσω ηλεκτρονικού τυποποιημένου εντύπου, στο οποίο περιλαμβάνονται και τα στοιχεία τα οποία υποβάλλουν οι Δηλούντες Πάροχοι Υπηρεσιών Κρυπτοστοιχείων. Στο εν λόγω πλαίσιο, θεσπίζονται από την Επιτροπή πρακτικά μέτρα και ειδικότερα, η κατάρτιση του τυποποιημένου ηλεκτρονικού εντύπου σε συνεργασία με τον Ο.Ο.Σ.Α. για την εν λόγω υποχρεωτική αυτόματη ανταλλαγή πληροφοριών, κατά τον οριζόμενο στην παρ. 3 του άρθρου 9ΑΔ χρόνο.
Άρθρο 17 Κεντρικό ευρετήριο για πληροφορίες επί των κρυπτοστοιχείων - Επαλήθευση ορθότητας Αριθμού Φορολογικού Μητρώου - Εξουσιοδοτική διάταξη - Τροποποίηση παρ. 6 και προσθήκη παρ. 9 και 10 στο άρθρο 21 του ν. 4170/2013 (παρ. 10 άρθρου 1 της Οδηγίας (ΕΕ) 2023/2226)	Με την αξιολογούμενη ρύθμιση: α) αντικαθίσταται η παρ. 6 του άρθρου 21 του ν. 4170/2013, ώστε στις περιπτώσεις καταγραφής σε ασφαλές κεντρικό ευρετήριο των πληροφοριών που ανταλλάσσονται, να προστεθεί και η περίπτωση των προς κοινοποίηση πληροφοριών της παρ. 2 του προτεινόμενου νέου άρθρου 9ΑΔ για την πραγματοποίηση της προβλεπόμενης στην εν λόγω παράγραφο αυτόματης ανταλλαγής πληροφοριών σχετικά με τα Κρυπτοστοιχεία. Ειδικότερα, προκειμένου να διασφαλιστούν ενιαίες προϋποθέσεις, να ενισχυθεί η αποτελεσματική χρήση των πόρων, να διευκολυνθεί η ανταλλαγή πληροφοριών και να αποφευχθεί η ανάγκη για κάθε κράτος μέλος να προβεί σε ανάλογες αλλαγές των συστημάτων του για την αποθήκευση πληροφοριών, ανατίθενται στην Επιτροπή η δημιουργία ενός κεντρικού ευρετηρίου, για πληροφορίες που θα κοινοποιούνται σχετικά με κρυπτοστοιχεία, προσβάσιμου σε όλα τα κράτη μέλη και μόνο για

	στατιστικούς σκοπούς στην Επιτροπή, στο οποίο τα κράτη μέλη θα μπορούν να αναφορτώνουν και να αποθηκεύουν τις υποβληθείσες πληροφορίες, αντί να τις ανταλλάσσουν μέσω ασφαλών μηνυμάτων ηλεκτρονικού ταχυδρομείου. Η αρμόδια κατ' ανάθεση αρχή της παρ. 1 του άρθρου 5, αναφορικά με τις πληροφορίες που καταγράφονται στο ασφαλές κεντρικό ευρετήριο και κοινοποιούνται στο πλαίσιο της παρ. 2 του άρθρου 9ΑΔ, επιτρέπεται να έχει πρόσβαση μόνο στα δεδομένα που αφορούν Δηλωτέους Χρήστες και Δηλωτέα Πρόσωπα που κατοικούν στην Ελλάδα. Επισημαίνεται ότι κάθε πρόσβαση όπως και περιορισμός αυτής της πρόσβασης στο κεντρικό ευρετήριο πρέπει να είναι σύμφωνος με τις απαιτήσεις του Κανονισμού (ΕΕ) 2016/679 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 27ης Απριλίου 2016, για την προστασία των φυσικών προσώπων έναντι της επεξεργασίας των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα και για την ελεύθερη κυκλοφορία των δεδομένων αυτών και την κατάργηση της οδηγίας 95/46/ΕΚ (Γενικός Κανονισμός για την Προστασία Δεδομένων, L 119). Επιπλέον, με το προτεινόμενο άρθρο, προσδιορίζεται ο τρόπος διενέργειας της αυτόματης ανταλλαγής. μέχρι να τεθεί σε λειτουργία το ανωτέρω ασφαλές κεντρικό ευρετήριο. β) Στο άρθρο 21 του ν. 4170/2013, προστίθενται παρ. 9 και 10. Ειδικότερα, σύμφωνα με τη νέα παρ. 9, παρέχεται η δυνατότητα στην αρμόδια αρχή της παρ. 1 του άρθρου 5, να επαληθεύει με ηλεκτρονικό και αυτοματοποιημένο τρόπο την ορθότητα του Α.Φ.Μ. που παρέχεται από δηλούσα οντότητα ή φορολογούμενο, ώστε να αντιστοιχίζονται οι πληροφορίες που ανταλλάσσονται στο πλαίσιο της αυτόματης ανταλλαγής πληροφοριών με τα δεδομένα που υπάρχουν στην εθνική βάση δεδομένων, να εντοπίζονται οι φορολογούμενοι και να προσδιορίζεται ορθά η φορολογική τους υποχρέωση. Για τον σκοπό αυτόν, η Επιτροπή επιφορτίζεται με την ανάπτυξη σχετικού εργαλείου Τεχνολογιών Πληροφορικής (ΤΠ), το οποίο θα επιτρέπει την προαναφερθείσα ηλεκτρονική και

	αυτοματοποιημένη επαλήθευση της ορθότητας του Α.Φ.Μ. και το οποίο θα διατεθεί στα κράτη μέλη. Περαιτέρω, με τη νέα εξουσιοδοτικού χαρακτήρα παρ. 10, ο Διοικητής της Ανεξάρτητης Αρχής Δημοσίων Εσόδων (Α.Α.Δ.Ε.), με σχετική απόφασή του, δύναται να καθορίζει τη διαδικασία, καθώς και κάθε ειδικότερο ζήτημα για την επαλήθευση της ορθότητας του Α.Φ.Μ., σύμφωνα με την παρ. 9.
Άρθρο 18 Αρμόδια αρχή αξιολόγησης της αποτελεσματικότητας της διοικητικής συνεργασίας καθώς και της καταπολέμησης της φοροδιαφυγής και φοροαποφυγής - Αντικατάσταση παρ. 2 άρθρου 22 ν. 4170/2013 (παρ. 12 άρθρου 1 της Οδηγίας (ΕΕ) 2023/2226)	Με την αξιολογούμενη ρύθμιση, αντικαθίσταται η παρ. 2 του άρθρου 22 του ν. 4170/2013, ώστε μεταξύ των υποχρεώσεων της αρμόδιας αρχής της παρ. 1 του άρθρου 5 προς την Επιτροπή, αναφορικά με τον σκοπό της αξιολόγησης της διοικητικής συνεργασίας που επιτυγχάνεται με τις διατάξεις των άρθρων 1 έως 25, να περιλαμβάνονται και τα σχετικά στοιχεία που αφορούν στην καταπολέμηση της φοροδιαφυγής και της φοροαποφυγής.
Άρθρο 19 Προστασία δεδομένων - Τροποποίηση παρ. 2, 3 και 4 άρθρου 24 ν. 4170/2013 (παρ. 11 και 13 άρθρου 1 της Οδηγίας (ΕΕ) 2023/2226 και παρ. 8 άρθρου 1 της Οδηγίας (ΕΕ) 2025/872)	Με την αξιολογούμενη ρύθμιση: α) Τροποποιείται η παρ. 2 του άρθρου 24 του ν. 4170/2013, ώστε να ορίζονται ως υπεύθυνοι επεξεργασίας και οι Δηλούντες Πάροχοι Υπηρεσιών Κρυπτοστοιχείων, με σκοπό οι υποχρεώσεις των υπευθύνων επεξεργασίας έναντι των υποκειμένων προσωπικών δεδομένων να καταλαμβάνουν και τους Δηλούντες Παρόχους Υπηρεσιών Κρυπτοστοιχείων. β) Προστίθεται στην παρ. 3 του άρθρου 24 του ν. 4170/2013 ο Δηλών Πάροχος Υπηρεσιών Κρυπτοστοιχείων, στους υπόχρεους για ενέργειες για την προστασία δεδομένων. γ) Προστίθεται στην παρ. 4 του άρθρου 24 του ν. 4170/2013, δεύτερο εδάφιο σύμφωνα με το οποίο ορίζεται ότι, η Φορολογική Διοίκηση διατηρεί τα αρχεία των πληροφοριών που λαμβάνονται, μέσω ανταλλαγής πληροφοριών σύμφωνα με τα άρθρα 1 έως 25 του ν. 4170/2013, για χρονικό διάστημα που δεν υπερβαίνει το αναγκαίο, αλλά, σε κάθε περίπτωση, όχι λιγότερο από πέντε (5) έτη από την ημερομηνία παραλαβής τους. Επισημαίνεται ότι η ως άνω πενταετής ελάχιστη περίοδος διατήρησης των αρχείων, συνάδει με το χρονικό διάστημα εντός του οποίου η Φορολογική Διοίκηση δύναται να εκδώσει Πράξη Προσδιορισμού Φόρου, σύμφωνα με τις

	ειδικότερες διατάξεις του Κώδικα Φορολογικής Διαδικασίας (ν. 5104/2024, Α' 58).
Άρθρο 20 Τροποποίηση Παραρτήματος Ι «ΚΑΝΟΝΕΣ ΥΠΟΒΟΛΗΣ ΣΤΟΙΧΕΙΩΝ ΚΑΙ ΔΕΟΥΣΑΣ ΕΠΙΜΕΛΕΙΑΣ ΟΣΟΝ ΑΦΟΡΑ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ ΕΠΙ ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΩΝ» του ν. 4170/2013 (παρ. 17 άρθρου 1 της Οδηγίας (ΕΕ) 2023/2226)	Με την αξιολογούμενη ρύθμιση, ενσωματώνονται στο Παράρτημα Ι του ν. 4170/2013, οι τροποποιήσεις του αντίστοιχου Παραρτήματος της Οδηγίας 2011/16/ΕΕ που επήλθαν με το Παράρτημα Ι της Οδηγίας (ΕΕ) 2023/2226, με γνώμονα την πληρέστερη αξιοποίηση του δυναμικού της ανταλλαγής πληροφοριών επί των χρηματοοικονομικών λογαριασμών, λαμβάνοντας υπόψη και το πλαίσιο της υποχρεωτικής αυτόματης ανταλλαγής πληροφοριών που υποβάλλονται από Δηλούντες Παρόχους Υπηρεσιών Κρυπτοστοιχείων, σύμφωνα με το προτεινόμενο νέο άρθρο 9ΑΔ. Ειδικότερα: 1. Η Ενότητα Α' του Τμήματος Ι τροποποιείται, ώστε να περιλαμβάνονται στις πληροφορίες που υποβάλλει κάθε Δηλούν Χρηματοπιστωτικό Ίδρυμα προς την αρχή της παρ. 1 του άρθρου 5 του ν. 4170/2013: η πληροφορία σχετικά με το εάν ο Δικαιούχος Λογαριασμού και κάθε Δηλωτέο Πρόσωπο, στην περίπτωση οντότητας για την οποία διαπιστώνεται ότι διαθέτει Ελέγχοντα Πρόσωπα που είναι Δηλωτέα, έχουν παράσχει έγκυρη αυτοπιστοποίηση, οι ρόλοι δυνάμει των οποίων κάθε Δηλωτέο Πρόσωπο είναι Ελέγχον Πρόσωπο, η πληροφορία σχετικά με το εάν ένας λογαριασμός είναι κοινός και ο αριθμός των Δικαιούχων αυτού του κοινού Λογαριασμού, καθώς και η πληροφορία σχετικά με το εάν ένας λογαριασμός είναι Προϋπάρχων Λογαριασμός ή Νέος Λογαριασμός. Οι νέες αυτές πληροφορίες θα βελτιώσουν την αξιοποίηση των ληφθέντων δεδομένων από τη λαμβάνουσα αρμόδια αρχή. Επιπλέον, αντικαθίσταται η παρ. 6 και προστίθεται παρ. 6Α, προκειμένου να περιληφθούν στις κοινοποιούμενες πληροφορίες, στην περίπτωση συμμετοχικού δικαιώματος που κατέχεται σε Επενδυτική Οντότητα που είναι νομικό μόρφωμα, οι ρόλοι δυνάμει των οποίων το Δηλωτέο Πρόσωπο είναι κάτοχος Συμμετοχικού Δικαιώματος. 2. Σύμφωνα με την τροποποίηση της Ενότητας Γ' του Τμήματος Ι, το Δηλούν Χρηματοπιστωτικό Ίδρυμα απαιτείται να καταβάλει κάθε εύλογη προσπάθεια, προκειμένου να αποκτήσει τον Α.Φ.Μ. ή τους Α.Φ.Μ. καθώς και την ημερομηνία γέννησης όσον αφορά

	Προϋπάρχοντες Λογαριασμούς αλλά και, οποτεδήποτε απαιτείται η επικαιροποίηση των πληροφοριών σε σχέση με τον Προϋπάρχοντα Λογαριασμό, σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στον ν. 4557/2018 (Α' 139) μέτρα δέουσας επιμέλειας ως προς τον πελάτη. 3. Επιπλέον, στο Τμήμα Ι προστίθεται Ενότητα ΣΤ', σύμφωνα με την οποία τα ακαθάριστα έσοδα από την πώληση ή την εξαγορά Χρηματοοικονομικού Περιουσιακού Στοιχείου δεν απαιτείται να δηλώνονται από το Δηλούν Χρηματοπιστωτικό Ίδρυμα στον βαθμό που τα εν λόγω ακαθάριστα έσοδα δηλώνονται από το Δηλούν Χρηματοπιστωτικό Ίδρυμα σύμφωνα με το προτεινόμενο άρθρο 9ΑΔ. 4. Η περ. β) της παρ. 2 του Τμήματος VI τροποποιείται, ώστε να προσδιοριστεί ότι τα Δηλούντα Χρηματοπιστωτικά Ιδρύματα μπορούν να βασίζονται για τον προσδιορισμό των Ελεγχόντων Προσώπων Δικαιούχου Λογαριασμού σε πληροφορίες που συλλέγονται και τηρούνται στο πλαίσιο λήψης μέτρων και δέουσας επιμέλειας ως προς τον πελάτη σύμφωνα με τις διατάξεις του ν. 4557/2018. Στην περίπτωση κατά την οποία το Δηλούν Χρηματοπιστωτικό Ίδρυμα δεν υποχρεούται, δυνάμει του ν. 4557/2018, να εφαρμόζει τις προαναφερθείσες διαδικασίες, εφαρμόζει ουσιαστικά παρόμοιες διαδικασίες για τους σκοπούς του προσδιορισμού των Ελεγχόντων Προσώπων. 5. Στο Τμήμα VII προστίθεται Ενότητα Α', η οποία ρυθμίζει την περίπτωση προσωρινής έλλειψης αυτοπιστοποίησης εκ μέρους Δηλούντος Χρηματοπιστωτικού Ιδρύματος σε σχέση με Νέο Λογαριασμό και, συνακόλουθα, την εκπλήρωση των οικείων υποχρεώσεων αναφορικά με την περίοδο υποβολής στοιχείων κατά την οποία ανοίχθηκε ο λογαριασμός, καθώς ορίζει ότι, εν προκειμένω, το Δηλούν Χρηματοπιστωτικό Ίδρυμα, εφαρμόζει τις διαδικασίες δέουσας επιμέλειας για Προϋπάρχοντες Λογαριασμούς, έως ότου αποκτηθεί και επικυρωθεί η εν λόγω αυτοπιστοποίηση. 6. Η Ενότητα Α' «Ορισμοί» του Τμήματος VIII, τροποποιείται ως προς τα ακόλουθα: α) Προστίθεται περ. β) στην παρ. 5 και ως «Ίδρυμα Καταθέσεων» νοείται και κάθε Οντότητα η οποία

	κατέχει ηλεκτρονικό χρήμα ή ψηφιακά νομίσματα κεντρικής τράπεζας προς όφελος των πελατών. β) Στην παρ. 6, διευρύνεται ο ορισμός της «Επενδυτικής Οντότητας», ώστε να περιλάβει και κάθε Οντότητα η οποία ασκεί, μεταξύ άλλων, και δραστηριότητες επένδυσης ή διαχείρισης χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων, χρημάτων ή Δηλωτέων Κρυπτοστοιχείων εξ ονόματος τρίτων. γ) Στην παρ. 7, στον όρο «Χρηματοοικονομικό Περιουσιακό Στοιχείο», γίνεται προσθήκη «κάθε δικαιώματος Δηλωτέου Κρυπτοστοιχείου», ενώ οι όροι «ασφαλιστικές συμβάσεις» και «συμβάσεις περιοδικών προσόδων» αντικαθίστανται με τους όρους «ασφαλιστικά συμβόλαια» και «συμβόλαια προσόδων», αντίστοιχα. δ) Προστίθενται παρ. 9 έως 14 αναφορικά με τον ορισμό του «Ηλεκτρονικού Χρήματος», του «Παραστατικού Νομίσματος», του «Ψηφιακού Νομίσματος Κεντρικής Τράπεζας», του «Κρυπτοστοιχείου», του «Δηλωτέου Κρυπτοστοιχείου», καθώς και της «Συναλλαγής Ανταλλαγής», αντίστοιχα. 7. Η Ενότητα Β' του Τμήματος VIII τροποποιείται ως προς την περ. α) της παρ. 1 αυτής, ώστε μεταξύ των περιπτώσεων κατά τις οποίες κρατική οντότητα, διεθνής οργανισμός ή κεντρική τράπεζα δεν θεωρείται Μη Δηλούν Χρηματοπιστωτικό Ίδρυμα, να περιλαμβάνεται και εκείνη κατά την οποία τα ανωτέρω έχουν δραστηριότητα διατήρησης ψηφιακών νομισμάτων κεντρικής τράπεζας για Δικαιούχους Λογαριασμών που δεν είναι χρηματοπιστωτικά ιδρύματα, κρατικές οντότητες, διεθνείς οργανισμοί ή κεντρικές τράπεζες. 8. Η Ενότητα Γ', «Χρηματοοικονομικός Λογαριασμός», του Τμήματος VIII, τροποποιείται ως προς τα ακόλουθα: α) Η παρ. 2, τροποποιείται, κατά την έννοια του Καταθετικού Λογαριασμού, ο οποίος περιλαμβάνει, κάθε εμπορικό, τρεχούμενο, αποταμιευτικό ή προθεσμιακό λογαριασμό ή λογαριασμό βεβαιούμενο από πιστοποιητικό καταθέσεων, πιστοποιητικό αποταμίευσης, πιστοποιητικό επενδύσεων, πιστοποιητικό οφειλής ή άλλο παρόμοιο μέσο που τηρείται σε Ίδρυμα Καταθέσεων,

	καθώς επίσης και κάθε ποσό που τηρείται σε ασφαλιστική εταιρεία δυνάμει συμβολαίου εγγυημένης απόδοσης ή παρόμοιας συμφωνίας για την καταβολή ή την πίστωση τόκου επί του ποσού αυτού, λογαριασμό ή θεωρητικό λογαριασμό που αντιπροσωπεύει το σύνολο του ηλεκτρονικού χρήματος που τηρείται προς όφελος πελάτη και λογαριασμό που τηρεί ένα ή περισσότερα Ψηφιακά Νομίσματα Κεντρικής Τράπεζας προς όφελος πελάτη. β) Οι παρ. 9 και 10 τροποποιούνται, προκειμένου στην έννοια του Προϋπάρχοντος και του Νέου Λογαριασμού να περιληφθούν και οι λογαριασμοί που λογίζονται Χρηματοικονομικοί Λογαριασμοί αποκλειστικά δυνάμει των τροποποιήσεων που επήλθαν με την Οδηγία (ΕΕ) 2023/2226, από τις 31 Δεκεμβρίου 2025 ή την ή μετά την 1η Ιανουαρίου 2026, αντίστοιχα. γ) Στην παρ. 17 προστίθεται στην έννοια του Εξαιρούμενου Λογαριασμού: 1) οι λογαριασμοί που έχουν ανοιχθεί σε σύνδεση με την ίδρυση ή αύξηση κεφαλαίου εταιρείας, υπό προϋποθέσεις, σύμφωνα με την νέα υποπερ. ν) της περ. ε), 2) καταθετικοί λογαριασμοί που αντιπροσωπεύουν το σύνολο του ηλεκτρονικού χρήματος που τηρείται προς όφελος πελάτη, εάν ο κυλιόμενος μέσος όρος ενενήντα (90) ημερών του αθροιστικού υπολοίπου ή της αξίας του λογαριασμού στο τέλος ημέρας κατά τη διάρκεια οποιασδήποτε περιόδου ενενήντα (90) συνεχόμενων ημερών δεν υπερέβη το ποσό των δέκα χιλιάδων δολαρίων (10.000 USD) σε οποιαδήποτε ημέρα κατά τη διάρκεια του ημερολογιακού έτους, σύμφωνα με τη νέα περ. εα). 9. Η παρ. 2 της Ενότητας Δ' του Τμήματος VIII τροποποιείται, προκειμένου να εξαιρούνται από τον ορισμό του Δηλωτέου Προσώπου, Οντότητες, οι τίτλοι κεφαλαίου των οποίων αποτελούν αντικείμενο τακτικής διαπραγμάτευσης σε μία ή περισσότερες αναγνωρισμένες αγορές κινητών αξιών, καθώς και Οντότητες που είναι Συνδεόμενες Οντότητες των προαναφερθεισών Οντοτήτων. 10. Στην Ενότητα Ε' του Τμήματος VIII προστίθεται νέα παρ. 7 αναφορικά με την έννοια της «Υπηρεσίας Ταυτοποίησης», ήτοι την ηλεκτρονική διαδικασία που διατίθεται δωρεάν από κράτος μέλος ή την

	Ευρωπαϊκή Ένωση σε Δηλούν Χρηματοπιστωτικό Ίδρυμα, με σκοπό την εξακρίβωση της ταυτότητας και της φορολογικής κατοικίας Δικαιούχου Λογαριασμού ή Ελέγχοντος Προσώπου, κατά τα αναφερόμενα στο γενικό μέρος της παρούσας αιτιολογικής έκθεσης. 11. Στο Τμήμα IX προστίθεται δεύτερο εδάφιο αναφορικά με τον χρόνο διατήρησης εκ μέρους των Δηλούντων Χρηματοπιστωτικών Ιδρυμάτων των αρχείων σχετικά με τα μέτρα που λαμβάνουν και τα τυχόν αποδεικτικά στοιχεία στα οποία στηρίζονται για την τήρηση των διαδικασιών υποβολής στοιχείων και δέουσας επιμέλειας. Ειδικότερα, τα εν λόγω αρχεία παραμένουν διαθέσιμα όχι περισσότερο από όσο είναι αναγκαίο για την επίτευξη του σκοπού τον οποίο επιτελεί η διατήρησή τους, αλλά, σε κάθε περίπτωση, όχι λιγότερο από πέντε (5) έτη, προκειμένου να μην απωλέσει η ανταλλαγή πληροφοριών τη ρυθμιστική της εμβέλεια. 12. Στο Παράρτημα Ι προστίθεται Τμήμα IX με τίτλο «Μεταβατικά Μέτρα», για να οριστεί ότι όσον αφορά κάθε Δηλωτέο Λογαριασμό που τηρείται από Δηλούν Χρηματοπιστωτικό Ίδρυμα από τις 31 Δεκεμβρίου 2025 και για τις περιόδους υποβολής στοιχείων που λήγουν έως το δεύτερο ημερολογιακό έτος μετά την εν λόγω ημερομηνία, οι πληροφορίες σχετικά με τους ρόλους δυνάμει των οποίων κάθε Δηλωτέο Πρόσωπο είναι Ελέγχον Πρόσωπο ή κάτοχος συμμετοχικών δικαιωμάτων της Οντότητας απαιτείται να υποβάλλονται, μόνον εάν οι εν λόγω πληροφορίες είναι διαθέσιμες στα ηλεκτρονικώς αναζητήσιμα στοιχεία που τηρεί το Δηλούν Χρηματοπιστωτικό Ίδρυμα.
Άρθρο 21 Τροποποίηση Παραρτήματος V «ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΕΣ ΔΕΟΥΣΑΣ ΕΠΙΜΕΛΕΙΑΣ, ΑΠΑΙΤΗΣΕΙΣ ΥΠΟΒΟΛΗΣ ΣΤΟΙΧΕΙΩΝ, ΚΑΙ ΑΛΛΟΙ ΚΑΝΟΝΕΣ ΓΙΑ ΦΟΡΕΙΣ ΕΚΜΕΤΑΛΛΕΥΣΗΣ ΠΛΑΤΟΦΟΡΜΑΣ» του ν. 4170/2013 (παρ. 18 άρθρου 1 της Οδηγίας (ΕΕ) 2023/2226)	Με την αξιολογούμενη ρύθμιση, ενσωματώνονται στο Παράρτημα V του ν. 4170/2013, οι τροποποιήσεις του αντίστοιχου Παραρτήματος της Οδηγίας 2011/16/ΕΕ που επήλθαν με το Παράρτημα ΙΙ της Οδηγίας (ΕΕ) 2023/2226. Ειδικότερα, στην Ενότητα Γ' του Τμήματος Ι, προστίθενται ο όρος «Υπηρεσία Ταυτοποίησης» και ο αντίστοιχος ορισμός, κατά τα αναφερόμενα στο γενικό μέρος της παρούσας αιτιολογικής έκθεσης. Συνακόλουθα, η παρ. 3 της Ενότητας Β' του Τμήματος ΙΙ διαγράφεται και στην Ενότητα Β' του Τμήματος ΙΙΙ του ως άνω Παραρτήματος, προστίθεται παρ. 4, σύμφωνα με την οποία ο Δηλών Φορέας Εκμετάλλευσης Πλατφόρμας

	δεν υποχρεούται να αναφέρει τα απαιτούμενα πληροφοριακά στοιχεία του Πωλητή (Ενότητα Β', Τμήμα ΙΙ), όταν ενημερώνει την αρμόδια αρχή η οποία χρησιμοποιεί Υπηρεσία Ταυτοποίησης και βασίζεται σε άμεση επιβεβαίωση της ταυτότητας και της κατοικίας του Πωλητή, μέσω Υπηρεσίας Ταυτοποίησης που διατίθεται από κράτος μέλος ή την Ένωση. Ειδικότερα, σε περίπτωση που ο Δηλών Φορέας Εκμετάλλευσης Πλατφόρμας βασίστηκε σε υπηρεσία ταυτοποίησης για να εξακριβώσει την ταυτότητα και όλες τις φορολογικές κατοικίες ενός Δηλωτέου Πωλητή, θα αναφέρονται το όνομα, ο αναγνωριστικός ή οι αναγνωριστικοί κωδικοί Υπηρεσίας Ταυτοποίησης και το κράτος μέλος ή τα κράτη μέλη έκδοσης.
Άρθρο 22 Προσθήκη Παραρτήματος VI στον ν. 4170/2013 (Παράρτημα VI της Οδηγίας (ΕΕ) 2011/16, όπως προστέθηκε με την παρ. 19 του άρθρου 1 και το Παράρτημα ΙΙΙ της Οδηγίας (ΕΕ) 2023/2226)	Με την αξιολογούμενη ρύθμιση, προσαρτάται Παράρτημα VI στο Κεφάλαιο Η' του Μέρους Πρώτου του ν. 4170/2013, ως αναπόσπαστο μέρος αυτού, το αντίστοιχο Παράρτημα ΙΙΙ της Οδηγίας (ΕΕ) 2023/2226 (L 24.10.2023), το οποίο εισάγει στην εσωτερική έννομη τάξη τις απαιτήσεις υποβολής στοιχείων, της διαδικασίας δέουσας επιμέλειας και άλλους κανόνες που πρέπει να εφαρμόζουν οι Δηλούντες Πάροχοι Υπηρεσιών Κρυπτοστοιχείων, προκειμένου η Ελλάδα να μπορεί να κοινοποιεί, μέσω αυτόματης ανταλλαγής, τις πληροφορίες που αναφέρονται στο προτεινόμενο νέο άρθρο 9ΑΔ του ν. 4170/2013. Επίσης, στο εν λόγω Παράρτημα ορίζονται οι κανόνες και οι διοικητικές διαδικασίες τις οποίες πρέπει να διαθέτει η Ελλάδα, προκειμένου να διασφαλίζεται η αποτελεσματική εφαρμογή των απαιτήσεων υποβολής στοιχείων και των διαδικασιών δέουσας επιμέλειας που ορίζονται σε αυτό, καθώς και η συμμόρφωση προς αυτές.
Άρθρο 23 Προσθήκη Παραρτήματος VII στον ν. 4170/2013 (Παράρτημα VII της Οδηγίας (ΕΕ) 2011/16, όπως προστέθηκε με την παρ. 11 του άρθρου 1 και το Παράρτημα της Οδηγίας (ΕΕ) 2025/872)	Με την αξιολογούμενη ρύθμιση, προσαρτάται Παράρτημα VII με τέσσερα Τμήματα στο Κεφάλαιο Η' του Μέρους Πρώτου του ν. 4170/2013, ως αναπόσπαστο μέρος αυτού, το αντίστοιχο Παράρτημα της Οδηγίας (ΕΕ) 2025/872, το οποίο εισάγει στην εσωτερική έννομη τάξη τους κανόνες υποβολής και το τυποποιημένο υπόδειγμα για τη Δήλωση Πληροφοριών Συμπληρωματικού Φόρου. Ειδικότερα: στο Τμήμα Ι περιέχονται οι ορισμοί που ισχύουν για τις σκοπούς του ως άνω Παραρτήματος, μεταξύ των οποίων είναι ο ορισμός του «κράτους

	μέλους εφαρμογής», της «δήλωσης πληροφοριών συμπληρωματικού φόρου», του «γενικού τμήματος» της Δήλωσης Πληροφοριών Συμπληρωματικού Φόρου καθώς και του «οικονομικού έτους αναφοράς». Στο Τμήμα ΙΙ αναφέρονται οι απαιτήσεις υποβολής στοιχείων τα οποία υποβάλλει μέσω της Δήλωσης Πληροφοριών Συμπληρωματικού Φόρου η υπόχρεη συνιστώσα οντότητα στα σχετικά κράτη μέλη, κατ' άρθρο 9ΑΕ. Στο Τμήμα ΙΙΙ αναφέρονται ο μορφότυπος υποβολής και τα σχετικά με την ανταλλαγή πληροφοριών ειδικά για τους εγχώριους ομίλους μεγάλης κλίμακας με επιχειρηματικές συμπράξεις. Στο Τμήμα IV περιλαμβάνεται υπόδειγμα του Γενικού τμήματος της Δήλωσης Πληροφοριών Συμπληρωματικού Φόρου, το οποίο υποβάλλεται στην αρμόδια αρχή της παρ. 1 του άρθρου 5 στο πλαίσιο της αυτόματης ανταλλαγής πληροφοριών, σύμφωνα με τα οριζόμενα στο προτεινόμενο νέο άρθρο 9ΑΕ.
Άρθρο 24 Εναρμόνιση αντικειμένου και πεδίου εφαρμογής του ν. 4170/2013 - Τροποποίηση παρ. 1 άρθρου 2 ν. 4170/2013	Με την αξιολογούμενη ρύθμιση, η παρ. 1 του άρθρου 2 του ν. 4170/2013 τροποποιείται, ώστε το περιεχόμενό της να εναρμονισθεί με αυτό της παρ. 2 του άρθρου 3 του ως άνω νόμου, η οποία εξαιρεί από το πεδίο εφαρμογής του τον Φ.Π.Α. και τους λοιπούς έμμεσους φόρους, ενώ, για λόγους νομοτεχνικής βελτίωσης, απαλείφονται το δεύτερο και τρίτο εδάφιο της ίδιας παραγράφου, καθώς περιλαμβάνονται στις παρ. 1 και 2 του άρθρου 16 του ίδιου νόμου.
Άρθρο 25 Παρουσία και συμμετοχή εξουσιοδοτημένων υπαλλήλων -Εξουσιοδοτική διάταξη - Προσθήκη παρ. 5 στο άρθρο 12 του ν. 4170/2013	Με την αξιολογούμενη ρύθμιση, προστίθεται, για λόγους πληρότητας, παρ. 5 στο άρθρο 12 του ν. 4170/2013, με την οποία παρέχεται η κατάλληλη εξουσιοδότηση στον Διοικητή της Α.Α.Δ.Ε. για την εξειδίκευση των θεμάτων σχετικά με την παρουσία σε διοικητικές υπηρεσίες και τη συμμετοχή σε διοικητικές έρευνες στο πλαίσιο της ανταλλαγής πληροφοριών.
Άρθρο 26 Πράξεις και διαδικασίες κατόπιν διενέργειας κοινών ελέγχων - Τροποποίηση παρ. 4 άρθρου 13Α ν. 4170/2013 (παρ. 12 άρθρου 1 της Οδηγίας 2021/514/ΕΕ)	Με την αξιολογούμενη ρύθμιση, προστίθεται, στην παρ. 4 του άρθρου 13Α του ν. 4170/2013, τέταρτο εδάφιο, σύμφωνα με το οποίο, οι πράξεις των αρμόδιων αρχών κράτους μέλους ή των υπαλλήλων του μετά από κοινό έλεγχο και ενδεχόμενες περαιτέρω διαδικασίες που διεξάγονται στο εν λόγω κράτος μέλος, πραγματοποιούνται σύμφωνα με την εθνική νομοθεσία του εν λόγω κράτους μέλους, ως

	ειδικότερη έκφανση της αρχής της εθνικής κυριαρχίας.
Άρθρο 27 Γνωστοποίηση πληροφοριών και εγγράφων - Τροποποίηση παρ. 8 άρθρου 16 ν. 4170/2013	Με την αξιολογούμενη ρύθμιση, στο πρώτο εδάφιο της παρ. 8 του άρθρου 16 του ν. 4170/2013, η φράση «των παρ. 1-7» αντικαθίσταται από τη φράση «των παρ. 1 έως 6» για λόγους σαφήνειας και νομοτεχνικής πληρότητας.
Άρθρο 28 Έλεγχος τήρησης υποχρεώσεων συμμόρφωσης - Δηλούντες Πάροχοι Υπηρεσιών Κρυπτοστοιχείων - Τροποποίηση παρ. 1 άρθρου 35 Κώδικα Φορολογικής Διαδικασίας	Με την αξιολογούμενη ρύθμιση, επιδιώκεται η αναγκαία προσθήκη αναφοράς και στους Δηλούντες Παρόχους Υπηρεσιών Κρυπτοστοιχείων στο άρθρο 35 του Κώδικα Φορολογικής Διαδικασίας (ν. 5104/2024, Α΄ 58), για σκοπούς πληρότητας των υπόχρεων προσώπων στο πλαίσιο της Αμοιβαίας Διοικητικής Συνδρομής.
Άρθρο 29 Κυρώσεις επί των παραβάσεων των υποχρεώσεων των Δηλούντων Παρόχων Υπηρεσιών Κρυπτοστοιχείων - Προσθήκη παρ. 10 και 11 στο άρθρο 59 του Κώδικα Φορολογικής Διαδικασίας (άρθρο 25α της Οδηγίας (ΕΕ) 2011/16, όπως αντικαταστάθηκε με την παρ. 14 του άρθρου 1 της Οδηγίας (ΕΕ) 2023/2226 και την παρ. 9 του άρθρου 1 της Οδηγίας (ΕΕ) 2025/872)	Με την αξιολογούμενη ρύθμιση, σκοπείται ο αναγκαίος προσδιορισμός των προστίμων που αφορούν στις παραβάσεις των υποχρεώσεων των Δηλούντων Παρόχων Υπηρεσιών Κρυπτοστοιχείων.
Άρθρο 30 Μη έκπτωση συμπληρωματικού φόρου του ν. 5100/2024 - Τροποποίηση περ. ζ) άρθρου 23 Κώδικα Φορολογίας Εισοδήματος	Με την αξιολογούμενη ρύθμιση, ρυθμίζεται η μη έκπτωση του συμπληρωματικού φόρου βάσει του Κανόνα Συμπερίληψης Εισοδήματος (Κ.Σ.Ε.), του Κανόνα Υποφορολογημένων Κερδών (Κ.Υ.Κ.) και του εγχώριου συμπληρωματικού φόρου του ν. 5100/2024 (Α΄ 49) από τα ακαθάριστα έσοδα των νομικών προσώπων και νομικών οντοτήτων.
Άρθρο 31 Καταργούμενες διατάξεις Μέρους Β'	Με την αξιολογούμενη ρύθμιση τίθενται οι καταργούμενες διατάξεις του Μέρους Β΄.
Άρθρο 32 Ορισμός του Μητρώου Ιδιοκτησίας και Διαχείρισης	Με την αξιολογούμενη ρύθμιση προτείνεται η προσθήκη του υπό υλοποίηση Μητρώου Ιδιοκτησίας και Διαχείρισης Ακινήτων (ΜΙΔΑ), το οποίο θα

Ακινήτων ως πηγής πληροφόρησης για κύριες κατοικίες μικρών οικισμών - Τροποποίηση περ. ια) παρ. 1 άρθρου 10 Κώδικα Φορολογίας Περιουσίας	αποτελεί την κύρια και πιο επικαιροποιημένη πηγή πληροφόρησης σχετικά με την κύρια κατοικία μικρών οικισμών συγκριτικά με την δήλωση φορολογίας εισοδήματος, όπως ισχύει ως τώρα.
Άρθρο 33 Προσαύξηση φόρου φυσικών προσώπων ανάλογα με την αξία της ακίνητης περιουσίας - Προσθήκη παρ. 5 στην Ενότητα Ε΄ του άρθρου 11 του Κώδικα Φορολογίας Περιουσίας	Με την αξιολογούμενη ρύθμιση ορίζεται ότι για τον υπολογισμό της συνολικής αξίας ακίνητης περιουσίας που χρησιμοποιείται για την προσαύξηση του κυρίου φόρου (Ενότητα Ε'), δεν θα συνυπολογίζεται η αξία δικαιωμάτων σε ακίνητα που απαλλάσσονται πλήρως ή μερικώς από τον φόρο σύμφωνα με την παρ. 2 του άρθρου 10 του Κώδικα Φορολογίας Περιουσίας (ν. 5219/2025, Α' 130). Η ρύθμιση καλύπτει εκτός των άλλων και τις περιπτώσεις μερικής απαγόρευσης χρήσης (δεύτερο και τρίτο εδάφιο της περ. α της παρ. 2 του άρθρου 10 του Κώδικα), στις οποίες ο φόρος μειώνεται, κατά περίπτωση, 30% ή 60%. Αντίστοιχη ρύθμιση προβλέπεται και για τον υπολογισμό του συμπληρωματικού φόρου των ν.π. στην περ. α΄ της παρ. 2 του άρθρου 12 του Κώδικα .
Άρθρο 34 Μεταβατικές διατάξεις μέχρι την έναρξη της παραγωγικής λειτουργίας του Μητρώου Ιδιοκτησίας και Διαχείρισης Ακινήτων - Τροποποίηση άρθρου 17 Κώδικα Φορολογίας Περιουσίας	Δεδομένου ότι η σύσταση του Μητρώου Ιδιοκτησίας και Διαχείρισης Ακινήτων (ΜΙΔΑ) βρίσκεται υπό εξέλιξη, κρίνεται σκόπιμη η προσθήκη μεταβατικής διάταξης στο άρθρο 17 του Κώδικα Φορολογίας Περιουσίας (ν. 5219/2025), στην οποία ορίζεται ότι η πληροφορία ως προς την κύρια κατοικία μικρών οικισμών αντλείται από τις δηλώσεις φορολογίας εισοδήματος, μέχρι την έναρξη της παραγωγικής λειτουργίας του ΜΙΔΑ.
Άρθρο 35 Απαλλαγή από τα τέλη κυκλοφορίας των χαρακτηρισμένων οχημάτων άμεσης ανάγκης που φέρουν ειδικές συσκευές ηχητικής και φωτεινής προειδοποίησης - Εξουσιοδοτική διάταξη - Τροποποίηση περ. ιβ) παρ. 1 άρθρου 59 Κώδικα εμμέσων φόρων επί των συναλλαγών του πεδίου εφαρμογής του Κώδικα Φορολογικής	Η προτεινόμενη ρύθμιση ενισχύει τη δράση των κοινωφελών φορέων και εγγεγραμμένων Ο.Κοι.Π. που είναι πιστοποιημένοι φορείς παροχής υπηρεσιών πρωτοβάθμιας, δευτεροβάθμιας και τριτοβάθμιας κοινωνικής φροντίδας, μέσω απαλλαγής από τα τέλη κυκλοφορίας οχημάτων που βρίσκονται στην ιδιοκτησία τους και έχουν χαρακτηριστεί ως άμεσης ανάγκης και ταυτόχρονα στοχεύει στην κινητροδότηση των ανωτέρων οργανώσεων και φορέων να εγγραφούν στο Ειδικό Μητρώο, με την προσκόμιση συγκεκριμένων δικαιολογητικών και εγγράφων με στόχο την ενίσχυση της διαφάνειας στο πλαίσιο της ρύθμισης των σχέσεων της κοινωνίας των πολιτών με το κράτος.

Διαδικασίας και λοιπών εμμέσων φόρων	
Άρθρο 36 Φορολογικές Δεσμευτικές Απαντήσεις - Προσθήκη άρθρου 9Α στον Κώδικα Φορολογικής Διαδικασίας	Η έκδοση εκ των προτέρων φορολογικών απαντήσεων, οι οποίες διευκολύνουν τη συνεπή και διαφανή εφαρμογή του δικαίου, αποτελεί κοινή πρακτική στην Ευρωπαϊκή Ένωση. Με την αξιολογούμενη ρύθμιση εισάγεται και στην ελληνική νομοθεσία, κατά το πρότυπο νομοθεσίας άλλων κρατών μελών (όπως η Γαλλία, η Ολλανδία, η Ιρλανδία, το Λουξεμβούργο) ο θεσμός των εκ των προτέρων φορολογικών απαντήσεων (advance tax rulings στην αγγλική γλώσσα, rescrit fiscal στη γαλλική). Πρόκειται ουσιαστικά για μια μη εκτελεστή πράξη (για εγκύκλιο, ουσιαστικά, της Φορολογικής Διοίκησης απευθυνόμενη σε συγκεκριμένο φορολογούμενο που υπέβαλε το αίτημα). Με αυτήν περιγράφεται η θέση της Φορολογικής Διοίκησης ως προς την ερμηνεία και εφαρμογή της φορολογικής νομοθεσίας σε σχέση με πραγματικά περιστατικά τα οποία δεν έχουν λάβει ακόμα χώρα (εξ ού και «εκ των προτέρων» (advance) φορολογική απάντηση) που τίθενται υπόψη της και αφορούν συγκεκριμένο φορολογούμενο. Η διαμόρφωση της θέσης της Φορολογικής Διοίκησης γίνεται αποκλειστικά και μόνο εντός του πλαισίου της ισχύουσας νομοθεσίας, των εγκυκλίων και αποφάσεων που έχουν εκδοθεί από τη Φορολογική Διοίκηση, και της παγιωμένης νομολογίας των ανωτάτων δικαστηρίων. Ο όρος «φορολογική απάντηση» επελέγη προκειμένου να μην προκληθεί σύγχυση ως προς τη φύση της και προς τούτο διευκρινίζεται ότι αυτός αποδίδει την ενωσιακή πρακτική του όρου «advance tax ruling» και τον μη εκτελεστό χαρακτήρα της Φ.Δ.Α.. Με την αξιολογούμενη ρύθμιση οι εκ των προτέρων φορολογικές απαντήσεις προβλέπονται ως δεσμευτικές για τη Φορολογική Διοίκηση (όπως προβλέπεται και για τις εγκυκλίους, με βάση το ισχύον άρθρο 9 του Κώδικα Φορολογικής Διαδικασίας) αλλά δεν είναι δεσμευτικές για τον φορολογούμενο. Με βάση τα παραπάνω (μη εκτελεστός χαρακτήρας, μη δεσμευτικός για τον φορολογούμενο) οι φορολογικές απαντήσεις δεν μπορούν να

	προσβληθούν από τον φορολογούμενο είτε με διοικητική προσφυγή ή με οποιοδήποτε ένδικο βοήθημα (ακριβώς όπως και οι γενικές εγκύκλιοι). Αν ο φορολογούμενος διαφωνεί με τη θέση της Φορολογικής Διοίκησης, δεν θα την ακολουθήσει. Η Φορολογική Διοίκηση ωστόσο θα δεσμεύεται από τη θέση που έλαβε, ακόμα και αν ο φορολογούμενος επιλέξει να μην την ακολουθήσει. Η ισχύς της Φ.Δ.Α. τελεί υπό την προϋπόθεση διατήρησης των εξετασθέντων περιστατικών και της νομοθεσίας επί των οποίων αυτή εκδόθηκε. Ειδικότερα, η αναφορά στη «μεταβολή της νομοθεσίας» δεν καταλαμβάνει οποιαδήποτε τυπική ή μη ουσιώδη τροποποίηση, αλλά μόνο εκείνες τις μεταβολές που είναι κρίσιμες για τη διαμόρφωση της ερμηνείας ως προς το εξεταζόμενο ζήτημα. Σε περίπτωση που η Φ.Δ.Α. παύσει να ισχύει για τους προβλεπόμενους στην παρ. 5 του άρθρου λόγους, η δήλωση του φορολογουμένου που έλαβε τη Φ.Δ.Α. και την ακολούθησε δεν θεωρείται ανακριβής ούτε ότι έχει παραλειφθεί για όσο χρονικό διάστημα η Φ.Δ.Α. ήταν σε ισχύ. Τέλος, προς τον σκοπό της ενίσχυσης της διαφάνειας, πέρα από την υποχρέωση ανταλλαγής των εν λόγω εκ των προτέρων φορολογικών απαντήσεων στο πλαίσιο των υποχρεώσεων της Ελλάδας από την ενωσιακή και διεθνή νομοθεσία περί ανταλλαγής πληροφοριών, προβλέπεται και η δημοσιοποίηση αυτών (ανωνυμοποιημένων ή ψευδωνυμοποιημένων).
Άρθρο 37 Πρόστιμα για παράλειψη υποβολής ή εκπρόθεσμη υποβολή δήλωσης Φόρου Προστιθέμενης Αξίας - Εξαίρεση από την επιβολή προστίμων για εκπρόθεσμες δηλώσεις - Εξαίρεση από την επιβολή προστίμων και από το τέλος επιτηδεύματος λόγω ανηλικότητας - Προσθήκη της ανηλικότητας στις περιπτώσεις αμφισβήτησης του ελάχιστου τεκμαρτού εισοδήματος των ατομικών επιχειρήσεων - Προσθήκη παρ. 1Α,	Με τις προτεινόμενες ρυθμίσεις των παρ. 1, 2 και 4 επανακαθορίζεται το καθεστώς επιβολής προστίμων για παραβάσεις που συνίστανται στη μη υποβολή ή στην εκπρόθεσμη υποβολή δήλωση Φ.Π.Α. και δηλώσεων παρακράτησης φόρου από φορολογουμένους που τηρούν απλογραφικό ή διπλογραφικό λογιστικό σύστημα. Ειδικότερα, για τις εκπρόθεσμες μηδενικές και πιστωτικές δηλώσεις Φ.Π.Α. προβλέπεται η επιβολή μειωμένου προστίμου εκατό (100) ευρώ, αντί των υψηλότερων προστίμων που ίσχυαν έως σήμερα, ενώ σύμφωνα με την παρ. 3 για δηλώσεις παρακράτησης φόρου δεν επιβάλλεται πρόστιμο εφόσον το οφειλόμενο ποσό δεν υπερβαίνει τα εκατό (100) ευρώ. Αντίστοιχη αντιμετώπιση υιοθετείται και για λοιπές δηλώσεις απόδοσης έμμεσων φόρων, τελών

τροποποίηση παρ. 2, κατάργηση παρ. 3, τροποποίηση παρ. 7 και προσθήκη παρ. 13 στο άρθρο 53 του Κώδικα Φορολογικής Διαδικασίας	και εισφορών, με την προϋπόθεση ότι το προς καταβολή ποσό δεν υπερβαίνει το ίδιο όριο. Παράλληλα, καταργείται αναδρομικά η παρ. 3 του άρθρου 53 Κ.Φ.Δ. ως προς παραβάσεις που αφορούν την ενιαία δήλωση Φ.Π.Α. που υποβάλλεται σε άλλο κράτος μέλος ή υποβάλλεται στην Ελλάδα και αφορά την Ελλάδα ως κράτος μέλος κατανάλωσης. Με την παρ. 4 προβλέπεται η προσθήκη νέας παρ. 13 στο άρθρο 53 του ανωτέρω Κώδικα, με την οποία ορίζεται ότι τα πρόστιμα εκπρόθεσμης υποβολής των δηλώσεων που προβλέπονται στις παρ. 1, 1Α, 2 και 5 του άρθρου 53 δεν επιβάλλονται όταν οι δηλώσεις υποβάλλονται για λογαριασμό ανηλίκου και αφορούν ή συνδέονται με αυτόν, καθώς και όταν υποβάλλονται από ενήλικο φυσικό πρόσωπο για φορολογικές ή δηλωτικές υποχρεώσεις που ανάγονται σε φορολογικό έτος κατά το οποίο ήταν ανήλικο, είτε καθ' όλη τη διάρκειά του είτε για μέρος αυτού. Η απαλλαγή αυτή καταλαμβάνει και την εκπρόθεσμη υποβολή δήλωσης φορολογίας εισοδήματος του γονέα, κατά το μέρος που αφορά εισόδημα ανηλίκου τέκνου που προστίθεται στα εισοδήματά του σύμφωνα με την παρ. 4 του άρθρου 11 του Κώδικα Φορολογίας Εισοδήματος. Στην παρ. 5 ορίζεται ο χρόνος έναρξης για την τέλεση των παραβάσεων που καταλαμβάνονται από τις ρυθμίσεις των προηγούμενων παραγράφων. Παράλληλα, με την παρ. 6 πρόστιμα που είχαν επιβληθεί πριν την έναρξη ισχύος του νέου καθεστώτος επανεξετάζονται: ακυρώνονται ή μειώνονται αν δεν οφείλονται, ενώ όσα έχουν ήδη πληρωθεί συμψηφίζονται με άλλες οφειλές ή επιστρέφονται αν δεν υπάρχουν οφειλές. Το ίδιο πλαίσιο εφαρμόζεται και σε πρόστιμα για δηλώσεις χωρίς οφειλή φόρου, τα οποία επίσης διορθώνονται ή διαγράφονται. Με τις παρ. 7 και 8 εισάγονται διατάξεις, με τις οποίες προβλέπεται ότι η απαλλαγή της παρ. 13 που προστίθεται με το παρόν στον Κώδικα Φορολογικής Διαδικασίας εφαρμόζεται σε δηλώσεις που υποβάλλονται από τη δημοσίευση του παρόντος νόμου και εφεξής και αφορούν όχι μόνο το τρέχον και τα επόμενα φορολογικά έτη, αλλά και κάθε προηγούμενο φορολογικό ή οικονομικό έτος, καθώς και κάθε παρελθούσα συναφή υποχρέωση,

	ανεξαρτήτως του χρόνου λήξης της, που απορρέει από την ισχύουσα ή προϊσχύσασα νομοθεσία, περιλαμβανομένων των αντίστοιχων διατάξεων των ν. 4987/2022, 4174/2013, 2523/1997 ή άλλων συναφών διατάξεων. Με τις παρ. 7 και 8 προβλέπεται ότι, όταν δηλώσεις φορολογίας εισοδήματος ανηλίκου αφορούν ή συνδέονται με έναρξη δραστηριότητας στο όνομα ανηλίκου, για την οποία υφίσταντο νομικοί ή κανονιστικοί περιορισμοί ή προϋποθέσεις σχετικές με διοικητική άδεια, οι οποίοι καθιστούσαν αντικειμενικά αδύνατη την άσκηση της δραστηριότητας από το ίδιο το ανήλικο ή τους νόμιμους εκπροσώπους του, και από τις δηλώσεις αυτές ή άλλα διαθέσιμα στοιχεία δεν προκύπτει απόκτηση εσόδων ή φορολογητέου εισοδήματος από επιχειρηματική δραστηριότητα, δεν εφαρμόζεται για τον υπόχρεο γονέα το άρθρο 31 του ν. 3986/2011 (τέλος επιτηδεύματος), για όλο το χρονικό διάστημα ισχύος του έως και το φορολογικό έτος 2023. Υπό τις ίδιες προϋποθέσεις ορίζεται επίσης ότι εφαρμόζεται η παρ. 3 του άρθρου 28Α του Κώδικα Φορολογίας Εισοδήματος για τα φορολογικά έτη 2023 και 2024. Η ρύθμιση αυτή αφορά περιπτώσεις στις οποίες είχε γίνει έναρξη δραστηριότητας στο όνομα ανηλίκου, πλην όμως η δραστηριότητα δεν μπορούσε αντικειμενικά να ασκηθεί, λόγω ασυμβατότητας με την ανηλικότητα ή λόγω έλλειψης των νόμιμων προϋποθέσεων ή των όρων χρήσης της σχετικής διοικητικής άδειας, χωρίς παράλληλα να προκύπτει μίσθωση υπηρεσιών τρίτου και απόκτηση εισοδήματος. Στις περιπτώσεις αυτές, η μη επιβολή τέλους επιτηδεύματος είναι συμβατή και με τη νομολογία του ΣτΕ, σύμφωνα με την οποία το τέλος δεν επιβάλλεται όταν δεν υφίσταται πραγματική οικονομική δύναμη ή φοροδοτική ικανότητα, δηλαδή όταν δεν έχει αποκτηθεί το αντίστοιχο εισόδημα και ο φορολογούμενος βρίσκεται εν τοις πράγμασι σε αδράνεια ή ανάλογη κατάσταση. Αντίστοιχα, για την εφαρμογή της παρ. 3 του άρθρου 28Α του Κώδικα Φορολογίας Εισοδήματος, η ανηλικότητα, σε συνδυασμό με την αντικειμενική αδυναμία άσκησης της δραστηριότητας και τη μη απόκτηση εσόδων ή φορολογητέου εισοδήματος, συνιστά αντικειμενικό λόγο αμφισβήτησης του

	ελάχιστου ετήσιου εισοδήματος, κατά την έννοια της διάταξης αυτής, υπό την επιφύλαξη των αναγκαίων επαληθεύσεων από τη Φορολογική Διοίκηση.
Άρθρο 38 Παράβαση αποδοχής πληρωμών με μετρητά αξίας μεγαλύτερης των πεντακοσίων ευρώ - Τροποποίηση παρ. 10 άρθρου 57 Κώδικα Φορολογικής Διαδικασίας	Με την προτεινόμενη τροποποίηση των διατάξεων της παρ. 10 του άρθρου 57 του Κώδικα Φορολογικής Διαδικασίας (ν. 5104/2024, Α' 58) εναρμονίζονται οι διατάξεις για τα επιβαλλόμενα πρόστιμα σε περίπτωση παράβασης αποδοχής πληρωμών με μετρητά αξίας μεγαλύτερης των πεντακοσίων (500) ευρώ. Στόχος είναι η παράβαση να αφορά σε όλες τις συναλλαγές που υπερβαίνουν το ποσό των πεντακοσίων (500) ευρώ, και όχι μόνο αυτές για τις οποίες εκδόθηκε σχετικό παραστατικό, και να μην καταλείπεται αμφιβολία για την υποχρέωση των μερών να διενεργούν τις πληρωμές των συναλλαγών αυτών με ηλεκτρονικά μέσα.
Άρθρο 39 Εξουσιοδοτικές διατάξεις για τις Φορολογικές Δεσμευτικές Απαντήσεις - Προσθήκη παρ. 6Α στο άρθρο 83 του Κώδικα Φορολογικής Διαδικασίας	Με το άρθρο αυτό συμπληρώνονται οι εξουσιοδοτικές διατάξεις του άρθρου 83 του Κώδικα Φορολογικής Διαδικασίας, προκειμένου να καταστεί δυνατή η εφαρμογή των νέων ρυθμίσεων για τη Φορολογική Δεσμευτική Απάντηση (Φ.Δ.Α.). Ειδικότερα, εξουσιοδοτείται ο Διοικητής της Α.Α.Δ.Ε. να καθορίζει, με απόφασή του, το περιεχόμενο, τα δικαιολογητικά και τη διαδικασία έκδοσης της Φ.Δ.Α., καθώς και κάθε αναγκαία λεπτομέρεια για την εφαρμογή του άρθρου 9Α.
Άρθρο 40 Τρόπος υπολογισμού του ελάχιστου ποσού καθαρού εισοδήματος από την άσκηση ατομικής επιχειρηματικής δραστηριότητας για κατόχους άδειας επαγγελματία πωλητή σε λαϊκή αγορά - Αμφισβήτηση του ετήσιου ελάχιστου εισοδήματος από την άσκηση επιχειρηματικής δραστηριότητας λόγω ανηλικότητας - Τροποποίηση παρ. 2 και 3 άρθρου 28Α Κώδικα Φορολογίας Εισοδήματος	Με την προτεινόμενη διάταξη προσδιορίζεται η βάση υπολογισμού του ελάχιστου ποσού καθαρού εισοδήματος από την άσκηση ατομικής επιχειρηματικής δραστηριότητας αυτών που δραστηριοποιούνται με τους Κ.Α.Δ. «Λιανικό εμπόριο τροφίμων, ποτών και καπνού, επαγγελματία πωλητή, σε υπαίθριους πάγκους και αγορές» (47.81.10.02) και «Λιανικό εμπόριο άλλων ειδών, επαγγελματία πωλητή, σε υπαίθριους πάγκους και αγορές» (47.89.10.02). Δεν θα λαμβάνεται υπόψη το ποσό, κατά το οποίο ο κύκλος εργασιών του υπόχρεου υπερβαίνει τον μέσο όρο του ετήσιου κύκλου εργασιών του Κωδικού Αριθμού Δραστηριότητας (Κ.Α.Δ.) του συγκεκριμένου κλάδου. Με τη ρύθμιση της παρ. 3 του άρθρου 28Α του Κώδικα Φορολογίας Εισοδήματος, αναφορικά με τους ανηλίκους, για τα φορολογικά έτη 2025 και εφεξής, σύμφωνα με όσα ήδη προβλέπονται και ρυθμίζονται στην εν λόγω παράγραφο, διευκρινίζεται ότι αυτή

	καταλαμβάνει και εφαρμόζεται και στις περιπτώσεις κατά τις οποίες η ανηλικότητα συντρέχει είτε καθ' όλη τη διάρκεια του οικείου φορολογικού έτους είτε μόνο κατά μέρος αυτού.
Άρθρο 41 Μείωση του ελάχιστου ποσού καθαρού εισοδήματος από την άσκηση ατομικής επιχειρηματικής δραστηριότητας για κατόχους άδειας επαγγελματία πωλητή σε λαϊκή αγορά - Τροποποίηση παρ. 2 άρθρου 28Γ Κώδικα Φορολογίας Εισοδήματος	Με την προτεινόμενη διάταξη ορίζεται ο υπολογισμός του ελάχιστου ποσού καθαρού εισοδήματος από την άσκηση ατομικής επιχειρηματικής δραστηριότητας αυτών που δραστηριοποιούνται με τους Κ.Α.Δ. «Λιανικό εμπόριο τροφίμων, ποτών και καπνού, επαγγελματία πωλητή, σε υπαίθριους πάγκους και αγορές» (47.81.10.02) και «Λιανικό εμπόριο άλλων ειδών, επαγγελματία πωλητή, σε υπαίθριους πάγκους και αγορές» (47.89.10.02)..
Άρθρο 42 Φορολογική αντιμετώπιση καταβολής δεδουλευμένων αποδοχών στους πρώην εργαζομένους των Ναυπηγείων Σκαραμαγκά - Τροποποίηση παρ. 4 άρθρου 60 του Κώδικα Φορολογίας Εισοδήματος	Με την προβλεπόμενη ρύθμιση, ρυθμίζεται η φορολογική αντιμετώπιση των δεδουλευμένων αποδοχών στους πρώην εργαζομένους των Ναυπηγείων Σκαραμαγκά, οι οποίοι απαλλάσσονται από την υποβολή τροποποιητικών δηλώσεων για προηγούμενα έτη. Περαιτέρω, προβλέπεται ότι με την παρακράτηση φόρου με συντελεστή είκοσι τοις εκατό (20%) που διενεργείται κατά την καταβολή των ποσών αυτών, εξαντλείται η φορολογική υποχρέωση των δικαιούχων για το εισόδημα αυτό. Τέλος προβλέπεται ότι τα ποσά αυτά δεν λαμβάνονται υπόψη για τον υπολογισμό του απαιτούμενου ποσού δαπανών με ηλεκτρονικά μέσα πληρωμής της παρ. 6 του άρθρου 15 του Κώδικα Φορολογίας Εισοδήματος, καθώς και για την καταβολή οποιασδήποτε παροχής κοινωνικού ή προνοιακού χαρακτήρα.
Άρθρο 43 Σκοπός	Με την προτεινόμενη ρύθμιση προσδιορίζεται η καθιέρωση σαφούς και διαφανούς πλαισίου για τη μεταφορά των αρμοδιοτήτων της Ανεξάρτητης Αρχής Πιστοληπτικής Αξιολόγησης στη Γενική Γραμματεία Χρηματοπιστωτικού Τομέα και Διαχείρισης Ιδιωτικού Χρέους.
Άρθρο 44 Αντικείμενο	Με την προτεινόμενη διάταξη ρυθμίζονται ζητήματα που αφορούν την άσκηση των αρμοδιοτήτων από τη Γενική Γραμματεία Χρηματοπιστωτικού Τομέα και Διαχείρισης Ιδιωτικού Χρέους.
Άρθρο 45 Μεταφορά αρμοδιοτήτων της Ανεξάρτητης Αρχής	Με την προτεινόμενη διάταξη μεταφέρεται το προβλεπόμενο Πληροφοριακό Σύστημα στη Γενική Γραμματεία Χρηματοπιστωτικού Τομέα και

Πιστοληπτικής Αξιολόγησης στη Γενική Γραμματεία Χρηματοπιστωτικού Τομέα και Διαχείρισης Ιδιωτικού Χρέους	Διαχείρισης Ιδιωτικού Χρέους του Υπουργείου Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών. Η Αρχή διαχειρίζεται το πληροφοριακό σύστημα και τη βάση δεδομένων οικονομικής συμπεριφοράς, συλλέγοντας και επεξεργαζόμενη σχετικά στοιχεία από φορείς του δημόσιου τομέα. Εκδίδει πιστοληπτική βαθμολόγηση για φυσικά και νομικά πρόσωπα και τη διαβιβάζει σε αρμόδιους φορείς, ενώ μπορεί να την παρέχει και στον ιδιωτικό τομέα. Επιπλέον, εκπονεί οικονομικές και στατιστικές αναλύσεις, επεξεργάζεται ιστορικά δεδομένα για την πρόβλεψη αθέτησης υποχρεώσεων, συνεργάζεται με διεθνείς οργανισμούς και άλλες χώρες, υλοποιεί ενημερωτικές δράσεις και αξιολογεί τη φερεγγυότητα και πιστοληπτική ικανότητα έναντι του Δημοσίου.
Άρθρο 46 Σύσταση, διάρθρωση, αρμοδιότητες και στελέχωση της Διεύθυνσης Πιστοληπτικής Αξιολόγησης και Αναφορών	Με την προτεινόμενη διάταξη θεσπίζεται νέα Διεύθυνση με σαφή εσωτερική διάρθρωση για τη διοικητική και επιχειρησιακή υποστήριξη της πιστοληπτικής αξιολόγησης.
Άρθρο 47 Εξουσιοδοτικές διατάξεις - Τροποποίηση άρθρου 65 ν. 4972/2022	Με την προτεινόμενη διάταξη θεμελιώνεται πλήρες κανονιστικό πλαίσιο για τη λειτουργία του Συστήματος Πιστοληπτικής Αξιολόγησης, με έμφαση στη νομιμότητα και την προστασία δεδομένων.
Άρθρο 48 Μεταβατικές διατάξεις - Προσθήκη άρθρου 65Α στον ν. 4972/2022	Με την προτεινόμενη ρύθμιση καθορίζεται ότι η έναρξη λειτουργίας του Συστήματος διαπιστώνεται με υπουργική απόφαση.
Άρθρο 49 Ηλεκτρονική Πλατφόρμα Συναλλαγών Μη Εξυπηρετούμενων Δανείων - Προσθήκη άρθρου 24Α στον ν. 5072/2023	Με την προτεινόμενη διάταξη θεσπίζεται άμεσα η δημιουργία του πληροφοριακού συστήματος επί των Μη Εξυπηρετούμενων Δανείων που θα τηρείται στην αρμόδια Γενική Γραμματεία Χρηματοπιστωτικού Τομέα και Διαχείρισης Ιδιωτικού Χρέους του Υπουργείου Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών.
Άρθρο 50 Λειτουργία της Ηλεκτρονικής Πλατφόρμας Συναλλαγών Μη Εξυπηρετούμενων Δανείων - Εξουσιοδοτική διάταξη - Προσθήκη παρ. 1Α στο άρθρο 39 του ν. 5072/2023	Με την τροποποιούμενη διάταξη ορίζονται οι λεπτομέρειες για τη λειτουργία της Ηλεκτρονικής Πλατφόρμα Συναλλαγών Μη Εξυπηρετούμενων Δανείων. Η λειτουργία της Ηλεκτρονικής Πλατφόρμας αναμένεται να συμβάλλει ενδεικτικά και όχι περιοριστικά: • στην αύξηση των ενδιαφερόμενων επενδυτών, οι οποίοι θα έχουν πρόσβαση σε διαθέσιμα προς πώληση χαρτοφυλάκια ΜΕΔ,

	• στη μείωση του κόστους δέουσας επιμέλειας του επενδυτή, παρέχοντας συγκρίσιμες πληροφορίες συναλλαγών.
Άρθρο 51 Διάρθρωση της Διεύθυνσης Υποστήριξης και Εποπτείας Εργαλείων Διαχείρισης Ιδιωτικού Χρέους - Αντικατάσταση περ. β) παρ. 3 άρθρου 81 ν. 4389/2016	Με την προτεινόμενη διάταξη αναδιαρθρώνεται η Διεύθυνση σε σύγχρονη επιχειρησιακή μονάδα με υποστηρικτικό, εποπτικό και ελεγκτικό ρόλο.
Άρθρο 52 Διεύθυνση Υποστήριξης και Εποπτείας Εργαλείων Διαχείρισης Ιδιωτικού Χρέους - Αντικατάσταση άρθρου 85 ν. 4389/2016	Με την προτεινόμενη ρύθμιση καθορίζονται οι επιχειρησιακοί στόχοι της Διεύθυνσης, με έμφαση στον συντονισμό, την πληροφόρηση και την εύρυθμη λειτουργία ψηφιακών εργαλείων και προσδιορίζονται οι αρμοδιότητες των Τμημάτων.
Άρθρο 53 Ορισμός προϊσταμένου Τμήματος Νομικής Υποστήριξης και Συμβουλών της Διεύθυνσης Σχεδιασμού και Ανάπτυξης - Προσθήκη παρ. 3 στο άρθρο 91 του ν. 4389/2016	Με την προτεινόμενη διάταξη ρυθμίζεται η διαδικασία τοποθέτησης προϊσταμένου στο Τμήμα Νομικής Υποστήριξης. Η επιλογή γίνεται με αντικειμενικό κριτήριο τη σειρά κατάταξης των εμμίσθων δικηγόρων.
Άρθρο 54 Ρυθμίσεις για τη Διεύθυνση Υποστήριξης και Εποπτείας Εργαλείων Διαχείρισης Ιδιωτικού Χρέους και τη Διεύθυνση Σχεδιασμού και Ανάπτυξης - Ρήτρα περιορισμένης χρονικής ισχύος	Με την προτεινόμενη ρύθμιση εισάγεται ρήτρα περιορισμένης χρονικής ισχύος προκειμένου να επικαιροποιηθεί από το Υπουργείο Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών ο Οργανισμός του και να ενσωματωθούν οι οργανωτικές ρυθμίσεις στη Γενική Γραμματεία Χρηματοπιστωτικού Τομέα και Διαχείρισης Ιδιωτικού Χρέους που εισάγονται με τα άρθρα 50 έως 52 του παρόντος στο π.δ. 142/2017, σύμφωνα με το άρθρο 20 του ν. 4622/2019.
Άρθρο 55 Εξουσιοδοτικές διατάξεις Μέρους Δ'	Με την προτεινόμενη διάταξη τροποποιούνται οι εξουσιοδοτικές διατάξεις που αφορούν στη λειτουργία της Διεύθυνσης Πιστοληπτικής Αξιολόγησης και Αναφορών και των τμημάτων της.
Άρθρο 56 Τελικές διατάξεις Μέρους Δ'	Με την προτεινόμενη ρύθμιση προβλέπεται η μεταφορά των αρμοδιοτήτων της καταργούμενης Ανεξάρτητης Αρχής στη Γενική Γραμματεία Χρηματοπιστωτικού Τομέα και Διαχείρισης Ιδιωτικού Χρέους. Από την έναρξη ισχύος της ρύθμισης, τα περιουσιακά στοιχεία του Δημοσίου που εξυπηρετούν τον σκοπό και τη λειτουργία της καταργούμενης Αρχής

	περιέρχονται στο Υπουργείο Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών. Παράλληλα, στο Υπουργείο Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών μεταφέρονται και τυχόν πιστώσεις του προϋπολογισμού της εν λόγω Αρχής.
Άρθρο 57 Καταργούμενες διατάξεις Μέρους Δ'	Με την αξιολογούμενη ρύθμιση καταργούνται οι διατάξεις του ν. 4972/2022 που αφορούν στη σύσταση και λειτουργία της Ανεξάρτητης Αρχής Πιστοληπτικής Αξιολόγησης.
Άρθρο 58 Αρμοδιότητες Προέδρου της Ελληνικής Στατιστικής Αρχής Τροποποίηση παρ. 1 άρθρου 14 ν. 3832/2010	Με την προτεινόμενη ρύθμιση εξειδικεύονται οι αρμοδιότητες του Προέδρου της ΕΛ.ΣΤΑΤ. ως προς την εκπροσώπηση της Αρχής και τη συνεργασία με το Νομικό Συμβούλιο του Κράτους (Ν.Σ.Κ.). Ειδικότερα, προβλέπεται ότι ο Πρόεδρος δύναται να εξουσιοδοτεί υπάλληλο της ΕΛ.ΣΤΑΤ. για την εξώδικη εκπροσώπησή της, ενώ η δικαστική εκπροσώπησή της ασκείται από το Ν.Σ.Κ. Παράλληλα, ορίζεται ρητώς ότι ο Πρόεδρος υποβάλλει ερωτήματα στο Ν.Σ.Κ. και αποδέχεται ή μη τις γνωμοδοτήσεις που εκδίδονται επ' αυτών, σύμφωνα με τα άρθρα 8 και 9 του ν. 4831/2021.
Άρθρο 59 Σύσταση Γραφείου Νομικού Συμβουλίου του Κράτους στην Ελληνική Στατιστική Αρχή - Αντικατάσταση παρ. 4 άρθρου 20 ν. 3832/2010	Με την αξιολογούμενη ρύθμιση δημιουργείται ολοκληρωμένο πλαίσιο για τη νομική και δικαστική υποστήριξη της Ελληνικής Στατιστικής Αρχής (ΕΛ.ΣΤΑΤ.), η οποία ανατίθεται στο Νομικό Συμβούλιο του Κράτους (Ν.Σ.Κ.), σύμφωνα με τις διατάξεις του Οργανισμού του (ν. 4831/2021). Η ρύθμιση επιτρέπει τη θεσμική συνεργασία με το Ν.Σ.Κ., σύμφωνα με τον Οργανισμό του (ν. 4831/2021), που προβλέπει ρητά τη νομική υποστήριξη ανεξάρτητων αρχών. Συστήνεται Ειδικό Γραφείο του Ν.Σ.Κ. στην ΕΛΣΤΑΤ, περιγράφονται οι αρμοδιότητές του και προβλέπεται ο τρόπος στελέχωσής του. Περαιτέρω, ρυθμίζεται ο τρόπος εκπροσώπησης της ΕΛΣΤΑΤ στη μεταβατική περίοδο, έως την έναρξη λειτουργίας του Ειδικού Γραφείου. Συγκεκριμένα, ενόψει του σύντομου χαρακτήρα της μεταβατικής περιόδου, διατηρείται σε ισχύ η εξαιρετική ρύθμιση που ίσχυε μέχρι τώρα, δηλαδή η εκπροσώπηση από εξωτερικό δικηγόρο με πάγια αντιμισθία, ώστε να είναι δυνατή η συνέχιση της εκπροσώπησης της υπηρεσίας από τον υπηρετούντα δικηγόρο έως τη στελέχωση του Ειδικού Γραφείου. Τέλος, προβλέπεται ότι με την έναρξη λειτουργίας του Ειδικού Γραφείου λήγει οποιασδήποτε άλλη εκπροσώπηση της ΕΛ.ΣΤΑΤ. και προβλέπεται η

	υποχρέωση της υπηρεσίας να εκκαθαρίσει και καταβάλει κάθε σχετική οφειλόμενη δαπάνη.
Άρθρο 60 Ωρίμανση και διενέργεια διαδικασιών για την αξιοποίηση ακινήτων από την Ελληνική Εταιρεία Συμμετοχών και Περιουσίας Ανώνυμη Εταιρεία - Τροποποίηση υποπερ. γγ) περ. γ) παρ. 1 άρθρου 1 ν. 3986/2011	Με την παρούσα ρύθμιση προτείνεται να διευρυνθεί η δυνατότητα της Μονάδας Συμβάσεις Στρατηγικής Σημασίας να ωριμάζει, διενεργεί διαδικασίες αξιοποίησης ακινήτων που είτε ανήκουν κατά κυριότητα είτε έχει παραχωρηθεί η χρήση, διαχείριση, διοίκηση ή εκμετάλλευση σε φορείς Γενικής Κυβέρνησης και λοιπές θυγατρικές της ΕΕΣΥΠ.
Άρθρο 61 Παρακράτηση ποσοστού του τιμήματος για την κάλυψη διοικητικών δαπανών και λειτουργικών εξόδων - Τροποποίηση παρ. 14 άρθρου 2 ν. 3986/2011	Με την παρούσα ρύθμιση, προβλέπεται η απόδοση στην ΕΕΣΥΠ παρακρατημένου ποσού ένα τοις εκατό (1%) του τιμήματος που εισπράττει από τις συμβάσεις αυτές εκ μέρους του Ελληνικού Δημοσίου με σκοπό την κάλυψη των λειτουργικών εξόδων που πραγματοποιεί η τελευταία στο πλαίσιο της παρακολούθησης των συμβάσεων αξιοποίησης και της παροχής συνδρομής προς το Ελληνικό Δημόσιο, μέσω της παρακράτησης ποσού που αντιστοιχεί στο ένα τοις εκατό (1%) του τιμήματος που εισπράττει από τις συμβάσεις αυτές.
Άρθρο 62 Προσυμβατικός έλεγχος συμβάσεων του Αναπτυξιακού Προγράμματος Συμβάσεων Στρατηγικής Σημασίας με φορέα ωρίμανσης, διενέργειας διαγωνισμού και παρακολούθησης της εκτέλεσης, την Ελληνική Εταιρεία Συμμετοχών και Περιουσίας Ανώνυμη Εταιρεία - Ανάθεση στο Τεχνικό Επιμελητήριο Ελλάδας αρμοδιοτήτων διευθύνουσας υπηρεσίας σε συμβάσεις του Αναπτυξιακού Προγράμματος Συμβάσεων Στρατηγικής Σημασίας - Προσθήκη παρ. 4, 5, 6 και 7 στο άρθρο 130 του ν. 4799/2021	Με την παρούσα ρύθμιση και με σκοπό την ενίσχυση της διαφάνειας, προτείνεται να εισαχθεί στον ν. 4799/2021 η δυνατότητα υποβολής σε προδιαγωνιστικό έλεγχο του Ελεγκτικού Συνεδρίου συμβάσεων έργων, προμηθειών και υπηρεσιών (ήτοι, και σχεδίου διακήρυξης προ της δημοσίευσης) του Προγράμματος Στρατηγικών Συμβάσεων για τις οποίες η Μονάδα Συμβάσεων Στρατηγικής Σημασίας της Ελληνικής Εταιρείας Συμμετοχών και Περιουσίας Α.Ε. λειτουργεί ως φορέας ωρίμανσης, διενεργούσα αρχή και φορέας παρακολούθησης. Επιπλέον, παρέχεται η ευελιξία, με απόφαση του αρμόδιου εποπτεύοντος Υπουργείου ή του εκάστοτε αρμόδιου φορέα, να ορίζεται ως διευθύνουσα ή επιβλέπουσα υπηρεσία κατά τους ορισμούς του ν. 4412/2016 το Τεχνικό Επιμελητήριο Ελλάδας (Τ.Ε.Ε.). Επιπροσθέτως ρυθμίζονται οι αρμοδιότητες του τελευταίου και καθορίζεται η αμοιβή του για την άσκηση των ανωτέρω αρμοδιοτήτων, ενώ προβλέπεται η έκδοση απόφασης του Τ.Ε.Ε. για τη ρύθμιση των ειδικότερων θεμάτων λειτουργίας του μητρώου, ελέγχου προσόντων, διοικητικών προσφυγών, ευθύνης, εγγυήσεων αμεροληψίας,

	αποτροπής συγκρούσεων συμφερόντων και αμοιβής των μηχανικών.
Άρθρο 63 Μεταβίβαση κυριότητας κοινοτικών κλήρων Αλεξανδρούπολης στο Δημόσιο - Παραχώρηση δικαιώματος αξιοποίησης στην Ελληνική Εταιρεία Συμμετοχών και Περιουσίας	Με την παρ. 1 μεταβιβάζεται στο Δημόσιο η κυριότητα των ακινήτων με ΚΑΕΚ 110038001014/0/0 και 110036401001/0/0 που βρίσκονται στον Δήμο Αλεξανδρούπολης της Περιφερειακής Ενότητας Έβρου της Περιφέρειας Ανατολικής Μακεδονίας και Θράκης προς τον σκοπό ανάπτυξης επιχειρηματικού πάρκου/κόμβου συνδυασμένων μεταφορών στην Αλεξανδρούπολη. Τα εν λόγω ακίνητα περιήλθαν στην κυριότητα του Δήμου Αλεξανδρούπολης κατόπιν παραχώρησης από το Δημόσιο άνευ ανταλλάγματος ως κοινοτικός κλήρος για την κοινή χρήση των εγκατασταθέντων προσφύγων ή γηγενών προσφύγων και ακτημόνων, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 164 περί Κοινοτικών κλήρων του ήδη καταργηθέντος Αγροτικού Κώδικα του 1949 (Β.Δ. 29-10/1949, Α΄ 342) και δυνάμει της υπ' αρ. 48441/20.12.1965 Απόφασης του Νομάρχη Έβρου, χωρίς οποιοδήποτε δικαίωμα του Δήμου Αλεξανδρούπολης να τα εκποιήσει ή να μεταβιβάσει την κυριότητά τους. Με την παρ. 2 το δικαίωμα διαχείρισης, χρήσης και εκμετάλλευσης των ακινήτων της παρ. 1 περιέρχεται άνευ ανταλλάγματος στην Ελληνική Εταιρεία Συμμετοχών και Περιουσίας Α.Ε., προς τον σκοπό ανάπτυξης επιχειρηματικού πάρκου/κόμβου συνδυασμένων μεταφορών στην Αλεξανδρούπολη, εξαιρουμένων περιοχών NATURA και λαμβάνοντας υπόψη την ανάγκη περιβαλλοντικής προστασίας τους, ενώ με την παρ. 3 επιβεβαιώνεται η αρχή της χρονικής προτεραιότητας (prior es tempore potior iure) ώστε να μην θίγονται προγενέστερα εμπράγματα δικαιώματα τρίτων και ειδικότερα δουλείες διελεύσεως αγωγών φυσικού αερίου για το Ανεξάρτητο Σύστημα Φυσικού Αερίου (ΑΣΦΑ) Αλεξανδρούπολης, δυνάμει της διάταξης της παρ. 1 του άρθρου 45 του ν. 4722/2014 (Α΄ 156).
Άρθρο 64 Φορολογική μεταχείριση απωλειών νερού - Προσθήκη παρ. 4Α στο άρθρο 9 του Κώδικα Φόρου Προστιθέμενης Αξίας	Με την αξιολογούμενη ρύθμιση επιβεβαιώνεται ότι οι ποσότητες νερού, οι οποίες χάνονται κατά τη διαδικασία υδροληψίας, επεξεργασίας, μεταφοράς ή διανομής, λόγω τεχνικών, φυσικών ή λειτουργικών αιτιών, δεν δημιουργούν σχετική φορολογική υποχρέωση για τις εταιρείες ύδρευσης.
Άρθρο 65	Με την προτεινόμενη διάταξη υιοθετείται ρύθμιση περί εξαίρεσης των έργων της Εταιρείας Υδρεύσεως

Φόρος Προστιθέμενης Αξίας στα έργα με αναθέτουσα αρχή την Εταιρεία Υδρεύσεως και Αποχετεύσεως Πρωτευούσης Ανώνυμη Εταιρεία και την Εταιρεία Υδρεύσεως και Αποχετεύσεως Θεσσαλονίκης Ανώνυμη Εταιρεία – Τροποποίηση παρ. 4 άρθρου 45 Κώδικα Φόρου Προστιθέμενης Αξίας	και Αποχετεύσεως Πρωτευούσης Ανώνυμη Εταιρεία (ΕΥΔΑΠ ΑΕ) και της Εταιρείας Υδρεύσεως και Αποχετεύσεως Θεσσαλονίκης Ανώνυμη Εταιρεία (ΕΥΑΘ ΑΕ) από τον μηχανισμό αντιστροφής του ΦΠΑ, ώστε να υποστηριχθεί η ανάπτυξη ανταγωνισμού κατά την ανάθεση των έργων και να ευνοηθεί η απορρόφηση των κονδυλίων των συμβάσεων που θα συναφθούν με την κατάργηση ενός παράγοντα επιδείνωσης της χρηματοοικονομικής ρευστότητας των αναδόχων, εφόσον δεν δικαιολογείται η διατήρησή του από την ανάγκη αντιμετώπισης προβλήματος εύρυθμης λειτουργίας του Κυρίου του Έργου ως προς την εξυπηρέτηση των συμβατικών του υποχρεώσεων.
Άρθρο 66 Ειδικό αφορολόγητο αποθεματικό της Εταιρείας Υδρεύσεως και Αποχετεύσεως Πρωτευούσης Ανώνυμη Εταιρεία - Προσθήκη παρ. 9Α στο άρθρο 1 του ν. 2744/1999	Με την προτεινόμενη ρύθμιση δίδεται η δυνατότητα στη Γενική Συνέλευση των μετόχων να αποφασίσει την αξιοποίηση του αποθεματικού της ΕΥΔΑΠ ενισχύοντας έτσι τα ίδια κεφάλαιά της με σκοπό τη δημιουργία ευνοϊκών προϋποθέσεων για την περαιτέρω ανάπτυξή της. Περαιτέρω, καθορίζεται ότι με την επιβολή του φόρου εισοδήματος 5% εξαντλείται η φορολογική υποχρέωση, χωρίς να υφίσταται κάποια άλλη επιβάρυνση στο επίπεδο της εταιρείας αλλά και στο επίπεδο των μετόχων, με αποτέλεσμα να ενισχύεται το επενδυτικό προφίλ της εταιρείας.
Άρθρο 67 Δικαστική επίλυση διαφορών που προκύπτουν κατά την εκτέλεση συμβάσεων που αναθέτουν η Εταιρεία Ύδρευσης και Αποχέτευσης Πρωτεύουσας και η Εταιρεία Ύδρευσης και Αποχέτευσης Θεσσαλονίκης - Προσθήκη άρθρου 27Α στον ν. 5037/2023	Με την προτεινόμενη ρύθμιση κρίνεται αναγκαία η νομοθετική ρύθμιση του δικονομικού πλαισίου επίλυσης των διαφορών που προκύπτουν κατά το στάδιο εκτέλεσης των πάσης φύσεως συμβάσεων που αναθέτουν η ΕΥΔΑΠ και η ΕΥΑΘ στο πλαίσιο του δικαίου των δημοσίων συμβάσεων και ιδίως η θέσπιση της δικαιοδοσίας των διοικητικών δικαστηρίων, όπως άλλωστε ισχύει για τις συμβάσεις που αναθέτουν οι αναθέτουσες αρχές και οι αναθέτοντες φορείς που δεν έχουν εξαιρεθεί από τις δικονομικού περιεχομένου διατάξεις του ν. 4412/2016. Η εγκαθίδρυση της δικαιοδοσίας των διοικητικών δικαστηρίων και για αυτές τις διαφορές, σε υπό εκτέλεση ή μελλοντικές συμβάσεις, εξυπηρετεί την ενιαία εφαρμογή της ως άνω νομοθεσίας καθώς και την παραγωγή ενιαίας νομολογίας στο πεδίο των δημοσίων συμβάσεων και την αποφυγή έκδοσης αντιφατικών αποφάσεων μεταξύ δικαστηρίων διαφορετικής δικαιοδοσίας.

Άρθρο 68 Πλήρωση θέσεων Γενικών Διευθυντών και Διευθυντών της εταιρείας Υδρεύσεως και Αποχετεύσεως Πρωτευούσης και της Εταιρείας Ύδρευσης και Αποχέτευσης Θεσσαλονίκης	Η προτεινόμενη ρύθμιση αποσκοπεί στον εκσυγχρονισμό και την ενίσχυση της αποτελεσματικότητας του διοικητικού μοντέλου της ΕΥΔΑΠ και της ΕΥΑΘ μέσω της θέσπισης ενός διαφανούς και αξιοκρατικού πλαισίου για την επιλογή στελεχών υψηλής ευθύνης. Με την πρόβλεψη δημόσιας προκήρυξης για την πλήρωση θέσεων Γενικών Διευθυντών διασφαλίζεται η προσέλκυση καταρτισμένων υποψηφίων τόσο από το εσωτερικό της εταιρείας όσο και από την ευρύτερη αγορά εργασίας, ενισχύοντας τον ανταγωνισμό και την ποιότητα της διοίκησης. Σημειώνεται ότι σύμφωνα με τη διάταξη του άρθρου 21 του ισχύοντος Καταστατικού της ΕΥΔΑΠ, υπάρχει ήδη η δυνατότητα επιλογής Γενικών Διευθυντών εκτός του προσωπικού της εταιρείας με σύναψη ειδικής σύμβασης. Με την ίδια διαδικασία μπορεί να καλύπτεται και μέρος των θέσεων Διευθυντών στις εταιρείες Ε.ΥΔ.Α.Π. και Ε.Υ.Α.Θ., έως ποσοστό 20% του συνόλου των προβλεπόμενων θέσεων.
Άρθρο 69 Μετάταξη προσωπικού της Εταιρείας Υδρεύσεως και Αποχετεύσεως Πρωτευούσης - Αντικατάσταση παρ. 13 άρθρου 21 ν. 1068/1980	Με την προτεινόμενη ρύθμιση εισάγεται η δυνατότητα μετάταξης του προσωπικού της Εταιρείας Υδρεύσεως και Αποχετεύσεως Πρωτευούσης (Ε.ΥΔ.ΑΠ. Α.Ε.) στην Εταιρεία Υδρεύσεως και Αποχετεύσεως Θεσσαλονίκης (Ε.Υ.Α.Θ. Α.Ε.) για την κάλυψη των υπηρεσιακών αναγκών της τελευταίας. Η δυνατότητα αμφίδρομης μετάταξης προσωπικού μεταξύ Ε.ΥΔ.Α.Π. Α.Ε. και Ε.Υ.Α.Θ. Α.Ε. ενισχύει την αξιοποίηση της εξειδικευμένης τεχνογνωσίας στον τομέα της ύδρευσης και αποχέτευσης, επιτρέποντας τη μεταφορά εμπειρίας και βέλτιστων πρακτικών μεταξύ των δύο φορέων. Δεδομένου ότι οι δύο εταιρείες διέπονται από το ίδιο, εν πολλοίς, νομικό και λειτουργικό καθεστώς και αντιμετωπίζουν αντίστοιχες τεχνικές και οργανωτικές συνθήκες, η ρύθμιση συμβάλλει στη βελτίωση της αποτελεσματικότητας και της συνοχής των παρεχόμενων υπηρεσιών.
Άρθρο 70 Μετάταξη προσωπικού της Εταιρείας Υδρεύσεως και Αποχετεύσεως Θεσσαλονίκης - Προσθήκη παρ. 5 στο άρθρο 19 του ν. 2937/2001	Με την αξιολογούμενη ρύθμιση προβλέπονται μετατάξεις του προσωπικού της ΕΥΑΘ ΑΕ στην Ε.ΥΔ.ΑΠ. Α.Ε. για την κάλυψη των υπηρεσιακών αναγκών της τελευταίας. Η δυνατότητα αμφίδρομης μετάταξης προσωπικού μεταξύ Ε.ΥΔ.Α.Π. Α.Ε. και Ε.Υ.Α.Θ. Α.Ε. ενισχύει την αξιοποίηση της εξειδικευμένης τεχνογνωσίας στον τομέα της

	ύδρευσης και αποχέτευσης, επιτρέποντας τη μεταφορά εμπειρίας και βέλτιστων πρακτικών μεταξύ των δύο φορέων. Δεδομένου ότι οι δύο εταιρείες διέπονται από το ίδιο, εν πολλοίς, νομικό και λειτουργικό καθεστώς και αντιμετωπίζουν αντίστοιχες τεχνικές και οργανωτικές συνθήκες, η ρύθμιση συμβάλλει στη βελτίωση της αποτελεσματικότητας και της συνοχής των παρεχόμενων υπηρεσιών.
Άρθρο 71 Ρυθμίσεις για το προσωπικό των εταιρειών με την επωνυμία «Εταιρεία Υδρεύσεως και Αποχετεύσεως Πρωτευούσης Ανώνυμη Εταιρεία» και «Εταιρεία Υδρεύσεως και Αποχετεύσεως Θεσσαλονίκης Ανώνυμη Εταιρεία»	Με την αξιολογούμενη ρύθμιση θεσπίζονται ρυθμίσεις που αφορούν στη διαδικασία πρόσληψης προσωπικού αορίστου και ορισμένου χρόνου στην Ε.ΥΔ.Α.Π. ΑΕ και της Ε.Υ.Α.Θ. ΑΕ. Η προτεινόμενη ρύθμιση εκσυγχρονίζει και εξορθολογίζει το πλαίσιο προσλήψεων στην Ε.ΥΔ.Α.Π. Α.Ε. και την Ε.Υ.Α.Θ. Α.Ε., διασφαλίζοντας ταυτόχρονα ευελιξία στη στελέχωση και υψηλά επίπεδα διαφάνειας και αξιοκρατίας, μέσω των διαγωνιστικών διαδικασιών. Με τον τρόπο αυτό, ενισχύεται η επιχειρησιακή ικανότητα των εταιρειών ύδρευσης να ανταποκρίνονται έγκαιρα και αποτελεσματικά στις αυξημένες και μεταβαλλόμενες ανάγκες παροχής υπηρεσιών. Παράλληλα, διασφαλίζεται η ομοιόμορφη εφαρμογή κανόνων επιλογής προσωπικού με εποπτεία του Α.Σ.Ε.Π., που ενισχύει την εμπιστοσύνη στο σύστημα προσλήψεων και την ποιότητα του ανθρώπινου δυναμικού, η δε έγκριση της Ρ.Α.Α.Ε.Υ. ενισχύει τη διαφάνεια και τη συμμόρφωση των εταιρειών με το ρυθμιστικό πλαίσιο των υπηρεσιών ύδατος. Το προτεινόμενο πλαίσιο είναι αντίστοιχο με τις ρυθμίσεις που τίθενται στους ν. 4643/2019 (Α' 193), 4819/2021 (Α' 129) και 5131/2024 (Α' 128) και στοχεύουν στην κάλυψη υφιστάμενων και μελλοντικών αναγκών σε ανθρώπινο δυναμικό.
Άρθρο 72 Αναπροσαρμογή συντελεστών ειδικής εισφοράς του ν. 29/1975	Η προτεινόμενη ρύθμιση προβλέπει την ετήσια, για την πενταετία 2026–2030, αναπροσαρμογή κατά τέσσερα τοις εκατό (4%) των συντελεστών της ειδικής εισφοράς του άρθρου 1 του ν. 29/1975, που αφορά πλοία ελληνικών συμφερόντων με ξένη σημαία τα οποία είναι συμβεβλημένα με το Ναυτικό Απομαχικό Ταμείο (Ν.Α.Τ.). Η εν λόγω ρύθμιση εντάσσεται στο πλαίσιο διαδοχικών νομοθετικών παρεμβάσεων που εφαρμόζονται ανά πενταετία από το 1996 έως σήμερα, και συγκεκριμένα των ν. 1967/1991 (Α' 149),

	ν. 2386/1996 (Α' 43), ν. 2873/2000 (Α' 285), ν. 3427/2005 (Α' 312), ν. 3943/2011 (Α' 66), ν. 4336/2015 (Α' 94) και ν. 4808/2021 (Α΄ 101), οι οποίοι συνιστούν τις προηγούμενες ρυθμίσεις του ίδιου ζητήματος.
Άρθρο 73 Αναπροσαρμογή συντελεστών φόρου και εισφοράς πλοίων πρώτης κατηγορίας του ν. 27/1975	Η προτεινόμενη ρύθμιση προβλέπει την ετήσια, για την πενταετία 2026–2030, αναπροσαρμογή κατά τέσσερα τοις εκατό (4%) των συντελεστών του φόρου της παρ. 1 του άρθρου 6 του ν. 27/1975 και της εισφοράς της παρ. 1 του άρθρου 10 του ν. 27/1975 των πλοίων πρώτης κατηγορίας του νόμου αυτού, που είναι νηολογημένα με ελληνική σημαία. Η εν λόγω ρύθμιση εντάσσεται στο πλαίσιο διαδοχικών νομοθετικών παρεμβάσεων που εφαρμόζονται ανά πενταετία από το 1996 έως σήμερα, και συγκεκριμένα των ν. 1967/1991 (Α' 149), ν. 2386/1996 (Α' 43), ν. 2873/2000 (Α' 285), ν. 3427/2005 (Α' 312), ν. 3943/2011 (Α' 66), ν. 4336/2015 (Α' 94) και ν. 4808/2021 (Α΄ 101), οι οποίοι συνιστούν τις προηγούμενες ρυθμίσεις του ίδιου ζητήματος.
Άρθρο 74 Απαλλαγές και μειώσεις φόρου πλοίων δεύτερης κατηγορίας - Τροποποίηση παρ. 3, προσθήκη παρ. 4 στο άρθρο 12 και αντικατάσταση του άρθρου 13 του ν. 27/1975	Με τον τρόπο αυτό εξομοιώνεται αφενός η φορολογική μεταχείριση μεταξύ των πλοίων δεύτερης κατηγορίας με ελληνική σημαία και των πλοίων δεύτερης κατηγορίας που φέρουν σημαία της Ε.Ε. ή του Ε.Ο.Χ., επεκτείνοντας τις προβλεπόμενες απαλλαγές και μειώσεις από τον φόρο πλοίων και στα τελευταία και αφετέρου επιτυγχάνεται η συμμόρφωση της Ελλάδας με την υπό στοιχεία C(2024)7837final/6.11.2024 σύσταση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής.
Άρθρο 75 Απαλλαγές επί ειδών προοριζόμενων για εφοδιασμό πλοίων - Τροποποίηση περ. θ) παρ. 2 άρθρου 36 Εθνικού Τελωνειακού Κώδικα	Με την αξιολογούμενη διάταξη θεσπίζεται απαλλαγή σε επιβατηγά πλοία που εκτελούν κρουαζιέρες, ανεξαρτήτως σημαίας (τρίτης χώρας, ελληνικής ή ενωσιακής) και ανεξαρτήτως διαδρομής ή λιμένα εφοδιασμού. Ωστόσο για τα τροφοεφόδια, έτοιμα προς κατανάλωση αλκοολούχα ποτά του άρθρου 79, βιομηχανοποιημένα καπνά του άρθρου 96, τα προϊόντα του άρθρου 50, καθώς και λοιπά είδη προς κατανάλωση επί του πλοίου (περ. α' της πα. 1 του άρθρου 36 του ν. 5222/2025) η απαλλαγή ισχύει μόνο εφόσον το ταξίδι περιλαμβάνει τουλάχιστον έναν προορισμό σε τρίτη χώρα.
Άρθρο 76 Αίτηση για παραχώρηση χρήσης υφισταμένων	Με την προτεινόμενη ρύθμιση παρέχεται η δυνατότητα παραχώρησης χρήσης για υφιστάμενα έργα σε αιγιαλό, παραλία, όχθη, παρόχθια ζώνη,

κατασκευών χρησιμοποιούμενων άνευ αδείας ή καθ' υπέρβαση αυτής από καρνάγιο ή ταρσανά	υδάτινο στοιχείο, πυθμένα και υπέδαφος του βυθού θάλασσας, λιμνοθάλασσας, λίμνης και κοίτης πλεύσιμου ποταμού που έχουν κατασκευαστεί έως τις 28.7.2011, άνευ αδείας ή καθ' υπέρβαση αυτής και χρησιμοποιούνται αποκλειστικά από καρνάγια ή ταρσανάδες, κατόπιν αίτησης στην αρμόδια Κτηματική Υπηρεσία εντός ενός (1) έτους από τη δημοσίευση του παρόντος. Παρέχεται η δυνατότητα με την υποβολή αίτησης προσωρινής παραχώρησης χρήσης, κατά τη διάρκεια της οποίας αναστέλλονται επιβληθείσες χρηματικές κυρώσεις και ποινικές διώξεις που σχετίζονται με παράβαση των όρων παραχώρησης. Παρέχεται η δυνατότητα υποβολής των απαραίτητων δικαιολογητικών (γνωμοδοτήσεις, μελέτες, εγκρίσεις αρμοδίων αρχών) εντός έτους από την υποβολή της ως άνω αίτησης. Επιπλέον, τροποποιείται η περ. ιη) του άρθρου 3 ν. 5092/2024 αναφορικά με τον ορισμό του «καρνάγιου ή ταρσανά» και διευρύνεται το πεδίο εφαρμογής της, ώστε στον ίδιο χώρο να ανελκύονται, καθελκύονται, επισκευάζονται, συντηρούνται και επιθεωρούνται στην ξηρά όλα τα μικρά σκάφη, ανεξάρτητα από το υλικό κατασκευής τους, όχι μόνο τα ξύλινα.
Άρθρο 77 Τρόπος εξόφλησης συναλλαγών πώλησης αγαθών ή παροχής υπηρεσιών σε ιδιώτες – Τροποποίηση παρ. 3 και αντικατάσταση παρ. 6 άρθρου 20 ν. 3842/2010	Με τις προτεινόμενες ρυθμίσεις επιδιώκεται η σαφήνεια της ρύθμισης με την αναδιατύπωση της παρ. 3 του άρθρου 20 του ν. 3842/2010, ώστε να προκύπτει από τη γραμματική διατύπωση ότι αυτή αφορά σε όλες τις συναλλαγές που υπερβαίνουν το ποσό των πεντακοσίων (500) ευρώ, και όχι μόνο σε αυτές για τις οποίες εκδόθηκε σχετικό παραστατικό, και να μην καταλείπεται αμφιβολία για την υποχρέωση των μερών να διενεργούν τις πληρωμές των συναλλαγών αυτών με ηλεκτρονικά μέσα. Με τον τρόπο αυτό, επιδιώκεται η διευκόλυνση της φορολογικής παρακολούθησης και του ελέγχου των λιανικών συναλλαγών, οι οποίες εξοφλούνται με μετρητά αποσκοπώντας στη διασταύρωση των δηλούμενων εσόδων των επιχειρήσεων με τις πραγματικές εισπράξεις, καθώς και στη δυνατότητα ψηφιακής ανίχνευσης των συναλλαγών, με σκοπό την αποτροπή έκδοσης ανακριβών, ως προς την αξία, φορολογικών στοιχείων για τις συναλλαγές με ιδιώτες. Επίσης επιδιώκεται, μέσω εισαγωγής νομοθετικής εξουσιοδότησης στην παρ. 6, η ρύθμιση κατά το δυνατόν, ειδικότερων περιπτώσεων

	συναλλαγών με ιδιώτες, προκειμένου να μην παρεμποδίζονται κατηγορίες πολιτών, που για αντικειμενικούς λόγους δεν είναι δυνατή η από μέρους τους απευθείας εξόφληση των συναλλαγών με τη χρήση μέσων πληρωμής με κάρτα ή άλλου ηλεκτρονικού μέσου πληρωμής, και ως εκ τούτου να μην προκαλείται δυσλειτουργία στην αγορά ή απώλεια τζίρου χωρίς πρόθεση διάπραξης φοροδιαφυγής.
Άρθρο 78 Παράταση εξαίρεσης των παρόχων περιεχομένου περιφερειακής εμβέλειας επίγειας ψηφιακής τηλεόρασης από τον ειδικό φόρο τηλεοπτικών διαφημίσεων - Τροποποίηση άρθρου 37 ν. 5178/2025	Με την προτεινόμενη ρύθμιση επιδιώκεται η μείωση της επιβάρυνσης των διαφημιζόμενων επιχειρήσεων από τον ειδικό φόρο τηλεοπτικών διαφημίσεων που εισπράττεται από τους τηλεοπτικούς σταθμούς περιφερειακής εμβέλειας επίγειας ψηφιακής τηλεόρασης.
Άρθρο 79 Κρατική επιχορήγηση τοπικών περιφερειακών τηλεοπτικών σταθμών	Με την προτεινόμενη διάταξη θεσπίζεται η δυνατότητα παροχής οικονομικής ενίσχυσης στους περιφερειακούς τηλεοπτικούς σταθμούς (ΠΤΣ), με σκοπό τη διασφάλιση της συνέχισης του κρίσιμου ρόλου τους στην ενημέρωση των πολιτών. Πρόκειται για επιχειρήσεις με περιορισμένη οικονομική επιφάνεια και έντονο κοινωφελή χαρακτήρα, που συμβάλλουν στην κοινωνική συνοχή, στη διατήρηση της τοπικής πολιτιστικής ταυτότητας και στη δυνατότητα των πολιτών να ασκούν δημόσιο έλεγχο και κριτική σε ζητήματα που αφορούν άμεσα την τοπική κοινωνία. Στόχος είναι η ενδυνάμωση των τοπικών κοινωνιών και η προαγωγή της πρόσβασης σε έγκυρη και πολυφωνική ενημέρωση (τοπικού και εθνικού ενδιαφέροντος), καθώς και σε υψηλού επιπέδου τηλεοπτικές υπηρεσίες σε κάθε περιοχή της χώρας. Οι περιφερειακοί τηλεοπτικοί σταθμοί επιτελούν ουσιώδη λειτουργία ως φορείς ενημέρωσης, πολιτισμού και συμμετοχικού διαλόγου, αλλά και ψυχαγωγίας και επιμόρφωσης στις περιφέρειες της χώρας. Παράλληλα, η ρύθμιση υπηρετεί τον σκοπό της διασφάλισης της συνοχής των τοπικών κοινωνιών και της ενίσχυσης των τοπικών οικονομιών μέσω της στήριξης του περιφερειακού ενημερωτικού ιστού. Η ενίσχυση αυτή δεν νοθεύει ούτε στρεβλώνει τον ανταγωνισμό, καθώς, αφενός, χορηγείται υπό τις

	προϋποθέσεις του Κανονισμού (ΕΕ) 2023/2831 (de minimis) και, αφετέρου, αφορά στο σύνολο των σταθμών περιφερειακής εμβέλειας, οι οποίοι αντιμετωπίζονται καθολικά και ισότιμα και επιτελούν κυρίως ρόλο τοπικής και περιφερειακής ενημέρωσης. Κατ' εξαίρεση, παρέχεται η δυνατότητα ενίσχυσης συγκεκριμένου περιφερειακού τηλεοπτικού σταθμού, κατόπιν εμπεριστατωμένης τεκμηρίωσης, ιδίως ως προς το μεταδιδόμενο περιεχόμενο και την έλλειψη επενδυτικού ενδιαφέροντος για αντίστοιχη δραστηριότητα, εφόσον ο σταθμός αυτός τεκμηριώνεται ότι έχει τοπικό αντίκτυπο, κατά τα αναφερόμενα στις παρ. 196-198 στην Ανακοίνωση της ΕΕ (2016/C 262/01).
Άρθρο 80 Φορολόγηση δικαιούχων του Επενδυτικού Λογαριασμού Κάλυψης Στεγαστικών Παροχών της πρώην εταιρείας «Ταχυδρομικό Ταμιευτήριο Ελλάδος Ανώνυμη Τραπεζική Εταιρεία»	Με την προτεινόμενη ρύθμιση επιχειρείται η επίλυση του ζητήματος που ανέκυψε, κατά τη φορολόγηση της ωφέλειας που αναλογούσε στους δικαιούχους, μετά την πρόωρη λήξη λόγω ανάκλησης της άδειας λειτουργίας του Ταχυδρομικού Ταμιευτηρίου, του «Επενδυτικού Λογαριασμού Κάλυψης Στεγαστικών Παροχών», που είχε συσταθεί για την ταχύτερη εξυπηρέτηση της αποπληρωμής των κάθε είδους στεγαστικών δανείων, που είχαν χορηγηθεί από το Ταχυδρομικό Ταμιευτήριο σε υπαλλήλους του και στους συζύγους τους, καθώς και σε συνταξιοδοτηθέντες υπαλλήλους του. Η ρύθμιση αυτή εκτείνεται και σε υποθέσεις που εκκρεμούν ενώπιον των δικαστηρίων, υπό την προϋπόθεση ότι ο δικαιούχος θα παραιτηθεί από το ένδικο βοήθημα ή μέσο που έχει ασκήσει. Παράλληλα, το πεδίο εφαρμογής της καταλαμβάνει τόσο περιπτώσεις που έχουν ήδη κριθεί με απορριπτικές τελεσίδικες αποφάσεις όσο και εκείνες στις οποίες έχουν εκδοθεί δικαστικές αποφάσεις με διαφορετική κρίση ως προς τον τρόπο φορολόγησης των σχετικών ποσών. Πρόκειται για δικαστικές αποφάσεις που έχουν μεν κρίνει ότι τα ποσά αυτά συνιστούν εισόδημα από κινητές αξίες, φορολογούμενο όμως βάσει του άρθρου 25 (και όχι του άρθρου 12) του ν. 2238/1994.Περαιτέρω, προβλέπεται ότι οι δικαιούχοι των ποσών της παραγράφου 1 έχουν τη δυνατότητα να υποβάλουν τροποποιητικές δηλώσεις φόρου εισοδήματος, χωρίς την επιβολή προστίμων ή λοιπών κυρώσεων που προβλέπονται είτε από τον ισχύοντα Κώδικα Φορολογικής Διαδικασίας (ν. 5104/2024) είτε

	από προγενέστερες, συναφείς διατάξεις που ρύθμιζαν το ίδιο ζήτημα (ν. 4987/2022, 4174/2013 και 2523/1997). Επιπροσθέτως, δίνεται η δυνατότητα στους δικαιούχους των ποσών της παραγράφου 1 να υποβάλουν τροποποιητικές δηλώσεις φόρου εισοδήματος μέχρι και την τελευταία ημέρα του δεύτερου μήνα μετά την έναρξη ισχύος του παρόντος, χωρίς την επιβολή κυρώσεων που προβλέπονται είτε από τον ισχύοντα Κώδικα Φορολογικής Διαδικασίας (ν. 5104/2024) είτε από προγενέστερες, συναφείς διατάξεις που ρύθμιζαν το ίδιο ζήτημα (ν. 4987/22, 4174/2013 και 2523/1997). Τέλος, ορίζεται ότι τυχόν ποσά που έχουν ήδη καταβληθεί ή παρακρατηθεί πέραν εκείνων που προκύπτουν κατόπιν της νέας εκκαθάρισης επιστρέφονται στους δικαιούχους, ακόμη και κατά παρέκκλιση των ισχυουσών ρυθμίσεων περί παραγραφής της αξίωσης για επιστροφή αχρεωστήτως καταβληθέντων φόρων.
Άρθρο 81 Μεταχείριση των εκπτώσεων λόγω κύκλου εργασιών	Με την παρούσα διάταξη ρυθμίζεται η μεταχείριση των εκπτώσεων λόγω κύκλου εργασιών που χορηγήθηκαν πριν από την αντικατάσταση της περ. α΄ της παρ. 5 του άρθρου 19 του προϊσχύοντος Κώδικα Φ.Π.Α. (ν. 2859/2000) με το άρθρο 31 του ν. 5024/2023. Υπό το προϊσχύσαν καθεστώς, η αναγνώριση των εκπτώσεων αυτών συνδεόταν με την τήρηση της τυπικής προϋπόθεσης της προηγούμενης γνωστοποίησης των παρεχόμενων ποσοστών εκπτώσεων στην αρμόδια Δ.Ο.Υ. του πωλητή ή του παρέχοντος τις υπηρεσίες, τουλάχιστον τέσσερις (4) μήνες πριν από την πραγματοποίησή τους, η μη τήρηση της οποίας οδηγούσε στη μη αναγνώρισή τους για σκοπούς προσδιορισμού της φορολογητέας αξίας και έκπτωσης του αναλογούντος Φ.Π.Α. Με το άρθρο 31 του ν. 5024/2023 η ανωτέρω τυπική προϋπόθεση απαλείφθηκε, χωρίς ωστόσο να ρυθμιστεί ειδικώς η μεταχείριση υποθέσεων που αφορούν προγενέστερες φορολογικές περιόδους και εξακολουθούν να εκκρεμούν. Με την παρούσα διάταξη αντιμετωπίζεται το ζήτημα αυτό, με γνώμονα ότι η μη τήρηση τυπικής υποχρέωσης δεν μπορεί, αυτή καθαυτή, να αναιρεί ουσιαστικό δικαίωμα μείωσης της φορολογητέας αξίας, εφόσον αποδεικνύονται η πραγματική χορήγηση των

	εκπτώσεων και η συνδρομή των ουσιαστικών προϋποθέσεων, όπως επιβεβαιώνεται και από την απόφαση ΣτΕ 1188/2023. Η ρύθμιση καταλαμβάνει υποθέσεις για τις οποίες δεν έχει εκδοθεί οριστική πράξη διορθωτικού προσδιορισμού φόρου, καθώς και υποθέσεις που εκκρεμούν ενώπιον της Διεύθυνσης Επίλυσης Διαφορών ή των αρμόδιων διοικητικών δικαστηρίων, διασφαλίζοντας την επιβολή του Φ.Π.Α. επί της πραγματικής φορολογητέας βάσης και την ενιαία εφαρμογή της φορολογικής νομοθεσίας.
Άρθρο 82 Τρόπος υπολογισμού ακαθάριστου ισοδύναμου επιχορήγησης σε περιπτώσεις ανάκτησης ενίσχυσης ως επιδότησης επιτοκίου – Τροποποίηση παρ. 5 άρθρου 220 ν. 5193/2025	Με την προτεινόμενη διάταξη ρυθμίζονται αφενός οι συνέπειες της μη προσκόμισης ή της προσκόμισης ελλιπών στοιχείων αφετέρου της αδυναμίας του λήπτη να προσκομίσει στοιχεία λόγω παλαιότητας του κεφαλαιοποιημένου δανείου.
Άρθρο 83 Μη υπολογισμός της ενίσχυσης που λαμβάνουν φυσικά ή νομικά πρόσωπα ή νομικές οντότητες, στο πλαίσιο του Μέτρου 23, για το όριο των επιδοτήσεων της παρ. 1 του άρθρου 48 του Κώδικα Φόρου Προστιθέμενης Αξίας - Τροποποίηση άρθρου 60 ν. 5255/2025	Το ζήτημα που αντιμετωπίζει η αξιολογούμενη ρύθμιση είναι η μη προσμέτρηση της ενίσχυσης του Μέτρου 23, που έλαβαν οι αγρότες που έχουν πληγεί από φυσικές καταστροφές, στο όριο των επιδοτήσεων της παρ. 1 του άρθρου 48 του Κώδικα Φ.Π.Α. (ν. 5144/2024, προκειμένου να μην υπερβούν οι δικαιούχοι επιδοτήσεων το όριο των πέντε χιλιάδων (5.000) ευρώ και να μην απαιτείται, εξ αυτού και μόνο του λόγου, να υπαχθούν οι αγρότες του ειδικού καθεστώτος (μη υπόχρεοι σε ενημέρωση βιβλίων) στο κανονικό καθεστώς ΦΠΑ και κατ' επέκταση στην υποχρεωτική τήρηση και ενημέρωση βιβλίων και στοιχείων. Λαμβάνεται επίσης μέριμνα και για τους υπόχρεους που έσπευσαν και εντάχθηκαν ήδη στο κανονικό καθεστώς, να μπορούν να επιστρέψουν στο ειδικό καθεστώς, με δήλωση μεταβολών που υποβάλλεται εμπρόθεσμα. Τυχόν πρόστιμα που επιβλήθηκαν για εκπρόθεσμη υποβολή δήλωσης μεταβολών για ένταξη στο κανονικό καθεστώς, δεν οφείλονται και εφόσον έχουν καταβληθεί επιστρέφονται.
Άρθρο 84 Ορισμός αρμόδιας αρχής ως εξουσιοδοτημένου αντιπροσώπου της Ελλάδας για τους σκοπούς εφαρμογής	Με την αξιολογούμενη ρύθμιση τροποποιείται το άρθρο δεύτερο του ν. 4153/2013 (Α' 116), με σκοπό την απλούστευση της διαδικασίας που προβλέπεται στην υφιστάμενη διάταξη και τη θέσπιση εξουσιοδότησης προς την Ανεξάρτητη Αρχή Δημοσίων

της Σύμβασης του Συμβουλίου της Ευρώπης και του Οργανισμού Οικονομικής Συνεργασίας και Ανάπτυξης σχετικά με την αμοιβαία διοικητική συνδρομή σε φορολογικά θέματα και του Πρωτοκόλλου Τροποποίησης αυτής - Αντικατάσταση άρθρου δεύτερου ν. 4153/2013	Εσόδων (Α.Α.Δ.Ε.), για τη ρύθμιση θεμάτων που εμπίπτουν στην αρμοδιότητά της και αφορούν την εφαρμογή της αμοιβαίας διοικητικής συνδρομής σε φορολογικά θέματα. Επιπροσθέτως, διατηρείται η εξουσιοδότηση προς τον Υπουργό Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών και τον Υπουργό Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης για τον καθορισμό της αρμόδιας αρχής που ενεργεί ως εξουσιοδοτημένος αντιπρόσωπος για την αμοιβαία διοικητική συνδρομή σχετικά με τις υποχρεωτικές εισφορές κοινωνικής ασφάλισης της υποπερ. ii της περ. β' της παρ. 1 του άρθρου 2 της Σύμβασης του Συμβουλίου της Ευρώπης και του Οργανισμού Οικονομικής Συνεργασίας και Ανάπτυξης σχετικά με την αμοιβαία διοικητική συνδρομή σε φορολογικά θέματα, καθώς και για τη ρύθμιση κάθε ειδικότερου θέματος σχετικά με αυτή τη συνδρομή.
Άρθρο 85 Εκούσια εισφορά στο έργο διεθνών οργανισμών ή διεθνών οντοτήτων από το Ελληνικό Δημόσιο - Τροποποίηση άρθρου 1 ν.δ. 932/1971	Η αξιολογούμενη ρύθμιση επιδιώκει τον εκσυγχρονισμό και τη διεύρυνση του ισχύοντος θεσμικού πλαισίου που διέπει τις εκούσιες συνεισφορές του Ελληνικού Δημοσίου σε διεθνείς οργανισμούς, ώστε αυτό να ανταποκρίνεται στις σύγχρονες μορφές διεθνούς συνεργασίας. Ειδικότερα, με την προτεινόμενη τροποποίηση επεκτείνεται το πεδίο εφαρμογής του ν.δ. 932/1971, ώστε να καθίσταται δυνατή η οικονομική ενίσχυση όχι μόνο διεθνών οργανισμών και των οργάνων τους, αλλά και διεθνών οντοτήτων, ιδίως δεξαμενών σκέψης (think tanks) και θεσμοθετείται ρητώς η δυνατότητα συνεισφοράς σε φορείς στους οποίους η Ελλάδα συμμετέχει είτε ως πλήρες μέλος είτε ως παρατηρητής.
Άρθρο 86 Όρια δικαιωμάτων ψήφου για απεύθυνση υποχρεωτικής δημόσιας πρότασης - Τροποποίηση παρ. 3 άρθρου 7 ν. 3461/2006	Με την αξιολογούμενη ρύθμιση ευθυγραμμίζονται οι διατάξεις των άρθρων 27 παρ. 1 και 28 παρ. 1 του ν. 3461/2006 με εκείνη του άρθρου 7 παρ. 3 του ίδιου νόμου, η οποία ήδη προβλέπει ότι, κατά τον υπολογισμό του ορίου των δικαιωμάτων ψήφου που ενεργοποιεί την υποχρέωση υποβολής δημόσιας πρότασης, δεν λαμβάνονται υπόψη μετοχές για τις οποίες εκ του νόμου απαγορεύεται η άσκηση των δικαιωμάτων ψήφου.
Άρθρο 87 Τρόπος υπολογισμού δικαιωμάτων ψήφου για	Η άσκηση του δικαιώματος εξαγοράς (άρθρο 27) και του δικαιώματος εξόδου (άρθρο 28) εξαρτάται, όπως ακριβώς και η υποβολή δημόσιας πρότασης, από την

εξαγορά εταιρείας κατόπιν υποβολής δημόσιας πρότασης - Τροποποίηση παρ. 1 άρθρου 27 και παρ. 1 άρθρου 28 ν. 3461/2006	απόκτηση ελέγχου του προτείνοντος επί της υπό εξαγορά εταιρείας, η οποία εξαρτάται, με τη σειρά της, από τη δυνατότητα πραγματικής άσκησης δικαιωμάτων ψήφου που απορρέουν από τις μετοχές της υπό εξαγορά εταιρείας. Τέτοια δυνατότητα όμως δεν παρέχεται σε μετοχές, όπως οι ίδιες μετοχές, για τις οποίες εκ του νόμου προβλέπεται αναστολή των δικαιωμάτων ψήφου (άρθρο 50 παρ. 1 στοιχ. (α).
Άρθρο 88 Εγγραφή ορκωτών ελεγκτών λογιστών εποπτικού φορέα στο Δημόσιο Μητρώο – Τροποποίηση περ. β) παρ. 1 άρθρου 15 ν. 4449/2017	Με την προτεινόμενη ρύθμιση εξειδικεύεται ότι, πέραν των περιπτώσεων ελεγκτικής εταιρείας, είναι δυνατή και επιβεβλημένη η αναγραφή του εποπτικού φορέα στον οποίο ο Ορκωτός Ελεγκτής Λογιστής παρέχει τις υπηρεσίες του, εφόσον πρόκειται για θεσμική ανάθεση αρμοδιοτήτων που αποσκοπούν στην εξυπηρέτηση του δημόσιου συμφέροντος. Τέτοιους φορείς αποτελούν ιδίως η Επιτροπή Ποιοτικού Ελέγχου του Σώματος Ορκωτών Ελεγκτών Λογιστών, στην οποία έχουν μεταβιβαστεί αρμοδιότητες διενέργειας ποιοτικών ελέγχων από την Επιτροπή Λογιστικής Τυποποίησης και Ελέγχων (Ε.Λ.Τ.Ε.), καθώς και η ίδια η Ε.Λ.Τ.Ε., μέσω της οποίας επίσης ασκούνται καθήκοντα επιθεώρησης και διασφάλισης ποιότητας. Με τον τρόπο αυτό αναγνωρίζεται ρητώς ότι οι εντεταλμένοι ελεγκτές των ανωτέρω φορέων που είναι Ορκωτοί Ελεγκτές Λογιστές διατηρούν την ιδιότητα και την ενεργή εγγραφή τους στο Δημόσιο Μητρώο, με καταχώριση των πραγματικών επαγγελματικών τους στοιχείων.
Άρθρο 89 Διατήρηση ιδιότητας ενεργού ορκωτού ελεγκτή λογιστή κατά τον χρόνο άσκησης καθηκόντων εντεταλμένων ελεγκτών διασφάλισης ποιότητας - Προσθήκη παρ. 5Α στο άρθρο 33 του ν. 4449/2017	Με την αξιολογούμενη ρύθμιση αποσαφηνίζεται, ότι οι ορκωτοί ελεγκτές λογιστές που είναι εντεταλμένοι ελεγκτές, διατηρούν μεν την αρχική τους ιδιότητα για κάθε έννομη συνέπεια, με τους περιορισμούς ανεξαρτησίας ωστόσο που διακρίνουν τη λειτουργία των εντεταλμένων λογιστών. Στο ίδιο πλαίσιο, εξειδικεύεται ότι, πέραν των περιπτώσεων ελεγκτικής εταιρείας, είναι δυνατή και επιβεβλημένη η αναγραφή του εποπτικού φορέα στον οποίο ο Ορκωτός Ελεγκτής Λογιστής παρέχει τις υπηρεσίες του, εφόσον πρόκειται για θεσμική ανάθεση αρμοδιοτήτων που εντάσσονται στο πλαίσιο του δημόσιου συμφέροντος.
Άρθρο 90 Καταβληθείσες αποζημιώσεις σε συνταξιούχους της πρώην εταιρείας με την επωνυμία	Με την αξιολογούμενη διάταξη, ρυθμίζεται το ζήτημα της καταβολής αποζημίωσης -πέραν των ορίων του άρθρου 339 του Κώδικα Εργατικού Δικαίου (π.δ. 62/2025, Α' 121)- σε συνταξιούχους της πρώην

Ηλεκτρικοί Σιδηρόδρομοι Αθηνών Πειραιώς Ανώνυμη Εταιρεία (Η.Σ.Α.Π. Α.Ε.)	εταιρείας με την επωνυμία Ηλεκτρικοί Σιδηρόδρομοι Αθηνών Πειραιώς Ανώνυμη Εταιρεία (Η.Σ.Α.Π. Α.Ε.), οι οποίοι αποχώρησαν μετά την 31η.12.2010 και δεν καταλαμβάνονται από το άρθρο 49 του ν. 4256/2014 (Α' 92), περί νομιμοποίησης και μη αναζήτησης των ποσών αυτών που καταβλήθηκαν μέχρι την ανωτέρω ημερομηνία. Από τη σχετική ευνοϊκή διάταξη δεν καταλαμβάνεται η περίπτωση ογδόντα (80) συνταξιούχων της πρώην εταιρείας «Η.Σ.Α.Π. Α.Ε.», οι οποίοι συνταξιοδοτήθηκαν μέσα στο έτος 2011, με συνέπεια να αναζητούνται τα επιπλέον καταβληθέντα ποσά της αποζημίωσης που έλαβαν, πέραν των ορίων του άρθρου 2 του α.ν. 173/1967 (Α' 189), όπως αυτό κωδικοποιήθηκε με το άρθρο 339 του Κώδικα Εργατικού Δικαίου. Το γεγονός αυτό δημιουργεί ζήτημα άνισης μεταχείρισης εργαζομένων και ήδη συνταξιούχων, οι οποίοι τελούσαν ακριβώς σε όμοιες συνθήκες εργασίας και είχαν υπογράψει την ίδια Συλλογική Σύμβαση Εργασίας με την εταιρεία, και η καταβολή των σχετικών ποσών σ' αυτούς έγινε από την 1η.1.2011 έως την 31η.1.2011. Τέλος, διευκρινίζεται ότι η παρούσα ρύθμιση καταλαμβάνει τους πρώην εργαζομένους της πρώην εταιρείας «Η.Σ.Α.Π. Α.Ε.», είτε η συνταξιοδότησή τους και η καταβολή της αποζημίωσης έλαβε χώρα από την εταιρεία αυτή, είτε από την εταιρεία «ΣΤΑ.ΣΥ. Α.Ε.», που προέκυψε από τη συγχώνευση περισσότερων εταιρειών, μεταξύ των οποίων και της εταιρείας «Η.Σ.Α.Π. Α.Ε.» μετά τη δημοσίευση της υπ' αρ. 28737/2637/10.6.2011 κοινής απόφασης των Υπουργών Οικονομικών και Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων «Πράξης Συγχώνευσης των Ανωνύμων Εταιρειών ΑΜΕΛ Α.Ε., ΗΣΑΠ Α.Ε. και ΤΡΑΜ Α.Ε. Μετονομασία νέας Ανώνυμης Εταιρείας σε ΣΤΑΣΥ Α.Ε.» (Β΄ 1454).-
Άρθρο 91 Ανέγερση ιερών ναών και εκτέλεση εκκλησιαστικών έργων	Η προτεινόμενη ρύθμιση προβλέπει ότι κάθε εκκρεμής διαγωνισμός για ανέγερση ιερού ναού που ξεκίνησε κατ΄ εφαρμογή του Κανονισμού 55/1974 παραμένει έγκυρος και νόμιμος, ανεξάρτητα από το στάδιο στο οποίο βρίσκεται, κατά παρέκκλιση των διατάξεων του ν. 4182/2013 και του ν. 5259/2025. Η ρύθμιση επιλύει καθυστερήσεις και προβλήματα που προέκυψαν όταν, για τη διενέργεια μειοδοτικού διαγωνισμού για την ανέγερση ιερών ναών από καταλειπόμενες περιουσίες για τον σκοπό αυτό, τα

	εκκλησιαστικά συμβούλια εφάρμοσαν ως ειδικότερες τις οικείες εκκλησιαστικές διατάξεις και όχι αυτές του ν. 4182/2013 περί κοινωφελών περιουσιών.
Άρθρο 92 Ελάχιστα προσόντα Γενικού Διευθυντή του νομικού προσώπου ιδιωτικού δικαίου με την επωνυμία «Επιτροπή Ολυμπίων και Ζαππείου Κληροδοτήματος» - Τροποποίηση παρ. 3 άρθρου 147 ν. 5259/2025	Με την προτεινόμενη ρύθμιση τροποποιείται η παρ. 3 του άρθρου 147 του ν. 5259/2025 και εξειδικεύονται τα ελάχιστα προσόντα του Γενικού Διευθυντή της «Επιτροπής Ολυμπίων και Ζαππείου Κληροδοτήματος», προκειμένου να διευρυνθεί ο κύκλος των πιθανών υποψηφίων προσώπων. Συγκεκριμένα, αντικαθίσταται η απαίτηση κατοχής πτυχίου Νομικής ή Οικονομικών Επιστημών με την απαίτηση κατοχής πτυχίου και μεταπτυχιακού διπλώματος σπουδών από Ανώτατο Εκπαιδευτικό Ίδρυμα της ημεδαπής ή ισότιμου τίτλου της αλλοδαπής, χωρίς περιορισμό ως προς το γνωστικό αντικείμενο. Περαιτέρω, καταργείται η απαίτηση πολύ καλής γνώσης επιπλέον γλώσσας της Ευρωπαϊκής Ένωσης, καθώς και η απαίτηση πενταετούς εμπειρίας σε ζητήματα συναφή με την αποστολή της Επιτροπής. Παραμένουν ως ελάχιστα προσόντα η άριστη γνώση της αγγλικής, γαλλικής ή γερμανικής γλώσσας και η δεκαετής προϋπηρεσία στον δημόσιο ή ιδιωτικό τομέα.
Άρθρο 93 Ανανέωση αποσπάσεων στην Αρχή Καταπολέμησης της Νομιμοποίησης Εσόδων από Εγκληματικές Δραστηριότητες - Τροποποίηση παρ. 5 άρθρου 51 του ν. 4557/2018	Με την αξιολογούμενη ρύθμιση τροποποιείται ο χρόνος ανανέωσης της θητείας των ένστολων στελεχών του Λιμενικού Σώματος - Ελληνικής Ακτοφυλακής της περ. α) της παρ. 3 του άρθρου 51 του ν. 4557/2018 (Α΄ 139), ορίζοντας ότι αυτή διενεργείται κατόπιν σύμφωνης γνώμης του αρμόδιου φορέα προέλευσης και ότι δεν εφαρμόζεται ως προς αυτούς ο περιορισμός του αριθμού ανανεώσεων της απόσπασης που προβλέπεται στο πρώτο εδάφιο της οικείας διάταξης.
Άρθρο 94 Μείωση χρόνου υπηρεσίας για προαγωγή στον βαθμό του Προέδρου, Αντιπροέδρου και Παρέδρου του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους - Τροποποίηση παρ. 2 και 4 άρθρου 65 ν. 4831/2021	Με την προτεινόμενη ρύθμιση τροποποιούνται οι ελάχιστοι απαιτούμενοι χρόνοι υπηρεσίας στον βαθμό του Νομικού Συμβούλου για την προαγωγή σε Πρόεδρο και Αντιπρόεδρο, καθώς και στον βαθμό του Δικαστικού Πληρεξουσίου Α΄ για την προαγωγή στον βαθμό του Παρέδρου, με σκοπό την επιτάχυνση της βαθμολογικής εξέλιξης, την εύρυθμη λειτουργία της Υπηρεσίας και την εναρμόνιση, κατά το δυνατόν, με το καθεστώς που ισχύει για τους δικαστικούς λειτουργούς. Το Νομικό Συμβούλιο του Κράτους αποτελεί θεσμικό όργανο με ιδιαίτερη συνταγματική αποστολή, στενά

	συνδεδεμένη με τη δικαστική λειτουργία, καθώς οι λειτουργοί του απολαύουν λειτουργικής και προσωπικής ανεξαρτησίας και υπάγονται σε καθεστώς υπηρεσιακής εξέλιξης αντίστοιχο προς εκείνο των δικαστικών λειτουργών. Οι προτεινόμενες μειώσεις του απαιτούμενου χρόνου υπηρεσίας εναρμονίζονται με τη λογική που διέπει τις διατάξεις περί βαθμολογικής εξέλιξης των δικαστικών λειτουργών των πολιτικών και ποινικών δικαστηρίων, περιλαμβανομένων των λειτουργών του Αρείου Πάγου, όπου η προαγωγή συναρτάται πρωτίστως με αντικειμενικά κριτήρια υπηρεσιακής επάρκειας και αξιολόγησης και όχι αποκλειστικά με μακρά χρονική παραμονή σε κάθε βαθμό. Η μείωση του απαιτούμενου χρόνου υπηρεσίας για την προαγωγή: • Σε Πρόεδρο (από τέσσερα σε τρία έτη στον βαθμό του Νομικού Συμβούλου) • σε Αντιπρόεδρο (από τρία σε δύο έτη στον βαθμό του Νομικού Συμβούλου), • σε Πάρεδρο (από πέντε σε τέσσερα έτη στον βαθμό του Δικαστικού Πληρεξουσίου Α΄), δεν αναιρεί τον αξιολογικό χαρακτήρα των κρίσεων, αλλά επιτρέπει την ταχύτερη ανάδειξη στελεχών που έχουν ήδη κριθεί επαρκή και κατάλληλα για την άσκηση αυξημένων καθηκόντων. Η αναδιάρθρωση των απαιτούμενων χρόνων υπηρεσίας ανταποκρίνεται σε πραγματικές υπηρεσιακές ανάγκες, ιδίως ως προς την έγκαιρη πλήρωση θέσεων ευθύνης, οι οποίες ανέκυψαν αφενός λόγω του μεγάλου αριθμού αφυπηρετήσεων των δύο τελευταίων ετών, αφετέρου λόγω της εφαρμογής του νέου πειθαρχικού καθεστώτος στον δημόσιο τομέα, το οποίο προϋποθέτει την άμεση και επαρκή στελέχωση των προβλεπόμενων πειθαρχικών οργάνων, καθώς και την ενίσχυση των υπηρεσιακών μονάδων που θα επιφορτισθούν με την υποστήριξη της διαδικασίας. Για τον σκοπό αυτόν απαιτείται η διάθεση σημαντικού αριθμού λειτουργών, εκτιμώμενου σε εξήντα (60), οι οποίοι θα πρέπει να κατέχουν βαθμό και υπηρεσιακή ωριμότητα αντίστοιχη των καθηκόντων που θα ασκούν. Η προσαρμογή των χρονικών προϋποθέσεων προαγωγής συμβάλλει στην έγκαιρη διαμόρφωση επαρκούς δεξαμενής στελεχών ανώτερων βαθμών,

	ικανών να στελεχώσουν τα πειθαρχικά όργανα και να ανταποκριθούν στις αυξημένες απαιτήσεις του νέου θεσμικού πλαισίου, χωρίς να διαταράσσεται η εύρυθμη λειτουργία των λοιπών υπηρεσιακών μονάδων. Η ρύθμιση, επομένως, δεν υπαγορεύεται μόνο από λόγους υπηρεσιακής εξέλιξης, αλλά και από επιτακτικές οργανωτικές ανάγκες, συνδεόμενες άμεσα με την αποτελεσματική εφαρμογή του νέου πειθαρχικού συστήματος από 1ης Ιουλίου 2026. Παρά τη μείωση των ελάχιστων χρονικών προϋποθέσεων, διατηρούνται ουσιώδη κριτήρια υπηρεσιακής ωριμότητας (ελάχιστη συνολική υπηρεσία, εμπειρία σε κεντρικές και περιφερειακές μονάδες, αξιολογική κρίση από τα αρμόδια όργανα). Συνεπώς, δεν θίγεται το επίπεδο θεσμικής επάρκειας των προαγομένων. Κατ' ακολουθίαν των ανωτέρω, οι προτεινόμενες ρυθμίσεις κινούνται εντός του πλαισίου της θεσμικής φυσιογνωμίας του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους και αποσκοπούν στη διασφάλιση της αποτελεσματικής και αξιοκρατικής λειτουργίας της Υπηρεσίας.
Άρθρο 95 Ερμηνευτική διάταξη για την κατάργηση α) ασφαλιστικής κράτησης ενός τοις εκατό επί πληρωμών εργολάβων υπέρ του Ενιαίου Ταμείου Ανεξάρτητα Απασχολουμένων - Τομέα Σύνταξης Μηχανικών και Εργοληπτών Δημοσίων Έργων β) πόρου υπέρ του Εθνικού Μετσόβιου Πολυτεχνείου, γ) ειδικών πόρων επί τεκμαρτών κερδών και πληρωμών εργολάβων	Με την αξιολογούμενη διάταξη: α) γίνεται αυθεντική ερμηνεία της διάταξης του άρθρου πρώτου, παρ. 1Α, υποπαρ. ΙΑ.3, παρ. 2Α, υποπερ. ιθ' του ν. 4254/2014 (Α' 85), και συγκεκριμένα ορίζεται ρητά ότι η κράτηση της περ. β' της παρ. 1 του άρθρου 7 του α.ν. 2326/1940 «Περί ταμείου συντάξεων μηχανικών και εργοληπτών δημοσίων έργων» (Α' 145} καταργείται μόνο για τις συμβάσεις που προκηρύσσονται μετά την 1η.1.2015 «Μέτρα στήριξης και ανάπτυξης της ελληνικής οικονομίας στο πλαίσιο εφαρμογής του ν, 4046/2012 και άλλες διατάξεις» (Α 87), ήτοι μετά την 1η.1.2015. β) καταργείται ρητά, προς άρση κάθε αμφιβολίας, η κράτηση της περ. α του άρθρου μόνου του ν. 546/1943 «Περί των εσόδων της περιουσίας του Εθνικού Μ. Πολυτεχνείου» (Α' 284), υπέρ του Εθνικού Μετσόβιου Πολυτεχνείου. Η κράτηση αυτή έχει παρακολουθηματικό χαρακτήρα σε σχέση με την κράτηση της περ. β' της παρ. 1 του άρθρου 7 του α.ν. 2326/1940 «Περί ταμείου συντάξεων μηχανικών και εργοληπτών δημοσίων έργων» (Α' 145) και πολλά δικαστήρια έχουν κρίνει ότι έχει καταργηθεί σιωπηρά

	ήδη με τον ν. 4254/2014 (ΔΠρΑθ 1952/2024, 2822/2022, βλ. και ΓνΝΣΚ 129/2019). γ) γίνεται αυθεντική ερμηνεία της διάταξης της παρ. 14 του άρθρου 39 του ν. 4387/2016 (Α' 85) και συγκεκριμένα ορίζεται ρητά ότι η κράτηση της περ. ιη' της παρ. 1 του άρθρου 7 του Α.Ν. 2326/1940 (Α' 145) και η κράτηση της παρ. 34 του άρθρου 27 του ν. 2166/1993 (Α' 137), καταργούνται μόνο για τις συμβάσεις που προκηρύσσονται μετά την έναρξη ισχύος του ν. 4387/2016, ήτοι μετά τη 12η.5.2016.
Άρθρο 96 Ρύθμιση φόρου Προστιθέμενης Αξίας επί υπηρεσιών του Ανεξάρτητου Διαχειριστή Μεταφοράς Ηλεκτρικής Ενέργειας	Με την αξιολογούμενη ρύθμιση ορίζεται η υπαγωγή σε μειωμένο συντελεστή ΦΠΑ έξι τοις εκατό (6%) των υπηρεσιών που παρέχει ο Ανεξάρτητος Διαχειριστής Μεταφοράς Ηλεκτρικής Ενέργειας (Α.Δ.Μ.Η.Ε.) οι οποίες απαιτούνται για τη μεταφορά της ηλεκτρικής ενέργειας μέσω του Ελληνικού Συστήματος Μεταφοράς Ηλεκτρικής Ενέργειας (Ε.Σ.Μ.Η.Ε.) και την κάλυψη της ανάγκης των καταναλωτών ηλεκτρικής ενέργειας, ενδεικτικά χρήσης συστήματος μεταφοράς ηλεκτρικής ενέργειας, τιμολογήσεις ειδικού τέλους λιγνίτη, μεταβατικό τέλος ασφάλειας εφοδιασμού και λοιπές υπηρεσίες κατ' εφαρμογή του ν. 4001/2011 (Α' 179). Επιπροσθέτως, προβλέπεται ότι η φορολογική υποχρέωση ως προς την είσπραξη και την απόδοση του Φόρου Προστιθέμενης Αξίας (Φ.Π.Α.) μέχρι την έναρξη ισχύος του νόμου έχει εξαντληθεί με την εφαρμογή μειωμένου συντελεστή ΦΠΑ για τις υπηρεσίες που παρέχει ο Ανεξάρτητος Διαχειριστής Μεταφοράς Ηλεκτρικής Ενέργειας (Α.Δ.Μ.Η.Ε.) για τη μεταφορά της ηλεκτρικής ενέργειας μέσω του Ελληνικού Συστήματος Μεταφοράς Ηλεκτρικής Ενέργειας (Ε.Σ.Μ.Η.Ε.).
Άρθρο 97 Εξουσιοδοτικές διατάξεις Κεφαλαίου Γ' Μέρους Ε'	Με την αξιολογούμενη ρύθμιση τίθενται οι εξουσιοδοτικές διατάξεις του Κεφαλαίου Γ' του Μέρους Ε'.
Άρθρο 98 Εξουσιοδοτικές διατάξεις Κεφαλαίου ΣΤ' Μέρους Ε'	Με την αξιολογούμενη ρύθμιση τίθενται οι εξουσιοδοτικές διατάξεις του Κεφαλαίου ΣΤ' του Μέρους Ε'.
Άρθρο 99 Προσλήψεις της Ελληνικής Αεροπορικής Βιομηχανίας ΑΕ και των θυγατρικών εταιρειών της - Τροποποίηση παρ. 3 άρθρου 103 ν. 5079/2023	Με την αξιολογούμενη ρύθμιση συμπληρώνεται το νομικό πλαίσιο που διέπει τις προσλήψεις της ΕΑΒ και των θυγατρικών της με την προσθήκη της αναλογικής εφαρμογής του άρθρου 29Α του ν. 4972/2022. Η εισαγωγή της διάταξης συνεπάγεται τη συγκρότηση επιτροπής προσλήψεων και αμοιβών με αρμοδιότητες τον καθορισμό της διαδικασίας

	πρόσληψης και των αμοιβών των γενικών διευθυντών καθώς και των διευθυντών και τον καθορισμό της πολιτικής προσλήψεων του λοιπού προσωπικού.
Άρθρο 100 Συνδεδεμένες εταιρείες με την Ελληνική Αεροπορική Βιομηχανία ΑΕ - Προσθήκη παρ. 4Β στο άρθρο 1 του ν. 3429/2005	Με την αξιολογούμενη ρύθμιση καθορίζεται το νομικό καθεστώς των θυγατρικών εταιριών της ΕΑΒ, οι οποίες, εφόσον δεν εξυπηρετούν, σύμφωνα με το καταστατικό τους, σκοπούς δημοσίου συμφέροντος, δεν θεωρούνται δημόσιες επιχειρήσεις κατά την έννοια της παρ. 1 του άρθρου 1 του ν. 3429/2005 (Α΄314), δεν αποτελούν αναθέτουσες αρχές και δεν εφαρμόζονται σε αυτές οι διατάξεις των ν. 3978/2011 (Α΄137), 4412/2016 (Α΄147) και 4413/2016 (Α΄148), καθώς και οι διατάξεις του ν. 4270/2014 (Α΄143), αλλά οι ρυθμίσεις του ν.4548/2018 (Α΄104) περί ανωνύμων εταιρειών. Η ρύθμιση αποσκοπεί στη δημιουργία συνθηκών ευελιξίας, ανταγωνιστικότητας και επιχειρησιακής αποτελεσματικότητας των εν λόγω συνδεδεμένων νομικών προσώπων της ΕΑΒ, ώστε να μπορούν να αναπτυχθούν στην αγορά με όρους ίσους με αυτούς των ανταγωνιστών τους. Με τις ως άνω προβλέψεις δεν επιδιώκεται ο αποκλεισμός από την υπαγωγή στο ενωσιακό δίκαιο αλλά η εναρμόνιση της ιδιάζουσας φύσης της ΕΑΒ και του ρόλου της στην εθνική και ευρωπαϊκή άμυνα με την επιτακτική ανάγκη ανάπτυξης και ανταγωνιστικότητας της αμυντικής βιομηχανίας ώστε να ανταποκρίνεται αποτελεσματικά και με ταχύτητα στις σύγχρονες εξελίξεις σε ευρωπαϊκό και παγκόσμιο επίπεδο.
Άρθρο 101 Χορήγηση επιδόματος ειδικών συνθηκών στους εργαζομένους στις εγκαταστάσεις της Ελληνικής Αεροπορικής Βιομηχανίας ΑΕ - Αντικατάσταση άρθρου 7 ν. 4690/2020	Με την αξιολογούμενη ρύθμιση τροποποιούνται τα ποσά και οι δικαιούχοι του επιδόματος επικίνδυνης και ανθυγιεινής εργασίας των εργαζομένων της ΕΑΒ ΑΕ. Η τροποποίηση του εν λόγω επιδόματος κρίνεται αναγκαία, λόγω των συνθηκών, της φύσης και του είδους της εργασίας των εργαζομένων και του σημαίνοντος σκοπού δημοσίου συμφέροντος της εταιρείας. Επισημαίνεται, ότι με τις προτεινόμενες διατάξεις, η χορήγηση γίνεται με όρους νομιμότητας, διαφάνειας και ισότητας και διακρίνεται αναλόγως της πραγματικής παρεχόμενης εργασίας και των ειδικοτήτων των εργαζομένων.
Άρθρο 102 Κίνητρο παραμονής στην εργασία εργαζομένων και καταβολές προς το προσωπικό της Ελληνικής Αεροπορικής	Με την παρ. 1 της αξιολογούμενης ρύθμισης διευθετούνται ζητήματα καταβολής κινήτρων στο προσωπικό για παραμονή στην εργασία και αίρονται ερμηνευτικές αμφιβολίες που ανέκυψαν από την εφαρμογή του υφιστάμενου νομοθετικού πλαισίου

Βιομηχανίας ΑΕ - Τροποποίηση παρ. 5 και 6 άρθρου 78 ν. 5195/2025	και ιδίως από τη συνδυασμένη εφαρμογή παλαιότερων διατάξεων, οι οποίες δεν ανταποκρίνονται πλέον στις σύγχρονες λειτουργικές και παραγωγικές ανάγκες της εταιρείας. Παράλληλα, διασφαλίζεται η τήρηση της αρχής της δικαιολογημένης εμπιστοσύνης των εργαζομένων προς τη διοίκηση, καθώς ρητώς προβλέπεται ότι τα σχετικά καταβληθέντα ποσά θεωρούνται νόμιμα και δεν αναζητούνται. Η ρύθμιση ενισχύει τη σταθερότητα των εργασιακών σχέσεων, συμβάλλει στη διατήρηση εξειδικευμένου προσωπικού υψηλής τεχνογνωσίας και εξυπηρετεί λόγους δημοσίου συμφέροντος που συνδέονται με τη συνεχή και απρόσκοπτη λειτουργία της εταιρείας. Επιπλέον, με την παρ. 2 της αξιολογούμενης ρύθμισης αναγνωρίζεται η έως σήμερα καταβολή στο προσωπικό της ΕΑΒ ΑΕ ημερήσιας αποζημίωσης για την εκτέλεση εργασιών συντήρησης πυροσβεστικών αεροσκαφών κατά την αντιπυρική περίοδο, με στόχο την έμπρακτη αναγνώριση της υπηρεσίας που προσφέρει το προσωπικό στην επισκευή και συντήρηση των εναερίων μέσων των Ενόπλων Δυνάμεων κατά τις κρίσιμες αυτές περιόδους.
Άρθρο 103 Εκμεταλλεύσεις εξυπηρέτησης προσωπικού - Τροποποίηση παρ. 6 και προσθήκη παρ. 6Α και 6Β στο άρθρο 18 του ν.δ. 721/1970	Με την αξιολογούμενη ρύθμιση τροποποιείται η παρ. 6 του άρθρου 18 του ν.δ. 721/1970 (Α΄ 251) σχετικά με τον τρόπο διάθεσης των περιουσιακών στοιχείων που αποκτήθηκαν με κεφάλαια εκτός κρατικού προϋπολογισμού, προερχόμενα από εκμεταλλεύσεις εξυπηρέτησης προσωπικού. Ειδικότερα, καθορίζεται ότι το κεφάλαιο εκτός κρατικού προϋπολογισμού που προέρχεται από εκμεταλλεύσεις εξυπηρέτησης προσωπικού, των οποίων η λειτουργία διακόπτεται οριστικά ή οι οποίες ανασυγκροτούνται, δύναται να περιέρχεται στα Μετοχικά Ταμεία Στρατού, Ναυτικού και Αεροπορίας, στους Ειδικούς Κλάδους Οικονομικής Ενίσχυσης που λειτουργούν σε αυτά και τέλος σε άλλες εκμεταλλεύσεις οι οποίες λειτουργούν με παραπλήσιο σκοπό σε σχέση με τον σκοπό της διαλυόμενης εκμετάλλευσης. Επιπλέον, προβλέπεται ότι ο τρόπος διάθεσης κεφαλαίων των εν λόγω εκμεταλλεύσεων μεταξύ των διευρυμένων δυνατοτήτων που θεσπίζονται με την αξιολογούμενη ρύθμιση και οι αναγκαίες λεπτομέρειες καθορίζονται με απόφαση του Υπουργού Εθνικής Άμυνας κατόπιν

	γνώμης του Ανώτατου Συμβουλίου του οικείου Κλάδου των Ενόπλων Δυνάμεων. Τέλος, προβλέπεται ότι κεφάλαια εκμεταλλεύσεων εξυπηρέτησης προσωπικού, των οποίων η λειτουργία έχει διακοπεί οριστικά κατά την έναρξη ισχύος της διάταξης και των οποίων το κεφάλαιο τηρείται προσωρινά σε άλλη εκμετάλλευση, δύναται να διατίθεται σύμφωνα με τη νέα παρ. 6Α του άρθρου 18 του ν.δ. 721/1970, που προστίθεται με την προτεινόμενη ρύθμιση.
Άρθρο 104 Πρόσληψη στρατιωτικών εν αποστρατεία στην Ελληνική Αεροπορική Βιομηχανία Α.Ε. – Προσθήκη παρ. 5 στο άρθρο 8 του ν. 3978/2011	Η προτεινόμενη ρύθμιση κρίνεται αναγκαία, καθώς η ΕΑΒ ΑΕ αντιμετωπίζει δυσχέρειες στην προσέλκυση προσωπικού με εξειδικευμένες γνώσεις στα αντικείμενα δραστηριότητάς της, λόγω της αυξημένης κινητικότητας υφιστάμενου προσωπικού προς τον ιδιωτικό τομέα, όπου προσφέρονται σημαντικά υψηλότερες αποδοχές. Οι συνθήκες αυτές δημιουργούν ελλείψεις σε κρίσιμες ειδικότητες και επηρεάζουν τη δυνατότητα έγκαιρης και αποτελεσματικής κάλυψης των λειτουργικών αναγκών της εταιρίας καθώς και την εκπλήρωση των συμβατικών της υποχρεώσεων. Η ανάγκη πρόσληψης προσωπικού για την απρόσκοπτη λειτουργία της ΕΑΒ ΑΕ σημειώνεται και στις ετήσιες εκθέσεις του Διοικητικού Συμβουλίου της, οι οποίες περιλαμβάνονται στις εγκεκριμένες ετήσιες οικονομικές της καταστάσεις για τις χρήσεις 2023 και 2024, όπως εντοπίζονται στο Γενικό Εμπορικό Μητρώο. Η ΕΑΒ ΑΕ έχει υπογράψει πρωτόκολλα συνεργασίας με σημαντικές εταιρείες του κλάδου της αεροναυπηγικής, όπως Lockheed Martin, Dassault Aviation, Safran Aircraft Engines, Pratt & Whitney, και υλοποιεί συμβάσεις κρίσιμες για τις Ένοπλες Δυνάμεις και το ελληνικό δημόσιο γενικότερα, συμπεριλαμβανομένης της παράδοσης των αεροσκαφών τύπου F-16 «Viper» καθώς και των πυροσβεστικών αεροσκαφών, για τα οποία η ΕΑΒ ΑΕ αποτελεί τη μοναδική εθνική επιλογή υποστήριξης. Η υλοποίηση του προγράμματος αναβάθμισης των F-16 «Viper» αλλά και της κατασκευής μερών των αεροσκαφών F-16 και C-130J, στο πλαίσιο συμβάσεων με τις Ηνωμένες Πολιτείες της Αμερικής και την εταιρία Lockheed Martin, συναρτάται άμεσα με τη δυνατότητα της εταιρίας να προσελκύσει

	προσωπικό με εξειδικευμένη τεχνογνωσία στα σχετικά αντικείμενα, τηρώντας παράλληλα τα συμφωνηθέντα χρονοδιαγράμματα. Η πρόσληψη στρατιωτικού προσωπικού εν αποστρατεία, ιδίως τεχνικών ειδικοτήτων, προσφέρει τη δυνατότητα άμεσης κάλυψης των λειτουργικών κενών της ΕΑΒ ΑΕ με εργαζομένους υψηλής εξειδίκευσης. Οι εν λόγω εργαζόμενοι είναι ήδη εξοικειωμένοι με το αεροπορικό υλικό, τις διαδικασίες ποιότητας και τις στρατιωτικές προδιαγραφές, γεγονός που επιτρέπει την ταχεία ένταξή τους στο ανθρώπινο δυναμικό της εταιρίας και στην παραγωγική διαδικασία χωρίς την ανάγκη πρόσθετης εκπαίδευσής τους. Συναφώς, αναφέρεται ότι για την ομαλή ένταξη των νέων εργαζομένων της εταιρίας στη διαδικασία παραγωγής απαιτείται πολύμηνη ειδική εκπαίδευση και κατάρτισή τους, χρονικό διάστημα το οποίο δεν είναι αναγκαίο σε περίπτωση πρόσληψης του ήδη εξειδικευμένου στρατιωτικού προσωπικού εν αποστρατεία. Συνεπώς, η αξιολογούμενη ρύθμιση ενισχύει ουσιαστικά τη στελέχωση της ΕΑΒ ΑΕ, καλύπτει κρίσιμες λειτουργικές της ανάγκες και διασφαλίζει την αξιοποίηση πολύτιμης τεχνογνωσίας σε τομείς όπου αυτή είναι δύσκολο να ανευρεθεί.
Άρθρο 105 Εκσυγχρονισμός του πλαισίου λειτουργίας του Κέντρου Μελετών Ασφαλείας - Τροποποίηση ν. 3387/2005	Με την αξιολογούμενη ρύθμιση επιχειρούνται η επικαιροποίηση και ο εκσυγχρονισμός του θεσμικού πλαισίου λειτουργίας του Κέντρου Μελετών Ασφάλειας (ΚΕ.ΜΕ.Α.), μέσω της ενίσχυσης των αρμοδιοτήτων του, της αναμόρφωσης του πλαισίου διοίκησής του και της ενδυνάμωσης του ρόλου του στην έρευνα, την πιστοποίηση και την επιστημονική υποστήριξη των πολιτικών ασφάλειας του Υπουργείου Προστασίας του Πολίτη. Ειδικότερα: Με την παρ. 1 τροποποιείται η παρ. 2 του άρθρου 3 του ν. 3387/2005 και διευρύνεται ο σκοπός του ΚΕ.ΜΕ.Α., ώστε να λειτουργεί ως φορέας πιστοποίησης διαδικασιών, μελετών και σχεδίων και τεχνολογικών συστημάτων ασφάλειας φορέων, οργανισμών και επιχειρήσεων του δημόσιου και ιδιωτικού τομέα, αλλά και προσόντων φυσικών προσώπων σε ειδικότητες για τις οποίες η άδεια άσκησης επαγγέλματος χορηγείται από το Υπουργείο Προστασίας του Πολίτη. Συγχρόνως, προβλέπεται

	πλέον ως αντικείμενο της στοχοθεσίας του ΚΕ.ΜΕ.Α. η δημιουργία ενοποιημένου αποθετηρίου για την καταγραφή και ταξινόμηση των αποτελεσμάτων των ερευνητικών έργων των φορέων του Υπουργείου Προστασίας του Πολίτη. Στόχο της ρύθμισης αποτελεί η αξιοποίηση της παραγόμενης γνώσης και η αποφυγή του κατακερματισμού της πληροφορίας. Έπειτα, προστίθεται στις αρμοδιότητες του ΚΕ.ΜΕ.Α. η τεχνική, επιστημονική και συμβουλευτική υποστήριξη της Γενικής Γραμματείας Προστασίας Κρίσιμων Οντοτήτων, στο πλαίσιο εφαρμογής του ν. 5236/2025, ενισχύοντας τον επιτελικό ρόλο του Κέντρου σε ζητήματα ανθεκτικότητας και προστασίας κρίσιμων υποδομών. Με την παρ. 2 προστίθεται νέο άρθρο 3Α στον ν. 3387/2005, με το οποίο συστήνεται ηλεκτρονική βάση δεδομένων με την επωνυμία «Μητρώο Συνεργατών Πιστοποίησης», στο Υπουργείο Προστασίας του Πολίτη. Σκοπός του Μητρώου είναι η υποστήριξη των διαδικασιών πιστοποίησης προσόντων φυσικών προσώπων σε ειδικότητες οι οποίες αδειοδοτούνται από το Υπουργείο Προστασίας του Πολίτη, ενώ προβλέπεται ότι η οργάνωση και λειτουργία του θα καθορίζεται με απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου του ΚΕ.ΜΕ.Α., προκειμένου να διασφαλιστούν η ευελιξία και η αποτελεσματικότητα στη διαχείρισή του. Με την παρ. 3 τροποποιείται το άρθρο 4 του ν. 3387/2005 ως προς τα όργανα διοίκησης του ΚΕ.ΜΕ.Α. και προβλέπεται ότι ο Πρόεδρος του Διοικητικού Συμβουλίου επιλέγεται σύμφωνα με το σύστημα επιλογής διοικήσεων φορέων του δημόσιου τομέα του ν. 5062/2023 (Α' 183), με στόχο την ενίσχυση της διαφάνειας, της αξιοκρατίας και της θεσμικής θωράκισης της διοίκησης του Κέντρου. Με την παρ. 4 τροποποιείται η παρ. 1 του άρθρου 5 του ν. 3387/2005, ώστε να ευθυγραμμιστεί το καθεστώς θητείας του Προέδρου, του Αντιπροέδρου και των πέντε (5) μελών του Διοικητικού Συμβουλίου με το πλαίσιο του ν. 5062/2023. Με την παρ. 5 αναμορφώνεται το άρθρο 7 του ν. 3387/2005 και ανακαθορίζεται το μοντέλο διοίκησης του ΚΕ.ΜΕ.Α., με την κατάργηση των θέσεων του Διευθυντή και του Αναπληρωτή Διευθυντή και τη μεταφορά των σχετικών αρμοδιοτήτων στον Πρόεδρο

	του Διοικητικού Συμβουλίου, ο οποίος αναλαμβάνει τον συντονισμό της λειτουργίας του Κέντρου και την υλοποίηση των αποφάσεων του Διοικητικού Συμβουλίου. Με τον τρόπο αυτό απλοποιείται η διοικητική δομή και ενισχύεται η ενιαία διοικητική ευθύνη για τη λειτουργία του φορέα. Με την παρ. 6 συμπληρώνεται το άρθρο 11 του ν. 3387/2005 με νέες εξουσιοδοτικές διατάξεις, με τις οποίες ρυθμίζονται ζητήματα αποζημίωσης των συνεργατών που εντάσσονται στο Μητρώο Συνεργατών Πιστοποίησης και παρέχεται εξουσιοδότηση στον Υπουργό Προστασίας του Πολίτη για τη ρύθμιση θεμάτων που αφορούν την οργανωτική δομή και τους σκοπούς του ΚΕ.ΜΕ.Α., με στόχο τη διασφάλιση της αναγκαίας ευελιξίας για την προσαρμογή του στις εξελισσόμενες ανάγκες του τομέα ασφάλειας. Τέλος με την παρ. 7 προβλέπεται η αναγκαία συστηματική εναρμόνιση των ισχυουσών νομοθετικών διατάξεων με τις επερχόμενες οργανωτικές μεταβολές.
Άρθρο 106 Μετατροπή της σχέσης εργασίας της θέσης δημοσιογράφου του Ελληνικού Κέντρου Εμπειρογνωμοσύνης Διοικητικών Μεταρρυθμίσεων – Reform Greece – Τροποποίηση παρ. 2 άρθρου 81 ν. 5225/2025	Με την αξιολογούμενη ρύθμιση τροποποιείται η παρ. 2 του άρθρου 81 του ν. 5225/2025 ως προς το καθεστώς της θέσης του δημοσιογράφου του Κέντρου, η οποία μετατρέπεται από σχέση εργασίας Ιδιωτικού Δικαίου Ορισμένου Χρόνου σε σχέση εργασίας Ιδιωτικού Δικαίου Αορίστου Χρόνου. Η ρύθμιση αυτή υπαγορεύεται από τον πάγιο και διαρκή χαρακτήρα των αναγκών επικοινωνίας, δημοσιότητας, θεσμικής εκπροσώπησης και διαφάνειας του Κέντρου, οι οποίες συνδέονται άρρηκτα με τον μόνιμο πυρήνα των αρμοδιοτήτων του και δεν συνιστούν έργο προσωρινού ή έκτακτου χαρακτήρα.
Άρθρο 107 Πλήρωση της θέσης νομικού συμβούλου και δημοσιογράφου του Ελληνικού Κέντρου Εμπειρογνωμοσύνης Διοικητικών Μεταρρυθμίσεων – Reform Greece – Τροποποίηση παρ. 2 άρθρου 82 ν. 5225/2025	Με την αξιολογούμενη ρύθμιση τροποποιείται η παρ. 2 του άρθρου 82 του ν. 5225/2025 και εξειδικεύεται η διαδικασία πλήρωσης της θέσης του νομικού συμβούλου, μέσω δημόσιας πρόσκλησης εκδήλωσης ενδιαφέροντος και αξιολόγησης από Τριμελή Επιτροπή, με τελική απόφαση του Γενικού Διευθυντή. Η πρόβλεψη αυτή αποσκοπεί στην επιτάχυνση της διαδικασίας, στη διασφάλιση της λειτουργικής ευελιξίας του Κέντρου και στην ενίσχυση της διαφάνειας και της αξιοκρατίας, σύμφωνα με τα

	κριτήρια που προβλέπονται στον Κώδικα Δικηγόρων (ν. 4194/2013, Α' 208). Επιπροσθέτως, ρυθμίζεται ρητώς και το πλαίσιο πλήρωσης της θέσης του δημοσιογράφου, με σαφή καθορισμό των απαιτούμενων επαγγελματικών προσόντων και της αρμόδιας διοικητικής διαδικασίας.
Άρθρο 108 Διεύρυνση δυνατοτήτων στελέχωσης Ελληνικού Κέντρου Εμπειρογνωμοσύνης Διοικητικών Μεταρρυθμίσεων - Μεταβατική διοικητική και οικονομική υποστήριξη του Ελληνικού Κέντρου Εμπειρογνωμοσύνης Διοικητικών Μεταρρυθμίσεων - Reform Greece - Μεταβατική ρύθμιση για τη συγκρότηση της Τριμελούς Επιτροπής Αξιολόγησης και την εισήγηση για την πλήρωση θέσεων προσωπικού - Προσθήκη παρ. 4 και 5 στο άρθρο 90 και τροποποίηση παρ. 1, αντικατάσταση παρ. 5 και προσθήκη παρ. 7 στο άρθρο 91 του ν. 5225/2025	Με την αξιολογούμενη ρύθμιση επιδιώκεται η διασφάλιση της ομαλής έναρξης λειτουργίας και της απρόσκοπτης διοικητικής και οικονομικής υποστήριξης του νεοσύστατου νομικού προσώπου ιδιωτικού δικαίου «Ελληνικό Κέντρο Εμπειρογνωμοσύνης Διοικητικών Μεταρρυθμίσεων – Reform Greece» (ΕΛ.Κ.Ε.ΔΙ.Μ. – Reform Greece) κατά τη μεταβατική περίοδο έως την πλήρη οργανωτική και δημοσιονομική του αυτοτέλεια. Προς τούτο προβλέπεται ότι, μέχρι την έγκριση του πρώτου προϋπολογισμού του και το αργότερο έως τις 31.12.2026, το Κέντρο υποστηρίζεται διοικητικά, οικονομικά και τεχνικά από τις αρμόδιες υπηρεσίες του Υπουργείου Εσωτερικών, ενώ ρυθμίζονται ζητήματα χρηματοδότησης, σύναψης συμβάσεων και διαδοχής του Κέντρου στις σχετικές έννομες σχέσεις μετά τη λήξη της μεταβατικής περιόδου. Εξάλλου, επιδιώκεται η άμεση και αποτελεσματικότερη στελέχωση του Κέντρου κατά το αρχικό στάδιο λειτουργίας του και προς τούτο διευρύνεται η δυνατότητα αποσπάσεων για το προσωπικό του με ειδική εξαίρεση από τους περιορισμούς της κινητικότητας, που θα εξασφαλίσει την ταχεία κάλυψη αναγκαίων θέσεων προσωπικού. Συναφώς, εισάγεται μεταβατική πρόβλεψη για τη συγκρότηση της Τριμελούς Επιτροπής Αξιολόγησης και την παροχή της απαιτούμενης διοικητικής εισήγησης, έως την πλήρη στελέχωση των οργανικών μονάδων του φορέα, ώστε να καταστεί δυνατή η άμεση εφαρμογή των διαδικασιών επιλογής προσωπικού και μακροπρόθεσμα της λειτουργίας του κέντρου.
Άρθρο 109 Εκτέλεση επισκευών και συντηρήσεων σε μισθωμένα σχολικά κτίρια - Τροποποίηση παρ. 12 άρθρου 5 ν. 1894/1990	Με την αξιολογούμενη ρύθμιση χορηγείται η δυνατότητα, σε μισθωμένα ή παραχωρημένα κτήρια που στεγάζουν σχολικές μονάδες, να εκτελεστούν, από τους δήμους, εργασίες προσαρμογής που ορίζονται ως αναγκαίες από τις αρμόδιες Επιτροπές Καταλληλότητας των δήμων, προκειμένου να πληρούν τις απαιτούμενες προδιαγραφές

	λειτουργίας. Παράλληλα προβλέπεται η εφαρμογή του ίδιου πλαισίου και στους δημοτικούς παιδικούς, βρεφικούς και βρεφονηπιακούς σταθμούς.
Άρθρο 110 Παράταση μισθώσεων ακινήτων τρίτων από δήμους	Με την αξιολογούμενη ρύθμιση προβλέπεται η δυνατότητα παράτασης, για τρία (3) έτη, υφιστάμενων μισθώσεων κτηρίων που στεγάζουν σχολικές μονάδες, παιδικούς και βρεφονηπιακούς σταθμούς, αθλητικές και λοιπές προνοιακές δομές, με απόφαση του οικείου δημοτικού συμβουλίου και κατόπιν συμφωνίας με τους αντισυμβαλλόμενους ύστερα από προσαρμογή του μισθώματος. Η έλλειψη διαθεσιμότητας νέων ακινήτων που πληρούν τις αναγκαίες προδιαγραφές, προκειμένου να καταστούν επιλέξιμα προς μίσθωση, οδηγεί σε αδυναμία εξεύρεσης κτηρίων κατάλληλων να στεγάσουν πολυθέσιες, ιδίως, σχολικές μονάδες, παιδικούς σταθμούς και προνοιακές δομές, σε μεγάλα, πυκνοκατοικημένα αστικά κέντρα. Το πρόβλημα αυτό καθίσταται εντονότερο δεδομένων των τρεχουσών εμπορικών αξιών ακινήτων στις περιοχές αυτές. Η δυνατότητα παράτασης υφιστάμενων μισθώσεων κτηρίων για τρία (3) χρόνια, με εύλογη αναπροσαρμογή του μισθώματος, θα καταστήσει δυνατή, αφενός τη συνέχιση της στέγασης των δομών και, αφετέρου, την υλοποίηση εργασιών στα κτήρια αυτά, ώστε να ικανοποιηθούν αναγκαίες προδιαγραφές λειτουργίας.
Άρθρο 111 Αναστολή αύξησης επιτοκίου οφειλών προς φορείς κοινωνικής ασφάλισης - Τροποποίηση άρθρου 34 ν. 5006/2022	Με την αξιολογούμενη ρύθμιση προβλέπεται ότι τα επιτόκια με τα οποία επιβαρύνονται οφειλές προς φορείς κοινωνικής ασφάλισης είτε έχουν υπαχθεί σε ρύθμιση είτε όχι σύμφωνα με τις υποπαρ. ΙΑ.1. και ΙΑ.2. της παρ. ΙΑ του άρθρου πρώτου του ν. 4152/2013 (Α' 107) θα παραμείνουν από τις 13.9.2025 μέχρι τις 12.9.2027 στο ύψος που ίσχυε κατά την 13η.9.2022, εκτός αν μεταβληθεί το επιτόκιο των πράξεων Κύριας Αναχρηματοδότησης της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας (Ε.Κ.Τ.) σωρευτικά κατά πέντε (5) ποσοστιαίες μονάδες σε σχέση με αυτό που ίσχυε κατά την 1η.1.2014. Με τον τρόπο αυτό, η αύξηση των επιτοκίων της Ε.Κ.Τ. δεν θα συμπαρασύρει σε αύξηση τα επιτόκια των ανωτέρω οφειλών, ώστε να καταστήσει αποτρεπτική την υπαγωγή των οφειλετών σε ρύθμιση και να οδηγήσει σε συσσώρευση νέες αρρύθμιστες οφειλές.

Άρθρο 112 Καθορισμός αρμόδιου φορέα υποβολής αίτησης απονομής επικουρικής σύνταξης σε περίπτωση διαδοχικού χρόνου ασφάλισης - Προσθήκη παρ. 5 στο άρθρο 96Α του ν. 4387/2016	Με την αξιολογούμενη ρύθμιση προβλέπεται ότι οι πράξεις απονομής της επικουρικής σύνταξης στις περιπτώσεις που υφίσταται διαδοχικός χρόνος ασφάλισης σε περισσότερους από έναν εντασσόμενους φορείς, τομείς, κλάδους ή λογαριασμούς αποκλειστικά εντός του Κλάδου Επικουρικής Ασφάλισης του Ηλεκτρονικού Εθνικού Φορέα Κοινωνικής Ασφάλισης (e-Ε.Φ.Κ.Α.), θα εκδίδονται από τον πρώην εντασσόμενο φορέα, λογαριασμό, ή κλάδο στον οποίο έχει υποβληθεί η σχετική αίτηση. Η ρύθμιση αυτή είναι επακόλουθη της ρύθμισης του άρθρου 116 του ν. 5078/2023 (Α' 211), με την οποία προστέθηκε άρθρο 96Α στον ν. 4387/2016 (Α' 85), το οποίο ενοποίησε τις προϋποθέσεις θεμελίωσης συνταξιοδοτικού δικαιώματος για επικουρική σύνταξη για όλους τους εντασσόμενους λογαριασμούς, φορείς ή κλάδους που υπάγονται στον Κλάδο Επικουρικής Ασφάλισης του e-Ε.Φ.Κ.Α..
Άρθρο 113 Συνταξιοδότηση πασχόντων από κληρονομική σιδηροβλαστική αναιμία, φωκομέλεια και μυασθένειες – μυοπάθειες με τις διατάξεις του ν. 612/1977	Τόσο στον ιδιωτικό, όσο και στον δημόσιο τομέα συναντάται πλέγμα διατάξεων που επιτρέπει την πρόωρη συνταξιοδότηση λόγω γήρατος άνευ ορίου ηλικίας, με αιτία την αναπηρία, σε άτομα με αναπηρία που πάσχουν από ειδικές παθήσεις. Με την προτεινόμενη ρύθμιση, μετά από σχετική θετική εισήγηση της Ειδικής Επιστημονική Επιτροπής ιατρών του άρθρου 7 του ν. 3863/2010 (Α΄ 115), υπάγονται στο πλαίσιο συνταξιοδότησης του άρθρου 1 του ν. 612/1977 (Α' 164) η κληρονομική σιδηροβλαστική αναιμία και η φωκομέλεια, ενώ παράλληλα επεκτείνεται η κάλυψη του νόμου και στους πάσχοντες από μυασθένεια ή μυοπάθειες που προέρχονται από τον ιδιωτικό τομέα. Ειδικότερα, η κληρονομική σιδηροβλαστική αναιμία είναι εξαιρετικά σπάνια και περιλαμβάνεται στις δυσερυθροποιητικές αναιμίες. Ο νομοθέτης, ήδη με το άρθρο 28 του ν. 2161/1993 (Α' 119), έχει αναγνωρίσει στους πάσχοντες από κληρονομική σιδηροβλαστική αναιμία την ίδια προστασία που παρέχεται στους πάσχοντες από μεσογειακή αναιμία. Σημειώνεται ότι οι τελευταίοι υπάγονται ήδη στις διατάξεις του ν. 612/1977, σύμφωνα με την παρ. 3 του άρθρου 16 του ν. 2227/1994 (Α΄ 129). Η φωκομέλεια είναι μια εξαιρετικά σπάνια συγγενής διαταραχή που αφορά δυσπλασία των άκρων. Σημειώνεται ότι ήδη

	περιλαμβάνεται στις παθήσεις που δικαιολογούν τη χορήγηση εξωιδρυματικού επιδόματος από τον e-Ε.Φ.Κ.Α., σύμφωνα με την παρ. 2 του άρθρου 5 του ν. 3232/2004 (Α' 48). Με τον ίδιο νόμο προστέθηκε και η μυασθένεια – μυοπάθεια στις παθήσεις του εξωιδρυματικού επιδόματος, ενώ σημειώνεται ότι η μυασθένεια και οι μυοπάθειες ήδη δικαιολογούν τη συνταξιοδότηση με ευνοϊκότερες ρυθμίσεις για τους ασφαλισμένους του δημοσίου, σύμφωνα με το τρίτο εδάφιο της περ. α) της παρ. 1 του άρθρου 1 και το άρθρο 26 του Κώδικα Πολιτικών και Στρατιωτικών Συντάξεων (π.δ. 169/2007, Α' 210). Σημειώνεται ότι για τη συνταξιοδότηση σύμφωνα με τις ανωτέρω διατάξεις απαιτείται ο ασφαλισμένος να έχει ποσοστό αναπηρίας τουλάχιστον εξήντα επτά τοις εκατό (67%) στη συγκεκριμένη πάθηση, βάσει της οποίας συνταξιοδοτείται.
Άρθρο 114 Τήρηση Ταμειακών Διαθεσίμων από το Ταμείο Επικουρικής Κεφαλαιοποιητικής Ασφάλισης (Τ.Ε.Κ.Α.), στην Τράπεζα της Ελλάδος – Τροποποίηση παρ. 3 άρθρου 38 ν. 4826/2021	Με την αξιολογούμενη ρύθμιση δίνεται ρητά η δυνατότητα στο Ταμείο Επικουρικής Κεφαλαιοποιητικής Ασφάλισης (Τ.Ε.Κ.Α.) να τηρεί τα λειτουργικά του διαθέσιμα και τις εισφορές των ασφαλισμένων στον λογαριασμό ταμειακής διαχείρισης και στο Κοινό Κεφάλαιο της Τράπεζας της Ελλάδος, όπως ισχύει για τους φορείς της Γενικής Κυβέρνησης μολονότι αυτό δεν έχει ενταχθεί στο Μητρώο Φορέων Γενικής Κυβέρνησης που τηρείται με ευθύνη της Ελληνικής Στατιστικής Αρχής.
Άρθρο 115 Χορήγηση ασφαλιστικής ενημερότητας από το Ταμείο Επικουρικής Κεφαλαιοποιητικής Ασφάλισης - Προσθήκη παρ. 6 στο άρθρο 44 του ν. 4826/2021	Με την αξιολογούμενη ρύθμιση αποσαφηνίζεται ότι το Τ.Ε.Κ.Α. χορηγεί αποδεικτικό ασφαλιστικής ενημερότητας σε πρόσωπα που οφείλουν έως εκατό ευρώ (100€), ανεξαρτήτως υπαγωγής ή μη στη ρύθμιση οφειλών της υποπαρ. ΙΑ.1. της παρ. ΙΑ του άρθρου πρώτου του ν. 4152/2013 (Α' 107). Σε περίπτωση που η οφειλή ξεπερνά το ανωτέρω ποσό, το Τ.Ε.Κ.Α. δεν χορηγεί αποδεικτικό ασφαλιστικής ενημερότητας, καθώς κάτι τέτοιο δεν συνάδει με τη φύση του κεφαλαιοποιητικού συστήματος λειτουργίας του Ταμείου, η διασφάλιση της βιωσιμότητας του οποίου προϋποθέτει την εμπρόθεσμη καταβολή των ασφαλιστικών εισφορών.
Άρθρο 116 Επενδυτικά προγράμματα ή σχέδια σε μισθώσεις ακινήτων του e-ΕΦΚΑ	Η προτεινόμενη διάταξη εντάσσεται σε πλέγμα διατάξεων που το κράτος προωθεί τα τελευταία χρόνια δίνοντας προτεραιότητα στην προστασία και αύξηση της αξίας της δημόσιας περιουσίας, καθώς και, ειδικά στην προκειμένη περίπτωση, στη στήριξη, έμμεσα αλλά ουσιαστικά, της κοινωνικής ασφάλισης,

	καθώς τα έσοδα που προκύπτουν από την αξιοποίηση ακινήτων του e-ΕΦΚΑ μπορούν να ενισχύσουν τη βιωσιμότητα του κοινωνικοασφαλιστικού συστήματος. Η διάταξη στοχεύει να επιβραβεύσει γενόμενες επενδύσεις πολλών εκατομμυρίων ευρώ σε μισθωμένα ακίνητα του e-ΕΦΚΑ, που η ανακαίνιση και γενικά αναβάθμισή τους δεν μπορούσε να χρηματοδοτηθεί από τον ιδιοκτήτη και εκμισθωτή τους, αλλά και να παροτρύνει νέους επενδυτές-μισθωτές να διαθέσουν ιδιωτικά κεφάλαια πολλών εκατομμυρίων ευρώ για να αρχίσουν και ολοκληρώσουν παρόμοια επενδυτικά προγράμματα ή σχέδια επισκευής / ριζικής ανακαίνισης των εν λόγω ακινήτων υπό όρους που προστατεύουν το δημόσιο συμφέρον. Η προτεινόμενη διάταξη εισάγει έναν στοχευμένο μηχανισμό συμψηφισμού σε ένα απαιτητικό είδος επαγγελματικών μισθώσεων: μακροχρόνιες μισθώσεις για άσκηση επιχείρησης, στις οποίες ο e-ΕΦΚΑ έχει υπεισέλθει (ή υπεισέρχεται) στα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις του εκμισθωτή, με συμβατική διάρκεια άνω των είκοσι ετών και με μίσθωμα που περιλαμβάνει (τουλάχιστον εν μέρει) μεταβλητό αντάλλαγμα ως ποσοστό επί του ετήσιου κύκλου εργασιών ή/και των πάσης φύσεως εσόδων εκμετάλλευσης. Πυρήνας της ρύθμισης είναι ότι επενδυτικές δαπάνες του μισθωτή, οι οποίες (α) δεν προβλέπονται ή δεν συμφωνούνται συμβατικά, ή (β) υπερβαίνουν την αξία της υποχρεωτικής επένδυσης που προβλέπεται στη σύμβαση, και οι οποίες (γ) συμβάλλουν στην επαύξηση της αξίας του μίσθιου ακινήτου, μπορούν —κατά το μέρος που υπερβαίνουν ένα σημαντικό ποσό επενδυτικών κεφαλαίων— να συμψηφιστούν με το μέρος του μισθώματος/ανταλλάγματος που υπολογίζεται ως ποσοστό επί του κύκλου εργασιών/εσόδων εκμετάλλευσης. Έτσι, ο συμψηφισμός προσαρμόζεται ακριβώς στη μεταβλητή συνιστώσα του μισθώματος που συνδέεται με την εμπορική επιτυχία της εκμετάλλευσης. Η διάταξη προβλέπει περιορισμούς και έλεγχο καθώς θέτει ανώτατο όριο στον συμψηφισμό, ορίζει διαδικασία υπαγωγής με αίτημα εντός συγκεκριμένης προθεσμίας, αναθέτει την κρίση των προϋποθέσεων και της αποτιμητέας αξίας στο Διοικητικό Συμβούλιο του e-ΕΦΚΑ ή, για ακίνητα που εμπίπτουν στο εταιρικό σχήμα του ν. 4892/2022, στο Διοικητικό Συμβούλιο της Εταιρείας Ακινήτων e-ΕΦΚΑ, η οποία συστάθηκε ακριβώς για τη διοίκηση, διαχείριση και αξιοποίηση της ακίνητης περιουσίας του Φορέα και

	της οποίας προωθείται η εύρυθμη και αποτελεσματική λειτουργία. Η πρόβλεψη περί αναστολής παραγραφής —από την έναρξη ισχύος μέχρι την έκδοση της απόφασης και την έναρξη της διαδικασίας συμψηφισμού— συνιστά στοιχειώδη εγγύηση ασφάλειας δικαίου, αφού διασφαλίζει ότι, ενώ ο μισθωτής προσφεύγει στη διοίκηση για να υπαχθεί (ή να κριθεί ότι δεν υπάγεται) στον εν λόγω συμψηφισμό, δεν θα χαθούν αξιώσεις λόγω χρονικής παρέλευσης, ιδίως σε συμβάσεις μεγάλης διάρκειας και πολυπλοκότητας. Έτσι η διάταξη καθιερώνει έναν ανταποδοτικό μηχανισμό που λειτουργεί μόνο όταν συντρέχουν σωρευτικά αυστηρές προϋποθέσεις: μεγάλης διάρκειας μισθώσεις, μεταβλητό/ποσοστιαίο μίσθωμα, μεγάλες πρόσθετες επενδύσεις που αυξάνουν την αξία του μισθίου και αποτίμηση/έλεγχος από συλλογικό όργανο διοίκησης. Άλλωστε για τον υπολογισμό ποσοστιαίου μισθώματος ζητούνται κατά κανόνα ελεγμένα οικονομικά στοιχεία από ορκωτό ελεγκτή και πλήρης διαφάνεια ως προς τον κύκλο εργασιών και τα λοιπά έσοδα εκμετάλλευσης. Αυτή η αρχιτεκτονική ελέγχου είναι κρίσιμη: μειώνει τον κίνδυνο καταστρατήγησης και καθιστά τον συμψηφισμό (όπου επιτρέπεται) μετρήσιμο και επαληθεύσιμο. Η διάταξη δεν αφορά σε μικροεπισκευές και μικροεπενδύσεις. Αφορά σε έργα επί μισθωμένων ακινήτων που κατά την υλοποίησή τους παρουσιάζονται συχνά επιπλέον απαιτήσεις: στατικές ενισχύσεις, πυροπροστασία, προσβασιμότητα, ενεργειακές παρεμβάσεις, υγειονομικές προδιαγραφές, υποχρεώσεις που συνδέονται με διατηρητέα κτίρια ή με αλλαγές στη χρήση. Όταν αυτές οι πρόσθετες δαπάνες παράγουν καθαρή υπεραξία για το ακίνητο, το Δημόσιο έχει συμφέρον να μην τις αποθαρρύνει, αλλά να τις προσελκύει με έναν προβλέψιμο και νομοθετικά καθιερωμένο μηχανισμό: συμψηφισμό μελλοντικών μεταβλητών μισθωμάτων, μέσα σε αυστηρά όρια και υπό θεσμικό έλεγχο. Ο προβλεπόμενος συμψηφισμός συνιστά αναπτυξιακό κίνητρο και αποκαθιστά τη δικαιοσύνη στις συμβάσεις. Στις μισθώσεις με μεταβλητό «ποσοστιαίο μίσθωμα», όσο μεγαλώνει ο κύκλος εργασιών και τα κέρδη μιας επιχείρησης τόσο υψηλότερο γίνεται το μέρος του μισθώματος που καταβάλλεται ως ποσοστό επί του κύκλου εργασιών. Όταν όμως η υψηλότερη απόδοση προκύπτει επειδή ο μισθωτής επένδυσε σημαντικά κεφάλαιά του σε αναβάθμιση του ακινήτου, η οποία, στο τέλος, παραμένει στο ακίνητο, τότε δημιουργείται ένα

	αντικίνητρο, αφού ο μισθωτής πληρώνει ποσοστό επί της επιτυχίας που παράχθηκε από δική του προσπάθεια και επένδυση, η οποία ταυτόχρονα αύξησε τη μακροπρόθεσμη αξία του μίσθιου υπέρ του εκμισθωτή και υποχρεούται σε καταβολή μισθωμάτων μεγαλύτερων από τα αρχικώς εκατέρωθεν εκτιμώμενα. Η ρύθμιση εναρμονίζεται και με τη συνολική κατεύθυνση επενδύσεων και αναβαθμίσεων που επιδιώκει η Ευρωπαϊκή Επιτροπή μέσω του ελληνικού Σχεδίου Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας: πράσινη μετάβαση, ψηφιακός μετασχηματισμός, ανανέωση/αναβάθμιση του δομημένου περιβάλλοντος.
Άρθρο 117 Δημιουργία πληροφοριακού συστήματος στατιστικών στοιχείων φοιτητών των Ανώτατων Εκπαιδευτικών Ιδρυμάτων	Με την αξιολογούμενη ρύθμιση προβλέπεται ότι στο Υ.ΠΑΙ.Θ.Α. δημιουργείται πληροφοριακό σύστημα στατιστικών στοιχείων για τους φοιτητές των Α.Ε.Ι. της χώρας, το οποίο υλοποιείται, με πόρους του Ταμείου Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας, από το Υ.ΠΑΙ.Θ.Α. και λειτουργεί κεντρικά σε αυτό. Το πληροφοριακό σύστημα έχει ως σκοπό τη συλλογή, τήρηση και επεξεργασία ανωνυμοποιημένων δεδομένων για την παραγωγή αξιόπιστων στατιστικών στοιχείων που αφορούν τη σύνθεση και τα χαρακτηριστικά του φοιτητικού πληθυσμού με στόχο τον σχεδιασμό, την αξιολόγηση και τον ανασχεδιασμό των πολιτικών στον τομέα της Ανώτατης Εκπαίδευσης, τη βελτίωση της λειτουργίας των Α.Ε.Ι. της χώρας και γενικότερα την υποστήριξη του στρατηγικού σχεδιασμού της πολιτείας στον τομέα της Ανώτατης Εκπαίδευσης. Επισημαίνεται ότι το πληροφοριακό σύστημα συλλέγει, μέσω διαλειτουργικότητας, ανωνυμοποιημένα στατιστικά στοιχεία από τα φοιτητολόγια που διατηρούν και διαχειρίζονται τα Α.Ε.Ι. και ότι η διασύνδεση των φοιτητολογίων των Α.Ε.Ι. με το πληροφοριακό σύστημα είναι υποχρεωτική.
Άρθρο 118 Παράταση χρονικού ορίου συμμετοχής αποφοίτων ειδικοτήτων Σχολών Ανώτερης Επαγγελματικής Κατάρτισης σε εξετάσεις πιστοποίησης επαγγελματικής κατάρτισης - Μεταβατική διάταξη - Τροποποίηση παρ. 15Α άρθρου 169 ν. 4763/2020	Η παρ. 15Α του άρθρου 169 του ν. 4763/2020 (Α' 254) θεσπίστηκε ως ειδική μεταβατική ρύθμιση προκειμένου να διασφαλιστεί η δυνατότητα συμμετοχής σε εξετάσεις πιστοποίησης αποφοίτων Ινστιτούτων Επαγγελματικής Κατάρτισης (Ι.Ε.Κ.) και, μετά τη μετονομασία τους, Σχολών Ανώτερης Επαγγελματικής Κατάρτισης (Σ.Α.Ε.Κ.), οι οποίοι είχαν ολοκληρώσει την κατάρτισή τους βάσει προγενέστερων νομοθετικών καθεστώτων και σε ειδικότητες που είτε είχαν καταργηθεί είτε δεν

	αντιστοιχίζονταν στο νέο σύστημα. Όπως προκύπτει ρητώς από την αιτιολογική έκθεση του άρθρου 360 του ν. 4957/2022 (Α΄ 141), σκοπός της ρύθμισης ήταν η διασφάλιση της δυνατότητας χορήγησης πτυχίου επαγγελματικής κατάρτισης στους αποφοίτους αυτούς, καθώς και η απρόσκοπτη εφαρμογή του ν. 4763/2020, σύμφωνα με τα οριζόμενα στην παρ. 15 του άρθρου 169 του νόμου. Η μεταγενέστερη αντικατάσταση της παρ. 15Α με το άρθρο 115 του ν. 5128/2024 (Α΄ 118) και η πρόβλεψη χρονικού ορίου εφαρμογής έως τις 31.12.2025 επιβεβαιώνουν ότι ο νομοθέτης αναγνώρισε τη συνεχιζόμενη ανάγκη ύπαρξης ειδικού μεταβατικού πλαισίου για τους παλαιούς αποφοίτους. Περαιτέρω, κατά την παρ. 15 του άρθρου 169 του ν. 4763/2020, οι νέοι Οδηγοί Κατάρτισης εφαρμόζονται εφεξής τόσο για την κατάρτιση όσο και για την πιστοποίηση των αποφοίτων, αντικαθιστώντας τους προγενέστερους Οδηγούς ή Προγράμματα Σπουδών. Δεδομένου ότι οι νέοι Οδηγοί Κατάρτισης για εκατόν τριάντα (130) ειδικότητες, οι οποίοι εγκρίθηκαν εντός του 2024 με την υπό στοιχεία ΦΒ6/94147/Κ3/21-08-2024 απόφαση της Υφυπουργού Παιδείας, Θρησκευμάτων και Αθλητισμού (Β΄ 4920), εφαρμόζονται για νεοεισερχόμενους καταρτιζόμενους, δεν έχει ακόμη καταστεί δυνατή, στην πράξη, η πλήρης ενεργοποίηση της διαδικασίας πιστοποίησης αποκλειστικά βάσει του νέου πλαισίου. Υπό τα δεδομένα αυτά, η πιστοποίηση που δύναται να πραγματοποιηθεί κατά το παρόν χρονικό σημείο αφορά κατ' ανάγκη παλαιότερους αποφοίτους, οι οποίοι καταρτίστηκαν με προγενέστερα προγράμματα και για τους οποίους η παρ. 15Α εξακολουθεί να λειτουργεί ως αναγκαίο μεταβατικό πλαίσιο πιστοποίησης. Συνεπώς, η προτεινόμενη ρύθμιση, με την οποία παρατείνεται η εφαρμογή της παρ. 15Α του άρθρου 169 του ν. 4763/2020 μέχρι την 31η.12.2027, συνιστά αναγκαία και εύλογη συνέχιση του μεταβατικού πλαισίου, προκειμένου να ολοκληρωθεί η διαδικασία πιστοποίησης των παλαιών αποφοίτων και να καταστεί δυνατή η ομαλή μετάβαση στο σύστημα πιστοποίησης του άρθρου 42 του ίδιου νόμου, σύμφωνα με τη σαφή νομοθετική πρόθεση.

	Η προτεινόμενη ρύθμιση έχει αποκαταστατικό χαρακτήρα, αποσκοπεί στη διασφάλιση της συνέχειας του μεταβατικού πλαισίου πιστοποίησης και δεν εισάγει δυσμενείς συνέπειες για τρίτους.
Άρθρο 119 Διόρθωση παροράματος - Τροποποίηση παρ. 7 άρθρου 120 ν. 5290/2026	
Άρθρο 120 Καταργούμενες διατάξεις Μέρους ΣΤ'	Με την αξιολογούμενη ρύθμιση τίθενται οι καταργούμενες διατάξεις του Μέρους ΣΤ΄.
Άρθρο 121 Έναρξη ισχύος	Με την αξιολογούμενη ρύθμιση ορίζεται η έναρξη ισχύος.

Β. Έκθεση του άρθρου 75 παρ. 1 και 2 του Συντάγματος

ΕΚΘΕΣΗ
Γενικού Λογιστηρίου του Κράτους

(άρθρο 75 παρ. 1ή 2 του Συντάγματος)

στο σχέδιονόμου του Υπουργείου ..... «.....»

ή επί τροπολογίας στο σχέδιο νόμου του Υπουργείου ..... «.....»

15.	Συνοπτική ανάλυση των άρθρων της αξιολογούμενης ρύθμισης

Με τις διατάξεις του υπόψη νομοσχεδίου (ή τροπολογίας στο σχέδιο νόμου) ρυθμίζονται θέματα αρμοδιότητας του Υπουργείου .....

16.	Οικονομικά αποτελέσματα επί του Κρατικού Προϋπολογισμού ή/και επί του προϋπολογισμού του/των αρμόδιου/ων φορέα/ων

Από τις προτεινόμενες διατάξεις προκαλούνται τα ακόλουθα οικονομικά αποτελέσματα:

- <u>Επί του Κρατικού Προϋπολογισμού</u>

- <u>Επί του Προϋπολογισμού του/των αρμόδιου/ων φορέα/ων</u>

Αθήνα, ...20....

Ο/ Η Γενικ.... Διευθυντ.....

Γ. Έκθεση του άρθρου 75 παρ. 3 του Συντάγματος

ΕΙΔΙΚΗ ΕΚΘΕΣΗ

(άρθρο 75 παρ. 3 του Συντάγματος)

στο σχέδιονόμου του Υπουργείου ..... «.....»

ή επί τροπολογίας στο σχέδιο νόμου του Υπουργείου ..... «.....»

17.	Οικονομικά αποτελέσματα

Από τις διατάξεις του προτεινόμενου σχεδίου νόμου (ή της προτεινόμενης τροπολογίας) προκαλούνται τα ακόλουθα οικονομικά αποτελέσματα:

Αθήνα, ...20....

ΟΙ ΥΠΟΥΡΓΟΙ

Δ. Έκθεση γενικών συνεπειών

18.	Οφέλη αξιολογούμενης ρύθμισης

			ΘΕΣΜΟΙ, ΔΗΜΟΣΙΑ ΔΙΟΙΚΗΣΗ, ΔΙΑΦΑΝΕΙΑ	ΑΓΟΡΑ, ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ, ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΜΟΣ	ΚΟΙΝΩΝΙΑ & ΚΟΙΝΩΝΙΚΕΣ ΟΜΑΔΕΣ	ΦΥΣΙΚΟ, ΑΣΤΙΚΟ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ	ΝΗΣΙΩΤΙΚΟΤΗΤΑ
ΟΦΕΛΗ ΡΥΘΜΙΣΗΣ	ΑΜΕΣΑ	Αύξηση εσόδων	X				
		Μείωση δαπανών					
		Εξοικονόμηση χρόνου	X				
		Μεγαλύτερη αποδοτικότητα / αποτελεσματικότητα	X				
		Άλλο					
	ΕΜΜΕΣΑ	Βελτίωση παρεχόμενων υπηρεσιών					
		Δίκαιη μεταχείριση πολιτών	X				
		Αυξημένη αξιοπιστία / διαφάνεια θεσμών	X				
		Βελτιωμένη διαχείριση κινδύνων	X				
		Άλλο					

Σχολιασμός/ ποιοτική αποτίμηση:

Η αξιολογούμενη ρύθμιση αναμένεται να επιφέρει αύξηση των φορολογικών εσόδων, μέσω της αξιοποίησης πληροφοριών που έως σήμερα δεν είναι διαθέσιμες στη Φορολογική Διοίκηση. Ταυτοχρόνως, η εφαρμογή των διατάξεων του σχεδίου νόμου εκτιμάται ότι θα συντελέσει στην ενίσχυση της αποδοτικότητας του ελεγκτικού μηχανισμού και την αύξηση της αξιοπιστίας της Φορολογικής Διοίκησης, καθώς θα επέλθει ενίσχυση της φορολογικής διαφάνειας και ισότητας, μέσω της αποκάλυψης μη δηλωθέντων εισοδημάτων και της ίσης μεταχείρισης των υποκειμένων σε φόρο.

19.	Κόστος αξιολογούμενης ρύθμισης

			ΘΕΣΜΟΙ, ΔΗΜΟΣΙΑ ΔΙΟΙΚΗΣΗ, ΔΙΑΦΑΝΕΙΑ	ΑΓΟΡΑ, ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ, ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΜΟΣ	ΚΟΙΝΩΝΙΑ & ΚΟΙΝΩΝΙΚΕΣ ΟΜΑΔΕΣ	ΦΥΣΙΚΟ, ΑΣΤΙΚΟ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ	ΝΗΣΙΩΤΙΚΟΤΗΤΑ
ΚΟΣΤΟΣ ΡΥΘΜΙΣΗΣ	ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΝΑΡΞΗ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ ΤΗΣ ΡΥΘΜΙΣΗΣ	Σχεδιασμός / προετοιμασία	X	X			
		Υποδομή / εξοπλισμός	X	X			
		Προσλήψεις / κινητικότητα					
		Ενημέρωση εκπαίδευση εμπλεκομένων	X	X			
		Άλλο					
	ΓΙΑ ΤΗ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ & ΑΠΟΔΟΣΗ ΤΗΣ ΡΥΘΜΙΣΗΣ	Στήριξη και λειτουργία διαχείρισης	X	X			
		Διαχείριση αλλαγών κατά την εκτέλεση	X	X			
		Κόστος συμμετοχής στη νέα ρύθμιση					

		Άλλο					

Σχολιασμός/ ποιοτική αποτίμηση:

α) Η έγκαιρη και ορθή εφαρμογή της υποβολής και ανταλλαγής των πληροφοριών που εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής του προτεινόμενου νέου άρθρου 9ΑΔ του ν. 4170/2013, όπως εισάγεται με το υπό αξιολόγηση σχέδιο νόμου, προϋποθέτει τον κατάλληλο σχεδιασμό της αναγκαίας υλικοτεχνικής υποδομής, τόσο στη Φορολογική Διοίκηση όσο και στους Δηλούντες Παρόχους Υπηρεσιών Κρυπτοστοιχείων. Επιπλέον, για την ολοκλήρωση των απαιτούμενων ενεργειών εντός των προβλεπόμενων προθεσμιών, ενδεχομένως να απαιτηθεί εκπαίδευση των στελεχών των εμπλεκόμενων Υπηρεσιών της Φορολογικής Διοίκησης ή/και των Δηλούντων Παρόχων Υπηρεσιών Κρυπτοστοιχείων. Περαιτέρω, αναμένεται ότι για την απόδοση της αξιολογούμενης ρύθμισης θα απαιτηθεί διαρκής υποστήριξη για την απρόσκοπτη λειτουργία του χρησιμοποιούμενου πληροφοριακού συστήματος.

β) Η έγκαιρη και ορθή εφαρμογή της υποβολής και ανταλλαγής των πληροφοριών που εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής του προτεινόμενου νέου άρθρου 9ΑΕ του ν. 4170/2013, όπως εισάγεται με το υπό αξιολόγηση σχέδιο νόμου, προϋποθέτει τον κατάλληλο σχεδιασμό της αναγκαίας υλικοτεχνικής υποδομής, τόσο στη Φορολογική Διοίκηση όσο και των υπόχρεων υποβολής της Δήλωσης Πληροφοριών Συμπληρωματικού Φόρου βάσει του άρθρου 48 του ν. 5100/2024. Επιπλέον, για την ολοκλήρωση των απαιτούμενων ενεργειών εντός των προβλεπόμενων προθεσμιών, ενδεχομένως να απαιτηθεί εκπαίδευση των στελεχών των εμπλεκόμενων Υπηρεσιών της Φορολογικής Διοίκησης ή/και των υπόχρεων υποβολής της Δήλωσης Πληροφοριών Συμπληρωματικού Φόρου. Περαιτέρω, αναμένεται ότι για την απόδοση της αξιολογούμενης ρύθμισης θα απαιτηθεί διαρκής υποστήριξη για την απρόσκοπτη λειτουργία του χρησιμοποιούμενου πληροφοριακού συστήματος.

20.	Κίνδυνοι αξιολογούμενης ρύθμισης

			ΘΕΣΜΟΙ, ΔΗΜΟΣΙΑ ΔΙΟΙΚΗΣΗ, ΔΙΑΦΑΝΕΙΑ	ΑΓΟΡΑ, ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ, ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΜΟΣ	ΚΟΙΝΩΝΙΑ & ΚΟΙΝΩΝΙΚΕΣ ΟΜΑΔΕΣ	ΦΥΣΙΚΟ, ΑΣΤΙΚΟ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ	ΝΗΣΙΩΤΙΚΟΤΗΤΑ
ΚΙΝΔΥΝΟΙ ΡΥΘΜΙΣΗΣ	ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΚΙΝΔΥΝΩΝ	Αναγνώριση / εντοπισμός κινδύνου	X	X			
		Διαπίστωση συνεπειών κινδύνων στους στόχους					

		Σχεδιασμός αποτροπής / αντιστάθμισης κινδύνων	X	X			
		Άλλο					
	ΜΕΙΩΣΗ ΚΙΝΔΥΝΩΝ	Πιλοτική εφαρμογή					
		Ανάδειξη καλών πρακτικών κατά την υλοποίηση της ρύθμισης					
		Συνεχής αξιολόγηση διαδικασιών διαχείρισης κινδύνων	X	X			
		Άλλο					

Σχολιασμός/ ποιοτική αποτίμηση:

Οι κίνδυνοι της αξιολογούμενης ρύθμισης συνδέονται με τη διατήρηση του απαιτούμενου επιπέδου ασφάλειας και εμπιστευτικότητας τόσο κατά την υποβολή και ανταλλαγή πληροφοριών όσο και κατά το στάδιο της αξιοποίησης των πληροφοριών που περιέρχονται στη Φορολογική Διοίκηση καθώς και με τη διασφάλιση των απαιτούμενων διαδικασιών για τη συμμόρφωση των Δηλούντων Υπηρεσιών Κρυπτοστοιχείων με τους προβλεπόμενους κανόνες δέουσας επιμέλειας και υποβολής πληροφοριών και των υπόχρεων με τις απαιτήσεις υποβολής των Δηλώσεων πληροφοριών συμπληρωματικού φόρου.

21.	Γνώμες ή πορίσματα αρμόδιων υπηρεσιών και ανεξάρτητων αρχών *(ηλεκτρονική επισύναψη).* Ειδική αιτιολογία σε περίπτωση σημαντικής απόκλισης μεταξύ της γνωμοδότησης και της αξιολογούμενης ρύθμισης.

Ε. Έκθεση διαβούλευσης

22.	Διαβούλευση κατά τη διάρκεια της νομοπαρασκευαστικής διαδικασίας από την έναρξη κατάρτισης της αξιολογούμενης ρύθμισης μέχρι την υπογραφή από τους συναρμόδιους Υπουργούς	
☼	Συνεργασία με άλλα υπουργεία / υπηρεσίες	Υπουργείο Εσωτερικών, Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας, Υπουργείο Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής, Υπουργείο Ανάπτυξης, Υπουργείο Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης, Υπουργείο Δικαιοσύνης, Υπουργείο Ψηφιακής Διακυβέρνησης, Γενική Γραμματεία Επικοινωνίας και Ενημέρωσης.
☼	Συνεργασία με κοινωνικούς φορείς / Ανεξάρτητες Αρχές	Ενιαία Αρχή Δημοσίων Συμβάσεων (ΕΑΔΗΣΥ) Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή (Ο.Κ.Ε.), σύμφωνα με την παρ. 3 του άρθρου 82 του Συντάγματος. Με την από 17 Απριλίου 2026 γνωμοδότηση της Ο.Κ.Ε., που κοινοποιήθηκε με το υπ' αρ. πρωτ. 10000.00.001/12097 διαβιβαστικό έγγραφο, αντίγραφο της οποίας επισυνάπτεται στην παρούσα, διατυπώθηκαν παρατηρήσεις και προτάσεις για το σχέδιο νόμου εν γένει.
☼	Διεθνής διαβούλευση	

23.	Σχόλια στο πλαίσιο της διαβούλευσης μέσω της ηλεκτρονικής πλατφόρμας www.opengov.gr *(ηλεκτρονική επισύναψη της έκθεσης).* Το σχέδιο νόμου του Υπουργείου Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών με τίτλο: «Διοικητική συνεργασία στον τομέα της φορολογίας - Ενσωμάτωση της Οδηγίας (ΕΕ) 2023/2226 του Συμβουλίου της 17ης Οκτωβρίου 2023 και της Οδηγίας (ΕΕ) 2025/872 του Συμβουλίου της 14ης Απριλίου 2025 για την τροποποίηση της οδηγίας 2011/16/ΕΕ σχετικά με τη διοικητική συνεργασία στον τομέα της φορολογίας και λοιπές διατάξεις» τέθηκε σε δημόσια ηλεκτρονική διαβούλευση την Παρασκευή 27 Μαρτίου 2026, 21:45, η οποία ολοκληρώθηκε την Τρίτη 14 Απριλίου 2026, 09:00.

	Το σύνολο των σχολίων που υποβλήθηκαν είναι προσβάσιμο στη σελίδα: https://www.opengov.gr/minfin/?p=13996.		
	Επί των γενικών αρχών («επί της αρχής») της αξιολογούμενης ρύθμισης	Αριθμός συμμετασχόντων	Υποβλήθηκαν συνολικά τριακόσια πέντε (305) σχόλια, ως εξής: - πέντε (5) σχόλια στο Μέρος Α΄ Ενσωμάτωση της Οδηγίας (ΕΕ) 2023/2226 του Συμβουλίου της 17ης Οκτωβρίου 2023 και της Οδηγίας (ΕΕ) 2025/872 του Συμβουλίου της 14ης Απριλίου 2025 για την τροποποίηση της Οδηγίας 2011/2016/ΕΕ σχετικά με τη διοικητική συνεργασία στον τομέα της φορολογίας, - εκατόν σαράντα οκτώ (148) σχόλια στο Μέρος Γ΄ Τροποποιήσεις Κώδικα Φορολογίας Περιουσίας, Κώδικα έμμεσων φόρων επί των συναλλαγών του πεδίου εφαρμογής του Κώδικα Φορολογικής Διαδικασίας και λοιπών έμμεσων φόρων, Κώδικα Φορολογικής Διαδικασίας και Κώδικα Φορολογίας Εισοδήματος. - ένα (1) σχόλιο στο Μέρος Δ΄ Μεταφορά της Ανεξάρτητης Αρχής Πιστοληπτικής αξιολόγησης στη Γενική Γραμματεία Χρηματοπιστωτικού τομέα και διαχείρισης ιδιωτικού χρέους - δημιουργία ηλεκτρονικής πλατφόρμας συναλλαγών μη εξυπηρετούμενων δανείων και άλλες διατάξεις. - εκατόν τριάντα τέσσερα (134) σχόλια στο Μέρος Ε' Λοιπές ρυθμίσεις αρμοδιότητας του Υπουργείου Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών,

			- δεκαεπτά (17) σχόλια στο Μέρος ΣΤ΄ Διατάξεις αρμοδιότητας Υπουργείου Εθνικής Άμυνας, Υπουργείου Εσωτερικών, Υπουργείου Παιδείας, Θρησκευμάτων και Αθλητισμού και Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης. Στα μέρη Β' και Ζ' δεν υποβλήθηκαν σχόλια. Έγινε καταγραφή και επεξεργασία όλων των σχολίων.
		Σχόλια που υιοθετήθηκαν	Υιοθετήθηκαν πλήρως ή μερικώς σχόλια, με τα οποία ζητούνταν κανονιστικές βελτιώσεις, οι οποίες κρίθηκε ότι υπηρετούν τη ratio της συγκεκριμένης νομοθετικής πρωτοβουλίας.
		Σχόλια που δεν υιοθετήθηκαν (συμπεριλαμβανομένης επαρκούς αιτιολόγησης)	Δεν υιοθετήθηκαν ή δεν υιοθετήθηκαν πλήρως σχόλια, τα οποία κρίθηκε ότι δεν συνάδουν με το σκοπό και το αντικείμενο της συγκεκριμένης νομοθετικής πρωτοβουλίας, είναι ασαφή ή ακατανόητα, αποτελούν γενική κριτική, έκφραση αποδοκιμασίας ή αντίδραση, χωρίς να εισφέρουν προτάσεις για αλλαγές και βελτιώσεις. Υπάρχουν επίσης κάποια σχόλια που επαναλαμβάνονται αυτούσια.
	Επί των άρθρων της αξιολογούμενης ρύθμισης	Αριθμός συμμετασχόντων	Υποβλήθηκαν συνολικά τριακόσια πέντε (305) σχόλια στα μέρη Α', Γ', Δ', Ε' και ΣΤ'. Στα μέρη Β' και Ζ' δεν υποβλήθηκαν σχόλια.
		Σχόλια που υιοθετήθηκαν	Στο Μέρος Γ' υιοθετήθηκαν μερικώς εκατόν δέκα επτά (117) σχόλια που αφορούν στο άρθρο 37 περί προστίμων στις εκπρόθεσμες φορολογικές δηλώσεις και ένα (1) σχόλιο που αφορά στις λαϊκές αγορές. Επιπλέον, υιοθετήθηκαν τρία (3)

			σχόλια που αφορούν στο άρθρο 36 για τις Φορολογικές Δεσμευτικές Απαντήσεις. 1. Άρθρο 37 Με τα σχόλια αυτά κατά κύριο λόγο ζητούνται τα εξής: Μηδενικό πρόστιμο για μηδενικές ή πιστωτικές δηλώσεις: Πρόταση για μη επιβολή προστίμου σε εκπρόθεσμες μηδενικές/πιστωτικές δηλώσεις φορών και τελών, καθώς δεν υφίσταται δημοσιονομική ζημία από την καθυστερημένη υποβολή. Αναλογικότητα: Πρόταση για μη επιβολή προστίμου επί εκπρόθεσμης υποβολής δήλωσης, αν ο κύριος φόρος που προκύπτει είναι κάτω από εκατό (100) ευρώ. Τροποποιητικές δηλώσεις: Αίτημα να μην επιβάλλεται πρόστιμο ειδικά σε εκπρόθεσμη τροποποιητική δήλωση, εφόσον η αρχική είχε υποβληθεί εμπρόθεσμα. Δηλώσεις πληροφοριακού χαρακτήρα: Ζητείται να μην επιβάλλονται πρόστιμα ειδικά για εκπρόθεσμες δηλώσεις που δεν έχουν οικονομικό αντικείμενο, αλλά είναι απλώς ενημερωτικές, ή για πληροφοριακές δηλώσεις από τις οποίες προκύπτει φόρος έως εκατό (100) ευρώ. Τα σχόλια αυτά έγιναν δεκτά ως προς τα εξής: Α. Δεν επιβάλλεται πρόστιμο επί εκπρόθεσμων αρχικών δηλώσεων: • παρακρατούμενου φόρου (με την εξαίρεση του φόρου κερδών από τυχερά παίγνια) • έμμεσου φόρου (με την εξαίρεση του ΦΠΑ και του ΦΜΑ),

			• τελών, εισφορών και ειδικών φορολογικών του Παραρτήματος Α του Κώδικα, όταν το ποσό προς καταβολή που προκύπτει είναι έως εκατό (100) ευρώ. Β. Δεν επιβάλλεται πρόστιμο επί εκπρόθεσμων τροποποιητικών δηλώσεων - μίας ή περισσότερων: • παρακρατούμενου φόρου (με την εξαίρεση του φόρου κερδών από τυχερά παίγνια), όταν και η αρχική δήλωση ήταν εκπρόθεσμη (επιπλέον της ρύθμισης που ήδη ισχύει ότι δεν επιβάλλεται πρόστιμο όταν η αρχική ήταν εμπρόθεσμη), • έμμεσου φόρου (με την εξαίρεση του ΦΠΑ και του ΦΜΑ), • τέλους, εισφοράς και ειδικών φορολογιών του Παραρτήματος Α του Κώδικα, όταν το επιπλέον ποσό που προκύπτει προς καταβολή είναι έως εκατό (100) ευρώ. Γ. Ειδικά για μη υποβολή ή εκπρόθεσμη υποβολή δηλώσεων ΦΠΑ από υπόχρεους τήρησης απλογραφικού ή διπλογραφικού λογιστικού συστήματος: • εφόσον δεν προκύπτει ποσό για καταβολή, επιβάλλεται πρόστιμο εκατό (100) ευρώ, δηλαδή μειώνεται το πρόστιμο από τα διακόσια πενήντα (250) ή πεντακόσια (500) ευρώ που ισχύει,

			• εφόσον προκύπτει ποσό για καταβολή, παραμένει το πρόστιμο ως έχει. Δ. Οι καταργήσεις και μειώσεις των προστίμων ισχύουν και εφαρμόζονται αναδρομικά από 19.4.2024, πλην των προστίμων που επιβλήθηκαν για εκπρόθεσμες αρχικές ή τροποποιητικές δηλώσεις έμμεσου φόρου (πλην ΦΠΑ και ΦΜΑ), τελών, εισφορών και ειδικών φορολογιών του Παραρτήματος Α του Κώδικα, από τις οποίες το ποσό φόρου που προκύπτει προς καταβολή είναι έως εκατό (100) ευρώ. 2. Άρθρα 40 και 41: Υποβλήθηκε ένα (1) σχόλιο που αφορά στον ορθό ορισμό των επαγγελματιών τους οποίους αφορά η ρύθμιση. Προτείνεται να αλλάξει ο ορισμός του αδειούχου επαγγελματία πωλητή, που παραπέμπει στο άρθρο 31 του ν. 4849/2021, καθώς δεν υπάρχει κανένας επαγγελματίας πωλητής στον οποίο να έχει δοθεί θέση μέσω της συγκεκριμένης διαδικασίας που αναφέρει το άρθρο 31. Το σχόλιο έγινε εν μέρει δεκτό, καθώς ο ορισμός διορθώθηκε ώστε να καταλαμβάνει με πληρότητα τους πωλητές λαϊκών αγορών με βάση τους ΚΑΔ που δραστηριοποιούνται. 3. Άρθρα 36 και 39 - Φορολογικές Δεσμευτικές Απαντήσεις: Υιοθετήθηκαν τρία (3) σχόλια που αφορούν στην προστασία των διοικουμένων από μελλοντικούς φορολογικούς ελέγχους. Προστέθηκε διάταξη ότι σε περίπτωση που ο φορολογούμενος ακολούθησε Φ.Δ.Α σε ισχύ

			αναφορικά με την φορολογική του υποχρέωση, η δήλωση του δεν θεωρείται ανακριβής ή δεν θεωρείται ότι παρέλειψε να υποβάλει δήλωση κατά περίπτωση. Στο Μέρος Ε' έγιναν δεκτά είκοσι τέσσερα (24) σχόλια από τα συνολικά εκατόν τριάντα τέσσερα (134) που υποβλήθηκαν. Συγκεκριμένα, έγιναν δεκτά δώδεκα (12) σχόλια που αφορούν στη διαδικασία επιλογής Γενικών Διευθυντών και Διευθυντών στις εταιρίες ύδρευσης, έντεκα (11) σχόλια που αφορούν στη πρόβλεψη δυνατότητας μετάταξης προσωπικού από την ΕΥΑΘ στην ΕΥΔΑΠ και αντιστρόφως και ένα (1) σχόλιο που αφορά στα περιφερειακά τηλεοπτικά κανάλια. Προστέθηκαν ρυθμίσεις, με τις οποίες η διαδικασία επιλογής των Γενικών Διευθυντών στην ΕΥΔΑΠ και ΕΥΑΘ επεκτείνεται και στους Διευθυντές, μέχρι του ποσοστού είκοσι τοις εκατό (20%) επί του συνόλου των προβλεπόμενων θέσεων, εφόσον συντρέχουν ειδικοί λόγοι που δικαιολογούνται από τη φύση, τις συνθήκες αγοράς εργασίας και τις αυξημένες απαιτήσεις καθηκόντων. Επιπλέον, υιοθετήθηκαν έντεκα (11) σχόλια και προβλέφθηκε η δυνατότητα μετατάξεων μεταξύ ΕΥΔΑΠ και ΕΥΑΘ. Τέλος, έγινε εν μέρει δεκτό ένα (1) σχόλιο που αφορά στο άρθρο 77, με το οποίο προτείνεται να δίνεται η δυνατότητα στον κάθε περιφερειακό τηλεοπτικό σταθμό να αποφασίζει πού θα διοχετεύσει

			το ποσό, ώστε να μπορεί να επιλέξει εναλλακτικούς παρόχους. Η διάταξη τροποποιήθηκε, ώστε η ρύθμιση να είναι τεχνολογικά ουδέτερη.
		Σχόλια που δεν υιοθετήθηκαν (συμπεριλαμβανομένης επαρκούς αιτιολόγησης)	Στο Μέρος Α' υποβλήθηκαν πέντε (5) σχόλια. Εξ αυτών τα τέσσερα (4), με πανομοιότυπο περιεχόμενο, αφορούν σε θέματα που ρυθμίζονται σε επόμενα μέρη του νομοσχεδίου, και συγκεκριμένα στα άρθρα 32,35, 62, 63, 68, 107 και 108, και ένα (1) σχόλιο αφορά στην εισαγωγή Τεχνητής Νοημοσύνης στην εφορία. Τα σχόλια αυτά δεν υιοθετήθηκαν για τους εξής λόγους: Α. Δεν προτείνεται κάποια αλλαγή-τροποποίηση επί του σχεδίου νόμου, Β. Το σχόλιο περί εισαγωγής τεχνητής νοημοσύνης στην εφορία δεν υιοθετήθηκε, καθώς αποτελεί πρόταση που δεν εντάσσεται στους σκοπούς της παρούσας νομοθετικής πρωτοβουλίας. Στο Μέρος Γ' δεν υιοθετήθηκαν σχόλια που αφορούν στα εξής: 1. Άρθρο 37 Προαιρετικές δηλώσεις: Επτά (7) σχόλια αφορούν στη μη επιβολή προστίμου επί εκπρόθεσμης υποβολής δηλώσεων που χαρακτηρίζονται «προαιρετικές». Προτάθηκε: α) να οριστεί ότι σε τέτοιες περιπτώσεις, εφόσον δεν προκύπτει φόρος προς καταβολή, δεν υφίσταται υποχρέωση υποβολής δήλωσης, β) να προστεθεί ρύθμιση στο άρθρο 37 που να διευκρινίζει ότι σε περιπτώσεις εκπρόθεσμης υποβολής δεν επιβάλλεται πρόστιμο, και γ) να γίνουν

			αντίστοιχες τροποποιήσεις στα συστήματα της ΑΑΔΕ ώστε να μην δέχονται την υποβολή τέτοιων δηλώσεων. Τα σχόλια αυτά αξιολογήθηκαν, αλλά δεν κρίθηκε σκόπιμη η τροποποίηση των σχετικών διατάξεων. Αναδρομικότητα προστίμων: Δεκατρία (13) σχόλια αφορούν στη μη επιβολή προστίμων αναδρομικά. Τα σχόλια αυτά δεν υιοθετήθηκαν, καθώς δεν ανταποκρίνονται στο περιεχόμενο των υπό διαβούλευση ρυθμίσεων, εφόσον η αναδρομικότητα των διατάξεων αφορά στην αναδρομική διαγραφή ή μείωση των προστίμων που έχουν ήδη επιβληθεί, και όχι σε επιβολή νέων προστίμων αναδρομικά. Προηγούμενη ειδοποίηση: Πέντε (5) σχόλια αφορούν την καθιέρωση συστήματος προειδοποίησης, πριν την επιβολή του προστίμου, σε περιπτώσεις που η καθυστέρηση οφείλεται σε ανθρώπινο λάθος και δεν δημιουργεί ουσιαστική ζημία στο δημόσιο. Τα σχόλια αυτά αξιολογήθηκαν, αλλά δεν κρίθηκε σκόπιμη η τροποποίηση των σχετικών διατάξεων. Αναλογικότητα προστίμων: Δέκα (10) σχόλια αφορούν στην έλλειψη αναλογικότητας των επιβαλλόμενων προστίμων. Ζητείται τα πρόστιμα να μην επιβάλλονται οριζόντια, αλλά να υπολογίζονται ως ποσοστό επί του φόρου που καθυστέρησε να αποδοθεί ή αναλογικά με τα

			ακαθάριστα έσοδα της επιχείρησης. Τα σχόλια αυτά δεν υιοθετήθηκαν, γιατί απαιτούν συνολική αναμόρφωση του φορολογικού συστήματος και είναι εκτός του βασικού ρυθμιστικού πλαισίου της παρούσας νομοθετικής πρωτοβουλίας, αλλά αξιολογούνται για μελλοντική επεξεργασία. 2. Άρθρο 36 - Φορολογικές Δεσμευτικές Απαντήσεις (ΦΔΑ) Έχουν υποβληθεί είκοσι έξι (26) σχόλια σχετικά με τη διαδικασία των Φορολογικών Δεσμευτικών Απαντήσεων που εισάγεται με τα άρθρα 36 και 39. Τα σχόλια αφορούν κυρίως: Παράβολο: Προτείνεται η μείωσή του, ο υπολογισμός με βάση συγκεκριμένα κριτήρια ή και η πλήρης κατάργησή του. Προθεσμία απάντησης: Προτείνεται η μείωση της προθεσμίας απάντησης της διοίκησης. Δημοσιότητα: Ζητείται η ανωνυμοποιημένη ανάρτηση όλων των ΦΔΑ σε πλατφόρμα, ώστε να λειτουργούν ως καθοδήγηση για όλους τους φορολογούμενους σε παρόμοιες περιπτώσεις. Τα σχόλια αξιολογήθηκαν, αλλά δεν κρίθηκε σκόπιμη η τροποποίησή τους, ενώ κάποια από αυτά αφορούν σε ρυθμίσεις που υφίστανται ήδη στο άρθρο. Ήδη προβλέπεται ότι οι Φ.Δ.Α. δημοσιεύονται στον ιστότοπο της Α.Α.Δ.Ε. ανωνυμοποιημένες και ψευδωνυμοποιημένες, κατόπιν προσθήκης μετά τη διαβούλευση. Όσον αφορά στην καταβολή

			παράβολου κρίνεται ότι συνιστά θεμιτό περιορισμό, για την αποτροπή της άσκοπης απασχόλησης των κρατικών υπηρεσιών με προδήλως αβάσιμα αιτήματα. 3. Άρθρα 65, 67, 70 - Ρυθμίσεις για την ΕΥΔΑΠ: Υποβλήθηκε ένα (1) ενιαίο σχόλιο σχετικά με τις ρυθμίσεις για την ΕΥΔΑΠ. Το σχόλιο αυτό εξετάζεται παρακάτω, καθώς αφορά στο μέρος Δ' του νομοσχεδίου και αποτελεί επανάληψη σχολίου που υποβλήθηκε στο μέρος αυτό. 4. Τέλη κυκλοφορίας Υποβλήθηκε ένα (1) σχόλιο με το οποίο ζητείται η μη επαύξηση των τελών κυκλοφορίας που εξοφλούνται εκπρόσθεσμα. Το σχόλιο δεν υιοθετήθηκε, επειδή δεν εντάσσεται στους σκοπούς της εξεταζόμενης νομοθετικής πρωτοβουλίας. Στο Μέρος Δ' υποβλήθηκε ένα (1) σχόλιο, με το οποίο ζητείται να προστεθεί διάταξη που να ορίζει ότι υπηρετούντες Προϊστάμενοι, τοποθετημένοι σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 18 του ν. 4492/2017, των οργανικών μονάδων της Γενικής Γραμματείας Χρηματοπιστωτικού Τομέα και Διαχείρισης Ιδιωτικού Χρέους, που αναδιαρθώνονται σύμφωνα με τα άρθρα 50-56, τοποθετούνται σε αντίστοιχου επιπέδου θέσεις στις νέες δομές. Το σχόλιο δεν υιοθετήθηκε, καθώς το άρθρο 18 του ν. 4492/2017 ήδη ρυθμίζει τις περιπτώσεις μεταβατικών τοποθετήσεων Προϊσταμένων.

			Στο Μέρος Ε' υποβλήθηκαν εκατόν τριάντα τέσσερα (134) σχόλια. Τα σχόλια αυτά δεν υιοθετήθηκαν, πλην των πιο πάνω αναφερόμενων, για τους ακόλουθους λόγους: 1. Άρθρα 63 - 70: Ρυθμίσεις για την ΕΥΔΑΠ Υποβλήθηκαν εκατόν δεκαέξι (116) σχόλια σχετικά με τις εταιρίες ύδρευσης. Τα κύρια σημεία των σχολίων είναι τα εξής: Άρθρο 70: Διατυπώνονται ενστάσεις για την εισαγωγή συστήματος προσλήψεων με μοριοδότηση και για απομάκρυνση από τις αρχές της αξιοκρατίας και της διαφάνειας. Ζητείται η διασφάλιση της παραμονής των εργολαβικών εργαζομένων και η απορρόφησή τους στο εργατικό δυναμικό του φορέα, μέσω της αναγνώρισης της προϋπηρεσίας τους και της εμπειρίας που έχουν αποκτήσει ως εργαζόμενοι στην ΕΥΔΑΠ. Προτείνεται η επιβολή οκταώρου και η αυστηρότερη παρακολούθηση της τήρησης του ωραρίου. Άρθρο 67: Διατυπώνονται αντιρρήσεις στην προσέλκυση ατόμων από την αγορά για τις θέσεις Γενικών Διευθυντών. Ζητείται η εξαίρεση από τα όρια του ενιαίου μισθολογίου του συνόλου του προσωπικού, κατά το πρότυπο της απελευθέρωσης που προβλέπεται για τους Γενικούς Διευθυντές.

			Άρθρο 65: Διατυπώνονται αντιδράσεις για την κεφαλαιοποίηση αποθεματικών και εκφράζεται ανησυχία για τη διανομή του ποσού. Τα σχόλια δεν υιοθετήθηκαν, καθώς έρχονται σε αντίθεση ή εκφεύγουν των σκοπών της νομοθετικής πρωτοβουλίας, που είναι η δημιουργία ευελιξίας στον οργανισμό, τόσο σε επίπεδο ανθρώπινων, όσο και σε επίπεδο υλικών πόρων, ώστε να μπορεί να ανταποκριθεί στις επιτακτικές ανάγκες διασφάλισης της υδροδότησης της χώρας, όπως αναλυτικά περιγράφεται στην Ανάλυση Συνεπειών της Ρύθμισης. Η θέσπιση διακριτού καθεστώτος για την πλήρωση των θέσεων των Γενικών Διευθυντών αποσκοπεί στην ενίσχυση της ικανότητας του φορέα να προσελκύει ικανά στελέχη με εμπειρία στην αγορά, τόσο εντός όσο και εκτός του φορέα. 2. Άρθρο 62: Υποβλήθηκε ένα (1) σχόλιο, με το οποίο παρατίθεται απόφαση του Δημοτικού Συμβουλίου του Δήμου Αλεξανδρούπολης. Με την απόφαση ζητείται η απόσυρση του άρθρου ή η πλήρης αποζημίωση του Δήμου ή ανταλλαγή με άλλες εκτάσεις, καθώς και η ακρόαση του Δήμου στην αρμόδια επιτροπή της Βουλής. Τα σχόλια αξιολογήθηκαν, αλλά δεν κρίθηκε σκόπιμη η τροποποίηση της διάταξης. Επισημαίνεται ότι τα εν λόγω ακίνητα περιήλθαν στην κυριότητα του Δήμου Αλεξανδρούπολης

			κατόπιν παραχώρησης από το Δημόσιο άνευ ανταλλάγματος ως κοινοτικός κλήρος για την κοινή χρήση των εγκατασταθέντων προσφύγων ή γηγενών προσφύγων και ακτημόνων. Η μεταβίβαση εξυπηρετεί σκοπό δημοσίου συμφέροντος για την ανάπτυξη επιχειρηματικού πάρκου/κόμβου συνδυασμένων μεταφορών στην Αλεξανδρούπολη. 3. Άρθρο 74: Υποβλήθηκαν εννέα (9) σχόλια, με τα οποία ζητούνται αλλαγές στις προθεσμίες και τη διαδικασία για την τακτοποίηση των χώρων, καθώς και η αποσύνδεση της αίτησης από την πληρότητα του φακέλου με τη δυνατότητα μεταγενέστερης συμπλήρωσης του φακέλου. Προτείνεται να διευρυνθεί ο ορισμός του καρνάγιου/ταρσανά. Προτείνεται να προβλεφθεί η αναστολή εκτέλεσης υφιστάμενων και η μη επιβολή νέων διοικητικών μέτρων, καθώς και η αναστολή ποινικών διαδικασιών, από τη στιγμή της κατάθεσης της αίτησης και μέχρι την ολοκλήρωση της. Τα σχόλια αξιολογήθηκαν, αλλά δεν κρίθηκε σκόπιμη η τροποποίησή τους. 4. Άρθρο 91: Υποβλήθηκαν τρία (3) σχόλια για την προσθήκη εδαφίου, με το οποίο να επιτρέπεται η χωρίς περιορισμό ανανέωση των αποσπάσεων ένστολου προσωπικού από το Λιμενικό Σώμα προς την Αρχή Καταπολέμησης Νομιμοποίησης Εσόδων από Εγκληματικές Δραστηριότητες. Προτείνεται να θεσπιστεί ενιαίο καθεστώς για το σύνολο του ένστολου προσωπικού.

			Τα σχόλια αξιολογήθηκαν και δεν κρίθηκε σκόπιμη η τροποποίηση των διατάξεων. 5. Άρθρο 61: Υποβλήθηκε ένα (1) σχόλιο για τη ρύθμιση που δίνει στο Τ.Ε.Ε. τη δυνατότητα να ορίζει ιδιώτες μηχανικούς από το μητρώο του για την παρακολούθηση δημοσίων έργων. Ζητείται η απόσυρση της διάταξης και η διατήρηση της επίβλεψης των έργων στρατηγικής σημασίας αποκλειστικά από τις αρμόδιες κρατικές τεχνικές υπηρεσίες. Τα σχόλια δεν υιοθετήθηκαν, γιατί δεν συμβαδίζουν με τους σκοπούς της ρύθμισης, που επιδιώκει να επιταχύνει την υλοποίηση μεγάλων έργων. 6. Άρθρα 99 και 100: Υποβλήθηκε ένα (1) σχόλιο, το οποίο όμως δεν ήταν δυνατόν να ενσωματωθεί καθώς δεν περιέχουν κάποια συγκεκριμένη πρόταση για νομοθετική αλλαγή. 7. Άρθρο 108: Υποβλήθηκαν δύο (2) σχόλια, τα οποία δεν ενσωματώνονται, καθώς εκφεύγουν του αντικειμένου της αξιολογούμενης ρύθμισης. Στο Μέρος ΣΤ΄ υποβλήθηκαν συνολικά δεκαεπτά (17) σχόλια. Στο **Κεφάλαιο Γ' του Μέρους Στ'** υποβλήθηκαν συνολικά δεκαπέντε (15) σχόλια, εκ των οποίων, δώδεκα (12) μερικώς σχετικά με το περιεχόμενο των προτεινόμενων ρυθμίσεων και τρία (3) μη σχετικά με το περιεχόμενο των προτεινόμενων ρυθμίσεων. Ειδικότερα:

			Από τα δώδεκα (12) μερικώς σχετικά με το περιεχόμενο των ρυθμίσεων σχόλια, - **οκτώ (8) σχόλια** σχετίζονται με το άρθρο 111 και αφορούν προτάσεις προσθήκης νέων παθήσεων στο πεδίο εφαρμογής του ν. 612/1977, ιδίως των ασφαλισμένων με ποσοστό αναπηρίας τουλάχιστον εξήντα επτά τοις εκατό (67%) σε μία από τις κάτωθι κατηγορίες αναπηρίας: α) συγγενείς καρδιοπάθειες, β) κώφωση – βαρηκοΐα, γ) ενδιάμεση θαλασσαιμία, δ) αιμοσφαιρινοπάθεια Η, και η γενικότερη συμπερίληψη όλων των μεταγγισιοεξαρτώμενων μορφών Θαλασσαιμίας. Τα σχόλια δεν υιοθετήθηκαν, διότι κρίθηκε ότι εκφεύγουν του ρυθμιστικού σκοπού και αντικειμένου της συγκεκριμένης νομοθετικής πρωτοβουλίας του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης και ενδεχομένως να ληφθούν υπόψιν για μελλοντική νομοθετική πρωτοβουλία. - **ένα (1) σχόλιο** σχετίζεται με το άρθρο 111 και προτείνει τη θέσπιση ορίου στην προσαύξηση οφειλών και τη διαγραφή προσαυξήσεων οφειλών στις εισφορές υγείας. Το σχόλιο δεν υιοθετήθηκε

			καθώς αφορούσε την αναληφθείσα πρωτοβουλία χωρίς ειδικότερες παρατηρήσεις για το περιεχόμενο των ρυθμίσεων. - **Τρία (3) σχόλια** σχετίζονται με το άρθρο 110 και αφορούν στην εφαρμογή της διαδοχικής ασφάλισης στην επικουρική του e-ΕΦΚΑ. Το περιεχόμενο των σχολίων έχει ήδη ληφθεί υπόψη κατά τη σύνταξη του σχεδίου διάταξης. **Από τα τρία (3) μη σχετικά με το περιεχόμενο των ρυθμίσεων σχόλια:** - **Δύο (2)** επαναλαμβανόμενα σχόλια αφορούν στον υπολογισμό της επικουρικής σύνταξης τραπεζοϋπάλληλων του Λογαριασμού Επικούρησης Προσωπικού Εθνικής Τράπεζας της Ελλάδος (ΛΕΠΕΤΕ), του Ειδικού Λογαριασμού Επικούρησης Προσωπικού Εθνικής Τράπεζας της Ελλάδος Πρώην Προσωπικού Εθνικής Ακινήτων Α.Ε. (ΕΛΕΠΕΤΕ ΠΠΕΘΝΑΚ). - **Ένα (1)** ήδη ανωτέρω αναφερθέν σχόλιο, προτείνει την υιοθέτηση ρύθμισης για την πρακτική άσκηση - μαθητεία σε ΣΑΕΚ για άτομα με αναπηρία (ανικανότητα για κάθε βιοποριστικό επάγγελμα) χωρίς χρονικό περιορισμό.

			Τα ανωτέρω σχόλια δεν υιοθετήθηκαν, διότι κρίθηκε ότι εκφεύγουν του ρυθμιστικού σκοπού και αντικειμένου της συγκεκριμένης νομοθετικής πρωτοβουλίας του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης.

ΣΤ. Έκθεση νομιμότητας

24.	Συναφείς συνταγματικές διατάξεις	
	Άρθρο 28 Σ Άρθρο 78 Σ	
25.	Ενωσιακό δίκαιο	
❒	Πρωτογενές ενωσιακό δίκαιο *(συμπεριλαμβανομένου του Χάρτη Θεμελιωδών Δικαιωμάτων)*	Άρθρο 113 ΣΛΕΕ Άρθρο 115 ΣΛΕΕ
❒	Κανονισμός	
❒	Οδηγία	Οδηγία (ΕΕ) 2025/872 του Συμβουλίου (L της 6.5.2025) Οδηγία (ΕΕ) 2023/2226 του Συμβουλίου (L 24.10.2023) Οδηγία 2011/16/ΕΕ του Συμβουλίου (L 64/11.3.2011), όπως έχει διαδοχικά τροποποιηθεί με τις ακόλουθες Οδηγίες: - Οδηγία 2014/107/ΕΕ του Συμβουλίου (L 359/16.12.2014) - Οδηγία (ΕΕ) 2015/2376 του Συμβουλίου (L 332/18.12.2015) - Οδηγία (ΕΕ) 2016/881 του Συμβουλίου (L 146 3.6.2016) - Οδηγία (ΕΕ) 2018/822 του Συμβουλίου (L 139/5.6.2015) - Οδηγία (ΕΕ) 2020/876 του Συμβουλίου (L 204/26.6.2020) - Οδηγία (ΕΕ) 2021/514 του Συμβουλίου (L 104/25.3.2021) - Οδηγία (ΕΕ) 2022/2523 του Συμβουλίου (L 328/22.12.2022)

❒	Απόφαση	

26.	Συναφείς διατάξεις διεθνών συνθηκών ή συμφωνιών

❒	Ευρωπαϊκή Σύμβαση των Δικαιωμάτων του Ανθρώπου	
❒	Διεθνείς συμβάσεις	

27.	Συναφής νομολογία των ανωτάτων και άλλων εθνικών δικαστηρίων, καθώς και αποφάσεις των Ανεξάρτητων Αρχών

		Στοιχεία &βασικό περιεχόμενο απόφασης
❒	Ανώτατο ή άλλο εθνικό δικαστήριο (αναφέρατε)	
❒	Ανεξάρτητη Αρχή (αναφέρατε)	

28.	Συναφής ευρωπαϊκή και διεθνής νομολογία

		Στοιχεία &βασικό περιεχόμενο απόφασης
❒	Νομολογία Δικαστηρίου Ε.Ε.	
❒	Νομολογία Ευρωπαϊκού Δικαστηρίου Δικαιωμάτων του Ανθρώπου	
❒	Άλλα ευρωπαϊκά ή διεθνή δικαστήρια ή διαιτητικά όργανα	

Ζ. Πίνακας τροποποιούμενων ή καταργούμενων διατάξεων

29.	Τροποποίηση – αντικατάσταση – συμπλήρωση διατάξεων	
	Διατάξεις αξιολογούμενης ρύθμισης	*Υφιστάμενες διατάξεις*
	Άρθρο 3 **Προσθήκη ορισμών - Τροποποίηση παρ. 9 άρθρου 4 ν. 4170/2013 (παρ. 1 άρθρου 1 της Οδηγίας (ΕΕ) 2025/872) - Αντικατάσταση περ. δ) παρ. 14 άρθρου 4 ν. 4170/2013 (περ. β) παρ. 1 άρθρου 1 της Οδηγίας (ΕΕ) 2023/2226) - Προσθήκη παρ. 28, 29, 30 και 31 στο άρθρο 4 του ν. 4170/2013 (περ. γ) παρ. 1 άρθρου 1 της Οδηγίας (ΕΕ) 2023/2226)** 1. Στην παρ. 9 του άρθρου 4 του ν. 4170/2013 (Α' 163), περί ορισμών, επέρχονται οι ακόλουθες τροποποιήσεις: α) στην περ. α), οι λέξεις «άρθρων 9Α, 9ΑΑ, 9ΑΒ και 9ΑΓ» αντικαθίστανται από τις λέξεις «άρθρων 9Α έως 9ΑΕ», β) στην περ. γ), βα) στο πρώτο εδάφιο, i) οι λέξεις «του παρόντος» αντικαθίστανται από τις λέξεις «των άρθρων 1 έως και 25» και ii) οι λέξεις «άρθρων 9Α, 9ΑΑ, 9ΑΒ και 9ΑΓ» αντικαθίστανται από τις λέξεις «άρθρων 9Α έως 9ΑΕ», ββ) στο δεύτερο εδάφιο, οι λέξεις «της περ. β) της παρ. 1 του άρθρου 9, της παρ. 5 του άρθρου 9, της παρ. 2 του άρθρου 21» αντικαθίστανται από τις λέξεις «του παρόντος άρθρου, της περ. β) της παρ. 1 και της περ. β) της παρ. 5 του άρθρου 9, των παρ. 2 και 4 του άρθρου 21», βγ) στο τρίτο εδάφιο, i) πριν από τις λέξεις «των παρ. 2 και 3 του άρθρου 24», προστίθενται οι λέξεις «της παρ. 6 του άρθρου 21 και» και ii) οι λέξεις «Παράρτημα Ι ή στο Παράρτημα V» αντικαθίστανται από τις λέξεις «Παράρτημα Ι, V ή VI», βδ) προστίθενται εδάφια έκτο, έβδομο και όγδοο και, μετά από νομοτεχνικές βελτιώσεις, η παρ. 9 διαμορφώνεται ως εξής: «9. «αυτόματη ανταλλαγή»: α) Για τους σκοπούς της περ. α) της παρ. 1 του άρθρου 9 και των άρθρων 9Α έως 9ΑΕ, η συστηματική κοινοποίηση σε άλλο κράτος μέλος, χωρίς προηγούμενο αίτημα, προκαθορισμένων πληροφοριών ανά καθορισμένα εκ των προτέρων τακτά διαστήματα. Για τους σκοπούς της περ. α) της παρ. 1 του άρθρου 9, ως διαθέσιμες πληροφορίες νοούνται οι πληροφορίες των φορολογικών αρχείων του κράτους μέλους που κοινοποιεί τις πληροφορίες, οι οποίες μπορούν να ανακτηθούν σύμφωνα με τις διαδικασίες συλλογής και επεξεργασίας πληροφοριών του εν λόγω κράτους μέλους, β) για τους σκοπούς της περ. β) της παρ. 1 του άρθρου 9, η συστηματική κοινοποίηση προκαθορισμένων πληροφοριών σχετικά με φορολογικούς κατοίκους άλλων κρατών μελών στο οικείο κράτος μέλος φορολογικής κατοικίας, χωρίς προηγούμενο αίτημα και ανά καθορισμένα εκ των προτέρων τακτά διαστήματα, γ) για τους σκοπούς των άρθρων 1 έως και 25, πλην των περ. α) και β) της παρ. 1 του άρθρου 9 και των άρθρων 9Α έως 9ΑΕ, η συστηματική κοινοποίηση προκαθορισμένων πληροφοριών των περ. α) και β). Στο πλαίσιο του παρόντος άρθρου, της περ. β) της παρ. 1 και της περ. β) της παρ. 5 του άρθρου 9, των παρ. 2 και 4 του άρθρου 21, και του Παραρτήματος IV, κάθε όρος γραμμένος με κεφαλαίο αρχικό έχει την έννοια που του αποδίδεται στους αντίστοιχους ορισμούς που καθορίζονται στο Παράρτημα Ι. Στο πλαίσιο της παρ. 6 του άρθρου 21 και των παρ. 2 και 3 του άρθρου 24, κάθε όρος γραμμένος με κεφαλαία αρχικά έχει την έννοια που του αποδίδεται στους αντίστοιχους ορισμούς που καθορίζονται στο Παράρτημα Ι, V ή VI. Στο πλαίσιο του άρθρου 9ΑΑ και του Παραρτήματος III, κάθε όρος γραμμένος με κεφαλαία αρχικά έχει την έννοια που του	**1. Η παρ. 9 του άρθρου 4 του ν. 4170/2013 (Α' 163), έχει ως εξής:** «9. «αυτόματη ανταλλαγή»: α) Για τους σκοπούς της περ. α' της παρ. 1 του άρθρου 9 και των άρθρων 9Α, 9ΑΑ, 9ΑΒ και 9ΑΓ, η συστηματική κοινοποίηση σε άλλο κράτος μέλος, χωρίς προηγούμενο αίτημα, προκαθορισμένων πληροφοριών ανά καθορισμένα εκ των προτέρων τακτά διαστήματα. Για τους σκοπούς της περ. α' της παρ. 1 του άρθρου 9, ως διαθέσιμες πληροφορίες νοούνται οι πληροφορίες των φορολογικών αρχείων του κράτους μέλους που κοινοποιεί τις πληροφορίες, οι οποίες μπορούν να ανακτηθούν σύμφωνα με τις διαδικασίες συλλογής και επεξεργασίας πληροφοριών του εν λόγω κράτους μέλους· β) για τους σκοπούς της περ. β) της παρ. 1 του άρθρου 9, η συστηματική κοινοποίηση προκαθορισμένων πληροφοριών σχετικά με φορολογικούς κατοίκους άλλων κρατών μελών στο οικείο κράτος μέλος φορολογικής κατοικίας, χωρίς προηγούμενο αίτημα και ανά καθορισμένα εκ των προτέρων τακτά διαστήματα· γ) για τους σκοπούς του παρόντος, πλην των περ. α) και β) της παρ. 1 του άρθρου 9 και των άρθρων 9Α, 9ΑΑ, 9ΑΒ και 9ΑΓ, η συστηματική κοινοποίηση προκαθορισμένων πληροφοριών των περ. α) και β). Στο πλαίσιο της περ. β) της παρ. 1 του άρθρου 9, της παρ. 5 του άρθρου 9, της παρ. 2 του άρθρου 21, και του Παραρτήματος IV, κάθε όρος γραμμένος με κεφαλαία αρχικά έχει την έννοια που του αποδίδεται στους αντίστοιχους ορισμούς που καθορίζονται στο Παράρτημα Ι. Στο πλαίσιο των παρ. 2 και 3 του άρθρου 24, κάθε όρος γραμμένος με κεφαλαία αρχικά έχει την έννοια που του αποδίδεται στους αντίστοιχους ορισμούς που καθορίζονται στο Παράρτημα Ι ή στο Παράρτημα V. Στο πλαίσιο του άρθρου 9ΑΑ και του Παραρτήματος III, κάθε όρος γραμμένος με κεφαλαία αρχικά έχει την έννοια που του αποδίδεται στους αντίστοιχους ορισμούς που καθορίζονται στο Παράρτημα III. Στο πλαίσιο του άρθρου 9ΑΓ και του Παραρτήματος V, κάθε όρος γραμμένος με κεφαλαία αρχικά έχει την έννοια που του αποδίδεται στους αντίστοιχους ορισμούς που καθορίζονται στο Παράρτημα V.» **2. Η περ. δ) της παρ. 14 του άρθρου 4 του ν. 4170/2013, έχει ως εξής:** «δ) αφορά διασυνοριακή συναλλαγή ή το ερώτημα εάν οι δραστηριότητες που ασκούνται από πρόσωπο σε άλλη δικαιοδοσία δημιουργούν μόνιμη εγκατάσταση, και»

αποδίδεται στους αντίστοιχους ορισμούς που καθορίζονται στο Παράρτημα ΙΙΙ. Στο πλαίσιο του άρθρου 9ΑΓ και του Παραρτήματος V, κάθε όρος γραμμένος με κεφαλαία αρχικά έχει την έννοια που του αποδίδεται στους αντίστοιχους ορισμούς που καθορίζονται στο Παράρτημα V. Στο πλαίσιο του άρθρου 9ΑΔ και του Παραρτήματος VI, κάθε όρος γραμμένος με κεφαλαία αρχικά έχει την έννοια που του αποδίδεται στους αντίστοιχους ορισμούς που καθορίζονται στο Παράρτημα VI. Στο πλαίσιο των άρθρων 9ΑΕ και 10Α και του Παραρτήματος VII του παρόντος, κάθε όρος έχει την ίδια έννοια με εκείνη που ορίζεται στο άρθρο 4, στην περ. α) της παρ. 3 του άρθρου 10, στις παρ. 4, 6, 8 και 11 του άρθρου 17, στην παρ. 1 του άρθρου 18, στην παρ. 5 του άρθρου 22, στην παρ. 1 του άρθρου 23, στις παρ. 4 και 6 του άρθρου 25, στην παρ. 2 του άρθρου 27, στις παρ. 3, 4 και 5 του άρθρου 28, στην παρ. 1 του άρθρου 29, στην παρ. 2 του άρθρου 31, στην παρ. 1 του άρθρου 32, στην παρ. 1 του άρθρου 34, στην παρ. 1 του άρθρου 35, στην παρ. 1 του άρθρου 36, στην παρ. 1 του άρθρου 37, στην παρ. 1 του άρθρου 39, στην παρ. 1 του άρθρου 40, στην παρ. 1 του άρθρου 41, στην παρ. 1 του άρθρου 43, στην παρ. 1 του άρθρου 46, στην παρ. 1 του άρθρου 48, στο πρώτο εδάφιο της παρ. 1 του άρθρου 52 και στην παρ. 3 του άρθρου 54 του ν. 5100/2024 (Α' 49). Επιπλέον, κάθε όρος γραμμένος με κεφαλαία αρχικά έχει την ίδια έννοια με αυτήν που ορίζεται στο Τμήμα Ι του Παραρτήματος VII.». 2. Η περ. δ) της παρ. 14 του άρθρου 4 του ν. 4170/2013 αντικαθίσταται ως εξής: «δ) αφορά διασυνοριακή συναλλαγή ή το ζήτημα του κατά πόσο οι δραστηριότητες που ασκούνται από πρόσωπο σε άλλη δικαιοδοσία δημιουργούν μόνιμη εγκατάσταση ή το ζήτημα του κατά πόσο ένα φυσικό πρόσωπο έχει τη φορολογική κατοικία του ή όχι στο κράτος μέλος που εκδίδει την απόφαση, και». 3. Στο άρθρο 4 του ν. 4170/2013 προστίθενται παρ. 28, 29, 30 και 31 ως εξής: «28. «εισόδημα από μερίσματα εκτός θεματοφυλακής»: μερίσματα ή άλλα εισοδήματα που αντιμετωπίζονται ως μερίσματα στο κράτος μέλος του πληρωτή και τα οποία καταβάλλονται ή πιστώνονται σε λογαριασμό διαφορετικό από Λογαριασμό Θεματοφυλακής, όπως ορίζεται στην περ. 3 της παρ. Γ' του Τμήματος VIII του Παραρτήματος Ι. 29. «προϊόντα ασφάλειας ζωής που δεν καλύπτονται από άλλες ενωσιακές νομικές πράξεις για την ανταλλαγή πληροφοριών και άλλα παρόμοια μέτρα»: Ασφαλιστήρια Συμβόλαια, εκτός από τα Ασφαλιστήρια Συμβόλαια με Αξία Εξαγοράς που υπόκεινται σε υποβολή στοιχείων βάσει του Τμήματος Ι του Παραρτήματος Ι, όπου οι παροχές δυνάμει των συμβολαίων είναι πληρωτέες, σε περίπτωση θανάτου του λήπτη της ασφάλισης. 30. «διεύθυνση κατανεμημένου καθολικού»: όπως ορίζεται στο σημείο 18) του άρθρου 3 του Κανονισμού (ΕΕ) 2023/1113 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 31ης Μαΐου 2023, περί στοιχείων που συνοδεύουν τις μεταφορές χρηματικών ποσών και ορισμένων κρυπτοστοιχείων και περί τροποποίησης της οδηγίας (ΕΕ) 2015/849 (L 150). 31. «πελάτης», για τους σκοπούς του άρθρου 9ΑΒ: κάθε ενδιάμεσος ή σχετικός φορολογούμενος ο οποίος λαμβάνει υπηρεσίες, συμπεριλαμβανομένης της συνδρομής, της παροχής γνωμών και συμβουλών ή της καθοδήγησης, από	

ενδιάμεσο που υπόκειται σε δικηγορικό απόρρητο σε σχέση με δηλωτέα διασυνοριακή ρύθμιση.».	
Άρθρο 4 **Διεύρυνση του πεδίου εφαρμογής και των προϋποθέσεων της αυτόματης ανταλλαγής πληροφοριών - Εξουσιοδοτική διάταξη - Τροποποίηση παρ. 1 και 2 και αντικατάσταση παρ. 3 και περ. β) παρ. 5 άρθρου 9 ν. 4170/2013 (περ. α) παρ. 2 άρθρου 1 της Οδηγίας (ΕΕ) 2023/2226 και παρ. 2 άρθρου 1 της Οδηγίας (ΕΕ) 2025/872)** 1. Στην παρ. 1 του άρθρου 9 του ν. 4170/2013 (Α' 163), περί πεδίου εφαρμογής και προϋποθέσεων της αυτόματης ανταλλαγής πληροφοριών, επέρχονται οι ακόλουθες τροποποιήσεις: α) στο πρώτο εδάφιο της περ. α), αα) στο εισαγωγικό εδάφιο, οι λέξεις «του άρθρου 4» αντικαθίστανται από τις λέξεις «του άρθρου 5», αβ) οι υφιστάμενες υποπερ. α), β), γ), δ), ε), και στ) του πρώτου εδαφίου αριθμούνται ως υποπερ. αα), αβ), αγ), αδ), αε), και αστ) αντίστοιχα, αγ) στην υποπερ. αγ), i) πριν από τη λέξη «προϊόντα», προστίθενται οι λέξεις «εισόδημα από», ii) οι λέξεις «νομικές πράξεις της Ευρωπαϊκής Ένωσης» αντικαθίστανται από τις λέξεις «ενωσιακές νομικές πράξεις», αδ) οι υποπερ. αε) και αστ) αντικαθίστανται, αε) προστίθεται υποπερ. αζ), β) στην περ. β), βα) στο πρώτο και στο δεύτερο εδάφιο, οι λέξεις «του Υπουργείου Οικονομικών, κατά το άρθρο 4 παράγραφος 1» αντικαθίστανται από τις λέξεις «της παρ. 1 του άρθρου 5», ββ) οι υφιστάμενες υποπερ. α), β), γ), δ), ε), στ) και ζ) του δεύτερου εδαφίου αριθμούνται ως υποπερ. βα), ββ), βγ), βδ), βε), βστ) και βζ), αντίστοιχα, βγ) τα υφιστάμενα στοιχεία (αα) και (ββ) της υποπερ. βα) τίθενται ως εδάφια, πρώτο και δεύτερο, αντίστοιχα, βδ) το στοιχείο iii) του πρώτου εδαφίου της υποπερ. βα) καταργείται, βε) στο δεύτερο εδάφιο της υποπερ. βα), i) μετά τις λέξεις «είναι Οντότητα» προστίθενται οι λέξεις «, σύμφωνα με την παρ. 3 της Ενότητας Ε' του Τμήματος VIII του Παραρτήματος Ι», ii) το στοιχείο iii) καταργείται, iii) το υφιστάμενο στοιχείο (vi) αριθμείται στο ορθό (v), iv) το υποστοιχείο iii) του στοιχείου (v) καταργείται, βστ) στην υποπερ. βστ), i) η λέξη «στην» αντικαθίσταται από τη λέξη «σε» και ii) η λέξη «και» αντικαθίσταται από το σημείο στίξης «,», βζ) προστίθενται υποπερ. βη), βθ), βι) και βια), βη) στο τρίτο εδάφιο, i) οι λέξεις «στα Παραρτήματα» αντικαθίστανται από τις λέξεις «στο Παράρτημα Ι ή ΙΙ», ii) μετά τις λέξεις «σύμφωνα με τις», η λέξη «ισχύουσες» διαγράφεται, βθ) το τέταρτο εδάφιο αντικαθίσταται και, μετά από νομοτεχνικές βελτιώσεις, η παρ. 1 διαμορφώνεται ως εξής: «1. α) Η αρμόδια αρχή της παρ. 1 του άρθρου 5 κοινοποιεί στην αρμόδια αρχή οποιουδήποτε άλλου κράτους μέλους, με αυτόματη ανταλλαγή, όλες τις διαθέσιμες πληροφορίες σχετικά με άτομα που κατοικούν στο εν λόγω άλλο κράτος μέλος, όσον αφορά τις ακόλουθες συγκεκριμένες κατηγορίες εισοδήματος και κεφαλαίου, όπως αυτές ορίζονται στην ελληνική νομοθεσία: αα) Εισόδημα από απασχόληση, αβ) αμοιβές διευθυντών, αγ) εισόδημα από προϊόντα ασφάλειας ζωής που δεν καλύπτονται από άλλες ενωσιακές νομικές πράξεις για την ανταλλαγή πληροφοριών και άλλα παρόμοια μέτρα, αδ) συντάξεις, αε) κυριότητα και εισόδημα από ακίνητη περιουσία, αστ) δικαιώματα (royalties), αζ) εισόδημα από μερίσματα εκτός θεματοφυλακής, πλην των μερισμάτων που απαλλάσσονται από τον φόρο εισοδήματος,	**1. Η παρ. 1 του άρθρου 9 του ν. 4170/2013 (Α' 163), έχει ως εξής:** «1.α) Η αρμόδια αρχή της παρ. 1 του άρθρου 4 κοινοποιεί στην αρμόδια αρχή οποιουδήποτε άλλου κράτους μέλους, με αυτόματη ανταλλαγή, όλες τις διαθέσιμες πληροφορίες σχετικά με άτομα που κατοικούν στο εν λόγω άλλο κράτος μέλος, όσον αφορά τις ακόλουθες συγκεκριμένες κατηγορίες εισοδήματος και κεφαλαίου, όπως αυτές ορίζονται στην ελληνική νομοθεσία: α) Εισόδημα από απασχόληση· β) αμοιβές διευθυντών· γ) προϊόντα ασφάλειας ζωής που δεν καλύπτονται από άλλες νομικές πράξεις της Ευρωπαϊκής Ένωσης για την ανταλλαγή πληροφοριών και άλλα παρόμοια μέτρα· δ) συντάξεις· ε) ακίνητη περιουσία και εισόδημα από ακίνητη περιουσία· στ) άλλης φύσεως οικονομικές αξιώσεις και δικαιώματα. Για φορολογικές περιόδους που αρχίζουν από την 1η Ιανουαρίου 2024, η Ελλάδα επιδιώκει να συμπεριλάβει τον αριθμό φορολογικού μητρώου (Α.Φ.Μ.) των κατοίκων που έχει εκδοθεί από το κράτος μέλος κατοικίας στην κοινοποίηση των πληροφοριών του πρώτου εδαφίου. β) Η αρμόδια αρχή του Υπουργείου Οικονομικών, κατά το άρθρο 4 παράγραφος 1, κοινοποιεί στην αρμόδια αρχή οποιουδήποτε άλλου κράτους μέλους και λαμβάνει από την αρμόδια αρχή οποιουδήποτε άλλου κράτους μέλους, με αυτόματη ανταλλαγή και εντός της προθεσμίας που ορίζεται στην παράγραφο 2 περίπτωση β' του παρόντος άρθρου, τις πληροφορίες του επόμενου εδαφίου σχετικά με τις φορολογικά έτη από την 1η Ιανουαρίου 2016 και εξής όσον αφορά έναν Δηλωτέο Λογαριασμό. Τα Δηλούντα Ελληνικά Χρηματοπιστωτικά Ιδρύματα υποχρεούνται να υποβάλλουν στην αρμόδια αρχή του Υπουργείου Οικονομικών, κατά το άρθρο 4 παράγραφος 1, τις ακόλουθες πληροφορίες όσον αφορά ένα Δηλωτέο Λογαριασμό με βάση τους εφαρμοστέους κανόνες υποβολής στοιχείων και δέουσας επιμέλειας που περιέχονται στα Παραρτήματα Ι και ΙΙ, και να διασφαλίζουν την αποτελεσματική και σύμφωνη εφαρμογή αυτών των κανόνων με βάση το Τμήμα IX του Παραρτήματος Ι: α) (αα) στην περίπτωση κάθε Δηλωτέου Προσώπου που είναι Δικαιούχος Λογαριασμού και το οποίο είναι φυσικό πρόσωπο: (i) το όνομα, (ii) τη διεύθυνση, (iii) το/τα κράτος/η μέλος/η κατοικίας, (iv) τον/τους ΑΦΜ, (v) την ημερομηνία και τον τόπο γέννησης του παραπάνω φυσικού προσώπου. (ββ) στην περίπτωση κάθε Δηλωτέου Προσώπου που είναι Δικαιούχος Λογαριασμού και είναι οντότητα: (i) την επωνυμία, (ii) τη διεύθυνση, (iii) το/τα κράτος/η μέλος/η κατοικίας (iv) τον/τους ΑΦΜ της παραπάνω οντότητας και (vi) όπου ο Δικαιούχος Λογαριασμού, κατόπιν εφαρμογής κανόνων δέουσας επιμέλειας σύμφωνων προς τα Παραρτήματα, διαπιστώνεται ότι διαθέτει ένα ή περισσότερα Ελέγχοντα Πρόσωπα που είναι Δηλωτέα Πρόσωπα και τις ακόλουθες πληροφορίες: (i) το όνομα, (ii) τη διεύθυνση, (iii) το/τα κράτος/η μέλος/η κατοικίας και, εάν υπάρχει, άλλη/ες δικαιοδοσία/ες κατοικίας, (iv) τον/ τους ΑΦΜ, (v) την ημερομηνία και τον τόπο γέννησης κάθε τέτοιου Δηλωτέου Προσώπου· β) τον αριθμό λογαριασμού ή το λειτουργικό ισοδύναμο ελλείψει αριθμού λογαριασμού· γ) την επωνυμία και τον αριθμό ταυτοποίησης, εάν υπάρχει, του Δηλούντος Χρηματοπιστωτικού Ιδρύματος· δ) το υπόλοιπο ή την αξία του λογαριασμού, συμπεριλαμβανομένης, στην περίπτωση του Ασφαλιστήριου Συμβολαίου με Αξία Εξαγοράς ή του Συμβολαίου Προσόδων, της αξίας εξαγοράς κατά τη λήξη ή της τιμής εξαγοράς σε περίπτωση πρόωρης λύσης του συμβολαίου, στο τέλος του σχετικού ημερολογιακού έτους, ή το κλείσιμο του λογαριασμού, εάν ο λογαριασμός έκλεισε κατά τη διάρκεια αυτού του έτους· ε) σε περίπτωση Λογαριασμού Θεματοφυλακής: i) το συνολικό ακαθάριστο ποσό των τόκων, το συνολικό ακαθάριστο ποσό των μερισμάτων και το συνολικό ακαθάριστο ποσό λοιπών εισοδημάτων που προέκυψαν σε σχέση με τα περιουσιακά στοιχεία που τηρούνται στον λογαριασμό, σε κάθε περίπτωση που

σύμφωνα με τις παρ. 1 και 2 του άρθρου 48 και την παρ. 1 του άρθρου 63 του Κώδικα Φορολογίας Εισοδήματος (ν. 4172/2013, Α' 167).

Για φορολογικές περιόδους που αρχίζουν από την 1η Ιανουαρίου 2024, η Ελλάδα επιδιώκει να συμπεριλάβει τον αριθμό φορολογικού μητρώου (Α.Φ.Μ.) των κατοίκων που έχει εκδοθεί από το κράτος μέλος κατοικίας στην κοινοποίηση των πληροφοριών του πρώτου εδαφίου.

β) Η αρμόδια αρχή της παρ. 1 του άρθρου 5, κοινοποιεί στην αρμόδια αρχή οποιουδήποτε άλλου κράτους μέλους και λαμβάνει από την αρμόδια αρχή οποιουδήποτε άλλου κράτους μέλους, με αυτόματη ανταλλαγή και εντός της προθεσμίας που ορίζεται στην περ. β) της παρ. 2, τις πληροφορίες του επόμενου εδαφίου σχετικά με τα φορολογικά έτη από την 1η Ιανουαρίου 2016 και εξής όσον αφορά έναν Δηλωτέο Λογαριασμό.

Τα Δηλούντα Ελληνικά Χρηματοπιστωτικά Ιδρύματα υποχρεούνται να υποβάλλουν στην αρμόδια αρχή της παρ. 1 του άρθρου 5, τις ακόλουθες πληροφορίες όσον αφορά έναν Δηλωτέο Λογαριασμό με βάση τους εφαρμοστέους κανόνες υποβολής στοιχείων και δέουσας επιμέλειας που περιέχονται στα Παραρτήματα I και II, και να διασφαλίζουν την αποτελεσματική και σύμφωνη εφαρμογή αυτών των κανόνων με βάση το Τμήμα IX του Παραρτήματος I:

βα) Στην περίπτωση κάθε Δηλωτέου Προσώπου που είναι Δικαιούχος Λογαριασμού και το οποίο είναι φυσικό πρόσωπο:

(i) το όνομα,

(ii) τη διεύθυνση,

(iii) [Καταργείται],

(iv) τον/ τους Α.Φ.Μ.,

(v) την ημερομηνία και τον τόπο γέννησης του παραπάνω φυσικού προσώπου.

Στην περίπτωση κάθε Δηλωτέου Προσώπου που είναι Δικαιούχος Λογαριασμού και είναι Οντότητα, σύμφωνα με την παρ. 3 της Ενότητας Ε' του Τμήματος VIII του Παραρτήματος I:

(i) την επωνυμία,

(ii) τη διεύθυνση,

(iii) [Καταργείται],

(iv) τον/ τους Α.Φ.Μ. της παραπάνω Οντότητας και

(v) όπου ο Δικαιούχος Λογαριασμού, κατόπιν εφαρμογής κανόνων δέουσας επιμέλειας σύμφωνων προς τα Παραρτήματα, διαπιστώνεται ότι διαθέτει ένα ή περισσότερα Ελέγχοντα Πρόσωπα που είναι Δηλωτέα Πρόσωπα και τις ακόλουθες πληροφορίες: (i) το όνομα, (ii) τη διεύθυνση, iii) [Καταργείται], iv) τον/ τους Α.Φ.Μ., (v) την ημερομηνία και τον τόπο γέννησης κάθε Δηλωτέου Προσώπου.

ββ) τον αριθμό λογαριασμού ή το λειτουργικό ισοδύναμο ελλείψει αριθμού λογαριασμού,

βγ) την επωνυμία και τον αριθμό ταυτοποίησης, εάν υπάρχει, του Δηλούντος Χρηματοπιστωτικού Ιδρύματος,

βδ) το υπόλοιπο ή την αξία του λογαριασμού, συμπεριλαμβανομένης, στην περίπτωση του Ασφαλιστήριου Συμβολαίου με Αξία Εξαγοράς ή Συμβολαίου Προσόδων, της Αξίας Εξαγοράς κατά τη λήξη ή της τιμής εξαγοράς, σε περίπτωση πρόωρης λύσης του συμβολαίου, στο τέλος του σχετικού ημερολογιακού έτους, ή το κλείσιμο του λογαριασμού, εάν ο λογαριασμός έκλεισε κατά τη διάρκεια αυτού του έτους,

βε) σε περίπτωση Λογαριασμού Θεματοφυλακής:

καταβλήθηκαν ή πιστώθηκαν στον λογαριασμό ή σε σχέση με το λογαριασμό κατά τη διάρκεια του ημερολογιακού έτους και

ii) τα συνολικά ακαθάριστα έσοδα από την πώληση ή την εξαγορά χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων που καταβλήθηκαν ή πιστώθηκαν στον λογαριασμό κατά τη διάρκεια του ημερολογιακού έτους για τα οποία το Δηλούν Χρηματοπιστωτικό Ίδρυμα ενήργησε ως θεματοφύλακας, μεσάζων, εντολοδόχος ή άλλως ως εξουσιοδοτημένος αντιπρόσωπος του Δικαιούχου Λογαριασμού·

στ) στην περίπτωση Καταθετικού Λογαριασμού, το συνολικό ακαθάριστο ποσό των τόκων που καταβλήθηκε ή πιστώθηκε στον λογαριασμό κατά τη διάρκεια του ημερολογιακού έτους και

ζ) σε περίπτωση λογαριασμού που δεν περιγράφεται στα στοιχεία ε' ή στ', το συνολικό ακαθάριστο ποσό που καταβλήθηκε ή πιστώθηκε στον Δικαιούχο Λογαριασμού σε σχέση με τον λογαριασμό κατά τη διάρκεια του ημερολογιακού έτους, ως προς το οποίο το Δηλούν Χρηματοπιστωτικό Ίδρυμα είναι οφειλέτης ή χρεώστης, συμπεριλαμβανομένου του συνολικού ποσού τυχόν πληρωμών εξόφλησης προς τον Δικαιούχο Λογαριασμού κατά τη διάρκεια του ημερολογιακού έτους.

Για την ανταλλαγή πληροφοριών στο πλαίσιο της παρούσας παραγράφου, εκτός εάν άλλως προβλέπεται στην παρούσα παράγραφο ή στα Παραρτήματα, το ποσό και ο χαρακτηρισμός των πληρωμών που πραγματοποιούνται σε σχέση με Δηλωτέο Λογαριασμό καθορίζονται σύμφωνα με τις ισχύουσες διατάξεις της ελληνικής νομοθεσίας.

Σε περίπτωση που η ανταλλαγή πληροφοριών για Δηλωτέο Λογαριασμό εμπίπτει και στα δύο πρώτα εδάφια της παρούσας παραγράφου και στην παράγραφο 1 περίπτωση α' στοιχείο γ' ή κάθε άλλης ενωσιακής νομικής πράξης, συμπεριλαμβανομένης της Οδηγίας 2003/48/ΕΚ, όπως έχει ενσωματωθεί στην εθνική έννομη τάξη με τις διατάξεις του δεύτερου Κεφαλαίου του Ν. 3312/2005 (Α' 35) και τις κατ' εξουσιοδότηση αυτού εκδοθείσες κανονιστικές αποφάσεις, εφαρμόζονται τα δύο πρώτα εδάφια της παρούσας παραγράφου.»

2. Η παρ. 2 του άρθρου 9 του ν. 4170/2013, έχει ως εξής:

«2. Η κοινοποίηση πληροφοριών πραγματοποιείται ως ακολούθως:

α) όσον αφορά τις κατηγορίες που ορίζονται στην παράγραφο 1 περίπτωση α', κοινοποιούνται τουλάχιστον άπαξ του έτους, εντός έξι μηνών από το τέλος του φορολογικού έτους κατά τη διάρκεια του οποίου κατέστησαν διαθέσιμες·

β) όσον αφορά τις κατηγορίες που ορίζονται στην παράγραφο 1 περίπτωση β', κοινοποιούνται ετησίως, εντός εννέα μηνών από το τέλος του ημερολογιακού έτους που αφορούν οι πληροφορίες.

Κατ' εξαίρεση, η κοινοποίηση πληροφοριών που αφορούν το ημερολογιακό έτος 2019 είναι δυνατόν να πραγματοποιηθεί εντός δώδεκα (12) μηνών από τη λήξη του έτους αυτού.»

3. Η παρ. 3 του άρθρου 9 του ν. 4170/2013, έχει ως εξής:

«3. Πριν από την 1 η Ιανουαρίου 2014, η αρμόδια αρχή του Υπουργείου Οικονομικών, κατά το άρθρο 5 παράγραφος 1, ενημερώνει την Επιτροπή σχετικά με τις διαθέσιμες πληροφορίες που έχει όσον αφορά τις κατηγορίες εισοδήματος και κεφαλαίου που απαριθμούνται στην παράγραφο 1. Η αρμόδια αρχή του Υπουργείου Οικονομικών, κατά το άρθρο 5 παράγραφος 1, γνωστοποιεί στην Επιτροπή οποιεσδήποτε μεταγενέστερες μεταβολές σχετικά με τις διαθέσιμες πληροφορίες που έχει όσον αφορά τις κατηγορίες εισοδήματος και κεφαλαίου που απαριθμούνται στην στην παράγραφο 1 περίπτωση α'.»

4. Η περ. β) της παρ. 5 του άρθρου 9 του ν. 4170/2013, έχει ως εξής:

«β) Για τους σκοπούς του Τμήματος VIII Ενότητα Β' παράγραφος 1 στοιχείο γ' και Ενότητα Γ' παράγραφος 17 στοιχείο ζ' του Παραρτήματος I, η αρμόδια αρχή του Υπουργείου Οικονομικών, κατά το άρθρο 5 παράγραφος 1, διαβιβάζει στην Επιτροπή έως την 31η Ιουλίου 2015 τον κατάλογο οντοτήτων και λογαριασμών που πρέπει να αντιμετωπιστούν ως Μη Δηλούντα Χρηματοπιστωτικά Ιδρύματα και Εξαιρούμενοι Λογαριασμοί, αντιστοίχως και ενημερώνει την Επιτροπή σχετικά με οποιαδήποτε αλλαγή αυτών των στοιχείων προκειμένου να δημοσιεύεται στην Επίσημη

i) το συνολικό ακαθάριστο ποσό των τόκων, το συνολικό ακαθάριστο ποσό των μερισμάτων και το συνολικό ακαθάριστο ποσό λοιπών εισοδημάτων που προέκυψαν σε σχέση με τα περιουσιακά στοιχεία που τηρούνται στον λογαριασμό, σε κάθε περίπτωση που καταβλήθηκαν ή πιστώθηκαν στον λογαριασμό ή σε σχέση με τον λογαριασμό κατά τη διάρκεια του ημερολογιακού έτους, και ii) τα συνολικά ακαθάριστα έσοδα από την πώληση ή την εξαγορά χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων που καταβλήθηκαν ή πιστώθηκαν στον λογαριασμό κατά τη διάρκεια του ημερολογιακού έτους για τα οποία το Δηλούν Χρηματοπιστωτικό Ίδρυμα ενήργησε ως θεματοφύλακας, μεσάζων, εντολοδόχος ή άλλως ως εξουσιοδοτημένος αντιπρόσωπος του Δικαιούχου Λογαριασμού, βστ) σε περίπτωση Καταθετικού Λογαριασμού, το συνολικό ακαθάριστο ποσό των τόκων που καταβλήθηκε ή πιστώθηκε στον λογαριασμό κατά τη διάρκεια του ημερολογιακού έτους, βζ) σε περίπτωση λογαριασμού που δεν περιγράφεται στις υποπερ. βε) ή βστ), το συνολικό ακαθάριστο ποσό που καταβλήθηκε ή πιστώθηκε στον Δικαιούχο Λογαριασμού σε σχέση με τον λογαριασμό κατά τη διάρκεια του ημερολογιακού έτους, ως προς το οποίο το Δηλούν Χρηματοπιστωτικό Ίδρυμα είναι οφειλέτης ή χρεώστης, συμπεριλαμβανομένου του συνολικού ποσού τυχόν πληρωμών εξόφλησης προς τον Δικαιούχο Λογαριασμού κατά τη διάρκεια του ημερολογιακού έτους, βη) αν έχει παρασχεθεί έγκυρη αυτοπιστοποίηση για κάθε Δικαιούχο Λογαριασμού, βθ) τον ρόλο ή τους ρόλους δυνάμει των οποίων κάθε Δηλωτέο Πρόσωπο που είναι Ελέγχον Πρόσωπο ενός Δικαιούχου Λογαριασμού-Οντότητας είναι Ελέγχον Πρόσωπο της Οντότητας και αν έχει παρασχεθεί έγκυρη αυτοπιστοποίηση για κάθε τέτοιο Δηλωτέο Πρόσωπο, βι) το είδος του λογαριασμού, αν είναι Προϋπάρχων Λογαριασμός ή Νέος Λογαριασμός, καθώς και αν είναι κοινός λογαριασμός, περιλαμβανομένου του αριθμού των Δικαιούχων του κοινού Λογαριασμού και βια) στην περίπτωση Συμμετοχικού Δικαιώματος που κατέχεται σε Επενδυτική Οντότητα της παρ. 6 της Ενότητας Α' του Τμήματος VIII του Παραρτήματος Ι που είναι νομικό μόρφωμα, ο ρόλος ή οι ρόλοι δυνάμει των οποίων το Δηλωτέο Πρόσωπο είναι κάτοχος Συμμετοχικού Δικαιώματος. Για την ανταλλαγή πληροφοριών στο πλαίσιο της παρούσας παραγράφου, εκτός εάν άλλως προβλέπεται στην παρούσα παράγραφο ή στο Παράρτημα Ι ή ΙΙ, το ποσό και ο χαρακτηρισμός των πληρωμών που πραγματοποιούνται σε σχέση με Δηλωτέο Λογαριασμό καθορίζονται σύμφωνα με τις διατάξεις της ελληνικής νομοθεσίας. Το πρώτο και το δεύτερο εδάφιο της περ. β) της παρούσας παραγράφου κατισχύουν της υποπερ. αγ) της περ. α) της παρούσας παραγράφου ή κάθε άλλης ενωσιακής νομικής πράξης στον βαθμό που η σχετική ανταλλαγή πληροφοριών εμπίπτει στο πεδίο εφαρμογής της υποπερ. αγ) της περ. α) της παρούσας παραγράφου ή άλλης ενωσιακής νομικής πράξης.». 2. Στην περ. β) της παρ. 2 του άρθρου 9 του ν. 4170/2013 το δεύτερο εδάφιο αντικαθίσταται και, μετά από νομοτεχνικές βελτιώσεις, η παρ. 2 διαμορφώνεται ως εξής: «2. Η κοινοποίηση πληροφοριών πραγματοποιείται ως ακολούθως:	Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης από την Επιτροπή ο κατάλογος ως καταρτίζεται βάσει των ληφθεισών πληροφοριών. Με απόφαση του Γενικού Γραμματέα Δημοσίων Εσόδων, κατόπιν εισήγησης της αρμόδιας αρχής του Υπουργείου Οικονομικών, κατά το άρθρο 5 παράγραφος 1, εκδίδεται και επικαιροποιείται ο κατάλογος του προηγούμενου εδαφίου και ορίζονται όλα τα ειδικότερα θέματα προκειμένου να διασφαλίζεται ότι τα είδη των Μη Δηλούντων Χρηματοπιστωτικών Ιδρυμάτων και των Εξαιρούμενων Λογαριασμών πληρούν όλες τις προϋποθέσεις που παρατίθενται στο Τμήμα VIII Ενότητα Β' παράγραφος 1 στοιχείο γ' και Ενότητα Γ' παράγραφος 17 στοιχείο ζ' του Παραρτήματος Ι και ιδιαίτερα ότι το καθεστώς ενός Χρηματοπιστωτικού Ιδρύματος ως Μη Δηλούντος Χρηματοπιστωτικού Ιδρύματος ή το καθεστώς ενός λογαριασμού ως Εξαιρούμενου Λογαριασμού δεν παρακωλύει την επίτευξη των σκοπών του παρόντος νόμου. Με όμοια απόφαση εκδίδεται και επικαιροποιείται ο κατάλογος για τις «Συμμετέχουσες Δικαιοδοσίες» έναντι της Ελλάδας σύμφωνα με το Τμήμα VIII Ενότητα Δ' παράγραφος 4 του Παραρτήματος Ι.»

α) όσον αφορά τις κατηγορίες που ορίζονται στην περ. α) της παρ. 1, κοινοποιούνται τουλάχιστον άπαξ του έτους, εντός έξι (6) μηνών από το τέλος του φορολογικού έτους κατά τη διάρκεια του οποίου κατέστησαν διαθέσιμες, β) όσον αφορά τις κατηγορίες που ορίζονται στην περ. β) της παρ. 1, κοινοποιούνται ετησίως, εντός εννέα (9) μηνών από το τέλος του ημερολογιακού έτους που αφορούν οι πληροφορίες. Οι πληροφορίες που αναφέρονται στις υποπερ. βη), βθ), βι) και βια) της περ. β) της παρ. 1 κοινοποιούνται για τις φορολογικές περιόδους που αρχίζουν από την 1η Ιανουαρίου 2026.». 3. Η παρ. 3 του άρθρου 9 του ν. 4170/2013 αντικαθίσταται ως εξής: «3. Πριν από την 1η Ιανουαρίου 2026, η αρμόδια αρχή της παρ. 1 του άρθρου 5, ενημερώνει την Επιτροπή σχετικά με τουλάχιστον πέντε (5) κατηγορίες που απαριθμούνται στην περ. α) της παρ. 1 αναφορικά με τις οποίες κοινοποιεί, με αυτόματη ανταλλαγή, στην αρμόδια αρχή οποιουδήποτε άλλου κράτους μέλους πληροφορίες που αφορούν κατοίκους του εν λόγω άλλου κράτους μέλους. Οι εν λόγω πληροφορίες αφορούν φορολογικές περιόδους που αρχίζουν την 1η Ιανουαρίου 2026.». 4. Η περ. β) της παρ. 5 του άρθρου 9 του ν. 4170/2013 αντικαθίσταται ως εξής: «β) Με απόφαση του Διοικητή της Ανεξάρτητης Αρχής Δημοσίων Εσόδων, κατόπιν εισήγησης της αρμόδιας αρχής της παρ. 1 του άρθρου 5, εκδίδεται και επικαιροποιείται ο κατάλογος των οντοτήτων και των λογαριασμών που πρέπει να αντιμετωπίζονται, αντιστοίχως, ως Μη Δηλούντα Χρηματοπιστωτικά Ιδρύματα και Εξαιρούμενοι Λογαριασμοί, σύμφωνα με τις προϋποθέσεις που τίθενται στην περ. γ) της παρ. 1 της Ενότητας Β' και στην περ. ζ) της παρ. 17 της Ενότητας Γ' του Τμήματος VIII του Παραρτήματος Ι, αντιστοίχως, και ορίζονται όλα τα ειδικότερα θέματα, προκειμένου να διασφαλίζεται ότι τα είδη των Μη Δηλούντων Χρηματοπιστωτικών Λογαριασμών και των Εξαιρούμενων Λογαριασμών πληρούν τις ως άνω προϋποθέσεις, κατά περίπτωση και ιδιαίτερα ότι το καθεστώς των Μη Δηλούντων Χρηματοπιστωτικών Λογαριασμών και των Εξαιρούμενων Λογαριασμών, δεν παρακωλύει την επίτευξη των σκοπών των άρθρων 1 έως και 25. Με όμοια απόφαση, εκδίδεται και επικαιροποιείται ο κατάλογος για τις «Συμμετέχουσες Δικαιοδοσίες» έναντι της Ελλάδας σύμφωνα με την παρ. 4 της Ενότητας Δ' του Τμήματος VIII του Παραρτήματος Ι.».	
Άρθρο 5 **Διεύρυνση του πεδίου εφαρμογής και των προϋποθέσεων της υποχρεωτικής αυτόματης ανταλλαγής πληροφοριών όσον αφορά στις εκ των προτέρων διασυνοριακές αποφάσεις και τις εκ των προτέρων συμφωνίες ενδοομιλικής τιμολόγησης - Αντικατάσταση παρ. 4 και τροποποίηση παρ. 6 άρθρου 9Α ν. 4170/2013** **(περ. α) και β) παρ. 3 άρθρου 1 της Οδηγίας (ΕΕ) 2023/2226)** 1. Η παρ. 4 του άρθρου 9Α του ν. 4170/2013 (Α' 163), περί πεδίου εφαρμογής και προϋποθέσεων της υποχρεωτικής αυτόματης ανταλλαγής πληροφοριών όσον αφορά τις εκ των προτέρων διασυνοριακές αποφάσεις και τις εκ των προτέρων συμφωνίες ενδοομιλικής τιμολόγησης, αντικαθίσταται ως εξής: «4. Οι παρ. 1 και 2 δεν εφαρμόζονται, σε περίπτωση που η εκ των προτέρων διασυνοριακή απόφαση αφορά και περιλαμβάνει αποκλειστικά τις φορολογικές υποθέσεις ενός (1) ή περισσότερων φυσικών προσώπων, εκτός εάν μια τέτοια εκ	**1. Η παρ. 4 του άρθρου 9Α του ν. 4170/2013 (Α' 163), έχει ως εξής:** «4. Οι παράγραφοι 1 και 2 δεν ισχύουν αν η εκ των προτέρων διασυνοριακή απόφαση αφορά και περιλαμβάνει αποκλειστικά τις φορολογικές υποθέσεις ενός ή περισσότερων φυσικών προσώπων.» **2. Η παρ. 6 του άρθρου 9Α του ν. 4170/2013, έχει ως εξής:** «6. Οι πληροφορίες που κοινοποιούνται από την αρμόδια κατ' ανάθεση αρχή της παραγράφου 1 του άρθρου 4, σύμφωνα με τις παραγράφους 1 και 2, περιλαμβάνουν τα ακόλουθα: α) τα στοιχεία αναγνώρισης του προσώπου, πλην φυσικού προσώπου, και, κατά περίπτωση, της ομάδας προσώπων στην οποία ανήκει, β) σύνοψη του περιεχομένου της εκ των προτέρων διασυνοριακής απόφασης ή της εκ των προτέρων συμφωνίας ενδοομιλικής τιμολόγησης, περιλαμβανομένης περιγραφής των σχετικών επιχειρηματικών δραστηριοτήτων ή συναλλαγών ή σειράς συναλλαγών και οποιωνδήποτε άλλων πληροφοριών που μπορούν να βοηθήσουν την αρμόδια αρχή στην εκτίμηση του δυνητικού φορολογικού κινδύνου, χωρίς να αποκαλύπτεται εμπορικό,

των προτέρων διασυνοριακή απόφαση εκδόθηκε, τροποποιήθηκε ή ανανεώθηκε μετά από την 1η Ιανουαρίου 2026 και, σε περίπτωση που: α) το ποσό της συναλλαγής ή της σειράς συναλλαγών της εκ των προτέρων διασυνοριακής απόφασης υπερβαίνει το ένα εκατομμύριο πεντακόσιες χιλιάδες (1.500.000) ευρώ ή ισοδύναμο ποσό σε άλλο νόμισμα, εάν ένα τέτοιο ποσό αναφέρεται στην εκ των προτέρων διασυνοριακή απόφαση, ή β) η εκ των προτέρων διασυνοριακή απόφαση καθορίζει εάν ένα πρόσωπο έχει ή όχι τη φορολογική κατοικία του στο κράτος μέλος που εκδίδει την απόφαση. Για τους σκοπούς της περ. α) και με την επιφύλαξη του ποσού που αναφέρεται στην εκ των προτέρων διασυνοριακή απόφαση, σε σειρά συναλλαγών που αφορούν διαφορετικά αγαθά, υπηρεσίες ή περιουσιακά στοιχεία, το ποσό της εκ των προτέρων διασυνοριακής απόφασης περιλαμβάνει τη συνολική υποκείμενη αξία. Τα ποσά δεν αθροίζονται, εάν τα ίδια αγαθά, υπηρεσίες ή περιουσιακά στοιχεία αποτελούν αντικείμενο πολλαπλών συναλλαγών. Κατά παρέκκλιση της περ. β), η ανταλλαγή πληροφοριών σχετικά με εκ των προτέρων διασυνοριακές αποφάσεις που αφορούν σε φυσικά πρόσωπα δεν περιλαμβάνει τέτοιες αποφάσεις σχετικά με τη φορολόγηση στην πηγή όσον αφορά το εισόδημα μη μόνιμων κατοίκων από απασχόληση, αμοιβές διευθυντών ή συντάξεις.». 2. Στην παρ. 6 του άρθρου 9Α του ν. 4170/2013 επέρχονται οι ακόλουθες τροποποιήσεις: α) στο εισαγωγικό εδάφιο, οι λέξεις «παραγράφου 1 του άρθρου 4» αντικαθίστανται από τις λέξεις «παρ. 1 του άρθρου 5», β) στην περ. α), μετά τις λέξεις «πλην φυσικού προσώπου,» προστίθενται οι λέξεις «εκτός εάν η εκ των προτέρων διασυνοριακή απόφαση αφορά φυσικό πρόσωπο και κοινοποιείται σύμφωνα με τις παρ. 1 και 4,», γ) στην περ. ια), γα) μετά τις λέξεις «φυσικού προσώπου,» προστίθενται οι λέξεις «εκτός εάν η εκ των προτέρων διασυνοριακή απόφαση αφορά φυσικό πρόσωπο και κοινοποιείται σύμφωνα με τις παρ. 1 και 4,», γβ) πριν από τις λέξεις «άλλα κράτη μέλη» προστίθεται η λέξη «τυχόν», γγ) η λέξη «θίγεται» αντικαθίσταται από τη λέξη «θίγονται» και, μετά από νομοτεχνικές βελτιώσεις, η παρ. 6 διαμορφώνεται ως εξής: «6. Οι πληροφορίες που κοινοποιούνται από την αρμόδια κατ' ανάθεση αρχή της παρ. 1 του άρθρου 5, σύμφωνα με τις παρ. 1 και 2, περιλαμβάνουν τα ακόλουθα: α) τα στοιχεία αναγνώρισης του προσώπου, πλην φυσικού προσώπου, εκτός εάν η εκ των προτέρων διασυνοριακή απόφαση αφορά φυσικό πρόσωπο και κοινοποιείται σύμφωνα με τις παρ. 1 και 4, και, κατά περίπτωση, της ομάδας προσώπων στην οποία ανήκει, β) σύνοψη του περιεχομένου της εκ των προτέρων διασυνοριακής απόφασης ή της εκ των προτέρων συμφωνίας ενδοομιλικής τιμολόγησης, περιλαμβανομένης περιγραφής των σχετικών επιχειρηματικών δραστηριοτήτων ή συναλλαγών ή σειράς συναλλαγών και οποιωνδήποτε άλλων πληροφοριών που μπορούν να βοηθήσουν την αρμόδια αρχή στην εκτίμηση του δυνητικού φορολογικού κινδύνου, χωρίς να αποκαλύπτεται εμπορικό, βιομηχανικό ή επαγγελματικό απόρρητο, εμπορική διαδικασία ή πληροφορία της οποίας η κοινοποίηση αντιβαίνει στη δημόσια τάξη, γ) τις ημερομηνίες έκδοσης, τροποποίησης ή ανανέωσης της εκ των προτέρων διασυνοριακής απόφασης ή της εκ των προτέρων συμφωνίας ενδοομιλικής τιμολόγησης,	βιομηχανικό ή επαγγελματικό απόρρητο, εμπορική διαδικασία ή πληροφορία της οποίας η κοινοποίηση αντιβαίνει στη δημόσια τάξη, γ) τις ημερομηνίες έκδοσης, τροποποίησης ή ανανέωσης της εκ των προτέρων διασυνοριακής απόφασης ή της εκ των προτέρων συμφωνίας ενδοομιλικής τιμολόγησης, δ) την ημερομηνία έναρξης της περιόδου ισχύος της εκ των προτέρων διασυνοριακής απόφασης ή συμφωνίας ενδοομιλικής τιμολόγησης, αν προσδιορίζεται, ε) την ημερομηνία λήξης της περιόδου ισχύος της εκ των προτέρων διασυνοριακής απόφασης ή συμφωνίας ενδοομιλικής τιμολόγησης, αν προσδιορίζεται, στ) το είδος της εκ των προτέρων διασυνοριακής απόφασης ή συμφωνίας ενδοομιλικής τιμολόγησης, ζ) το ποσό της συναλλαγής ή της σειράς συναλλαγών της εκ των προτέρων διασυνοριακής απόφασης ή συμφωνίας ενδοομιλικής τιμολόγησης, εφόσον το ποσό αυτό αναφέρεται στην ανωτέρω σχετική απόφαση ή συμφωνία, η) την περιγραφή του συνόλου των κριτηρίων που χρησιμοποιούνται για τον καθορισμό της ενδοομιλικής τιμολόγησης ή της ίδιας της τιμής των ενδοομιλικών συναλλαγών στην περίπτωση εκ των προτέρων συμφωνίας ενδοομιλικής τιμολόγησης, θ) τον προσδιορισμό της μεθόδου που χρησιμοποιείται για τον καθορισμό της ενδοομιλικής τιμολόγησης ή της ίδιας της τιμής των ενδοομιλικών συναλλαγών στην περίπτωση εκ των προτέρων συμφωνίας ενδοομιλικής τιμολόγησης, ι) τον προσδιορισμό των άλλων κρατών-μελών, εφόσον υπάρχουν, τα οποία είναι πιθανό να αφορά η εκ των προτέρων διασυνοριακή απόφαση ή η εκ των προτέρων συμφωνία ενδοομιλικής τιμολόγησης, ια) τα στοιχεία αναγνώρισης οποιουδήποτε προσώπου, πλην φυσικού προσώπου, στα άλλα κράτη-μέλη που είναι πιθανό να θίγεται από την εκ των προτέρων διασυνοριακή απόφαση ή την εκ των προτέρων συμφωνία ενδοομιλικής τιμολόγησης (αναφέροντας το κράτος-μέλος με το οποίο συνδέονται τα θιγόμενα πρόσωπα), και ιβ) την ένδειξη για το αν η πληροφορία που κοινοποιείται βασίζεται στην ίδια την εκ των προτέρων διασυνοριακή απόφαση ή συμφωνία ενδοομιλικής τιμολόγησης ή στο αίτημα που αναφέρεται στο δεύτερο εδάφιο της παραγράφου 3.»

δ) την ημερομηνία έναρξης της περιόδου ισχύος της εκ των προτέρων διασυνοριακής απόφασης ή συμφωνίας ενδοομιλικής τιμολόγησης, αν προσδιορίζεται, ε) την ημερομηνία λήξης της περιόδου ισχύος της εκ των προτέρων διασυνοριακής απόφασης ή συμφωνίας ενδοομιλικής τιμολόγησης, αν προσδιορίζεται, στ) το είδος της εκ των προτέρων διασυνοριακής απόφασης ή συμφωνίας ενδοομιλικής τιμολόγησης, ζ) το ποσό της συναλλαγής ή της σειράς συναλλαγών της εκ των προτέρων διασυνοριακής απόφασης ή συμφωνίας ενδοομιλικής τιμολόγησης, εφόσον το ποσό αυτό αναφέρεται στην ανωτέρω σχετική απόφαση ή συμφωνία, η) την περιγραφή του συνόλου των κριτηρίων που χρησιμοποιούνται για τον καθορισμό της ενδοομιλικής τιμολόγησης ή της ίδιας της τιμής των ενδοομιλικών συναλλαγών στην περίπτωση εκ των προτέρων συμφωνίας ενδοομιλικής τιμολόγησης, θ) τον προσδιορισμό της μεθόδου που χρησιμοποιείται για τον καθορισμό της ενδοομιλικής τιμολόγησης ή της ίδιας της τιμής των ενδοομιλικών συναλλαγών στην περίπτωση εκ των προτέρων συμφωνίας ενδοομιλικής τιμολόγησης, ι) τον προσδιορισμό των άλλων κρατών μελών, εφόσον υπάρχουν, τα οποία είναι πιθανό να αφορά η εκ των προτέρων διασυνοριακή απόφαση ή η εκ των προτέρων συμφωνία ενδοομιλικής τιμολόγησης, ια) τα στοιχεία αναγνώρισης οποιουδήποτε προσώπου, πλην φυσικού προσώπου, εκτός εάν η εκ των προτέρων διασυνοριακή απόφαση αφορά φυσικό πρόσωπο και κοινοποιείται σύμφωνα με τις παρ. 1 και 4, στα τυχόν άλλα κράτη μέλη που είναι πιθανό να θίγονται από την εκ των προτέρων διασυνοριακή απόφαση ή την εκ των προτέρων συμφωνία ενδοομιλικής τιμολόγησης, αναφέροντας το κράτος μέλος με το οποίο συνδέονται τα θιγόμενα πρόσωπα, και ιβ) την ένδειξη για το αν η πληροφορία που κοινοποιείται βασίζεται στην ίδια την εκ των προτέρων διασυνοριακή απόφαση ή συμφωνία ενδοομιλικής τιμολόγησης ή στο αίτημα που αναφέρεται στο δεύτερο εδάφιο της παρ. 3.».	
Άρθρο 6 **Εναρμόνιση του πεδίου εφαρμογής και των προϋποθέσεων της υποχρεωτικής αυτόματης ανταλλαγής πληροφοριών για δηλωτέες διασυνοριακές ρυθμίσεις - Τροποποίηση παρ. 4 και 13 άρθρου 9ΑΒ ν. 4170/2013** **(παρ. 4 άρθρου 1 της Οδηγίας (ΕΕ) 2023/2226)** 1. Στο δεύτερο εδάφιο της παρ. 4 του άρθρου 9ΑΒ του ν. 4170/2013 (Α' 163), περί πεδίου εφαρμογής και των προϋποθέσεων της υποχρεωτικής αυτόματης ανταλλαγής πληροφοριών για δηλωτέες διασυνοριακές ρυθμίσεις, οι λέξεις «σε κάθε άλλον ενδιάμεσο ή, αν δεν υπάρχει άλλος ενδιάμεσος, στο ενδιαφερόμενο πρόσωπο» αντικαθίστανται από τις λέξεις «στον πελάτη του, εάν ο εν λόγω πελάτης είναι ενδιάμεσος, ή εάν δεν υπάρχει τέτοιος ενδιάμεσος, εάν ο εν λόγω πελάτης είναι το ενδιαφερόμενο πρόσωπο,» και, μετά από νομοτεχνικές βελτιώσεις, η παρ. 4 διαμορφώνεται ως εξής: «4. Ο ενδιάμεσος, στον βαθμό που δραστηριοποιείται εντός των ορίων του νομοθετικού πλαισίου που διέπει το επάγγελμα του δικηγόρου, απαλλάσσεται από την υποχρέωση υποβολής πληροφοριών σχετικά με δηλωτέα διασυνοριακή ρύθμιση στην Ελλάδα, όταν η συμμόρφωση προς την εν λόγω υποχρέωση συνιστά παραβίαση της υποχρέωσης του δικηγόρου για την	**1. Η παρ. 4 του άρθρου 9ΑΒ του ν. 4170/2013 (Α' 163), έχει ως εξής:** «4. Ο ενδιάμεσος, στον βαθμό που δραστηριοποιείται εντός των ορίων του νομοθετικού πλαισίου που διέπει το επάγγελμα του δικηγόρου, απαλλάσσεται από την υποχρέωση υποβολής πληροφοριών σχετικά με τη δηλωτέα διασυνοριακή ρύθμιση στην Ελλάδα, όταν η συμμόρφωση προς την εν λόγω υποχρέωση συνιστά παραβίαση της υποχρέωσης του δικηγόρου για την τήρηση απορρήτου και εχεμύθειας. Στην περίπτωση αυτή ο ενδιάμεσος γνωστοποιεί, χωρίς καθυστέρηση, σε κάθε άλλον ενδιάμεσο ή, αν δεν υπάρχει άλλος ενδιάμεσος, στο ενδιαφερόμενο πρόσωπο τις υποχρεώσεις υποβολής πληροφοριών που υπέχουν δυνάμει της παρ. 6.» **2. Η παρ. 13 του άρθρου 9ΑΒ του ν. 4170/2013, έχει ως εξής:** «13. Οι πληροφορίες που κοινοποιούνται από την αρμόδια αρχή της παρ. 1 του άρθρου 4 σύμφωνα με την παρ. 12 περιλαμβάνουν, κατά περίπτωση, τα ακόλουθα: α) τα στοιχεία ταυτοποίησης ενδιαμέσων και ενδιαφερομένων προσώπων, που περιλαμβάνουν το όνομα, την ημερομηνία και τον τόπο γέννησης (για φυσικά πρόσωπα), τη φορολογική κατοικία, τον ΑΦΜ και, κατά περίπτωση, τα πρόσωπα που είναι συνδεδεμένες επιχειρήσεις για το ενδιαφερόμενο πρόσωπο, β) λεπτομερείς πληροφορίες για τα διακριτικά που αναφέρονται στο Παράρτημα IV και τα οποία καθιστούν δηλωτέα τη διασυνοριακή ρύθμιση,

τήρηση απορρήτου και εχεμύθειας. Στην περίπτωση αυτή, ο ενδιάμεσος γνωστοποιεί, χωρίς καθυστέρηση, στον πελάτη του, εάν ο εν λόγω πελάτης είναι ενδιάμεσος, ή εάν δεν υπάρχει τέτοιος ενδιάμεσος, εάν ο εν λόγω πελάτης είναι το ενδιαφερόμενο πρόσωπο, τις υποχρεώσεις υποβολής πληροφοριών που υπέχουν δυνάμει της παρ. 6.». 2. Στην παρ. 13 του άρθρου 9ΑΒ του ν. 4170/2013 επέρχονται οι ακόλουθες τροποποιήσεις: α) στο εισαγωγικό εδάφιο, οι λέξεις «άρθρου 4» αντικαθίστανται από τις λέξεις «άρθρου 5», β) η περ. α) αντικαθίσταται, γ) στην περ. γ), γα) οι λέξεις «που περιλαμβάνουν» αντικαθίστανται από τις λέξεις «μεταξύ άλλων,», γβ) οι λέξεις «επιχειρηματικών δραστηριοτήτων ή ρυθμίσεων με γενικούς όρους» αντικαθίστανται από τις λέξεις «ρυθμίσεων και κάθε άλλη πληροφορία που θα μπορούσε να βοηθήσει την αρμόδια αρχή στην εκτίμηση του δυνητικού φορολογικού κινδύνου», γγ) οι λέξεις «κανόνες δημόσιας τάξης» αντικαθίστανται από τις λέξεις «τη δημόσια τάξη» και, μετά από νομοτεχνικές βελτιώσεις, η παρ. 13 διαμορφώνεται ως εξής: «13. Οι πληροφορίες που κοινοποιούνται από την αρμόδια αρχή της παρ. 1 του άρθρου 5 σύμφωνα με την παρ. 12 περιλαμβάνουν, κατά περίπτωση, τα ακόλουθα: α) τα στοιχεία αναγνώρισης ενδιαμέσων, πλην ενδιαμέσων που απαλλάσσονται από την υποχρέωση υποβολής στοιχείων λόγω του δικηγορικού απορρήτου σύμφωνα με την παρ. 4, και ενδιαφερόμενων φορολογούμενων, μεταξύ άλλων, το όνομα, την ημερομηνία και τον τόπο γέννησης (για φυσικά πρόσωπα), τη φορολογική κατοικία και τον Α.Φ.Μ., και, κατά περίπτωση, των προσώπων που είναι συνδεδεμένες επιχειρήσεις για το ενδιαφερόμενο πρόσωπο, β) λεπτομερείς πληροφορίες για τα διακριτικά που αναφέρονται στο Παράρτημα IV και τα οποία καθιστούν δηλωτέα τη διασυνοριακή ρύθμιση, γ) σύνοψη του περιεχομένου της δηλωτέας διασυνοριακής ρύθμισης, μεταξύ άλλων, αναφορά της ονομασίας με την οποία είναι ευρέως γνωστή, εφόσον υπάρχει, και περιγραφή των σχετικών ρυθμίσεων και κάθε άλλη πληροφορία που θα μπορούσε να βοηθήσει την αρμόδια αρχή στην εκτίμηση του δυνητικού φορολογικού κινδύνου, χωρίς να αποκαλύπτεται τυχόν εμπορικό, βιομηχανικό ή επαγγελματικό απόρρητο ή εμπορική διαδικασία ή πληροφορία της οποίας η γνωστοποίηση θα ήταν αντίθετη προς τη δημόσια τάξη, δ) την ημερομηνία κατά την οποία ολοκληρώθηκε ή θα ολοκληρωθεί το πρώτο στάδιο της εφαρμογής της δηλωτέας διασυνοριακής ρύθμισης, ε) λεπτομερείς πληροφορίες σχετικά με τις εθνικές διατάξεις που συνιστούν τη βάση της δηλωτέας διασυνοριακής ρύθμισης, στ) αξία της δηλωτέας διασυνοριακής ρύθμισης, ζ) αναφορά του κράτους μέλους του ενδιαφερόμενου προσώπου/ ενδιαφερόμενων προσώπων και τυχόν άλλων κρατών μελών που είναι πιθανό να αφορά η δηλωτέα διασυνοριακή ρύθμιση, η) τα στοιχεία ταυτοποίησης οποιουδήποτε άλλου προσώπου στο κράτος μέλος που είναι πιθανό να επηρεάσει η δηλωτέα διασυνοριακή ρύθμιση, με αναφορά των κρατών μελών με τα οποία συνδέεται το εν λόγω πρόσωπο.».	γ) σύνοψη του περιεχομένου της δηλωτέας διασυνοριακής ρύθμισης, που περιλαμβάνουν αναφορά της ονομασίας με την οποία είναι ευρέως γνωστή, εφόσον υπάρχει, και περιγραφή των σχετικών επιχειρηματικών δραστηριοτήτων ή ρυθμίσεων με γενικούς όρους, χωρίς να αποκαλύπτεται τυχόν εμπορικό, βιομηχανικό ή επαγγελματικό απόρρητο ή εμπορική διαδικασία ή πληροφορία, της οποίας η γνωστοποίηση θα ήταν αντίθετη προς κανόνες δημόσιας τάξης, δ) την ημερομηνία κατά την οποία ολοκληρώθηκε ή θα ολοκληρωθεί το πρώτο στάδιο της εφαρμογής της δηλωτέας διασυνοριακής ρύθμισης, ε) λεπτομερείς πληροφορίες σχετικά με τις εθνικές διατάξεις που συνιστούν τη βάση της δηλωτέας διασυνοριακής ρύθμισης, στ) αξία της δηλωτέας διασυνοριακής ρύθμισης, ζ) αναφορά του κράτους μέλους του ενδιαφερόμενου προσώπου/ενδιαφερόμενων προσώπων και τυχόν άλλων κρατών μελών που είναι πιθανό να αφορά η δηλωτέα διασυνοριακή ρύθμιση, η) τα στοιχεία ταυτοποίησης οποιουδήποτε άλλου προσώπου στο κράτος-μέλος που είναι πιθανό να επηρεάσει η δηλωτέα διασυνοριακή ρύθμιση, με αναφορά των κρατών-μελών με τα οποία συνδέεται το εν λόγω πρόσωπο.»
Άρθρο 10 **Στατιστικά στοιχεία σχετικά με τις αυτόματες ανταλλαγές - Τροποποίηση άρθρου 9Β ν. 4170/2013** **(παρ. 4 άρθρου 1 της Οδηγίας (ΕΕ) 2025/872)**	**Το άρθρο 9Β του ν. 4170/2013 (Α' 163), έχει ως εξής:** «Άρθρο 9Β Στατιστικά στοιχεία σχετικά με τις αυτόματες ανταλλαγές

Στο άρθρο 9Β του ν. 4170/2013 (Α' 163), περί στατιστικών στοιχείων σχετικά με τις αυτόματες ανταλλαγές, επέρχονται οι ακόλουθες τροποποιήσεις: α) οι λέξεις «, τα άρθρα 9ΑΑ και 9ΑΓ» αντικαθίστανται από τις λέξεις «και τα άρθρα 9ΑΑ, 9ΑΓ και 9ΑΕ», β) οι λέξεις «το όφελος» αντικαθίστανται από τη λέξη «οφέλη» και, μετά από νομοτεχνικές βελτιώσεις, το άρθρο 9Β διαμορφώνεται ως εξής: «Άρθρο 9Β Στατιστικά στοιχεία σχετικά με τις αυτόματες ανταλλαγές Η αρμόδια αρχή της παρ. 1 του άρθρου 5 παρέχει στην Επιτροπή, κατ' έτος, στατιστικά στοιχεία για τον όγκο των αυτόματων ανταλλαγών, σύμφωνα με τις περ. α) και β) της παρ. 1 του άρθρου 9 και τα άρθρα 9ΑΑ, 9ΑΓ και 9ΑΕ και πληροφορίες σχετικά με τις διοικητικές και άλλες συναφείς δαπάνες και οφέλη, που συνδέονται με τις πραγματοποιηθείσες ανταλλαγές, καθώς και οποιεσδήποτε ενδεχόμενες μεταβολές, τόσο για τη φορολογική διοίκηση όσο και για τρίτους.».	Η αρμόδια αρχή της παρ. 1 του άρθρου 5 παρέχει στην Επιτροπή, κατ' έτος, στατιστικά στοιχεία για τον όγκο των αυτόματων ανταλλαγών, σύμφωνα με τις περ. α) και β) της παρ. 1 του άρθρου 9, τα άρθρα 9ΑΑ και 9ΑΓ και πληροφορίες σχετικά με τις διοικητικές και άλλες συναφείς δαπάνες και το όφελος, που συνδέονται με τις πραγματοποιηθείσες ανταλλαγές, καθώς και οποιεσδήποτε ενδεχόμενες μεταβολές, τόσο για τη φορολογική διοίκηση, όσο και για τρίτους.»
Άρθρο 14 **Γνωστοποίηση και αξιοποίηση πληροφοριών και εγγράφων από τις αρμόδιες αρχές - Τροποποίηση παρ. 1, 4 και 5 άρθρου 16 ν. 4170/2013** **(παρ. 7 άρθρου 1 της Οδηγίας (ΕΕ) 2023/2226)** 1. Στην παρ. 1 του άρθρου 16 του ν. 4170/2013 (Α' 163), περί γνωστοποίησης πληροφοριών και εγγράφων, επέρχονται οι ακόλουθες τροποποιήσεις: α) στο πρώτο εδάφιο, αα) μετά τις λέξεις «υπό οποιαδήποτε μορφή» προστίθενται οι λέξεις «δυνάμει των άρθρων 1 έως και 25,», αβ) οι λέξεις «άρθρου 17 του Κώδικα Φορολογικής Διαδικασίας (ν. 4987/2022, Α' 206)» αντικαθίστανται από τις λέξεις «άρθρου 21 του Κώδικα Φορολογικής Διαδικασίας (ν. 5104/2024, Α' 58)», β) στο δεύτερο εδάφιο, οι λέξεις «και άλλους έμμεσους φόρους» αντικαθίστανται από τις λέξεις «, άλλους έμμεσους φόρους, τελωνειακούς δασμούς και την καταπολέμηση της νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες και της χρηματοδότησης της τρομοκρατίας», και η παρ. 1 διαμορφώνεται ως εξής: «1. Οι πληροφορίες που κοινοποιούνται στην αρμόδια αρχή της παρ. 1 του άρθρου 5 υπό οποιαδήποτε μορφή δυνάμει των άρθρων 1 έως και 25, καλύπτονται από το υπηρεσιακό απόρρητο και προστατεύονται από το φορολογικό απόρρητο δυνάμει του άρθρου 21 του Κώδικα Φορολογικής Διαδικασίας (ν. 5104/2024, Α' 58). Οι πληροφορίες αυτές μπορούν να χρησιμοποιούνται για την αξιολόγηση, την εφαρμογή και την επιβολή της ελληνικής νομοθεσίας σχετικά με τους φόρους που αναφέρονται στο άρθρο 3, τον Φόρο Προστιθέμενης Αξίας, άλλους έμμεσους φόρους, τελωνειακούς δασμούς και την καταπολέμηση της νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες και της χρηματοδότησης της τρομοκρατίας. Οι πληροφορίες αυτές μπορούν επίσης να χρησιμοποιούνται για την εκτίμηση και την επιβολή άλλων φόρων και δασμών που καλύπτονται από το άρθρο 296 του ν. 4072/2012 (Α' 86) ή για την εκτίμηση και επιβολή υποχρεωτικών εισφορών κοινωνικής ασφάλισης.». 2. Στην παρ. 4 του άρθρου 16 του ν. 4170/2013 επέρχονται οι ακόλουθες τροποποιήσεις: α) στο πρώτο εδάφιο, αα) οι λέξεις «στην παρ. 1 χωρίς την άδεια της παρ. 2» αντικαθίστανται από τις λέξεις «στις παρ. 1 και 2 χωρίς την άδεια της παρ. 3», αβ) οι λέξεις «το εθνικό δίκαιο» αντικαθίστανται από τις λέξεις «την εθνική νομοθεσία», β) προστίθεται νέο, δεύτερο, εδάφιο, γ)	**1. Η παρ. 1 του άρθρου 16 του ν. 4170/2013 (Α' 163), έχει ως εξής:** «1. Οι πληροφορίες που κοινοποιούνται στην αρμόδια αρχή της παρ. 1 του άρθρου 5 υπό οποιαδήποτε μορφή καλύπτονται από το υπηρεσιακό απόρρητο και προστατεύονται από το φορολογικό απόρρητο δυνάμει του άρθρου 17 του Κώδικα Φορολογικής Διαδικασίας (ν. 4987/2022, Α' 206). Οι πληροφορίες αυτές μπορούν να χρησιμοποιούνται για την αξιολόγηση, την εφαρμογή και την επιβολή της ελληνικής νομοθεσίας σχετικά με τους φόρους που αναφέρονται στο άρθρο 3, τον Φόρο Προστιθέμενης Αξίας και άλλους έμμεσους φόρους. Οι πληροφορίες αυτές μπορούν επίσης να χρησιμοποιούνται για την εκτίμηση και την επιβολή άλλων φόρων και δασμών που καλύπτονται από το άρθρο 296 του ν. 4072/2012 (Α' 86) ή για την εκτίμηση και επιβολή υποχρεωτικών εισφορών κοινωνικής ασφάλισης.» **2. Η παρ. 4 του άρθρου 16 του ν. 4170/2013, έχει ως εξής:** «4. Η αρμόδια αρχή της παρ. 1 του άρθρου 5, που λαμβάνει πληροφορίες και έγγραφα από την αρμόδια αρχή άλλου κράτους μέλους, δύναται να χρησιμοποιεί τις ληφθείσες πληροφορίες και έγγραφα για σκοπούς άλλους από αυτούς που αναφέρονται στην παρ. 1 χωρίς την άδεια της παρ. 2 για οποιονδήποτε σκοπό, εφόσον ο σκοπός αυτός περιλαμβάνεται σε κατάλογο της αρμόδιας αρχής αυτού του κράτους μέλους, ο οποίος της κοινοποιείται και απαριθμεί τους σκοπούς για τους οποίους επιτρέπεται η χρήση των πληροφοριών και εγγράφων σύμφωνα με το εθνικό δίκαιο αυτού του κράτους μέλους. Με την άδεια της αρμόδιας αρχής της παρ. 1 του άρθρου 5, οι πληροφορίες και τα έγγραφα που λαμβάνονται από την αρμόδια αρχή άλλου κράτους μέλους μπορούν να χρησιμοποιούνται για σκοπούς άλλους από αυτούς που αναφέρονται στην παρ. 1. Η άδεια αυτή χορηγείται εάν οι πληροφορίες μπορούν να χρησιμοποιηθούν για παρόμοιους σκοπούς στην Ελλάδα. Αν η αρμόδια αρχή της παρ. 1 του άρθρου 4 κοινοποιήσει στις αρμόδιες αρχές όλων των άλλων κρατών μελών κατάλογο των σκοπών για τους οποίους, σύμφωνα με την ελληνική νομοθεσία, μπορούν να χρησιμοποιούνται πληροφορίες και έγγραφα, πλην των αναφερομένων στην παρ. 1, η άδεια του πρώτου εδαφίου της παρούσας δεν απαιτείται.» **3. Η παρ. 5 του άρθρου 16 του ν. 4170/2013, έχει ως εξής:** «5. Όταν η αρμόδια αρχή της παρ. 1 του άρθρου 5 θεωρεί ότι οι πληροφορίες τις οποίες έλαβε από την αρμόδια αρχή άλλου κράτους μέλους ενδέχεται να είναι χρήσιμες για τους σκοπούς που αναφέρονται στην παρ. 1 στην αρμόδια αρχή τρίτου κράτους μέλους, δύναται να τις διαβιβάζει σε αυτήν, αν η διαβίβαση αυτή συνάδει προς τους κανόνες και τις διαδικασίες των άρθρων 1 έως και 25. Στην περίπτωση αυτή, η αρμόδια αρχή της παρ. 1 του άρθρου 4 ενημερώνει την αρμόδια αρχή του κράτους μέλους προέλευσης των πληροφοριών για την πρόθεσή της να διαβιβάσει τις πληροφορίες σε τρίτο κράτος μέλος. Οι πληροφορίες

στο νέο τρίτο εδάφιο, οι λέξεις «στην παρ. 1» αντικαθίστανται από τις λέξεις «στις παρ. 1 και 2», δ) στο νέο πέμπτο εδάφιο, δα) οι λέξεις «του άρθρου 4» αντικαθίστανται από τις λέξεις «του άρθρου 5», δβ) οι λέξεις «στην παρ. 1, η άδεια του πρώτου εδαφίου της παρούσας» αντικαθίστανται από τις λέξεις «στις παρ. 1 και 2, η άδεια της παρ. 3», ε) προστίθεται έκτο εδάφιο και η παρ. 4 διαμορφώνεται ως εξής: «4. Η αρμόδια αρχή της παρ. 1 του άρθρου 5, που λαμβάνει πληροφορίες και έγγραφα από την αρμόδια αρχή άλλου κράτους μέλους, δύναται να χρησιμοποιεί τις ληφθείσες πληροφορίες και έγγραφα για σκοπούς άλλους από αυτούς που αναφέρονται στις παρ. 1 και 2 χωρίς την άδεια της παρ. 3 για οποιονδήποτε σκοπό, εφόσον ο σκοπός αυτός περιλαμβάνεται σε κατάλογο της αρμόδιας αρχής αυτού του κράτους μέλους, ο οποίος της κοινοποιείται και απαριθμεί τους σκοπούς για τους οποίους επιτρέπεται η χρήση των πληροφοριών και εγγράφων σύμφωνα με την εθνική νομοθεσία αυτού του κράτους μέλους. Η αρμόδια αρχή της παρ. 1 του άρθρου 5 δύναται, επίσης, να χρησιμοποιεί τις εν λόγω πληροφορίες και έγγραφα χωρίς την άδεια της παρ. 3 για κάθε σκοπό που καλύπτεται από πράξη βασιζόμενη στο άρθρο 215 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης και να τις κοινοποιεί για τον σκοπό αυτό στην αρμόδια αρχή που είναι υπεύθυνη για τα περιοριστικά μέτρα στο ενδιαφερόμενο κράτος μέλος. Με την άδεια της αρμόδιας αρχής της παρ. 1 του άρθρου 5, οι πληροφορίες και τα έγγραφα που λαμβάνονται από την αρμόδια αρχή άλλου κράτους μέλους μπορούν να χρησιμοποιούνται για σκοπούς άλλους από αυτούς που αναφέρονται στις παρ. 1 και 2. Η άδεια αυτή χορηγείται εάν οι πληροφορίες μπορούν να χρησιμοποιηθούν για παρόμοιους σκοπούς στην Ελλάδα. Αν η αρμόδια αρχή της παρ. 1 του άρθρου 5 κοινοποιήσει στις αρμόδιες αρχές όλων των άλλων κρατών μελών κατάλογο των σκοπών για τους οποίους, σύμφωνα με την ελληνική νομοθεσία, μπορούν να χρησιμοποιούνται πληροφορίες και έγγραφα, πλην των αναφερομένων στις παρ. 1 και 2, η άδεια της παρ. 3 δεν απαιτείται. Η αρμόδια αρχή άλλου κράτους μέλους δύναται, επίσης, να χρησιμοποιεί τις εν λόγω πληροφορίες και τα έγγραφα χωρίς την άδεια της παρ. 3, για κάθε σκοπό που καλύπτεται από πράξη βασιζόμενη στο άρθρο 215 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης και να τις κοινοποιεί στην αρμόδια αρχή που είναι υπεύθυνη για τα περιοριστικά μέτρα στο ενδιαφερόμενο κράτος μέλος.». 3. Στην παρ. 5 του άρθρου 16 του ν. 4170/2013 επέρχονται οι ακόλουθες τροποποιήσεις: α) στο δεύτερο εδάφιο, οι λέξεις «άρθρου 4» αντικαθίστανται από τις λέξεις «άρθρου 5», β) στο τρίτο εδάφιο, οι λέξεις «δέκα (10) εργάσιμων» αντικαθίστανται από τις λέξεις «δεκαπέντε (15) ημερολογιακών» και η παρ. 5 διαμορφώνεται ως εξής: «5. Όταν η αρμόδια αρχή της παρ. 1 του άρθρου 5 θεωρεί ότι οι πληροφορίες τις οποίες έλαβε από την αρμόδια αρχή άλλου κράτους μέλους ενδέχεται να είναι χρήσιμες για τους σκοπούς που αναφέρονται στην παρ. 1 στην αρμόδια αρχή τρίτου κράτους μέλους, δύναται να τις διαβιβάζει σε αυτήν, αν η διαβίβαση αυτή συνάδει προς τους κανόνες και τις διαδικασίες των άρθρων 1 έως και 25. Στην περίπτωση αυτή, η αρμόδια αρχή της παρ. 1 του άρθρου 5 ενημερώνει την αρμόδια αρχή του κράτους μέλους προέλευσης των πληροφοριών για την πρόθεσή της να διαβιβάσει τις πληροφορίες σε τρίτο κράτος μέλος. Οι πληροφορίες διαβιβάζονται στο τρίτο κράτος μέλος,	διαβιβάζονται στο τρίτο κράτος μέλος, εφόσον το κράτος μέλος προέλευσης των πληροφοριών δεν αντιταχθεί στη διαβίβαση εντός δέκα (10) εργάσιμων ημερών από την ημερομηνία κατά την οποία παρέλαβε τη σχετική κοινοποίηση από την αρμόδια αρχή της παρ. 1 του άρθρου 5.»

εφόσον το κράτος μέλος προέλευσης των πληροφοριών δεν αντιταχθεί στη διαβίβαση εντός δεκαπέντε (15) ημερολογιακών ημερών από την ημερομηνία κατά την οποία παρέλαβε τη σχετική κοινοποίηση από την αρμόδια αρχή της παρ. 1 του άρθρου 5.».	
Άρθρο 16 **Τυποποιημένα έντυπα και ηλεκτρονικοί μορφότυποι - Προσθήκη περιπτώσεων - Τροποποίηση παρ. 4 και 6 άρθρου 20 ν. 4170/2013** **(παρ. 7 άρθρου 1 της Οδηγίας (ΕΕ) 2025/872 και παρ. 9 άρθρου 1 της Οδηγίας (ΕΕ) 2023/2226)** 1. Στην παρ. 4 του άρθρου 20 του ν. 4170/2013 (Α' 163), περί τυποποιημένων εντύπων και ηλεκτρονικών μορφότυπων, οι λέξεις «άρθρα 9 και 9ΑΓ» αντικαθίστανται από τις λέξεις «άρθρα 9, 9ΑΓ και 9ΑΕ» και η παρ. 4 διαμορφώνεται ως εξής: «4. Η αυτόματη ανταλλαγή πληροφοριών σύμφωνα με τα άρθρα 9, 9ΑΓ και 9ΑΕ πραγματοποιείται χρησιμοποιώντας τυποποιημένο μηχανογραφημένο μορφότυπο που έχει στόχο τη διευκόλυνση αυτής της αυτόματης ανταλλαγής και ο οποίος εγκρίνεται από την Επιτροπή με τη διαδικασία της παρ. 2 του άρθρου 26 της Οδηγίας 2011/16/ΕΕ.». 2. Στην παρ. 6 του άρθρου 20 του ν. 4170/2013 επέρχονται οι ακόλουθες τροποποιήσεις: α) στο πρώτο εδάφιο, αα) στο τέλος της περ. α), η λέξη «και» διαγράφεται, αβ) προστίθεται περ. γ), αγ) μετά τη λέξη «τυποποιημένων» προστίθεται η λέξη «ηλεκτρονικών», β) στο δεύτερο εδάφιο, βα) μετά τη λέξη «τυποποιημένα» προστίθεται η λέξη «ηλεκτρονικά», ββ) οι λέξεις «και στην παρ. 13 του άρθρου 9ΑΒ» αντικαθίστανται από τις λέξεις «, στην παρ. 13 του άρθρου 9ΑΒ και στην παρ. 2 του άρθρου 9ΑΔ», βγ) οι λέξεις «άρθρων 9Α και 9ΑΒ» αντικαθίστανται από τις λέξεις «άρθρων 9Α, 9ΑΒ και 9ΑΔ», γ) το τρίτο εδάφιο αντικαθίσταται, δ) προστίθεται τέταρτο εδάφιο και, μετά από νομοτεχνικές βελτιώσεις, η παρ. 6 διαμορφώνεται ως εξής: «6. Η αυτόματη ανταλλαγή πληροφοριών σχετικά με: α) Τις εκ των προτέρων διασυνοριακές αποφάσεις και συμφωνίες ενδοομιλικής τιμολόγησης, σύμφωνα με το άρθρο 9Α, β) τις δηλωτέες διασυνοριακές ρυθμίσεις σύμφωνα με το άρθρο 9ΑΒ, και γ) τα Δηλωτέα Κρυπτοστοιχεία σύμφωνα με το άρθρο 9ΑΔ, διενεργείται με τη χρήση τυποποιημένων ηλεκτρονικών εντύπων, που εγκρίνονται από την Επιτροπή, συμπεριλαμβανομένων των γλωσσικών ρυθμίσεων. Τα τυποποιημένα ηλεκτρονικά έντυπα περιλαμβάνουν μόνο τα στοιχεία που προβλέπονται στην παρ. 6 του άρθρου 9Α, στην παρ. 13 του άρθρου 9ΑΒ και στην παρ. 2 του άρθρου 9ΑΔ για την ανταλλαγή πληροφοριών, καθώς και άλλα σχετικά πεδία που συνδέονται με αυτά τα στοιχεία και απαιτούνται για την επίτευξη των σκοπών των άρθρων 9Α, 9ΑΒ και 9ΑΔ αντίστοιχα. Οι γλωσσικές ρυθμίσεις του πρώτου εδαφίου δεν εμποδίζουν την αρμόδια αρχή της παρ. 1 του άρθρου 5 να κοινοποιεί τις πληροφορίες που αναφέρονται στα άρθρα 9Α και 9ΑΒ σε οποιαδήποτε από τις επίσημες γλώσσες της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Ωστόσο, οι εν λόγω γλωσσικές ρυθμίσεις είναι δυνατό να προβλέπουν ότι τα βασικά στοιχεία αυτών των πληροφοριών αποστέλλονται, επίσης, και σε κάθε άλλη επίσημη γλώσσα της Ευρωπαϊκής Ένωσης.».	**1. Η παρ. 4 του άρθρου 20 του ν. 4170/2013 (Α' 163), έχει ως εξής:** «4. Η αυτόματη ανταλλαγή πληροφοριών σύμφωνα με τα άρθρα 9 και 9ΑΓ πραγματοποιείται χρησιμοποιώντας τυποποιημένο μηχανογραφημένο μορφότυπο που έχει στόχο τη διευκόλυνση αυτής της αυτόματης ανταλλαγής και ο οποίος εγκρίνεται από την Επιτροπή με τη διαδικασία της παρ. 2 του άρθρου 26 της Οδηγίας 2011/16/ΕΕ.» **2. Η παρ. 6 του άρθρου 20 του ν. 4170/2013, έχει ως εξής:** «6. Η αυτόματη ανταλλαγή πληροφοριών σχετικά με: α) Τις εκ των προτέρων διασυνοριακές αποφάσεις και συμφωνίες ενδοομιλικής τιμολόγησης, σύμφωνα με το άρθρο 9Α, και β) τις δηλωτέες διασυνοριακές ρυθμίσεις σύμφωνα με το άρθρο 9ΑΒ, διενεργείται με τη χρήση τυποποιημένων εντύπων, που εγκρίνονται από την Επιτροπή, συμπεριλαμβανομένων των γλωσσικών ρυθμίσεων. Τα τυποποιημένα έντυπα περιλαμβάνουν μόνο τα στοιχεία που προβλέπονται στην παρ. 6 του άρθρου 9Α και στην παρ. 13 του άρθρου 9ΑΒ για την ανταλλαγή πληροφοριών, καθώς και άλλα σχετικά πεδία που συνδέονται άμεσα με αυτά τα στοιχεία και απαιτούνται για την επίτευξη των σκοπών των άρθρων 9Α και 9ΑΒ αντίστοιχα. Με βάση τις γλωσσικές ρυθμίσεις του προηγούμενου εδαφίου, οι πληροφορίες που ορίζονται στα άρθρα 9Α και 9ΑΒ κοινοποιούνται στην ελληνική γλώσσα, υπό την προϋπόθεση ότι τα βασικά στοιχεία των εν λόγω πληροφοριών αποστέλλονται και σε κάποια άλλη επίσημη γλώσσα της Ένωσης.»
Άρθρο 17 **Κεντρικό ευρετήριο για πληροφορίες επί των κρυπτοστοιχείων - Επαλήθευση ορθότητας Αριθμού Φορολογικού Μητρώου - Εξουσιοδοτική διάταξη - Τροποποίηση παρ. 6 και προσθήκη παρ. 9 και 10 στο άρθρο 21 του ν. 4170/2013**	**Η παρ. 6 του άρθρου 21 του ν. 4170/2013 (Α' 163), έχει ως εξής:** «6. Οι προς κοινοποίηση πληροφορίες, στο πλαίσιο εφαρμογής των παρ. 1 και 2 του άρθρου 9Α, καταγράφονται σε ασφαλές κεντρικό ευρετήριο για τα κράτη μέλη, που αναπτύσσεται και υποστηρίζεται υλικοτεχνικά από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή, το οποίο αφορά τη διοικητική συνεργασία στον τομέα της φορολογίας, ώστε να

(παρ. 10 άρθρου 1 της Οδηγίας (ΕΕ) 2023/2226) 1. Στην παρ. 6 του άρθρου 21 του ν. 4170/2013 (Α' 163), περί πρακτικών ρυθμίσεων, επέρχονται οι ακόλουθες τροποποιήσεις: α) στο πρώτο εδάφιο, αα) μετά τις λέξεις «άρθρου 9Α,» προστίθενται οι λέξεις «των παρ. 12, 13 και 15 του άρθρου 9ΑΒ και της παρ. 2 του άρθρου 9ΑΔ,», αβ) η λέξη «που» αντικαθίσταται από τις λέξεις «το οποίο», αγ) οι λέξεις «, το οποίο αφορά τη» αντικαθίστανται από τις λέξεις «και αφορά στη», β) τα εδάφια, δεύτερο και τρίτο, αντικαθίστανται, γ) στο τέταρτο εδάφιο, μετά τις λέξεις «άρθρου 9ΑΒ» προστίθενται οι λέξεις «και στην παρ. 2 του άρθρου 9ΑΔ» και, μετά από νομοτεχνικές βελτιώσεις, η παρ. 6 διαμορφώνεται ως εξής: «6. Οι προς κοινοποίηση πληροφορίες, στο πλαίσιο εφαρμογής των παρ. 1 και 2 του άρθρου 9Α, των παρ. 12, 13 και 15 του άρθρου 9ΑΒ και της παρ. 2 του άρθρου 9ΑΔ, καταγράφονται σε ασφαλές κεντρικό ευρετήριο για τα κράτη μέλη, το οποίο αναπτύσσεται και υποστηρίζεται υλικοτεχνικά από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή και αφορά στη διοικητική συνεργασία στον τομέα της φορολογίας, ώστε να πραγματοποιείται η προβλεπόμενη στις εν λόγω παραγράφους αυτόματη ανταλλαγή. Η αρμόδια κατ' ανάθεση αρχή της παρ. 1 του άρθρου 5 έχει πρόσβαση στις πληροφορίες που καταγράφονται στο ευρετήριο του πρώτου εδαφίου. Σε ό,τι αφορά στις πληροφορίες που πρέπει να κοινοποιούνται στο πλαίσιο της παρ. 2 του άρθρου 9ΑΔ, η αρμόδια κατ' ανάθεση αρχή της παρ. 1 του άρθρου 5 έχει πρόσβαση μόνο σε πληροφορίες που αφορούν Δηλωτέους Χρήστες και Δηλωτέα Πρόσωπα που κατοικούν στην Ελλάδα. Μέχρι να τεθεί σε λειτουργία το ανωτέρω ασφαλές κεντρικό ευρετήριο, η αυτόματη ανταλλαγή που προβλέπεται στις παρ. 1 και 2 του άρθρου 9Α, στις παρ. 12, 13 και 15 του άρθρου 9ΑΒ και στην παρ. 2 του άρθρου 9ΑΔ διενεργείται, σύμφωνα με την παρ. 1 του παρόντος και τις ισχύουσες πρακτικές ρυθμίσεις.». 2. Στο άρθρο 21 του ν. 4170/2013 προστίθενται παρ. 9 και 10 ως εξής: «9. Η αρμόδια κατ' ανάθεση αρχή της παρ. 1 του άρθρου 5 δύναται να επαληθεύει με ηλεκτρονικό και αυτοματοποιημένο τρόπο την ορθότητα του Α.Φ.Μ. που παρέχεται από δηλούσα οντότητα ή φορολογούμενο, με σκοπό την αυτόματη ανταλλαγή πληροφοριών, μέσω εργαλείου, οι τεχνικές παράμετροι του οποίου αναπτύσσονται από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή. 10. Με απόφαση του Διοικητή της Ανεξάρτητης Αρχής Δημοσίων Εσόδων, δύναται να καθορίζεται η διαδικασία, καθώς και κάθε ειδικότερο ζήτημα για την επαλήθευση της ορθότητας του Α.Φ.Μ. από την αρμόδια αρχή, σύμφωνα με την παρ. 9.».	πραγματοποιείται η προβλεπόμενη στις εν λόγω παραγράφους αυτόματη ανταλλαγή. Οι προς κοινοποίηση πληροφορίες, στο πλαίσιο εφαρμογής των παρ. 12, 13 και 15 του άρθρου 9ΑΒ, καταγράφονται σε ασφαλές κεντρικό ευρετήριο για τα κράτημέλη, που αναπτύσσεται και υποστηρίζεται υλικοτεχνικά από την Επιτροπή, το οποίο αφορά τη διοικητική συνεργασία στον τομέα της φορολογίας, ώστε να πραγματοποιείται η προβλεπόμενη στις εν λόγω παραγράφους αυτόματη ανταλλαγή. Η αρμόδια κατ' ανάθεση αρχή της παρ. 1 του άρθρου 4 και οι αρμόδιες αρχές των άλλων κρατών-μελών έχουν πρόσβαση στις πληροφορίες που καταγράφονται στο εν λόγω ευρετήριο. Μέχρι να τεθεί σε λειτουργία το ανωτέρω ασφαλές κεντρικό ευρετήριο, η αυτόματη ανταλλαγή που προβλέπεται στις παρ. 1 και 2 του άρθρου 9Α και στις παρ. 12, 13 και 15 του άρθρου 9ΑΒ διενεργείται, σύμφωνα με την παρ. 1 του παρόντος και τις ισχύουσες πρακτικές ρυθμίσεις.»
Άρθρο 18 **Αρμόδια αρχή αξιολόγησης της αποτελεσματικότητας της διοικητικής συνεργασίας καθώς και της καταπολέμησης της φοροδιαφυγής και φοροαποφυγής - Αντικατάσταση παρ. 2 άρθρου 22 ν. 4170/2013** **(παρ. 12 άρθρου 1 της Οδηγίας (ΕΕ) 2023/2226)** Η παρ. 2 του άρθρου 22 του ν. 4170/2013 (Α' 163), περί αξιολόγησης, αντικαθίσταται ως εξής: «2. Η αρμόδια αρχή της παρ. 1 του άρθρου 5 παρακολουθεί και αξιολογεί, σε σχέση με την Ελλάδα, την αποτελεσματικότητα της διοικητικής συνεργασίας, σύμφωνα με τα άρθρα 1 έως και 25, καθώς και την καταπολέμηση της φοροδιαφυγής και της	**Η παρ. 2 του άρθρου 22 του ν. 4170/2013 (Α' 163), έχει ως εξής:** «2. Η αρμόδια αρχή της παρ. 1 του άρθρου 4, μέσω της αρμόδιας αρχής της παρ. 1 του άρθρου 5, κοινοποιεί στην Επιτροπή ετήσια αξιολόγηση της αποτελεσματικότητας της αυτόματης ανταλλαγής πληροφοριών, σύμφωνα με τα άρθρα 9, 9Α, 9ΑΑ και 9ΑΒ, καθώς και τα πρακτικά αποτελέσματα τα οποία επιτεύχθηκαν.»

φοροαποφυγής, και κοινοποιεί τα αποτελέσματα της αξιολόγησής της στην Επιτροπή μία (1) φορά ανά έτος.».	
Άρθρο 19 **Προστασία δεδομένων - Τροποποίηση παρ. 2, 3 και 4 άρθρου 24 ν. 4170/2013** **(παρ. 11 και 13 άρθρου 1 της Οδηγίας (ΕΕ) 2023/2226 και παρ. 8 άρθρου 1 της Οδηγίας (ΕΕ) 2025/872)** 1. Στην παρ. 2 του άρθρου 24 του ν. 4170/2013 (Α' 163), περί προστασίας δεδομένων, επέρχονται οι ακόλουθες τροποποιήσεις: α) μετά τη λέξη «Πλατφόρμας», προστίθενται οι λέξεις «, οι Δηλούντες Πάροχοι Υπηρεσιών Κρυπτοστοιχείων», β) οι λέξεις «άρθρου 4» αντικαθίστανται από τις λέξεις «άρθρου 5», γ) οι λέξεις «όταν, ενεργώντας μεμονωμένα ή από κοινού, καθορίζουν τους σκοπούς και τα μέσα της επεξεργασίας δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα κατά τον Κανονισμό (ΕΕ) 2016/679 και τον ν. 4624/2019» αντικαθίστανται από τις λέξεις «, ενεργώντας μεμονωμένα ή από κοινού» και η παρ. 2 διαμορφώνεται ως εξής: «2. Τα Δηλούντα Χρηματοπιστωτικά Ιδρύματα, οι ενδιάμεσοι, οι Δηλούντες Φορείς Εκμετάλλευσης Πλατφόρμας, οι Δηλούντες Πάροχοι Υπηρεσιών Κρυπτοστοιχείων και η αρμόδια αρχή της παρ. 1 του άρθρου 5 θεωρούνται υπεύθυνοι επεξεργασίας δεδομένων, ενεργώντας μεμονωμένα ή από κοινού.». 2. Στο πρώτο εδάφιο της παρ. 3 του άρθρου 24 του ν. 4170/2013 οι λέξεις «, ανάλογα με την» αντικαθίστανται από τις λέξεις «ή ο Δηλών Πάροχος Υπηρεσιών Κρυπτοστοιχείων, κατά» και η παρ. 3 διαμορφώνεται ως εξής: «3. Κάθε Δηλούν Χρηματοπιστωτικό Ίδρυμα ή ο ενδιάμεσος ή ο Δηλών Φορέας Εκμετάλλευσης Πλατφόρμας ή ο Δηλών Πάροχος Υπηρεσιών Κρυπτοστοιχείων, κατά περίπτωση: α) Ενημερώνει κάθε ενδιαφερόμενο φυσικό πρόσωπο ότι οι πληροφορίες που το αφορούν συλλέγονται και διαβιβάζονται σύμφωνα με τα άρθρα 1 έως και 25, και β) παρέχει σε κάθε ενδιαφερόμενο φυσικό πρόσωπο όλες τις πληροφορίες που δικαιούται να λάβει από τον υπεύθυνο επεξεργασίας δεδομένων, ώστε να έχει επαρκή χρόνο να ασκήσει τα δικαιώματα προστασίας των δεδομένων του και, σε κάθε περίπτωση, πριν από την υποβολή των πληροφοριών. Παρά την περ. β), οι Δηλούντες Φορείς Εκμετάλλευσης Πλατφόρμας ενημερώνουν τους Δηλωτέους Πωλητές για το δηλωθέν Αντίτιμο.». 3. Στην παρ. 4 του άρθρου 24 του ν. 4170/2013 προστίθεται δεύτερο εδάφιο και η παρ. 4 διαμορφώνεται ως εξής: «4. Οι πληροφορίες που υφίστανται επεξεργασία σύμφωνα με τα άρθρα 1 έως και 25 διατηρούνται μόνο για το χρονικό διάστημα που απαιτείται για την επίτευξη των σκοπών των εν λόγω άρθρων και σύμφωνα με τους κανόνες περί παραγραφής κάθε υπευθύνου επεξεργασίας. Από 1ης.1.2028, τα αρχεία των πληροφοριών που λαμβάνονται μέσω αυτόματης ανταλλαγής πληροφοριών, σύμφωνα με τα άρθρα 9 έως 9ΑΕ, διατηρούνται για χρονικό διάστημα που δεν υπερβαίνει το αναγκαίο, αλλά, σε κάθε περίπτωση, όχι λιγότερο από πέντε (5) έτη από την ημερομηνία παραλαβής τους για την επίτευξη των σκοπών των άρθρων 1 έως και 25.».	**Οι παρ. 2, 3 και 4 του άρθρου 24 του ν. 4170/2013 (Α' 163), έχουν ως εξής:** «2. Τα Δηλούντα Χρηματοπιστωτικά Ιδρύματα, οι ενδιάμεσοι, οι Δηλούντες Φορείς Εκμετάλλευσης Πλατφόρμας και η αρμόδια αρχή της παρ. 1 του άρθρου 4 θεωρούνται υπεύθυνοι επεξεργασίας δεδομένων όταν, ενεργώντας μεμονωμένα ή από κοινού, καθορίζουν τους σκοπούς και τα μέσα της επεξεργασίας δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα κατά τον Κανονισμό (ΕΕ) 2016/679 και τον ν. 4624/2019. 3. Κάθε Δηλούν Χρηματοπιστωτικό Ίδρυμα ή ο ενδιάμεσος ή ο Δηλών Φορέας Εκμετάλλευσης Πλατφόρμας, ανάλογα με την περίπτωση: α) Ενημερώνει κάθε ενδιαφερόμενο φυσικό πρόσωπο ότι οι πληροφορίες που το αφορούν συλλέγονται και διαβιβάζονται σύμφωνα με τα άρθρα 1 έως και 25, και β) παρέχει σε κάθε ενδιαφερόμενο φυσικό πρόσωπο όλες τις πληροφορίες που δικαιούται να λάβει από τον υπεύθυνο επεξεργασίας δεδομένων ώστε να έχει επαρκή χρόνο να ασκήσει τα δικαιώματα προστασίας των δεδομένων του και, σε κάθε περίπτωση, πριν από την υποβολή των πληροφοριών. Παρά την περ. β), οι Δηλούντες Φορείς Εκμετάλλευσης Πλατφόρμας ενημερώνουν τους Δηλωτέους Πωλητές για το δηλωθέν Αντίτιμο. 4. Οι πληροφορίες που υφίστανται επεξεργασία σύμφωνα με τα άρθρα 1 έως και 25 διατηρούνται μόνο για το χρονικό διάστημα που απαιτείται για την επίτευξη των σκοπών των εν λόγω άρθρων και σύμφωνα με τους κανόνες περί παραγραφής κάθε υπευθύνου επεξεργασίας.»
Άρθρο 20 **Τροποποίηση Παραρτήματος Ι «ΚΑΝΟΝΕΣ ΥΠΟΒΟΛΗΣ ΣΤΟΙΧΕΙΩΝ ΚΑΙ ΔΕΟΥΣΑΣ ΕΠΙΜΕΛΕΙΑΣ ΟΣΟΝ ΑΦΟΡΑ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ ΕΠΙ ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΩΝ» του ν. 4170/2013** **(παρ. 17 άρθρου 1 της Οδηγίας (ΕΕ) 2023/2226)**	**1. Το Τμήμα Ι του Παραρτήματος Ι του ν. 4170/2013 (Α΄ 163), έχει ως εξής:** «ΤΜΗΜΑ Ι ΓΕΝΙΚΕΣ ΑΠΑΙΤΗΣΕΙΣ ΥΠΟΒΟΛΗΣ ΣΤΟΙΧΕΙΩΝ Α. Υποκείμενο στις Ενότητες Γ' έως Ε', κάθε Δηλούν Χρηματοπιστωτικό Ίδρυμα παρέχει στην αρμόδια αρχή του

1. Στο Τμήμα Ι του Παραρτήματος Ι του ν. 4170/2013 (Α' 163), περί γενικών απαιτήσεων υποβολής στοιχείων, επέρχονται οι ακόλουθες τροποποιήσεις: α) στην Ενότητα Α', αα) το εισαγωγικό εδάφιο και οι παρ. 1 και 2 αντικαθίστανται, αβ) στην παρ. 6, η λέξη «και» διαγράφεται», αγ) προστίθεται παρ. 6Α, β) στην Ενότητα Γ', βα) στο πρώτο εδάφιο, i) μετά τις λέξεις «παρέκκλιση από», οι λέξεις «τα οριζόμενα» διαγράφονται, ii) οι λέξεις «ο/οι ΑΦΜ» αντικαθίστανται από τις λέξεις «ο Α.Φ.Μ. ή οι Α.Φ.Μ.», iii) μετά τη λέξη «βάσει», οι λέξεις «των ισχυουσών διατάξεων» διαγράφονται, ββ) στο δεύτερο εδάφιο, i) η λέξη «Εντούτοις» αντικαθίσταται από τη λέξη «Ωστόσο», ii) η λέξη «πρέπει» αντικαθίσταται από τη λέξη «απαιτείται», iii) οι λέξεις «τον/τους ΑΦΜ» αντικαθίστανται από τις λέξεις «τον Α.Φ.Μ. ή τους Α.Φ.Μ.», iv) οι λέξεις «το τέλος» αντικαθίστανται από τις λέξεις «τα τέλη», v) μετά τις λέξεις «ως Δηλωτέοι Λογαριασμοί» προστίθενται οι λέξεις «και οποτεδήποτε απαιτείται η επικαιροποίηση των πληροφοριών σε σχέση με τον Προϋπάρχοντα Λογαριασμό σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στον ν. 4557/2018 (Α' 139) μέτρα δέουσας επιμέλειας ως προς τον Πελάτη», γ) στην παρ. 2 της Ενότητας Ε', οι λέξεις «τις διατάξεις του ν. 3691/2008» αντικαθίστανται από τις λέξεις «του ν. 4557/2018», δ) προστίθεται Ενότητα ΣΤ' και, μετά από νομοτεχνικές βελτιώσεις, το Τμήμα Ι διαμορφώνεται ως εξής: «ΤΜΗΜΑ Ι ΓΕΝΙΚΕΣ ΑΠΑΙΤΗΣΕΙΣ ΥΠΟΒΟΛΗΣ ΣΤΟΙΧΕΙΩΝ Α. Με την επιφύλαξη των Ενοτήτων Γ' έως ΣΤ', κάθε Δηλούν Χρηματοπιστωτικό Ίδρυμα υποβάλλει στην αρμόδια αρχή της παρ. 1 του άρθρου 5 σε σχέση με κάθε Δηλωτέο Λογαριασμό του: 1. Τις ακόλουθες πληροφορίες: α) το όνομα, τη διεύθυνση, το κράτος μέλος ή τα κράτη μέλη κατοικίας, τον Α.Φ.Μ. ή τους Α.Φ.Μ. και την ημερομηνία και τον τόπο γέννησης στην περίπτωση φυσικού προσώπου κάθε Δηλωτέου Προσώπου που είναι Δικαιούχος Λογαριασμού και εάν ο Δικαιούχος Λογαριασμού έχει παράσχει έγκυρη αυτοπιστοποίηση, β) στην περίπτωση οντότητας, η οποία είναι Δικαιούχος Λογαριασμού και για την οποία, κατόπιν εφαρμογής των διαδικασιών δέουσας επιμέλειας κατά τα Τμήματα V, VI και VII, διαπιστώνεται ότι διαθέτει ένα ή περισσότερα Ελέγχοντα Πρόσωπα, που είναι Δηλωτέα Πρόσωπα, την επωνυμία, τη διεύθυνση, το κράτος μέλος ή τα κράτη μέλη και (εάν υπάρχει) άλλη ή άλλες δικαιοδοσίες κατοικίας, τον Α.Φ.Μ. ή τους Α.Φ.Μ. της Οντότητας και το όνομα, τη διεύθυνση, το κράτος μέλος ή τα κράτη μέλη κατοικίας, τον Α.Φ.Μ. ή τους Α.Φ.Μ. και την ημερομηνία και τον τόπο γέννησης κάθε Δηλωτέου Προσώπου, καθώς και τους ρόλους δυνάμει των οποίων κάθε Δηλωτέο Πρόσωπο είναι Ελέγχον Πρόσωπο της Οντότητας και εάν έχει παρασχεθεί έγκυρη αυτοπιστοποίηση για κάθε Δηλωτέο Πρόσωπο. γ) εάν ο λογαριασμός είναι κοινός, συμπεριλαμβανομένου του αριθμού των Δικαιούχων κοινού Λογαριασμού, 2. Τον αριθμό λογαριασμού ή λειτουργικό ισοδύναμο ελλείψει αριθμού λογαριασμού, το είδος λογαριασμού και εάν ο λογαριασμός είναι Προϋπάρχων Λογαριασμός ή Νέος Λογαριασμός. 3. Την ονομασία και τον αριθμό ταυτοποίησης, εάν υπάρχει, του Δηλούντος Χρηματοπιστωτικού Ιδρύματος. 4. Το υπόλοιπο ή την αξία του λογαριασμού, συμπεριλαμβανομένης, στην περίπτωση του Ασφαλιστήριου	Υπουργείου Οικονομικών, κατά το άρθρο 4 παράγραφος 1, τις ακόλουθες πληροφορίες σχετικά με κάθε Δηλωτέο Λογαριασμό του: 1. α) Στην περίπτωση κάθε Δηλωτέου Προσώπου που είναι Δικαιούχος Λογαριασμού και το οποίο είναι φυσικό πρόσωπο: (i) το όνομα, (ii) τη διεύθυνση, (iii) το/τα κράτος/η μέλος/η κατοικίας, (iv) τον/τους ΑΦΜ, (v) την ημερομηνία και τον τόπο γέννησης του παραπάνω φυσικού προσώπου. β) Στην περίπτωση κάθε Δηλωτέου Προσώπου που είναι Δικαιούχος Λογαριασμού και είναι οντότητα: (i) την επωνυμία, (ii) τη διεύθυνση, (iii) το/τα κράτος/η μέλος/η κατοικίας και (iv) τον/τους ΑΦΜ της παραπάνω οντότητας και (v) όπου ο Δικαιούχος Λογαριασμού, κατόπιν εφαρμογής κανόνων δέουσας επιμέλειας κατά τα Τμήματα V, VI και VII, διαπιστώνεται ότι διαθέτει ένα ή περισσότερα Ελέγχοντα Πρόσωπα που είναι Δηλωτέα Πρόσωπα και τις ακόλουθες πληροφορίες: (i) το όνομα, (ii) τη διεύθυνση, (iii) το/τα κράτος/η μέλος/η κατοικίας και, εάν υπάρχει, άλλη/ες δικαιοδοσία/ες κατοικίας, (iv) τον ΑΦΜ, και (v) την ημερομηνία και τον τόπο γέννησης κάθε τέτοιου Δηλωτέου Προσώπου. 2. Τον αριθμό λογαριασμού ή λειτουργικό ισοδύναμο ελλείψει αριθμού λογαριασμού. 3. Την ονομασία και τον αριθμό ταυτοποίησης, εάν υπάρχει, του Δηλούντος Χρηματοπιστωτικού Ιδρύματος. 4. Το υπόλοιπο ή την αξία του λογαριασμού, συμπεριλαμβανομένης, στην περίπτωση του Ασφαλιστήριου Συμβολαίου με Αξία Εξαγοράς ή του Συμβολαίου Προσόδων, της αξίας εξαγοράς κατά τη λήξη ή της τιμής εξαγοράς σε περίπτωση πρόωρης λύσης του συμβολαίου, στο τέλος του σχετικού ημερολογιακού έτους, ή το κλείσιμο του λογαριασμού, εάν ο λογαριασμός έκλεισε κατά τη διάρκεια αυτού του έτους. 5. Σε περίπτωση Λογαριασμού Θεματοφυλακής: α) το συνολικό ακαθάριστο ποσό των τόκων, το συνολικό ακαθάριστο ποσό των μερισμάτων και το συνολικό ακαθάριστο ποσό λοιπών εισοδημάτων που προέκυψαν σε σχέση με τα περιουσιακά στοιχεία που τηρούνται στον λογαριασμό, σε κάθε περίπτωση που καταβλήθηκαν ή πιστώθηκαν στον λογαριασμό, ή σε σχέση με τον λογαριασμό, κατά τη διάρκεια του ημερολογιακού έτους και β) τα συνολικά ακαθάριστα έσοδα από την πώληση ή την εξαγορά χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων τα οποία καταβλήθηκαν ή πιστώθηκαν στο λογαριασμό κατά τη διάρκεια του ημερολογιακού έτους και για τα οποία το Δηλούν Χρηματοπιστωτικό Ίδρυμα ενήργησε ως θεματοφύλακας, μεσάζων, εντολοδόχος ή άλλως ως εξουσιοδοτημένος αντιπρόσωπος του δικαιούχου του λογαριασμού. 6. Σε περίπτωση Καταθετικού Λογαριασμού, το συνολικό ακαθάριστο ποσό των τόκων που καταβλήθηκε ή πιστώθηκε στον λογαριασμό κατά τη διάρκεια του ημερολογιακού έτους και 7. σε περίπτωση λογαριασμού που δεν περιγράφεται στην Ενότητα Α' παράγραφοι 5 ή 6, το συνολικό ακαθάριστο ποσό που καταβλήθηκε ή πιστώθηκε στον Δικαιούχο Λογαριασμού σε σχέση με το λογαριασμό, κατά τη διάρκεια του ημερολογιακού έτους, ως προς το οποίο το Δηλούν Χρηματοπιστωτικό Ίδρυμα είναι οφειλέτης ή χρεώστης, συμπεριλαμβανομένου του συνολικού ποσού τυχόν πληρωμών εξόφλησης προς τον Δικαιούχο Λογαριασμού κατά τη διάρκεια του ημερολογιακού έτους. Β. Στις υποβληθείσες πληροφορίες πρέπει να διευκρινίζεται το νόμισμα στο οποίο εκφράζεται κάθε ποσό. Γ. Κατά παρέκκλιση από τα οριζόμενα στην Ενότητα Α' παράγραφος 1, όσον αφορά κάθε Δηλωτέο Λογαριασμό που συνιστά Προϋπάρχοντα Λογαριασμό, ο/οι ΑΦΜ ή η ημερομηνία γέννησης δεν είναι υποχρεωτικό να δηλωθούν εάν δεν υπάρχουν στα αρχεία του Δηλούντος Χρηματοπιστωτικού Ιδρύματος και εάν δεν απαιτείται άλλως η απόκτηση τους από το εν λόγω Δηλούν Χρηματοπιστωτικό Ίδρυμα βάσει των ισχυουσών διατάξεων της εσωτερικής νομοθεσίας ή οποιασδήποτε ενωσιακής νομικής πράξης. Εντούτοις, το Δηλούν Χρηματοπιστωτικό Ίδρυμα πρέπει να καταβάλλει κάθε εύλογη προσπάθεια προκειμένου να αποκτήσει τον/τους ΑΦΜ και την ημερομηνία γέννησης όσον αφορά Προϋπάρχοντες Λογαριασμούς έως το τέλος του δεύτερου ημερολογιακού έτους που έπεται του έτους κατά το οποίο οι

Συμβολαίου με Αξία Εξαγοράς ή του Συμβολαίου Προσόδων, της αξίας εξαγοράς κατά τη λήξη ή της τιμής εξαγοράς σε περίπτωση πρόωρης λύσης του συμβολαίου, στο τέλος του σχετικού ημερολογιακού έτους, ή το κλείσιμο του λογαριασμού, εάν ο λογαριασμός έκλεισε κατά τη διάρκεια αυτού του έτους. 5. Σε περίπτωση Λογαριασμού Θεματοφυλακής: α) το συνολικό ακαθάριστο ποσό των τόκων, το συνολικό ακαθάριστο ποσό των μερισμάτων και το συνολικό ακαθάριστο ποσό λοιπών εισοδημάτων που προέκυψαν σε σχέση με τα περιουσιακά στοιχεία που τηρούνται στον λογαριασμό, σε κάθε περίπτωση που καταβλήθηκαν ή πιστώθηκαν στον λογαριασμό, ή σε σχέση με τον λογαριασμό, κατά τη διάρκεια του ημερολογιακού έτους και β) τα συνολικά ακαθάριστα έσοδα από την πώληση ή την εξαγορά χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων τα οποία καταβλήθηκαν ή πιστώθηκαν στο λογαριασμό κατά τη διάρκεια του ημερολογιακού έτους και για τα οποία το Δηλούν Χρηματοπιστωτικό Ίδρυμα ενήργησε ως θεματοφύλακας, μεσάζων, εντολοδόχος ή άλλως ως εξουσιοδοτημένος αντιπρόσωπος του δικαιούχου του λογαριασμού. 6. Σε περίπτωση Καταθετικού Λογαριασμού, το συνολικό ακαθάριστο ποσό των τόκων που καταβλήθηκε ή πιστώθηκε στον λογαριασμό κατά τη διάρκεια του ημερολογιακού έτους. 6Α. Σε περίπτωση συμμετοχικού δικαιώματος που κατέχεται σε Επενδυτική Οντότητα που είναι νομικό μόρφωμα, οι ρόλοι δυνάμει των οποίων το Δηλωτέο Πρόσωπο είναι κάτοχος Συμμετοχικού Δικαιώματος, και 7. Σε περίπτωση λογαριασμού που δεν περιγράφεται στην Ενότητα Α' παρ. 5 ή 6, το συνολικό ακαθάριστο ποσό που καταβλήθηκε ή πιστώθηκε στον Δικαιούχο Λογαριασμού σε σχέση με το λογαριασμό, κατά τη διάρκεια του ημερολογιακού έτους, ως προς το οποίο το Δηλούν Χρηματοπιστωτικό Ίδρυμα είναι οφειλέτης ή χρεώστης, συμπεριλαμβανομένου του συνολικού ποσού τυχόν πληρωμών εξόφλησης προς τον Δικαιούχο Λογαριασμού κατά τη διάρκεια του ημερολογιακού έτους. Β. Στις υποβληθείσες πληροφορίες πρέπει να διευκρινίζεται το νόμισμα στο οποίο εκφράζεται κάθε ποσό. Γ. Κατά παρέκκλιση από την παρ. 1 της Ενότητας Α', όσον αφορά κάθε Δηλωτέο Λογαριασμό που συνιστά Προϋπάρχοντα Λογαριασμό, ο Α.Φ.Μ. ή οι Α.Φ.Μ. ή η ημερομηνία γέννησης δεν είναι υποχρεωτικό να δηλωθούν εάν δεν υπάρχουν στα αρχεία του Δηλούντος Χρηματοπιστωτικού Ιδρύματος και εάν δεν απαιτείται άλλως η απόκτησή τους από το εν λόγω Δηλούν Χρηματοπιστωτικό Ίδρυμα βάσει της εσωτερικής νομοθεσίας ή οποιασδήποτε ενωσιακής νομικής πράξης. Ωστόσο, το Δηλούν Χρηματοπιστωτικό Ίδρυμα απαιτείται να καταβάλει κάθε εύλογη προσπάθεια, προκειμένου να αποκτήσει τον Α.Φ.Μ. ή τους Α.Φ.Μ. και την ημερομηνία γέννησης όσον αφορά Προϋπάρχοντες Λογαριασμούς έως τα τέλη του δεύτερου ημερολογιακού έτους που έπεται του έτους κατά το οποίο οι Προϋπάρχοντες Λογαριασμοί ταυτοποιήθηκαν ως Δηλωτέοι Λογαριασμοί και οποτεδήποτε απαιτείται η επικαιροποίηση των πληροφοριών σε σχέση με τον Προϋπάρχοντα Λογαριασμό σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στον ν. 4557/2018 (Α' 139) μέτρα δέουσας επιμέλειας ως προς τον Πελάτη. Δ. Κατά παρέκκλιση από τα οριζόμενα στην Ενότητα Α' παρ. 1, ο ΑΦΜ δεν είναι υποχρεωτικό να δηλωθεί εάν δεν έχει εκδοθεί από το οικείο κράτος μέλος ή από άλλη δικαιοδοσία κατοικίας.	Προϋπάρχοντες Λογαριασμοί ταυτοποιήθηκαν ως Δηλωτέοι Λογαριασμοί. Δ. Κατά παρέκκλιση από τα οριζόμενα στην ενότητα Α' παράγραφος 1, ο ΑΦΜ δεν είναι υποχρεωτικό να δηλωθεί εάν δεν έχει εκδοθεί από το οικείο κράτος μέλος ή από άλλη δικαιοδοσία κατοικίας. Ε. Κατά παρέκκλιση από τα οριζόμενα στην ενότητα Α' παράγραφος 1, ο τόπος γέννησης δεν είναι υποχρεωτικό να δηλωθεί, εκτός εάν: 1. το Δηλούν Χρηματοπιστωτικό Ίδρυμα υποχρεούται άλλως να τον πληροφορηθεί και να τον δηλώσει βάσει των ισχυουσών διατάξεων της εσωτερικής νομοθεσίας ή το Δηλούν Χρηματοπιστωτικό Ίδρυμα υποχρεούται ή έχει άλλως υποχρεωθεί να τον πληροφορηθεί και να τον δηλώσει βάσει οποιασδήποτε ενωσιακής νομικής πράξης η οποία ισχύει ή ήταν σε ισχύ την 5η Ιανουαρίου 2015 και 2. διατίθεται στα ηλεκτρονικώς αναζητήσιμα στοιχεία που τηρεί το Δηλούν Χρηματοπιστωτικό Ίδρυμα.» **2. Η παρ. 2 του Τμήματος VI του Παραρτήματος Ι του ν. 4170/2013, έχει ως εξής:** «2. Προσδιορισμός του κατά πόσον η Οντότητα είναι παθητική ΜΧΟ με ένα ή περισσότερα Ελέγχοντα Πρόσωπα που είναι Δηλωτέα Πρόσωπα. Όσον αφορά Δικαιούχο Λογαριασμού Νέου Λογαριασμού Οντοτήτων, συμπεριλαμβανομένης Οντότητας που είναι Δηλωτέο Πρόσωπο, το Δηλούν Χρηματοπιστωτικό Ίδρυμα προσδιορίζει κατά πόσον ο Δικαιούχος Λογαριασμού είναι παθητική ΜΧΟ με ένα ή περισσότερα Ελέγχοντα Πρόσωπα που είναι Δηλωτέα Πρόσωπα. Αν οποιοδήποτε από τα Ελέγχοντα Πρόσωπα μιας παθητικής ΜΧΟ είναι Δηλωτέα Πρόσωπα, τότε ο λογαριασμός λογίζεται ως Δηλωτέος Λογαριασμός. Προβαίνοντας στις ενέργειες αυτές, το Δηλούν Χρηματοπιστωτικό Ίδρυμα ακολουθεί την καθοδήγηση των Ενοτήτων Α' παράγραφος 2 στοιχεία α' ως γ' με τη σειρά που αρμόζει περισσότερο στις περιστάσεις: α) Προσδιορισμός του κατά πόσον ο Δικαιούχος Λογαριασμού είναι παθητική ΜΧΟ. Προκειμένου να προσδιοριστεί κατά πόσον ο Δικαιούχος Λογαριασμού είναι παθητική ΜΧΟ, το Δηλούν Χρηματοπιστωτικό Ίδρυμα οφείλει να βασιστεί σε αυτοπιστοποίηση από τον Δικαιούχο Λογαριασμού ώστε να εξακριβώσει το καθεστώς του, εκτός αν έχει στην κατοχή του πληροφορίες ή υπάρχουν πληροφορίες διαθέσιμες στο κοινό βάσει των οποίων μπορεί να προσδιορίσει ευλόγως ότι ο Δικαιούχος Λογαριασμού είναι ενεργή ΜΧΟ ή Χρηματοπιστωτικό Ίδρυμα εκτός Επενδυτικής Οντότητας η οποία περιγράφεται στην Ενότητα Α' παράγραφος 6 στοιχείο β' του Τμήματος VIII που δεν αποτελεί Χρηματοπιστωτικό Ίδρυμα Συμμετέχουσας Δικαιοδοσίας. β) Προσδιορισμός των Ελεγχόντων Προσώπων Δικαιούχου Λογαριασμού. Προκειμένου να προσδιοριστούν τα Ελέγχοντα Πρόσωπα Δικαιούχου Λογαριασμού, τα Δηλούντα Χρηματοπιστωτικά Ιδρύματα μπορούν να βασίζονται σε πληροφορίες που συλλέγονται και τηρούνται σύμφωνα με τις Διαδικασίες Καταπολέμησης της Νομιμοποίησης Εσόδων από Παράνομες Δραστηριότητες / Γνώρισε τον Πελάτη σου (AML–KYC). γ) Προσδιορισμός του κατά πόσον ένα Ελέγχον Πρόσωπο παθητικής ΜΧΟ είναι Δηλωτέο Πρόσωπο. Προκειμένου να προσδιοριστεί κατά πόσον το Ελέγχον Πρόσωπο παθητικής ΜΧΟ είναι Δηλωτέο Πρόσωπο, τα Δηλούντα Χρηματοπιστωτικά Ιδρύματα μπορούν να βασίζονται σε αυτοπιστοποίηση από τον Δικαιούχο Λογαριασμού ή το σχετικό Ελέγχον Πρόσωπο.» **3. Το Τμήμα VIII του Παραρτήματος Ι του ν. 4170/2013, έχει ως εξής:** «ΤΜΗΜΑ VIII ΟΡΙΣΜΟΙ Οι ακόλουθοι ορισμοί έχουν την έννοια που ορίζεται κάτωθι: Α. Δηλούν Χρηματοπιστωτικό Ίδρυμα. 1. Ως «Δηλούν Χρηματοπιστωτικό Ίδρυμα» νοείται κάθε Ελληνικό Χρηματοπιστωτικό Ίδρυμα που δεν είναι Μη Δηλούν Χρηματοπιστωτικό Ίδρυμα. Ως «Ελληνικό Χρηματοπιστωτικό Ίδρυμα» νοείται: i) κάθε Χρηματοπιστωτικό Ίδρυμα που είναι κάτοικος στην Ελλάδα, εξαιρουμένου κάθε υποκαταστήματος αυτού του Ελληνικού

Ε. Κατά παρέκκλιση από τα οριζόμενα στην Ενότητα Α' παρ. 1, ο τόπος γέννησης δεν είναι υποχρεωτικό να δηλωθεί, εκτός εάν:

1. το Δηλούν Χρηματοπιστωτικό Ίδρυμα υποχρεούται άλλως να τον πληροφορηθεί και να τον δηλώσει βάσει των ισχυουσών διατάξεων της εσωτερικής νομοθεσίας ή το Δηλούν Χρηματοπιστωτικό Ίδρυμα υποχρεούται ή έχει άλλως υποχρεωθεί να τον πληροφορηθεί και να τον δηλώσει βάσει οποιασδήποτε ενωσιακής νομικής πράξης η οποία ισχύει ή ήταν σε ισχύ την 5η Ιανουαρίου 2015 και

2. διατίθεται στα ηλεκτρονικώς αναζητήσιμα στοιχεία που τηρεί το Δηλούν Χρηματοπιστωτικό Ίδρυμα.

ΣΤ. Κατά παρέκκλιση από την περ. β) της παρ. 5 της Ενότητας Α' και εκτός εάν το Δηλούν Χρηματοπιστωτικό Ίδρυμα επιλέξει διαφορετικά όσον αφορά οποιαδήποτε σαφώς προσδιορισμένη ομάδα λογαριασμών, τα ακαθάριστα έσοδα από την πώληση ή την εξαγορά Χρηματοοικονομικού Περιουσιακού Στοιχείου δεν απαιτείται να δηλώνονται στον βαθμό που τα εν λόγω ακαθάριστα έσοδα από την πώληση ή την εξαγορά του εν λόγω Χρηματοοικονομικού Περιουσιακού Στοιχείου δηλώνονται από το Δηλούν Χρηματοπιστωτικό Ίδρυμα σύμφωνα με το άρθρο 9ΑΔ.».

2. Στο τέταρτο εδάφιο της παρ. 2 του Τμήματος VI του Παραρτήματος Ι του ν. 4170/2013, περί δέουσας επιμέλειας για νέους λογαριασμούς οντοτήτων, επέρχονται οι ακόλουθες τροποποιήσεις: α) στο εισαγωγικό εδάφιο, οι λέξεις «Ενοτήτων Α' παράγραφος 2 στοιχεία α' ως γ'» αντικαθίστανται από τις λέξεις «περ. α) έως γ) της παρ. 2 της Ενότητας Α'», β) στο δεύτερο εδάφιο της περ. α), οι λέξεις «Ενότητα Α' παράγραφος 6 στοιχείο β'» αντικαθίστανται από τις λέξεις «περ. β) της παρ. 6 της Ενότητας Α'», γ) στην περ. β), γα) στο δεύτερο εδάφιο, οι λέξεις «σύμφωνα με τις Διαδικασίες Καταπολέμησης της Νομιμοποίησης Εσόδων από Παράνομες Δραστηριότητες / Γνώρισε τον Πελάτη σου (AML-KYC)» αντικαθίστανται από τις λέξεις «στο πλαίσιο λήψης μέτρων δέουσας επιμέλειας ως προς τον Πελάτη σύμφωνα με τις διατάξεις του ν. 4557/2018 (Α' 139)», γβ) προστίθεται τρίτο εδάφιο και, μετά από νομοτεχνικές βελτιώσεις, η παρ. 2 διαμορφώνεται ως εξής:

«2. Προσδιορισμός του κατά πόσον η Οντότητα είναι παθητική ΜΧΟ με ένα ή περισσότερα Ελέγχοντα Πρόσωπα που είναι Δηλωτέα Πρόσωπα. Όσον αφορά Δικαιούχο Λογαριασμού Νέου Λογαριασμού Οντοτήτων, συμπεριλαμβανομένης Οντότητας που είναι Δηλωτέο Πρόσωπο, το Δηλούν Χρηματοπιστωτικό Ίδρυμα προσδιορίζει κατά πόσον ο Δικαιούχος Λογαριασμού είναι παθητική ΜΧΟ με ένα ή περισσότερα Ελέγχοντα Πρόσωπα που είναι Δηλωτέα Πρόσωπα. Αν οποιοδήποτε από τα Ελέγχοντα Πρόσωπα μιας παθητικής ΜΧΟ είναι Δηλωτέα Πρόσωπα, τότε ο λογαριασμός λογίζεται ως Δηλωτέος Λογαριασμός. Προβαίνοντας στις ενέργειες αυτές, το Δηλούν Χρηματοπιστωτικό Ίδρυμα ακολουθεί την καθοδήγηση των περ. α) έως γ) της παρ. 2 της Ενότητας Α' με τη σειρά που αρμόζει περισσότερο στις περιστάσεις:

α) Προσδιορισμός του κατά πόσον ο Δικαιούχος Λογαριασμού είναι παθητική ΜΧΟ. Προκειμένου να προσδιοριστεί κατά πόσον ο Δικαιούχος Λογαριασμού είναι παθητική ΜΧΟ, το Δηλούν Χρηματοπιστωτικό Ίδρυμα οφείλει να βασιστεί σε αυτοπιστοποίηση από τον Δικαιούχο Λογαριασμού, ώστε να εξακριβώσει το καθεστώς του, εκτός αν έχει στην κατοχή του πληροφορίες ή υπάρχουν πληροφορίες διαθέσιμες στο κοινό βάσει των οποίων μπορεί να προσδιορίσει ευλόγως ότι ο Δικαιούχος Λογαριασμού είναι ενεργή ΜΧΟ ή Χρηματοπιστωτικού Ιδρύματος που ευρίσκεται εκτός της Ελλάδας και

ii) κάθε ευρισκόμενο στην Ελλάδα υποκατάστημα Χρηματοπιστωτικού Ιδρύματος το οποίο δεν είναι κάτοικος στην Ελλάδα.

2. Ως «Χρηματοπιστωτικό Ίδρυμα Συμμετέχουσας Δικαιοδοσίας» νοείται:

i) κάθε Χρηματοπιστωτικό Ίδρυμα που είναι κάτοικος σε Συμμετέχουσα Δικαιοδοσία, εξαιρουμένου κάθε υποκαταστήματος αυτού του Χρηματοπιστωτικού Ιδρύματος που ευρίσκεται εκτός της Συμμετέχουσας Δικαιοδοσίας αυτής και

ii) κάθε ευρισκόμενο σε Συμμετέχουσα Δικαιοδοσία υποκατάστημα Χρηματοπιστωτικού Ιδρύματος το οποίο δεν είναι κάτοικος στη Συμμετέχουσα Δικαιοδοσία αυτή.

3. Ως «Χρηματοπιστωτικό Ίδρυμα» νοείται κάθε Ίδρυμα Θεματοφυλακής, Ίδρυμα Καταθέσεων, Επενδυτική Οντότητα ή Καθορισμένη Ασφαλιστική Εταιρεία.

4. Ως «Ίδρυμα Θεματοφυλακής» νοείται κάθε Οντότητα που αναπτύσσει δραστηριότητα της οποίας ουσιώδης πτυχή είναι η φύλαξη χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων για λογαριασμό τρίτων. Η φύλαξη χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων για λογαριασμό τρίτων συνιστά ουσιώδη πτυχή της δραστηριότητας οντότητας εάν το ακαθάριστο εισόδημα της Οντότητας από τη φύλαξη χρηματοοικονομικών στοιχείων και συναφείς χρηματοπιστωτικές υπηρεσίες ανέρχεται τουλάχιστον στο 20% του ακαθάριστου εισοδήματος της κατά το βραχύτερο από τα ακόλουθα χρονικά διαστήματα:

i) την τριετία που λήγει την 31η Δεκεμβρίου ή την τελευταία ημέρα μη ημερολογιακής ετήσιας λογιστικής περιόδου πριν από το έτος του προσδιορισμού ή

ii) το διάστημα κατά το οποίο υφίσταται η Οντότητα. 5. Ως «Ίδρυμα Καταθέσεων» νοείται κάθε Οντότητα

που δέχεται καταθέσεις στο σύνηθες πλαίσιο τραπεζικών ή παρεμφερών δραστηριοτήτων.

6. Ως «Επενδυτική Οντότητα» νοείται κάθε Οντότητα: α) η οποία ασκεί κατά κύριο λόγο ως δραστηριότητα μία ή περισσότερες από τις ακόλουθες εργασίες ή πράξεις για λογαριασμό ή εξ ονόματος πελάτη:

i) αγοραπωλησίες: μέσων της χρηματαγοράς (επιταγών, γραμματίων, πιστοποιητικών καταθέσεων, παραγώγων κ.λπ.) συναλλάγματος μέσων συνδεόμενων με συνάλλαγμα, επιτόκια και δείκτες κινητών αξιών ή συμβολαίων μελλοντικής εκπλήρωσης επί βασικών εμπορευμάτων,

ii) ατομική και συλλογική διαχείριση χαρτοφυλακίου ή iii) άλλες δραστηριότητες επένδυσης ή διαχείρισης

χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων ή χρημάτων εξ ονόματος τρίτων ή

β) το καθαρό εισόδημα της οποίας προκύπτει κατά κύριο λόγο από επενδύσεις, επανεπενδύσεις ή αγοραπωλησίες χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων, εάν την Οντότητα διαχειρίζεται άλλη Οντότητα που είναι Ίδρυμα Καταθέσεων, Ίδρυμα Θεματοφυλακής, Καθορισμένη Ασφαλιστική Εταιρεία ή Επενδυτική Οντότητα περιγραφόμενη στην Ενότητα Α' παράγραφος 6 στοιχείο α'. Μία Οντότητα θεωρείται ότι ασκεί κατά κύριο λόγο ως δραστηριότητα μία ή περισσότερες από τις εργασίες που περιγράφονται στην ενότητα Α' παράγραφος 6 στοιχείο α' ή το ακαθάριστο εισόδημα της προκύπτει κατά κύριο λόγο από επενδύσεις, επανεπενδύσεις ή αγοραπωλησίες χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων για τους σκοπούς της ενότητας Α' παράγραφος 6 στοιχείο β' εάν το ακαθάριστο εισόδημα της από τις σχετικές εργασίες ανέρχεται τουλάχιστον στο 50% του ακαθάριστου εισοδήματος της κατά το βραχύτερο από τα ακόλουθα χρονικά διαστήματα:

i) την τριετία που λήγει την 31η Δεκεμβρίου του έτους που προηγείται του έτους του προσδιορισμού ή

ii) το διάστημα κατά το οποίο υφίσταται η Οντότητα. Στον όρο «Επενδυτική Οντότητα» δεν περιλαμβάνονται

Χρηματοπιστωτικό Ίδρυμα εκτός Επενδυτικής Οντότητας η οποία περιγράφεται στην περ. β) της παρ. 6 της Ενότητας Α' του Τμήματος VIII που δεν αποτελεί Χρηματοπιστωτικό Ίδρυμα Συμμετέχουσας Δικαιοδοσίας.

β) Προσδιορισμός των Ελεγχόντων Προσώπων Δικαιούχου Λογαριασμού. Προκειμένου να προσδιοριστούν τα Ελέγχοντα Πρόσωπα Δικαιούχου Λογαριασμού, τα Δηλούντα Χρηματοπιστωτικά Ιδρύματα μπορούν να βασίζονται σε πληροφορίες που συλλέγονται και τηρούνται στο πλαίσιο λήψης μέτρων δέουσας επιμέλειας ως προς τον Πελάτη σύμφωνα με τις διατάξεις του ν. 4557/2018 (Α' 139). Εάν το Δηλούν Χρηματοπιστωτικό Ίδρυμα δεν υποχρεούται από τον νόμο να εφαρμόζει μέτρα δέουσας επιμέλειας ως προς τον πελάτη σύμφωνα με τις διατάξεις του ν. 4557/2018, εφαρμόζει ουσιαστικά παρόμοιες διαδικασίες για τους σκοπούς του προσδιορισμού των Ελεγχόντων Προσώπων.

γ) Προσδιορισμός του κατά πόσον ένα Ελέγχον Πρόσωπο παθητικής ΜΧΟ είναι Δηλωτέο Πρόσωπο. Προκειμένου να προσδιοριστεί κατά πόσον το Ελέγχον Πρόσωπο παθητικής ΜΧΟ είναι Δηλωτέο Πρόσωπο, τα Δηλούντα Χρηματοπιστωτικά Ιδρύματα μπορούν να βασίζονται σε αυτοπιστοποίηση από τον Δικαιούχο Λογαριασμού ή το σχετικό Ελέγχον Πρόσωπο.».

3. Στο Τμήμα VII του Παραρτήματος Ι του ν. 4170/2013, περί ειδικών κανόνων δέουσας επιμέλειας, προστίθεται Ενότητα ΑΑ' ως εξής:

«ΑΑ. Προσωρινή έλλειψη αυτοπιστοποίησης. Σε εξαιρετικές περιπτώσεις, όταν ένα Δηλούν Χρηματοπιστωτικό Ίδρυμα δεν μπορεί να εξασφαλίσει εγκαίρως αυτοπιστοποίηση σε σχέση με νέο λογαριασμό, ώστε να εκπληρώσει τις οικείες υποχρεώσεις δέουσας επιμέλειας και υποβολής στοιχείων αναφορικά με την περίοδο υποβολής στοιχείων κατά την οποία ανοίχθηκε ο λογαριασμός, το Δηλούν Χρηματοπιστωτικό Ίδρυμα εφαρμόζει τις διαδικασίες δέουσας επιμέλειας για Προϋπάρχοντες Λογαριασμούς, έως ότου αποκτηθεί και επικυρωθεί η εν λόγω αυτοπιστοποίηση.».

4. Στο Τμήμα VIII του Παραρτήματος Ι του ν. 4170/2013, περί ορισμών, επέρχονται οι ακόλουθες τροποποιήσεις: α) στην Ενότητα Α', αα) οι παρ. 5 και 6 αντικαθίστανται, αβ) στο πρώτο εδάφιο της παρ. 7, i) οι λέξεις «ή παρεμφερείς συμφωνίες), ασφαλιστικές συμβάσεις ή συμβάσεις περιοδικών προσόδων» αντικαθίστανται από τις λέξεις «και παρεμφερείς συμφωνίες), ασφαλιστήρια συμβόλαια ή συμβόλαια προσόδων», ii) μετά τις λέξεις «επί τίτλου,» προστίθενται οι λέξεις «Δηλωτέου Κρυπτοστοιχείου,», iii) οι λέξεις «ασφαλιστικής σύμβασης ή σύμβασης περιοδικών προσόδων» αντικαθίστανται από τις λέξεις «Ασφαλιστήριου Συμβολαίου ή Συμβολαίου Προσόδων», αγ) προστίθενται παρ. 9, 10, 11, 12, 13 και 14, β) στην παρ. 1 της Ενότητας Β', βα) η περ. α) αντικαθίσταται, ββ) στην περ. γ), οι λέξεις «στην Ενότητα Β' παράγραφος 1 στοιχεία α' και β'» αντικαθίστανται από τις λέξεις «στις περ. α) και β) της παρ. 1 της Ενότητας Β'», γ) στην Ενότητα Γ', γα) στην περ. β) του δεύτερου εδαφίου της παρ. 1, οι λέξεις «Ενότητα Γ' παράγραφος 1 στοιχείο α'» αντικαθίστανται από τις λέξεις «περ. α) της παρ. 1 της Ενότητας Γ'», γβ) στην παρ. 2, i) στο πρώτο εδάφιο, οι λέξεις «χρηματοπιστωτικό ίδρυμα στο σύνηθες πλαίσιο τραπεζικών ή παρόμοιων δραστηριοτήτων» αντικαθίστανται από τις λέξεις «Ίδρυμα Καταθέσεων», ii) το δεύτερο εδάφιο αντικαθίσταται, γγ) οι παρ. 9 και 10 αντικαθίστανται, γδ) στην παρ. 17, i) στην περ. ε) προστίθεται υποπερ. ν), ii) προστίθεται περ. η), δ) η παρ. 2 της Ενότητας Δ' αντικαθίσταται, ε) στην Ενότητα Ε', προστίθεται παρ. 7 και, Οντότητες που αποτελούν ενεργές ΜΧΟ, σύμφωνα με τα κριτήρια της ενότητας Δ' παράγραφος 8 στοιχεία δ' έως ζ'. Η παρούσα παράγραφος ερμηνεύεται κατά τρόπο σύμφωνο με την παρεμφερή διατύπωση που χρησιμοποιείται για τον ορισμό του «Χρηματοπιστωτικού Ιδρύματος» στις συστάσεις της Ειδικής Ομάδας Χρηματοοικονομικής Δράσης.

7. Στον όρο «Χρηματοοικονομικό Περιουσιακό Στοιχείο» περιλαμβάνονται οι τίτλοι (όπως μερίδιο στο Μετοχικό Κεφάλαιο εταιρειών, εταιρικά δικαιώματα ή δικαιώματα επικαρπίας σε ευρείας συμμετοχής ή εισηγμένες σε οργανωμένη αγορά προσωπικές εταιρείες ή καταπιστεύματα, γραμμάτια, ομολογίες, μη εγγυημένα ομόλογα ή άλλα αποδεικτικά οφειλής), εταιρικά δικαιώματα, εμπορεύματα, συμβάσεις ανταλλαγής (όπως συμβάσεις ανταλλαγής επιτοκίων, συμβάσεις ανταλλαγής νομισμάτων, συμβάσεις ανταλλαγής επιτοκίων διαφορετικής βάσης, συμβάσεις ανώτατου ορίου επιτοκίου, συμβάσεις κατώτατου ορίου επιτοκίου, συμβάσεις ανταλλαγής εμπορευμάτων, συμβάσεις ανταλλαγής μετοχών, συμβάσεις ανταλλαγής συνδεόμενες με δείκτες μετοχών ή παρεμφερείς συμφωνίες), ασφαλιστικές συμβάσεις ή συμβάσεις περιοδικών προσόδων ή κάθε δικαίωμα (συμπεριλαμβανομένων των συμβάσεων μελλοντικής εκπλήρωσης, των προθεσμιακών συμβάσεων ή συναφών δικαιωμάτων προαίρεσης) επί τίτλου, εταιρικού δικαιώματος, εμπορεύματος, σύμβασης ανταλλαγής, ασφαλιστικής σύμβασης ή σύμβασης περιοδικών προσόδων. Στον όρο «Χρηματοοικονομικό Περιουσιακό Στοιχείο» δεν περιλαμβάνονται μη συνδεόμενα με οφειλή άμεσα δικαιώματα επί ακίνητης περιουσίας.

8. Ως «Καθορισμένη Ασφαλιστική Εταιρεία» νοείται κάθε Οντότητα, η οποία είναι ασφαλιστική εταιρεία ή η εταιρεία συμμετοχών που ελέγχει ασφαλιστική εταιρεία που προσφέρει Ασφαλιστήριο Συμβόλαιο με Αξία Εξαγοράς ή Συμβόλαιο Προσόδων ή υποχρεούται να καταβάλει πληρωμές δυνάμει τέτοιου είδους συμβολαίων.

Β. Μη Δηλούν Χρηματοπιστωτικό Ίδρυμα 1. Ως «Μη Δηλούν Χρηματοπιστωτικό Ίδρυμα» νοείται

κάθε Χρηματοπιστωτικό Ίδρυμα που είναι: α) Κρατική Οντότητα, Διεθνής Οργανισμός ή Κεντρική Τράπεζα, όχι όμως όσον αφορά πληρωμή προκύπτουσα από υποχρέωση που έχει αναληφθεί σε σχέση με εμπορική χρηματοπιστωτική δραστηριότητα ανήκουσα σε είδος δραστηριότητας που ασκείται από Καθορισμένη Ασφαλιστική Εταιρεία, Ίδρυμα Θεματοφυλακής ή Ίδρυμα Καταθέσεων.

β) Συνταξιοδοτικό Ταμείο Ευρείας Συμμετοχής, Συνταξιοδοτικό Ταμείο Περιορισμένης Συμμετοχής, Συνταξιοδοτικό Ταμείο Κρατικής Οντότητας, Διεθνούς Οργανισμού ή Κεντρικής Τράπεζας ή Εγκεκριμένος Εκδότης Πιστωτικών Καρτών,

γ) άλλη Οντότητα που παρουσιάζει χαμηλό κίνδυνο να χρησιμοποιηθεί για φοροδιαφυγή, έχει παρεμφερή επί της ουσίας χαρακτηριστικά με οποιαδήποτε από τις οντότητες που περιγράφονται στην Ενότητα Β' παράγραφος 1 στοιχεία α' και β' και περιλαμβάνεται στον κατάλογο των Μη Δηλούντων Χρηματοπιστωτικών Ιδρυμάτων που ορίζεται στο άρθρο 9 παράγραφος 5 περίπτωση β' του παρόντος νόμου, εφόσον το καθεστώς της Οντότητας αυτής ως Μη Δηλούντος Χρηματοπιστωτικού Ιδρύματος δεν παρεμποδίζει την επίτευξη των σκοπών του παρόντος νόμου.

δ) Απαλλασσόμενος Οργανισμός Συλλογικών Επενδύσεων ή

ε) καταπίστευμα στο βαθμό που ο καταπιστευματοδόχος είναι Δηλούν Χρηματοπιστωτικό Ίδρυμα και δηλώνει όλες τις πληροφορίες που πρέπει να δηλώνονται, σύμφωνα με το Τμήμα Ι για όλους τους Δηλωτέους Λογαριασμούς του καταπιστεύματος.

2. Ως «Κρατική Οντότητα» νοείται η κυβέρνηση κάθε κράτους μέλους ή άλλης δικαιοδοσίας, κάθε πολιτική υποδιαίρεση κάθε κράτους-μέλους ή άλλης δικαιοδοσίας που, για την αποφυγή αμφιβολιών, καλύπτει ως όρος τα κράτη, τις επαρχίες, τις περιφέρειες και τους δήμους ή κάθε υπηρεσία ή όργανο που τελεί υπό την πλήρη κυριότητα κάθε κράτους-μέλους ή άλλης δικαιοδοσίας ή ενός ή περισσοτέρων εκ των προαναφερόμενων καθένα από τα οποία αποτελεί «Κρατική Οντότητα». Στην

μετά από νομοτεχνικές βελτιώσεις, το Τμήμα VIII διαμορφώνεται ως εξής:

«ΤΜΗΜΑ VIII

ΟΡΙΣΜΟΙ

Οι ακόλουθοι ορισμοί έχουν την έννοια που ορίζεται κάτωθι:

Α. Δηλούν Χρηματοπιστωτικό Ίδρυμα.

1. Ως «Δηλούν Χρηματοπιστωτικό Ίδρυμα» νοείται κάθε Ελληνικό Χρηματοπιστωτικό Ίδρυμα που δεν είναι Μη Δηλούν Χρηματοπιστωτικό Ίδρυμα. Ως «Ελληνικό Χρηματοπιστωτικό Ίδρυμα» νοείται:

i) κάθε Χρηματοπιστωτικό Ίδρυμα που είναι κάτοικος στην Ελλάδα, εξαιρουμένου κάθε υποκαταστήματος αυτού του Ελληνικού Χρηματοπιστωτικού Ιδρύματος που ευρίσκεται εκτός της Ελλάδας και

ii) κάθε ευρισκόμενο στην Ελλάδα υποκατάστημα Χρηματοπιστωτικού Ιδρύματος το οποίο δεν είναι κάτοικος στην Ελλάδα.

2. Ως «Χρηματοπιστωτικό Ίδρυμα Συμμετέχουσας Δικαιοδοσίας» νοείται:

i) κάθε Χρηματοπιστωτικό Ίδρυμα που είναι κάτοικος σε Συμμετέχουσα Δικαιοδοσία, εξαιρουμένου κάθε υποκαταστήματος αυτού του Χρηματοπιστωτικού Ιδρύματος που ευρίσκεται εκτός της Συμμετέχουσας Δικαιοδοσίας αυτής και

ii) κάθε ευρισκόμενο σε Συμμετέχουσα Δικαιοδοσία υποκατάστημα Χρηματοπιστωτικού Ιδρύματος το οποίο δεν είναι κάτοικος στη Συμμετέχουσα Δικαιοδοσία αυτή.

3. Ως «Χρηματοπιστωτικό Ίδρυμα» νοείται κάθε Ίδρυμα Θεματοφυλακής, Ίδρυμα Καταθέσεων, Επενδυτική Οντότητα ή Καθορισμένη Ασφαλιστική Εταιρεία.

4. Ως «Ίδρυμα Θεματοφυλακής» νοείται κάθε Οντότητα που αναπτύσσει δραστηριότητα της οποίας ουσιώδης πτυχή είναι η φύλαξη χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων για λογαριασμό τρίτων. Η φύλαξη χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων για λογαριασμό τρίτων συνιστά ουσιώδη πτυχή της δραστηριότητας οντότητας εάν το ακαθάριστο εισόδημα της Οντότητας από τη φύλαξη χρηματοοικονομικών στοιχείων και συναφείς χρηματοπιστωτικές υπηρεσίες ανέρχεται τουλάχιστον στο είκοσι τοις εκατό (20%) του ακαθάριστου εισοδήματος της κατά το βραχύτερο από τα ακόλουθα χρονικά διαστήματα:

i) την τριετία που λήγει την 31η Δεκεμβρίου ή την τελευταία ημέρα μη ημερολογιακής ετήσιας λογιστικής περιόδου πριν από το έτος του προσδιορισμού ή

ii) το διάστημα κατά το οποίο υφίσταται η Οντότητα.

5. Ως «Ίδρυμα Καταθέσεων», νοείται κάθε Οντότητα η οποία:

α) δέχεται καταθέσεις στο σύνηθες πλαίσιο τραπεζικών ή παρεμφερών δραστηριοτήτων, ή β) κατέχει ηλεκτρονικό χρήμα ή ψηφιακά νομίσματα κεντρικής τράπεζας προς όφελος των πελατών.

6. Ως «Επενδυτική Οντότητα» νοείται κάθε Οντότητα:

α) η οποία ασκεί κατά κύριο λόγο ως δραστηριότητα μία ή περισσότερες από τις ακόλουθες εργασίες ή πράξεις για λογαριασμό ή εξ ονόματος πελάτη:

αα) διαπραγμάτευση σε μέσα της χρηματαγοράς (επιταγές, γραμμάτια, πιστοποιητικά καταθέσεων, παράγωγα κ.λπ.), συνάλλαγμα, μέσα σε συνάλλαγμα, επιτόκια και δείκτες, κινητές αξίες, συμβόλαια μελλοντικής εκπλήρωσης επί βασικών εμπορευμάτων,

κατηγορία αυτή περιλαμβάνονται τα συνιστώντα μέρη, οι ελεγχόμενες οντότητες και οι πολιτικές υποδιαιρέσεις κάθε κράτους μέλους ή άλλης δικαιοδοσίας.

α) Ως «συνιστών μέρος» κάθε κράτους μέλους ή άλλης δικαιοδοσίας νοείται κάθε πρόσωπο, οργανισμός, υπηρεσία, γραφείο, ταμείο, όργανο ή άλλος φορέας, ανεξαρτήτως ονομασίας, που αποτελεί διοικούσα αρχή στο κράτος μέλος ή τη δικαιοδοσία. Τα καθαρά έσοδα της διοικούσας αρχής πρέπει να πιστώνονται στο λογαριασμό της ή στους λογαριασμούς του κράτους μέλους ή της δικαιοδοσίας και κανένα μερίδιο τους δεν πρέπει να καταλήγει προς όφελος ιδιώτη.

Στον όρο «συνιστών μέρος» δεν περιλαμβάνονται φυσικά πρόσωπα ασκούντα εξουσία ή κατέχοντα επίσημες ή διοικητικές θέσεις τα οποία ενεργούν ως ιδιώτες ή υπό την προσωπική τους ιδιότητα.

β) Ως «ελεγχόμενη οντότητα» νοείται κάθε Οντότητα που είναι διακριτή ως προς τη μορφή της από κάθε κράτος μέλος ή άλλη δικαιοδοσία ή συνιστά άλλως διακριτή νομική οντότητα, υπό την προϋπόθεση ότι:

i) η Οντότητα τελεί υπό την πλήρη κυριότητα και τον πλήρη έλεγχο μιας ή περισσοτέρων Κρατικών Οντοτήτων είτε άμεσα είτε μέσω μιας ή περισσοτέρων ελεγχόμενων οντοτήτων,

ii) τα καθαρά έσοδα της Οντότητας πιστώνονται στο λογαριασμό της ή στους λογαριασμούς μίας ή περισσοτέρων Κρατικών Οντοτήτων και κανένα μερίδιο του εισοδήματος της δεν καταλήγει προς όφελος ιδιώτη και

iii) με τη διάλυση της, τα περιουσιακά στοιχεία της Οντότητας περιέρχονται σε μία ή περισσότερες Κρατικές Οντότητες.

γ) Το εισόδημα δεν θεωρείται ότι καταλήγει προς όφελος ιδιωτών εάν τα πρόσωπα αυτά είναι οι προβλεπόμενοι δικαιούχοι κρατικού προγράμματος και οι δραστηριότητες του προγράμματος εκτελούνται υπέρ της κοινής ωφέλειας του γενικού πληθυσμού ή αφορούν τη διαχείριση ορισμένης πτυχής της διακυβέρνησης. Ωστόσο, κατά παρέκκλιση των ανωτέρω, το εισόδημα θεωρείται ότι καταλήγει προς όφελος ιδιωτών εάν προκύπτει από τη χρήση Κρατικής Οντότητας για την άσκηση εμπορικών δραστηριοτήτων, όπως, παραδείγματος χάρη, εμπορικών τραπεζικών δραστηριοτήτων, μέσω των οποίων παρέχονται χρηματοοικονομικές υπηρεσίες σε ιδιώτες.

3. Ως «Διεθνής Οργανισμός» νοείται κάθε διεθνής οργανισμός ή υπηρεσία ή όργανο που τελεί υπό την πλήρη κυριότητα αυτού. Στην κατηγορία αυτή περιλαμβάνεται κάθε διακυβερνητικός οργανισμός συμπεριλαμβανομένων των υπερεθνικών:

i) που απαρτίζεται κατά κύριο λόγο από κυβερνήσεις, ii) που έχει σε ισχύ συμφωνία έδρας ή παρεμφερή επί

της ουσίας συμφωνία με κάθε κράτος μέλος ή άλλη δικαιοδοσία και

iii) του οποίου το εισόδημα δεν καταλήγει προς όφελος ιδιωτών.

4. Ως «Κεντρική Τράπεζα» νοείται κάθε ίδρυμα, το οποίο, είτε δια νόμου είτε με την έγκριση της κυβέρνησης, αποτελεί, εκτός από την κυβέρνηση του κράτους μέλους ή της δικαιοδοσίας αυτή καθεαυτή, την κύρια αρχή έκδοσης μέσων προοριζόμενων να κυκλοφορήσουν ως νόμισμα. Στα ιδρύματα αυτά μπορεί να περιλαμβάνονται όργανα διακριτά από την κυβέρνηση του κάθε κράτους μέλους ή άλλης δικαιοδοσίας είτε βρίσκονται υπό την πλήρη ή μερική κυριότητα του κράτους μέλους ή της δικαιοδοσίας είτε όχι.

5. Ως «Συνταξιοδοτικό Ταμείο Ευρείας Συμμετοχής» νοείται κάθε ταμείο που συνιστάται για να χορηγεί παροχές σύνταξης, αναπηρίας ή θανάτου ή συνδυασμό αυτών, ως αντάλλαγμα για παρασχεθείσες υπηρεσίες, σε δικαιούχους που είναι εν ενεργεία ή πρώην εργαζόμενοι ή πρόσωπα οριζόμενα από τους εργαζομένους αυτούς σε έναν ή περισσότερους εργοδότες, υπό την προϋπόθεση ότι το ταμείο:

α) δεν έχει δικαιούχο με δικαίωμα επί των περιουσιακών στοιχείων του ταμείου που να υπερβαίνει το 5%,

β) υπόκειται σε κρατική κανονιστική ρύθμιση και υποβάλλει δηλώσεις πληροφοριών στις φορολογικές αρχές και

γ) πληροί τουλάχιστον μία από τις ακόλουθες απαιτήσεις:

αβ) ατομική και συλλογική διαχείριση χαρτοφυλακίου ή

αγ) άλλες δραστηριότητες επένδυσης ή διαχείρισης χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων, χρημάτων ή Δηλωτέων Κρυπτοστοιχείων εξ ονόματος τρίτων ή

β) το ακαθάριστο εισόδημα της οποίας προκύπτει κατά κύριο λόγο από επενδύσεις, επανεπενδύσεις ή αγοραπωλησίες χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων ή Δηλωτέων Κρυπτοστοιχείων, εάν την Οντότητα διαχειρίζεται άλλη Οντότητα που είναι Ίδρυμα Καταθέσεων, Ίδρυμα Θεματοφυλακής, Καθορισμένη Ασφαλιστική Εταιρεία ή Επενδυτική Οντότητα περιγραφόμενη στην περ. α) της παρ. 6 της Ενότητας Α'.

Μία Οντότητα θεωρείται ότι ασκεί κατά κύριο λόγο ως δραστηριότητα μία ή περισσότερες από τις εργασίες που περιγράφονται στην περ. α) της παρ. 6 της Ενότητας Α' ή το ακαθάριστο εισόδημά της προκύπτει κατά κύριο λόγο από επενδύσεις, επανεπενδύσεις ή αγοραπωλησίες χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων ή Δηλωτέων Κρυπτοστοιχείων για τους σκοπούς της περ. β) της παρ. 6 της Ενότητας Α', εάν το ακαθάριστο εισόδημά της από τις σχετικές εργασίες ισούται ή υπερβαίνει το πενήντα τοις εκατό (50%) του ακαθάριστου εισοδήματός της κατά το βραχύτερο από τα ακόλουθα χρονικά διαστήματα: α) την τριετία που λήγει στις 31 Δεκεμβρίου του έτους που προηγείται του έτους του προσδιορισμού ή β) το διάστημα κατά το οποίο υφίσταται η Οντότητα. Για τους σκοπούς της υποπερ. αγ) της περ. α) της παρ. 6 της Ενότητας Α', ο όρος «άλλες δραστηριότητες επένδυσης ή διαχείρισης Χρηματοοικονομικών Περιουσιακών Στοιχείων, χρημάτων ή Δηλωτέων Κρυπτοστοιχείων εξ ονόματος τρίτων» δεν περιλαμβάνει την παροχή υπηρεσιών που υλοποιούν Συναλλαγές Ανταλλαγής για πελάτες ή για λογαριασμό τους. Στον όρο «Επενδυτική Οντότητα» δεν περιλαμβάνονται Οντότητες που αποτελούν Ενεργές ΜΧΟ σύμφωνα με τα κριτήρια των περ. δ) έως ζ) της παρ. 8 της Ενότητας Δ'.

Η παρούσα παράγραφος ερμηνεύεται κατά τρόπο σύμφωνο με τη διατύπωση που χρησιμοποιείται για τον ορισμό του «χρηματοπιστωτικού οργανισμού» στην περ. 3 του άρθρου 3 του ν. 4557/2018.

7. Στον όρο «Χρηματοοικονομικό Περιουσιακό Στοιχείο» περιλαμβάνονται οι τίτλοι (όπως μερίδιο στο μετοχικό κεφάλαιο εταιρειών, εταιρικά δικαιώματα ή δικαιώματα επικαρπίας σε ευρείας συμμετοχής ή εισηγμένες σε οργανωμένη αγορά προσωπικές εταιρείες ή καταπιστεύματα, γραμμάτια, ομολογίες, μη εγγυημένα ομόλογα ή άλλα αποδεικτικά οφειλής), εταιρικά δικαιώματα, εμπορεύματα, συμβάσεις ανταλλαγής (όπως συμβάσεις ανταλλαγής επιτοκίων, συμβάσεις ανταλλαγής νομισμάτων, συμβάσεις ανταλλαγής επιτοκίων διαφορετικής βάσης, συμβάσεις ανώτατου ορίου επιτοκίου, συμβάσεις κατώτατου ορίου επιτοκίου, συμβάσεις ανταλλαγής εμπορευμάτων, συμβάσεις ανταλλαγής μετοχών, συμβάσεις ανταλλαγής συνδεόμενες με δείκτες μετοχών και παρεμφερείς συμφωνίες), ασφαλιστήρια συμβόλαια ή συμβόλαια προσόδων ή κάθε δικαίωμα (συμπεριλαμβανομένων των συμβάσεων μελλοντικής εκπλήρωσης, των προθεσμιακών συμβάσεων ή συναφών δικαιωμάτων προαίρεσης) επί τίτλου, Δηλωτέου Κρυπτοστοιχείου, εταιρικού δικαιώματος, εμπορεύματος, σύμβασης ανταλλαγής, Ασφαλιστήριου Συμβολαίου ή Συμβολαίου Προσόδων. Στον όρο «Χρηματοοικονομικό

i) το ταμείο απαλλάσσεται γενικά από φόρους επί του εισοδήματος του που προέρχεται από επενδύσεις ή στο εισόδημα αυτό επιβάλλεται αναβαλλόμενος φόρος ή φόρος με μειωμένο συντελεστή, επειδή πρόκειται για συνταξιοδοτικό πρόγραμμα,

ii) το ταμείο λαμβάνει από τους εργοδότες που το χρηματοδοτούν τουλάχιστον το 50% των συνολικών εισφορών του πλην μεταφορών περιουσιακών στοιχείων από άλλα προγράμματα περιγραφόμενα στην Ενότητα Β' παράγραφοι 5 έως 7 ή από συνταξιοδοτικούς λογαριασμούς περιγραφόμενους στην Ενότητα Γ' παράγραφος 17 στοιχείο α',

iii) διανομή ή ανάληψη ποσών από το ταμείο επιτρέπεται μόνον όταν επέρχονται συγκεκριμένα περιστατικά σχετιζόμενα με συνταξιοδότηση, αναπηρία ή θάνατο πλην διανεμόμενων ποσών που επανατοποθετούνται σε άλλα συνταξιοδοτικά ταμεία περιγραφόμενα στην ενότητα Β' παράγραφοι 5 έως 7 ή σε συνταξιοδοτικούς λογαριασμούς περιγραφόμενους στην Ενότητα Γ' παράγραφος 17 στοιχείο α', διαφορετικά, εάν η διανομή ή η ανάληψη πραγματοποιηθεί πριν από τα οριζόμενα αυτά περιστατικά, επιβαρύνεται με ποινή ή

iv) οι εισφορές πλην ορισμένων επιτρεπόμενων συμπληρωματικών εισφορών των εργαζομένων στο ταμείο περιορίζονται σε συνάρτηση με το δεδουλευμένο εισόδημα του εργαζομένου ή δεν επιτρέπεται να υπερβούν ετησίως ποσό εκφρασμένο σε ευρώ που αντιστοιχεί σε 50.000 δολάρια ΗΠΑ, εφαρμοζομένων των κανόνων που ορίζονται στο Τμήμα VII Ενότητα Γ' για την άθροιση των λογαριασμών και τη μετατροπή νομισμάτων.

6. Ως «Συνταξιοδοτικό Ταμείο Περιορισμένης Συμμετοχής» νοείται κάθε ταμείο που συνιστάται για να χορηγεί παροχές σύνταξης, αναπηρίας ή θανάτου, ως αντάλλαγμα για παρασχεθείσες υπηρεσίες, σε δικαιούχους που είναι εν ενεργεία ή πρώην εργαζόμενοι ή πρόσωπα οριζόμενα από τους εργαζομένους αυτούς σε έναν ή περισσότερους εργοδότες, υπό την προϋπόθεση ότι:

α) το ταμείο έχει λιγότερους από 50 συμμετέχοντες, β) το ταμείο χρηματοδοτείται από έναν ή περισσότερους εργοδότες που δεν είναι Επενδυτικές Οντότητες ή Παθητικές ΜΧΟ,

γ) οι εισφορές των εργαζομένων και των εργοδοτών στο ταμείο, πλην μεταφορών περιουσιακών στοιχείων από συνταξιοδοτικούς λογαριασμούς περιγραφόμενους στην Ενότητα Γ' παράγραφος 17 στοιχείο α' περιορίζονται σε συνάρτηση με το δεδουλευμένο εισόδημα και την αμοιβή του εργαζομένου, αντιστοίχως,

δ) οι συμμετέχοντες που δεν είναι κάτοικοι κάθε κράτους μέλους όπου έχει την έδρα του το ταμείο δεν έχουν δικαίωμα επί των περιουσιακών στοιχείων του ταμείου που να υπερβαίνει το 20% και

ε) το ταμείο υπόκειται σε κρατική κανονιστική ρύθμιση και υποβάλλει πληροφορίες στις φορολογικές αρχές.

7. Ως «Συνταξιοδοτικό Ταμείο Κρατικής Οντότητας, Διεθνούς Οργανισμού ή Κεντρικής Τράπεζας» νοείται κάθε ταμείο που συνιστάται από Κρατική Οντότητα, Διεθνή Οργανισμό ή Κεντρική Τράπεζα για να χορηγεί παροχές σύνταξης, αναπηρίας ή θανάτου σε δικαιούχους ή συμμετέχοντες που είναι εν ενεργεία ή πρώην εργαζόμενοι ή πρόσωπα οριζόμενα από τους εργαζομένους αυτούς ή που δεν είναι εν ενεργεία ή πρώην εργαζόμενοι, εάν οι παροχές προς τους δικαιούχους ή τους συμμετέχοντες αυτούς χορηγούνται ως αντάλλαγμα για προσωπικές υπηρεσίες που παρασχέθηκαν για την Κρατική Οντότητα, το Διεθνή Οργανισμό ή την Κεντρική Τράπεζα.

8. Ως «Εγκεκριμένος Εκδότης Πιστωτικών Καρτών» νοείται κάθε Χρηματοπιστωτικό Ίδρυμα που πληροί τις ακόλουθες προϋποθέσεις:

α) αποτελεί Χρηματοπιστωτικό Ίδρυμα απλώς και μόνον επειδή είναι εκδότης πιστωτικών καρτών, ο οποίος δέχεται καταθέσεις μόνον όταν ο πελάτης καταβάλλει ποσό που υπερβαίνει το χρεωστικό υπόλοιπο της κάρτας και το καταβληθέν πλεονάζον ποσό δεν επιστρέφεται αμέσως στον πελάτη και

β) από ή πριν από την 1η Ιανουαρίου 2016, εφαρμόζει πολιτικές και διαδικασίες ώστε είτε να μη δύναται ο πελάτης να καταβάλει πλεονάζον ποσό που να υπερβαίνει ποσό σε ευρώ που αντιστοιχεί σε 50.000 δολάρια ΗΠΑ, είτε να επιστρέφεται στον πελάτη εντός 60 ημερών κάθε καταβληθέν πλεονάζον ποσό που υπερβαίνει το εν

Περιουσιακό Στοιχείο» δεν περιλαμβάνονται μη συνδεόμενα με οφειλή άμεσα δικαιώματα επί ακίνητης περιουσίας.

8. Ως «Καθορισμένη Ασφαλιστική Εταιρεία» νοείται κάθε Οντότητα, η οποία είναι ασφαλιστική εταιρεία ή η εταιρεία συμμετοχών που ελέγχει ασφαλιστική εταιρεία που προσφέρει Ασφαλιστήριο Συμβόλαιο με Αξία Εξαγοράς ή Συμβόλαιο Προσόδων ή υποχρεούται να καταβάλει πληρωμές δυνάμει τέτοιου είδους συμβολαίων.

9. Για τους σκοπούς του παρόντος Παραρτήματος, ως «Ηλεκτρονικό Χρήμα» νοείται κάθε προϊόν το οποίο:

α) αποτελεί ψηφιακή αναπαράσταση ενός ενιαίου Παραστατικού Νομίσματος,

β) εκδίδεται κατά την παραλαβή χρηματικών ποσών, με σκοπό την πραγματοποίηση πράξεων πληρωμής,

γ) αντιπροσωπεύεται από απαίτηση έναντι του εκδότη, εκφρασμένη στο ίδιο Παραστατικό Νόμισμα,

δ) γίνεται αποδεκτό έναντι πληρωμής από φυσικό ή νομικό πρόσωπο άλλο από τον εκδότη και

ε) βάσει των κανονιστικών απαιτήσεων στις οποίες υπόκειται ο εκδότης, εξαγοράζεται ανά πάσα στιγμή και στην ονομαστική αξία για το ίδιο Παραστατικό Νόμισμα, κατόπιν αιτήματος του κατόχου του προϊόντος.

Ο όρος «Ηλεκτρονικό Χρήμα» δεν περιλαμβάνει προϊόν που δημιουργείται με αποκλειστικό σκοπό τη διευκόλυνση της μεταφοράς χρηματικών ποσών από έναν πελάτη σε άλλο πρόσωπο σύμφωνα με τις οδηγίες του πελάτη. Ένα προϊόν δεν δημιουργείται με αποκλειστικό σκοπό τη διευκόλυνση της μεταφοράς χρηματικών ποσών, εάν, κατά τη συνήθη πορεία των επιχειρηματικών δραστηριοτήτων της μεταβιβάζουσας Οντότητας, τα κεφάλαια που συνδέονται με το εν λόγω προϊόν διατηρούνται για διάστημα μεγαλύτερο των εξήντα (60) ημερών από τη λήψη των οδηγιών για τη διευκόλυνση της μεταφοράς ή, εάν δεν ληφθούν οδηγίες, τα κεφάλαια που συνδέονται με το εν λόγω προϊόν διατηρούνται για διάστημα μεγαλύτερο των εξήντα (60) ημερών από τη λήψη τους.

10. Ως «Παραστατικό Νόμισμα» νοείται το επίσημο νόμισμα μιας δικαιοδοσίας, το οποίο εκδίδεται από δικαιοδοσία ή από ορισθείσα κεντρική τράπεζα ή νομισματική αρχή μιας δικαιοδοσίας, όπως αντιπροσωπεύεται από τραπεζογραμμάτια ή κέρματα ή από χρήμα σε διάφορες ψηφιακές μορφές, συμπεριλαμβανομένων των τραπεζικών αποθεμάτων και των Ψηφιακών Νομισμάτων Κεντρικής Τράπεζας. Ο όρος περιλαμβάνει, επίσης, το χρήμα εμπορικών τραπεζών και τα προϊόντα ηλεκτρονικού χρήματος (Ηλεκτρονικό Χρήμα).

11. Ως «Ψηφιακό Νόμισμα Κεντρικής Τράπεζας» νοείται κάθε ψηφιακό Παραστατικό Νόμισμα που εκδίδεται από κεντρική τράπεζα ή άλλη νομισματική αρχή.

12. Ως «Κρυπτοστοιχεία» νοούνται τα Κρυπτοστοιχεία, όπως ορίζονται στο σημείο 5 της παρ. 1 του άρθρου 3 του Κανονισμού (ΕΕ) 2023/1114 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 31ης Μαΐου 2023, για τις αγορές κρυπτοστοιχείων και για την τροποποίηση των κανονισμών (ΕΕ) 1093/2010 και (ΕΕ) 1095/2010 και των οδηγιών 2013/36/ΕΕ και (ΕΕ) 2019/1937 (L 150).

13. Ως «Δηλωτέο Κρυπτοστοιχείο» νοείται κάθε Κρυπτοστοιχείο εκτός από Ψηφιακό Νόμισμα Κεντρικής Τράπεζας, Ηλεκτρονικό Χρήμα ή οποιοδήποτε Κρυπτοστοιχείο για το οποίο ο Δηλών Πάροχος Υπηρεσιών Κρυπτοστοιχείων έχει προσδιορίσει επαρκώς ότι δεν μπορεί να χρησιμοποιηθεί για σκοπούς πληρωμής ή επένδυσης.

λόγω ποσό, εφαρμοζομένων σε αμφότερες τις περιπτώσεις των κανόνων που ορίζονται στο Τμήμα VII Ενότητα Γ' για την άθροιση λογαριασμών και τη μετατροπή νομισμάτων. Για τους σκοπούς του προηγούμενου εδαφίου, το καταβληθέν από τον πελάτη πλεονάζον ποσό δεν αναφέρεται σε πιστωτικά υπόλοιπα στο βαθμό που αυτά σχετίζονται με αμφισβητηθείσες χρεώσεις, αλλά περιλαμβάνει πιστωτικά υπόλοιπα που προκύπτουν από επιστροφές εμπορευμάτων.

9. Ως «Απαλλασσόμενος Οργανισμός Συλλογικών Επενδύσεων» νοείται κάθε Επενδυτική Οντότητα που υπόκειται σε κανονιστική ρύθμιση ως οργανισμός συλλογικών επενδύσεων, υπό την προϋπόθεση ότι όλα τα δικαιώματα επί του οργανισμού συλλογικών επενδύσεων τηρούνται από φυσικά πρόσωπα ή Οντότητες που δεν είναι Δηλωτέα Πρόσωπα ή μέσω τέτοιων φυσικών προσώπων ή Οντοτήτων, εκτός από Παθητικές ΜΧΟ με Ελέγχοντα Πρόσωπα που είναι Δηλωτέα Πρόσωπα.

Επενδυτική Οντότητα που υπόκειται σε κανονιστική ρύθμιση ως οργανισμός συλλογικών επενδύσεων δεν παύει να θεωρείται δυνάμει της Ενότητας Β' παράγραφος 9 Απαλλασσόμενος Οργανισμός Συλλογικών Επενδύσεων απλώς και μόνον επειδή ο οργανισμός συλλογικών επενδύσεων έχει εκδώσει υλικές μετοχές στον κομιστή, υπό την προϋπόθεση ότι:

α) ο οργανισμός συλλογικών επενδύσεων δεν έχει εκδώσει και δεν εκδίδει υλικές μετοχές στον κομιστή μετά τις 31 Δεκεμβρίου 2015,

β) ο οργανισμός συλλογικών επενδύσεων αποσύρει όλες τις μετοχές αυτές όταν του παραδίδονται,

γ) ο οργανισμός συλλογικών επενδύσεων εκτελεί όλες τις διαδικασίες δέουσας επιμέλειας που ορίζονται στα Τμήματα ΙΙ έως VII και δηλώνει όλες τις πληροφορίες που πρέπει να δηλώνονται για τις μετοχές αυτές όταν προσκομίζονται για εξαγορά ή άλλη πληρωμή και

δ) ο οργανισμός συλλογικών επενδύσεων εφαρμόζει πολιτικές και διαδικασίες που διασφαλίζουν την εξαγορά ή την ακινητοποίηση των μετοχών αυτών το συντομότερο δυνατόν και σε κάθε περίπτωση πριν από την 1 η Ιανουαρίου 2018.

Γ. Χρηματοοικονομικός Λογαριασμός 1. Ως «Χρηματοοικονομικός Λογαριασμός» νοείται λογαριασμός που τηρείται σε Χρηματοπιστωτικό Ίδρυμα. Στον όρο περιλαμβάνονται οι Καταθετικοί Λογαριασμοί, οι Λογαριασμοί θεματοφυλακής και:

α) σε περίπτωση Επενδυτικής Οντότητας, κάθε συμμετοχικό ή συνδεόμενο με οφειλή δικαίωμα επί του Χρηματοπιστωτικού Ιδρύματος. Παρά τα οριζόμενα ανωτέρω, ο όρος «Χρηματοοικονομικός Λογαριασμός» δεν περιλαμβάνει συμμετοχικά ή συνδεόμενα με οφειλή δικαιώματα επί Οντότητας που αποτελεί Επενδυτική Οντότητα απλώς και μόνον επειδή:

i) παρέχει επενδυτικές συμβουλές σε πελάτη και ενεργεί εξ ονόματος του για την επένδυση ή τη διαχείριση χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων κατατεθειμένων στο όνομα του πελάτη σε Χρηματοπιστωτικό Ίδρυμα διαφορετικό από την εν λόγω Οντότητα ή

ii) διαχειρίζεται χαρτοφυλάκια και ενεργεί εξ ονόματος πελάτη για τους ίδιους ως άνω σκοπούς,

β) σε περίπτωση Χρηματοπιστωτικού Ιδρύματος που δεν περιγράφεται στην Ενότητα Γ' παράγραφος 1 στοιχείο α', κάθε συμμετοχικό ή συνδεόμενο με οφειλή δικαίωμα επί του Χρηματοπιστωτικού Ιδρύματος, εάν η κατηγορία των εν λόγω δικαιωμάτων δημιουργήθηκε με σκοπό την αποφυγή της υποβολής δηλώσεων σύμφωνα με το Τμήμα Ι και

γ) κάθε Ασφαλιστήριο Συμβόλαιο με Αξία Εξαγοράς ή Συμβόλαιο Προσόδων που προσφέρεται από Χρηματοπιστωτικό Ίδρυμα ή τηρείται σε Χρηματοπιστωτικό Ίδρυμα, πλην των μη συνδεόμενων με επενδύσεις και μη μεταβιβάσιμων συμβολαίων προσόδων άμεσης καταβολής που προσφέρονται σε φυσικά πρόσωπα και καλύπτουν παροχές σύνταξης ή αναπηρίας καταβαλλόμενες στο πλαίσιο Εξαιρούμενων Λογαριασμών.

Στον όρο «Χρηματοοικονομικός Λογαριασμός» δεν περιλαμβάνονται οι Εξαιρούμενοι Λογαριασμοί.

2. Ως «Καταθετικός Λογαριασμός» νοείται κάθε εμπορικός, τρεχούμενος, αποταμιευτικός ή προθεσμιακός λογαριασμός ή

14. Ως «Συναλλαγή Ανταλλαγής» νοείται:

α) ανταλλαγή μεταξύ Δηλωτέων Κρυπτοστοιχείων και Παραστατικών Νομισμάτων, και

β) ανταλλαγή μεταξύ μίας ή περισσότερων μορφών Δηλωτέων Κρυπτοστοιχείων.

Β. Μη Δηλούν Χρηματοπιστωτικό Ίδρυμα

1. Ως «Μη Δηλούν Χρηματοπιστωτικό Ίδρυμα» νοείται κάθε Χρηματοπιστωτικό Ίδρυμα που είναι:

α) κρατική οντότητα, διεθνής οργανισμός ή κεντρική τράπεζα, όχι όμως:

αα) όσον αφορά πληρωμή προκύπτουσα από υποχρέωση που έχει αναληφθεί σε σχέση με εμπορική χρηματοοικονομική δραστηριότητα ανήκουσα σε είδος δραστηριότητας που ασκείται από καθορισμένη Ασφαλιστική Εταιρεία, Ίδρυμα Θεματοφυλακής ή Ίδρυμα Καταθέσεων, ή

αβ) όσον αφορά τη δραστηριότητα διατήρησης ψηφιακών νομισμάτων κεντρικής τράπεζας για Δικαιούχους Λογαριασμών που δεν είναι χρηματοπιστωτικά ιδρύματα, κρατικές οντότητες, διεθνείς οργανισμοί ή κεντρικές τράπεζες,

β) Συνταξιοδοτικό Ταμείο Ευρείας Συμμετοχής, Συνταξιοδοτικό Ταμείο Περιορισμένης Συμμετοχής, Συνταξιοδοτικό Ταμείο Κρατικής Οντότητας, Διεθνούς Οργανισμού ή Κεντρικής Τράπεζας ή Εγκεκριμένος Εκδότης Πιστωτικών Καρτών,

γ) άλλη Οντότητα που παρουσιάζει χαμηλό κίνδυνο να χρησιμοποιηθεί για φοροδιαφυγή, έχει παρεμφερή επί της ουσίας χαρακτηριστικά με οποιαδήποτε από τις οντότητες που περιγράφονται στις περ. α) και β) της παρ. 1 της Ενότητας Β΄ και περιλαμβάνεται στον κατάλογο των Μη Δηλούντων Χρηματοπιστωτικών Ιδρυμάτων που ορίζεται στην περ. β) της παρ. 5 του άρθρου 9, εφόσον το καθεστώς της Οντότητας αυτής ως Μη Δηλούντος Χρηματοπιστωτικού Ιδρύματος δεν παρεμποδίζει την επίτευξη των σκοπών του παρόντος νόμου.

δ) Απαλλασσόμενος Οργανισμός Συλλογικών Επενδύσεων ή

ε) καταπίστευμα στον βαθμό που ο καταπιστευματοδόχος είναι Δηλούν Χρηματοπιστωτικό Ίδρυμα και δηλώνει όλες τις πληροφορίες που πρέπει να δηλώνονται, σύμφωνα με το Τμήμα Ι για όλους τους Δηλωτέους Λογαριασμούς του καταπιστεύματος.

2. Ως «Κρατική Οντότητα» νοείται η κυβέρνηση κάθε κράτους μέλους ή άλλης δικαιοδοσίας, κάθε πολιτική υποδιαίρεση κάθε κράτους μέλους ή άλλης δικαιοδοσίας που, για την αποφυγή αμφιβολιών, καλύπτει ως όρος τα κράτη, τις επαρχίες, τις περιφέρειες και τους δήμους ή κάθε υπηρεσία ή όργανο που τελεί υπό την πλήρη κυριότητα κάθε κράτους μέλους ή άλλης δικαιοδοσίας ή ενός ή περισσοτέρων εκ των προαναφερόμενων καθένα από τα οποία αποτελεί «Κρατική Οντότητα». Στην κατηγορία αυτή περιλαμβάνονται τα συνιστώντα μέρη, οι ελεγχόμενες οντότητες και οι πολιτικές υποδιαιρέσεις κάθε κράτους μέλους ή άλλης δικαιοδοσίας.

α) Ως «συνιστών μέρος» κάθε κράτους μέλους ή άλλης δικαιοδοσίας νοείται κάθε πρόσωπο, οργανισμός, υπηρεσία, γραφείο, ταμείο, όργανο ή άλλος φορέας, ανεξαρτήτως ονομασίας, που αποτελεί διοικούσα αρχή στο κράτος μέλος ή τη δικαιοδοσία. Τα καθαρά έσοδα της διοικούσας αρχής πρέπει να πιστώνονται στο λογαριασμό της ή στους λογαριασμούς του κράτους μέλους ή της δικαιοδοσίας και κανένα μερίδιο τους δεν πρέπει να καταλήγει προς όφελος ιδιώτη.

Στον όρο «συνιστών μέρος» δεν περιλαμβάνονται φυσικά πρόσωπα ασκούντα εξουσία ή κατέχοντα επίσημες ή λογαριασμός βεβαιούμενος από πιστοποιητικό καταθέσεων, πιστοποιητικό αποταμίευσης, πιστοποιητικό επενδύσεων, πιστοποιητικό οφειλής ή άλλο παρόμοιο μέσο που τηρείται σε χρηματοπιστωτικό ίδρυμα στο σύνηθες πλαίσιο τραπεζικών ή παρόμοιων δραστηριοτήτων. Στον όρο «Καταθετικός Λογαριασμός» περιλαμβάνεται επίσης κάθε ποσό που τηρείται σε ασφαλιστική εταιρεία δυνάμει συμβολαίου εγγυημένης απόδοσης ή παρόμοιας συμφωνίας για την καταβολή ή την πίστωση τόκου επί του ποσού αυτού.

3. Ως «Λογαριασμός Θεματοφυλακής» νοείται κάθε λογαριασμός πλην του Ασφαλιστηρίου Συμβολαίου ή Συμβολαίου Προσόδων στον οποίο φυλάσσεται ένα ή περισσότερα Χρηματοοικονομικά Περιουσιακά Στοιχεία προς όφελος τρίτου.

4. Ως «Συμμετοχικό Δικαίωμα» νοείται, στην περίπτωση προσωπικής εταιρείας που είναι Χρηματοπιστωτικό Ίδρυμα, δικαίωμα είτε επί του κεφαλαίου είτε επί των κερδών της εταιρείας. Στην περίπτωση καταπιστεύματος που είναι Χρηματοπιστωτικό Ίδρυμα, Συμμετοχικό Δικαίωμα θεωρείται ότι κατέχει οποιοδήποτε πρόσωπο λογίζεται καταπιστευματοπάροχος ή δικαιούχος του συνόλου ή μέρους του καταπιστεύματος ή οποιοδήποτε άλλο φυσικό πρόσωπο έχει τον τελικό πραγματικό έλεγχο του καταπιστεύματος. Τα Δηλωτέα Πρόσωπα λογίζονται δικαιούχοι καταπιστεύματος εάν έχουν το δικαίωμα να λαμβάνουν άμεσα ή έμμεσα (επί παραδείγματι, μέσω εντολοδόχου) υποχρεωτική διανομή ή μπορούν να λαμβάνουν, άμεσα ή έμμεσα, προαιρετική διανομή από το καταπίστευμα.

5. Ως «Ασφαλιστήριο Συμβόλαιο» νοείται κάθε συμβόλαιο πλην των Συμβολαίων Προσόδων βάσει του οποίου ο ασφαλιστής συμφωνεί να καταβάλει ποσό όταν επέλθει καθορισμένο περιστατικό που αφορά θάνατο, ασθένεια, ατύχημα, ζημιά ή κίνδυνο σχετιζόμενο με ακίνητη περιουσία.

6. Ως «Συμβόλαιο Προσόδων» νοείται κάθε συμβόλαιο βάσει του οποίου ο ασφαλιστής συμφωνεί να καταβάλει πληρωμές για χρονική περίοδο που καθορίζεται εν όλω ή εν μέρει σε σχέση με το προσδόκιμο ζωής ενός ή περισσότερων φυσικών προσώπων. Στον όρο περιλαμβάνονται επίσης συμβόλαια που θεωρούνται συμβόλαια προσόδων σύμφωνα με τους νόμους, τους κανονισμούς ή τις πρακτικές κάθε κράτους-μέλους ή άλλης δικαιοδοσίας όπου συνάπτονται τα συμβόλαια και βάσει των οποίων ο ασφαλιστής συμφωνεί να καταβάλει πληρωμές για μία σειρά ετών.

7. Ως «Ασφαλιστήριο Συμβόλαιο με Αξία Εξαγοράς» νοείται κάθε Ασφαλιστήριο Συμβόλαιο πλην συμβολαίου αντασφάλισης ζημιών μεταξύ δύο ασφαλιστικών εταιρειών που έχει αξία εξαγοράς.

8. Ως «Αξία Εξαγοράς» νοείται το μεγαλύτερο από τα δύο ακόλουθα ποσά:

i) το ποσό που δικαιούται να λάβει ο λήπτης της ασφάλισης σε περίπτωση εξαγοράς ή λύσης της σύμβασης χωρίς αφαίρεση τυχόν ποινής εξαγοράς ή δανείου ληφθέντος δυνάμει της ασφαλιστικής σύμβασης και

ii) το ποσό που μπορεί να δανείζεται ο λήπτης της ασφάλισης δυνάμει της σύμβασης ή σε σχέση με τη σύμβαση αυτή.

Παρά τα οριζόμενα ανωτέρω, ο όρος «Αξία Εξαγοράς» δεν περιλαμβάνει τα ποσά που είναι καταβλητέα δυνάμει Ασφαλιστηρίου Συμβολαίου:

α) αποκλειστικά λόγω θανάτου του φυσικού προσώπου που ήταν ασφαλισμένο με συμβόλαιο ασφάλισης ζωής,

β) ως παροχή λόγω προσωπικής βλάβης ή ασθένειας ή άλλη παροχή που χορηγείται ως αποζημίωση για οικονομική ζημιά προκαλούμενη με την επέλευση του περιστατικού που καλύπτεται από την ασφάλιση,

γ) ως επιστροφή καταβληθέντων ασφαλίστρων μείον το κόστος των ασφαλιστικών τελών, είτε έχουν όντως επιβληθεί είτε όχι δυνάμει Ασφαλιστηρίου Συμβολαίου πλην συνδεδεμένης με επενδύσεις συμβολαίου ασφάλισης ζωής ή προσόδων λόγω ακύρωσης ή λύσης του συμβολαίου, μείωσης της έκθεσης σε κινδύνους κατά την περίοδο ισχύος του συμβολαίου ή διόρθωσης καταχώρισης ή παρόμοιου σφάλματος σε σχέση με τα ασφάλιστρα που καταβάλλονται για το συμβόλαιο,

διοικητικές θέσεις τα οποία ενεργούν ως ιδιώτες ή υπό την προσωπική τους ιδιότητα.

β) Ως «ελεγχόμενη οντότητα» νοείται κάθε Οντότητα που είναι διακριτή ως προς τη μορφή της από κάθε κράτος μέλος ή άλλη δικαιοδοσία ή συνιστά άλλως διακριτή νομική οντότητα, υπό την προϋπόθεση ότι:

i) η Οντότητα τελεί υπό την πλήρη κυριότητα και τον πλήρη έλεγχο μιας ή περισσοτέρων Κρατικών Οντοτήτων είτε άμεσα είτε μέσω μιας ή περισσοτέρων ελεγχόμενων οντοτήτων,

ii) τα καθαρά έσοδα της Οντότητας πιστώνονται στο λογαριασμό της ή στους λογαριασμούς μίας ή περισσοτέρων Κρατικών Οντοτήτων και κανένα μερίδιο του εισοδήματος της δεν καταλήγει προς όφελος ιδιώτη και

iii) με τη διάλυση της, τα περιουσιακά στοιχεία της Οντότητας περιέρχονται σε μία ή περισσότερες Κρατικές Οντότητες.

γ) Το εισόδημα δεν θεωρείται ότι καταλήγει προς όφελος ιδιωτών εάν τα πρόσωπα αυτά είναι οι προβλεπόμενοι δικαιούχοι κρατικού προγράμματος και οι δραστηριότητες του προγράμματος εκτελούνται υπέρ της κοινής ωφέλειας του γενικού πληθυσμού ή αφορούν τη διαχείριση ορισμένης πτυχής της διακυβέρνησης. Ωστόσο, κατά παρέκκλιση των ανωτέρω, το εισόδημα θεωρείται ότι καταλήγει προς όφελος ιδιωτών εάν προκύπτει από τη χρήση Κρατικής Οντότητας για την άσκηση εμπορικών δραστηριοτήτων, όπως, παραδείγματος χάρη, εμπορικών τραπεζικών δραστηριοτήτων, μέσω των οποίων παρέχονται χρηματοοικονομικές υπηρεσίες σε ιδιώτες.

3. Ως «Διεθνής Οργανισμός» νοείται κάθε διεθνής οργανισμός ή υπηρεσία ή όργανο που τελεί υπό την πλήρη κυριότητα αυτού. Στην κατηγορία αυτή περιλαμβάνεται κάθε διακυβερνητικός οργανισμός συμπεριλαμβανομένων των υπερεθνικών:

i) που απαρτίζεται κατά κύριο λόγο από κυβερνήσεις,

ii) που έχει σε ισχύ συμφωνία έδρας ή παρεμφερή επί της ουσίας συμφωνία με κάθε κράτος μέλος ή άλλη δικαιοδοσία και

iii) του οποίου το εισόδημα δεν καταλήγει προς όφελος ιδιωτών.

4. Ως «Κεντρική Τράπεζα» νοείται κάθε ίδρυμα, το οποίο, είτε δια νόμου είτε με την έγκριση της κυβέρνησης, αποτελεί, εκτός από την κυβέρνηση του κράτους μέλους ή της δικαιοδοσίας αυτή καθεαυτή, την κύρια αρχή έκδοσης μέσων προοριζόμενων να κυκλοφορήσουν ως νόμισμα. Στα ιδρύματα αυτά μπορεί να περιλαμβάνονται όργανα διακριτά από την κυβέρνηση του κάθε κράτους μέλους ή άλλης δικαιοδοσίας είτε βρίσκονται υπό την πλήρη ή μερική κυριότητα του κράτους μέλους ή της δικαιοδοσίας είτε όχι.

5. Ως «Συνταξιοδοτικό Ταμείο Ευρείας Συμμετοχής» νοείται κάθε ταμείο που συνιστάται για να χορηγεί παροχές σύνταξης, αναπηρίας ή θανάτου ή συνδυασμό αυτών, ως αντάλλαγμα για παρασχεθείσες υπηρεσίες, σε δικαιούχους που είναι εν ενεργεία ή πρώην εργαζόμενοι ή πρόσωπα οριζόμενα από τους εργαζομένους αυτούς σε έναν ή περισσότερους εργοδότες, υπό την προϋπόθεση ότι το ταμείο:

α) δεν έχει δικαιούχο με δικαίωμα επί των περιουσιακών στοιχείων του ταμείου που να υπερβαίνει το πέντε τοις εκατό (5%),

β) υπόκειται σε κρατική κανονιστική ρύθμιση και υποβάλλει δηλώσεις πληροφοριών στις φορολογικές αρχές και

γ) πληροί τουλάχιστον μία από τις ακόλουθες απαιτήσεις:

δ) ως μέρισμα υπέρ του λήπτη της ασφάλισης πλην του μερίσματος λύσης, εφόσον το μέρισμα σχετίζεται με Ασφαλιστήριο Συμβόλαιο δυνάμει της οποίας καταβλητέες είναι μόνον οι παροχές που περιγράφονται στην Ενότητα Γ' παράγραφος 8 στοιχείο β' ή

ε) ως επιστροφή προκαταβληθέντος ασφαλίστρου ή ποσού κατατεθειμένου για την κάλυψη μελλοντικών ασφαλίστρων στο πλαίσιο Ασφαλιστηρίου Συμβολαίου για την οποία το ασφάλιστρο καταβάλλεται τουλάχιστον ετησίως, εάν το ποσό του προκαταβληθέντος ασφαλίστρου ή του κατατεθειμένου για την κάλυψη μελλοντικών ασφαλίστρων ποσού δεν υπερβαίνει το επόμενο ετήσιο ασφάλιστρο που θα πρέπει να καταβληθεί δυνάμει του συμβολαίου.

9. Ως «Προϋπάρχων Λογαριασμός» νοείται: α) Χρηματοοικονομικός Λογαριασμός που τηρείται

σε Δηλούν Χρηματοπιστωτικό Ίδρυμα κατά την 31η Δεκεμβρίου 2015,

β) κάθε Χρηματοοικονομικός Λογαριασμός Δικαιούχου Λογαριασμού, ανεξαρτήτως της ημερομηνίας κατά την οποία ανοίχθηκε, εάν:

i) ο Δικαιούχος Λογαριασμού τηρεί στο Δηλούν Χρηματοπιστωτικό Ίδρυμα ή σε Συνδεόμενη Οντότητα εντός της Ελληνικής Επικράτειας Χρηματοοικονομικό Λογαριασμό που είναι Προϋπάρχων Λογαριασμός κατά την Ενότητα Γ' παράγραφος 9 στοιχείο α',

ii) το Δηλούν Χρηματοπιστωτικό Ίδρυμα και, κατά περίπτωση, η Συνδεόμενη Οντότητα εντός της Ελληνικής Επικράτειας θεωρεί τους δύο προαναφερόμενους Χρηματοοικονομικούς Λογαριασμούς και κάθε άλλο Χρηματοοικονομικό Λογαριασμό του Δικαιούχου Λογαριασμού που θεωρείται Προϋπάρχων Λογαριασμός κατά το στοιχείο β' ενιαίο Χρηματοοικονομικό Λογαριασμό για τους σκοπούς της τήρησης των απαιτήσεων γνώσης που ορίζονται στο Τμήμα VII Ενότητα Α' και για τους σκοπούς του προσδιορισμού του υπολοίπου ή της αξίας οποιουδήποτε από τους Χρηματοοικονομικούς Λογαριασμούς αυτούς, όταν εφαρμόζει οποιοδήποτε από τα όρια για τους λογαριασμούς,

iii) για Χρηματοοικονομικό Λογαριασμό που υπόκειται σε Διαδικασίες Καταπολέμησης της Νομιμοποίησης Εσόδων από Παράνομες Δραστηριότητες / Γνώρισε τον Πελάτη σου (AML–KYC), το Δηλούν Χρηματοπιστωτικό Ίδρυμα επιτρέπεται να εκπληρώσει για το συγκεκριμένο Χρηματοοικονομικό Λογαριασμό τα προβλεπόμενα στις διαδικασίες αυτές, στηριζόμενο στις Διαδικασίες Καταπολέμησης της Νομιμοποίησης Εσόδων από Παράνομες Δραστηριότητες/Γνώρισε τον Πελάτη σου (AML–KYC)που έχουν εκτελεστεί για τον Προϋπάρχοντα Λογαριασμό που περιγράφεται στην Ενότητα Γ' παράγραφος 9 στοιχείο α' και

iv) το άνοιγμα του Χρηματοοικονομικού Λογαριασμού δεν απαιτεί την παροχή νέων, πρόσθετων ή τροποποιημένων πληροφοριών πελάτη από τον Δικαιούχο Λογαριασμού, εκτός εάν απαιτείται για τους σκοπούς του παρόντος νόμου.

10. Ως «Νέος Λογαριασμός» νοείται Χρηματοοικονομικός Λογαριασμός που τηρείται σε Δηλούν Χρηματοπιστωτικό Ίδρυμα και έχει ανοιχθεί την ή μετά την την 1η Ιανουαρίου 2016, εκτός αν θεωρείται Προϋπάρχων Λογαριασμός κατά την Ενότητα Γ' παράγραφος 9 στοιχείο β'.

11. Ως «Προϋπάρχων Ατομικός Λογαριασμός» νοείται Προϋπάρχων Λογαριασμός που τηρείται από ένα ή περισσότερα φυσικά πρόσωπα.

12. Ως «Νέος Ατομικός Λογαριασμός» νοείται Νέος Λογαριασμός που τηρείται από ένα ή περισσότερα φυσικά πρόσωπα.

13. Ως «Προϋπάρχων Λογαριασμός Οντοτήτων» νοείται Προϋπάρχων Λογαριασμός που τηρείται από μία ή περισσότερες οντότητες.

14. Ως «Λογαριασμός Χαμηλότερης Αξίας» νοείται Προϋπάρχων Ατομικός Λογαριασμός με συνολικό υπόλοιπο ή αξία κατά την 31η Δεκεμβρίου 2015 που δεν υπερβαίνει ποσό σε ευρώ που αντιστοιχεί σε ένα εκατομμύριο (1.000.000) δολάρια ΗΠΑ.

15. Ως «Λογαριασμός Υψηλής Αξίας» νοείται Προϋπάρχων Ατομικός Λογαριασμός με συνολικό υπόλοιπο ή αξία που

i) το ταμείο απαλλάσσεται γενικά από φόρους επί του εισοδήματος του που προέρχεται από επενδύσεις ή στο εισόδημα αυτό επιβάλλεται αναβαλλόμενος φόρος ή φόρος με μειωμένο συντελεστή, επειδή πρόκειται για συνταξιοδοτικό πρόγραμμα,

ii) το ταμείο λαμβάνει από τους εργοδότες που το χρηματοδοτούν τουλάχιστον το πενήντα τοις εκατό (50%) των συνολικών εισφορών του πλην μεταφορών περιουσιακών στοιχείων από άλλα προγράμματα περιγραφόμενα στις παρ. 5 έως 7 της Ενότητας Β΄ ή από συνταξιοδοτικούς λογαριασμούς περιγραφόμενους στην Ενότητα Γ΄ παράγραφος 17 στοιχείο α΄,

iii) διανομή ή ανάληψη ποσών από το ταμείο επιτρέπεται μόνον όταν επέρχονται συγκεκριμένα περιστατικά σχετιζόμενα με συνταξιοδότηση, αναπηρία ή θάνατο πλην διανεμόμενων ποσών που επανατοποθετούνται σε άλλα συνταξιοδοτικά ταμεία περιγραφόμενα στις παρ. 5 έως 7 της Ενότητας Β΄ ή σε συνταξιοδοτικούς λογαριασμούς περιγραφόμενους στην Ενότητα Γ΄ παράγραφος 17 στοιχείο α΄, διαφορετικά, εάν η διανομή ή η ανάληψη πραγματοποιηθεί πριν από τα οριζόμενα αυτά περιστατικά, επιβαρύνεται με ποινή ή

iv) οι εισφορές πλην ορισμένων επιτρεπόμενων συμπληρωματικών εισφορών των εργαζομένων στο ταμείο περιορίζονται σε συνάρτηση με το δεδουλευμένο εισόδημα του εργαζομένου ή δεν επιτρέπεται να υπερβούν ετησίως ποσό εκφρασμένο σε ευρώ που αντιστοιχεί σε 50.000 δολάρια ΗΠΑ, εφαρμοζομένων των κανόνων που ορίζονται στο Τμήμα VII Ενότητα Γ΄ για την άθροιση των λογαριασμών και τη μετατροπή νομισμάτων.

6. Ως «Συνταξιοδοτικό Ταμείο Περιορισμένης Συμμετοχής» νοείται κάθε ταμείο που συνιστάται για να χορηγεί παροχές σύνταξης, αναπηρίας ή θανάτου, ως αντάλλαγμα για παρασχεθείσες υπηρεσίες, σε δικαιούχους που είναι εν ενεργεία ή πρώην εργαζόμενοι ή πρόσωπα οριζόμενα από τους εργαζομένους αυτούς σε έναν ή περισσότερους εργοδότες, υπό την προϋπόθεση ότι:

α) το ταμείο έχει λιγότερους από πενήντα (50) συμμετέχοντες,

β) το ταμείο χρηματοδοτείται από έναν ή περισσότερους εργοδότες που δεν είναι Επενδυτικές Οντότητες ή Παθητικές ΜΧΟ,

γ) οι εισφορές των εργαζομένων και των εργοδοτών στο ταμείο, πλην μεταφορών περιουσιακών στοιχείων από συνταξιοδοτικούς λογαριασμούς περιγραφόμενους στην Ενότητα Γ΄ παράγραφος 17 στοιχείο α΄ περιορίζονται σε συνάρτηση με το δεδουλευμένο εισόδημα και την αμοιβή του εργαζομένου, αντιστοίχως,

δ) οι συμμετέχοντες που δεν είναι κάτοικοι κάθε κράτους μέλους όπου έχει την έδρα του το ταμείο δεν έχουν δικαίωμα επί των περιουσιακών στοιχείων του ταμείου που να υπερβαίνει το είκοσι τοις εκατό (20%) και

ε) το ταμείο υπόκειται σε κρατική κανονιστική ρύθμιση και υποβάλλει πληροφορίες στις φορολογικές αρχές.

7. Ως «Συνταξιοδοτικό Ταμείο Κρατικής Οντότητας, Διεθνούς Οργανισμού ή Κεντρικής Τράπεζας» νοείται κάθε ταμείο που συνιστάται από Κρατική Οντότητα, Διεθνή Οργανισμό ή Κεντρική Τράπεζα για να χορηγεί παροχές σύνταξης, αναπηρίας ή θανάτου σε δικαιούχους ή συμμετέχοντες που είναι εν ενεργεία ή πρώην εργαζόμενοι ή πρόσωπα οριζόμενα από τους εργαζομένους αυτούς ή που δεν είναι εν ενεργεία ή πρώην εργαζόμενοι, εάν οι παροχές προς τους δικαιούχους ή τους συμμετέχοντες αυτούς χορηγούνται ως αντάλλαγμα για υπερβαίνει, κατά την 31η Δεκεμβρίου 2015 ή κατά την 31η Δεκεμβρίου οποιουδήποτε επόμενου έτους, ποσό εκφρασμένο σε ευρώ που αντιστοιχεί σε ένα εκατομμύριο (1.000.000) δολάρια ΗΠΑ.

16. Ως «Νέος Λογαριασμός Οντοτήτων» νοείται Νέος Λογαριασμός που τηρείται από μία ή περισσότερες Οντότητες.

17. Ως «Εξαιρούμενος Λογαριασμός» νοείται οποιοσδήποτε από τους ακόλουθους λογαριασμούς:

α) Συνταξιοδοτικός λογαριασμός που πληροί τις ακόλουθες απαιτήσεις:

i) ο λογαριασμός υπόκειται σε ρύθμιση ως προσωπικός συνταξιοδοτικός λογαριασμός ή αποτελεί μέρος καταχωρισμένου ή ρυθμιζόμενου συνταξιοδοτικού προγράμματος για παροχές σύνταξης περιλαμβανομένων των παροχών αναπηρίας ή θανάτου,

ii) Ο λογαριασμός υπόκειται σε ευνοϊκό φορολογικό καθεστώς δηλαδή, οι εισφορές στο λογαριασμό, οι οποίες άλλως θα φορολογούνταν, εκπίπτουν ή εξαιρούνται από το ακαθάριστο εισόδημα του Δικαιούχου Λογαριασμού ή φορολογούνται με μειωμένο συντελεστή ή το εισόδημα από επενδύσεις που προέρχεται από το λογαριασμό υπόκειται σε αναβαλλόμενο φόρο ή σε μειωμένο φορολογικό συντελεστή,

iii) απαιτείται η διαβίβαση πληροφοριών προς τις φορολογικές αρχές, σε ό,τι αφορά το λογαριασμό,

iv) επιτρέπονται οι αναλήψεις μόνον εφόσον έχει συμπληρωθεί συγκεκριμένο όριο ηλικίας, έχει επέλθει αναπηρία ή θάνατος ή επιβάλλονται ποινές για τις αναλήψεις που πραγματοποιούνται πριν από την επέλευση τέτοιων καθορισμένων γεγονότων και

v) είτε i) οι ετήσιες εισφορές είναι ίσες ή κατώτερες ποσού εκφρασμένου σε ευρώ που αντιστοιχεί σε πενήντα χιλιάδες (50.000) δολάρια ΗΠΑ ή

ii) προβλέπεται μέγιστο όριο εισφορών εφόρου ζωής στο λογαριασμό ίσου ή κατώτερου ποσού εκφρασμένου σε ευρώ που αντιστοιχεί σε ένα εκατομμύριο (1.000.000) δολάρια ΗΠΑ, ενώ εφαρμόζονται και στις δύο περιπτώσεις οι κανόνες που προβλέπονται στο Τμήμα VII Ενότητα Γ΄ για την άθροιση λογαριασμών και τη μετατροπή νομισμάτων.

Χρηματοοικονομικός Λογαριασμός, ο οποίος πληροί κατά τα λοιπά την απαίτηση που προβλέπεται στην Ενότητα Γ΄ παράγραφος 17 στοιχείο α΄ σημείο ν΄, δεν παραβιάζει την απαίτηση αυτή για το λόγο και μόνον ότι ο εν λόγω Χρηματοοικονομικός Λογαριασμός μπορεί να δεχθεί περιουσιακά στοιχεία ή κεφάλαια που μεταφέρονται από έναν ή περισσότερους Χρηματοοικονομικούς Λογαριασμούς που πληρούν τις απαιτήσεις που προβλέπονται στην Ενότητα Γ΄ παράγραφος 17 στοιχείο α΄ ή β΄ ή από ένα ή περισσότερα συνταξιοδοτικά ταμεία που πληρούν τις απαιτήσεις που προβλέπονται στην Ενότητα Β΄ παράγραφοι 5 έως 7.

β) Λογαριασμός που πληροί τις ακόλουθες απαιτήσεις: i) ο λογαριασμός υπόκειται σε ρύθμιση ως οργανισμός επενδύσεων με σκοπούς άλλους από αυτούς της συνταξιοδότησης και αποτελεί αντικείμενο τακτικής διαπραγμάτευσης σε αναγνωρισμένη αγορά κινητών αξιών ή ο λογαριασμός υπόκειται σε ρύθμιση ως οργανισμός αποταμίευσης με σκοπούς άλλους από αυτούς της συνταξιοδότησης,

ii) ο λογαριασμός υπόκειται σε ευνοϊκό φορολογικό καθεστώς, δηλαδή, οι εισφορές στο λογαριασμό, οι οποίες άλλως θα φορολογούνταν, εκπίπτουν ή εξαιρούνται από το ακαθάριστο εισόδημα του Δικαιούχου Λογαριασμού ή φορολογούνται με μειωμένο συντελεστή, ή το εισόδημα από επενδύσεις που προέρχεται από το λογαριασμό υπόκειται σε αναβαλλόμενο φόρο ή σε μειωμένο φορολογικό συντελεστή,

iii) επιτρέπονται οι αναλήψεις μόνον εφόσον έχουν εκπληρωθεί συγκεκριμένα κριτήρια που αφορούν το σκοπό του λογαριασμού επένδυσης ή αποταμίευσης (για παράδειγμα την παροχή εκπαιδευτικών ή ιατρικών ωφελειών) ή επιβάλλονται ποινές για τις αναλήψεις που πραγματοποιούνται πριν από την εκπλήρωση των εν λόγω κριτηρίων και

iv) οι ετήσιες εισφορές είναι ίσες ή κατώτερες ποσού εκφρασμένου σε ευρώ που αντιστοιχεί σε πενήντα χιλιάδες (50.000) δολάρια ΗΠΑ, εφαρμοζόμενων των κανόνων που προβλέπονται στο Τμήμα

προσωπικές υπηρεσίες που παρασχέθηκαν για την Κρατική Οντότητα, τον Διεθνή Οργανισμό ή την Κεντρική Τράπεζα.

8. Ως «Εγκεκριμένος Εκδότης Πιστωτικών Καρτών» νοείται κάθε Χρηματοπιστωτικό Ίδρυμα που πληροί τις ακόλουθες προϋποθέσεις:

α) αποτελεί Χρηματοπιστωτικό Ίδρυμα απλώς και μόνον επειδή είναι εκδότης πιστωτικών καρτών, ο οποίος δέχεται καταθέσεις μόνον όταν ο πελάτης καταβάλλει ποσό που υπερβαίνει το χρεωστικό υπόλοιπο της κάρτας και το καταβληθέν πλεονάζον ποσό δεν επιστρέφεται αμέσως στον πελάτη και

β) από ή πριν από την 1η Ιανουαρίου 2016, εφαρμόζει πολιτικές και διαδικασίες ώστε είτε να μη δύναται ο πελάτης να καταβάλει πλεονάζον ποσό που να υπερβαίνει ποσό σε ευρώ που αντιστοιχεί σε 50.000 δολάρια ΗΠΑ, είτε να επιστρέφεται στον πελάτη εντός εξήντα (60) ημερών κάθε καταβληθέν πλεονάζον ποσό που υπερβαίνει το εν λόγω ποσό, εφαρμοζομένων σε αμφότερες τις περιπτώσεις των κανόνων που ορίζονται στο Τμήμα VII Ενότητα Γ' για την άθροιση λογαριασμών και τη μετατροπή νομισμάτων. Για τους σκοπούς του προηγούμενου εδαφίου, το καταβληθέν από τον πελάτη πλεονάζον ποσό δεν αναφέρεται σε πιστωτικά υπόλοιπα στο βαθμό που αυτά σχετίζονται με αμφισβητηθείσες χρεώσεις, αλλά περιλαμβάνει πιστωτικά υπόλοιπα που προκύπτουν από επιστροφές εμπορευμάτων.

9. Ως «Απαλλασσόμενος Οργανισμός Συλλογικών Επενδύσεων» νοείται κάθε Επενδυτική Οντότητα που υπόκειται σε κανονιστική ρύθμιση ως οργανισμός συλλογικών επενδύσεων, υπό την προϋπόθεση ότι όλα τα δικαιώματα επί του οργανισμού συλλογικών επενδύσεων τηρούνται από φυσικά πρόσωπα ή Οντότητες που δεν είναι Δηλωτέα Πρόσωπα ή μέσω τέτοιων φυσικών προσώπων ή Οντοτήτων, εκτός από Παθητικές ΜΧΟ με Ελέγχοντα Πρόσωπα που είναι Δηλωτέα Πρόσωπα.

Επενδυτική Οντότητα που υπόκειται σε κανονιστική ρύθμιση ως οργανισμός συλλογικών επενδύσεων δεν παύει να θεωρείται δυνάμει της παρ. 9 της Ενότητας Β' Απαλλασσόμενος Οργανισμός Συλλογικών Επενδύσεων απλώς και μόνον επειδή ο οργανισμός συλλογικών επενδύσεων έχει εκδώσει υλικές μετοχές στον κομιστή, υπό την προϋπόθεση ότι:

α) ο οργανισμός συλλογικών επενδύσεων δεν έχει εκδώσει και δεν εκδίδει υλικές μετοχές στον κομιστή μετά τις 31 Δεκεμβρίου 2015,

β) ο οργανισμός συλλογικών επενδύσεων αποσύρει όλες τις μετοχές αυτές όταν του παραδίδονται,

γ) ο οργανισμός συλλογικών επενδύσεων εκτελεί όλες τις διαδικασίες δέουσας επιμέλειας που ορίζονται στα Τμήματα II έως VII και δηλώνει όλες τις πληροφορίες που πρέπει να δηλώνονται για τις μετοχές αυτές όταν προσκομίζονται για εξαγορά ή άλλη πληρωμή και

δ) ο οργανισμός συλλογικών επενδύσεων εφαρμόζει πολιτικές και διαδικασίες που διασφαλίζουν την εξαγορά ή την ακινητοποίηση των μετοχών αυτών το συντομότερο δυνατόν και σε κάθε περίπτωση πριν από την 1 η Ιανουαρίου 2018.

Γ. Χρηματοοικονομικός Λογαριασμός

1. Ως «Χρηματοοικονομικός Λογαριασμός» νοείται λογαριασμός που τηρείται σε Χρηματοπιστωτικό Ίδρυμα. Στον όρο περιλαμβάνονται οι Καταθετικοί Λογαριασμοί, οι Λογαριασμοί θεματοφυλακής και:

α) σε περίπτωση Επενδυτικής Οντότητας, κάθε συμμετοχικό ή συνδεόμενο με οφειλή δικαίωμα επί του Χρηματοπιστωτικού

VII Ενότητα Γ' για την άθροιση λογαριασμών και τη μετατροπή νομισμάτων.

Χρηματοοικονομικός Λογαριασμός, ο οποίος πληροί, κατά τα λοιπά, την απαίτηση που προβλέπεται στην Ενότητα Γ' παράγραφος 17 στοιχείο β' σημείο iv, δεν παραβιάζει την απαίτηση αυτή για το λόγο και μόνον ότι ο εν λόγω Χρηματοοικονομικός Λογαριασμός μπορεί να δεχθεί περιουσιακά στοιχεία ή κεφάλαια που μεταφέρονται από έναν ή περισσότερους Χρηματοοικονομικούς Λογαριασμούς που πληρούν τις απαιτήσεις που προβλέπονται στην Ενότητα Γ' παράγραφος 17 στοιχείο α' ή β' ή από ένα ή περισσότερα συνταξιοδοτικά ταμεία που πληρούν τις απαιτήσεις που προβλέπονται στην Ενότητα Β' παράγραφοι 5 έως 7.

γ) Συμβόλαιο ασφάλισης ζωής με περίοδο κάλυψης που λήγει πριν συμπληρώσει ο ασφαλισμένος το ενενηκοστό (90ό) έτος της ηλικίας του, υπό την προϋπόθεση ότι το συμβόλαιο πληροί τις ακόλουθες απαιτήσεις:

i) καταβάλλονται περιοδικά ασφάλιστρα, τα οποία δεν μειώνονται με την πάροδο του χρόνου, τουλάχιστον σε ετήσια βάση κατά τη διάρκεια της περιόδου ισχύος του συμβολαίου ή μέχρι να συμπληρώσει ο ασφαλισμένος το ενενηκοστό έτος της ηλικίας του, αναλόγως ποιο χρονικό διάστημα είναι βραχύτερο,

ii) δεν είναι δυνατόν για οποιοδήποτε πρόσωπο να λάβει παροχές του συμβολαίου μέσω ανάληψης, δανείου ή με άλλον τρόπο, χωρίς λύση του,

iii) το ποσό εκτός των παροχών θανάτου που είναι πληρωτέο σε περίπτωση ακύρωσης ή λύσης του συμβολαίου δεν μπορεί να υπερβεί το άθροισμα των ασφαλίστρων που έχουν καταβληθεί για το συμβόλαιο, μείον το ποσό που αντιστοιχεί στις επιβαρύνσεις λόγω θανάτου, ασθένειας και δαπανών είτε έχουν πράγματι επιβληθεί είτε όχι, για την περίοδο ή τις περιόδους ισχύος του συμβολαίου και τυχόν ποσών που έχουν καταβληθεί πριν από την ακύρωση ή τη λύση του συμβολαίου και

iv) το συμβόλαιο δεν διακρατείται από εκδοχέα έναντι αξίας.

δ) Λογαριασμός που ανήκει αποκλειστικά σε κληρονομιά, εφόσον στα έγγραφα του λογαριασμού περιλαμβάνεται αντίγραφο της διαθήκης του θανόντος ή πιστοποιητικό θανάτου.

ε) Λογαριασμός που έχει ανοιχθεί σε σύνδεση με οποιοδήποτε από τα ακόλουθα:

i) διαταγή ή απόφαση δικαστηρίου, ii) πώληση, ανταλλαγή ή μίσθωση εμπράγματης ή προ-

σωπικής περιουσίας, υπό την προϋπόθεση ότι ο λογαριασμός πληροί τις ακόλουθες προϋποθέσεις:

ο λογαριασμός τροφοδοτείται αποκλειστικά με ποσά που προέρχονται από προκαταβολή, αρραβώνα, κατάθεση ποσού κατάλληλου για την εξασφάλιση υποχρέωσης που συνδέεται άμεσα με τη συναλλαγή ή παρόμοια πληρωμή ή τροφοδοτείται με Χρηματοοικονομικό Περιουσιακό Στοιχείο που κατατίθεται στο λογαριασμό σε σύνδεση με την πώληση, την ανταλλαγή ή τη μίσθωση περιουσιακού στοιχείου,

ο λογαριασμός ανοίγεται και χρησιμοποιείται με αποκλειστικό σκοπό την εξασφάλιση της υποχρέωσης του αγοραστή να καταβάλει το τίμημα της πώλησης του περιουσιακού στοιχείου, του πωλητή να καταβάλει οποιαδήποτε αποζημίωση για τα τυχηρά, ή του εκμισθωτή ή του μισθωτή να καταβάλει αποζημίωση σχετικά με το μισθωμένο περιουσιακό στοιχείο, όπως έχει συμφωνηθεί στο πλαίσιο της μίσθωσης,τα περιουσιακά στοιχεία που περιέχονται στο λογαριασμό, περιλαμβανομένου του εισοδήματος που προέρχεται από το λογαριασμό, θα καταβληθούν ή θα διατεθούν με άλλον τρόπο προς όφελος του αγοραστή, του πωλητή, του εκμισθωτή ή του μισθωτή, μεταξύ άλλων για να εκπληρωθεί υποχρέωση του εν λόγω προσώπου, όταν το περιουσιακό στοιχείο πωληθεί, ανταλλαγεί ή παραδοθεί ή όταν λυθεί η μίσθωση, ο λογαριασμός δεν είναι λογαριασμός περιθωρίου ή παρόμοιος λογαριασμός που έχει ανοιχθεί στα πλαίσια πώλησης ή ανταλλαγής Χρηματοοικονομικού Περιουσιακού Στοιχείου και ο λογαριασμός δεν συνδέεται με λογαριασμό περιγραφόμενο στην Ενότητα Γ' παράγραφος 17 στοιχείο στ',

Ιδρύματος. Παρά τα οριζόμενα ανωτέρω, ο όρος «Χρηματοοικονομικός Λογαριασμός» δεν περιλαμβάνει συμμετοχικά ή συνδεόμενα με οφειλή δικαιώματα επί Οντότητας που αποτελεί Επενδυτική Οντότητα απλώς και μόνον επειδή:

i) παρέχει επενδυτικές συμβουλές σε πελάτη και ενεργεί εξ ονόματος του για την επένδυση ή τη διαχείριση χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων κατατεθειμένων στο όνομα του πελάτη σε Χρηματοπιστωτικό Ίδρυμα διαφορετικό από την εν λόγω Οντότητα ή

ii) διαχειρίζεται χαρτοφυλάκια και ενεργεί εξ ονόματος πελάτη για τους ίδιους ως άνω σκοπούς,

β) σε περίπτωση Χρηματοπιστωτικού Ιδρύματος που δεν περιγράφεται στην περ. α) της παρ. 1 της Ενότητας Γ', κάθε συμμετοχικό ή συνδεόμενο με οφειλή δικαίωμα επί του Χρηματοπιστωτικού Ιδρύματος, εάν η κατηγορία των εν λόγω δικαιωμάτων δημιουργήθηκε με σκοπό την αποφυγή της υποβολής δηλώσεων σύμφωνα με το Τμήμα Ι και

γ) κάθε Ασφαλιστήριο Συμβόλαιο με Αξία Εξαγοράς ή Συμβόλαιο Προσόδων που προσφέρεται από Χρηματοπιστωτικό Ίδρυμα ή τηρείται σε Χρηματοπιστωτικό Ίδρυμα, πλην των μη συνδεόμενων με επενδύσεις και μη μεταβιβάσιμων συμβολαίων προσόδων άμεσης καταβολής που προσφέρονται σε φυσικά πρόσωπα και καλύπτουν παροχές σύνταξης ή αναπηρίας καταβαλλόμενες στο πλαίσιο Εξαιρούμενων Λογαριασμών.

Στον όρο «Χρηματοοικονομικός Λογαριασμός» δεν περιλαμβάνονται οι Εξαιρούμενοι Λογαριασμοί.

2. Ως «Καταθετικός Λογαριασμός» νοείται κάθε εμπορικός, τρεχούμενος, αποταμιευτικός ή προθεσμιακός λογαριασμός ή λογαριασμός βεβαιούμενος από πιστοποιητικό καταθέσεων, πιστοποιητικό αποταμίευσης, πιστοποιητικό επενδύσεων, πιστοποιητικό οφειλής ή άλλο παρόμοιο μέσο που τηρείται σε Ίδρυμα Καταθέσεων. Στον Καταθετικό Λογαριασμό περιλαμβάνονται επίσης:

α) κάθε ποσό που τηρείται σε ασφαλιστική εταιρεία δυνάμει συμβολαίου εγγυημένης απόδοσης ή παρόμοιας συμφωνίας για την καταβολή ή την πίστωση τόκου επί του ποσού αυτού,

β) λογαριασμός ή θεωρητικός λογαριασμός που αντιπροσωπεύει το σύνολο του ηλεκτρονικού χρήματος που τηρείται προς όφελος πελάτη, και

γ) λογαριασμός που τηρεί ένα ή περισσότερα Ψηφιακά Νομίσματα Κεντρικής Τράπεζας προς όφελος πελάτη.

3. Ως «Λογαριασμός Θεματοφυλακής» νοείται κάθε λογαριασμός πλην του Ασφαλιστηρίου Συμβολαίου ή Συμβολαίου Προσόδων στον οποίο φυλάσσεται ένα ή περισσότερα Χρηματοοικονομικά Περιουσιακά Στοιχεία προς όφελος τρίτου.

4. Ως «Συμμετοχικό Δικαίωμα» νοείται, στην περίπτωση προσωπικής εταιρείας που είναι Χρηματοπιστωτικό Ίδρυμα, δικαίωμα είτε επί του κεφαλαίου είτε επί των κερδών της εταιρείας. Στην περίπτωση καταπιστεύματος που είναι Χρηματοπιστωτικό Ίδρυμα, Συμμετοχικό Δικαίωμα θεωρείται ότι κατέχει οποιοδήποτε πρόσωπο λογίζεται καταπιστευματοπάροχος ή δικαιούχος του συνόλου ή μέρους του καταπιστεύματος ή οποιοδήποτε άλλο φυσικό πρόσωπο έχει τον τελικό πραγματικό έλεγχο του καταπιστεύματος. Τα Δηλωτέα Πρόσωπα λογίζονται δικαιούχοι καταπιστεύματος εάν έχουν το δικαίωμα να λαμβάνουν άμεσα ή έμμεσα (επί παραδείγματι, μέσω εντολοδόχου) υποχρεωτική διανομή ή

iii) υποχρέωση Χρηματοπιστωτικού Ιδρύματος που διαχειρίζεται δάνειο εξασφαλιζόμενο με εμπράγματο περιουσιακό στοιχείο να κρατά μέρος του καταβαλλόμενου ποσού με αποκλειστικό σκοπό τη διευκόλυνση της πληρωμής φόρων ή ασφάλισης σχετικά με το εμπράγματο περιουσιακό στοιχείο σε μεταγενέστερο χρόνο,

iv) υποχρέωση Χρηματοπιστωτικού Ιδρύματος που έχει αποκλειστικό σκοπό την πληρωμή φόρων σε μεταγενέστερο χρόνο.

στ) Καταθετικός Λογαριασμός που πληροί τις ακόλουθες απαιτήσεις:

i) ο λογαριασμός υπάρχει μόνον διότι ο πελάτης καταβάλλει ποσό που υπερβαίνει το χρεωστικό υπόλοιπο πιστωτικής κάρτας ή άλλης ανακυκλούμενης πιστωτικής διευκόλυνσης και το πλεονάζον ποσό δεν επιστρέφεται αμέσως στον πελάτη και

ii) από ή πριν από την 1η Ιανουαρίου 2016, το Χρηματοπιστωτικό Ίδρυμα εφαρμόζει πολιτικές και διαδικασίες ώστε είτε να μη δύναται ο πελάτης να καταβάλει πλεονάζον ποσό που να υπερβαίνει ποσό εκφρασμένο σε ευρώ που αντιστοιχεί σε 50.000 δολάρια Η.Π.Α., είτε να επιστρέφεται στον πελάτη εντός 60 ημερών κάθε καταβληθέν πλεονάζον ποσό που υπερβαίνει το εν λόγω ποσό, εφαρμοζομένων σε αμφότερες τις περιπτώσεις των κανόνων που ορίζονται στο Τμήμα VII Ενότητα Γ' για τη μετατροπή νομισμάτων. Για τους σκοπούς του προηγούμενου εδαφίου, το καταβληθέν από τον πελάτη πλεονάζον ποσό δεν αναφέρεται σε πιστωτικά υπόλοιπα στο βαθμό που αυτά σχετίζονται με αμφισβητηθείσες χρεώσεις, αλλά περιλαμβάνει πιστωτικά υπόλοιπα που προκύπτουν από επιστροφές εμπορευμάτων.

ζ) Οποιοσδήποτε άλλος λογαριασμός παρουσιάζει χαμηλό κίνδυνο να χρησιμοποιηθεί για φοροδιαφυγή, έχει παρεμφερή επί της ουσίας χαρακτηριστικά με οποιονδήποτε από τους λογαριασμούς που περιγράφονται στην Ενότητα Γ' παράγραφος 17 στοιχεία α' έως στ' και περιλαμβάνεται στον κατάλογο των εξαιρούμενων λογαριασμών, σύμφωνα με το άρθρο 9 παράγραφος 5 περίπτωση β' του παρόντος νόμου, εφόσον το καθεστώς του λογαριασμού αυτού ως Εξαιρούμενου Λογαριασμού δεν αντιβαίνει στους σκοπούς του παρόντος νόμου.

Δ. Δηλωτέος Λογαριασμός 1. Ως «Δηλωτέος Λογαριασμός» νοείται χρηματοοικονομικός λογαριασμός που τηρείται από Δηλούν Ελληνικό Χρηματοπιστωτικό Ίδρυμα με δικαιούχους ένα ή περισσότερα Δηλωτέα Πρόσωπα ή Παθητική ΜΧΟ με ένα ή περισσότερα Ελέγχοντα Πρόσωπα που είναι Δηλωτέα Πρόσωπα, εφόσον προσδιορίζεται ως τέτοιος σύμφωνα με τις διαδικασίες δέουσας επιμέλειας που περιγράφονται στα Τμήματα ΙΙ έως VII.

2. Ως «Δηλωτέο Πρόσωπο» νοείται Πρόσωπο Άλλου κράτους μέλους εκτός από τα ακόλουθα:

i) κεφαλαιουχικές εταιρείες οι τίτλοι κεφαλαίου των οποίων αποτελούν αντικείμενο τακτικής διαπραγμάτευσης σε μία ή περισσότερες αναγνωρισμένες αγορές κινητών αξιών,

ii) οποιεσδήποτε κεφαλαιουχικές εταιρείες αποτελούν Συνδεόμενες Οντότητες κεφαλαιουχικής εταιρείας του σημείου i),

iii) Κρατικές Οντότητες, iv) Διεθνείς Οργανισμοί, v) Κεντρικές Τράπεζες ή vi) Χρηματοπιστωτικά Ιδρύματα. 3. Ως «Πρόσωπο Άλλου κράτους μέλους» σχετικά με

την Ελλάδα νοείται φυσικό πρόσωπο ή Οντότητα με κατοικία σε οποιοδήποτε άλλο κράτος μέλος, σύμφωνα με τη φορολογική νομοθεσία του εν λόγω άλλου κράτους-μέλους ή κληρονομιά θανόντος, ο οποίος ήταν κάτοικος οποιουδήποτε άλλου κράτους μέλους. Για το σκοπό αυτόν, Οντότητες όπως προσωπικές εταιρείες, ετερόρρυθμες εταιρείες ή παρόμοια νομικά μορφώματα, τα οποία δεν έχουν κατοικία για φορολογικούς σκοπούς λογίζονται ως κάτοικοι στη δικαιοδοσία όπου βρίσκεται ο τόπος άσκησης της πραγματικής διοίκησης τους.

4. Ως «Συμμετέχουσα Δικαιοδοσία» έναντι της Ελλάδας νοείται:

α) κάθε άλλο κράτος μέλος, β) οποιαδήποτε άλλη δικαιοδοσία: i) με την οποία η Ελλάδα έχει συνάψει συμφωνία σύμφωνα με την οποία η εν λόγω δικαιοδοσία θα παρέχει τις πληροφορίες που ορίζονται στο Τμήμα Ι και

ii) η οποία περιλαμβάνεται σε κατάλογο που δημοσιεύεται από την Ελλάδα και κοινοποιείται στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή,

μπορούν να λαμβάνουν, άμεσα ή έμμεσα, προαιρετική διανομή από το καταπίστευμα.

5. Ως «Ασφαλιστήριο Συμβόλαιο» νοείται κάθε συμβόλαιο πλην των Συμβολαίων Προσόδων βάσει του οποίου ο ασφαλιστής συμφωνεί να καταβάλει ποσό όταν επέλθει καθορισμένο περιστατικό που αφορά θάνατο, ασθένεια, ατύχημα, ζημιά ή κίνδυνο σχετιζόμενο με ακίνητη περιουσία.

6. Ως «Συμβόλαιο Προσόδων» νοείται κάθε συμβόλαιο βάσει του οποίου ο ασφαλιστής συμφωνεί να καταβάλει πληρωμές για χρονική περίοδο που καθορίζεται εν όλω ή εν μέρει σε σχέση με το προσδόκιμο ζωής ενός ή περισσότερων φυσικών προσώπων. Στον όρο περιλαμβάνονται επίσης συμβόλαια που θεωρούνται συμβόλαια προσόδων σύμφωνα με τους νόμους, τους κανονισμούς ή τις πρακτικές κάθε κράτους μέλους ή άλλης δικαιοδοσίας όπου συνάπτονται τα συμβόλαια και βάσει των οποίων ο ασφαλιστής συμφωνεί να καταβάλει πληρωμές για μία σειρά ετών.

7. Ως «Ασφαλιστήριο Συμβόλαιο με Αξία Εξαγοράς» νοείται κάθε Ασφαλιστήριο Συμβόλαιο πλην συμβολαίου αντασφάλισης ζημιών μεταξύ δύο ασφαλιστικών εταιρειών που έχει αξία εξαγοράς.

8. Ως «Αξία Εξαγοράς» νοείται το μεγαλύτερο από τα δύο ακόλουθα ποσά:

i) το ποσό που δικαιούται να λάβει ο λήπτης της ασφάλισης σε περίπτωση εξαγοράς ή λύσης της σύμβασης χωρίς αφαίρεση τυχόν ποινής εξαγοράς ή δανείου ληφθέντος δυνάμει της ασφαλιστικής σύμβασης και

ii) το ποσό που μπορεί να δανείζεται ο λήπτης της ασφάλισης δυνάμει της σύμβασης ή σε σχέση με τη σύμβαση αυτή.

Παρά τα οριζόμενα ανωτέρω, ο όρος «Αξία Εξαγοράς» δεν περιλαμβάνει τα ποσά που είναι καταβλητέα δυνάμει Ασφαλιστηρίου Συμβολαίου:

α) αποκλειστικά λόγω θανάτου του φυσικού προσώπου που ήταν ασφαλισμένο με συμβόλαιο ασφάλισης ζωής,

β) ως παροχή λόγω προσωπικής βλάβης ή ασθένειας ή άλλη παροχή που χορηγείται ως αποζημίωση για οικονομική ζημιά προκαλούμενη με την επέλευση του περιστατικού που καλύπτεται από την ασφάλιση,

γ) ως επιστροφή καταβληθέντων ασφαλίστρων μείον το κόστος των ασφαλιστικών τελών, είτε έχουν όντως επιβληθεί είτε όχι δυνάμει Ασφαλιστηρίου Συμβολαίου πλην συνδεδεμένης με επενδύσεις συμβολαίου ασφάλισης ζωής ή προσόδων λόγω ακύρωσης ή λύσης του συμβολαίου, μείωσης της έκθεσης σε κινδύνους κατά την περίοδο ισχύος του συμβολαίου ή διόρθωσης καταχώρισης ή παρόμοιου σφάλματος σε σχέση με τα ασφάλιστρα που καταβάλλονται για το συμβόλαιο,

δ) ως μέρισμα υπέρ του λήπτη της ασφάλισης πλην του μερίσματος λύσης, εφόσον το μέρισμα σχετίζεται με Ασφαλιστήριο Συμβόλαιο δυνάμει της οποίας καταβλητέες είναι μόνον οι παροχές που περιγράφονται στην Ενότητα Γ' παράγραφος 8 στοιχείο β' ή

ε) ως επιστροφή προκαταβληθέντος ασφαλίστρου ή ποσού κατατεθειμένου για την κάλυψη μελλοντικών ασφαλίστρων στο πλαίσιο Ασφαλιστηρίου Συμβολαίου για την οποία το ασφάλιστρο καταβάλλεται τουλάχιστον ετησίως, εάν το ποσό του προκαταβληθέντος ασφαλίστρου ή του κατατεθειμένου για την κάλυψη μελλοντικών ασφαλίστρων ποσού δεν υπερβαίνει το επόμενο ετήσιο ασφάλιστρο που θα πρέπει να καταβληθεί δυνάμει του συμβολαίου.

9. Ως «Προϋπάρχων Λογαριασμός» νοείται:

γ) οποιαδήποτε άλλη δικαιοδοσία: i) με την οποία η Ένωση έχει συνάψει συμφωνία σύμφωνα με την οποία η εν λόγω δικαιοδοσία θα παρέχει τις πληροφορίες που ορίζονται στο Τμήμα Ι και

ii) η οποία περιλαμβάνεται σε κατάλογο που δημοσιεύεται από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή.

5. Ως «Ελέγχοντα Πρόσωπα» νοούνται τα φυσικά πρόσωπα που ασκούν έλεγχο επί Οντότητας. Στην περίπτωση του καταπιστεύματος, ως ελέγχοντα πρόσωπα νοούνται ο ή οι καταπιστευματοπάροχοι, ο ή οι καταπιστευματοδόχοι, ο ή οι προστάτες, εφόσον υπάρχουν, ο ή οι δικαιούχοι ή οι τάξεις των δικαιούχων και οποιοδήποτε άλλο φυσικό πρόσωπο ή πρόσωπα ασκούν τον τελικό πραγματικό έλεγχο επί του καταπιστεύματος. Σε περίπτωση νομικού μορφώματος που δεν είναι καταπίστευμα, ως ελέγχοντα πρόσωπα νοούνται τα πρόσωπα που βρίσκονται σε ισοδύναμες ή παρόμοιες θέσεις. Ο όρος «Ελέγχοντα Πρόσωπα» ερμηνεύεται κατά τρόπο συμβατό με τις συστάσεις της Ειδικής Ομάδας Χρηματοοικονομικής Δράσης.

6. Ως «ΜΧΟ» νοείται οποιαδήποτε Οντότητα δεν είναι Χρηματοπιστωτικό Ίδρυμα.

7. Ως «Παθητική ΜΧΟ» νοείται: i) ΜΧΟ που δεν είναι Ενεργή ΜΧΟ ή ii) Επενδυτική Οντότητα περιγραφόμενη στην Ενότητα

Α' παράγραφος 6 στοιχείο β', η οποία δεν αποτελεί Χρηματοπιστωτικό Ίδρυμα Συμμετέχουσας Δικαιοδοσίας.

8. Ως «Ενεργή ΜΧΟ» νοείται οποιαδήποτε ΜΧΟ πληροί οποιοδήποτε από τα ακόλουθα κριτήρια:

α) το ποσοστό του παθητικού εισοδήματος για το προηγούμενο ημερολογιακό έτος είναι μικρότερο του 50% του ακαθάριστου εισοδήματος της ΜΧΟ και το ποσοστό των περιουσιακών στοιχείων που παράγουν παθητικό εισόδημα ή διακρατούνται για την παραγωγή παθητικού εισοδήματος κατά το προηγούμενο ημερολογιακό έτος είναι μικρότερο του 50% των περιουσιακών στοιχείων της ΜΧΟ,

β) οι τίτλοι κεφαλαίου της ΜΧΟ αποτελούν αντικείμενο τακτικής διαπραγμάτευσης σε αναγνωρισμένη αγορά κινητών αξιών ή η ΜΧΟ είναι Συνδεόμενη Οντότητα Οντότητας οι τίτλοι κεφαλαίου της οποίας αποτελούν αντικείμενο τακτικής διαπραγμάτευσης σε αναγνωρισμένη αγορά κινητών αξιών,

γ) η ΜΧΟ είναι Κρατική Οντότητα, Διεθνής Οργανισμός, Κεντρική Τράπεζα ή Οντότητα που ανήκει εξολοκλήρου σε μία ή περισσότερες από τις εν λόγω οντότητες,

δ) κατ' ουσίαν, όλες οι δραστηριότητες της ΜΧΟ συνίστανται στην κατοχή εν όλω ή εν μέρει των εν κυκλοφορία τίτλων κεφαλαίου μίας ή περισσότερων θυγατρικών με δραστηριότητες σε επιχειρηματικούς κλάδους ή τομείς διάφορους από αυτούς των Χρηματοπιστωτικών Ιδρυμάτων ή στην παροχή χρηματοδότησης και υπηρεσιών προς αυτήν ή αυτές, στην κατηγορία αυτή δεν δύναται να υπαχθεί Οντότητα η οποία λειτουργεί ή εμφανίζεται ως επενδυτικό κεφάλαιο, όπως για παράδειγμα ιδιωτικό επενδυτικό κεφάλαιο («private equity fund»), εταιρεία επιχειρηματικού κεφαλαίου («venture capital fund») ή κεφάλαιο εξαγορών μέσω μόχλευσης («leveraged buyout fund»), ή οποιοσδήποτε άλλος οργανισμός επενδύσεων σκοπός του οποίου είναι να αποκτήσει ή να χρηματοδοτήσει εταιρείες και να διατηρεί στη συνέχεια δικαιώματα στις εταιρείες αυτές ως τίτλους κεφαλαίου για επενδυτικούς σκοπούς,

ε) η ΜΧΟ δεν έχει ακόμη επιχειρηματική δραστηριότητα και δεν έχει προηγούμενο ιστορικό λειτουργίας, αλλά επενδύει κεφάλαιο σε περιουσιακά στοιχεία με σκοπό την άσκηση επιχειρηματικής δραστηριότητας διάφορης από αυτήν των Χρηματοπιστωτικών Ιδρυμάτων, εφόσον η εν λόγω εξαίρεση δεν εφαρμόζεται στην ΜΧΟ μετά την πάροδο 24 μηνών από την ημερομηνία αρχικής σύστασης της ΜΧΟ,

στ) η ΜΧΟ δεν υπήρξε Χρηματοπιστωτικό Ίδρυμα κατά τα τελευταία πέντε (5) έτη και βρίσκεται σε εξέλιξη η διαδικασία ρευστοποίησης των περιουσιακών της στοιχείων ή η ΜΧΟ αναδιοργανώνεται με σκοπό να εξακολουθήσει να δραστηριοποιείται ή να δραστηριοποιηθεί εκ νέου σε επιχειρηματικό τομέα άλλον από αυτόν των Χρηματοπιστωτικών Ιδρυμάτων,

α) Χρηματοοικονομικός Λογαριασμός που τηρείται σε Δηλούν Χρηματοπιστωτικό Ίδρυμα κατά την 31η Δεκεμβρίου 2015 ή, εάν ο λογαριασμός λογίζεται Χρηματοοικονομικός Λογαριασμός αποκλειστικά δυνάμει των τροποποιήσεων που επήλθαν με την Οδηγία (ΕΕ) 2023/2226 του Συμβουλίου, από την 31η Δεκεμβρίου 2025,

β) κάθε Χρηματοοικονομικός Λογαριασμός Δικαιούχου, ανεξαρτήτως της ημερομηνίας κατά την οποία ανοίχθηκε, εάν:

βα) ο Δικαιούχος τηρεί στο Δηλούν Χρηματοπιστωτικό Ίδρυμα ή σε Συνδεόμενη Οντότητα εντός του ίδιου κράτους μέλους με το Δηλούν Χρηματοπιστωτικό Ίδρυμα Χρηματοοικονομικό Λογαριασμό που είναι Προϋπάρχων Λογαριασμός κατά την περ. α) της παρ. 9 της Ενότητας Γ',

ββ) το Δηλούν Χρηματοπιστωτικό Ίδρυμα και, κατά περίπτωση, η Συνδεόμενη Οντότητα εντός του ιδίου κράτους μέλους με το Δηλούν Χρηματοπιστωτικό Ίδρυμα, θεωρεί τους δύο προαναφερόμενους Χρηματοοικονομικούς Λογαριασμούς, καθώς και κάθε άλλο Χρηματοοικονομικό Λογαριασμό του Δικαιούχου του λογαριασμού που θεωρείται Προϋπάρχων Λογαριασμός κατά την περ. β) της παρ. 9 της Ενότητας Γ', ενιαίο Χρηματοοικονομικό Λογαριασμό για τους σκοπούς της τήρησης των απαιτήσεων γνώσης που ορίζονται στην Ενότητα Α' του Τμήματος VII και για τους σκοπούς του προσδιορισμού του υπολοίπου ή της αξίας οποιουδήποτε από τους Χρηματοοικονομικούς Λογαριασμούς αυτούς, όταν εφαρμόζει οποιοδήποτε από τα όρια για τους λογαριασμούς,

βγ) για Χρηματοοικονομικό Λογαριασμό, για τον οποίο εφαρμόζονται μέτρα δέουσας επιμέλειας ως προς τον πελάτη σύμφωνα με τον ν. 4557/2018, το Δηλούν Χρηματοπιστωτικό Ίδρυμα επιτρέπεται να εφαρμόσει για τον συγκεκριμένο Χρηματοοικονομικό Λογαριασμό τα προβλεπόμενα μέτρα, στηριζόμενο στα μέτρα δέουσας επιμέλειας που έχουν εφαρμοστεί για τον προϋπάρχοντα λογαριασμό που περιγράφεται στην περ. α) της παρ. 9 της Ενότητας Γ', και

βδ) το άνοιγμα του χρηματοοικονομικού λογαριασμού δεν απαιτεί την παροχή νέων, πρόσθετων ή τροποποιημένων πληροφοριών πελάτη από τον δικαιούχο του λογαριασμού, εκτός εάν απαιτείται για τους σκοπούς του παρόντος νόμου.

10. Ως «Νέος Λογαριασμός» νοείται Χρηματοοικονομικός Λογαριασμός που τηρείται σε Δηλούν Χρηματοπιστωτικό Ίδρυμα και έχει ανοιχθεί την ή μετά την 1η Ιανουαρίου 2016 ή, εάν ο λογαριασμός λογίζεται Χρηματοοικονομικός Λογαριασμός αποκλειστικά δυνάμει των τροποποιήσεων που επήλθαν με την οδηγία (ΕΕ) 2023/2226 του Συμβουλίου, από την 1η Ιανουαρίου 2026 και εφεξής.

11. Ως «Προϋπάρχων Ατομικός Λογαριασμός» νοείται Προϋπάρχων Λογαριασμός που τηρείται από ένα ή περισσότερα φυσικά πρόσωπα.

12. Ως «Νέος Ατομικός Λογαριασμός» νοείται Νέος Λογαριασμός που τηρείται από ένα ή περισσότερα φυσικά πρόσωπα.

13. Ως «Προϋπάρχων Λογαριασμός Οντοτήτων» νοείται Προϋπάρχων Λογαριασμός που τηρείται από μία ή περισσότερες οντότητες.

14. Ως «Λογαριασμός Χαμηλότερης Αξίας» νοείται Προϋπάρχων Ατομικός Λογαριασμός με συνολικό υπόλοιπο ή αξία κατά την 31η Δεκεμβρίου 2015 που δεν υπερβαίνει ποσό σε ευρώ που αντιστοιχεί σε ένα εκατομμύριο (1.000.000) δολάρια ΗΠΑ.

ζ) η ΜΧΟ ασκεί κυρίως δραστηριότητες χρηματοδότησης και αντιστάθμισης κινδύνου με ή για Συνδεόμενες Οντότητες που δεν είναι Χρηματοπιστωτικά Ιδρύματα και δεν παρέχει υπηρεσίες χρηματοδότησης ή αντιστάθμισης κινδύνου σε Οντότητα που δεν είναι Συνδεόμενη Οντότητα, εφόσον ο όμιλος οποιασδήποτε τέτοιας Συνδεόμενης Οντότητας δραστηριοποιείται κυρίως σε χώρο άλλον από αυτόν των Χρηματοπιστωτικών Ιδρυμάτων ή

η) η ΜΧΟ πληροί όλες τις ακόλουθες προϋποθέσεις: i) έχει συσταθεί και λειτουργεί σε κάθε κράτος μέλος ή σε άλλη δικαιοδοσία όπου έχει την κατοικία της αποκλειστικά για θρησκευτικούς, φιλανθρωπικούς, επιστημονικούς, καλλιτεχνικούς, πολιτιστικούς, αθλητικούς ή εκπαιδευτικούς σκοπούς ή έχει συσταθεί και λειτουργεί σε κάθε κράτος μέλος ή σε άλλη δικαιοδοσία όπου έχει την κατοικία της και αποτελεί επαγγελματική οργάνωση, σύλλογο επιχειρήσεων, εμπορικό επιμελητήριο, οργάνωση εργαζομένων, οργάνωση αγροτικών ή οπωροκηπευτικών εκμεταλλεύσεων, ένωση πολιτών ή οργάνωση που λειτουργεί αποκλειστικά για την προαγωγή της κοινωνικής ευημερίας,

ii) απαλλάσσεται από φόρο εισοδήματος σε κάθε κράτος μέλος ή σε άλλη δικαιοδοσία όπου έχει την κατοικία της,

iii) δεν διαθέτει μετόχους ή μέλη που έχουν δικαιώματα κυριότητας ή επικαρπίας επί των εσόδων ή των περιουσιακών της στοιχείων,

iv) η ισχύουσα νομοθεσία του κάθε κράτους μέλους ή άλλης δικαιοδοσίας όπου έχει την κατοικία της η ΜΧΟ ή τα συστατικά έγγραφα της ΜΧΟ δεν επιτρέπουν οποιαδήποτε διανομή εσόδων ή περιουσιακών στοιχείων της ΜΧΟ σε φυσικό πρόσωπο ή μη φιλανθρωπική Οντότητα ή τη χρήση των εσόδων ή περιουσιακών στοιχείων προς όφελος τους, εκτός αν η διανομή ή χρήση αυτή γίνεται στα πλαίσια της άσκησης των φιλανθρωπικών δραστηριοτήτων της ΜΧΟ ή ως πληρωμή εύλογης αμοιβής για την παροχή υπηρεσιών ή ως πληρωμή τιμήματος για την πραγματική εμπορική αξία ιδιοκτησίας που αγόρασε η ΜΧΟ και

v) η ισχύουσα νομοθεσία του κάθε κράτους-μέλους ή άλλης δικαιοδοσίας όπου έχει την κατοικία της η ΜΧΟ ή τα συστατικά έγγραφα της ΜΧΟ απαιτούν, σε περίπτωση εκκαθάρισης ή διάλυσης, να διανέμονται όλα τα περιουσιακά στοιχεία της ΜΧΟ σε Κρατική Οντότητα ή σε άλλη μη κερδοσκοπική οργάνωση ή να περιέρχονται σε κάθε κράτος μέλος ή σε άλλη δικαιοδοσία όπου έχει την κατοικία της η ΜΧΟ ή σε άλλη διοικητική υποδιαίρεση, αυτού του κράτους μέλους ή αυτής της δικαιοδοσίας.

Ε. Διάφορα 1. Ως «Δικαιούχος Λογαριασμού» νοείται πρόσωπο που καταχωρίζεται ή ταυτοποιείται ως δικαιούχος Χρηματοοικονομικού Λογαριασμού από το Χρηματοπιστωτικό Ίδρυμα που τηρεί το λογαριασμό. Πρόσωπο, άλλο από Χρηματοπιστωτικό Ίδρυμα, που τηρεί Χρηματοοικονομικό Λογαριασμό προς όφελος ή για λογαριασμό άλλου προσώπου ως αντιπρόσωπος, θεματοφύλακας, εντολοδόχος, υπογράφων, σύμβουλος επενδύσεων ή ενδιάμεσος δεν λογίζεται Δικαιούχος Λογαριασμού για τους σκοπούς του παρόντος νόμου. Δικαιούχος Λογαριασμού λογίζεται το εν λόγω άλλο πρόσωπο. Σε περίπτωση Ασφαλιστηρίου Συμβολαίου με Αξία Εξαγοράς ή Συμβολαίου Προσόδων, Δικαιούχος Λογαριασμού είναι οποιοδήποτε πρόσωπο έχει δικαίωμα να λάβει την Αξία Εξαγοράς ή να αλλάξει το δικαιούχο της σύμβασης. Αν κανείς δεν δύναται να λάβει την Αξία Εξαγοράς ή να αλλάξει το δικαιούχο, Δικαιούχος Λογαριασμού είναι οποιοδήποτε πρόσωπο ορίζεται στο συμβόλαιο ως κύριος και οποιοδήποτε πρόσωπο έχει κατοχυρωμένη απαίτηση για την πληρωμή σύμφωνα με τους όρους του συμβολαίου. Κατά τη λήξη Ασφαλιστηρίου Συμβολαίου με Αξία Εξαγοράς ή Συμβολαίου Προσόδων, κάθε πρόσωπο που δικαιούται να λάβει πληρωμή σύμφωνα με το συμβόλαιο είναι Δικαιούχος Λογαριασμού.

2. Ως «Διαδικασίες Καταπολέμησης της Νομιμοποίησης Εσόδων από Παράνομες Δραστηριότητες/Γνώρισε τον Πελάτη σου (AML-KYC)» νοούνται οι σχετικές με τον πελάτη διαδικασίες δέουσας επιμέλειας του Δηλούντος Χρηματοπιστωτικού Ιδρύματος, σύμφωνα με τις διατάξεις του Ν. 3691/2008 και τις απορρέουσες διαδικασίες και απαιτήσεις που αφορούν την καταπολέμηση της νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες ή παρόμοιες απαιτήσεις, στις οποίες υπόκειται το

15. Ως «Λογαριασμός Υψηλής Αξίας» νοείται Προϋπάρχων Ατομικός Λογαριασμός με συνολικό υπόλοιπο ή αξία που υπερβαίνει, κατά την 31η Δεκεμβρίου 2015 ή κατά την 31η Δεκεμβρίου οποιουδήποτε επόμενου έτους, ποσό εκφρασμένο σε ευρώ που αντιστοιχεί σε ένα εκατομμύριο (1.000.000) δολάρια ΗΠΑ.

16. Ως «Νέος Λογαριασμός Οντοτήτων» νοείται Νέος Λογαριασμός που τηρείται από μία ή περισσότερες Οντότητες.

17. Ως «Εξαιρούμενος Λογαριασμός» νοείται οποιοσδήποτε από τους ακόλουθους λογαριασμούς:

α) Συνταξιοδοτικός λογαριασμός που πληροί τις ακόλουθες απαιτήσεις:

i) ο λογαριασμός υπόκειται σε ρύθμιση ως προσωπικός συνταξιοδοτικός λογαριασμός ή αποτελεί μέρος καταχωρισμένου ή ρυθμιζόμενου συνταξιοδοτικού προγράμματος για παροχές σύνταξης περιλαμβανομένων των παροχών αναπηρίας ή θανάτου,

ii) Ο λογαριασμός υπόκειται σε ευνοϊκό φορολογικό καθεστώς δηλαδή, οι εισφορές στο λογαριασμό, οι οποίες άλλως θα φορολογούνταν, εκπίπτουν ή εξαιρούνται από το ακαθάριστο εισόδημα του Δικαιούχου Λογαριασμού ή φορολογούνται με μειωμένο συντελεστή ή το εισόδημα από επενδύσεις που προέρχεται από το λογαριασμό υπόκειται σε αναβαλλόμενο φόρο ή σε μειωμένο φορολογικό συντελεστή,

iii) απαιτείται η διαβίβαση πληροφοριών προς τις φορολογικές αρχές, σε ό,τι αφορά το λογαριασμό,

iv) επιτρέπονται οι αναλήψεις μόνον εφόσον έχει συμπληρωθεί συγκεκριμένο όριο ηλικίας, έχει επέλθει αναπηρία ή θάνατος ή επιβάλλονται ποινές για τις αναλήψεις που πραγματοποιούνται πριν από την επέλευση τέτοιων καθορισμένων γεγονότων και

v) είτε

i) οι ετήσιες εισφορές είναι ίσες ή κατώτερες ποσού εκφρασμένου σε ευρώ που αντιστοιχεί σε πενήντα χιλιάδες (50.000) δολάρια ΗΠΑ ή

ii) προβλέπεται μέγιστο όριο εισφορών εφόρου ζωής στον λογαριασμό ίσου ή κατώτερου ποσού εκφρασμένου σε ευρώ που αντιστοιχεί σε ένα εκατομμύριο (1.000.000) δολάρια ΗΠΑ, ενώ εφαρμόζονται και στις δύο περιπτώσεις οι κανόνες που προβλέπονται στο Τμήμα VII Ενότητα Γ' για την άθροιση λογαριασμών και τη μετατροπή νομισμάτων.

Χρηματοοικονομικός Λογαριασμός, ο οποίος πληροί κατά τα λοιπά την απαίτηση που προβλέπεται στην Ενότητα Γ' παράγραφος 17 στοιχείο α' σημείο ν', δεν παραβιάζει την απαίτηση αυτή για το λόγο και μόνον ότι ο εν λόγω Χρηματοοικονομικός Λογαριασμός μπορεί να δεχθεί περιουσιακά στοιχεία ή κεφάλαια που μεταφέρονται από έναν ή περισσότερους Χρηματοοικονομικούς Λογαριασμούς που πληρούν τις απαιτήσεις που προβλέπονται στην Ενότητα Γ' παράγραφος 17 στοιχείο α' ή β' ή από ένα ή περισσότερα συνταξιοδοτικά ταμεία που πληρούν τις απαιτήσεις που προβλέπονται στην Ενότητα Β' παρ. 5 έως 7.

β) Λογαριασμός που πληροί τις ακόλουθες απαιτήσεις:

i) ο λογαριασμός υπόκειται σε ρύθμιση ως οργανισμός επενδύσεων με σκοπούς άλλους από αυτούς της συνταξιοδότησης και αποτελεί αντικείμενο τακτικής διαπραγμάτευσης σε αναγνωρισμένη αγορά κινητών αξιών ή ο λογαριασμός υπόκειται σε ρύθμιση ως οργανισμός αποταμίευσης με σκοπούς άλλους από αυτούς της συνταξιοδότησης,

εν λόγω Δηλούν Χρηματοπιστωτικό Ίδρυμα σύμφωνα με το ισχύον νομοθετικό και κανονιστικό πλαίσιο.

3. Ως «Οντότητα» νοείται νομικό πρόσωπο ή νομικό μόρφωμα, όπως κεφαλαιουχική εταιρεία, προσωπική εταιρεία, καταπίστευμα ή ίδρυμα.

4. Μία Οντότητα είναι «Συνδεόμενη Οντότητα» άλλης Οντότητας αν:

i) οποιαδήποτε εκ των δύο Οντοτήτων ελέγχει την άλλη,

ii) οι δύο Οντότητες τελούν υπό κοινό έλεγχο ή iii) οι δύο Οντότητες είναι Επενδυτικές Οντότητες περιγραφόμενες στην Ενότητα Α' παράγραφος 6 στοιχείο β', τελούν υπό κοινή διαχείριση και η εν λόγω διαχείριση εκπληρώνει τις υποχρεώσεις δέουσας επιμέλειας των εν λόγω Επενδυτικών Οντοτήτων. Για το σκοπό αυτόν, ο έλεγχος περιλαμβάνει την άμεση ή έμμεση κυριότητα ποσοστού μεγαλύτερου του 50% των δικαιωμάτων ψήφου και αξίας της Οντότητας.

5. Ως «ΑΦΜ» νοείται ο Αριθμός Φορολογικού Μητρώου ή λειτουργικό ισοδύναμο αν δεν υπάρχει Αριθμός Φορολογικού Μητρώου.

6. Ως «Αποδεικτικό Έγγραφο» νοείται οποιοδήποτε από τα ακόλουθα:

α) πιστοποιητικό κατοικίας που εκδίδεται από αρμόδιο κρατικό φορέα (για παράδειγμα, από την κεντρική διοίκηση ή αντιπρόσωπο της ή από δήμο) του άλλου κράτους μέλους ή άλλης δικαιοδοσίας όπου ισχυρίζεται ότι έχει την κατοικία του ο δικαιούχος,

β) σε ό,τι αφορά τα φυσικά πρόσωπα, οποιοδήποτε έγκυρο έγγραφο ταυτότητας έχει εκδοθεί από αρμόδιο κρατικό φορέα, (για παράδειγμα, από την κεντρική διοίκηση ή αντιπρόσωπο της ή από δήμο), στο οποίο περιέχεται το όνομα του προσώπου και το οποίο χρησιμοποιείται κατά κανόνα για ταυτοποίηση,

γ) σε ό,τι αφορά τις Οντότητες, οποιοδήποτε επίσημο έγγραφο έχει εκδοθεί από αρμόδιο κρατικό φορέα (για παράδειγμα, από την κεντρική διοίκηση ή αντιπρόσωπο της ή από δήμο), στο οποίο περιέχεται η ονομασία της Οντότητας και είτε η διεύθυνση του κεντρικού της γραφείου σε άλλο κράτος μέλος ή σε άλλη δικαιοδοσία όπου ισχυρίζεται ότι έχει την κατοικία της είτε το άλλο κράτος μέλος ή άλλη δικαιοδοσία στην οποία συστάθηκε ή οργανώθηκε,

δ) οποιαδήποτε ελεγμένη οικονομική κατάσταση, έκθεση τρίτου για τη φερεγγυότητα, αίτηση πτώχευσης ή έκθεση από ρυθμιστική αρχή αγοράς κινητών αξιών.

Σε ό,τι αφορά τους Προϋπάρχοντες Λογαριασμούς Οντοτήτων, τα Δηλούντα Χρηματοπιστωτικά Ιδρύματα δύνανται να χρησιμοποιήσουν ως Αποδεικτικό Έγγραφο οποιαδήποτε κατάταξη έχει γίνει στα αρχεία του Δηλούντος Χρηματοπιστωτικού Ιδρύματος σχετικά με τον Δικαιούχο Λογαριασμού βάσει τυποποιημένου συστήματος κωδικοποίησης ανά κλάδο, η οποία καταχωρίστηκε από το Δηλούν Χρηματοπιστωτικό Ίδρυμα, σύμφωνα με τη συνήθη επιχειρηματική πρακτική του, για σκοπούς που αφορούν τις Διαδικασίες Καταπολέμησης της Νομιμοποίησης Εσόδων από Παράνομες Δραστηριότητες / Γνώρισε τον Πελάτη σου (AML-KYC) ή για άλλους ρυθμιστικούς σκοπούς εκτός των φορολογικών και η οποία εφαρμοζόταν από το Δηλούν Χρηματοπιστωτικό Ίδρυμα πριν από την ημερομηνία κατά την οποία έγινε η κατάταξη του Χρηματοοικονομικού Λογαριασμού ως Προϋπάρχοντος Λογαριασμού, εφόσον το Δηλούν Χρηματοπιστωτικό Ίδρυμα δεν γνωρίζει ή δεν έχει λόγο να πιστεύει ότι η εν λόγω κατάταξη είναι εσφαλμένη ή αναξιόπιστη. Ως «τυποποιημένο σύστημα κωδικοποίησης ανά κλάδο» νοείται σύστημα που χρησιμοποιείται για την κατάταξη των μορφωμάτων ανά είδος επιχείρησης για σκοπούς άλλους από τους φορολογικούς.»

4. Το Τμήμα IX του Παραρτήματος Ι του ν. 4170/2013, έχει ως εξής:

«ΤΜΗΜΑ IX

ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΙΚΗ ΕΦΑΡΜΟΓΗ

Σύμφωνα με το άρθρο 8 παράγραφος 3α της Οδηγίας 2011/16/ΕΕ, όπως τροποποιείται με την Οδηγία 2014/107/ ΕΕ που ενσωματώνεται με τις διατάξεις του άρθρου 9 παράγραφοι 1 περίπτωση β' και 7 περίπτωση β' του παρόντος νόμου, τα κράτη μέλη θεσπίζουν κανόνες και διοικητικές διαδικασίες, ώστε να

ii) ο λογαριασμός υπόκειται σε ευνοϊκό φορολογικό καθεστώς, δηλαδή, οι εισφορές στο λογαριασμό, οι οποίες άλλως θα φορολογούνταν, εκπίπτουν ή εξαιρούνται από το ακαθάριστο εισόδημα του Δικαιούχου Λογαριασμού ή φορολογούνται με μειωμένο συντελεστή, ή το εισόδημα από επενδύσεις που προέρχεται από το λογαριασμό υπόκειται σε αναβαλλόμενο φόρο ή σε μειωμένο φορολογικό συντελεστή, iii) επιτρέπονται οι αναλήψεις μόνον εφόσον έχουν εκπληρωθεί συγκεκριμένα κριτήρια που αφορούν το σκοπό του λογαριασμού επένδυσης ή αποταμίευσης (για παράδειγμα την παροχή εκπαιδευτικών ή ιατρικών ωφελειών) ή επιβάλλονται ποινές για τις αναλήψεις που πραγματοποιούνται πριν από την εκπλήρωση των εν λόγω κριτηρίων και iv) οι ετήσιες εισφορές είναι ίσες ή κατώτερες ποσού εκφρασμένου σε ευρώ που αντιστοιχεί σε πενήντα χιλιάδες (50.000) δολάρια ΗΠΑ, εφαρμοζόμενων των κανόνων που προβλέπονται στο Τμήμα VII Ενότητα Γ' για την άθροιση λογαριασμών και τη μετατροπή νομισμάτων. Χρηματοοικονομικός Λογαριασμός, ο οποίος πληροί, κατά τα λοιπά, την απαίτηση που προβλέπεται στην Ενότητα Γ' παράγραφος 17 στοιχείο β' σημείο iv, δεν παραβιάζει την απαίτηση αυτή για τον λόγο και μόνον ότι ο εν λόγω Χρηματοοικονομικός Λογαριασμός μπορεί να δεχθεί περιουσιακά στοιχεία ή κεφάλαια που μεταφέρονται από έναν ή περισσότερους Χρηματοοικονομικούς Λογαριασμούς που πληρούν τις απαιτήσεις που προβλέπονται στην Ενότητα Γ' παράγραφος 17 στοιχείο α' ή β' ή από ένα ή περισσότερα συνταξιοδοτικά ταμεία που πληρούν τις απαιτήσεις που προβλέπονται στην Ενότητα Β' παρ. 5 έως 7. γ) Συμβόλαιο ασφάλισης ζωής με περίοδο κάλυψης που λήγει πριν συμπληρώσει ο ασφαλισμένος το ενενηκοστό (90ό) έτος της ηλικίας του, υπό την προϋπόθεση ότι το συμβόλαιο πληροί τις ακόλουθες απαιτήσεις: i) καταβάλλονται περιοδικά ασφάλιστρα, τα οποία δεν μειώνονται με την πάροδο του χρόνου, τουλάχιστον σε ετήσια βάση κατά τη διάρκεια της περιόδου ισχύος του συμβολαίου ή μέχρι να συμπληρώσει ο ασφαλισμένος το ενενηκοστό έτος της ηλικίας του, αναλόγως ποιο χρονικό διάστημα είναι βραχύτερο, ii) δεν είναι δυνατόν για οποιοδήποτε πρόσωπο να λάβει παροχές του συμβολαίου μέσω ανάληψης, δανείου ή με άλλον τρόπο, χωρίς λύση του, iii) το ποσό εκτός των παροχών θανάτου που είναι πληρωτέο σε περίπτωση ακύρωσης ή λύσης του συμβολαίου δεν μπορεί να υπερβεί το άθροισμα των ασφαλίστρων που έχουν καταβληθεί για το συμβόλαιο, μείον το ποσό που αντιστοιχεί στις επιβαρύνσεις λόγω θανάτου, ασθένειας και δαπανών είτε έχουν πράγματι επιβληθεί είτε όχι, για την περίοδο ή τις περιόδους ισχύος του συμβολαίου και τυχόν ποσών που έχουν καταβληθεί πριν από την ακύρωση ή τη λύση του συμβολαίου και iv) το συμβόλαιο δεν διακρατείται από εκδοχέα έναντι αξίας. δ) Λογαριασμός που ανήκει αποκλειστικά σε κληρονομιά, εφόσον στα έγγραφα του λογαριασμού περιλαμβάνεται αντίγραφο της διαθήκης του θανόντος ή πιστοποιητικό θανάτου. ε) Λογαριασμός που έχει ανοιχθεί σε σύνδεση με οποιοδήποτε από τα ακόλουθα: i) διαταγή ή απόφαση δικαστηρίου,	διασφαλίζεται η αποτελεσματική εφαρμογή και συμμόρφωση σχετικά με τις διαδικασίες υποβολής στοιχείων και δέουσας επιμέλειας που προβλέπονται ανωτέρω, περιλαμβανομένων των κάτωθι: 1. κανόνες ώστε να αποτρέπονται οι πρακτικές Χρηματοπιστωτικών Ιδρυμάτων, προσώπων ή ενδιαμέσων, οι οποίες αποσκοπούν στην καταστρατήγηση των διαδικασιών υποβολής στοιχείων και δέουσας επιμέλειας, 2. κανόνες που απαιτούν από τα Δηλούντα Χρηματοπιστωτικά Ιδρύματα να τηρούν αρχεία σχετικά με τα μέτρα που λαμβάνουν και τα τυχόν αποδεικτικά στοιχεία στα οποία στηρίζονται για την τήρηση των ανωτέρω διαδικασιών, καθώς και να λαμβάνουν κατάλληλα μέτρα για την πρόσβαση στα αρχεία αυτά, 3. διοικητικές διαδικασίες ώστε να εξακριβώνεται η συμμόρφωση των Δηλούντων Χρηματοπιστωτικών Ιδρυμάτων προς τις διαδικασίες υποβολής στοιχείων και δέουσας επιμέλειας, διοικητικές διαδικασίες για τις επακόλουθες ενέργειες στο Δηλούν Χρηματοπιστωτικό Ίδρυμα, όταν δηλώνονται λογαριασμοί χωρίς τεκμηρίωση, 4. διοικητικές διαδικασίες ώστε να διασφαλίζεται ότι εξακολουθεί να είναι μικρός ο κίνδυνος χρήσης των Οντοτήτων και των λογαριασμών που ορίζονται στο εσωτερικό δίκαιο ως Μη Δηλούντα Χρηματοπιστωτικά Ιδρύματα και Εξαιρούμενοι Λογαριασμοί για σκοπούς φοροδιαφυγής, 5. αποτελεσματικές διατάξεις επιβολής των κανόνων για την αντιμετώπιση της μη συμμόρφωσης.»

ii) πώληση, ανταλλαγή ή μίσθωση εμπράγματης ή προσωπικής περιουσίας, υπό την προϋπόθεση ότι ο λογαριασμός πληροί τις ακόλουθες προϋποθέσεις: - ο λογαριασμός τροφοδοτείται αποκλειστικά με ποσά που προέρχονται από προκαταβολή, αρραβώνα, κατάθεση ποσού κατάλληλου για την εξασφάλιση υποχρέωσης που συνδέεται άμεσα με τη συναλλαγή ή παρόμοια πληρωμή ή τροφοδοτείται με Χρηματοοικονομικό Περιουσιακό Στοιχείο που κατατίθεται στον λογαριασμό σε σύνδεση με την πώληση, την ανταλλαγή ή τη μίσθωση περιουσιακού στοιχείου, - ο λογαριασμός ανοίγεται και χρησιμοποιείται με αποκλειστικό σκοπό την εξασφάλιση της υποχρέωσης του αγοραστή να καταβάλει το τίμημα της πώλησης του περιουσιακού στοιχείου, του πωλητή να καταβάλει οποιαδήποτε αποζημίωση για τα τυχηρά, ή του εκμισθωτή ή του μισθωτή να καταβάλει αποζημίωση σχετικά με το μισθωμένο περιουσιακό στοιχείο, όπως έχει συμφωνηθεί στο πλαίσιο της μίσθωσης, - τα περιουσιακά στοιχεία που περιέχονται στο λογαριασμό, περιλαμβανομένου του εισοδήματος που προέρχεται από το λογαριασμό, θα καταβληθούν ή θα διατεθούν με άλλον τρόπο προς όφελος του αγοραστή, του πωλητή, του εκμισθωτή ή του μισθωτή, μεταξύ άλλων για να εκπληρωθεί υποχρέωση του εν λόγω προσώπου, όταν το περιουσιακό στοιχείο πωληθεί, ανταλλαγεί ή παραδοθεί ή όταν λυθεί η μίσθωση, - ο λογαριασμός δεν είναι λογαριασμός περιθωρίου ή παρόμοιος λογαριασμός που έχει ανοιχθεί στα πλαίσια πώλησης ή ανταλλαγής Χρηματοοικονομικού Περιουσιακού Στοιχείου και - ο λογαριασμός δεν συνδέεται με λογαριασμό περιγραφόμενο στην Ενότητα Γ΄ παράγραφος 17 στοιχείο στ΄, iii) υποχρέωση Χρηματοπιστωτικού Ιδρύματος που διαχειρίζεται δάνειο εξασφαλιζόμενο με εμπράγματο περιουσιακό στοιχείο να κρατά μέρος του καταβαλλόμενου ποσού με αποκλειστικό σκοπό τη διευκόλυνση της πληρωμής φόρων ή ασφάλισης σχετικά με το εμπράγματο περιουσιακό στοιχείο σε μεταγενέστερο χρόνο, iv) υποχρέωση Χρηματοπιστωτικού Ιδρύματος που έχει αποκλειστικό σκοπό την πληρωμή φόρων σε μεταγενέστερο χρόνο. v) ίδρυση ή αύξηση κεφαλαίου εταιρείας, εφόσον ο λογαριασμός πληροί τις ακόλουθες προϋποθέσεις: - ο λογαριασμός χρησιμοποιείται αποκλειστικά για την κατάθεση κεφαλαίου που πρόκειται να χρησιμοποιηθεί για την ίδρυση ή την αύξηση κεφαλαίου μιας εταιρείας, όπως προβλέπεται από τον νόμο, - τυχόν ποσά που τηρούνται στον λογαριασμό δεσμεύονται έως ότου το Δηλούν Χρηματοπιστωτικό Ίδρυμα λάβει ανεξάρτητη επιβεβαίωση σχετικά με την ίδρυση ή την αύξηση κεφαλαίου, - ο λογαριασμός κλείνει ή μετατρέπεται σε λογαριασμό στο όνομα της εταιρείας μετά την ίδρυση ή την αύξηση κεφαλαίου, - τυχόν επιστροφές που προκύπτουν από αποτυχημένη ίδρυση ή αύξηση κεφαλαίου, μετά την αφαίρεση των αμοιβών του παρόχου υπηρεσιών και παρόμοιων αμοιβών, καταβάλλονται αποκλειστικά στα πρόσωπα που εισέφεραν τα ποσά, και - δεν έχουν παρέλθει δώδεκα (12) μήνες από τη δημιουργία του λογαριασμού. στ) Καταθετικός Λογαριασμός που πληροί τις ακόλουθες απαιτήσεις: i) ο λογαριασμός υπάρχει μόνον διότι ο πελάτης καταβάλλει ποσό που υπερβαίνει το χρεωστικό υπόλοιπο πιστωτικής	

κάρτας ή άλλης ανακυκλούμενης πιστωτικής διευκόλυνσης και το πλεονάζον ποσό δεν επιστρέφεται αμέσως στον πελάτη και ii) από ή πριν από την 1η Ιανουαρίου 2016, το Χρηματοπιστωτικό Ίδρυμα εφαρμόζει πολιτικές και διαδικασίες ώστε είτε να μη δύναται ο πελάτης να καταβάλει πλεονάζον ποσό που να υπερβαίνει ποσό εκφρασμένο σε ευρώ που αντιστοιχεί σε 50.000 δολάρια Η.Π.Α., είτε να επιστρέφεται στον πελάτη εντός 60 ημερών κάθε καταβληθέν πλεονάζον ποσό που υπερβαίνει το εν λόγω ποσό, εφαρμοζομένων σε αμφότερες τις περιπτώσεις των κανόνων που ορίζονται στο Τμήμα VII Ενότητα Γ' για τη μετατροπή νομισμάτων. Για τους σκοπούς του προηγούμενου εδαφίου, το καταβληθέν από τον πελάτη πλεονάζον ποσό δεν αναφέρεται σε πιστωτικά υπόλοιπα στο βαθμό που αυτά σχετίζονται με αμφισβητηθείσες χρεώσεις, αλλά περιλαμβάνει πιστωτικά υπόλοιπα που προκύπτουν από επιστροφές εμπορευμάτων. ζ) Οποιοσδήποτε άλλος λογαριασμός παρουσιάζει χαμηλό κίνδυνο να χρησιμοποιηθεί για φοροδιαφυγή, έχει παρεμφερή επί της ουσίας χαρακτηριστικά με οποιονδήποτε από τους λογαριασμούς που περιγράφονται στην Ενότητα Γ' παράγραφος 17 στοιχεία α' έως στ' και περιλαμβάνεται στον κατάλογο των εξαιρούμενων λογαριασμών, σύμφωνα με το άρθρο 9 παράγραφος 5 περίπτωση β' του παρόντος νόμου, εφόσον το καθεστώς του λογαριασμού αυτού ως Εξαιρούμενου Λογαριασμού δεν αντιβαίνει στους σκοπούς του παρόντος νόμου. η) Καταθετικός λογαριασμός που αντιπροσωπεύει το σύνολο του ηλεκτρονικού χρήματος που τηρείται προς όφελος πελάτη, εάν ο κυλιόμενος μέσος όρος ενενήντα (90) ημερών του αθροιστικού υπολοίπου ή της αξίας του λογαριασμού στο τέλος ημέρας κατά τη διάρκεια οποιασδήποτε περιόδου ενενήντα (90) συνεχόμενων ημερών δεν υπερέβη τα δέκα χιλιάδες (10.000) δολάρια Η.Π.Α. σε οποιαδήποτε ημέρα κατά τη διάρκεια του ημερολογιακού έτους. Δ. Δηλωτέος Λογαριασμός 1. Ως «Δηλωτέος Λογαριασμός» νοείται χρηματοοικονομικός λογαριασμός που τηρείται από Δηλούν Ελληνικό Χρηματοπιστωτικό Ίδρυμα με δικαιούχους ένα ή περισσότερα Δηλωτέα Πρόσωπα ή Παθητική ΜΧΟ με ένα ή περισσότερα Ελέγχοντα Πρόσωπα που είναι Δηλωτέα Πρόσωπα, εφόσον προσδιορίζεται ως τέτοιος σύμφωνα με τις διαδικασίες δέουσας επιμέλειας που περιγράφονται στα Τμήματα II έως VII. 2. Ως «Δηλωτέο Πρόσωπο» νοείται πρόσωπο άλλου κράτους μέλους, εκτός από: α) Οντότητες, οι τίτλοι κεφαλαίου των οποίων αποτελούν αντικείμενο τακτικής διαπραγμάτευσης σε μία ή περισσότερες αναγνωρισμένες αγορές κινητών αξιών, β) Οντότητες που είναι Συνδεόμενες Οντότητες Οντότητας που περιγράφεται στην περ. α), γ) κρατικές οντότητες, δ) διεθνείς οργανισμοί, ε) κεντρικές τράπεζες ή στ) χρηματοπιστωτικά ιδρύματα. 3. Ως «Πρόσωπο Άλλου κράτους μέλους» σχετικά με την Ελλάδα νοείται φυσικό πρόσωπο ή Οντότητα με κατοικία σε οποιοδήποτε άλλο κράτος μέλος, σύμφωνα με τη φορολογική νομοθεσία του εν λόγω άλλου κράτους μέλους ή κληρονομιά θανόντος, ο οποίος ήταν κάτοικος οποιουδήποτε άλλου κράτους μέλους. Για τον σκοπό αυτόν, Οντότητες όπως προσωπικές εταιρείες, ετερόρρυθμες εταιρείες ή παρόμοια	

νομικά μορφώματα, τα οποία δεν έχουν κατοικία για φορολογικούς σκοπούς λογίζονται ως κάτοικοι στη δικαιοδοσία όπου βρίσκεται ο τόπος άσκησης της πραγματικής διοίκησης τους. 4. Ως «Συμμετέχουσα Δικαιοδοσία» έναντι της Ελλάδας νοείται: α) κάθε άλλο κράτος μέλος, β) οποιαδήποτε άλλη δικαιοδοσία: i) με την οποία η Ελλάδα έχει συνάψει συμφωνία σύμφωνα με την οποία η εν λόγω δικαιοδοσία θα παρέχει τις πληροφορίες που ορίζονται στο Τμήμα Ι και ii) η οποία περιλαμβάνεται σε κατάλογο που δημοσιεύεται από την Ελλάδα και κοινοποιείται στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή, γ) οποιαδήποτε άλλη δικαιοδοσία: i) με την οποία η Ένωση έχει συνάψει συμφωνία σύμφωνα με την οποία η εν λόγω δικαιοδοσία θα παρέχει τις πληροφορίες που ορίζονται στο Τμήμα Ι και ii) η οποία περιλαμβάνεται σε κατάλογο που δημοσιεύεται από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή. 5. Ως «Ελέγχοντα Πρόσωπα» νοούνται τα φυσικά πρόσωπα που ασκούν έλεγχο επί Οντότητας. Στην περίπτωση του καταπιστεύματος, ως ελέγχοντα πρόσωπα νοούνται ο ή οι καταπιστευματοπάροχοι, ο ή οι καταπιστευματοδόχοι, ο ή οι προστάτες, εφόσον υπάρχουν, ο ή οι δικαιούχοι ή οι τάξεις των δικαιούχων και οποιοδήποτε άλλο φυσικό πρόσωπο ή πρόσωπα ασκούν τον τελικό πραγματικό έλεγχο επί του καταπιστεύματος. Σε περίπτωση νομικού μορφώματος που δεν είναι καταπίστευμα, ως ελέγχοντα πρόσωπα νοούνται τα πρόσωπα που βρίσκονται σε ισοδύναμες ή παρόμοιες θέσεις. Ο όρος «Ελέγχοντα Πρόσωπα» ερμηνεύεται κατά τρόπο συμβατό με τις συστάσεις της Ειδικής Ομάδας Χρηματοοικονομικής Δράσης. 6. Ως «ΜΧΟ» νοείται οποιαδήποτε Οντότητα δεν είναι Χρηματοπιστωτικό Ίδρυμα. 7. Ως «Παθητική ΜΧΟ» νοείται: i) ΜΧΟ που δεν είναι Ενεργή ΜΧΟ ή ii) Επενδυτική Οντότητα περιγραφόμενη στην Ενότητα Α' παράγραφος 6 στοιχείο β', η οποία δεν αποτελεί Χρηματοπιστωτικό Ίδρυμα Συμμετέχουσας Δικαιοδοσίας. 8. Ως «Ενεργή ΜΧΟ» νοείται οποιαδήποτε ΜΧΟ πληροί οποιοδήποτε από τα ακόλουθα κριτήρια: α) το ποσοστό του παθητικού εισοδήματος για το προηγούμενο ημερολογιακό έτος είναι μικρότερο του 50% του ακαθάριστου εισοδήματος της ΜΧΟ και το ποσοστό των περιουσιακών στοιχείων που παράγουν παθητικό εισόδημα ή διακρατούνται για την παραγωγή παθητικού εισοδήματος κατά το προηγούμενο ημερολογιακό έτος είναι μικρότερο του 50% των περιουσιακών στοιχείων της ΜΧΟ, β) οι τίτλοι κεφαλαίου της ΜΧΟ αποτελούν αντικείμενο τακτικής διαπραγμάτευσης σε αναγνωρισμένη αγορά κινητών αξιών ή η ΜΧΟ είναι Συνδεόμενη Οντότητα Οντότητας οι τίτλοι κεφαλαίου της οποίας αποτελούν αντικείμενο τακτικής διαπραγμάτευσης σε αναγνωρισμένη αγορά κινητών αξιών, γ) η ΜΧΟ είναι Κρατική Οντότητα, Διεθνής Οργανισμός, Κεντρική Τράπεζα ή Οντότητα που ανήκει εξολοκλήρου σε μία ή περισσότερες από τις εν λόγω οντότητες, δ) κατ' ουσίαν, όλες οι δραστηριότητες της ΜΧΟ συνίστανται στην κατοχή εν όλω ή εν μέρει των εν κυκλοφορία τίτλων κεφαλαίου μίας ή περισσότερων θυγατρικών με δραστηριότητες σε επιχειρηματικούς κλάδους ή τομείς	

διάφορους από αυτούς των Χρηματοπιστωτικών Ιδρυμάτων ή στην παροχή χρηματοδότησης και υπηρεσιών προς αυτήν ή αυτές, στην κατηγορία αυτή δεν δύναται να υπαχθεί Οντότητα η οποία λειτουργεί ή εμφανίζεται ως επενδυτικό κεφάλαιο, όπως για παράδειγμα ιδιωτικό επενδυτικό κεφάλαιο («private equity fund»), εταιρεία επιχειρηματικού κεφαλαίου («venture capital fund») ή κεφάλαιο εξαγορών μέσω μόχλευσης («leveraged buyout fund»), ή οποιοσδήποτε άλλος οργανισμός επενδύσεων σκοπός του οποίου είναι να αποκτήσει ή να χρηματοδοτήσει εταιρείες και να διατηρεί στη συνέχεια δικαιώματα στις εταιρείες αυτές ως τίτλους κεφαλαίου για επενδυτικούς σκοπούς, ε) η ΜΧΟ δεν έχει ακόμη επιχειρηματική δραστηριότητα και δεν έχει προηγούμενο ιστορικό λειτουργίας, αλλά επενδύει κεφάλαιο σε περιουσιακά στοιχεία με σκοπό την άσκηση επιχειρηματικής δραστηριότητας διάφορης από αυτήν των Χρηματοπιστωτικών Ιδρυμάτων, εφόσον η εν λόγω εξαίρεση δεν εφαρμόζεται στην ΜΧΟ μετά την πάροδο 24 μηνών από την ημερομηνία αρχικής σύστασης της ΜΧΟ, στ) η ΜΧΟ δεν υπήρξε Χρηματοπιστωτικό Ίδρυμα κατά τα τελευταία πέντε (5) έτη και βρίσκεται σε εξέλιξη η διαδικασία ρευστοποίησης των περιουσιακών της στοιχείων ή η ΜΧΟ αναδιοργανώνεται με σκοπό να εξακολουθήσει να δραστηριοποιείται ή να δραστηριοποιηθεί εκ νέου σε επιχειρηματικό τομέα άλλον από αυτόν των Χρηματοπιστωτικών Ιδρυμάτων, ζ) η ΜΧΟ ασκεί κυρίως δραστηριότητες χρηματοδότησης και αντιστάθμισης κινδύνου με ή για Συνδεόμενες Οντότητες που δεν είναι Χρηματοπιστωτικά Ιδρύματα και δεν παρέχει υπηρεσίες χρηματοδότησης ή αντιστάθμισης κινδύνου σε Οντότητα που δεν είναι Συνδεόμενη Οντότητα, εφόσον ο όμιλος οποιασδήποτε τέτοιας Συνδεόμενης Οντότητας δραστηριοποιείται κυρίως σε χώρο άλλον από αυτόν των Χρηματοπιστωτικών Ιδρυμάτων ή η) η ΜΧΟ πληροί όλες τις ακόλουθες προϋποθέσεις: i) έχει συσταθεί και λειτουργεί σε κάθε κράτος μέλος ή σε άλλη δικαιοδοσία όπου έχει την κατοικία της αποκλειστικά για θρησκευτικούς, φιλανθρωπικούς, επιστημονικούς, καλλιτεχνικούς, πολιτιστικούς, αθλητικούς ή εκπαιδευτικούς σκοπούς ή έχει συσταθεί και λειτουργεί σε κάθε κράτος μέλος ή σε άλλη δικαιοδοσία όπου έχει την κατοικία της και αποτελεί επαγγελματική οργάνωση, σύλλογο επιχειρήσεων, εμπορικό επιμελητήριο, οργάνωση εργαζομένων, οργάνωση αγροτικών ή οπωροκηπευτικών εκμεταλλεύσεων, ένωση πολιτών ή οργάνωση που λειτουργεί αποκλειστικά για την προαγωγή της κοινωνικής ευημερίας, ii) απαλλάσσεται από φόρο εισοδήματος σε κάθε κράτος μέλος ή σε άλλη δικαιοδοσία όπου έχει την κατοικία της, iii) δεν διαθέτει μετόχους ή μέλη που έχουν δικαιώματα κυριότητας ή επικαρπίας επί των εσόδων ή των περιουσιακών της στοιχείων, iv) η ισχύουσα νομοθεσία του κάθε κράτους μέλους ή άλλης δικαιοδοσίας όπου έχει την κατοικία της η ΜΧΟ ή τα συστατικά έγγραφα της ΜΧΟ δεν επιτρέπουν οποιαδήποτε διανομή εσόδων ή περιουσιακών στοιχείων της ΜΧΟ σε φυσικό πρόσωπο ή μη φιλανθρωπική Οντότητα ή τη χρήση των εσόδων ή περιουσιακών στοιχείων προς όφελος τους, εκτός αν η διανομή ή χρήση αυτή γίνεται στα πλαίσια της άσκησης των φιλανθρωπικών δραστηριοτήτων της ΜΧΟ ή ως πληρωμή εύλογης αμοιβής για την παροχή υπηρεσιών ή ως πληρωμή	

τιμήματος για την πραγματική εμπορική αξία ιδιοκτησίας που αγόρασε η ΜΧΟ και ν) η ισχύουσα νομοθεσία του κάθε κράτους μέλους ή άλλης δικαιοδοσίας όπου έχει την κατοικία της η ΜΧΟ ή τα συστατικά έγγραφα της ΜΧΟ απαιτούν, σε περίπτωση εκκαθάρισης ή διάλυσης, να διανέμονται όλα τα περιουσιακά στοιχεία της ΜΧΟ σε Κρατική Οντότητα ή σε άλλη μη κερδοσκοπική οργάνωση ή να περιέρχονται σε κάθε κράτος μέλος ή σε άλλη δικαιοδοσία όπου έχει την κατοικία της η ΜΧΟ ή σε άλλη διοικητική υποδιαίρεση, αυτού του κράτους μέλους ή αυτής της δικαιοδοσίας. Ε. Διάφορα 1. Ως «Δικαιούχος Λογαριασμού» νοείται πρόσωπο που καταχωρίζεται ή ταυτοποιείται ως δικαιούχος Χρηματοοικονομικού Λογαριασμού από το Χρηματοπιστωτικό Ίδρυμα που τηρεί το λογαριασμό. Πρόσωπο, άλλο από Χρηματοπιστωτικό Ίδρυμα, που τηρεί Χρηματοοικονομικό Λογαριασμό προς όφελος ή για λογαριασμό άλλου προσώπου ως αντιπρόσωπος, θεματοφύλακας, εντολοδόχος, υπογράφων, σύμβουλος επενδύσεων ή ενδιάμεσος δεν λογίζεται Δικαιούχος Λογαριασμού για τους σκοπούς του παρόντος νόμου. Δικαιούχος Λογαριασμού λογίζεται το εν λόγω άλλο πρόσωπο. Σε περίπτωση Ασφαλιστηρίου Συμβολαίου με Αξία Εξαγοράς ή Συμβολαίου Προσόδων, Δικαιούχος Λογαριασμού είναι οποιοδήποτε πρόσωπο έχει δικαίωμα να λάβει την Αξία Εξαγοράς ή να αλλάξει το δικαιούχο της σύμβασης. Αν κανείς δεν δύναται να λάβει την Αξία Εξαγοράς ή να αλλάξει το δικαιούχο, Δικαιούχος Λογαριασμού είναι οποιοδήποτε πρόσωπο ορίζεται στο συμβόλαιο ως κύριος και οποιοδήποτε πρόσωπο έχει κατοχυρωμένη απαίτηση για την πληρωμή σύμφωνα με τους όρους του συμβολαίου. Κατά τη λήξη Ασφαλιστηρίου Συμβολαίου με Αξία Εξαγοράς ή Συμβολαίου Προσόδων, κάθε πρόσωπο που δικαιούται να λάβει πληρωμή σύμφωνα με το συμβόλαιο είναι Δικαιούχος Λογαριασμού. 2. Ως «Διαδικασίες Καταπολέμησης της Νομιμοποίησης Εσόδων από Παράνομες Δραστηριότητες/Γνώρισε τον Πελάτη σου (AML-KYC)» νοούνται οι σχετικές με τον πελάτη διαδικασίες δέουσας επιμέλειας του Δηλούντος Χρηματοπιστωτικού Ιδρύματος, σύμφωνα με τον ν. 4557/2018 και τις απορρέουσες διαδικασίες και απαιτήσεις που αφορούν την καταπολέμηση της νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες ή παρόμοιες απαιτήσεις, στις οποίες υπόκειται το εν λόγω Δηλούν Χρηματοπιστωτικό Ίδρυμα σύμφωνα με το ισχύον νομοθετικό και κανονιστικό πλαίσιο. 3. Ως «Οντότητα» νοείται νομικό πρόσωπο ή νομικό μόρφωμα, όπως κεφαλαιουχική εταιρεία, προσωπική εταιρεία, καταπίστευμα ή ίδρυμα. 4. Μία Οντότητα είναι «Συνδεόμενη Οντότητα» άλλης Οντότητας αν: i) οποιαδήποτε εκ των δύο Οντοτήτων ελέγχει την άλλη, ii) οι δύο Οντότητες τελούν υπό κοινό έλεγχο ή iii) οι δύο Οντότητες είναι Επενδυτικές Οντότητες περιγραφόμενες στην Ενότητα Α' παράγραφος 6 στοιχείο β', τελούν υπό κοινή διαχείριση και η εν λόγω διαχείριση εκπληρώνει τις υποχρεώσεις δέουσας επιμέλειας των εν λόγω Επενδυτικών Οντοτήτων. Για το σκοπό αυτόν, ο έλεγχος περιλαμβάνει την άμεση ή έμμεση κυριότητα ποσοστού μεγαλύτερου του 50% των δικαιωμάτων ψήφου και αξίας της Οντότητας.	

5. Ως «ΑΦΜ» νοείται ο Αριθμός Φορολογικού Μητρώου ή λειτουργικό ισοδύναμο αν δεν υπάρχει Αριθμός Φορολογικού Μητρώου. 6. Ως «Αποδεικτικό Έγγραφο» νοείται οποιοδήποτε από τα ακόλουθα: α) πιστοποιητικό κατοικίας που εκδίδεται από αρμόδιο κρατικό φορέα (για παράδειγμα, από την κεντρική διοίκηση ή αντιπρόσωπο της ή από δήμο) του άλλου κράτους μέλους ή άλλης δικαιοδοσίας όπου ισχυρίζεται ότι έχει την κατοικία του ο δικαιούχος, β) σε ό,τι αφορά τα φυσικά πρόσωπα, οποιοδήποτε έγκυρο έγγραφο ταυτότητας έχει εκδοθεί από αρμόδιο κρατικό φορέα, (για παράδειγμα, από την κεντρική διοίκηση ή αντιπρόσωπο της ή από δήμο), στο οποίο περιέχεται το όνομα του προσώπου και το οποίο χρησιμοποιείται κατά κανόνα για ταυτοποίηση, γ) σε ό,τι αφορά τις Οντότητες, οποιοδήποτε επίσημο έγγραφο έχει εκδοθεί από αρμόδιο κρατικό φορέα (για παράδειγμα, από την κεντρική διοίκηση ή αντιπρόσωπο της ή από δήμο), στο οποίο περιέχεται η ονομασία της Οντότητας και είτε η διεύθυνση του κεντρικού της γραφείου σε άλλο κράτος μέλος ή σε άλλη δικαιοδοσία όπου ισχυρίζεται ότι έχει την κατοικία της είτε το άλλο κράτος μέλος ή άλλη δικαιοδοσία στην οποία συστάθηκε ή οργανώθηκε, δ) οποιαδήποτε ελεγμένη οικονομική κατάσταση, έκθεση τρίτου για τη φερεγγυότητα, αίτηση πτώχευσης ή έκθεση από ρυθμιστική αρχή αγοράς κινητών αξιών. Σε ό,τι αφορά τους Προϋπάρχοντες Λογαριασμούς Οντοτήτων, τα Δηλούντα Χρηματοπιστωτικά Ιδρύματα δύνανται να χρησιμοποιήσουν ως Αποδεικτικό Έγγραφο οποιαδήποτε κατάταξη έχει γίνει στα αρχεία του Δηλούντος Χρηματοπιστωτικού Ιδρύματος σχετικά με τον Δικαιούχο Λογαριασμού βάσει τυποποιημένου συστήματος κωδικοποίησης ανά κλάδο, η οποία καταχωρίστηκε από το Δηλούν Χρηματοπιστωτικό Ίδρυμα, σύμφωνα με τη συνήθη επιχειρηματική πρακτική του, για σκοπούς που αφορούν τις Διαδικασίες Καταπολέμησης της Νομιμοποίησης Εσόδων από Παράνομες Δραστηριότητες / Γνώρισε τον Πελάτη σου (AML-KYC) ή για άλλους ρυθμιστικούς σκοπούς εκτός των φορολογικών και η οποία εφαρμοζόταν από το Δηλούν Χρηματοπιστωτικό Ίδρυμα πριν από την ημερομηνία κατά την οποία έγινε η κατάταξη του Χρηματοοικονομικού Λογαριασμού ως Προϋπάρχοντος Λογαριασμού, εφόσον το Δηλούν Χρηματοπιστωτικό Ίδρυμα δεν γνωρίζει ή δεν έχει λόγο να πιστεύει ότι η εν λόγω κατάταξη είναι εσφαλμένη ή αναξιόπιστη. Ως «τυποποιημένο σύστημα κωδικοποίησης ανά κλάδο» νοείται σύστημα που χρησιμοποιείται για την κατάταξη των μορφωμάτων ανά είδος επιχείρησης για σκοπούς άλλους από τους φορολογικούς. 7. Ως «Υπηρεσία Ταυτοποίησης» νοείται ηλεκτρονική διαδικασία που διατίθεται δωρεάν από κράτος μέλος ή την Ευρωπαϊκή Ένωση σε Δηλούν Χρηματοπιστωτικό Ίδρυμα, με σκοπό την εξακρίβωση της ταυτότητας και της φορολογικής κατοικίας Δικαιούχου Λογαριασμού ή Ελέγχοντος Προσώπου.». 5. Στο Τμήμα IX του Παραρτήματος I του ν. 4170/2013, περί αποτελεσματικής εφαρμογής, προστίθεται δεύτερο εδάφιο και το ΤΜΗΜΑ IX διαμορφώνεται ως εξής: «ΤΜΗΜΑ IX ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΙΚΗ ΕΦΑΡΜΟΓΗ Σύμφωνα με το άρθρο 8 παράγραφος 3α της Οδηγίας 2011/16/ΕΕ, όπως τροποποιείται με την Οδηγία 2014/107/ ΕΕ	

που ενσωματώνεται με τις διατάξεις του άρθρου 9 παράγραφοι 1 περίπτωση β' και 7 περίπτωση β' του παρόντος νόμου, τα κράτη - μέλη θεσπίζουν κανόνες και διοικητικές διαδικασίες, ώστε να διασφαλίζεται η αποτελεσματική εφαρμογή και συμμόρφωση σχετικά με τις διαδικασίες υποβολής στοιχείων και δέουσας επιμέλειας που προβλέπονται ανωτέρω, περιλαμβανομένων των κάτωθι: 1. κανόνες ώστε να αποτρέπονται οι πρακτικές Χρηματοπιστωτικών Ιδρυμάτων, προσώπων ή ενδιαμέσων, οι οποίες αποσκοπούν στην καταστρατήγηση των διαδικασιών υποβολής στοιχείων και δέουσας επιμέλειας, 2. κανόνες που απαιτούν από τα Δηλούντα Χρηματοπιστωτικά Ιδρύματα να τηρούν αρχεία σχετικά με τα μέτρα που λαμβάνουν και τα τυχόν αποδεικτικά στοιχεία στα οποία στηρίζονται για την τήρηση των ανωτέρω διαδικασιών, καθώς και να λαμβάνουν κατάλληλα μέτρα για την πρόσβαση στα αρχεία αυτά, 3. διοικητικές διαδικασίες ώστε να εξακριβώνεται η συμμόρφωση των Δηλούντων Χρηματοπιστωτικών Ιδρυμάτων προς τις διαδικασίες υποβολής στοιχείων και δέουσας επιμέλειας, διοικητικές διαδικασίες για τις επακόλουθες ενέργειες στο Δηλούν Χρηματοπιστωτικό Ίδρυμα, όταν δηλώνονται λογαριασμοί χωρίς τεκμηρίωση, 4. διοικητικές διαδικασίες ώστε να διασφαλίζεται ότι εξακολουθεί να είναι μικρός ο κίνδυνος χρήσης των Οντοτήτων και των λογαριασμών που ορίζονται στο εσωτερικό δίκαιο ως Μη Δηλούντα Χρηματοπιστωτικά Ιδρύματα και Εξαιρούμενοι Λογαριασμοί για σκοπούς φοροδιαφυγής, 5. αποτελεσματικές διατάξεις επιβολής των κανόνων για την αντιμετώπιση της μη συμμόρφωσης. Για την επίτευξη των σκοπών των άρθρων 1 έως 25, τα αρχεία που αναφέρονται στην περ. 2 του πρώτου εδαφίου παραμένουν διαθέσιμα όχι περισσότερο από όσο είναι αναγκαίο, αλλά, σε κάθε περίπτωση, όχι λιγότερο από πέντε (5) έτη.». 6. Στο Παράρτημα Ι του ν. 4170/2013 προστίθεται Τμήμα Χ ως εξής: «ΤΜΗΜΑ Χ ΜΕΤΑΒΑΤΙΚΑ ΜΕΤΡΑ Κατά παρέκκλιση από την περ. β) της παρ. 1 της Ενότητας Α' του Τμήματος Ι και την παρ. 6Α της Ενότητας Α΄ του Τμήματος Ι, όσον αφορά κάθε Δηλωτέο Λογαριασμό που τηρείται από Δηλούν Χρηματοπιστωτικό Ίδρυμα από την 31η Δεκεμβρίου 2025 και για τις περιόδους υποβολής στοιχείων που λήγουν έως το δεύτερο ημερολογιακό έτος μετά την εν λόγω ημερομηνία, οι πληροφορίες σχετικά με τους ρόλους δυνάμει των οποίων κάθε Δηλωτέο Πρόσωπο είναι Ελέγχον Πρόσωπο ή κάτοχος συμμετοχικών δικαιωμάτων της Οντότητας απαιτείται να υποβάλλονται, μόνον εάν οι εν λόγω πληροφορίες είναι διαθέσιμες στα ηλεκτρονικώς αναζητήσιμα στοιχεία που τηρεί το Δηλούν Χρηματοπιστωτικό Ίδρυμα.».	
Άρθρο 21 **Τροποποίηση Παραρτήματος V «ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΕΣ ΔΕΟΥΣΑΣ ΕΠΙΜΕΛΕΙΑΣ, ΑΠΑΙΤΗΣΕΙΣ ΥΠΟΒΟΛΗΣ ΣΤΟΙΧΕΙΩΝ, ΚΑΙ ΑΛΛΟΙ ΚΑΝΟΝΕΣ ΓΙΑ ΦΟΡΕΙΣ ΕΚΜΕΤΑΛΛΕΥΣΗΣ ΠΛΑΤΦΟΡΜΑΣ» του ν. 4170/2013** **(παρ. 18 άρθρου 1 της Οδηγίας (ΕΕ) 2023/2226)**	**1. Η Ενότητα Β΄ του Τμήματος ΙΙ του Παραρτήματος V του ν. 4170/2013, έχει ως εξής:** «Β. Συλλογή των στοιχείων του Πωλητή 1. Ο Δηλών Φορέας Εκμετάλλευσης Πλατφόρμας συλλέγει όλα τα ακόλουθα στοιχεία για κάθε Πωλητή ο οποίος είναι φυσικό πρόσωπο και όχι Εξαιρούμενος Πωλητής: α) Το όνομα και το επώνυμο, β) την Κύρια Διεύθυνση,

1. Στην Ενότητα Γ' του Τμήματος Ι του Παραρτήματος V του ν. 4170/2013 (Α' 163), περί ορισμών, προστίθεται παρ. 10 ως εξής: «10. «Υπηρεσία Ταυτοποίησης»: ηλεκτρονική διαδικασία που διατίθεται δωρεάν από κράτος μέλος ή την Ευρωπαϊκή Ένωση σε Δηλούντα Φορέα Εκμετάλλευσης Πλατφόρμας, με σκοπό την εξακρίβωση της ταυτότητας και της φορολογικής κατοικίας πωλητή.». 2. Στην Ενότητα Β' του Τμήματος ΙΙ του Παραρτήματος V του ν. 4170/2013, περί διαδικασιών δέουσας επιμέλειας, η παρ. 3 καταργείται και η Ενότητα Β' διαμορφώνεται ως εξής: «Β. Συλλογή των στοιχείων του Πωλητή 1. Ο Δηλών Φορέας Εκμετάλλευσης Πλατφόρμας συλλέγει όλα τα ακόλουθα στοιχεία για κάθε Πωλητή ο οποίος είναι φυσικό πρόσωπο και όχι Εξαιρούμενος Πωλητής: α) το όνομα και το επώνυμο, β) την Κύρια Διεύθυνση, γ) κάθε Α.Φ.Μ. που έχει χορηγηθεί στον εν λόγω Πωλητή, περιλαμβανομένου κάθε κράτους μέλους έκδοσης, και ελλείψει Α.Φ.Μ., τον τόπο γέννησης του εν λόγω Πωλητή, δ) τον αριθμό μητρώου Φ.Π.Α. του εν λόγω Πωλητή, εάν υπάρχει, ε) την ημερομηνία γέννησης. 2. Ο Δηλών Φορέας Εκμετάλλευσης Πλατφόρμας συλλέγει όλα τα ακόλουθα στοιχεία για κάθε Πωλητή που είναι Οντότητα και όχι Εξαιρούμενος Πωλητής: α) την επωνυμία, β) την Κύρια Διεύθυνση, γ) κάθε Α.Φ.Μ. που έχει χορηγηθεί στον εν λόγω Πωλητή, περιλαμβανομένου κάθε κράτους μέλους έκδοσης, δ) τον αριθμό μητρώου Φ.Π.Α. του εν λόγω Πωλητή, εάν υπάρχει, ε) τον αριθμό μητρώου της επιχείρησης, στ) την ύπαρξη κάθε μόνιμης εγκατάστασης μέσω της οποίας πραγματοποιούνται Σχετικές Δραστηριότητες στην Ευρωπαϊκή Ένωση, εάν υπάρχει, αναφέροντας κάθε αντίστοιχο κράτος μέλος στο οποίο βρίσκεται μια τέτοια μόνιμη εγκατάσταση. 3. [Καταργείται]. 4. Παρά την περ. γ) της παρ. 1 της Ενότητας Β' και τις περ. γ) και ε) της παρ. 2 της Ενότητας Β', ο Δηλών Φορέας Εκμετάλλευσης Πλατφόρμας δεν υποχρεούται να συλλέγει τον Α.Φ.Μ. ή τον αριθμό μητρώου της επιχείρησης, σε οποιαδήποτε από τις ακόλουθες περιπτώσεις: α) Το κράτος μέλος κατοικίας του Πωλητή δεν χορηγεί Α.Φ.Μ. ή αριθμό μητρώου επιχείρησης στον Πωλητή, β) το κράτος μέλος κατοικίας του Πωλητή δεν απαιτεί τη συλλογή του Α.Φ.Μ. που έχει χορηγηθεί στον Πωλητή.». 3. Στην Ενότητα Β' του Τμήματος ΙΙΙ του Παραρτήματος V του ν. 4170/2013, περί απαιτήσεων υποβολής στοιχείων, προστίθεται παρ. 4 ως εξής: «4. Κατά παρέκκλιση από τα οριζόμενα στην περ. α) της παρ. 2 και στην περ. α) της παρ. 3 της Ενότητας Β', ο Δηλών Φορέας Εκμετάλλευσης Πλατφόρμας δεν υποχρεούται να αναφέρει τα πληροφοριακά στοιχεία που απαιτείται να συλλέγονται σύμφωνα με τα οριζόμενα στην Ενότητα Β' του Τμήματος ΙΙ, όταν ενημερώνει αρμόδια αρχή που χρησιμοποιεί Υπηρεσία Ταυτοποίησης και βασίζεται σε άμεση επιβεβαίωση της ταυτότητας και της κατοικίας του πωλητή μέσω Υπηρεσίας	γ) κάθε Α.Φ.Μ. που έχει χορηγηθεί στον εν λόγω Πωλητή, περιλαμβανομένου κάθε κράτους μέλους έκδοσης, και ελλείψει Α.Φ.Μ., τον τόπο γέννησης του εν λόγω Πωλητή, δ) τον αριθμό μητρώου Φ.Π.Α. του εν λόγω Πωλητή, εάν υπάρχει, ε) την ημερομηνία γέννησης. 2. Ο Δηλών Φορέας Εκμετάλλευσης Πλατφόρμας συλλέγει όλα τα ακόλουθα στοιχεία για κάθε Πωλητή που είναι Οντότητα και όχι Εξαιρούμενος Πωλητής: α) Την επωνυμία, β) την Κύρια Διεύθυνση, γ) κάθε Α.Φ.Μ. που έχει χορηγηθεί στον εν λόγω Πωλητή, περιλαμβανομένου κάθε κράτους μέλους έκδοσης, δ) τον αριθμό μητρώου Φ.Π.Α. του εν λόγω Πωλητή, εάν υπάρχει, ε) τον αριθμό μητρώου της επιχείρησης, στ) την ύπαρξη κάθε μόνιμης εγκατάστασης μέσω της οποίας πραγματοποιούνται Σχετικές Δραστηριότητες στην Ευρωπαϊκή Ένωση, εάν υπάρχει, αναφέροντας κάθε αντίστοιχο κράτος μέλος στο οποίο βρίσκεται μια τέτοια μόνιμη εγκατάσταση. 3. Παρά τις παρ. 1 και 2 της Ενότητας Β', ο Δηλών Φορέας Εκμετάλλευσης Πλατφόρμας δεν υποχρεούται να συλλέγει τις πληροφορίες των περ. α) και β) της παρ. 1 της Ενότητας Β' και των περ. β) έως στ) της παρ. 2 της Ενότητας Β', όταν βασίζεται σε άμεση επιβεβαίωση της ταυτότητας και της κατοικίας του Πωλητή μέσω υπηρεσίας ταυτοποίησης που διατίθεται από κράτος μέλος ή την Ευρωπαϊκή Ένωση για την εξακρίβωση της ταυτότητας και της φορολογικής κατοικίας του Πωλητή. 4. Παρά την περ. γ) της παρ. 1 της Ενότητας Β' και τις περ. γ) και ε) της παρ. 2 της Ενότητας Β', ο Δηλών Φορέας Εκμετάλλευσης Πλατφόρμας δεν υποχρεούται να συλλέγει τον Α.Φ.Μ. ή τον αριθμό μητρώου της επιχείρησης, σε οποιαδήποτε από τις ακόλουθες περιπτώσεις: α) Το κράτος μέλος κατοικίας του Πωλητή δεν χορηγεί Α.Φ.Μ. ή αριθμό μητρώου επιχείρησης στον Πωλητή, β) το κράτος μέλος κατοικίας του Πωλητή δεν απαιτεί τη συλλογή του Α.Φ.Μ. που έχει χορηγηθεί στον Πωλητή.» **2. Η παρ. 4 της Ενότητας Δ' του Τμήματος IV του Παραρτήματος V του ν. 4170/2013, έχει ως εξής:** «4. Εάν η Ελλάδα αποτελεί το κράτος μέλος της μοναδικής καταχώρισης, η αρμόδια αρχή της παρ. 1 του άρθρου 5: α) Χορηγεί ατομικό αριθμό ταυτοποίησης στον Δηλούντα Φορέα Εκμετάλλευσης Πλατφόρμας και τον γνωστοποιεί στις αρμόδιες αρχές όλων των κρατών μελών με ηλεκτρονικά μέσα, β) ζητεί από την Επιτροπή να διαγράψει από το κεντρικό μητρώο Δηλούντα Φορέα Εκμετάλλευσης Πλατφόρμας, στις ακόλουθες περιπτώσεις: βα) εάν ο Φορέας Εκμετάλλευσης Πλατφόρμας γνωστοποιεί ότι δεν διεξάγει πλέον καμία δραστηριότητα ως Φορέας Εκμετάλλευσης Πλατφόρμας, ββ) εάν ελλείψει γνωστοποίησης βάσει της υποπερ. βα), υπάρχει λόγος να θεωρείται ότι η δραστηριότητα ενός Φορέα Εκμετάλλευσης Πλατφόρμας έχει παύσει, βγ) εάν ο Φορέας Εκμετάλλευσης Πλατφόρμας δεν πληροί πλέον τις προϋποθέσεις της περ. β) της παρ. 4 της Ενότητας Α' του Τμήματος Ι, βδ) αν ανακάλεσε την καταχώριση σύμφωνα με την παρ. 6 της Ενότητας Δ'.»

Ταυτοποίησης που διατίθεται από κράτος μέλος ή την Ευρωπαϊκή Ένωση για την εξακρίβωση της ταυτότητας και όλων των φορολογικών κατοικιών του πωλητή. Σε περίπτωση που ο Δηλών Φορέας Εκμετάλλευσης Πλατφόρμας βασίστηκε σε Υπηρεσία Ταυτοποίησης για να εξακριβώσει την ταυτότητα και όλες τις φορολογικές κατοικίες ενός Δηλωτέου Πωλητή, αναφέρονται το όνομα, ο αναγνωριστικός ή οι αναγνωριστικοί κωδικοί Υπηρεσίας Ταυτοποίησης και το κράτος μέλος ή τα κράτη μέλη έκδοσης.». 4. Στην περ. β) της παρ. 4 της Ενότητας Δ' του Τμήματος IV του Παραρτήματος V του ν. 4170/2013, περί αποτελεσματικής εφαρμογής, επέρχονται οι ακόλουθες τροποποιήσεις: α) οι λέξεις «ζητεί από την Επιτροπή να διαγράψει» αντικαθίστανται από τις λέξεις «προβαίνει στη διαγραφή», β) η λέξη «Δηλούντα» αντικαθίσταται από τις λέξεις «ενός Δηλούντος» και η παρ. 4 διαμορφώνεται ως εξής: «4. Εάν η Ελλάδα αποτελεί το κράτος μέλος της μοναδικής καταχώρισης, η αρμόδια αρχή της παρ. 1 του άρθρου 5: α) Χορηγεί ατομικό αριθμό ταυτοποίησης στον Δηλούντα Φορέα Εκμετάλλευσης Πλατφόρμας και τον γνωστοποιεί στις αρμόδιες αρχές όλων των κρατών μελών με ηλεκτρονικά μέσα, β) προβαίνει στη διαγραφή από το κεντρικό μητρώο ενός Δηλούντος Φορέα Εκμετάλλευσης Πλατφόρμας, στις ακόλουθες περιπτώσεις: βα) εάν ο Φορέας Εκμετάλλευσης Πλατφόρμας γνωστοποιεί ότι δεν διεξάγει πλέον καμία δραστηριότητα ως Φορέας Εκμετάλλευσης Πλατφόρμας, ββ) εάν ελλείψει γνωστοποίησης βάσει της υποπερ. βα), υπάρχει λόγος να θεωρείται ότι η δραστηριότητα ενός Φορέα Εκμετάλλευσης Πλατφόρμας έχει παύσει, βγ) εάν ο Φορέας Εκμετάλλευσης Πλατφόρμας δεν πληροί πλέον τις προϋποθέσεις της περ. β) της παρ. 4 της Ενότητας Α' του Τμήματος Ι, βδ) αν ανακάλεσε την καταχώριση σύμφωνα με την παρ. 6 της Ενότητας Δ'.».	
Άρθρο 26 **Πράξεις και διαδικασίες κατόπιν διενέργειας κοινών ελέγχων - Τροποποίηση παρ. 4 άρθρου 13Α ν. 4170/2013 (παρ. 12 άρθρου 1 της Οδηγίας 2021/514/ΕΕ)** Στην παρ. 4 του άρθρου 13Α του ν. 4170/2013 (Α΄ 163), περί κοινών ελέγχων, προστίθεται τέταρτο εδάφιο και η παρ. 4 διαμορφώνεται ως εξής: «4. Όταν οι αρμόδιες ελληνικές αρχές διενεργούν κοινό έλεγχο με τις αρχές ενός ή περισσότερων άλλων κρατών μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης, επιδιώκουν να συμφωνήσουν για τα πραγματικά περιστατικά και τις περιστάσεις που αφορούν στον κοινό έλεγχο και επιδιώκουν να καταλήξουν σε συμφωνία σχετικά με τη φορολογική κατάσταση του ελεγχόμενου προσώπου ή των ελεγχόμενων προσώπων βάσει των αποτελεσμάτων του κοινού ελέγχου. Οι διαπιστώσεις του κοινού ελέγχου ενσωματώνονται σε τελική έκθεση. Τα θέματα επί των οποίων συμφωνούν οι αρμόδιες αρχές αποτυπώνονται στην τελική έκθεση και λαμβάνονται υπόψη στις σχετικές πράξεις που εκδίδονται από τις αρμόδιες αρχές των συμμετεχόντων κρατών μελών μετά από τον κοινό έλεγχο. Με την επιφύλαξη του πρώτου εδαφίου, οι πράξεις των αρμόδιων αρχών κράτους μέλους ή των υπαλλήλων του μετά από κοινό έλεγχο και ενδεχόμενες περαιτέρω διαδικασίες που διεξάγονται στο εν λόγω κράτος μέλος, όπως απόφαση φορολογικών αρχών, σχετική διαδικασία προσφυγής ή	**Η παρ. 4 του άρθρου 13Α του ν. 4170/2013 (Α΄ 163), έχει ως εξής:** «4. Όταν οι αρμόδιες ελληνικές αρχές διενεργούν κοινό έλεγχο με τις αρχές ενός ή περισσότερων άλλων κρατών μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης, επιδιώκουν να συμφωνήσουν για τα πραγματικά περιστατικά και τις περιστάσεις που αφορούν στον κοινό έλεγχο και επιδιώκουν να καταλήξουν σε συμφωνία σχετικά με τη φορολογική κατάσταση του ελεγχόμενου προσώπου ή των ελεγχόμενων προσώπων βάσει των αποτελεσμάτων του κοινού ελέγχου. Οι διαπιστώσεις του κοινού ελέγχου ενσωματώνονται σε τελική έκθεση. Τα θέματα επί των οποίων συμφωνούν οι αρμόδιες αρχές αποτυπώνονται στην τελική έκθεση και λαμβάνονται υπόψη στις σχετικές πράξεις που εκδίδονται από τις αρμόδιες αρχές των συμμετεχόντων κρατών μελών μετά από τον κοινό έλεγχο.»

διακανονισμού, διέπονται από την εθνική νομοθεσία του εν λόγω κράτους μέλους.».	
Άρθρο 27 **Γνωστοποίηση πληροφοριών και εγγράφων - Τροποποίηση παρ. 8 άρθρου 16 ν. 4170/2013** Στο πρώτο εδάφιο της παρ. 8 του άρθρου 16 του ν. 4170/2013 (Α΄ 163), περί γνωστοποίησης πληροφοριών και εγγράφων, οι λέξεις «των παρ. 1 έως 7» αντικαθίστανται από τις λέξεις «των παρ. 1 έως 6» και η παρ. 8 διαμορφώνεται ως εξής: «8. Με την επιφύλαξη των παρ. 1 έως 6, οι πληροφορίες που κοινοποιούνται μεταξύ κρατών μελών, σύμφωνα με το άρθρο 9ΑΑ, χρησιμοποιούνται για τους σκοπούς της αξιολόγησης υψηλών κινδύνων σε σχέση με τις τιμές ενδοομιλικών συναλλαγών και άλλων κινδύνων σε σχέση με τη διάβρωση της φορολογικής βάσης και τη μεταφορά κερδών, συμπεριλαμβανομένης της αξιολόγησης του κινδύνου μη συμμόρφωσης μελών του Ομίλου ΠΕ με τους εφαρμοστέους κανόνες για τις τιμές ενδοομιλικών συναλλαγών, και κατά περίπτωση για σκοπούς οικονομικής και στατιστικής ανάλυσης. Οι διορθώσεις των τιμών ενδοομιλικών συναλλαγών από τις ελληνικές φορολογικές αρχές δεν βασίζονται στις πληροφορίες που ανταλλάσσονται σύμφωνα με το άρθρο 9ΑΑ. Παρά τα ανωτέρω, δεν υπάρχει καμία απαγόρευση ως προς τη χρησιμοποίηση των ως άνω πληροφοριών ως βάση για την πραγματοποίηση περαιτέρω ερευνών όσον αφορά στις ρυθμίσεις του Ομίλου ΠΕ για τις τιμές ενδοομιλικών συναλλαγών ή όσον αφορά σε άλλα φορολογικά θέματα στο πλαίσιο του φορολογικού ελέγχου και, ως εκ τούτου, ενδέχεται να γίνουν οι κατάλληλες διορθώσεις στο φορολογητέο εισόδημα μιας Συνιστώσας Οντότητας.».	**Η παρ. 8 του άρθρου 16 του ν. 4170/2013 (Α΄ 163), έχει ως εξής:** «8. Με την επιφύλαξη των παρ. 1 έως 7, οι πληροφορίες που κοινοποιούνται μεταξύ κρατών μελών, σύμφωνα με το άρθρο 9ΑΑ, χρησιμοποιούνται για τους σκοπούς της αξιολόγησης υψηλών κινδύνων σε σχέση με τις τιμές ενδοομιλικών συναλλαγών και άλλων κινδύνων σε σχέση με τη διάβρωση της φορολογικής βάσης και τη μεταφορά κερδών, συμπεριλαμβανομένης της αξιολόγησης του κινδύνου μη συμμόρφωσης μελών του Ομίλου ΠΕ με τους εφαρμοστέους κανόνες για τις τιμές ενδοομιλικών συναλλαγών, και κατά περίπτωση για σκοπούς οικονομικής και στατιστικής ανάλυσης. Οι διορθώσεις των τιμών ενδοομιλικών συναλλαγών από τις ελληνικές φορολογικές αρχές δεν βασίζονται στις πληροφορίες που ανταλλάσσονται σύμφωνα με το άρθρο 9ΑΑ. Παρά τα ανωτέρω, δεν υπάρχει καμία απαγόρευση ως προς τη χρησιμοποίηση των ως άνω πληροφοριών ως βάση για την πραγματοποίηση περαιτέρω ερευνών όσον αφορά στις ρυθμίσεις του Ομίλου ΠΕ για τις τιμές ενδοομιλικών συναλλαγών ή όσον αφορά σε άλλα φορολογικά θέματα στο πλαίσιο του φορολογικού ελέγχου και, ως εκ τούτου, ενδέχεται να γίνουν οι κατάλληλες διορθώσεις στο φορολογητέο εισόδημα μιας Συνιστώσας Οντότητας.»
Άρθρο 28 **Έλεγχος τήρησης υποχρεώσεων συμμόρφωσης - Δηλούντες Πάροχοι Υπηρεσιών Κρυπτοστοιχείων - Τροποποίηση παρ. 1 άρθρου 35 Κώδικα Φορολογικής Διαδικασίας** Στο δεύτερο εδάφιο της παρ. 1 του άρθρου 35 του Κώδικα Φορολογικής Διαδικασίας (ν. 5104/2024, Α' 58), περί αμοιβαίας διοικητικής συνδρομής, μετά τις λέξεις «τους Δηλούντες Φορείς Εκμετάλλευσης Πλατφόρμας» προστίθενται οι λέξεις «και τους Δηλούντες Παρόχους Υπηρεσιών Κρυπτοστοιχείων» και, μετά από νομοτεχνικές βελτιώσεις, η παρ. 1 διαμορφώνεται ως εξής: «1. Ως προς την αμοιβαία διοικητική συνδρομή, συμπεριλαμβανομένων των ταυτόχρονων φορολογικών ελέγχων, εφαρμόζονται τα Κεφάλαια Α' έως και Η' του ν. 4170/2013 (Α' 163), ο ν. 4153/2013 (Α' 116) για την κύρωση της Σύμβασης του Συμβουλίου της Ευρώπης και του Οργανισμού Οικονομικής Συνεργασίας και Ανάπτυξης (Ο.Ο.Σ.Α.), σχετικά με την αμοιβαία διοικητική συνδρομή σε φορολογικά θέματα, οι διεθνείς συμβάσεις, όπως κυρώνονται και ισχύουν με τις διατάξεις εφαρμογής τους και τα σχετικά σχόλια του Ο.Ο.Σ.Α., καθώς και η νομοθεσία σχετικά με την αμοιβαία διοικητική συνδρομή. Για τον έλεγχο της τήρησης των υποχρεώσεων που αφορούν στη συμμόρφωση με τους κανόνες υποβολής στοιχείων και δέουσας επιμέλειας από τα Δηλούντα Ελληνικά Χρηματοπιστωτικά Ιδρύματα, τους Δηλούντες Φορείς Εκμετάλλευσης Πλατφόρμας και τους Δηλούντες Παρόχους Υπηρεσιών Κρυπτοστοιχείων εφαρμόζεται από τη Φορολογική Διοίκηση ο Κώδικας.».	**Η παρ. 1 του άρθρου 35 του Κώδικα Φορολογικής Διαδικασίας (ν. 5104/2024, Α' 58), έχει ως εξής:** «1. Ως προς την αμοιβαία διοικητική συνδρομή, συμπεριλαμβανομένων των ταυτόχρονων φορολογικών ελέγχων, εφαρμόζονται τα Κεφάλαια Α' έως και Η' του ν. 4170/2013 (Α' 163), ο ν. 4153/2013 (Α' 116) για την κύρωση της Σύμβασης του Συμβουλίου της Ευρώπης και του Οργανισμού Οικονομικής Συνεργασίας και Ανάπτυξης (Ο.Ο.Σ.Α.), σχετικά με την αμοιβαία διοικητική συνδρομή σε φορολογικά θέματα, οι διεθνείς συμβάσεις, όπως κυρώνονται και ισχύουν με τις διατάξεις εφαρμογής τους και τα σχετικά σχόλια του Ο.Ο.Σ.Α., καθώς και η νομοθεσία σχετικά με την αμοιβαία διοικητική συνδρομή. Για τον έλεγχο της τήρησης των υποχρεώσεων που αφορούν στη συμμόρφωση με τους κανόνες υποβολής στοιχείων και δέουσας επιμέλειας από τα Δηλούντα Ελληνικά Χρηματοπιστωτικά Ιδρύματα και τους Δηλούντες Φορείς Εκμετάλλευσης Πλατφόρμας εφαρμόζεται από τη Φορολογική Διοίκηση ο Κώδικας.»
Άρθρο 30 **Μη έκπτωση συμπληρωματικού φόρου του ν. 5100/2024 - Τροποποίηση περ. ζ) άρθρου 23 Κώδικα Φορολογίας Εισοδήματος**	**Η περ. ζ) του άρθρου 23 του Κώδικα Φορολογίας Εισοδήματος (ν. 4172/2013, Α' 167), έχει ως εξής:** «ζ) ο φόρος εισοδήματος, συμπεριλαμβανομένων του τέλους επιτηδεύματος και των έκτακτων εισφορών, που επιβάλλεται για τα κέρδη από επιχειρηματική δραστηριότητα, σύμφωνα με τον

Στην περ. ζ) του άρθρου 23 του Κώδικα Φορολογίας Εισοδήματος (ν. 4172/2013, Α' 167), περί μη εκπιπτόμενων επιχειρηματικών δαπανών, επέρχονται οι ακόλουθες τροποποιήσεις: α) μετά τις λέξεις «με τον Κ.Φ.Ε.,» οι λέξεις «καθώς και» διαγράφονται, β) μετά τις λέξεις «Φ.Π.Α. εισροών,» προστίθενται οι λέξεις «καθώς και ο συμπληρωματικός φόρος βάσει του Κανόνα Συμπερίληψης Εισοδήματος (Κ.Σ.Ε.), του Κανόνα Υποφορολογημένων Κερδών (Κ.Υ.Κ.) και του εγχώριου συμπληρωματικού φόρου του ν. 5100/2024 (Α' 49),» και η περ. ζ) διαμορφώνεται ως εξής: «ζ) ο φόρος εισοδήματος, συμπεριλαμβανομένων του τέλους επιτηδεύματος και των έκτακτων εισφορών, που επιβάλλεται για τα κέρδη από επιχειρηματική δραστηριότητα, σύμφωνα με τον Κ.Φ.Ε., ο Φόρος Προστιθέμενης Αξίας (Φ.Π.Α.) που αναλογεί σε μη εκπιπτόμενες δαπάνες, εφόσον δεν είναι εκπεστέος ως Φ.Π.Α. εισροών, καθώς και ο συμπληρωματικός φόρος βάσει του Κανόνα Συμπερίληψης Εισοδήματος (Κ.Σ.Ε.), του Κανόνα Υποφορολογημένων Κερδών (Κ.Υ.Κ.) και του εγχώριου συμπληρωματικού φόρου του ν. 5100/2024 (Α' 49),».	Κ.Φ.Ε., καθώς και ο Φόρος Προστιθέμενης Αξίας (Φ.Π.Α.) που αναλογεί σε μη εκπιπτόμενες δαπάνες, εφόσον δεν είναι εκπεστέος ως Φ.Π.Α. εισροών,»
Άρθρο 32 **Ορισμός του Μητρώου Ιδιοκτησίας και Διαχείρισης Ακινήτων ως πηγής πληροφόρησης για κύριες κατοικίες μικρών οικισμών - Τροποποίηση περ. ια) παρ. 1 άρθρου 10 Κώδικα Φορολογίας Περιουσίας** Στο τρίτο εδάφιο της περ. ια) της παρ. 1 του άρθρου 10 του Κώδικα Φορολογίας Περιουσίας (ν. 5219/2025, Α΄ 130), περί απαλλαγών από τον φόρο, οι λέξεις «τη δήλωση φορολογίας εισοδήματος του προηγούμενου φορολογικού έτους για το οποίο έχει λήξει κατά τον χρόνο φορολογίας η προθεσμία υποβολής των δηλώσεων φορολογίας εισοδήματος, σύμφωνα με τον Κώδικα Φορολογίας Εισοδήματος (ν. 4172/2013, Α' 167)» αντικαθίστανται από τις λέξεις «το Μητρώο Ιδιοκτησίας και Διαχείρισης Ακινήτων (Μ.Ι.Δ.Α.) του άρθρου 15Β του Κώδικα Φορολογικής Διαδικασίας (ν. 5104/2024, Α' 58)» και η περ. ια) διαμορφώνεται ως εξής: «ια) Από το έτος 2027, σε φυσικά πρόσωπα, φορολογικούς κατοίκους Ελλάδας, των οποίων η κύρια κατοικία βρίσκεται σε οικισμούς με πληθυσμό έως χίλιους πεντακόσιους (1.500) κατοίκους, σύμφωνα με την εκάστοτε πλέον πρόσφατη απογραφή πληθυσμού, εξαιρουμένων των οικισμών της Περιφέρειας Αττικής, πλην της Περιφερειακής Ενότητας Νήσων. Ειδικά για την Περιφέρεια Δυτικής Μακεδονίας, την Περιφερειακή Ενότητα Έβρου και τους Δήμους της Περιφέρειας Κεντρικής Μακεδονίας, της Περιφέρειας Ανατολικής Μακεδονίας και Θράκης και της Περιφέρειας Ηπείρου που εφάπτονται με τα σύνορα της χώρας, το όριο της παρούσας περίπτωσης ορίζεται σε χίλιους επτακόσιους (1.700) κατοίκους. Η κύρια κατοικία προκύπτει από το Μητρώο Ιδιοκτησίας και Διαχείρισης Ακινήτων (Μ.Ι.Δ.Α.) του άρθρου 15Β του Κώδικα Φορολογικής Διαδικασίας (ν. 5104/2024, Α' 58). Η απαλλαγή αφορά αποκλειστικά στα δικαιώματα επί της κύριας κατοικίας των προσώπων της παρούσας περίπτωσης που βρίσκονται στους οικισμούς αυτούς και εφόσον η συνολική αξία του εκατό τοις εκατό (100%) της πλήρους κυριότητας της κατοικίας που υπολογίζεται για τους σκοπούς της επιβολής του φόρου, δεν υπερβαίνει τις τετρακόσιες χιλιάδες (400.000) ευρώ.».	**Η περ. ια) της παρ. 1 του άρθρου 10 του Κώδικα Φορολογίας Περιουσίας (ν. 5219/2025, Α΄ 130), έχει ως εξής:** «ια) Από το έτος 2027, σε φυσικά πρόσωπα, φορολογικούς κατοίκους Ελλάδας, των οποίων η κύρια κατοικία βρίσκεται σε οικισμούς με πληθυσμό έως χίλιους πεντακόσιους (1.500) κατοίκους, σύμφωνα με την εκάστοτε πλέον πρόσφατη απογραφή πληθυσμού, εξαιρουμένων των οικισμών της Περιφέρειας Αττικής, πλην της Περιφερειακής Ενότητας Νήσων. Ειδικά για την Περιφέρεια Δυτικής Μακεδονίας, την Περιφερειακή Ενότητα Έβρου και τους Δήμους της Περιφέρειας Κεντρικής Μακεδονίας, της Περιφέρειας Ανατολικής Μακεδονίας και Θράκης και της Περιφέρειας Ηπείρου που εφάπτονται με τα σύνορα της χώρας, το όριο της παρούσας περίπτωσης ορίζεται σε χίλιους επτακόσιους (1.700) κατοίκους. Η κύρια κατοικία προκύπτει από τη δήλωση φορολογίας εισοδήματος του προηγούμενου φορολογικού έτους για το οποίο έχει λήξει κατά τον χρόνο φορολογίας η προθεσμία υποβολής των δηλώσεων φορολογίας εισοδήματος, σύμφωνα με τον Κώδικα Φορολογίας Εισοδήματος (ν. 4172/2013, Α' 167). Η απαλλαγή αφορά αποκλειστικά στα δικαιώματα επί της κύριας κατοικίας των προσώπων της παρούσας περίπτωσης που βρίσκονται στους οικισμούς αυτούς και εφόσον η συνολική αξία του εκατό τοις εκατό (100%) της πλήρους κυριότητας της κατοικίας που υπολογίζεται για τους σκοπούς της επιβολής του φόρου, δεν υπερβαίνει τις τετρακόσιες χιλιάδες (400.000) ευρώ.»
Άρθρο 35 **Απαλλαγή από τα τέλη κυκλοφορίας των χαρακτηρισμένων οχημάτων άμεσης ανάγκης που φέρουν ειδικές συσκευές ηχητικής και φωτεινής προειδοποίησης - Εξουσιοδοτική διάταξη - Τροποποίηση περ. ιβ) παρ. 1 άρθρου 59 Κώδικα εμμέσων φόρων επί των συναλλαγών του πεδίου**	**Η περ. ιβ) της παρ. 1 του άρθρου 59 του Κώδικα εμμέσων φόρων επί των συναλλαγών του πεδίου εφαρμογής του Κώδικα Φορολογικής Διαδικασίας και λοιπών εμμέσων φόρων (ν. 5177/2025, Α΄ 21), έχει ως εξής:**

εφαρμογής του Κώδικα Φορολογικής Διαδικασίας και λοιπών εμμέσων φόρων Στην περ. ιβ) της παρ. 1 του άρθρου 59 του Κώδικα εμμέσων φόρων επί των συναλλαγών του πεδίου εφαρμογής του Κώδικα Φορολογικής Διαδικασίας και λοιπών εμμέσων φόρων (ν. 5177/2025, Α΄ 21), περί απαλλαγών, επέρχονται οι ακόλουθες τροποποιήσεις: α) μετά τις λέξεις «Οργανώσεων Κοινωνίας Πολιτών», προστίθεται το αρκτικόλεξο «(Ο.Κοι.Π.)», β) μετά τις λέξεις «ν. 4873/2021 (Α' 248)», προστίθενται οι λέξεις «, καθώς και τα οχήματα των κοινωφελών ιδρυμάτων και των εγγεγραμμένων Ο.Κοι.Π. που είναι ειδικώς πιστοποιημένοι φορείς παροχής υπηρεσιών πρωτοβάθμιας, δευτεροβάθμιας και τριτοβάθμιας κοινωνικής φροντίδας και τα οποία έχουν χαρακτηριστεί ως οχήματα άμεσης ανάγκης και φέρουν ειδικές συσκευές ηχητικής και φωτεινής προειδοποίησης, σύμφωνα με την υπ. αρ. 168/29.7.2020 απόφαση του Υφυπουργού Υποδομών και Μεταφορών «Χαρακτηρισμός των οχημάτων ειδικώς πιστοποιημένων φορέων παροχής υπηρεσιών πρωτοβάθμιας, δευτεροβάθμιας και τριτοβάθμιας κοινωνικής φροντίδας ως οχημάτων άμεσης ανάγκης και παροχή δικαιώματος τοποθέτησης σε αυτά ειδικών συσκευών ηχητικής και φωτεινής προειδοποίησης (φάρου με σειρήνα)» (Β΄ 3562)», γ) προστίθεται νέο δεύτερο εδάφιο και η περ. ιβ) διαμορφώνεται ως εξής: «ιβ) Τα οχήματα των κοινωφελών ιδρυμάτων και εγγεγραμμένων Οργανώσεων Κοινωνίας Πολιτών (Ο.Κοι.Π.) σύμφωνα με το άρθρο 24 του ν. 4873/2021 (Α' 248), καθώς και τα οχήματα των κοινωφελών ιδρυμάτων και των εγγεγραμμένων Ο.Κοι.Π. που είναι ειδικώς πιστοποιημένοι φορείς παροχής υπηρεσιών πρωτοβάθμιας, δευτεροβάθμιας και τριτοβάθμιας κοινωνικής φροντίδας και τα οποία έχουν χαρακτηριστεί ως οχήματα άμεσης ανάγκης και φέρουν ειδικές συσκευές ηχητικής και φωτεινής προειδοποίησης, σύμφωνα με την υπ. αρ. 168/29.7.2020 απόφαση του Υφυπουργού Υποδομών και Μεταφορών «Χαρακτηρισμός των οχημάτων ειδικώς πιστοποιημένων φορέων παροχής υπηρεσιών πρωτοβάθμιας, δευτεροβάθμιας και τριτοβάθμιας κοινωνικής φροντίδας ως οχημάτων άμεσης ανάγκης και παροχή δικαιώματος τοποθέτησης σε αυτά ειδικών συσκευών ηχητικής και φωτεινής προειδοποίησης (φάρου με σειρήνα)» (Β΄ 3562). Με κοινή απόφαση των Υπουργών Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών, Εσωτερικών και Υποδομών και Μεταφορών, μετά από εισήγηση της Διεύθυνσης Οργανώσεων Κοινωνίας Πολιτών και Κοινωφελών Φορέων του Υπουργείου Εσωτερικών, εξειδικεύεται ο κατάλογος των οχημάτων του πρώτου εδαφίου, που απαλλάσσονται από τα τέλη κυκλοφορίας.».	«ιβ) Τα οχήματα των κοινωφελών ιδρυμάτων και εγγεγραμμένων Οργανώσεων Κοινωνίας Πολιτών σύμφωνα με το άρθρο 24 του ν. 4873/2021 (Α' 248).»
Άρθρο 37 **Πρόστιμα για παράλειψη υποβολής ή εκπρόθεσμη υποβολή δήλωσης Φόρου Προστιθέμενης Αξίας - Εξαίρεση από την επιβολή προστίμων για εκπρόθεσμες δηλώσεις, από τις οποίες το ποσό φόρου που προκύπτει προς καταβολή είναι έως εκατό (100) ευρώ - Εξαίρεση από την επιβολή προστίμων και από το τέλος επιτηδεύματος λόγω ανηλικότητας - Προσθήκη της ανηλικότητας στις περιπτώσεις αμφισβήτησης του ελάχιστου τεκμαρτού εισοδήματος των ατομικών επιχειρήσεων - Προσθήκη παρ. 1Α, τροποποίηση παρ. 2 και 7 και προσθήκη παρ. 13 στο άρθρο 53 του Κώδικα Φορολογικής Διαδικασίας** 1. Στο άρθρο 53 του Κώδικα Φορολογικής Διαδικασίας (ν. 5104/2024, Α΄ 58), περί κυρώσεων για παράλειψη υποβολής ή εκπρόθεσμη υποβολή φορολογικών δηλώσεων και δηλώσεων πληροφοριακού χαρακτήρα και παράλειψη χορήγησης	**1. Η παρ. 2 του άρθρου 53 του Κώδικα Φορολογικής Διαδικασίας (ν. 5104/2024, Α΄ 58), έχει ως εξής:** «2. Ειδικά σε φορολογούμενους που δεν υποβάλλουν ή υποβάλλουν εκπρόθεσμα φορολογική δήλωση, με εξαίρεση τις δηλώσεις που υποβάλλονται στη φορολογία κεφαλαίου και τις δηλώσεις πληροφοριακού χαρακτήρα, δεν υποβάλλουν ή υποβάλλουν εκπρόθεσμα δήλωση παρακράτησης φόρου ή δεν ανταποκρίνονται σε αίτημα της Φορολογικής Διοίκησης για παροχή πληροφοριών ή στοιχείων, επιβάλλεται πρόστιμο διακοσίων πενήντα (250) ευρώ ανά παράβαση αν είναι υπόχρεοι τήρησης απλογραφικού λογιστικού συστήματος και πεντακοσίων (500) ευρώ ανά παράβαση αν είναι υπόχρεοι τήρησης διπλογραφικού λογιστικού συστήματος.» **2. Η παρ. 7 του άρθρου 53 του Κώδικα Φορολογικής Διαδικασίας (ν. 5104/2024), έχει ως εξής:** «7. Τα πρόστιμα των παρ. 1 και 2 δεν επιβάλλονται, σε περίπτωση υποβολής:

στοιχείων που ζητούνται από τη Φορολογική Διοίκηση, προστίθεται παρ. 1Α ως εξής: «1Α. Το πρόστιμο της παρ. 1 επιβάλλεται και στις περιπτώσεις φορολογουμένων που είναι υπόχρεοι σε τήρηση απλογραφικού ή διπλογραφικού λογιστικού συστήματος, οι οποίοι παραλείπουν να υποβάλουν ή υποβάλλουν εκπρόθεσμα δήλωση Φ.Π.Α., από την οποία δεν προκύπτει ποσό φόρου προς καταβολή.». 2. Στην παρ. 2 του άρθρου 53 του Κώδικα Φορολογικής Διαδικασίας επέρχονται οι ακόλουθες τροποποιήσεις: α) η λέξη «Ειδικά» αντικαθίσταται από τις λέξεις «Με την επιφύλαξη των παρ. 1Α και 7,», β) μετά τις λέξεις «φορολογική δήλωση» προστίθενται οι λέξεις «ή δήλωση παρακράτησης φόρου», γ) οι λέξεις «δήλωση παρακράτησης φόρου» αντικαθίστανται από τις λέξεις «δήλωση Φ.Π.Α., από την οποία προκύπτει ποσό φόρου προς καταβολή» και η παρ. 2 διαμορφώνεται ως εξής: «2. Με την επιφύλαξη των παρ. 1Α και 7, σε φορολογούμενους που δεν υποβάλλουν ή υποβάλλουν εκπρόθεσμα φορολογική δήλωση ή δήλωση παρακράτησης φόρου, με εξαίρεση τις δηλώσεις που υποβάλλονται στη φορολογία κεφαλαίου και τις δηλώσεις πληροφοριακού χαρακτήρα, δεν υποβάλλουν ή υποβάλλουν εκπρόθεσμα δήλωση Φ.Π.Α., από την οποία προκύπτει ποσό φόρου προς καταβολή ή δεν ανταποκρίνονται σε αίτημα της Φορολογικής Διοίκησης για παροχή πληροφοριών ή στοιχείων, επιβάλλεται πρόστιμο διακοσίων πενήντα (250) ευρώ ανά παράβαση αν είναι υπόχρεοι τήρησης απλογραφικού λογιστικού συστήματος και πεντακοσίων (500) ευρώ ανά παράβαση αν είναι υπόχρεοι τήρησης διπλογραφικού λογιστικού συστήματος.». 3. Στην παρ. 7 του άρθρου 53 του Κώδικα Φορολογικής Διαδικασίας, προστίθενται περ. δ) και ε) και η παρ. 7 διαμορφώνεται ως εξής: «7. Τα πρόστιμα των παρ. 1 και 2 δεν επιβάλλονται, σε περίπτωση υποβολής: α) εκπρόθεσμης τροποποιητικής δήλωσης Φ.Π.Α. ή δήλωσης παρακρατούμενου φόρου, εφόσον η σχετική αρχική δήλωση έχει υποβληθεί εμπρόθεσμα, β) εκπρόθεσμης τροποποιητικής δήλωσης φορολογίας εισοδήματος φυσικού προσώπου ή νομικού προσώπου ή νομικής οντότητας, από την οποία το επιπλέον ποσό φόρου που προκύπτει προς καταβολή, σε σχέση με την αρχική δήλωση, είναι έως εκατό (100) ευρώ, γ) εκπρόθεσμης αρχικής δήλωσης φορολογίας εισοδήματος φυσικού προσώπου ή νομικού προσώπου ή νομικής οντότητας, από την οποία το ποσό φόρου που προκύπτει προς καταβολή είναι έως εκατό (100) ευρώ. δ) εκπρόθεσμης αρχικής δήλωσης παρακρατούμενου φόρου, πλην του φόρου κερδών από τυχερά παίγνια, από την οποία το ποσό που προκύπτει προς καταβολή είναι έως εκατό (100) ευρώ ή εκπρόθεσμης τροποποιητικής δήλωσης παρακρατούμενου φόρου, πλην του φόρου κερδών από τυχερά παίγνια, όταν και η αρχική δήλωση είχε υποβληθεί εκπρόθεσμα, και το επιπλέον ποσό που προκύπτει προς καταβολή σε σχέση με την αρχική δήλωση είναι έως εκατό (100) ευρώ. ε) εκπρόθεσμης αρχικής δήλωσης έμμεσου φόρου, πλην Φ.Π.Α. και Φόρου Μεταβίβασης Ακινήτων (Φ.Μ.Α.), τέλους, εισφοράς και ειδικών φορολογιών του Παραρτήματος Α', από την οποία το ποσό που προκύπτει προς καταβολή είναι έως εκατό (100) ευρώ ή εκπρόθεσμης τροποποιητικής δήλωσης έμμεσου φόρου (πλην Φ.Π.Α. και Φ.Μ.Α.), τέλους, εισφοράς και ειδικών φορολογιών του Παραρτήματος Α', από την οποία το ποσό που	α) εκπρόθεσμης τροποποιητικής δήλωσης Φ.Π.Α. ή δήλωσης παρακρατούμενου φόρου, εφόσον η σχετική αρχική δήλωση έχει υποβληθεί εμπρόθεσμα, β) εκπρόθεσμης τροποποιητικής δήλωσης φορολογίας εισοδήματος φυσικού προσώπου ή νομικού προσώπου ή νομικής οντότητας, από την οποία το επιπλέον ποσό φόρου που προκύπτει προς καταβολή, σε σχέση με την αρχική δήλωση, είναι έως εκατό (100) ευρώ, γ) εκπρόθεσμης αρχικής δήλωσης φορολογίας εισοδήματος φυσικού προσώπου ή νομικού προσώπου ή νομικής οντότητας, από την οποία το ποσό φόρου που προκύπτει προς καταβολή είναι έως εκατό (100) ευρώ.»

προκύπτει προς καταβολή είναι έως εκατό (100) ευρώ ή πολλαπλών εκπρόθεσμων τροποποιητικών δηλώσεων της παρούσας περίπτωσης, εφόσον το άθροισμα των ποσών που προκύπτει προς καταβολή είναι έως εκατό (100) ευρώ.». 4. Στο άρθρο 53 του Κώδικα Φορολογικής Διαδικασίας προστίθεται παρ. 13 ως εξής: «13. Τα πρόστιμα των παρ. 1, 1Α, 2 και 5 δεν επιβάλλονται για την εκπρόθεσμη υποβολή δηλώσεων για λογαριασμό φυσικού προσώπου που είναι ανήλικο ή από φυσικό πρόσωπο για την εκπλήρωση υποχρεώσεων που ανάγονται σε φορολογικό έτος ή έληγαν εντός φορολογικού έτους στη διάρκεια ή σε μέρος του οποίου το φυσικό πρόσωπο αυτό ήταν ανήλικο. Το πρώτο εδάφιο εφαρμόζεται και για την εκπρόθεσμη υποβολή δηλώσεων φορολογίας εισοδήματος του γονέα που αφορά εισόδημα των ανήλικων τέκνων που προστίθεται στα εισοδήματά του και φορολογείται στο όνομά του, σύμφωνα με την παρ. 4 του άρθρου 11 του Κώδικα Φορολογίας Εισοδήματος (ν. 4172/2013, Α' 167), περί εξαρτώμενων μελών.». 5. Οι παρ. 1Α, 2 και 7 του άρθρου 53 του Κώδικα Φορολογικής Διαδικασίας, πλην της περ. ε) της ανωτέρω παρ. 7, εφαρμόζονται για παραβάσεις που τελούνται από τις 19.4.2024 και εφεξής. Η περ. ε) της παρ. 7 του άρθρου 53 του Κώδικα Φορολογικής Διαδικασίας ισχύει για παραβάσεις που τελούνται από τη δημοσίευση του παρόντος. 6. Πράξεις επιβολής προστίμων που έχουν εκδοθεί για παραβάσεις που τελούνται από τις 19.4.2024 και εφεξής, σύμφωνα με το πρώτο εδάφιο της παρ. 5 ακυρώνονται ή τροποποιούνται και τα πρόστιμα διαγράφονται, κατά το μέρος που δεν οφείλονται, ή εφόσον έχουν εισπραχθεί, συμψηφίζονται με οφειλές και στην περίπτωση που δεν υπάρχουν οφειλές, επιστρέφονται. 7. Η παρ. 13 του άρθρου 53 του Κώδικα Φορολογικής Διαδικασίας εφαρμόζεται για εκπρόθεσμες δηλώσεις που υποβάλλονται από τη δημοσίευση του παρόντος και εφεξής. 8. Οι εξαιρέσεις από την επιβολή προστίμων για παραβάσεις υποβολής εκπρόθεσμων δηλώσεων αντίστοιχων με την παρ. 13 του άρθρου 53 του Κώδικα Φορολογικής Διαδικασίας ισχύουν και για πρόστιμα που προβλέπονταν από τις προϊσχύσασες αντίστοιχες διατάξεις του ν. 4987/2022 (Α' 206), του ν. 4174/2013 (Α' 170), του ν. 2523/1997 (Α' 179) ή συναφούς προϊσχύσασας διάταξης νόμου. 9. Εφόσον οι υποβαλλόμενες δηλώσεις για τον φόρο εισοδήματος, σύμφωνα με τις παρ. 7 και 8 του παρόντος αφορούν ή συνδέονται με την έναρξη επιχειρηματικής δραστηριότητας ανηλίκου, για την άσκηση της οποίας προβλέπονταν νομικοί περιορισμοί ή προϋποθέσεις και όροι σχετικοί με τη χρήση διοικητικής άδειας, που καθιστούσαν για το αντίστοιχο έτος αντικειμενικά αδύνατη την άσκηση της συγκεκριμένης δραστηριότητας από τον ίδιο τον ανήλικο ή τους νόμιμους εκπροσώπους αυτού, και από τις δηλώσεις αυτές, καθώς και από κάθε άλλο στοιχείο που έχει στη διάθεσή της η φορολογική διοίκηση δεν προκύπτει η απόκτηση εσόδων από επιχειρηματική δραστηριότητα από τον ανήλικο, δεν εφαρμόζεται, για το κατά περίπτωση φορολογικό έτος, το άρθρο 31 του ν. 3986/2011 (Α' 152), περί επιβολής τέλους επιτηδεύματος. Σε περίπτωση που έχει ήδη επιβληθεί τέλος επιτηδεύματος για την εν λόγω δραστηριότητα του ανηλίκου, υποβάλλεται εκπρόθεσμη τροποποιητική δήλωση για τη διαγραφή του. 10. Για τις υποβαλλόμενες για τα φορολογικά έτη 2023 και 2024 δηλώσεις για τον φόρο εισοδήματος της παρ. 9 και υπό την	

προϋπόθεση ότι ισχύουν οι όροι της παρ. 9, εφαρμόζεται η παρ. 3 του άρθρου 28Α του Κώδικα Φορολογίας Εισοδήματος (ν. 4172/2013, Α' 167), περί αμφισβήτησης του ελάχιστου ποσού καθαρού εισοδήματος από την άσκηση ατομικής επιχειρηματικής δραστηριότητας. 11. Η παρ. 3 του άρθρου 53 του Κώδικα Φορολογικής Διαδικασίας καταργείται από τις 19.4.2024.	
Άρθρο 38 **Παράβαση αποδοχής πληρωμών με μετρητά αξίας μεγαλύτερης των πεντακοσίων ευρώ - Τροποποίηση παρ. 10 άρθρου 57 Κώδικα Φορολογικής Διαδικασίας** Στην παρ. 10 του άρθρου 57 του Κώδικα Φορολογικής Διαδικασίας (ν. 5104/2024, Α' 58), περί παραβάσεων σχετικών με την απεικόνιση των οικονομικών συναλλαγών, επέρχονται οι ακόλουθες τροποποιήσεις: α) οι λέξεις «φορολογικά στοιχεία συνολικής αξίας πεντακοσίων (500) ευρώ και άνω, που εκδίδονται για πώληση αγαθών ή παροχή υπηρεσιών σε ιδιώτες» αντικαθίστανται από τις λέξεις «συναλλαγές πώλησης αγαθών ή παροχής υπηρεσιών σε ιδιώτες συνολικής αξίας πεντακοσίων (500) ευρώ και άνω», β) οι λέξεις «στοιχείων λιανικής πώλησης που εκδίδονται για τη συναλλαγή» αντικαθίστανται από τη λέξη «συναλλαγών» και η παρ. 10 διαμορφώνεται ως εξής: «10. Σε επιχείρηση που, κατά παράβαση της παρ. 3 του άρθρου 20 του ν. 3842/2010 (Α' 58), δέχεται πληρωμή με μετρητά που αντιστοιχεί σε συναλλαγές πώλησης αγαθών ή παροχής υπηρεσιών σε ιδιώτες συνολικής αξίας πεντακοσίων (500) ευρώ και άνω, επιβάλλεται για κάθε παράβαση πρόστιμο ίσο με το διπλάσιο της καταβληθείσας με μετρητά αξίας των συναλλαγών.».	**Η παρ. 10 του άρθρου 57 του Κώδικα Φορολογικής Διαδικασίας (ν. 5104/2024, Α' 58), έχει ως εξής:** «10. Σε επιχείρηση που, κατά παράβαση της παρ. 3 του άρθρου 20 του ν. 3842/2010 (Α' 58), δέχεται πληρωμή με μετρητά που αντιστοιχεί σε φορολογικά στοιχεία συνολικής αξίας πεντακοσίων (500) ευρώ και άνω, που εκδίδονται για πώληση αγαθών ή παροχή υπηρεσιών σε ιδιώτες, επιβάλλεται για κάθε παράβαση πρόστιμο ίσο με το διπλάσιο της καταβληθείσας με μετρητά αξίας των στοιχείων λιανικής πώλησης που εκδίδονται για τη συναλλαγή.»
Άρθρο 40 **Τρόπος υπολογισμού του ελάχιστου ποσού καθαρού εισοδήματος από την άσκηση ατομικής επιχειρηματικής δραστηριότητας για κατόχους άδειας επαγγελματία πωλητή σε λαϊκή αγορά - Αμφισβήτηση του ετήσιου ελάχιστου εισοδήματος από την άσκηση επιχειρηματικής δραστηριότητας λόγω ανηλικότητας - Τροποποίηση παρ. 2 και 3 άρθρου 28Α Κώδικα Φορολογίας Εισοδήματος** 1. Στην παρ. 2 του άρθρου 28Α του Κώδικα Φορολογίας Εισοδήματος (ν. 4172/2013, Α' 167), περί ελάχιστου ποσού καθαρού εισοδήματος από την άσκηση ατομικής επιχειρηματικής δραστηριότητας, επέρχονται οι ακόλουθες τροποποιήσεις: α) στην περ. α) του πρώτου εδαφίου, οι λέξεις «άρθρων 134 του Κώδικα Ατομικού Εργατικού Δικαίου (π.δ. 80/2022, Α' 222)» αντικαθίστανται από τις λέξεις «άρθρων 141 του Κώδικα Εργατικού Δικαίου (π.δ. 62/2025, Α' 121)», β) στο δεύτερο εδάφιο, βα) στο τέλος της περ. γ), προστίθεται η λέξη «ή», ββ) προστίθεται περ. δ) και η παρ. 2 διαμορφώνεται ως εξής: «2. Ως ελάχιστο ετήσιο εισόδημα από την άσκηση επιχειρηματικής δραστηριότητας τεκμαίρεται ποσό μέχρι πενήντα χιλιάδες (50.000) ευρώ που προκύπτει από το άθροισμα: α) Ποσού που αντιστοιχεί στο ετήσιο ποσό του μικτού κατώτατου μισθού των άρθρων 141 του Κώδικα Εργατικού Δικαίου (π.δ. 62/2025, Α' 121) και 103 του παρόντος, όπως ισχύει κατά την τελευταία ημέρα του αντίστοιχου φορολογικού έτους, προσαυξανόμενου κατά δέκα τοις εκατό (10%) για τα τρία (3) έτη που έπονται της δεύτερης τριετίας από τη δήλωση έναρξης επαγγελματικής δραστηριότητας, επιπλέον δέκα τοις	**Η παρ. 2 του άρθρου 28Α του Κώδικα Φορολογίας Εισοδήματος (ν. 4172/2013, Α' 167), έχει ως εξής:** «2. Ως ελάχιστο ετήσιο εισόδημα από την άσκηση επιχειρηματικής δραστηριότητας τεκμαίρεται ποσό μέχρι πενήντα χιλιάδες (50.000) ευρώ που προκύπτει από το άθροισμα: α) Ποσού που αντιστοιχεί στο ετήσιο ποσό του μικτού κατώτατου μισθού των άρθρων 134 του Κώδικα Ατομικού Εργατικού Δικαίου (π.δ. 80/2022, Α' 222) και 103 του παρόντος, όπως ισχύει κατά την τελευταία ημέρα του αντίστοιχου φορολογικού έτους, προσαυξανόμενου κατά δέκα τοις εκατό (10%) για τα τρία (3) έτη που έπονται της δεύτερης τριετίας από τη δήλωση έναρξης επαγγελματικής δραστηριότητας, επιπλέον δέκα τοις εκατό (10%), επί του ποσού της τρίτης τριετίας για τα τρία (3) έτη που έπονται της τρίτης τριετίας και επιπλέον δέκα τοις εκατό (10%), επί του ποσού της τέταρτης τριετίας για τα επόμενα έτη, πλέον β) ποσού έως δεκαπέντε χιλιάδες (15.000) ευρώ που ισούται με το δέκα τοις εκατό (10%) του ετήσιου κόστους που καταβάλλει ο υπόχρεος της παρ. 1 για τη μισθοδοσία του προσωπικού που απασχολεί, πλέον γ) ποσού που ανέρχεται στο πέντε τοις εκατό (5%) επί του ποσού, κατά το οποίο ο κύκλος εργασιών του υπόχρεου υπερβαίνει τον μέσο όρο του ετήσιου κύκλου εργασιών του Κωδικού Αριθμού Δραστηριότητας (Κ.Α.Δ.) της περ. ιστ) της παρ. 1 του άρθρου 16 του ν. 4919/2022 (Α' 71), όπως ορίζεται με την απόφαση που εκδίδεται με βάση την παρ. 4 του άρθρου 57 του ν. 4919/2022, στον οποίο ο υπόχρεος πραγματοποιεί τα υψηλότερα έσοδα. Η προσαύξηση της περ. γ) δεν εφαρμόζεται στις ακόλουθες περιπτώσεις: α) όταν ο μέσος όρος του ετήσιου κύκλου εργασιών του αντίστοιχου Κ.Α.Δ. δεν υπερβαίνει τις δέκα χιλιάδες (10.000) ευρώ ή β) όταν το πλήθος των επιτηδευματιών που υπάγονται στον συγκεκριμένο Κ.Α.Δ. δεν υπερβαίνει τους τριάντα (30) ή

εκατό (10%), επί του ποσού της τρίτης τριετίας για τα τρία (3) έτη που έπονται της τρίτης τριετίας και επιπλέον δέκα τοις εκατό (10%), επί του ποσού της τέταρτης τριετίας για τα επόμενα έτη, πλέον β) ποσού έως δεκαπέντε χιλιάδες (15.000) ευρώ που ισούται με το δέκα τοις εκατό (10%) του ετήσιου κόστους που καταβάλλει ο υπόχρεος της παρ. 1 για τη μισθοδοσία του προσωπικού που απασχολεί, πλέον γ) ποσού που ανέρχεται στο πέντε τοις εκατό (5%) επί του ποσού, κατά το οποίο ο κύκλος εργασιών του υπόχρεου υπερβαίνει τον μέσο όρο του ετήσιου κύκλου εργασιών του Κωδικού Αριθμού Δραστηριότητας (Κ.Α.Δ.) της περ. ιστ) της παρ. 1 του άρθρου 16 του ν. 4919/2022 (Α' 71), όπως ορίζεται με την απόφαση που εκδίδεται με βάση την παρ. 4 του άρθρου 57 του ν. 4919/2022, στον οποίο ο υπόχρεος πραγματοποιεί τα υψηλότερα έσοδα. Η προσαύξηση της περ. γ) δεν εφαρμόζεται στις ακόλουθες περιπτώσεις: α) όταν ο μέσος όρος του ετήσιου κύκλου εργασιών του αντίστοιχου Κ.Α.Δ. δεν υπερβαίνει τις δέκα χιλιάδες (10.000) ευρώ ή β) όταν το πλήθος των επιτηδευματιών που υπάγονται στον συγκεκριμένο Κ.Α.Δ. δεν υπερβαίνει τους τριάντα (30) ή γ) στους υπόχρεους, τα υψηλότερα έσοδα των οποίων πραγματοποιούνται στους Κ.Α.Δ. «εκμετάλλευση καταστήματος ψιλικών ειδών γενικά» (47.19.10.01), «εκμετάλλευση περιπτέρου» (47.19.10.02) και «λιανικό εμπόριο προϊόντων καπνού σε εξειδικευμένα καταστήματα» (47.26) ή δ) στους υπόχρεους που δραστηριοποιούνται με τους Κ.Α.Δ. «Λιανικό εμπόριο τροφίμων, ποτών και καπνού, επαγγελματία πωλητή, σε υπαίθριους πάγκους και αγορές» (47.81.10.02) και «Λιανικό εμπόριο άλλων ειδών, επαγγελματία πωλητή, σε υπαίθριους πάγκους και αγορές» (47.89.10.02).. Για την εφαρμογή της περ. γ) του πρώτου εδαφίου της παρούσας, λαμβάνεται υπόψη ο μέσος όρος του ετήσιου κύκλου εργασιών του αντίστοιχου Κ.Α.Δ. δεύτερου βαθμού του προηγούμενου φορολογικού έτους, που αφορά στους υπόχρεους της παρ. 1, όπως αυτός αναρτάται στον ιστότοπο της Ανεξάρτητης Αρχής Δημοσίων Εσόδων (Α.Α.Δ.Ε.), μέχρι την 30ή Σεπτεμβρίου εκάστου έτους. Για τον προσδιορισμό του μέσου όρου του προηγούμενου εδαφίου δεν λαμβάνονται υπόψη οι επιτηδευματίες με μηδενικό κύκλο εργασιών. Αν το άθροισμα του πρώτου εδαφίου είναι μικρότερο από τριάντα χιλιάδες (30.000) ευρώ και ο υψηλότερα αμειβόμενος υπάλληλος που απασχολείται από τον υπόχρεο της παρ. 1 δικαιούται ετήσιες μικτές αποδοχές που υπερβαίνουν το ποσό που προκύπτει από το άθροισμα αυτό, τότε το ποσό των μικτών αποδοχών λαμβάνεται ως τεκμαιρόμενο ετήσιο εισόδημα του υπόχρεου της παρ. 1 μέχρι του ποσού των τριάντα χιλιάδων (30.000) ευρώ.». 2. Στο πρώτο εδάφιο της παρ. 3 του άρθρου 28Α του Κώδικα Φορολογίας Εισοδήματος, περί ελάχιστου ποσού καθαρού εισοδήματος από την άσκηση ατομικής επιχειρηματικής δραστηριότητας, προστίθεται περ. θ) ως εξής: «θ) πρόσωπα ανήλικα σε μέρος ή σε όλη τη διάρκεια του φορολογικού έτους.».	γ) στους υπόχρεους, τα υψηλότερα έσοδα των οποίων πραγματοποιούνται στους Κ.Α.Δ. «εκμετάλλευση καταστήματος ψιλικών ειδών γενικά» (47.19.10.01), «εκμετάλλευση περιπτέρου» (47.19.10.02) και «λιανικό εμπόριο προϊόντων καπνού σε εξειδικευμένα καταστήματα» (47.26). Για την εφαρμογή της περ. γ) του πρώτου εδαφίου της παρούσας, λαμβάνεται υπόψη ο μέσος όρος του ετήσιου κύκλου εργασιών του αντίστοιχου Κ.Α.Δ. δεύτερου βαθμού του προηγούμενου φορολογικού έτους, που αφορά στους υπόχρεους της παρ. 1, όπως αυτός αναρτάται στον ιστότοπο της Ανεξάρτητης Αρχής Δημοσίων Εσόδων (Α.Α.Δ.Ε.), μέχρι την 30ή Σεπτεμβρίου εκάστου έτους. Για τον προσδιορισμό του μέσου όρου του προηγούμενου εδαφίου δεν λαμβάνονται υπόψη οι επιτηδευματίες με μηδενικό κύκλο εργασιών. Αν το άθροισμα του πρώτου εδαφίου είναι μικρότερο από τριάντα χιλιάδες (30.000) ευρώ και ο υψηλότερα αμειβόμενος υπάλληλος που απασχολείται από τον υπόχρεο της παρ. 1 δικαιούται ετήσιες μικτές αποδοχές που υπερβαίνουν το ποσό που προκύπτει από το άθροισμα αυτό, τότε το ποσό των μικτών αποδοχών λαμβάνεται ως τεκμαιρόμενο ετήσιο εισόδημα του υπόχρεου της παρ. 1 μέχρι του ποσού των τριάντα χιλιάδων (30.000) ευρώ.»
Άρθρο 41 **Μείωση του ελάχιστου ποσού καθαρού εισοδήματος από την άσκηση ατομικής επιχειρηματικής δραστηριότητας για**	**Η παρ. 2 του άρθρου 28Γ του Κώδικα Φορολογίας Εισοδήματος (ν. 4172/2013, Α' 167), έχει ως εξής:** «2. Το ποσό του άρθρου 28Α μειώνεται κατά το ήμισυ (1/2) για υπόχρεους που είναι πολύτεκνοι, για υπόχρεους που

κατόχους άδειας επαγγελματία πωλητή σε λαϊκή αγορά - Τροποποίηση παρ. 2 άρθρου 28Γ Κώδικα Φορολογίας Εισοδήματος Στην παρ. 2 του άρθρου 28Γ του Κώδικα Φορολογίας Εισοδήματος (ν. 4172/2013, Α' 167), περί λοιπών μειώσεων του ελάχιστου ποσού καθαρού εισοδήματος από την άσκηση επιχειρηματικής δραστηριότητας, προστίθεται τρίτο εδάφιο και η παρ. 2 διαμορφώνεται ως εξής: «2. Το ποσό του άρθρου 28Α μειώνεται κατά το ήμισυ (1/2) για υπόχρεους που είναι πολύτεκνοι, για υπόχρεους που παρουσιάζουν αναπηρία ίση ή μεγαλύτερη του εξήντα επτά τοις εκατό (67%), για γονείς μονογονεϊκής οικογένειας με ανήλικα τέκνα και για γονείς με τέκνα με ποσοστό νοητικής ή σωματικής αναπηρίας τουλάχιστον εξήντα επτά τοις εκατό (67%), εφόσον είναι άγαμα, διαζευγμένα ή σε χηρεία που θεωρούνται εξαρτώμενα, κατά την περ. γ) της παρ. 1 του άρθρου 11, για εκμεταλλευτές Επιβατηγών Δημόσιας Χρήσης οχημάτων (ΤΑΞΙ) με ποσοστό ιδιοκτησίας επί του οχήματος που δεν υπερβαίνει το είκοσι πέντε τοις εκατό (25%) και εκμεταλλευτές σχολικών κυλικείων. Για τους εκμεταλλευτές σχολικών κυλικείων, το ποσό του άρθρου 28Α μειώνεται κατά το ήμισυ (1/2), μη εφαρμοζόμενης της παρ. 7 του ίδιου άρθρου. Για τους υπόχρεους που δραστηριοποιούνται με τους Κ.Α.Δ. «Λιανικό εμπόριο τροφίμων, ποτών και καπνού, επαγγελματία πωλητή, σε υπαίθριους πάγκους και αγορές» (47.81.10.02) και «Λιανικό εμπόριο άλλων ειδών, επαγγελματία πωλητή, σε υπαίθριους πάγκους και αγορές» (47.89.10.02), το ποσό του άρθρου 28Α μειώνεται κατά τριάντα τοις εκατό (30%), εφαρμοζόμενης, κατά τα λοιπά, της παρ. 7 του ίδιου άρθρου.».	παρουσιάζουν αναπηρία ίση ή μεγαλύτερη του εξήντα επτά τοις εκατό (67%), για γονείς μονογονεϊκής οικογένειας με ανήλικα τέκνα και για γονείς με τέκνα με ποσοστό νοητικής ή σωματικής αναπηρίας τουλάχιστον εξήντα επτά τοις εκατό (67%), εφόσον είναι άγαμα, διαζευγμένα ή σε χηρεία που θεωρούνται εξαρτώμενα, κατά την περ. γ) της παρ. 1 του άρθρου 11, για εκμεταλλευτές Επιβατηγών Δημόσιας Χρήσης οχημάτων (ΤΑΞΙ) με ποσοστό ιδιοκτησίας επί του οχήματος που δεν υπερβαίνει το είκοσι πέντε τοις εκατό (25%) και εκμεταλλευτές σχολικών κυλικείων. Για τους εκμεταλλευτές σχολικών κυλικείων, το ποσό του άρθρου 28Α μειώνεται κατά το ήμισυ (1/2), μη εφαρμοζόμενης της παρ. 7 του ίδιου άρθρου.»
Άρθρο 42 **Φορολογική αντιμετώπιση καταβολής δεδουλευμένων αποδοχών στους πρώην εργαζομένους των Ναυπηγείων Σκαραμαγκά - Τροποποίηση παρ. 4 άρθρου 60 Κώδικα Φορολογίας Εισοδήματος** 1. Στην παρ. 4 του άρθρου 60 του Κώδικα Φορολογίας Εισοδήματος (Κ.Φ.Ε., ν. 4172/2013, Α' 167), περί φορολογικού συντελεστή, προστίθενται νέα εδάφια, έκτο και έβδομο και η παρ. 4 διαμορφώνεται ως εξής: «4. Στα εισοδήματα από μισθωτή εργασία και συντάξεις που καταβάλλονται αναδρομικά, σύμφωνα με το άρθρο 12, καθώς και στις πρόσθετες αμοιβές που δεν συμπεριλαμβάνονται στις τακτικές αποδοχές διενεργείται παρακράτηση με συντελεστή είκοσι τοις εκατό (20%) στο καταβαλλόμενο ποσό ανεξάρτητα από το έτος στο οποίο ανάγονται για να φορολογηθούν τα εισοδήματα αυτά. Ειδικά, στις καθαρές αμοιβές που καταβάλλονται σε αμειβόμενους με ημερομίσθιο, οι οποίοι παρέχουν υπηρεσίες ορισμένου χρόνου αλλά διάρκειας μικρότερης από ένα έτος, καθώς και σε ξεναγούς που υπάγονται στις διατάξεις του άρθρου 37 του ν. 1545/1985, διενεργείται παρακράτηση φόρου με συντελεστή πέντε τοις εκατό (5%). Εξαιρετικά, στα εφάπαξ χρηματικά ποσά που καταβάλλονται στους δικαιούχους του εφάπαξ χρηματικού ποσού των άρθρων 10 έως και 15 του ν. 4575/2018 (Α' 192), μετά την παρακράτηση με συντελεστή είκοσι τοις εκατό (20%) που ορίζεται από τις διατάξεις της παραγράφου αυτής, εξαντλείται η φορολογική υποχρέωση των δικαιούχων για τα εισοδήματα αυτά, συμπεριλαμβανομένης και της ειδικής εισφοράς αλληλεγγύης του άρθρου 43Α. Τα αναδρομικά ποσά, τα οποία προκύπτουν από την 1η.1.2021, μετά την κατάργηση των μειώσεων που είχαν επιβληθεί, σύμφωνα με την υποπαρ. Β.3 της παρ. Β' του άρθρου πρώτου του ν. 4093/2012 (Α' 222), στα μερίσματα και στην οικονομική ενίσχυση, που κατέβαλαν στους μερισματούχους τους, τα Μετοχικά Ταμεία Στρατού, Ναυτικού και Αεροπορίας και οι Ειδικοί Κλάδοι Οικονομικής Ενίσχυσης Μερισματούχων	**Η παρ. 4 του άρθρου 60 του Κώδικα Φορολογίας Εισοδήματος (Κ.Φ.Ε., ν. 4172/2013, Α' 167), έχει ως εξής:** «4. Στα εισοδήματα από μισθωτή εργασία και συντάξεις που καταβάλλονται αναδρομικά, σύμφωνα με το άρθρο 12, καθώς και στις πρόσθετες αμοιβές που δεν συμπεριλαμβάνονται στις τακτικές αποδοχές διενεργείται παρακράτηση με συντελεστή είκοσι τοις εκατό (20%) στο καταβαλλόμενο ποσό ανεξάρτητα από το έτος στο οποίο ανάγονται για να φορολογηθούν τα εισοδήματα αυτά. Ειδικά, στις καθαρές αμοιβές που καταβάλλονται σε αμειβόμενους με ημερομίσθιο, οι οποίοι παρέχουν υπηρεσίες ορισμένου χρόνου αλλά διάρκειας μικρότερης από ένα έτος, καθώς και σε ξεναγούς που υπάγονται στις διατάξεις του άρθρου 37 του ν. 1545/1985, διενεργείται παρακράτηση φόρου με συντελεστή πέντε τοις εκατό (5%). Εξαιρετικά, στα εφάπαξ χρηματικά ποσά που καταβάλλονται στους δικαιούχους του εφάπαξ χρηματικού ποσού των άρθρων 10 έως και 15 του ν. 4575/2018 (Α' 192), μετά την παρακράτηση με συντελεστή είκοσι τοις εκατό (20%) που ορίζεται από τις διατάξεις της παραγράφου αυτής, εξαντλείται η φορολογική υποχρέωση των δικαιούχων για τα εισοδήματα αυτά, συμπεριλαμβανομένης και της ειδικής εισφοράς αλληλεγγύης του άρθρου 43Α. Τα αναδρομικά ποσά, τα οποία προκύπτουν από την 1η.1.2021, μετά την κατάργηση των μειώσεων που είχαν επιβληθεί, σύμφωνα με την υποπαρ. Β.3 της παρ. Β' του άρθρου πρώτου του ν. 4093/2012 (Α' 222), στα μερίσματα και στην οικονομική ενίσχυση, που κατέβαλαν στους μερισματούχους τους, τα Μετοχικά Ταμεία Στρατού, Ναυτικού και Αεροπορίας και οι Ειδικοί Κλάδοι Οικονομικής Ενίσχυσης Μερισματούχων Στρατού, Ναυτικού και Αεροπορίας, κατ' εφαρμογή του άρθρου 34 του ν. 5018/2023 (Α' 25), φορολογούνται εντός του έτους που καταβάλλονται. Κατά την καταβολή τους διενεργείται παρακράτηση με συντελεστή είκοσι τοις εκατό (20%) και με την παρακράτηση αυτή εξαντλείται η φορολογική υποχρέωση των δικαιούχων για τα εισοδήματα αυτά.»

Στρατού, Ναυτικού και Αεροπορίας, κατ' εφαρμογή του άρθρου 34 του ν. 5018/2023 (Α' 25), φορολογούνται εντός του έτους που καταβάλλονται. Κατά την καταβολή τους διενεργείται παρακράτηση με συντελεστή είκοσι τοις εκατό (20%) και με την παρακράτηση αυτή εξαντλείται η φορολογική υποχρέωση των δικαιούχων για τα εισοδήματα αυτά. Τα ποσά των ανείσπρακτων δεδουλευμένων αποδοχών που καταβάλλονται από την 1η.1.2025 στους πρώην εργαζομένους των Ναυπηγείων Σκαραμαγκά, μέσω της ειδικής διαχείρισης των άρθρων 68 έως 77 του ν. 4307/2014 (Α΄ 246), βάσει σχετικού πίνακα κατάταξης δανειστών φορολογούνται κατά το έτος που καταβάλλονται. Η φορολογική υποχρέωση των δικαιούχων για το εισόδημα που τους καταβάλλεται σύμφωνα με το έκτο εδάφιο εξαντλείται με την παρακράτηση φόρου με συντελεστή είκοσι τοις εκατό (20%).». 2. Τα εισοδήματα του έκτου και έβδομου εδαφίου της παρ. 1 δεν υπολογίζονται για τον προσδιορισμό του πραγματικού εισοδήματος από μισθωτή εργασία για την εφαρμογή της περ. β) της παρ. 6 του άρθρου 15 του Κ.Φ.Ε.. 3. Τα εισοδήματα του έκτου και έβδομου εδαφίου της παρ. 1 δεν υπολογίζονται στα εισοδηματικά όρια για την καταβολή οποιασδήποτε παροχής κοινωνικού ή προνοιακού χαρακτήρα.	
Άρθρο 47 **Εξουσιοδοτικές διατάξεις - Τροποποίηση άρθρου 65 ν. 4972/2022** Στο άρθρο 65 του ν. 4972/2022 (Α' 181), περί εξουσιοδοτικών διατάξεων, επέρχονται οι ακόλουθες τροποποιήσεις: α) στην περ. β) της παρ. 1, η λέξη «Αρχής» αντικαθίσταται από τις λέξεις «Γενικής Γραμματείας Χρηματοπιστωτικού Τομέα και Διαχείρισης Ιδιωτικού Χρέους του Υπουργείου Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών», β) στην παρ. 2, βα) οι λέξεις «η οποία εκδίδεται μετά από εισήγηση του Διοικητή της Αρχής,» διαγράφονται, ββ) η λέξη «Αρχής» αντικαθίσταται από τις λέξεις «Γενικής Γραμματείας Χρηματοπιστωτικού Τομέα και Διαχείρισης Ιδιωτικού Χρέους του Υπουργείου Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών», γ) στο πρώτο εδάφιο της παρ. 3, οι λέξεις «της Αρχής» αντικαθίστανται από τις λέξεις «του Γενικού Γραμματέα Χρηματοπιστωτικού Τομέα και Διαχείρισης Ιδιωτικού Χρέους», δ) στην παρ. 5, η λέξη «Αρχής», όπου αναφέρεται, αντικαθίσταται από τις λέξεις «Γενικής Γραμματείας Χρηματοπιστωτικού Τομέα και Διαχείρισης Ιδιωτικού Χρέους του Υπουργείου Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών», ε) στην παρ. 6, εα) οι λέξεις «του Διοικητή της Αρχής» αντικαθίστανται από τις λέξεις «της Γενικής Γραμματείας Χρηματοπιστωτικού Τομέα και Διαχείρισης Ιδιωτικού Χρέους του Υπουργείου Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών», εβ) η λέξη «Αρχής» αντικαθίσταται από τις λέξεις «Γενικής Γραμματείας Χρηματοπιστωτικού Τομέα και Διαχείρισης Ιδιωτικού Χρέους του Υπουργείου Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών», και το άρθρο 65 διαμορφώνεται ως εξής: «Άρθρο 65 Εξουσιοδοτικές διατάξεις 1. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών και Ψηφιακής Διακυβέρνησης, η οποία εκδίδεται μετά τη διενέργεια (α) εκτίμησης αντικτύπου σχετικά με την προστασία δεδομένων (Ε.Α.Π.Δ.) σύμφωνα με την παρ. 4 του άρθρου 35 του Γ.Κ.Π.Δ. και το άρθρο 65 του ν. 4624/2019 (Α΄ 137) και (β) αλγοριθμικής εκτίμησης αντικτύπου σύμφωνα με το άρθρο 5 του ν. 4961/2022 (Α΄ 146), καθορίζονται: α) Οι φορείς του δημόσιου τομέα που συνδέονται με το Σύστημα, σύμφωνα με την παρ. 2 του άρθρου 52,	**Το άρθρο 65 του ν. 4972/2022 (Α' 181), έχει ως εξής:** «Άρθρο 65 Εξουσιοδοτικές διατάξεις 1. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών και Ψηφιακής Διακυβέρνησης, η οποία εκδίδεται μετά τη διενέργεια (α) εκτίμησης αντικτύπου σχετικά με την προστασία δεδομένων (Ε.Α.Π.Δ.) σύμφωνα με την παρ. 4 του άρθρου 35 του Γ.Κ.Π.Δ. και το άρθρο 65 του ν. 4624/2019 (Α΄ 137) και (β) αλγοριθμικής εκτίμησης αντικτύπου σύμφωνα με το άρθρο 5 του ν. 4961/2022 (Α΄ 146), καθορίζονται: α) Οι φορείς του δημόσιου τομέα που συνδέονται με το Σύστημα, σύμφωνα με την παρ. 2 του άρθρου 52, β) ο χρόνος της περιοδικής πρόσβασης της Αρχής στα δεδομένα οικονομικής συμπεριφοράς που τηρούνται στους πιστωτές ή της άντλησης των δεδομένων αυτών από αυτούς, γ) οι τεχνικές λεπτομέρειες, οι οποίες αποτελούν τις λειτουργικές προδιαγραφές του Συστήματος, καθώς και η περιοδικότητα του ελέγχου της λειτουργίας των οργανωτικών και τεχνικών μέτρων, δ) το περιεχόμενο των αιτήσεων χορήγησης πιστοληπτικής βαθμολόγησης και οι διαδικασίες υποβολής τους στο Σύστημα, χορήγησης της συγκατάθεσης της παρ. 1 του άρθρου 58 και άσκησης των δικαιωμάτων των υποκειμένων δεδομένων οικονομικής συμπεριφοράς, ε) η διαδικασία πιστοληπτικής βαθμολόγησης, όπως η μέθοδος επεξεργασίας των δεδομένων, καθώς και τα κριτήρια, η αριθμητική κλίμακα υπολογισμού της βαθμολόγησης και ο τύπος της ενημέρωσης πιστοληπτικής βαθμολόγησης, στ) οι όροι, οι προϋποθέσεις και η συχνότητα υποβολής αίτησης χορήγησης πιστοληπτικής βαθμολόγησης, σύμφωνα με το άρθρο 57. Με προεδρικό διάταγμα, κατόπιν πρότασης των Υπουργών Οικονομικών και Ψηφιακής Διακυβέρνησης, η οποία εκδίδεται μετά τη διενέργεια των εκθέσεων εκτίμησης αντικτύπου και αλγοριθμικής εκτίμησης αντικτύπου του πρώτου εδαφίου της παρούσας, συμπληρώνονται ή τροποποιούνται τα δεδομένα οικονομικής συμπεριφοράς που συλλέγονται από το Σύστημα, σύμφωνα με το άρθρο 53. 2. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών και Ανάπτυξης και Επενδύσεων, η οποία εκδίδεται μετά από εισήγηση του Διοικητή της Αρχής, λαμβανομένων υπόψη των προβλεπόμενων στην παρ. 1 εκθέσεων εκτίμησης αντικτύπου σχετικά με την προστασία δεδομένων και αλγοριθμικής εκτίμησης αντικτύπου, καθορίζονται ο τρόπος και η μεθοδολογία παραγωγής της ενοποιημένης βαθμολόγησης και της διασύνδεσης του Συστήματος της Αρχής με τα συστήματα φορέων πιστοληπτικής βαθμολόγησης.

β) ο χρόνος της περιοδικής πρόσβασης της Γενικής Γραμματείας Χρηματοπιστωτικού Τομέα και Διαχείρισης Ιδιωτικού Χρέους του Υπουργείου Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών στα δεδομένα οικονομικής συμπεριφοράς που τηρούνται στους πιστωτές ή της άντλησης των δεδομένων αυτών από αυτούς, γ) οι τεχνικές λεπτομέρειες, οι οποίες αποτελούν τις λειτουργικές προδιαγραφές του Συστήματος, καθώς και η περιοδικότητα του ελέγχου της λειτουργίας των οργανωτικών και τεχνικών μέτρων, δ) το περιεχόμενο των αιτήσεων χορήγησης πιστοληπτικής βαθμολόγησης και οι διαδικασίες υποβολής τους στο Σύστημα, χορήγησης της συγκατάθεσης της παρ. 1 του άρθρου 58 και άσκησης των δικαιωμάτων των υποκειμένων δεδομένων οικονομικής συμπεριφοράς, ε) η διαδικασία πιστοληπτικής βαθμολόγησης, όπως η μέθοδος επεξεργασίας των δεδομένων, καθώς και τα κριτήρια, η αριθμητική κλίμακα υπολογισμού της βαθμολόγησης και ο τύπος της ενημέρωσης πιστοληπτικής βαθμολόγησης, στ) οι όροι, οι προϋποθέσεις και η συχνότητα υποβολής αίτησης χορήγησης πιστοληπτικής βαθμολόγησης, σύμφωνα με το άρθρο 57. Με προεδρικό διάταγμα, κατόπιν πρότασης των Υπουργών Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών και Ψηφιακής Διακυβέρνησης, η οποία εκδίδεται μετά τη διενέργεια των εκθέσεων εκτίμησης αντικτύπου και αλγοριθμικής εκτίμησης αντικτύπου του πρώτου εδαφίου της παρούσας, συμπληρώνονται ή τροποποιούνται τα δεδομένα οικονομικής συμπεριφοράς που συλλέγονται από το Σύστημα, σύμφωνα με το άρθρο 53. 2. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών και Ανάπτυξης, λαμβανομένων υπόψη των προβλεπόμενων στην παρ. 1 εκθέσεων εκτίμησης αντικτύπου σχετικά με την προστασία δεδομένων και αλγοριθμικής εκτίμησης αντικτύπου, καθορίζονται ο τρόπος και η μεθοδολογία παραγωγής της ενοποιημένης βαθμολόγησης και της διασύνδεσης του Συστήματος της Γενικής Γραμματείας Χρηματοπιστωτικού Τομέα και Διαχείρισης Ιδιωτικού Χρέους του Υπουργείου Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών με τα συστήματα φορέων πιστοληπτικής βαθμολόγησης. 3. Με απόφαση του Γενικού Γραμματέα Χρηματοπιστωτικού Τομέα και Διαχείρισης Ιδιωτικού Χρέους καθορίζεται το ύψος της χρέωσης για τη χορήγηση αντιγράφου της ενημέρωσης πιστοληπτικής βαθμολόγησης, που προβλέπεται στην παρ. 5 του άρθρου 58 και στην παρ. 3 του άρθρου 60. Τα παραπάνω ποσά αποτελούν έσοδα του Κρατικού Προϋπολογισμού. 4. Με προεδρικό διάταγμα, κατόπιν πρότασης των Υπουργών Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών και Ανάπτυξης, δύναται να προστίθενται νέοι και να τροποποιούνται οι υφιστάμενοι σκοποί επεξεργασίας δεδομένων οικονομικής συμπεριφοράς, χορήγησης και διαβίβασης ενημέρωσης πιστοληπτικής βαθμολόγησης σύμφωνα με το άρθρο 58. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών και Ανάπτυξης εξειδικεύονται οι σκοποί επεξεργασίας δεδομένων οικονομικής συμπεριφοράς, χορήγησης και διαβίβασης ενημέρωσης πιστοληπτικής βαθμολόγησης σύμφωνα με το άρθρο 58. 5. Με προεδρικό διάταγμα, κατόπιν πρότασης των Υπουργών Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών και Ανάπτυξης εξειδικεύονται το ελάχιστο περιεχόμενο και οι υποχρεωτικοί κανόνες που διέπουν τη σύμβαση που προβλέπεται στην παρ. 1 του άρθρου 58 μεταξύ της Γενικής Γραμματείας	3. Με απόφαση της Αρχής καθορίζεται το ύψος της χρέωσης για τη χορήγηση αντιγράφου της ενημέρωσης πιστοληπτικής βαθμολόγησης, που προβλέπεται στην παρ. 5 του άρθρου 58 και στην παρ. 3 του άρθρου 60. Τα παραπάνω ποσά αποτελούν έσοδα του Κρατικού Προϋπολογισμού. 4. Με προεδρικό διάταγμα, κατόπιν πρότασης των Υπουργών Οικονομικών και Ανάπτυξης και Επενδύσεων, δύναται να προστίθενται νέοι και να τροποποιούνται οι υφιστάμενοι σκοποί επεξεργασίας δεδομένων οικονομικής συμπεριφοράς, χορήγησης και διαβίβασης ενημέρωσης πιστοληπτικής βαθμολόγησης σύμφωνα με το άρθρο 58. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών και Ανάπτυξης και Επενδύσεων εξειδικεύονται οι σκοποί επεξεργασίας δεδομένων οικονομικής συμπεριφοράς, χορήγησης και διαβίβασης ενημέρωσης πιστοληπτικής βαθμολόγησης σύμφωνα με το άρθρο 58. 5. Με προεδρικό διάταγμα, κατόπιν πρότασης των Υπουργών Οικονομικών και Ανάπτυξης και Επενδύσεων εξειδικεύονται το ελάχιστο περιεχόμενο και οι υποχρεωτικοί κανόνες που διέπουν τη σύμβαση που προβλέπεται στην παρ. 1 του άρθρου 58 μεταξύ της Αρχής και των φορέων του ιδιωτικού τομέα και τη σύμβαση του άρθρου 60 μεταξύ της Αρχής και των φορέων πιστοληπτικής αξιολόγησης. 6. Οι φορείς του δημόσιου τομέα, εντός δώδεκα (12) μηνών από πρόσκληση του Διοικητή της Αρχής, την οποία απευθύνει μετά από την έκδοση της απόφασης της περ. α' της παρ. 1, συνδέονται ηλεκτρονικά με το Σύστημα, ώστε να είναι δυνατή η πρόσβαση της Αρχής στα δεδομένα οικονομικής συμπεριφοράς που τηρούνται στα αρχεία τους.»

Χρηματοπιστωτικού Τομέα και Διαχείρισης Ιδιωτικού Χρέους του Υπουργείου Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών και των φορέων του ιδιωτικού τομέα και τη σύμβαση του άρθρου 60 μεταξύ της Γενικής Γραμματείας Χρηματοπιστωτικού Τομέα και Διαχείρισης Ιδιωτικού Χρέους του Υπουργείου Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών και των φορέων πιστοληπτικής αξιολόγησης. 6. Οι φορείς του δημόσιου τομέα, εντός δώδεκα (12) μηνών από πρόσκληση της Γενικής Γραμματείας Χρηματοπιστωτικού Τομέα και Διαχείρισης Ιδιωτικού Χρέους του Υπουργείου Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών, την οποία απευθύνει μετά από την έκδοση της απόφασης της περ. α΄ της παρ. 1, συνδέονται ηλεκτρονικά με το Σύστημα, ώστε να είναι δυνατή η πρόσβαση της Γενικής Γραμματείας Χρηματοπιστωτικού Τομέα και Διαχείρισης Ιδιωτικού Χρέους του Υπουργείου Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών στα δεδομένα οικονομικής συμπεριφοράς που τηρούνται στα αρχεία τους.».	
Άρθρο 51 **Διάρθρωση της Διεύθυνσης Υποστήριξης και Εποπτείας Εργαλείων Διαχείρισης Ιδιωτικού Χρέους - Αντικατάσταση περ. β) παρ. 3 άρθρου 81 ν. 4389/2016** Η περ. β) της παρ. 3 του άρθρου 81 του ν. 4389/2016 (Α' 94), περί διάρθρωσης της Ειδικής Γραμματείας Διαχείρισης Ιδιωτικού Χρέους, αντικαθίσταται ως εξής: «β) Διεύθυνση Υποστήριξης και Εποπτείας Εργαλείων Διαχείρισης Ιδιωτικού Χρέους, η οποία αποτελείται από τα κάτωθι Τμήματα: βα) Τμήμα Παρακολούθησης, Σχεδιασμού και Υποστήριξης Ηλεκτρονικών Πλατφορμών. ββ) Τμήμα Εξ Αποστάσεως Εξυπηρέτησης Πλατφορμών Ιδιωτικού Χρέους και Τηλεφωνικού Κέντρου. βγ) Τμήμα Διερεύνησης Καταγγελιών σε Θέματα Χρηματοοικονομικών και Ιδιωτικού Χρέους. βδ) Τμήμα Ελέγχου Πληρωμών Προγραμμάτων με Συνεισφορά Δημοσίου.».	**Η περ. β) της παρ. 3 του άρθρου 81 του ν. 4389/2016 (Α' 94), έχει ως εξής:** «β) Διεύθυνση Ενημέρωσης και Υποστήριξης Δανειοληπτών, η οποία αποτελείται από τα κάτωθι Τμήματα: αα) Τμήμα Τηλεφωνικής Υποστήριξης. ββ) Τμήμα Επιχειρησιακής Υποστήριξης Εφαρμογών. γγ) Τμήμα ΠαρακολούθησηςΥποστήριξης Κ.Ε.Υ.Δ..»
Άρθρο 52 **Διεύθυνση Υποστήριξης και Εποπτείας Εργαλείων Διαχείρισης Ιδιωτικού Χρέους - Αντικατάσταση άρθρου 85 ν. 4389/2016** Το άρθρο 85 του ν. 4389/2016 (Α' 94), περί Διεύθυνσης Ενημέρωσης και Υποστήριξης Δανειοληπτών, αντικαθίσταται ως εξής: «Άρθρο 85 Διεύθυνση Υποστήριξης και Εποπτείας Εργαλείων Διαχείρισης Ιδιωτικού Χρέους 1. Επιχειρησιακοί στόχοι της Διεύθυνσης Υποστήριξης και Εποπτείας Εργαλείων Διαχείρισης Ιδιωτικού Χρέους είναι ο επιχειρησιακός σχεδιασμός, ο συντονισμός και η εξασφάλιση της εύρυθμης λειτουργίας της Γενικής Διεύθυνσης Διαχείρισης Ιδιωτικού Χρέους, ο συντονισμός για τη συγκέντρωση και τη διάχυση πληροφοριακού υλικού, η παροχή πληροφόρησης προς πολίτες και επιχειρήσεις, καθώς και η εξασφάλιση της εύρυθμης επιχειρησιακής λειτουργίας των πληροφοριακών συστημάτων, ηλεκτρονικών πλατφορμών και εργαλείων. 2. Οι αρμοδιότητες των Τμημάτων της Διεύθυνσης Υποστήριξης και Εποπτείας Εργαλείων Διαχείρισης Ιδιωτικού Χρέους είναι οι ακόλουθες: α) Τμήμα Παρακολούθησης, Σχεδιασμού και Υποστήριξης Ηλεκτρονικών Πλατφορμών με αρμοδιότητες την παρακολούθηση και υποστήριξη της λειτουργίας, τον	**Το άρθρο 85 του ν. 4389/2016 (Α' 94), έχει ως εξής:** «Άρθρο 85 Διεύθυνση Ενημέρωσης Υποστήριξης Δανειοληπτών 1. Επιχειρησιακοί στόχοι της Διεύθυνσης Ενημέρωσης-Υποστήριξης Δανειοληπτών είναι ο επιχειρησιακός σχεδιασμός, ο συντονισμός και η εξασφάλιση της εύρυθμης λειτουργίας των περιφερειακών υπηρεσιών της Ειδικής Γραμματείας Διαχείρισης Ιδιωτικού Χρέους, ο συντονισμός για τη συγκέντρωση και τη διάχυση του πληροφοριακού υλικού για το προσωπικό των περιφερειακών υπηρεσιών και των δανειοληπτών, καθώς και η εξασφάλιση της εύρυθμης επιχειρησιακής λειτουργίας των Πληροφοριακών Συστημάτων της Ε.Γ.Δ.Ι.Χ.. 2. Οι αρμοδιότητες των Τμημάτων της Διεύθυνσης Ενημέρωσης-Υποστήριξης Δανειοληπτών είναι οι ακόλουθες: α. Τμήμα Τηλεφωνικής Υποστήριξης: Η ευθύνη λειτουργίας τηλεφωνικού κέντρου για: αα. Την καθοδήγηση του προσωπικού των περιφερειακών υπηρεσιών (ΚΕΥΔ και ΓΕΥΔ) και των δανειοληπτών για την επίλυση πολύπλοκων και εξειδικευμένων ζητημάτων και των εν γένει ενδιαφερομένων για λήψη δανείου σε συνεργασία με τα αρμόδια τμήματα της Κεντρικής Υπηρεσίας. ββ. Την καθοδήγηση των πολιτών για την ηλεκτρονική υποβολή των αιτήσεων/αιτημάτων στα πληροφοριακά συστήματα της Ε.Γ.Δ.Ι.Χ.. β. Τμήμα Επιχειρησιακής Υποστήριξης Εφαρμογών: αα. Η ευθύνη διαχείρισης του Μητρώου Συντονιστών για την υποστήριξη του εξωδικαστικού μηχανισμού ρύθμισης οφειλών επιχειρήσεων. ββ. Η ευθύνη παρακολούθησης της λειτουργίας των πληροφοριακών συστημάτων της Ε.Γ.Δ.Ι.Χ. όπως Π.Σ. εξωδικαστικού μηχανισμού ρύθμισης οφειλών επιχειρήσεων, Π.Σ.

σχεδιασμό και την αναβάθμιση των ηλεκτρονικών πλατφορμών διαχείρισης ιδιωτικού χρέους, την υποδοχή, διαχείριση και απάντηση ερωτημάτων, παραπόνων και ενστάσεων πολιτών και επιχειρήσεων για το σύνολο των πλατφορμών, καθώς και τον χειρισμό κάθε άλλου συναφούς θέματος. β) Τμήμα Εξ Αποστάσεως Εξυπηρέτησης Πλατφορμών Ιδιωτικού Χρέους και Τηλεφωνικού Κέντρου με αρμοδιότητες τη λειτουργία, τον σχεδιασμό και την εποπτεία της πλατφόρμας «myEGDIXlive», τη διενέργεια τηλεδιασκέψεων, τηλεφωνικών επικοινωνιών και δια ζώσης συναντήσεων, την παραγωγή στατιστικών στοιχείων της υπηρεσίας «myEGDIXlive», τη διαχείριση και λειτουργία του τηλεφωνικού κέντρου, την παρακολούθηση της λειτουργίας και την εν γένει υποστήριξη των Κέντρων και Γραφείων Ενημέρωσης - Υποστήριξης Δανειοληπτών, καθώς και τον χειρισμό κάθε άλλου συναφούς θέματος. γ) Τμήμα Διερεύνησης Καταγγελιών σε Θέματα Χρηματοοικονομικών και Ιδιωτικού Χρέους με αρμοδιότητες την υποδοχή, εξέταση και διερεύνηση καταγγελιών πολιτών και επιχειρήσεων σχετικά με την εφαρμογή του ν. 5072/2023 (Α' 198), την αξιολόγηση ευρημάτων και τη διαβίβαση υποθέσεων στις αρμόδιες υπηρεσίες ή εποπτικές αρχές και την παρακολούθηση της προόδου και ολοκλήρωσης αυτών, τη δημιουργία και την τήρηση μητρώου καταγγελιών, την παραγωγή στατιστικών, αναφορών και δεικτών, καθώς και τον χειρισμό κάθε άλλου συναφούς θέματος. δ) Τμήμα Ελέγχου Πληρωμών Προγραμμάτων με Συνεισφορά Δημοσίου με αρμοδιότητες τον σχεδιασμό του ελέγχου για προγράμματα στα οποία το Δημόσιο καταβάλλει χρηματικά ποσά προς δικαιούχους, τη διενέργεια ελέγχων επί των πληρωμών και τη σύνταξη εκθέσεων ελέγχου, την επίλυση ζητημάτων ορθής απεικόνισης των πληρωμών στις ηλεκτρονικές πλατφόρμες, τη συνεργασία με τις αρμόδιες ελεγκτικές αρχές και υπηρεσίες του Δημοσίου, ιδίως για την ανάκτηση αχρεωστήτως καταβληθέντων ποσών, καθώς και τον χειρισμό κάθε άλλου συναφούς θέματος.».	επιδότησης στεγαστικού δανείου από το δημόσιο, Π.Σ. των περιφερειακών υπηρεσιών (ΚΕΥΔ και ΓΕΥΔ) κ.λπ.. γγ. Η παραγωγή στατιστικών αναφορών για την ενημέρωση του Ειδικού Γραμματέα και για τον εντοπισμό προβλημάτων στη λειτουργία των Πληροφοριακών Συστημάτων. δδ. Η εκπόνηση πληροφοριακού υλικού, προκειμένου αυτό να αναρτηθεί στην ιστοσελίδα της περίπτωσης ιε' της παραγράφου 2 του άρθρου 79. εε. Η εκπόνηση έντυπου πληροφοριακού υλικού, το οποίο θα παρέχει συνοπτικά τις πληροφορίες που είναι διαθέσιμες στην ανωτέρω ιστοσελίδα και θα διανέμεται, ιδίως μέσω των Κέντρων Ενημέρωσης – Υποστήριξης Δανειοληπτών και των υποκαταστημάτων των πιστωτικών ιδρυμάτων. γ. Τμήμα ΠαρακολούθησηςΥποστήριξης ΚΕΥΔ: αα. Ο σχεδιασμός, η υλοποίηση, η επίβλεψη και ο συντονισμός των διαδικασιών για τη σύσταση των περιφερειακών Υπηρεσιών του άρθρου 92. ββ. Ο σχεδιασμός και υλοποίηση της εκπαίδευσης του προσωπικού που θα στελεχώνουν τις περιφερειακές υπηρεσίες. γγ. Η διαχείριση και παρακολούθηση της λειτουργίας και εν γένει υποστήριξης των περιφερειακών υπηρεσιών. δδ. Η ενημέρωση του Γραμματέα για προβλήματα που παρατηρούνται αναφορικά με την αποδοτική λειτουργία των ΚΕΥΔ. εε. Η κατάρτιση προτάσεων προς τον Γραμματέα για την αποδοτικότερη λειτουργία των περιφερειακών υπηρεσιών ή για διεύρυνση των παρεχόμενων από αυτά υπηρεσιών.»
Άρθρο 58 **Αρμοδιότητες Προέδρου της Ελληνικής Στατιστικής Αρχής - Τροποποίηση παρ. 1 άρθρου 14 ν. 3832/2010** Στο δεύτερο εδάφιο της παρ. 1 του άρθρου 14 του ν. 3832/2010 (Α' 38), περί αρμοδιοτήτων του Προέδρου της Ελληνικής Στατιστικής Αρχής, επέρχονται οι ακόλουθες τροποποιήσεις: α) η περ. η) αντικαθίσταται, β) προστίθεται περ. ιστ) και, μετά από νομοτεχνικές βελτιώσεις, η παρ. 1 διαμορφώνεται ως εξής: «1. Ο Πρόεδρος της ΕΛ.ΣΤΑΤ. είναι το ανώτατο όργανο της ΕΛ.ΣΤΑΤ., ασκεί όλες τις αρμοδιότητές της και έχει την ευθύνη της εύρυθμης λειτουργίας της για την εκπλήρωση των σκοπών της σύμφωνα με τις διατάξεις της εθνικής και ευρωπαϊκής νομοθεσίας, του Κώδικα Ορθής Πρακτικής για τις ευρωπαϊκές στατιστικές και των βέλτιστων διεθνών στατιστικών πρακτικών. Ο Πρόεδρος της ΕΛ.ΣΤΑΤ. έχει ιδίως τις ακόλουθες αρμοδιότητες: α) εγκρίνει το ΕΛ.Σ.Π., β) καταρτίζει τον Κανονισμό Στατιστικών Υποχρεώσεων των φορέων του ΕΛ.Σ.Σ. και τον Κανονισμό Λειτουργίας και Διαχείρισης της ΕΛ.ΣΤΑΤ., γ) καταρτίζει το ετήσιο στατιστικό πρόγραμμα εργασίας της ΕΛ.ΣΤΑΤ. και την έκθεση αξιολόγησης του στατιστικού προγράμματος, του προηγούμενου έτους,	**Η παρ. 1 του άρθρου 14 του ν. 3832/2010 (Α' 38), έχει ως εξής:** «1. Ο Πρόεδρος της ΕΛ.ΣΤΑΤ. είναι το ανώτατο όργανο της ΕΛ.ΣΤΑΤ., ασκεί όλες τις αρμοδιότητές της και έχει την ευθύνη της εύρυθμης λειτουργίας της για την εκπλήρωση των σκοπών της σύμφωνα με τις διατάξεις της εθνικής και ευρωπαϊκής νομοθεσίας, του Κώδικα Ορθής Πρακτικής για τις ευρωπαϊκές στατιστικές και των βέλτιστων διεθνών στατιστικών πρακτικών. Ο Πρόεδρος της ΕΛ.ΣΤΑΤ. έχει ιδίως τις ακόλουθες αρμοδιότητες: α) εγκρίνει το ΕΛ.Σ.Π., β) καταρτίζει τον Κανονισμό Στατιστικών Υποχρεώσεων των φορέων του ΕΛ.Σ.Σ. και τον Κανονισμό Λειτουργίας και Διαχείρισης της ΕΛ.ΣΤΑΤ., γ) καταρτίζει το ετήσιο στατιστικό πρόγραμμα εργασίας της ΕΛ.ΣΤΑΤ. και την έκθεση αξιολόγησης του στατιστικού προγράμματος, του προηγούμενου έτους, δ) αποφασίζει την επιβολή διοικητικών κυρώσεων, σύμφωνα με τα άρθρα 9 και 12 του παρόντος νόμου, ε) λαμβάνει τις αποφάσεις σχετικά με τις στατιστικές μεθόδους, τα πρότυπα και τις διαδικασίες, καθώς και με το περιεχόμενο και τη χρονική στιγμή της δημοσίευσης στατιστικών στοιχείων, σχετικά με τη διαβίβαση των επίσημων στατιστικών του ΕΛ.Σ.Σ. στην Ευρωπαϊκή Στατιστική Υπηρεσία (Eurostat) και γενικότερα σχετικά με τη διαβίβαση, υποβολή ή γνωστοποίηση στατιστικών στο πλαίσιο της ευρωπαϊκής και διεθνούς στατιστικής συνεργασίας. στ) Είναι αρμόδιος για το συντονισμό όλων των δραστηριοτήτων των λοιπών φορέων του ΕΛ.Σ.Σ. που αφορούν την ανάπτυξη, την παραγωγή και τη διάδοση των επίσημων στατιστικών της χώρας,

δ) αποφασίζει την επιβολή διοικητικών κυρώσεων, σύμφωνα με τα άρθρα 9 και 12,	καθώς και για την εφαρμογή του εθνικού πλαισίου διασφάλισης ποιότητας των στατιστικών.
ε) λαμβάνει τις αποφάσεις σχετικά με τις στατιστικές μεθόδους, τα πρότυπα και τις διαδικασίες, καθώς και με το περιεχόμενο και τη χρονική στιγμή της δημοσίευσης στατιστικών στοιχείων, σχετικά με τη διαβίβαση των επίσημων στατιστικών του ΕΛ.Σ.Σ. στην Ευρωπαϊκή Στατιστική Υπηρεσία (Eurostat) και γενικότερα σχετικά με τη διαβίβαση, υποβολή ή γνωστοποίηση στατιστικών στο πλαίσιο της ευρωπαϊκής και διεθνούς στατιστικής συνεργασίας.	ζ) Μπορεί να αποφασίζει τη διενέργεια κάθε είδους στατιστικών ερευνών, απογραφών και μελετών, επιπλέον αυτών που προβλέπονται στο ΕΛ.Σ.Π. και στο ετήσιο στατιστικό πρόγραμμα εργασίας της ΕΛ.ΣΤΑΤ.
στ) Είναι αρμόδιος για το συντονισμό όλων των δραστηριοτήτων των λοιπών φορέων του ΕΛ.Σ.Σ. που αφορούν την ανάπτυξη, την παραγωγή και τη διάδοση των επίσημων στατιστικών της χώρας, καθώς και για την εφαρμογή του εθνικού πλαισίου διασφάλισης ποιότητας των στατιστικών.	η) Εκπροσωπεί την ΕΛ.ΣΤΑΤ. δικαστικώς και εξωδίκως, ενώπιον των Δικαστηρίων, κάθε Αρχής και τρίτων. Ο Πρόεδρος της ΕΛ.ΣΤΑΤ. μπορεί να αναθέσει την εκπροσώπησή της στον Νομικό Σύμβουλο της ΕΛ.ΣΤΑΤ. ή σε υπάλληλο της ΕΛ.ΣΤΑΤ.
ζ) Μπορεί να αποφασίζει τη διενέργεια κάθε είδους στατιστικών ερευνών, απογραφών και μελετών, επιπλέον αυτών που προβλέπονται στο ΕΛ.Σ.Π. και στο ετήσιο στατιστικό πρόγραμμα εργασίας της ΕΛ.ΣΤΑΤ.	θ) Προΐσταται των υπηρεσιών της ΕΛ.ΣΤΑΤ., συντονίζει και κατευθύνει τη λειτουργία τους, παρέχει τις υπηρεσιακές εντολές για την εκτέλεση κάθε ενέργειας που αφορά την εκπλήρωση της αποστολής της ΕΛ.ΣΤΑΤ. και συγκροτεί ομάδες εργασίας από το ειδικό επιστημονικό ή το λοιπό προσωπικό της ΕΛ.ΣΤΑΤ. ορίζοντας και το αντικείμενό τους.
η) Εκπροσωπεί την ΕΛ.ΣΤΑΤ. εξωδίκως, ενώπιον κάθε Αρχής και τρίτων. Για την εξώδικη εκπροσώπηση δύναται να εξουσιοδοτεί υπάλληλο της ΕΛ.ΣΤΑΤ. Η δικαστική εκπροσώπηση της ΕΛ.ΣΤΑΤ. ασκείται από το Νομικό Συμβούλιο του Κράτους (Ν.Σ.Κ.).	ι) Προΐσταται ιεραρχικά και πειθαρχικά του προσωπικού της ΕΛ.ΣΤΑΤ. και μεριμνά για τη συγκρότηση και τη λειτουργία του Υπηρεσιακού και του Πειθαρχικού Συμβουλίου, σύμφωνα με τις κείμενες διατάξεις.
θ) Προΐσταται των υπηρεσιών της ΕΛ.ΣΤΑΤ., συντονίζει και κατευθύνει τη λειτουργία τους, παρέχει τις υπηρεσιακές εντολές για την εκτέλεση κάθε ενέργειας που αφορά την εκπλήρωση της αποστολής της ΕΛ.ΣΤΑΤ. και συγκροτεί ομάδες εργασίας από το ειδικό επιστημονικό ή το λοιπό προσωπικό της ΕΛ.ΣΤΑΤ. ορίζοντας και το αντικείμενό τους.	(ια) Καταρτίζει και υποβάλλει τον συνοπτικό προϋπολογισμό της ΕΛ.ΣΤΑΤ., σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο 54 του ν. 4270/2014 (Α΄ 143), υιοθετεί και εγκρίνει τον ετήσιο αναλυτικό προϋπολογισμό της ΕΛ.ΣΤΑΤ., κατά τα οριζόμενα στο άρθρο 63 του ίδιου νόμου και καταρτίζει τον ισολογισμό και τον απολογισμό αυτής.
ι) Προΐσταται ιεραρχικά και πειθαρχικά του προσωπικού της ΕΛ.ΣΤΑΤ. και μεριμνά για τη συγκρότηση και τη λειτουργία του Υπηρεσιακού και του Πειθαρχικού Συμβουλίου, σύμφωνα με τις κείμενες διατάξεις.	ιβ) Είναι αρμόδιος για κάθε θέμα που αφορά τη διοικητική λειτουργία και την οικονομική διαχείριση της ΕΛ.ΣΤΑΤ. και αναλαμβάνει ως διατάκτης των δαπανών της ΕΛ.ΣΤΑΤ. τις υποχρεώσεις σε βάρος των πιστώσεων του προϋπολογισμού της.
ια) Καταρτίζει και υποβάλλει τον συνοπτικό προϋπολογισμό της ΕΛ.ΣΤΑΤ., σύμφωνα με το άρθρο 54 του ν. 4270/2014 (Α΄ 143), υιοθετεί και εγκρίνει τον ετήσιο αναλυτικό προϋπολογισμό της ΕΛ.ΣΤΑΤ., σύμφωνα με το άρθρο 63 του ίδιου νόμου και καταρτίζει τον ισολογισμό και τον απολογισμό αυτής.	ιγ) Ανακατανέμει ανά κατηγορία, κλάδο και ειδικότητα τις κενές οργανικές θέσεις που προβλέπονται στον Οργανισμό της ΕΛ.ΣΤΑΤ..
ιβ) Είναι αρμόδιος για κάθε θέμα που αφορά τη διοικητική λειτουργία και την οικονομική διαχείριση της ΕΛ.ΣΤΑΤ. και αναλαμβάνει ως διατάκτης των δαπανών της ΕΛ.ΣΤΑΤ. τις υποχρεώσεις σε βάρος των πιστώσεων του προϋπολογισμού της.	ιδ) Δύναται να μεταβιβάζει αρμοδιότητές του σε άλλα όργανα της ΕΛ.ΣΤΑΤ. και να εξουσιοδοτεί με απόφασή του όργανα της ΕΛ.ΣΤΑΤ. να υπογράφουν «με εντολή Προέδρου» έγγραφα ή άλλες πράξεις της με αποφάσεις που δημοσιεύονται με ανάρτηση στο διαδικτυακό τόπο της ΕΛ.ΣΤΑΤ. χωρίς να απαιτείται άλλη δημοσίευσή τους.
ιγ) Ανακατανέμει ανά κατηγορία, κλάδο και ειδικότητα τις κενές οργανικές θέσεις που προβλέπονται στον Οργανισμό της ΕΛ.ΣΤΑΤ.	ιε) Ασκεί κάθε άλλη αρμοδιότητα της ΕΛ.ΣΤΑΤ. που προβλέπει ο νόμος και ο Κανονισμός Λειτουργίας και Διαχείρισης της ΕΛ.ΣΤΑΤ.»
ιδ) Δύναται να μεταβιβάζει αρμοδιότητές του σε άλλα όργανα της ΕΛ.ΣΤΑΤ. και να εξουσιοδοτεί με απόφασή του όργανα της ΕΛ.ΣΤΑΤ. να υπογράφουν «με εντολή Προέδρου» έγγραφα ή άλλες πράξεις της με αποφάσεις που δημοσιεύονται με ανάρτηση στο διαδικτυακό τόπο της ΕΛ.ΣΤΑΤ. χωρίς να απαιτείται άλλη δημοσίευσή τους.	
ιε) Ασκεί κάθε άλλη αρμοδιότητα της ΕΛ.ΣΤΑΤ. που προβλέπει ο νόμος και ο Κανονισμός Λειτουργίας και Διαχείρισης της ΕΛ.ΣΤΑΤ.	
ιστ) Υποβάλλει ερωτήματα στο Ν.Σ.Κ., και αποδέχεται ή όχι τις γνωμοδοτήσεις που εκδίδονται επ' αυτών, σύμφωνα με τα άρθρα 8 και 9 του ν. 4831/2021 (Α' 170), περί γνωμοδοτικής αρμοδιότητας του Ν.Σ.Κ. και λειτουργίας αυτού ως συλλογικού οργάνου.».	

Άρθρο 59 **Σύσταση Γραφείου Νομικού Συμβουλίου του Κράτους στην Ελληνική Στατιστική Αρχή - Αντικατάσταση παρ. 4 άρθρου 20 ν. 3832/2010** 1. Η παρ. 4 του άρθρου 20 του ν. 3832/2010 (Α' 38), περί οργάνωσης της Ελληνικής Στατιστικής Αρχής, αντικαθίσταται ως εξής: «4. Στην Κεντρική Υπηρεσία της ΕΛ.ΣΤΑΤ. συστήνεται Γραφείο Νομικού Συμβουλίου του Κράτους (Ν.Σ.Κ.), το οποίο λειτουργεί σύμφωνα με τον ν. 4831/2021 (Α' 170). Στο Γραφείο, που αποτελεί υπηρεσιακή μονάδα του Ν.Σ.Κ., υπηρετούν ένας (1) Νομικός Σύμβουλος του Κράτους, ως προϊστάμενος, ένας (1) Πάρεδρος και ένας (1) Δικαστικός Πληρεξούσιος Ν.Σ.Κ.. Για τη στελέχωση του Γραφείου αυξάνονται αντίστοιχα οι οργανικές θέσεις του προσωπικού του Ν.Σ.Κ., κατά μία (1) των Νομικών Συμβούλων, κατά μία (1) των Παρέδρων και κατά μία (1) των Δικαστικών Πληρεξουσίων. Αρμοδιότητα του Γραφείου είναι η δικαστική και εν γένει νομική υποστήριξη της ΕΛ.ΣΤΑΤ., καθώς και η έκδοση γνωμοδοτήσεων για όλα τα ζητήματα αρμοδιότητας της ΕΛ.ΣΤΑΤ., σύμφωνα με τον ν. 4831/2021.». 2. Έως τη στελέχωση και έναρξη λειτουργίας του Γραφείου της παρ. 1, η οποία διαπιστώνεται με πράξη του Προέδρου του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους, η νομική και δικαστική εκπροσώπηση της ΕΛ.ΣΤΑΤ. συνεχίζει να διεξάγεται από δικηγόρο παρ' Αρείω Πάγω με πάγια αντιμισθία, που προσλαμβάνεται με απόφαση του Προέδρου της ΕΛ.ΣΤΑΤ., ύστερα από προκήρυξη, στην οποία ορίζονται τα κριτήρια, τα προσόντα και οι όροι αμοιβής και συνεργασίας, χωρίς να εφαρμόζεται η διαδικασία πρόσληψης δικηγόρων της παρ. 2 του άρθρου 43 του Κώδικα Δικηγόρων (ν. 4194/2013, Α' 208), περί πρόσληψης εμμίσθου δικηγόρου. 3. Με την έναρξη λειτουργίας του Γραφείου της παρ. 1 του παρόντος, σύμφωνα με την πράξη της παρ. 2 του παρόντος, και μετά την παράδοση των εκκρεμών δικαστικών φακέλων στον Προϊστάμενο του Γραφείου, σύμφωνα με την παρ. 6 του άρθρου 28 του ν. 4831/2021, περί υποχρεώσεων των υπηρεσιών του ΝΣΚ και των δημοσίων υπηρεσιών: α) παύει αυτοδικαίως και χωρίς άλλη διατύπωση κάθε άλλη νομική και δικαστική εκπροσώπηση της ΕΛ.ΣΤΑΤ., β) εκκαθαρίζονται και καταβάλλονται από την ΕΛ.ΣΤΑΤ., σύμφωνα με τον ν. 4270/2014 (Α' 143), οι αμοιβές των πληρεξουσίων δικηγόρων της και κάθε άλλη σχετική δαπάνη.	**Η παρ. 4 του άρθρου 20 του ν. 3832/2010 (Α' 38), έχει ως εξής:** «4. Συνιστάται στην κεντρική υπηρεσία της ΕΛ.ΣΤΑΤ. μία (1) θέση Νομικού Συμβούλου, στην οποία προσλαμβάνεται με πάγια αντιμισθία Δικηγόρος παρ' Αρείω Πάγω. Καθήκοντα του Νομικού Συμβούλου είναι η παροχή στην ΕΛ.ΣΤΑΤ. νομικών συμβουλών και γνωμοδοτήσεων και γενικά κάθε είδους νομικών υπηρεσιών σύμφωνα με τον Κώδικα περί Δικηγόρων, συμπεριλαμβανομένης της εξώδικης ή δικαστικής εκπροσώπησής της μετά από ανάθεση από τον Πρόεδρο της ΕΛ.ΣΤΑΤ., σύμφωνα με το άρθρο 14 του παρόντος. Ο Νομικός Σύμβουλος της ΕΛ.ΣΤΑΤ. προσλαμβάνεται με απόφαση του Προέδρου της ΕΛ.ΣΤΑΤ. ύστερα από προκήρυξη, στην οποία ορίζονται τα κριτήρια, τα προσόντα και οι όροι αμοιβής και συνεργασίας. Η διαδικασία της πρόσληψης δικηγόρων της παρ. 2 του άρθρου 43 του Ν. 4194/2013 δεν εφαρμόζεται για τον Νομικό Σύμβουλο της ΕΛ.ΣΤΑΤ..» Η ισχύς της διάταξης αυτής αρχίζει από την έναρξη ισχύος της παρ. 17 του άρθρου 323 του Ν. 4072/2012 . Το αντικείμενο της ρύθμισης της διάταξης αυτής εξαιρείται από το πεδίο εφαρμογής κάθε μεταγενέστερης διάταξης που ρυθμίζει την πρόσληψη νομικών συμβούλων ή δικηγόρων, με ισχύ από το χρόνο έναρξης ισχύος της κάθε σχετικής μεταγενέστερης διάταξης, σύμφωνα με τα οριζόμενα στην παράγραφο 18 του παρόντος άρθρου.»
Άρθρο 60 **Ωρίμανση και διενέργεια διαδικασιών για την αξιοποίηση ακινήτων από την Ελληνική Εταιρεία Συμμετοχών και Περιουσίας Ανώνυμη Εταιρεία - Τροποποίηση υποπερ. γγ) περ. γ) παρ. 1 άρθρου 1 ν. 3986/2011** Στην υποπερ. γγ) της περ. γ) της παρ. 1 του άρθρου 1 του ν. 3986/2011 (Α' 152), περί σύστασης, σκοπού, επωνυμίας, έδρας και διάρκειας, επέρχονται οι ακόλουθες τροποποιήσεις: α) μετά τις λέξεις «κατά κυριότητα,» προστίθενται οι λέξεις «χρήση, διαχείριση, διοίκηση ή εκμετάλλευση,», β) μετά τις λέξεις «του ν. 4270/2014» προστίθενται οι λέξεις «ή σε λοιπές θυγατρικές εταιρείες της υποπερ. γβ) της παρούσας» και η υποπερ. γγ) διαμορφώνεται ως εξής: «γγ) φορέων της Κεντρικής Διοίκησης και έχουν παραχωρηθεί κατά την έναρξη ισχύος της παρούσας και με την επιφύλαξη του άρθρου 12 του ν. 5006/2022 (Α' 239), κατά κυριότητα, χρήση, διαχείριση, διοίκηση ή εκμετάλλευση, σε φορείς της Γενικής Κυβέρνησης κατά την έννοια της περ. β) της παρ. 1 του άρθρου	**Η υποπερ. γγ) της περ. γ) της παρ. 1 του άρθρου 1 του ν. 3986/2011 (Α' 152), έχει ως εξής:** «γγ) φορέων της Κεντρικής Διοίκησης και έχουν παραχωρηθεί κατά την έναρξη ισχύος της παρούσας και με την επιφύλαξη του άρθρου 12 του ν. 5006/2022 (Α' 239), κατά κυριότητα, σε φορείς της Γενικής Κυβέρνησης, κατά την έννοια της περ. β) της παρ. 1 του άρθρου 14 του ν. 4270/2014, εφόσον η ανάθεση στο Ταμείο αποσκοπεί αποκλειστικά στην επιτέλεση του σκοπού της παραχώρησης και υπό τον όρο ότι κατά τον χρόνο υπογραφής της σύμβασης της παρ. 1 του άρθρου 5Γ: α) δεν έχει ανακληθεί η παραχώρηση και β) υφίσταται σχετική έγκριση του φορέα της Κεντρικής Διοίκησης, ο οποίος προέβη στην παραχώρηση. δ) Την ανάληψη και τη συμμετοχή σε δράσεις και διεθνείς συνεργασίες για τον σχεδιασμό, τη διαχείριση και την υλοποίηση έργων, υπηρεσιών, προμηθειών και μεταρρυθμίσεων στο πλαίσιο προγραμμάτων που εκτελούνται εκτός ελληνικής επικράτειας και χρηματοδοτούνται εν όλω ή εν μέρει από πόρους της Ευρωπαϊκής Ένωσης, του Ευρωπαϊκού Οικονομικού Χώρου, διεθνών ή ευρωπαϊκών οργανισμών, διεθνών προγραμμάτων και τρίτων κρατών, σύμφωνα με τη διαδικασία του άρθρου 5Δ.

14 του ν. 4270/2014 ή σε λοιπές θυγατρικές εταιρείες της υποπερ. γβ) της παρούσας, εφόσον η ανάθεση στο Ταμείο αποσκοπεί αποκλειστικά στην επιτέλεση του σκοπού της παραχώρησης και υπό τον όρο ότι κατά τον χρόνο υπογραφής της σύμβασης της παρ. 1 του άρθρου 5Γ: α) δεν έχει ανακληθεί η παραχώρηση και β) υφίσταται σχετική έγκριση του φορέα της Κεντρικής Διοίκησης, ο οποίος προέβη στην παραχώρηση.».	ε) Την ωρίμανση και διενέργεια διαγωνιστικών διαδικασιών και την εκτέλεση έργων και μελετών, αξιοποιώντας τους πόρους του Ειδικού Λογαριασμού με την ονομασία «Τ.Α.Ι.ΠΕ.Δ. Ειδικός Λογαριασμός Ανάπτυξης Λιμενικών Υποδομών» της παρ. 18 του άρθρου 2, για την αναβάθμιση, ανάπτυξη και κατασκευή υποδομών στρατηγικής σημασίας εντός των ορίων ευθύνης των Οργανισμών Λιμένος, το μετοχικό κεφάλαιο των οποίων ανήκει εξ ολοκλήρου στο Ταμείο, σύμφωνα με τη διαδικασία που ορίζεται στο άρθρο 5Ε και με βάση το εγκεκριμένο πρόγραμμα έργων που περιλαμβάνεται στο αναπτυξιακό πρόγραμμα και μελέτη διαχείρισης λιμένα (masterplan) των λιμένων αυτών. Για τις ανάγκες εφαρμογής της παρούσας και κατά παρέκκλιση της απαγόρευσης της περ. α) της παρ. 2 του άρθρου 5, το Ταμείο επιτρέπεται να συνομολογεί συμβάσεις από τις οποίες προκύπτουν δαπάνες για επενδύσεις και να προβαίνει σε χρηματοδότηση των επενδύσεων αυτών με πόρους του ειδικού λογαριασμού του προηγούμενου εδαφίου, εντός των εκάστοτε εγκεκριμένων ορίων δαπανών στο πλαίσιο του ετήσιου κρατικού προϋπολογισμού και των δεσμεύσεων του εκάστοτε ισχύοντος Μεσοπρόθεσμου Πλαισίου Δημοσιονομικής Στρατηγικής (Μ.Π.Δ.Σ.).»
Άρθρο 61 **Παρακράτηση ποσοστού του τιμήματος για την κάλυψη διοικητικών δαπανών και λειτουργικών εξόδων - Τροποποίηση παρ. 14 άρθρου 2 ν. 3986/2011** Στην παρ. 14 του άρθρου 2 του ν. 3986/2011 (Α' 152), περί κεφαλαίου, περιουσίας, εσόδων και διάθεσης εσόδων, προστίθενται νέα εδάφια, τέταρτο και πέμπτο και η παρ. 14 διαμορφώνεται ως εξής: «14. Το τίμημα που εισπράττει το Ταμείο από την αξιοποίηση των περιουσιακών του στοιχείων, μεταφέρεται το αργότερο σε είκοσι (20) ημέρες από την είσπραξή του, σε πίστωση του ειδικού λογαριασμού της παρ. 5 του άρθρου 4 του ν. 4063/2012 (Α' 71), περί διακριτού λογαριασμού του Ελληνικού Δημοσίου, με την ονομασία «Ελληνικό Δημόσιο (ΕΔ) Εισπράξεις και Πληρωμές για την εξυπηρέτηση του Δημοσίου χρέους», αφού αφαιρεθούν λειτουργικά έξοδα και διοικητικές δαπάνες του Ταμείου για την αξιοποίηση των περιουσιακών του στοιχείων, σύμφωνα με όσα ειδικότερα ορίζονται στην απόφαση που εκδίδεται κατ` εξουσιοδότηση της παρ. 16, και χρησιμοποιείται αποκλειστικά για την αποπληρωμή του δημοσίου χρέους. Ειδικώς για τις ανάγκες επίτευξης του σκοπού της περ. ε) της παρ. 1 του άρθρου 1, παρακρατείται και αποδίδεται σε ειδικό λογαριασμό με την ονομασία «Τ.Α.Ι.ΠΕ.Δ. - Ειδικός Λογαριασμός Ανάπτυξης Λιμενικών Υποδομών», που τηρείται στην Τράπεζα της Ελλάδος με δικαιούχο το Ταμείο, ποσό που αντιστοιχεί στο πενήντα τοις εκατό (50%) του τιμήματος του προηγούμενου εδαφίου που εισπράττεται από συμβάσεις αξιοποίησης λιμένων και λιμενικών υποδομών. Η απόδοση στον ανωτέρω λογαριασμό πραγματοποιείται πριν από την αφαίρεση των λειτουργικών εξόδων και διοικητικών δαπανών του Ταμείου. Επιπλέον των ανωτέρω για την κάλυψη των γενικών διοικητικών δαπανών και των λειτουργικών εξόδων που πραγματοποιούνται για τις ανάγκες επίτευξης του σκοπού του άρθρου 5Α, και δεν είναι δυνατόν να προσδιοριστούν ή να επιμεριστούν ανά περιουσιακό στοιχείο, παρακρατείται από το τίμημα του πρώτου εδαφίου της παρούσας και αποδίδεται στην εταιρεία «Ελληνική Εταιρεία Συμμετοχών και Περιουσίας Ανώνυμη Εταιρεία» (Ε.Ε.ΣΥ.Π.) ποσό ίσο με ένα τοις εκατό (1%) του εισπραττόμενου τιμήματος από την αξιοποίηση των περιουσιακών της στοιχείων. Για τις ανωτέρω δαπάνες η Ε.Ε.ΣΥ.Π. εκδίδει προς το Ελληνικό Δημόσιο το τιμολόγιο του άρθρου 8 του ν. 4308/2014 (Α' 251). Ως τίμημα, για τις ανάγκες εφαρμογής των προηγούμενων εδαφίων, νοούνται τόσο	**Η παρ. 14 του άρθρου 2 του ν. 3986/2011 (Α' 152), έχει ως εξής:** «14. Το τίμημα που εισπράττει το Ταμείο από την αξιοποίηση των περιουσιακών του στοιχείων, μεταφέρεται το αργότερο σε είκοσι (20) ημέρες από την είσπραξή του, σε πίστωση του ειδικού λογαριασμού της παρ. 5 του άρθρου 4 του ν. 4063/2012 (Α' 71), περί διακριτού λογαριασμού του Ελληνικού Δημοσίου, με την ονομασία «Ελληνικό Δημόσιο (ΕΔ) Εισπράξεις και Πληρωμές για την εξυπηρέτηση του Δημοσίου χρέους», αφού αφαιρεθούν λειτουργικά έξοδα και διοικητικές δαπάνες του Ταμείου για την αξιοποίηση των περιουσιακών του στοιχείων, σύμφωνα με όσα ειδικότερα ορίζονται στην απόφαση που εκδίδεται κατ' εξουσιοδότηση της παρ. 16, και χρησιμοποιείται αποκλειστικά για την αποπληρωμή του δημοσίου χρέους. Ειδικώς για τις ανάγκες επίτευξης του σκοπού της περ. ε) της παρ. 1 του άρθρου 1, παρακρατείται και αποδίδεται σε ειδικό λογαριασμό με την ονομασία «Τ.Α.Ι.ΠΕ.Δ. Ειδικός Λογαριασμός Ανάπτυξης Λιμενικών Υποδομών», που τηρείται στην Τράπεζα της Ελλάδος με δικαιούχο το Ταμείο, ποσό που αντιστοιχεί στο πενήντα τοις εκατό (50%) του τιμήματος του προηγούμενου εδαφίου που εισπράττεται από συμβάσεις αξιοποίησης λιμένων και λιμενικών υποδομών. Η απόδοση στον ανωτέρω λογαριασμό πραγματοποιείται πριν από την αφαίρεση των λειτουργικών εξόδων και διοικητικών δαπανών του Ταμείου. Ως τίμημα, για τις ανάγκες εφαρμογής των προηγούμενων εδαφίων, νοούνται τόσο εφάπαξ όσο και περιοδικές καταβολές, ανάλογα με τα ειδικότερα οριζόμενα στην εκάστοτε σύμβαση αξιοποίησης.»

εφάπαξ όσο και περιοδικές καταβολές, ανάλογα με τα ειδικότερα οριζόμενα στην εκάστοτε σύμβαση αξιοποίησης.».	
Άρθρο 65 **Φόρος Προστιθέμενης Αξίας στα έργα με αναθέτουσα αρχή την Εταιρεία Υδρεύσεως και Αποχετεύσεως Πρωτευούσης Ανώνυμη Εταιρεία και την Εταιρεία Υδρεύσεως και Αποχετεύσεως Θεσσαλονίκης Ανώνυμη Εταιρεία - Τροποποίηση παρ. 4 άρθρου 45 Κώδικα Φόρου Προστιθέμενης Αξίας** 1. Στην παρ. 4 του άρθρου 45 του Κώδικα Φόρου Προστιθέμενης Αξίας (ν. 5144/2024, Α' 162), περί ειδικού καθεστώτος του φόρου από τον λήπτη αγαθών και υπηρεσιών, προστίθεται τέταρτο εδάφιο και η παρ. 4 διαμορφώνεται ως εξής: «4. Στις περιπτώσεις εκτέλεσης εργασιών σε ακίνητα σύμφωνα με την περ. β) της παρ. 2 του άρθρου 8, προς αναθέτουσες αρχές κατά την έννοια του ν. 4412/2016 (Α' 147), ο φόρος καταβάλλεται από τον λήπτη, υπό την προϋπόθεση ότι οι ως άνω αρχές είναι κύριοι των έργων και υποκείμενοι στον φόρο με δικαίωμα έκπτωσης. Ο υποκείμενος που εκτελεί τις εργασίες του πρώτου εδαφίου έχει δικαίωμα έκπτωσης του φόρου εισροών που αντιστοιχεί στις εν λόγω πράξεις, δεν χρεώνει φόρο στα εκδιδόμενα παραστατικά πωλήσεων (φορολογικά στοιχεία) και υποχρεούται να αναγράφει σε αυτά «Άρθρο 45, υπόχρεος για την καταβολή του φόρου είναι ο λήπτης». Η παρούσα δεν εφαρμόζεται για τα μεγάλα συγχρηματοδοτούμενα έργα του άρθρου 100 του Κανονισμού (ΕΕ) 1303/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και Συμβουλίου της 17ης Δεκεμβρίου 2013, καθώς και για τα μεγάλα έργα του άρθρου 39 του Κανονισμού 1083/2006 του Συμβουλίου της 11ης Ιουλίου 2006. Ομοίως, δεν εφαρμόζεται στα έργα που αναθέτει η εταιρεία με την επωνυμία «Εταιρεία Υδρεύσεως και Αποχετεύσεως Πρωτευούσης Ανώνυμη Εταιρεία» (Ε.ΥΔ.Α.Π. Α.Ε.) ή η «Εταιρεία Υδρεύσεως και Αποχετεύσεως Θεσσαλονίκης Ανώνυμη Εταιρεία» (Ε.Υ.Α.Θ. Α.Ε.), συγχρηματοδοτούμενα ή μη.». 2. Η παρ. 1 καταλαμβάνει έργα των οποίων η διαδικασία ανάθεσης ξεκινάει μετά τη δημοσίευση του παρόντος.	**Η παρ. 4 του άρθρου 45 του Κώδικα Φόρου Προστιθέμενης Αξίας (ν. 5144/2024, Α' 162), έχει ως εξής:** «4. Στις περιπτώσεις εκτέλεσης εργασιών σε ακίνητα σύμφωνα με την περ. β) της παρ. 2 του άρθρου 8, προς αναθέτουσες αρχές κατά την έννοια του ν. 4412/2016 (Α' 147), ο φόρος καταβάλλεται από τον λήπτη, υπό την προϋπόθεση ότι οι ως άνω αρχές είναι κύριοι των έργων και υποκείμενοι στον φόρο με δικαίωμα έκπτωσης. Ο υποκείμενος που εκτελεί τις εργασίες του πρώτου εδαφίου έχει δικαίωμα έκπτωσης του φόρου εισροών που αντιστοιχεί στις εν λόγω πράξεις, δεν χρεώνει φόρο στα εκδιδόμενα παραστατικά πωλήσεων (φορολογικά στοιχεία) και υποχρεούται να αναγράφει σε αυτά «Άρθρο 45, υπόχρεος για την καταβολή του φόρου είναι ο λήπτης». Η παρούσα δεν εφαρμόζεται για τα μεγάλα συγχρηματοδοτούμενα έργα του άρθρου 100 του Κανονισμού (ΕΕ) 1303/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και Συμβουλίου της 17ης Δεκεμβρίου 2013, καθώς και για τα μεγάλα έργα του άρθρου 39 του Κανονισμού 1083/2006 του Συμβουλίου της 11ης Ιουλίου 2006.»
Άρθρο 69 **Μετάταξη προσωπικού της Εταιρείας Υδρεύσεως και Αποχετεύσεως Πρωτευούσης - Αντικατάσταση παρ. 13 άρθρου 21 ν. 1068/1980** Η παρ. 13 του άρθρου 21 του ν. 1068/1980 (Α' 190), περί μετάταξης προσωπικού, αντικαθίσταται ως εξής: «13. Το προσωπικό της Ε.ΥΔ.ΑΠ. δύναται, κατόπιν αίτησης, να μετατάσσεται στην εταιρεία με την επωνυμία «Εταιρεία Υδρεύσεως και Αποχετεύσεως Θεσσαλονίκης», κατόπιν απόφασης των Διοικητικών τους Συμβουλίων».	**Η παρ. 13 του άρθρου 21 του ν. 1068/1980 (Α' 190), έχει ως εξής:** «13. Το πάσης φύσεως προσωπικόν της Ε.ΥΔ.Α.Π. δύναται, κατόπιν αιτήσεώς του, δια κοινής αποφάσεως των υπουργών Εσωτερικών και Δημοσίων Έργων, μετά σχετικήν εισήγησιν των αντιστοίχων Διοικητικών Συμβουλίων, να μετατάσσεται εις ετέρας επιχειρήσεις υδρεύσεως και αποχετεύσεως.»
Άρθρο 74 **Απαλλαγές και μειώσεις φόρου πλοίων δεύτερης κατηγορίας - Τροποποίηση παρ. 3, προσθήκη παρ. 4 στο άρθρο 12 και αντικατάσταση του άρθρου 13 του ν. 27/1975** 1. Στο πρώτο εδάφιο της παρ. 3 του άρθρου 12 του ν. 27/1975 (Α' 77), περί υπολογισμού φόρου πλοίων δεύτερης κατηγορίας, μετά τις λέξεις «παρ. 1 και 2» προστίθενται οι λέξεις «για πλοία με ελληνική σημαία, καθώς και για πλοία με σημαία κράτους-μέλους της Ευρωπαϊκής Ένωσης και του Ευρωπαϊκού Οικονομικού Χώρου, που υπάγονται στο άρθρο 26Α» και η παρ. 3 διαμορφώνεται ως εξής:	**1. Η παρ. 3 του άρθρου 12 του ν. 27/1975 (Α' 77), έχει ως εξής:** «3. Ο φόρος που προκύπτει από τις παρ. 1 και 2 μειώνεται ως εξής: α. Για φορτηγά πλοία δρομολογημένα σε τακτικές γραμμές μεταξύ ελληνικών και λιμένων αλλοδαπής ή και μόνο μεταξύ λιμένων αλλοδαπής, κατά πενήντα τοις εκατό (50%). β. Για επιβατηγά και επιβατηγά οχηματαγωγά πλοία, με εξαίρεση τα πλοία και πλοιάρια αναψυχής και τα τουριστικά ημερόπλοια, κατά εξήντα τοις εκατό (60%). Ο φόρος που προκύπτει κατά το έτος έναρξης ή διακοπής της εκμετάλλευσης του πλοίου με ξένη σημαία, καθώς και με σημαία της Ευρωπαϊκής Ένωσης και του Ευρωπαϊκού Οικονομικού Χώρου πλην της ελληνικής, από τα πρόσωπα των άρθρων 26, 26α, 26β, 26γ και 26δ, περιορίζεται ανάλογα με τις ημέρες εκμετάλλευσής του. Ο

«3. Ο φόρος που προκύπτει από τις παρ. 1 και 2 για πλοία με ελληνική σημαία, καθώς και για πλοία με σημαία κράτους-μέλους της Ευρωπαϊκής Ένωσης και του Ευρωπαϊκού Οικονομικού Χώρου, που υπάγονται στο άρθρο 26Α, μειώνεται ως εξής:

α. Για φορτηγά πλοία δρομολογημένα σε τακτικές γραμμές μεταξύ ελληνικών και λιμένων αλλοδαπής ή και μόνο μεταξύ λιμένων αλλοδαπής, κατά πενήντα τοις εκατό (50%).

β. Για επιβατηγά και επιβατηγά οχηματαγωγά πλοία, με εξαίρεση τα πλοία και πλοιάρια αναψυχής και τα τουριστικά ημερόπλοια, κατά εξήντα τοις εκατό (60%).

Ο φόρος που προκύπτει κατά το έτος έναρξης ή διακοπής της εκμετάλλευσης του πλοίου με ξένη σημαία, καθώς και με σημαία της Ευρωπαϊκής Ένωσης και του Ευρωπαϊκού Οικονομικού Χώρου πλην της ελληνικής, από τα πρόσωπα των άρθρων 26, 26α, 26β, 26γ και 26δ, περιορίζεται ανάλογα με τις ημέρες εκμετάλλευσής του. Ο φόρος περιορίζεται κατ' ανάλογο τρόπο και στην περίπτωση πλήρως αποδεδειγμένης αργίας λόγω επισκευών ή ελλείψεως εργασιών του πλοίου, κατά τα οριζόμενα στο άρθρο 5. Ο φόρος των ιδιωτικών πλοίων αναψυχής δεν περιορίζεται λόγω ακινησίας. Ειδικά για τα επαγγελματικά πλοία και πλοιάρια αναψυχής και τα τουριστικά ημερόπλοια που δραστηριοποιούνται σε υπηρεσίες θαλασσίων μεταφορών, δύναται να γίνει επίκληση έλλειψης εργασιών, εφόσον αυτή αποδεδειγμένα υφίσταται καθ' όλη τη διάρκεια του έτους. Αίτηση αργίας λόγω επισκευής του πλοίου δύναται να υποβληθεί για οποιαδήποτε χρονική περίοδο μέσα στο έτος.».

2. Στο άρθρο 12 του ν. 27/1975 προστίθεται παρ. 4 ως εξής:

«4. Ειδικά για τα πλοία των υποπερ. αγ' έως αζ' της περ. α' και των περ. ι', ια', ιβ' και ιζ' της παρ. 2, για τα φορολογικά έτη 2020 έως και 2023 ο φόρος του παρόντος δεν αναζητείται, εφόσον τα εισοδήματα που αντιστοιχούν στην εκμετάλλευση των εν λόγω πλοίων έχουν υπαχθεί σε φορολόγηση, σύμφωνα με τον Κώδικα Φορολογίας Εισοδήματος (ν. 4172/2013, Α' 167). Τυχόν ποσά φόρου πλοίων που βεβαιώθηκαν ή καταβλήθηκαν, δεν διαγράφονται ή δεν επιστρέφονται, αντίστοιχα.».

3. Το άρθρο 13 του ν. 27/1975, περί απαλλαγών και μείωσης φόρου, αντικαθίσταται ως εξής:

«Άρθρο 13

Απαλλαγές - Μειώσεις φόρου

Επί του οφειλόμενου, σύμφωνα με το άρθρο 12, φόρου πλοίων δεύτερης κατηγορίας, τα οποία φέρουν ελληνική σημαία, καθώς και για πλοία με σημαία κράτους-μέλους της Ευρωπαϊκής Ένωσης (Ε.Ε.) ή του Ευρωπαϊκού Οικονομικού Χώρου (Ε.Ο.Χ.), τα οποία δραστηριοποιούνται στην Ελλάδα με βάση το άρθρο 26Α, αναγνωρίζονται οι απαλλαγές και μειώσεις των παρ. 1 έως 5.

1. Φορτηγά πλοία, δεξαμενόπλοια ή πλοία ψυγεία ηλικίας άνω των δέκα (10) ετών και κάτω των είκοσι (20) ετών, τα οποία τίθενται για πρώτη φορά υπό ελληνική σημαία, υπόκεινται στο μισό του φόρου για διάστημα πέντε (5) ετών. Το πρώτο εδάφιο εφαρμόζεται και στα πλοία με σημαία Ε.Ε. ή Ε.Ο.Χ. ηλικίας άνω των δέκα (10) ετών και κάτω των είκοσι (20) ετών, που δραστηριοποιούνται για πρώτη φορά στην Ελλάδα με βάση το άρθρο 26Α.

2. Επιβατηγά πλοία, φορτηγά πλοία, δεξαμενόπλοια και πλοία ψυγεία ηλικίας κάτω των είκοσι (20) ετών, τα οποία υφίστανται ανακατασκευή ή μετασκευή ή αντικατάσταση του συστήματος πρόωσης αυτών, η οποία συνεπάγεται δαπάνη μεγαλύτερη του φόρος περιορίζεται κατ' ανάλογο τρόπο και στην περίπτωση πλήρως αποδεδειγμένης αργίας λόγω επισκευών ή ελλείψεως εργασιών του πλοίου, κατά τα οριζόμενα στο άρθρο 5. Ο φόρος των ιδιωτικών πλοίων αναψυχής δεν περιορίζεται λόγω ακινησίας. Ειδικά για τα επαγγελματικά πλοία και πλοιάρια αναψυχής και τα τουριστικά ημερόπλοια που δραστηριοποιούνται σε υπηρεσίες θαλασσίων μεταφορών, δύναται να γίνει επίκληση έλλειψης εργασιών, εφόσον αυτή αποδεδειγμένα υφίσταται καθ' όλη τη διάρκεια του έτους. Αίτηση αργίας λόγω επισκευής του πλοίου δύναται να υποβληθεί για οποιαδήποτε χρονική περίοδο μέσα στο έτος.»

2. Το άρθρο 13 του ν. 27/1975, έχει ως εξής:

«Άρθρον 13

Απαλλαγαί - Μείωσις φόρου

Επί των περί ων το άρθρον 12 του παρόντος νόμου πλοίων δευτέρας κατηγορίας αναγνωρίζονται αι κατωτέρω απαλλαγαί και μειώσεις επί του κατά τας διατάξεις του άρθρου τούτου οφειλομένου φόρου.

1. Φορτηγά πλοία, δεξαμενόπλοια ή πλοία - ψυγεία ηλικίας ανωτέρας των δέκα (10) ετών και μικροτέρας των είκοσιν (20) ετών, τιθέμενα το πρώτον υπό ελληνικήν σημαίαν, υπόκεινται εις το ήμισυ του φόρου επί μίαν πενταετίαν.

2. Φορτηγά πλοία, δεξαμενόπλοια ή πλοία - ψυγεία ηλικίας κατωτέρας των είκοσιν (20) ετών υφιστάμενα ανακατασκευήν ή μετασκευήν ή αντικατάστασιν του συστήματος προώσεως αυτών, συνεπαγομένην δαπάνην μείζονα του διπλασίου της αγοραίας αξίας, την οποίαν ταύτα είχον κατά τον αμέσως προηγούμενον της ενάρξεως των ανωτέρω εργασιών χρόνον, απαλλάσσονται κατά τα 2/3 του φόρου μέχρι συμπληρώσεως δέκα (10) ετών από του πέρατος των ως άνω εργασιών, εφ` όσον αύται εκτελούνται εν Ελλάδι. Περί της συνδρομής των προϋποθέσεων διά την κατά το προηγούμενον εδάφιον απαλλαγήν, αποφαίνονται διά κοινής αυτών αποφάσεως οι Υπουργοί Οικονομικών, Βιομηχανίας και Εμπορικής Ναυτιλίας, λαμβάνοντες υπ` όψινγνώμην του Ναυτικού Επιμελητηρίου της Ελλάδος περί της αγοραίας αξίας του πλοίου κατά τον αμέσως προ της ενάρξεως του ανωτέρω εργασιών χρόνον, ως και βεβαίωσιν του εκτελέσαντος τας εργασίας ταύτας ναυπηγείου ή εργοστασίου και του παρακολουθήσαντος αυτάς νηογνώμονος περί των εκτελέσεων τούτων. Εις την ανωτέρω βεβαίωσιν του ναυπηγείου ή εργοστασίου, αναγράφεται και το ποσόν της γενομένης δαπάνης. Αι διατάξεις της παρούσης παραγράφου εφαρμόζονται υπό τας αυτάς προϋποθέσεις και επί των επιβατηγών πλοίων.

3. Πλοία ηλικίας δέκα (10) έως και δέκα πέντε (15) ετών νηολογούμενα επ` ονόματι προσώπων ελληνικής ιθαγενείας ή εταιριών συνεστημένων κατά τον ελληνικόν νόμον κατά ποσοστόν τουλάχιστον πεντήκοντα επί τοις εκατόν (50%), εις αντικατάστασιν πλοίων ηλικίας μεγαλυτέρας των είκοσιν (20) ετών, της αυτής πλοιοκτησίας και ολικήεχωρητικότητος ίσης τουλάχιστον προς τα δύο τρίτα (2/3) της αντικαθισταμένης, απαλλάσσονται επί μίαν πενταετίαν των δύο τρίτων (2/3) του αναλογούντος φόρου, εφ` όσον κατά την διάρκειαν της πενταετίας παραμένει η κυριότης, κατά το ανωτέρω ποσοστόν, επ` ονόματι προσώπων ελληνικής ιθαγενείας ή εταιρειών συνεστημένων κατά τον ελληνικόννόμον.

4. Επί πλοίων ηλικίας μικροτέρας των δέκα (10) ετών ως και φορτηγών τοιούτων ηλικίας μικροτέρας των τριάκοντα (30) ετών, το πρώτον τιθεμένων υπό ελληνικήν σημαίαν, έχουσινεφαρμογήν αντιστοίχως αι διατάξεις των παρ. 1 και 2 του άρθρου 9 του παρόντος νόμου.

5. Πλοία ναυπηγούμενα εν Ελλάδι και τιθέμενα υπό ελληνικήν σημαίαν απαλλάσσονται του φόρου μέχρι συμπληρώσεως ηλικίας δώδεκα (12) ετών.

6. Πλοία εμπίπτοντα κατά την νηολόγησίν των εις πλείονας της μίας κατηγορίας φορολογικής απαλλαγής ή μειώσεως ως αύται ορίζονται διά των παρ. 1 και 4 του παρόντος άρθρου τυγχάνουσιμιάς μόνον απαλλαγής ή κατά περίπτωσιν μειώσεως, εντασσόμενα οριστικώς εις μίαν των ανωτέρω κατηγοριών, τη ανεκκλήτω δηλώσει του πλοιοκτήτου αυτών, καταχωριζομένη εις το οικείον νηολόγιον κατά την νηολόγησιν του πλοίου.»

διπλάσιου της αγοραίας αξίας του πλοίου, την οποία αυτό είχε κατά τον αμέσως προηγούμενο της έναρξης των ανωτέρω εργασιών χρόνο, απαλλάσσονται κατά τα δύο τρίτα (2/3) του φόρου μέχρι συμπλήρωσης δέκα (10) ετών από το πέρας των ως άνω εργασιών, εφόσον αυτές εκτελούνται στην Ελλάδα ή σε άλλο κράτος-μέλος της Ε.Ε ή του Ε.Ο.Χ.

Η συνδρομή των προϋποθέσεων απαλλαγής του πρώτου εδαφίου διαπιστώνεται με κοινή απόφαση των Υπουργών Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών, Ανάπτυξης και Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής, λαμβάνοντας υπόψη τη γνώμη του Ναυτικού Επιμελητηρίου της Ελλάδος, περί της αγοραίας αξίας του πλοίου κατά τον αμέσως προηγούμενο της έναρξης των ανωτέρω εργασιών χρόνο, καθώς και βεβαίωση του ναυπηγείου ή εργοστασίου που εκτέλεσε τις εργασίες αυτές και του νηογνώμονα που παρακολούθησε την εκτέλεση αυτών. Στην παραπάνω βεβαίωση του ναυπηγείου ή εργοστασίου αναγράφεται και το ποσό της γενόμενης δαπάνης. Για την έκδοση της κοινής απόφασης απαιτείται η προσκόμιση νόμιμων παραστατικών και εγγράφων, επισήμως μεταφρασμένων και νομίμως επικυρωμένων, εφόσον αυτά εκδόθηκαν στην αλλοδαπή.

3. Πλοία ηλικίας από δέκα (10) έως και δέκα πέντε (15) ετών, τα οποία νηολογούνται στο όνομα φυσικών προσώπων ελληνικής ιθαγένειας ή ιθαγένειας άλλου κράτους-μέλους της Ε.Ε. ή του Ε.Ο.Χ. ή εταιρειών συστημένων, σύμφωνα με την ελληνική νομοθεσία ή τη νομοθεσία άλλου κράτους-μέλους της Ε.Ε. ή του Ε.Ο.Χ., κατά ποσοστό τουλάχιστον πενήντα τοις εκατό (50%), που αντικαθιστούν πλοία ηλικίας μεγαλύτερης των είκοσι (20) ετών, της ίδιας πλοιοκτησίας και ολικής χωρητικότητας ίσης τουλάχιστον προς τα δύο τρίτα (2/3) της αντικαθιστάμενης χωρητικότητας, απαλλάσσονται για διάστημα πέντε (5) ετών κατά δύο τρίτα (2/3) του αναλογούντος φόρου, εφόσον κατά τη διάρκεια των πέντε (5) ετών παραμένει η κυριότητα των πλοίων σε πρόσωπα με τις ανωτέρω ιδιότητες κατά τα ίδια ποσοστά.

4. Πλοία ηλικίας μικρότερης των δέκα (10) ετών και φορτηγά πλοία ηλικίας μικρότερης των τριάντα (30) ετών, που τίθενται για πρώτη φορά υπό ελληνική σημαία ή υπό σημαία κράτους-μέλους της Ε.Ε. ή του Ε.Ο.Χ. και δραστηριοποιούνται με βάση το άρθρο 26Α, δικαιούνται μείωσης του φόρου μέχρι συμπλήρωσης της ηλικίας των δέκα (10) ετών ή τριάντα (30) ετών, κατά περίπτωση, σε ποσοστά μειώσεων ανά έτος, ως εξής:

Φορολογικά έτη	Ποσοστό μείωσης φόρου (%)
2026	90
2027	80
2028	70
2029	60
2030 και μέχρι συμπληρώσεως ηλικίας δέκα (10) ετών ή τριάντα (30) ετών κατά περίπτωση	50

5. Πλοία που ναυπηγούνται στην Ελλάδα ή σε άλλο κράτος-μέλος της Ε.Ε. ή του Ε.Ο.Χ. και τίθενται υπό ελληνική σημαία ή σημαία κράτους-μέλους της Ε.Ε. και του Ε.Ο.Χ και δραστηριοποιούνται στην Ελλάδα με βάση το άρθρο 26Α,

<table>
<tr>
<td>δικαιούνται μείωσης του φόρου μέχρι συμπλήρωσης ηλικίας δώδεκα (12) ετών, σε ποσοστά μειώσεων ανά έτος, ως εξής:
<table>
<tr><th>Φορολογικά έτη</th><th>Ποσοστό μείωσης φόρου (%)</th></tr>
<tr><td>2026</td><td>90</td></tr>
<tr><td>2027</td><td>80</td></tr>
<tr><td>2028</td><td>70</td></tr>
<tr><td>2029</td><td>60</td></tr>
<tr><td>2030 και μέχρι συμπληρώσεως ηλικίας δώδεκα (12) ετών</td><td>50</td></tr>
</table>
6. Πλοία που κατά τη νηολόγησή τους τίθενται υπό ελληνική σημαία ή κατά την έναρξη των δραστηριοτήτων τους υπό σημαία κράτους-μέλους της Ε.Ε. ή του Ε.Ο.Χ., με βάση το άρθρο 26Α εμπίπτουν σε περισσότερες της μίας κατηγορίας των παρ. 1 έως και 5, δικαιούνται μίας μόνο απαλλαγής ή κατά περίπτωση μείωσης και εντάσσεται οριστικά σε αυτή με ανέκκλητη δήλωση του πλοιοκτήτη, η οποία καταχωρείται στο οικείο νηολόγιο κατά τη νηολόγηση του πλοίου, εφόσον τα πλοία είναι υπό ελληνική σημαία ή δηλώνεται στην αρμόδια φορολογική αρχή κατά την έναρξη εργασιών εκμετάλλευσής τους στην Ελλάδα με βάση το άρθρο 26Α, εφόσον τα πλοία είναι υπό σημαία κράτους-μέλους της Ε.Ε. ή του Ε.Ο.Χ.».</td>
<td></td>
</tr>
<tr>
<td>Άρθρο 75
Απαλλαγές επί ειδών προοριζόμενων για εφοδιασμό πλοίων - Τροποποίηση περ. θ) παρ. 2 άρθρου 36 Εθνικού Τελωνειακού Κώδικα
Στην περ. θ) της παρ. 2 του άρθρου 36 του Εθνικού Τελωνειακού Κώδικα (ν. 5222/2025, Α' 134), περί απαλλαγών από δασμό, ειδικό φόρο κατανάλωσης και φόρο κατανάλωσης ειδών προοριζόμενων για εφοδιασμό πλοίων, επέρχονται οι ακόλουθες τροποποιήσεις: α) οι λέξεις «που εκτελούν διεθνείς πλόες, ανεξαρτήτως ενδιάμεσων προορισμών σε ελληνικούς λιμένες και ανεξαρτήτως λιμένα εφοδιασμού, υπό την προϋπόθεση ότι τουλάχιστον ένας προορισμός είναι σε τρίτη χώρα,» αντικαθίστανται από τις λέξεις «ανεξαρτήτως προορισμού, ενδιάμεσων προορισμών και λιμένα εφοδιασμού», β) προστίθεται δεύτερο εδάφιο και η περ. θ) διαμορφώνεται ως εξής:
«θ) στα επιβατηγά πλοία με σημαία τρίτης χώρας που διενεργούν περιηγητικά ταξίδια (κρουαζιέρες), σύμφωνα με το άρθρο 1 του ν. 3872/2010 (Α' 148) και στα αντίστοιχα πλοία με ελληνική ή ενωσιακή σημαία που διενεργούν περιηγητικά ταξίδια, σύμφωνα με την παρ. 3 του άρθρου 165 του Κώδικα Δημοσίου Ναυτικού Δικαίου (ν.δ. 187/1973, Α' 261), ανεξαρτήτως προορισμού, ενδιάμεσων προορισμών και λιμένα εφοδιασμού. Για τα είδη της περ. α) της παρ. 1 η απαλλαγή χορηγείται υπό την προϋπόθεση ότι τουλάχιστον ένας προορισμός είναι σε τρίτη χώρα.».</td>
<td>Η περ. θ) της παρ. 2 του άρθρου 36 του Εθνικού Τελωνειακού Κώδικα (ν. 5222/2025, Α' 134), έχει ως εξής:
«θ) στα επιβατηγά πλοία με σημαία τρίτης χώρας που διενεργούν περιηγητικά ταξίδια (κρουαζιέρες), σύμφωνα με το άρθρο 1 του ν. 3872/2010 (Α' 148) και στα αντίστοιχα πλοία με ελληνική ή ενωσιακή σημαία που διενεργούν περιηγητικά ταξίδια, σύμφωνα με την παρ. 3 του άρθρου 165 του Κώδικα Δημοσίου Ναυτικού Δικαίου (ν.δ. 187/1973, Α' 261), που εκτελούν διεθνείς πλόες, ανεξαρτήτως ενδιάμεσων προορισμών σε ελληνικούς λιμένες και ανεξαρτήτως λιμένα εφοδιασμού, υπό την προϋπόθεση ότι τουλάχιστον ένας προορισμός είναι σε τρίτη χώρα,»</td>
</tr>
<tr>
<td>Άρθρο 76
Αίτηση για παραχώρηση χρήσης υφισταμένων κατασκευών χρησιμοποιούμενων άνευ αδείας ή καθ' υπέρβαση αυτής από καρνάγιο ή ταρσανά - Ορισμός καρνάγιου ή ταρσανά - Τροποποίηση περ. ιη) άρθρου 3 ν. 5092/2024
4. Στο δεύτερο εδάφιο της περ. ιη) του άρθρου 3 του ν. 5092/2024 (Α' 33), περί ορισμών, οι λέξεις «ξύλινα σκάφη» αντικαθίστανται από τις λέξεις «μικρά σκάφη, ανεξάρτητα από το υλικό κατασκευής τους» και, μετά από νομοτεχνικές βελτιώσεις, η περ. ιη) διαμορφώνεται ως εξής:</td>
<td>Η περ. ιη) του άρθρου 3 του ν. 5092/2024 (Α' 33), έχει ως εξής:
«ιη) Καρνάγιο ή ταρσανάς: ο παράκτιος (θαλάσσιος, αιγιαλός, παραλία και ενδεχόμενα παρακείμενος) χώρος, με κύρια χρήση μικρού ναυπηγείου, όπου ναυπηγούνται, μετασκευάζονται, επισκευάζονται, συντηρούνται, επιθεωρούνται και διαχειμάζουν ξύλινα σκάφη. Στον ίδιο χώρο ανελκύονται/καθελκύονται, επισκευάζονται, συντηρούνται και επιθεωρούνται στην ξηρά κάθε τύπου ξύλινα σκάφη.»</td>
</tr>
</table>

«ιη) Καρνάγιο ή ταρσανάς: ο παράκτιος (θαλάσσιος, αιγιαλός, παραλία και ενδεχόμενα παρακείμενος) χώρος, με κύρια χρήση μικρού ναυπηγείου, όπου ναυπηγούνται, μετασκευάζονται, επισκευάζονται, συντηρούνται, επιθεωρούνται και διαχειμάζουν ξύλινα σκάφη. Στον ίδιο χώρο ανελκύονται, καθελκύονται, επισκευάζονται, συντηρούνται και επιθεωρούνται στη ξηρά κάθε τύπου μικρά σκάφη, ανεξάρτητα από το υλικό κατασκευής τους.».	
Άρθρο 77 **Τρόπος εξόφλησης συναλλαγών πώλησης αγαθών ή παροχής υπηρεσιών σε ιδιώτες – Τροποποίηση παρ. 3 και αντικατάσταση παρ. 6 άρθρου 20 ν. 3842/2010** 1. Στην παρ. 3 του άρθρου 20 του ν. 3842/2010 (Α' 58), περί διασφάλισης και ελέγχου συναλλαγών, επέρχονται οι ακόλουθες τροποποιήσεις: α) στο πρώτο εδάφιο, αα) οι λέξεις «Τα φορολογικά στοιχεία συνολικής αξίας πεντακοσίων (500) ευρώ και άνω, που εκδίδονται για πώληση αγαθών ή παροχή υπηρεσιών σε ιδιώτες» αντικαθίστανται από τις λέξεις «Συναλλαγές πώλησης αγαθών ή παροχής υπηρεσιών σε ιδιώτες, συνολικής αξίας πεντακοσίων (500) ευρώ και άνω», αβ) οι λέξεις «λήπτες τους,» διαγράφονται, β) στο δεύτερο εδάφιο, η λέξη «στοιχείων» αντικαθίσταται από τη λέξη «συναλλαγών» και η παρ. 3 διαμορφώνεται ως εξής: «3. Συναλλαγές πώλησης αγαθών ή παροχής υπηρεσιών σε ιδιώτες, συνολικής αξίας πεντακοσίων (500) ευρώ και άνω, εξοφλούνται από τους αγοραστές των αγαθών ή των υπηρεσιών, αποκλειστικώς με τη χρήση μέσων πληρωμής με κάρτα ή άλλου ηλεκτρονικού μέσου πληρωμής, όπως ενδεικτικά άλλα όχι περιοριστικά τραπεζικό έμβασμα, πληρωμή μέσω λογαριασμού πληρωμών, χρήση ηλεκτρονικού πορτοφολιού. Δεν επιτρέπεται εξόφληση των συναλλαγών αυτών με μετρητά.». 2. Η παρ. 6 του άρθρου 20 του ν. 3842/2010 αντικαθίσταται ως εξής: «6. Με απόφαση του Υπουργού Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών, που εκδίδεται μετά από εισήγηση του Διοικητή της Ανεξάρτητης Αρχής Δημοσίων Εσόδων, δύναται να ορίζονται ορισμένες κατηγορίες ιδιωτών, οι οποίες εξαιρούνται από την υποχρέωση της παρ. 3 και να ρυθμίζεται κάθε ειδικότερο θέμα για τον τρόπο, την διαδικασία και τις προϋποθέσεις εφαρμογής της εξαίρεσης.».	**Η παρ. 3 του άρθρου 20 του ν. 3842/2010 (Α' 58), έχει ως εξής:** «3. Τα φορολογικά στοιχεία συνολικής αξίας πεντακοσίων (500) ευρώ και άνω, που εκδίδονται για πώληση αγαθών ή παροχή υπηρεσιών σε ιδιώτες, εξοφλούνται από τους λήπτες τους, αγοραστές των αγαθών ή των υπηρεσιών, αποκλειστικώς με τη χρήση μέσων πληρωμής με κάρτα ή άλλου ηλεκτρονικού μέσου πληρωμής, όπως ενδεικτικά άλλα όχι περιοριστικά τραπεζικό έμβασμα, πληρωμή μέσω λογαριασμού πληρωμών, χρήση ηλεκτρονικού πορτοφολιού. Δεν επιτρέπεται εξόφληση των στοιχείων αυτών με μετρητά.»
Άρθρο 78 **Παράταση εξαίρεσης των παρόχων περιεχομένου περιφερειακής εμβέλειας επίγειας ψηφιακής τηλεόρασης από τον ειδικό φόρο τηλεοπτικών διαφημίσεων - Τροποποίηση άρθρου 37 ν. 5178/2025** Στο άρθρο 37 του ν. 5178/2025 (Α' 22), περί παράτασης της εξαίρεσης τηλεοπτικών σταθμών περιφερειακής εμβέλειας από ειδικό φόρο τηλεοπτικών διαφημίσεων, επέρχονται οι ακόλουθες τροποποιήσεις: α) οι λέξεις «απαλλαγής από την επιβολή» αντικαθίστανται από τις λέξεις «αναστολής της επιβολής», β) οι λέξεις «έως τις 31.12.2025» αντικαθίστανται από τις λέξεις «έως τις 31.12.2026» και το άρθρο 37 διαμορφώνεται ως εξής: «Άρθρο 37 Παράταση εξαίρεσης τηλεοπτικών σταθμών περιφερειακής εμβέλειας από ειδικό φόρο τηλεοπτικών διαφημίσεων Η ισχύς της παρ. 12Α του άρθρου πέμπτου του ν. 3845/2010 (Α' 65), περί αναστολής της επιβολής του ειδικού φόρου τηλεοπτικών διαφημίσεων στους παρόχους περιεχομένου	**Το άρθρο 37 του ν. 5178/2025 (Α' 22), έχει ως εξής:** «Άρθρο 37 Παράταση εξαίρεσης τηλεοπτικών σταθμών περιφερειακής εμβέλειας από ειδικό φόρο τηλεοπτικών διαφημίσεων Η ισχύς της παρ. 12Α του άρθρου πέμπτου του ν. 3845/2010 (Α' 65), περί απαλλαγής από την επιβολή του ειδικού φόρου τηλεοπτικών διαφημίσεων στους παρόχους περιεχομένου περιφερειακής εμβέλειας επίγειας ψηφιακής τηλεόρασης, παρατείνεται από τη λήξη της έως τις 31.12.2025.»

περιφερειακής εμβέλειας επίγειας ψηφιακής τηλεόρασης, παρατείνεται από τη λήξη της έως τις 31.12.2026.».	
Άρθρο 82 **Τρόπος υπολογισμού ακαθάριστου ισοδύναμου επιχορήγησης σε περιπτώσεις ανάκτησης ενίσχυσης ως επιδότησης επιτοκίου - Τροποποίηση παρ. 5 άρθρου 220 ν. 5193/2025** Στην παρ. 5 του άρθρου 220 του ν. 5193/2025 (Α' 56), περί του τρόπου υπολογισμού ακαθάριστου ισοδύναμου επιχορήγησης σε περιπτώσεις ανάκτησης ενίσχυσης ως επιδότησης επιτοκίου, προστίθεται δεύτερο εδάφιο και η παρ. 5 διαμορφώνεται ως εξής: «5. Αν ο υπόχρεος, παρά την πρόσκλησή του, δεν προσκομίσει στοιχεία ή τα στοιχεία που προσκομίσει κριθούν από την αρμόδια υπηρεσία ως ελλιπή, το προς ανάκτηση ποσό βάσης ισούται με το συνολικό ποσό της ληφθείσας επιδότησης επιτοκίου. Ειδικώς αν ο λήπτης της ενίσχυσης δεν δύναται να προσκομίσει στοιχεία λόγω της παλαιότητας του κεφαλαιοποιημένου δανείου, για τον υπολογισμό του κόστους δανεισμού από την αγορά, λαμβάνεται υπόψη ο μέσος μηνιαίος όρος μακροπρόθεσμων δανείων Εμπορικών Τραπεζών, κατά τον χρόνο της επιδότησης.».	**Η παρ. 5 του άρθρου 220 του ν. 5193/2025 (Α' 56), έχει ως εξής:** «5. Αν ο υπόχρεος, παρά την πρόσκλησή του, δεν προσκομίσει στοιχεία ή τα στοιχεία που προσκομίσει κριθούν από την αρμόδια υπηρεσία ως ελλιπή, το προς ανάκτηση ποσό βάσης ισούται με το συνολικό ποσό της ληφθείσας επιδότησης επιτοκίου.»
Άρθρο 83 **Μη υπολογισμός της ενίσχυσης που λαμβάνουν φυσικά ή νομικά πρόσωπα ή νομικές οντότητες, στο πλαίσιο του Μέτρου 23, για το όριο των επιδοτήσεων της παρ. 1 του άρθρου 48 του Κώδικα Φόρου Προστιθέμενης Αξίας - Τροποποίηση άρθρου 60 ν. 5255/2025** Στο άρθρο 60 του ν. 5255/2025 (Α΄ 219), περί αφορολόγητου, ακατάσχετου και ανεκχώρητου της ενίσχυσης που χορηγείται στο πλαίσιο του Μέτρου 23 «Έκτακτη προσωρινή στήριξη ρευστότητας στους γεωργούς, που έχουν πληγεί από φυσικές καταστροφές, μετά την 1η Ιανουαρίου 2024» του Προγράμματος Αγροτικής Ανάπτυξης 2014 - 2022, στο δεύτερο εδάφιο της παρ. 1, μετά τις λέξεις «ή προνοιακού χαρακτήρα» προστίθενται οι λέξεις «, ούτε στο όριο των επιδοτήσεων της παρ. 1 του άρθρου 48 του Κώδικα Φόρου Προστιθέμενης Αξίας (Κώδικας Φ.Π.Α., ν. 5144/2024, Α' 162), περί ειδικού καθεστώτος αγροτών» και το άρθρο 60 διαμορφώνεται ως εξής: «Άρθρο 60 Αφορολόγητο, ακατάσχετο και ανεκχώρητο της ενίσχυσης που χορηγείται στο πλαίσιο του Μέτρου 23 «Έκτακτη προσωρινή στήριξη ρευστότητας στους γεωργούς, που έχουν πληγεί από φυσικές καταστροφές, μετά την 1η Ιανουαρίου 2024» του Προγράμματος Αγροτικής Ανάπτυξης 2014 - 2022 Η ενίσχυση που λαμβάνουν φυσικά ή νομικά πρόσωπα ή νομικές οντότητες, στο πλαίσιο του Μέτρου 23 «Έκτακτη προσωρινή στήριξη ρευστότητας στους γεωργούς, που έχουν πληγεί από φυσικές καταστροφές, μετά την 1η Ιανουαρίου 2024» του Προγράμματος Αγροτικής Ανάπτυξης 2014 - 2022, είναι αφορολόγητη, ακατάσχετη και ανεκχώρητη στα χέρια του Δημοσίου ή τρίτων, κατά παρέκκλιση κάθε άλλης γενικής ή ειδικής διάταξης, μη εφαρμοζόμενης της παρ. 1 του άρθρου 47 του Κώδικα Φορολογίας Εισοδήματος (ν. 4172/2013, Α' 167), περί κερδών από επιχειρηματική δραστηριότητα. Σε περίπτωση διανομής ή κεφαλαιοποίησης της ενίσχυσης του πρώτου εδαφίου, αυτή δεν υπόκειται σε οποιοδήποτε τέλος, εισφορά ή άλλη κράτηση υπέρ του Δημοσίου, δεν δεσμεύεται και δεν συμψηφίζεται με βεβαιωμένα χρέη προς το Δημόσιο, τα νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου, τους οργανισμούς τοπικής αυτοδιοίκησης και τα νομικά πρόσωπά τους, τα ασφαλιστικά	**Το άρθρο 60 του ν. 5255/2025 (Α΄ 219), έχει ως εξής:** «Άρθρο 60 Αφορολόγητο, ακατάσχετο και ανεκχώρητο της ενίσχυσης που χορηγείται στο πλαίσιο του Μέτρου 23 «Έκτακτη προσωρινή στήριξη ρευστότητας στους γεωργούς, που έχουν πληγεί από φυσικές καταστροφές, μετά την 1η Ιανουαρίου 2024» του Προγράμματος Αγροτικής Ανάπτυξης 2014-2022 Η ενίσχυση που λαμβάνουν φυσικά ή νομικά πρόσωπα ή νομικές οντότητες, στο πλαίσιο του Μέτρου 23 «Έκτακτη προσωρινή στήριξη ρευστότητας στους γεωργούς, που έχουν πληγεί από φυσικές καταστροφές, μετά την 1η Ιανουαρίου 2024» του Προγράμματος Αγροτικής Ανάπτυξης 2014 2022, είναι αφορολόγητη, ακατάσχετη και ανεκχώρητη στα χέρια του Δημοσίου ή τρίτων, κατά παρέκκλιση κάθε άλλης γενικής ή ειδικής διάταξης, μη εφαρμοζόμενης της παρ. 1 του άρθρου 47 του Κώδικα Φορολογίας Εισοδήματος (ν. 4172/2013, Α' 167), περί κερδών από επιχειρηματική δραστηριότητα. Σε περίπτωση διανομής ή κεφαλαιοποίησης της ενίσχυσης του πρώτου εδαφίου, αυτή δεν υπόκειται σε οποιοδήποτε τέλος, εισφορά ή άλλη κράτηση υπέρ του Δημοσίου, δεν δεσμεύεται και δεν συμψηφίζεται με βεβαιωμένα χρέη προς το Δημόσιο, τα νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου, τους οργανισμούς τοπικής αυτοδιοίκησης και τα νομικά πρόσωπά τους, τα ασφαλιστικά ταμεία ή πιστωτικά ιδρύματα και δεν υπολογίζεται στα εισοδηματικά όρια για την καταβολή οποιασδήποτε παροχής κοινωνικού ή προνοιακού χαρακτήρα.»

ταμεία ή πιστωτικά ιδρύματα και δεν υπολογίζεται στα εισοδηματικά όρια για την καταβολή οποιασδήποτε παροχής κοινωνικού ή προνοιακού χαρακτήρα, ούτε στο όριο των επιδοτήσεων της παρ. 1 του άρθρου 48 του Κώδικα Φόρου Προστιθέμενης Αξίας (Κώδικας Φ.Π.Α., ν. 5144/2024, Α' 162), περί ειδικού καθεστώτος αγροτών.». 2. Αγρότες του ειδικού καθεστώτος του άρθρου 48 του Κώδικα Φ.Π.Α., οι οποίοι μετατάχθηκαν υποχρεωτικά στο κανονικό καθεστώς μέχρι τη δημοσίευση του παρόντος, αποκλειστικά λόγω είσπραξης το έτος 2025 της ενίσχυσης της παρ. 1, δύνανται να ενταχθούν εκ νέου στο ειδικό καθεστώς αγροτών με δήλωση μεταβολών που υποβάλλεται εντός δεκαπέντε (15) ημερών από τη δημοσίευση του παρόντος. Μετά την ένταξη στο ειδικό καθεστώς δεν υφίσταται υποχρέωση υποβολής δήλωσης Φ.Π.Α. για το διάστημα από 1ης.1.2026 ενώ τυχόν ποσά προς καταβολή που έχουν βεβαιωθεί από δηλώσεις Φ.Π.Α. από 1ης.1.2026 δεν οφείλονται και εφόσον έχουν καταβληθεί επιστρέφονται. Τυχόν πρόστιμα που επιβλήθηκαν για εκπρόθεσμη υποβολή δήλωσης μεταβολών για ένταξη στο κανονικό καθεστώς ή/και για δηλώσεις Φ.Π.Α., δεν οφείλονται και εφόσον έχουν καταβληθεί επιστρέφονται.	
Άρθρο 84 **Ορισμός αρμόδιας αρχής ως εξουσιοδοτημένου αντιπροσώπου της Ελλάδας για τους σκοπούς εφαρμογής της Σύμβασης του Συμβουλίου της Ευρώπης και του Οργανισμού Οικονομικής Συνεργασίας και Ανάπτυξης σχετικά με την αμοιβαία διοικητική συνδρομή σε φορολογικά θέματα και του Πρωτοκόλλου Τροποποίησης αυτής - Αντικατάσταση άρθρου δεύτερου ν. 4153/2013** Το άρθρο δεύτερο του ν. 4153/2013 (Α' 116), περί εξουσιοδοτικών διατάξεων, αντικαθίσταται ως εξής: «Άρθρο δεύτερο 1. Ως αρμόδια αρχή της Ελλάδας που ενεργεί ως εξουσιοδοτημένος αντιπρόσωπος του Υπουργού Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών για την εφαρμογή των άρθρων 1 έως 26 της Σύμβασης, σχετικά με τους φόρους επί των οποίων εφαρμόζεται η εν λόγω Σύμβαση, πλην της υποπερ. ii της περ. β' της παρ. 1 του άρθρου 2 της Σύμβασης, περί καλυπτόμενων φόρων, ορίζεται η Ανεξάρτητη Αρχή Δημοσίων Εσόδων (Α.Α.Δ.Ε.). 2. Με απόφαση του Διοικητή της Α.Α.Δ.Ε. καθορίζονται: α) οι αρμόδιες υπηρεσίες για την ανταλλαγή πληροφοριών, τους ταυτόχρονους φορολογικούς ελέγχους, τους φορολογικούς ελέγχους στο εξωτερικό, την είσπραξη φορολογικών απαιτήσεων και την επίδοση εγγράφων, όπως αυτά προβλέπονται στις διατάξεις της Σύμβασης, β) κάθε ειδικότερο θέμα για την εφαρμογή των διατάξεων της Σύμβασης, σχετικά με τους φόρους επί των οποίων εφαρμόζεται η εν λόγω Σύμβαση, πλην της υποπερ. ii της περ. β' της παρ. 1 του άρθρου 2 αυτής. 3. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών και Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης καθορίζονται η αρμόδια αρχή της Ελλάδας που ενεργεί ως εξουσιοδοτημένος αντιπρόσωπός του για την αμοιβαία διοικητική συνδρομή σχετικά με τις υποχρεωτικές εισφορές κοινωνικής ασφάλισης της υποπερ. ii της περ. β' της παρ. 1 του άρθρου 2 της Σύμβασης και κάθε ειδικότερο θέμα για την εφαρμογή της εν λόγω συνδρομής.».	**Το άρθρο δεύτερο του ν. 4153/2013 (Α' 116), έχει ως εξής:** «Άρθρο δεύτερο 1. Με απόφαση του Υπουργού Οικονομικών καθορίζεται η αρμόδια αρχή που ενεργεί ως ο εξουσιοδοτημένος εκπρόσωπος του για θέματα ανταλλαγής πληροφοριών σχετικά με τους φόρους επί τους οποίους εφαρμόζεται η Σύμβαση, πλην της ανταλλαγής πληροφοριών που λαμβάνει χώρα σχετικά με τις υποχρεωτικές εισφορές κοινωνικής ασφάλισης των ασφαλιστικών φορέων, της κατηγορίας του άρθρου 2 παρ. Ι.β.ii της Σύμβασης, όπως αυτές προβλέπονται στο Παράρτημα Α` αυτής. 2. Με απόφαση του Υπουργού Οικονομικών και του Υπουργού Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Πρόνοιας καθορίζεται η αρμόδια αρχή που ενεργεί ως ο εξουσιοδοτημένος εκπρόσωπος του για την ανταλλαγή πληροφοριών σχετικά με υποχρεωτικές εισφορές κοινωνικής ασφάλισης των ασφαλιστικών φορέων, της κατηγορίας του άρθρου 2 παρ. Ι.β.ii της Σύμβασης, όπως αυτές προβλέπονται στο Παράρτημα Α` αυτής. 3. Με απόφαση του Υπουργού Οικονομικών καθορίζεται η αρμόδια αρχή, που ενεργεί ως ο εξουσιοδοτημένος εκπρόσωπος του, καθώς και κάθε άλλη αναγκαία λεπτομέρεια και διαδικασία για την είσπραξη φορολογικών απαιτήσεων, σύμφωνα με τις διατάξεις των άρθρων 11 έως και 17 της παρούσας Σύμβασης. 4. Με απόφαση του Υπουργού Οικονομικών καθορίζεται η αρμόδια αρχή που ενεργεί ως ο εξουσιοδοτημένος εκπρόσωπος του, καθώς και κάθε άλλη αναγκαία λεπτομέρεια και διαδικασία σχετικά με την εφαρμογή των διατάξεων του άρθρου 8 της Σύμβασης για τη διενέργεια ταυτόχρονων φορολογικών ελέγχων και των διατάξεων του άρθρου 9 της Σύμβασης για τη συμμετοχή σε φορολογικούς ελέγχους στο εξωτερικό. 5. Με απόφαση του Υπουργού Οικονομικών καθορίζεται η αρμόδια αρχή, που ενεργεί ως ο εξουσιοδοτημένος εκπρόσωπος του, καθώς και κάθε άλλη αναγκαία λεπτομέρεια και διαδικασία σχετικά με την εφαρμογή των διατάξεων του άρθρου 17 της Σύμβασης για την επίδοση εγγράφων. 6. Με απόφαση του Υπουργού Οικονομικών και του αρμόδιου κατά περίπτωση Υπουργού μπορεί να καθορίζεται κάθε άλλη αναγκαία λεπτομέρεια ή διαδικασία για την εφαρμογή των διατάξεων της παρούσας Σύμβασης.»
Άρθρο 83 **Εκούσια εισφορά στο έργο διεθνών οργανισμών ή διεθνών οντοτήτων από το Ελληνικό Δημόσιο - Τροποποίηση άρθρου 1 ν.δ. 932/1971**	**Το άρθρο 1 του ν.δ. 932/1971 (Α' 141), έχει ως εξής:** «Άρθρον 1 : 1. Επιτρέπεται η υπό του Ελληνικού Δημοσίου ενίσχυσις δι εκουσίων εισφορών, του έργου Διεθνών Οργανισμών ή των υπό

Στο άρθρο 1 του ν.δ. 932/1971 (Α΄ 141), περί ενίσχυσης του έργου διεθνών οργανισμών από το Ελληνικό Δημόσιο, επέρχονται οι ακόλουθες τροποποιήσεις: α) προστίθεται τίτλος, β) το κείμενο μεταφέρεται από την καθαρεύουσα στη δημοτική γλώσσα, γ) στο πρώτο εδάφιο της παρ. 1, μετά τη λέξη «οργάνων» προστίθενται οι λέξεις «ή διεθνών οντοτήτων, ιδίως δεξαμενών σκέψης, οποιασδήποτε μορφής, στις οποίες συμμετέχει η Χώρα ως μέλος ή ως παρατηρητής» και, μετά από νομοτεχνικές βελτιώσεις, το άρθρο 1 διαμορφώνεται ως εξής: «Άρθρο 1 Εκούσια εισφορά στο έργο διεθνών οργανισμών ή διεθνών οντοτήτων από το Ελληνικό Δημόσιο 1. Επιτρέπεται η καταβολή ενίσχυσης με εκούσια εισφορά από το Ελληνικό Δημόσιο του έργου διεθνών οργανισμών ή των συνιστώμενων από αυτούς οργάνων ή διεθνών οντοτήτων, ιδίως δεξαμενών σκέψης, οποιασδήποτε μορφής, στις οποίες συμμετέχει η Χώρα ως μέλος ή ως παρατηρητής, σύμφωνα με τις αποφάσεις των διοικήσεων αυτών. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών, Εξωτερικών και του κατά περίπτωση αρμόδιου Υπουργού καθορίζονται το ύψος και η μορφή της εισφοράς. 2. Η δαπάνη για τις εισφορές της παρ. 1 βαρύνει τον προϋπολογισμό εξόδων του εκάστοτε αρμόδιου Υπουργείου.».	τούτων συνιστωμένων Οργάνων, κατά τα υπό της Διοικήσεως αυτών αποφασιζόμενα. Το ύψος και η μορφή της εισφοράς καθορίζεται με κοινή απόφαση των Υπουργών Εθνικής Οικονομίας, Εξωτερικών και του κατά περίπτωση αρμόδιου Υπουργού».
Άρθρο 86 **Όρια δικαιωμάτων ψήφου για απεύθυνση υποχρεωτικής δημόσιας πρότασης - Τροποποίηση παρ. 3 άρθρου 7 ν. 3461/2006** Στην παρ. 3 του άρθρου 7 του ν. 3461/2006 (Α΄ 106), περί υποχρεωτικής δημόσιας πρότασης, οι λέξεις «άρθρο 16 του κ.ν. 2190/1920» αντικαθίστανται από τις λέξεις «άρθρο 50 του ν. 4548/2018 (Α΄ 104), περί μεταχείρισης των ιδίων μετοχών,» και, μετά από νομοτεχνικές βελτιώσεις, η παρ. 3 διαμορφώνεται ως εξής: «3. Για τον υπολογισμό των ορίων που προβλέπονται στην παρ. 1, λαμβάνεται υπόψη το σύνολο των δικαιωμάτων ψήφου, η άσκηση των οποίων δεν απαγορεύεται από το άρθρο 50 του ν. 4548/2018 (Α΄ 104), περί μεταχείρισης των ιδίων μετοχών, ή από άλλες διατάξεις της κείμενης νομοθεσίας.».	**Η παρ. 3 του άρθρου 7 του ν. 3461/2006 (Α΄ 106), έχει ως εξής:** «3. Για τον υπολογισμό των ορίων που προβλέπονται στην παράγραφο 1, λαμβάνεται υπόψη το σύνολο των δικαιωμάτων ψήφου η άσκηση των οποίων δεν απαγορεύεται από το άρθρο 16 του κ. ν. 2190/1920 ή από άλλες διατάξεις της κείμενης νομοθεσίας.»
Άρθρο 87 **Τρόπος υπολογισμού δικαιωμάτων ψήφου για εξαγορά εταιρείας κατόπιν υποβολής δημόσιας πρότασης - Τροποποίηση παρ. 1 άρθρου 27 και παρ. 1 άρθρου 28 ν. 3461/2006** 1. Στην παρ. 1 του άρθρου 27 του ν. 3461/2006 (Α' 106), περί δικαιώματος εξαγοράς, προστίθεται νέο δεύτερο εδάφιο και η παρ. 1 διαμορφώνεται ως εξής: «1. Προτείνων, ο οποίος, μετά την υποβολή δημόσιας πρότασης προς όλους τους κατόχους κινητών αξιών της υπό εξαγορά εταιρείας και για το σύνολο των αξιών τους, κατέχει κινητές αξίες που αντιπροσωπεύουν τουλάχιστον ποσοστό ενενήντα τοις εκατό (90%) του συνόλου των δικαιωμάτων ψήφου της υπό εξαγορά εταιρείας, μπορεί να απαιτήσει τη μεταβίβαση σε αυτόν όλων των υπόλοιπων κινητών αξιών της υπό εξαγορά εταιρείας. Για τον υπολογισμό του ποσοστού που προβλέπεται στο πρώτο εδάφιο, λαμβάνεται υπόψη το σύνολο των δικαιωμάτων ψήφου, η άσκηση των οποίων δεν απαγορεύεται από το άρθρο 50 του ν. 4548/2018 (Α΄ 104), περί μεταχείρισης των ιδίων μετοχών, ή από άλλες διατάξεις της κείμενης νομοθεσίας.».	**1. Η παρ. 1 του άρθρου 27 του ν. 3461/2006 (Α' 106), έχει ως εξής:** «1. Προτείνων, ο οποίος, μετά την υποβολή δημόσιας πρότασης προς όλους τους κατόχους κινητών αξιών της υπό εξαγορά εταιρείας και για το σύνολο των αξιών τους, κατέχει κινητές αξίες που αντιπροσωπεύουν τουλάχιστον ποσοστό ενενήντα τοις εκατό (90%) του συνόλου των δικαιωμάτων ψήφου της υπό εξαγορά εταιρείας, μπορεί να απαιτήσει τη μεταβίβαση σε αυτόν όλων των υπόλοιπων κινητών αξιών της υπό εξαγορά εταιρείας.» **2. Η παρ. 1 του άρθρου 28 του ν. 3461/2006, έχει ως εξής:** «1. Ο προτείνων, ο οποίος μετά την υποβολή δημόσιας πρότασης προς όλους τους κατόχους κινητών αξιών της υπό εξαγορά εταιρείας και για το σύνολο των αξιών τους, κατέχει κινητές αξίες που αντιπροσωπεύουν ποσοστό τουλάχιστον ενενήντα τοις εκατό (90%) του συνόλου των δικαιωμάτων ψήφου της υπό εξαγορά εταιρείας, υποχρεούται για περίοδο τριών (3) μηνών από τη δημοσίευση των αποτελεσμάτων της δημόσιας πρότασης να αποκτήσει χρηματιστηριακό στην τιμή σε μετρητά που ισούται με το Αντάλλαγμα της δημόσιας πρότασης όλες τις κινητές αξίες της υπό εξαγορά εταιρείας που θα του προσφερθούν. Εφόσον το ζητήσουν οι κάτοχοι των κινητών αξιών της υπό εξαγορά εταιρείας, το τίμημα λαμβάνει τη μορφή των κινητών αξιών, που απετέλεσαν το αντικείμενο της πρότασης και ισούται με το Αντάλλαγμα της πρότασης. Με απόφαση της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς μπορεί να εξειδικεύεται η διαδικασία καταβολής και βεβαίωσης της καταβολής του ανταλλάγματος, η διαδικασία μεταβίβασης των κινητών αξιών και να ρυθμίζεται κάθε αναγκαία λεπτομέρεια.»

2. Στην παρ. 1 του άρθρου 28 του ν. 3461/2006, περί δικαιώματος εξόδου, προστίθεται νέο, δεύτερο, εδάφιο και η παρ. 1 διαμορφώνεται ως εξής: «1. Ο προτείνων, ο οποίος μετά την υποβολή δημόσιας πρότασης προς όλους τους κατόχους κινητών αξιών της υπό εξαγορά εταιρείας και για το σύνολο των αξιών τους, κατέχει κινητές αξίες που αντιπροσωπεύουν ποσοστό τουλάχιστον ενενήντα τοις εκατό (90%) του συνόλου των δικαιωμάτων ψήφου της υπό εξαγορά εταιρείας, υποχρεούται για περίοδο τριών (3) μηνών από τη δημοσίευση των αποτελεσμάτων της δημόσιας πρότασης να αποκτήσει χρηματιστηριακά στην τιμή σε μετρητά που ισούται με το αντάλλαγμα της δημόσιας πρότασης όλες τις κινητές αξίες της υπό εξαγορά εταιρείας που θα του προσφερθούν. Για τον υπολογισμό του ποσοστού που προβλέπεται από το πρώτο εδάφιο, λαμβάνεται υπόψη το σύνολο των δικαιωμάτων ψήφου, η άσκηση των οποίων δεν απαγορεύεται από το άρθρο 50 του ν. 4548/2018 (Α' 104), περί μεταχείρισης των ιδίων μετοχών, ή από άλλες διατάξεις της κείμενης νομοθεσίας. Εφόσον το ζητήσουν οι κάτοχοι των κινητών αξιών της υπό εξαγορά εταιρείας, το τίμημα λαμβάνει τη μορφή των κινητών αξιών, που απετέλεσαν το αντικείμενο της πρότασης και ισούται με το αντάλλαγμα της πρότασης. Με απόφαση της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς μπορεί να εξειδικεύεται η διαδικασία καταβολής και βεβαίωσης της καταβολής του ανταλλάγματος, η διαδικασία μεταβίβασης των κινητών αξιών και να ρυθμίζεται κάθε αναγκαία λεπτομέρεια.».	
Άρθρο 88 **Εγγραφή ορκωτών ελεγκτών λογιστών εποπτικού φορέα στο Δημόσιο Μητρώο - Τροποποίηση περ. β) παρ. 1 άρθρου 15 ν. 4449/2017** Στην περ. β) της παρ. 1 του άρθρου 15 του ν. 4449/2017 (Α' 7), περί εγγραφής των ορκωτών ελεγκτών λογιστών στο Δημόσιο Μητρώο, μετά τις λέξεις «παρέχει τις υπηρεσίες του», προστίθενται οι λέξεις «ή του εποπτικού φορέα, στον οποίο παρέχει τις υπηρεσίες του στο πλαίσιο καθηκόντων ποιοτικού ελέγχου» και η περ. β) διαμορφώνεται ως εξής: «β) την επωνυμία και τον διακριτικό τίτλο, καθώς και τα πλήρη στοιχεία της επαγγελματικής διεύθυνσης και της διαδικτυακής διεύθυνσης της ελεγκτικής εταιρείας, στην οποία ή για λογαριασμό της οποίας ο ορκωτός ελεγκτής λογιστής παρέχει τις υπηρεσίες του ή του εποπτικού φορέα, στον οποίο παρέχει τις υπηρεσίες του στο πλαίσιο καθηκόντων ποιοτικού ελέγχου, ανεξάρτητα από τη νομική σχέση με την οποία παρέχονται οι υπηρεσίες αυτές,».	**Η περ. β) της παρ. 1 του άρθρου 15 του ν. 4449/2017 (Α' 7), έχει ως εξής:** «β) την επωνυμία και τον διακριτικό τίτλο, καθώς και τα πλήρη στοιχεία της επαγγελματικής διεύθυνσης και της διαδικτυακής διεύθυνσης της ελεγκτικής εταιρείας, στην οποία ή για λογαριασμό της οποίας ο ορκωτός ελεγκτής λογιστής παρέχει τις υπηρεσίες του, ανεξάρτητα από τη νομική σχέση με την οποία παρέχονται οι υπηρεσίες αυτές,»
Άρθρο 92 **Ελάχιστα προσόντα Γενικού Διευθυντή του νομικού προσώπου ιδιωτικού δικαίου με την επωνυμία «Επιτροπή Ολυμπίων και Ζαππείου Κληροδοτήματος» - Τροποποίηση παρ. 3 άρθρου 147 ν. 5259/2025** Στο πρώτο εδάφιο της παρ. 3 του άρθρου 147 του ν. 5259/2025 (Α' 228), περί πλήρωσης θέσης Γενικού Διευθυντή, επέρχονται οι ακόλουθες τροποποιήσεις: α) στην περ. α), αα) οι λέξεις «Νομικής ή Οικονομικών Επιστημών» αντικαθίστανται από τις λέξεις «και μεταπτυχιακό δίπλωμα σπουδών από Ανώτατο Εκπαιδευτικό Ίδρυμα», αβ) μετά τις λέξεις «ισότιμο τίτλο», οι λέξεις «αντίστοιχης ειδικότητας σχολών» διαγράφονται, β) στο τέλος της περ. β), οι λέξεις «πολύ καλή γνώση μιας, τουλάχιστον, επιπλέον γλώσσας της Ευρωπαϊκής Ένωσης,» διαγράφονται, γ) στο τέλος της περ. γ), η λέξη «και» διαγράφεται, δ) η περ. δ) καταργείται και, μετά από νομοτεχνικές βελτιώσεις η παρ. 3 διαμορφώνεται ως εξής:	**Η παρ. 3 του άρθρου 147 του ν. 5259/2025 (Α' 228), έχει ως εξής:** «3. Ως Γενικός Διευθυντής επιλέγεται πρόσωπο το οποίο διαθέτει κατ' ελάχιστον: α) πτυχίο Νομικής ή Οικονομικών Επιστημών της ημεδαπής ή ακαδημαϊκά ισοδύναμο ή ισότιμο τίτλο αντίστοιχης ειδικότητας σχολών της αλλοδαπής, β) άριστη γνώση της αγγλικής γλώσσας και πολύ καλή γνώση μιας, τουλάχιστον, επιπλέον γλώσσας της Ευρωπαϊκής Ένωσης, γ) δεκαετή προϋπηρεσία στον δημόσιο ή στον ιδιωτικό τομέα και δ) πενταετή εμπειρία σε ζητήματα που σχετίζονται με την αποστολή της Επιτροπής. Η εξειδίκευση των διαδικασιών επιλογής, ιδίως της διενέργειας συνέντευξης, τυχόν πρόσθετα προσόντα του Γενικού Διευθυντή, καθώς και οι προϋποθέσεις της ανανέωσης της θητείας περιλαμβάνονται στον Εσωτερικό Κανονισμό της Επιτροπής.»

«3. Ως Γενικός Διευθυντής επιλέγεται πρόσωπο το οποίο διαθέτει κατ' ελάχιστον: α) πτυχίο και μεταπτυχιακό δίπλωμα σπουδών από Ανώτατο Εκπαιδευτικό Ίδρυμα της ημεδαπής ή ακαδημαϊκά ισοδύναμο ή ισότιμο τίτλο της αλλοδαπής, β) άριστη γνώση της αγγλικής, γαλλικής ή γερμανικής γλώσσας και γ) δεκαετή προϋπηρεσία στον δημόσιο ή στον ιδιωτικό τομέα. δ) [Καταργείται]. Η εξειδίκευση των διαδικασιών επιλογής, ιδίως της διενέργειας συνέντευξης, τυχόν πρόσθετα προσόντα του Γενικού Διευθυντή, καθώς και οι προϋποθέσεις της ανανέωσης της θητείας περιλαμβάνονται στον Εσωτερικό Κανονισμό της Επιτροπής.».	
Άρθρο 93 **Ανανέωση αποσπάσεων στην Αρχή Καταπολέμησης της Νομιμοποίησης Εσόδων από Εγκληματικές Δραστηριότητες - Τροποποίηση παρ. 5 άρθρου 51 ν. 4557/2018** Στην παρ. 5 του άρθρου 51 του ν. 4557/2018 (Α' 139), περί προσωπικού και λειτουργίας της Αρχής Καταπολέμησης της Νομιμοποίησης Εσόδων από Εγκληματικές Δραστηριότητες, προστίθεται πέμπτο εδάφιο και η παρ. 5 διαμορφώνεται ως εξής: «5. Η χρονική διάρκεια των αποσπάσεων στην Αρχή ορίζεται σε τρία (3) έτη με δυνατότητα ισόχρονης ανανέωσης για μία (1) φορά και αρχίζει από την ημερομηνία ανάληψης υπηρεσίας του αποσπασμένου υπαλλήλου στην Αρχή. Η διαδικασία της απόσπασης των παρ. 2 και 3 ολοκληρώνεται μέσα σε προθεσμία ενός (1) μηνός από τη διαβίβαση της απόφασης του Προέδρου της Αρχής στον φορέα προέλευσης, με την επιφύλαξη των αποσπάσεων των υπαλλήλων της περ. β) της παρ. 3. Η απόσπαση ανανεώνεται, με την ίδια ως άνω διαδικασία δύο (2) μήνες πριν από τη λήξη της και λήγει οποτεδήποτε για λόγους αναγόμενους αποκλειστικά στην άσκηση των καθηκόντων του αποσπώμενου προσωπικού ή κατόπιν αίτησής του, ύστερα από απόφαση του Προέδρου της Αρχής. Ο χρόνος υπηρεσίας των αποσπασμένων υπαλλήλων λογίζεται ως χρόνος πραγματικής υπηρεσίας στην οργανική τους θέση για τη βαθμολογική και μισθολογική τους εξέλιξη, καθώς και για κάθε άλλη συνέπεια. Ειδικά για τους ένστολους από το Λιμενικό Σώμα - Ελληνική Ακτοφυλακή της περ. α) της παρ. 3, η ανανέωση της απόσπασης διενεργείται μετά από σύμφωνη γνώμη του αρμοδίου φορέα προέλευσης και δεν ισχύει ο περιορισμός των ανανεώσεων της απόσπασης του πρώτου εδαφίου της παρούσας.».	**Η παρ. 5 του άρθρου 51 του ν. 4557/2018 (Α' 139), έχει ως εξής:** «5. Η χρονική διάρκεια των αποσπάσεων στην Αρχή ορίζεται σε τρία (3) έτη με δυνατότητα ισόχρονης ανανέωσης για μία (1) φορά και αρχίζει από την ημερομηνία ανάληψης υπηρεσίας του αποσπασμένου υπαλλήλου στην Αρχή. Η διαδικασία της απόσπασης των παρ. 2 και 3 ολοκληρώνεται μέσα σε προθεσμία ενός (1) μηνός από τη διαβίβαση της απόφασης του Προέδρου της Αρχής στον φορέα προέλευσης, με την επιφύλαξη των αποσπάσεων των υπαλλήλων της περ. β) της παρ. 3. Η απόσπαση ανανεώνεται, με την ίδια ως άνω διαδικασία δύο (2) μήνες πριν από τη λήξη της και λήγει οποτεδήποτε για λόγους αναγόμενους αποκλειστικά στην άσκηση των καθηκόντων του αποσπώμενου προσωπικού ή κατόπιν αίτησής του, ύστερα από απόφαση του Προέδρου της Αρχής. Ο χρόνος υπηρεσίας των αποσπασμένων υπαλλήλων λογίζεται ως χρόνος πραγματικής υπηρεσίας στην οργανική τους θέση για τη βαθμολογική και μισθολογική τους εξέλιξη, καθώς και για κάθε άλλη συνέπεια.»
Άρθρο 94 **Μείωση χρόνου υπηρεσίας για προαγωγή στον βαθμό του Προέδρου, Αντιπροέδρου και Παρέδρου του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους - Τροποποίηση παρ. 2 και 4 άρθρου 65 ν. 4831/2021** 1. Στην παρ. 2 του άρθρου 65 του ν. 4831/2021 (Α' 170), περί προαγωγών λειτουργών του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους, επέρχονται οι ακόλουθες τροποποιήσεις: α) οι λέξεις «τέσσερα (4) τουλάχιστον έτη» αντικαθίστανται από τις λέξεις «τρία (3) τουλάχιστον έτη», β) οι λέξεις «τρία (3) έτη» αντικαθίστανται από τις λέξεις «δύο (2) τουλάχιστον έτη», γ) προστίθεται νέο δεύτερο εδάφιο και η παρ. 2 διαμορφώνεται ως εξής: «2. Σε Πρόεδρο του ΝΣΚ, προάγεται Αντιπρόεδρος ή Νομικός Σύμβουλος, που έχει τρία (3) τουλάχιστον έτη υπηρεσίας στον	**1. Η παρ. 2 του άρθρου 65 του ν. 4831/2021 (Α' 170), έχει ως εξής:** «2. Σε Πρόεδρο του ΝΣΚ, προάγεται Αντιπρόεδρος ή Νομικός Σύμβουλος, που έχει τέσσερα (4) τουλάχιστον έτη υπηρεσίας στον βαθμό του Νομικού Συμβούλου και σε Αντιπρόεδρο του ΝΣΚ, προάγεται ο Νομικός Σύμβουλος, που έχει τρία (3) έτη υπηρεσίας στον βαθμό του Νομικού Συμβούλου.» **2. Η παρ. 4 του άρθρου 65 του ν. 4831/2021, έχει ως εξής:** «4. Σε Πάρεδρο του ΝΣΚ, προάγεται Δικαστικός Πληρεξούσιος Α', που έχει πέντε (5) τουλάχιστον έτη υπηρεσίας στον βαθμό του Δικαστικού Πληρεξούσιου Α'.»

βαθμό του Νομικού Συμβούλου και σε Αντιπρόεδρο του ΝΣΚ, προάγεται ο Νομικός Σύμβουλος, που έχει δύο (2) τουλάχιστον έτη υπηρεσίας στον βαθμό του Νομικού Συμβούλου. Η διετία πρέπει να έχει συμπληρωθεί την 1η Ιουλίου του έτους, κατά το οποίο κενώνεται η θέση που πρόκειται να καταληφθεί.». 2. Στην παρ. 4 του άρθρου 65 του ν. 4831/2021, οι λέξεις «πέντε (5)» αντικαθίστανται από τις λέξεις «τέσσερα (4)» και η παρ. 4 διαμορφώνεται ως εξής: «4. Σε Πάρεδρο του ΝΣΚ, προάγεται Δικαστικός Πληρεξούσιος Α' που έχει τέσσερα (4) τουλάχιστον έτη υπηρεσίας στον βαθμό του Δικαστικού Πληρεξούσιου Α'.».	
Άρθρο 99 **Προσλήψεις της Ελληνικής Αεροπορικής Βιομηχανίας ΑΕ και των θυγατρικών εταιρειών της – Τροποποίηση παρ. 3 άρθρου 103 ν. 5079/2023** Στο πρώτο εδάφιο της παρ. 3 του άρθρου 103 του ν. 5079/2023 (Α΄215), περί ρυθμίσεων για την Ελληνική Αεροπορική Βιομηχανία Α.Ε., μετά τις λέξεις «με αναλογική εφαρμογή των άρθρων» προστίθενται οι λέξεις «29Α και» και η παρ. 3 διαμορφώνεται ως εξής: «3. Οι προσλήψεις της Εταιρείας γίνονται με αναλογική εφαρμογή των άρθρων 29Α και 30 έως 32 του ν. 4972/2022. Επιτρέπεται ο δανεισμός ή η διάθεση υπαλλήλων μεταξύ της Εταιρείας και των θυγατρικών της. Είναι δυνατή η απόσπαση στρατιωτικού προσωπικού του Υπουργείου Εθνικής Άμυνας στην Εταιρεία μετά από απόφαση του Υπουργού Εθνικής Άμυνας κατά παρέκκλιση της παρ. 4 του άρθρου 8 του ν. 3978/2011 (Α' 137) και κάθε άλλης διάταξης. Το στρατιωτικό προσωπικό που υπηρετεί στην Εταιρεία υπάγεται διοικητικά στην Υπηρεσία Πολεμικής Αεροπορίας Ελέγχου Αεροπορικής Βιομηχανίας και αμείβεται σύμφωνα με τον ν. 4472/2017 (Α' 74), η δε δαπάνη μισθοδοσίας του αποσπασμένου προσωπικού βαρύνει την Εταιρεία. Ο χρόνος υπηρεσίας στην Εταιρεία του προσωπικού των Ενόπλων Δυνάμεων λογίζεται, για κάθε συνέπεια, ως χρόνος πραγματικής υπηρεσίας στον Κλάδο που ανήκουν.».	**Η παρ. 3 του άρθρου 103 του ν. 5079/2023 (Α΄215), έχει ως εξής:** «3. Οι προσλήψεις της Εταιρείας γίνονται με αναλογική εφαρμογή των άρθρων 30 έως 32 του ν. 4972/2022. Επιτρέπεται ο δανεισμός ή η διάθεση υπαλλήλων μεταξύ της Εταιρείας και των θυγατρικών της. Είναι δυνατή η απόσπαση στρατιωτικού προσωπικού του Υπουργείου Εθνικής Άμυνας στην Εταιρεία μετά από απόφαση του Υπουργού Εθνικής Άμυνας κατά παρέκκλιση της παρ. 4 του άρθρου 8 του ν. 3978/2011 (Α' 137) και κάθε άλλης διάταξης. Το στρατιωτικό προσωπικό που υπηρετεί στην Εταιρεία υπάγεται διοικητικά στην Υπηρεσία Πολεμικής Αεροπορίας Ελέγχου Αεροπορικής Βιομηχανίας και αμείβεται σύμφωνα με τον ν. 4472/2017 (Α' 74), η δε δαπάνη μισθοδοσίας του αποσπασμένου προσωπικού βαρύνει την Εταιρεία. Ο χρόνος υπηρεσίας στην Εταιρεία του προσωπικού των Ενόπλων Δυνάμεων λογίζεται, για κάθε συνέπεια, ως χρόνος πραγματικής υπηρεσίας στον Κλάδο που ανήκουν.»
Άρθρο 101 **Χορήγηση επιδόματος ειδικών συνθηκών στους εργαζομένους στις εγκαταστάσεις της Ελληνικής Αεροπορικής Βιομηχανίας ΑΕ - Αντικατάσταση άρθρου 7 ν. 4690/2020** Το άρθρο 7 του ν. 4690/2020 (Α' 104), περί της χορήγησης επιδόματος επικίνδυνης και ανθυγιεινής εργασίας στους εργαζομένους στην Ελληνική Αεροπορική Βιομηχανία, αντικαθίσταται ως εξής: «Άρθρο 7 Χορήγηση επιδόματος ειδικών συνθηκών στους εργαζομένους στις εγκαταστάσεις της Ελληνικής Αεροπορικής Βιομηχανίας ΑΕ 1. Στους εργαζομένους στις εγκαταστάσεις της Ελληνικής Αεροπορικής Βιομηχανίας Ανώνυμη Εταιρεία (ΕΑΒ ΑΕ) στον Δήμο Τανάγρας της Περιφερειακής Ενότητας Βοιωτίας χορηγείται μηνιαίο επίδομα ειδικών συνθηκών. Το ύψος του επιδόματος καθορίζεται, ανά κατηγορία, ως εξής: α) Διακόσια (200) ευρώ για την κατηγορία Α', β) Εκατόν πενήντα (150) ευρώ για την κατηγορία Β', γ) Εκατόν πέντε (105) ευρώ για την κατηγορία Γ'. 2. Στην κατηγορία Α' συμπεριλαμβάνονται: α) Οι χρώστες Α/Φ, οι πλύντες Α/Φ, οι τεχνικοί επιφανειακών διεργασιών και οι αντίστοιχοι επιθεωρητές ελέγχου ποιότητας, β) Οι επιθεωρητές NDT μη καταστροφικών ελέγχων αεροσκαφών και οι αντίστοιχοι επιθεωρητές ελέγχου	**Το άρθρο 7 του ν. 4690/2020 (Α' 104), έχει ως εξής:** «Άρθρο 7 Χορήγηση επιδόματος επικίνδυνης και ανθυγιεινής εργασίας στους εργαζομένους στην Ελληνική Αεροπορική Βιομηχανία (Ε.Α.Β.) Α.Ε. 1.Στους εργαζομένους της Ελληνικής Αεροπορικής Βιομηχανίας (Ε.Α.Β.) Α.Ε. χορηγείται μηνιαίο επίδομα επικίνδυνης και ανθυγιεινής εργασίας. Το ύψος του επιδόματος καθορίζεται ανά κατηγορία ως εξής: α. Εκατόν πενήντα (150) ευρώ για την κατηγορία Α'. β. Εβδομήντα (70) ευρώ για την κατηγορία Β'. γ. Τριάντα πέντε (35) ευρώ για την κατηγορία Γ'. 2. Ορισμοί: Α. Ως «τεχνικές ειδικότητες παραγωγής» ορίζονται οι ακόλουθες: βοηθοί ηλεκτρολόγοι, βοηθοί χειριστές ανυψωτικών βαρέων οχημάτων, δοκιμαστές κινητήρων αεροσκαφών (Α/Φ), δοκιμαστές παρελκομένων Α/Φ, ελασματουργοί Α/Φ, εφαρμοστές, ηλεκτρολόγοι Α/Φ, ηλεκτρολόγοι οχημάτων, ηλεκτρολόγοι συντήρησης, ηλεκτρολόγοι συντήρησης και κατασκευών, ηλεκτρολόγοι υποσταθμών, ηλεκτρονικοί, θερμαστές, κατασκευαστές καλουπιών και εργαστηριακών ιχναρίων, λιπαντές, μηχανικοί αεροκινητήρων, μηχανικοί Α/Φ, μηχανικοί κινητήρων Α/Φ, μηχανικοί οχημάτων, μηχανικοί παρελκομένων κινητήρων Α/Φ, μηχανικοί συντήρησης, μηχανολόγοι, μηχανοξυλουργοί, μηχανοξυλουργοί συντήρησης, μηχανουργοί, οικοδόμοι, πλύντες/καθαριστές Α/Φ, συγκολλητές, συναρμολογητές ηλεκτρονικών, συντηρητές συστημάτων πυρασφάλειας, τεχνικοί αεροσκαφών με σύνθετα υλικά, τεχνικοί δομής Α/Φ, τεχνικοί επιφανειακών διεργασιών, τεχνικοί ηλεκτρολογικού εξοπλισμού, τεχνικοί ηλεκτρονικοί, τεχνικοί ηλεκτρονικοί συντήρησης, τεχνικοί

ποιότητας, εφόσον εργάζονται στα συνεργεία χρώσης Α/Φ, αντιδιαβρωτικής προστασίας και επιμεταλλώσεων και γ) Οι ηλεκτρολόγοι των υποσταθμών ρεύματος υψηλής τάσης. 3. Στην κατηγορία Β΄ συμπεριλαμβάνονται: α) το άμεσο παραγωγικό προσωπικό και οι αντίστοιχοι επιθεωρητές ελέγχου ποιότητας, β) το τεχνικό προσωπικό συντήρησης εγκαταστάσεων, γ) οι ιατροί, οι νοσηλευτές και οι οδηγοί ασθενοφόρου, δ) οι τεχνικοί ασφαλείας και οι τεχνικοί προστασίας περιβάλλοντος, ε) οι πυροσβέστες, οι συντηρητές συστημάτων πυρασφαλείας και οι φύλακες ασφάλειας εγκαταστάσεων. 4. Στην κατηγορία Γ΄ περιλαμβάνεται το λοιπό έμμεσο προσωπικό της εταιρείας, πλην των εργαζομένων οι οποίοι ασκούν αποκλειστικά διοικητικά καθήκοντα. 5. Το ανωτέρω επίδομα καταβάλλεται και για όσο διάστημα οι εργαζόμενοι τελούν σε θεσμοθετημένες άδειες (κανονικές, συνδικαλιστικές, ειδικές, εκπαιδευτικές μικρής διάρκειας έως δύο (2) μηνών, διευκόλυνσης υπαλλήλων με οικογενειακές υποχρεώσεις, μητρότητας και ανατροφής παιδιού) σε βραχυχρόνια αναρρωτική άδεια έως έξι (6) ημέρες κατ' έτος, καθώς και σε αυτή που χορηγείται από δημόσια νοσοκομεία, κέντρα υγείας του Δημοσίου, πανεπιστημιακές κλινικές, νοσηλευτικούς σχηματισμούς του τέως Ι.Κ.Α. και ιδιωτικές κλινικές, εφόσον έχει προηγηθεί νοσηλεία σε αυτές, η οποία αποδεικνύεται με σχετικά παραστατικά στοιχεία. 6. Σε περίπτωση απομάκρυνσης του εργαζομένου, για οποιονδήποτε λόγο, όπως, ενδεικτικά, η μετακίνηση, η απόσπαση, η μετάθεση, η μετάταξη, η διάθεση από τα καθήκοντα και τις συνθήκες, τα οποία δικαιολογούν τη χορήγηση του επιδόματος, διακόπτεται ισοχρόνως η καταβολή του, με ευθύνη του οικείου προϊσταμένου και του οικείου Διευθυντή, εκτός εάν η οικεία μονάδα συνιστά αυτοτελή Τομέα, ευθύνονται ο οικείος Γενικός Διευθυντής ή, ελλείψει αυτού, ο Διευθύνων Σύμβουλος. 7. Ποσά που καταβλήθηκαν μέχρι την έναρξη ισχύος του παρόντος ως επίδομα του άρθρου 7 του ν. 4690/2020, ανεξαρτήτως του ύψους τους, λογίζεται ότι καταβλήθηκαν νόμιμα και δεν αναζητούνται. 8. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών και Εθνικής Άμυνας δύναται να αναπροσαρμόζονται το ύψος του επιδόματος του παρόντος, οι κατηγορίες χορήγησής του και οι εργαζόμενοι που εμπίπτουν στις κατηγορίες αυτές.».	ηλεκτρονικών/οργάνων Α/Φ, τεχνικοί καθαρισμού κινητήρων, τεχνικοί μεταλλικών δεξαμενών/ψυγείων, τεχνικοί πάγκου ηλεκτρονικών, τεχνικοί συντήρησης κλιματισμού/ψύξης/εξαερισμού, τεχνικοί υποστήριξης παραγωγής, τεχνίτες βαφής, υδραυλικοί κατασκευών, χειριστές ανυψωτικών βαρέων οχημάτων και γερανών, χειριστές αυτόκλειστου φούρνου εργοστασίου σύνθετων υλικών, χειριστές γερανογέφυρας, χειριστές εργαλειομηχανών CNC, χρώστες Α/Φ, χρώστες συντήρησης. Β. Ως «ειδικότητες επιθεωρητή παραγωγής» ορίζονται οι ακόλουθες ειδικότητες επιθεωρητών: NDT, Α/Φ, αποστολών/παραλαβών, διακρίβωσης (ηλεκτρολογικών), διακρίβωσης (μηχανολογικών), διεργασιών, ελασματουργών/μηχανουργείου, εργαλείων, ηλεκτρονικών, κατασκευών εργαλείων, κινητήρων Α/Φ, παρελκομένων κινητήρων Α/Φ, ποιοτικού ελέγχου εργοστασίου συνθέτων υλικών, ποιοτικής διασφάλισης, συναρμολόγησης αεροκατασκευών. 3. Στην κατηγορία Α΄ περιλαμβάνονται: α. Εργαζόμενοι τεχνικών ειδικοτήτων παραγωγής, ειδικοτήτων επιθεωρητή παραγωγής ή ειδικότητας διπλωματούχου μηχανικού, χημικού ή πτυχιούχου μηχανικού ΤΕ, που υπάγονται οργανικά στη Γενική Διεύθυνση Παραγωγής και παρέχουν εργασία άμεσου προσωπικού παραγωγής ή συντήρησης στους εργοστασιακούς χώρους των Κτιρίων Αεροσκαφών (31, 32, 33, 34), Κινητήρων (41, 42), Ηλεκτρονικών (51), Επιμεταλλώσεων, Αντιδιαβρωτικής Προστασίας και Βαφής (71, 72, 73), Συντήρησης Εγκαταστάσεων (91), Αεροκατασκευών (101) και Συνθέτων Υλικών (104) και των υποσταθμών ηλεκτρικής ενέργειας. β. Οι χημικοί και χημικοί-βιοχημικοί, που υπάγονται οργανικά στη Διεύθυνση Διαχείρισης Ποιότητας και παρέχουν εργασία τεχνικής υποστήριξης παραγωγής στους εργοστασιακούς χώρους του Κτιρίου Συντήρησης Αεροσκαφών (31). γ. Οι τεχνικοί ασφαλείας του ν. 1568/1985 (Α' 177) και τεχνικοί προστασίας περιβάλλοντος, που ανήκουν οργανικά στη Διεύθυνση Περιβάλλοντος, Υγείας και Ασφάλειας της Γενικής Διευθύνσεως Υποστήριξης και παρέχουν εργασία άμεσου προσωπικού παραγωγής στους οικείους εργοστασιακούς χώρους. 4. Στην κατηγορία Β΄ περιλαμβάνονται: α. Οι ιατροί και νοσηλευτές του Ιατρείου της εταιρίας. β. Οι ελεγκτές παραγωγής που υπάγονται οργανικά στη Γενική Διεύθυνση Παραγωγής και παρέχουν εργασία άμεσου προσωπικού παραγωγής ή συντήρησης στους εργοστασιακούς χώρους των Κτιρίων Αεροσκαφών (31, 32, 33, 34), Κινητήρων (41, 42), Ηλεκτρονικών (51), Επιμεταλλώσεων, Αντιδιαβρωτικής Προστασίας και Βαφής (71, 72, 73), Συντήρησης Εγκαταστάσεων (91), Αεροκατασκευών (101) και Συνθέτων Υλικών (104) και των υποσταθμών ηλεκτρικής ενέργειας. γ. Οι εργαζόμενοι που υπάγονται οργανικά στην Υπηρεσία Αποστολών/Παραλαβών του Τομέα Αποθηκών της Διευθύνσεως Εφοδιαστικής Αλυσίδας της Γενικής Διευθύνσεως Υποστήριξης και παρέχουν εργασία τεχνικής υποστήριξης στους εργοστασιακούς χώρους του Κτιρίου Εφοδιαστικής Αλυσίδας (81). δ. Οι εργαζόμενοι τεχνικών ειδικοτήτων παραγωγής και ειδικότητας διπλωματούχου μηχανικού Τομέα Ασφάλειας Πτήσεων που παρέχουν εργασία στο Κτίριο Πύργου Ελέγχου (61). ε. Οι αρχιπυροσβέστες, πυροσβέστες και συντηρητές συστημάτων πυρασφάλειας, της Υπηρεσίας Πυρασφάλειας του Τομέα Ασφάλειας. 5. Στην κατηγορία Γ΄ περιλαμβάνεται το προσωπικό που δεν υπάγεται στις ρυθμίσεις των παρ. 3 και 4, εφόσον: α. εργάζεται στους εργοστασιακούς χώρους των Κτιρίων Αεροσκαφών (31, 32, 33, 34), Κινητήρων (41, 42), Ηλεκτρονικών (51), Επιμεταλλώσεων, Αντιδιαβρωτικής Προστασίας και Βαφής (71, 72 και 73), Εφοδιαστικής Αλυσίδας (81), Συντήρησης Εγκαταστάσεων (91), Αεροκατασκευών (101, 102) και Συνθέτων Υλικών (104), β. ανήκει οργανικά στη Διεύθυνση Περιβάλλοντος, Υγείας και Ασφάλειας της Γενικής Διευθύνσεως Υποστήριξης και παρέχει εργασία στους οικείους εργοστασιακούς χώρους.

	6. Το ανωτέρω επίδομα καταβάλλεται υπό την προϋπόθεση ότι οι δικαιούχοι αυτού προσφέρουν υπηρεσία με πλήρη και αποκλειστική απασχόληση στους χώρους και στις ειδικότητες που δικαιολογούν την καταβολή του. Επίσης καταβάλλεται και για όσο διάστημα οι υπάλληλοι τελούν σε θεσμοθετημένες άδειες (κανονικές, συνδικαλιστικές, ειδικές, εκπαιδευτικές μικρής διάρκειας έως δύο (2) μηνών, διευκόλυνσης υπαλλήλων με οικογενειακές υποχρεώσεις, μητρότητας και ανατροφής παιδιού) σε βραχυχρόνια αναρρωτική άδεια έως έξι (6) ημέρες κατ' έτος, καθώς και σε αυτή που χορηγείται από δημόσια νοσοκομεία, κέντρα υγείας του Δημοσίου, πανεπιστημιακές κλινικές, νοσηλευτικούς σχηματισμούς του τ. Ι.Κ.Α. και ιδιωτικές κλινικές, εφόσον έχει προηγηθεί νοσηλεία σε αυτές, η οποία αποδεικνύεται με σχετικά παραστατικά στοιχεία (εισαγωγή, εξιτήριο κ.λπ.). Για τη συνδρομή όλων των ανωτέρω προϋποθέσεων εκδίδεται κάθε μήνα βεβαίωση του οικείου προϊσταμένου, η οποία συνοδεύει τη μισθοδοτική κατάσταση. Αν ο προϊστάμενος έχει βαθμό κατώτερο του Διευθυντή, τότε τη βεβαίωση συνυπογράφει και ο οικείος Διευθυντής, εκτός εάν η οικεία μονάδα συνιστά αυτοτελή Τομέα, στην οποία περίπτωση συνυπογράφει ο οικείος Γενικός Διευθυντής ή, ελλείψει αυτού, ο Διευθύνων Σύμβουλος. 7. Σε περίπτωση απομακρύνσεως του εργαζομένου, για οποιονδήποτε λόγο, όπως, ενδεικτικά, μετακίνηση, απόσπαση, μετάθεση, μετάταξη, διάθεση από τα καθήκοντα, τις θέσεις και τις συνθήκες, οι οποίες δικαιολογούν τη χορήγηση του επιδόματος, διακόπτεται ισοχρόνως η καταβολή του με ευθύνη του οικείου προϊσταμένου και του οικείου Διευθυντή, εκτός εάν η οικεία μονάδα συνιστά αυτοτελή Τομέα, στην οποία περίπτωση αντί του Διευθυντή ευθύνεται ο οικείος Γενικός Διευθυντής ή, ελλείψει αυτού, ο Διευθύνων Σύμβουλος. 8. Οι διατάξεις του παρόντος ισχύουν μέχρι την έκδοση της κοινής υπουργικής απόφασης, που προβλέπεται από την παρ. 10 του άρθρου 18 του ν. 4354/2015 (Α'176), όπως έχει τροποποιηθεί και ισχύει.»
Άρθρο 102 **Κίνητρο παραμονής στην εργασία εργαζομένων και καταβολές προς το προσωπικό της Ελληνικής Αεροπορικής Βιομηχανίας ΑΕ – Τροποποίηση παρ. 5 και 6 άρθρου 78 ν. 5195/2025** 1. Στην παρ. 5 του άρθρου 78 του ν. 5195/2025 (Α' 73), περί ρυθμίσεων για την Ελληνική Αεροπορική Βιομηχανία Α.Ε., μετά τις λέξεις «που καταβλήθηκαν» προστίθενται οι λέξεις «και καταβάλλονται» και μετά τις λέξεις «θεωρούνται νόμιμα» προστίθενται οι λέξεις «και δεν αναζητούνται» και η παρ. 5 διαμορφώνεται ως εξής: «5. Ποσά που καταβλήθηκαν και καταβάλλονται στο προσωπικό της ΕΑΒ ΑΕ ως κίνητρο παραμονής στην εργασία και τα οποία προβλέπονται στις συλλογικές συμβάσεις εργασίας, κατά παρέκκλιση του άρθρου 2 του α.ν. 173/1967 (Α' 189) σε συνδυασμό με την παρ. 13 του άρθρου 21 του ν. 3144/2003 (Α' 111), θεωρούνται νόμιμα και δεν αναζητούνται.». 2. Στην παρ. 6 του άρθρου 78 του ν. 5195/2025 μετά από τις λέξεις «σύμφωνα με τις παραγράφους 1, 2,» προστίθεται ο αριθμός «3,» και η παρ. 6 διαμορφώνεται ως εξής: «6. Καταβολές προς το προσωπικό της Ελληνικής Αεροπορικής Βιομηχανίας (ΕΑΒ) Α.Ε. που έχουν γίνει μέχρι την έναρξη ισχύος του παρόντος σύμφωνα με τις παραγράφους 1, 2, 3, 4 και 5, θεωρούνται νόμιμες και δεν αναζητούνται.».	**1. Η παρ. 5 του άρθρου 78 του ν. 5195/2025 (Α' 73), έχει ως εξής:** «5. Ποσά που καταβλήθηκαν στο προσωπικό της Ε.Α.Β. Α.Ε. ως κίνητρο παραμονής στην εργασία και τα οποία προβλέπονται στις συλλογικές συμβάσεις εργασίας, κατά παρέκκλιση του άρθρου 2 του α.ν. 173/1967 (Α' 189) σε συνδυασμό με την παρ. 13 του άρθρου 21 του ν. 3144/2003 (Α' 111), θεωρούνται νόμιμα.» **2. Η παρ. 6 του άρθρου 78 του ν. 5195/2025, έχει ως εξής:** «6. Καταβολές προς το προσωπικό της Ε.Α.Β. Α.Ε. που έχουν γίνει μέχρι την έναρξη ισχύος του παρόντος σύμφωνα με τις παρ. 1, 2, 4 και 5, θεωρούνται νόμιμες και δεν αναζητούνται.»
Άρθρο 101 **Εκμεταλλεύσεις εξυπηρέτησης προσωπικού - Τροποποίηση παρ. 6 και προσθήκη παρ. 6Α και 6Β στο άρθρο 18 του ν.δ. 721/1970**	**Η παρ. 6 του άρθρου 18 του ν.δ. 721/1970 (Α' 251), έχει ως εξής:** «6. Τμήμα των κερδών των Εκμεταλλεύσεων εξυπηρετήσεως προσωπικού καθοριζόμενον εκάστοτε δι' αποφάσεως του Υπουργού, παραχωρείται εις τα κατά Κλάδον Ασφαλιστικά Ταμεία. Ο Υπουργός δύναται δι' αποφάσεώς του να διαθέτη πάσης φύσεως περιουσιακά στοιχεία, κτηθέντα εκ κεφαλαίων προελθόντων εκ των εν λόγω Εκμεταλλεύσεων προ της ισχύος του παρόντος Ν. Δ/τος ή και μετά ταύτην, εις το Μετοχικόν Ταμείον του οικείου

1. Η παρ. 6 του άρθρου 18 του ν.δ. 721/1970 (Α' 251), περί εκμεταλλεύσεων εξυπηρέτησης προσωπικού αντικαθίσταται ως εξής: «6. Τμήμα των κερδών των Εκμεταλλεύσεων εξυπηρέτησης προσωπικού, το οποίο καθορίζεται κάθε φορά με απόφαση του Υπουργού Εθνικής Άμυνας, παραχωρείται στα Ασφαλιστικά Ταμεία των οικείων Κλάδων. Ο Υπουργός Εθνικής Άμυνας δύναται, με απόφασή του, να διαθέτει πάσης φύσης περιουσιακά στοιχεία, τα οποία αποκτήθηκαν από κεφάλαια των εν λόγω Εκμεταλλεύσεων πριν από την ισχύ του παρόντος ή και μετά από αυτήν, στο Μετοχικό Ταμείο του οικείου Κλάδου, είτε με τίμημα, το οποίο καθορίζεται στην ίδια απόφαση και περιέρχεται στα κεφάλαια εκτός του Κρατικού Προϋπολογισμού, είτε δωρεάν.». 2. Στο άρθρο 18 του ν.δ. 721/1970, περί εκμεταλλεύσεων εξυπηρέτησης προσωπικού προστίθενται παρ. 6Α και 6Β ως εξής: «6Α. Αν ο Υπουργός Εθνικής Άμυνας ή το εξουσιοδοτούμενο από αυτόν όργανο αποφασίσει την οριστική διακοπή λειτουργίας ή την ανασυγκρότηση Εκμετάλλευσης εξυπηρέτησης προσωπικού για έναν ή για όλους τους Κλάδους, η περιουσία της Εκμετάλλευσης, κατά το μέρος που προέρχεται από κεφάλαια εκτός του Κρατικού Προϋπολογισμού, δύναται να περιέρχεται σε έναν ή περισσότερους από τους παρακάτω φορείς: α) Στα Μετοχικά Ταμεία των οικείων Κλάδων, ως έκτακτος πόρος τους, β) στους οικείους Ειδικούς Κλάδους Οικονομικής Ενίσχυσης Μερισματούχων, ως έκτακτος πόρος τους, γ) σε άλλη Εκμετάλλευση του οικείου Κλάδου, η οποία λειτουργεί με παραπλήσιο σκοπό με αυτόν της διαλυόμενης ή ανασυγκροτούμενης και αναλαμβάνει την εξυπηρέτηση προσωπικού για λογαριασμό της, με σκοπό τη χρηματοοικονομική ενίσχυση του κεφαλαίου της. 6Β. Με απόφαση του Υπουργού Εθνικής Άμυνας, μετά από γνώμη του Ανώτατου Συμβουλίου του οικείου Κλάδου των άρθρων 18 έως 20 του ν. 2292/1995 (Α' 35), καθορίζονται ο τρόπος διάθεσης των κεφαλαίων και κάθε άλλη αναγκαία λεπτομέρεια για την εφαρμογή της παρ. 6Α.». 3. Τα κεφάλαια Εκμεταλλεύσεων εξυπηρέτησης προσωπικού που κατά την έναρξη ισχύος του παρόντος τηρούνται προσωρινά σε άλλη Εκμετάλλευση λόγω οριστικής διακοπής της λειτουργίας τους ή της ανασυγκρότησης τους, δύνανται να διατίθενται σύμφωνα με την παρ. 6Α του άρθρου 18 του ν.δ. 721/1970.	Κλάδου, επί τιμήματι καθοριζομένω εν τη αποφάσει του Υπουργού και περιερχομένω εις τα Κεφάλαια εκτός του Κρατικού Προϋπολογισμού ή και δωρεάν. Εις τα οικεία κατά Κλάδον Μετοχικά Ταμεία περιέρχεται, ως έκτακτος πόρος αυτών, άπασα η εκ κεφαλαίων εκτός του Κρατικού Προϋπολογισμού περιουσία του Κλάδου, εν περιπτώσει, καθ` ήν ο Υπουργός ήθελε δι` οιονδήποτε λόγον αποφασίσει την οριστικήν διακοπήν της ασκήσεως Εκμεταλλεύσεως εξυπηρετήσεως προσωπικού δι` ένα ή δι` άπαντας τους Κλάδους.»
Άρθρο 105 **Εκσυγχρονισμός του πλαισίου λειτουργίας του Κέντρου Μελετών Ασφαλείας - Τροποποίηση ν. 3387/2005** 1. Στην παρ. 2 του άρθρου 3 του ν. 3387/2005 (Α' 224), περί σκοπού, επέρχονται οι ακόλουθες τροποποιήσεις: α) η περ. ια' αντικαθίσταται, β) προστίθενται περ. ιβ' και ιγ' και οι περ. ια' έως ιγ' διαμορφώνονται ως εξής: «ια. αποτελεί φορέα πιστοποίησης διαδικασιών, μελετών, σχεδίων και τεχνολογικών συστημάτων για την ασφάλεια φορέων, οργανισμών και επιχειρήσεων του ιδιωτικού και δημόσιου τομέα και προσόντων φυσικών προσώπων για ειδικότητες των οποίων οι άδειες ασκήσεως επαγγέλματος χορηγούνται από το Υπουργείο Προστασίας του Πολίτη,	**1. Η παρ. 2 του άρθρου 3 του ν. 3387/2005 (Α' 224), έχει ως εξής:** «2. Για την εκπλήρωση του σκοπού αυτού το ΚΕ.ΜΕ.Α.: α. διεξάγει ερευνητικά προγράμματα και μελέτες για θέματα εσωτερικής ασφάλειας που αφορούν στο Υπουργείο Δημόσιας Τάξης και τις υπηρεσίες που υπάγονται σε αυτό, καθώς και άλλους φορείς του εσωτερικού, β. εκπονεί και εκτελεί ερευνητικά προγράμματα για λογαριασμό ή σε συνεργασία με αντίστοιχους φορείς της Ευρωπαϊκής Ένωσης, άλλων κρατών ή διεθνών οργανισμών, γ. αναπτύσσει συνεργασία σε εθνικό και διεθνές επίπεδο με οργανισμούς και υπηρεσίες, ερευνητικά και εκπαιδευτικά κέντρα και ιδρύματα, κοινωνικούς, επιστημονικούς και παραγωγικούς φορείς, δημόσιους και ιδιωτικούς, καθώς και με Μ.Κ.Ο., δ. προβαίνει στη μελέτη του εγκληματικού φαινομένου και των ποιοτικών και ποσοτικών μεταβολών της εγκληματικότητας στην ελληνική Επικράτεια και της γεωγραφικής κατανομής της, καθώς

ιβ. καταγράφει και ταξινομεί σε ενοποιημένο αποθετήριο τα αποτελέσματα των ερευνητικών έργων των φορέων του Υπουργείου Προστασίας του Πολίτη, ιγ. υποστηρίζει τεχνικά, επιστημονικά και συμβουλευτικά τη Γενική Γραμματεία Προστασίας Κρίσιμων Οντοτήτων του Υπουργείου Προστασίας του Πολίτη στο πλαίσιο εφαρμογής του ν. 5236/2025 (Α' 175).». 2. Στον ν. 3387/2005, προστίθεται άρθρο 3Α ως εξής: «Άρθρο 3Α Σύσταση Μητρώου Συνεργατών Πιστοποίησης Συστήνεται στο Υπουργείο Προστασίας του Πολίτη ηλεκτρονική βάση δεδομένων με την επωνυμία «Μητρώο Συνεργατών Πιστοποίησης» (εφεξής: «Μητρώο»), με σκοπό την πιστοποίηση των προσόντων φυσικών προσώπων σε ειδικότητες για τις οποίες η άδεια άσκησης επαγγέλματος χορηγείται από το Υπουργείο Προστασίας του Πολίτη, κατά την περ. ια' της παρ. 2 του άρθρου 3. Η λειτουργία και η οργάνωση του Μητρώου ρυθμίζονται με απόφαση του Δ.Σ. του ΚΕ.ΜΕ.Α., που δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.». 3. Η περ. β' του άρθρου 4 του ν. 3387/2005, περί οργάνων της Διοίκησης, αντικαθίσταται ως εξής: «β. Ο Πρόεδρος του Διοικητικού Συμβουλίου, ο οποίος επιλέγεται σύμφωνα με τον ν. 5062/2023 (Α' 183).». 4. Στην παρ. 1 του άρθρου 5 του ν. 3387/2005, περί Διοικητικού Συμβουλίου, το δεύτερο εδάφιο αντικαθίσταται και η παρ. 1 διαμορφώνεται ως εξής: «1. Το Διοικητικό Συμβούλιο (Δ.Σ.) είναι επταμελές και αποτελείται από τον Πρόεδρο, τον Αντιπρόεδρο και πέντε (5) μέλη, που διορίζονται με απόφαση του Υπουργού Δημόσιας Τάξης, μετά από επιλογή από επιστήμονες και προσωπικότητες με κύρος και εμπειρία σε θέματα σχετικά με τους σκοπούς του ΚΕ.ΜΕ.Α. Για τη θητεία του Προέδρου, του Αντιπροέδρου και των μελών του Δ.Σ. ισχύει η παρ. 1 του άρθρου 10 του ν. 5062/2023 (Α' 183). Ο Πρόεδρος, ο Αντιπρόεδρος και τα μέλη του Δ.Σ. είναι ελευθέρως ανακλητά και η αντικατάστασή τους, για το υπόλοιπο της θητείας, γίνεται με την ίδια διαδικασία. Μετά τη λήξη της θητείας των μελών του Δ.Σ. αυτά εξακολουθούν να εκτελούν κανονικά τα καθήκοντά τους για εύλογο χρόνο, που δεν μπορεί να υπερβαίνει τους τρεις (3) μήνες. Το Δ.Σ. συνεδριάζει τακτικά τουλάχιστον 2 φορές κάθε μήνα και έκτακτα όποτε απαιτείται.». 5. Το άρθρο 7 του ν. 3387/2005, περί Διευθυντή και Αναπληρωτή Διευθυντή, αντικαθίσταται ως εξής: «Άρθρο 7 Πρόεδρος του Διοικητικού Συμβουλίου 1. Ο Πρόεδρος του Διοικητικού Συμβουλίου έχει τις εξής αρμοδιότητες: α) Διευθύνει το ΚΕ.ΜΕ.Α., συντονίζει τη δράση των τομέων και επιβλέπει την εκτέλεση των αποφάσεων του Δ.Σ., β) μεριμνά για την κατάρτιση του προϋπολογισμού, του ισολογισμού και του απολογισμού, γ) καταρτίζει και υποβάλλει στο Δ.Σ. προς έγκριση το πλαίσιο της γενικότερης δράσης του ΚΕ.ΜΕ.Α., δ) μεριμνά για την εφαρμογή της επικοινωνιακής πολιτικής, ε) εισηγείται στο Δ.Σ. την πρόσληψη και τοποθέτηση του ειδικού επιστημονικού προσωπικού, στ) ασκεί κάθε άλλη αρμοδιότητα που του ανατίθεται από τον εσωτερικό κανονισμό ή με αποφάσεις του Δ.Σ.».	και στο σχεδιασμό μεθόδων και πρακτικών στην άσκηση αντεγκληματικής πολιτικής, ε. προτείνει την εναρμόνιση των μέτρων πρόληψης και καταστολής του εγκλήματος με τις συνταγματικές αρχές, τα ατομικά και πολιτικά δικαιώματα, τη νομιμότητα και το σεβασμό της αξίας του ανθρώπου, στ. παρακολουθεί και μελετά τις τεχνολογικές εξελίξεις των συστημάτων ασφάλειας και αξιολογεί τα νέα επιτεύγματα στο χώρο αυτόν, ζ. διατυπώνει προτάσεις για την αξιοποίηση της τεχνογνωσίας που κατέχει σε χώρες του εξωτερικού και διεθνείς οργανισμούς, η. υποστηρίζει διαδικασίες διασυνοριακής συνεργασίας, θ. οργανώνει και διεξάγει συνέδρια, δημοσιεύει ερευνητικά και γενικότερα επιστημονικά πορίσματα και συναφή έργα, πραγματοποιεί εκπαιδευτικά σεμινάρια και παρέχει πιστοποιημένες εκπαιδεύσεις σε θέματα ασφάλειας και εκπονεί πιστοποιημένες μελέτες σε τέτοια θέματα, ι. αναπτύσσει οποιαδήποτε άλλη συναφή με τους σκοπούς του δραστηριότητα, ια. αποτελεί φορέα πιστοποίησης διαδικασιών, μελετών, σχεδίων για την ασφάλεια φορέων, οργανισμών και επιχειρήσεων του ιδιωτικού και δημόσιου τομέα.» **2. Η περ. β' του άρθρου 4 του ν. 3387/2005, έχει ως εξής:** «β. Ο Διευθυντής και ο Αναπληρωτής Διευθυντής.» **3. Η παρ. 1 του άρθρου 5 του ν. 3387/2005, έχει ως εξής:** «1. Το Διοικητικό Συμβούλιο (Δ.Σ.) είναι επταμελές και αποτελείται από τον Πρόεδρο, τον Αντιπρόεδρο και πέντε (5) μέλη, που διορίζονται με απόφαση του Υπουργού Δημόσιας Τάξης, μετά από επιλογή από επιστήμονες και προσωπικότητες με κύρος και εμπειρία σε θέματα σχετικά με τους σκοπούς του ΚΕ.ΜΕ.Α. Η θητεία του Προέδρου, του Αντιπροέδρου και των μελών του Δ.Σ. είναι τριετής και μπορεί να ανανεώνεται. Ο Πρόεδρος, ο Αντιπρόεδρος και τα μέλη του Δ.Σ. είναι ελευθέρως ανακλητά και η αντικατάστασή τους, για το υπόλοιπο της θητείας, γίνεται με την ίδια διαδικασία. Μετά τη λήξη της θητείας των μελών του Δ.Σ. αυτά εξακολουθούν να εκτελούν κανονικά τα καθήκοντά τους για εύλογο χρόνο, που δεν μπορεί να υπερβαίνει τους τρεις (3) μήνες. Το Δ.Σ. συνεδριάζει τακτικά τουλάχιστον 2 φορές κάθε μήνα και έκτακτα όποτε απαιτείται.» **4. Το άρθρο 7 του ν. 3387/2005, έχει ως εξής:** «Άρθρο 7 Διευθυντής Αναπληρωτής Διευθυντής 1. Ο Διευθυντής του ΚΕ.ΜΕ.Α. προσλαμβάνεται με απόφαση του Υπουργού Δημόσιας Τάξης με τριετή θητεία, που μπορεί να ανανεώνεται, με σύμβαση εργασίας ιδιωτικού δικαίου ορισμένου χρόνου. 2. Ο Διευθυντής απαιτείται να διαθέτει πτυχίο Α.Ε.Ι. της ημεδαπής ή ισότιμο της ημεδαπής ή της αλλοδαπής και αξιόλογο επιστημονικό έργο στους τομείς των διεθνών σχέσεων ή της πολιτικής και στρατηγικής εθνικής και διεθνούς ασφάλειας ή της αντεγκληματικής πολιτικής ή να έχει αποδεδειγμένη εμπειρία και εξειδίκευση στους τομείς της ασφάλειας σε συνδυασμό με επαρκή εμπειρία στη διοίκηση. 3. Ο Διευθυντής έχει τις εξής αρμοδιότητες: α. Διευθύνει το ΚΕ.ΜΕ.Α., συντονίζει τη δράση των τομέων και επιβλέπει την εκτέλεση των αποφάσεων του Δ.Σ. β. Μεριμνά για την κατάρτιση του προϋπολογισμού, του ισολογισμού και του απολογισμού. γ. Καταρτίζει και υποβάλλει στο Δ.Σ. προς έγκριση το πλαίσιο της γενικότερης δράσης του ΚΕ.ΜΕ.Α. δ. Μεριμνά για την εφαρμογή της επικοινωνιακής πολιτικής. ε. Εισηγείται στο Δ.Σ. την πρόσληψη και τοποθέτηση του ειδικού επιστημονικού προσωπικού. στ. Ασκεί κάθε άλλη αρμοδιότητα που του ανατίθεται από τον εσωτερικό κανονισμό ή με αποφάσεις του Δ.Σ. 4. Στο ΚΕ.ΜΕ.Α. προσλαμβάνεται με απόφαση του Υπουργού Δημόσιας Τάξης Αναπληρωτής Διευθυντής, με τριετή θητεία, που

6. Στο άρθρο 11 του ν. 3387/2005, περί εξουσιοδοτικών διατάξεων, προστίθεται παρ. 4 ως εξής: «4. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών και Προστασίας του Πολίτη, μετά από εισήγηση του Δ.Σ. του ΚΕ.ΜΕ.Α., ορίζονται η αποζημίωση που καταβάλλεται στους ενταγμένους στο Μητρώο του άρθρου 3Α, ανάλογα με το έργο τους, η διαδικασία, ο τρόπος καταβολής της και κάθε άλλο σχετικό θέμα, μη εφαρμοζόμενων των διατάξεων περί δημοσίων συμβάσεων.». 7. Όπου στην κείμενη νομοθεσία, κατά την έναρξη ισχύος του παρόντος, αναφέρονται ο Διευθυντής και Αναπληρωτής Διευθυντής ΚΕ.ΜΕ.Α. νοείται εφεξής ο Πρόεδρος του Διοικητικού Συμβουλίου ΚΕ.ΜΕ.Α.	μπορεί να ανανεώνεται, με σύμβαση εργασίας ιδιωτικού δικαίου ορισμένου χρόνου. Ο Αναπληρωτής Διευθυντής έχει τα προσόντα που προβλέπονται στην παράγραφο 2 για τον Διευθυντή, είναι άμεσος βοηθός του και τον αναπληρώνει σε περίπτωση προσωρινής απουσίας ή κωλύματος. Επιπλέον, ασκεί κάθε άλλη αρμοδιότητα που του ανατίθεται από τον εσωτερικό κανονισμό ή το Δ.Σ. 5. Ως Διευθυντής και Αναπληρωτής Διευθυντής ΚΕ.ΜΕ. Α. δύναται να ορίζονται με απόφαση του Υπουργού Προστασίας του Πολίτη και εν ενεργεία στελέχη των Υπηρεσιών και Φορέων που εποπτεύει, που έχουν τα προσόντα που προβλέπονται στην παράγραφο 2 για χρονικό διάστημα μέχρι τριών ετών που μπορεί να ανανεώνεται μία φορά.»
Άρθρο 106 **Μετατροπή της σχέσης εργασίας της θέσης δημοσιογράφου του Ελληνικού Κέντρου Εμπειρογνωμοσύνης Διοικητικών Μεταρρυθμίσεων – Reform Greece – Τροποποίηση παρ. 2 άρθρου 81 ν. 5225/2025** Στο πρώτο εδάφιο της παρ. 2 του άρθρου 81 του ν. 5225/2025 (Α' 152), περί της σύστασης θέσεων προσωπικού, πριν από τη λέξη «Χρόνου», η λέξη «Ορισμένου» αντικαθίσταται από τη λέξη «Αορίστου» και η παρ. 2 διαμορφώνεται ως εξής: «2. Επιπλέον των θέσεων της παρ. 1, συνιστώνται μία (1) θέση νομικού συμβούλου για τη στελέχωση του Γραφείου Νομικής Υποστήριξης και μία (1) θέση δημοσιογράφου με σχέση εργασίας Ιδιωτικού Δικαίου Αορίστου Χρόνου για τη στελέχωση του Γραφείου Επικοινωνίας. Η έκδοση του Εσωτερικού Κανονισμού της παρ. 2 του άρθρου 90 δεν αποτελεί προϋπόθεση για τις προσλήψεις της παρούσας.».	**Η παρ. 2 του άρθρου 81 του ν. 5225/2025 (Α' 152), έχει ως εξής:** «2. Επιπλέον των θέσεων της παρ. 1, συνιστώνται μία (1) θέση νομικού συμβούλου για τη στελέχωση του Γραφείου Νομικής Υποστήριξης, και μία (1) θέση δημοσιογράφου με σχέση εργασίας Ιδιωτικού Δικαίου Ορισμένου Χρόνου για τη στελέχωση του Γραφείου Επικοινωνίας.. Η έκδοση του Εσωτερικού Κανονισμού της παρ. 2 του άρθρου 90 δεν αποτελεί προϋπόθεση για τις προσλήψεις της παρούσας.»
Άρθρο 105 **Πλήρωση της θέσης νομικού συμβούλου και δημοσιογράφου του Ελληνικού Κέντρου Εμπειρογνωμοσύνης Διοικητικών Μεταρρυθμίσεων – Reform Greece – Τροποποίηση παρ. 2 άρθρου 82 ν. 5225/2025** Στην παρ. 2 του άρθρου 82 του ν. 5225/2025 (Α' 152), περί της στελέχωσης, επέρχονται οι ακόλουθες τροποποιήσεις: α) στο πρώτο εδάφιο, οι λέξεις «σύμφωνα με τις διατάξεις του Κώδικα Δικηγόρων (ν. 4194/2013, Α' 208)» αντικαθίστανται από τις λέξεις «με απόφαση του Γενικού Διευθυντή, ύστερα από δημόσια πρόσκληση εκδήλωσης ενδιαφέροντος και μετά από εισήγηση Τριμελούς Επιτροπής Αξιολόγησης των υποψηφιοτήτων», β) προστίθενται νέα εδάφια, δεύτερο και τρίτο, γ) στο νέο τέταρτο εδάφιο, μετά από τις λέξεις «Διεύθυνσης Διοικητικής Υποστήριξης» διαγράφονται οι λέξεις «του Κέντρου», δ) και προστίθενται εδάφια πέμπτο και έκτο, και η παρ. 2 διαμορφώνεται ως εξής: «2. Η πλήρωση της θέσης του νομικού συμβούλου της παρ. 2 του άρθρου 81 διενεργείται με απόφαση του Γενικού Διευθυντή, ύστερα από δημόσια πρόσκληση εκδήλωσης ενδιαφέροντος και μετά από εισήγηση Τριμελούς Επιτροπής Αξιολόγησης των υποψηφιοτήτων. Η Τριμελής Επιτροπή Αξιολόγησης αποτελείται από τον Υπηρεσιακό Γραμματέα του Υπουργείου Εσωτερικών, τον Προϊστάμενο της Διεύθυνσης Διοικητικής Υποστήριξης και τον Προϊστάμενο της Διεύθυνσης Διεθνούς Συνεργασίας και Μεταρρυθμίσεων, με τους νόμιμους αναπληρωτές τους. Για την επιλογή του νομικού συμβούλου εφαρμόζονται τα κριτήρια της περ. η΄ της παρ. 2 του άρθρου 43 του Κώδικα Δικηγόρων (ν. 4194/2013, Α' 208).	**Η παρ. 2 του άρθρου 82 του ν. 5225/2025 (Α' 152), έχει ως εξής:** «2. Η πλήρωση της θέσης του νομικού συμβούλου της παρ. 2 του άρθρου 81 διενεργείται σύμφωνα με τις διατάξεις του Κώδικα Δικηγόρων (ν. 4194/2013, Α' 208). Η πλήρωση της θέσης του δημοσιογράφου της παρ. 2 του άρθρου 81 διενεργείται με απόφαση του Γενικού Διευθυντή, μετά από εισήγηση της Διεύθυνσης Διοικητικής Υποστήριξης του Κέντρου.»

Η πλήρωση της θέσης του δημοσιογράφου της παρ. 2 του άρθρου 81 διενεργείται με απόφαση του Γενικού Διευθυντή, μετά από εισήγηση της Διεύθυνσης Διοικητικής Υποστήριξης. Οι υποψήφιοι για τη θέση του δημοσιογράφου πρέπει να είναι είτε μέλη αναγνωρισμένου στην Ελλάδα επαγγελματικού σωματείου δημοσιογράφων είτε να διαθέτουν τουλάχιστον διετή προϋπηρεσία σε ημερήσια πολιτική ή οικονομική εφημερίδα, σε περιοδικό ευρείας κυκλοφορίας ή στη ραδιοφωνία ή την τηλεόραση, η οποία αποδεικνύεται από την καταβολή εισφορών στον οικείο ασφαλιστικό φορέα με την ιδιότητα του δημοσιογράφου. Η θέση του δημοσιογράφου δύναται να καλύπτεται και με απόσπαση υπαλλήλων αντίστοιχων προσόντων από φορείς του δημόσιου τομέα, σύμφωνα με τις κείμενες διατάξεις περί αποσπάσεων.».	
Άρθρο 108 **Διεύρυνση δυνατοτήτων στελέχωσης Ελληνικού Κέντρου Εμπειρογνωμοσύνης Διοικητικών Μεταρρυθμίσεων - Μεταβατική διοικητική και οικονομική υποστήριξη του Ελληνικού Κέντρου Εμπειρογνωμοσύνης Διοικητικών Μεταρρυθμίσεων - Reform Greece - Μεταβατική ρύθμιση για τη συγκρότηση της Τριμελούς Επιτροπής Αξιολόγησης και την εισήγηση για την πλήρωση θέσεων προσωπικού - Προσθήκη παρ. 4 και 5 στο άρθρο 90 και τροποποίηση παρ. 1, αντικατάσταση παρ. 5 και προσθήκη παρ. 7 στο άρθρο 91 του ν. 5225/2025** 1. Στο άρθρο 90 του ν. 5225/2025 (Α΄ 152), περί εξουσιοδοτικών διατάξεων, προστίθενται παρ. 4, 5 και 6 ως εξής: «4. Με απόφαση του Υπουργού Εσωτερικών δύναται να παραταθεί το χρονικό διάστημα του πρώτου εδαφίου της παρ. 5 του άρθρου 91. 5. Με απόφαση του Υπουργού Εσωτερικών διαπιστώνεται η έναρξη λειτουργίας των Υπηρεσιών του Κέντρου και η λήξη της μεταβατικής περιόδου της οικονομικής και διοικητικής υποστήριξης από τη Γενική Διεύθυνσης Οικονομικών και Διοικητικών Υπηρεσιών του τομέα Διοικητικής Ανασυγκρότησης του Υπουργείου Εσωτερικών για την εφαρμογή της παρ. 5 του άρθρου 91. 6. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Εσωτερικών και Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών, δύναται να ρυθμίζεται και κάθε άλλο ειδικότερα ζήτημα για την ομαλή ολοκλήρωση της μετάβασης.». 2. Στην παρ. 1 του άρθρου 91 του ν. 5225/2025, περί μεταβατικών διατάξεων του Μέρους Β΄ αυτού, επέρχονται οι ακόλουθες τροποποιήσεις: α) στο πρώτο εδάφιο μετά τη λέξη «Κυβέρνησης» προστίθενται οι λέξεις «μη εφαρμοζόμενης της προϋπόθεσης της παρ. 4 του άρθρου 4 του ν. 4440/2016 (Α' 224)», περί προϋποθέσεων συμμετοχής στο Ενιαίο Σύστημα Κινητικότητας, β) το δεύτερο εδάφιο καταργείται και η παρ. 1 διαμορφώνεται ως εξής: «1. Κατά τα δύο (2) πρώτα έτη λειτουργίας του Κέντρου επιτρέπεται η απόσπαση προσωπικού σε αυτό σύμφωνα με το άρθρο 31 του ν. 4873/2021 (Α' 248), περί κινητικότητας υπαλλήλων σε νεοσύστατες υπηρεσίες φορέων Γενικής Κυβέρνησης μη εφαρμοζόμενης της προϋπόθεσης της παρ. 4 του άρθρου 4 του ν. 4440/2016 (Α' 224), περί προϋποθέσεων συμμετοχής στο Ενιαίο Σύστημα Κινητικότητας. Οι αποσπώμενοι στο Κέντρο εξακολουθούν να λαμβάνουν το σύνολο των αποδοχών τους, από τον φορέα προέλευσης, με τα πάσης φύσεως, γενικά ή ειδικά, επιδόματα της οργανικής τους θέσης με τις προϋποθέσεις καταβολής τους. Η διάρκεια των αποσπάσεων της παρούσας είναι τριετής. Ο χρόνος της	**1. Η παρ. 1 του άρθρου 91 του ν. 5225/2025 (Α' 152), έχει ως εξής:** «1. Κατά τα δύο (2) πρώτα έτη λειτουργίας του Κέντρου επιτρέπεται η απόσπαση προσωπικού σε αυτό σύμφωνα με το άρθρο 31 του ν. 4873/2021 (Α' 248), περί κινητικότητας υπαλλήλων σε νεοσύστατες υπηρεσίες φορέων Γενικής Κυβέρνησης. Για υπαλλήλους με φορέα προέλευσης το Υπουργείο Εσωτερικών, καθώς και το Εθνικό Κέντρο Δημόσιας Διοίκησης και Αυτοδιοίκησης (ΕΚΔΔΑ) δεν εφαρμόζεται η προϋπόθεση της παρ. 4 του άρθρου 4 του ν. 4440/2016 (Α' 224). Οι αποσπώμενοι στο Κέντρο εξακολουθούν να λαμβάνουν το σύνολο των αποδοχών τους, από τον φορέα προέλευσης, με τα πάσης φύσεως, γενικά ή ειδικά, επιδόματα της οργανικής τους θέσης με τις προϋποθέσεις καταβολής τους. Η διάρκεια των αποσπάσεων της παρούσας είναι τριετής. Ο χρόνος της απόσπασης θεωρείται ως χρόνος πραγματικής υπηρεσίας στον φορέα στον οποίο οι υπάλληλοι ανήκουν οργανικά.» **2. Η παρ. 5 του άρθρου 91 του ν. 5225/2025, έχει ως εξής:** «5. Έως την 30ή Ιουνίου 2026 το Κέντρο υποστηρίζεται διοικητικά και οικονομικά από τη Γενική Διεύθυνση Οικονομικών και Διοικητικών Υπηρεσιών (Τομέας Διοικητικής Ανασυγκρότησης) του Υπουργείου Εσωτερικών.»

απόσπασης θεωρείται ως χρόνος πραγματικής υπηρεσίας στον φορέα στον οποίο οι υπάλληλοι ανήκουν οργανικά.». 3. Η παρ. 5 του άρθρου 91 του ν. 5225/2025, αντικαθίσταται, ως εξής: «5. Μεταβατικά και για το χρονικό διάστημα μέχρι την έγκριση του πρώτου προϋπολογισμού του Ν.Π.Ι.Δ. «ΕΛ.Κ.Ε.ΔΙ.Μ. – Reform Greece» (Κέντρο) και το αργότερο έως την 31η Δεκεμβρίου 2026, η υποστήριξη των κάθε είδους διοικητικών, οικονομικών, τεχνικών θέματών και θεμάτων πληροφορικής του Κέντρου, διενεργείται από τις κατά περίπτωση αρμόδιες υπηρεσίες της Γενικής Διεύθυνσης Οικονομικών και Διοικητικών Υπηρεσιών του Υπουργείου Εσωτερικών του τομέα Διοικητικής Ανασυγκρότησης. Για τον σκοπό αυτό: α) Οι απαιτούμενες πιστώσεις για την κάλυψη των πάσης φύσεως αναγκών και λειτουργικών δαπανών του Κέντρου, συμπεριλαμβανομένης της δαπάνης για την καταβολή της μισθοδοσίας του προσωπικού καθώς και κάθε είδους τακτικών και έκτακτων αποδοχών, αποζημιώσεων και πρόσθετων παροχών, βαρύνουν τον προϋπολογισμό του Ειδικού Φορέα 1007-207-0000000 «Γενική Γραμματεία Δημόσιας Διοίκησης». β) Το Υπουργείο Εσωτερικών, τομέας Διοικητικής Ανασυγκρότησης, ως Αναθέτουσα Αρχή, δια της Γενικής Διεύθυνσης Οικονομικών και Διοικητικών Υπηρεσιών, συνάπτει πάσης φύσεως συμβάσεις και συμφωνίες προς την εξυπηρέτηση των αναγκών του Κέντρου. γ) Μετά την ολοκλήρωση της μεταβατικής περιόδου του πρώτου εδαφίου, το Κέντρο αντικαθιστά αυτοδίκαια το Υπουργείο Εσωτερικών ως αναθέτουσα αρχή και αντισυμβαλλόμενος σε όλες τις πάσης φύσεως ενεργές και συνεχιζόμενες συμβάσεις, συμφωνίες και συμβόλαια που συνάπτονται προς εξυπηρέτηση των αναγκών του από το Υπουργείο Εσωτερικών και καθίσταται φορέας όλων των δικαιωμάτων και υποχρεώσεων που απορρέουν από αυτές.». 4. Στο άρθρο 91 του ν. 5225/2025, προστίθεται παρ. 7 ως εξής: «7. Μέχρι την πλήρωση των θέσεων των Διευθύνσεων του παρόντος νόμου, η Τριμελής Επιτροπή Αξιολόγησης του πρώτου εδαφίου της παρ. 2 του άρθρου 82 συγκροτείται με απόφαση του Υπουργού Εσωτερικών από υπαλλήλους που υπηρετούν στη Γενική Διεύθυνση Οικονομικών και Διοικητικών Υπηρεσιών (Τομέας Διοικητικής Ανασυγκρότησης) του Υπουργείου Εσωτερικών. Για το ίδιο χρονικό διάστημα, η εισήγηση της Διεύθυνσης Διοικητικής Υποστήριξης του δεύτερου εδαφίου της παρ. 2 του άρθρου 82 για την πλήρωση της θέσης του δημοσιογράφου παρέχεται από τις υπηρεσίες που ασκούν την προσωρινή διοικητική υποστήριξη του Κέντρου σύμφωνα με την παρ. 5 του παρόντος άρθρου.».	
Άρθρο 109 **Εκτέλεση επισκευών και συντηρήσεων σε σχολικά κτίρια - Τροποποίηση παρ. 12 άρθρου 5 ν. 1894/1990** Στην παρ. 12 του άρθρου 5 του ν. 1894/1990 (Α' 110), περί σχολικής περιουσίας και λειτουργίας σχολείων επέρχονται οι ακόλουθες τροποποιήσεις: α) στο πρώτο εδάφιο: αα) οι λέξεις «οργανισμούς τοπικής αυτοδιοίκησης» αντικαθίστανται από τη λέξη «δήμους», αβ) οι λέξεις «, και εφόσον αυτοί δηλώσουν ότι αδυνατούν ασκείται από τις οικείες νομαρχίες, οι οποίες επιχορηγούνται με τις σχετικές πιστώσεις» διαγράφονται , β) στο δεύτερο εδάφιο, βα) μετά τη λέξη «μισθωμένα» προστίθενται οι λέξεις «ή παραχωρημένα», ββ) οι λέξεις «η επισκευή ή η συντήρηση θα έχει» αντικαθίστανται από τις λέξεις «οι εργασίες επισκευής ή συντήρησης έχουν ως», βγ) οι λέξεις «για την πρόληψη καταστάσεων επικίνδυνων» αντικαθίστανται από τις λέξεις «ή την πρόληψη ατυχημάτων	**Η παρ. 12 του άρθρου 5 του ν. 1894/1990 (Α' 110), έχει ως εξής:** «12. Η ευθύνη και η αρμοδιότητα για επισκευές μεγάλης κλίμακας στο φέροντα οργανισμό, στις στέγες και στις εγκαταστάσεις των σχολικών κτιρίων ανήκει στους αντίστοιχους οργανισμούς τοπικής αυτοδιοίκησης και, εφ` όσον αυτοί δηλώσουν ότι αδυνατούν, ασκείται από τις οικείες νομαρχίες, οι οποίες επιχορηγούνται με τις σχετικές πιστώσεις. Οι διατάξεις της παραγράφου αυτής ισχύουν και για τα μισθωμένα διδακτήρια, με την προϋπόθεση ότι η επισκευή ή η συντήρηση θα έχει αποκλειστικό σκοπό τη βελτίωση της λειτουργίας των διαφόρων κτιριακών, υδραυλικών και ηλεκτρομηχανολογικών εγκαταστάσεων για την πρόληψη καταστάσεων επικίνδυνων για τη σωματική ακεραιότητα και την υγεία των μαθητών και των εργαζομένων, μετά από πρόταση του διευθυντή του αντίστοιχου σχολείου. Η έγκριση της διάθεσης της απαιτούμενης πίστωσης για το σκοπό αυτόν γίνεται με απόφαση

και την άρση συνθηκών επικίνδυνων», βδ) οι λέξεις «μετά από πρόταση του διευθυντή του αντίστοιχου σχολείου» αντικαθίστανται από τις λέξεις «, εφόσον προταθεί από τον διευθυντή του αντίστοιχου σχολείου και τον σύλλογο διδασκόντων κατά τη διάρκεια της λειτουργίας του ή χαρακτηριστούν ως απολύτως απαραίτητες για τη λειτουργία του σχολείου από την αρμόδια Επιτροπή Καταλληλότητας», γ) προστίθεται τέταρτο εδάφιο και, μετά από νομοτεχνικές βελτιώσεις, η παρ. 12 διαμορφώνεται ως εξής: «12. Η ευθύνη και η αρμοδιότητα για επισκευές μεγάλης κλίμακας στο φέροντα οργανισμό, στις στέγες και στις εγκαταστάσεις των σχολικών κτιρίων ανήκει στους αντίστοιχους δήμους. Οι διατάξεις της παραγράφου αυτής ισχύουν και για τα μισθωμένα ή παραχωρημένα διδακτήρια, με την προϋπόθεση ότι οι εργασίες επισκευής ή συντήρησης έχουν ως αποκλειστικό σκοπό τη βελτίωση της λειτουργίας των διαφόρων κτιριακών, υδραυλικών και ηλεκτρομηχανολογικών εγκαταστάσεων ή την πρόληψη ατυχημάτων και την άρση συνθηκών επικίνδυνων για τη σωματική ακεραιότητα και την υγεία των μαθητών και των εργαζομένων, εφόσον προταθεί από τον διευθυντή του αντίστοιχου σχολείου και τον σύλλογο διδασκόντων κατά τη διάρκεια της λειτουργίας του ή χαρακτηριστούν ως απολύτως απαραίτητες για τη λειτουργία του σχολείου από την αρμόδια Επιτροπή Καταλληλότητας. Η έγκριση της διάθεσης της απαιτούμενης πίστωσης για τον σκοπό αυτόν γίνεται με απόφαση του οικείου οργανισμού τοπικής αυτοδιοίκησης ύστερα από εισήγηση της αρμόδιας τεχνικής υπηρεσίας. Η παρούσα εφαρμόζεται αναλογικά και για τους δημοτικούς παιδικούς, βρεφικούς και βρεφονηπιακούς σταθμούς.».	του οικείου οργανισμού τοπικής αυτοδιοίκησης, ύστερα από εισήγηση της αρμόδιας τεχνικής υπηρεσίας.»
Άρθρο 111 **Αναστολή αύξησης επιτοκίου οφειλών προς φορείς κοινωνικής ασφάλισης - Τροποποίηση άρθρου 34 ν. 5006/2022** Στο πρώτο εδάφιο του άρθρου 34 του ν. 5006/2022 (Α' 239), περί αναστολής της αύξησης των επιτοκίων σε περίπτωση εκπρόθεσμης καταβολής και σε περίπτωση πάγιας ρύθμισης οφειλών προς ασφαλιστικούς οργανισμούς, η ημερομηνία «12.9.2025» αντικαθίσταται από την ημερομηνία «12.9.2027» και το άρθρο 34 διαμορφώνεται ως εξής: «Άρθρο 34 Αναστολή αύξησης επιτοκίων σε περίπτωση εκπρόθεσμης καταβολής και σε περίπτωση πάγιας ρύθμισης οφειλών προς ασφαλιστικούς οργανισμούς Ως επιτόκιο επί της κύριας οφειλής, με το οποίο επιβαρύνονται οφειλές προς φορείς κοινωνικής ασφάλισης, οι οποίες υπάγονται στις ρυθμίσεις των υποπαρ. ΙΑ.1 και ΙΑ.2 της παρ. ΙΑ του άρθρου πρώτου του ν. 4152/2013 (Α' 107) από 13.9.2022 έως 12.9.2027, ορίζεται αυτό που ίσχυσε κατά την 13.9.2022 και προσδιορίσθηκε σύμφωνα με την περ. 8 της υποπαρ. ΙΑ.1 και την περ. 11 της υποπαρ. ΙΑ.2 του άρθρου πρώτου του ν. 4152/2013. Το επιτόκιο αυτό μεταβάλλεται και προσδιορίζεται εκ νέου, μόνο εάν μεταβληθεί το επιτόκιο των πράξεων Κύριας Αναχρηματοδότησης της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας σωρευτικά κατά πέντε (5) ποσοστιαίες μονάδες σε σχέση με αυτό που ίσχυε κατά την 1η.1.2014. Χρηματικά ποσά, τα οποία έχουν καταβληθεί με επιτόκιο που ίσχυε πριν από την έναρξη ισχύος του παρόντος, αναζητούνται, στον βαθμό που υπερβαίνουν τα οφειλόμενα με βάση το επιτόκιο του πρώτου εδαφίου. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών και Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης αναπροσαρμόζεται το ανωτέρω επιτόκιο, και ρυθμίζεται κάθε αναγκαία λεπτομέρεια για την εφαρμογή του παρόντος.».	**Το άρθρο 34 του ν. 5006/2022 (Α' 239), έχει ως εξής:** «Άρθρο 34 Αναστολή αύξησης επιτοκίων σε περίπτωση εκπρόθεσμης καταβολής και σε περίπτωση πάγιας ρύθμισης οφειλών προς ασφαλιστικούς οργανισμούς Ως επιτόκιο επί της κύριας οφειλής, με το οποίο επιβαρύνονται οφειλές προς φορείς κοινωνικής ασφάλισης, οι οποίες υπάγονται στις ρυθμίσεις των υποπαρ. ΙΑ.1 και ΙΑ.2 της παρ. ΙΑ του άρθρου πρώτου του ν. 4152/2013 (Α' 107) από 13.9.2022 έως 12.9.2025, ορίζεται αυτό που ίσχυσε κατά την 13.9.2022 και προσδιορίσθηκε σύμφωνα με την περ. 8 της υποπαρ. ΙΑ.1 και την περ. 11 της υποπαρ. ΙΑ.2 του άρθρου πρώτου του ν. 4152/2013. Το επιτόκιο αυτό μεταβάλλεται και προσδιορίζεται εκ νέου, μόνο εάν μεταβληθεί το επιτόκιο των πράξεων Κύριας Αναχρηματοδότησης της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας σωρευτικά κατά πέντε (5) ποσοστιαίες μονάδες σε σχέση με αυτό που ίσχυε κατά την 1η.1.2014. Χρηματικά ποσά, τα οποία έχουν καταβληθεί με επιτόκιο που ίσχυε πριν από την έναρξη ισχύος του παρόντος, αναζητούνται, στον βαθμό που υπερβαίνουν τα οφειλόμενα με βάση το επιτόκιο του πρώτου εδαφίου. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών και Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης αναπροσαρμόζεται το ανωτέρω επιτόκιο, και ρυθμίζεται κάθε αναγκαία λεπτομέρεια για την εφαρμογή του παρόντος.»

Άρθρο 114 **Τήρηση Ταμειακών Διαθεσίμων από το Ταμείο Επικουρικής Κεφαλαιοποιητικής Ασφάλισης (Τ.Ε.Κ.Α.), στην Τράπεζα της Ελλάδος – Τροποποίηση παρ. 3 άρθρου 38 ν. 4826/2021** Στην παρ. 3 του άρθρου 38 του ν. 4826/2021 (Α' 160), περί των έργων, των προμηθειών και των υποχρεώσεων του Ταμείου Επικουρικής Κεφαλαιοποιητικής Ασφάλισης (Τ.Ε.Κ.Α.), προστίθεται δεύτερο εδάφιο και το άρθρο 38 διαμορφώνεται ως εξής: «Άρθρο 38 Έργα, προμήθειες και υποχρεώσεις του Ταμείου Επικουρικής Κεφαλαιοποιητικής Ασφάλισης ως Φορέα της Γενικής Κυβέρνησης 1. Οι συμβάσεις, που συνάπτονται γραπτώς και από επαχθή αιτία μεταξύ ενός ή περισσότερων οικονομικών φορέων και του Ταμείου Επικουρικής Κεφαλαιοποιητικής Ασφάλισης (Τ.Ε.Κ.Α.) και έχουν ως αντικείμενο την εκτέλεση έργων, την εκπόνηση μελετών, την προμήθεια αγαθών ή την παροχή υπηρεσιών, ρυθμίζονται με Κανονισμό Προμηθειών που εκδίδεται από το Δ.Σ., κατά παρέκκλιση κάθε αντίθετης γενικής ή ειδικής διάταξης. Για τις διαδικασίες προμηθειών και υπηρεσιών μελετών, έργων, με αξία άνω των ορίων που ορίζονται στα άρθρα 5 και 6 του ν. 4412/2016 (Α` 147), εφαρμόζονται οι διατάξεις του ν. 4412/2016. 2. Το Ταμείο εξαιρείται από κάθε διάταξη που εφαρμόζεται σε νομικά πρόσωπα που έχουν ενταχθεί στο Μητρώο Φορέων Γενικής Κυβέρνησης, το οποίο τηρείται από την Ελληνική Στατιστική Αρχή (ΕΛ.ΣΤΑΤ.), σύμφωνα με την περ. β) της παρ. 1 του άρθρου 14 του ν. 4270/2014 (Α` 143). 3. Εάν το Ταμείο ενταχθεί στο Μητρώο Φορέων Γενικής Κυβέρνησης, οι διατάξεις του ν. 4270/2014 και τα κατ` εξουσιοδότηση αυτού εκδοθέντα προεδρικά διατάγματα και υπουργικές αποφάσεις, εφαρμόζονται σε αυτό μόνο ως προς την κατάρτιση του Μεσοπρόθεσμου Πλαισίου Δημοσιονομικής Στρατηγικής (Μ.Π.Δ.Σ.), την κατάρτιση του ετήσιου Κρατικού Προϋπολογισμού, καθώς και την υποβολή δημοσιονομικών αναφορών, οι οποίες αφορούν μόνο στα ακόλουθα: α) στην τήρηση των διαδικασιών και προθεσμιών αναφορικά με την κατάρτιση του Μ.Π.Δ.Σ. και του ετήσιου Κρατικού Προϋπολογισμού, όπως αυτές περιγράφονται στα άρθρα 45 και 54 του ν. 4270/2014, β) στην υποβολή ετήσιου προϋπολογισμού και οποιασδήποτε αναπροσαρμογής του κατά τη διάρκεια του έτους (προϋπολογιστικά), γ) στην υποβολή μηνιαίας αναφοράς εκτέλεσης προϋπολογισμού και χρηματοδότησης (απολογιστικά) και δ) στην υποβολή μηνιαίων μισθολογικών στοιχείων (απολογιστικά). Ανεξάρτητα από την ένταξή του στο Μητρώο Φορέων της Γενικής Κυβέρνησης, το Ταμείο δύναται να τηρεί ταμειακά διαθέσιμα στην Ταμειακή Διαχείριση και στο Κοινό Κεφάλαιο στην Τράπεζα της Ελλάδος. 4. Κάθε αναγκαία λεπτομέρεια για την ανάληψη υποχρεώσεων του Ταμείου έναντι τρίτων περιλαμβάνεται στον Κανονισμό Οικονομικής Οργάνωσης και Λογιστικής Λειτουργίας του Ταμείου.».	**Το άρθρο 38 του ν. 4826/2021 (Α' 160), έχει ως εξής:** «Άρθρο 38 Έργα, προμήθειες και υποχρεώσεις του Ταμείου Επικουρικής Κεφαλαιοποιητικής Ασφάλισης ως Φορέα της Γενικής Κυβέρνησης 1. Οι συμβάσεις, που συνάπτονται γραπτώς και από επαχθή αιτία μεταξύ ενός ή περισσότερων οικονομικών φορέων και του Ταμείου Επικουρικής Κεφαλαιοποιητικής Ασφάλισης (Τ.Ε.Κ.Α.) και έχουν ως αντικείμενο την εκτέλεση έργων, την εκπόνηση μελετών, την προμήθεια αγαθών ή την παροχή υπηρεσιών, ρυθμίζονται με Κανονισμό Προμηθειών που εκδίδεται από το Δ.Σ., κατά παρέκκλιση κάθε αντίθετης γενικής ή ειδικής διάταξης. Για τις διαδικασίες προμηθειών και υπηρεσιών μελετών, έργων, με αξία άνω των ορίων που ορίζονται στα άρθρα 5 και 6 του ν. 4412/2016 (Α' 147), εφαρμόζονται οι διατάξεις του ν. 4412/2016. 2. Το Ταμείο εξαιρείται από κάθε διάταξη που εφαρμόζεται σε νομικά πρόσωπα που έχουν ενταχθεί στο Μητρώο Φορέων Γενικής Κυβέρνησης, το οποίο τηρείται από την Ελληνική Στατιστική Αρχή (ΕΛ.ΣΤΑΤ.), σύμφωνα με την περ. β' της παρ. 1 του άρθρου 14 του ν. 4270/2014 (Α' 143). 3. Εάν το Ταμείο ενταχθεί στο Μητρώο Φορέων Γενικής Κυβέρνησης, οι διατάξεις του ν. 4270/2014 και τα κατ' εξουσιοδότηση αυτού εκδοθέντα προεδρικά διατάγματα και υπουργικές αποφάσεις, εφαρμόζονται σε αυτό μόνο ως προς την κατάρτιση του Μεσοπρόθεσμου Πλαισίου Δημοσιονομικής Στρατηγικής (Μ.Π.Δ.Σ.), την κατάρτιση του ετήσιου Κρατικού Προϋπολογισμού, καθώς και την υποβολή δημοσιονομικών αναφορών, οι οποίες αφορούν μόνο στα ακόλουθα: α) στην τήρηση των διαδικασιών και προθεσμιών αναφορικά με την κατάρτιση του Μ.Π.Δ.Σ. και του ετήσιου Κρατικού Προϋπολογισμού, όπως αυτές περιγράφονται στα άρθρα 45 και 54 του ν. 4270/2014, β) στην υποβολή ετήσιου προϋπολογισμού και οποιασδήποτε αναπροσαρμογής του κατά τη διάρκεια του έτους (προϋπολογιστικά), γ) στην υποβολή μηνιαίας αναφοράς εκτέλεσης προϋπολογισμού και χρηματοδότησης (απολογιστικά) και δ) στην υποβολή μηνιαίων μισθολογικών στοιχείων (απολογιστικά). 4. Κάθε αναγκαία λεπτομέρεια για την ανάληψη υποχρεώσεων του Ταμείου έναντι τρίτων περιλαμβάνεται στον Κανονισμό Οικονομικής Οργάνωσης και Λογιστικής Λειτουργίας του Ταμείου.»
Άρθρο 118 **Παράταση χρονικού ορίου συμμετοχής αποφοίτων ειδικοτήτων Σχολών Ανώτερης Επαγγελματικής Κατάρτισης σε εξετάσεις πιστοποίησης επαγγελματικής κατάρτισης - Μεταβατική διάταξη - Τροποποίηση παρ. 15Α άρθρου 169 ν. 4763/2020**	**Η παρ. 15Α του άρθρου 169 του ν. 4763/2020 (Α' 254), έχει ως εξής:** «15α. Απόφοιτοι ειδικοτήτων Σχολών Ανώτερης Επαγγελματικής Κατάρτισης (Σ.Α.Ε.Κ.) που ολοκλήρωσαν επαγγελματική κατάρτιση του ν. 2009/1992 (Α' 18) και του ν. 4186/2013 (Α' 193), οι οποίοι δεν έχουν λάβει Δίπλωμα Επαγγελματικής Ειδικότητας, Εκπαίδευσης και Κατάρτισης, επιπέδου 5 του Ε.Π.Π., μετά από

	Στην παρ. 15Α του άρθρου 169 του ν. 4763/2020 (Α' 254), περί μεταβατικών διατάξεων, οι λέξεις «έως την 31η.12.2025» αντικαθίστανται από τις λέξεις «έως την 31η.12.2027», και μετά από νομοτεχνικές βελτιώσεις, η παρ. 15Α διαμορφώνεται ως εξής: «15Α. Απόφοιτοι ειδικοτήτων Σχολών Ανώτερης Επαγγελματικής Κατάρτισης (Σ.Α.Ε.Κ.) που ολοκλήρωσαν επαγγελματική κατάρτιση του ν. 2009/1992 (Α' 18) και του ν. 4186/2013 (Α' 193), οι οποίοι δεν έχουν λάβει Δίπλωμα Επαγγελματικής Ειδικότητας, Εκπαίδευσης και Κατάρτισης, επιπέδου πέντε (5) του Εθνικού Πλαισίου Προσόντων (Ε.Π.Π.), μετά από πιστοποίηση, συμμετέχουν, έως την 31η.12.2027, σε εξετάσεις πιστοποίησης επαγγελματικής κατάρτισης με τους καταλόγους ερωτήσεων που ισχύουν μέχρι την έναρξη ισχύος του παρόντος.».	πιστοποίηση, συμμετέχουν, έως την 31η.12.2025, σε εξετάσεις πιστοποίησης επαγγελματικής κατάρτισης με τους καταλόγους ερωτήσεων που ισχύουν μέχρι την έναρξη ισχύος του παρόντος.»
	Άρθρο 119 **Διόρθωση παραράματος - Τροποποίηση παρ. 7 άρθρου 120 ν. 5290/2026** Στην παρ. 7 του άρθρου 120 του ν. 5290/2026 (Α' 47), περί έναρξης ισχύος, οι λέξεις «της παρ. 2» αντικαθίστανται από τις λέξεις «της παρ. 3» και η παρ. 7 διαμορφώνεται ως εξής: «7. Η ισχύς της παρ. 3 του άρθρου 52 αρχίζει από την 1η.1.2027.».	**Η παρ. 7 του άρθρου 120 του ν. 5290/2026 έχει ως εξής:** «7. Η ισχύς της παρ. 2 του άρθρου 52 αρχίζει από την 1η.1.2027.»
30.	Κατάργηση διατάξεων	
	Διατάξεις αξιολογούμενης ρύθμισης που προβλέπουν κατάργηση	*Καταργούμενες διατάξεις*
	Άρθρο 31 **Καταργούμενες διατάξεις Μέρους Β'** Από την έναρξη ισχύος του παρόντος καταργείται η παρ. 10 του άρθρου 9ΑΓ του ν. 4170/2013 (Α' 163), περί του πεδίου εφαρμογής και των προϋποθέσεων της υποχρεωτικής αυτόματης ανταλλαγής πληροφοριών που υποβάλλονται από Φορείς Εκμετάλλευσης Πλατφόρμας.	**Η παρ. 10 του άρθρου 9ΑΓ του ν. 4170/2013 (Α΄ 163), έχει ως εξής:** «10. Με απόφαση του Υπουργού Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών, που εκδίδεται μετά από γνώμη του Διοικητή της Ανεξάρτητης Αρχής Δημοσίων Εσόδων (Α.Α.Δ.Ε.) καθορίζονται οι προϋποθέσεις για να ζητηθούν, σύμφωνα με την παρ. 3α του άρθρου 15 του Κώδικα Φορολογικής Διαδικασίας (ν. 4987/2022, Α' 206), τα στοιχεία που ορίζονται στα Τμήματα ΙΙ και ΙΙΙ του Παραρτήματος V από τους Δηλούντες Φορείς Εκμετάλλευσης Πλατφόρμας.»
	Άρθρο 56 **Καταργούμενες διατάξεις Μέρους Δ'** Από την έναρξη ισχύος του παρόντος καταργούνται: α) Τα άρθρα 66 έως 110 του ν. 4972/2022 (Α' 181), περί σύστασης και λειτουργίας της Ανεξάρτητης Αρχής Πιστοληπτικής Αξιολόγησης. β) Στον ν. 4389/2016 (Α' 94): βα) η περ. α) της παρ. 3 του άρθρου 81, περί διάρθρωσης της Ειδικής Γραμματείας Διαχείρισης Ιδιωτικού Χρέους και ββ) το άρθρο 84, περί Διεύθυνσης Διοικητικής και Οικονομικής Υποστήριξης.	**1. Τα άρθρα 66 έως 110 του ν. 4972/2022 (Α' 181), έχουν ως εξής:** «Άρθρο 66 Σύσταση, αποστολή και έδρα της Ανεξάρτητης Αρχής Πιστοληπτικής Αξιολόγησης 1. Συνιστάται Ανεξάρτητη Αρχή χωρίς νομική προσωπικότητα με την επωνυμία «Ανεξάρτητη Αρχή Πιστοληπτικής Αξιολόγησης» (εφεξής η «Αρχή»). 2. Αποστολή της Αρχής είναι η παραγωγή πιστοληπτικών βαθμολογήσεων μέσω του Συστήματος, η τήρηση σχετικής βάσης δεδομένων και η ανταλλαγή πιστοληπτικών βαθμολογήσεων και πληροφοριών με φορείς πιστοληπτικής αξιολόγησης, προς τον σκοπό μείωσης των επιπέδων των μη εξυπηρετούμενων ανοιγμάτων και των ληξιπρόθεσμων οφειλών προς δημόσιους φορείς και ιδιώτες πιστωτές, καθώς και για την πρόληψη του φαινομένου της υπερχρέωσης των ιδιωτών. 3. Η έδρα της Αρχής βρίσκεται στην Περιφέρεια Αττικής. Άρθρο 67 Λειτουργική ανεξαρτησία και αυτοτέλεια Η Αρχή απολαύει λειτουργικής ανεξαρτησίας, διοικητικής και οικονομικής αυτοτέλειας και δεν υπόκειται σε εποπτεία από κυβερνητικά όργανα, κρατικούς φορείς ή άλλες διοικητικές αρχές. Άρθρο 68 Αρμοδιότητες της Αρχής 1. Η Αρχή έχει, ιδίως, τις ακόλουθες αρμοδιότητες: α) την ολοκληρωμένη διαχείριση του Συστήματος και την τήρηση της σχετικής βάσης δεδομένων οικονομικής συμπεριφοράς, β) τη συλλογή, αποθήκευση και επεξεργασία δεδομένων οικονομικής συμπεριφοράς υποκειμένων δεδομένων οικονομικής συμπεριφοράς που προέρχονται από φορείς του δημόσιου τομέα,

	γ) την εξαγωγή πιστοληπτικής βαθμολόγησης των υποκειμένων δεδομένων οικονομικής συμπεριφοράς, δ) την ανταλλαγή πιστοληπτικής βαθμολόγησης υποκειμένων δεδομένων οικονομικής συμπεριφοράς με φορείς πιστοληπτικής αξιολόγησης κατά την παρ. 2 του άρθρου 60, ή την παροχή πιστοληπτικής βαθμολόγησης σε φορείς του ιδιωτικού τομέα σύμφωνα με το άρθρο 58, ε) την εκπόνηση οικονομικών αναλύσεων και στατιστικών μελετών με βάση τα δεδομένα οικονομικής συμπεριφοράς που τηρούνται από την Αρχή, στ) τη στατιστική επεξεργασία ιστορικών δεδομένων με στόχο την ακριβέστερη δυνατή πρόβλεψη της πιθανότητας αθέτησης υποχρεώσεων του κάθε φυσικού ή νομικού προσώπου, τόσο προς το Δημόσιο και φορείς κοινωνικής ασφάλισης όσο και προς ιδιώτες πιστωτές, ζ) τη συμμετοχή και εκπροσώπηση της χώρας στους διεθνείς οργανισμούς και στην Ευρωπαϊκή Ένωση, καθώς και τη συνεργασία σε διμερές επίπεδο με αντίστοιχους φορείς άλλων κρατών για την ανταλλαγή δεδομένων οικονομικής συμπεριφοράς, την εκπόνηση, ανάληψη και υλοποίηση προγραμμάτων και έργων, την ανταλλαγή βέλτιστων πρακτικών και τη λήψη τεχνικής βοήθειας για θέματα που άπτονται της αποστολής της Αρχής, η) τον σχεδιασμό και την υλοποίηση ενημερωτικών σεμιναρίων και προγραμμάτων ευαισθητοποίησης για θέματα που άπτονται της αποστολής της Αρχής. Άρθρο 69 Προσωπική και λειτουργική ανεξαρτησία του Προέδρου, των μελών του Συμβουλίου Διοίκησης και του Διοικητή Ο Πρόεδρος, τα μέλη του Συμβουλίου Διοίκησης και ο Διοικητής της Αρχής απολαύουν προσωπικής και λειτουργικής ανεξαρτησίας. Κατά την εκτέλεση των καθηκόντων τους δεσμεύονται μόνο από τον νόμο και τη συνείδησή τους και δεν υπόκεινται σε ιεραρχικό έλεγχο ούτε σε διοικητική εποπτεία από κυβερνητικά όργανα ή άλλες διοικητικές αρχές ή άλλον δημόσιο ή ιδιωτικό οργανισμό. Άρθρο 70 Κοινοβουλευτικός έλεγχος 1. Η Αρχή υπόκειται σε κοινοβουλευτικό έλεγχο, σύμφωνα με τις διατάξεις του Κανονισμού της Βουλής, που ρυθμίζουν την άσκηση του κοινοβουλευτικού ελέγχου επί των Ανεξάρτητων Αρχών. Ο Πρόεδρος και τα μέλη του Συμβουλίου Διοίκησης, καθώς και ο Διοικητής της Αρχής, μετά από κλήση της Επιτροπής Θεσμών και Διαφάνειας της Βουλής, καταθέτουν ενώπιον αυτής, σύμφωνα με το άρθρο 138Α σε συνδυασμό με το άρθρο 41Α του Κανονισμού αυτής, σχετικά με θέματα που αφορούν στις αρμοδιότητες της Αρχής. 2. Ο Διοικητής της Αρχής συντάσσει αναλυτική ετήσια έκθεση προγραμματισμού των δραστηριοτήτων της για το επόμενο έτος και ετήσια έκθεση απολογισμού, σύμφωνα με όσα ορίζονται στον Κανονισμό Λειτουργίας. Στην έκθεση προγραμματισμού περιλαμβάνονται ο σχεδιασμός της μακροπρόθεσμης στρατηγικής κατεύθυνσής της και το ετήσιο επιχειρησιακό σχέδιο της. Στην έκθεση απολογισμού παρουσιάζονται το έργο που επιτελέστηκε κατά το προηγούμενο έτος και τα αποτελέσματα στους κρίσιμους τομείς δράσης της. Η έκθεση απολογισμού υποβάλλεται μέχρι την 31η Μαρτίου κάθε έτους, από τον Διοικητή της Αρχής, στον Πρόεδρο της Βουλής και συζητείται στην Επιτροπή Θεσμών και Διαφάνειας της Βουλής σύμφωνα με την παρ. 1 του άρθρου 138Α του Κανονισμού της Βουλής. Η έκθεση απολογισμού αναρτάται στην ιστοσελίδα της Αρχής και δημοσιεύεται σε σχετική έκδοση του Εθνικού Τυπογραφείου. 3. Εφόσον της ζητηθεί από την Επιτροπή Θεσμών και Διαφάνειας της Βουλής, η Αρχή υποχρεούται να υποβάλλει στον Πρόεδρο της Βουλής, ειδικές εκθέσεις κατά τη διάρκεια του έτους για θέματα γενικότερου ενδιαφέροντος, σύμφωνα με όσα ορίζονται στην παρ. 3 του άρθρου 138Α του Κανονισμού της Βουλής. Άρθρο 71 Οργανισμός και Εσωτερικοί Κανονισμοί της Αρχής.

	1. Με προεδρικό διάταγμα, που εκδίδεται κατόπιν πρότασης του Υπουργού Οικονομικών, εκδίδεται ο Οργανισμός, με τον οποίο καθορίζονται η οργάνωση και διάρθρωση των υπηρεσιών της Αρχής, η συγχώνευση και κατάργηση οργανικών μονάδων, η κατάργηση ή αλλαγή έδρας περιφερειακών υπηρεσιών και η οργανωτική διάρθρωση αυτών, η μετατροπή και κατάργηση των οργανικών θέσεων, ο καθορισμός των αρμοδιοτήτων των οργανικών μονάδων και του προσωπικού, ο προσδιορισμός των επιχειρησιακών διαδικασιών και συστημάτων διακυβέρνησης και διοίκησης, τα ειδικότερα προσόντα διορισμού ανά κλάδο και ειδικότητα, οι κλάδοι από τους οποίους προέρχονται οι προϊστάμενοι των οργανικών μονάδων αυτής, καθώς και η κατανομή των οργανικών θέσεων του προσωπικού της Αρχής ανά κατηγορία, κλάδο και ειδικότητα. 2. Με προεδρικό διάταγμα, που εκδίδεται κατόπιν πρότασης του Υπουργού Οικονομικών, εκδίδεται ο Κανονισμός Λειτουργίας της Αρχής, με τον οποίο καθορίζονται ειδικότερα θέματα λειτουργίας και άσκησης των αρμοδιοτήτων της Αρχής, σύμφωνα με την κείμενη νομοθεσία και κάθε άλλο σχετικό αναγκαίο θέμα. Επίσης, με τον Κανονισμό Λειτουργίας της Αρχής καθορίζεται κάθε θέμα σχετικό με την εφαρμογή της παρ. 4 του άρθρου 79 περί σύγκρουσης συμφερόντων του Προέδρου και των μελών του Συμβουλίου Διοίκησης. 3. Με απόφαση του Διοικητή, η οποία εκδίδεται κατόπιν σύμφωνης γνώμης του Συμβουλίου Διοίκησης,εκδίδονται επιμέρους κανονισμοί με τους οποίους καθορίζονται, ιδίως, ειδικότερες επιχειρησιακές διαδικασίες και τα καθήκοντα του προσωπικού των υπηρεσιών της. Άρθρο 72 Όργανα διοίκησης της Αρχής Τα όργανα διοίκησης της Αρχής είναι το Συμβούλιο Διοίκησης και ο Διοικητής. Άρθρο 73 Σύνθεση του Συμβουλίου Διοίκησης Το Συμβούλιο Διοίκησης είναι πενταμελές και αποτελείται από τον Πρόεδρο και τέσσερα (4) μέλη. Στις συνεδριάσεις του Συμβουλίου Διοίκησης συμμετέχει ο Διοικητής της Αρχής, ως εκ της ιδιότητάς του, χωρίς δικαίωμα ψήφου. Άρθρο 74 Προσόντα διορισμού Προέδρου και μελών του Συμβουλίου Διοίκησης 1. Ο Πρόεδρος και τα μέλη του Συμβουλίου Διοίκησης είναι πρόσωπα εγνωσμένου κύρους, υψηλής επιστημονικής συγκρότησης και επαγγελματικής εμπειρίας σε τομείς που έχουν σχέση με τις αρμοδιότητες της Αρχής και του Συμβουλίου Διοίκησης. 2. Οι υποψήφιοι πρέπει να διαθέτουν: α) πτυχίο ή δίπλωμα τμήματος ή σχολής πανεπιστημιακού τομέα της ανώτατης εκπαίδευσης της ημεδαπής ή ακαδημαϊκά ισοδύναμο ή ισότιμο τίτλο αντίστοιχης ειδικότητας σχολών της αλλοδαπής σε γνωστικό αντικείμενο συναφές προς τους σκοπούς της Αρχής, β) αυτοτελή μεταπτυχιακό τίτλο σπουδών διάρκειας τουλάχιστον ενός ακαδημαϊκού έτους Α.Ε.Ι. ή διδακτορικό δίπλωμα Α.Ε.Ι., πανεπιστημιακού ή τεχνολογικού τομέα της ημεδαπής ή ακαδημαϊκά ισοδύναμο ή ισότιμο της αλλοδαπής, που αποδεικνύουν την επιστημονική εξειδίκευση σε γνωστικά αντικείμενα συναφή προς τους σκοπούς της Αρχής, γ) επαγγελματική εμπειρία σε αντικείμενα συναφή προς τους σκοπούς της Αρχής δέκα (10) τουλάχιστον ετών, δ) επαγγελματική εμπειρία σε θέσεις ευθύνης, σε υπηρεσίες ή οργανισμούς ή επιχειρήσεις του δημοσίου ή του ιδιωτικού τομέα της ημεδαπής ή της αλλοδαπής σε αντικείμενα συναφή προς τους σκοπούς της Αρχής, ε) άριστη γνώση της αγγλικής γλώσσας. Όπως τροποποιήθηκε με την Παρ.1 Άρθρο 195 Νόμος 5193/2025 με ισχύ την 11/4/2025 Δες την εξέλιξη της παραγράφου

	3. Οι υποψήφιοι πρέπει να έχουν τα προσόντα διορισμού τόσο κατά τον χρόνο λήξης της προθεσμίας υποβολής αιτήσεων όσο και κατά τον χρόνο του διορισμού. Άρθρο 75 Διαδικασία επιλογής, διορισμός και θητεία του Προέδρου και των μελών του Συμβουλίου Διοίκησης 1. Για την επιλογή των μελών του Συμβουλίου Διοίκησης διεξάγεται ανοικτός διαγωνισμός. 2. Η αξιολόγηση των υποψηφίων προς διορισμό γίνεται από ανεξάρτητη Επιτροπή Επιλογής, η οποία απαρτίζεται από: α) τον Πρόεδρο του Ανωτάτου Συμβουλίου Επιλογής Προσωπικού (Α.Σ.Ε.Π.), με αναπληρωτή του Αντιπρόεδρο του Α.Σ.Ε.Π., που υποδεικνύεται από τον Πρόεδρο, ως Πρόεδρο, β) έναν (1) Αντιπρόεδρο ή Σύμβουλο του Α.Σ.Ε.Π., ο οποίος υποδεικνύεται από τον Πρόεδρο του Α.Σ.Ε.Π., γ) έναν (1) Αντιπρόεδρο του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους (Ν.Σ.Κ.), ο οποίος υποδεικνύεται από τον Πρόεδρο του Ν.Σ.Κ., δ) τον Ειδικό Γραμματέα Διαχείρισης Ιδιωτικού Χρέους και ε) έναν (1) εκπρόσωπο της Τράπεζας της Ελλάδος, ο οποίος υποδεικνύεται από τον Διοικητή της Τράπεζας της Ελλάδος, ως μέλη. 3. Η Επιτροπή Επιλογής καταρτίζει κατάλογο των επικρατέστερων υποψηφίων, ο οποίος αποτελείται από διπλάσιο αριθμό υποψηφίων από τον αριθμό των σχετικών θέσεων, ήτοι δέκα (10), και υποβάλλεται στον Υπουργό Οικονομικών. Αν οι υποψήφιοι είναι λιγότεροι από τον διπλάσιο αριθμό των θέσεων, περιλαμβάνονται όλοι οι υποψήφιοι στον εν λόγω κατάλογο. 4. Ο Υπουργός Οικονομικών επιλέγει από τον κατάλογο της παρ. 3 ισάριθμους με τις προς πλήρωση θέσεις επικρατέστερους υποψηφίους και υποβάλλει για τη σύμφωνη γνώμη της Επιτροπής Θεσμών και Διαφάνειας της Βουλής κάθε έναν από αυτούς ξεχωριστά, κατά την προβλεπόμενη από τον Κανονισμό της Βουλής διαδικασία. Αν η Επιτροπή Θεσμών και Διαφάνειας δεν παράσχει τη σύμφωνη γνώμη της για έναν ή περισσότερους από τους προταθέντες υποψηφίους, ο Υπουργός Οικονομικών προτείνει νέους υποψηφίους από τον κατάλογο των επικρατέστερων υποψηφίων της παρ. 3. 5. Ο Πρόεδρος και τα μέλη του Συμβουλίου Διοίκησης της Αρχής διορίζονται με απόφαση του Υπουργού Οικονομικών, που δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, με πενταετή θητεία, με την επιφύλαξη της παρ. 6, η οποία μπορεί να ανανεωθεί για μία (1) φορά. 6. Κατά την πρώτη εφαρμογή του παρόντος, δύο (2) μέλη κληρώνονται από τον Πρόεδρο του Συμβουλίου Διοίκησης αμέσως μετά από τη λήψη της απόφασης επιλογής τους και διορίζονται για θητεία τριών (3) ετών, και τα άλλα δύο (2) για θητεία πέντε (5) ετών. Στην κλήρωση αυτή δεν περιλαμβάνεται ο Πρόεδρος του Συμβουλίου Διοίκησης, που διορίζεται για θητεία πέντε (5) ετών. Αν ανανεωθεί η θητεία μέλους που διορίσθηκε σύμφωνα με το δεύτερο εδάφιο, η ανανέωση χωρεί για πλήρη θητεία πέντε (5) ετών. 7. Η θητεία των μελών παρατείνεται αυτοδίκαια μέχρι τον διορισμό νέων. Ο χρόνος παράτασης της θητείας δεν μπορεί να υπερβεί σε καμία περίπτωση τους έξι (6) μήνες. 8. Το Συμβούλιο Διοίκησης μπορεί να συνεχίσει να λειτουργεί, εάν κάποια από τα μέλη του εκλείψουν ή αποχωρήσουν για οποιονδήποτε λόγο, εφόσον τα λοιπά μέλη επαρκούν για τον σχηματισμό απαρτίας. Άρθρο 76 Αναπλήρωση Προέδρου του Συμβουλίου Διοίκησης Τον Πρόεδρο του Συμβουλίου Διοίκησης, όταν κωλύεται ή απουσιάζει, αναπληρώνει ένα (1) από τα υπόλοιπα μέλη, που έχει ορισθεί προς τούτο με απόφαση του Προέδρου, που λαμβάνεται εντός τριών (3) μηνών από τον διορισμό του Συμβουλίου Διοίκησης. Άρθρο 77 Κωλύματα διορισμού Προέδρου και μελών του Συμβουλίου Διοίκησης

	1. Δεν μπορεί να διορισθεί Πρόεδρος και μέλος του Συμβουλίου Διοίκησης πρόσωπο που έχει τα κωλύματα διορισμού που προβλέπονται στα άρθρα 5 και 8 του Κώδικα Κατάστασης Δημοσίων Πολιτικών Διοικητικών Υπαλλήλων και Υπαλλήλων Ν.Π.Δ.Δ. (ν. 3528/2007, Α' 26), είτε κατά τον χρόνο λήξης της προθεσμίας υποβολής των αιτήσεων, είτε κατά τον χρόνο του διορισμού και επιπλέον όποιος: α) έχει απολυθεί από θέση δημόσιας υπηρεσίας ή Ο.Τ.Α. α' και β' βαθμού ή άλλου νομικού προσώπου του Δημόσιου τομέα, λόγω επιβολής της πειθαρχικής ποινής της οριστικής παύσης, ή λόγω καταγγελίας της σύμβασης εργασίας για σπουδαίο λόγο, οφειλόμενο σε υπαιτιότητά του, β) έχει αποκλεισθεί από αρμόδια αρχή από την άσκηση ενός επαγγέλματος, ή του έχει απαγορευθεί η ανάληψη θέσης προϊσταμένου ή στελέχους οποιασδήποτε δημόσιας αρχής, λόγω σοβαρού πειθαρχικού παραπτώματος, γ) συνδέεται με οποιαδήποτε σχέση εργασίας με την Αρχή, δ) είναι εν ενεργεία δικαστικός λειτουργός, είναι ή έχει διατελέσει μέλος της Βουλής των Ελλήνων ή μέλος του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, είναι ή υπήρξε μέλος της Κυβέρνησης ή Υφυπουργός, ή μέλος των εκτελεστικών οργάνων πολιτικού κόμματος, κατά την τρέχουσα ή την προηγούμενη κοινοβουλευτική περίοδο, ή έχει ανακηρυχθεί υποψήφιος βουλευτής, κατά τις ίδιες ως άνω περιόδους. 2. Ο Πρόεδρος και τα μέλη του Συμβουλίου Διοίκησης δεν μπορούν να είναι σύζυγοι ή μέρη συμφώνου συμβίωσης κατά την έννοια του άρθρου 1 του ν. 4356/2015 (Α' 181) ή συγγενείς εξ αίματος ή εξ αγχιστείας, κατ' ευθεία μεν γραμμή απεριορίστως, εκ πλαγίου δε, έως και δευτέρου βαθμού με τον Διοικητή ή οποιοδήποτε άλλο μέλος του Συμβουλίου Διοίκησης, συμπεριλαμβανομένου και του Προέδρου. 3. Ως προς τα κωλύματα διορισμού, για τον Πρόεδρο και τα μέλη του Συμβουλίου Διοίκησης εφαρμόζεται αναλόγως και το άρθρο 67 του ν. 4622/2019 (Α' 133) περί κωλυμάτων διορισμού των μελών της Κυβέρνησης, Υφυπουργών και εν γένει των οργάνων διοίκησης του δημόσιου τομέα. Άρθρο 78 Ασυμβίβαστα Προέδρου και μελών του Συμβουλίου Διοίκησης 1. Ο Πρόεδρος και τα μέλη του Συμβουλίου είναι μερικής απασχόλησης και δεν αναστέλλεται η άσκηση οποιουδήποτε δημόσιου λειτουργήματος, καθώς και η άσκηση καθηκόντων σε οποιαδήποτε θέση του Δημοσίου, ανεξάρτητων αρχών, των Οργανισμών Τοπικής Αυτοδιοίκησης α' και β' βαθμού και των επιχειρήσεών τους, των Ν.Π.Δ.Δ. και των κρατικών Ν.Π.Ι.Δ. ή δημόσιων επιχειρήσεων ή επιχειρήσεων, τη διοίκηση των οποίων ορίζει το Δημόσιο με διοικητική πράξη ή ως μέτοχος. 2. Ο Πρόεδρος και τα μέλη του Συμβουλίου κατά τη διάρκεια της θητείας τους δεν ασκούν οποιοδήποτε έμμισθο ή άμισθο λειτούργημα ή οποιαδήποτε άλλη επαγγελματική δραστηριότητα που δεν συμβιβάζεται με την ιδιότητα ή τα καθήκοντα μέλους του Συμβουλίου Διοίκησης. Ιδίως, δεν παρέχουν υπηρεσίες ή έχουν οποιαδήποτε έννομη σχέση με εταιρεία ή επιχείρηση, εκ της οποίας μπορεί να προκληθεί σύγκρουση συμφερόντων και έχουν υποχρέωση γνωστοποίησης όλων των καταστάσεων που μπορεί να συνιστούν σύγκρουση συμφερόντων. Δεν συνιστά για αυτούς ασυμβίβαστο η άσκηση καθηκόντων μέλους Διδακτικού Ερευνητικού Προσωπικού Ανώτατου Εκπαιδευτικού Ιδρύματος, με καθεστώς πλήρους ή μερικής απασχόλησης και η άσκηση καθηκόντων μέλους του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους. Άρθρο 79 Υποχρεώσεις Προέδρου και μελών του Συμβουλίου Διοίκησης 1. Ο Πρόεδρος και τα μέλη του Συμβουλίου Διοίκησης, κατά την εκτέλεση των καθηκόντων τους, έχουν υποχρέωση να τηρούν τις αρχές της αντικειμενικότητας, της αμεροληψίας και της ακεραιότητας, να υπηρετούν με συνέπεια τους σκοπούς της Αρχής και να ασκούν τις αρμοδιότητες που τους ανατίθενται σύμφωνα με το άρθρο 86 με γνώμονα την επίτευξη των στόχων και την αποτελεσματική και αποδοτική λειτουργία και δράση της Αρχής.

	2. Ως προς τους κανόνες αποφυγής σύγκρουσης συμφερόντων για τον Πρόεδρο και τα μέλη του Συμβουλίου Διοίκησης εφαρμόζονται τα άρθρα 71 έως 74 του ν. 4622/2019 (Α΄ 133). 3. Ο Πρόεδρος και τα μέλη του Συμβουλίου Διοίκησης, υποχρεούνται σε δήλωση και έλεγχο της περιουσιακής τους κατάστασης, σύμφωνα με τον ν. 3213/2003 (Α΄ 309) κατά τη διάρκεια της θητείας τους. 4. Ο Πρόεδρος και τα μέλη του Συμβουλίου Διοίκησης υπογράφουν δήλωση για τη μη ύπαρξη σύγκρουσης συμφερόντων, προτού αναλάβουν τα καθήκοντά τους. Όταν οποιοδήποτε θέμα που άπτεται των συμφερόντων του Προέδρου ή άλλου μέλους τεθεί ενώπιον του Συμβουλίου Διοίκησης, το μέλος αυτό υποχρεούται να προβεί σε δήλωση κατά την έναρξη της συζήτησης σχετικά με τον λόγο που επιβάλλει την αποχή του από την συζήτηση και τη λήψη απόφασης και δεν προσμετράται για τον υπολογισμό της απαρτίας. Σε περίπτωση κωλύματος συμμετοχής περισσότερων του ενός μελών, λόγω σύγκρουσης συμφερόντων, το Συμβούλιο Διοίκησης βρίσκεται σε απαρτία και αποφασίζει νόμιμα, με τα λοιπά, μη κωλυόμενα μέλη. Κατά τα λοιπά εφαρμόζεται το άρθρο 7 του Κώδικα Διοικητικής Διαδικασίας (ν. 2690/1999, Α΄ 45). Άρθρο 80 Δήλωση εμπιστευτικότητας Ο Πρόεδρος και τα μέλη του Συμβουλίου Διοίκησης υπογράφουν δήλωση εμπιστευτικότητας, με την οποία αναλαμβάνουν την υποχρέωση εμπιστευτικότητας, καθώς και την υποχρέωση να μην αποκαλύπτουν, αναπαράγουν ή χρησιμοποιούν προς ίδιο όφελος ή προς όφελος τρίτου εμπιστευτικές πληροφορίες στις οποίες αποκτούν πρόσβαση εξαιτίας της θέσης που κατέχουν. Άρθρο 81 Κυρώσεις Η παράβαση των υποχρεώσεων των άρθρων 79 και 80, καθώς και του Εσωτερικού Κανονισμού Λειτουργίας της Αρχής συνιστά σοβαρό πειθαρχικό παράπτωμα. Άρθρο 82 Παύση Προέδρου και μελών του Συμβουλίου Διοίκησης 1. Ο Πρόεδρος και τα μέλη του Συμβουλίου Διοίκησης παύονται από το αξίωμά τους με αιτιολογημένη απόφαση του Υπουργού Οικονομικών, που δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, για τους εξής λόγους: α) Για αδυναμία εκτέλεσης των καθηκόντων τους λόγω κωλύματος, νόσου ή αναπηρίας, σωματικής ή πνευματικής, που διαρκεί για περισσότερους από τρεις (3) συνεχόμενους μήνες ή αν δεν έχουν εκπληρώσει τα καθήκοντά τους για τρεις (3) συνεχόμενους μήνες για οποιονδήποτε άλλον λόγο, χωρίς την άδεια του Συμβουλίου Διοίκησης, β) για σπουδαίο λόγο που αφορά στην εκτέλεση των καθηκόντων τους. Σπουδαίο λόγο συνιστά, ιδίως, η δημοσιοποίηση προσωπικών δεδομένων οικονομικής συμπεριφοράς, για τα οποία έλαβαν γνώση κατά την άσκηση των καθηκόντων τους και η κατάχρηση της θέσης τους για ίδιο, προσωπικό ή εμπορικό όφελος, γ) αν παραπεμφθούν αμετάκλητα στο ακροατήριο για αδίκημα που συνεπάγεται κώλυμα διορισμού σε θέση δημόσιου υπαλλήλου ή έκπτωση δημόσιου υπαλλήλου, σύμφωνα με τα άρθρα 8 και 149 του Κώδικα Κατάστασης Δημοσίων Πολιτικών Διοικητικών Υπαλλήλων και Υπαλλήλων Ν.Π.Δ.Δ. (ν. 3528/2007, Α΄ 26), δ) εφόσον συντρέχουν οι προϋποθέσεις θέσης τους σε αυτοδίκαιη αργία, σύμφωνα με την παρ. 1 του άρθρου 103 του ν. 3528/2007, ε) αν δεν προβούν στις απαιτούμενες γνωστοποιήσεις περί σύγκρουσης συμφερόντων, σύμφωνα με την παρ. 4 του άρθρου 77, στ) αν έχουν αποκλεισθεί ή παυθεί από αρμόδια αρχή από την άσκηση ενός επαγγέλματος, ή τους έχει απαγορευθεί η ανάληψη θέσης Προϊσταμένου ή στελέχους οποιουδήποτε δημόσιου νομικού προσώπου, λόγω σοβαρού πειθαρχικού παραπτώματος, ζ) αν εκλεγούν σε θέση μέλους της Βουλής των Ελλήνων, του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και των εκτελεστικών οργάνων διοίκησης πολιτικού κόμματος, ή αν ανακηρυχθούν υποψήφιοι βουλευτές, η αν διορισθούν σε θέση μέλους της Κυβέρνησης ή υφυπουργού,

	θ) αν είναι σύζυγοι ή μέρη συμφώνου συμβίωσης κατά την έννοια του άρθρου 1 του ν. 4356/2015 (Α' 181) ή συγγενείς εξ αίματος ή εξ αγχιστείας κατ' ευθεία γραμμή απεριορίστως και εκ πλαγίου έως και δεύτερου βαθμού με τον Διοικητή ή τον Πρόεδρο ή οποιοδήποτε άλλο μέλος του Συμβουλίου Διοίκησης. 2. Ο Πρόεδρος ή μέλος του Συμβουλίου Διοίκησης που έχει παυθεί από το αξίωμά του δύναται να προσβάλει με προσφυγή ενώπιον του Συμβουλίου της Επικρατείας την απόφαση περί παύσης του. Η προθεσμία και η άσκηση της προσφυγής δεν αναστέλλουν την προσβαλλόμενη απόφαση. Άρθρο 83 Παραίτηση Προέδρου και μελών του Συμβουλίου Διοίκησης Ο Πρόεδρος και τα μέλη του Συμβουλίου Διοίκησης, που προτίθενται να παραιτηθούν, ενημερώνουν τον Υπουργό Οικονομικών και το Συμβούλιο Διοίκησης τρεις (3) τουλάχιστον μήνες πριν από την παραίτησή τους. Η παραίτηση γίνεται αποδεκτή με απόφαση του Υπουργού Οικονομικών, που δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως. Άρθρο 84 Κένωση θέσης Προέδρου και μελών του Συμβουλίου Διοίκησης λόγω θανάτου, παραίτησης ή παύσης Σε περίπτωση κένωσης της θέσης του Προέδρου ή μέλους του Συμβουλίου Διοίκησης, λόγω θανάτου, παραίτησης ή παύσης, διορίζεται νέος Πρόεδρος ή μέλος, σύμφωνα με τη διαδικασία που προβλέπεται στο άρθρο 75, εντός δύο (2) μηνών από την κένωση της θέσης για πλήρη θητεία. Μέχρι τον διορισμό νέου Προέδρου ή μέλους, η λειτουργία του Συμβουλίου Διοίκησης δεν διακόπτεται. Για το διάστημα μέχρι τον διορισμό νέου Προέδρου τα καθήκοντα αυτού ασκεί ο αναπληρωτής του ή, εάν δεν υπάρχει αναπληρωτής, ένα από τα υπολειπόμενα μέλη με απόφαση του Συμβουλίου Διοίκησης. Άρθρο 85 Λήξη θητείας Προέδρου και μελών του Συμβουλίου Διοίκησης Η διαδικασία για τον διορισμό νέου Προέδρου ή μέλους του Συμβουλίου Διοίκησης ξεκινάει τρεις (3) τουλάχιστον μήνες πριν από την εκπνοή της θητείας τους, σύμφωνα με το άρθρο 75. Σε περίπτωση μη ολοκλήρωσης της διαδικασίας για τον διορισμό νέου Προέδρου ή μέλους κατά τα ανωτέρω, η θητεία του απερχόμενου Προέδρου ή μέλους παρατείνεται αυτοδικαίως μέχρι τον διορισμό νέων και πάντως για διάστημα που δεν δύναται να υπερβαίνει τους έξι (6) μήνες. Άρθρο 86 Αρμοδιότητες Συμβουλίου Διοίκησης 1. Το Συμβούλιο Διοίκησης έχει τις εξής αρμοδιότητες: α) εγκρίνει τον στρατηγικό και επιχειρησιακό σχεδιασμό της Αρχής, το σχέδιο προϋπολογισμού της Αρχής, πριν από την υποβολή του στο Γενικό Λογιστήριο του Κράτους, και την ετήσια έκθεση απολογισμού των δραστηριοτήτων της Αρχής, β) κατατάσσει τους δύο (2) επικρατέστερους υποψηφίους για τη θέση του Διοικητή και υποβάλλει σχετική πρόταση στον Υπουργό Οικονομικών, γ) ελέγχει και αποφαίνεται για τη σκοπιμότητα δαπανών, για έργα παροχής υπηρεσιών ή για προμήθειες ειδών καθαρής αξίας άνω των διακοσίων χιλιάδων (200.000) ευρώ, δ) κατόπιν εισήγησης του Διοικητή, υποβάλλει στον Υπουργό Οικονομικών προτάσεις νομοθετικών διατάξεων και κανονιστικών πράξεων για ζητήματα που εμπίπτουν στο πεδίο των αρμοδιοτήτων της Αρχής, ε) παρέχει τη γνώμη του για: εα) τον σχεδιασμό της πολιτικής προσωπικού της Αρχής και παρακολουθεί την εφαρμογή αυτής, εβ) την ανάπτυξη και την εφαρμογή μεθοδολογιών και ειδικότερων συστημάτων ποιοτικής και ποσοτικής αξιολόγησης, προαγωγών, βαθμολογικής και υπηρεσιακής εξέλιξης του προσωπικού της Αρχής, εγ) την ένταξη έργων στο Πρόγραμμα Δημοσίων Επενδύσεων και στο Ενιαίο Πρόγραμμα Προμηθειών,

	εδ) τη σκοπιμότητα και τη βιωσιμότητα της χρηματοδότησης δράσεων της Αρχής από τα διαρθρωτικά ταμεία της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, την Υπηρεσία Διαρθρωτικών Μεταρρυθμίσεων της Ευρωπαϊκής Ένωσης, τον Ευρωπαϊκό Οικονομικό Χώρο (Ε.Ο.Χ.), και οποιαδήποτε άλλη πηγή χρηματοδότησης εκτός του Κρατικού Προϋπολογισμού, εε) την υπογραφή συμφωνιών συνεργασίας με διεθνείς οργανισμούς, στ) παρέχει τη σύμφωνη γνώμη του για: στα) την κατάρτιση του Οργανισμού της Αρχής, καθώς και για την τροποποίησή του, στβ) τον Κανονισμό Λειτουργίας και τους επιμέρους Κανονισμούς της Αρχής. 2. Όταν ζητείται η γνώμη του Συμβουλίου Διοίκησης,τεκμαίρεται ότι αυτή είναι θετική μετά από την παρέλευση άπρακτης προθεσμίας τριάντα (30) ημερών από την υποβολή του σχετικού ερωτήματος προς αυτό. Άρθρο 87 Διοικητής της Αρχής Στην Αρχή συνιστάται θέση Διοικητή, ο οποίος τελεί σε καθεστώς πλήρους και αποκλειστικής απασχόλησης και είναι ο επικεφαλής της Αρχής. Ο Διοικητής διορίζεται με απόφαση του Υπουργού Οικονομικών, η οποία εκδίδεται κατόπιν σύμφωνης γνώμης του Συμβουλίου Διοίκησης, με πλειοψηφία των τεσσάρων πέμπτων (4/5) του συνόλου των μελών του και δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, με πενταετή θητεία. Η θητεία του μπορεί να ανανεωθεί μόνο μία φορά. Άρθρο 88 Προσόντα διορισμού Διοικητή 1. Ο Διοικητής είναι πρόσωπο εγνωσμένου κύρους, υψηλής επιστημονικής συγκρότησης και επαγγελματικής εμπειρίας σε τομείς που έχουν σχέση με τις αρμοδιότητες της Αρχής, ιδίως στους τομείς των χρηματοοικονομικών, της συλλογής, επεξεργασίας και προστασίας προσωπικών δεδομένων, της διαχείρισης του ιδιωτικού χρέους και της πρόληψης της αφερεγγυότητας νοικοκυριών και επιχειρήσεων. 2. Οι υποψήφιοι πρέπει να έχουν: α) Πτυχίο ανώτατου εκπαιδευτικού ιδρύματος Α.Ε.Ι.πανεπιστημιακής εκπαίδευσης ή ισότιμο και αντίστοιχο τίτλο σπουδών σχολών της αλλοδαπής, β) μεταπτυχιακό ή διδακτορικό τίτλο Α.Ε.Ι. της ημεδαπής ή ισότιμο και αντίστοιχο της αλλοδαπής, που αποδεικνύει την επιστημονική εξειδίκευση σε συναφή προς τους σκοπούς της Αρχής γνωστικά αντικείμενα, γ) σημαντική διοικητική εμπειρία σε θέσεις ευθύνης, σε διοίκηση ανθρώπινου δυναμικού, κατάρτιση στρατηγικών σχεδίων, διαχείριση έργων και δραστηριοτήτων, συντονισμό ομάδων, διαδικασίες στοχοθεσίας και παρακολούθησης επίτευξης στόχων, δ) άριστη γνώση μιας τουλάχιστον ξένης γλώσσας, ιδίως, της αγγλικής. Η γνώση επιπλέον ξένων γλωσσών θεωρείται επιπρόσθετο προσόν, και ε) αποδεδειγμένη εμπειρία δέκα (10) τουλάχιστον ετών σε πολιτικές, έργα και δράσεις σε συναφή προς τους σκοπούς της Αρχής αντικείμενα, όπως προστασίας προσωπικών δεδομένων, ανάπτυξης και ενίσχυσης μηχανισμών πρόληψης αφερεγγυότητας, ανάπτυξης συστημάτων διαχείρισης κινδύνων, οργανωτικών μεταρρυθμίσεων και διαχείρισης αλλαγών. Η εμπειρία από ανάλογα έργα σε διεθνείς οργανισμούς και χώρες του εξωτερικού αξιολογείται ως επιπρόσθετο προσόν. 3. Η κατοχή επαγγελματικών πιστοποιήσεων από αναγνωρισμένους φορείς επαγγελματικής πιστοποίησης, σχετικά με τα θέματα αρμοδιότητας της Αρχής αξιολογείται ως επιπρόσθετο προσόν. 4. Οι υποψήφιοι πρέπει να έχουν τα προσόντα διορισμού τόσο κατά τον χρόνο λήξης της προθεσμίας υποβολής αιτήσεων όσο και κατά τον χρόνο του διορισμού. Άρθρο 89 Διαδικασία πλήρωσης της θέσης Διοικητή 1. Για την επιλογή του Διοικητή διεξάγεται ανοικτός διαγωνισμός.

	2. Η αξιολόγηση των υποψηφίων προς διορισμό γίνεται από την ανεξάρτητη Επιτροπή Επιλογής του άρθρου 76. Η Επιτροπή Επιλογής καταρτίζει κατάλογο των τεσσάρων (4) επικρατέστερων υποψηφίων, με βάση προκαθορισμένα και αντικειμενικά κριτήρια, ο οποίος υποβάλλεται στο Συμβούλιο Διοίκησης. Αν οι υποψήφιοι είναι λιγότεροι από τέσσερις (4), περιλαμβάνονται όλοι οι υποψήφιοι στον εν λόγω κατάλογο. 3. Το Συμβούλιο Διοίκησης κατατάσσει τους δύο (2) επικρατέστερους υποψηφίους με σειρά προτεραιότητας και υποβάλλει πρόταση στον Υπουργό Οικονομικών. Ο Υπουργός Οικονομικών υποβάλλει τον υποψήφιο που προτείνει για τη θέση του Διοικητή, στην Επιτροπή Θεσμών και Διαφάνειας της Βουλής, για τη σύμφωνη γνώμη της, κατά την προβλεπόμενη από τον Κανονισμό της Βουλής διαδικασία. Αν η Επιτροπή Θεσμών και Διαφάνειας δεν παράσχει τη σύμφωνη γνώμη της για τον προταθέντα υποψήφιο, η διαδικασία του δεύτερου εδαφίου επαναλαμβάνεται για τον έτερο των δύο επικρατέστερων υποψηφίων. Άρθρο 90 Κωλύματα 1. Δεν μπορεί να διορισθεί Διοικητής της Αρχής πρόσωπο που έχει τα κωλύματα του άρθρου 69 του ν. 4622/2019 (Α΄ 133) και των άρθρων 5 και 8 του Κώδικα Κατάστασης Δημοσίων Πολιτικών Διοικητικών Υπαλλήλων και Υπαλλήλων Ν.Π.Δ.Δ. (ν. 3528/2007, Α΄ 26) κατά τον χρόνο λήξης της προθεσμίας υποβολής των αιτήσεων και κατά τον χρόνο του διορισμού και επιπλέον όποιος: α) έχει απολυθεί από θέση δημόσιας υπηρεσίας ή Ο.Τ.Α. ή άλλου νομικού προσώπου του Δημόσιου τομέα, λόγω επιβολής της πειθαρχικής ποινής της οριστικής παύσης, ή λόγω καταγγελίας της σύμβασης εργασίας για σπουδαίο λόγο, οφειλόμενο σε υπαιτιότητά του, β) έχει αποκλεισθεί από αρμόδια αρχή από την άσκηση ενός επαγγέλματος, ή του έχει απαγορευθεί η ανάληψη θέσης Προϊσταμένου ή στελέχους οποιασδήποτε Δημόσιας αρχής, λόγω σοβαρού πειθαρχικού παραπτώματος, γ) είναι σύζυγος ή μέρος συμφώνου συμβίωσης κατά την έννοια του άρθρου 1 του ν. 4356/2015 (Α΄ 181) ή συγγενής εξ αίματος ή εξ αγχιστείας μέχρι δεύτερου βαθμού ή κατιών σε ευθεία γραμμή του Προέδρου ή άλλου μέλους του Συμβουλίου Διοίκησης, δ) είναι ή έχει διατελέσει μέλος της Βουλής των Ελλήνων ή του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, μέλος της Κυβέρνησης ή Υφυπουργός, ή μέλος των εκτελεστικών οργάνων πολιτικού κόμματος, κατά την τρέχουσα ή την προηγούμενη κοινοβουλευτική περίοδο, ή έχει ανακηρυχθεί υποψήφιος βουλευτής, κατά τις ίδιες ως άνω περιόδους. 2. Αν ο Διοικητής είναι μόνιμος δημόσιος υπάλληλος ή όργανο ή λειτουργός φορέων του Δημοσίου, με τη λήξη της θητείας του επανέρχεται στην οργανική θέση που κατείχε πριν από τον διορισμό του. Σε αυτή την περίπτωση, ο χρόνος της θητείας του λογίζεται, για κάθε βαθμολογική και μισθολογική έννομη συνέπεια, ως χρόνος πραγματικής υπηρεσίας σε θέση Προϊσταμένου Γενικής Διεύθυνσης. Άρθρο 91 Ασυμβίβαστα 1. Κατά τη διάρκεια της θητείας του Διοικητή αναστέλλεται η άσκηση έμμισθου ή άμισθου δημόσιου λειτουργήματος, η άσκηση καθηκόντων σε οποιαδήποτε θέση του Δημοσίου, των οργανισμών τοπικής αυτοδιοίκησης α΄ και β΄ βαθμού και των επιχειρήσεών τους, των Ν.Π.Δ.Δ. και των Ν.Π.Ι.Δ. του Δημοσίου ή δημόσιων επιχειρήσεων ή επιχειρήσεων, τη διοίκηση των οποίων ορίζει το Δημόσιο με διοικητική πράξη ή ως μέτοχος, καθώς και οποιαδήποτε άλλη επαγγελματική δραστηριότητα. Ο Διοικητής, πριν από την ανάληψη των καθηκόντων του, παύει οποιαδήποτε έννομη σχέση με επιχείρηση, εταιρεία, και νομική οντότητα, από την οποία μπορεί να προκληθεί σύγκρουση συμφερόντων. 2. Ως προς τα ασυμβίβαστα του Διοικητή εφαρμόζονται και τα άρθρα 70 έως 74 του ν. 4622/2019 (Α΄ 133). Άρθρο 92 Υποχρεώσεις Διοικητή

	1. Ο Διοικητής, κατά την εκτέλεση των καθηκόντων του, έχει υποχρέωση να τηρεί τις αρχές της αντικειμενικότητας, της αμεροληψίας και της ακεραιότητας, να υπηρετεί με συνέπεια τους σκοπούς της Αρχής και να ασκεί τις αρμοδιότητές του με γνώμονα την επίτευξη των στόχων και την αποτελεσματική και αποδοτική λειτουργία και δράση της Αρχής. 2. Ο Διοικητής υποχρεούται σε δήλωση και έλεγχο της περιουσιακής του κατάστασης, σύμφωνα με τον ν. 3213/2003 (Α΄ 309) κατά τη διάρκεια της θητείας του. 3. Ως προς τους κανόνες αποφυγής σύγκρουσης συμφερόντων για τον Διοικητή εφαρμόζονται τα άρθρα 71 έως 74 του ν. 4622/2019 (Α΄ 133). Άρθρο 93 Κυρώσεις Η παράβαση των υποχρεώσεων των παρ. 1 και 2 του άρθρου 92, καθώς και του Εσωτερικού Κανονισμού Λειτουργίας της Αρχής συνιστά σοβαρό πειθαρχικό παράπτωμα. Άρθρο 94 Παύση Διοικητή 1. Ο Διοικητής παύεται πρόωρα για τους εξής λόγους: α) Για αδυναμία εκτέλεσης των καθηκόντων του λόγω κωλύματος, νόσου ή αναπηρίας, σωματικής ή πνευματικής, που διαρκεί για περισσότερους από τρεις (3) συνεχόμενους μήνες, ή αν δεν έχει εκπληρώσει τα καθήκοντά του για τρεις (3) συνεχόμενους μήνες για οποιονδήποτε άλλον λόγο, χωρίς την άδεια του Συμβουλίου Διοίκησης, β) για σπουδαίο λόγο που αφορά στην εκτέλεση των καθηκόντων του, όπως ιδίως, η αποκάλυψη εμπιστευτικών θεμάτων, για τα οποία έλαβε γνώση κατά την άσκηση των καθηκόντων του και η κατάχρηση της θέσης του για ίδιο, προσωπικό ή οικονομικό όφελος, γ) αν παραπεμφθεί αμετάκλητα στο ακροατήριο για αδίκημα που συνεπάγεται κώλυμα διορισμού σε θέση δημόσιου υπαλλήλου ή έκπτωση δημόσιου υπαλλήλου, σύμφωνα με τα άρθρα 8 και 149 του Κώδικα Κατάστασης Δημοσίων Πολιτικών Διοικητικών Υπαλλήλων και Υπαλλήλων Ν.Π.Δ.Δ.(ν. 3528/2007, Α΄ 26), δ) εφόσον συντρέχουν οι προϋποθέσεις θέσης του σε αυτοδίκαιη αργία, σύμφωνα με την παρ. 1 του άρθρου 103 του ν. 3528/2007, ε) αν έχει αποκλεισθεί ή παυθεί από αρμόδια αρχή από την άσκηση ενός επαγγέλματος, ή του έχει απαγορευθεί η ανάληψη θέσης Προϊσταμένου ή στελέχους οποιουδήποτε δημόσιου νομικού προσώπου, λόγω σοβαρού πειθαρχικού παραπτώματος, στ) αν εκλεγεί μέλος της Βουλής των Ελλήνων, του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και των εκτελεστικών οργάνων διοίκησης πολιτικού κόμματος ή αν ανακηρυχθεί υποψήφιος βουλευτής, ζ) αν διορισθεί μέλος της Κυβέρνησης ή Υφυπουργός, η) αν είναι σύζυγος ή μέρος συμφώνου συμβίωσης κατά την έννοια του άρθρου 1 του ν. 4356/2015 (Α΄ 181) ή συγγενής εξ αίματος ή εξ αγχιστείας μέχρι δεύτερου βαθμού ή κατιών σε ευθεία γραμμή με τον Πρόεδρο ή οποιοδήποτε άλλο μέλος του Συμβουλίου Διοίκησης. 2. Όταν συντρέχουν αναμφισβήτητα πραγματικά περιστατικά που συνιστούν λόγο παύσης του Διοικητή πριν από τη λήξη της θητείας του, ο Διοικητής παύεται με απόφαση του Υπουργού Οικονομικών, ύστερα από αιτιολογημένη πρόταση του Συμβουλίου, η οποία εγκρίνεται με πλειοψηφία των τεσσάρων πέμπτων (4/5) των μελών του. Η απόφαση περί παύσης δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως. 3. Ο Υπουργός Οικονομικών δύναται οποτεδήποτε να ζητήσει τη γνώμη του Συμβουλίου Διοίκησης, ως προς το εάν συντρέχουν πραγματικά περιστατικά που συνιστούν λόγο πρόωρης παύσης του Διοικητή. 4. Ο Διοικητής, που έχει παυθεί από το αξίωμά του, δύναται να προσβάλει με προσφυγή ενώπιον του Συμβουλίου της Επικρατείας την απόφαση περί παύσης του. Η άσκηση προσφυγής δεν αναστέλλει την εκτέλεση της προσβαλλόμενης απόφασης. Άρθρο 95 Παραίτηση Διοικητή

	Ο Διοικητής, όταν προτίθεται να παραιτηθεί από το αξίωμά του, ενημερώνει τον Υπουργό Οικονομικών και το Συμβούλιο Διοίκησης, τρεις (3) τουλάχιστον μήνες πριν από την παραίτησή του. Η παραίτηση γίνεται αποδεκτή με απόφαση του Υπουργού Οικονομικών, που δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως. Άρθρο 96 Κένωση της θέσης του Διοικητή λόγω θανάτου, παύσης ή παραίτησης Σε περίπτωση κένωσης της θέσης του Διοικητή λόγω θανάτου, παύσης ή παραίτησης, διορίζεται νέος Διοικητής σύμφωνα με τη διαδικασία που προβλέπεται στο άρθρο 89, εντός δύο (2) μηνών από την κένωση της θέσης. Για το διάστημα μέχρι τον διορισμό νέου Διοικητή, τα καθήκοντα αυτού ασκεί ο Γενικός Διευθυντής της Αρχής, ή, εάν δεν υπάρχει ή αδυνατεί να εκπληρώσει τα καθήκοντά του, καθήκοντα Διοικητή ασκεί ένας εκ των Διευθυντών της Γενικής Διεύθυνσης της Κεντρικής Υπηρεσίας, που ορίζεται με απόφαση του Συμβουλίου Διοίκησης. Άρθρο 97 Λήξη της θητείας 1. Η διαδικασία για τον διορισμό νέου Διοικητή ξεκινάει τρεις (3) τουλάχιστον μήνες πριν τη λήξη της θητείας του. 2. Σε περίπτωση επιλογής του Διοικητή μετά από τη λήξη της θητείας του, με απόφαση του Συμβουλίου Διοίκησης ορίζεται ο Γενικός Διευθυντής της Αρχής ως αναπληρωτής για το χρονικό διάστημα από τη λήξη της θητείας του μέχρι τον διορισμό του διαδόχου του. Αν ο ορισθείς ως αναπληρωτής αδυνατεί να εκτελέσει τα καθήκοντά του ή για οποιονδήποτε λόγο παύσει να εκτελεί αυτά, με απόφαση του Συμβουλίου Διοίκησης ορίζεται ως αναπληρωτής ένας εκ των Διευθυντών της Γενικής Διεύθυνσης της Κεντρικής Υπηρεσίας μέχρι τον διορισμό του νέου Διοικητή της Αρχής ή την ανάληψη των καθηκόντων του υφισταμένου. Το ενδιάμεσο αυτό διάστημα δεν επιτρέπεται να υπερβαίνει τους δύο (2) μήνες. Άρθρο 98 Αρμοδιότητες Διοικητή 1. Οι αρμοδιότητες της Αρχής που προβλέπονται στο άρθρο 68, ασκούνται από τον Διοικητή της, πλην αυτών που κατά το άρθρο 86 ασκούνται από το Συμβούλιο Διοίκησης. Ο Διοικητής ασκεί, ιδίως, τις ακόλουθες αρμοδιότητες: α) εισηγείται στο Συμβούλιο Διοίκησης για όλα τα θέματα αρμοδιότητάς του, β) διαμορφώνει και επικαιροποιεί τον μακροπρόθεσμο στρατηγικό σχεδιασμό της Αρχής. Επίσης καταρτίζει και αναθεωρεί, εφόσον απαιτείται, το ετήσιο επιχειρησιακό σχέδιο της Αρχής και καθορίζει τους ποιοτικούς και ποσοτικούς στόχους, το χρονοδιάγραμμα υλοποίησης και τα κριτήρια αξιολόγησης των οργανικών μονάδων αυτής, των Προϊσταμένων αυτών και του προσωπικού τους, καθώς και κάθε άλλο σχετικό θέμα, γ) εισηγείται στο Συμβούλιο Διοίκησης τις αναγκαίες νομοθετικές ρυθμίσεις για ζητήματα που εμπίπτουν στις αρμοδιότητες της Αρχής, δ) υποβάλλει απαντήσεις της Αρχής, για ερωτήσεις, επερωτήσεις και επίκαιρες ερωτήσεις προς την αρμόδια Υπηρεσία του Υπουργείου Οικονομικών, για την υποβοήθηση της άσκησης των κοινοβουλευτικών αρμοδιοτήτων, ε) λαμβάνει μέτρα για τη διασφάλιση της προστασίας των προσωπικών δεδομένων στις υπηρεσίες της Αρχής, στ) λαμβάνει μέτρα για την κίνηση της διαδικασίας πειθαρχικής δίωξης ενώπιον των αρμόδιων πειθαρχικών συμβουλίων, ζ) αποφασίζει για τη συμμετοχή της Αρχής σε ομάδες εργασίας ή επιτροπές της Ευρωπαϊκής Ένωσης και διεθνών οργανισμών με αντικείμενο που άπτεται των αρμοδιοτήτων της, η) εκπροσωπεί την Αρχή σε εθνικό και διεθνές επίπεδο για κάθε ζήτημα που αφορά στους σκοπούς και τις αρμοδιότητες της Αρχής, θ) προϊσταται του συνόλου του προσωπικού, σύμφωνα με τον Οργανισμό και τον Κανονισμό Λειτουργίας της Αρχής,

	ι) επιλέγει και τοποθετεί τους προϊσταμένους των οργανικών μονάδων κάθε επιπέδου της Αρχής, και αποφασίζει για την πρόωρη λήξη της θητείας τους και την απαλλαγή ή τη μετακίνησή τους, ια) συγκροτεί τα Υπηρεσιακά και Πειθαρχικά Συμβούλια της Αρχής, καθώς και ομάδες εργασίας ή έργου, συμβούλια και ειδικές επιτροπές αξιολόγησης, ιβ) ορίζει τον Πρόεδρο, τα μέλη, τον εισηγητή και τον γραμματέα όλων των διαρκών και μη συλλογικών οργάνων της Αρχής, ιγ) οργανώνει και υλοποιεί προγράμματα εκπαίδευσης, μετεκπαίδευσης και εξειδίκευσης του προσωπικού που υπάγεται στις οργανικές μονάδες της Αρχής, ιδ) υποδεικνύει εκπροσώπους της Αρχής σε συλλογικά όργανα άλλων υπουργείων και φορέων, ιε) συγκροτεί ομάδες εργασίας με τη συμμετοχή εκπροσώπων φορέων του δημόσιου τομέα, όπως αυτός οριοθετείται στην περ. α΄ της παρ. 1 του άρθρου 14 του ν. 4270/2014 (Α΄ 143), καθώς και ανεξάρτητων αρχών, προς τον σκοπό συνδρομής στην αποδοτικότερη διεξαγωγή του έργου της Αρχής σε θέματα για τα οποία απαιτούνται ειδική επιστημονική κατάρτιση και τεχνογνωσία. ιστ) αποφασίζει για τα ειδικότερα προσόντα και τα κριτήρια πρόσληψης προσωπικού στην Αρχή, σύμφωνα με το άρθρο 107, και για την υποβολή στους αρμόδιους φορείς και στο Ανώτατο Συμβούλιο Επιλογής Προσωπικού των αντίστοιχων αιτημάτων για τις σχετικές προκηρύξεις, ιζ) είναι πειθαρχικός προϊστάμενος του συνόλου του προσωπικού της Αρχής, και δύναται να επιβάλει ποινή επίπληξης ή προστίμου έως τις αποδοχές ενός (1) μηνός. 2. Ο Διοικητής της Αρχής δύναται, με αποφάσεις του, που δημοσιεύονται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, να μεταβιβάζει στους προϊσταμένους των οργανικών μονάδων της Αρχής, αρμοδιότητες ή να εξουσιοδοτεί αυτούς να υπογράφουν «Με εντολή Διοικητή» αποφάσεις, πράξεις ή άλλα έγγραφα. Επιτρέπεται η περαιτέρω εξουσιοδότηση υπογραφής από τα όργανα στα οποία μεταβιβάστηκαν οι αρμοδιότητες ή τα οποία εξουσιοδοτήθηκαν να υπογράφουν από τον Διοικητή της Αρχής, σε ιεραρχικά υφιστάμενα όργανα αυτών, στις περιπτώσεις που αυτό προβλέπεται από τις αποφάσεις που έχουν εκδοθεί κατ` εξουσιοδότηση του πρώτου εδαφίου. Αν η ως άνω περαιτέρω εξουσιοδότηση παρέχεται από όργανο στο οποίο: α) Είχε μεταβιβασθεί η αρμοδιότητα, το εξουσιοδοτούμενο όργανο υπογράφει με εντολή του οργάνου που του παρείχε την εξουσιοδότηση ή β) είχε παρασχεθεί η εξουσιοδότηση υπογραφής, το εξουσιοδοτούμενο όργανο υπογράφει «Με εντολή Διοικητή». Οι αποφάσεις που προβλέπονται στην παρούσα δύνανται να τροποποιούνται εν όλω ή εν μέρει από το ίδιο όργανο, ανεξαρτήτως αλλαγής του προσώπου που τις εξέδωσε. Άρθρο 99 Αναπλήρωση Διοικητή Σε περίπτωση προσωρινής αδυναμίας του Διοικητή να εκτελέσει τα καθήκοντά του, με απόφαση του Συμβουλίου Διοίκησης ορίζεται ο Γενικός Διευθυντής της Αρχής ως αναπληρωτής για όσο διάστημα ο Διοικητής τελεί σε προσωρινή αδυναμία εκτέλεσης των καθηκόντων του. Αν ο ορισθείς ως αναπληρωτής αδυνατεί να εκτελέσει τα καθήκοντά του ή για οποιονδήποτε λόγο παύσει να εκτελεί αυτά, με απόφαση του Συμβουλίου Διοίκησης ορίζεται ως αναπληρωτής ένας εκ των Διευθυντών της Γενικής Διεύθυνσης της Κεντρικής Υπηρεσίας μέχρι την ανάληψη των καθηκόντων του υφιστάμενου Διοικητή. Το χρονικό αυτό διάστημα δεν επιτρέπεται να υπερβαίνει τους δύο (2) μήνες. Άρθρο 100 Προϋπολογισμός και οικονομική διαχείριση 1. Για την κατάρτιση και εκτέλεση του προϋπολογισμού δαπανών της Αρχής και των σχετικών προβλέψεων στο Μεσοπρόθεσμο Πλαίσιο Δημοσιονομικής Στρατηγικής (Μ.Π.Δ.Σ.), καθώς και τα θέματα δημοσιονομικής διαχείρισης και δημόσιου λογιστικού εφαρμόζεται ο ν. 4270/2014 (Α΄ 143).

	2. Η Αρχή, με ευθύνη του προϊσταμένου οικονομικών υπηρεσιών της, υποβάλλει απευθείας στο Γενικό Λογιστήριο του Κράτους το σχέδιο προϋπολογισμού της μέχρι την 31η Ιουλίου κάθε έτους, σύμφωνα με τη διαδικασία του άρθρου 54 του ν. 4270/2014. 3. Οι δαπάνες λειτουργίας της Αρχής βαρύνουν τον κρατικό προϋπολογισμό. Οι απαιτούμενες πιστώσεις για τη λειτουργία της Αρχής εγγράφονται κάθε έτος σε χωριστό ειδικό φορέα στον τακτικό προϋπολογισμό του Υπουργείου Οικονομικών. 4. Ο Διοικητής της Αρχής είναι διατάκτης των πιστώσεων του προϋπολογισμού δαπανών της, σύμφωνα με τον ν. 4270/2014. 5. Η Αρχή δύναται να πραγματοποιεί δαπάνες που εντάσσονται στο Πρόγραμμα Δημοσίων Επενδύσεων, σύμφωνα με το Υποκεφάλαιο 3 του Κεφαλαίου Β' του Μέρους Δ' του ν. 4270/2014. Επίσης, δύναται να συμμετέχει σε συγχρηματοδοτούμενα ή χρηματοδοτούμενα προγράμματα από την Ευρωπαϊκή Ένωση ή άλλους διεθνείς οργανισμούς. 6. Ακίνητα του Δημοσίου μπορεί να παραχωρούνται κατά χρήση στην Αρχή από την Εταιρία Ακινήτων Δημοσίου ή άλλους φορείς του Δημοσίου ή των Οργανισμών Τοπικής Αυτοδιοίκησης, για την αντιμετώπιση των στεγαστικών αναγκών των υπηρεσιών της. Ο Διοικητής παρέχει σχετικές εγκρίσεις, σύμφωνα με τον ν. 3130/2003 (Α' 76), περί στέγασης δημοσίων υπηρεσιών, για θέματα στέγασης και μεταστέγασης των υπηρεσιών της Αρχής. Για τη σύναψη συμβάσεων μίσθωσης ακινήτων προς στέγαση των Υπηρεσιών της Αρχής, το ελληνικό Δημόσιο εκπροσωπείται από τον Διοικητή της Αρχής. Κατά τα λοιπά, εφαρμόζονται οι διατάξεις περί στέγασης δημόσιων υπηρεσιών. Άρθρο 101 Προσωπικό 1. Οι αποδοχές του προσωπικού με σχέση εργασίας δημοσίου δικαίου ή ιδιωτικού δικαίου αορίστου χρόνου που υπηρετεί στην Αρχή, καθώς και των συνεργατών που ορίζονται στην παρ. 3 του άρθρου 107 καθορίζονται σύμφωνα με τον ν. 4354/2015 (Α' 176). Στους ανωτέρω εξακολουθούν να καταβάλλονται: α) η προσωπική διαφορά του άρθρου 27 του ν. 4354/2015, στο ύψος που αυτή έχει προσδιοριστεί κατά την ημερομηνία ανάληψης υπηρεσίας στην Αρχή, χωρίς αυτή να συμψηφίζεται με τον καταβαλλόμενο βασικό μισθό και β) η οικογενειακή παροχή του άρθρου 15 του ν. 4354/2015. 2. Με την καθ' οιονδήποτε τρόπον αποχώρηση του ως άνω προσωπικού που υπηρετεί με απόσπαση στην Αρχή, αυτό επανέρχεται αυτοδίκαια σε κενή θέση ή, εάν δεν υπάρχει, σε συνιστώμενη με την πράξη επαναφοράς προσωποπαγή θέση, της υπηρεσίας προέλευσής του. Στην περίπτωση αυτή, το προσωπικό αυτό με την επαναφορά του εξελίσσεται κανονικά στους βαθμούς και τα μισθολογικά κλιμάκια της κατηγορίας του, συνυπολογιζόμενου του χρόνου υπηρεσίας που έχει διανυθεί στην Αρχή. Άρθρο 102 Πειθαρχική ευθύνη 1. Ο Διοικητής, ο Πρόεδρος και τα μέλη του Συμβουλίου Διοίκησης, που παραβαίνουν εκ δόλου ή από βαριά αμέλεια τα καθήκοντα και τις υποχρεώσεις που προβλέπονται στα άρθρα 77 έως 82, 86 και 90 έως 94, καθώς και στις πράξεις που εκδίδονται κατ' εξουσιοδότηση αυτών, υπέχουν, ανεξάρτητα από την ποινική, και πειθαρχική ευθύνη. Οι παραβάσεις του πρώτου εδαφίου συνιστούν ειδικό λόγο πειθαρχικής ευθύνης για τα ενεχόμενα πρόσωπα. 2. Για τους υπαλλήλους που υπηρετούν στην Αρχή εφαρμόζονται τα άρθρα 103 έως 151 του Κώδικα Κατάστασης Δημοσίων Πολιτικών Διοικητικών Υπαλλήλων και Υπαλλήλων Ν.Π.Δ.Δ. (ν. 3528/2007, Α' 26). 3. Για τον Προϊστάμενο της Γενικής Διεύθυνσης Πιστοληπτικής Αξιολόγησης, την πειθαρχική δίωξη ασκεί ο Διοικητής της Αρχής. 4. Για τον Πρόεδρο, τα μέλη του Συμβουλίου Διοίκησης, καθώς και τον Διοικητή, την πειθαρχική δίωξη ασκεί ο Υπουργός Οικονομικών. Άρθρο 103 Πειθαρχικά Συμβούλια

	1. Στην Αρχή συνιστάται Πειθαρχικό Συμβούλιο το οποίο αποτελείται από: α) έναν (1) Πάρεδρο του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους ως Πρόεδρο με τον αναπληρωτή του, β) τον Πρόεδρο του Συμβουλίου Διοίκησης και γ) έναν (1) ακόμη Πάρεδρο του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους, ως μέλη, με τους αναπληρωτές τους. Τα μέλη του Πειθαρχικού Συμβουλίου των περ. α) και γ) υποδεικνύονται από τον Πρόεδρο του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους. Ο Πρόεδρος, τα μέλη, τακτικά και αναπληρωματικά, και ο γραμματέας του Πειθαρχικού Συμβουλίου ορίζονται με απόφαση του Διοικητή της Αρχής, με διετή θητεία. 2. Το Πειθαρχικό Συμβούλιο της Αρχής έχει αποκλειστική αρμοδιότητα για την άσκηση της πειθαρχικής εξουσίας στους υπαλλήλους της Αρχής, εκτός του Προϊσταμένου της Γενικής Διεύθυνσης Πιστοληπτικής Αξιολόγησης για τον οποίο το αρμόδιο πειθαρχικό όργανο σε πρώτο και τελευταίο βαθμό είναι το Δευτεροβάθμιο Πειθαρχικό Συμβούλιο του άρθρου 146Α του Κώδικα Κατάστασης Δημοσίων Πολιτικών Διοικητικών Υπαλλήλων και Υπαλλήλων Ν.Π.Δ.Δ. (ν. 3528/2007, Α΄ 26). Για την αρμοδιότητα του Πειθαρχικού Συμβουλίου της Αρχής εφαρμόζεται αναλόγως το άρθρο 120 του ν. 3528/2007. 3. Αρμόδιο πειθαρχικό όργανο για να κρίνει σε δεύτερο βαθμό το προσωπικό της Αρχής που υπάγεται στην αρμοδιότητα του Πειθαρχικού Συμβουλίου αυτής, είναι το Δευτεροβάθμιο Πειθαρχικό Συμβούλιο του άρθρου 146Α του ν. 3528/2007. Όταν κρίνονται υπάλληλοι της Αρχής, στο Δευτεροβάθμιο Πειθαρχικό Συμβούλιο συμμετέχει, αντί του μέλους που προβλέπεται στην περ. δ΄ της παρ. 1 του άρθρου 146Α του ν. 3528/2007, ο Προϊστάμενος της Γενικής Διεύθυνσης Πιστοληπτικής Αξιολόγησης, ο οποίος ορίζεται, με αναπληρωτή του τον Προϊστάμενο της Διεύθυνσης Οικονομικών και Διοικητικών Υπηρεσιών, με απόφαση του Διοικητή της Αρχής, πριν από την έναρξη λειτουργίας του Συμβουλίου. Άρθρο 104 Ειδικό Πειθαρχικό Συμβούλιο 1. Στην Αρχή συνιστάται Ειδικό Πειθαρχικό Συμβούλιο, το οποίο είναι αρμόδιο για την άσκηση πειθαρχικής εξουσίας στον Πρόεδρο και στα μέλη του Συμβουλίου Διοίκησης, καθώς και στον Διοικητή αυτής. 2. Το Ειδικό Πειθαρχικό Συμβούλιο αποφασίζει σε πρώτο και τελευταίο βαθμό. 3. Το Ειδικό Πειθαρχικό Συμβούλιο αποτελείται από έναν (1) Σύμβουλο Επικρατείας, έναν (1) Αρεοπαγίτη και έναν (1) Νομικό Σύμβουλο του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους (Ν.Σ.Κ.), με τους αναπληρωτές τους, που υποδεικνύονται με απόφαση του οικείου Ανώτατου Δικαστικού Συμβουλίου και του Προέδρου του Ν.Σ.Κ., αντίστοιχα. Καθήκοντα Προέδρου ασκεί ο αρχαιότερος των δικαστικών λειτουργών. 4. Με απόφαση του Υπουργού Οικονομικών, η οποία εκδίδεται μέσα σε ενενήντα (90) ημέρες από την έναρξη ισχύος του παρόντος, ορίζονται ο Πρόεδρος και τα μέλη του Ειδικού Πειθαρχικού Συμβουλίου. Άρθρο 105 Υπηρεσιακό Συμβούλιο Συνιστάται πενταμελές Υπηρεσιακό Συμβούλιο με διετή θητεία για το πάσης φύσεως προσωπικό που υπηρετεί στην Αρχή, το οποίο αποτελείται από: α) Τον Πρόεδρο του Συμβουλίου Διοίκησης, με τον αναπληρωτή του, ως Πρόεδρο, β) τον Προϊστάμενο της Γενικής Διεύθυνσης Πιστοληπτικής Αξιολόγησης, με τον αναπληρωτή του, γ) τον Προϊστάμενο της Διεύθυνσης Οικονομικών και Διοικητικών Υπηρεσιών με τον αναπληρωτή του, που υποδεικνύονται από τον Διοικητή και δ) δύο (2) αιρετούς εκπροσώπους του πάσης φύσεως προσωπικού της Αρχής με τους αναπληρωτές τους, κατά τη σειρά εκλογής τους. Ο Πρόεδρος και τα μέλη του Υπηρεσιακού Συμβουλίου, καθώς και ο γραμματέας ορίζονται με απόφαση του Διοικητή της Αρχής. Μέχρι τη διενέργεια εκλογών ανάδειξης αιρετών εκπροσώπων, το

	Υπηρεσιακό Συμβούλιο λειτουργεί νόμιμα με τα λοιπά τρία (3) τακτικά μέλη. Κατά τα λοιπά τυγχάνει εφαρμογής η παρ. 2 του άρθρου 2 του Κώδικα Κατάστασης Δημοσίων Πολιτικών Διοικητικών Υπαλλήλων και Υπαλλήλων Ν.Π.Δ.Δ. (ν. 3528/2007, Α΄ 26). Άρθρο 106 Οργανωτική διάρθρωση της Αρχής 1. Η Αρχή συγκροτείται από το Γραφείο του Διοικητή και την Κεντρική Υπηρεσία. 2. Το Γραφείο Διοικητή επικουρεί αυτόν στην άσκηση των καθηκόντων του. Για τη γραμματειακή υποστήριξη του Διοικητή συνιστάται τριμελής Γραμματεία, η οποία στελεχώνεται από προσωπικό εκ του οριζόμενου στην παρ. 1 του άρθρου 107, για την υπηρεσιακή κατάσταση του οποίου εφαρμόζονται οι παρ. 4 και 5 του άρθρου 107. 3. Συνιστώνται δύο (2) αυτοτελείς οργανικές μονάδες σε επίπεδο τμήματος υπαγόμενες στον Διοικητή, ήτοι: α) Τμήμα Εσωτερικού Ελέγχου και Εσωτερικών Υποθέσεων και β) Τμήμα Επικοινωνίας, Τύπου και Δημοσίων Σχέσεων. Επίσης, συνιστάται Αυτοτελές Τμήμα Νομικών Υποθέσεων, το οποίο τελεί υπό την εποπτεία του Γραφείου Νομικού Συμβουλίου του Υπουργείου Οικονομικών και έχει ως προϊστάμενο τον εκάστοτε προϊστάμενο του ως άνω Γραφείου Νομικού Συμβουλίου. Το Αυτοτελές Τμήμα Νομικών Υποθέσεων έχει ως αρμοδιότητα τη νομική υποστήριξη των δικαστικών και εξώδικων υποθέσεων της Αρχής, που του ανατίθενται από τον προϊστάμενο του Γραφείου Νομικού Συμβουλίου του Υπουργείου Οικονομικών. 4. Στην Κεντρική Υπηρεσία συνιστάται Γενική Διεύθυνση Πιστοληπτικής Αξιολόγησης, υπό την οποία συνιστώνται: α) Διεύθυνση Οικονομικών και Διοικητικών Υπηρεσιών, β) Διεύθυνση Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης και γ) Διεύθυνση Σχεδιασμού και Υποστήριξης. Άρθρο 107 Προσωπικό της Αρχής 1. Στην Αρχή συνιστώνται σαράντα πέντε (45) θέσεις, οι οποίες κατανέμονται ως εξής: α) είκοσι (20) θέσεις εκπαιδευτικής κατηγορίας Πανεπιστημιακής Εκπαίδευσης (ΠΕ), β) δώδεκα (12) θέσεις Ειδικού Επιστημονικού Προσωπικού, εκ των οποίων τουλάχιστον οι δύο (2) θέσεις είναι του κλάδου ΕΕΠ Νομικών, γ) τέσσερις (4) θέσεις εκπαιδευτικής κατηγορίας Τεχνολογικής Εκπαίδευσης (ΤΕ), δ) έξι (6) θέσεις εκπαιδευτικής κατηγορίας Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης (ΔΕ), ε) μία (1) θέση εκπαιδευτικής κατηγορίας Υποχρεωτικής Εκπαίδευσης (ΥΕ), και στ) δύο (2) θέσεις δικηγόρων με σχέση έμμισθης εντολής για τις ανάγκες λειτουργίας του Αυτοτελούς Τμήματος Νομικών Υποθέσεων του δευτέρου εδαφίου της παρ. 3 του άρθρου 106. Η πρόσληψη των εμμίσθων Δικηγόρων γίνεται κατ` εφαρμογή της παρ. 2 του άρθρου 43 του Κώδικα Δικηγόρων (ν. 4194/2013, Α΄ 208). 2. Τα προσόντα που απαιτούνται για την κάλυψη των ανωτέρω θέσεων είναι όσα ορίζονται στο π.δ. 50/2001 (Α΄ 39) και στο άρθρο 52 του ν. 4830/2021 (Α΄ 169), εκτός αν άλλως ορίζεται στον Οργανισμό της Αρχής. Ειδικότερα για τη διεξαγωγή της επεξεργασίας των δεδομένων οικονομικής συμπεριφοράς η Αρχή επιλέγει πρόσωπα με αντίστοιχα επαγγελματικά προσόντα που παρέχουν επαρκείς εγγυήσεις, από πλευράς τεχνικών γνώσεων και προσωπικής ακεραιότητας, για την τήρηση του απορρήτου. 3. Για την υποβοήθηση του Διοικητή της Αρχής συνιστώνται δύο (2) θέσεις συνεργατών, δημοσίων υπαλλήλων ή λειτουργών με σχέση εργασίας Δημοσίου Δικαίου ή Ιδιωτικού Δικαίου Αορίστου χρόνου που υπηρετούν σε φορείς του δημοσίου τομέα, όπως αυτός ορίζεται στην περ. (α) της παρ. 1 του άρθρου 14 του ν. 4270/2014 (Α΄ 143), που καλύπτονται μέσω απόσπασης, κατ' ανάλογη εφαρμογή της περ. (β) της παρ. 1 του άρθρου 47 του ν. 4622/2019

	(Α΄ 133). Στο Γραφείο του Διοικητή της Αρχής συνιστάται θέση Διευθυντή, η οποία καλύπτεται από έναν εκ των συνεργατών του πρώτου εδαφίου. 4. Η Αρχή στελεχώνεται από μόνιμους δημόσιους υπαλλήλους και υπαλλήλους με σχέση εργασίας ιδιωτικού δικαίου αορίστου χρόνου, οι οποίοι διέπονται από τις διατάξεις του Κώδικα Κατάστασης Δημοσίων Πολιτικών Διοικητικών Υπαλλήλων και Υπαλλήλων Ν.Π.Δ.Δ. (ν. 3528/2007, Α΄ 26), καθώς και του ν. 3801/2009 (Α΄ 163) και καταλαμβάνουν αντίστοιχες οργανικές θέσεις. Η πλήρωση είκοσι (20) εκ των κενών οργανικών θέσεων γίνεται με διορισμό μέσω του Ανωτάτου Συμβουλίου Επιλογής Προσωπικού, σύμφωνα με τις διατάξεις του ν. 3051/2002 (Α'220) και του ν. 4765/2021 (Α΄ 6) για τις Ανεξάρτητες Αρχές. Η κάλυψη των λοιπών είκοσι πέντε (25) κενών οργανικών θέσεων της Αρχής δύναται, επίσης, να γίνεται με μετάταξη ή απόσπαση προσωπικού που υπηρετεί στον δημόσιο τομέα, όπως αυτός οριοθετείται στην περ. α΄ της παρ. 1 του άρθρου 14 του ν. 4270/2014 (Α΄ 143), με την ίδια σχέση εργασίας. 5. Για την κάλυψη προσωρινών αναγκών προσωπικού της Αρχής με απόσπαση ή με μετάταξη υπαλλήλων μόνιμων και με σχέση εργασίας ιδιωτικού δικαίου αορίστου χρόνου, εφαρμόζεται το άρθρο 31 του ν. 4873/2021 (Α΄ 248), περί κινητικότητας υπαλλήλων σε νεοσύστατες υπηρεσίες. Άρθρο 108 Δικαστική εκπροσώπηση και νομική υποστήριξη της Αρχής 1. Η Αρχή εκπροσωπείται δικαστικώς και εξωδίκως από τον Διοικητή της και παρίσταται αυτοτελώς, εκπροσωπώντας το Δημόσιο, σε κάθε είδους δίκες που έχουν ως αντικείμενο πράξεις ή παραλείψεις της ή τις έννομες σχέσεις που την αφορούν. Οι επιδόσεις των δικογράφων στις δίκες αυτές γίνονται προς τον Διοικητή της Αρχής. 2. Η εν γένει νομική υποστήριξη των υποθέσεων της Αρχής διεξάγεται από το Νομικό Συμβούλιο του Κράτους (Ν.Σ.Κ.) σύμφωνα με τον ν. 4831/2021 (Α΄ 170) δια του Γραφείου Νομικού Συμβουλίου στο Υπουργείο Οικονομικών. Η υποβολή νομικών ερωτημάτων της Αρχής, η αποδοχή ή μη των γνωμοδοτήσεων που εκδίδονται επ' αυτών και η έγκριση ή μη των πρακτικών του Ν.Σ.Κ. επί των δικαστικών και εξωδίκων υποθέσεων γίνονται από τον Διοικητή της Αρχής. Άρθρο 109 Εξουσιοδοτικές διατάξεις 1. Με απόφαση του Διοικητή της Αρχής πριν από την έναρξη λειτουργίας του Συστήματος καταρτίζεται ο Κανονισμός Επεξεργασίας Δεδομένων, ο οποίος και αναρτάται στην ιστοσελίδα της. 2. Με απόφαση του Υπουργού Οικονομικών, δύνανται να μεταβιβάζονται ή να ανατίθενται στην Αρχή περαιτέρω αρμοδιότητες σχετικά με θέματα που εμπίπτουν στην αποστολή της. 3. Με απόφαση του Διοικητή της Αρχής δύναται να ανατίθενται αρμοδιότητες, δικές του ή της Αρχής, σε επιμέρους οργανικές μονάδες ή σε όργανα αυτής. 4. Με απόφαση του Υπουργού Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών, καθορίζονται η διαδικασία προκήρυξης του ανοικτού διαγωνισμού της παρ. 1 του άρθρου 75, για την επιλογή του Προέδρου και των μελών του Συμβουλίου Διοίκησης της Αρχής, οι όροι και οι προϋποθέσεις συμμετοχής, η διαδικασία υποβολής των αιτήσεων, η γραμματειακή υποστήριξη της Επιτροπής της παρ. 2 του άρθρου 75, καθώς και κάθε άλλο θέμα σχετικό με την εφαρμογή της παρ. 1 του άρθρου 75. Με όμοια απόφαση καθορίζονται τα κριτήρια επιλογής και η μοριοδότηση των προσόντων διορισμού της παρ. 2 του άρθρου 74, η διαδικασία αξιολόγησης και επιλογής των υποψηφίων του άρθρου 74, συμπεριλαμβανομένης συνέντευξης και κάθε άλλο θέμα σχετικό με την εφαρμογή της παρ. 2 του άρθρου 74. 5. Με απόφαση του Υπουργού Οικονομικών καθορίζονται οι αποδοχές του Προέδρου και των μελών του Συμβουλίου Διοίκησης της Αρχής.

	6. Με απόφαση του Υπουργού Οικονομικών, καθορίζεται η διαδικασία προκήρυξης του διαγωνισμού της παρ. 1 του άρθρου 89 για την επιλογή του Διοικητή της Αρχής, η γραμματειακή υποστήριξη της Επιτροπής της παρ. 2 του άρθρου 89, καθώς και κάθε άλλο θέμα σχετικό με την εφαρμογή της παρ. 1 του άρθρου 89. 7. Με απόφαση του Υπουργού Οικονομικών, η οποία εκδίδεται ύστερα από εισήγηση του Συμβουλίου Διοίκησης, καθορίζονται οι κάθε είδους αποδοχές του Διοικητή της Αρχής για όλο το διάστημα της θητείας του. 8. Με απόφαση του Διοικητή: α) Καθορίζεται ειδικό σύστημα προαγωγών και βαθμολογικής και υπηρεσιακής εξέλιξης των υπαλλήλων της Αρχής, β) καθορίζονται ο τρόπος, η διαδικασία και τα όργανα ελέγχου της επίτευξης των στόχων, τα κριτήρια, ο τρόπος, η διαδικασία και τα όργανα αξιολόγησης των υπαλλήλων της Αρχής, γ) συνιστώνται ή συγχωνεύονται Υπηρεσιακά και Πειθαρχικά Συμβούλια στην Αρχή, καθώς και ομάδες εργασίας ή έργου, συμβούλια και ειδικές επιτροπές αξιολόγησης, δ) καθορίζονται τα ειδικότερα θέματα λειτουργίας των διαρκών και μη συλλογικών οργάνων, σύμφωνα με τα άρθρα 13 έως 15 του Κώδικα Διοικητικής Διαδικασίας (ν. 2690/1999, Α' 45), ε) συνιστώνται ομάδες εργασίας με τη συμμετοχή εκπροσώπων των φορέων του δημόσιου τομέα, όπως αυτός ορίζεται στην περ. α' της παρ. 1 του άρθρου 14 του ν. 4270/2014 (Α' 143), καθώς και ανεξάρτητων αρχών, προς τον σκοπό συνδρομής στην αποδοτικότερη διεξαγωγή του έργου της Αρχής σε θέματα για τα οποία απαιτούνται ειδική επιστημονική κατάρτιση και τεχνογνωσία. 9. Με κοινή απόφαση του Υπουργού Οικονομικών και του Διοικητή της Αρχής καθορίζεται η αμοιβή του Προέδρου, των μελών και του γραμματέα του Ειδικού Πειθαρχικού Συμβουλίου του άρθρου 104. 10. Με απόφαση του Υπουργού Οικονομικών καθορίζεται ο ειδικότερος τρόπος λειτουργίας του Ειδικού Πειθαρχικού Συμβουλίου του άρθρου 104, καθώς και κάθε άλλο σχετικό θέμα. 11. Με απόφαση του Διοικητή της Αρχής δύναται να ανακατανέμονται οι θέσεις του προσωπικού ανά εκπαιδευτική κατηγορία προς κάλυψη των επιχειρησιακών αναγκών της Αρχής. 12. Με απόφαση του Υπουργού Οικονομικών, η οποία εκδίδεται μετά τη διενέργεια (α) εκτίμησης αντικτύπου σχετικά με την προστασία δεδομένων (Ε.Α.Π.Δ.) σύμφωνα με την παρ. 4 του άρθρου 35 του Γ.Κ.Π.Δ. και το άρθρο 65 του ν. 4624/2019 (Α' 137) και (β) αλγοριθμικής εκτίμησης αντικτύπου σύμφωνα με το άρθρο 5 του ν. 4961/2022 (Α' 146), και ύστερα από εισήγηση της Ειδικής Γραμματείας Διαχείρισης Ιδιωτικού Χρέους, διαπιστώνεται η έναρξη λειτουργίας της Αρχής. Άρθρο 110 Μεταβατική διάταξη 1. Μέχρι τον διορισμό του Προέδρου και των μελών του Συμβουλίου Διοίκησης, ο Οργανισμός, ο Κανονισμός Λειτουργίας και οι επιμέρους κανονισμοί της Αρχής καθορίζονται με απόφαση του Διοικητή. 2. Έως την έκδοση της διαπιστωτικής πράξης της παρ. 12 του άρθρου 109, η λειτουργία της Αρχής υποβοηθείται από την Ειδική Γραμματεία Διαχείρισης Ιδιωτικού Χρέους του Υπουργείου Οικονομικών.» **2. Η περ. α) της παρ. 3 του άρθρου 81 του ν. 4389/2016 (Α' 94) έχει ως εξής:** «α) Διεύθυνση Διοικητικού-Οικονομικού, η οποία αποτελείται από τα κάτωθι Τμήματα: αα) Τμήμα Ανθρώπινου Δυναμικού και Οργάνωσης. ββ) Τμήμα Οικονομικής Διαχείρισης. γγ) Τμήμα Πληροφορικής.» **3. Το άρθρο 84 του ν. 4389/2016, έχει ως εξής:** «Άρθρο 84 Διεύθυνση Διοικητικής και Οικονομικής Υποστήριξης Αρμοδιότητες του Τμήματος Οργάνωσης, Διοικητικής και Οικονομικής Υποστήριξης είναι:

	α) Η ανάπτυξη, διαχείριση, παρακολούθηση και ο συντονισμός των λειτουργιών της διοίκησης προσωπικού, της διοικητικής οργάνωσης και της υποστήριξης των υπηρεσιών της Ειδικής Γραμματείας Διαχείρισης Ιδιωτικού Χρέους. β) Η ανάπτυξη των διοικητικών δραστηριοτήτων των υπηρεσιών, η θέσπιση διαδικασιών των υπηρεσιών και η αξιολόγηση της ποιότητας των παραγομένων διοικητικών αποτελεσμάτων. γ) Ο σχεδιασμός και η διαμόρφωση των διαύλων υπηρεσιακής επικοινωνίας και συνεργασίας μεταξύ των οργανικών μονάδων της Ειδικής Γραμματείας Διαχείρισης Ιδιωτικού Χρέους και άλλων φορέων για την πλήρη και επαρκή υποστήριξη του διοικητικού τους έργου. δ) Η προαγωγή της ορθολογικής ανάπτυξης του ανθρώπινου δυναμικού και η αποτελεσματική και με διαφάνεια άσκηση των αρμοδιοτήτων της διοίκησης προσωπικού και της διοικητικής οργάνωσης. ε) Η εφαρμογή της κείμενης νομοθεσίας που αφορά στην υπηρεσιακή κατάσταση και στις υπηρεσιακές μεταβολές του προσωπικού. στ) Η καταγραφή των υπηρεσιακών αναγκών και η εφαρμογή της κείμενης νομοθεσίας που αφορά σε θέματα στελέχωσης. ζ) Η τήρηση αρχείου, πρωτοκόλλου και η διακίνηση της αλληλογραφίας. η) Η αποτελεσματική και αξιόπιστη διοικητική υποστήριξη των οργανικών μονάδων. θ) Η ανίχνευση των εκπαιδευτικών αναγκών του προσωπικού της Ε.Γ.Δ.Ι.Χ., σε συνεργασία με φορείς παροχής πιστοποιημένης επιμόρφωσης, και ο σχεδιασμός και οργάνωση προγραμμάτων εκπαίδευσης και επιμόρφωσης, γενικού ή ειδικού ενδιαφέροντος, καθώς και επαγγελματικής εξειδίκευσης. ι) Ο διοικητικός συντονισμός των υπηρεσιών της Ε.Γ.Δ.Ι.Χ.. ια) Η παροχή εν γένει τεχνικής υποστήριξης. ιβ) Η υλοποίηση, επίβλεψη και συντονισμός των δια- δικασιών για τη στέγαση των υπηρεσιακών μονάδων, τη χωροταξική κατανομή του προσωπικού καθώς και τη συντήρηση, βελτίωση και φύλαξη των χώρων. ιγ) Η αποτελεσματική και με διαφάνεια προμήθεια κάθε είδους υλικών και άυλων αγαθών με σύγχρονες διαδικασίες και με κριτήρια κόστους οφέλους. ιδ) Η ενιαία οικονομική διαχείριση και ο έλεγχος των οικονομικών υποθέσεων και λειτουργιών της Ειδικής Γραμματείας Διαχείρισης Ιδιωτικού Χρέους, σύμφωνα με τις αρχές και τους κανόνες της χρηστής δημοσιονομικής διαχείρισης και ευθύνης, με την επιφύλαξη των αρμοδιοτήτων της Γενικής Διεύθυνσης Οικονομικών Υπηρεσιών του Υπουργείου Οικονομίας Ανάπτυξης και Τουρισμού κατά την παράγραφο 1 του άρθρου 95. ιε) Η οικονομική παρακολούθηση των Κέντρων Ενημέρωσης Υποστήριξης Δανειοληπτών (Κ.Ε.Υ.Δ.) σύμφωνα με τις αρχές και τους κανόνες της χρηστής δημοσιονομικής διαχείρισης και ευθύνης, με την επιφύλαξη των αρμοδιοτήτων της Γενικής Διεύθυνσης Οικονομικών Υπηρεσιών του Υπουργείου Οικονομίας Ανάπτυξης και Τουρισμού κατά την παράγραφο 1 του άρθρου 95. ιστ) Η μέριμνα για την απρόσκοπτη λειτουργία του συνόλου των υποδομών (εξοπλισμού, εξυπηρετητών, λειτουργικών συστημάτων, δικτύων και επικοινωνιών) και την υποστήριξη των χρηστών της Ειδικής Γραμματείας Διαχείρισης Ιδιωτικού Χρέους, εφαρμόζοντας τις βέλτιστες τεχνολογικές πρακτικές που θα συμβάλλουν στην αύξηση της παραγωγικότητας και της ποιότητας των παρεχόμεομένων υπηρεσιών, με ταυτόχρονη μείωση του λειτουργικού κόστους. ιζ) Η εκπόνηση δράσεων για την τεχνολογική στρατηγική, τον έλεγχο ποιότητας, τη διερεύνηση αναγκών, το σχεδιασμό και τη διαχείριση έργων για θέματα Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης στους τομείς δράσης της Ειδικής Γραμματείας Διαχείρισης Ιδιωτικού Χρέους, με στόχο την παροχή ποιοτικών και ασφαλών ψηφιακών υπηρεσιών προς τον πολίτη και το κράτος.

	1. Επιχειρησιακός στόχος της Διεύθυνσης Διοικητικής και Οικονομικής Υποστήριξης είναι ο σχεδιασμός και η υποστήριξη εφαρμογής των οικονομικών, διαχειριστικών και διοικητικών διαδικασιών που απαιτούνται για τη λειτουργία της Ειδικής Γραμματείας Διαχείρισης Ιδιωτικού Χρέους, καθώς και για την ηλεκτρονική και τεχνολογική της υποστήριξη, ενώ συμμετέχει στη σύνταξη της ετήσιας έκθεσης δραστηριότητας που υποβάλλει η Ε.Γ.Δ.Ι.Χ. στο ΚΥ.Σ.Δ.Ι.Χ., κατά τα προβλεπόμενα στην περίπτωση ι΄ του άρθρου 79. 2. Οι αρμοδιότητες των Τμημάτων της Διεύθυνσης Διοικητικού-Οικονομικού είναι οι ακόλουθες: α. Τμήμα Ανθρώπινου Δυναμικού και Οργάνωσης: αα. Την οργάνωση και τήρηση του Γενικού Πρωτοκόλλου και του Αρχείου πρωτοτύπων και εξερχομένων εγγράφων, καθώς και τη διεκπεραίωση της αλληλογραφίας. ββ. Την αρχειοθέτηση, ταξινόμηση και λειτουργία, κατά τον πλέον αποδοτικό τρόπο, του Γενικού Αρχείου της Ε.Γ.Δ.Ι.Χ., την ηλεκτρονική ή με άλλο τρόπο καταγραφή, καθώς και την εκκαθάρισή του σε τακτά χρονικά διαστήματα. γγ. Τη διεκπεραίωση της αλληλογραφίας και τη λειτουργία των λοιπών μέσων επικοινωνίας των οργανικών μονάδων της Ε.Γ.Δ.Ι.Χ.. δδ. Τη βεβαίωση της ακρίβειας αντιγράφων, φωτοαντιγράφων, εγγράφων και δικαιολογητικών, καθώς και τη βεβαίωση του γνησίου υπογραφής. εε. Την επισκευή, ανακύκλωση, εκποίηση ή καταστροφή υλικού και εξοπλισμού, κατά τα προβλεπόμενα στην κείμενη νομοθεσία. στστ. Την εφαρμογή των προβλεπομένων στο ν. 3850/ 2010 (Α΄ 84) μέτρων για την προστασία της υγείας και της ασφάλειας των εργαζομένων στην Ε.Γ.Δ.Ι.Χ. σε συνεργασία με τα Τμήματα Ανθρώπινου Δυναμικού και Πληροφορικής, Τεχνολογικών Εφαρμογών και Τηλεπικοινωνιών. ζζ. Την οργάνωση και λειτουργία βιβλιοθήκης με εκδόσεις, ελληνικές και ξενόγλωσσες, σε ηλεκτρονική και έντυπη μορφή, σχετικές με την εφαρμογή της νομοθεσίας του Ιδιωτικού Χρέους και τα αντικείμενα εργασιών των επιμέρους οργανικών μονάδων, ομάδων εργασίας, επιτροπών της Ε.Γ.Δ.Ι.Χ., καθώς και με οποιοδήποτε άλλο έντυπο ή ηλεκτρονικό υλικό, που υποβοηθά το έργο της. ηη. Την παρακολούθηση της κάλυψης των οργανικών θέσεων και τη σύνταξη εισηγήσεων για το πρόγραμμα αναγκών σε ανθρώπινο δυναμικό της Ε.Γ.Δ.Ι.Χ. σε συνεργασία με τις επιμέρους υπηρεσιακές μονάδες αυτής. Τη διενέργεια των απαραίτητων διαδικασιών για τη στελέχωση των οργανικών μονάδων της Ε.Γ.Δ.Ι.Χ. και γενικά το χειρισμό των θεμάτων που αφορούν προσλήψεις, αποσπάσεις και μετατάξεις προσωπικού. θθ. Το χειρισμό των θεμάτων της υπηρεσιακής κατάστασης και εξέλιξης των εργαζομένων στην Ε.Γ.Δ.Ι.Χ., με κάθε σχέση εργασίας, όπως η ένταξη και κατάταξη σε βαθμούς και κλιμάκια, οι τοποθετήσεις, μετακινήσεις, προαγωγές, αποσπάσεις και μετατάξεις προσωπικού. ιι. Την τήρηση του προσωπικού μητρώου και των ατομικών φακέλων των εργαζομένων στην Ε.Γ.Δ.Ι.Χ., τη συνεχή ενημέρωση και επικαιροποίηση των στοιχείων αυτών και την ενημέρωση των συναρμοδίων υπηρεσιών της Ε.Γ.Δ.Ι.Χ. για την τακτοποίηση θεμάτων που αφορούν την εργασία και τη μισθοδοσία κάθε εργαζομένου. ιαια. Κάθε θέμα που αφορά το διορισμό και την υπηρεσιακή κατάσταση του Ειδικού Γραμματέα κατά τη θητεία του στην Ε.Γ.Δ.Ι.Χ.. ιβιβ. Τη μέριμνα για την αποστολή των απαραίτητων στοιχείων του προσωπικού της Ε.Γ.Δ.Ι.Χ. στο Υπηρεσιακό Συμβούλιο του Υπουργείου Οικονομίας και Ανάπτυξης. ιγιγ. Τη μέριμνα για την εφαρμογή του Κώδικα Δεοντολογίας των εργαζομένων στην Ε.Γ.Δ.Ι.Χ.. ιδιδ. Το χειρισμό των θεμάτων που αφορούν τη χορήγηση των κάθε φύσης αδειών των εργαζομένων στην Ε.Γ.Δ.Ι.Χ. σύμφωνα με τις ισχύουσες διατάξεις και τις αποφάσεις των κατά περίπτωση αρμόδιων οργάνων και την έκδοση των σχετικών πράξεων.

	ιειε. Την κατάρτιση και διαχείριση προγραμμάτων εκπαίδευσης και επιμόρφωσης των εργαζομένων στην Ε.Γ.Δ.Ι.Χ., σε συνεργασία με τις κατά περίπτωση αρμόδιες οργανικές μονάδες και φορείς. ιστιστ. Τη μέριμνα για τη συγκρότηση των απαιτούμενων εκ της νομοθεσίας επιτροπών. β. Τμήμα Οικονομικής Υποστήριξης: αα. Τη σύνταξη, υποβολή προς έγκριση του ετήσιου προϋπολογισμού στη Γ.Δ.Ο.Υ. του Υπουργείου Οικονομίας και Ανάπτυξης. ββ. Τη σύνταξη και αποστολή στη Γ.Δ.Ο.Υ. του Υπουργείου Οικονομίας και Ανάπτυξης της ετήσιας στοχοθεσίας δαπανών, καθώς και τις τριμηνιαίες ενημερώσεις σε περιπτώσεις αποκλίσεων. γγ. Τη σύνταξη και αποστολή αιτημάτων δεσμεύσεων στη Γ.Δ.Ο.Υ. του Υπουργείου Οικονομίας και Ανάπτυξης, συνοδευόμενα με αναλυτικά ενημερωτικά σημειώματα στο διατάκτη. δδ. Την τήρηση του Αρχείου προμηθευτών αγαθών και υπηρεσιών. εε. Τη διατύπωση γνώμης για την έκδοση των απαιτούμενων υπουργικών αποφάσεων που αφορούν οικονομικά θέματα του προσωπικού της Ε.Γ.Δ.Ι.Χ.. στστ. Τη σύνταξη των απαιτούμενων υπουργικών αποφάσεων για αμοιβές ειδικών και εμπειρογνωμόνων. ζζ. Τη διεκπεραίωση των διαδικασιών που απαιτούνται για τη μετακίνηση των εργαζομένων στην Ε.Γ.Δ.Ι.Χ. στο εσωτερικό και στο εξωτερικό, για εκτέλεση υπηρεσίας ή παρακολούθηση σεμιναρίων ή και συνεδρίων, κατόπιν έγκρισης της Υπηρεσίας, και την έκδοση των σχετικών αποφάσεων. ηη. Την κατάρτιση, παρακολούθηση και εκτέλεση του προγράμματος προμηθειών και των συμβάσεων αυτών. θθ. Τη διενέργεια προμηθειών αγαθών, παροχής υπηρεσιών και μελετών της Ε.Γ.Δ.Ι.Χ. και αποστολή στη Γ.Δ.Ο.Υ. του Υπουργείου Οικονομίας και Ανάπτυξης των φακέλων των υποθέσεων προς εκκαθάριση και πληρωμή. ιι. Την παραλαβή, τον έλεγχο και την καταγραφή των υλικών που προμηθεύεται η Ε.Γ.Δ.Ι.Χ., καθώς και την ελεγχόμενη διάθεσή τους. ιαια. Τη λειτουργία αποθήκης αναλώσιμων και μη υλικών, την παρακολούθηση των αποθεμάτων και τη μέριμνα για την έγκαιρη διενέργεια των προμηθειών. ιβιβ. Την καταγραφή, σήμανση και διασφάλιση της κινητής και ακίνητης περιουσίας της Ε.Γ.Δ.Ι.Χ. σε συνεργασία με τα Τμήματα Οικονομικής Υποστήριξης και Πληροφορικής, Ηλεκτρονικής Υποστήριξης και Τηλεπικοινωνιών. ιγιγ. Κάθε άλλο θέμα που αφορά την οικονομική διαχείριση της Ε.Γ.Δ.Ι.Χ.. γ. Τμήμα Πληροφορικής, Τεχνολογικών Εφαρμογών: αα. Τη μέριμνα για την απρόσκοπτη λειτουργία των συστημάτων πληροφορικής και του τηλεφωνικού κέντρου της Ε.Γ.Δ.Ι.Χ. σε σχέση με τον εξοπλισμό, το λειτουργικό σύστημα, τα συστήματα διαχείρισης των βάσεων δεδομένων και τα δίκτυα σε συνεργασία και υπό την επίβλεψη της Γενικής Γραμματείας Πληροφοριακών Συστημάτων και την Τεχνική Υπηρεσία του Υπουργείου Οικονομικών. ββ. Την ανάπτυξη, επιμέλεια και συντήρηση του ιστότοπου (website) και της ενδοδικτυακής πύλης (intranet) της Ε.Γ.Δ.Ι.Χ.. γγ. Την επίβλεψη και τον έλεγχο των λογισμικών εφαρμογών που εκπονούνται από τρίτους, για λογαριασμό της Ε.Γ.Δ.Ι.Χ., αναφορικά με την ηλεκτρονική υποστήριξη των υπαλλήλων και των Κέντρων Εξυπηρέτησης-Υποστήριξης Δανειοληπτών (ΚΕΥΔ) και των Γραφείων Εξυπηρέτησης-Υποστήριξης Δανειοληπτών (ΓΕΥΔ). δδ. Την υποστήριξη και ενημέρωση των χρηστών των πληροφοριακών συστημάτων της Ε.Γ.Δ.Ι.Χ.. και την εκπαίδευσή τους σε θέματα χειρισμού και αξιοποίησης των συστημάτων αυτών. εε. Την αρχειοθέτηση και τήρηση των αρχείων προγραμμάτων της Ε.Γ.Δ.Ι.Χ.. στστ. Τη βελτίωση των διαδικασιών ασφάλειας των συστημάτων πληροφορικής και τηλεπικοινωνιών με από κοινού επιμέλεια με την Γ.Γ.Π.Σ..

	ζζ. Τη μέριμνα για την ένταξη της Ε.Γ.Δ.Ι.Χ., σε αναπτυξιακά, συγχρηματοδοτούμενα προγράμματα διοικητικής μεταρρύθμισης, ψηφιακής σύγκλισης και ηλεκτρονικής διακυβέρνησης, σε συνεργασία με τις εκάστοτε καθ' ύλην αρμόδιες οργανικές μονάδες της Ε.Γ.Δ.Ι.Χ., καθώς και την υλοποίηση των προγραμμάτων αυτών. ηη. Το σχεδιασμό λογισμικών εφαρμογών σύμφωνα με τις ανάγκες των υπηρεσιακών μονάδων της Ε.Γ.Δ.Ι.Χ., καθώς και τις αναγκαίες επεκτάσεις και βελτιώσεις των πληροφοριακών συστημάτων. θθ. Τη διερεύνηση και υποβολή προτάσεων, σε συνεργασία με τις λοιπές υπηρεσιακές μονάδες για θέματα πληροφοριακών συστημάτων, την παρακολούθηση της εφαρμογής τους, την αξιολόγηση της αποτελεσματικότητάς τους και την εισήγηση για τις αναγκαίες τροποποιήσεις και προσαρμογές. ιι. Τη διερεύνηση και σύνταξη εισηγήσεων για την προμήθεια υλικών και υπηρεσιών που αφορούν στη χρήση, την επέκταση, τη βελτίωση των Πληροφοριακών και Τηλεπικοινωνιακών Συστημάτων, καθώς και των Συστημάτων Πληροφορικής και Ηλεκτρονικού Ελέγχου της Ε.Γ.Δ.Ι.Χ. και την παρακολούθηση των σχετικών διαδικασιών.»
Άρθρο 117 **Καταργούμενες διατάξεις Μέρους ΣΤ'** Από την έναρξη ισχύος του παρόντος καταργούνται: α) οι παρ. 2 και 3 του άρθρου 78 του ν. 4941/2022 (Α' 113), περί του κινήτρου παραγωγικότητας των εργαζομένων της Ελληνικής Αεροπορικής Βιομηχανίας Α.Ε. β) η παρ. 11 του άρθρου 19 του ν. 4387/2016 (Α' 85), περί εφαρμογής του άρθρου αυτού και στον κλάδο επικουρικής ασφάλισης του Ενιαίου Ταμείου Επικουρικής Ασφάλισης και Εφάπαξ Παροχών.	**1. Οι παρ. 2 και 3 του άρθρου 78 του ν. 4941/2022 (Α' 113), έχουν ως εξής:** 2. Το συνολικό ύψος του ετήσιου κινήτρου δεν δύναται να υπερβεί το ύψος ενός μηνιαίου βασικού μισθού, όπως αυτός έχει διαμορφωθεί κατά τη λήξη εκάστου έτους και καταβάλλεται ανά μήνα κατόπιν βεβαίωσης από το αρμόδιο όργανο περί εμπρόθεσμης και καλής εκτέλεσης των προγραμμάτων της εταιρείας. 3. Το ύψος του κινήτρου δύναται να προσαυξάνεται περαιτέρω και μέχρι ποσοστού είκοσι τοις εκατό (20%) στο τέλος εκάστου οικονομικού έτους αναλόγως της αύξησης των ιδίων εσόδων της Εταιρείας, με τρόπο ώστε σε κάθε περίπτωση η αύξηση των ιδίων εσόδων να υπερκαλύπτει το ύψος του κινήτρου.» **2. Η παρ. 11 του άρθρου 19 του ν. 4387/2016 (Α' 85), έχει ως εξής:** «11. Οι διατάξεις του παρόντος άρθρου εφαρμόζονται και στον κλάδο επικουρικής ασφάλισης του Ε.Τ.Ε.Α.Ε.Π.»

Η. Έκθεση εφαρμογής της ρύθμισης

31.	Συναρμοδιότητα Υπουργείων / υπηρεσιών / φορέων		
	Σχετική διάταξη αξιολογούμενης ρύθμισης	Συναρμόδια Υπουργεία – Συναρμόδιες υπηρεσίες / φορείς	Αντικείμενο συναρμοδιότητας

32.	Έκδοση κανονιστικών πράξεων και εγκυκλίων				
	Εξουσιοδοτική διάταξη	Είδος πράξης	Αρμόδιο ή επισπεύδον Υπουργείο ή υπηρεσία	Αντικείμενο	Χρονοδιάγραμμα *(ενδεικτική ή αποκλειστική προθεσμία)*
	Άρθρο 55	Κοινή Υπουργική Απόφαση	Υπουργοί Εθνικής Οικονομίας και	Με κοινή απόφαση των Υπουργών Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών και Εσωτερικών	

		Οικονομικών και Εσωτερικών	καθορίζονται τα ειδικότερα ζητήματα στελέχωσης, οργάνωσης και αρμοδιοτήτων, καθώς και κάθε άλλη αναγκαία λεπτομέρεια για την εύρυθμη λειτουργία της Διεύθυνσης Πιστοληπτικής Αξιολόγησης και Αναφορών και των Τμημάτων αυτής του άρθρου 46.	
Άρθρο 97	Απόφαση Διοικητικού Συμβουλίου	Διοικητικό Συμβούλιο της ανώνυμης εταιρείας με την επωνυμία «Εταιρεία Υδρεύσεως και Αποχετεύσεως Πρωτευούσης Ανώνυμη Εταιρεία» ή το Διοικητικό Συμβούλιο της εταιρείας με την επωνυμία «Εταιρεία Υδρεύσεως και Αποχετεύσεως Θεσσαλονίκης»	Με απόφαση του οικείου Διοικητικού Συμβουλίου, μετά από εισήγηση του διευθύνοντος συμβούλου, καθορίζονται οι θέσεις των Γενικών Διευθυντών που πληρώνονται με τη διαδικασία της παρ. 1 του άρθρου 68, τα κριτήρια πρόσληψης, η διάρκεια και οι λοιποί όροι των σχετικών συμβάσεων για τις εταιρείες του άρθρου 68. Με όμοια απόφαση καθορίζονται οι θέσεις Διευθυντών της παρ. 2 του άρθρου 68, εφόσον συντρέχουν ειδικοί λόγοι που δικαιολογούνται από τη φύση, τις συνθήκες της αγοράς εργασίας και τις αυξημένες απαιτήσεις των καθηκόντων.	
Άρθρο 98	Κοινή Υπουργική Απόφαση	Ο Υπουργός στον οποίο έχουν ανατεθεί	Με κοινή απόφαση του Υπουργού στον οποίο έχουν ανατεθεί οι	

		οι αρμοδιότητες της Γενικής Γραμματείας Επικοινωνίας και Ενημέρωσης του άρθρου 28 του ν. 4622/2019 (Α' 133) και ο Υπουργός Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών	αρμοδιότητες της Γενικής Γραμματείας Επικοινωνίας και Ενημέρωσης του άρθρου 28 του ν. 4622/2019 (Α' 133) και του Υπουργού Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών καθορίζονται η αρμόδια δημόσια αρχή, ο τρόπος, ο χρόνος, τα ελάχιστα δικαιολογητικά που απαιτούνται για την κατάθεση της αίτησης του περιφερειακού τηλεοπτικού σταθμού, οι προϋποθέσεις που πρέπει να πληρούνται για να καταστεί δικαιούχος ενίσχυσης του άρθρου 79, η διαδικασία και ο χρόνος καταβολής της ενίσχυσης εκ μέρους του Ελληνικού Δημοσίου, ο αποδέκτης του ποσού της ενίσχυσης και κάθε άλλο αναγκαίο τεχνικό και λεπτομερειακό ζήτημα.	

	Ανάγκη σύστασης νέου νομικού προσώπου, ανώνυμης εταιρίας ή δημόσιας υπηρεσίας
33.	Ποιες διατάξεις της αξιολογούμενης ρύθμισης προβλέπουν τη σύσταση νέου νομικού προσώπου, ανώνυμης εταιρίας ή δημόσιας υπηρεσίας;
	Με το άρθρο 46 του σχεδίου νόμου συστήνεται νέα Διεύθυνση με σαφή εσωτερική διάρθρωση για τη διοικητική και επιχειρησιακή υποστήριξη της πιστοληπτικής αξιολόγησης. Η Διεύθυνση διαρθρώνεται στα ακόλουθα Τμήματα: α) Τμήμα Σχεδιασμού και Αξιολόγησης και β) Τμήμα Υποστήριξης Χρηστών και Παραγωγής Αναφορών.

34.	Γιατί προτείνεται η σύσταση αυτού του νέου οργάνου και δεν επαρκούν οι υφιστάμενες διοικητικές δομές για να επιτευχθεί ο στόχος της αξιολογούμενης ρύθμισης;
	Οι αρμοδιότητες της Ανεξάρτητης Αρχής Πιστοληπτικής Αξιολόγησης (εφεξής «Αρχή»), όπως ορίζονται στο άρθρο 68 του ν. 4972/2022, δεν κατέστη εφικτό να ασκηθούν ουσιαστικά λόγω μη έναρξης λειτουργίας της Αρχής. Ωστόσο, η καθιέρωση ενός σαφούς, ολιστικού και κυρίως αποτελεσματικού πλαισίου για την πιστοληπτική αξιολόγηση των φυσικών και νομικών προσώπων και την παρακολούθηση των συναλλαγών που αφορούν σε μη εξυπηρετούμενα δάνεια, με στόχο την πρόληψη και την αποτροπή της αύξησης των μη εξυπηρετούμενων και ληξιπρόθεσμων οφειλών, είναι αναγκαία. Προκειμένου να επιτευχθεί η θέσπιση ενός ολοκληρωμένου πλαισίου πιστοληπτικής αξιολόγησης, προτείνεται η σύσταση της Διεύθυνσης Πιστοληπτικής Αξιολόγησης και Αναφορών στη Γενική Διεύθυνση Διαχείρισης Ιδιωτικού Χρέους της Γενικής Γραμματείας Χρηματοπιστωτικού Τομέα και Διαχείρισης Ιδιωτικού Χρέους του Υπουργείου Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών με τη ταυτόχρονη μεταφορά του συνόλου των αρμοδιοτήτων της Αρχής στη Γενική Γραμματεία Χρηματοπιστωτικού Τομέα και Διαχείρισης Ιδιωτικού Χρέους του Υπουργείου Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών.
35.	Χρόνος έναρξης λειτουργίας του νέου οργάνου
	Η ημερομηνία έναρξης ισχύος του παρόντος σχεδίου νόμου.
36.	Έχει γίνει η σχετική οικονομοτεχνική μελέτη αναφορικά με τη σύσταση του νέου οργάνου; ΝΑΙ ☐ ΟΧΙ ☒ Εάν ΝΑΙ, να επισυναφθεί ηλεκτρονικά.
	Στοιχεία νέου νομικού προσώπου, ανώνυμης εταιρίας ή δημόσιας υπηρεσίας
37.	Επωνυμία ή ονομασία και νομική μορφή
	Διεύθυνση Πιστοληπτικής Αξιολόγησης και Αναφορών, υπαγομένη στη Γενική Διεύθυνση Διαχείρισης Ιδιωτικού Χρέους της Γενικής Γραμματείας Χρηματοπιστωτικού Τομέα και Διαχείρισης Ιδιωτικού Χρέους του Υπουργείου Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών.
38.	Χώρος λειτουργίας του νέου οργάνου
39.	Διασφάλιση επαρκούς υλικοτεχνικού & ηλεκτρονικού εξοπλισμού

40.	Τρόπος στελέχωσης του νέου οργάνου
	Στη Διεύθυνση Πιστοληπτικής Αξιολόγησης και Αναφορών προϊστανται υπάλληλοι κατηγορίας ΠΕ του κλάδου Διοικητικού - Οικονομικού ή υπάλληλοι κατηγορίας ΠΕ του κλάδου Πληροφορικής με πτυχίο Οικονομικής ή Νομικής επιστήμης ή Πληροφορικής. Στο Τμήμα Σχεδιασμού και Αξιολόγησης προϊστανται υπάλληλοι κατηγορίας ΠΕ του κλάδου Διοικητικού - Οικονομικού ή υπάλληλοι κατηγορίας ΠΕ του κλάδου Πληροφορικής με πτυχίο Οικονομικής επιστήμης ή Πληροφορικής. Στο Τμήμα Υποστήριξης Χρηστών και Παραγωγής Αναφορών προϊστανται υπάλληλοι κατηγορίας ΠΕ ή ΤΕ του κλάδου Διοικητικού - Οικονομικού ή υπάλληλοι κατηγορίας ΠΕ ή ΤΕ του κλάδου Πληροφορικής όλων των πτυχίων.

Αθήνα, 30 Απριλίου 2026

Ο ΑΝΤΙΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΗΣ ΚΑΙ ΥΠΟΥΡΓΟΣ ΕΠΙΚΡΑΤΕΙΑΣ

KONSTANTINOS
CHATZIDAKIS
30.04.2026 23:13

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΧΑΤΖΗΔΑΚΗΣ

ΟΙ ΥΠΟΥΡΓΟΙ

ΕΘΝΙΚΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ ΚΑΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ

KYRIAKOS
PIERRAKAKIS
30.04.2026 22:53

ΚΥΡΙΑΚΟΣ ΠΙΕΡΡΑΚΑΚΗΣ

ΕΞΩΤΕΡΙΚΩΝ

GEORGIOS
GERAPETRITIS
30.04.2026 22:53

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΓΕΡΑΠΕΤΡΙΤΗΣ

ΕΘΝΙΚΗΣ ΑΜΥΝΑΣ

NIKOLAS DENDIAS
30.04.2026 23:28

ΝΙΚΟΛΑΟΣ – ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΔΕΝΔΙΑΣ

ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ

THEODOROS
LIVANIOS
30.04.2026 22:56

ΘΕΟΔΩΡΟΣ ΛΙΒΑΝΙΟΣ

ΠΑΙΔΕΙΑΣ, ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ ΚΑΙ ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ

SOFIA ZACHARAKI
30.04.2026 22:54

ΣΟΦΙΑ ΖΑΧΑΡΑΚΗ

ΥΓΕΙΑΣ

SPYRIDON-ADONIS
GEORGIADIS
30.04.2026 23:08

ΣΠΥΡΙΔΩΝ – ΑΔΩΝΙΣ ΓΕΩΡΓΙΑΔΗΣ

ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΤΟΥ ΠΟΛΙΤΗ

MICHAIL
CHRYSOCHOIDIS
30.04.2026 23:23

ΜΙΧΑΗΛ ΧΡΥΣΟΧΟΪΔΗΣ

ΥΠΟΔΟΜΩΝ ΚΑΙ ΜΕΤΑΦΟΡΩΝ

CHRISTOS DIMAS
30.04.2026 23:18

ΧΡΙΣΤΟΣ ΔΗΜΑΣ

ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ ΚΑΙ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ

STAVROS
PAPASTAVROU
30.04.2026 23:00

ΣΤΑΥΡΟΣ Ν. ΠΑΠΑΣΤΑΥΡΟΥ

ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ

PANAGIOTIS
THEODORIKAKOS
30.04.2026 23:07

ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ ΘΕΟΔΩΡΙΚΑΚΟΣ

ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ

NIKI KERAMEOS
30.04.2026 23:01

ΝΙΚΗ ΚΕΡΑΜΕΩΣ

ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗΣ

GEORGIOS FLORIDIS
30.04.2026 22:54

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΦΛΩΡΙΔΗΣ

ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ

STYLIANI MENDONI
30.04.2026 23:41

ΣΤΥΛΙΑΝΗ ΜΕΝΔΩΝΗ

ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΣΥΝΟΧΗΣ ΚΑΙ ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑΣ

DOMNA MICHAILIDOU
30.04.2026 22:53

ΔΟΜΝΑ – ΜΑΡΙΑ ΜΙΧΑΗΛΙΔΟΥ

ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΚΑΙ ΤΡΟΦΙΜΩΝ

MARGARITIS SCHOINAS
30.04.2026 23:31

ΜΑΡΓΑΡΙΤΗΣ ΣΧΟΙΝΑΣ

ΝΑΥΤΙΛΙΑΣ ΚΑΙ ΝΗΣΙΩΤΙΚΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ

VASILEIOS KIKILIAS
30.04.2026 22:53

ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΚΙΚΙΛΙΑΣ

ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ

OLGA KEFALOGIANNI
30.04.2026 23:01

ΟΛΓΑ ΚΕΦΑΛΟΓΙΑΝΝΗ

ΨΗΦΙΑΚΗΣ ΔΙΑΚΥΒΕΡΝΗΣΗΣ

DIMITRIOS PAPASTERGIOU
30.04.2026 23:00

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΠΑΠΑΣΤΕΡΓΙΟΥ

ΚΛΙΜΑΤΙΚΗΣ ΚΡΙΣΗΣ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ

EVANGELOS TOURNAS
30.04.2026 22:56

ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ ΤΟΥΡΝΑΣ

ΕΠΙΚΡΑΤΕΙΑΣ

CHRISTOS-SKERTSOS
30.04.2026 22:55

ΧΡΗΣΤΟΣ – ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΣΚΕΡΤΣΟΣ

ΟΙ ΑΝΑΠΛΗΡΩΤΕΣ ΥΠΟΥΡΓΟΙ

ΕΘΝΙΚΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ ΚΑΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ

NIKOLAOS PAPATHANASIS
30.04.2026 23:21

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΠΑΠΑΘΑΝΑΣΗΣ

ΠΑΙΔΕΙΑΣ, ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ ΚΑΙ ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ

IOANNIS VROUTSIS
30.04.2026 23:00

ΙΩΑΝΝΗΣ ΒΡΟΥΤΣΗΣ

ΥΠΟΔΟΜΩΝ ΚΑΙ ΜΕΤΑΦΟΡΩΝ

KONSTANTINOS KYRANAKIS
30.04.2026 23:44

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΚΥΡΑΝΑΚΗΣ

Ο ΥΦΥΠΟΥΡΓΟΣ ΣΤΟΝ ΠΡΩΘΥΠΟΥΡΓΟ

PAVLOS MARINAKIS
30.04.2026 22:53

ΠΑΥΛΟΣ ΜΑΡΙΝΑΚΗΣ

CHRISTINA
TSAKONA
05.05.2026 23:40

ΓΕΝΙΚΟ ΛΟΓΙΣΤΗΡΙΟ ΤΟΥ ΚΡΑΤΟΥΣ

Αριθ. 62 / 5 / 2026

Ε Κ Θ Ε Σ Η
Γενικού Λογιστηρίου του Κράτους
(άρθρο 75 παρ. 1 του Συντάγματος)

Στο σχέδιο νόμου του Υπουργείου Υγείας «Σύσταση Ταμείου Καινοτομίας - Πρόσβαση των ασθενών σε νέα φάρμακα και θεραπείες - Βελτίωση των υπηρεσιών υγείας και άλλες διατάξεις»

Α. Με το υπόψη σχέδιο νόμου, εισάγονται ρυθμίσεις που αφορούν, μεταξύ άλλων, i) στην πρόσβαση των ασθενών σε νέα και καινοτόμα φάρμακα, ii) στην ενίσχυση της διοικητικής, οργανωτικής και επιχειρησιακής λειτουργίας του Εθνικού Οργανισμού Παροχής Υπηρεσιών Υγείας (Ε.Ο.Π.Υ.Υ.), iii) στην προστασία των ανηλίκων από τα προϊόντα καπνού και κάνναβης, iv) στην ενίσχυση και την εύρυθμη λειτουργία των νοσοκομείων και των λοιπών εποπτευόμενων φορέων του Υπουργείου Υγείας, κ.λπ. Ειδικότερα:

ΜΕΡΗ Α΄& Β΄

1.α. Συστήνεται στον Ε.Ο.Π.Υ.Υ., διακριτή κατηγορία φαρμακευτικής δαπάνης, η οποία ονομάζεται Ταμείο Καινοτομίας, με σκοπό τη διασφάλιση της πρόσβασης των αναφερόμενων δικαιούχων περίθαλψης σε φάρμακα προηγμένων θεραπειών και φάρμακα του συστήματος προτεραιότητας του Ευρωπαϊκού Οργανισμού Φαρμάκων, υπό τις οριζόμενες προϋποθέσεις. Για την υλοποίηση του σκοπού του Ταμείου Καινοτομίας εγγράφεται, κάθε έτος, σχετική πίστωση στον κρατικό προϋπολογισμό.
β. Καθορίζονται τα κριτήρια εισαγωγής, αξιολόγησης και ένταξης φαρμακευτικών σκευασμάτων στο Ταμείο Καινοτομίας. **(άρθρα 1 - 4)**

2.α. Συστήνεται στο Υπουργείο Υγείας μη αμειβόμενη, Επιτροπή Ταμείου Καινοτομίας και καθορίζονται οι αρμοδιότητές της σχετικά με την εισαγωγή, αξιολόγηση και ένταξη φαρμακευτικών σκευασμάτων στο εν λόγω Ταμείο.
β. Καθορίζεται η σύνθεση της εν λόγω Επιτροπής, ο χρόνος θητείας των μελών της και παρέχεται η δυνατότητα επικούρησης στο έργο της από εξωτερικούς εμπειρογνώμονες – αξιολογητές. **(άρθρο 5)**

3. Καθορίζεται η διαδικασία εισαγωγής, αξιολόγησης, ένταξης ή απένταξης των φαρμακευτικών σκευασμάτων από το Ταμείο Καινοτομίας. Ειδικότερα, μεταξύ άλλων:

- Παρέχεται, στην Επιτροπή Ταμείου Καινοτομίας, η δυνατότητα να διαπραγματεύεται εκπτώσεις βάσει της εκτιμώμενης αξίας με τον Κάτοχο Άδειας Κυκλοφορίας (Κ.Α.Κ.) και να θεσπίζει πρόσθετες εκπτώσεις μέσω συμφωνιών βάσει του θεραπευτικού αποτελέσματος ή σε συνάρτηση με θεραπευτικά ορόσημα σε συγκεκριμένες χρονικές περιόδους.
- Προβλέπεται ότι κατά την παραμονή της θεραπείας στο Ταμείο Καινοτομίας δεν επιβάλλονται αυτόματες επιστροφές (clawback) πλην των αναφερόμενων εκπτώσεων και των επιστροφών του άρθρου 35 του ν. 3918/2011 (rebate).
- Προβλέπεται η επιβολή διοικητικού προστίμου, το οποίο καταλογίζεται από τον Ε.Ο.Π.Υ.Υ., σε περίπτωση μη συμμόρφωσης των θεραπόντων ιατρών με τα προβλεπόμενα για τη συμπλήρωση των αποτελεσμάτων της θεραπείας, κατά τα ειδικότερα οριζόμενα.
- Προβλέπεται η επιβολή διοικητικού προστίμου, το οποίο καταλογίζεται από τον Ε.Ο.Π.Υ.Υ., σε περίπτωση μη συμμόρφωσης των Κ.Α.Κ. με τους όρους αποζημίωσης θεραπείας που προβλέπονται για την παραμονή του φαρμάκου στο Ταμείο Καινοτομίας.

Επίσης προβλέπεται ότι το φυσικό πρόσωπο που ενεργεί ως νόμιμος εκπρόσωπος του Κ.Α.Κ. ευθύνεται σύμφωνα με το άρθρο 306 του Ποινικού Κώδικα (ν. 4619/2019), περί έκθεσης. **(άρθρο 6 και 89 παρ. 2 περ. β)**

4. Συστήνεται, στο Υπουργείο Υγείας, Εθνικό Μητρώο Ασθενών Ταμείου Καινοτομίας. Επίσης, καθορίζεται ο σκοπός δημιουργίας του και ορίζεται η Ηλεκτρονική Διακυβέρνηση Υγείας και Κοινωνικής Ασφάλισης Μονοπρόσωπη Ανώνυμη Εταιρεία (Η.Δ.Υ.Κ.Α. Μ.Α.Ε.) ως εκτελούσα υπηρεσία του τεχνικού σχεδιασμού, της υλοποίησης καθώς και της διευθέτησης οποιουδήποτε άλλου θέματος σχετικά με τη λειτουργία του εν λόγω Μητρώου. **(άρθρο 7)**

5. Θεσπίζεται η δυνατότητα του Ε.Ο.Π.Υ.Υ. να αναπτύσσει, να εκπαιδεύει και να θέτει σε παραγωγική λειτουργία, σε συμμόρφωση με την ενωσιακή νομοθεσία, συστήματα τεχνητής νοημοσύνης. **(άρθρο 8)**

6α. Επεκτείνεται η εφαρμογή του μηχανισμού επιστροφής (rebate) και για τις προμήθειες φαρμακευτικών σκευασμάτων του Υπουργείου Εθνικής Άμυνας (ΥΠ.ΕΘ.Α.) και του Νοσηλευτικού Ιδρύματος Μετοχικού Ταμείου Στρατού (Ν.Ι.Μ.Τ.Σ.). Συγκεκριμένα, παρέχεται στα ανωτέρω προϊόντα η προβλεπόμενη έκπτωση 5% επί της νοσοκομειακής τιμής, με τις οριζόμενες εξαιρέσεις, το οποίο συνυπολογίζεται και αφαιρείται κατά τον τελικό υπολογισμό του συνολικού ποσοστού επιστροφής (rebate), κατά τα ισχύοντα.

β. Απαλλάσσονται, από την υποχρέωση καταβολής της ανωτέρω επιστροφής και τα μονοκλωνικά αντισώματα που περιλαμβάνονται στο Εθνικό Πρόγραμμα

Εμβολιασμών. (Κατά τα ισχύοντα, η εν λόγω απαλλαγή καταλάμβανε μόνο τα εμβόλια). **(άρθρο 9)**

7.α. Δεν συνυπολογίζεται στο μηνιαίο όριο της φαρμακευτικής δαπάνης των Φορέων Κοινωνικής Ασφάλισης (Φ.Κ.Α.) και η δαπάνη των μονοκλωνικών αντισωμάτων που περιλαμβάνονται στο Εθνικό Πρόγραμμα Εμβολιασμών. Το ύψος της εν λόγω δαπάνης καθορίζεται με την προβλεπόμενη νομοθετική εξουσιοδότηση.

β. Διευρύνεται το πεδίο εφαρμογής του μηχανισμού της αυτόματης επιστροφής (clawback), αναδρομικά, από την οριζόμενη ημερομηνία με την ένταξη σε αυτόν του ΥΠ.ΕΘ.Α. και του Ν.Ι.Μ.Τ.Σ. και ειδικότερα προσδιορίζονται:

- τα όρια δαπανών, για το τρέχον έτος, των ανωτέρω φορέων για τη νοσοκομειακή φαρμακευτική δαπάνη, πέραν των οποίων εφαρμόζεται ο μηχανισμός αυτόματης επιστροφής (clawback),
- οι διαδικασίες υπολογισμού, από την Εθνική Κεντρική Αρχή Προμηθειών Υγείας (Ε.Κ.Α.Π.Υ.), του ποσού αυτόματης επιστροφής, ανά φαρμακευτική εταιρεία ή Κάτοχο Άδειας Κυκλοφορίας φαρμάκων (Κ.Α.Κ.), για το σύνολο της φαρμακευτικής δαπάνης, σύμφωνα με τα προβλεπόμενα. Το υπολογισθέν ποσό επιβάλλεται από την Ε.Κ.Α.Π.Υ. στους υπόχρεους, οι οποίοι επιστρέφουν το υπερβάλλον ποσό της δαπάνης, που συνιστά έσοδο της Ε.Κ.Α.Π.Υ. Το εν λόγω ποσό είτε καταβάλλεται σε τραπεζικό λογαριασμό είτε συμψηφίζεται αυτοδικαίως με ισόποσες οφειλές αυτής από την προμήθεια φαρμακευτικών ιδιοσκευασμάτων από τους προαναφερόμενους φορείς, για τις ανάγκες του ΥΠ.ΕΘ.Α. και του Ν.Ι.Μ.Τ.Σ. **(άρθρο 10)**

8. Συμπληρώνονται οι διατάξεις του ν. 4737/2020 για τη ρύθμιση οφειλών Κατόχων Άδειας Κυκλοφορίας Φαρμάκων ή φαρμακευτικών εταιρειών προς τον Εθνικό Οργανισμό Παροχής Υπηρεσιών Υγείας (Ε.Ο.Π.Υ.Υ.). Συγκεκριμένα, παρέχεται στους Κ.Α.Κ. φαρμακευτικών προϊόντων ή στις φαρμακευτικές εταιρείες, που οφείλουν στον Ε.Ο.Π.Υ.Υ., ποσά αυτόματης επιστροφής (clawback) του έτους 2025, η δυνατότητα ρύθμισης των οφειλών αυτών, υπό τις αναφερόμενες προϋποθέσεις. **(άρθρο 11)**

9. Τροποποιούνται-συμπληρώνονται διατάξεις του ν. 4512/2018 που αφορούν στο Σύστημα Ηλεκτρονικής Προέγκρισης (Σ.Η.Π.), μέσω του οποίου εξετάζονται αιτήματα για την αποζημίωση φαρμάκων από τον Ε.Ο.Π.Υ.Υ. Ειδικότερα, μεταξύ άλλων:

- Επανακαθορίζονται οι κατηγορίες φαρμάκων που εντάσσονται στο Σ.Η.Π..
- Επανακαθορίζεται η διαδικασία υποβολής, διαχείρισης και εξέτασης αιτημάτων αποζημίωσης. **(άρθρα 12 - 15)**

10. Αυξάνεται ο αριθμός των τακτικών μελών [από έντεκα (11) σε δεκατρία (13)] της Επιτροπής Αξιολόγησης και Αποζημίωσης Φαρμάκων Ανθρώπινης Χρήσης του άρθρου 248 του ν. 4512/2018. **(άρθρο 16)**

11.α. Εντάσσεται στις αρμοδιότητες της Επιτροπής Διαπραγμάτευσης Τιμών Φαρμάκων (Επιτροπή Διαπραγμάτευσης) και η διαπραγμάτευση των τιμών ή των εκπτώσεων των φαρμάκων που προμηθεύονται το ΥΠ.ΕΘ.Α. και το Ν.Ι.Μ.Τ.Σ.

β. Περαιτέρω, παρέχεται η δυνατότητα στην Επιτροπή, κατά παρέκκλιση των κριτηρίων διαπραγμάτευσης, να συνάπτει συμφωνίες που δεν βασίζονται στο ύψος του ποσού αυτόματης επιστροφής (clawback) και του μηνιαίου κλιμακωτού ποσοστού έκπτωσης (rebate) του εκάστοτε φαρμάκου, για τις οριζόμενες περιπτώσεις.

Ρυθμίζονται ζητήματα σχετικά με τη λειτουργία της Επιτροπής, ιδίως όσον αφορά:

- στην αύξηση του αριθμού των επιστημονικών γραμματέων που επικουρούν το έργο της,
- στην εξειδίκευση των διατάξεων για τον καθορισμό της αμοιβής των τακτικών μελών αυτής και του ανωτάτου ορίου αποδοχών τους, κατά παρέκκλιση του ν.4354/2015. **(άρθρο 17)**

12. Προβλέπεται η αποπληρωμή, κατά παρέκκλιση της κείμενης νομοθεσίας, οφειλόμενων αποζημιώσεων στα μέλη της Επιτροπής Διαπραγμάτευσης Τιμών Φαρμάκων και της Επιτροπής Αξιολόγησης και Αποζημίωσης Φαρμάκων Ανθρώπινης Χρήσης καθώς και των εξωτερικών αξιολογητών αυτής για παρασχεθείσες υπηρεσίες, κατά το αναφερόμενο χρονικό διάστημα. **(άρθρο 18)**

13.α. Ανατίθεται στην Ε.Κ.Α.Π.Υ., από την οριζόμενη ημερομηνία και κατ' αντιστοιχία με τα ισχύοντα για τα δημόσια νοσοκομεία:

- η διενέργεια των διαδικασιών προμήθειας του συνόλου των φαρμακευτικών σκευασμάτων των μονάδων του ΥΠ.ΕΘ.Α. και του Ν.Ι.Μ.Τ.Σ., καθώς και η εκκαθάριση και πληρωμή των εν λόγω δαπανών, κατά τα ειδικότερα οριζόμενα,
- ο υπολογισμός των πάσης φύσεως εκπτώσεων, επιστροφών και ωφελημάτων επί των τιμών αγοράς φαρμάκων που αγοράζονται από την εν λόγω Αρχή για λογαριασμό του ΥΠ.ΕΘ.Α. και του Ν.Ι.Μ.Τ.Σ. και εμπίπτουν στο πλαίσιο συμφωνιών που συνάπτει η Επιτροπή Διαπραγμάτευσης Τιμών Φαρμάκων ή περιέχονται σε κλειστούς προϋπολογισμούς νοσοκομειακής φαρμακευτικής δαπάνης.

β. Παρέχεται νομοθετική εξουσιοδότηση, για την εξειδίκευση ετησίως της κατανομής των ορίων της νοσοκομειακής φαρμακευτικής δαπάνης του ΥΠ.ΕΘ.Α. και του Ν.Ι.Μ.Τ.Σ.

γ. Καθορίζονται, κατ' αντιστοιχία με τα νοσοκομεία του Εθνικού Συστήματος Υγείας (Ε.Σ.Υ.), τα ανώτατα ποσοστά αυτόματης επιστροφής (clawback) για το ΥΠ.ΕΘ.Α. και το Ν.Ι.Μ.Τ.Σ.

Ζητήματα σχετικά με τη μεθοδολογία υπολογισμού και διαμόρφωσης των τελικών ποσοστών αυτόματης επιστροφής (clawback), τη διαδικασία επιβολής και είσπραξης του ποσού αυτής κ.λπ. ρυθμίζονται με την προβλεπόμενη κανονιστική πράξη, το περιεχόμενο της οποίας προσαρμόζεται αναλόγως. **(άρθρα 19-22)**

14. Παρέχονται οι απαιτούμενες νομοθετικές εξουσιοδοτήσεις σχετικά με:
- τη δυνατότητα καθορισμού κλειστών ετήσιων προϋπολογισμών φαρμακευτικής δαπάνης στο ΥΠ.ΕΘ.Α. και στο Ν.Ι.Μ.Τ.Σ. σε επίπεδο φαρμάκου, δραστικής ουσίας ή θεραπευτικής κατηγορίας,
- τη ρύθμιση της διαδικασίας ανεφοδιασμού, διαχείρισης και ελέγχου των υλικών που προμηθεύονται το ΥΠ.ΕΘ.Α. και το Ν.Ι.Μ.Τ.Σ., μέσω της Ε.Κ.Α.Π.Υ.

(άρθρα 23 και 24)

15. Τροποποιούνται-συμπληρώνονται διατάξεις του ν. 1316/1983 που αφορούν στον Εθνικό Οργανισμό Φαρμάκων (Ε.Ο.Φ.) και στις φαρμακαποθήκες.
Μεταξύ άλλων συστήνεται στο Γραφείο του Προέδρου του Ε.Ο.Φ. μια (1) θέση συνεργάτη. **(άρθρα 25 - 27)**

16.α. Επικαιροποιείται το θεσμικό πλαίσιο για την εισαγωγή και κυκλοφορία φαρμακευτικών προϊόντων, για την κάλυψη έκτακτων αναγκών της αγοράς, μέσω ανάθεσης από τον Ε.Ο.Φ., σε φυσικά και νομικά πρόσωπα της διενέργειας των απαραίτητων πράξεων.
β. Προβλέπονται:
- η προτεραιοποίηση στη διανομή αποθέματος φαρμακευτικών προϊόντων έκτακτης εισαγωγής, στις περιπτώσεις διακοπής κυκλοφορίας και ελλειπτικής διάθεσης από τους Κατόχους Άδειας Κυκλοφορίας (Κ.Α.Κ.),
- η δυνατότητα επιβολής προστίμου σε περίπτωση που η δήλωση διακοπής της κυκλοφορίας του φαρμάκου ή η δήλωση έλλειψης του φαρμάκου εκ μέρους του Κ.Α.Κ. λάβει χώρα για δεύτερη φορά εντός του ίδιου έτους.
- η επιβολή κυρώσεων στις περιπτώσεις παραβάσεων της νομοθεσίας περί χονδρικής πώλησης φαρμάκων (διοικητικά πρόστιμα, ποινή φυλάκισης, ανάκληση της άδειας ίδρυσης και λειτουργίας φαρμακείου/χονδρικής πώλησης φαρμάκων, κ.λπ.). **(άρθρα 28 - 30)**

17. Προβλέπεται η δωρεάν διάθεση φαρμάκων που εισάγονται εκτάκτως από την εταιρεία με την επωνυμία «Ινστιτούτο Φαρμακευτικής Έρευνας και Τεχνολογίας Μονοπρόσωπη Ανώνυμη Εταιρεία (Ι.Φ.Ε.Τ. Μ.Α.Ε.)» και χαρακτηρίζονται ως βραδέως κινούμενα. **(άρθρο 31 & 89 παρ. 6)**

18. Ρυθμίζεται η διαδικασία παραγωγής και χορήγησης προϊόντων προηγμένων θεραπειών για ανθρώπινη χρήση, κατά τα ειδικότερα οριζόμενα. Προβλέπεται η επιβολή προστίμων, μέσω του Ε.Ο.Φ., σε περίπτωση διαπίστωσης των αναφερόμενων παραβάσεων. **(άρθρο 32)**

19. Προβλέπεται, για τα φαρμακεία που λειτουργούν ως εμπορικές εταιρείες, η υποχρεωτική συμμετοχή, ως εταίρου, του φαρμακοποιού, στον οποίο έχει χορηγηθεί η άδεια ιδρύσεως φαρμακείου, με ποσοστό τουλάχιστον τριάντα τρία τοις εκατό (33%) στο κεφάλαιο, στα κέρδη και στις ζημίες της εταιρείας.
(άρθρο 33)

20. Διευρύνονται οι περιπτώσεις εξαιρέσεων από την επιβολή από τον Ε.Ο.Π.Υ.Υ. στα φαρμακεία, του προβλεπόμενου ποσοστού επιστροφής (rebate) επί της λιανικής τιμής των συνταγογραφούμενων φαρμάκων αναφοράς μετά τη λήξη της περιόδου προστασίας προς τον Ε.Ο.Π.Υ.Υ. (άρθρο 34 του ν. 3918/2011). **(άρθρο 34)**

21. Τροποποιούνται – συμπληρώνονται διατάξεις (άρθρο 6 ν. 3730/2008), σχετικά με την επιβολή διοικητικών κυρώσεων σε περίπτωση παράβασης των όρων και προϋποθέσεων πώλησης, προσφοράς και διάθεσης προϊόντων καπνού και αλκοόλ. Ενδεικτικά προστίθεται στο σχετικό ρυθμιστικό πλαίσιο και η περίπτωση της πώλησης των προαναφερόμενων προϊόντων μέσω αυτόματου πωλητή. **(άρθρο 35)**

22. Επανακαθορίζονται οι αρμόδιες αρχές για τον έλεγχο της τήρησης των υποχρεώσεων του ν. 4419/2016 περί προϊόντων καπνού και εξειδικεύονται τα ποσά των επιβαλλόμενων προστίμων, σε περίπτωση παράβασης των αναφερόμενων υποχρεώσεων (διπλασιάζονται σε περίπτωση υποτροπής) κ.λπ. **(άρθρα 36 - 38)**

23. Συμπληρώνονται οι διατάξεις περί απαγόρευσης δωρεάν διανομής ηλεκτρικά θερμαινόμενων προϊόντων χωρίς καπνό και προϊόντων νικοτίνης. Εισάγεται υποχρέωση για ανάρτηση στους χώρους πώλησης, σχετικής ένδειξης για απαγόρευση πώλησης σε ανηλίκους και προστίθενται οι περιφερειακές Χημικές Υπηρεσίες του Γενικού Χημείου του Κράτους στις αρμόδιες αρχές για τον έλεγχο εφαρμογής των εν λόγω απαγορεύσεων. Επιπρόσθετα, εξειδικεύονται τα ποσά των επιβαλλόμενων προστίμων, σε περίπτωση παράβασης των αναφερόμενων υποχρεώσεων κ.λπ. **(άρθρα 39 – 42)**

24. Τροποποιούνται – συμπληρώνονται διατάξεις του ν. 4139/2013 σχετικά με το πλαίσιο διάθεσης και χρήσης ναρκωτικών ουσιών. Μεταξύ άλλων:

- εισάγεται καθολική απαγόρευση λιανικής πώλησης, διακίνησης, διάθεσης προς το καταναλωτικό κοινό, καθώς και αγοράς και χρήσης από τους καταναλωτές του ξηρού άνθους που προέρχεται από την καλλιέργεια ποικιλιών κάνναβης του είδους Cannabis Sativa L περιεκτικότητας σε τετραϋδροκανναβινόλη (THC) μέχρι 0,3%, είτε σε επεξεργασμένη είτε σε ακατέργαστη μορφή, εντός ελληνικής επικράτειας,
- αναπροσαρμόζεται μειούμενο, το οριζόμενο ανταποδοτικό τέλος υπέρ του Ε.Ο.Φ. σε περίπτωση υποβολής αξιολόγησης στην ειδική επιστημονική επιτροπή τελικών προϊόντων φαρμακευτικής κάνναβης [από δύο χιλιάδες πεντακόσια ευρώ (2.500) ευρώ, το οποίο προσαυξάνεται κατά διακόσια πενήντα (250) ευρώ, ανά επιπλέον μορφή ή ανά διαφορετική περιεκτικότητα, προϊόντος φαρμακευτικής κάνναβης όπως ισχύει σήμερα, σε πεντακόσια (500) ευρώ και προσαυξανόμενο κατά πενήντα (50) ευρώ, αντίστοιχα] και
- η νομοθετική εξουσιοδότηση της παρ. 2 του άρθρου 2ΙΣΤ του ν. 4139/2013 επεκτείνεται και στην περίπτωση αναπροσαρμογής αυτού. **(άρθρα 43- 46)**

25.α. Καθορίζονται οι ειδικότεροι όροι και προϋποθέσεις αδειοδότησης και λειτουργίας των επιχειρήσεων εμπορίου προϊόντων κάνναβης, ως αποκλειστικών σημείων εμπορίας, πώλησης και διάθεσης των σχετικών προϊόντων.
β. Προβλέπεται η σύσταση και λειτουργία στο Υπουργείο Υγείας ειδικού Ψηφιακού μητρώου ελέγχου προϊόντων κάνναβης, στο οποίο εγγράφονται υποχρεωτικά τα φυσικά και νομικά πρόσωπα που πωλούν και διαθέτουν προϊόντα κάνναβης και καταγράφονται όλα τα σημεία λιανικής πώλησης και διάθεσης αυτών.
γ. Προσδιορίζεται η διαδικασία ελέγχου παραβάσεων των επιχειρήσεων εμπορίου προϊόντων κάνναβης και οι επιβαλλόμενες σχετικές διοικητικές και ποινικές κυρώσεις. **(άρθρα 47 - 52)**

26. Καταβάλλονται από το Υπουργείο Υγείας, στον πάροχο δικτύων και υπηρεσιών ηλεκτρονικών επικοινωνιών με την επωνυμία «Οργανισμός Τηλεπικοινωνιών Ελλάδος (Ο.Τ.Ε. Α.Ε.)», τα οριζόμενα τέλη λειτουργίας του ενιαίου αριθμού «1566». **(άρθρο 53 & 89 παρ. 9)**

27. Καλύπτονται μέσω επιχορήγησης από τις εγγεγραμμένες πιστώσεις του τακτικού προϋπολογισμού οικονομικού έτους 2026 του Υπουργείου Υγείας, οι μνημονευόμενες δαπάνες, που διενεργήθηκαν για το οριζόμενο χρονικό διάστημα, από την «Ινστιτούτο Φαρμακευτικής Έρευνας και Τεχνολογίας Μονοπρόσωπη Ανώνυμη Εταιρεία» Ι.Φ.Ε.Τ. Α.Ε. [προμήθεια φαρμακευτικού προϊόντος (ρεμντεσιβίρη)]. **(άρθρο 54)**

28.α. Ορίζεται, κατά παρέκκλιση των κείμενων διατάξεων, το όργανο διοίκησης εκάστου νομικού προσώπου, το οποίο ασκεί καθήκοντα διατάκτη, ως αρμόδιο για την έκδοση της καταλογιστικής πράξης, για οφειλές, λόγω παράνομης ή αχρεώστητης χορήγησης τακτικών αποδοχών και αποζημιώσεων στο πάσης φύσεως προσωπικό των νοσοκομείων του Ε.Σ.Υ., των Διοικήσεων Υγειονομικών Περιφερειών (Δ.Υ.Πε.) και του Εθνικού Κέντρου Άμεσης Βοήθειας (Ε.Κ.Α.Β.).
β. Παύει αζημίως για το ελληνικό δημόσιο, η θητεία των οριζόμενων Αναπληρωτών Διοικητών Νοσοκομείων του Ε.Σ.Υ. κ.λπ.. **(άρθρα 55-58)**

29. Παρέχεται νομοθετική εξουσιοδότηση για:
- τη δυνατότητα προσαύξησης, κατά παρέκκλιση της κείμενης νομοθεσίας, του αριθμού των ειδικευόμενων ιατρών ανά νοσοκομείο, με ταυτόχρονη κατάργηση ή μεταφορά θέσης ειδικευόμενου ιατρού άλλης ειδικότητας του ίδιου ή άλλου νοσοκομείου, κατά τα ειδικότερα οριζόμενα,
- την ανακατανομή θέσεων γιατρών – οδοντιάτρων από και προς τις Μονάδες Ψυχικής Υγείας (Μ.Ψ.Υ.) των Δ.Υ.Πε.,
- τη δυνατότητα i) σύστασης νέων Μ.Ψ.Υ., ως αποκεντρωμένων μονάδων της οικείας Δ.Υ.Πε., με ταυτόχρονη σύσταση ή μεταφορά αντίστοιχων θέσεων

μονίμων υπαλλήλων από άλλες Μ.Ψ.Υ. για τη στελέχωσή τους, ii) συγχώνευσης ή κατάργησης των αναφερομένων Μ.Ψ.Υ., κ.λπ.. **(άρθρα 59-61)**

30.α. Συμπληρώνεται η παρ. 1 του άρθρου 11 του ν. 2716/1999 σύμφωνα με την οποία παρέχεται η δυνατότητα σε φυσικά ή νομικά πρόσωπα ιδιωτικού δικαίου κερδοσκοπικού ή μη χαρακτήρα να ιδρύουν και να λειτουργούν και τις οριζόμενες μορφές Μονάδων Ψυχικής Υγείας (Μ.Ψ.Υ.).

β. Απαλείφεται ο χρονικός περιορισμός έκδοσης της αναφερόμενης κανονιστικής διοικητικής πράξης, περί της διαδικασίας και των προϋποθέσεων χορήγησης, τροποποίησης και ανάκλησης των αδειών ίδρυσης και λειτουργίας Μ.Ψ.Υ. από νομικά πρόσωπα ιδιωτικού δικαίου κερδοσκοπικού ή μη χαρακτήρα. **(άρθρο 62)**

31. α. Καταργούνται τα ενιαία και αυτοτελή νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου (ν.π.δ.δ.) «Γενικό Νοσοκομείο Αιτωλοακαρνανίας» και «Γενικό Νοσοκομείο Ημαθίας».

β. Μετατρέπονται, η οργανική μονάδα της έδρας και η αποκεντρωμένη οργανική μονάδα των ανωτέρω καταργούμενων νοσοκομείων, σε αυτοτελή και αυτοδιοικούμενα ν.π.δ.δ., με τις επωνυμίες «Γενικό Νοσοκομείο Αγρινίου», «Γενικό Νοσοκομείο Μεσολογγίου ΧΑΤΖΗΚΩΣΤΑ», «Γενικό Νοσοκομείο Βέροιας», «Γενικό Νοσοκομείο Νάουσας», αντίστοιχα.

γ. Καθίσταται κάθε ένα εκ των αυτοτελών ν.π.δ.δ., ειδικός διάδοχος του καταργούμενου ν.π.δ.δ., του οποίου αποτελούσε οργανική μονάδα, σε οποιαδήποτε έννομη σχέση με τρίτους που το αφορά.

δ. Ρυθμίζονται λοιπά θέματα που αφορούν, μεταξύ άλλων, στους οργανισμούς των αναφερόμενων νοσοκομείων και στη λειτουργία των διοικήσεών τους.

ε. Μεταφέρεται ως οργανική μονάδα στο Γενικό Νοσοκομείο Νίκαιας Πειραιά «Άγιος Παντελεήμων» το ένα (1) εκ των δύο (2) μνημονευόμενων Δερματολογικών Τμημάτων του Γενικού Νοσοκομείου Δυτικής Αττικής «Η Αγία Βαρβάρα». Για τη στελέχωση του εν λόγω Τμήματος δύναται να συστήνονται οργανικές θέσεις ή να μετατρέπονται κενές θέσεις κλάδου ειδικευμένων ιατρών κλάδου Ε.Σ.Υ. άλλης ειδικότητας σε θέσεις δερματολογίας-αφροδισιολογίας.

στ. Αυξάνονται, κατά δεκαπέντε (15), οι οργανικές κλίνες του Α' Παθολογικού τομέα της Ιατρικής Υπηρεσίας του Γενικού Νοσοκομείου Νίκαιας Πειραιά «Άγιος Παντελεήμων» κ.λπ. **(άρθρο 63 - 65)**

32. Επεκτείνεται η εφαρμογή του Συστήματος Κοστολόγησης Νοσοκομειακών Υπηρεσιών (Συ.Κ.Ν.Υ.) (άρθρο πρώτο ν. 4286/2014) στις ιδιωτικές κλινικές και στο Νοσηλευτικό Ίδρυμα Μετοχικού Ταμείου Στρατού (Ν.Ι.Μ.Τ.Σ.). **(άρθρο 66)**

33.α. Παρέχεται η δυνατότητα στο προσωπικό των οριζόμενων θεραπευτικών μονάδων, τμημάτων και προγραμμάτων απεξάρτησης του άρθρου 29 του ν. 5129/2024 να μεταφερθεί, με ταυτόχρονη μεταφορά της θέσης του στην περίπτωση του προσωπικού με σχέση εργασίας ιδιωτικού δικαίου αορίστου χρόνου (ι.δ.α.χ.) και στην περίπτωση προσωπικού με σχέση εργασίας ιδιωτικού δικαίου ορισμένου χρόνου (ι.δ.ο.χ.) έως τη λήξη της σύμβασής του, στον Εθνικό Οργανισμό Πρόληψης και Αντιμετώπισης Εξαρτήσεων (Ε.Ο.Π.Α.Ε.), αντί της προβλεπόμενης μεταφοράς του στις οικείες Δ.ΥΠε. ή της παραμονής του στα νοσοκομεία όπου υπηρετούσε κατά την έναρξη ισχύος του ν. 5129/2024, κατά περίπτωση.

β. Προβλέπεται η δυνατότητα και η διαδικασία μετάταξης ιατρικού και λοιπού προσωπικού σε Μονάδες Ψυχικής Υγείας του Εθνικού Δικτύου Υπηρεσιών Ψυχικής Υγείας κ.λ.π. **(άρθρα 67 - 69)**

34. Τροποποιούνται-συμπληρώνονται οι διατάξεις του ν. 5034/2023 σχετικά με τη λειτουργία του Ογκολογικού Νοσοκομείου Παίδων "Μαριάννα Β. Βαρδινογιάννη - ΕΛΠΙΔΑ". Συγκεκριμένα μεταξύ άλλων:

- Επεκτείνεται ο χρόνος απόσπασης του προσωπικού του εν λόγω νοσοκομείου [από ένα (1) σε τρία (3) έτη].
- Καθορίζεται το νομικό πλαίσιο για τη στελέχωση του νοσοκομείου (προσλήψεις τακτικού και έκτακτου προσωπικού, Ι.Δ.Α.Χ. Ι.Δ.Ο.Χ. κλπ.) και το σύστημα αξιολόγησης του προσωπικού του. **(άρθρο 70)**

35.α. Ορίζεται ότι, ο χρόνος εργασίας του πλήρους απασχόλησης ιατρικού προσωπικού που απασχολείται στις Τοπικές Ομάδες Υγείας (Τ.ΟΜ.Υ.), υπολογίζεται ως προϋπηρεσία αντίστοιχη του Εθνικού Συστήματος Υγείας (Ε.Σ.Υ.) και ως τέτοια λαμβάνεται υπόψη κατά τη διαδικασία διορισμού και την εξέλιξή του σε μονάδες παροχής υπηρεσιών υγείας του Ε.Σ.Υ..

β. Χορηγείται, και κατά το οριζόμενο χρονικό διάστημα, μηνιαία αποζημίωση ύψους χιλίων διακοσίων (1.200) ευρώ, πλέον των μηνιαίων αποδοχών τους, στο αναφερόμενο νοσηλευτικό και λοιπό Προσωπικό, κατ' εφαρμογή του άρθρου 24 του ν. 3599/2007, περί των μετακινήσεων του πάσης φύσης προσωπικού των φορέων παροχής υπηρεσιών υγείας σε συγκεκριμένες δομές υγείας που βρίσκονται σε διαφορετικές Περιφερειακές Ενότητες της ίδιας ή άλλης Υγειονομικής Περιφέρειας (Υ.Πε.), με εξαίρεση τις δομές υγείας της Περιφέρειας Αττικής, λόγω έκτακτων υπηρεσιακών αναγκών. **(άρθρα 71 - 72)**

36. Επικαιροποιούνται οι διατάξεις του άρθρου 10 του ν. 3329/2005 περί πρόσληψης επικουρικού (πλην ιατρών) προσωπικού στους δημόσιους φορείς παροχής υπηρεσιών υγείας, στους εποπτευόμενους από το Υπουργείο Υγείας φορείς, στα νοσοκομεία αρμοδιότητας του Υπουργείου Παιδείας, Θρησκευμάτων και Αθλητισμού, καθώς και στα στρατιωτικά νοσοκομεία και στο Ν.Ι.Μ.Τ.Σ. Συγκεκριμένα προβλέπονται:

- η μη μοριοδότηση των προς πρόσληψη υποψηφίων, στην περίπτωση δήλωσης ανακριβών ή ελλιπών στοιχείων αναφορικά με τα κριτήρια μοριοδότησης ή/και την απόδειξή τους (με ταυτόχρονη κατάργηση της έως τώρα πρόβλεψης για διαγραφή των υποψηφίων από τους ηλεκτρονικούς καταλόγους πρόσληψης),
- η αναδρομική εφαρμογή της ανωτέρω πρόβλεψης και στις διαγραφές υποψηφίων που διενεργήθηκαν από την οριζόμενη ημερομηνία και η επανένταξή τους στους ηλεκτρονικούς καταλόγους πρόσληψης. **(άρθρο 73)**

37. Προβλέπεται η αναβολή, κατά το οριζόμενο χρονικό διάστημα, της κατάταξης στις Ένοπλες Δυνάμεις των στρατευσίμων, οι οποίοι κατά την ημερομηνία που υποχρεούνται σε κατάταξη, είναι εγγεγραμμένοι ή διορισμένοι για απόκτηση ιατρικής ειδικότητας σε αρμόδιο κατά νόμο νοσηλευτικό ίδρυμα του εσωτερικού ή του εξωτερικού.

Όσοι ιατροί τοποθετήθηκαν σε νοσηλευτικό ίδρυμα ή νοσηλευτικό φορέα για απόκτηση ιατρικής ειδικότητας, αλλά δεν έλαβαν (από την οριζόμενη ημερομηνία) αναβολή κατάταξης ή το αίτημά τους απορρίφθηκε, δύνανται να αιτηθούν την επαναφορά σε ισχύ της αρχικής τους αίτησης για ειδίκευση ή την εκ νέου τοποθέτησή τους ως ειδικευόμενων ιατρών. Η σχετική αίτηση κατατίθεται είτε στην αρμόδια Περιφέρεια/Περιφερειακή Ενότητα, ή στο νοσηλευτικό ίδρυμα/φορέα της αρχικής τους τοποθέτησης για την εκ νέου έκδοση απόφασης τοποθέτησης των ενδιαφερομένων σε θέσεις έμμισθων υπεράριθμων ειδικευόμενων ιατρών για ειδίκευση στην ίδια ειδικότητα, σε περίπτωση που έχει καλυφθεί ή πρόκειται να καλυφθεί η αντίστοιχη οργανική θέση από άλλον ειδικευόμενο ιατρό. **(άρθρα 74 - 75)**

38.α. Καταργείται η δυνατότητα των συμβεβλημένων με τον Εθνικό Οργανισμό Παροχής Υπηρεσιών Υγείας (Ε.Ο.Π.Υ.Υ.) προσωπικών ιατρών να παρέχουν υπηρεσίες Πρωτοβάθμιας Φροντίδας Υγείας (Π.Φ.Υ.) κατ' οίκον.

β. Θεσπίζεται διαδικασία αξιολόγησης: i) του ιατρικού έργου των ιατρών και οδοντιάτρων των Μονάδων Ψυχικής Υγείας του Εθνικού Δικτύου Υπηρεσιών Ψυχικής Υγείας και ii) των Συντονιστών Διευθυντών των νοσοκομείων του Ε.Σ.Υ. **(άρθρα 76 - 78)**

39.α. Θεσπίζεται σύστημα διακυβέρνησης του Εθνικού Δικτύου Τηλεϊατρικής (Ε.ΔΙ.Τ.), το οποίο αναπτύσσεται στο πλαίσιο του Εθνικού Σχεδίου Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας «Ελλάδα 2.0.». Το Ε.ΔΙ.Τ. αποσκοπεί στην παροχή υπηρεσιών υγείας από απόσταση μέσω τεχνολογιών πληροφορικής και επικοινωνιών, στη διασύνδεση των δημόσιων δομών υγείας της χώρας και στη βελτίωση της προσβασιμότητας και της αποτελεσματικότητας του Εθνικού Συστήματος Υγείας.

β. Το σύστημα διακυβέρνησης του Ε.ΔΙ.Τ. οργανώνεται σε τρία επίπεδα, ώστε να διασφαλίζονται ο ενιαίος στρατηγικός σχεδιασμός, ο γενικός επιχειρησιακός συντονισμός και η αποτελεσματική λειτουργία του.

Σε πρώτο επίπεδο, το Υπουργείο Υγείας, αναλαμβάνει τον γενικό στρατηγικό σχεδιασμό και τη γενική εποπτεία του Ε.ΔΙ.Τ..

Σε δεύτερο επίπεδο, η ανώνυμη εταιρεία μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα με την επωνυμία «Ηλεκτρονική Διακυβέρνηση Υγείας και Κοινωνικής Ασφάλισης Μονοπρόσωπη Ανώνυμη Εταιρεία» και τον διακριτικό τίτλο «Η.Δ.Υ.Κ.Α. Μ.Α.Ε.», αναπτύσσει και λειτουργεί το Κέντρο Ελέγχου και Παρακολούθησης του Ε.ΔΙ.Τ., το οποίο λειτουργεί σε επίπεδο τμήματος και αναλαμβάνει τον γενικό επιχειρησιακό συντονισμό και την επιτήρηση του Ε.ΔΙ.Τ.

Σε τρίτο επίπεδο, σε κάθε Υγειονομική Περιφέρεια (Υ.Πε.), αναπτύσσεται και λειτουργεί Κέντρο Ελέγχου του Ε.ΔΙ.Τ., το οποίο αναλαμβάνει την εφαρμογή της τηλεϊατρικής σε περιφερειακό επίπεδο.

γ. Για την κάλυψη έκτακτων και άμεσων αναγκών στελέχωσης: i) του Κέντρου Ελέγχου και Παρακολούθησης του Ε.ΔΙ.Τ. της Η.Δ.Υ.Κ.Α. Μ.Α.Ε. και ii) του Κέντρου Ελέγχου του Ε.ΔΙ.Τ. των Υ.Πε. είναι δυνατή η τοποθέτηση λοιπού, πλην ιατρών, επικουρικού προσωπικού. Το ανωτέρω επικουρικό προσωπικό προσλαμβάνεται με σύμβαση εργασίας ορισμένου χρόνου, πλήρους και αποκλειστικής απασχόλησης, η διάρκεια της οποίας δύναται να είναι έως δύο (2) έτη. Η αμοιβή του καθορίζεται σύμφωνα με τις διατάξεις που ισχύουν για το προσωπικό ι.δ.ο.χ. των εν λόγω φορέων κατά περίπτωση και η σχετική δαπάνη βαρύνει τον προϋπολογισμό αυτών.

Αντιστοίχως, για την κάλυψη των έκτακτων και άμεσων αναγκών στελέχωσης της αρμόδιας Διεύθυνσης του Υπουργείου Υγείας, είναι δυνατή η διάθεση λοιπού, πλην ιατρών, επικουρικού προσωπικού, το οποίο προσλαμβάνεται για τον σκοπό αυτό στις οικείες Υ.Πε.. **(άρθρο 79)**

40.α. Ρυθμίζονται θέματα του Πανελληνίου Συλλόγου Φυσικοθεραπευτών. Ειδικότερα επεκτείνεται και στα μέλη τρίτεκνων οικογενειών η μειωμένη ετήσια εισφορά που ισχύει για τα μέλη πολύτεκνων οικογενειών. Προστίθενται, επίσης, διατάξεις σχετικά με την προσωρινή ή οριστική διαγραφή μελών που παύουν οικειοθελώς να ασκούν το φυσικοθεραπευτικό επάγγελμα.

β. Παρέχεται στο Υπουργείο Υγείας η δυνατότητα να χρηματοδοτεί ερευνητικά προγράμματα που αφορούν στην πρόληψη και στην πρωτοβάθμια φροντίδα υγείας στα Περιφερειακά Ιατρεία και Πολυδύναμα Περιφερειακά Ιατρεία άγονων ή προβληματικών περιοχών, τα οποία υλοποιούνται από τα Τμήματα Ιατρικής των Α.Ε.Ι., μέσω των Ειδικών Λογαριασμών Κονδυλίων Έρευνας (Ε.Λ.Κ.Ε.). Τα ερευνητικά προγράμματα οργανώνονται αποκλειστικά από τα Τμήματα Ιατρικής των Α.Ε.Ι.. Στο πλαίσιο των προγραμμάτων αυτών μπορεί να καλύπτονται δαπάνες που αφορούν σε μετακινήσεις των μελών της ομάδας έργου, αμοιβές του επιστημονικού προσωπικού/ομάδας έργου και αναλώσιμα. Η ελάχιστη διάρκεια των ερευνητικών προγραμμάτων είναι ίση με τον χρόνο υποχρεωτικής θητείας προσωπικών ιατρών, σύμφωνα με τα άρθρα 8 και 9 του ν. 5157/2024.

Η χρηματοδότηση των ανωτέρω ερευνητικών προγραμμάτων, η οικονομική διαχείριση των οποίων υλοποιείται μέσω των Ε.Λ.Κ.Ε. των Α.Ε.Ι., δύναται να καλύπτεται από πιστώσεις, είτε του τακτικού προϋπολογισμού του Υπουργείου

Υγείας, είτε με πόρους του Αναπτυξιακού Προγράμματος Δημοσίων Επενδύσεων (Α.Π.Δ.Ε.). **(άρθρα 80 - 82)**

41. Προβλέπεται η λειτουργία εφαρμογής σε κινητές συσκευές, για ογκολογικούς – αιματολογικούς ασθενείς, προκειμένου να είναι δυνατή η διαχείριση και παρακολούθηση των ιατρικών πράξεων, συνταγών και δεδομένων, που σχετίζονται με τη διάγνωση, παρακολούθηση και θεραπευτική αντιμετώπιση των αναφερόμενων νοσημάτων κ.λπ. **(άρθρα 83 - 86)**

42. Προβλέπεται η διατήρηση της λειτουργίας της ψηφιακής πλατφόρμας διατροφικής τηλεσυμβουλευτικής, καθώς και των αναφερόμενων δομών υγείας μετά και από το πέρας των μνημονευόμενων δράσεων δημόσιας υγείας για τις οποίες είχαν κατά περίπτωση συσταθεί. **(άρθρο 87)**

43. Νομιμοποιούνται, εκκαθαρίζονται, ενταλματοποιούνται και πληρώνονται κατά παρέκκλιση κάθε γενικής και ειδικής διάταξης, δαπάνες οι οποίες απορρέουν από την εκτέλεση των αναφερόμενων συμβάσεων και αφορούν στην αποθήκευση, φύλαξη και μεταφορά των αναλωσίμων των εμβολίων κατά του κορωνοϊού COVID-19 και του σχετικού υγειονομικού υλικού στα εμβολιαστικά κέντρα της Επικράτειας καθώς και κάθε είδους παρεπόμενη δαπάνη. **(άρθρο 88)**

ΜΕΡΗ Γ΄& Δ΄

Παρατίθενται οι εξουσιοδοτικές, οι τελικές και οι καταργούμενες διατάξεις και καθορίζεται η έναρξη ισχύος του υπό ψήφιση νομοσχεδίου. **(άρθρα 89 – 92)**

Β. Από τις προτεινόμενες διατάξεις προκαλούνται τα ακόλουθα οικονομικά αποτελέσματα:

I. Επί του κρατικού προϋπολογισμού

1. Δαπάνη ύψους **2 εκατ. ευρώ** περίπου από τη νομιμοποίηση και πληρωμή δαπανών που απορρέουν από την εκτέλεση των αναφερόμενων συμβάσεων που αφορούν στην αποθήκευση, φύλαξη και μεταφορά των αναλωσίμων των εμβολίων κατά του κορωνοϊού COVID-19 και του σχετικού υγειονομικού υλικού στα εμβολιαστικά κέντρα της Επικράτειας καθώς και κάθε είδους παρεπόμενη δαπάνη. **(άρθρο 88)**

2. Δαπάνη από τη(ν):

- σύσταση και λειτουργία στο Υπουργείο Υγείας ειδικού Ψηφιακού μητρώου ελέγχου προϊόντων κάνναβης, **(άρθρο 49)**
- δημιουργία και λειτουργία ηλεκτρονικής εφαρμογής, για τη διαχείριση και παρακολούθηση των ιατρικών πράξεων, συνταγών και δεδομένων, που σχετίζονται με τη διάγνωση, παρακολούθηση και θεραπευτική αντιμετώπιση των ασθενών με ογκολογικά νοσήματα - συμπαγείς όγκους, **(άρθρο 83)**
- λειτουργία της ψηφιακής πλατφόρμας διατροφικής τηλεσυμβουλευτικής καθώς και των αναφερόμενων δομών υγείας, μετά και από το πέρας των μνημονευόμενων δράσεων δημόσιας υγείας για τις οποίες είχαν κατά περίπτωση συσταθεί. **(άρθρο 87)**

3. Ενδεχόμενη αύξηση εσόδων από:
- τη θέσπιση χρηματικών προστίμων, σε περίπτωση διαπίστωσης των αναφερόμενων παραβάσεων, κατά την παραγωγή και χορήγηση σκευασμάτων προηγμένων θεραπειών για ανθρώπινη χρήση, **(άρθρο 32)**
- τη συμπλήρωση των περιπτώσεων επιβολής διοικητικών κυρώσεων για την παράβαση των όρων και προϋποθέσεων πώλησης, προσφοράς και διάθεσης προϊόντων καπνού και αλκοόλ, **(άρθρο 35)**
- τη θέσπιση χρηματικού προστίμου, σε περίπτωση αθέτησης της υποχρέωσης ανάρτησης στους χώρους πώλησης προϊόντων νικοτίνης και θερμαινόμενων προϊόντων νικοτίνης χωρίς καπνό, σχετικής ένδειξης για απαγόρευση πώλησης σε ανηλίκους, **(άρθρο 41)**
- τον διπλασιασμό του επιβαλλόμενου προστίμου, σε περίπτωση υποτροπής, κατά την τέλεση παραβάσεων υποχρεώσεων του ν. 4419/2016 περί προϊόντων καπνού και ν. 5216/2025 περί πώλησης ηλεκτρικά θερμαινόμενων προϊόντων χωρίς καπνό και προϊόντων νικοτίνης σε ανηλίκους. **(άρθρα 38 και 41)**

II. <u>Επί του κρατικού προϋπολογισμού και των προϋπολογισμών λοιπών φορέων της Γενικής Κυβέρνησης, κατά περίπτωση (νοσοκομεία, Δ.Υ.Πε., Ε.Ο.Δ.Υ., Ε.Ο.Φ., Ε.Ο.Π.Υ.Υ., Η.Δ.Υ.Κ.Α. Μ.Α.Ε., ΤΑ.Χ.ΔΙΚ., e-Ε.Φ.Κ.Α., Ε.Λ.Κ.Ε. των ΑΕΙ, Ε.Κ.Α.Π.Υ, Ν.Ι.Μ.Τ.Σ. κλπ.)</u>

1. Ετήσια δαπάνη του προϋπολογισμού του Ε.Ο.Π.Υ.Υ., η οποία θα καλυφθεί μέσω χρηματοδότησης από τον κρατικό προϋπολογισμό, για την αντιμετώπιση των αναγκών του Ταμείου Καινοτομίας. Η δαπάνη αυτή για τα έτη 2026-2029 εκτιμάται στο ποσό των **50 εκατ. ευρώ** περίπου, σε ετήσια βάση. **(άρθρο 3)**

2. Ετήσια δαπάνη ύψους **31 χιλ. ευρώ** περίπου, από την καταβολή μισθοδοσίας, λόγω της νεοσυσταθείσας θέσης συνεργάτη στο Γραφείο του Προέδρου του Ε.Ο.Φ. **(άρθρο 26)**

3. Ετήσια δαπάνη από την:
- καταβολή αποζημίωσης στα μέλη της Επιτροπής Αξιολόγησης και Αποζημίωσης Φαρμάκων Ανθρώπινης Χρήσης, λόγω της αύξησης του αριθμού των μελών της, **(άρθρο 16)**
- καταβολή στην Ο.Τ.Ε. Α.Ε., των οριζόμενων τελών λειτουργίας του ενιαίου αριθμού «1566», **(άρθρο 53 & 89 παρ. 9)**
- αύξηση, κατά δεκαπέντε (15), των οργανικών κλινών του Α' Παθολογικού τομέα της Ιατρικής Υπηρεσίας του Γενικού Νοσοκομείου Νίκαιας Πειραιά «Άγιος Παντελεήμων», **(άρθρο 63 παρ. 7)**
- καταβολή μισθοδοσίας στο προσληφθέν προσωπικό του Ογκολογικού Νοσοκομείου Παίδων "Μαριάννα Β. Βαρδινογιάννη - ΕΛΠΙΔΑ". **(άρθρο 70)**

4. Δαπάνη ύψους **25 εκατ. ευρώ** περίπου, από την αντιμετώπιση των δαπανών που διενεργήθηκαν το οριζόμενο χρονικό διάστημα από την Ι.Φ.Ε.Τ. Α.Ε., για την προμήθεια του φαρμακευτικού προϊόντος ρεμντεσιβίρη. **(άρθρο 54)**

5. Δαπάνη από τη(ν):
- δημιουργία και λειτουργία του Εθνικού Μητρώου Ασθενών Ταμείου Καινοτομίας, **(άρθρο 7)**
- ανάπτυξη, την εκπαίδευση και τη λειτουργία συστημάτων τεχνητής νοημοσύνης από τον Ε.Ο.Π.Υ.Υ., **(άρθρο 8)**
- αποπληρωμή οφειλόμενων αποζημιώσεων στα μέλη της Επιτροπής Διαπραγμάτευσης Τιμών Φαρμάκων και της Επιτροπής Αξιολόγησης και Αποζημίωσης Φαρμάκων Ανθρώπινης Χρήσης καθώς και των εξωτερικών αξιολογητών αυτών, για παρασχεθείσες υπηρεσίες κατά το αναφερόμενο χρονικό διάστημα, **(άρθρο 18)**
- κατάργηση των αναφερόμενων ενιαίων ν.π.δ.δ. «Γενικό Νοσοκομείο Αιτωλοακαρνανίας» και «Γενικό Νοσοκομείο Ημαθίας» και την επαναφορά της διοικητικής αυτοτέλειας (συγκρότηση και λειτουργία νέων οργάνων διοίκησης, κ.λ.π.) των οργανικών μονάδων των εν λόγω καταργούμενων νοσοκομείων, **(άρθρο 63 παρ. 1-6)**
- χορήγηση, κατά το οριζόμενο χρονικό διάστημα, μηνιαίας αποζημίωσης στο αναφερόμενο νοσηλευτικό και λοιπό προσωπικό, εξαιτίας της μετακίνησής του σε συγκεκριμένες δομές υγείας που βρίσκονται σε διαφορετικές Περιφερειακές Ενότητες της ίδιας ή άλλης Υγειονομικής Περιφέρειας (Υ.Πε.), εκτός της Περιφέρειας Αττικής. Η εν λόγω δαπάνη θα εξαρτηθεί από πραγματικά περιστατικά (πλήθος μετακινούμενου προσωπικού κ.λπ.). **(άρθρο 72)**

6. Ενδεχόμενη ετήσια δαπάνη από τη δυνατότητα σύστασης:

- νέων Μ.Ψ.Υ., ως αποκεντρωμένων μονάδων της οικείας Δ.Υ.Πε. και τη συνακόλουθη ανάληψη του σχετικού διοικητικού κόστους (σύσταση θέσεων προσωπικού, λειτουργικά έξοδα, κ.λπ.), **(άρθρο 61)**
- οργανικών θέσεων ιατρικού προσωπικού, στο πλαίσιο της αναδιάταξης νοσηλευτικών μονάδων Δυτικής Αττικής. **(άρθρο 63 παρ. 7)**

7. Ενδεχόμενη δαπάνη, από τη(ν):
- δυνατότητα επιλογής εξωτερικών εμπειρογνωμόνων – αξιολογητών, για την υποστήριξη του έργου της Επιτροπής Ταμείου Καινοτομίας, και τη συνακόλουθη καταβολή της αμοιβής τους, **(άρθρο 5)**
- αποζημίωση της Ι.Φ.Ε.Τ. Μ.Α.Ε. για τη δωρεάν διάθεση φαρμάκων που εισάγονται εκτάκτως και χαρακτηρίζονται ως βραδέως κινούμενα, **(άρθρο 31)**
- αποζημίωση αδειοδοτημένων εγχώριων δημόσιων και ιδιωτικών δομών για την παρασκευή προϊόντων προηγμένων θεραπειών για ανθρώπινη χρήση, **(άρθρο 32)**
- ίδρυση και λειτουργία και των οριζόμενων μορφών Μ.Ψ.Υ., σε περίπτωση που αυτές ενταχθούν στο μητρώο φορέων της Γενικής Κυβέρνησης, **(άρθρο 62 παρ. 1)**
- πρόσληψη αυξημένου αριθμού επικουρικού προσωπικού στους αναφερόμενους φορείς παροχής υπηρεσιών υγείας, λόγω της επανένταξης διαγεγραμμένων υποψηφίων στους ηλεκτρονικούς καταλόγους πρόσληψης, **(άρθρο 73)**
- δυνατότητα τοποθέτησης των ειδικευομένων ιατρών που δεν έλαβαν αναβολή κατάταξης στις Ένοπλες Δυνάμεις, σε θέσεις έμμισθων υπεράριθμων ειδικευόμενων ιατρών για ειδίκευση στην ίδια ειδικότητα, σε περίπτωση που έχει καλυφθεί ή πρόκειται να καλυφθεί η αντίστοιχη οργανική θέση από άλλον ειδικευόμενο ιατρό, **(άρθρο 75 παρ. 8)**
- δυνατότητα τοποθέτησης λοιπού, πλην ιατρών, επικουρικού προσωπικού για την κάλυψη έκτακτων και άμεσων αναγκών στελέχωσης: i) του Κέντρου Ελέγχου και Παρακολούθησης του Ε.ΔΙ.Τ. της Η.Δ.Υ.Κ.Α. Μ.Α.Ε. και ii) του Κέντρου Ελέγχου του Ε.ΔΙ.Τ. των Υ.Πε., καθώς και της αρμόδιας Διεύθυνσης του Υπουργείου Υγείας, με διάθεση από τις Υ.Πε., **(άρθρο 79)**
- δυνατότητα χρηματοδότησης από το Υπουργείο Υγείας ερευνητικών προγραμμάτων σχετικά με την πρόληψη και την πρωτοβάθμια φροντίδα υγείας στα Περιφερειακά Ιατρεία και Πολυδύναμα Περιφερειακά Ιατρεία άγονων ή προβληματικών περιοχών, τα οποία υλοποιούνται από τα Τμήματα Ιατρικής των Α.Ε.Ι., μέσω των Ειδικών Λογαριασμών Κονδυλίων Έρευνας (Ε.Λ.Κ.Ε.). **(άρθρο 81)**

8. Ενδεχόμενη δαπάνη/εξοικονόμηση δαπάνης από την εξειδίκευση των αποζημιούμενων από τον Ε.Ο.Π.Υ.Υ. κατηγοριών φαρμάκων. **(άρθρο 12)**

9. Ετήσια απώλεια εσόδων από τη(ν):

- καθολική απαγόρευση λιανικής πώλησης, διακίνησης και διάθεσης προς το καταναλωτικό κοινό των οριζόμενων προϊόντων κάνναβης, **(άρθρο 43 παρ. 2)**
- μείωση, κατά τα ειδικότερα οριζόμενα, του κατά περίπτωση ανταποδοτικού τέλους υπέρ του Ε.Ο.Φ. σε περίπτωση υποβολής αξιολόγησης στην ειδική επιστημονική επιτροπή τελικών προϊόντων φαρμακευτικής κάνναβης. **(άρθρο 44)**

10. Ενδεχόμενη αύξηση/μείωση εσόδων από τη δυνατότητα αναπροσαρμογής με νομοθετική εξουσιοδότηση, του ύψους του ανταποδοτικού τέλους υπέρ του Ε.Ο.Φ. σε περίπτωση υποβολής αξιολόγησης στην ειδική επιστημονική επιτροπή τελικών προϊόντων φαρμακευτικής κάνναβης. **(άρθρο 45)**

11. Χρονική υστέρηση είσπραξης εσόδων του προϋπολογισμού του Ε.Ο.Π.Υ.Υ., από την παροχή δυνατότητας στους Κ.Α.Κ. φαρμακευτικών προϊόντων ή στις φαρμακευτικές εταιρείες, ρύθμισης οφειλών ποσών αυτόματης επιστροφής (clawback) του οριζόμενου έτους. **(άρθρο 11)**

12. Ετήσια εξοικονόμηση δαπάνης, από την αζήμια, για το ελληνικό δημόσιο, παύση της θητείας των αναφερόμενων Αναπληρωτών Διοικητών Νοσοκομείων του Ε.Σ.Υ.. **(άρθρο 57)**

13. Ενδεχόμενη εξοικονόμηση δαπάνης σε περίπτωση συγχώνευσης ή κατάργησης των αναφερομένων Μ.Ψ.Υ. **(άρθρο 61)**

14. Ενδεχόμενη αύξηση εσόδων από τη(ν):
- είσπραξη των επιβαλλόμενων χρηματικών ποινών και την τυχόν μετατροπή των ποινών φυλάκισης σε χρηματικές για την παράβαση του άρθρου 306 του Ποινικού Κώδικα (ν.4619/2019) σε περίπτωση παράβασης ρυθμίσεων σχετικά με τη διαδικασία ένταξης και παραμονής φαρμακευτικών σκευασμάτων στο Ταμείο Καινοτομίας, **(άρθρα 6 και 89 παρ.2 περ. β)**
- επιβολή διοικητικών προστίμων στις περιπτώσεις παραβάσεων της νομοθεσίας περί i) προτεραιοποίησης στη διανομή αποθέματος φαρμακευτικών προϊόντων έκτακτης εισαγωγής, στις περιπτώσεις διακοπής κυκλοφορίας και ελλειπτικής διάθεσης από τους Κ.Α.Κ. και ii) χονδρικής πώλησης φαρμάκων, **(άρθρα 29 & 30)**
- τυχόν μετατροπή των επιβληθεισών στους παραβάτες της νομοθεσίας περί χονδρικής πώλησης φαρμάκων, ποινών φυλάκισης σε χρηματικές. **(άρθρο 30)**

15. Ετήσια δαπάνη του προϋπολογισμού της Ε.Κ.Α.Π.Υ. από τη διενέργεια των διαδικασιών προμήθειας του συνόλου των φαρμακευτικών σκευασμάτων των μονάδων του ΥΠ.ΕΘ.Α. και του Ν.Ι.Μ.Τ.Σ.. **(άρθρο 19)**

Η εν λόγω δαπάνη, η οποία, σύμφωνα με στοιχεία του αρμόδιου Υπουργείου, εκτιμάται στο ελάχιστο ποσό των **25 εκατ. ευρώ** ετησίως, περιορίζεται για το τρέχον έτος στο ποσό των **12,5 εκατ. ευρώ** και θα καλύπτεται μέσω επιχορήγησης από τις πιστώσεις του προϋπολογισμού του ΥΠ.ΕΘ.Α. και του

προϋπολογισμού του Ν.Ι.Μ.Τ.Σ.. Αντίστοιχα, εξοικονομείται δαπάνη των προϋπολογισμών των φορέων αυτών.

16. Δαπάνη του προϋπολογισμού του Ε.Ο.Π.Υ.Υ. λόγω του μη συνυπολογισμού και των μονοκλωνικών αντισωμάτων του Εθνικού Προγράμματος Εμβολιασμών στο μηνιαίο όριο φαρμακευτικής δαπάνης αυτού. **(άρθρο 10 παρ.1)** Η εν λόγω δαπάνη εξαρτάται από πραγματικά γεγονότα και από την έκδοση της προβλεπόμενης νομοθετικής εξουσιοδότησης.

17. Δαπάνη του προϋπολογισμού της Ε.Κ.Α.Π.Υ. από:

- την αύξηση του αριθμού των επιστημονικών γραμματέων που επικουρούν το έργο της Επιτροπής Διαπραγμάτευσης Τιμών Φαρμάκων και την ως εκ τούτου καταβολή αποζημίωσης σε αυτούς, **(άρθρο 17)**
- τον καθορισμό της αμοιβής των τακτικών μελών της Επιτροπής, κατ' παρέκκλιση των προβλέψεων του ν.4354/2015 όσον αφορά στις αμοιβές συλλογικών οργάνων και στο ανώτατο όριο αποδοχών. **(άρθρο 17)**

18. Ετήσια αύξηση εσόδων της Ε.Κ.Α.Π.Υ., από την είσπραξη:

- επιπλέον ποσών που επιστρέφουν οι φαρμακευτικές εταιρείες και οι κάτοχοι άδειας κυκλοφορίας φαρμακευτικών προϊόντων λόγω της ένταξης και των προμηθειών φαρμακευτικών σκευασμάτων του ΥΠ.ΕΘ.Α. και του Ν.Ι.Μ.Τ.Σ. στο καθεστώς επιστροφής της φαρμακευτικής δαπάνης (clawback), **(άρθρο 9 παρ.1)**
- ποσού αυτόματης επιστροφής, που καταβάλλεται από φαρμακευτικές εταιρείες ή Κατόχους Άδειας Κυκλοφορίας φαρμάκων (Κ.Α.Κ.) και ισούται με το υπερβάλλον ποσό της φαρμακευτικής δαπάνης των στρατιωτικών νοσοκομείων και του Ν.Ι.Μ.Τ.Σ..

Παράλληλα, επέρχεται ενδεχόμενη μείωση των οφειλών της Ε.Κ.Α.Π.Υ. προς τους ανωτέρω φορείς, σε περίπτωση διενέργειας σχετικού συμψηφισμού. **(άρθρα 9 παρ.1, 10 παρ.2 και 20-22)**

19. Ετήσια εξοικονόμηση δαπάνης του κρατικού προϋπολογισμού και του προϋπολογισμού του Ν.Ι.Μ.Τ.Σ. από την ένταξη του ΥΠ.ΕΘ.Α. και του Ν.Ι.Μ.Τ.Σ. στον μηχανισμό ποσού αυτόματης επιστροφής (clawback) και του μηνιαίου κλιμακωτού ποσοστού έκπτωσης (rebate) και στο πεδίο αρμοδιότητας της Επιτροπής Διαπραγμάτευσης Τιμών Φαρμάκων για τη φαρμακευτική τους δαπάνη με τη σύναψη συμφερότερων δεσμευτικών συμφωνιών της Ε.Κ.Α.Π.Υ. με τους Κ.Α.Κ. φαρμάκων, μέσω της διαπραγμάτευσης των τιμών ή των εκπτώσεων σε αυτά, λόγω της ένταξης του ΥΠ.ΕΘ.Α. και του Ν.Ι.Μ.Τ.Σ.. Η εν λόγω εξοικονόμηση, σύμφωνα με στοιχεία του αρμόδιου Υπουργείου, εκτιμάται στο ποσό των **3,8 εκατ. ευρώ,** όσον αφορά στον κρατικό προϋπολογισμό και στο ποσό των **0,6 εκατ. ευρώ,** όσον αφορά στον προϋπολογισμό του Ν.Ι.Μ.Τ.Σ.

Η ανωτέρω εξοικονόμηση μειώνεται στον βαθμό που η Ε.Κ.Α.Π.Υ. συνάπτει συμφωνίες που δεν βασίζονται στο ύψος του ποσού αυτόματης επιστροφής (clawback) και του μηνιαίου κλιμακωτού ποσοστού έκπτωσης (rebate) του εκάστοτε φαρμάκου. **(άρθρα 9 παρ.1, 10 παρ.2, 17 και 20-22)**

Αθήνα, 5 Μαΐου 2026

Η Γενική Διευθύντρια

IOULIA ARMAGOU
05/05/2026 22:08

Ιουλία Γ. Αρμάγου

CHRISTINA
TSAKONA
30.04.2026 23:55

ΕΙΔΙΚΗ ΕΚΘΕΣΗ
(άρθρο 75 παρ. 3 του Συντάγματος)

Στο σχέδιο νόμου «Διοικητική συνεργασία στον τομέα της φορολογίας - Ενσωμάτωση της Οδηγίας (ΕΕ) 2023/2226 του Συμβουλίου της 17ης Οκτωβρίου 2023 και της Οδηγίας (ΕΕ) 2025/872 του Συμβουλίου της 14ης Απριλίου 2025 για την τροποποίηση της Οδηγίας 2011/16/ΕΕ σχετικά με τη διοικητική συνεργασία στον τομέα της φορολογίας, συνταξιοδοτικές ρυθμίσεις και λοιπές διατάξεις».

Από τις διατάξεις του υπόψη σχεδίου νόμου προκαλούνται τα ακόλουθα οικονομικά αποτελέσματα:

I. <u>Επί του κρατικού προϋπολογισμού</u>

1. Ετήσια δαπάνη ύψους, **141 χιλ. ευρώ** περίπου, από το οικονομικό έτος 2028 και εφεξής, λόγω της αύξησης των οργανικών θέσεων του Ν.Σ.Κ., για την κάλυψη των αναγκών του Γραφείου Ν.Σ.Κ. της ΕΛ.ΣΤΑΤ.. Η δαπάνη αυτή, για τα έτη 2026 και 2027 περιορίζεται στο ποσό **14 χιλ. ευρώ** περίπου, καθόσον αφορά τη διαφορά αποδοχών μεταξύ των βαθμών των λειτουργών του Ν.Σ.Κ., που θα στελεχώσουν το προαναφερόμενο Γραφείο. **(άρθρο 59)**

2. Ετήσια δαπάνη, ύψους **247 χιλ. ευρώ** περίπου, από την τροποποίηση της προϋπόθεσης του απαιτούμενου χρόνου υπηρεσίας, για την προαγωγή στους αναφερόμενους βαθμούς των λειτουργών του Ν.Σ.Κ.. **(άρθρο 94)**

3. Ετήσια δαπάνη ποσού **4,5 χιλ. ευρώ** περίπου, από την καταβολή επιδόματος θέσης ευθύνης στον προϊστάμενο του νέου Τμήματος της Διεύθυνσης Υποστήριξης και Εποπτείας Εργαλείων Διαχείρισης Ιδιωτικού Χρέους της Ειδικής Γραμματείας Διαχείρισης Ιδιωτικού Χρέους. **(άρθρα 51 & 54)**

4. Δαπάνη από:

- την ανάπτυξη και εν γένει λειτουργία της ηλεκτρονικής πλατφόρμας συναλλαγών επί των Μ.Ε.Δ. (οργάνωση, διαλειτουργικότητα, κ.λ.π.), **(άρθρα 49 & 50)**
- την αντιμετώπιση των λειτουργικών εξόδων και του υλικοτεχνικού εξοπλισμού του νέου τμήματος της Διεύθυνσης Υποστήριξης και Εποπτείας Εργαλείων Διαχείρισης Ιδιωτικού Χρέους, **(άρθρα 51 & 54)**
- την υπαγωγή περιφερειακών τηλεοπτικών σταθμών στο θεσπιζόμενο καθεστώς κρατικής ενίσχυσης. Η εν λόγω δαπάνη δεν δύναται να προσδιορισθεί καθώς εξαρτάται από πραγματικά δεδομένα (αριθμός αιτούντων κλπ.), **(άρθρα 79 & 98)**
- την επιστροφή, στους δικαιούχους του Επενδυτικού Λογαριασμού Κάλυψης Στεγαστικών Παροχών του Τ.Τ.Ε. Α.Τ.Ε, ποσών που έχουν καταβληθεί ή παρακρατηθεί, καθ' υπέρβαση των ποσών που προκύπτουν μετά

τον νέο τρόπο εκκαθάρισης της δήλωσης, του οριζόμενου φορολογικού έτους, **(άρθρο 80)**

- τον μη υπολογισμό της οριζόμενης ενίσχυσης που λαμβάνουν φυσικά ή νομικά πρόσωπα ή νομικές οντότητες, στο όριο των επιδοτήσεων της παρ. 1 του άρθρου 48 του ν. 5144/2024, **(άρθρο 83 παρ. 1)**
- την επιστροφή των καταβληθέντων i) ποσών που έχουν βεβαιωθεί από δηλώσεις Φ.Π.Α., τα οποία δεν οφείλονται, για το αναφερόμενο χρονικό διάστημα, καθόσον δεν υφίσταται υποχρέωση υποβολής δήλωσης Φ.Π.Α. μετά την ένταξη στο ειδικό καθεστώς αγροτών του άρθρου 48 του ν. 5144/2024 και ii) προστίμων που επιβλήθηκαν για εκπρόθεσμη υποβολή δήλωσης μεταβολών για ένταξη στο κανονικό καθεστώς ή/και για δηλώσεις Φ.Π.Α., **(άρθρο 83 παρ. 2)**
- τη συνεισφορά του ελληνικού δημοσίου σε φορείς και σε διεθνείς οντότητες (ιδίως Δεξαμενές Σκέψης), λόγω συμμετοχής της Χώρας είτε ως πλήρες μέλος είτε ως παρατηρητής σε αυτές. **(άρθρο 85)**

5. Ενδεχόμενη ετήσια δαπάνη, σε περίπτωση αντιμετώπισης πρόσθετων λειτουργικών αναγκών, εξαιτίας της προτεινόμενης οργανωτικής μεταβολής του Υπουργείου Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών. **(άρθρα 45, 46, 56 & 57)**

6. Ενδεχόμενη δαπάνη από :

- την τροποποίηση των αναφερόμενων πράξεων επιβολής προστίμων και τη συνακόλουθη επιστροφή τους, σε περίπτωση που δεν υπάρχουν οφειλές στη Φορολογική Διοίκηση, **(άρθρο 37 παρ. 6)**
- το μη υπολογισμό, στα εισοδηματικά όρια για την καταβολή οποιασδήποτε παροχής κοινωνικού ή προνοιακού χαρακτήρα, των ανείσπρακτων δεδουλευμένων αποδοχών που καταβάλλονται, από 1.1.2025, στους πρώην εργαζομένους των Ναυπηγείων Σκαραμαγκά, μέσω της ειδικής εκκαθάρισης. **(άρθρο 42)**

Οι ανωτέρω δαπάνες θα αντιμετωπίζονται από τις πιστώσεις του κρατικού προϋπολογισμού.

7. Ετήσια απώλεια εσόδων από:

- τη διεύρυνση (με αναδρομική ισχύ) των περιπτώσεων ακινήτων η αξία των οποίων δεν συνυπολογίζεται στη συνολική αξία της ακίνητης περιουσίας για τον υπολογισμό του κύριου φόρου για τα κτίσματα, **(άρθρα 33 & 121 παρ. 4α)**
- την απαλλαγή από τα τέλη κυκλοφορίας των αναφερόμενων οχημάτων άμεσης ανάγκης, το ύψος της οποίας δεν δύναται να προσδιοριστεί καθόσον εξαρτάται από πραγματικά γεγονότα (αριθμός οχημάτων που θα ενταχθούν στο συγκεκριμένο μέτρο κ.λπ.) και την έκδοση της σχετικής κανονιστικής διοικητικής πράξης, **(άρθρο 35)**
- τη μείωση του ελάχιστου ποσού καθαρού εισοδήματος, από την άσκηση ατομικής επιχειρηματικής δραστηριότητας, για τους επαγγελματίες πωλητές που δραστηριοποιούνται με τους οριζόμενους Κ.Α.Δ. σε υπαίθριους πάγκους και αγορές, **(άρθρα 40 παρ. 1 & 41)**

- την υπαγωγή στον μειωμένο συντελεστή Φ.Π.Α. έξι τοις εκατό (6%), των αναφερόμενων υπηρεσιών που παρέχει ο Α.Δ.Μ.Η.Ε., **(άρθρο 96)**
- την προσθήκη των νέων οριζόμενων κατηγοριών πλοίων, τα οποία εμπίπτουν στο πλαίσιο απαλλαγών και μειώσεων φόρου πλοίων β' κατηγορίας, βάσει των άρθρων 12 και 13 του ν. 27/1975. **(άρθρο 74)**

8. Απώλεια εσόδων από:
- τη μη επιβολή i) προστίμων για εκπρόθεσμη υποβολή δηλώσεων και ii) τέλους επιτηδεύματος, εφόσον πρόκειται για ανήλικους και υπό τις λοιπές οριζόμενες προϋποθέσεις, **(άρθρο 37 παρ. 4 και 7-9)**
- τη θέσπιση ειδικού φορολογικού καθεστώτος, που διέπει το κεφαλαιοποιημένο αποθεματικό της Ε.ΥΔ.Α.Π. Α.Ε., **(άρθρο 66)**
- τον επαναπροσδιορισμό των προϋποθέσεων απαλλαγής από δασμό, Ε.Φ.Κ. και φόρο κατανάλωσης των επαγγελματικών πλοίων που διενεργούν περιηγητικά ταξίδια (κρουαζιέρες), **(άρθρο 75)**
- την παράταση της αναστολής της επιβολής του ειδικού φόρου τηλεοπτικών διαφημίσεων στους παρόχους περιεχομένου περιφερειακής εμβέλειας επίγειας ψηφιακής τηλεόρασης, **(άρθρο 78)**
- τον επανακαθορισμό του τρόπου φορολόγησης δικαιούχων του Επενδυτικού Λογαριασμού Κάλυψης Στεγαστικών Παροχών του Τ.Τ.Ε. Α.Τ.Ε. κατά το οριζόμενο φορολογικό έτος, **(άρθρο 80)**
- τη συμπερίληψη των εκπτώσεων στη φορολογητέα αξία της παράδοσης και ενδοκοινοτικής απόκτησης αγαθών και στην περίπτωση της μη τήρησης της προϋπόθεσης της περ. α) της παρ. 5 του άρθρου 19 του ν. 2859/2000 περί γνωστοποίησης των παρεχόμενων ποσοστών εκπτώσεων λόγω κύκλου εργασιών, στην αρμόδια φορολογική υπηρεσία του πωλητή ή του παρέχοντος τις υπηρεσίες, **(άρθρο 81)**
- την καθιέρωση ειδικού τρόπου φορολόγησης των ανείσπρακτων δεδουλευμένων αποδοχών που καταβάλλονται, από 1.1.2025, στους πρώην εργαζομένους των Ναυπηγείων Σκαραμαγκά, μέσω της ειδικής εκκαθάρισης. **(άρθρο 42)**

9. Ενδεχόμενη απώλεια εσόδων από:
- την κατάργηση των διατάξεων της παρ. 3 του άρθρου 53 του ν. 5104/2024 και την επακόλουθη άρση επιβολής του οριζόμενου προστίμου, **(άρθρο 37 παρ. 11)**
- τη διεύρυνση των περιπτώσεων μη επιβολής των αναφερόμενων προστίμων, **(άρθρο 37 παρ. 3)**
- τη διαγραφή ή τον συμψηφισμό των αναφερόμενων προστίμων με λοιπές οφειλές των υπόχρεων, προς τη Φορολογική Διοίκηση κατά περίπτωση, **(άρθρο 37 παρ. 6)**
- τη δυνατότητα αμφισβήτησης του ελάχιστου ετήσιου εισοδήματος από την άσκηση ατομικής επιχειρηματικής δραστηριότητας, εφόσον πρόκειται για ανήλικους για τα φορολογικά έτη 2023 και εξής, **(άρθρα 37 παρ. 10 –& 40 παρ. 2)**
- τον επανακαθορισμό, κατά τα ειδικότερα οριζόμενα, του τρόπου υπολογισμού του ακαθάριστου ισοδύναμου της επιχορήγησης, σε περιπτώσεις

ανάκτησης ενίσχυσης που χορηγήθηκε με τη μορφή επιδότησης επιτοκίου επί κεφαλαιοποιημένων υφιστάμενων οφειλών, **(άρθρο 82)**

- τη δυνατότητα της εκ νέου ένταξης των αγροτών στο ειδικό καθεστώς του άρθρου 48 του ν. 5144/2024, οι οποίοι είχαν μεταταχθεί υποχρεωτικά στο κανονικό καθεστώς, λόγω είσπραξης για το έτος 2025 της ενίσχυσης της παρ. 1 του άρθρου 48 του ανωτέρω νόμου. **(άρθρο 83 παρ. 2)**

Οι ανωτέρω απώλειες θα αναπληρώνονται από άλλες πηγές εσόδων του κρατικού προϋπολογισμού.

II. <u>Επί του κρατικού προϋπολογισμού και του προϋπολογισμού λοιπών φορέων της Γενικής Κυβέρνησης (Ηλεκτρονικός Εθνικός Φορέας Κοινωνικής Ασφάλισης (e-Ε.Φ.Κ.Α.), Σταθερές Συγκοινωνίες Α.Ε., κατά περίπτωση κ.λ.π.</u>

1. Ετήσια δαπάνη από την καταβολή σύνταξης γήρατος του άρθρου 1 του ν. 612/1977 στις αναφερόμενες κατηγορίες δικαιούχων ασφαλισμένων του Ηλεκτρονικού Εθνικού Φορέα Κοινωνικής Ασφάλισης (e-Ε.Φ.Κ.Α.). Η εν λόγω δαπάνη δεν δύναται να προσδιορισθεί καθώς εξαρτάται από πραγματικά γεγονότα (αριθμός αιτούντων κλπ.). **(άρθρο 113)**

2. Ενδεχόμενη δαπάνη από την:

- καταβολή αμοιβής στο Τ.Ε.Ε. για την κάλυψη του έργου ως διευθύνουσας υπηρεσίας σε συμβάσεις του Α.Π.Σ.Σ.Σ., στις περιπτώσεις όπου ανάδοχος των εν λόγω συμβάσεων είναι φορέας της Γενικής Κυβέρνησης, **(άρθρο 62)**
- επιστροφή καταβληθέντων με το ισχύον επιτόκιο χρηματικών ποσών, για τις αναφερόμενες αιτίες. **(άρθρο 111)**

Οι ανωτέρω δαπάνες θα αντιμετωπίζονται από τις πιστώσεις του προϋπολογισμού των ανωτέρω φορέων κατά περίπτωση.

3. Απώλεια εσόδων λόγω:

- της παράτασης της αναστολής αύξησης του επιτοκίου για υπαχθείσες σε ρύθμιση οφειλές προς Φορείς Κοινωνικής Ασφάλισης, σύμφωνα με τις διατάξεις των υποπαρ. ΙΑ.1 και ΙΑ.2 της παρ. ΙΑ του άρθρου πρώτου του ν. 4152/2013,**(άρθρο 111)**
- της παύσης πληρωμής ασφαλιστικών εισφορών από τις μνημονευόμενες κατηγορίες ασφαλισμένων στον e-Ε.Φ.Κ.Α., λόγω της δυνατότητας συνταξιοδότησής τους βάσει των διατάξεων του άρθρου 1 του ν. 612/1977, **(άρθρο 113)**
- του συμψηφισμού του καταβλητέου μισθώματος ακινήτων που εκμισθώνει ο e-Ε.Φ.Κ.Α. με ποσά που έχουν διατεθεί εκ μέρους του μισθωτή, για την υλοποίηση επενδυτικού προγράμματος, με ταυτόχρονη αύξηση της αξίας της ακίνητης περιουσίας του e-Ε.Φ.Κ.Α., λόγω της ποιοτικής αναβάθμισής της, με ιδιωτικά κεφάλαια. **(άρθρο 116)**

4. Απώλεια εσόδων της «ΣΤΑ.ΣΥ. Α.Ε.» από τη μη αναζήτηση ποσών αποζημιώσεων που καταβλήθηκαν, κατά το έτος 2011, σε συνταξιούχους της πρώην Η.Σ.Α.Π. Α.Ε. καθ' υπέρβαση του ορίου του άρθρου 339 του π.δ. 62/2025, το ύψος της οποίας εκτιμάται στο ποσό του **1,5 εκατ. ευρώ** περίπου. **(άρθρο 90)**

Οι ανωτέρω απώλειες θα αναπληρώνονται από άλλες πηγές εσόδων των ανωτέρω φορέων κατά περίπτωση.

III. <u>Επί του κρατικού προϋπολογισμού και του προϋπολογισμού λοιπών φορέων της Γενικής Κυβέρνησης [Ελληνική Αεροπορική Βιομηχανία Α.Ε. (Ε.Α.Β. Α.Ε.), Ηλεκτρονικός Εθνικός Φορέας Κοινωνικής Ασφάλισης (e-ΕΦΚΑ), Ελληνικό Κέντρο Εμπειρογνωμοσύνης Διοικητικών Μεταρρυθμίσεων, Οργανισμοί Τοπικής Αυτοδιοίκησης (ο.τ.α.) και ν.π.δ.δ. αυτών, Πράσινο Ταμείο, Κέντρο Μελετών Ασφάλειας (ΚΕ.ΜΕ.Α.)], κατά περίπτωση</u>:

1. Ετήσια δαπάνη του προϋπολογισμού της Ε.Α.Β. Α.Ε. από τη(ν):

α) αύξηση του καταβαλλόμενου μηνιαίου επιδόματος ειδικών συνθηκών στους εργαζομένους στις εγκαταστάσεις της εν λόγω Εταιρείας στην Τανάγρα Βοιωτίας. **(άρθρο 101)** Το ύψος της εν λόγω δαπάνης, η οποία ισούται με τη διαφορά μεταξύ του ήδη καταβληθέντος επιδόματος επικίνδυνης και ανθυγιεινής εργασίας και του καταβαλλόμενου εφεξής επιδόματος ειδικών συνθηκών, ήτοι διαφορά 50 ευρώ για την κατηγορία Α΄ (από 150 σε 200 ευρώ), 80 ευρώ για την κατηγορία Β΄ (από 70 σε 150 ευρώ) και 70 ευρώ για την κατηγορία Γ΄ (από 35 σε 105 ευρώ), ανέρχεται στο ποσό των **1,2 εκατ. ευρώ** περίπου,

β) συνέχιση καταβολής στο προσωπικό της Ε.Α.Β. ποσών ως κινήτρου παραμονής στην εργασία. **(άρθρο 102)** Το ύψος της ανωτέρω δαπάνης, ανέρχεται στο ποσό:

- των **600 χιλ. ευρώ** για το τρέχον έτος και
- των **480 χιλ. ευρώ** για καθένα των ετών 2027, 2028 και 2029.

2. Ετήσια δαπάνη του κρατικού προϋπολογισμού για το οριζόμενο μεταβατικό διάστημα, και του προϋπολογισμού του Ελληνικού Κέντρου Εμπειρογνωμοσύνης Διοικητικών Μεταρρυθμίσεων, σε πάγια βάση, από την κάλυψη του πρόσθετου κόστους της μισθοδοσίας του δημοσιογράφου του Κέντρου, λόγω της μετατροπής της σχέσης εργασίας αυτού σε ιδιωτικού δικαίου αορίστου χρόνου (ι.δ.α.χ). **(άρθρο 106)**

3. Ετήσια δαπάνη του κρατικού προϋπολογισμού από την κάλυψη του κόστους ανάπτυξης, λειτουργίας και συντήρησης του πληροφοριακού συστήματος στατιστικών στοιχείων των Ανώτατων Εκπαιδευτικών Ιδρυμάτων (Α.Ε.Ι.) της χώρας. Η δαπάνη αυτή, κατά το μέρος που καλύπτεται από πόρους του Ταμείου Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας για την πρώτη φάση υλοποίησης του πληροφοριακού συστήματος, είναι δημοσιονομικά ουδέτερη. **(άρθρο 117)**

4. Ετήσια δαπάνη του προϋπολογισμού του ΚΕ.ΜΕ.Α. από την κάλυψη του πρόσθετου κόστους που συνεπάγεται το αναθεωρημένο πλαίσιο λειτουργίας αυτού και ιδίως από:

- τη διεύρυνση των αρμοδιοτήτων του (πρόσθετες πιστοποιήσεις κ.λπ.), με αύξηση των εσόδων, σε περίπτωση είσπραξης σχετικής αμοιβής από φορείς εκτός Γενικής Κυβέρνησης,
- τη δημιουργία του προβλεπόμενου αποθετηρίου και τη σύσταση Μητρώου Συνεργατών Πιστοποίησης,
- την καταβολή αποζημίωσης στους ενταγμένους στο προαναφερόμενο Μητρώο, ανάλογα με το έργο τους.**(άρθρο 105)**

5. Δαπάνη του προϋπολογισμού της Ε.Α.Β. Α.Ε. από την:

α) κάλυψη του μισθολογικού κόστους για την πρόσληψη εν αποστρατεία στελεχών των Ενόπλων Δυνάμεων, με συμβάσεις εργασίας ι.δ.ο.χ. **(άρθρο 104)** Το ύψος της εν λόγω δαπάνης, η οποία εξαρτάται από πραγματικά περιστατικά (αριθμός προσληφθέντων, διάρκεια συμβάσεων κ.λπ.), εκτιμάται στο ποσό:

- των **750 χιλ. ευρώ** για το τρέχον έτος,
- του **1,8 εκατ. ευρώ** για το έτος 2027,
- των **2,1 εκατ. ευρώ** για το έτος 2028 και
- των **2,4 εκατ. ευρώ** για το έτος 2029,

β) κατάργηση των περιορισμών αναφορικά με το ανώτατο ύψος του κινήτρου παραγωγικότητας των εργαζομένων της Ε.Α.Β. **(άρθρο 120 παρ. α)** Η εν λόγω δαπάνη εξαρτάται από πραγματικά περιστατικά.

6. Δαπάνη του προϋπολογισμού του e-ΕΦΚΑ από την καταβολή μελλοντικά προσαυξημένου ποσού σύνταξης γήρατος, κύριας και επικουρικής, στα εν αποστρατεία στελέχη των Ενόπλων Δυνάμεων που προσλαμβάνονται στην Ε.Α.Β. με σύμβαση εργασίας ι.δ.ο.χ., κατ' εξαίρεση του άρθρου 20 του ν.4387/2016. **(άρθρο 104)** Το ύψος της εν λόγω δαπάνης εξαρτάται από πραγματικά περιστατικά (αριθμός προσληφθέντων, διάρκεια συμβάσεων κ.λπ.).

7. Δαπάνη του προϋπολογισμού των ο.τ.α. α΄ βαθμού και των νομικών προσώπων αυτών από τη δυνατότητα εκτέλεσης από αυτούς επισκευών και συντηρήσεων σε κτήρια παραχωρημένων διδακτηρίων και παιδικών, βρεφικών και βρεφονηπιακών σταθμών αντίστοιχα, σε περίπτωση που έχουν παραχωρηθεί ή μισθωθεί από φορείς εκτός γενικής Κυβέρνησης και την ως εκ τούτου κάλυψη των σχετικών εξόδων.**(άρθρο 109)**

8. Ενδεχόμενη δαπάνη του προϋπολογισμού των ο.τ.α. α΄ και β΄ βαθμού και των ν.π.δ.δ. αυτών, σε περίπτωση αναπροσαρμογής / αύξησης του καταβαλλόμενου μισθώματος λόγω παράτασης της μίσθωσης κτηρίων που στεγάζουν τις σχολικές μονάδες και τις λοιπές μνημονευόμενες δομές, για το οριζόμενο χρονικό διάστημα.**(άρθρο 110)** Το ύψος της εν λόγω δαπάνης εξαρτάται από τους όρους των συναπτόμενων νέων συμβάσεων μίσθωσης.

Οι ανωτέρω δαπάνες θα αντιμετωπίζονται από τις πιστώσεις του κρατικού προϋπολογισμού και του προϋπολογισμού των ανωτέρω φορέων, κατά περίπτωση.

9. Απώλεια εσόδων του προϋπολογισμού της Ε.Α.Β. Α.Ε., από τη μη αναζήτηση ως αχρεωστήτως καταβληθέντων των ποσών που καταβλήθηκαν στο προσωπικό της Ε.Α.Β. **(άρθρο 102)** Τα ποσά που καταβλήθηκαν στο προσωπικό της εν λόγω εταιρείας από την ημερήσια αποζημίωση κατά τη διάρκεια της αντιπυρικής περιόδου ανήλθαν στο ποσό των **65 χιλ. ευρώ** για το έτος 2024 και στο ποσό των **25 χιλ. ευρώ** για το έτος 2025.

Η ανωτέρω απώλεια θα αναπληρωθεί από τις πιστώσεις του προϋπολογισμού του ανωτέρω φορέα.

Αθήνα, 30 Απριλίου 2025

Ο ΥΠΟΥΡΓΟΣ

ΕΘΝΙΚΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ
ΚΑΙ
ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ

KYRIAKOS
PIERRAKAKIS
30.04.2026 22:49

Κ. ΠΙΕΡΡΑΚΑΚΗΣ

CHRISTINA
TSAKONA
30.04.2026 23:57

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΕΛΕΓΚΤΙΚΟ ΣΥΝΕΔΡΙΟ
ΓΕΝΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΕΙΑ ΤΗΣ ΕΠΙΚΡΑΤΕΙΑΣ

Αντώνιος Νικητάκης

Επίτροπος της Επικρατείας

Πληροφορίες: Ευαγγελία Λάμπρου
Τηλέφωνο: (+30) 213 1309 735

Αρ. Πρωτ. ΓΕΕ: Φ17/18047
Αρ. Διεκπ.:1

Αθήνα, 08.04.2026

ΠΡΟΣ: Αξιότιμο Υπουργό Εθνικής Οικονομίας
και Οικονομικών
κ. Κυριάκο Πιερρακάκη

Θέμα: «Αποστολή Πρακτικών της Ολομέλειας του Ελεγκτικού Συνεδρίου»

Σχετ.: Το με αριθμ. πρωτ. 47/23.03.2026 έγγραφό σας.

Σας διαβιβάζουμε αντίγραφο Πρακτικών της 2ης Ειδικής Συνεδρίασης της Ολομέλειας του Ελεγκτικού Συνεδρίου της 6ης Απριλίου 2026, στα οποία περιέχεται γνώμη αυτής σχετικά με το σχέδιο διατάξεων «Πρόσληψη στρατιωτικών εν αποστρατεία στην Ελληνική Αεροπορική Βιομηχανία Α.Ε.-Τροποποίηση άρθρου 8 ν.3978/2011».

Με εντολή του Επιτρόπου Επικρατείας

CHRYSOULA SIAKAVARA
08/04/2026 14:36

Χρυσούλα Σιακαβάρα

Προϊσταμένη Τμήματος

ΕΛΕΓΚΤΙΚΟ ΣΥΝΕΔΡΙΟ

ΠΡΑΚΤΙΚΑ
ΤΗΣ 2ης ΕΙΔΙΚΗΣ ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΗΣ ΤΗΣ ΜΕΙΖΟΝΟΣ ΟΛΟΜΕΛΕΙΑΣ ΤΟΥ ΕΛΕΓΚΤΙΚΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ ΤΗΣ 6ης ΑΠΡΙΛΙΟΥ 2026

ΜΕΛΗ: Σωτηρία Ντούνη, Πρόεδρος, Μαρία Βλαχάκη, Άννα Λιγωμένου, Αγγελική Μαυρουδή, Μαρία Αθανασοπούλου, Ευαγγελία-Ελισάβετ Κουλουμπίνη, Βασιλική Ανδρεοπούλου και Δημήτριος Πέππας, Αντιπρόεδροι, Δέσποινα Καββαδία-Κωνσταντάρα, Θεολογία Γναρδέλλη, Βιργινία Σκεύη, Κωνσταντίνος Εφεντάκης, Δημήτριος Τσακανίκας, Ευφροσύνη Παπαθεοδώρου, Αργυρώ Μαυρομμάτη, Αικατερίνη Μποκώρου, Βασιλική Πέππα, Γεώργιος Παπαϊσιδώρου, Άννα Παπαπαναγιώτου, Ευαγγελία Πασπάτη, Ευθύμιος Καρβέλης, Χρυσούλα Μιχαλάκη και Ιουλία Παπαθεοδώρου, Σύμβουλοι. Οι Αντιπρόεδροι Γεωργία Μαραγκού, Ασημίνα Σαντοριναίου και Ελένη Λυκεσά και οι Σύμβουλοι Βασιλική Προβίδη, Αντιγόνη Στίνη, Δημήτριος Κοκοτσής, Ελένη Σκορδά και Αικατερίνη Σπηλιοπούλου απουσίασαν δικαιολογημένα.

ΓΕΝΙΚΟΣ ΕΠΙΤΡΟΠΟΣ ΤΗΣ ΕΠΙΚΡΑΤΕΙΑΣ: Αντώνιος Νικητάκης, Επίτροπος της Επικρατείας, ο οποίος ασκεί καθήκοντα Γενικού Επιτρόπου της Επικρατείας στο Ελεγκτικό Συνέδριο.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ: Σταυρούλα Τσάλα, Επίτροπος στην Υπηρεσία Επιτρόπου "Γραμματεία" του Ελεγκτικού Συνεδρίου.

ΜΕΡΟΣ ΠΡΩΤΟ
Η ΕΙΣΑΓΟΜΕΝΗ ΓΙΑ ΓΝΩΜΟΔΟΤΗΣΗ ΔΙΑΤΑΞΗ

Άρθρο ....

«Πρόσληψη στρατιωτικών εν αποστρατεία στην Ελληνική Αεροπορική Βιομηχανία Α.Ε. – Τροποποίηση άρθρου 8 του ν. 3978/2011»

Στο άρθρο 8 του ν. 3978/2011 (Α΄ 137) περί των κανόνων διαφάνειας και δεοντολογίας που εφαρμόζουν τα όργανα των Ενόπλων Δυνάμεων, προστίθεται παρ. 5 ως εξής:

«5. Η παρ. 4 δεν εφαρμόζεται για την πρόσληψη εν αποστρατεία στελεχών των Ενόπλων Δυνάμεων στην Ελληνική Αεροπορική Βιομηχανία ΑΕ (ΕΑΒ ΑΕ), με συμβάσεις εργασίας ιδιωτικού δικαίου ορισμένου χρόνου. Τα ως άνω στελέχη:

α) κατατάσσονται σε μισθολογικά κλιμάκια βάσει της προϋπηρεσίας τους στις Ένοπλες Δυνάμεις,

β) εξαιρούνται από τη εφαρμογή της παρ. 2 του άρθρου 20 του ν. 4387/2016 (Α 85), περί απασχόλησης συνταξιούχων.

Με απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου της ΕΑΒ ΑΕ, καθορίζονται η διάρκεια των συμβάσεων, τα προσόντα, η διαδικασία επιλογής και κάθε αναγκαία λεπτομέρεια για την εφαρμογή του παρόντος».

Ο ΥΠΟΥΡΓΟΣ ΕΘΝΙΚΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ ΚΑΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ
ΚΥΡΙΑΚΟΣ ΠΙΕΡΡΑΚΑΚΗΣ

Η ΥΠΟΥΡΓΟΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ
ΝΙΚΗ ΚΕΡΑΜΕΩΣ

Το ως άνω σχέδιο διάταξης, μαζί με την οικεία αιτιολογική έκθεση και την από 12.3.2026 εισηγητική έκθεση οικονομικών επιπτώσεων του άρθρου 24 παρ. 5 του ν. 4270/2014, υποβλήθηκε για γνωμοδότηση στις 23.3.2026 στο Ελεγκτικό Συνέδριο με το ΕΞ ΕΜΠ 47/23.3.2026 έγγραφο του Υπουργού Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών, διαβιβάσθηκε, περαιτέρω, με το 15196/Φ17/24.3.2026 έγγραφο της Υπηρεσίας Επιτρόπου στη Γενική Επιτροπεία της Επικρατείας του Ελεγκτικού Συνεδρίου, στο Όγδοο Τμήμα του Δικαστηρίου. Το Τμήμα, μετά την τήρηση της προβλεπόμενης στο άρθρο 56 του ν. 4820/2021 διαδικασίας, επεξεργάστηκε σχέδιο γνωμοδότησης, το οποίο ακολούθως προωθήθηκε στη Μείζονα Ολομέλεια του Δικαστηρίου, προκειμένου να γνωμοδοτήσει, σύμφωνα με το άρθρο 73 παρ. 2 του Συντάγματος και το άρθρο 10 παρ. 1 του ανωτέρω νόμου.

ΜΕΡΟΣ ΔΕΥΤΕΡΟ
Η ΓΝΩΜΗ ΤΗΣ ΓΕΝΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΕΙΑΣ ΤΗΣ ΕΠΙΚΡΑΤΕΙΑΣ

Ο Επίτροπος της Επικρατείας στο Ελεγκτικό Συνέδριο Αντώνιος Νικητάκης διατύπωσε την ακόλουθη έγγραφη γνώμη:

«**1.** Εισάγουμε ενώπιον της Ολομέλειας του Σώματος προς γνωμοδότηση, σύμφωνα με τις διατάξεις των άρθρων 73 παρ. 2, 98 παρ. 1 περ. δ΄ του Συντάγματος καθώς και αυτές των άρθρων 10 παρ. 1 και 36 περ. β΄ του ν. 4820/2021 «Οργανικός Νόμος του Ελεγκτικού Συνεδρίου και άλλες ρυθμίσεις» (Α΄ 130), σχέδιο άρθρου με τίτλο «Πρόσληψη στρατιωτικών εν αποστρατεία την Ελληνική Αεροπορική Βιομηχανία Α.Ε. – Τροποποίηση άρθρου 8 ν. 3978/2011», το οποίο μας απεστάλη με το με ΑΠ ΕΞ ΕΜΠ 47/23.3.2026 έγγραφο του Υπουργείου Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών, εκθέτουμε δε τα ακόλουθα:

2. Με τις προτεινόμενες διατάξεις, οι οποίες διαρθρώνονται σε ένα ενιαίο άρθρο, θεσπίζεται εξαίρεση από τη ρύθμιση της παρ. 4 του άρθρου 8 του ν. 3978/2011 (Α' 137), με την οποία προβλέπεται ρητή απαγόρευση απασχολήσεως του στρατιωτικού και πολιτικού προσωπικού των Ενόπλων Δυνάμεων, το οποίο

συμμετέχει στη σύναψη και εκτέλεση συμβάσεων προμηθειών, υπηρεσιών ή έργων στον τομέα της άμυνας, σε οικονομικούς φορείς που συμμετέχουν σε διαδικασίες συνάψεως και εκτελέσεως τοιούτων συμβάσεων, η απαγόρευση δε αυτή εκτείνεται χρονικά μέχρι τη συμπλήρωση τριών ετών από την αποχώρηση του εν λόγω προσωπικού από τη σχετική θέση. Συγκεκριμένα, ορίζεται ότι η ως άνω απαγόρευση δεν ισχύει ειδικώς για την ανώνυμη εταιρεία με την επωνυμία «ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΑΕΡΟΠΟΡΙΚΗ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑ ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ» (ΕΑΒ ΑΕ), η οποία επιτρέπεται να προσλαμβάνει στρατιωτικούς εν αποστρατεία με συμβάσεις εργασίας ιδιωτικού δικαίου ορισμένου χρόνου (πρώτο εδάφιο της προτεινόμενης νέας παραγράφου 5 του ν. 3978/2011). Στο πλαίσιο αυτό προβλέπεται ότι τα προσληφθησόμενα εν αποστρατεία στελέχη αφενός κατατάσσονται σε μισθολογικά κλιμάκια βάσει της προϋπηρεσίας τους στις Ένοπλες Δυνάμεις (περ. α' του δεύτερου εδαφίου της εισαγόμενης ρυθμίσεως) και αφετέρου εξαιρούνται από την εφαρμογή της παρ. 2 του άρθρου 20 του ν. 4387/2016 (Α' 85) περί απασχολήσεως συνταξιούχων (περ. β' του δεύτερου εδαφίου της εισαγόμενης ρυθμίσεως). Τέλος, ορίζεται η διάρκεια των συμβάσεων, τα προσόντα, η διαδικασία επιλογής και κάθε αναγκαία λεπτομέρεια για την πρόσληψη των στρατιωτικών εν αποστρατεία από την ΕΑΒ ΑΕ καθορίζεται με απόφαση του Διοικητικού της Συμβουλίου (τρίτο εδάφιο της υπό γνωμοδότηση διατάξεως).

3. Οι εισαγόμενες διατάξεις, στο μέτρο που ορίζουν ότι στρατιωτικοί συνταξιούχοι οι οποίοι θα προσληφθούν από την ΕΑΒ ΑΕ με συμβάσεις εργασίας ιδιωτικού δικαίου ορισμένου χρόνου εξαιρούνται από την εφαρμογή της παρ. 2 του άρθρου 20 του ν. 4387/2016, δυνάμει της οποίας αναστέλλεται η καταβολή της συντάξεως, κύριας και επικουρικής, των συνταξιούχων που απασχολούνται σε φορείς της Γενικής Κυβέρνησης μέχρι τη συμπλήρωση του 62ου έτους της ηλικίας τους, υποβάλλονται στον γνωμοδοτικό έλεγχο του Ελεγκτικού Συνεδρίου πριν από την κατάθεσή τους στη Βουλή, κατά το άρθρο 98 παρ. 1 δ΄ του Συντάγματος, καθόσον η θέσπισή τους έχει συνέπειες εξ αυτών που επέβαλαν την κατά το άρθρο 73 παρ. 2 γνωμοδοτική αρμοδιότητα του Δικαστηρίου, στις οποίες περιλαμβάνονται μεταξύ άλλων και οι τυχόν αυξήσεις ή μειώσεις των καταβαλλόμενων ποσών σύνταξης που προκαλούνται από την εφαρμογή εισαγόμενων προς γνωμοδότηση ρυθμίσεων (βλ. ΕλΣυν Ολ. Πρακτικά 4ης Ειδ. Συν. της 27.9.2023, 5ης Ειδ. Συν. της 5.12.2022, 1ης Ειδ. Συν. της 16.2.2022, 2ης Ειδ. Συν. της 25.5.2020, 2ης Ειδ. Συν. της 28.3.2012, 1ης Ειδ. Συν. της 20.2.2012, 17ης Γεν.Συν. 19.9.2022). Συνεπώς, παραδεκτώς εισάγονται ενώπιον του Ελεγκτικού Συνεδρίου για την έκδοση γνωμοδότησης κατά τα άρθρα 73 παρ. 2 του Συντάγματος και 10 παρ. 1 του ν. 4820/2021.

4. Αντιθέτως, απαραδέκτως εισάγονται προς γνωμοδότηση οι ρυθμίσεις της περ. α' του δεύτερου εδαφίου και του τρίτου εδαφίου του υπό εξέταση άρθρου, οι οποίες δεν εμπεριέχουν συνταξιοδοτική ρύθμιση.

5. Περαιτέρω, οι υπό γνωμοδότηση διατάξεις συνοδεύονται από την οικεία αιτιολογική έκθεση και την 7396/13.3.2026 εισηγητική έκθεση του άρθρου 24 παρ. 5 του ν. 4270/2014 σχετικά με την ετήσια οικονομική επιβάρυνση που προκαλείται από την εφαρμογή τους. Επισημαίνουμε, επίσης, ότι σε κάθε περίπτωση πρέπει να πληρούνται οι απαιτήσεις της διατάξεως του άρθρου 73 παρ. 2 του Συντάγματος, ήτοι οι προτεινόμενες διατάξεις να ενταχθούν είτε σε ειδικό συνταξιοδοτικό νομοσχέδιο είτε σε ιδιαίτερο κεφάλαιο νομοσχεδίου περιέχοντος και άλλες ρυθμίσεις, στον δε τίτλο του νομοθετήματος αυτού να γίνει ειδική αναφορά στις συνταξιοδοτικές ρυθμίσεις που αυτό περιλαμβάνει (ΕλΣυν Ολ. Πρακτικά 1ης Ειδ. Συν. της 11.2.2026, 7ης Ειδ. Συν. της 8.12.2025, 6ης Ειδ. Συν. της 8.12.2025, 5ης Ειδ. Συν. της 17.11.2025, 4ης Ειδ. Συν. της 21.7.2025, 3ης Ειδ. Συν. της 21.7.2025, 2ης Ειδ. Συν. της 31.3.2025, 2ης Ειδ. Συν. της 12.6.2024, 1ης Ειδ. Συν. της 17.1.2024, 6ης Ειδ. Συν. της 22.11.2023, 4ης Ειδ. Συν. της 27.9.2023, 3ης Ειδ. Συν. της 3.4.2023, 1ης Ειδ. Συν. της 14.3.2023, 5ης Ειδ. Συν. της 12.12.2022, 4ης Ειδ. Συν. της 3.11.2022, 2ης Ειδ. Συν. της 17.3.2021, κ.ά.).

6. Σύμφωνα με όσα διαλαμβάνονται στην 7396/13.3.2026 έκθεση οικονομικών επιπτώσεων της προτεινόμενης διάταξης, που συντάχθηκε από την Γενική Διεύθυνση Οικονομικών Υπηρεσιών του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης σύμφωνα με το άρθρο 24 παρ. 5 του ν. 4270/2014, από την εφαρμογή της υπό γνωμοδότηση διατάξεως εκτιμάται αφενός ότι θα προκληθεί μελλοντική δαπάνη στον προϋπολογισμό του e-ΕΦΚΑ από τη μελλοντική καταβολή προσαυξημένων συντάξεων στους απασχοληθησομένους στην ΕΑΒ ΑΕ στρατιωτικούς συνταξιούχους, λόγω της από μέρους τους καταβολής επιπλέον ασφαλιστικών εισφορών κατά το χρονικό διάστημα της απασχολήσεώς τους στην τελευταία (βλ. άρθρο 20 παρ. 7 του ν. 4387/2016), και αφετέρου ότι θα προκύψει έσοδο για τον προϋπολογισμό του e-ΕΦΚΑ, ένεκα της καταβολής από μέρους των ως άνω απασχοληθησομένων των προβλεπόμενων ασφαλιστικών εισφορών, καθώς και του μη ανταποδοτικού χαρακτήρα πόρου υπέρ του e-ΕΦΚΑ (βλ. άρθρο 20 παρ. 3 του ν. 4387/2016). Κατόπιν τούτων, η ως άνω έκθεση δεν είναι πλήρης, καθόσον ουδείς υπολογισμός των δημοσιονομικών επιπτώσεων της προτεινόμενης διατάξεως λαμβάνει χώρα, ενώ ειδικά η δαπάνη που θα προκληθεί στον προϋπολογισμό του e-ΕΦΚΑ από τη μη αναστολή της καταβολής της συντάξεως των εν λόγω προσώπων που δεν έχουν συμπληρώσει το 62ο έτος της ηλικίας τους, δεν συνεκτιμάται καθόλου. Επιπροσθέτως, ανεξαρτήτως της πληρότητας της ως άνω εκθέσεως, ενόψει ότι στην ως άνω έκθεση ούτε αναφέρεται ο τρόπος με τον οποίο θα καλυφθεί η ως άνω μελλοντική δαπάνη, η οποία δεν προσδιορίζεται καν χρονικά, ούτε γίνεται ειδική αναφορά για το εάν η δαπάνη που θα διατεθεί για την κάλυψή της είναι εντός των δεσμευτικών ορίων του Πολυετούς Δημοσιονομικού Προγραμματισμού (ΠΔΠ) για τα έτη 2026 έως 2029, δεν πληρούνται σε απόλυτο βαθμό οι επιταγές του άρθρου 75 παρ. 3 του Συντάγματος και 24 παρ. 5 περ. ε΄ του ν. 4270/2014 (βλ. ΕλΣυν Ολ. Πρακτικά της 1ης Ειδ. Συν. της 11.2.2026, πρβλ.

ΕλΣυν Ολ. Πρακτικά 4ης Ειδ. Συν. της 27.9.2023, 5ης Ειδ. Συν. της 20.12.2021, ΕλΣυν Ολ. 5η Ειδ. Συν. της 12.12.2022).

7. Καταρχάς, υπενθυμίζεται ότι το θεσπισθέν με το άρθρο 20 του ν. 4387/2016 πλαίσιο περιορισμών, όσον αφορά ειδικά τους συνταξιούχους του Δημοσίου που ταυτόχρονα με τη λήψη σύνταξης απασχολούνται σε φορείς της Γενικής Κυβέρνησης, έχει θεσπιστεί σε συνέχεια μίας σειράς νομοθετημάτων με παρόμοιο περιεχόμενο. Ειδικότερα, με τις ρυθμίσεις του άρθρου 1 του ν. 1256/1982, ενόψει και των επιταγών του άρθρου 104 του Συντάγματος περί της κατ' αρχήν απαγόρευσης διορισμού των υπαλλήλων του άρθρου 103 του Συντάγματος σε δεύτερη θέση και του ποσοτικού περιορισμού των προσθέτων απολαβών αυτών, εισήχθη ο γενικός κανόνας της απαγόρευσης κατοχής δεύτερης θέσης στο δημόσιο τομέα από λειτουργό, υπάλληλο (άμισθο ή έμμισθο) ή μισθωτό, που υπηρετεί στο δημόσιο τομέα, ανεξαρτήτως της φύσης της απασχόλησής του (βλ. ΕλΣυν Ολ. 3431/2009, 2438/2008). Περαιτέρω, στο ίδιο σύστημα αντιμετώπισης των δημοσιονομικών επιπτώσεων που προέκυπταν από την ταυτόχρονη απόληψη διπλών απολαβών από το Δημόσιο Ταμείο εντάσσονται και οι ρυθμίσεις της παραγράφου 14 του άρθρου 8 του ν. 2592/1998 για τους συνταξιούχους. Συγκεκριμένα, με τις διατάξεις αυτές προβλέφθηκε ότι οι συνταξιούχοι του Δημοσίου, που δεν ενέπιπταν σε ειδικώς αναφερόμενες εξαιρούμενες κατηγορίες (όπως θύματα τρομοκρατίας, παθόντες στην υπηρεσία και εξ αιτίας αυτής, καθώς και τα πρόσωπα που απασχολούνταν με μειωμένο ωράριο εργασίας και μέχρι 10 ώρες την εβδομάδα, σύμφωνα με το άρθρο 2 παρ. 15 του ν. 3234/2004), θα λάμβαναν από την έναρξη ισχύος του ν. 2703/1999, δηλαδή από 8.4.1999, σύνταξη μειωμένη κατά 70%, εφόσον υπηρετούσαν ή προσλαμβάνονταν σε θέσεις του δημοσίου τομέα, κατά την έννοια της παραγράφου 1 του άρθρου 58 του Κ.Π.Σ.Σ., ήτοι σε θέσεις του δημοσίου τομέα όπως αυτός οριοθετείται στην παράγραφο 6 του άρθρου 1 του ν. 1256/1982 (βλ. ΕλΣυν Ολ. 752/2010, 395/2007). Στη συνέχεια, με την Παράγραφο Β του άρθρου πρώτου του ν. 4093/2012 και την υποπερίπτωση β της Υποπαραγράφου Β1 αυτής επιβεβαιώθηκε, στο πλαίσιο τροποποίησης της παραγράφου 14 του άρθρου 8 του ν. 2592/1998, ότι οι συντάξεις των συνταξιούχων του Δημοσίου, γενικώς, συμπεριλαμβανομένων όσων λαμβάνουν βουλευτική σύνταξη ή χορηγία, οι οποίοι υπηρετούν ή προσλαμβάνονται σε θέσεις του ευρύτερου δημόσιου τομέα, όπως αυτός ορίζεται στην παρ. 6 του άρθρου 1 του ν. 1256/1982 και λαμβάνουν σύνταξη ή χορηγία και αποδοχές συγχρόνως, καταβάλλονται μειωμένες κατά 70%, με εξαίρεση ειδικά προσδιορισμένες κατηγορίες συνταξιούχων. Οι ρυθμίσεις δε αυτές επεκτάθηκαν ρητώς και σε όσους λαμβάνουν σύνταξη ή χορηγία από το Δημόσιο και καταλαμβάνουν θέση εξωκοινοβουλευτικού Υπουργού, Αναπληρωτή Υπουργού ή Υφυπουργού (ΕλΣυν Ι Τμ. 723/2021). Ήδη, με τις ανωτέρω νεότερες διατάξεις του άρθρου 20 παρ. 2 του ν. 4387/2016, όπως αρχικά θεσπίσθηκαν, προβλέφθηκε για πρώτη φορά, μεταξύ άλλων, ότι στους εξ ιδίου δικαιώματος συνταξιούχους του

Δημοσίου, οι οποίοι αναλαμβάνουν εργασία ή αποκτούν δραστηριότητα σε φορείς της Γενικής Κυβέρνησης από την ημερομηνία δημοσίευσης του ως άνω νόμου και εντεύθεν, η καταβολή της σύνταξης ή των συντάξεων τους κύριων και επικουρικών αναστέλλεται για όσο χρόνο διαρκεί η παροχή της εργασίας τους ή των υπηρεσιών τους ή η δραστηριότητά τους (ΕλΣυν Ολ. Πρακτικά της 1ης Ειδ. Συν. της 20.4.2016, Ι Τμ. 723/2021). Ακολούθως, ήδη από την αντικατάσταση του άρθρου του εν λόγω νόμου με το άρθρο 27 του ν. 4670/2020 (Α' 43) (βλ. και αναλυτικά τη γνώμη του Γενικού Επιτρόπου της Επικρατείας στα Πρακτικά της ΕλΣυν Ολ. 1ης Ειδ. Συν. της 3.2.2021 για επόμενες τροποποιήσεις της διατάξεως), η διάταξη της παρ. 2 του άρθρου 20 του ν. 4387/2016 κατέστη ευνοϊκότερη για τους συνταξιούχους που αναλαμβάνουν εργασία υπαγόμενη σε φορείς της Γενικής Κυβέρνησης μέσω της θεσπίσεως ορίου ηλικίας για την πλήρη αναστολή της συντάξεως (μη συμπλήρωση του 61ου έτους της ηλικίας τους έως και την 28.2.2021 και του 62^{ου} έτους της ηλικίας τους από την 1.3.2022 και εφεξής), ενώ πλέον ορίζεται ρητά ότι αναστέλλεται η καταβολή της συντάξεως, κύριας και επικουρικής, των εξ ιδίου δικαιώματος συνταξιούχων που απασχολούνται σε φορείς της Γενικής Κυβέρνησης μέχρι τη συμπλήρωση του 62ου έτους της ηλικίας τους.

8. Περαιτέρω, όπως έχει κριθεί (ΕλΣυν Ι Τμ. 723/2021), όλοι οι ως άνω περιορισμοί του συνταξιοδοτικού δικαιώματος σε περίπτωση απασχόλησης σε φορείς της Γενικής Κυβέρνησης έχουν θεσπιστεί στο πλαίσιο ενάσκησης της ανωτέρω περιγραφόμενης συνταγματικής ευχέρειας του νομοθέτη να καθορίζει τον τρόπο επίτευξης της δημοσιονομικής βιωσιμότητας και να εξασφαλίζει την ορθή δημοσιονομική διαχείριση, μέσω της θέσπισης των μέτρων που κρίνει αναγκαία για την πραγμάτωση της κοινωνικής και δημοσιονομικής πολιτικής και έχουν κριθεί συμβατοί με το Σύνταγμα και την ΕΣΔΑ (βλ. ΕλΣυν Ολ. 740/2002, ΙΙ Τμ. 1065/2000, Ι Τμ. 874/2007). Υπό το πρίσμα αυτό, το εισαχθέν με το άρθρο 20 παρ. 2 του ν. 4387/2016 μέτρο της αναστολής καταβολής του συνόλου της σύνταξης των συνταξιούχων του Δημοσίου που εργάζονται ή τοποθετούνται σε θέσεις φορέων της Γενικής Κυβέρνησης υπηρετεί θεμιτούς σκοπούς δημοσίου συμφέροντος, ήτοι την ευρύτερη αναδιανομή του εισοδήματος και τον εξορθολογισμό των δημοσίων δαπανών για μισθούς (και εν γένει καταβαλλόμενες αμοιβές) και συντάξεις, ενώ η θέσπισή του αιτιολογείται διαχρονικά ως αναγκαία για την επίτευξη των σκοπών αυτών. Στο πλαίσιο αυτό, το εν λόγω μέτρο συνιστά θεμιτό, καταρχήν, περιορισμό του ανωτέρω περιγραφόμενου συνταξιοδοτικού δικαιώματος των δημοσίων υπαλλήλων και λειτουργών. Λόγω δε του περιορισμού της αναστολής μόνο κατά το χρονικό διάστημα της λήψης από το συνταξιούχο αποδοχών στο πλαίσιο της απασχόλησής του, με το μέτρο αυτό δεν θίγεται η αρχή της αναλογίας της σύνταξης σε σχέση με το μισθό ενεργείας αυτού. Τούτο, διότι η αναστολή της καταβολής, πέραν του ότι δεν θίγει το συνταξιοδοτικό δικαίωμα, δεν συνιστά επέμβαση ούτε στο ύψος της κανονισθείσας σύμφωνα με την αρχή της

αναλογίας σύνταξης, αλλά αφορά μόνο στην καταβολή αυτής για συγκεκριμένο χρόνο. Εξάλλου, το επίμαχο μέτρο δεν παραβιάζει τον πυρήνα και του προστατευόμενου από το Σύνταγμα και από το 1ο Πρόσθετο Πρωτόκολλο της ΕΣΔΑ δικαιώματος της περιουσίας, δοθέντος ότι αφενός μεν έχει προσωρινό χαρακτήρα, και ως εκ τούτου, δεν οδηγεί στην οριστική απώλεια του συνταξιοδοτικού δικαιώματος, αφετέρου δε εφαρμόζεται κατόπιν της εκπεφρασμένης βούλησης του συνταξιούχου, ο οποίος διατηρεί πάντα το δικαίωμα της επιλογής μεταξύ της κατάληψης της δημόσιας θέσης σε φορέα της Γενικής Κυβέρνησης και της λήψης της σύνταξής του (βλ. ΕΔΔΑ αποφ. της 5.9.2017 στην υπόθεση "Fabian κατά Ουγγαρίας", σκ. 74 επ. και ΔΕΕ αποφ. της 13ης Ιουνίου 2017, C-258/2014 "Eugenia Florescu", σκ. 55 επ.). Για τους ίδιους ακριβώς λόγους, το μέτρο αυτό δεν παραβιάζει ούτε το απορρέον από το άρθρο 5 παρ. 1 του Συντάγματος δικαίωμα ανάπτυξης της προσωπικότητας και συμμετοχής στην οικονομική ζωή της χώρας. Επιπλέον, η νομοθετική επιλογή της αναστολής καταβολής της σύνταξης κατά το χρόνο απασχόλησης σε φορείς της Γενικής Κυβέρνησης εναρμονίζεται, καταρχήν, και με την αρχή της αναλογικότητας, καθώς το επίμαχο μέτρο είναι αναγκαίο και πρόσφορο για την εξυπηρέτηση των επιδιωκόμενων ως άνω σκοπών δημοσίου συμφέροντος επιφέροντας προσωρινού μόνο χαρακτήρα αναστολή καταβολής της σύνταξης, ήτοι για όσο χρόνο ο συνταξιούχος κατέχει την επίμαχη θέση (πρβ. ΕλΣυν Ολ. 2457/2012, 2482/2011, 2142/2010, 2263/2009), ενώ ρητά προβλέπεται ότι ο χρόνος ασφάλισης που διανύεται κατά την απασχόληση του συνταξιούχου μπορεί να αξιοποιηθεί για την προσαύξηση της επικουρικής σύνταξης και του ανταποδοτικού μέρους της κύριας σύνταξης. Εξάλλου, το επίμαχο μέτρο, επιβαλλόμενο σε συνταξιούχους, οι οποίοι πέραν της σύνταξης του Δημοσίου αποκτούν και άλλη πηγή εισοδήματος επιβαρύνοντας τον προϋπολογισμό της Γενικής Κυβέρνησης, συνιστά τη συμβολή αυτών, στο μέτρο που τους αναλογεί, στην επίτευξη της δημοσιονομικής ισορροπίας και συνιστά έκφανση της αρχής της διατήρησης της ισότητας συμμετοχής στα δημόσια βάρη που προβλέπεται από το άρθρο 4 παρ. 5 του Συντάγματος και πρέπει να λαμβάνεται υπόψη από το νομοθέτη κατά τη θέσπιση σχετικών ρυθμίσεων. Επίσης, η εισαγόμενη με τις ρυθμίσεις του ν. 4387/2016 διαφοροποιημένη μεταχείριση μεταξύ των εξ ιδίου δικαιώματος συνταξιούχων του Δημοσίου που απασχολούνται σε φορείς της Γενικής Κυβέρνησης με τους συνταξιούχους του Δημοσίου που απασχολούνται στον ιδιωτικό τομέα ή τους κατά μεταβίβαση δικαιούχους σύνταξης του Δημοσίου (για τους οποίους προβλέπεται μερική αναστολή καταβολής της σύνταξης σε περίπτωση απασχόλησης) δικαιολογείται εν προκειμένω, δοθέντος ότι οι κατηγορίες αυτές συνταξιούχων δεν τελούν υπό το ίδιο καθεστώς. Ειδικότερα, οι απασχολούμενοι στον ιδιωτικό τομέα συνταξιούχοι δεν τελούν στην ίδια κατάσταση με τους συνταξιούχους που λαμβάνουν θέσεις στο δημόσιο τομέα, καθώς αμείβονται από ιδιωτικούς φορείς και με τον τρόπο αυτό δεν επιβαρύνουν τον προϋπολογισμό των φορέων της Γενικής

Κυβέρνησης (βλ. ΕΔΔΑ, ο.π., υπόθεση "Fabian κατά Ουγγαρίας"), ενώ οι κατά μεταβίβαση δικαιούχοι σύνταξης αποτελούν μία ειδική κατηγορία συνταξιούχων, για τους οποίους τίθενται εκ του νόμου συγκεκριμένες και αυστηρές προϋποθέσεις για τον κανονισμό σύνταξης και οι οποίοι λαμβάνουν ούτως ή άλλως ποσοστό μόνο της σύνταξης των αρχικών δικαιούχων.

9. Ήδη οι προς γνωμοδότηση διατάξεις εισάγουν ευνοϊκή ρύθμιση, αφού δι' αυτών όσοι, μη συμπληρώσαντες το 62ο έτος της ηλικίας τους, στρατιωτικοί συνταξιούχοι προσληφθούν στην ΕΑΒ ΑΕ με συμβάσεις εργασίας ιδιωτικού δικαίου ορισμένου χρόνου, θα εξαιρούνται από τη διάταξη της παρ. 2 του άρθρου 20 του ν. 4387/2016, -επί τη βάσει της οποίας, ως εκτέθηκε, αναστέλλεται η καταβολή της συντάξεως, κύριας και επικουρικής, των εξ ιδίου δικαιώματος συνταξιούχων του δημοσίου και των εντασσόμενων στον e-ΕΦΚΑ φορέων, οι οποίοι αναλαμβάνουν εργασία ή δραστηριότητα σε φορείς της Γενικής Κυβέρνησης μέχρι τη συμπλήρωση του 62ου έτους της ηλικίας τους-, και επομένως, θα λαμβάνουν κατά το χρονικό διάστημα της απασχολήσεώς τους σε αυτήν τόσο τη σύνταξη που τους έχει κανονιστεί όσο και τον μισθό που θα καθοριστεί στη σύμβασή τους.

10. Η θεσπιζόμενη ρύθμιση είναι όλως εξαιρετική, αφού το μεν υποκειμενικό πεδίο εφαρμογής της καταλαμβάνει μόνο στρατιωτικούς συνταξιούχους, το δε αντικειμενικό πεδίο εφαρμογής της αφορά μόνο στην απασχόληση αυτών στην ΕΑΒ ΑΕ και δη με σύμβαση ιδιωτικού δικαίου ορισμένου χρόνου.

11. Με τις υπό εξέταση διατάξεις επιδιώκεται, σύμφωνα με τα διαλαμβανόμενα στην οικεία αιτιολογική έκθεση, διττός στόχος, συνιστάμενος αφενός στην ενθάρρυνση της απασχολήσεως των στρατιωτικών συνταξιούχων και αφετέρου στην ανάγκη ενισχύσεως της Εθνικής Άμυνας και της Αμυντικής Βιομηχανίας ειδικότερα, διότι τοιουτοτρόπως η ΕΑΒ ΑΕ δύναται να προσλαμβάνει με συμβάσεις εργασίας ιδιωτικού δικαίου ορισμένου χρόνου στρατιωτικούς σε αποστρατεία, οι οποίοι είναι εξοικειωμένοι με το αεροπορικό υλικό, τις διαδικασίες διασφάλισης ποιότητας και τις στρατιωτικές προδιαγραφές και ούτω «... μπορούν να ενταχθούν άμεσα στο ανθρώπινο δυναμικό της εταιρείας, χωρίς να απαιτείται η ανάλωση πρόσθετου χρόνου για την εκπαίδευσή τους...».

12. Η υπό εξέταση ρύθμιση παρίσταται δικαιολογημένη, καθώς η ΕΑΒ ΑΕ, -η οποία αποτελεί δημόσια επιχείρηση κατά την έννοια του άρθρου 1 του ν. 3429/2005, καθόσον το Ελληνικό Δημόσιο έχει στην κυριότητά του ποσοστό μετοχών που εκπροσωπεί την απόλυτη πλειοψηφία του μετοχικού κεφαλαίου της επιχειρήσεως και διορίζει, με απόφαση του Υπουργού Εθνικής Άμυνας, το σύνολο των μελών του Διοικητικού της Συμβουλίου (βλ. άρθρα 9 και 10 παρ. 3 του κωδικοποιημένου καταστατικού της εταιρείας, διαθέσιμο σε: file:///C:/Users/user/Downloads/4de7b2ff-5ecc-41e4-8a84-9fc3b29225fd.pdf)-, ως φορέας εκτός Κεντρικής Διοίκησης, είναι φορέας Γενικής Κυβερνήσεως προσδιοριζόμενος βάσει του Μητρώου Φορέων Γενικής Κυβέρνησης που τηρείται

με ευθύνη της Ελληνικής Στατιστικής Αρχής (βλ. άρθρο 14 παρ. 1 περίπτ. β΄ του ν. 4270/2014, Α' 143, την παρατήρηση του Γενικού Επιτρόπου της Επικρατείας στα Πρακτικά της ΕλΣυν Ολ. 1ης Ειδ. Συν. της 20.4.2016, καθώς και το οικείο Μητρώο, διαθέσιμο σε: https://www.statistics.gr/register-general-governmententities). Τούτου δοθέντος, οι απασχολούμενοι σε αυτήν συνταξιούχοι του Δημοσίου και των λοιπών εντασσόμενων στον e-ΕΦΚΑ φορέων, καταρχήν υπάγονται στο πεδίο εφαρμογής της διατάξεως της παρ. 2 του άρθρου 20 του ν. 4387/2016 και επομένως, πράγματι απαιτείται η θέσπιση ρυθμίσεως για την εξαίρεση από την εφαρμογή της εν λόγω διατάξεως.

13. Επιπροσθέτως, με την υπό γνωμοδότηση διάταξη εξυπηρετείται ο θεμιτός σκοπός της ενισχύσεως της εθνικής άμυνας και της αμυντικής βιομηχανίας ειδικότερα, συνεκτιμωμένων των αυξανόμενων γεωπολιτικών εντάσεων, του ασταθούς διεθνούς και ευρωπαϊκού πολιτικοοικονομικού περιβάλλοντος, καθώς και του γεγονότος ότι σε ενωσιακό επίπεδο έχει εγκριθεί το πρόγραμμα για την ευρωπαϊκή αμυντική βιομηχανία (EDIP), ήτοι ένα μέσο που έχει σχεδιαστεί για να προωθήσει την αμυντική ετοιμότητα της ΕΕ μέσω της ενίσχυσης της ανταγωνιστικότητας και της ανταπόκρισης της ευρωπαϊκής βιομηχανικής και τεχνολογικής βάσης στον τομέα της άμυνας (EBTBA), το οποίο παρέχει 1,5 δισ. ευρώ σε επιχορηγήσεις για την περίοδο 2025-2027 για δράσεις κοινών προμηθειών και ενίσχυσης της βιομηχανίας, για δρομολόγηση των ευρωπαϊκών αμυντικών έργων κοινού ενδιαφέροντος και για υποστηρικτικές δράσεις (βλ. τον Κανονισμό (ΕΕ) 2025/2643 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 16ης Δεκεμβρίου 2025, για τη θέσπιση του προγράμματος για την ευρωπαϊκή αμυντική βιομηχανία και πλαισίου μέτρων με σκοπό τη διασφάλιση έγκαιρης διαθεσιμότητας και εφοδιασμού με αμυντικά προϊόντα («κανονισμός EDIP», διαθέσιμος σε: https://eurlex. europa.eu/legal-content/EL/TXT/?uri=CELEX:32025R2643), η δε ΕΑΒ ΑΕ τουλάχιστον από το έτος 2024 συμμετέχει σε χρηματοδοτηθέντα από το Ευρωπαϊκό Ταμείο Άμυνας ευρωπαϊκά ερευνητικά προγράμματα (βλ. τη, συνημμένη στις ετήσιες οικονομικές καταστάσεις της χρήσης έτους 2024, ετήσια έκθεση του ΔΣ της εταιρείας, διαθέσιμη σε: file:///C:/Users/user/Downloads/%CE%95%CE%A4%CE%97%CE%A3%CE%99%CE%95%CE%A3%20%CE%9F%CE%99%CE%9A%CE%9F%CE%9D%CE%9F%CE%9C%CE%99%CE%9A%CE%95%CE%A3%20%CE%9A%CE%91%CEA4%CE%91%CE%A3%CE%A4%CE%91%CE%A3%CE%95%CE%99%CE%A320%CE%95%CE%91%CE%92%20A.E.%20%CE%A7%CE%A1%CE%97%CE%3%CE%95%CE%A9%CE%A3%202024-3.pdf).

14. Εξ ετέρου, η αδήριτη ανάγκη προσλήψεως προσωπικού για την απρόσκοπτη λειτουργία της εταιρείας αναφέρεται και στις ετήσιες εκθέσεις του ΔΣ της εταιρείας, οι οποίες επισυνάπτονται στις εγκεκριμένες ετήσιες οικονομικές καταστάσεις της εταιρείας για τις χρήσεις 2023 και 2024 (διαθέσιμη για το έτος 2023 σε file:///C:/Users/user/Downloads/eab_oikon_katast_31_12_2023.pdf, ενώ

για το έτος 2024 βλ. τον υπερσύνδεσμο που παρατίθεται αμέσως παραπάνω), όπου, επιπλέον, επισημαίνεται ότι προκειμένου να ενταχθούν αποδοτικά στην παραγωγική διαδικασία, οι νεοπροσλαμβανόμενοι χρειάζονται 12μηνη έως 24μηνη ειδική εκπαίδευση και πιστοποίηση. Στο πλαίσιο αυτό, η πρόσληψη ειδικώς στρατιωτικών συνταξιούχων υπερκεράζει τον απαιτούμενο χρόνο εκπαιδεύσεως και πιστοποιήσεως του νεοπροσλαμβανόμενου προσωπικού και ούτω καθιστά αποδοτικότερη τη λειτουργία της εταιρείας άμα τη προσλήψει των τελευταίων.

15. Κατόπιν τούτων, η θεσπισθείσα εξαίρεση από τη διάταξη της παρ. 2 του άρθρου 20 του ν. 4387/2016 υπαγορεύεται από ειδικούς λόγους υπέρτερου δημοσίου συμφέροντος, συνιστάμενους στη λειτουργία ευαίσθητων τομέων της κρατικής δράσης και δη στη διαφύλαξη της εθνικής άμυνας και στην ενίσχυση της αμυντικής βιομηχανίας, οι οποίοι συνάπτονται με την αξιοποίηση της γνώσης και της εμπειρίας των στρατιωτικών σε αποστρατεία. Κατά συνέπεια, κατά το παρόν στάδιο αφηρημένου ελέγχου συνταγματικότητας, η εξεταζόμενη ρύθμιση δεν φαίνεται να παραβιάζει τη συνταγματική αρχή της ισότητας, η οποία δεν αποκλείει τη θέσπιση εξαιρέσεων, όταν τούτο παρίσταται δικαιολογημένο από λόγους δημοσίου συμφέροντος (βλ. ΣτΕ 1643/2025 με περαιτέρω παραπομπές, πρβλ. ΕλΣυν Ολ. 801, 26/2025), υπό την επιφύλαξη, πάντως, των, μη συμπληρωσάντων το 62ο έτος της ηλικίας τους, στρατιωτικών συνταξιούχων που απασχολούνται με συμβάσεις εργασίας ορισμένου χρόνου σε έτερους Φορείς Γενικής Κυβέρνησης, η δράση των οποίων ομοίως αποσκοπεί στην εξυπηρέτηση των ίδιων σκοπών υπέρτερου δημοσίου συμφέροντος, όπως, για παράδειγμα, στην ανώνυμη εταιρεία με την επωνυμία «ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΑΜΥΝΤΙΚΑ ΣΥΣΤΗΜΑΤΑ (Ε.Α.Σ.) Α.Β.Ε.Ε.».

16. Τέλος, ενδείκνυται, χάριν των κανόνων και των αρχών της καλής νομοθέτησης, να προβλεφθεί ότι τροποποιείται η αντίστοιχη διάταξη της παραγράφου 2 του άρθρου 20 του ν. 4387/2016, ώστε να προβλέπεται ρητώς η μη υπαγωγή των, μη συμπληρωσάντων το 62ο έτος της ηλικίας τους, στρατιωτικών συνταξιούχων που απασχολούνται στην ΕΑΒ ΑΕ με σύμβαση ιδιωτικού δικαίου ορισμένου χρόνου στη ρύθμιση αυτή (βλ. ΕλΣυν Ολ. Πρακτικά της 7ης Ειδ. Συν. της 8.12.2025, της 6ης Ειδ. Συν. της 8.12.2025).

17. Κατ' ακολουθίαν των ανωτέρω, υπό την ως άνω επιφύλαξη (σκέψη 15) και συνεκτιμωμένων των ειδικότερων νομοτεχνικών παρατηρήσεων-βελτιώσεων που προτάσσει η Ειδική Εισηγήτρια, προτείνουμε όπως η Ολομέλεια του Σώματος γνωμοδοτήσει θετικώς επί της ρυθμίσεως της εισαγόμενης, συνταξιοδοτικού περιεχομένου, διατάξεως.»

ΜΕΡΟΣ ΤΡΙΤΟ
Η ΓΝΩΜΟΔΟΤΗΣΗ ΤΗΣ ΜΕΙΖΟΝΟΣ ΟΛΟΜΕΛΕΙΑΣ ΤΟΥ ΕΛΕΓΚΤΙΚΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

Η Σύμβουλος Ιουλία Παπαθεοδώρου, μέλος του Όγδοου Τμήματος, παρουσίασε σχέδιο γνωμοδότησης, αναφορικά με τις προτεινόμενες διατάξεις, το οποίο επεξεργάστηκε το ανωτέρω Τμήμα, σύμφωνα με τα οριζόμενα στα άρθρα 10 παρ. 1, 27 περ. α΄ και 56 παρ. 1 του Οργανικού Νόμου του Ελεγκτικού Συνεδρίου (ν. 4820/2021, Α΄ 130), όπως ισχύουν, και ενέκρινε σε διάσκεψή του η οποία έλαβε χώρα στις 2 Απριλίου 2026.

Επακολούθησε συζήτηση μεταξύ των μελών της Μείζονος Ολομέλειας, τα οποία ενέκριναν την κάτωθι γνωμοδότηση.

Η γνωμοδότηση της Ολομέλειας του Ελεγκτικού Συνεδρίου

Ι. Εισαγωγικές Παρατηρήσεις

1. Με το 15196/Φ17/24.3.2026 έγγραφο της Γενικής Επιτροπείας του Ελεγκτικού Συνεδρίου διαβιβάστηκε, στο Όγδοο Τμήμα του Ελεγκτικού Συνεδρίου, σχέδιο διάταξης με τίτλο «Πρόσληψη στρατιωτικών εν αποστρατεία στην Ελληνική Αεροπορική Βιομηχανία Α.Ε. – Τροποποίηση άρθρου 8 ν. 3978/2011», το οποίο συνυπογράφεται από τον Υπουργό Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών και την Υπουργό Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης.

2. Με την προς γνωμοδότηση διάταξη προστίθεται παράγραφος 5 στο άρθρο 8 με τίτλο «περί των κανόνων διαφάνειας και δεοντολογίας που εφαρμόζουν τα όργανα των Ενόπλων Δυνάμεων» του ν. 3978/2011 «Δημόσιες συμβάσεις έργων, υπηρεσιών και προμηθειών στους τομείς της Άμυνας και της Ασφάλειας – Εναρμόνιση με την Οδηγία 2009/81/ΕΚ – Ρύθμιση θεμάτων του Υπουργείου Εθνικής Άμυνας» (Α΄ 137), σύμφωνα με το πρώτο εδάφιο της οποίας η παράγραφος 4 του ως άνω άρθρου «δεν εφαρμόζεται για την πρόσληψη εν αποστρατεία στελεχών των Ενόπλων Δυνάμεων στην Ελληνική Αεροπορική Βιομηχανία Α.Ε. (ΕΑΒ Α.Ε.) με συμβάσεις εργασίας ιδιωτικού δικαίου ορισμένου χρόνου». Η παράγραφος 4 του άρθρου 8 του ανωτέρω νόμου 3978/2011, όπως αυτό αντικαταστάθηκε με το άρθρο 155 του ν. 4782/2021 (Α΄ 36), ορίζει ότι η απασχόληση του στρατιωτικού και πολιτικού προσωπικού των Ενόπλων Δυνάμεων που χειρίζεται συμβάσεις προμηθειών, υπηρεσιών ή έργων στον τομέα της άμυνας σε οικονομικούς φορείς που συμμετέχουν σε διαδικασίες σύναψης και εκτέλεσης

συμβάσεων με οποιαδήποτε σχέση εργασίας, έργου ή εντολής, συνιστά πειθαρχικό παράπτωμα, ενώ η ως άνω απαγόρευση σύμφωνα με το τελευταίο εδάφιο της παρ. 4 ισχύει για τρία έτη μετά από την αποχώρηση του προσωπικού από τη σχετική θέση, οι δε παραβάτες τιμωρούνται επιπλέον με φυλάκιση μέχρι δύο έτη ή χρηματική ποινή.

3. Περαιτέρω, με την προς γνωμοδότηση ρύθμιση ορίζεται ότι τα ως άνω στελέχη (εν αποστρατεία στελέχη Ενόπλων Δυνάμεων) για τα οποία αίρεται η ως άνω απαγόρευση απασχόλησης επί τριετία από την απομάκρυνσή τους από την υπηρεσία, προκειμένου, να μπορούν να προσληφθούν στην ΕΑΒ Α.Ε. με συμβάσεις εργασίας ιδιωτικού δικαίου ορισμένου χρόνου: α) κατατάσσονται σε μισθολογικά κλιμάκια βάσει της προϋπηρεσίας τους στις Ένοπλες Δυνάμεις και β) εξαιρούνται από την εφαρμογή της παρ. 2 του άρθρου 20 του ν. 4387/2016 περί απασχόλησης συνταξιούχων, ενώ τέλος στο τελευταίο εδάφιο της υπό γνωμοδότηση διάταξης ορίζεται ότι με απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου της Ελληνικής Αεροπορικής Βιομηχανίας Α.Ε., καθορίζονται η διάρκεια των συμβάσεων, τα προσόντα, η διαδικασία επιλογής και κάθε αναγκαία λεπτομέρεια για την εφαρμογή του παρόντος.

4. Επισημαίνεται ότι η ΕΑΒ Α.Ε., η οποία ιδρύθηκε με τον ν. 43/1975 (Α΄ 93), έχει, μεταξύ άλλων, ως σκοπό την ίδρυση και λειτουργία εκσυγχρονισμένης Βιομηχανίας Αεροπορικού Υλικού, προς κάλυψη των αναγκών των Ενόπλων Δυνάμεων και λοιπών δημοσίων υπηρεσιών και προς παροχή υπηρεσιών σε τρίτους, η πλειοψηφία των μετοχών της ανήκει στο Ελληνικό Δημόσιο, η συμμετοχή του οποίου δεν δύναται να είναι κατώτερη του 51% των μετοχών, κατά τις διατάξεις των άρθρων 2 και 9 του ως άνω νόμου, η αρμοδιότητα για τον συντονισμό των ενεργειών ανάπτυξής της έχει ανατεθεί στο Υπουργείο Εθνικής Άμυνας (βλ. π.δ/γμα 93/2023), ο ορισμός των μελών του Δ.Σ. διενεργείται με απόφαση του Υπουργού Εθνικής Άμυνας (βλ. άρθρο 103 παρ. 4 του ν. 5079/2023) και έχει ενταχθεί στο Μητρώο Φορέων Γενικής Κυβέρνησης που τηρείται από την ΕΛΣΤΑΤ (βλ. σχετικά και 1791/2024 απόφαση ΣτΕ). Ήδη, με τις διατάξεις του άρθρου 103 παρ. 3 του ν. 5079/2023 (Α΄ 215) έχει περιοριστεί το πεδίο εφαρμογής του ισχύοντος άρθρου 8 παρ. 4 του ν. 3978/2011, όσον αφορά την απασχόληση στην ΕΑΒ εν ενεργεία στρατιωτικών, αφού ορίζεται ότι «(ε)ίναι δυνατή η απόσπαση στρατιωτικού προσωπικού του Υπουργείου Εθνικής Άμυνας στην Εταιρεία μετά από απόφαση του Υπουργού Εθνικής Άμυνας κατά παρέκκλιση της παρ. 4 του άρθρου 8 του ν. 3978/2011 (Α΄ 137) και κάθε άλλης διάταξης».

5. Εξάλλου, σύμφωνα με την παρ. 2 του άρθρου 20 του ν. 4387/2016, όπως το άρθρο αυτό ισχύει, αφού αντικαταστάθηκε με το άρθρο 114 του ν. 5078/2023, «(Η) εξ ιδίου δικαιώματος σύνταξη γήρατος, κύρια και επικουρική, προσώπων που αναλαμβάνουν υποχρεωτικώς υπακτέα στην ασφάλιση του e-ΕΦΚΑ απασχόληση

σε φορέα της Γενικής Κυβέρνησης αναστέλλεται για όσο διάστημα συνεχίζει αυτή, εφόσον δεν έχουν συμπληρώσει το εξηκοστό δεύτερο (62ο) έτος της ηλικίας τους. Για το διάστημα της αναστολής δεν καταβάλλεται ο πόρος της παρ. 3. (...)». Υπενθυμίζεται ότι ο ν. 4387/2016 προέβλεπε, στο άρθρο 20, πλήρη αναστολή καταβολής της σύνταξης σε συνταξιούχους απασχολούμενους σε φορείς της Γενικής Κυβέρνησης για όλο το χρονικό διάστημα απασχόλησής τους. Με το άρθρο 27 του ν. 4670/2020 ο απόλυτος αυτός περιορισμός αμβλύνθηκε, προκειμένου, σύμφωνα με την αιτιολογική έκθεση, «να υφίσταται δυνατότητα αξιοποίησης των γνώσεων και της εμπειρίας των συνταξιούχων, η οποία δεν πρέπει να προσκρούει σε ένα αποτρεπτικό νομοθετικό πλαίσιο», ώστε η πλήρης αναστολή καταβολής της σύνταξης σε συνταξιούχους, απασχολούμενους σε φορείς της Γενικής Κυβέρνησης να αφορά μόνο συνταξιούχους που δεν είχαν συμπληρώσει, πλην άλλων, το 62ο έτος της ηλικίας τους από 1.3.2022 και εφεξής, ενώ κατά τα λοιπά, μετά τη συμπλήρωση του ορίου ηλικίας ίσχυαν όσα και για τους λοιπούς συνταξιούχους που απασχολούνταν στον ιδιωτικό τομέα.

6. Σύμφωνα με την οικεία αιτιολογική έκθεση «(Με) την προτεινόμενη διάταξη παρέχεται η δυνατότητα στην Ελληνική Αεροπορική Βιομηχανία ΑΕ (ΕΑΒ ΑΕ) να προσλαμβάνει με συμβάσεις εργασίας ορισμένου χρόνου στρατιωτικούς εν αποστρατεία, οι οποίοι είναι εξοικειωμένοι με το αεροπορικό υλικό, τις διαδικασίες διασφάλισης ποιότητας και τις στρατιωτικές προδιαγραφές και μπορούν να ενταχθούν άμεσα στο ανθρώπινο δυναμικό της εταιρίας χωρίς να απαιτείται η ανάλωση πρόσθετου χρόνου για την εκ νέου εκπαίδευσή τους. Προς ενθάρρυνση της απασχόλησης των ανωτέρω προσώπων σε συνδυασμό με την ανάγκη ενίσχυσης της Εθνικής Άμυνας και της Αμυντικής Βιομηχανίας ειδικότερα, αποκλειστικά και μόνο για την ΕΑΒ ΑΕ, θεσπίζεται εξαίρεση από τις διατάξεις της παρ. 2 του άρθρου 20 του ν. 4387/2016, προκειμένου να μην αναστέλλεται η σύνταξη όσων στρατιωτικών εν αποστρατεία συνάπτουν συμβάσεις ορισμένου χρόνου με την ΕΑΒ ΑΕ, αλλά να υπάγονται στις λοιπές ρυθμίσεις του άρθρου 20 του ν. 4387/2016, σύμφωνα με τις οποίες καταβάλλονται ασφαλιστικές εισφορές και μη ανταποδοτικός πόρος υπέρ e-ΕΦΚΑ για όσο διάστημα διαρκεί η απασχόληση στην ΕΑΒ ΑΕ. Η δυνατότητα πρόσληψης εξειδικευμένου και έμπειρου προσωπικού συμβάλλει στην ενίσχυση της στελέχωσης της ΕΑΒ ΑΕ και στην κάλυψη κρίσιμων λειτουργικών αναγκών της με την πρόσληψη εξειδικευμένου προσωπικού αυξημένης τεχνογνωσίας, ιδίως σε τομείς στους οποίους παρατηρείται έλλειψη ενδιαφέροντος ή υψηλή κινητικότητα προσωπικού».

7. Εξάλλου, σύμφωνα με την 7396/12.3.2026 εισηγητική έκθεση οικονομικών επιπτώσεων του άρθρου 24 παρ. 5 του ν. 4270/2014 της Προϊσταμένης της Γενικής Διεύθυνσης Οικονομικών Υπηρεσιών του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης από την εφαρμογή της προτεινόμενης διάταξης «δεν προκαλείται οικονομική επιβάρυνση στον Τακτικό Προϋπολογισμό του Υπουργείου Εργασίας

και Κοινωνικής Ασφάλισης ωστόσο προκαλείται δαπάνη στον προϋπολογισμό του Ηλεκτρονικού Φορέα Κοινωνικής Ασφάλισης (e-ΕΦΚΑ) από τη μελλοντική καταβολή προσαυξημένων συντάξεων λόγω καταβολής επιπλέον ασφαλιστικών εισφορών κατά το διάστημα απασχόλησης των εν αποστρατεία στρατιωτικών. Επιπλέον προκύπτει έσοδο για τον προϋπολογισμό του εν λόγω Φορέα από την καταβολή μη ανταποδοτικού τέλους και ασφαλιστικών εισφορών από τους απασχολούμενους εν αποστρατεία στρατιωτικούς για όσο καιρό διαρκεί η απασχόλησή τους στην ΕΑΒ ΑΕ».

ΙΙ. Γενικές Παρατηρήσεις

8. Από τον συνδυασμό των διατάξεων των άρθρων 73 παρ. 2, 74 και 75 παρ. 1 του Συντάγματος συνάγεται ότι τα νομοσχέδια, που υποβάλλονται προς γνωμοδότηση στο Ελεγκτικό Συνέδριο πρέπει να έχουν συνταξιοδοτικές συνέπειες εξ αυτών που καθιδρύουν την κατά το άρθρο 73 παρ. 2 γνωμοδοτική αρμοδιότητα του Ελεγκτικού Συνεδρίου και να συνοδεύονται υποχρεωτικά από την οικεία αιτιολογική έκθεση και την οικεία έκθεση οικονομικών επιπτώσεων, εφόσον εξ αυτών προκαλείται δαπάνη σε βάρος του προϋπολογισμού του Φορέα απονομής συντάξεων. Ήδη ο κοινός νομοθέτης προβλέπει στη διάταξη της παραγράφου 1 του άρθρου 10 του ν. 4820/2021 ότι τέτοια νομοσχέδια που καθιδρύουν την γνωμοδοτική αρμοδιότητα του Ελεγκτικού Συνεδρίου είναι αυτά που αφορούν σε «συντάξεις ή αναγνώριση υπηρεσίας για την παροχή δικαιώματος σύνταξης», ως εκ τούτου, αυτά που, εκ του αποτελέσματος, έχουν συνταξιοδοτικές συνέπειες (βλ. Πρακτικά της 3ης Ειδικής Συνεδρίασης της Μείζονος Ολομέλειας του Ελεγκτικού Συνεδρίου της 3.4.2023, σκ. 3), ενώ, επί του παραδεκτού της υποβολής στο Δικαστήριο συνταξιοδοτικής ρύθμισης, έχει κριθεί ότι υπάγεται στον κατά το άρθρο 98 παρ. 1 δ΄ του Συντάγματος γνωμοδοτικό έλεγχο του Ελεγκτικού Συνεδρίου, ρύθμιση που η θέσπισή της θα έχει συνέπειες εξ αυτών που επέβαλαν την κατά το άρθρο 73 παρ. 2 Σ γνωμοδοτική αρμοδιότητα του Δικαστηρίου, στις οποίες περιλαμβάνονται μεταξύ άλλων και οι τυχόν αυξήσεις ή μειώσεις των καταβαλλόμενων ποσών σύνταξης που προκαλούνται από την εφαρμογή της καθώς και η άρση αναστολής της καταβολής τους (βλ. Πρακτικά της 4ης Ειδικής Συνεδρίασης της Μείζονος Ολομέλειας της 27.9.2023 σκ. 6 όπου και περαιτέρω νομολογία).

9. Η γνωμοδότηση του Ελεγκτικού Συνεδρίου έχει διπλή λειτουργία στην έννομη τάξη. Αυτή αφενός αποσκοπεί στη διατύπωση παρατηρήσεων από νομοτεχνική άποψη και με γνώμονα τις αρχές της καλής νομοθέτησης καθώς και στον έλεγχο της συμβατότητας των προς ψήφιση διατάξεων με τις συνταγματικές διατάξεις καθώς και τις υπερκείμενης τυπικής ισχύος διατάξεις για τη διευκόλυνση του έργου της Βουλής, αφετέρου στη διαφώτιση αυτής ώστε να προληφθεί η ψήφιση διατάξεων με μακροχρόνιες δημοσιονομικές συνέπειες, οι οποίες δύνανται να

οδηγήσουν στην ανατροπή των οικονομικών προβλέψεων του φορέα απονομής συντάξεων και να θέσουν υπό διακινδύνευση τη δημοσιονομική βιωσιμότητα αυτού (βλ. Πρακτικά της 3ης Ειδικής Συνεδρίασης της Μείζονος Ολομέλειας του Ελεγκτικού Συνεδρίου της 3.4.2023, σκ. 4 με περαιτέρω παραπομπές).

10. Η προτεινόμενη προς γνωμοδότηση διάταξη έχει συνταξιοδοτικό περιεχόμενο και συναφώς καθιδρύεται η υποχρεωτική, από τα άρθρα 73 παρ. 2 και 98 παρ. 1 περ. δ΄ του Συντάγματος, γνωμοδοτική αρμοδιότητα του Ελεγκτικού Συνεδρίου μόνο κατά το μέρος που αφορά τη ρύθμιση της περίπτωσης β΄ της παρ. 5, με την οποία προβλέπεται ότι εξαιρούνται τα εν αποστρατεία στελέχη των Ενόπλων Δυνάμεων που προσλαμβάνονται με συμβάσεις εργασίας ιδιωτικού δικαίου ορισμένου χρόνου στην ΕΑΒ ΑΕ από την εφαρμογή της παρ. 2 του άρθρου 20 του ν. 4387/2016 με την οποία αναστέλλεται η καταβολή της σύνταξής τους, εφόσον δεν έχουν συμπληρώσει το 62ο έτος της ηλικίας τους. Και τούτο διότι σύμφωνα με τα όσα έγιναν δεκτά στη σκέψη 8 και τα αναφερόμενα στην οικεία εισηγητική έκθεση οικονομικών επιπτώσεων (σκέψη 7), με τη ρύθμιση αυτή προκαλείται δαπάνη στον Προϋπολογισμό του Ηλεκτρονικού Εθνικού Φορέα Κοινωνικής Ασφάλισης από τη μελλοντική καταβολή προσαυξημένων συντάξεων καθώς και από ενδεχόμενη άρση της αναστολής καταβολής τους (βλ. και πρακτικά 4ης Ειδ.Συν. Μείζονος Ολομέλειας ΕλΣυν/27.9.2023, σκ. 6, επί του σχεδίου τροποποίησης με τίτλο κίνητρα απασχόλησης συνταξιούχων του άρθρου 20 του ν. 4387/2016).

11. Ωστόσο, απαραδέκτως εισάγονται προς γνωμοδότηση οι λοιπές ρυθμίσεις, περί άρσης της απαγόρευσης, επί ποινή φυλάκισης ή χρηματικής ποινής, της απασχόλησης (με οποιαδήποτε σχέση εργασίας, έργου ή εντολής) των εν αποστρατεία στελεχών των Ε.Δ. επί τριετία από την απομάκρυνσή τους από την υπηρεσία σε οικονομικούς φορείς που συμμετέχουν σε διαδικασίες σύναψης και εκτέλεσης συμβάσεων, προκειμένου να απασχοληθούν στην ΕΑΒ Α.Ε. (πρώτο εδάφιο της παραγράφου 5) καθώς και οι ρυθμίσεις περί μισθολογικής κατάταξης και περαιτέρω καθορισμού της διάρκειας της απασχόλησης, των προσόντων και της διαδικασίας επιλογής αυτών με απόφαση του Δ.Σ. της ΕΑΒ Α.Ε., (περ. α΄ και τελευταίο εδάφιο της παραγράφου 5), οι οποίες στερούνται, συνταξιοδοτικού περιεχομένου, κατά την έννοια των ανωτέρω. Περαιτέρω, οι εν λόγω ρυθμίσεις δεν εισάγονται, ούτε με βάση τη διάταξη του άρθρου 56 παρ. 2 του ν. 4820/2021, παραδεκτώς προς γνωμοδότηση, αφού δεν θεσπίζουν το πρώτον ουσιώδεις και μείζονες ως προς την έκταση και τη σημασία τους, μεταρρυθμίσεις στο δημόσιο σύστημα ασφάλισης εν γένει ή σε επιμέρους κλάδους, τομείς ή λειτουργίες αυτού, ενώ από την εφαρμογή τους δεν προκύπτει ότι προκαλείται αποδεδειγμένα σημαντική δημοσιονομική επίπτωση στον κρατικό προϋπολογισμό ή στους προϋπολογισμούς του e-ΕΦΚΑ (βλ. πρακτικά της 17ης Γεν. Συν. της Πλήρους Ολομ. ΕλΣυν 19.9.2022, της 5ης Ειδ. Συν. της Μείζονος Ολομ. ΕλΣυν 22.11.2023

σκ. 5), ενόψει και των όσων αναφέρονται στην οικεία έκθεση οικονομικών επιπτώσεων (βλ. σκ. 7 της παρούσας).

12. Περαιτέρω, δεδομένου ότι οι υπό γνωμοδότηση προτεινόμενες ρυθμίσεις της περίπτωσης β΄ της νέας παραγράφου 5 του άρθρου 8 του ν. 3978/2011 δεν έχουν περιληφθεί εισέτι σε κάποιο σχέδιο νόμου, επισημαίνεται ότι σε κάθε περίπτωση πρέπει να πληρούνται οι απαιτήσεις των διατάξεων του άρθρου 73 παρ. 2 εδάφιο τελευταίο του Συντάγματος, σύμφωνα με τις οποίες τα συνταξιοδοτικά νομοσχέδια απαιτείται να είναι ειδικά, ενώ δεν επιτρέπεται κατ' αρχήν η παρείσφρηση συνταξιοδοτικών διατάξεων σε μη ειδικό νόμο, νόμο, δηλαδή, που αποσκοπεί στη ρύθμιση άλλων θεμάτων, μη συνταξιοδοτικών. Στην επιταγή αυτή του Συντάγματος συμμορφώνεται ο νομοθέτης και όταν οι θεσπιζόμενες συνταξιοδοτικές ρυθμίσεις ενταχθούν σε ιδιαίτερο κεφάλαιο νομοσχεδίου περιέχοντος και άλλες ρυθμίσεις, προσέτι δε, στον τίτλο του νομοθετήματος αυτού, γίνει ειδική αναφορά στις συνταξιοδοτικές ρυθμίσεις που αυτό περιλαμβάνει (βλ. Πρακτικά της 2ης Ειδικής Συνεδρίασης της Μείζονος Ολομέλειας του Ελεγκτικού Συνεδρίου της 31.3.2025, σκ. 3 με περαιτέρω παραπομπές). Κατ' ακολουθίαν, πρέπει το νομοθέτημα, εντός του οποίου θα περιληφθούν οι υπό γνωμοδότηση διατάξεις, να συμμορφώνεται με τις ως άνω απαιτήσεις.

13. Όσον αφορά το δημοσιονομικό αποτύπωμα των προτεινόμενων ρυθμίσεων από τα αναφερόμενα στην οικεία έκθεση οικονομικών επιπτώσεων (σκέψη 7 της παρούσας) δεν προσδιορίζεται ούτε το συγκεκριμένο ύψος της δαπάνης που θα προκληθεί στον προϋπολογισμό του e-ΕΦΚΑ από τη μελλοντική καταβολή προσαυξημένων συντάξεων (λόγω καταβολής επιπλέον ασφαλιστικών εισφορών κατά το διάστημα απασχόλησης των εν αποστρατεία στρατιωτικών), ούτε ο τρόπος με τον οποίο θα καλυφθεί η εν λόγω δαπάνη, ούτε εάν η δαπάνη που θα διατεθεί για την κάλυψή τους είναι εντός των πλαισίων των δεσμευτικών ορίων του Πολυετούς Δημοσιονομικού Προγραμματισμού (ΠΔΠ) για τα έτη 2026-2029, ενώ περαιτέρω αναφέρεται ότι θα προκύψουν έσοδα για τον προϋπολογισμό του εν λόγω φορέα από την καταβολή μη ανταποδοτικού τέλους και ασφαλιστικών εισφορών από τους απασχολούμενους εν αποστρατεία στρατιωτικούς για όσο διάστημα διαρκεί η απασχόλησή τους στην ΕΑΒ Α.Ε., τα οποία όμως επίσης δεν προσδιορίζονται. Εξάλλου, πέραν από τη μελλοντική επιβάρυνση του προϋπολογισμού του e-ΕΦΚΑ λόγω της καταβολής προσαυξημένων συντάξεων, ενδέχεται να συντρέχει και άμεση επιβάρυνση του προϋπολογισμού από την εφαρμογή της προτεινόμενης ρύθμισης σε περίπτωση ήδη απασχολούμενων στρατιωτικών συνταξιούχων στην ΕΑΒ Α.Ε., (βλ. ενδεικτικά μέλη Δ.Σ. της ως άνω εταιρείας, τα οποία εξαιρούνται από την εφαρμογή του άρθρου 8 παρ. 4 του ν. 3978/2011, σύμφωνα με την παρ. 4 του άρθρου 103 του ν. 5079/2023, ή απασχολούμενοι συνταξιούχοι μετά την πάροδο της τριετίας από την αποχώρησή τους από τις Ε.Δ.), οι οποίοι υπό το ισχύον καθεστώς του άρθρου 20 παρ. 2 του ν.

4387/2016, υπόκεινται σε αναστολή της σύνταξής τους, εφόσον δεν έχουν συμπληρώσει το 62ο έτος της ηλικίας τους. Ενόψει του ότι η Διοίκηση ενδείκνυται να διαθέτει στοιχεία για τον αριθμό των προσώπων που μπορούν δυνητικά να ωφεληθούν από την προς γνωμοδότηση ρύθμιση, λαμβάνοντας υπόψη τον σχετικό προγραμματισμό για την κάλυψη των αναγκών στελέχωσης της ΕΑΒ Α.Ε., ώστε να εκτιμήσει τις δημοσιονομικές επιπτώσεις της, κατ' εφαρμογή των συνταγματικά κατοχυρωμένων αρχών της δημοσιονομικής βιωσιμότητας και της χρηστής δημοσιονομικής διαχείρισης (βλ. ΕλΣυν Μείζ. Ολ. 1312/2022 σκ. 12, 13), σε συνδυασμό με το ότι στην έκθεση δεν περιλαμβάνεται ο τρόπος που θα καλυφθεί η δαπάνη, ούτε βεβαιώνεται ότι είναι εντός των επιτρεπόμενων ορίων του ΠΔΠ, δεν πληρούνται σε απόλυτο βαθμό οι επιταγές του άρθρου 75 παρ. 3 του Συντάγματος και 24 παρ. 5 ε΄ του ν. 4270/2014 (βλ. Πρακτικά της 4ης Ειδ. Συν. της Μείζονος Ολομέλειας/27.9.2023 σκ. 8 όπου και περαιτέρω νομολογία).

Κατά τη γνώμη της Αντιπροέδρου Μαρίας Αθανασοπούλου, με την οποία συντάχθηκε και η Σύμβουλος Δέσποινα Καββαδία-Κωνσταντάρα, από την ερμηνεία του άρθρου 73 παρ. 2 του Συντάγματος συνάγεται ότι η γνωμοδότηση του Ελεγκτικού Συνεδρίου, επί συνταξιοδοτικής ρύθμισης, πριν οι συναρμόδιοι Υπουργοί την υποβάλλουν στη Βουλή, στοχεύει και στη διαφώτιση της Βουλής, ώστε να προληφθεί η ψήφιση διατάξεων με μακροχρόνιες δημοσιονομικές συνέπειες, οι οποίες δύνανται να οδηγήσουν στην ανατροπή των οικονομικών προβλέψεων του φορέα απονομής συντάξεων. Η συνοδεύουσα την εξεταζόμενη ρύθμιση εισηγητική έκθεση οικονομικών επιπτώσεων δεν επιτρέπει στην Ολομέλεια του Ελεγκτικού Συνεδρίου, λόγω της πρόδηλης μη χρήσης κατά τη διενέργειά της επιστημονικών μεθόδων για την παραγωγή ικανοποιητικών προβλέψεων, να εκτιμήσει τις δημοσιονομικές επιπτώσεις της εισαγόμενης ρύθμισης (πρβλ. ΕλΣυν Ολ. 2η Ειδική Συνεδρίαση/25.5.2020, σκ. 17).

III. Ειδικές Παρατηρήσεις

14. Με τη προτεινόμενη ρύθμιση της περίπτωσης β της παρ. 5 του άρθρου 8 του ν. 3978/2011 τα εν αποστρατεία στελέχη των Ενόπλων Δυνάμεων που προσλαμβάνονται με συμβάσεις εργασίας ιδιωτικού δικαίου ορισμένου χρόνου στην ΕΑΒ ΑΕ εξαιρούνται από την εφαρμογή της παρ. 2 του άρθρου 20 του ν. 4387/2016, με την οποία αναστέλλεται η καταβολή της σύνταξής τους, εφόσον δεν έχουν συμπληρώσει το 62ο έτος της ηλικίας τους. Σύμφωνα με τα όσα αναφέρονται στην οικεία αιτιολογική έκθεση, δεν θα αναστέλλεται πλέον η καταβολή της σύνταξης των ανωτέρω προσώπων, στρατιωτικών εν αποστρατεία, οι οποίοι είναι εξοικειωμένοι με το αεροπορικό υλικό, τις διαδικασίες διασφάλισης ποιότητας και τις στρατιωτικές προδιαγραφές, προς ενθάρρυνση της απασχόλησης τους «σε συνδυασμό με την ανάγκη ενίσχυσης της Εθνικής Άμυνας και της Αμυντικής Βιομηχανίας ειδικότερα, αποκλειστικά και μόνο για την ΕΑΒ ΑΕ». Σύμφωνα με τα

όσα αναφέρονται στην εν λόγω αιτιολογική έκθεση, η ως άνω ρύθμιση παρίσταται δικαιολογημένη, λαμβάνοντας μάλιστα υπόψη ότι στο παρόν στάδιο του αφηρημένου ελέγχου των εν λόγω διατάξεων, δεν προκύπτει καταφανώς αντίθεση αυτών προς διατάξεις υπέρτερης τυπικής ισχύος, ενόψει άλλωστε και του οριακού χαρακτήρα του δικαστικού ελέγχου στον οποίο υπόκεινται οι νομοθετικές επιλογές (βλ. Πρακτικά της 4ης Ειδικής Συνεδρίασης της Μείζονος Ολομέλειας του Ελεγκτικού Συνεδρίου της 29.6.2021). Επισημαίνεται πάντως ότι στην αιτιολογική έκθεση δεν διευκρινίζεται αν η ρύθμιση αφορά μόνο όσους πρόκειται να προσληφθούν εφεξής ή καταλαμβάνει και τους τυχόν ήδη απασχολούμενους συνταξιούχους στην ΕΑΒ Α.Ε., ενώ, περαιτέρω, υφίσταται αντίφαση σε όσα αναφέρονται στην αιτιολογική έκθεση, δεδομένου ότι η ρυθμιζόμενη εξαίρεση αποσκοπεί γενικότερα στην ενίσχυση της εθνικής άμυνας και της αμυντικής βιομηχανίας ενώ η προτεινόμενη ρύθμιση περιορίζεται αποκλειστικά στην ΕΑΒ Α.Ε. χωρίς να αιτιολογείται ειδικά γιατί αφορά αποκλειστικά μόνο τον συγκεκριμένο φορέα και δεν περιλαμβάνει και τους άλλους φορείς της Γενικής Κυβέρνησης που αφορούν στους τομείς της εθνικής άμυνας και της αμυντικής βιομηχανίας, γεγονός που μπορεί μεταγενέστερα να οδηγήσει σε ερμηνευτικά προβλήματα ή στην ανάγκη θέσπισης περαιτέρω τροποποιητικών διατάξεων.

Κατά την ειδικότερη γνώμη του Συμβούλου Δημητρίου Τσακανίκα, στο μέτρο που από την οικεία αιτιολογική έκθεση της διάταξης δεν αιτιολογείται ειδικά γιατί η εισαγόμενη με αυτήν ρύθμιση είναι εφαρμοστέα μόνο για την απασχόληση συνταξιούχων στρατιωτικών στην ΕΑΒ και όχι σε άλλους φορείς της Γενικής Κυβέρνησης που λειτουργούν επίσης χάριν της ενίσχυσης της αμυντικής βιομηχανίας και της εθνικής άμυνας γενικότερα, η άρση της προβλεπόμενης στο άρθρο 20 παρ. 2 του ν. 4387/2016 αναστολής καταβολής σύνταξης σε όσους εκ των ανωτέρω στρατιωτικών ηλικίας κάτω των 62 ετών ήδη απασχολούνται νομίμως ή πρόκειται να απασχοληθούν με σχέση εργασίας ιδιωτικού δικαίου μόνο στην ΕΑΒ ενδέχεται να εγείρει ζητήματα αντίθεσης στη θεσπιζόμενη στο άρθρο 4 παρ. 1 του Συντάγματος αρχή της ισότητας, έναντι των στρατιωτικών που τελούν υπό τις ίδιες συνθήκες, ήτοι είναι συνταξιούχοι γήρατος εξ ιδίου δικαιώματος και ηλικίας κάτω των 62 ετών, και είτε ήδη εργάζονται είτε πρόκειται να προσληφθούν με σχέση εργασίας ιδιωτικού δικαίου ορισμένου χρόνου σε φορείς Γενικής Κυβέρνησης με καταστατικούς σκοπούς και δραστηριότητες όμοιες με την ΕΑΒ.

15. Ενόψει των αρχών της καλής νομοθέτησης αλλά και των αρχών της σαφήνειας και της προβλεψιμότητας θα ήταν ευκταίο να τροποποιηθεί ωσαύτως και το άρθρο 20 του ν. 4387/2016, ώστε να εισαχθεί στο σχετικό νομοθέτημα η προτεινόμενη εξαίρεση από το πεδίο εφαρμογής της παραγράφου 2 του ως άνω άρθρου.

16. Περαιτέρω, ενόψει της εξαίρεσης των ανωτέρω συνταξιούχων (στρατιωτικών Ε.Δ.), οι οποίοι προσλαμβάνονται με σύμβαση εργασίας ιδιωτικού δικαίου

ορισμένου χρόνου στην ΕΑΒ Α.Ε., ήτοι σε φορέα εντασσόμενο στη Γενική Κυβέρνηση (βλ. σχετικό Μητρώο ΕΛΣΤΑΤ), από τον γενικό κανόνα περί αναστολής της καταβολής σύνταξης σε συνταξιούχους, ηλικίας κάτω του ορίου των 62 ετών, που απασχολούνται σε φορείς της Γενικής Κυβέρνησης της παρ. 2 του άρθρου 20 του ν. 4387/2016, επισημαίνεται ότι για λόγους σαφήνειας και προς αποφυγή ερμηνευτικών δυσχερειών προτείνεται με τη σχετική ρύθμιση να γίνει ρητή παραπομπή στις λοιπές ρυθμίσεις του άρθρου 20, οι οποίες πλέον θα είναι, σύμφωνα και με τα αναφερόμενα στην αιτιολογική έκθεση και στην έκθεση οικονομικών επιπτώσεων (βλ. σκ. 6 και 7 της παρούσας), εφαρμοστέες στους ανωτέρω συνταξιούχους, όπως ενδεικτικά οι διατάξεις της παραγράφου 3 με την οποία ορίζεται ότι για τους απασχολούμενους συνταξιούχους προβλέπεται καταβολή ασφαλιστικών εισφορών και πόρου μη ανταποδοτικού χαρακτήρα και με μνεία σε ποια υποπερίπτωση της παραγράφου αυτής εντάσσονται οι απασχολούμενοι στην ΕΑΒ Α.Ε. συνταξιούχοι ή οι διατάξεις της παραγράφου 7 περί υπολογισμού του χρόνου ασφάλισης για την προσαύξηση των καταβαλλόμενων συντάξεων.

IV. Καταληκτική Παρατήρηση

17. Ανεξαρτήτως των όσων διαλαμβάνονται ανωτέρω, το Δικαστήριο παρατηρεί ότι η θέσπιση συνταξιοδοτικών ρυθμίσεων με τρόπο αποσπασματικό (βλ. πρακτικά 3ης Ειδ. Συν. Μείζονος Ολομέλειας 3.4.2023) δεν συνάδει με τις αρχές της καλής νομοθέτησης, ούτε διασφαλίζει τη τήρηση στο συνταξιοδοτικό δίκαιο αρχών του κράτους δικαίου όπως η δημοσιονομική βιωσιμότητα ή η ισότητα μεταχείρισης όμοιων περιπτώσεων, όπως στην περίπτωση συνταξιούχων, οι οποίοι δεν έχουν συμπληρώσει το 62ο έτος της ηλικίας τους και απασχολούνται ή πρόκειται να απασχοληθούν με συμβάσεις εργασίας ορισμένου χρόνου σε έτερους φορείς της Γενικής Κυβέρνησης που ομοίως δραστηριοποιούνται στους τομείς της εθνικής άμυνας και της αμυντικής βιομηχανίας.

Μετά το τέλος της συνεδρίασης, η οποία διεξήχθη με τηλεδιάσκεψη, με τη χρήση της επίσημης κρατικής πλατφόρμας e-Presence.gov.gr, σύμφωνα με το άρθρο 295 παρ. 2 του ν. 4700/2020, συντάχθηκε το παρόν πρακτικό, το οποίο, αφού θεωρήθηκε και εγκρίθηκε από την Πρόεδρο, υπογράφεται από την ίδια και τη Γραμματέα.

Η ΠΡΟΕΔΡΟΣ
ΣΩΤΗΡΙΑ ΝΤΟΥΝΗ

Η ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ
ΣΤΑΥΡΟΥΛΑ ΤΣΑΛΑ

Για την ακρίβεια
Η Γραμματέας

Σταυρούλα Τσάλα

CHRISTINA
TSAKONA
30.04.2026 23:58

ΓΝΩΜΗ ΤΗΣ Ο.Κ.Ε.

ΓΙΑ ΤΟ

ΣΧΕΔΙΟ ΝΟΜΟΥ

«Διοικητική συνεργασία στον τομέα της φορολογίας - Ενσωμάτωση της Οδηγίας (ΕΕ) 2023/2226 του Συμβουλίου της 17ης Οκτωβρίου 2023 και της Οδηγίας (ΕΕ) 2025/872 του Συμβουλίου της 14ης Απριλίου 2025 για την τροποποίηση της οδηγίας 2011/16/ΕΕ σχετικά με τη διοικητική συνεργασία στον τομέα της φορολογίας και λοιπές διατάξεις»

Απρίλιος 2026

ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ

Στις 27 Μαρτίου 2026 εστάλη στην Ο.Κ.Ε. προς γνωμοδότηση από το Τμήμα Γ' της Γενικής Γραμματείας Νομικών και Κοινοβουλευτικών Θεμάτων της Προεδρίας της Κυβέρνησης, το Σχέδιο Νόμου του Υπουργείου Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών με τίτλο: «Διοικητική συνεργασία στον τομέα της φορολογίας - Ενσωμάτωση της Οδηγίας (ΕΕ) 2023/2226 του Συμβουλίου της 17ης Οκτωβρίου 2023 και της Οδηγίας (ΕΕ) 2025/872 του Συμβουλίου της 14ης Απριλίου 2025 για την τροποποίηση της οδηγίας 2011/16/ΕΕ σχετικά με τη διοικητική συνεργασία στον τομέα της φορολογίας και λοιπές διατάξεις».

Για την επεξεργασία του εν λόγω Σχεδίου Νόμου συγκροτήθηκε Επιτροπή Εργασίας αποτελούμενη από **τους κ.κ. Γεώργιο Αμβράζη, Χρήστο Ιωάννου, Ηλία Δόλγυρα, Φώτη Κολεβέντη, Κωνσταντίνο Μπάρδα** και **Νικόλαο Τσεμπερλίδη.**

Ως πρόεδρος της Επιτροπής Εργασίας ορίστηκε ο **κ. Ηλίας Δόλγυρας**, Μέλος της Εκτελεστικής Επιτροπής της Ο.Κ.Ε.

Στις εργασίες της Επιτροπής Εργασίας συμμετείχαν ως εμπειρογνώμονες η **Δρ. Μαρία Αργυρού**, Διδάκτωρ Οικονομικών, ΕΚΠΑ, Μεταπτυχιακό στη Δημόσια Διοίκηση, Columbia University, ο κ. **Αδάμ Καραγλάνης**, Δικηγόρος και ο **κ. Κωνσταντίνος Μουζακίτης**, Πρόεδρος Επιμελητηρίου Κέρκυρας.

Από πλευράς Ο.Κ.Ε. συμμετείχαν και είχαν από κοινού τον επιστημονικό συντονισμό του έργου της Επιτροπής, η **κα Χριστίνα Κουτσιούμπα** και ο **κ. Δημήτριος Μπίμπας**, Επιστημονικοί Συνεργάτες της Ο.Κ.Ε.

Η Επιτροπή Εργασίας ολοκλήρωσε το έργο της σε δύο (02) συνεδριάσεις στις 16 Απριλίου 2026.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΣΚΟΠΙΜΟΤΗΤΑ ΚΑΙ ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ ΝΟΜΟΣΧΕΔΙΟΥ 4

ΓΕΝΙΚΗ ΕΠΙΣΚΟΠΗΣΗ 17

ΣΧΟΛΙΑ Ο.Κ.Ε. ΕΠΙ ΤΗΣ ΑΡΧΗΣ ΤΟΥ Ν/Σ 19

ΘΕΣΕΙΣ ΕΠΙ ΤΩΝ ΑΡΘΡΩΝ 25

ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ Ο.Κ.Ε. ΓΙΑ ΤΟΝ ΕΚΣΥΓΧΡΟΝΙΣΜΟ ΤΩΝ ΦΟΡΟΛΟΓΙΚΩΝ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΩΝ ΚΑΙ ΡΥΘΜΙΣΕΩΝ 43

Γνώμη της Ο.Κ.Ε. επί του Σχ/Ν του Υπουργείου Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών

«Διοικητική συνεργασία στον τομέα της φορολογίας - Ενσωμάτωση της Οδηγίας (ΕΕ) 2023/2226 του Συμβουλίου της 17ης Οκτωβρίου 2023 και της Οδηγίας (ΕΕ) 2025/872 του Συμβουλίου της 14ης Απριλίου 2025 για την τροποποίηση της οδηγίας 2011/16/ΕΕ σχετικά με τη διοικητική συνεργασία στον τομέα της φορολογίας και λοιπές διατάξεις»

ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΣΚΟΠΙΜΟΤΗΤΑ ΚΑΙ ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ ΝΟΜΟΣΧΕΔΙΟΥ

Η φορολογική πολιτική στην Ελλάδα βρίσκεται σε μια κρίσιμη φάση εκσυγχρονισμού και προσαρμογής στις διεθνείς και εγχώριες συνθήκες. Οι μεταρρυθμίσεις που έχουν υλοποιηθεί κατά τη διάρκεια και μετά την οικονομική κρίση συνέβαλλαν σημαντικά στη βελτίωση της λειτουργίας του συστήματος ως προς την εισπραξιμότητα των φόρων και στην ενίσχυση της διαφάνειας στις οικονομικές δραστηριότητες. Ωστόσο, η αντιμετώπιση των διαρθρωτικών προβλημάτων και η διασφάλιση της κοινωνικής δικαιοσύνης αποτελούν βασικές προϋποθέσεις για τη διαμόρφωση ενός σύγχρονου και αποτελεσματικού φορολογικού συστήματος.

Παρά τη συχνή μεταβολή του φορολογικού κώδικα και των προβλεπόμενων διαδικασιών στην Ελλάδα, η ψηφιακή μετάβαση και η λειτουργική ενίσχυση της ΑΑΔΕ επέδειξαν σημαντικά θετικά αποτελέσματα στο σκέλος της καταπολέμησης της φοροδιαφυγής, στη διεύρυνση της φορολογικής βάσης και στην εκούσια αποκάλυψη της φορολογητέας ύλης εκ μέρους των οικονομικών δρώντων. Το φορολογικό χάσμα μειώθηκε, οι φορολογικοί στόχοι σχεδόν κάθε έτος υπερκαλύπτονται, ενώ οι κύριες πηγές και αιτίες φορολογικής αποφυγής/ διαφυγής σταδιακά τίθενται σε στενότερη παρακολούθηση και εντοπίζονται νέες μορφές παραβατικότητας.

Η επίτευξη των υψηλών πρωτογενών αποτελεσμάτων, τα οποία υπερβαίνουν τους τιθεμένους δεσμευτικούς στόχους της δημοσιονομικής πολιτικής σε μεγάλο βαθμό οφείλεται στον εκσυγχρονισμό και την αναβάθμιση των φορολογικών

μηχανισμών, τον αλγοριθμικό σχεδιασμό των ελέγχων και τη διοικητική αναδιοργάνωση.

Σήμερα ζητούμενο είναι η αποτελεσματική ανταπόκριση των φορολογικών αρχών στις νέες προκλήσεις που προκύπτουν από τη διάδοση ψηφιακών μέσων και άυλων αξιών, η αντιμετώπιση των τριγωνικών συναλλαγών και των ενδοομιλικών συναλλαγών ως μεθόδου επιλογής βέλτιστης και οικονομικότερης φορολογικής διαδρομής και ασφαλώς η καταπολέμηση της διείσδυσης του μαύρου χρήματος σε μείζονες οικονομικές δραστηριότητες και η νόθευση του υγιούς ανταγωνισμού.

Παράλληλα, θα πρέπει να ενταθεί η προσπάθεια για την εναρμόνιση με τα ευρωπαϊκά φορολογικά πρότυπα, να ενισχυθεί η συνεργασία στο σκέλος των διασυνοριακών συναλλαγών και να θεσπιστεί ένα πλαίσιο σχετικά με την φορολογική αντιμετώπιση των ψηφιακών νομισμάτων.

Ένα ακόμη σημαντικό πεδίο μιας σύγχρονης φορολογικής ατζέντας, είναι η προσαρμογή της φορολογικής πολιτικής στις νέες περιβαλλοντικές απαιτήσεις, με την εισαγωγή στοιχείων πράσινης φορολογίας και κινήτρων για πράσινες επενδύσεις. Η επιβολή φόρων σε ρυπογόνες δραστηριότητες και η παροχή κινήτρων για επενδύσεις σε καθαρές μορφές ενέργειας εντάσσονται στο ευρύτερο πλαίσιο της βιώσιμης ανάπτυξης.

Με το νομοσχέδιο «Διοικητική συνεργασία στον τομέα της φορολογίας - Ενσωμάτωση της Οδηγίας (ΕΕ) 2023/2226 του Συμβουλίου της 17ης Οκτωβρίου 2023 και της Οδηγίας (ΕΕ) 2025/872 του Συμβουλίου της 14ης Απριλίου 2025 για την τροποποίηση της οδηγίας 2011/16/ΕΕ σχετικά με τη διοικητική συνεργασία στον τομέα της φορολογίας και λοιπές διατάξεις», τίθεται ως κεντρικός στόχος η ενίσχυση της συνεργασίας μεταξύ κρατών στον φορολογικό τομέα και η βελτίωση των σχετικών διαδικασιών.

Το νέο φορολογικό νομοσχέδιο που τέθηκε σε δημόσια διαβούλευση[1] φέρνει σημαντικές αλλαγές σε πρόστιμα, συναλλαγές με μετρητά, έλεγχο κρυπτονομισμάτων και διαδικασίες φορολογικής καθοδήγησης.

Μεταξύ των βασικών ρυθμίσεων περιλαμβάνεται η ενίσχυση του πλαισίου για συναλλαγές με μετρητά άνω των 500 ευρώ, εισάγεται νέος μηχανισμός παρακολούθησης των κρυπτονομισμάτων και προβλέπεται δυνατότητα παροχής εκ των προτέρων φορολογικής ερμηνείας.

Ιδιαίτερα σημαντική είναι η αλλαγή που αφορά τις εκπρόθεσμες δηλώσεις ΦΠΑ και παρακρατούμενων φόρων χωρίς οφειλή. Σε αυτές τις περιπτώσεις, το πρόστιμο ορίζεται ενιαία στα 100 ευρώ, ανεξάρτητα από το λογιστικό σύστημα του υπόχρεου. Επιπλέον, προβλέπεται επανεξέταση παλαιών προστίμων που επιβλήθηκαν σε μηδενικές ή πιστωτικές δηλώσεις. Όπου τα επιβληθέντα ποσά υπερβαίνουν το νέο όριο, θα διαγράφονται ή θα συμψηφίζονται με άλλες οφειλές, ενώ αν έχουν ήδη καταβληθεί, θα επιστρέφονται στους φορολογούμενους.

Σημαντική έμφαση δίνεται και στον έλεγχο των συναλλαγών με κρυπτονομίσματα. Θεσπίζεται υποχρέωση για τους παρόχους σχετικών υπηρεσιών να διαβιβάζουν στοιχεία στις αρχές, δημιουργώντας ένα οργανωμένο σύστημα παρακολούθησης αντίστοιχο με αυτό που ισχύει για άλλες χρηματοοικονομικές συναλλαγές, με στόχο τον εντοπισμό αδήλωτων εισοδημάτων.

Όσον αφορά τις συναλλαγές με μετρητά, το όριο των 500 ευρώ διατηρείται, αλλά πλέον εξετάζεται συνολικά ανά συναλλαγή και όχι ανά επιμέρους απόδειξη.

Επίσης, προβλέπεται η δημιουργία νέου μητρώου ακίνητης περιουσίας, το οποίο θα χρησιμοποιείται για την επιβεβαίωση της κύριας κατοικίας και τη χορήγηση φορολογικών απαλλαγών, ιδίως σε μικρούς οικισμούς. Μέχρι να τεθεί πλήρως σε λειτουργία, θα συνεχίσει να ισχύει το υφιστάμενο καθεστώς.

[1] https://www.opengov.gr/minfin/?p=13996

Με το νέο αυτό νομοσχέδιο επιχειρείται μια συνολική αντιμετώπιση των προαναφερθέντων ζητημάτων εντός 118 άρθρων, τα οποία κατανέμονται σε επτά (7) Μέρη (Μέρος Α' έως Ζ').

Το πρώτο μέρος (Μέρος Α') με τίτλο «ΕΝΣΩΜΑΤΩΣΗ ΤΗΣ ΟΔΗΓΙΑΣ (ΕΕ) 2023/2226 ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ ΤΗΣ 17ΗΣ ΟΚΤΩΒΡΙΟΥ 2023 ΚΑΙ ΤΗΣ ΟΔΗΓΙΑΣ (ΕΕ) 2025/872 ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ ΤΗΣ 14ΗΣ ΑΠΡΙΛΙΟΥ 2025 ΓΙΑ ΤΗΝ ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΗ ΤΗΣ ΟΔΗΓΙΑΣ 2011/16/ΕΕ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΗ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΗ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑ ΣΤΟΝ ΤΟΜΕΑ ΤΗΣ ΦΟΡΟΛΟΓΙΑΣ» αποτελείται από δύο (2) Κεφάλαια.

Στο Κεφάλαιο Α' (άρθρα 1 και 2) περιλαμβάνεται ο σκοπός και το αντικείμενο του Μέρους αυτού, ενώ στο Κεφάλαιο Β' (άρθρα 3 έως 23) περιλαμβάνονται ΜΕΤΡΑ ΠΡΟΣΑΡΜΟΓΗΣ ΣΤΟ ΕΝΩΣΙΑΚΟ ΔΙΚΑΙΟ ΓΙΑ ΤΗ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΗ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑ ΣΤΟΝ ΤΟΜΕΑ ΤΗΣ ΦΟΡΟΛΟΓΙΑΣ (άρθρα 1 και 2) και ειδικότερα τροποποιήσεις του ν. 4170/2013 σχετικά με τους ορισμούς, τη διεύρυνση του πεδίου εφαρμογής και των προϋποθέσεων της αυτόματης ανταλλαγής πληροφοριών, τη διεύρυνση του πεδίου εφαρμογής και των προϋποθέσεων της υποχρεωτικής αυτόματης ανταλλαγής πληροφοριών όσον αφορά στις εκ των προτέρων διασυνοριακές αποφάσεις και τις εκ των προτέρων συμφωνίες ενδοομιλικής τιμολόγησης, την εναρμόνιση του πεδίου εφαρμογής και των προϋποθέσεων της υποχρεωτικής αυτόματης ανταλλαγής πληροφοριών για δηλωτέες διασυνοριακές ρυθμίσεις, τον Αναγνωριστικό Κωδικό Υπηρεσίας Ταυτοποίησης, το πεδίο εφαρμογής και τις προϋποθέσεις της υποχρεωτικής αυτόματης ανταλλαγής πληροφοριών που υποβάλλονται από Δηλούντες Παρόχους Υπηρεσιών Κρυπτοστοιχείων, τον μορφότυπο υποβολής και την ανταλλαγή πληροφοριών σε σχέση με τις Δηλώσεις Πληροφοριών Συμπληρωματικού Φόρου βάσει του άρθρου 48 του ν. 5100/2024, τα στατιστικά στοιχεία επί των αυτόματων ανταλλαγών, την υποβολή στοιχείων και την κοινοποίηση του ΑΦΜ, το πρώτο οικονομικό έτος αναφοράς και την κοινοποίηση των πληροφοριών στο πλαίσιο του άρθρου 9ΑΕ για πρώτη φορά, τη συνεργασία σχετικά με τις διορθώσεις, τη συμμόρφωση και την επιβολή όσον αφορά στις Δηλώσεις Πληροφοριών Συμπληρωματικού Φόρου, τη γνωστοποίηση και αξιοποίηση πληροφοριών και εγγράφων από τις αρμόδιες αρχές, τα τυποποιημένα έντυπα και τους ηλεκτρονικοούς μορφότυπους, το κεντρικό ευρετήριο για πληροφορίες επί των κρυπτοστοιχείων, την

επαλήθευση ορθότητας ΑΦΜ, την αρμόδια αρχή αξιολόγησης της αποτελεσματικότητας της διοικητικής συνεργασίας, καθώς και της καταπολέμησης της φοροδιαφυγής και φοροαποφυγής, την προστασία δεδομένων, την τροποποίηση Παραρτημάτων I και V και την προσθήκη Παραρτημάτων VI και VII.

Το δεύτερο μέρος (Μέρος Β') με τίτλο «ΛΟΙΠΕΣ ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΕΙΣ ΤΟΥ Ν. 4170/2013, ΤΟΥ ΚΩΔΙΚΑ ΦΟΡΟΛΟΓΙΚΗΣ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑΣ ΚΑΙ ΤΟΥ ΚΩΔΙΚΑ ΦΟΡΟΛΟΓΙΑΣ ΕΙΣΟΔΗΜΑΤΟΣ» αποτελείται από τρία (3) Κεφάλαια.

Στο Κεφάλαιο Α' (άρθρα 24 έως 27) περιλαμβάνονται ΠΑΡΕΜΒΑΣΕΙΣ ΣΤΟΝ Ν. 4170/2013 και συγκεκριμένα τροποποιήσεις του που αφορούν στην εναρμόνιση αντικειμένου και πεδίου εφαρμογής του ως άνω νόμου, την παρουσία και συμμετοχή εξουσιοδοτημένων υπαλλήλων, τις πράξεις και διαδικασίες κατόπιν διενέργειας κοινών ελέγχων και τη γνωστοποίηση πληροφοριών και εγγράφων. Στο Κεφάλαιο Β' (άρθρα 28 έως 30) περιλαμβάνονται ΠΑΡΕΜΒΑΣΕΙΣ ΣΤΟΝ ΚΩΔΙΚΑ ΦΟΡΟΛΟΓΙΚΗΣ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑΣ ΚΑΙ ΣΤΟΝ ΚΩΔΙΚΑ ΦΟΡΟΛΟΓΙΑΣ ΕΙΣΟΔΗΜΑΤΟΣ και ειδικότερα τροποποιήσεις σχετικά με τον έλεγχο τήρησης υποχρεώσεων συμμόρφωσης, τις κυρώσεις επί των παραβάσεων των υποχρεώσεων των Δηλούντων Παρόχων Υπηρεσιών Κρυπτοστοιχείων και τη μη έκπτωση συμπληρωματικού φόρου του ν. 5100/2024, ενώ στο Κεφάλαιο Γ' (άρθρο 31) περιέχονται οι σχετικές καταργούμενες διατάξεις.

Το τρίτο μέρος (Μέρος Γ') με τίτλο «ΛΟΙΠΕΣ ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΕΙΣ ΤΟΥ Ν. 4170/2013, ΤΟΥ ΚΩΔΙΚΑ ΦΟΡΟΛΟΓΙΚΗΣ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑΣ ΚΑΙ ΤΟΥ ΚΩΔΙΚΑ ΦΟΡΟΛΟΓΙΑΣ ΕΙΣΟΔΗΜΑΤΟΣ» αποτελείται από τέσσερα (4) Κεφάλαια.

Στο Κεφάλαιο Α' (άρθρα 32 έως 34) περιλαμβάνονται ΠΑΡΕΜΒΑΣΕΙΣ ΣΤΟΝ ΚΩΔΙΚΑ ΦΟΡΟΛΟΓΙΑΣ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑΣ και συγκεκριμένα τροποποιήσεις του εν λόγω Κώδικα που αφορούν στον ορισμό του Μητρώου Ιδιοκτησίας και Διαχείρισης Ακινήτων ως πηγής πληροφόρησης για κύριες κατοικίες μικρών οικισμών, την προσαύξηση φόρου φυσικών προσώπων ανάλογα με την αξία της ακίνητης περιουσίας και τις μεταβατικές διατάξεις μέχρι την έναρξη της παραγωγικής λειτουργίας του Μητρώου Ιδιοκτησίας και Διαχείρισης Ακινήτων. Στο Κεφάλαιο Β' (άρθρο 35) περιλαμβάνονται ΠΑΡΕΜΒΑΣΕΙΣ ΣΤΟΝ ΚΩΔΙΚΑ ΕΜΜΕΣΩΝ ΦΟΡΩΝ ΕΠΙ

ΤΩΝ ΣΥΝΑΛΛΑΓΩΝ ΤΟΥ ΠΕΔΙΟΥ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ ΤΟΥ ΚΩΔΙΚΑ ΦΟΡΟΛΟΓΙΚΗΣ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑΣ ΚΑΙ ΛΟΙΠΩΝ ΕΜΜΕΣΩΝ ΦΟΡΩΝ και συγκεκριμένα τροποποιήση του εν λόγω Κώδικα που αφορούν στην απαλλαγή από τα τέλη κυκλοφορίας των χαρακτηρισμένων οχημάτων άμεσης ανάγκης που φέρουν ειδικές συσκευές ηχητικής και φωτεινής προειδοποίηση. Στο Κεφάλαιο Γ' (άρθρα 36 έως 39) περιλαμβάνονται ΠΑΡΕΜΒΑΣΕΙΣ ΣΤΟΝ ΚΩΔΙΚΑ ΦΟΡΟΛΟΓΙΚΗΣ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑΣ και συγκεκριμένα τροποποιήσεις του εν λόγω Κώδικα που αφορούν στις Φορολογικές Δεσμευτικές Απαντήσεις, στα πρόστιμα για παράλειψη υποβολής ή εκπρόθεσμη υποβολή δήλωσης παρακρατούμενου φόρου ή δήλωσης Φόρου Προστιθέμενης Αξίας και την εξαίρεση από την επιβολή προστίμων της φορολογικής νομοθεσίας λόγω ανηλικότητας, την παράβαση αποδοχής πληρωμών με μετρητά αξίας μεγαλύτερης των πεντακοσίων ευρώ και σε εξουσιοδοτικές διατάξεις για τις Φορολογικές Δεσμευτικές Αποφάσεις. Στο Κεφάλαιο Δ' (άρθρα 40 έως 41) περιλαμβάνονται ΠΑΡΕΜΒΑΣΕΙΣ ΣΤΟΝ ΚΩΔΙΚΑ ΦΟΡΟΛΟΓΙΑΣ ΕΙΣΟΔΗΜΑΤΟΣ και συγκεκριμένα τροποποιήσεις του εν λόγω Κώδικα που αφορούν στον τρόπο υπολογισμού του ελάχιστου ποσού καθαρού εισοδήματος από την άσκηση ατομικής επιχειρηματικής δραστηριότητας για κατόχους άδειας επαγγελματία πωλητή σε λαϊκή αγορά, την αμφισβήτηση του ετήσιου ελάχιστου εισοδήματος από την άσκηση επιχειρηματικής δραστηριότητας λόγω ανηλικότητας και τη μείωση του ελάχιστου ποσού καθαρού εισοδήματος από την άσκηση ατομικής επιχειρηματικής δραστηριότητας για κατόχους άδειας επαγγελματία πωλητή σε λαϊκή αγορά.

Το τέταρτο μέρος (Μέρος Δ') με τίτλο «ΜΕΤΑΦΟΡΑ ΤΗΣ ΑΝΕΞΑΡΤΗΤΗΣ ΑΡΧΗΣ ΠΙΣΤΟΛΗΠΤΙΚΗΣ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ ΣΤΗ ΓΕΝΙΚΗ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ ΧΡΗΜΑΤΟΠΙΣΤΩΤΙΚΟΥ ΤΟΜΕΑ ΚΑΙ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΙΔΙΩΤΙΚΟΥ ΧΡΕΟΥΣ - ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΑ ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗΣ ΠΛΑΤΦΟΡΜΑΣ ΣΥΝΑΛΛΑΓΩΝ ΜΗ ΕΞΥΠΗΡΕΤΟΥΜΕΝΩΝ ΔΑΝΕΙΩΝ ΚΑΙ ΑΛΛΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ» αποτελείται από πέντε (5) Κεφάλαια.

Στο Κεφάλαιο Α' (άρθρα 42 και 43) περιλαμβάνεται ο σκοπός και το αντικείμενο του Μέρους αυτού, ενώ στο Κεφάλαιο Β' με τίτλο ΜΕΤΑΦΟΡΑ ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΩΝ ΤΗΣ ΑΝΕΞΑΡΤΗΤΗΣ ΑΡΧΗΣ ΠΙΣΤΟΛΗΠΤΙΚΗΣ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ (άρθρα 44 έως 47) περιλαμβάνονται ρυθμίσεις για τη μεταφορά αρμοδιοτήτων της Ανεξάρτητης Αρχής Πιστοληπτικής Αξιολόγησης στη Γενική Γραμματεία

Χρηματοπιστωτικού Τομέα και Διαχείρισης Ιδιωτικού Χρέους και τη σύσταση, διάρθρωση, αρμοδιότητες και στελέχωση της Διεύθυνσης Πιστοληπτικής Αξιολόγησης και Αναφορών και τροποποιήσεις του ν. 4972/2022 σε εξουσιοδοτικές και μεταβατικες διατάξεις. Στο Κεφάλαιο Γ' με τίτλο ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΠΛΑΤΦΟΡΜΑ ΣΥΝΑΛΛΑΓΩΝ ΜΗ ΕΞΥΠΗΡΕΤΟΥΜΕΝΩΝ ΔΑΝΕΙΩΝ (άρθρα 48 έως 49) περιλαμβάνονται τροποποιήσεις του Ν. 5072/2023 σχετικά με την Ηλεκτρονική Πλατφόρμα Συναλλαγών Μη Εξυπηρετούμενων Δανείων και τη λειτουργία της Ηλεκτρονικής Πλατφόρμας Συναλλαγών Μη Εξυπηρετούμενων Δανείων. Στο Κεφάλαιο Δ' με τίτλο ΟΡΓΑΝΩΤΙΚΕΣ ΡΥΘΜΙΣΕΙΣ ΤΗΣ ΓΕΝΙΚΗΣ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑΣ ΧΡΗΜΑΤΟΠΙΣΤΩΤΙΚΟΥ ΤΟΜΕΑ ΚΑΙ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΙΔΙΩΤΙΚΟΥ ΧΡΕΟΥΣ (άρθρα 50 έως 53) περιλαμβάνονται τροποποιήσεις του ν. 4389/2016 σχετικά με τη διάρθρωση της Διεύθυνσης Υποστήριξης και Εποπτείας Εργαλείων Διαχείρισης Ιδιωτικού Χρέους, τη Διεύθυνση Υποστήριξης και Εποπτείας Εργαλείων Διαχείρισης Ιδιωτικού Χρέους, τον ορισμό προϊσταμένου Τμήματος Νομικής Υποστήριξης και Συμβουλών της Διεύθυνσης Σχεδιασμού και Ανάπτυξης και τις ρυθμίσεις για τη Διεύθυνση Υποστήριξης και Εποπτείας Εργαλείων Διαχείρισης Ιδιωτικού Χρέους και τη Διεύθυνση Σχεδιασμού και Ανάπτυξης. Στο Κεφάλαιο Ε' με τίτλο ΕΞΟΥΣΙΟΔΟΤΙΚΕΣ, ΤΕΛΙΚΕΣ ΚΑΙ ΚΑΤΑΡΓΟΥΜΕΝΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΜΕΡΟΥΣ Δ' αναλύονται εκτενώς (άρθρα 54 έως 56) οι διατάξεις αυτές.

Το πέμπτο μέρος (Μέρος Ε') με τίτλο «ΛΟΙΠΕΣ ΡΥΘΜΙΣΕΙΣ ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΑΣ ΤΟΥ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΥ ΕΘΝΙΚΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ ΚΑΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ» αποτελείται από επτά (7) Κεφάλαια.

Στο Κεφάλαιο Α' (άρθρα 57 έως 58) περιλαμβάνονται ΡΥΘΜΙΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΚΑΙ ΤΗ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΣΤΑΤΙΣΤΙΚΗΣ ΑΡΧΗΣ και συγκεκριμένα τροποποιήσεις σχετικά με τις αρμοδιότητες του Προέδρου της Ελληνικής Στατιστικής Αρχής και τη σύσταση Γραφείου Νομικού Συμβουλίου του Κράτους στην Ελληνική Στατιστική Αρχή. Στο Κεφάλαιο Β' (άρθρα 59 έως 62) περιλαμβάνονται ΡΥΘΜΙΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΣΥΜΜΕΤΟΧΩΝ ΚΑΙ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑΣ και συγκεκριμένα τροποποιήσεις σχετικά με την ωρίμανση και διενέργεια διαδικασιών για την αξιοποίηση ακινήτων από την Ελληνική Εταιρεία Συμμετοχών και Περιουσίας Ανώνυμη Εταιρεία, την παρακράτηση ποσοστού του τιμήματος για την κάλυψη

διοικητικών δαπανών και λειτουργικών εξόδων, τον προσυμβατικό έλεγχο συμβάσεων του Αναπτυξιακού Προγράμματος Συμβάσεων Στρατηγικής Σημασίας με φορέα ωρίμανσης, διενέργειας διαγωνισμού και παρακολούθησης της εκτέλεσης, την Ελληνική Εταιρεία Συμμετοχών και Περιουσίας Ανώνυμη Εταιρεία και την ανάθεση στο Τεχνικό Επιμελητήριο Ελλάδας αρμοδιοτήτων διευθύνουσας υπηρεσίας σε συμβάσεις του Αναπτυξιακού Προγράμματος Συμβάσεων Στρατηγικής Σημασίας και τη μεταβίβαση κυριότητας κοινοτικών κλήρων Αλεξανδρούπολης στο Δημόσιο. Στο Κεφάλαιο Γ' (άρθρα 63 έως 70) περιλαμβάνονται ΡΥΘΜΙΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΙΣ ΕΤΑΙΡΕΙΕΣ ΥΔΡΕΥΣΗΣ ΚΑΙ ΑΠΟΧΕΤΕΥΣΗΣ και συγκεκριμένα τροποποιήσεις σχετικά με τη φορολογική μεταχείριση απωλειών νερού, το ΦΠΑ στα έργα με αναθέτουσα αρχή την Εταιρεία Υδρεύσεως και Αποχετεύσεως Πρωτευούσης Ανώνυμη Εταιρεία και την Εταιρεία Υδρεύσεως και Αποχετεύσεως Θεσσαλονίκης Ανώνυμη Εταιρεία, το ειδικό αφορολόγητο αποθεματικό της ΕΥΔΑΠ ΑΕ, τη δικαστική επίλυση διαφορών που προκύπτουν κατά την εκτέλεση συμβάσεων που αναθέτουν η Εταιρεία Υδρεύσεως και Αποχετεύσεως Πρωτευούσης και η Εταιρεία Ύδρευσης και Αποχέτευσης Θεσσαλονίκης, τη μετάταξη προσωπικού της Εταιρείας Υδρεύσεως και Αποχετεύσεως Πρωτευούσης, της Εταιρείας Παγίων της Εταιρείας Υδρεύσεως και Αποχετεύσεως Πρωτευούσης, της Εταιρείας Υδρεύσεως και Αποχετεύσεως Θεσσαλονίκης, των παγίων και των Δημοτικών Επιχειρήσεων Ύδρευσης και Αποχέτευσης, τη μετάταξη προσωπικού της Εταιρείας Υδρεύσεως και Αποχετεύσεως Θεσσαλονίκης, ζητήματα που αφορούν στο προσωπικό των εταιρειών με την επωνυμία «Εταιρεία Υδρεύσεως και Αποχετεύσεως Πρωτευούσης Ανώνυμη Εταιρεία» και «Εταιρεία Υδρεύσεως και Αποχετεύσεως Θεσσαλονίκης Ανώνυμη Εταιρεία», αλλά και πρόβλεψη για την πλήρωση θέσεων Γενικών Διευθυντών της Εταιρείας Υδρεύσεως και Αποχετεύσεως Πρωτευούσης και της Εταιρείας Ύδρευσης και Αποχέτευσης Θεσσαλονίκης. Στο Κεφάλαιο Δ' (άρθρα 71 έως 73) περιλαμβάνονται ΡΥΘΜΙΣΕΙΣ ΦΟΡΟΛΟΓΙΑΣ ΚΑΙ ΕΙΣΦΟΡΩΝ ΠΛΟΙΩΝ και συγκεκριμένα τροποποιήσεις σχετικά με την αναπροσαρμογή συντελεστών ειδικής εισφοράς, την αναπροσαρμογή συντελεστών φόρου και εισφοράς πλοίων πρώτης κατηγορίας και τις απαλλαγές επί ειδών προοριζόμενων για εφοδιασμό πλοίων, ενώ στο Κεφάλαιο Ε' (άρθρο 74) προβλέπονται ΡΥΘΜΙΣΕΙΣ ΓΙΑ ΚΑΡΝΑΓΙΑ και συγκεκριμένα πρόβλεψη για αίτηση παραχώρησης χρήσης υφισταμένων κατασκευών χρησιμοποιούμενων άνευ αδείας ή καθ' υπέρβαση αυτής

από καρνάγιο ή ταρσανά. Στο Κεφάλαιο ΣΤ' περιλαμβάνονται ΛΟΙΠΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ (άρθρα 75 έως 94) που αφορούν στον τρόπο εξόφλησης συναλλαγών πώλησης αγαθών ή παροχής υπηρεσιών σε ιδιώτες, την παράταση εξαίρεσης των παρόχων περιεχομένου περιφερειακής εμβέλειας επίγειας ψηφιακής τηλεόρασης από τον ειδικό φόρο τηλεοπτικών διαφημίσεων, την κρατική επιχορήγηση περιφερειακών τηλεοπτικών σταθμών, τη φορολόγηση δικαιούχων του Επενδυτικού Λογαριασμού Κάλυψης Στεγαστικών Παροχών της πρώην εταιρείας «Ταχυδρομικό Ταμιευτήριο Ελλάδος Ανώνυμη Τραπεζική Εταιρεία», τη μεταχείριση των εκπτώσεων λόγω κύκλου εργασιών, τον τρόπο υπολογισμού ακαθάριστου ισοδύναμου επιχορήγησης σε περιπτώσεις ανάκτησης ενίσχυσης ως επιδότησης επιτοκίου, το μη υπολογισμό της ενίσχυσης που λαμβάνουν φυσικά ή νομικά πρόσωπα ή νομικές οντότητες στο πλαίσιο του Μέτρου 23 για το όριο των επιδοτήσεων της παρ. 1 του άρθρου 48 του ΚΦΠΑ, τον ορισμό αρμόδιας αρχής ως εξουσιοδοτημένου αντιπροσώπου της Ελλάδας για τους σκοπούς εφαρμογής της Σύμβασης του Συμβουλίου της Ευρώπης και του ΟΟΣΑ σχετικά με την αμοιβαία διοικητική συνδρομή σε φορολογικά θέματα και του Πρωτοκόλλου Τροποποίησης αυτής, την εκούσια εισφορά στο έργο διεθνών οργανισμών ή διεθνών οντοτήτων από το Ελληνικό Δημόσιο, τα όρια δικαιωμάτων ψήφου για απεύθυνση υποχρεωτικής δημόσιας πρότασης, τον τρόπο υπολογισμού δικαιωμάτων ψήφου για εξαγορά εταιρείας κατόπιν υποβολής δημόσιας πρότασης Εγγραφή ορκωτών ελεγκτών λογιστών εποπτικού φορέα στο Δημόσιο Μητρώο, τη διατήρηση ιδιότητας ενεργού ορκωτού ελεγκτή λογιστή κατά τον χρόνο άσκησης καθηκόντων εντεταλμένων ελεγκτών διασφάλισης ποιότητας, τις καταβληθείσες αποζημιώσεις σε συνταξιούχους της πρώην εταιρείας Η.Σ.Α.Π. Α.Ε., την ανέγερση ιερών ναών και εκτέλεση εκκλησιαστικών έργων, τα ελάχιστα προσόντα Γενικού Διευθυντή του νομικού προσώπου ιδιωτικού δικαίου με την επωνυμία «Επιτροπή Ολυμπίων και Ζαππείου Κληροδοτήματος», την ανανέωση αποσπάσεων στην Αρχή Καταπολέμησης της Νομιμοποίησης Εσόδων από Εγκληματικές Δραστηριότητες, τη μείωση χρόνου υπηρεσίας για προαγωγή στον βαθμό του Προέδρου, Αντιπροέδρου και Παρέδρου του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους, την ερμηνευτική διάταξη για την κατάργηση α) ασφαλιστικής κράτησης ενός τοις εκατό επί πληρωμών εργολάβων υπέρ του Ενιαίου Ταμείου Ανεξάρτητα Απασχολουμένων - Τομέα Σύνταξης Μηχανικών και Εργοληπτών Δημοσίων Έργων, β) πόρου υπέρ του Εθνικού Μετσόβιου

Πολυτεχνείου, γ) ειδικών πόρων επί τεκμαρτών κερδών και πληρωμών εργολάβων και τη ρύθμιση φόρου προστιθέμενης αξίας επί υπηρεσιών του Ανεξάρτητου Διαχειριστή Μεταφοράς Ηλεκτρικής Ενέργειας. Στο Κεφάλαιο Ζ' με τίτλο ΕΞΟΥΣΙΟΔΟΤΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΜΕΡΟΥΣ Ε' αναλύονται εκτενώς (άρθρα 95 έως 96) οι διατάξεις αυτές.

Το έκτο μέρος (Μέρος ΣΤ') με τίτλο «ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΑΣ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΥ ΕΘΝΙΚΗΣ ΑΜΥΝΑΣ, ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΥ ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ, ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΥ ΠΑΙΔΕΙΑΣ, ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ ΚΑΙ ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ ΚΑΙ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΥ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ» αποτελείται από πέντε (5) Κεφάλαια.

Στο Κεφάλαιο Α' (άρθρα 97 έως 103) περιλαμβάνονται ΡΥΘΜΙΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΑΕΡΟΠΟΡΙΚΗ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑ Α.Ε. ΚΑΙ ΑΛΛΕΣ ΡΥΘΜΙΣΕΙΣ ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΑΣ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΥ ΕΘΝΙΚΗΣ ΑΜΥΝΑΣ και συγκεκριμένα τροποποιήσεις σχετικά με τις προσλήψεις των θυγατρικών εταιρειών της ΕΑΒ ΑΕ, τις συνδεδεμένες εταιρείες με την ΕΑΒ ΑΕ, την χορήγηση επιδόματος ειδικών συνθηκών στους εργαζομένους στις εγκαταστάσεις της ΕΑΒ ΑΕ, την πρόσληψη στρατιωτικών εν αποστρατεία στην ΕΑΒ ΑΕ, το κίνητρο παραμονής στην εργασία εργαζομένων και καταβολές προς το προσωπικό της ΕΑΒ ΑΕ, καθώς και πρόβλεψη σχετικά με τις εκμεταλλεύσεις εξυπηρέτησης προσωπικού Σύσταση Μητρώου Επιχειρήσεων για διάθεση ψηφιακών αγαθών (eMarketplace). Στο Κεφάλαιο Β' (άρθρα 104 έως 108) περιλαμβάνονται ΡΥΘΜΙΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΟ ΕΛΛΗΝΙΚΟ ΚΕΝΤΡΟ ΕΜΠΕΙΡΟΓΝΩΜΟΣΥΝΗΣ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΩΝ ΜΕΤΑΡΡΥΘΜΙΣΕΩΝ - REFORM GREECE ΚΑΙ ΓΙΑ ΣΧΟΛΙΚΕΣ ΚΤΙΡΙΑΚΕΣ ΥΠΟΔΟΜΕΣ ΟΡΓΑΝΙΣΜΩΝ ΤΟΠΙΚΗΣ ΑΥΤΟΔΙΟΙΚΗΣΗΣ ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΑΣ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΥ ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ και συγκεκριμένα τροποποιήσεις σχετικά με την αναστολή αύξησης επιτοκίου οφειλών προς φορείς κοινωνικής ασφάλισης, τη μετατροπή της σχέσης εργασίας της θέσης δημοσιογράφου του Ελληνικού Κέντρου Εμπειρογνωμοσύνης Διοικητικών Μεταρρυθμίσεων – Reform Greece, την πλήρωση της θέσης νομικού συμβούλου και δημοσιογράφου στον ίδιο φορέα, τη διεύρυνση των δυνατοτήτων στελέχωσης Ελληνικού Κέντρου Εμπειρογνωμοσύνης Διοικητικών Μεταρρυθμίσεων και τη μεταβατική διοικητική και οικονομική υποστήριξη του, την εκτέλεση επισκευών και συντηρήσεων σε μισθωμένα σχολικά κτίρια, καθώς και πρόβλεψη για την παράταση μισθώσεων ακινήτων τρίτων από δήμους. Στο Κεφάλαιο Γ' (άρθρα 109 έως 114)

περιλαμβάνονται ΡΥΘΜΙΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΟΝ ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΟ ΕΘΝΙΚΟ ΦΟΡΕΑ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΑΣ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΥ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ και συγκεκριμένα τροποποιήσεις σχετικά με την αναστολή αύξησης επιτοκίου οφειλών προς φορείς κοινωνικής ασφάλισης, τον καθορισμό αρμόδιου φορέα υποβολής αίτησης απονομής επικουρικής σύνταξης σε περίπτωση διαδοχικού χρόνου ασφάλισης, την συνταξιοδότηση πασχόντων από κληρονομική σιδηροβλαστική αναιμία, φωκομέλεια και μυασθένειες – μυοπάθειες, την τήρηση Ταμειακών Διαθεσίμων από το Ταμείο Επικουρικής Κεφαλαιοποιητικής Ασφάλισης (Τ.Ε.Κ.Α.), στην Τράπεζα της Ελλάδος, την χορήγηση ασφαλιστικής ενημερότητας από το Τ.Ε.Κ.Α., καθώς και πρόβλεψη σχετικά με επενδυτικά προγράμματα ή σχέδια σε μισθώσεις ακινήτων του e-ΕΦΚΑ. Στο Κεφάλαιο Δ' (άρθρα 115 έως 116) περιλαμβάνονται ΡΥΘΜΙΣΕΙΣ ΓΙΑ ΑΝΩΤΑΤΑ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΑ ΙΔΡΥΜΑΤΑ ΚΑΙ ΤΙΣ ΣΧΟΛΕΣ ΑΝΩΤΕΡΗΣ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΗΣ ΚΑΤΑΡΤΙΣΗΣ ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΑΣ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΥ ΠΑΙΔΕΙΑΣ, ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ ΚΑΙ ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ και συγκεκριμένα σχετικά με τη δημιουργία πληροφοριακού συστήματος στατιστικών στοιχείων φοιτητών των Ανώτατων Εκπαιδευτικών Ιδρυμάτων και την παράταση χρονικού ορίου συμμετοχής αποφοίτων ειδικοτήτων Σχολών Ανώτερης Επαγγελματικής Κατάρτισης σε εξετάσεις πιστοποίησης επαγγελματικής κατάρτισης. Στο Κεφάλαιο Ε' με τίτλο ΚΑΤΑΡΓΟΥΜΕΝΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΜΕΡΟΥΣ ΣΤ' αναλύονται εκτενώς (άρθρο 117) οι διατάξεις αυτές.

Στο έβδομο μέρος (Μέρος Ζ') με τίτλο «ΕΝΑΡΞΗ ΙΣΧΥΟΣ» (άρθρο 118) προβλέπεται ο χρόνος έναρξης ισχύος των επιμέρους διατάξεων κατά τα αναλυτικά αναφερόμενα στο άρθρο αυτό.

Επισημαίνεται ότι το υπό διαβούλευση σχέδιο νόμου[2] αναρτήθηκε στην πλατφόρμα της Ανοιχτής Διακυβέρνησης στις 27/03/2026 ώρα 21:45, με καταληκτική ημέρα ώρα ολοκλήρωσης της διαδικασίας στις 14/04/2026 (Τρίτη του Πάσχα) ώρα 09:00. Δηλαδή συνολικά, 17 ημέρες και 11 ώρες. Απεστάλη και στην Ο.Κ.Ε. προς διατύπωση γνώμης στις 27 Μαρτίου 2026 από το Τμήμα Γ' της Γενικής Γραμματείας Νομικών και Κοινοβουλευτικών Θεμάτων της Προεδρίας της Κυβέρνησης.

---

[2] https://www.opengov.gr/minfin/?p=13910

Θα πρέπει να σημειωθεί ότι στην παρούσα νομοθετική πρωτοβουλία δεν υπήρχε μέχρι και στο παρόν αναρτημένη αιτιολογική έκθεση/έκθεση συνεπειών ρυθμίσεων, γεγονός που δυσχεραίνει περαιτέρω την έγκυρη και έγκαιρη αξιολόγηση των προτεινόμενων διατάξεων, σύμφωνα με τα όσα έχουν αναρτηθεί στη Δημόσια Διαβούλευση.

Ο χρόνος για την αποδοτική επεξεργασία του νομοθετικού υλικού (σ/ν), σε ένα τόσο καίριο και σύνθετο πεδίο πολιτικής όπως η φορολογική πολιτική δεν κρίνεται επαρκής για τον αναγνώστη, τους επιστημονικούς και τους κοινωνικούς φορείς. Όπως έχει επανειλημμένα υπογραμμίσει σε προηγούμενες γνώμες της, η Ο.Κ.Ε. εκτιμά ότι ο επίσημος χρόνος της διαβούλευσης, πέραν του χρόνου προδιαβούλευσης και συζήτησης με τους κοινωνικούς εταίρους, θα πρέπει να είναι ικανός, ώστε να μπορεί να εκπονηθεί μια πλήρης και συμπεριληπτική γνωμοδότηση, κατόπιν της προβλεπόμενης εκ του νόμου διαδικασίας και των απαραίτητων συνεδριάσεων των οργάνων της. Στις δε περιπτώσεις κατά τις οποίες εισάγεται αναθεωρημένη έκδοση προς ψήφιση στο Ελληνικό Κοινοβούλιο, θα πρέπει να προβλέπεται επιπλέον χρόνος μιας εβδομάδας για την αξιολόγηση των επικαιροποιημένων προτεινόμενων διατάξεων.

Άλλωστε, σύμφωνα με τον ιδρυτικό νόμο της Ο.Κ.Ε. 2232/1994 (άρθρο 2 παρ. 2) ορίζεται ότι η **Ο.Κ.Ε. διατυπώνει τη γνώμη της μέσα σε προθεσμία, η οποία δεν μπορεί να είναι μικρότερη των τριάντα (30) ημερών και μεγαλύτερη των σαράντα πέντε (45) ημερών από τη γνωστοποίηση σε αυτή του θέματος**. Μόνο μετά την πάροδο της προθεσμίας των σαράντα πέντε (45) ημερών η έλλειψη σχετικής γνώμης δεν εμποδίζει τη λήψη σχετικής απόφασης. Στο επόμενο εδάφιο του ίδιου άρθρου αναφέρεται η δυνατότητα σύντμησης της εν λόγω προθεσμίας σε δεκαπέντε μέρες, μόνο όμως σε εξαιρετικά επείγουσες περιπτώσεις. Το συγκεκριμένο σχέδιο νόμου δεν είναι δυνατόν να αξιολογηθεί αν εμπίπτει στην κατηγορία του εξαιρετικά κατεπείγοντος, καθώς αφενός τίποτα σχετικό δεν αναφέρεται ούτε στο περιεχόμενο του, ούτε στην σχετική αλληλογραφία που το συνοδεύει, ενώ δεν μπορεί να διαγνωσθεί τέτοια επείγουσα περίπτωση με άλλον τρόπο.

Επισημαίνεται ότι σε αντίστοιχες γνωμοδοτήσεις της Ευρωπαϊκής Οικονομικής και Κοινωνικής Επιτροπής επί σχεδίων και προτάσεων Κανονισμών και Οδηγιών της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, αφιερώνεται πολλαπλάσιος χρόνος διαβούλευσης, με ακρόαση φορέων και αξιωματούχων των αρμόδιων Διευθύνσεων της Ευρωπαϊκής Επιτροπής (άνω των 2 μηνών) πριν το τελικό κείμενο εισαχθεί προς ψήφιση στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο.

Με βάση τις παραπάνω αρχές, η Ο.Κ.Ε. εκτιμά εισαγωγικά ότι με το υπό επεξεργασία νομοσχέδιο εισάγονται ρυθμίσεις οι οποίες απαντούν ικανοποιητικά σε σύγχρονες προβληματικές των φορολογικών και διοικητικών διαδικασιών. Διαπιστώνει, ωστόσο, την ύπαρξη πεδίων παρέμβασης τα οποία χρήζουν πιο ενδελεχούς μελέτης και προσεκτικότερης ανάλυσης ως προς τις επιπτώσεις. Εκτιμά επίσης ότι οι αποσπασματικές εμβόλιμες ρυθμίσεις σε πεδία διαφορετικά από τη βασική θεματολογία του νομοσχεδίου δεν κατατείνουν στο σκοπό της καλής νομοθέτησης. Τονίζει δε τη σημασία της ουσιαστικής διενέργειας του κοινωνικού διαλόγου (ιδίως μέσω της Ο.Κ.Ε. ως συνταγματικά κατοχυρωμένου και αναγνωρισμένου φορέα), ως εν δυνάμει εγγυητή της πρακτικής αποτελεσματικότητας των υπό ψήφιση ρυθμίσεων και αρωγό σε κάθε προσπάθεια προς το σκοπό της καλής νομοθέτησης.

ΓΕΝΙΚΗ ΕΠΙΣΚΟΠΗΣΗ

Η φορολογική πολιτική αποτελεί έναν από τους βασικότερους μηχανισμούς άσκησης οικονομικής πολιτικής, επηρεάζοντας άμεσα την ανάπτυξη, την κοινωνική δικαιοσύνη και τη δημοσιονομική σταθερότητα. Στην Ελλάδα, τα τελευταία χρόνια, η φορολογική πολιτική βρίσκεται σε διαδικασία δυναμικού μετασχηματισμού, με στόχο τη δημιουργία ενός πιο αποδοτικού, διαφανούς και φιλικού προς την ανάπτυξη συστήματος. Οι εξελίξεις αυτές συνδέονται τόσο με τις εσωτερικές ανάγκες της οικονομίας, όσο και με τις κατευθύνσεις της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Ένα από τα βασικά χαρακτηριστικά των σύγχρονων φορολογικών εξελίξεων στην Ελλάδα είναι η προσπάθεια μείωσης της φορολογικής επιβάρυνσης, ιδιαίτερα για τις επιχειρήσεις και την εργασία, η οποία ωστόσο παραμένει υψηλή. Η μείωση των φορολογικών συντελεστών και των ασφαλιστικών εισφορών στοχεύει στην ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας της ελληνικής οικονομίας και στην προσέλκυση επενδύσεων. Παράλληλα, η φορολογική πολιτική επιδιώκει να δημιουργήσει ένα σταθερό περιβάλλον που θα ενθαρρύνει την επιχειρηματική δραστηριότητα και θα περιορίσει την αβεβαιότητα, ενώ θα προσελκύσει και ανθρώπινο δυναμικό υψηλής εξειδίκευσης. Προς αυτή την κατεύθυνση κρίσιμους τεχνικούς παράγοντες αποτελούν η μείωση του χάσματος ΦΠΑ και η φορολογική δικαιοσύνη τόσο σε όρους ενθάρρυνσης του παραγωγικού μετασχηματισμού, όσο και σε όρους ενίσχυσης της κοινωνικής συνοχής.

Ιδιαίτερη σημασία έχει η εκτεταμένη ψηφιοποίηση της φορολογικής διοίκησης, η οποία υλοποιείται κυρίως μέσω της ΑΑΔΕ. Η εισαγωγή των ηλεκτρονικών βιβλίων (myDATA), η καθιέρωση ηλεκτρονικών συναλλαγών και η διασύνδεση των πληροφοριακών συστημάτων επιτρέπουν τον αποτελεσματικότερο έλεγχο των οικονομικών δραστηριοτήτων και συμβάλλουν στη μείωση της φοροδιαφυγής. Η αξιοποίηση των ψηφιακών τεχνολογιών ενισχύει τη διαφάνεια και βελτιώνει τη λειτουργία της φορολογικής διοίκησης.

Η Ελλάδα βρίσκεται κοντά στον ευρωπαϊκό μέσο όρο αναφορικά με το ποσοστό των φόρων ως προς το ΑΕΠ (39-40%), αλλά διατηρώντας διαφορετική

κατανομή μεταξύ έμμεσων και άμεσων φόρων, γεγονός που επηρεάζει αρνητικά τα χαμηλότερα εισοδήματα και τους συνεπείς φορολογούμενους.

Άλλωστε, η φοροδιαφυγή εξακολουθεί να αποτελεί μία από τις σημαντικότερες προκλήσεις για το ελληνικό φορολογικό σύστημα. Παρά τις μεταρρυθμίσεις και τα μέτρα που έχουν ληφθεί, η παραοικονομία παραμένει σε υψηλά επίπεδα, επηρεάζοντας αρνητικά τα δημόσια έσοδα και δημιουργώντας συνθήκες αθέμιτου ανταγωνισμού, με προφανείς επιπτώσεις για τις συνεπείς επιχειρήσεις, αλλά και τα νοικοκυριά, τα οποία δευτερογενώς αδυνατούν να έχουν πρόσβαση σε μια σειρά από παροχές κοινωνικής πολιτικής εξαιτίας της φορολογικής τους ειλικρίνειας και της αποκάλυψης των πραγματικών τους εισοδημάτων. Η ενίσχυση των ελεγκτικών μηχανισμών, η εξάλειψη των παραπάνω στρεβλώσεων και η καλλιέργεια φορολογικής συνείδησης στους πολίτες αποτελούν βασικούς άξονες για την αντιμετώπιση του φαινομένου.

Επιπλέον, η Ελλάδα καλείται να προσαρμοστεί στις διεθνείς και ευρωπαϊκές φορολογικές προκλήσεις, όπως αυτή προκύπτει μέσα από τη συζήτηση για την καθιέρωση ελάχιστου παγκόσμιου εταιρικού φόρου, το φόρο άνθρακα και τα μέτρα για την αντιμετώπιση της φοροαποφυγής των πολυεθνικών επιχειρήσεων. Η εναρμόνιση με τα ευρωπαϊκά πρότυπα ενισχύει τη διαφάνεια και τη συνεργασία μεταξύ των κρατών, αλλά απαιτεί ταυτόχρονα σημαντικές θεσμικές προσαρμογές.

Παρά τις θετικές εξελίξεις, το ελληνικό φορολογικό σύστημα εξακολουθεί να αντιμετωπίζει διαρθρωτικές αδυναμίες. Η πολυπλοκότητα της νομοθεσίας, οι συχνές αλλαγές στους φορολογικούς κανόνες και η άνιση κατανομή των φορολογικών βαρών δημιουργούν εμπόδια στην αποτελεσματική λειτουργία του συστήματος. Η ανάγκη για ένα απλό, σταθερό και δίκαιο φορολογικό πλαίσιο παραμένει επίκαιρη.

ΣΧΟΛΙΑ Ο.Κ.Ε. ΕΠΙ ΤΗΣ ΑΡΧΗΣ ΤΟΥ Ν/Σ

Η Ο.Κ.Ε. αναγνωρίζει ότι το υπό διαβούλευση σχέδιο νόμου περιλαμβάνει σειρά ρυθμίσεων που κινούνται σε θετική κατεύθυνση, ιδίως ως προς:

1. την αναδρομική αποκατάσταση των υπέρμετρων προστίμων του άρθρου 53 ΚΦΔ για μηδενικές και πιστωτικές δηλώσεις,

2. την εισαγωγή θεσμικών εργαλείων ενίσχυσης της φορολογικής βεβαιότητας (Φορολογικές Δεσμευτικές Απαντήσεις),

3. την εξορθολογιστική αντιμετώπιση ειδικών κατηγοριών (ανήλικοι, πωλητές λαϊκών αγορών).

Ωστόσο, παρά τις επιμέρους βελτιώσεις, διαπιστώνονται σοβαρές νομοτεχνικές και ουσιαστικές αδυναμίες, κυρίως ως προς:

1. τη συμμόρφωση με την αρχή της αναλογικότητας,

2. τη διασφάλιση της ασφάλειας δικαίου,

3. τη λειτουργική δυνατότητα συμμόρφωσης των μικρομεσαίων εμπορικών επιχειρήσεων.

Όπως προαναφέρθηκε το Μέρος Α[περιλαμβάνει ρυθμίσεις ενσωμάτωσης της ευρωπαϊκής νομοθεσίας στις εθνικές φορολογικές διατάξεις, ενώ τα Μέρη Β' και Γ' αντιμετωπίζουν επίκαιρα ζητήματα φορολογικού δικαίου, φορολογικών διαδικασιών και ρυθμίσεις φορολόγησης πλούτου και εισοδήματος.

Στο πρώτο Μέρος περιλαμβάνονται τα μέτρα προσαρμογής στο ενωσιακό δίκαιο για την διοικητική συνεργασία στον τομέα της φορολογίας, με διεύρυνση του πεδίου εφαρμογής και των προϋποθέσεων της αυτόματης ανταλλαγής πληροφοριών και ρυθμίσεις για την υποχρεωτική αυτόματη ανταλλαγή πληροφοριών που υποβάλλονται από Παρόχους Υπηρεσιών Κρυπτοστοιχείων και τον ορισμό αρμόδιας αρχής ως εξουσιοδοτημένου αντιπροσώπου της Ελλάδας για τους σκοπούς εφαρμογής της Σύμβασης του Συμβουλίου της Ευρώπης και του Οργανισμού

Οικονομικής Συνεργασίας και Ανάπτυξης σχετικά με την αμοιβαία διοικητική συνδρομή σε φορολογικά θέματα.

Στα Μέρη Β και Γ καταγράφονται οι προτεινόμενες αλλαγές ως προς:

- Τα πρόστιμα για παράλειψη υποβολής ή εκπρόθεσμη υποβολή δήλωσης παρακρατούμενου φόρου ή δήλωσης Φόρου Προστιθέμενης Αξίας
- τις εξαιρέσεις από την επιβολή προστίμων της φορολογικής νομοθεσίας λόγω ανηλικότητας
- την απαγόρευση αποδοχής πληρωμών με μετρητά αξίας μεγαλύτερης των πεντακοσίων ευρώ, ακόμα και σε «σπαστές» αποδείξεις για την ίδια συναλλαγή,
- τον ορισμό του Μητρώου Ιδιοκτησίας και Διαχείρισης Ακινήτων (ΜΙΔΑ) ως πηγής πληροφόρησης για κύριες κατοικίες μικρών οικισμών, αντί των δηλώσεων Ε1
- τις φορολογικές Δεσμευτικές Απαντήσεις, δηλαδή νέα δυνατότητα χορήγησης εκ των προτέρων ενημέρωσης επιχειρήσεων σε φορολογικά ζητήματα μέσω της ΑΑΔΕ
- τη μείωση του ελάχιστου ποσού καθαρού εισοδήματος από την άσκηση ατομικής επιχειρηματικής δραστηριότητας για κατόχους άδειας επαγγελματία πωλητή σε λαϊκή αγορά

Τα Μέρη Δ και Ε προβλέπουν ένα ευρύ φάσμα ρυθμίσεων που αφορούν στα εξής:

- Τη δημιουργία Ηλεκτρονικής Πλατφόρμας Συναλλαγών Μη Εξυπηρετούμενων Δανείων και μεταφορά αρμοδιοτήτων της Ανεξάρτητης Αρχής Πιστοληπτικής Αξιολόγησης στη Γενική Γραμματεία Χρηματοπιστωτικού Τομέα και Διαχείρισης Ιδιωτικού Χρέους
- Τον τρόπο υπολογισμού ακαθάριστου ισοδύναμου επιχορήγησης σε περιπτώσεις ανάκτησης ενίσχυσης ως επιδότησης επιτοκίου και τον μη υπολογισμό της ενίσχυσης που λαμβάνουν φυσικά ή νομικά πρόσωπα ή νομικές οντότητες, στο πλαίσιο του Μέτρου 23.

- Την παράταση εξαίρεσης των παρόχων περιεχομένου περιφερειακής εμβέλειας επίγειας ψηφιακής τηλεόρασης από τον ειδικό φόρο τηλεοπτικών διαφημίσεων και την κρατική επιχορήγηση περιφερειακών τηλεοπτικών σταθμών
- Την φορολόγηση δικαιούχων του Επενδυτικού Λογαριασμού Κάλυψης Στεγαστικών Παροχών της πρώην εταιρείας «Ταχυδρομικό Ταμιευτήριο Ελλάδος Ανώνυμη Τραπεζική Εταιρεία»
- Τις αλλαγές στον προσυμβατικό έλεγχο συμβάσεων του Αναπτυξιακού Προγράμματος Συμβάσεων Στρατηγικής Σημασίας που διενεργούνται, με φορέα ωρίμανσης, διενέργειας διαγωνισμού και παρακολούθησης της εκτέλεσης, την Ελληνική Εταιρεία Συμμετοχών και Περιουσίας Ανώνυμη Εταιρεία
- Την ανάθεση στο Τεχνικό Επιμελητήριο Ελλάδας αρμοδιοτήτων διευθύνουσας υπηρεσίας σε συμβάσεις του Αναπτυξιακού Προγράμματος Συμβάσεων Στρατηγικής Σημασίας
- Τη μεταβίβαση κυριότητας κοινοτικών κλήρων Αλεξανδρούπολης στο Δημόσιο
- Τις ρυθμίσεις για τις εταιρίες ύδρευσης και Αποχέτευσης, με έμφαση στο προσωπικό των υπηρεσιών αυτών
- Τις ρυθμίσεις φορολογίας και εισφορών πλοίων, την αναπροσαρμογή συντελεστών ειδικής εισφοράς του ν. 29/1975 και πλοίων πρώτης κατηγορίας του ν. 27/1975, τις απαλλαγές επί ειδών προοριζόμενων για εφοδιασμό πλοίων καθώς και ρυθμίσεις για καρνάγια και τη διαδικασία παραχώρηση χρήσης υφισταμένων κατασκευών χρησιμοποιούμενων άνευ αδείας ή καθ' υπέρβαση αυτής από καρνάγιο ή ταρσανά
- Τις προσλήψεις των θυγατρικών εταιρειών της Ελληνικής Αεροπορικής Βιομηχανίας ΑΕ, το κίνητρο παραμονής στην εργασία εργαζομένων και τη χορήγηση επιδόματος ειδικών συνθηκών στους εργαζομένους της, την πρόσληψη στρατιωτικών εν αποστρατεία στην Ελληνική Αεροπορική Βιομηχανία Α.Ε
- Τη Σύσταση Μητρώου Επιχειρήσεων για διάθεση ψηφιακών αγαθών (eMarketplace)

- Τις διατάξεις e-ΕΦΚΑ που περιλαμβάνουν αναστολή αύξησης επιτοκίου οφειλών προς φορείς κοινωνικής ασφάλισης, τον καθορισμό αρμόδιου φορέα υποβολής αίτησης απονομής επικουρικής σύνταξης σε περίπτωση διαδοχικού χρόνου ασφάλισης, τη συνταξιοδότηση πασχόντων από μυασθένειες

Ως προς τα Μέρη Δ' και Ε', δηλαδή τα τμήματα που δεν αφορούν σε φορολογικές ρυθμίσεις, το νομοσχέδιο χαρακτηρίζεται από μια έντονη τάση «ειδικών ρυθμίσεων».

Το ΜΕΡΟΣ Δ' περιλαμβάνει δύο βασικές ομάδες ρυθμίσεων: (α) τη μεταφορά της Ανεξάρτητης Αρχής Πιστοληπτικής Αξιολόγησης στο Υπουργείο Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών και (β) τη δημιουργία ηλεκτρονικής πλατφόρμας συναλλαγών μη εξυπηρετούμενων δανείων. Και οι δύο αυτές ομάδες ρυθμίσεων, σε συνδυασμό με τις αντίστοιχες οργανωτικές και λειτουργικές μεταβολές που προτείνονται προς ψήφιση για τη Γενική Γραμματεία Χρηματοπιστωτικού Τομέα και Διαχείρισης Ιδιωτικού Χρέους, εντάσσονται σε μία παρέμβαση που επιδιώκεται στο πεδίο του ιδιωτικού χρέους, σε συνέχεια παλαιότερων παρεμβάσεων, και θα πρέπει, συνεπώς, να αξιολογηθούν τόσο εξ απόψεως συνοχής όσο και εξ απόψεως αποτελεσματικότητας, τόσο οικονομικής όσο και υπό την έννοια της κοινωνικής προστασίας, υπό τις ειδικότερες εκφάνσεις της προστασίας του καταναλωτή, του οφειλέτη/δανειολήπτη και του υποκειμένου δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα.

Αντί για οριζόντιους κανόνες, παρατηρείται η υιοθέτηση εξειδικευμένων πλαισίων για συγκεκριμένους φορείς (Ε.Α.Β., Reform Greece, Ε.ΥΔ.Α.Π.), τα οποία λειτουργούν παράλληλα με το γενικό θεσμικό πλαίσιο. Η νομοθετική αυτή προσέγγιση φαίνεται να επιδιώκει την παροχή αυξημένης διοικητικής ευελιξίας σε στρατηγικούς οργανισμούς, εισάγοντας ωστόσο παρεκκλίσεις από τις πάγιες διαδικασίες του ΑΣΕΠ και των γενικών κανόνων περί κρατικών ενισχύσεων. Η επιλογή αυτή, αν και αιτιολογείται συχνά από την ανάγκη αντιμετώπισης κατεπειγουσών ή ειδικών αναγκών, δημιουργεί ένα πολυεπίπεδο κανονιστικό περιβάλλον που απαιτεί προσεκτική εποπτεία για τη διασφάλιση της θεσμικής ομοιογένειας.

Επιπλέον, το νομοσχέδιο περιλαμβάνει σειρά διατάξεων που αποσκοπούν στη διευθέτηση εκκρεμοτήτων του παρελθόντος, μέσω αναδρομικών

νομιμοποιήσεων δαπανών, αποζημιώσεων και τεχνικών υποδομών. Οι ρυθμίσεις αυτές παρέχουν μεν λύσεις σε χρονίζοντα ζητήματα, ωστόσο η εκ των υστέρων «θεραπεία» διαδικαστικών αποκλίσεων πρέπει να σταθμίζεται προσεκτικά έναντι των αρχών της χρηστής διοίκησης και της ίσης μεταχείρισης των πολιτών. Η υιοθέτηση ευνοϊκών φορολογικών καθεστώτων και άμεσων οικονομικών ενισχύσεων σε επιλεγμένους κλάδους στοχεύει στην τόνωση της επιχειρηματικότητας, καθιστά όμως αναγκαία τη διαρκή παρακολούθηση της συμβατότητάς τους με τους κανόνες του ελεύθερου ανταγωνισμού.

Η αναλυτική εξέταση του νομοσχεδίου αναδεικνύει μια σειρά από κρίσιμα σημεία που άπτονται της ορθής, αποτελεσματικής και δίκαιης φορολογικής διακυβέρνησης, της κοινωνικής δικαιοσύνης και της διοικητικής και εταιρικής διαφάνειας.

Η δημιουργία ενός μηχανισμού «δύο ταχυτήτων» με παρεκκλίσεις για ορισμένες μορφές επιχειρήσεων και φορολογικής μεταχείρισης, σε συνδυασμό με εξουσιοδοτικές παραπομπές, δημιουργεί συνθήκες μη ασφάλειας δικαίου. Η συστηματική πλέον παρέκκλιση καταδεικνύει μια τάση εύνοιας προς την ταχύτητα έναντι της αξιοκρατίας και της χρηστής δημοσιονομικής διαχείρισης.

Παρά την έμφαση που δίνεται κυρίως στη διοικητική, τεχνολογική και ελεγκτική διάσταση, η αξιολόγηση του κοινωνικού αντικτύπου των παρεμβάσεων δεν αναδεικνύεται με την ίδια ένταση. Δεν υπάρχει σχετική αναφορά στον κοινωνικό διάλογο και τη συμμετοχή των φορέων στη διαβούλευση, ενώ δεν συνοδεύεται από συγκεκριμένους ex post μηχανισμούς αξιολόγησης επιπτώσεων εκ μέρους των κοινωνικών εταίρων ή της κοινωνίας των πολιτών.

Συμπερασματικά, η παρούσα νομοθετική στρατηγική δίνει προτεραιότητα στην ταχύτητα και την αποτελεσματικότητα μέσω αποκεντρωμένων διαδικασιών και τομεακών εξαιρέσεων. Για να διατηρηθεί η θεσμική ισορροπία, είναι κρίσιμο αυτοί οι ευέλικτοι μηχανισμοί να πλαισιώνονται από ισχυρά πρότυπα λογοδοσίας και διαφάνειας. Η εναρμόνιση των ειδικών αυτών παρεμβάσεων με τις γενικές αρχές της διοικητικής συνέπειας και της αξιοκρατίας αποτελεί τη βασική πρόκληση για τη

διασφάλιση ενός σταθερού και προβλέψιμου περιβάλλοντος για την εθνική οικονομία.

ΘΕΣΕΙΣ ΕΠΙ ΤΩΝ ΑΡΘΡΩΝ

Στο παρόν κεφάλαιο ακολουθούν αναλυτικά οι παρατηρήσεις κατ' άρθρον επί του νομοσχεδίου.

ΜΕΡΟΣ Α'

ΕΝΣΩΜΑΤΩΣΗ ΤΗΣ ΟΔΗΓΙΑΣ (ΕΕ) 2023/2226 ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ ΤΗΣ 17ΗΣ ΟΚΤΩΒΡΙΟΥ 2023 ΚΑΙ ΤΗΣ ΟΔΗΓΙΑΣ (ΕΕ) 2025/872 ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ ΤΗΣ 14ΗΣ ΑΠΡΙΛΙΟΥ 2025 ΓΙΑ ΤΗΝ ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΗ ΤΗΣ ΟΔΗΓΙΑΣ 2011/16/ΕΕ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΗ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΗ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑ ΣΤΟΝ ΤΟΜΕΑ ΤΗΣ ΦΟΡΟΛΟΓΙΑΣ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β΄

ΜΕΤΡΑ ΠΡΟΣΑΡΜΟΓΗΣ ΣΤΟ ΕΝΩΣΙΑΚΟ ΔΙΚΑΙΟ ΓΙΑ ΤΗ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΗ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑ ΣΤΟΝ ΤΟΜΕΑ ΤΗΣ ΦΟΡΟΛΟΓΙΑΣ - ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΕΙΣ Ν. 4170/2013

Άρθρα 3-23

Σύμφωνα με τα άρθρα αυτά, τα μέτρα προσαρμογής στο ενωσιακό δίκαιο περιλαμβάνουν τροποποιήσεις του Ν. 4170/2013 σχετικά με τους ορισμούς, τη διεύρυνση του πεδίου εφαρμογής και των προϋποθέσεων της αυτόματης ανταλλαγής πληροφοριών, τη διεύρυνση του πεδίου εφαρμογής και των προϋποθέσεων της υποχρεωτικής αυτόματης ανταλλαγής πληροφοριών όσον αφορά στις εκ των προτέρων διασυνοριακές αποφάσεις και τις εκ των προτέρων συμφωνίες ενδοομιλικής τιμολόγησης, την εναρμόνιση του πεδίου εφαρμογής και των προϋποθέσεων της υποχρεωτικής αυτόματης ανταλλαγής πληροφοριών για δηλωτέες διασυνοριακές ρυθμίσεις.

Η Ο.Κ.Ε. θεωρεί ότι η ενσωμάτωση αυτών των ρυθμίσεων είναι απαραίτητο να εστιάσει στην αποτελεσματική συνεργασία με τις χώρες μέλη και με τρίτες χώρες για την καλύτερη διαχείριση των ενδοομιλικών συναλλαγών και την εναρμόνιση των φορολογικών διαδικασιών. Ειδικά για τα άρθρα 22 και 28, που αφορά τη φορολόγηση και νομιμοποίηση εσόδων από αγοραπωλησίες κρυπτονομισμάτων, απαιτείται συστηματικός έλεγχος και αλγοριθμική αξιολόγηση για την καλύτερη αποτύπωση της τιμής κτήσης και πώλησης των εν λόγω περιουσιακών/επενδυτικών στοιχείων.

ΜΕΡΟΣ Β'

ΛΟΙΠΕΣ ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΕΙΣ ΤΟΥ Ν. 4170/2013, ΤΟΥ ΚΩΔΙΚΑ ΦΟΡΟΛΟΓΙΚΗΣ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑΣ ΚΑΙ ΤΟΥ ΚΩΔΙΚΑ ΦΟΡΟΛΟΓΙΑΣ ΕΙΣΟΔΗΜΑΤΟΣ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α'

ΠΑΡΕΜΒΑΣΕΙΣ ΣΤΟΝ ΚΩΔΙΚΑ ΦΟΡΟΛΟΓΙΑΣ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑΣ

Άρθρα 32-34

Τα συγκεκριμένα άρθρα περιλαμβάνουν τον ορισμό του Μητρώου Ιδιοκτησίας και Διαχείρισης Ακινήτων (ΜΙΔΑ) ως πηγής πληροφόρησης για κύριες κατοικίες μικρών οικισμών, αντί των δηλώσεων Ε1, ενώ επίσης προβλέπουν την προσαρμογή φόρου φυσικών προσώπων ανάλογα με την αξία της ακίνητης περιουσίας και τις μεταβατικές διατάξεις μέχρι την έναρξη της παραγωγικής λειτουργίας του ΜΙΔΑ.

Η Ο.Κ.Ε. διατυπώνει τις επιφυλάξεις της ως προς τη διαρκή χρησιμοποίηση αλληλεπικαλυπτόμενων μηχανισμών ηλεκτρονικού ελέγχου των περιουσιακών στοιχείων των πολιτών (κτηματολόγιο, Ε9, μητρώο ΤΑΠ, ΜΙΔΑ), οι οποίοι δεν διασυνδέονται και δημιουργούν μεγαλύτερα γραφειοκρατικά βάρη.

ΜΕΡΟΣ Γ'

ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΕΙΣ ΚΩΔΙΚΑ ΦΟΡΟΛΟΓΙΑΣ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑΣ, ΚΩΔΙΚΑ ΕΜΜΕΣΩΝ ΦΟΡΩΝ ΕΠΙ ΤΩΝ ΣΥΝΑΛΛΑΓΩΝ ΤΟΥ ΠΕΔΙΟΥ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ ΤΟΥ ΚΩΔΙΚΑ ΦΟΡΟΛΟΓΙΚΗΣ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑΣ ΚΑΙ ΛΟΙΠΩΝ ΕΜΜΕΣΩΝ ΦΟΡΩΝ, ΚΩΔΙΚΑ ΦΟΡΟΛΟΓΙΚΗΣ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑΣ ΚΑΙ ΚΩΔΙΚΑ ΦΟΡΟΛΟΓΙΑΣ ΕΙΣΟΔΗΜΑΤΟΣ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β'

ΠΑΡΕΜΒΑΣΕΙΣ ΣΤΟΝ ΚΩΔΙΚΑ ΕΜΜΕΣΩΝ ΦΟΡΩΝ ΕΠΙ ΤΩΝ ΣΥΝΑΛΛΑΓΩΝ ΤΟΥ ΠΕΔΙΟΥ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ ΤΟΥ ΚΩΔΙΚΑ ΦΟΡΟΛΟΓΙΚΗΣ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑΣ ΚΑΙ ΛΟΙΠΩΝ ΕΜΜΕΣΩΝ ΦΟΡΩΝ

Άρθρο 35

Στο άρθρο αυτό προβλέπεται η απαλλαγή από τα τέλη κυκλοφορίας των χαρακτηρισμένων οχημάτων άμεσης ανάγκης που φέρουν ειδικές συσκευές ηχητικής και φωτεινής προειδοποίησης. Το μέτρο χαρακτηρίζεται ως θετικό εκ μέρους της Ο.Κ.Ε.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ'

ΠΑΡΕΜΒΑΣΕΙΣ ΣΤΟΝ ΚΩΔΙΚΑ ΦΟΡΟΛΟΓΙΚΗΣ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑΣ

Άρθρο 36

Το συγκεκριμένο άρθρο αναφέρεται στις φορολογικές Δεσμευτικές Απαντήσεις, δηλαδή τη νέα δυνατότητα χορήγησης εκ των προτέρων ενημέρωσης επιχειρήσεων σε φορολογικά ζητήματα μέσω της ΑΑΔΕ.

Για την επιτυχία του θεσμού των φορολογικών δεσμευτικών απαντήσεων, η Ο.Κ.Ε. θεωρεί ότι προϋποτίθενται βελτιώσεις σε πέντε βασικούς άξονες:

α) στη μείωση του κόστους πρόσβασης των επιχειρήσεων στον νέο θεσμό, καθώς το προβλεπόμενο ελάχιστο παράβολο των 5000€ κρίνεται ως δυσανάλογα υψηλό και δυνάμενο να αποθαρρύνει μεγάλη μερίδα των επιχειρήσεων από τη χρήση του νέου αυτού εργαλείου,

β) στην εναρμόνιση των προθεσμιών ανταπόκρισης της φορολογικής διοίκησης με τις πραγματικές συνθήκες της αγοράς και τις ανάγκες των επιχειρήσεων και των επενδυτών για ταχύτητα και άμεση λήψη αποφάσεων,

γ) στην αποσαφήνιση του πλαισίου δεσμευτικότητας ως προς τις ουσιώδεις - και μη - νομοθετικές αλλαγές,

δ) στην βελτίωση του συστήματος δημοσιοποίησης των αποφάσεων, ώστε να καταστεί ευκολότερη η αναζήτηση και εύρεση απαντήσεων από τους φορολογούμενους και συνεπώς να ενισχυθεί η νομική βεβαιότητα, με σκοπό τη σταδιακή μείωση σε μεσοπρόθεσμο διάστημα, του όγκου των ερωτημάτων και των σχετικών αιτήσεων και

ε) στην επανεξέταση των εξαιρέσεων από το πεδίο εφαρμογής για την αποτελεσματική κάλυψη σύνθετων διασυνοριακών δομών.

στ) στη θεσμοθέτηση μειωμένου ή κλιμακωτού παραβόλου για ΜμΕ, βάσει κύκλου εργασιών ή νομικής μορφής.

ζ) στην εξέταση πρόβλεψης απαλλαγής ή συμβολικού παραβόλου για ατομικές επιχειρήσεις.

Άρθρο 37

Το άρθρο περιλαμβάνει αλλαγές σε πρόστιμα για παράλειψη υποβολής ή εκπρόθεσμη υποβολή δήλωσης παρακρατούμενου φόρου ή δήλωσης Φόρου Προστιθέμενης Αξίας και την εξαίρεση από την επιβολή προστίμων της φορολογικής νομοθεσίας λόγω ανηλικότητας. Η διάταξη κινείται σε θετική κατεύθυνση, υλοποιώντας βασικές προτάσεις της Διαρκούς Επιτροπής για την Αρωγή της Φορολογικής Πολιτικής.

Παρότι η καθιέρωση ενιαίου προστίμου 100 ευρώ για εκπρόθεσμες μηδενικές ή πιστωτικές δηλώσεις παρακρατούμενου φόρου ή Φ.Π.Α (έναντι των παλαιότερων 250€ ή 500€) αποτελεί θετικό βήμα εξορθολογισμού, εξακολουθούν να εγείρονται ζητήματα παραβίασης της αρχής της αναλογικότητας, καθώς καταλαμβάνονται και περιπτώσεις όπου η υποβολή των σχετικών δηλώσεων είναι προαιρετική.

Εξάλλου, το άρθρο 53 ΚΦΔ εξακολουθεί να μην διακρίνει μεταξύ:

1. υποχρεωτικής και
2. προαιρετικής υποβολής δηλώσεων,

με αποτέλεσμα να συνεχίζει να υφίσταται νομικός κίνδυνος επιβολής προστίμων σε δηλώσεις που εκ του νόμου δεν υποχρεούνται σε υποβολή (π.χ. μηδενικές παρακρατήσεις, βάσει Α.1101/2019).

Η πρόταση της μη επιβολής ποινής αυτή είναι απολύτως συμβατή με:

1. τις αρχές νομιμότητας του φόρου (άρθρο 78 Συντ.),
2. πάγια διοικητική και νομολογιακή πρακτική (ΔΕΔ).

Άρθρο 38

Η διάταξη αυτή επεκτείνει την απαγόρευση αποδοχής πληρωμών με μετρητά αξίας μεγαλύτερης των πεντακοσίων ευρώ, ακόμα και σε «σπαστές» αποδείξεις για την ίδια συναλλαγή. Ενώ η διάταξη αποκοπεί στη διεύρυνση των συναλλαγών με ηλεκτρονικά μέσα, εντούτοις δεν απαντά στο σκέλος της πραγματικής φοροδιαφυγής,

ούτε διαμορφώνει κίνητρα για την πάταξή της, ενώ αναμένεται να συναντήσει σημαντικές δυστοκίες κατά την εφαρμογή της.

Η αντικατάσταση του όρου «φορολογικό στοιχείο» από τον όρο «συναλλαγή» συνιστά ουσιώδη μεταβολή. Η νέα διατύπωση εξαλείφει τη δυνατότητα τεχνητού κατακερματισμού, ωστόσο δημιουργεί αυξημένη αβεβαιότητα για τις εμπορικές συναλλαγές (ιδίως στον λιανικό τομέα), με κίνδυνο την αυξημένη έκθεση των επιχειρήσεων σε πρόστιμα χωρίς σαφή υπαιτιότητα και τη δυσκολία απόδειξης καλής πίστης σε πολυσύνθετες εμπορικές πράξεις.

Σε κάθε περίπτωση, προτείνονται η έκδοση ερμηνευτικής εγκυκλίου πριν από την έναρξη ισχύος, καθώς και η πρόβλεψη μεταβατικού διαστήματος προσαρμογής και διοικητικής επιείκειας.

Θα πρέπει μεταξύ άλλων να επισημανθεί ότι στις εξαιρούμενες περιπτώσεις θα πρέπει να λαμβάνονται υπόψη οι τεχνικές αστοχίες των διατραπεζικών πληροφοριακών συστημάτων, η διακοπή ή αδυναμία λειτουργίας των διαδικτυακών υπηρεσιών, όπως επίσης θα πρέπει να υπάρξουν πρόνοιες για τις προμήθειες των διατραπεζικών συναλλαγών.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Δ΄

ΠΑΡΕΜΒΑΣΕΙΣ ΣΤΟΝ ΚΩΔΙΚΑ ΦΟΡΟΛΟΓΙΑΣ ΕΙΣΟΔΗΜΑΤΟΣ

Άρθρο 40

Η διάταξη επιτρέπει την αμφισβήτηση του ετήσιου ελάχιστου εισοδήματος από την άσκηση επιχειρηματικής δραστηριότητας λόγω ανηλικότητας, η ΟΚΕ θεωρεί ότι η ρύθμιση έχει θετική διάσταση

Άρθρο 41

Η διάταξη προβλέπει μείωση του ελάχιστου ποσού καθαρού εισοδήματος από την άσκηση ατομικής επιχειρηματικής δραστηριότητας για κατόχους άδειας επαγγελματία πωλητή σε λαϊκή αγορά.

Οι ειδικές ρυθμίσεις για πωλητές λαϊκών αγορών και ανήλικους κρίνονται ορθές και απολύτως αναγκαίες, ωστόσο αναδεικνύουν τη θεμελιώδη αδυναμία του συστήματος ελάχιστου τεκμαρτού εισοδήματος ως οριζόντιου μέτρου.

Η ανάγκη συνεχών εξαιρέσεων επιβεβαιώνει ότι το σύστημα δεν αντανακλά την πραγματική φοροδοτική ικανότητα και πλήττει δυσανάλογα μικρές και ευάλωτες οντότητες.

ΜΕΡΟΣ Δ'

ΜΕΤΑΦΟΡΑ ΤΗΣ ΑΝΕΞΑΡΤΗΤΗΣ ΑΡΧΗΣ ΠΙΣΤΟΛΗΠΤΙΚΗΣ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ ΣΤΗ ΓΕΝΙΚΗ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ ΧΡΗΜΑΤΟΠΙΣΤΩΤΙΚΟΥ ΤΟΜΕΑ ΚΑΙ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΙΔΙΩΤΙΚΟΥ ΧΡΕΟΥΣ - ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΑ ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗΣ ΠΛΑΤΦΟΡΜΑΣ ΣΥΝΑΛΛΑΓΩΝ ΜΗ ΕΞΥΠΗΡΕΤΟΥΜΕΝΩΝ ΔΑΝΕΙΩΝ ΚΑΙ ΑΛΛΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Η αξιολόγηση που ακολουθεί επικεντρώνεται στα βασικότερα σημεία των ρυθμίσεων των **άρθρων 42 έως και 56** του σχεδίου νόμου, με την επισήμανση ότι αυτή πραγματοποιείται χωρίς να έχει τεθεί υπ' όψιν η αιτιολογική έκθεση των ανωτέρω διατάξεων.

Σύμφωνα με το **άρθρο 42**, σκοπός των διατάξεων του Μέρους Δ' είναι η καθιέρωση σαφούς και αποτελεσματικού πλαισίου για την πιστοληπτική αξιολόγηση των φυσικών και νομικών προσώπων και την παρακολούθηση των συναλλαγών που αφορούν σε μη εξυπηρετούμενα δάνεια, με στόχο την πρόληψη και την αποτροπή της αύξησης των μη εξυπηρετούμενων και ληξιπρόθεσμων οφειλών. Περαιτέρω, σύμφωνα με το άρθρο 43, αντικείμενο του παρόντος Μέρους είναι η μεταφορά των αρμοδιοτήτων της Ανεξάρτητης Αρχής Πιστοληπτικής Αξιολόγησης στη Γενική Γραμματεία Χρηματοπιστωτικού Τομέα και Διαχείρισης Ιδιωτικού Χρέους του Υπουργείου Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών, η προσαρμογή των αρμοδιοτήτων της Γενικής Γραμματείας, της οργανωτικής διάρθρωσης και της στελέχωσής της, καθώς και η πρόβλεψη λοιπών αναγκαίων ρυθμίσεων για την εύρυθμη λειτουργία της.

Τέλος, σύμφωνα με το άρθρο 44, σε συνδυασμό με το άρθρο 56, από την έναρξη ισχύος του παρόντος, καταργούνται η Ανεξάρτητη Αρχή Πιστοληπτικής Αξιολόγησης και τα άρθρα 66 έως 110 του ν. 4972/2022 περί σύστασης και λειτουργίας της Αρχής αυτής.

Επί των διατάξεων που αφορούν την πιστοληπτική αξιολόγηση

Με το προτεινόμενο σχέδιο νόμου, καταργείται η Ανεξάρτητη Αρχή Πιστοληπτικής Αξιολόγησης, που είχε συσταθεί με τον ν. 4972/2022, πριν ουσιαστικά λειτουργήσει, και οι αρμοδιότητές της μεταφέρονται στο Υπουργείο Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών και, συγκεκριμένα, στη Γενική Γραμματεία Χρηματοπιστωτικού Τομέα και Διαχείρισης Ιδιωτικού Χρέους. Το γεγονός αυτό σηματοδοτεί, αφενός, μία στρατηγική στροφή από την ανάθεση των σχετικών αρμοδιοτήτων σε ανεξάρτητη αρχή προς μία κεντρικοποίηση, αφετέρου, μία de facto αμφισβήτηση της αρχικής ρύθμισης, είτε υπό όρους κατάλληλου σχεδιασμού είτε υπό όρους επαρκούς υποστήριξης και υλοποίησης.

Η δημιουργία μίας Αρχής Πιστοληπτικής Αξιολόγησης για τον Δημόσιο Τομέα υπαγορεύθηκε από την ανάγκη αντιμετώπισης της ασύμμετρης πληροφόρησης που υπήρχε ως προς τα ζητήματα της φερεγγυότητας και της πιστοληπτικής ικανότητας φυσικών και νομικών προσώπων και της «στεγανοποίησης» μεταξύ πιστωτών του δημόσιου και ιδιωτικού τομέα, που δεν επέτρεπαν την ευχερή αξιολόγηση με σφαιρικό τρόπο. Ωστόσο, επειδή ακριβώς τα δεδομένα αυτά είναι ιδιαιτέρως σημαντικά για τα υποκείμενά τους, ο φορέας που τα συλλέγει, κατέχει και επεξεργάζεται πρέπει να φέρει όλα τα εχέγγυα ανεξαρτησίας, αμεροληψίας και ακεραιότητας (συμπεριλαμβανομένης και της ακεραιότητας και ασφάλειας των συστημάτων του). Η επιλογή της μορφής μίας ανεξάρτητης αρχής αποσκοπούσε ακριβώς σε αυτούς τους στόχους. Επομένως, με τη μεταφορά των δεδομένων και αρμοδιοτήτων στο Υπουργείο, θα πρέπει να δοθεί ιδιαίτερη έμφαση στην εξασφάλιση της προστασίας των υποκειμένων των δεδομένων αυτών από κάθε είδους αθέμιτες πρακτικές. Εξάλλου, η μετάβαση από τη μορφή της ανεξάρτητης αρχής σε στενά κρατικό φορέα (Υπουργείο), για αρμοδιότητες με χαρακτηριστικά όπως οι υπό κρίση, συνιστά αντίστροφη πορεία από την τάση των τελευταίων ετών, με την ενίσχυση των ανεξάρτητων αρχών (ελεγκτικών, ρυθμιστικών κ.α.), η οποία είχε υπαγορευθεί από τη λογική των checks and balances.

Ως αμιγώς νομοτεχνικό σχόλιο στο **άρθρο 44**, θα πρέπει να διευκρινισθεί ποια η προστιθέμενη αξία της ενδεικτικής αναφοράς αρμοδιοτήτων της καταργούμενης αρχής που μεταφέρονται προς τη γενική γραμματεία («ιδίως»), από τη στιγμή που η εν λόγω διάταξη αναφέρει ρητά ότι μεταφέρεται «το σύνολο των αρμοδιοτήτων».

Εάν, δηλαδή, η αναφορά αυτή συνδέεται και με σκοπούμενη τροποποίηση των αρμοδιοτήτων που θα ασκούνται στο νέο πλαίσιο. Προκειμένου να υλοποιηθεί η μεταφορά αυτή, το σχέδιο νόμου εισάγει και οργανωτικές διατάξεις.

Έτσι στο **άρθρο 45** ρυθμίζεται η σύσταση, διάρθρωση, οι αρμοδιότητες και η στελέχωση της Διεύθυνσης Πιστοληπτικής Αξιολόγησης και Αναφορών, δηλαδή της νέας Διεύθυνσης που συστήνεται στη ΓΓΧΤΔΙΧ, προκειμένου να ασκήσει τις μεταφερόμενες δραστηριότητες, ως επιχειρησιακός βραχίονας του νέου συστήματος. Από τις πλέον κρίσιμες αρμοδιότητες της νέας Διεύθυνσης, υπό το πρίσμα της απαιτούμενης προστασίας και ακεραιότητας που αναφέραμε ανωτέρω, είναι η εξαγωγή και η ανταλλαγή πιστοληπτικής βαθμολόγησης, καθώς και η διαχείριση ενστάσεων. Σε ένα σύστημα όπου ένας αλγόριθμος θα καθορίζει τη φερεγγυότητα εκατομμυρίων πολιτών και επιχειρήσεων, η δυνατότητα αμφισβήτησης της βαθμολογίας αποτελεί θεμελιώδες δικαίωμα. Ωστόσο, η αποτελεσματικότητα αυτής της διαδικασίας θα εξαρτηθεί από τη διαφάνεια του αλγορίθμου, θέμα για το οποίο το άρθρο 46 προβλέπει τη διενέργεια αλγοριθμικής εκτίμησης επιπτώσεων σύμφωνα με τον νόμο για την Τεχνητή Νοημοσύνη.

Η υλοποίηση του συστήματος βασίζεται σε μια σειρά από κοινές υπουργικές αποφάσεις που θα καθορίσουν τις τεχνικές λεπτομέρειες ενός σημαντικού πλήθους ζητημάτων. Εν προκειμένω, καίτοι ως ένα σημείο εύλογη, η μετάθεση μεγάλου μέρους της ρύθμισης τόσων κρίσιμων ζητημάτων σε δευτερογενή νομοθεσία, δημιουργεί μία επιφύλαξη ως προς την συνολική αξιολόγηση του νομοσχεδίου σε έναν μελλοντικό χρόνο όπου θα εκδοθούν οι εν λόγω αποφάσεις.

Σε κάθε περίπτωση, ο κανονιστικός νομοθέτης -πέραν της αποτελεσματικότητας του ίδιου του συστήματος, ιδίως μέσα και από την ηλεκτρονική διασύνδεση των φορέων του δημοσίου- θα πρέπει να κινηθεί και με γνώμονα την αποτελεσματική προάσπιση των δικαιωμάτων των υποκειμένων των δεδομένων, τη διαφάνεια και την ακεραιότητα του συστήματος.

Το **άρθρο 47** εισάγει μια κρίσιμη δικλείδα: *«μέχρι την έκδοση της διαπιστωτικής πράξης έναρξης λειτουργίας του Συστήματος, οι παραγόμενες βαθμολογήσεις δεν παράγουν έννομα αποτελέσματα»*. Αυτό υποδηλώνει μια

περίοδο δοκιμαστικής λειτουργίας, όπου το σύστημα θα βαθμονομείται χωρίς να επηρεάζει άμεσα την οικονομική ζωή των πολιτών και των επιχειρήσεων. Παρόλα αυτά, η μελλοντική επίδραση των βαθμολογιών αυτών στην πρόσβαση σε τραπεζικό δανεισμό είναι δεδομένη, καθώς οι τράπεζες θα έχουν πρόσβαση στην «ενοποιημένη βαθμολόγηση» που θα συνδυάζει δημόσια και ιδιωτικά δεδομένα.

Επί των διατάξεων που αφορούν τις συναλλαγές επί Μ.Ε.Δ.

Με το **άρθρο 48** εισάγεται στον νόμο 5072/2023 το άρθρο 24Α, το οποίο προβλέπει τη δημιουργία της «Ηλεκτρονικής Πλατφόρμας Συναλλαγών Μη Εξυπηρετούμενων Δανείων». Πρόκειται για μια «ψηφιακή» παρέμβαση στη δευτερογενή αγορά δανείων, η οποία στοχεύει στη μετατροπή της ΓΓΧΤΔΙΧ σε έναν κεντρικό πληροφοριακό κόμβο για όλες τις πωλήσεις χαρτοφυλακίων Μ.Ε.Δ. Ο στόχος που τίθεται είναι διττός: η πληροφόρηση επί των συναλλαγών και η διευκόλυνση της πώλησης χαρτοφυλακίων.

Η οικονομική σκοπιά της πλατφόρμας εστιάζει στη μείωση του κόστους συναλλαγών και στην προσέλκυση περισσότερων επενδυτών στη δευτερογενή αγορά. Η διευκόλυνση αυτή και το «άνοιγμα» της αγοράς που επιχειρείται, ωστόσο, θα πρέπει να λαμβάνει υπόψη και την κοινωνική σκοπιά, να συνδυάζεται δηλαδή με δικλίδες προστασίας των συμφερόντων των δανειοληπτών και εργαλεία αποτελεσματικών και βιώσιμων ρυθμίσεων. Επομένως και εδώ είναι κρίσιμο το πως θα εξειδικευθούν οι νέες ρυθμίσεις μέσω της δευτερογενούς νομοθεσίας, αλλά και το πως το πλαίσιο που αφορά το ιδιωτικό χρέος θα αποκτήσει την απαιτούμενη ολιστικότητα και συνοχή.

Σε κάθε περίπτωση, και στις δύο ομάδες ρυθμίσεων (πιστοληπτική αξιολόγηση – συναλλαγές Μ.Ε.Δ.) εμφανίζεται το δίπολο της οικονομικής αποτελεσματικότητας και της κοινωνικής προστασίας, το οποίο τελεί εκ των πραγμάτων σε ένταση αναζητώντας την «χρυσή» ισορροπία.

Επί των διατάξεων που αφορούν οργανωτικές ρυθμίσεις της ΓΓΧΤΔΙΧ

Με τα **άρθρα 50-52** εισάγονται ρυθμίσεις για την αναδιάρθρωση της Διεύθυνσης Υποστήριξης και Εποπτείας Εργαλείων Διαχείρισης Ιδιωτικού Χρέους, στη λογική της παροχής ολοκληρωμένων υπηρεσιών. Ως επιχειρησιακοί στόχοι τίθενται ο

επιχειρησιακός σχεδιασμός, ο συντονισμός και η εξασφάλιση της εύρυθμης λειτουργίας της Γενικής Διεύθυνσης Διαχείρισης Ιδιωτικού Χρέους, ο συντονισμός για τη συγκέντρωση και τη διάχυση πληροφοριακού υλικού, η παροχή πληροφόρησης προς πολίτες και επιχειρήσεις, καθώς και η εξασφάλιση της εύρυθμης επιχειρησιακής λειτουργίας των πληροφοριακών συστημάτων, ηλεκτρονικών πλατφορμών και εργαλείων.

Σημαντική, εν προκειμένω, είναι η σύσταση Τμήματος Διερεύνησης Καταγγελιών σε Θέματα Χρηματοοικονομικών και Ιδιωτικού Χρέους με αρμοδιότητες την υποδοχή, εξέταση και διερεύνηση καταγγελιών πολιτών και επιχειρήσεων σχετικά με την εφαρμογή του ν. 5072/2023, την αξιολόγηση ευρημάτων και τη διαβίβαση υποθέσεων στις αρμόδιες υπηρεσίες ή εποπτικές αρχές και την παρακολούθηση της προόδου και ολοκλήρωσης αυτών, τη δημιουργία και την τήρηση μητρώου καταγγελιών, την παραγωγή στατιστικών, αναφορών και δεικτών, καθώς και τον χειρισμό κάθε άλλου συναφούς θέματος. Ωστόσο, το ερώτημα παραμένει αν το τμήμα αυτό θα έχει την πραγματική ισχύ να προωθήσει κυρώσεις ή αν θα περιορίζεται σε αμιγώς διαμεσολαβητικό ρόλο.

Θα πρέπει να σημειωθεί ότι, σύμφωνα με το **άρθρο 53**, οι ανωτέρω διατάξεις έχουν πολύ περιορισμένη χρονική ισχύ, καθώς ισχύουν το αργότερο έως την 30-06-2026, γεγονός που δημιουργεί και την εύλογη απορία γιατί δεν αναμένεται η τροποποίηση του π.δ. 142/2017, κάτι που θα ήταν σκόπιμο να διευκρινισθεί, ιδίως ενόψει του κρίσιμου ρόλου που καλείται να επιτελέσει η Διεύθυνση αυτή, η μεταβατικότητα της οποίας ενδέχεται να δημιουργήσει ανασφάλεια και μία τάση μετάθεσης αποφάσεων και σχεδιασμών για το μέλλον.

ΜΕΡΟΣ Ε' ΛΟΙΠΕΣ ΡΥΘΜΙΣΕΙΣ ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΑΣ ΤΟΥ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΥ ΕΘΝΙΚΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ ΚΑΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ

Επί των διατάξεων που αφορούν την ΕΛΣΤΑΤ

Το **άρθρο 57** επιφέρει τροποποιήσεις στις αρμοδιότητες του Προέδρου της ΕΛΣΤΑΤ, και συγκεκριμένα ως προς το ζήτημα της δικαστικής εκπροσώπησης, που πλέον ασκείται από το Ν.Σ.Κ. Επίσης, προστίθεται η αρμοδιότητα του Προέδρου να

υποβάλλει ερωτήματα στο Ν.Σ.Κ., και να αποδέχεται ή όχι τις γνωμοδοτήσεις που εκδίδονται επ' αυτών. Παράλληλα, με το **άρθρο 58** συστήνεται στην ΕΛΣΤΑΤ Γραφείο Ν.Σ.Κ. συμβάλλοντας στην ενίσχυση της νομικής υποστήριξης και θωράκισης της Αρχής.

Επί των διατάξεων που αφορούν την ΕΕΣΥΠ

Με το **άρθρο 59** επεκτείνεται το φυσικό αντικείμενο του Υπερταμείου (πρώην ΤΑΙΠΕΔ) σχετικά με την ωρίμανση και διενέργεια διαδικασιών για την αξιοποίηση ακινήτων. Παράλληλα, με το **άρθρο 60**, ρυθμίζονται ζητήματα σχετικά με την παρακράτηση ποσοστού του τιμήματος για την κάλυψη διοικητικών δαπανών και λειτουργικών εξόδων του Υπερταμείου και ειδικότερα ως προς την κάλυψη των γενικών διοικητικών δαπανών και των λειτουργικών εξόδων που πραγματοποιούνται για τις ανάγκες επίτευξης του σκοπού του άρθρου 5Α του ν. 3986/2011, δηλαδή σχετικά με την παρακολούθηση εκτέλεσης συμβάσεων.

Οι πιο σημαντικές ρυθμίσεις εντοπίζονται στο **άρθρο 61**, με το οποίο συμπληρώνεται το άρθρο 130 του ν. 4799/2021 περί Συμβάσεων Στρατηγικής Σημασίας. Αρχικά, ορίζεται ότι για τις Συμβάσεις για τις οποίες έχει ορισθεί το Υπερταμείο ως φορέας ωρίμανσης και διενέργειας του διαγωνισμού, καθώς και παρακολούθησης της εκτέλεσης των συμβάσεων και οι οποίες συγχρηματοδοτούνται από ευρωπαϊκούς πόρους, εφαρμόζεται η παρ. 2 του άρθρου 200 του ν. 4820/2021, περί προσυμβατικού ελέγχου ήδη κατά το στάδιο της προδικασίας, εφόσον κρίνει ότι λόγοι ασφάλειας του δικαίου επιβάλλουν να μην συνεχισθεί η διαγωνιστική διαδικασία χωρίς να έχει προηγουμένως διαγνωσθεί από το Ελεγκτικό Συνέδριο η νομιμότητα των πράξεων που συνθέτουν την ανωτέρω φάση. Στην περίπτωση αυτή δύναται να ζητά από το αρμόδιο κλιμάκιο να ασκεί προσυμβατικό έλεγχο σχεδίου διακήρυξης.

Περαιτέρω, προβλέπεται ειδικός ρόλος για το Τ.Ε.Ε. για τις συμβάσεις του Αναπτυξιακού Προγράμματος Συμβάσεων Στρατηγικής Σημασίας, για τις οποίες το Υπερταμείο διενεργεί την ωρίμανση, τις διαγωνιστικές διαδικασίες και την παρακολούθηση της εκτέλεσης αυτών. Συγκεκριμένα, το Τ.Ε.Ε. δύναται να ορίζεται ως διευθύνουσα ή επιβλέπουσα υπηρεσία. Το Τ.Ε.Ε. ορίζει τους αρμόδιους μηχανικούς

από μητρώο που καταρτίζει και τηρεί, προσδιορίζει τα καθήκοντά τους, καθώς και τα απαιτούμενα προσόντα αυτών. Παράλληλα, προβλέπεται η έκδοση απόφασης του Τ.Ε.Ε. που να ρυθμίζει ειδικότερα θέματα.

Αυτό σημαίνει ότι ο παραδοσιακός ρόλος των τεχνικών υπηρεσιών των Υπουργείων και των λοιπών αναθετουσών αρχών μεταφέρεται σε έναν φορέα εκτός της αναθέτουσας αρχής ή του δημοσίου. Με τον τρόπο αυτό, προφανώς, επιδιώκεται να αντιμετωπισθεί το πρόβλημα που δημιουργεί συχνά η υποστελέχωση των υπηρεσιών.

Παράλληλα, δημιουργείται επαγγελματική ύλη για τους ιδιώτες μηχανικούς – μέλη του Τ.Ε.Ε., αυξάνοντας όμως το κόστος του έργου κατά το ύψος της αμοιβής τους. Προσοχή θα πρέπει να δοθεί σε τυχόν ζητήματα σύγκρουσης συμφερόντων, καθώς το Τ.Ε.Ε. είναι υβριδικός φορέας και επιτελεί παράλληλους ρόλους που ίσως τέμνονται.

Σημειώνεται ότι ήδη με τον ν. 4782/2021 είχε προβλεφθεί η δυνατότητα άσκησης επίβλεψης του έργου από ιδιωτικούς φορείς (ΙΦΕ) επιβεβαιώνοντας την τάση "outsourcing" υπηρεσιών που σχετίζονται με δημόσια έργα (από τα αναφερόμενα στην αιτιολογική έκθεση, η προτεινόμενη ρύθμιση συνδεόταν με την αντιμετώπιση της ελλιπούς τεχνικής επάρκειας των αναθετουσών αρχών σε αριθμό και ειδικότητες τεχνικού προσωπικού, για την παρακολούθηση, επίβλεψη και εποπτεία δημόσιας σύμβασης έργου).

Άρθρο 65

Η διάταξη επιτρέπει στην Ε.ΥΔ.Α.Π. την κεφαλαιοποίηση του ειδικού αφορολόγητου αποθεματικού της με εξαιρετικά χαμηλό συντελεστή φόρου εισοδήματος πέντε τοις εκατό (5%). Με την καταβολή του φόρου αυτού εξαντλείται κάθε περαιτέρω φορολογική υποχρέωση της εταιρείας και των μετόχων της, ενώ η κεφαλαιοποίηση απαλλάσσεται πλήρως από τον φόρο μερισμάτων. Πρόκειται για μια προνομιακή ρύθμιση που ενισχύει την καθαρή θέση της εταιρείας με ελάχιστο φορολογικό κόστος, γεννώντας ερωτήματα για τη σκοπιμότητα μιας τέτοιας ρύθμισης υπό το πρίσμα της αρχής της ίσης μεταχείρισης.

Άρθρα 67-70

Η θεσμοθέτηση προσλήψεων Γενικών Διευθυντών με συμβάσεις ορισμένου χρόνου και η ρητή εξαίρεσή τους από το ανώτατο όριο αποδοχών του δημόσιου τομέα εισάγει μια αδικαιολόγητη απόκλιση από τη μισθολογική ομοιογένεια των φορέων γενικής κυβέρνησης. Παράλληλα, η δυνατότητα πρόσληψης προσωπικού αορίστου χρόνου «κατά παρέκκλιση» του νόμου για το ΑΣΕΠ (ν. 4765/2021) υπονομεύει το ενιαίο σύστημα αξιοκρατίας, καθώς η ανεξάρτητη αρχή περιορίζεται σε έναν απλό έλεγχο νομιμότητας εντός ασφυκτικών προθεσμιών. Η εισαγωγή υποκειμενικών κριτηρίων σε συνδυασμό με την τεκμαιρόμενη σύμφωνη γνώμη του ΑΣΕΠ μετά την παρέλευση δέκα ημερών, αυξάνει τον κίνδυνο αδιαφανών διαδικασιών επιλογής.

Άρθρα 71-72

Η σταθερή ετήσια προσαύξηση 4% για την περίοδο 2026-2030 στερείται σύνδεσης με την πραγματική οικονομική κατάσταση της ναυτιλίας ή άλλους αντικειμενικούς δείκτες. Η απουσία τεκμηριωμένης μελέτης επιπτώσεων καθιστά τη ρύθμιση καθαρά εισπρακτική, με κίνδυνο να πλήξει την ανταγωνιστικότητα του ελληνικού νηολογίου.

Άρθρο 73

Η τροποποίηση του Εθνικού Τελωνειακού Κώδικα επεκτείνει τις απαλλαγές από δασμούς και ΦΠΑ στα είδη εφοδιασμού επιβατηγών πλοίων, ανεξαρτήτως του τελικού τους προορισμού ή των ενδιάμεσων λιμένων εφοδιασμού. Η πλήρης απελευθέρωση της απαλλαγής, χωρίς την προϋπόθεση εκτέλεσης διεθνών πλόων για όλες τις κατηγορίες, διευρύνει σημαντικά το πεδίο των φοροαπαλλαγών στον κλάδο της κρουαζιέρας. Η ρύθμιση αυτή, αν και ενισχύει την ανταγωνιστικότητα του κλάδου, στερεί το Δημόσιο από έσοδα που σε άλλες επαγγελματικές δραστηριότητες θεωρούνται δεδομένα. Συνεπώς, ενδέχεται να δημιουργηθούν απώλειες δημοσίων εσόδων και κίνδυνοι καταστρατήγησης.

Άρθρο 74

Η διάταξη επιτρέπει την παραχώρηση χρήσης αυθαίρετων έργων στον αιγιαλό και την παραλία που κατασκευάστηκαν μέχρι το 2011, ακόμη και αν εκκρεμούν πρωτόκολλα

κατεδάφισης. Η ρύθμιση αυτή συνιστά μια μορφή έμμεσης «αμνηστίας» για παραβάσεις σε περιβαλλοντικά ευαίσθητες ζώνες, παρακάμπτοντας την θεμιτή προστασία του δημόσιου κτήματος. Επιπλέον, η αποδοχή υπεύθυνων δηλώσεων μηχανικών ως αποδεικτικών μέσων αντί για αντικειμενικά δημόσια έγγραφα, ενδέχεται να διευκολύνει την καταχρηστική νομιμοποίηση εγκαταστάσεων. Ανακύπτουν σοβαρά περιβαλλοντικά και συνταγματικά ζητήματα (προστασία αιγιαλού) και πρέπει να εξεταστούν τα κριτήρια, ενώ το χρονικό κατώφλι για παλαιά ακίνητα πρέπει να μετατεθεί σε προηγούμενα έτη.

Άρθρο 75

Η απαγόρευση χρήσης μετρητών για συναλλαγές άνω των 500€ δεν συνοδεύεται από ειδικές πρόνοιες για ευάλωτες κοινωνικές ομάδες ή περιοχές με περιορισμένη πρόσβαση σε ηλεκτρονικά μέσα πληρωμής. Η παροχή ευρείας εξουσιοδότησης στον Υπουργό για τον καθορισμό εξαιρέσεων μεταθέτει κρίσιμα στοιχεία της ρύθμισης σε δευτερογενές επίπεδο, περιορίζοντας τη διαφάνεια και την προβλεψιμότητα της διάταξης. Ακόμη, η ρύθμιση φαίνεται να απέχει από την εμπορική πραγματικότητα, ιδίως σε τομείς όπως ο τουρισμός και το λιανεμπόριο, όπου η χρήση μετρητών παραμένει διαδεδομένη (π.χ. από επισκέπτες εκτός της ζώνης του Ευρώ). Εκτός των άλλων, φαίνεται ότι η ποινή θα δύναται να επιβάλλεται ευκολότερα σε εκείνον που εκδίδει κατετμημένες αποδείξεις, αποκαλύπτοντας φορολογητέα ύλη και αποδίδοντας μάλιστα τους σχετικούς φόρους.

Άρθρα 76-77

Η θέσπιση τριετούς καθεστώτος ενίσχυσης για την κάλυψη του μηνιαίου κόστους προς τον πάροχο δικτύου (Digea) αποτελεί μια απευθείας επιδότηση λειτουργικών δαπανών ιδιωτικών επιχειρήσεων. Παρόλο που η ενίσχυση παρουσιάζεται ως «ήσσονος σημασίας» (de minimis), η καθολική κάλυψη του κόστους ψηφιακής εκπομπής για όλους τους σταθμούς εγείρει ερωτήματα σχετικά με την τήρηση των κανόνων περί κρατικών ενισχύσεων της ΕΕ. Η επιλογή του κράτους να υποκαταστήσει την υποχρέωση πληρωμής των σταθμών προς έναν ιδιώτη πάροχο δικτύου αποτελεί μια ιδιαίτερα ασυνήθιστη παρέμβαση στην αγορά.

Άρθρο 79

Το άρθρο νομιμοποιεί εκπτώσεις λόγω τζίρου για τις οποίες οι επιχειρήσεις δεν είχαν τηρήσει την υποχρέωση γνωστοποίησης στην εφορία τέσσερις μήνες πριν από την πραγματοποίησή τους. Η ρύθμιση καταλαμβάνει όλες τις εκκρεμείς υποθέσεις ενώπιον της Διεύθυνσης Επίλυσης Διαφορών και των δικαστηρίων, «θεραπεύοντας» ουσιαστικά τυπικές παραβάσεις που θα οδηγούσαν σε πρόστιμα και απόρριψη των εκπτώσεων. Πρόκειται για μια σαφή αναδρομική διευκόλυνση επιχειρήσεων που βρίσκονται υπό έλεγχο για φορολογικές περιόδους πριν από το 2023. Η εκ των υστέρων «θεραπεία» μη τήρησης προϋποθέσεων υπονομεύει τη φορολογική συμμόρφωση. Συνεπώς, ενδέχεται να πλήξει την αρχή της ίσης μεταχείρισης για συνεπείς φορολογούμενους.

Άρθρο 83

Η διεύρυνση της δυνατότητας του Δημοσίου να χρηματοδοτεί «διεθνείς οντότητες» και «δεξαμενές σκέψης» (think tanks) με εκούσιες εισφορές στερείται συγκεκριμένων κριτηρίων αξιολόγησης και διαφάνειας. Η καταβολή ενισχύσεων βάσει απλών αποφάσεων των διοικήσεων αυτών των οντοτήτων, χωρίς σαφή περιγραφή του οφέλους για το δημόσιο συμφέρον, εγκυμονεί κινδύνους σπατάλης πόρων. Η δαπάνη αυτή βαρύνει απευθείας τους προϋπολογισμούς των Υπουργείων, καθιστώντας την ανέλεγκτη ως προς το παραγόμενο αποτέλεσμα, αλλά και την σκοπιμότητά τους.

Άρθρο 88

Η διάταξη εισάγει αναδρομική νομιμοποίηση αποζημιώσεων που καταβλήθηκαν το 2011 εκτός του ισχύοντος τότε κανονιστικού πλαισίου, γεγονός που εγείρει ζητήματα ασφάλειας δικαίου και συνέπειας της έννομης τάξης. Η πρόβλεψη ότι τα επιπλέον ποσά «δεν αναζητούνται» δημιουργεί ενδεχόμενη άνιση μεταχείριση έναντι άλλων δικαιούχων και υπονομεύει την αρχή της χρηστής δημοσιονομικής διαχείρισης. Η σημαντική χρονική απόσταση μεταξύ της καταβολής και της νομοθετικής ρύθμισης ενισχύει την εντύπωση αποσπασματικής παρέμβασης, χωρίς επαρκή τεκμηρίωση σκοπιμότητας.

Άρθρο 89

Η διάταξη νομιμοποιεί εκ των υστέρων διαγωνιστικές διαδικασίες που διεξήχθησαν με κανονισμούς του 1974, παρακάμπτοντας τον σύγχρονο Κώδικα κοινωφελών περιουσιών (ν. 4182/2013). Η οριζόντια αυτή εξαίρεση, ανεξαρτήτως του σταδίου στο οποίο βρίσκονται τα έργα, πλήττει την αρχή της διαφάνειας και της ενιαίας αντιμετώπισης των κληροδοτημάτων.

Άρθρο 90

Η τροποποίηση των ελάχιστων προσόντων, ιδίως με την κατάργηση της εξειδικευμένης πενταετούς εμπειρίας σε ζητήματα που σχετίζονται με την αποστολή της Επιτροπής, υποβαθμίζει το επίπεδο της θέσης.

Άρθρο 92

Η μείωση του απαιτούμενου χρόνου υπηρεσίας για την προαγωγή στους ανώτατους βαθμούς του ΝΣΚ (Πρόεδρος, Αντιπρόεδρος, Πάρεδρος) αλλοιώνει αναιτιολόγητα την ιεραρχική εξέλιξη και την εμπειρία που απαιτείται για αυτές τις θέσεις ευθύνης.

Άρθρο 93

Η διάταξη «ερμηνεύει» αναδρομικά ότι οι καταργήσεις κρατήσεων υπέρ Ε.Τ.Α.Α.-Τ.Σ.Μ.Ε.Δ.Ε. και Ε.Μ.Π. ισχύουν μόνο για συμβάσεις που προκηρύχθηκαν μετά το 2014 και το 2016 αντίστοιχα . Αυτή η παρέμβαση επιλύει νομοθετικά υπέρ των ταμείων εκκρεμείς δικαστικές αμφισβητήσεις από εργολάβους, επιβάλλοντας αναδρομικές επιβαρύνσεις σε παλαιότερα έργα.

ΜΕΡΟΣ ΣΤ΄

ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΑΣ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΥ ΕΘΝΙΚΗΣ ΑΜΥΝΑΣ, ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΥ ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ, ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΥ ΠΑΙΔΕΙΑΣ, ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ ΚΑΙ ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ ΚΑΙ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΥ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ

Άρθρο 98

Το άρθρο 98 εξαιρεί τις θυγατρικές της Ε.Α.Β. από τους κανόνες των δημοσίων επιχειρήσεων και του δημοσίου λογιστικού, δημιουργώντας μια ζώνη περιορισμένου ελέγχου για κρατικά κεφάλαια.

Άρθρα 100 - 101

Η δυνατότητα πρόσληψης εν αποστρατεία στελεχών των Ενόπλων Δυνάμεων στην Ε.Α.Β. με εξαίρεση από τους κανόνες περί μείωσης σύνταξης των απασχολούμενων συνταξιούχων αποτελεί μια εξαίρεση (εν μέρει δικαιολογημένη) από τη γενική ασφαλιστική νομοθεσία. Ταυτόχρονα, η αναδρομική νομιμοποίηση καταβολών για «κίνητρο παραμονής» που είχαν δοθεί κατά παρέκκλιση της νομοθεσίας περί ανωτάτων ορίων αποζημιώσεων, επιβεβαιώνει μια πρακτική «συγχώρεσης» παράτυπων δαπανών σε κρατικές βιομηχανίες. Οι διατάξεις αυτές δημιουργούν εργαζόμενους και συνταξιούχους «δύο ταχυτήτων», ανάλογα με τον φορέα στον οποίο απασχολούνται.

Άρθρα 104-106

Η μετατροπή θέσης δημοσιογράφου σε αορίστου χρόνου και η δυνατότητα απόσπασης προσωπικού κατά παρέκκλιση των προϋποθέσεων του Ενιαίου Συστήματος Κινητικότητας δεν προωθούν την διαφάνεια και την ισοτιμία στις διαδικασίες προσλήψεων. Οι διατάξεις αυτές επιτρέπουν τη στελέχωση ενός νεοσύστατου φορέα με αδιαφανείς όρους, παρακάμπτοντας τις γενικές δικλείδες ασφαλείας του δημόσιου τομέα.

Άρθρο 115

Η δημιουργία του πληροφοριακού συστήματος στατιστικών στοιχείων φοιτητών των Α.Ε.Ι. αποτελεί μια ορθή στρατηγική επιλογή, καθώς η χάραξη εκπαιδευτικής πολιτικής απαιτεί αξιόπιστα, πρωτογενή δεδομένα που υπερβαίνουν την απλή καταγραφή αριθμών. Ωστόσο, κρίνεται απαραίτητο να εξειδικευτούν οι κατηγορίες των δεδομένων ήδη στο σώμα του νόμου και όχι μόνο μέσω μελλοντικών αποφάσεων. Παράλληλα, ενώ η διαλειτουργικότητα είναι ορθά θεσμοθετημένη, θα πρέπει να διασφαλιστεί ότι το νέο σύστημα θα αντλεί πληροφορίες που υπάρχουν ήδη σε άλλες βάσεις του Δημοσίου (π.χ. στοιχεία κοινωνικής πρόνοιας ή απασχόλησης), τηρώντας την αρχή «μόνον άπαξ» (once-only principle). Με αυτόν τον τρόπο, το σύστημα δεν θα είναι απλώς ένας ακόμη στατιστικός κόμβος, ούτε θα επιβαρύνει με επιπλέον φόρτο εργασίας τα ιδρύματα ή/και τους φοιτητές, αλλά αντίθετα θα αποτελέσει ένα δυναμικό εργαλείο που θα τροφοδοτεί τον κοινωνικό

διάλογο, συνδέοντας την τριτοβάθμια εκπαίδευση με τις πραγματικές ανάγκες της κοινωνίας και της οικονομίας.

Άρθρο 116

Με την μεταβατική αυτή διάταξη προβλέπεται παράταση χρονικού ορίου συμμετοχής αποφοίτων ειδικοτήτων Σχολών Ανώτερης Επαγγελματικής Κατάρτισης, εκπαιδευτικής βαθμίδας επιπέδου 5 (πρώην ΙΕΚ) σε εξετάσεις πιστοποίησης επαγγελματικής κατάρτισης έως και το τέλος του 2027. Αν και η ρύθμιση κρίνεται ορθή, διότι διευκολύνει τμήμα των σπουδαστών να ολοκληρώσουν τον εκπαιδευτικό κύκλο λαμβάνοντας τη σχετική πιστοποίηση, ωστόσο καταδεικνύει τα σημαντικά οργανωτικά κενά στον τομέα της κατάρτισης στην Ελλάδα, απόρροια μιας διαχρονικής αβελτηρίας που αφορά συνολικά στη λειτουργία των ΣΑΕΚ και αντανακλάται στο πρόγραμμα σπουδών, το εκπαιδευτικό υλικό και περιεχόμενο των εξετάσεων, τους χρόνους εξέτασης, την επιλογή των εκπαιδευτών.

Άρθρο 118

Ιδιαίτερες επιφυλάξεις εκφράζονται για την έναρξη ισχύος του άρθρου 33 (προσαύξηση φόρου ακίνητης περιουσίας) αναδρομικά από την 1η Ιανουαρίου 2022. Η επιβολή ή προσαύξηση φόρων για παρελθόντα έτη έρχεται σε σύγκρουση με τη συνταγματική αρχή της ασφάλειας δικαίου και δημιουργεί απρόβλεπτα βάρη στους πολίτες.

ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ Ο.Κ.Ε. ΓΙΑ ΤΟΝ ΕΚΣΥΓΧΡΟΝΙΣΜΟ ΤΩΝ ΦΟΡΟΛΟΓΙΚΩΝ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΩΝ ΚΑΙ ΡΥΘΜΙΣΕΩΝ

Το φορολογικό σύστημα αποτελεί βασικό πυλώνα της δημοσιονομικής διαχείρισης και της άσκησης οικονομικής πολιτικής. Ιδίως κατά τα τελευταία χρόνια έχει αναδειχθεί σε κύριο εργαλείο οικονομικής πολιτικής, με σημαντικές επιπτώσεις στη σύνθεση των δημοσίων εσόδων, στην ανάπτυξη του ιδιωτικού τομέα, στις επενδύσεις και στην ιδιωτική κατανάλωση. Παρά τις επιμέρους βελτιώσεις που εισήχθησαν, η αποτελεσματική εισπρακτική λειτουργία του συστήματος χωρίς ανταποδοτικά χαρακτηριστικά επιβραδύνει τον αναπτυξιακό σχεδιασμό των επιχειρήσεων και τον οικονομικό προγραμματισμό των νοικοκυριών.

Οι προτάσεις της Ο.Κ.Ε. στην παρούσα αξιολόγηση, όπως και σε αντίστοιχες πρόσφατες γνωμοδοτήσεις συγκλίνουν στην ανάγκη για ένα σύγχρονο κοινωνικό και οικονομικό μοντέλο ανάπτυξης που θα συνδυάζει την παραγωγική ανασυγκρότηση και τη φορολογική δικαιοσύνη. Η επιτυχία της οικονομικής πολιτικής στην Ελλάδα δεν εξαρτάται μόνο από την επίτευξη αριθμητικών δημοσιονομικών στόχων, αλλά και από την διασφάλιση της στέρεας μετάβασης σε ένα νέο διεθνές περιβάλλον με οικονομικές ανισορροπίες και νέες προκλήσεις, όπως τα ψηφιακά επενδυτικά προϊόντα, οι διασυνοριακές συναλλαγές κλπ.

Η Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή εκτιμά ότι το νομοσχέδιο του Υπουργείου Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών εμπεριέχει κρίσιμες και σημαντικές ρυθμίσεις για την φορολογική πολιτική και την προσαρμογή αυτής στη νέα οικονομική πραγματικότητα.

Στο πλαίσιο αυτό, κρίνεται αναγκαία η υιοθέτηση πολιτικών ενίσχυσης του διαθέσιμου εισοδήματος, υποστήριξης της τοπικής ανάπτυξης και προστασία των ευάλωτων κοινωνικών ομάδων, με άξονα την προσέλκυση επενδύσεων και υψηλά εξειδικευμένου προσωπικού. Εν κατακλείδι, οι παρεμβάσεις αυτές είναι απαραίτητο να στοχεύουν στη δημιουργία ενός δικαιότερου, πιο σταθερού και αναπτυξιακού φορολογικού περιβάλλοντος, που θα στηρίζει ουσιαστικά την επιχειρηματικότητα

και την οικονομική μεγέθυνση. Παρακάτω σταχυολογούνται οι σημαντικότερες επίκαιρες προτάσεις για τις γενικές κατευθύνσεις της φορολογικής πολιτικής.

- ❖ Περαιτέρω μείωση του μη μισθολογικού κόστους, με σκοπό τη προσέγγιση τω ευρωπαϊκώ επιπέδων και την ενίσχυση της απασχόλησης και των παραγωγικών επενδύσεων.
- ❖ Μείωση των ειδικών φόρων κατανάλωσης στην ενέργεια και κίνητρα για τη μείωση των εκπομπών αερίων ρύπων (πχ φορολογικά κίνητρα σε επιχειρήσεις για επιδότηση μετακινήσεων με μέσα σταθερής τροχιάς)
- ❖ Σταδιακή καθιέρωση ενός ενιαίου συστήματος καταγραφής της περιουσίας των φυσικών και νομικών προσώπων με ορίζοντα ενοποίησης τα επόμενα 3 χρόνια (Ε9, ΜΙΔΑ, μητρώα ΤΑΠ, κτηματολόγιο)
- ❖ Βελτίωση επιμέρους διατάξεων όπου παρατηρούνται ανισότητες στη φορολογική μεταχείριση όμοιων κατηγοριών φορολογουμένων.
- ❖ Κατάργηση του τεκμαρτού προσδιορισμού εισοδήματος για ελεύθερους επαγγελματίες και ατομικές επιχειρήσεις.
- ❖ Τιμαριθμοποίηση της φορολογικής κλίμακας, ώστε να αντισταθμιστούν οι απώλειες εισοδήματος λόγω επικείμενου πληθωρισμού.
- ❖ Επαναφορά αφορολόγητου ορίου για επαγγελματίες, βιοτέχνες και εμπόρους, καθώς και θεσμοθέτηση αφορολόγητου αποθεματικού για επιχειρήσεις, υπό την προϋπόθεση επανεπένδυσης κερδών και δημιουργίας θέσεων εργασίας.
- ❖ Εξορθολογισμός των έμμεσων φόρων (όπως ΦΠΑ και ειδικοί φόροι κατανάλωσης), με στόχο τη μετακύλιση των μειώσεων στους καταναλωτές και την ενίσχυση της αγοραστικής δύναμης. Παράλληλα, απαιτείται σαφής διαχωρισμός των ποσών επί των οποίων υπολογίζονται οι τραπεζικές προμήθειες στις ψηφιακές συναλλαγές, ώστε αυτές να εφαρμόζονται μόνο στο καθαρό έσοδο της επιχείρησης.
- ❖ Επέκταση των μειωμένων συντελεστών ΦΠΑ στη νησιωτική χώρα και σε απομακρυσμένες περιοχές, χωρίς περιοριστικά κριτήρια όπως το μέγεθος πληθυσμού.

- Αναμόρφωση του πλαισίου επιβολής προστίμων, μέσω ουσιαστικής διαβούλευσης, ώστε να περιοριστεί η ασάφεια και η ευρεία ερμηνεία των διατάξεων που συχνά οδηγεί σε αυθαίρετες εκτιμήσεις από τους ελεγκτικούς μηχανισμούς.
- Πρόβλεψη για αναθεώρηση φορολογικών μέτρων που επιβαρύνουν την τοπική ανάπτυξη, τη βιοτεχνία, όπως για παράδειγμα ελαχιστοποίηση του φόρου πολυτελείας (με κατώφλι τα 5,000 ευρώ και άνω) στα προϊόντα αργυροχρυσοχοΐας και άλλα συναφή προϊόντα (καλλιτεχνικά, χειροτεχνία), ένεκα και της σημαντικής αύξησης της αρχικής αξίας των πρώτων υλών (βλέπετε τιμές πετρελαίου, χρυσού κλπ). Στόχος είναι η ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας των ελληνικών επιχειρήσεων, η αύξηση του κύκλου εργασιών και, κατ' επέκταση, η ενίσχυση των δημοσίων εσόδων μέσω ΦΠΑ, συμβάλλοντας παράλληλα στη βιωσιμότητα του κλάδου της βιοτεχνίας και της αργυροχρυσοχοΐας.